

Vlada Republike Hrvatske

**Nacionalni program Republike Hrvatske za
pridruživanje Europskoj uniji – 2006. godina**

Zagreb, prosinac 2005.
SADRŽAJ

UVOD

- I. POLITIČKI KRITERIJI
- II. GOSPODARSKI KRITERIJI
- III. SPOSOBNOST PREUZIMANJA OBEVEZA IZ ČLANSTVA U EU
 - 3.1. SLOBODA KRETANJA ROBA
 - 3.2. SLOBODA KRETANJA RADNIKA
 - 3.3. PRAVO POSLOVNOG NASTANA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA
 - 3.4. SLOBODA KRETANJA KAPITALA
 - 3.5. JAVNE NABAVE
 - 3.6. PRAVO TRGOVAČKIH DRUŠTAVA
 - 3.7. PRAVO INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA
 - 3.8. TRŽIŠNO NATJECANJE
 - 3.9. FINACIJSKE USLUGE
 - 3.10. INFORMACIJSKO DRUŠTVO I MEDIJI
 - 3.11. POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVITAK
 - 3.12. SIGURNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITARNI NADZOR
 - 3.13. RIBARSTVO
 - 3.14. PROMETNA POLITIKA
 - 3.15. ENERGETIKA
 - 3.16. POREZI
 - 3.17. EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA
 - 3.18. STATISTIKA
 - 3.19. SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOSŁJAVANJE
 - 3.20. PODUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA
 - 3.21. TRANS-EUROPSKE MREŽE
 - 3.22. REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENATA
 - 3.23. PRAVOSUĐE I TEMELJNA LJUDSKA PRAVA
 - 3.24. PRAVDA, SLOBODA I SIGURNOST
 - 3.25. ZNANOST I ISTRAŽIVANJE
 - 3.26. OBRAZOVANJE I KULTURA
 - 3.27. OKOLIŠ
 - 3.28. ZAŠTITA POTROŠAČA I ZDRAVLJA
 - 3.29. CARINSKA UNIJA
 - 3.30. VANJSKI ODNOSI
 - 3.31. VANJSKA, SIGURNOSNA I OBRAMBENA POLITIKA
 - 3.32. FINACIJSKI NADZOR
 - 3.33. FINACIJSKE I PRORAČUNSKE ODREDBE
- IV. JAČANJE ADMINISTRATIVNE SPOSOBNOSTI
- V. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA ZA INFORMIRANJE HRVATSKE JAVNOSTI O PRIBLIŽAVANJU REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKIM INTEGRACIJAMA

Dodatak A: "Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske - 2006."

Dodatak B: „Tablica planiranih proračunskih sredstava i sredstava strane pomoći“

UVOD

1. ODNOSI RH-EU

Zahtjev za članstvo u EU, kojeg je RH podnijela 21. veljače 2003. godine, bio je jasna poruka o voljnosti i spremnosti RH da ispuni sve političke, gospodarske, institucionalne i pravne kriterije za članstvo u EU. Time je pokrenut niz sveobuhvatnih unutarnjih reformi i intenzivnih priprema za otvaranje pregovora o pristupanju. Ovaj Nacionalni program Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji, četvrtu je godinu za redom glavni instrument za vođenje i usmjeravanje tog procesa.

Događaj koji je obilježio odnose Republike Hrvatske i Europske unije u 2005. godini nesumnjivo je otvaranje pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji 3. listopada. Time je RH postigla veliki napredak u ostvarivanju svog strateškog cilja u odnosima s EU, o čemu u zemlji postoji široki politički konsenzus. Pregovarački okvir za RH, koji je Vijeće EU usvojilo 16. ožujka 2005., potvrdio je kako je zajednički cilj pregovora punopravno članstvo RH u Europskoj uniji.

Odluka o započinjanju pregovora potvrda je i napretka koji je Vlada RH ostvarila u ispunjavanju kopenhaskih kriterija, osobito ključnih političkih uvjeta. Aktivnosti usmjerene na nastavak pune provedbe političkih kriterija ostaju prioritet Vlade RH i tijekom predstojećeg razdoblja.

Osim provedbe reformske politike na unutarnjem planu, za uspješno ostvarenje strateških ciljeva od iznimne su važnosti bile i intenzivne diplomatske aktivnosti u institucijama Europske unije i državama članicama.

Otvaranju pregovora prethodio je i niz unutarnjih aktivnosti usmjerenih k postizanju pune spremnosti za proces pregovaranja.

Vlada RH je, temeljem postojećeg političkog konsenzusa oko članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, uspostavila potrebne pregovaračke strukture i imenovala 13 pregovarača koji čine pregovarački tim rukovodeći se stručnošću kao najvažnijim kriterijem. Pregovarački tim ima podršku svih parlamentarnih stranaka. Voditeljicom Državnog izaslanstva za pregovore o pristupanju RH EU imenovana je ministrica vanjskih poslova i europskih integracija mr. sc. Kolinda Grabar-Kitarović, a glavnim pregovaračem s Europskom unijom veleposlanik Vladimir Drobnjak. Imenovano je i 35 voditelja radnih skupina za pripremu pregovora po pojedinim poglavljima pregovora kao i 1500 članova radnih skupina.

Politički konsenzus oko pristupa RH EU očituje se u sastavu Nacionalnog odbora za praćenje pregovora koji uključuje predstavnike parlamentarne većine i opozicije, akademske zajednice, Udruge poslodavaca, sindikata te Ureda predsjednika RH, kao i dokumentima - Izjavi o zajedničkom djelovanju Vlade i Sabora u procesu pregovora za članstvo u EU i Deklaraciji o temeljnim načelima pregovora - koje je Hrvatski sabor konsenzusom svih stranaka usvojio 19. siječnja 2005.

Nakon što je ratificiran u Hrvatskom saboru, svim državama članicama i Europskom parlamentu, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju je stupio na snagu 1. veljače 2005. Odmah su pokrenuti i svi mehanizmi koje on predviđa te je prvi sastanak Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje održan u Luxembourgu 26. travnja a Odbora za stabilizaciju i pridruživanje 14. srpnja ove godine. Održana je i prva sjednica Zajedničkog parlamentarnog odbora u ožujku 2005. Ovim događajima politički dijalog ali i sveukupni odnosi između RH i EU dobili su novu dimenziju.

Republika Hrvatska će učinkovitom provedbom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju te korištenjem predpristupne pomoći Europske unije nastaviti ispunjavati i taj dio kriterija za članstvo u EU.

Europska komisija usvojila je 9. studenog 2005. Izvješće o napretku Republike Hrvatske u procesu pristupanja EU. U Izvješću Komisija bilježi pozitivne pomake i napredak koji je Republika Hrvatska ostvarila u ispunjavanju kopenhaških kriterija i harmonizaciji hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije. Prioriteti sadržani u novom, revidiranom Pristupnom partnerstvu koji se temelje na ocjenama iz Izvješća Europske komisije, služiti će kao orijentir i pomoć u procesu približavanja Europskoj uniji.

2. ODREĐIVANJE PRIORITETA ZA 2006. GODINU

Određivanje prioriteta navedenih u Nacionalnom programu temelji se na nekoliko izvora uključujući Program Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2003. – 2007. godina, SSP, Plan provedbe SSP-a, Pristupno partnerstvo, ocjene napretka Republike Hrvatske iz Izvješća Europske komisije o napretku RH u procesu pridruživanja EU i suradnje s Delegacijom Europske komisije u Republici Hrvatskoj i dr. Na taj način, Nacionalni program odražava spremnost Republike Hrvatske da, putem provedbe konkretnih mjera, ostvari kratkoročne i srednjoročne prioritete u procesu približavanja Europskoj uniji, s naglaskom na 2006. godinu.

U listopadu 2005. godine Europska komisija objavila je prvo Izvješće o napretku RH u procesu pristupanja EU za 2005. godinu. Izvješće o napretku prvo je takvo izvješće o Hrvatskoj, slijedom odluke Europskog vijeća od 17. i 18. lipnja 2004. kojom je RH dobila status države kandidata za pristupanje EU. Izvješće uključuje napredak RH na područjima ispunjavanja političkih i ekonomskih kriterija za članstvo, kao i sposobnost da preuzme obveze iz članstva. Europska komisija ujedno je i predložila odluku Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Pristupnom partnerstvu za RH za 2005. u kojemu se navode konkretne aktivnosti koje je potrebno ostvariti u cilju ispunjavanja uvjeta za članstvo u EU. U dokumentu su sadržani kratkoročni i srednjoročni zadaci temeljeni na ocjenama EK iz Izvješća o napretku RH u procesu pristupanja EU za 2005.

Vezano uz političke kriterije, ocjena je EK kako RH nema većih poteškoća u ispunjavanju političkih kriterija. Na samom vrhu ključnih područja na kojima treba pojačati napore ostaju reforma pravosuđa, borba protiv korupcije, zaštita manjina i povratak izbjeglica, ali u predstojećem razdoblju posebice treba raditi na implementaciji reforme državne uprave. Prema ocjeni Europske komisije, od RH se iznad svega očekuje nastavak pune suradnje s ICTY-jem kao jednog od ključnih uvjeta za nesmetano odvijanje pregovora.

Prema općoj ocjeni o ispunjavanju ekonomskih kriterija, Hrvatska je ponovo ocijenjena kao zemlja s djelotvornom tržišnom ekonomijom koja je u stanju nositi se s pritiscima konkurencije i tržišnih snaga unutar Unije u srednjoročnom razdoblju. Ocjenjuje se kako je politički konsenzus o osnovama ekonomske politike održan te je postignuta visoka makroekonomska stabilnost s niskom inflacijom. U analizi Europske komisije pozitivno se ocjenjuju mjere poduzete u smanjivanju troškova u zdravstvu, reformi mirovinskog sustava, daljnjoj privatizaciji, cestovnoj infrastrukturi te daljnjoj liberalizaciji telekomunikacija. Također su značajnim ocijenjeni prvi koraci u restrukturiranju sustava željeznica. Daljnji napori RH trebaju biti usmjereni na održavanje makroekonomske stabilnosti te na rješavanje pitanja državnih intervencija u privredi kao i na pitanje restrukturiranja velikih državnih poduzeća, posebno u sektoru brodogradnje, čelika i energije.

U pogledu sposobnosti preuzimanja ostalih obveza koje proizlaze iz članstva, Europska komisija je provela detaljnu analizu koja se temelji na 33 poglavlja pravne stečevine EU. Zaključuje se kako će RH biti u poziciji da preuzme i preostale obveze iz članstva u srednjoročnom razdoblju, uz uvjet da se ulože značajni napori u usklađivanje zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, te u njegovu primjenu i provođenje. Prema mišljenju Komisije vrlo značajan trud bit će potreban u poglavlju Okoliš gdje je poseban naglasak stavljen na

potrebu značajnih investicija i jačanju administrativnog kapaciteta za provedbu pravne stečevine.

Sukladno svemu navedenom, sve aktivnosti i mjere obuhvaćene ovim Nacionalnim programom, utvrđene su temeljem Izvješća o napretku RH u procesu pristupanja EU te prioriteta istaknutih u Pristupnom partnerstvu. Njegova struktura obuhvaća sljedeći niz tema koje predstavljaju najveći izazov na putu približavanja RH EU:

- Ispunjavanje političkih kriterija
- Gospodarske prilagodbe
- Usklađivanje zakonodavstva RH
- Jačanje administrativnih sposobnosti za provedbu reformi
- Komunikacijska strategija RH za informiranje hrvatske javnosti o približavanju RH europskim integracijama
- Proračunska izdvajanja za provedbu obveza koje proizlaze iz integracijskog procesa

S obzirom na činjenicu da je uspješno ispunjavanje obveza koje proizlaze iz SSP-a izuzetno važno za napredak RH u pregovorima s EU te da sve obveze moraju biti u potpunosti ispunjene prije nego što se pregovori o pojedinom poglavlju privremeno zaključe, mjere za provedbu SSP-a sastavni su dio ovog dokumenta i jedan od ključnih prioriteta u provedbi Nacionalnog programa za pridruživanje RH EU u sljedećoj godini.

Završno treba istaknuti kako je nakon formalnog otvaranja pregovora, u listopadu 2005. godine započeo proces analitičkog pregleda i ocjene usklađenosti nacionalnog zakonodavstva države kandidatkinje s pravnom stečevinom Europske unije (*screening*). Temeljem Izvješća o rezultatima *screening*-a kojeg će EK izraditi za svako pojedino poglavlje po završetku *screening* sastanaka a u kojem se iznosi ocjena spremnosti države kandidatkinje za prihvaćanje i provedbu pravne stečevine, Nacionalni program doživjeti će i svoju reviziju kako bi odražavao obveze koje su preuzete u tom procesu.

3. STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

Nacionalni program svojom strukturom prati sve aktivnosti Vlade Republike Hrvatske u ispunjavanju kriterija za članstvo te se kao i protekle godine sastoji od sljedećih 5 poglavlja.

Politički kriteriji

U poglavlju „Politički kriteriji“ Nacionalni program razrađuje prioritete kao što su demokracija i vladavina prava, sloboda medija, regionalna suradnja, ljudska prava i zaštita manjina, sukladno kriterijima iz Kopenhagena. U cilju potvrđivanja namjere da pridonese političkoj i gospodarskoj stabilnosti u Jugoistočnoj Europi, RH u provedbi obveza preuzetih u sklopu Procesu stabilizacije i pridruživanja nastavlja ispunjavati političke preduvjete koje je EU istaknula kao mjerilo političke spremnosti i želje Hrvatske da postane dijelom europske obitelji.

Gospodarski kriteriji

Poglavlje „Gospodarski kriteriji“ opisuje napore koji se ulažu za daljnji gospodarski rast, polazeći od kriterija iz Kopenhagena te ostvarenje prioriteta kao što su daljnja konsolidacija fiskalnog sektora opće države s ciljem smanjenja ukupne javne potrošnje te smanjenje deficita proračuna, stabilnost financijsko-bankarskog sustava, usklađenost politike plaća s rastom produktivnosti i BDP-a, privatizacija javnih poduzeća, podrška poduzetništvu, povećanje investicija, potpora izvozu i programima konkurentnosti izvoza, jačanje pravne sigurnosti, strukturne reforme u području zdravstva, mirovinskog sustava, uprave, obrambenog sektora, obrazovanja, znanosti i radnog zakonodavstva.

Usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom EU sukladno Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju

U ovom poglavlju, na koje se izravno odnose i Dodaci A i B, sukladno pravnoj stečevini Europske zajednice, opisan je pravni i institucionalni okvir pojedinih poglavlja pravne stečevine EU te prioriteta u usklađivanju zakonodavstva za 2006. godinu kao i proračunska izdvajanja za njihovu učinkovitu provedbu.

Sukladno podjeli poglavlja za pregovore, ovo poglavlje će se za razliku od prošlogodišnjih 29 sastojati od 33 (od 35) poglavlja.

Jačanje administrativne sposobnosti

Poglavlje „Jačanje administrativne sposobnosti“ polazeći od kriterija iz Madrida, naglašava važnost moderne i učinkovite državne uprave u kontekstu europskih integracija te opisuje konkretne korake, ali i potrebe za uspješnu provedbu institucionalnih i administrativnih mjera kao podlogu cjelokupne pravno-gospodarske reforme.

Komunikacijska strategija Republike Hrvatske za informiranje hrvatske javnosti o približavanju RH europskim integracijama

U okviru provedbe postojeće Komunikacijske strategije za informiranje hrvatske javnosti o približavanju Republike Hrvatske europskim integracijama Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija kontinuirano provodi aktivnosti s ciljem informiranja opće javnosti kao i ciljnih skupina o dinamici i različitim aspektima procesa integriranja Republike Hrvatske u Europsku uniju. Komunikacijska strategija za naredno razdoblje bit će osobito prilagođena potrebama za informiranjem koje proizlaze iz otvaranja pregovora o punopravnom članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kao i specifičnim potrebama ciljnih skupina.

DODACI NACIONALNOM PROGRAMU ZA 2006. GODINU

Dodatak A - Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom EU za 2006. godinu

U Dodatku A daje se prikaz zakonodavstva koje se planira usvojiti tijekom 2006. godine, a kojim se vrši usklađivanje s pravnom stečevinom EU. On se prema poglavljima dijela III. Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva u EU izrađuje u obliku tablica koje sadrže:

1. Opis prioriteta koji se želi postići pojedinom pravnom mjerom
2. Strateški dokumenti - poveznica

Strateški dokumenti koji služe kao poveznica određenog poglavlja s planiranim zakonodavnim aktivnostima su ove godine Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU, Pristupno partnerstvo te Potrebe RH za stranom pomoći u procesu pristupanja EU: 2004.-2006. Pod "Referentna oznaka" upisuje se oznaka glavnog poglavlja iz svakog od navedenih strateških dokumenta, a s kojim se povezuje određeno poglavlje Dodatka A, dok je za "Kratkoročno" i "Srednjoročno" naveden točno određen prioritet u svakom od tih dokumenata.

3. Rezultati ostvareni u 2006. godini

U ovom su dijelu navedene zakonodavne mjere iz odgovarajućeg poglavlja koje su upućene u proceduru VRH, nalaze se u postupku Hrvatskog sabora ili su tijekom 2006. usvojene i stupile su na snagu. Pri tom je istaknuta poveznica s odgovarajućim poglavljem NPPEU 2006 u kojem je ta mjera utvrđena kao obveza u 2005. godini.

4. Zakonodavne mjere predviđene za 2006. godinu

Kao i u NPPEU 2005, u ovom dijelu navedeni su zakonski i podzakonski akti čije se usvajanje predviđa tijekom 2006. godine te institucija, kao i odgovorna i osoba unutar nje, nadležna za koordinaciju izrade pojedine zakonodavne mjere. Ukoliko postoji, navodi se i određeni program tehničke pomoći vezan za provedbu te mjere. Također, navedena je i poveznica na određene stavke (konta) iz tablica Dodatka B - Planirana proračunska sredstva, a koje su vezane za provedbu te određene mjere.

5. Usvajanje pravne stečevine EU

Ovaj dio predstavlja najvažniji dio obrasca Dodatka A jer se za svaku zakonodavnu mjeru koju stručni nositelj planira izraditi tijekom 2006. godine, daje i pregled pravne stečevine s kojim će se vršiti njeno usklađivanje, razinu usklađenosti na kojoj će se predmetna pravna stečevina kroz nju usvojiti te vremenski okvir u kojem se predviđa izrada te mjere.

Uz pojedine zakonodavne mjere čije se donošenje predviđa u 2006. godini, polazeći od stvarnih mogućnosti i potreba, kao i planiranog normativnog sadržaja mjere, stručni nositelj navodi samo onu pravnu stečevinu s kojom objektivno namjerava uskladiti predmetnu mjeru. Pri tom je uz naziv svakog pravnog akta Europske unije naveden i njegov CELEX broj. Vremenski okvir u kojem je predviđeno usvajanje određene zakonodavne mjere, navodi se kvartalno dok se za pravilnike ispunjava samo dio "Usvajanje i stupanje na snagu" (donose ih

čelnici nadležnih tijela državne uprave) dok se za uredbe i zakone ispunjava i dio "Upućivanje u proceduru VRH". Zakoni kojima se vrši usklađivanje s pravnom stečevinom EU usvajaju se po hitnom postupku.

Dodatak B - Planirana proračunska sredstva

Dodatak B odražava financijsku perspektivu svih aktivnosti, projekata, programa, osnivanja novih institucija, jačanja postojećih institucija, educiranja, zapošljavanja novih djelatnika i sl. koji su potrebni za ostvarivanje kriterija za članstvo RH u EU.

Dodatak B sastoji se od 2 tablice: Tablice planiranih proračunskih sredstava i Tablice planiranih sredstava strane pomoći.

Tablica planiranih proračunskih sredstava prikazuje proračunska sredstva raspodijeljena prema 33 potpoglavlja unutar Poglavlja III. Nacionalnog programa: *Sposobnost preuzimanja obveza preuzetih članstvom u EU*. U okviru određenog potpoglavlja, proračunska sredstva su prikazana po proračunskim korisnicima, odnosno tijelima nadležnim za navedeno potpoglavlje te po aktivnostima, tekućim i kapitalnim projektima. Proračunska sredstva za 2006, 2007. i 2008. godinu iskazana su u kunama i usklađena s donesenim Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2006. godinu i usvojenim projekcijama za 2007. i 2008. godinu.

4. PRAĆENJE I OSTVARIVANJE PROVEDBE NACIONALNOG PROGRAMA

Odgovornost za praćenje i ostvarivanje provedbe Nacionalnog programa povjerena je svakom tijelu državne uprave u njegovoj nadležnosti. Kao središnji upravljački mehanizam rada Vlade u provedbi obveza iz Sporazuma, odgovornost za njegovo praćenje i provedbu leži na Vladi Republike Hrvatske i njenim radnim tijelima, Koordinaciji tijela državne uprave u ispunjavanju preuzetih međunarodnih obveza, svakom pojedinom članu Vlade, tijelu kojem je na čelu, svim institucijama uključenima u izradu Nacionalnog programa te tijelima osnovanih u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Pritom važnu ulogu ima i razvoj dijaloga s Delegacijom Europske komisije u Republici Hrvatskoj o pitanjima vezanim za Nacionalni program.

Provedba Nacionalnog programa ovisi o kvaliteti dnevne koordinacije na razini ministarstava i ostalih tijela državne uprave uključenih u proces. Koordinacija je, na razini svakog tijela državne uprave, povjerena „europskim koordinatorima“ zaduženima za organizaciju poslova za potrebe europskih integracija, koordinaciju i kontrolu njihove provedbe. Vezano za

Nacionalni program, zadaća je svakog koordinatora praćenje pravovremenog ispunjavanja zadaća opisanih Nacionalnim programom na razini svog tijela državne uprave i pripremu izvješća o stanju provedbe aktivnosti iz Nacionalnog programa iz svog djelokruga. Na sastancima „europskih koordinatora“ koji se u pravilu održavaju svaka dva tjedna u okviru posebne EU koordinacije uspostavljene u 2004. godini, prati se provedba Nacionalnog programa u svim njegovim aspektima.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija koordinira provedbu Nacionalnog programa na razini Vlade Republike Hrvatske. Budući da se radi o sadržajno zahtjevnom dokumentu, isti je podijeljen na pojedinačne odgovornosti službenika Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija zaduženih za pojedini sektor iz Nacionalnog programa. Prateći pojedini sektor, službenici MVPEI-a zaduženi su za redovito praćenje provedbe na operativnoj razini i to kako međuresornoj, tako i na razini svakog tijela državne uprave.

I. POLITIČKI KRITERIJI

1.1. UVOD

Republika Hrvatska je 3. listopada 2005. započela pregovore o punopravnom članstvu s Europskom unijom. Otvaranju međuvladine konferencije prethodio je niz unutarnjih aktivnosti usmjerenih k postizanju pune spremnosti za proces pregovaranja. Tako je Vlada RH, temeljem postojećeg političkog konsenzusa oko članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, uspostavila potrebne pregovaračke strukture i imenovala nestranački i stručni pregovarački tim.

Usporedo sa sveobuhvatnim pripremama za pregovore, Vlada RH intenzivno je radila na dodatnom potvrđivanju pune suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom za područje bivše Jugoslavije, privođenju kraju procesa povratka izbjeglica, jačanju regionalne suradnje na bilateralnoj i multilateralnoj razini, zaštiti prava manjina i reformi medija. Aktivnosti usmjerene na kontinuirano ispunjavanje političkih kriterija ostaju prioritet Vlade RH i tijekom 2006. godine.

1.2. DEMOKRACIJA I VLADAVINA PRAVA

1.2.1. Reforma pravosuđa

Vidi poglavlje 3.23 PRAVOSUĐE I TEMELJNA LJUDSKA PRAVA, točka 3.23.3. Reforma pravosuđa

1.2.2. Protukorupcijske mjere

Vidi poglavlje 3.23 PRAVOSUĐE I TEMELJNA LJUDSKA PRAVA, točka 3.23.4. Protukorupcijske mjere

Plan provedbe SSP-a

Vidi poglavlje 3.23 PRAVOSUĐE I TEMELJNA LJUDSKA PRAVA

1.3. LJUDSKA PRAVA I ZAŠTITA MANJINA

1.3.1. Građanska, politička, gospodarska i socijalna prava

U cilju osvješćivanja šire javnosti o pojedinim segmentima ljudskih prava Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske tijekom 2005. godine organizirao je nekoliko medijskih kampanja, posebice u području suzbijanja diskriminacije i toleriranja različitosti – «Tolerancija znači život» i u području suzbijanja trgovanja ljudima «Zaustavimo trgovanje ljudima», te niz seminara, konferencija i okruglih stolova o zaštiti i promicanju ljudskih prava, vezano uz teme opravdanosti i/ili svrsishodnosti izricanja smrtne kazne, o problemu zlostavljanja i spolnog uznemiravanja na radnom mjestu, o legalizaciji prostitucije, o pedofiliji, o globalnom problemu trgovanja ljudima i o temama vezanim za suradnju tijela državne uprave s organizacijama civilnoga društva. Putem natječaja ureda Vlade RH i ministarstava, posebice Ureda za ljudska prava, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, te Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva financirani su projekti i programi nevladinih udruga iz

područja promicanja, zaštite i obrazovanja o ljudskim pravima. Ured za ljudska prava posebno potencira suradnju s organizacijama civilnog društva. Potrebno je naglasiti da je oko 30% proračunskih sredstava Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske (1.437.000,00 kn) utrošeno na financiranje projekata i programa organizacija civilnog društva koje se bave zaštitom i promicanjem ljudskih prava.

Također, Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske posebnu pozornost poklanja podizanju svijesti mladih o nužnosti uspostavljanja tolerantnog društva. Zbog toga je Ured za ljudska prava organizirao natječaj za najbolje likovne i literarne radove učenika osnovnih i srednjih škola na temu „Tolerancija prema različitosti.“ Nakon provedenog natječaja, posebno oformljena radna skupina je proglasila najbolje radove. Nagrađenim učenicima od strane Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske su uručene prigodne nagrade i plakete.

Ured za ljudska prava VRH koordinirao je radom Radne skupine za rješavanje pravnog statusa Centra za ljudska prava u procesu njegove transformacije iz dijela sustava Ujedinjenih naroda (UNOHCHR) u javnu ustanovu registriranu u skladu s hrvatskim zakonima, a što je okončano Uredbom Vlade RH o osnivanju Centra za ljudska prava kao javne ustanove (NN broj 65/05 od 20. svibnja 2005.g.)

Centar za ljudska prava osnovan je s ciljem promicanja ljudskih prava u Republici Hrvatskoj, a aktivnosti Centra obuhvaćaju široko područje poštivanja ljudskih prava, osvještavanja i senzibiliziranja šire javnosti za područje ljudskih prava s naročitim osvrtom na žrtve kršenja ljudskih prava, na poštivanja prava manjina te na vladavinu prava.

Republika Hrvatska je, dana 3. veljače 2003., kao treća po redu država-članica VE ratificirala Protokol br. 12 uz Europsku konvenciju o ljudskim pravima, te je još prije stupanja na snagu Protokola br. 12 (1. travnja 2005.), pristupila donošenju novog anti-diskriminacijskog zakonodavstva, koje uključuje: Zakon o radu, Zakon o ravnopravnosti spolova, Zakon o istospolnim zajednicama. Danas, zaštita od diskriminacije uživa visoku razinu pravne zaštite, koju je moguće tražiti i pred Ustavnim sudom RH te pred UN Odborom za ljudska prava i UN Odborom za uklanjanje diskriminacije žena, odnosno pred Europskim sudom za ljudska prava. Daljnja poboljšanja na području diskriminacije u RH, već su predložena, te se očekuje da će uskoro uslijediti i usvajanje novog Zakona o sudovima te uvođenje nove institucije - Pravobranitelja za osobe s invaliditetom, kao i donošenje Nacionalne strategije za suzbijanje svih oblika diskriminacije, s Akcijskim planom, a u koji će se, kao u provedbeni dokument, uključiti i provedba sljedećih preporuka:

- Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti (ECRI) koje su povodom Trećeg izvješća o RH, usvojene 17. prosinca 2004.;
- Povjerenika UN-a za raseljene osobe (njihovo se izdavanje upravo očekuje, nastavno na posjet RH u lipnju 2005.);
- Povjerenika VE za ljudska prava, nastavno na njegov posjet Hrvatskoj u lipnja 2004.;
- ugovornih tijela UN-a, koja se bave zaštitom ljudskih prava, prema Konvencijama UN-a, kao što su: Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (ICCPR), Međunarodna konvencija o uklanjanju svih oblika rasne diskriminacije (CERD), Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Konvencija protiv mučenja i drugih okrutnih, nečovječnih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (CAT), Konvencija o pravima djeteta (CRC).

Izrada Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava u Republici Hrvatskoj je u tijeku.

Prioriteti u 2006. godini obuhvaćaju sljedeće mjere:

- izradu i provedbu Nacionalne strategije za suzbijanje svih oblika diskriminacije

- financijsku potporu organizacijama civilnog društva iz područja zaštite i promicanja ljudskih prava (ULJP je u 2005. godini za nevladine udruge namijenio (tekuće donacije u novcu) 1.437.000,00 kuna, a za 2006. godinu 1.550.000,00 kuna. Osim toga, planirana su i posebna sredstva za projekte vezane uz suzbijanje trgovanja ljudima).
- organiziranje seminara, konferencija i okruglih stolova o ljudskim pravima
- organiziranje kampanja s ciljem osvješćivanja šire javnosti o pojedinim segmentima ljudskih prava
- provedbu preporuka Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti (ECRI) Povjerenika UN-a za raseljene osobe, Povjerenika VE za ljudska prava kao i preporuka prema gore navedenim UN-ovim konvencijama.

1. 3. 1. 1. Sloboda udruživanja

Na dan 17. listopada 2005. Republici Hrvatskoj registrirano je 28.029 udruga (10 018 športskih, 2 820 tehničkih i 696 udruga domovinskog rata), 120 međunarodnih udruga te 89 zaklada, 6 fondacija i 3 strane zaklade i fondacije. Sloboda udruživanja zajamčena je Ustavom Republike Hrvatske, a uređena vrlo liberalnim i s europskim standardima usklađenim Zakonom o udrugama iz 2001. godine. Vrlo visoka razina spremnosti na dijalog i suradnju između države i organizacija civilnoga društva okrunjena je Programom suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj (usvojen na sjednici VRH 4.1.2001.), što je potaknulo i kasnije usvajanje takvih programa na regionalnoj (područnoj) i lokalnoj razini tijekom 2004. godine.

Radi poticanja daljnjeg razvoja civilnog društva Vlada RH je 2003. uspostavila decentralizirani model organizacijske strukture (prethodno je osnovan Savjet za razvoj civilnog društva te Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva), s ciljem praćenja i koordiniranja procesa dodjele financijskih sredstava iz Državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću. Do decentralizacije, Ured VRH za udruge bio je zadužen za kompletan skup relevantnih aktivnosti od raspisivanja natječaja do potpisivanja ugovora s udrugama i praćenja njihovih troškova. Nakon decentralizacije uočena je potreba redefiniranja uloge sve tri institucije u cilju nadopunjavanja i konsolidiranja njihovih djelatnosti te bolje operativnosti.

Suradnja između Vlade i organizacija civilnog društva temelji se na «Programu suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj» (usvojen na sjednici VRH 4. siječnja 2001). Programom se potvrđuje komplementarna uloga Vlade Republike Hrvatske i sektora civilnog društva u razvoju zajednice i društva u cijelosti. Njime se također definiraju osnovna načela za međusobnu suradnju koja se vode principima partnerstva, transparentnosti, nezavisnosti, promicanju jednakih mogućnosti i supsidijarnosti. Iz njega je tijekom 2004. i 2005. godine proizašla i inicijativa usvajanja takvih programa na regionalnoj i lokalnoj razini kroz potpisivanje Povelja o suradnji između jedinica lokalne samouprave i sektora NVO-a. Do sada su one potpisane u Osijeku, Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji, Rijeci, Slatini, Požegi, Bjelovaru, Donjem Miholjcu, Dubrovniku, Puli, Varaždinu, dok su Split i Šibenik u procesu izrade dokumenta.

S ciljem doprinosa općem poboljšanju odgovornosti, otvorenosti i transparentnosti u djelovanju civilnog društva, prioritetne aktivnosti u 2006. godini odnosit će se na:

- Usvajanje «Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga» i učinkovito praćenje provedbe od strane Savjeta za razvoj civilnog društva i Ureda Vlade RH za udruge (ovaj je Kodeks prema prošlogodišnjem NPPEU trebao biti usvojen do kraja 2004., međutim to se još uvijek nije dogodilo. Trenutno prolazi analizu u Središnjem državnom uredu za upravu);

- Unaprjeđenje kvalitete djelovanja u odnosu na savjetovanje, procjenu politike i provedbu kako bi se osiguralo sudjelovanje građana i organizacija civilnoga društva u procesima stvaranja nacionalnih, regionalnih ili lokalnih politika, novih zakona i strategija razvoja;
- usvajanje predloženih izmjena zakona i novih zakona koji se tiču organizacija civilnog društva: (izmjene Zakona o zakladama – u fazi inicijative; Zakon o volonterskom radu – u fazi izrade, nositelj je MOBMS; predviđa se donošenje novih zakona ili zakonskih i/ili normativnih izmjena, i to (uz gore spomenuta dva zakona) vezano uz Zakon o organizacijama za opću dobrobit, Zakon o porezima, Zakon o lokalnoj upravi i samoupravi, Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o znanosti i visokim učilištima i Zakon o obrani);
- poticanje razvoja regionalne i lokalne infrastrukture za razvoj civilnoga društva, filantropije i kulture davanja, volonterstva, djelovanja za opće dobro te društvene odgovornosti poslovnog sektora.

1.3.1.2. Pravo na informaciju

Pravni okvir

Pravo na dostupnost informacijama kojima raspolažu tijela javne vlasti jedno je od temeljnih ljudskih prava koje je zaštićeno Europskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama kao i Konvencijom o pristupu informacijama, međunarodnim ugovorima i odredbama Ustava Republike Hrvatske.

Zakon o pravu na pristup informacijama (NN, br. 172/03) uređuje pravo na pristup informacijama od javnog značaja, odnosno dostupnost informacija koje posjeduju, raspolažu ili nadziru tijela javne vlasti.

Zakonom je propisano da su tijela javne vlasti državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti.

Cilj Zakona je omogućiti i osigurati ostvarivanje prava na pristup informacijama fizičkim i pravnim osobama putem otvorenosti i javnosti djelovanja tijela javne vlasti, sukladno ovom i drugim zakonima. U skladu s navedenim sva tijela javne vlasti bila su dužna osigurati organizacijske, materijalne, tehničke i druge uvjete za provođenje odredbi ovog Zakona, u roku od 90 dana od stupanja na snagu Zakona.

Ograničenja prava na pristup informaciji mogu postojati samo kao izuzetak koji mora biti osnovan na zakonu. Tijela javne vlasti obvezna su omogućiti pristup informacijama ne samo na pojedinačni zahtjev ovlaštenika nego i aktivnim objavljivanjem informacija na vlastitu inicijativu. Sva tijela javne vlasti bila su obvezna donijeti odluku kojom će odrediti posebnu službenu osobu mjerodavnu za ostvarivanje prava na pristup informacijama i ustrojiti katalog informacija koje posjeduju, raspolažu ili nadziru. Zakon propisuje obvezu dostavljanja izvješća svih tijela javne vlasti o provedbi ovoga Zakona za prethodnu godinu do 31. siječnja, s tim da Središnji državni ured za upravu podnosi objedinjeno izvješće Vladi Republike Hrvatske najkasnije do 28. veljače za prethodnu godinu. Vlada Republike Hrvatske dužna je najkasnije do 31. ožujka podnijeti izvješće o provedbi ovoga Zakona Hrvatskom saboru radi prihvaćanja. Definiran je žalbeni postupak kao i kaznene sankcije u slučaju kršenja odredbi Zakona.

Na temelju Zakona o pravu na pristup informacijama doneseni su provedbeni propisi: Pravilnik o ustroju, sadržaju i načinu vođenja službenog upisnika o ostvarivanju prava na pristup informacijama objavljen u Narodnim novinama 137/04 i Popis tijela javne vlasti objavljen u Narodnim novinama broj 146/04; 152/04; 39/05; 114/05.

Institucionalni okvir

Nadzor nad provođenjem Zakona provodi Središnji državni ured za upravu, a poslove provodi Odjel za opću upravu.

Sva tijela javne vlasti koja se nalaze na Popisu tijela javne vlasti dužna su provoditi Zakon i osigurati dostupnost informacijama na zahtjev stranke i aktivnim objavljivanjem na vlastitu inicijativu. Informacije se objavljuju u službenim glasilima, medijima, besplatnim poduzetničkim info-telefonima i na informatičkom mediju (web-stranice).

Provedba Zakona

Središnji državni ured za upravu uputio je okružnice svim središnjim tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, glede obveza koje proizlaze iz Zakona.

Središnji državni ured za upravu zatražio je od središnjih tijela državne uprave i od tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dostavu odluka kojima su određene posebne službene osobe za informiranje kao i odluka o ustrojavanju kataloga informacija.

Vlada Republike Hrvatske donijela je Zaključak 15. listopada 2004. godine (prva provedbena godina Zakona) kojim je zadužila tijela javne vlasti da donesu odluku kojom će odrediti posebnu službenu osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama kao i odluku o ustrojavanju kataloga informacija koje posjeduju raspoložu ili nadziru.

Sva središnja tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijele su odluke kojima su odredila službenika za informiranje te odluke kojima su ustrojila kataloge informacija.

U 2004. godini zaprimljeno je ukupno 19 600 zahtjeva za pristup informacijama, od kojih je 19504 zahtjeva pozitivno riješeno (99,5%), a 96 zahtjeva je odbijeno (0,5%).

U tijeku su pripreme za izradu izvješća za 2005. godinu koje će sadržavati sve one predmete gdje je odbijen zahtjev za davanje informacija i iz kojih razloga je odbijen.

U 2005. u Središnjem državnom uredu za upravu kao nadzornom tijelu ukupno je zaprimljeno 23 pritužbe građana zbog ograničavanja prava na pristup informaciji. Na svaku od navedenih pritužbi Ured je promptno reagirao na način da je poslao upute tijelima javne vlasti da su dužna pridržavati se odredbi ovog Zakona i o učinjenom izvijestiti ovaj Ured.

Planirane aktivnosti za 2006.

U dosadašnjoj praksi pokazali su se neki nedostaci te bi pojedine odredbe trebalo dopuniti i izmijeniti. Tako bi npr. Zakon trebalo dopuniti odredbom da se odredi situacija kada postoji javni interes da javnost sazna neke podatke. Tijekom 2006. Središnji državni ured za upravu će nastaviti praćenje provedbe Zakona s ciljem pripreme prijedloga izmjena i dopuna.

1.3.1.3 Sloboda medija

Pravni okvir

U svrhu ostvarivanja medijskog pluralizma i raznovrsnosti medija, u kolovozu 2005. godine podijeljena su, na temelju javnog natječaja, sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, koji je kao proračunski fond ustanovljen Zakonom o elektroničkim medijima. Javni natječaj i podjelu sredstava provelo je Vijeće za elektroničke medije kao regulatorno tijelo u području medija, te su financirani projekti devedeset i tri radijska nakladnika i sedamnaest televizijskih nakladnika.

U 2005. godini Vijeće za elektroničke medije provelo je četiri javna natječaja za dodjelu koncesija za obavljanje radijske i televizijske djelatnosti. Dodijeljeno je dvadeset i pet radijskih i tri televizijske koncesije.

U provedbi Zakona o medijima donesen je Pravilnik o uvjetima, kriterijima i postupku provođenja javnog natječaja za dodjelu sredstava u svrhu poticanja i zaštite pluralizma i raznovrsnosti medija (NN, br. 88/05).

U tijeku 2005. godine pripremljeni su tekstovi novoga Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji i Zakona o elektroničkim medijima, radi njihovog usklađivanja s Direktivom o televiziji bez granica i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji. Svrha ovih promjena je uspostava transparentnog, predvidljivog i učinkovitog zakonskog okvira za rad Vijeća za elektroničke medije i Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije.

Institucionalni okvir

U provedbi Zakona o elektroničkim medijima tijekom 2005. godine Vijeće za elektroničke medije izvršavalo je svoje zakonske obveze koje se odnose na dodjelu koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije. Za njegov rad osigurana su dostatna sredstva za samostalno i neovisno djelovanje. U daljnjem razvoju potrebno je da Vijeće osnuje stručne službe kako bi učinkovito moglo obavljati svoje zakonske obveze.

Prioriteti u 2006. godini

- kadrovsko jačanje stručne službe Vijeća za elektroničke medije
- daljnja provedba medijskih zakona

1. 3. 1. 4. Ravnopravnost spolova

Pravni okvir

Republika Hrvatska ima potrebno anti-diskriminacijsko zakonodavstvo iz područja osiguranja jednakih mogućnosti za muškarce i žene, a glavni zakoni koji zabranjuju spolnu diskriminaciju u odnosu na zapošljavanje jesu Zakon o ravnopravnosti spolova i Zakon o radu.

U 2005. razmatrano je Drugo i Treće periodično izvješće Republike Hrvatske po UN Konvenciji o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) pred UN odborom za uklanjanje diskriminacije žena.

U 2006. godini stupit će na snagu Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova (treća po redu, za razdoblje 2006. – 2010.) god. kao osnovna državna strategija namijenjena promicanju i provedbi politike ravnopravnosti spolova.

Institucionalni okvir

Zakonom o ravnopravnosti spolova osnovana su tijela čiji je cilj osiguranje provedbe Zakona – Ured za ravnopravnost spolova (osnovan 2004. g.) i Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova. Za provedbu Zakona u tijelima državne uprave zaduženi su koordinatori za ravnopravnost spolova. Veliki dio aktivnosti u 2005. godini sadržavao je i različite oblike suradnje s nevladinim udrugama kao i pojedinim međunarodnim organizacijama.

Krajem 2004. donesena je Nacionalna strategija za zaštitu od nasilja u obitelji 2005-2007., a u 2005. godini stupio je na snagu i Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH u 2005. godini inicirao je osnivanje i umrežavanje županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova.

Prioriteti za 2006:

- jačanje administrativne sposobnosti Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH radi učinkovitije primjene Zakona o ravnopravnosti spolova i suradnje s međunarodnim institucijama;
- jačanje i umrežavanje institucionalnih mehanizama za provedbu politike ravnopravnosti spolova na lokalnoj i nacionalnoj razini;
- usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova;
- usvajanje i provedba Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova 2006 -2010;
- provedba Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji 2005 -2007 i Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji;
- ocjena usklađenosti zakonodavstva RH s pravnom stečevinom EU;
- sudjelovanje u provedbi programa Zajednice Ravnopravnost spolova;
- razvoj rodno segregiranih statističkih pokazatelja i publiciranje statističkih podataka
- provedba preporuka Zaključnih komentara UN Odbora protiv uklanjanja diskriminacije žena

1.3.1.5. Zaštita prava djeteta

Pravni okvir:

- u zakonodavnu proceduru upućen je na usvajanje konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu. Glavna izmjena u zakonu odnosi se na odredbu po kojoj korisnik navedenog Zakona može biti hrvatski državljanin s neprekidnim prebivalištem u RH najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva. Ova odredba trebala bi znatno proširiti krug građana zaštićenih ovim Zakonom;
- usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nagradi za promicanje prava djeteta (NN, br. 96/03, 33/05) kojim je ustanovljena nagrada za životno djelo i godišnja nagrada za iznimna postignuća u zaštiti, dobrobiti, prava i interesa djeteta;
- usvojen je Pravilnik o nagradi za promicanje prava djeteta (NN, br. 111/05), Pravilnik definira postupak i način raspisivanja natječaja, postupak predlaganja kandidata i kriterije za dodjelu Nagrade za promicanje prava djeteta;
- donesen je Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom za razdoblje od srpnja 2005. do prosinca 2007. godine;
- izrađena je Nacionalna strategija suzbijanja zloporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2006. do 2012. godine;
- usvojena je Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji 2005.-2007. kojom se uvodi obveza svim nadležnim tijelima na području istraživanja, prevencije i procesuiranja svake vrste nasilja u obitelji, te preventivnom djelovanju, pružanju pomoći i informiranju o problematici nasilja u obitelji.
- donesen je Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima;
- donesen je Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji;
- u tijeku je izrada Izvješća o provedbi Programa aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima, te Izvješća o realizaciji Prioritetnih aktivnosti za dobrobit djece od 2003. do 2005. godine;

- u tijeku je provedba mjera iz Nacionalne obiteljske politike RH (2003.), koje su usmjerene na dobrobit djece, uspješno roditeljstvo i poboljšanje kvalitete obiteljskog života. Razvijen je sustav potpora u novcu (rodiljne naknade, doplaci za djecu i porezne olakšice), te rodiljni i roditeljski dopusti (dodatni roditeljski dopusti do godinu dana, odnosno do treće godine života djeteta za majke koje rode blizance, treće i svako naredno dijete) i dopusti za skrb o djeci sa zdravstvenim poteškoćama do sedme godine života djeteta i pravo na rad sa skraćenim radnim vremenom.

Vežano za spomenute potpore u novcu, rodiljne naknade i dopusti su od 1. srpnja 2004. godine povećani za nezaposlene majke sa 120 EUR na 215 EUR (7.122 majke), a za zaposlene majke koje koriste dodatni rodiljni dopust sa 215 EUR na iznos od 215 – 336 EUR-a (18.764 majki). Doplatak za djecu isplaćuje se u iznosu od 40 EUR-a mjesečno roditeljima s dohotkom manjim od 89 EUR-a po članu kućanstva (50,08 % korisnika dječjeg doplatka), a u iznosu od 22 EUR-a mjesečno roditeljima s dohotkom od 89 EUR do 178 EUR-a po članu kućanstva (44,92 % korisnika). Doplatak za djecu uvećava se 15 % ako je dijete s oštećenjem zdravlja, bez jednog roditelja, ili je roditelj nesposoban za samostalan rad (6,36 %), a 25 % ako je dijete bez oba roditelja (1,40 %). za dijete s težim i teškim zdravstvenim teškoćama doplatak iznosi 111 EUR (5 % korisnika);

- izrađen je i upućen u zakonodavnu proceduru nacrt Nacionalne populacijske politike, u tijeku je izrada Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih, izrađen je i u proceduri donošenja Nacionalni plan aktivnosti za dobrobit prava i interesa djece od 2006. do 2012. godine te je u tijeku izrada prijedloga Zakona o obiteljskom centru;

Institucionalni okvir:

- ostvarena je suradnja s organizacijama civilnog društva koje djeluju za dobrobit djece. U ovu svrhu Vlada Republike Hrvatske i ministarstvo nadležno za obitelj tijekom 2005. godine potaknulo je i financiralo:
 - o programe iz područja aktivnosti sprečavanja nasilja među djecom i nenasilnog rješavanja sukoba, prevencije i tretmana poremećaja u ponašanju djece, te kvalitetnog provođenja slobodnog vremena djece - ukupno 35 programa u iznosu od 999.000,00 kn;
 - o programe usmjerene na djecu s teškoćama u razvoju - namijenjeni roditeljima s djecom koja imaju poteškoće u razvoju i učenju (prevencija, rano otkrivanje i rehabilitacija) – ukupno 36 programa u iznosu od 2.008.798,09 kn;
 - o programi potpore višečlanim obiteljima (obiteljima s osmero i više djece): Program nabavke udžbenika za djecu za školsku godinu 2005/2006 u ukupnom iznosu od 886.000,00 kn, te Program nabavke računala za djecu iz višečlanih obitelji u ukupnom iznosu 2.000.000,00 kn.
- osnovano je 7 savjetovaništa za djecu, mladež, brak i obitelj u suradnji ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i jedinica lokalne i područne samouprave, te je potaknuto i pružena je materijalna potpora za osnivanje područnih savjetovaništa za žrtve nasilja u obitelji. Na temelju interesa javnosti, roditelja, socijalno rizičnih skupina stanovništva, ali i javnih i drugih ustanova, ove su aktivnosti ocijenjene kao vrijedan iskorak u području zaštite i pružanja potpore obitelji. U radu savjetovaništa za djecu, mladež, brak i obitelj a sukladno specifičnim potrebama lokalnih sredina provode se odgovarajući programi u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Prioriteti u 2006. godini obuhvaćaju sljedeće mjere:

- donošenje Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih

- provedbu mjera iz Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji od 2005. do 2007. godine
- provedba Zakona o nagradi za promicanje prava djeteta
- početak i provedba mjera Nacionalnog plana aktivnosti za dobrobit prava i interesa djece od 2006. do 2012. godine
- praćenje provedbe dugoročnih mjera Programa aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima
- razvijanje partnerskog odnosa i pružanje financijske potpore organizacijama civilnog društva u području socijalnog osnaživanja, zaštite i promicanja prava djeteta;
- donošenje Nacionalne populacijske politike
- javno i aktivno promicanje i podržavanje aktivnosti od najboljeg interesa za djecu
- provedba mjera iz Nacionalne obiteljske politike
- praćenje provedbe preporuka po Konvenciji o pravima djeteta (CRC), a koje će se ugraditi u novi nacionalni dokument za zaštitu prava djeteta koji će se izraditi za razdoblje 2006.-2008
- donošenje Zakona o obiteljskom centru
- daljnja provedba mjera iz Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine

1. 3. 2. Prava manjina i zaštita manjina

Sukladno Ustavnom zakonu pripadnici nacionalnih manjina dobili su još veću mogućnost aktivnog sudjelovanja u političkom i društvenom životu izborom vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina su savjetodavna tijela koja su izabrana radi unaprjeđivanja, očuvanja i zaštite prava nacionalnih manjina u društvu. Nakon provedenih izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina ukupno su na razini županije, grada i općine izabrana 322 vijeća i 69 predstavnika nacionalnih manjina. Do sada je registrirano 272 vijeća, od kojih su 124 vijeća srpske nacionalne manjine. Sukladno Ustavnom zakonu vijeća mogu radi usklađivanja i unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina. Do sada su osnovane Koordinacija nacionalnih manjina Grada Zagreba, Koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine, Koordinacija vijeća makedonske nacionalne manjine, Koordinacija vijeća bošnjačke nacionalne manjine, Koordinacija vijeća nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije, Koordinacija vijeća mađarske nacionalne manjine, Koordinacija vijeća rusinske nacionalne manjine, Koordinacija vijeća crnogorske nacionalne manjine i Koordinacija vijeća nacionalnih manjina Grada Rijeke.

Ured za nacionalne manjine je poduzeo mjere za učinkovitije provođenje Ustavnog zakon. U suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine organizirao je 18 seminara kako bi se vijeća i predstavnici nacionalnih manjina, te predstavnici jedinica lokalne samouprave educirali o sudjelovanju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u procesu odlučivanja. Seminari su održani tijekom 2004. godine u Zagrebu za područje Grada Zagreba i Zagrebačke županije, u Dubrovniku za područje Dubrovačko-neretvanske županije, u Vinkovcima za područje Vukovarsko-srijemske županije, u Rijeci za područje Primorsko-goranske županije, u Karlovcu za područje Karlovačke županije, u Sisku za područje Sisačko-moslavačke županije, u Kninu za područje Šibensko-kninske županije, u Daruvaru za područje Bjelovarsko-bilogorske županije, u Splitu za područje Splitsko-dalmatinske županije, te u Osijeku i Belom Manastiru za područje Osječko-baranjske županije. U 2005. nastavljeno je sa seminarima u ostalim županijama: u Čakovcu za područje Međimurske županije, u Slavenskom Brodu za područje Brodsko-posavske županije te u Rovinju i Puli za područje Istarske županije. Na seminarima je sudjelovalo više od 300 sudionika. Seminare je

financijski podržala i Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj. Do kraja godine Ured za nacionalne manjine će u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine održati tri regionalna seminara za područja više županija na kojima će se prezentirati primjeri dobre dosadašnje prakse te predlagati rješenja za otklanjanje poteškoća u radu vijeća nacionalnih manjina. Prvi regionalni seminar održan je 7. studenoga 2005. godine u Rijeci za područje Primorsko-goranske, Istarske i Ličko-senjske županije. Ostala dva seminara održat će se 30. studenoga u Osijeku za područje Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske i Bjelovarsko-bilogorske županije te 7. prosinca 2005. godine u Splitu za područje Splitsko-dalmatinske, Dubrovačko-neretvanske, Šibensko-kninske, i Zadarske županije.

Ured za nacionalne manjine organizirao je u lipnju ove godine seminar o educiranju mladih pripadnika svih nacionalnih manjina u procesu pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji na kojem su razmatrani međunarodni dokumenti kojima je Republika Hrvatska pristupila.

U cilju daljnjeg unaprjeđivanja i ostvarivanja prava nacionalnih manjina 15. studenog 2004. godine potpisan je Sporazum između Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore o zaštiti srpske i crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Srbiji Crnoj Gori. Hrvatski je sabor na sjednici održanoj 18. ožujka 2005. godine donio Odluku o proglašenju Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore o zaštiti prava hrvatske manjine u Srbiji i Crnoj Gori i srpske i crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj. Za provedbu navedenog sporazuma utemeljen je Međuvladin mješoviti odbor u kojem su, uz predstavnike državnih tijela, dva predstavnika srpske i jedan predstavnik crnogorske nacionalne manjine. Zadaci Mješovitog odbora su razmatranje ostvarivanja Sporazuma te podnošenje preporuka vladama u svezi s ostvarivanjem Sporazuma. Vlada RH je 3. studenoga 2005. donijela Rješenje o imenovanju supredsjedatelja, zamjenika supredsjedatelja, članova i tajnika Međuvladinog mješovitog odbora za provedbu sporazuma. Prvi sastanak Međuvladinog mješovitog odbora održan je 22. studenog 2005. u Beogradu.

U svezi s provedbom Ustavnog zakona u dijelu koji se odnosi na imenovanje članova Savjeta za nacionalne manjine Rješenjem Vlade od 6. listopada 2005. godine imenovan je član i potpredsjednik Savjeta za nacionalne manjine iz reda istaknutih znanstvenih, kulturnih, vjerskih djelatnika srpske nacionalne manjine.

Sukladno članku 20. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakonu o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Vlada Republike Hrvatske je 15. rujna 2005. godine donijela Odluku o raspisivanju dopunskih izbora za predstavnike nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave i to za pet predstavnika srpske nacionalne manjine za Gradsko vijeće Grada Drniša u Šibensko-kninskoj županiji, te za općinska vijeća Općina Lovinac, Nijemci i Tovarnik u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Sukladno Odluci Vlade raspisani su i ponovljeni izbori za predstavnika ukrajinske nacionalne manjine u Gradu Slavenskom Brodu. Izbori su održani 23. listopada 2005. godine.

Za unaprjeđenje prava nacionalnih manjina posebno je važna provedba Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina koju je Republika Hrvatska među prvima potvrdila. Ured je koordinirao i sudjelovao u izradi drugog izvješća Republike Hrvatske o provođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina koja je u ožujku 2004. godine upućena glavnom tajniku Vijeća Europe te pripremio odgovor na Mišljenje Savjetodavnog odbora Vijeća Europe. Kako bi se omogućilo pripadnicima svih nacionalnih manjina da sudjeluju u raspravi o provedbi tog međunarodnog dokumenta za unaprjeđenje prava nacionalnih manjina Ured je u suradnji Vijećem Europe organizirao seminar o provedbi Okvirne konvencije koji je održan 20. i 21. rujna 2004. godine u Dubrovniku i 15. i 16. rujna 2005. godine u Splitu.

U Mišljenju Europske komisije o zahtjevu Republike Hrvatske za članstvo u EU naglašeno je da se posebna pozornost posveti integraciji srpske i romske nacionalne manjine. Sukladno Ugovoru s Vladom Republike Hrvatske imenovano je šest pripadnika srpske nacionalne manjine i to: državni tajnik i pomoćnik ministra u Ministarstvu znanosti obrazovanja i športa,

te pomoćnici ministara u Ministarstvu kulture, Ministarstvu unutarnjih poslova, Ministarstvu pravosuđa i Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka. U Hrvatskom zavodu za zapošljavanje od nedavno je zaposlen pripadnik romske nacionalne manjine u Područnom uredu u Bjelovaru. Planirano je također zapošljavanje još dva Roma-savjetnika koji bi radili na unaprjeđivanju zapošljavanja romske nacionalne manjine.

U 2005. godini nastavljeno je financiranje programa Zajedničkog vijeća općina, Vukovar. Sukladno Rješenju Vlade Republike Hrvatske od 31. ožujka 2005. godine o odobrenju sredstava na teret Proračunske zalihe Državnog proračuna Republike Hrvatske osigurana su sredstva u iznosu od 280.000 kuna za program izgradnje građanskog povjerenja putem dijaloga kroz institucije sustava. Putem Savjeta za nacionalne manjine ukupno je povećan iznos sredstava za udruge srpske nacionalne manjine.

Ured je također poticao aktivnosti i sukladno djelokrugu provodio mjere u okviru Nacionalnog programa za Rome te koordinirao izradu Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma od 2005. -2015. godine. U cilju poduzimanja mjera za poboljšanje uvjeta života romske nacionalne manjine i njihovog uključivanja u društveni i javni život, usporedo s provođenjem Nacionalnog programa za Rome iz 2003. godine, Republika Hrvatska je izrazila spremnost da pristupi Desetljeću za uključivanje Roma 2005.-2015. godine, koje su pokrenuli Svjetska banka i Institut Otvoreno društvo. Programom se potiče rješavanje teškoća romske nacionalne manjine u četiri područja : obrazovanje, zdravstvo, zapošljavanje i stanovanje. Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma donijela je Vlada Republike Hrvatske 31. ožujka 2005. godine. Na sjednici održanoj 28. travnja 2005. godine Vlada RH je donijela Odluku o osnivanju Radne skupine za sustavno praćenje i koordiniranje provedbe Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015. godine. Ured je organizirao svečanu promociju Desetljeća za uključivanje Roma koja je održana 2. svibnja 2005. godine u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, a otvorio ju je predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr. sc. Ivo Sanader.

Ured za nacionalne manjine je u cilju provedbe mjera iz Nacionalnog programa za Rome nastavio organiziranje seminara o osposobljavanju i educiranju mladih Roma i Romkinja. Do sada je održano šest seminara koji su održani u Begovom Razdolju, Topuskom, Varaždinskim Toplicama i Zagrebu, a sudjelovalo je preko 70 sudionika.

U cilju provedbe mjera Nacionalnog programa za Rome tijekom 2005. godine doznačena su sredstva u iznosu od 155.000 kuna za očuvanje tradicijske kulture Roma te kupnju instrumenata i nošnji.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2006. godinu na poziciji Ureda za nacionalne manjine osigurana su sredstva u iznosu od 1.320.000 kuna za provedbu Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015. Sredstva za provedbu navedenih programa osigurana su i na poziciji drugih državnih tijela koja sudjeluju u provođenju tih programa u iznosu od 8.294.170 kuna.

Ured za nacionalne manjine je sukladno navedenoj mjeri iz Nacionalnog programa za Rome u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi i predstavnicima krovnih romskih udruga pripremio i tiskao knjižice «Moja prava» na romskom i hrvatskom jeziku koje sadrže informacije o mogućnostima i načinu ostvarivanja prava romske nacionalne manjine u tri važna područja: statusna pitanja, zdravstveno osiguranje i socijalnu skrb.

Sukladno Nacionalnom programu za Rome otpočela je provedba Projekta besplatne pravne pomoći za Rome o statusnim pitanjima na području Grada Zagreba, Primorsko-goranske i Brodsko-posavske županije koju će provoditi Ministarstvo pravosuđa.

Ured za nacionalne manjine predložio je i Projekt podrške Romima kojim se predviđa uređenje kompletne infrastrukture romskih naselja u Međimurskoj županiji i program obrazovanja koji će se financirati iz sredstava Phare programa Europske komisije. Uz sredstva iz programa PHARE 2005, za navedeni projekt osigurana su sredstva u iznosu od

3.592.500 kn. U okviru programa PHARE za 2006. godinu predviđen je nastavak financiranja višegodišnjeg projekta Programa podrške Romima u iznosu od 2.600.000 EUR-a, što uz nacionalni izvor financiranja od 833.000 EUR-a, ukupno iznosi 3.333.000 EUR-a.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2006. godinu osigurana su sredstva u iznosu od 29.700.000 kuna za programe udruga i ustanova nacionalnih manjina, što je za 21% povećanje u odnosu na prošlu godinu.

Planirana proračunska sredstva u 2006. godini

Programi za nacionalne manjine	300. 000 kuna
Programi za Rome	1.320.000 kuna
PHARE 2005-Program podrške Romima	3.592.500 kuna
Provedba CEI za nacionalne manjine	150.000 kuna

1.4. PUČKI PRAVOBRANITELJ

Pučki pravobranitelj, kao nezavisna institucija koja o svom djelovanju izvješćuje Hrvatski sabor, posebno doprinosi napretku ljudskih prava u Hrvatskoj osiguravajući transparentnost i odgovornost u upravljanju javnim službama. Tijekom 2005. godine, pučki pravobranitelj nastavio je razmatrati pojedinačne slučajeve ugroženosti prava građana, koja su, prilikom izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti, počinila tijela državne uprave, tijela s javnim ovlastima ili djelatnici u tim tijelima. Hrvatski sabor je 3. lipnja 2005. prihvatio Izvješće o radu Pučkog pravobranitelja za 2004.g. Pored toga, Sabor je donio i zaključak kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje osigurati potrebna sredstva za unapređenje materijalnog položaja Ureda pučkog pravobranitelja u smislu povećanja broja zaposlenih i osiguranja odgovarajućeg prostora za njegov rad.

Tijekom 2004. godine, pučki pravobranitelj primio je ukupno 2011 pritužbi, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja pad od 16%. Ipak, broj pritužbi u 2004. godini veći je od višegodišnjeg prosjeka od 1650 novih predmeta.

Osim novoprimljenih 2011 pritužbi u 2004. godini, Ured pučkog pravobranitelja se bavio i sa 699 pritužbe iz ranijih godina. Od novozaprimljenih predmeta u 2004. godini riješeno je 849 predmeta, dok je od 699 predmeta iz prijašnjeg razdoblja riješeno 477 predmeta. Dakle u 2004. godini radilo se na ukupno 2710 predmeta, od kojih su riješena 1326 predmeta po pritužbama građana, nedovršenih je ostalo 1384.

Od 1120 slučajeva kad je pokrenut ispitni postupak, u 903 slučaja (80%) upravno tijelo, odnosno tijelo sa javnim ovlastima dostavilo je zatraženo očitovanje ili potrebne podatke. To pokazuje da je u 2004. godini zadržana visoka razina suradnje upravnih i javnih tijela s pučkim pravobraniteljem iz prethodnih dviju godina.

Bolja suradnja upravnih tijela i tijela s javnim ovlastima i pučkog pravobranitelja doprinijela je učinkovitosti institucije pučkog pravobranitelja. Od 849 (42%) dovršenih predmeta zaprimljenih u 2004. godini, osnovano je bilo 386 pritužbi, 200 pritužbi je bilo neosnovano, dok su ostale pritužbe bile preuranjene ili je bila riječ o predmetima iz područja izvan nadležnosti pučkog pravobranitelja.

U 2006. godini trebalo bi izvršiti djelomičnu popunu radnih mjesta za zadatke i poslove u odnosu na oružane snage, sigurnosne službe, osobe lišene slobode i rad na terenu. Ukupno osam novozaposlenih i to: jednog zamjenika pučkog pravobranitelja, tri savjetnika, jednog višeg istražitelja, jednog višeg informatičara, jednog istražitelja i jednog stručnog referenta.

U 2007. predlaže se popuniti još šest radnih mjesta za poslove zaštite lokalne samouprave i rad na terenu i to: jednog zamjenika pučkog pravobranitelja, dva savjetnika, jednog višeg istražitelja, jednog istražitelja i jednog upravnog referenta.

Prioriteti u 2006. godini.

Pojačati suradnju tijela državne uprave s Pučkim pravobraniteljem, na otklanjanju uočenih nepravilnosti. Osigurati odgovarajući prostor za rad pučkog pravobranitelja, te u državnom proračunu RH za 2006. godinu osigurati dodatna sredstva za djelomičnu popunu radnih mjesta za zadatke i poslove u odnosu na oružane snage, sigurnosne službe, osobe lišene slobode, te za rad na terenu s ciljem olakšavanja građanima komunikacije i pristupa pomoći koju pruža institucija pučkog pravobranitelja.

1. 5. POVRATAK IZBJEGLICA

1. 5. 1. Pravni i institucionalni okvir

U 2005. godini intenzivirana je suradnja nadležnog Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka s međunarodnim organizacijama u Hrvatskoj – Misijom OEES-a, Misijom UNHCR-a, Delegacijom Europske komisije te Veleposlanstvom SAD-a - na razini ministra i šefova misija odnosno veleposlanika. Sastanci, na kojima se raspravlja o aktualnim problemima provedbe pojedinih programa vezanih za povratak izbjeglica, te se predlažu i utvrđuju rješenja, održavaju se svakog mjeseca. Takav način suradnje pridonio je ubrzanju provedbe pojedinih programa te rješavanju tekućih problema u njihovoj provedbi.

Stanje i prioritetna područja djelovanja i mjere u 2006. godini

Tijekom 2005. godine intenzivirane su aktivnosti usmjerene na ubrzanje dinamike i osiguravanje održivog povratka, uključujući i provedbu svih zakonskih promjena, osobito onih koje se tiču imovinskih pitanja, te pitanja bivših nositelja stanarskih prava.

Uvjeti za održivi povratak ili lokalnu integraciju preostalih prognanika i izbjeglica u Republici Hrvatskoj te potencijalnih povratnika koji još borave u Srbiji i Crnoj Gori te Bosni i Hercegovini osiguravaju se kroz programe Vlade RH vezane za povrat imovine i stambeno zbrinjavanje, obnovu preostalog ratom oštećenog stambenog fonda i osnovne infrastrukture, te osnovne aktivnosti za ubrzanje dinamike povratka i stvaranje održivih uvjeta povratka.

Predstavnici Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore potpisali su na ministarskoj konferenciji 31. siječnja 2005. u Sarajevu Deklaraciju kojom se obvezuju na rješavanje izbjegličkog pitanja, kroz povratak ili lokalnu integraciju, do kraja 2006. godine. Svaka od država pripremila je svoj Plan aktivnosti (*Road Map*) koji će biti ujedinjeni u zajedničku matricu do kraja 2005. godine. Hrvatska Vlada je usvojila svoj Plan povratka izbjeglica u srpnju 2005. godine. Za njegovu provedbu utvrđeni su jasni rokovi i potrebna proračunska sredstva. Za ovu godinu osigurano je oko 2,3 milijarde kuna (307 milijuna eura), a u proračunu za 2006. godinu planira se još veći iznos.

1.5.2. Povrat zauzete privatne imovine vlasnicima u posjed

Stanje. Povrat zauzete privatne imovine vlasnicima gotovo je završen: do kraja rujna preostalo je zauzeto njih 82 (manje od 0,5 posto od prvobitno zauzetih 19.289 stambenih jedinica). Od siječnja 2005. godine vlasnicima je vraćeno ukupno 1.150 kuća.

Preostala zauzeta imovina (36 kuće) nalazi se u Kninu, Kistanju, Biskupiji, Benkovcu, Obrovcu i Vojniću. Proces povrata vlasnicima je u tijeku: utvrđeno je rješenje i poznati su rokovi za iseljenje privremenih korisnika.

Vlasnici kojima imovina nije vraćena u zakonskom roku primaju novčanu naknadu. Do sada je naknadu štete primilo 1.700 vlasnika.

Prioriteti i mjere za 2006. S obzirom da će svi postupci povrata imovine biti završeni do kraja 2005. godine, za 2006. godinu je planiran završetak popravka oštećene imovine koja je bila u zauzeta i u sekvestru Republike Hrvatske. Vlada RH je u srpnju 2005. godine donijela zaključak o obnovi takve imovine. U tijeku je provedba programa popravka vraćene devastirane imovine prema zaključku Vlade iz srpnja ove godine – ukupno 395 slučajeva zabilježenih devastacija gdje je utvrđeno da imovina nije u međuvremenu prodana ili obnovljena. U izradi su projekti sanacije navedenih kuća i njihov organizirani popravak trebao bi početi početkom slijedeće godine.

Završetak obnove te imovine planiran je do lipnja 2006. godine. Sredstva za tu namjenu osigurana su u državnom proračunu.

1.5.3. Obnova u ratu oštećenog ili uništenog stambenog fonda

Stanje. U 2005. godini obnavlja se ukupno oko 9.800 kuća i stanova, od čega je obnova završena za 6.576 kuća i za što je u proračunu 2005. godine ukupno izdvojeno 683,5 milijuna kuna. Većina korisnika obnove su povratnici srpske nacionalnosti koji su zahtjeve podnijeli u 2001. godini.

Od siječnja do kraja rujna 2005. godine isplaćeno je 5.207 novčanih potpora za popravak kuća nižeg stupnja oštećenja. U istom je razdoblju obnovljeno 1.000 kuća višeg stupnja oštećenja čija je obnova započela u 2004. godini, čime je završen program za 2004. godinu (ukupno obnovljeno 4.000 kuća).

Sredinom 2005. godine, započeo je novi program organizirane obnove u koji je uključeno 3.000 obiteljskih kuća IV.-VI. stupnja oštećenja. Osim toga, u tijeku je obnova oko 600 oštećenih stanova u višestambenim zgradama, od čega su u 2005. godini završeni radovi obnove na njih 369.

Isplatu novčanih potpora očekuje još 2.200 vlasnika kuća nižeg stupnja oštećenja kojima su već riješeni zahtjevi za obnovu, kojima će se potpore isplatiti početkom 2006. godine.

Preostalo je još oko 4.800 zahtjeva (3.800 podnesenih u razdoblju od ožujka do kraja rujna 2004. godine tijekom šestomjesečnog produženja roka za podnošenje zahtjeva za obnovu te 1.000 zahtjeva koji su podneseni ranije). Većina podnositelja ovih zahtjeva je izvan područja Republike Hrvatske i u većini slučajeva još se čeka dopuna potrebne dokumentacije i dokaza od podnositelja zahtjeva.

Prioritet i mjere za 2006. Predviđen je završetak obnove preostalog u ratu oštećenog ili uništenog stambenog fonda. Planira se završiti program organizirane obnove 3.000 obiteljskih kuća IV.-VI. stupnja oštećenja započet sredinom 2005. godine i započeti novi program obnove s još oko 1.000 obiteljskih kuća. Isto tako, planira se isplata oko 4.000 novčanih potpora za popravak objekata I.-III. stupnja oštećenja i povrat vlastito uloženi sredstava u obnovu, za što su osigurana sredstva u državnom proračunu za 2006. godinu. Planira se i nastavak programa obnove oštećenih stanova u višestambenim zgradama, oko 600 stanova.

1.5.4. Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava i drugih povratnika na područjima posebne državne skrbi (nadalje: PPDS)

Stanje. Do sada je stambeno zbrinuto ukupno 2.363 obitelji bivših nositelja stanarskog prava, uglavnom kroz najam stana ili kuće u državnom vlasništvu. Manji broj korisnika zbrinut je darovanjem državnog zemljišta i građevinskog materijala odnosno samo građevinskog materijala za obnovu ili gradnju kuća.

Od toga je u 2005. godini stambeno zbrinuto oko 800 obitelji bivših nositelja stanarskog prava, a istodobno je zaprimljeno novih 1.100 novih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje. Rok za podnošenje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje na PPDS nije ograničen.

Prioritet i mjere za 2006.

Predviđen je nastavak provedbe programa stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava i drugih povratnika na područjima posebne državne skrbi u skladu s postojećim zakonskim propisima. Potrebno je osigurati stambeno zbrinjavanje za 5.252 obitelji bivših nositelja stanarskih prava koje su podnijele zahtjeve. Obzirom da se 1.737 zahtjeva odnosi na korisnike koji već borave u stanovima na područjima od posebne državne skrbi (PPDS) po privremenoj osnovi, objekte za stambeno zbrinjavanje je potrebno osigurati za 3.515 obitelji. Veći broj zahtjeva bit će riješen u 2005. godini kroz obnovu stanova te kroz druge oblike stambenog zbrinjavanja.

Prema istom zakonskom propisu stambeno zbrinjavanje se osigurava i ostalim povratnicima na područja posebne državne skrbi i drugim stanovnicima tih područja koji su bez vlastite imovine, nisu do sada ostvarili pravo na obnovu i potrebno im je stambeno zbrinjavanje. To se, prije svega, odnosi na preostale prognanike i izbjeglice koji borave u organiziranom smještaju Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka i zatražili su stambeno zbrinjavanje (ukupno 700 obitelji). Cilj ovih mjera je zaustavljanje negativnih populacijskih trendova na tim područjima, a time i poticanje socijalnog i gospodarskog oporavka tih područja.

1.5.5. Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava koji se vraćaju na područja Hrvatske izvan područja posebne državne skrbi.

Stanje. Provedba zakonskih propisa vezanih za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava koji su živjeli izvan područja posebne državne skrbi započela je 2004. godine. Rok za podnošenje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje izvan PPDS Vlada RH je produžila u dva navrata – najprije na rok od šest mjeseci do 30. lipnja 2005. godine, a potom na još tri mjeseca s krajnjim rokom do 30. rujna 2005. godine. Rok za podnošenje zahtjeva za područja posebne državne skrbi nije ograničen.

Do sredine rujna 2005. godine podneseno je 4.450 zahtjeva: 2.210 za najam stana i 2.240 za kupnju stana. Nastavljena je i medijska kampanja u Republici Hrvatskoj te inozemstvu radi poticanja potencijalnih korisnika na podnošenje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje i povratak u Republiku Hrvatsku. Podneseni zahtjevi se obrađuju te se utvrđuje pravo podnositelja na stambeno zbrinjavanje. Cjelovit plan stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava je u pripremi, a obuhvatiti će kupovinu stanova na tržištu i izgradnju većeg broja stanova u trogodišnjem razdoblju (2006-2008.).

Prioritet i mjere za 2006. Nastavit će se stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava koji se vraćaju na područja izvan posebne državne skrbi.

1.5.6. Stvaranje održivih uvjeta povratka - programi obnove i izgradnje infrastrukture te poticaji socijalnom i gospodarskom oporavku područja koja su bila zahvaćena ratom

Stanje. U 2005. godini nastavljena je provedba obnove te gradnje komunalne i socijalne infrastrukture u ratom stradalim područjima po programima EIB I. i CEB V koji su započeli u 2004. godini, kao i po programima koji se financiraju sredstvima državnog proračuna.

Programom EIB I. u ukupnom iznosu od oko 760 milijuna kuna (od čega je 50 % kredit Europske investicijske banke, a 50% čine sredstva iz hrvatskog proračuna) predviđena je obnova 300 objekata komunalne i socijalne infrastrukture u 90-tak gradova i općina u razdoblju od 2004. do 2007. godine. Do sada je završena obnova 93 objekata, na 97 objekata izvode se planirani radovi izgradnje, a 110 objekata je u pripremi za izvođenje radova.

Programom CEB V predviđena je obnova ukupno 144 školska objekta. Sredstva u iznosu od 981 milijuna kuna osigurana su u jednakom omjeru iz kredita Razvojne banke Vijeća Europe i proračuna RH. Do sada je završena obnova 61 školskog objekta.

U 2005. godini započela je provedba programa "Integralni razvoj lokalne zajednice –EIB II." Projekt koji obuhvaća obnovu, nadogradnju i izgradnju infrastrukturnih objekata te projekte zaštite okoliša, uz ratom stradala područja, obuhvatio bi i ostale dijelove Republike Hrvatske. Ukupna vrijednost programa je 300 milijuna eura, od čega su 50% kreditna sredstava Europske investicijske banke i 50% sredstva državnog proračuna. U tijeku je izbor projekata nominiranih od jedinica lokalne samouprave. Provedba programa predviđena je do 2008. godine.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka i Hrvatska elektroprivreda u 2005. godini provode zajednički projekt elektrifikacije većeg broj povratničkih mjesta vrijedan 62,5 milijuna kuna. Prioriteti za obnovu izrađeni su u suradnji s jedinicama lokalne samouprave i povratničkim udrugama (SDF). Programom će se osigurati priključci na niskonaponsku mrežu za ukupno 3.700 korisnika. Po ovom programu najveća su izdvajanja za područje Zadarske, Požeško-slavonske, te Sisačko-moslavačke županije. Rok za završetak projekta je kraj 2005. godine. Osim toga, pripremljen je još jedan program elektrifikacije 13 naselja u ukupnoj vrijednosti 22 milijuna kuna za koje će HEP uzeti kredit uz Vladino jamstvo.

U državnom proračunu 2005. godine ukupno je osigurano 611 milijuna kuna za obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture – najvećim dijelom za provedbu navedena tri programa, ali i za dodatne projekte izgradnje infrastrukturnih objekata uključujući i sufinanciranje pojedinačnih projekata općina i gradova te javnih poduzeća. Osim obnove ratom oštećene i razorene infrastrukture, grade se i novi objekti.

U 2005. godini nastavljena je izrada županijskih Regionalnih operativnih programa (ROP) kroz CARDS programe koji su do sada napravljeni za Zadarsku, Šibensko-kninsku, Sisačko-moslavačku, Vukovarsko-srijemsku, Karlovačku, Ličko-senjsku, Brodsko-posavsko i Požeško-slavonsku županiju – županije koje dijelom svog teritorija pripadaju u područja posebne državne skrbi. U tijeku je izrada ROP-ova za ostale županije.

Trenutno su u provedbi projekti obnove i razvitka nominirani kroz ROP-ove za Zadarsku i Šibensku županiju iz sredstava CARDS 2002. godine za program "Održivi razvitak područja posebne državne skrbi», vrijedan 14,5 milijuna eura. U okviru programa CARDS 2003 u Sisačko-moslavačkoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji u tijeku je valorizacija i odobravanje bespovratne financijske pomoći za konkretne razvojne projekte temeljene na ROP-ovima te tehnička pomoć jedinicama za provedbu projekata u tim županijama. Ukupna vrijednost programa CARDS 2003 iznosi oko 15 milijuna eura nepovratnih sredstava Europske unije. U drugoj polovici 2005. godine započela je provedba programa CARDS 2004. kojim se predviđa financiranje konkretnih projekata razvitka u Karlovačkoj, Ličko-senjskoj, Brodsko-posavskoj i Požeško-slavonskoj županiji, planiranih u ROP-ovima tih županija. Ukupno je za program CARDS 2004 predviđeno 14 milijuna eura, od čega se 11 milijuna predviđa za financiranje konkretnih projekata te 3 milijuna za tehničku pomoć.

U 2005. godini započela je provedba «Projekta socijalnog i gospodarskog oporavka područja posebne državne skrbi» (PSGO), koji se realizira sredstvima iz zajma Svjetske banke i sredstvima hrvatskog državnog proračuna RH u ukupnom iznosu od 60 milijuna eura (35 milijuna iz zajma i 25 milijuna iz proračuna). Projekt je pripremljen u razdoblju od kraja 2002. do sredine 2005. godine. Ugovor o zajmu je potpisan 2. svibnja 2005. godine i u listopadu je potvrđen od Hrvatskog sabora. Najveći dio sredstava iz tog projekta usmjerit će se na razvitak gospodarstva na područjima posebne državne skrbi kroz potpore i subvencije poljoprivrednicima, obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima na područjima posebne državne skrbi. Za provedbu tog projekta u drugoj polovici 2005. godini planirano je ukupno 27 milijuna kuna.

U sve navedene projekte izdvojeno je u 2005. godini 638 milijuna kuna iz državnog proračuna, a tome treba pridodati i bespovratna sredstva Europske unije iz programa CARDS.

Prioritet i mjere za 2006. Planira se nastavak sva tri programa obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture – EIB I., EIB II. i CEB V., te ostalih projekata koji su financirani iz državnog proračuna. Proračunska sredstva će biti osigurana u većem iznosu nego 2005. godine – oko milijardu kuna.

Također će se nastaviti provedba programa CARDS 2003 u Sisačko-moslavačkoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji, te provedba programa CARDS 2004 u Karlovačkoj, Ličko-senjskoj, Brodsko-posavskoj i Požeško-slavonskoj županiji, gdje će se bespovratnim EU sredstvima financirati konkretni razvojni programi planirani ROP-ovima te dvije županije.

Nastavit će se provedba «Projekta socijalnog i gospodarskog oporavka područja posebne državne skrbi» (PSGO) u iznosu od 82,2 milijuna kuna za poticaje gospodarstvu na PPDS.

1.5.7. Suradnja sa susjednim državama i međunarodnim organizacijama zbog ubrzanja povratka izbjeglica:

Prioritet i mjere za 2006. Očekuje se daljnji napredak u suradnji s Bosnom i Hercegovinom i Srbijom i Crnom Gorom, prije svega u okviru provedbe Sarajevske deklaracije.

Nastavit će se i intenzivna suradnja s Bosnom i Hercegovine kroz financiranje započetih programa povratka i obnove u BiH, te suradnja u rješavanju pitanja preostalih BiH izbjeglica u Republici Hrvatskoj.

Kroz program povratka i obnove u BiH, koji financira hrvatska Vlada, do sada je dodijeljen građevinski materijal za obnovu kuća za 1.450 obitelji povratnika u BiH. Za nastavak programa u 2006. godini predviđeno je 22 milijuna kuna za obnovu ukupno 500 kuća.

Plan provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Ubrzanje povratka izbjeglica	trajno	VRH MMTPR MVP
Završiti popravke devastirane imovine vraćene u posjed	07/06	MMTPR
Završetak obnove oštećenog ili razorenog stambenog fonda	trajno	VRH MMTPR
Nastavak programa stambenog zbrinjavanja na područjima posebne državne skrbi bivših nositelja stanarskih prava i drugih povratnika koji se trajno vraćaju na PPDS	trajno	VRH MMTPR
Provedba programa stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava koji se vraćaju na područja Hrvatske izvan područja posebne državne skrbi	12/07	VRH MMTPR MZOPUG

Nastavak obnove osnovne komunalne i socijalne infrastrukture na područjima povratka (kreditni programi EIB I. i II. i CEB V, te proračun)	trajno	VRH MMTPR
Provedba programa usmjerenih socijalnom i gospodarskom oporavku područja povratka	trajno	VRH MMTPR
Nastavak suradnje s Bosnom i Hercegovinom i Srbijom i Crnom Gorom kroz okvir uspostavljen Sarajevskom deklaracijom. Nastavak bilateralne suradnje i programa pomoći BiH.	trajno	VRH MOBMS
Izrada Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava	Tijekom 2006	VRH
Izrada Nacionalne strategije za suzbijanje svih oblika diskriminacije	Tijekom 2006	VRH
Usvajanje i provedba Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova 2006-2010	Tijekom 2006	VRH
Donošenje Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih	Tijekom 2006	VRH MOBMS
Donošenje Nacionalne populacijske politike	Tijekom 2006	VRH MOBMS
Provođenje Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.	Trajno	VRH TDU

1. 6. SURADNJA S MKSJ

Vlada Republike Hrvatske nastavlja u potpunosti surađivati s Međunarodnim kaznenim sudom za područje bivše Jugoslavije (MKSJ) u Haagu što je potvrđeno i u izjavi glavne tužiteljice Carle Del Ponte 3. listopada 2005., koja je rezultirala odlukom o početku pregovora s RH radi ostvarenja punopravnog članstva u EU. Takva se suradnja provodi omogućavanjem pristupa dokumentima i dokazima, saslušanjem svjedoka i osumnjičenika, pružanjem pomoći u radu istražnim timovima Suda i drugim aktivnostima. U siječnju i lipnju 2005. omogućen je pregled sve zatražene dokumentacije hrvatskih obavještajnih i sigurnosnih službi (OA, POA, VSA). Tijekom 2005. Sud je zatražio razgovore s 12 osoba u svojstvu osumnjičenika i s 10 osoba u svojstvu svjedoka. Svi su se pozvani odazvali pozivima. U svojoj izjavi od 3. listopada 2005. gđa Del Ponte je potvrdila da RH pravodobno i u cijelosti udovoljava zahtjevima za pomoć Tužiteljstva MKSJ, te da je suradnja s Hrvatskom najbolja u regiji. Hrvatska nadležna tijela će s istim intenzitetom nastaviti svoju suradnju s MKSJ.

Slučaj Gotovina

Od oko 680 zahtjeva za pomoć Tužiteljstva MKSJ, nalog za uhićenje i predaju optuženog umirovljenog generala Hrvatske vojske Ante Gotovine je posljednji koji je ispunjen. U ožujku 2005. donesena je odluka o zamrzavanju imovine generala Gotovine. Republika Hrvatska se tijekom ožujka pridružila Zajedničkom stajalištu Vijeća EU o produžetku zabrane ulaska ili tranzita osobama koje pomažu optuženicima (na listi se nalazi 5 hrvatskih državljana).

U cilju što skorijeg rješavanja slučaja Gotovina Vlada je usvojila Akcijski plan koji je u travnju 2005. predstavljen Radnoj skupini Europske unije za procjenu suradnje RH s MKSJ. U izvješću Glavne tužiteljice od 13. lipnja 2005. Plan je pozitivno ocijenjen te je izraženo očekivanje da će on dovesti do rješenja slučaja i utvrđivanja svih činjenica vezanih za

optuženikova moguća boravišta i pomagače. U sklopu provedbe Akcijskog plana, Vlada je poduzela niz mjera, a očekuje se i usvajanje izmjena i dopuna Zakona o sigurnosnim službama.

Provedba Akcijskog plana rezultirala je i uhićenjem Hrvoja Petrača, mogućeg pripadnika mreže pomagača generala Gotovine. Republika Hrvatska je grčkim vlastima podnijela zahtjev za njegovo izručenje te zahtjev za obavijesni razgovor s njim.

Zahvaljujući sveobuhvatnim aktivnostima hrvatskih nadležnih tijela, uključujući suradnju sa stranim službama, Ante Gotovina je uhićen 7. prosinca 2005. na Tenerifima, Španjolska, te je 10. prosinca prebačen u Haag.

Domaća suđenja za ratne zločine

Radi osposobljavanja hrvatskog pravosuđa za suđenja za ratne zločine i preuzimanje predmeta s MKSJ donešene su izmjene i dopune Kaznenog zakona¹, te su doneseni novi Zakon o zaštiti svjedoka² i Zakon o primjeni Rimskog statuta³. Organizirana je i specijalizirana obuka hrvatskih sudaca i državnih odvjetnika.

U travnju 2005. je doneseno pozitivno izvješće OESS-a o osposobljenosti hrvatskog pravosuđa za procesuiranje ratnih zločina, a Hrvatska je prihvatila monitoring tih procesa od strane OESS-a. Potvrda takvog izvješća OESS-a je i odluka MKSJ od 14. rujna 2005. o prebacivanju predmeta Norac-Ademi u nadležnost hrvatskog pravosuđa. To je ujedno i prvi predmet osoba optuženih pred MKSJ koji je prepušten pravosuđu Republike Hrvatske. U obrazloženju odluke MKSJ-a stoji da su svi uvjeti sukladno Pravilu 11bis, uključujući, između ostalog, pravnu regulativu, zaštitu svjedoka i pravedno suđenje, ispunjeni. Dana 1. studenog 2005. Tužiteljstvo MKSJ je dovršilo postupak predaje predmeta Ademi/Norac hrvatskom Državnom odvjetništvu. Na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika RH, predsjednik Vrhovnog suda RH je 2. prosinca 2005. donio odluku kojom se Županijski sud u Zagrebu određuje kao nadležni sud za predmete Ademi/Norac.

U predmetu "Lora" 12. rujna 2005. započelo je novo suđenje pred izmijenjenim sudskim vijećem i postupak je još u tijeku.

Županijski sud u Zagrebu donio je 15. rujna 2005. presudu u predmetu „Pakračka poljana“. Svih pet optuženika nepravomoćno je proglašeno krivima i osuđeno na zatvorske kazne.

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, NN 105/04 od 28. srpnja 2004. – uveden pojam zapovjedne odgovornosti, zločini protiv čovječnosti, novo kazneno djelo «Naknadna pomoć počinitelju kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom» i dr. (izmjene stupile na snagu 1. listopada 2004.)

² Zakon o zaštiti svjedoka, NN 163/03 od 16. listopada 2003. – osnovana posebna Jedinica za zaštitu unutar MUP-a (napomena: u svibnju 2005. uredbom Vlade osnovan novi Odjel unutar Ministarstva pravosuđa - Odjel za podršku svjedocima i sudionicima u postupcima za kaznena djela ratnih zločina)

³ Zakon o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnoga ratnog i humanitarnog prava, NN 175/03 od 4. studenog 2003. (kolokvijalni naziv: Zakon o primjeni Rimskog statuta) – zakon se pretežno odnosi na suradnju s ICC-em, međutim sadrži odredbe koje se odnose i na ICTY, posebice vezano za ustupanje predmeta s ICTY hrvatskom pravosuđu

Plan provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Nastavak pune suradnje s MKSJ	trajno	VRH MP, TDU

1.7. REGIONALNA SURADNJA

1.7.1. MULTILATERALNA SURADNJA

Republika Hrvatska kroz bilateralnu suradnju i sudjelovanje u multilateralnim regionalnim forumima nastavlja doprinositi jačanju dobrosusjedstva i stvaranju općeg pozitivnog ozračja u regiji, te konkretnoj programskoj suradnji kroz koju se ostvaruju hrvatski politički, gospodarski, sigurnosni i drugi interesi. Suradnja u okviru regionalnih inicijativa i u predstojećem razdoblju bit će u funkciji jačanja međusobnih odnosa i širenja suradnje, te izgradnje sposobnosti država iz regije za sudjelovanje u europskim procesima i članstvu u EU.

Republika Hrvatska aktivna je sudionica Pakta o stabilnosti JIE (PS), Srednjoeuropske inicijative (SEI), Jadransko-jonske inicijative (JJI), Inicijative za suradnju u Jugoistočnoj Europi (SECI), Kvadrilaterale RH-Mađarska-Italija-Slovenija, Riga inicijative, Radne zajednice Alpe – Jadran (RZAJ), Radne zajednice Podunavskih regija (RZPR), Procesu suradnje u Podunavlju (DCP), Dunavske komisije (DC), Međunarodne komisije za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR), NATO inicijative za Jugoistočnu Europu (SEEI), Foruma ministara obrane zemalja jugoistočne Europe (SEDM), Procesu suradnje srednjeeuropskih zemalja (CENCOOP) i Koordinacijske skupine za sigurnosnu suradnju u jugoistočnoj Europi (SEEGROUP), stranka je Srednjoeuropskog ugovora o slobodnoj trgovini (CEFTA) i punopravna sudionica Procesu suradnje u Jugoistočnoj Europi (SEECP). Također, uključila se u novu inicijativu Southeastern Europe Clearinghouse (SEEC), koja je prvi put javno predstavljena krajem 2004.

RH će u 2006. godini, kao članica Trojke *Procesa suradnje u Jugoistočnoj Europi* (SEECP) i država koja će predsjedati Procesom od svibnja 2006. godine, jačati regionalnu suradnju u okviru SEECP-a, kroz prioritetne aktivnosti, kao što su borba protiv organiziranog kriminala i korupcije, liberalizacija trgovine i viznih režima, parlamentarna suradnja, energetska povezivanje, u cilju promicanja mehanizama i instrumenata integracije u EU i NATO.

Unutar *Pakta o stabilnosti za Jugoistočnu Europu* (PS), RH je potpisala Ugovor o energetske zajednici. Hrvatska pruža logističku potporu radu Komisije za sliv rijeke Save čije je sjedište u Zagrebu. Glede Antikorupcijske inicijative Pakta o stabilnosti (SPAI), Hrvatska je potpisala Deklaraciju o 10 zajedničkih mjera za uklanjanje korupcije u JIE. U sklopu MARRI inicijative, Hrvatska je potpisala Memorandum o razumijevanju kojim pruža potporu uspostavi Regionalnog foruma MARRI i MARRI Centra u Skopju. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH uputilo je o svom trošku jednog diplomata na rad u Centar. U sklopu DPPI Inicijative, Hrvatska i Slovenija vode projekt Obuke upravljanja katastrofama s 15 seminara godišnje. Hrvatska je uputila časnika za vezu u SECI Centar u Bukurešt i ispunila sve obveze unutar Ohrid Border procesa.

U sklopu Policijskog foruma Hrvatska sudjeluje u Regionalnoj obuci policije za više policijske časnike (*Organized Crime Training Network for Operational Managers*). Memorandum o razumijevanju o izgradnji administrativnih kapaciteta lokalnih vlasti i potpori procesu decentralizacije je potpisan u listopadu 2004. Zagreb je domaćin regionalnom tajništvu Inicijative za reformu obrazovanja PS i Regionalnom centru Gender Task Force. Zagreb je domaćin Regionalnom središtu za pomoć u provedbi sporazuma o kontroli naoružanja i verifikaciji (RACVIAC) koji pruža platformu za dijalog i razmjenu stajališta te kroz to

promovira međunarodnu suradnju u području kontrole naoružanja, reformi i političkih i vojnih pitanja. Upravljačko tijelo RACVIAC-a – MAG (*Multinational Advisory Group*) usvojilo je u srpnju 2005. godine odluku o proširenju djelatnosti RACVIAC-a na područje obrambene konverzije. U tijeku su aktivnosti vezane uz ustrojavanje Odjela za obrambenu konverziju (DCC) s tri Radne grupe za područje obrambene konverzije – za vojno osoblje, objekte i industriju.

Zaključenjem ugovora o slobodnoj trgovini sa svim državama u Jugoistočnoj Europi Hrvatska je ispunila obveze preuzete Memorandumom o razumijevanju o liberalizaciji trgovine u JIE. RH podupire napore država regije u ispunjavanju uvjeta za članstvo u WTO i u poštivanju odredbi ugovora o slobodnoj trgovini. RH je sudjelovala na sastanku II Radnog stola Pakta o stabilnosti za JIE u Sofiji u lipnju 2005. gdje je usvojena Ministarska izjava o liberalizaciji trgovine u JIE.

RH je osobito zainteresirana za izgradnju i modernizaciju regionalne prometne mreže u zemljama JIE, koridora V, VII, VIII, i X. RH je do danas izgradila 490,63 km autocesta i 68,42 km poluautocesta u sklopu koridora V (Vb i Vc) i koridora X (X, Xa). Tijekom 2005. godine osuvremenjeno je i izgrađeno 54,55 km pruge u sklopu koridora Vb, Vb1 i X.

RH je prihvatila eSEE Agendu za razvoj informacijskog društva.

U okviru *Srednjoeuropske inicijative* (SEI), Republiku Hrvatsku u predstojećem razdoblju očekuje intenziviranje suradnje na programima pripreme za članstvo u EU. Pritom će aktivnosti SEI biti usmjerene na provedbu projekata kroz koje će države u paralelnom članstvu EU i SEI, pružati stručnu potporu u pripremama i prilagodbi država kandidata, te država Procesu stabilizacije i pridruživanja za buduće članstvo u EU. Suradnja se predviđa i u provedbi koncepta "*Wider Europe–New Neighbourhood Policy*". Programska suradnja u područjima kao što su borba protiv organiziranog kriminala, civilna zaštita, gospodarstvo, malo i srednje poduzetništvo, turizam, poljoprivreda, zaštita okoliša, promet, kultura i prekogranična suradnja i u predstojećem razdoblju provodit će se kroz aktivnosti 17 radnih skupina i sufinancirati iz financijskih izvora SEI.

Kroz *Jadransko-jonsku inicijativu* (JJI), Hrvatska potvrđuje svoju sredozemnu dimenziju. U predstojećem razdoblju RH će s partnerima nastaviti raditi putem specijaliziranih Okruglih stolova na područjima od prioritarnog interesa RH poput ostvarivanja Jadransko-jonskog koridora, uključujući i Jadransku auto-cestu; borbe protiv organiziranog kriminala i ilegalnih migracija; regionalne stabilnosti i sigurnosti; gospodarske suradnje, naročito na području turizma i SME; programa zaštite okoliša i zaštite Jadrana; suradnje u kulturi, znanosti i obrazovanju te prekogranične suradnje. Hrvatska, Italija i Slovenija potpisale su 9. studenog 2005. godine Sporazum o Subregionalnom planu intervencije za sprječavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja Jadranskog mora većih razmjera.

Kroz *Proces suradnje u Podunavlju* (DCP) kao političkog procesa pod pokroviteljstvom EK i Pakta o stabilnosti, Hrvatska nastoji dati doprinos regionalnoj suradnji u dunavskom bazenu. Hrvatska sudjeluje u projektu DCPBASE - DCP Electronic Database (lead-partner: Austrija).

U *Međunarodnoj komisiji za zaštitu rijeke Dunav* (ICPDR) i *Dunavskoj komisiji* (DC), Hrvatska sudjeluje u aktivnostima u svezi s ekološkom zaštitom i prometnim aspektima rijeke Dunav. Nakon raščišćavanja plovnog puta, u prioritete svog predsjedanja, RH je uvrstila modernizaciju i unapređenje rada DC i harmonizaciju normi i standarda na Dunavu sa standardima EU. U predstojećem razdoblju nastavit će se aktivnosti Pripremnog odbora za Diplomatsku konferenciju o reviziji Konvencije o režimu plovidbe Dunavom, čije se održavanje očekuje tijekom 2006. godine

Radna zajednica Podunavskih regija (RZPR) predstavlja okvir za međuregionalnu suradnju podunavskog prostora na području kulture, znanosti, gospodarstva, turizma, ekologije, prometa. Vlada RH je donijela odluku o prenošenju članstva u RZ Podunavskih regija, pa je na Konferenciji šefova regionalnih vlada članstvo preneseno na dvije hrvatske županije – Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku.

Kroz *Radnu zajednicu Alpe-Jadran* (RZAJ) Hrvatska surađuje sa Slovenijom i nizom regija srednjoeuropskih država među kojima su i susjedne Italija i Mađarska. S obzirom na članstvo susjedne Slovenije i Mađarske u EU, poseban je interes Hrvatske u 2006. pojačati suradnju u projektima RZAJ koji su u skladu s politikom jačanja gospodarske i socijalne kohezije na vanjskim granicama EU-a i onima koji su u vezi s programom Interreg III B Cadses.

U okviru *Kvadrilaterale Hrvatska–Mađarska–Italija–Slovenija* inicirane su zajedničke aktivnosti u područjima infrastrukture i prometnih koridora, gospodarske suradnje, malog i srednjeg poduzetništva, vojne suradnje, borbe protiv terorizma i organiziranog kriminala, migracija, okoliša, informacijske tehnologije, sporta i obrazovanja.

Pored sudjelovanja u političkom dijelu, intencija je i punopravno članstvo u vojnom dijelu Kvadrilaterale - multinacionalnoj brigadi (*Multinational Land Brigade*-MLF) susjednih država koje su EU i NATO članice, a koja se razvija i u području Europske sigurnosne i obrambene politike, kao EU *Battle Group*. U cilju ostvarivanja punopravnog članstva RH u MLF-u, sukladno odredbama *policy papera* o proširenju MLF-a, usvojenom na sastanku Političko-vojne radne grupe (*Political-Military Steering Group* - PMSG) u Budimpešti 23. lipnja 2005, poduzimaju se daljnje mjere za pristupanje - prihvaćanje temeljnih dokumenata i definiranje doprinosa u borbenim snagama. Predstavnici Oružanih snaga Republike Hrvatske sudjelovali su, u svojstvu promatrača, u svibnju 2005. godine na vježbi *Clever Ferret 05*, održanoj na širem području Postojne.

Hrvatske županije sudjeluju u raznim programima i projektima u okviru inicijative *Interreg III* (linije A, B i C), gdje su vodeći partneri članice EU, uglavnom Italija, Austrija, Njemačka, Slovenija i Mađarska. Hrvatska sudjeluje u 12 projekata u okviru Interreg III Cadses, a uključena je i u Program Jadranske prekogranične suradnje, u okviru Interreg III A programa prekogranične suradnje Italija-Jadran, odobrenog od Europske komisije. Program uključuje i BiH, SiCG i Albaniju. Mađarska i Hrvatska sudjeluju u manjim Pilot projektima suradnje Mađarska-Hrvatska u okviru Phare CBC (od 1. siječnja 2004 - Interreg IIIA), koji su odobreni i od Izaslanstva EK u Budimpešti, kao i Operativni program prekogranične suradnje Slovenije, Mađarske i Hrvatske.

Hrvatska također sudjeluje u *EU regiji budućnosti*, inicijativi Štajerske, o kojoj je u travnju 2002. godine potpisana zajednička deklaracija austrijskih, talijanskih i mađarskih regija sudionica, te dviju država Hrvatske i Slovenije, čije će regije također sudjelovati u toj suradnji. RH će nastaviti aktivno sudjelovati u aktivnostima i institucionalnoj izgradnji EU regije budućnosti.

U listopadu 2005. godine u Budimpešti, RH je sudjelovala na Sastanku ministara vanjskih poslova Regionalnog partnerstva i država JIE, te se tijekom 2006. godine očekuje nastavak suradnje u okviru tzv. Budimpeštanskog foruma.

RH nastavlja sudjelovati u aktivnostima *Inicijative za suradnju u Jugoistočnoj Europi* (SECI) vezanim uz borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala (SECI Centar u Bukureštu), olakšavanje trgovine i otklanjanje prepreka na graničnim prijelazima (TTFSEprojekt), suradnji burzi i arbitražnih tijela na području JIE. Carinska uprava MF RH sudjelovala je i u aktivnostima SECI Centra za borbu protiv prekograničnog kriminala u zemljama regije, te otkrivanju i prosljeđivanju podataka o krijumčarenju. U predstojećem razdoblju nastavit će se aktivnosti na navedenim započetim programima suradnje.

RH ima aktivnu ulogu u NATO-ovoj *Inicijativi za Jugoistočnu Europu* (SEEI) kojoj je svrha pomoć u provođenju ciljeva Pakta o stabilnosti i promicanje suradnje u Jugoistočnoj Europi.

U okviru *Foruma ministara obrane zemalja JIE* (SEDM) Hrvatska je tijekom 2005. godine intenzivirala svoje djelovanje doprinosom i sudjelovanjem časnika OS RH tijekom evaluacije operativne spremnosti Brigade zemalja JIE (SEEBRIG), a posebice preuzimanjem predsjedanja jednim od najvažnijih projekata u okviru SEDM-a: Radne skupine za obrambeno-vojnu potporu neširenju oružja za masovno uništavanje, sigurnost granica i

borbu protiv terorizma. Tijekom hrvatskog predsjedanja održana su dva sastanka Radne skupine za obrambeno-vojnu potporu neširenju oružja za masovno uništavanje, sigurnost granica i borbu protiv terorizma (CBSC), te radionica «Suzbijanje širenja oružja masovnog uništenja» kao uvod u znanstveni skup pod radnim nazivom «CBMTS-Industry IV – Treći svjetski kongres o kemijskom, biološkom i radiološkom terorizmu».

2005. godine Hrvatska je predsjedala *Procesom suradnje srednjeeuropskih zemalja* (CENCOOP) - inicijativom koja okuplja države Srednje Europe radi suradnje na području obrambene politike, uključujući i suradnju u operacijama potpore u kriznim situacijama te suradnju u pravcu priprema za ulazak u NATO i EU. Najvažniji ciljevi hrvatskog predsjedanja su daljnji razvoj CENCOOP akademije; zajedničko djelovanje na području mirovnih operacija (sudjelovanjem u zajedničkim vježbama, razmjenom iskustava u mirovnim operacijama, sudjelovanjem na tečajevima i razmjenom vojnih promatrača), a prihvaćena je i obveza implementacije redovitih sastanaka načelnika glavnih stožera i poboljšanje prepoznatljivosti CENCOOP-a u okviru zajedničke Europske sigurnosne i obrambene politike. Tijekom hrvatskog predsjedanja održan je sastanak ministara obrane te načelnika GS OS zemalja članica, tri sastanka Upravljačkog odbora (*Steering Committee*), četiri sastanka Plansko-koodinacijske grupe (*Planning and Coordinating Group*) te računalna vježba iz područja upravljanja krizama CAX 05 (*Computer Assisted Exercise*).

Hrvatska je u 2005. godini predsjedala *Srednjoeuropskim ugovorom o slobodnoj trgovini* (CEFTA).

U okviru *Southeastern Europe Clearinghouse*-a (SEEC), inicijative čiji je cilj razmjena informacija i koordinacija napora savezničkih i prijateljskih zemalja u pružanju potpore državama-kandidatima za članstvo u NATO-u (Albanija, Hrvatska, Makedonija) i zemljama koje žele ući u NATO-ov program Partnerstvo za mir (Bosna i Hercegovina i Srbija i Crna Gora), na njihovom putu uključivanja u euroatlantske strukture, predstavnici Hrvatske redovito sudjeluju na sastancima na ekspertnoj razini koji se održavaju svakih 6 mjeseci. Inicijativa ima 5 radnih skupina (za svaku od zemalja po jednu), od kojih svaka ima svog predsjedatelja. Predsjedatelj Radne skupine za Hrvatsku je Danska.

1.7.2. Bilateralna suradnja

Talijanska Republika

Bilateralna suradnja - Odnosi s Talijanskom Republikom dobro su razvijeni u svim područjima, poglavito u području gospodarstva. Dobrosusjedski odnosi i nadalje idu u pravcu stvaranja strateškog partnerstva, koje je uvjetovano i zajedničkim projektima nadzora gospodarenja i zaštite Jadrana za što je RH vrlo zainteresirana, osobito u pitanjima sigurnosti, borbe protiv organiziranog kriminala i ilegalnih migracija, te zaštite okoliša. Dvije zemlje intenzivno surađuju u nizu regionalnih organizacija, posebice unutar Kvadrilaterale Hrvatska–Italija–Mađarska–Slovenija, Jadransko-jonske i Srednjoeuropske inicijative, Pakta o stabilnosti te Radne zajednice Alpe-Jadran.

Manjine – Talijanska manjina u Hrvatskoj uživa sva prava prema najvišim europskim standardima, ima i svog zastupnika u Saboru, a financijsku potporu prima od talijanske i hrvatske Vlade. U 2005. godini za redovne aktivnosti talijanske manjine odvojeno je čak 10% više novčanih sredstava u odnosu na 2004. godinu (5.106.200 kuna). Trend porasta dodjele novčanih sredstava se nastavlja i u 2006. godini. Hrvatska očekuje od talijanskih vlasti odgovarajuću potporu kulturnim i obrazovnim aktivnostima hrvatske manjine u Italiji.

Bilateralni ugovori - RH je do sada s TR sklopila 30 bilateralnih ugovora i akata, od kojih je 21 na snazi. U 2005. godini stupio je na snagu Ugovor o međusobnoj administrativnoj pomoći u prevenciji, istrazi i suzbijanju carinskih prekršaja. Trenutno se vode pregovori oko sljedećih ugovora: Ugovor o suradnji na području zdravstva i medicinskih znanosti, Ugovor

između Vlade RH i Vlade TR na području uzimanja, presađivanja i razmjene organa, Ugovor o filmskoj koprodukciji između Vlade RH i Vlade TR. Očekuje se skoro potpisivanje Sporazuma o konsolidaciji i reprogramiranju dugova temeljem usklađenog zapisnika s Pariškim klubom budući da su pregovori u konačnoj fazi. Servisiranje hrvatskog duga počinje 31. siječnja 2006. godine. Očekuje se potpisivanje već parafiranih sporazuma: Ugovora o cestovnom prometu roba i putnika i Sporazuma o pravodobnoj razmjeni informacija u slučaju radiološke opasnosti i razmjeni tehničkih informacija na području nuklearne i radiološke sigurnosti. Očekuje se da Italija što prije ratificira Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Otvorena pitanja. Hrvatska je, kao sljednica bivše SFRJ, spremna na ime odštete za nacionaliziranu i optantsku imovinu iz područja Zone B (općina Buje) Italiji isplatiti 35.369.233 USD u skladu s Osimskim sporazumima iz 1975. i Rimskim ugovorom iz 1983. kojima je to pitanje riješeno u odnosima između bivše SFRJ i Italije. Hrvatska očekuje da Italija notificira broj računa na koji će se izvršiti uplata.

Talijanska strana u zadnje vrijeme pokazuje veliko zanimanje za pristup tržištu nekretnina u RH. Budući da se ovo pitanje u obje države temelji na načelu reciprociteta, dogovorena je daljnja razmjena mišljenja i stavova o tom pitanju u cilju postizanja zadovoljavajućeg rješenja za obje strane i u skladu sa SSP-om i EU obvezama RH.

Prioritetne aktivnosti u 2006. godini: stvaranje strateškog partnerstva kreiranjem zajedničkih projekata gospodarenja i zaštite Jadrana, u pitanjima sigurnosti, borbe protiv organiziranog kriminala i ilegalnih migracija, ekološke zaštite i drugih oblika suradnje, osobito na sjevernom Jadranu, uključujući i trojnu suradnju sa Slovenijom; jačanje regionalne suradnje hrvatskih županija i talijanskih regija; nastavak rada Mješovitog hrvatsko-talijanskog povjerenstva za razmatranje mogućnosti uključivanja talijanskih državljana u postupak denacionalizacije; održavanje četvrte sjednice Mješovitog odbora za gospodarsku suradnju; izrada prijedloga platforme za pregovore o sklapanju Sporazuma o praktičnim mjerama povjerenja za izbjegavanje incidenata na moru; poticanje radnji u cilju potpisivanja odnosno ratifikacije i stupanja na snagu slijedećih ugovora: Sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Ugovora o cestovnom prometu roba i putnika, Ugovora o kulturnoj suradnji i Sporazuma o konsolidaciji i reprogramiranju dugova temeljem usklađenog zapisnika s Pariškim klubom.

Republika Slovenija

Bilateralni odnosi. Bilateralni odnosi dviju država razvijeni su na svim razinama, vrlo su intenzivni, obostrano poticani, ali i složeni. Odnosi su osobito razvijeni u području kulture, znanosti, obrazovanja i gospodarstva. Tijekom prve polovice 2005. godine održan je radni sastanak Vlade RH i Vlade RS, 10. lipnja na Brijunima, dok je u drugoj polovici godine došlo do stagnacije u odnosima zbog slovenskog proglašenja ekološke zone i epikontinentnog pojasa u Jadranu, u potpunoj suprotnosti s temeljnim načelima međunarodnog prava. Preostala otvorena pitanja, naslijeđena iz bivše zajedničke države, rješavat će se postupno, u europskom duhu i na dobrosusjedskim načelima, na temelju međunarodnog prava te zajedničke opredijeljenosti za europske i euro-atlantske integracije. Hrvatska Vlada je početkom listopada službeno predložila Sloveniji da se pitanje razgraničenja državne granice na moru rješava pred nekim međunarodnim pravosudnim tijelom. Unatoč nespремnosti koju je Slovenija inicijalno iskazala u vezi s tim prijedlogom, Hrvatska ostaje pri njemu.

RH i RS su koordinirano nastupale prema EK u pogledu donošenja Uredbe za pogranični promet na vanjskim granicama EU.

Bilateralni ugovori. U proteklih četrnaest godina sklopljeno je više od 70 bilateralnih ugovora i akata, od kojih je na snazi ili u privremenoj primjeni njih više od 50. Tijekom 2005. godine potpisani su: Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Ugovor o međusobnoj pomoći u carinskim pitanjima, (novi) Sporazum o predaji i prihvatu osoba kojih je ulazak ili boravak suprotan nacionalnom zakonodavstvu i Protokol o njegovoj provedbi, Sporazum o

izmjenama i dopunama Sporazuma o trgovinsko-gospodarskim odnosima i suradnji, te Zajednička izjava o izbjegavanju incidenata (uz granicu na kopnu i na moru).

Glede utvrđivanja granice na moru, RH se zalaže za zajedničko obraćanje nekom međunarodnom pravosudnom tijelu i prihvaćanje njegovog pravorijeka.

Sporazum o pograničnom prometu i suradnji između RH i RS, koji je stupio na snagu u rujnu 2001. godine u najvećem je dijelu, posebno u pogledu individualnih povlastica pograničnom stanovništvu, implementiran. Dio Sporazuma o gospodarskom ribolovu na moru ostao je neprimijenjen. Dana 30. travnja 2004. prestao je važiti Dogovor o privremenom režimu implementacije odredbi SOPS-a od 47. do 52. čl. kojim se na poseban način regulirao ribolov u pograničnom području na moru u prethodne dvije godine, a slovenska strana na tu temu nakon ljeta 2004. više nije željela bilateralno razgovarati. EK je uputila RH neformalni prijedlog provedbenih pravila ribolova po SOPS-u na koji je RH je dostavila svoje inicijalne komentare krajem srpnja 2005. godine.

U cilju priprema za provedbu režima vanjske granice EU na hrvatsko-slovenskoj granici predviđaju se i razgovori o još nekim pitanjima kojima se definira granični režim, primjerice o sklapanju Sporazuma o cestovnim graničnim prijelazima.

Pitanje NE Krško za RH više nije otvoreno političko pitanje, a u tijeku je uspješna implementacija bilateralnog ugovora kroz rad Zajedničkog međudržavnog povjerenstva. HEP d.d., kao suvlasnik NE Krško s hrvatske strane, pokrenuo je u studenome 2005. arbitražni postupak pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicijskih sporova (ICSID) u Washingtonu, u skladu s odredbama Ugovora, kojim traži naknadu za neisporučenu struju od srpnja 2002. do ožujka 2003. godine, u iznosu od približno 30 milijuna EUR.

Pitanje dugovanja Ljubljanske banke hrvatskim štedišama potrebno je riješiti u skladu s europskim standardima i normama koje reguliraju privatno-pravni odnos banke i štediša.

Prioriteti. Intenziviranje suradnje i dijaloga u rješavanju preostalih otvorenih pitanja, posebice razgraničenja na moru. Ukupno jačanje gospodarske, sigurnosne, ekološke i druge suradnje na sjevernom Jadranu, uključujući i rješenje pitanja gospodarskog ribolova po SOPS-u. Jačanje konzultacija oko pitanja EU i NATO-a, prenošenje slovenskih iskustava iz pregovora i prilagodbe te konzultacije o stabilizaciji prilika u regiji. Sklapanje Sporazuma o cestovnim graničnim prijelazima te postizanje dogovora o zajedničkom izlasku pred neko međunarodno pravosudno tijelo glede pitanja razgraničenja na moru.

Republika Mađarska

Bilateralni odnosi. Republika Mađarska i Republika Hrvatska strateški su partneri u regiji, a glavne odrednice odnosa dvije zemlje su: vrlo dobra politička suradnja, gospodarska suradnja, kulturna suradnja i zaštita manjina. Od osamostaljenja RH bilateralni odnosi odvijaju se u duhu dobrosusjedskih odnosa, bez otvorenih pitanja.

U rujnu 2004. g. Mađarska je preuzela kao zemlja članica NATO-a dvogodišnju dužnost NATO-ovog Point of Contact Veleposlanstva za Hrvatsku, koju obavlja Veleposlanstvo RM u Zagrebu, te je spremna pomoći svojim iskustvima i znanjem Hrvatskoj u procesu pristupanja NATO-u.

Uspješna suradnja dviju vlada odvija se i kroz Mješoviti odbor za suradnju, koji se sastaje jednom godišnje, te kroz Mađarsko-hrvatski EU akcijski program, kojim mađarska strana nudi konkretnu suradnju u pripremi RH za pregovore i članstvo u EU po resorima. S ciljem intenziviranja suradnje kroz Akcijski program, hrvatska strana odredila je kontakt osobe po resorima obuhvaćenim AP-om, a mađarska jednu osobu iz MVP, koja će za sada koordinirati aktivnosti u okviru AP-a.

Bilateralni ugovori. Između RH i RM sklopljeno je 81 bilateralnih ugovora. Od toga, 34 ugovora je preuzeto putem sukcesije bivše SFRJ, a 47 Ugovora, Protokola i Deklaracija potpisano je nakon osamostaljenja RH. Dvije su zemlje potpisale sve važnije ugovore potrebne za razvoj gospodarske suradnje. Ukupna trgovinska razmjena između dvije zemlje u 2004. g. povećana je za 21%, te je premašila iznos od 600 milijuna USD-a. Time je trend godišnjeg povećanja razmjene za 100 milijuna USD-a nastavljen i u 2004. g. RM je na četvrtom mjestu po direktnim stranim ulaganjima u RH s 6,24%.

U proteklom razdoblju aktivno se radilo na području prometne infrastrukture između dvije zemlje: usuglašena je izgradnja autoceste od Rijeke do Budimpešte - koridor Vb (RH je svoj dio autoceste do graničnog prijelaza Goričan završila krajem lipnja 2004.), potpisan je Ugovor o izgradnji mosta na Muri između Letenya i Goričana na prometnom koridoru Vb, te je u studenom završen prvi dio pregovora za potpisivanje Ugovora o osiguranju vidljivosti zajedničke državne granice. Također, tijekom 2005. su potpisani Ugovor o socijalnom osiguranju i Ugovor o uspostavi zajedničkog graničnog prijelaza Goričan-Letenye II. za kontrolu graničnog prometa osoba na zajedničkom mjestu na autocesti.

Prioriteti. Prioriteti suradnje u predstojećem razdoblju bit će: suradnja u okviru Mađarsko-hrvatskog EU akcijskog programa i Mješovitog odbora za suradnju dviju vlada; jačanje konzultacija oko EU i NATO-a; aktivnosti oko zajedničke kandidature za Europsko nogometno prvenstvo 2012. g.; potpisivanje Ugovora o osiguravanju vidljivosti zajedničke državne granice, Sporazuma o plovidbi na rijeci Dravi; početak formalnih pregovora o Ugovoru o sprječavanju, utvrđivanju i rješavanju povreda graničnog režima na hrvatskoj-mađarskoj državnoj granici; potpisivanje Sporazuma o suradnji u područjima zaštite okoliša i zaštite prirode; početak izrade mađarsko-hrvatskog, odnosno hrvatsko-mađarskog rječnika.

Bosna i Hercegovina

Bilateralni odnosi. RH i BiH kontinuirano razvijaju dobrosusjedske i partnerske odnose te se broj otvorenih pitanja iz godine u godinu smanjuje. Međudržavni susreti su česti, a u srpnju i kolovozu 2005. godine održani su bilateralni susreti predsjednika vlada, dr. Sanadera i Terzića. Intenzivni su i kontakti na ministarskoj razini, posebice po pitanjima povratka izbjeglih te provedbe Ugovora o slobodnoj trgovini. Trilateralnim aktom potpisanim između RH, BiH i SCG predviđen je povratak svih izbjeglih do kraja 2006. RH podupire ulazak BiH u PFP te njezino približavanje EU.

Bilateralni ugovori. RH i BiH su do sada su potpisale više od 100 sporazuma i akata, od kojih je na snazi 35, a privremeno se primjenjuje 28. Dvije države su ugovorno regulirale niz važnih pitanja od obostranog interesa, a do kraja 2005. očekuje se i potpisivanje Ugovora o dvojnomoj državljanstvu i Ugovora o uređivanju imovinskopravnih odnosa, te pristupanje potvrđivanju Ugovora o državnoj granici u državnim parlamentima. Jedno od pitanja koja će se rješavati u narednom razdoblju jest korištenje luke Ploče od strane gospodarskih subjekata iz BiH.

RH pomaže Hrvatima u BiH kroz donacije građevinskog materijala za kuće povratnika u BiH, kao i kroz natječaj za dodjelu pomoći projektima Hrvata u područjima kulture, obrazovanja, znanosti i zdravstva, koji se održava svake godine. RH će nastaviti pomagati Hrvatima u BiH da, kao konstitutivni narod, očuvaju jednakopravnost s druga dva naroda.

RH je započela aktivnosti na izgradnji dijela međunarodnog cestovnog koridora Vc koji prolazi kroz RH, a zainteresirana je i za sudjelovanje u izgradnji dijela tog koridora kroz BiH (330 km). Suradnja između dvije zemlje postoji na brojnim infrastrukturnim projektima i inicijativama.

Gospodarstvo. RH je glavni gospodarski partner BiH: najveći izvoznik (1,15 mlrd USD u 2004. godini) i jedan od najvećih stranih ulagača, s oko 200 mil EUR direktnih ulaganja, što je oko 15% ukupnih stranih ulaganja u BiH. U 2004. je značajno porastao i uvoz BiH u RH (348 mil. USD, što je povećanje od 50,8% u odnosu na prethodnu godinu), čime se trend

ujednačavanja pokrivenosti uvoza iz RH izvozom u RH nastavio (3:1 u 2004. godini, 3,5:1 u 2003.). U prvih osam mjeseci 2005. godine ukupna robna razmjena između dvije zemlje iznosila je 1,06 mlrd USD, što je 15% više nego u istom razdoblju 2004. godine. Izvoz je iznosio 761 mil USD i bio je veći za 10%, dok je uvoz iznosio 297 mil USD i bio je veći za 33%. U navedenom razdoblju RH bilježi suficit u iznosu od 464 mil USD. Ipak, u gospodarskoj suradnji dvije zemlje postoje problemi, prije svega u primjeni Ugovora o slobodnoj trgovini, zbog jednostranih mjera BiH prema dijelu hrvatskog izvoza poljoprivrednih proizvoda, te u teškoćama na koje nailaze društva iz RH zainteresirana za ulaganja u BiH.

Prioriteti. Nastavak suradnje i razvoj dobrosusjedskih odnosa i partnerstva u europskom kontekstu; pomoć u povratku izbjeglih; potpora Hrvatima u BiH u očuvanju konstitutivnosti i nacionalne ravnopravnosti; potpisivanje Ugovora o dvojnomo državljanstvu i Ugovora o uređivanju imovinsko-pravnih odnosa; potvrđivanje Ugovora o državnoj granici; rješavanje korištenja luke Ploče; suradnja u infrastrukturnim projektima; suradnja u regionalnim inicijativama i projektima.

Srbija i Crna Gora

Bilateralni odnosi. Nakon etape uspostave i postupne normalizacije odnosa, recentni period karakterizira uspostava suradnje u mnogim područjima (političkom, gospodarskom, parlamentarnom, kulturnom, vojnom itd.) i obostrano iskazivanje pripravnosti za intenziviranje rješavanja niza otvorenih pitanja – granica sa Srbijom na Dunavu, povratak izbjeglica, identifikacija i evidencija nestalih osoba, sukcesija bivše države i imovinsko-pravna pitanja, povrat kulturnog blaga, matičnih i zemljišnih knjiga Hrvatskoj itd. Dvije su države, osobito nakon posjeta premijera dr. Sanadera Beogradu u studenom 2004., intenzivirale politički dijalog. U cilju daljnjeg unaprjeđenja odnosa i uspostave dobrosusjedskih odnosa te doprinosa miru, stabilnosti i razvitku u regiji, postignuta je suglasnost o započinjanju nove etape političkih odnosa – dobrosusjedskog partnerstva. Predsjednik Mesić posjetio je SCG, uključujući i Kosovo, u srpnju 2005. U uzvratne posjete pozvani su predsjednik SCG Marović (prosinac 2005), premijer Srbije Koštunica (23. studeni 2005.) i predsjednik Srbije Boris Tadić.

Bilateralni ugovori. Trenutno je potpisano 40 međudržavnih ugovora i akata, od kojih je na snazi 22, a privremeno se primjenjuje 7. Svjesne značaja prava nacionalnih manjina i njihove kvalitetne zaštite kao jednog od načela EU, dvije su države tijekom posjeta dr. Sanadera Beogradu potpisale Sporazum o zaštiti prava hrvatske manjine u SCG i srpske i crnogorske manjine u RH. Sporazumom je predviđena primjena visokih standarda zaštite prava manjina, pri čemu se slijede rješenja Ustavnog zakona RH o pravima nacionalnih manjina. U veljači 2005. potpisani su i stupili na snagu Memorandum o suglasnosti u ostvarivanju i unapređenju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Republičkog javnog tužilaštva i Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije, odnosno Vrhovnog državnog tužioca Republike Crne Gore. U listopadu 2005. RH je sa Republikom Crnom Gorom potpisala Ugovor o veterinarskoj suradnji i Ugovor o suradnji na području zaštite bilja. U tijeku je postupak za sklapanje istih ugovora i sa Republikom Srbijom, a njihovo potpisivanje, kao i potpisivanje Sporazum o međunarodnom kombiniranom prijevozu stvari očekuje se tijekom posjeta premijera Republike Srbije Koštunice Republici Hrvatskoj.

RH je privremeno, do 31. prosinca 2005., suspendirala vizni režim sa SCG, a odluka o njegovom potpunom ukidanju ovisit će o ispunjavanju obveza SCG u provedbi Ugovora o readmisiji, u realizaciji kojeg ima dosta problema.

Gospodarstvo. Gospodarska suradnja bilježi značajan porast. U 2004. godini robna razmjena između RH i SCG iznosila je 435 mil. USD, što je 62,5% više nego u 2003. Izvoz je iznosio 294 mil. USD, a uvoz 141 mil. USD, pri čemu je uvoz ostvario veći rast od izvoza u odnosu na prethodnu godinu. U prvih osam mjeseci 2005. ukupna robna razmjena RH sa SCG

iznosila je 340 mil. USD i veća je za 41,4 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Izvoz je 236 mil. USD, što je porast od 47%; a uvoz je bio 104 mil. USD, što je porast od 30%.

Hrvatska ulaganja u SCG su značajna te su do prvog tromjesečja 2005. iznosila sveukupno 153 mil. USD. U prosincu 2002. potpisan je, a od srpnja 2004. se primjenjuje Ugovor o slobodnoj trgovini između RH i SCG, no zabilježeno je kršenje režima slobodne trgovine zbog diskriminirajuće trošarine na uvoz cigareta i voćnih sokova iz RH.

Prioriteti. Rješavanje pitanja izbjeglih i nestalih; nastavak pregovora o identifikaciji i obilježavanju granice; sklapanje Ugovora o plovidbi plovnim putovima unutarnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju i Sporazuma o zračnom prometu.

Republika Makedonija

Bilateralni odnosi. Odnosi između RH i RM su prijateljski i razvijaju se vrlo dobro na svim razinama, o čemu svjedoče bilateralni susreti predsjednika država, premijera, predsjednika parlamenata, ministara vanjskih poslova i ministara pravosuđa, održani u posljednjih godinu dana. Između dvije države nema otvorenih političkih pitanja. RH i RM osobito surađuju u području obrane, pravosuđa, znanosti, prosvjete, kulture itd. Postoji visoka razina međusobne suradnje i potpore u prioritetnim pitanjima vanjskopolitičkih odnosa: približavanju EU i NATO-u. RH podupire Makedoniju u njezinim pregovorima za punopravno članstvo u CEFTA-i, a dinamična suradnja se odvija u okviru Američko-jadranske povelje.

Bilateralni ugovori. RH i Makedonija potpisale su 27 bilateralnih ugovora i drugih pravnih akata, od kojih je na snazi 24. Posljednji su potpisani Sporazum o suradnji na području zdravstva i medicine i Program kulturne suradnje za razdoblje 2005. – 2007. godine (1. lipnja 2005.). Stupio je na snagu i Sporazum o suradnji RH i RM u okviru približavanja i pristupanja EU, potpisan u Skopju 6. rujna 2004. U srpnju 2005. je u Zagrebu održan inicijalni sastanak predstavnika dvaju MVP te su dogovorene pojedinosti oko osnivanja Zajedničkog odbora RH – RM za suradnju u okviru približavanja i pristupanja EU. U postupku pripreme za potpisivanje je Sporazum o turističkoj suradnji između Vlade RH i Vlade RM te Sporazum o sezonskom zapošljavanju makedonske radne snage: makedonska strana je izuzetno zainteresirana za potpisivanje navedenog ugovora.

Gospodarstvo. Ukupna trgovinska razmjena između dvije zemlje u 2004. godini povećana je za 31% i iznosi 190,8 milijuna USD, pri čemu je uvoz iz RM iznosio 116,7 mil USD, a izvoz u RM 74,2 mil. USD.

Prioriteti. Interes RH u odnosima s Makedonijom je nastavak već uspostavljenog uspješnog dijaloga o svim važnim bilateralnim i multilateralnim temama, poglavito pitanjima vezanim uz situaciju u regiji te nastavak suradnje u okviru provedbe Američko-Jadranske povelje; Naglasak bi u slijedećem razdoblju trebao biti na intenziviranju gospodarske suradnje.

Republika Albanija

Bilateralni odnosi. Bilateralni odnosi RH i RA uspješno se razvijaju na svim područjima, a između dvije zemlje nema otvorenih pitanja. Uočava se jačanje intenziteta političkih odnosa i susreta na svim razinama - kako na multilateralnom tako i na bilateralnom planu. Hrvatska nastavlja pružati potporu Albaniji u procesu njezinog približavanja EU te pregovorima s EK o ispunjavanju uvjeta za potpisivanje SSP. Nastavljaju se i dobri odnosi na području obrambene suradnje, a značajni pomaci učinjeni su na području kulturne suradnje. Vrlo je razvijena i dinamična multilateralna suradnja u okviru regionalnih i subregionalnih inicijativa i foruma.

Bilateralni ugovori. Do sada je potpisano 28 bilateralnih sporazuma i drugih međunarodnih akata, od kojih je na snazi 16, a privremeno se primjenjuje 1. Tijekom 2004. godine potpisan je Memorandum o zaštiti okoliša (lipanj) te Protokol o regionalnoj suradnji u području

Europskih integracija. 15. lipnja 2005. stupio je na snagu Ugovor o readmisiji, a 23. lipnja 2005. stupio je na snagu Sporazum o suradnji u zračnom prometu.

Gospodarstvo. Na snazi su svi temeljni gospodarski sporazumi. Hrvatski izvoz u Albaniju u 2004. godini iznosio je 27,3 milijuna USD, a u istom razdoblju uvoz iz Albanije iznosio je 0,7 mil. USD.

Prioriteti. Naglasak u slijedećem razdoblju biti će na unaprijeđenju gospodarske suradnje te u tom okviru posebno na rješavanju pitanja infrastrukturne i prometne povezanosti dvije zemlje (Jadransko-jonska autocesta, povezivanje luka, uspostava zračne linije između dvaju glavnih gradova), kao preduvjeta razvoja trgovinske i turističke suradnje.

Plan provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

Nastavak pregovora s Bosnom i Hercegovinom o sklapanju Ugovora o uređivanju imovinsko-pravnih odnosa RH i BiH	12/2005	VRH
Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Nastavak pregovora s BiH o reguliranju prometa roba iz i u BiH preko Luke Ploče, te slobodnom prometu preko teritorija BiH u području Neuma	12/2006	VRH
Osigurati odgovarajuću razinu uzajamnih ustupaka s drugim državama regije u pogledu kretanja osoba, robe, kapitala i usluga (razina uzajamnosti utvrđuje se u nastavku rada Mješovite diplomatske komisije za garantiranje odredbe SSP-a – čl.12.) (čl.4.)	trajno	MVPEI
Nastavak rada Mješovite diplomatske komisije za garantiranje odredbe SSP-a – čl.12.) (čl.4.)	12/2006	TDU VRH
Provesti projekte svih inicijativa s regionalnom dimenzijom koje se odnose na područje pravosuđa i provedbu Sporazuma o određivanju graničnih prijeraza i Sporazuma o pograničnom prometu	trajno	MUP VRH MVPEI
Rješavati otvorena pitanja sa susjednim državama (čl.4, čl.11.)	trajno	VRH MVPEI
Raspravljati o jačanju regionalne suradnje i općenito o stanju u regiji u sklopu političkog dijaloga s EU, te obavješćivati i savjetovati se s EU o pregovorima o regionalnoj suradnji u tijeku (čl.11.)	trajno	MVPEI
Započeti pregovore s ostalim državama potpisnicama SSP-a radi zaključivanja dvostranih ugovora o regionalnoj suradnji	kada se stvore uvjeti	MVPEI TDU
Predložiti sklapanje dvostranih ugovora s drugim državama kandidatkinjama za punopravno članstvo u EU (čl.14.)	trajno	MVPEI TDU
Sudjelovati u provedbi regionalne komponente CARDS programa (čl.81.st.3.)	trajno	MVPEI TDU
Osmisliti programe prekogranične suradnje (čl.81.st.3.)	trajno	MVPEI TDU
Izraditi prijedlog platforme VRH za razgovore s Republikom Italijom o sklapanju Sporazuma o mjerama povjerenja za izbjegavanje incidenta na moru	12/06	MUP
Potpisivanje Ugovora o dvojnog državljanstvu s BiH	12/2005	VRH

I. II. GOSPODARSKI KRITERIJI

2.1. UVOD

U okviru ovog dijela Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji 2006. daje se pregled gospodarske politike i ocjena postignuća i napretka Republike Hrvatske u provođenju gospodarskih reformi u smislu ispunjenja gospodarskih kriterija iz Kopenhagena kao preduvjeta punopravnom članstvu u EU-u. Također, ovaj dio Nacionalnog programa ističe i prioritete gospodarske politike za naredno razdoblje kako bi proces prilagodbe i pristupanja bio što učinkovitiji, a dinamika provođenja reformi što povoljnija. Navedene planirane aktivnosti u gospodarskoj politici usklađene su prioritetima iz Europskog partnerstva s Hrvatskom.

Kvalitetnom razradom operativnih planova i uspješnom provedbom zacrtanih mjera u gospodarskim, socijalnim, institucionalnim i ostalim područjima strategije razvoja moguće je ubrzati proces pristupanja Hrvatske EU-u. U tom smislu važno je uzeti u obzir ciljeve utvrđene u Lisabonskoj strategiji kao jednom od temeljnih strateških dokumenta EU-a u idućem razdoblju. Uspješna implementacija predviđenih mjera i usvajanje ciljeva Lisabonske strategije može podići razinu konkurentnosti Hrvatske postizanjem dinamičnijeg gospodarstva zasnovanog na znanju i integriranog u međunarodne tokove uz ostvarivanje održivog gospodarskog rasta u pogledu kvalitete života, zaštite okoliše i socijalne kohezije.

2.2. SREDNJOROČNI CILJEVI GOSPODARSKE POLITIKE RH

Mjere gospodarske politike Republike Hrvatske u srednjoročnom razdoblju usmjerene su na jačanje ukupnog gospodarstva i podizanje razine konkurentnosti te na ubrzanje gospodarskog razvoja uz rast zapošljavanja. U tom smislu, Vlada RH usmjerit će svoje napore na ostvarivanje dva komplementarna cilja: održavanje stabilnog makroekonomskog okruženja te dinamiziranje gospodarskog rasta.

Makroekonomska stabilnost osnovni je preduvjet gospodarskog razvoja za čije je ostvarivanje potrebna sprega svih ekonomskih politika, posebice monetarne i fiskalne politike. Zbog toga, glavni cilj monetarne i fiskalne politike i dalje ostaje održavanje stabilnog makroekonomskog okruženja što se, uz stabilnost opće razine cijena i tečaja, prvenstveno odnosi na smanjenje vanjske i unutarnje neravnoteže što bi u konačnici dovelo do stabiliziranja i smanjenja vanjskog i javnog duga. U tom smislu, razina vanjskog duga trebala bi se spustiti na razinu od oko 83% BDP-a, a javni dug ne bi smio prijeći razinu definiranu u kriterijima iz Maastrichta od 60% BDP-a.

Monetarna će politika u srednjem roku biti usmjerena na održavanje niske stope inflacije uz zadržavanje relativno stabilnog tečaja hrvatske kune. Doprinos povećanju makroekonomske stabilnosti predstavlja i predanost smanjenju vanjskog duga države gdje monetarna politika ima ulogu u reguliranju zaduživanja bankarskog sektora i djeluje u koordinaciji s fiskalnom politikom. Uz to, HNB će sprječavati neopravdano ubrizgavanje likvidnosti koje bi moglo potaknuti kreditnu ekspanziju. Tako će rast ukupnih likvidnih sredstava u narednom razdoblju

biti između 9-10% u skladu s projiciranim bruto međunarodnim pričuvama. Rast primarnog novca bit će nešto veći u skladu s namjeravanom politikom postupnog smanjivanja obvezne rezerve i prelaska na druge instrumente monetarne politike. Stoga je jedan od ciljeva i uspostava učinkovitog i transparentnih instrumenata monetarne politike putem organiziranja operacija na otvorenom tržištu s ciljem usklađivanja s procedurom ECB-a. Time će se doprinijeti razvoju i produbljivanju financijskog tržišta u Hrvatskoj.

Glavni srednjoročni ciljevi fiskalne politike jest smanjenje vanjskog i javnog duga. Mjere usmjeravanja zaduživanja na domaće izvore poduzete tijekom 2005. godine već su dale određene rezultate: udio sektora države u ukupnom vanjskom dugu bilježi konstantno smanjivanje. Međutim, učinak poduzetih mjera u određenoj je mjeri umanjen nepovoljnim razvojem vanjskog zaduživanja kod banaka i ostalih domaćih sektora. Zbog toga je u srednjoročnom razdoblju potrebna sprega fiskalne i monetarne politike kako bi se ograničio ukupan rast vanjskog duga. Planirane mjere u području fiskalne politike obuhvaćaju daljnje smanjenje inozemnog zaduživanja države utemeljenog na jačanju fiskalne discipline i djelomičnom refinanciranjem dospjelih inozemnih obveza na domaćem tržištu. Usmjeravanjem zaduživanja na domaća tržišta kapitala povećat će se udio domaće komponente javnog duga. Jaka fiskalna konsolidacija smanjit će potrebe za dodatnim zaduživanjem pa bi se planirana razina javnog duga trebala smanjiti na 47,7% BDP-a u 2008. godini.

Fiskalna prilagodba predstavlja prioritet u idućem srednjoročnom razdoblju i okosnicu ukupne ekonomske politike, a njome se predviđa smanjenje neto pozajmljivanja/zaduživanja na razini opće države smanjiti na -1,9% BDP-a u 2008. godini.⁴ Planirane mjere obuhvaćaju postupno smanjenje veličine državnog sektora putem smanjivanja subvencija i mase plaća te poboljšanja fiskalne discipline i kontrole troškova, a u velikoj su mjeri povezane sa strukturnim reformama. Učinkovito upravljanje proračunom ostvarit će se postizanjem pune operativnosti jedinstvenog računa Državne riznice kao i usavršavanjem procesa pripreme proračuna te njegova praćenja i izvršenja čime će se povećati i transparentnost javnih financija. Povećanje učinkovitosti uz provođenje određenih mjera u području zdravstva i mirovinskog sustava (uvođenje plaćanja participacije za usluge u osnovnom zdravstvenom osiguranju, prebacivanje dopunskog osiguranja na privatni sektor, revidiranje formule za indeksaciju mirovina na osnovu kompozitne formule prema rastu plaća i troškova života) omogućit će održavanje ravnoteže u socijalnim izdacima bez smanjenja prava.

Dinamiziranje gospodarskog rasta namjerava se postići mjerama koje poboljšavaju ulagačku klimu te potiču izvoz i izravna strana ulaganja. Te su mjere usmjerene na restrukturiranje javnih poduzeća i poduzeća koja se oslanjaju na državnu pomoć, prije svega u sektorima poljoprivrede, brodogradnje i metalurgije uz poseban naglasak na restrukturiranje Hrvatskih željeznica. Predviđene mjere obuhvaćaju uspostavu jače financijske discipline u državnim poduzećima, povećanje transparentnosti njihova poslovanja, postupno smanjenje subvencija te nastavak privatizacije. Glavni prioritet u sektoru poljoprivrede predstavlja restrukturiranje i privatizacija preostalih poljoprivrednih kombinata koje će, uz poticanje individualnih poljoprivrednika, pomoći u smanjivanju fiskalnog tereta na ime subvencije tom sektoru.

Među ostalim mjerama u gospodarstvu ističe se nastavak sustavnog poticanja malog i srednjeg poduzetništva te razvoj clustera u industrijskom sektoru kao jednog od generatora zaposlenosti. Također, dio će mjera biti usmjeren na poticanje javno-privatnog partnerstva kao novog oblika osiguravanja javnih dobara i usluga. Vlada planira i dalje ulagati u infrastrukturu kao osnovnu pretpostavku gospodarskog razvoja. Prije svega se to odnosi na

⁴ Navedena mjera deficita kao neto pozajmljivanja/zaduživanja iskazana je prema metodologiji GFS 2001 i u velikoj mjeri odgovara neto pozajmljivanju/zaduživanju prema metodologiji ESA95 koja se koristi kao standardna metodologija u izvješćima Europske unije. Navedena mjera neto pozajmljivanja/zaduživanja odgovara mjeri deficita definiranoj prema Stand-by aranžmanu od 2,8% BDP-a.

ulaganja u energetske sektor i cestovnu infrastrukturu. Povezano s time, Vlada će dodatne napore uložiti u poticanje racionalnijeg korištenja prirodnih resursa i sustavnu zaštitu okoliša u skladu s praksom razvijenih zemalja.

Mjere usmjerene na poboljšanje ulagačke klime obuhvaćaju, uz privatizaciju i stabilno makroekonomsko okruženje, uklanjanje administrativnih barijera u poslovanju, omogućavanje lakšeg ulaska i izlaska s tržišta (ubrzavanje administrativnih procedura pri otvaranju novih poduzeća i u stečajnim postupcima) te suzbijanje neslužbenog gospodarstva. Velik dio mjera povezan je sa strukturnim reformama, poglavito onima u pravosuđu. Jačanje sudstva, skraćivanje vremena trajanja sudskih postupaka, reforma stečajnog postupka i jačanje uloge vjerovnika te povećanje učinkovitosti zemljišnoknjižnih odjela mjere su koje bi trebale osigurati povoljniju ulagačku klimu.

Znatan dio napora usmjerit će se na komplementarne mjere koje upotpunjuju okvir gospodarske politike u srednjem roku. Tu svakako treba spomenuti i jačanje institucija i njihovo usklađivanje s praksom u EU-u kao preduvjet za učinkovitu provedbu navedenih mjera i reformi. Operacije na otvorenom tržištu i usmjeravanje na domaće financiranje doprinijet će razvoju domaćih tržišta kapitala. Uz to, u svrhu učinkovitijeg nadzora nad nebankarskim sektorom provest će se objedinjavanje svih nadzornih institucija u jedinstveno nadzorno tijelo. Nastavak suradnje države s gospodarskim sektorom i socijalnim partnerima omogućit će postizanje konsenzusa oko gospodarskih i socijalnih ciljeva i olakšati provođenje navedenih mjera.

Jedno od ključnih područja u okviru komplementarnih mjera predstavlja stvaranje društva temeljnog na znanju. Znanje predstavlja ključan resurs suvremenog gospodarskog razvoja i preduvjet ubranog gospodarskog rasta. Vlada će znatan dio napora usmjeriti na poticanje stvaranja, vrednovanja i korištenja novih znanja i tehnologija. U svrhu toga predviđene su mjere reforme u sektoru odgoja, obrazovanja i znanosti te mjere poticanja stjecanja i prijenosa znanja.

2.3. GOSPODARSKI KRITERIJI IZ KOPENHAGENA

Kriteriji iz Kopenhagena predstavljaju niz političkih, gospodarskih i pravnih dostignuća (stabilnost institucija; djelotvorno tržišno gospodarstvo sposobno se nositi s tržišnim pritiscima unutar EU-a; usvajanje pravne stečevine EU-a uz prihvaćanje obveza proizašlih iz članstva) koje čine preduvjet za punopravno članstvo u Europskoj uniji. Gospodarski kriteriji iz Kopenhagena obuhvaćaju uspostavu djelotvornog tržišnog gospodarstva koje podrazumijeva makroekonomsku stabilnost, uravnoteženo tržište sa slobodno formiranim cijenama i slobodnom trgovinom, uklanjanje zapreka pri ulasku i izlasku s tržišta, razvijen financijski sustav te postojanje učinkovitog zakonskog okvira koji štiti pravo vlasništva pri čemu o ključnim pitanjima gospodarske politike postoji konsenzus. Djelotvorno tržišno gospodarstvo preduvjet je uspješnog suočavanja s tržišnim snagama unutar EU-a koje zahtijeva raspoloživost gospodarskih resursa i visok stupanj trgovinske integracije s EU-om uz minimalne intervencije države.

Dosadašnje mjere gospodarske politike u Hrvatskoj osigurale su postizanje makroekonomske i financijske stabilnosti, liberalizaciju cijena i vanjskotrgovinskog sustava, dogradnju tržišta rada te razvitak institucionalnog okruženja što je rezultiralo stabilnim gospodarskim rastom, jačanjem privatnog sektora, posebice malog i srednjeg poduzetništva, otvaranjem prema inozemnim ulaganjima, razvojem financijskog sustava te uspostavom slobodnog tržišnog natjecanja. U svrhu potpunog zadovoljenja gospodarskih kriterija potrebno je ukloniti makroekonomske rizike koji proizlaze iz nepovoljnog trenda rasta vanjskog i javnog duga, povećati zaposlenost, dodatno smanjiti ulogu države u

gospodarstvu, ostvariti održivost fiskalne politike i povećati konkurentnost hrvatskog gospodarstva uz jaču integraciju u europsko tržište.

Dokumenti na kojima počivaju srednjoročni i dugoročni planovi mjera za rješavanje navedenih problema obuhvaćaju Strategiju razvitka «Hrvatska u 21. stoljeću» i Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2006.-2008., što uz Predpristupni ekonomski program 2006.-2008. i Stand-by aranžman sklopljen s Međunarodnim monetarnim fondom čini cjelokupni okvir gospodarske politike.

Predanost postizanju ciljeva definiranih u gospodarskim kriterijima iz Kopenhagena omogućit će ubrzano provođenje reformi i jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva uz krajnji cilj postizanja potpune spremnosti za integraciju u jedinstveno tržište EU-a.

2.3.1. Postojanje djelotvornog tržišnog gospodarstva i strukturne reforme

Djelotvorno tržišno gospodarstvo podrazumijeva postizanje makroekonomske stabilnosti u smislu postizanja stabilnosti cijena, održivih javnih financija i bilancu plaćanja s inozemstvom te postojanje ravnoteže ponude i potražnje utemeljene na slobodnom djelovanju tržišnih snaga uz uklanjanje značajnih zapreka ulasku i izlasku s tržišta. Uz to, bitne uvjete predstavljaju i postojanje zakonodavnog sustava koji jamči prava vlasništva i vjerovnika, postojanje konsenzusa o pitanjima gospodarske politike te dovoljno razvijeni financijski sektor.

Hrvatska je ključne pretpostavke tržišnog gospodarstva uspješno ostvarila u prvoj fazi tranzicije te danas hrvatsko gospodarstvo karakterizira zadovoljavajući rast, niska inflacija i otvorenost prema svijetu. Prosječni realni rast BDP-a iznosi 4,5%, a inflacija od sredine devedesetih ima niske jednoznačenkaste vrijednosti. Tržište, cijene i vanjska trgovina su liberalizirani tako da je Hrvatska u proteklom razdoblju ostvarila značajna inozemna ulaganja i obujam vanjske trgovine.

Bruto domaći proizvod. Nakon skromnog gospodarskog rasta od 1,8% u prvom tromjesečju ove godine, godišnja stopa rasta gospodarstva je znatno ubrzana u drugom tromjesečju i dosegla je 5,1%. Ubrzanje rasta bilo je očekivano nakon neuobičajeno slabih rezultata u prvom tromjesečju, a sada je očevidno da je u prvom tromjesečju do usporenja rasta došlo i u Hrvatskoj i u mnogim tranzicijskim zemljama, kao i u cijeloj eurozoni. To privremeno usporavanje ne bi trebalo imati većeg utjecaja na kretanja u godini u cjelini.

Ostvarenom gospodarskom rastu u drugom tromjesečju investicije su svojim rastom od 3,2%, nakon što su usporeno rasle u tri uzastopna tromjesečja, među komponentama potražnje dale značajan pozitivan doprinos. Iako podaci Ministarstva financija ukazuju da su realni kapitalni rashodi konsolidirane opće države bili manji u drugom tromjesečju 2005. nego u istom razdoblju prošle godine, čini se da su investicijske aktivnosti privatnog sektora popunile tu prazninu. Pritom je ključnu ulogu imao rast građevinskih radova koji se odnose na zgrade, uključujući nove građevine i radove na postojećim zgradama.

Izvoz roba i usluga značajno je porastao u drugom tromjesečju 2005. godine. Tome je zasigurno pridonijelo i ubrzavanje rasta na tržištima s kojima Hrvatska ponajviše posluje. Međutim, rast uvoza bio je snažan, što se dijelom može pripisati povećanju cijena energenata i sirovina.

Potrošnja, koja je u drugom tromjesečju porasla za oko 4,4%, i dalje je glavni generator rasta. Uvjeti financiranja potrošnje znatno su se poboljšali u drugom tromjesečju. Promet u trgovini na malo također je snažno porastao, potaknut povećanom prodajom motornih vozila u drugom tromjesečju. Ipak, podaci o porastu prodaje motornih vozila u suprotnosti su i s

podacima o broju uvezenih motornih vozila i s podacima o broju novoregistriranih motornih vozila, koji su ostvarili spori rast.

Usporavanje ekonomske aktivnosti tijekom prvog tromjesečja ove godine pod utjecajem slabljenja domaće i inozemne potražnje bilo je kratkotrajno te se u drugom tromjesečju gospodarski rast ponovno ubrzao odražavajući snažan rast osobne potrošnje, oporavak investicijske aktivnosti te intenziviranje vanjskotrgovinske razmjene. Prema dostupnim mjesečnim pokazateljima može se očekivati nastavak pozitivnih kretanja i prema kraju godine te očekujemo da bi realni rast BDP-a u 2005. godini tako mogao biti blago viši nego u 2004., uz godišnju stopu promjene od 3,9%. Uz rast implicitnog deflatora BDP-a od 3,5%, projicirana nominalna vrijednost BDP-a u 2005. godini iznosi 222,5 milijardi kuna.

U narednim godinama očekuje se lagano ubrzanje gospodarskog rasta, uz prosječnu stopu realnog rasta BDP-a u razdoblju od 2006. do 2008. godine od oko 4%. Istodobno se očekuje usporavanje rasta potrošačkih cijena, osobito nakon 2006. godine do kada bi trebao iščeznuti negativan utjecaj rasta cijena nafte na razinu domaćih cijena. U razdoblju obuhvaćenom projekcijom dinamika implicitnog deflatora BDP-a će ostati iznad razine inflacije mjerene potrošačkim cijenama zbog ubrzanog rasta deflatora državne potrošnje iznad razine promjena potrošačkih cijena uz istodobni brži rast izvoznih prema uvoznim cijenama. Prognozirana prosječna vrijednost implicitnog deflatora BDP-a za razdoblje od 2006. do 2008. tako iznosi 3,2%.

Zaposlenost i nezaposlenost. Broj registriranih nezaposlenih osoba pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje zabilježio je pad i šesti mjesec za redom spustivši se u kolovozu 2005. godine na 291.014, što je 0,7% ili 2.162 osoba manje u usporedbi sa srpnjem. Na godišnjoj razini odnosno u odnosu na isti mjesec 2004. godine broj nezaposlenih osoba zabilježio je pad od jedan posto. Smanjenje nezaposlenih osoba u kolovozu utjecalo je na smanjenje stope nezaposlenosti koja je bila na razini od 16,9 posto. U odnosu na isti mjesec prethodne godine stopa nezaposlenosti smanjila se za 0,1 postotni bod. Pozitivni trendovi zabilježeni su i u ukupnom broju zaposlenih osoba koji je u kolovozu bio na razini od 1.429,3 tisuće zaposlenih što u odnosu na srpanj predstavlja povećanje od 1.800 ili 0,1 posto. U odnosu na kolovoz prethodne godine broj zaposlenih bio je na 0,2 posto nižoj razini.

Plaće. Povećanje zaposlenosti bilo je praćeno blagim ubrzanjem rasta realne bruto plaće, sa 1,4% u prvom tromjesečju na 1,8% u drugom tromjesečju, što je potaknulo potrošnju. Usto, stopa rasta bankovnih kredita sektoru stanovništva (bez stambenih kredita) porasla je na godišnjoj razini sa 13,3% krajem 2004. na 15,5% na kraju prvog tromjesečja te na 17,3% na kraju drugog tromjesečja 2005., čime su stvorena dodatna sredstva za rast potrošnje.

Inflacija. Povoljna kretanja na tržištu rada potaknula su potrošnju, ali nisu značajno povećala inflatorne pritiske. Umjesto toga inflacija je uglavnom bila određena kretanjem cijena energenata i nekim nepovoljnim kretanjima u cijenama prehrambenih proizvoda. Inflacija mjerena potrošačkim cijenama, koja je iznosila 2,7% na kraju prosinca 2004., porasla je na 3,9% na kraju prvog tromjesečja 2005., potom je smanjena u lipnju na 2,9% da bi u kolovozu dosegla 3,1%. Cijene sirove nafte na svjetskim tržištima porasle su u američkim dolarima oko 58% u razdoblju od prosinca 2004. do kolovoza 2005., dok su izražene u kunama porasle i više, 67,8%, zbog deprecijacije tečaja kune prema američkom dolaru u tom razdoblju. Ipak, stopa rasta cijena benzina na hrvatskom tržištu bila je umjerenija te je na godišnjoj razini iznosila 13,8% u kolovozu. Posljedica toga bio je izravan doprinos cijena nafte inflaciji mjerenoj potrošačkim cijenama od 0,7 postotnih bodova u tom mjesecu.

Cijene prehrambenih proizvoda znatno su pridonijele inflaciji. Rast cijena mesa povećan je sa 3,5% u prosincu 2004. na 8,3% u kolovozu 2005., što je posljedica nastavka djelovanja učinaka suše iz 2003. na stočni fond. Porast cijena poljoprivrednih proizvoda ubrzan je u istom razdoblju sa -0,2% na 5,5%. Čini se da je glavni krivac za povećanje cijena

poljoprivrednih proizvoda neuobičajeno kišno ljeto koje je slijedilo neuobičajeno hladnu zimu. Djelovanje oba ova cjenovna učinka nastavit će se u sljedećim mjesecima. Zbog toga bi u bliskoj budućnosti inflacija mogla ostati na sadašnjoj razini ili vrlo blizu te razine, čak i ako se cijene nafte stabiliziraju i ako ostali makroekonomski čimbenici, kao što su stabilnost tečaja i umjereni rast plaća, ostanu nepromijenjeni.

Platna bilanca. Povećanje deficita na tekućem računu platne bilance bilo je još jedno važno obilježje drugog tromjesečja. Deficit je iznosio 1,1 milijarde EUR, što predstavlja povećanje od 65,8% u odnosu na drugo tromjesečje prethodne godine. Deficit na tekućem računu porastao je zbog triju čimbenika, od kojih svaki ima ponešto drugačije ekonomske implikacije. Jedan od tih čimbenika bilo je povećanje odljeva faktorskih dohodaka uslijed značajnog povećanja zadržanih zarada i isplata dividendi dioničkih društava, korisnika izravnih inozemnih ulaganja, a koja djeluju u Hrvatskoj. Budući da, po definiciji, zadržane zarade ne uzrokuju stvarne novčane odljeve iz države, već predstavljaju daljnje ulaganje, one uopće nisu štetne za gospodarstvo, unatoč svom negativnom predznaku na tekućem računu.

Godišnje povećanje zadržanih zarada u drugom tromjesečju može se, u određenom dijelu, pripisati činjenici da su gotovo sva dionička društva, korisnici izravnih inozemnih ulaganja, objavila svoju raspodjelu dobiti za prethodnu godinu tijekom drugog tromjesečja ove godine, dok su prošle godine mnoga čekala do trećeg tromjesečja. Unatoč tomu, očekuje se značajno povećanje zadržanih zarada za cijelu godinu, čak iako stopa rasta za tu stavku, u drugom i trećem tromjesečju zajedno, ne bude tako visoka kao stopa rasta samo za drugo tromjesečje.

Drugi čimbenik povećanja deficita na tekućem računu platne bilance proizlazi iz povećanog robnog uvoza. Rast cijena energije glavni je uzrok ovog povećanja. Hrvatska, kao i sve države koje uvoze energiju, osjetila je učinak rasta cijene nafte u svijetu. Ako se isključi uvoz nafte, ustanovili smo da je stopa rasta uvoza, izražena prema stalnom tečaju, zapravo pala s 12,3% u drugom tromjesečju 2004. na 7,4% u drugom tromjesečju 2005.

Konačno, prihodi od turizma nešto su se smanjili u drugom tromjesečju 2005. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Metodološke promjene koje je uvela središnja banka kako bi se povećao obuhvat anketiranih inozemnih turista dovele su do revizije podataka za 2003. i 2004., što je rezultiralo smanjenjem procjena za prethodne godine. Prihodi od turizma za drugo tromjesečje 2005. bili su niži unatoč blagom rastu broja noćenja turista, zbog porasta udjela turista koji su boravili u neplaćenom smještaju i smanjenja prosječne turističke potrošnje.

Za razliku od tih nepovoljnih kretanja, rast robnog izvoza bio je snažan tijekom prvih sedam mjeseci ove godine. Robni izvoz porastao je u tom razdoblju za 15,8%, izraženo prema stalnom tečaju, što je povećanje od 3,3 postotna boda u usporedbi s istim razdobljem prošle godine. Međutim, taj se rast djelomično može pripisati rastu cijena hrvatskog izvoza naftnih derivata. Ako se isključe naftni derivati i brodovi, za koje je karakteristična vrlo promjenjiva godišnja dinamika, robni izvoz porastao je za 14,5%, što predstavlja povećanje od 5 postotnih bodova u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Na kapitalnom računu, izravna inozemna ulaganja iznosila su oko 600 milijuna EUR u drugom tromjesečju, što je gotovo dvostruko više nego u isto vrijeme prošle godine. To se djelomično može objasniti zadržanim zaradama, kao i kapitalnim povećanjem u nekim bankama u inozemnom vlasništvu, ulaganjima u vađenje nafte i zemnog plina, trgovinu na malo, te u proizvodnju strojeva za poljoprivredu i šumarstvo. Portfeljna ulaganja su, nasuprot tomu, pala za -200 milijuna EUR nakon bilježenja priljeva od 400 milijuna EUR u drugom tromjesečju 2004.

U skladu sa srednjoročnim projekcijama platne bilance RH u razdoblju od 2005. do 2008. godine, proizlazi da bi nakon godišnjeg pogoršanja salda tekućeg računa u tekućoj 2005. godini, moglo uslijediti njegovo postupno smanjivanje do razine oko 4 posto u 2008. godini. Pritom bi veći dio deficita na tekućem računu mogao biti pokriven neto priljevom inozemnih izravnih ulaganja, za koja se očekuje kontinuirani porast, i to s 1,2 milijardi EUR u 2005. do 1,4 milijardi EUR u 2008. godini. Očekivani rast priljeva inozemnih izravnih investicija uvelike odražava činjenicu da su početkom listopada 2005. godine otvoreni pregovori o pristupanju Hrvatske u Europsku uniju pri čemu bi usklađivanje pravne stečevine i provedba nužnih reformi trebalo povećati atraktivnost Hrvatske za strane ulagače. Očekivani nastavak privatizacije državnog portfelja također će pridonositi rastu neto priljeva od inozemnih izravnih ulaganja.

Tečaj. Kretanje tečaja hrvatske kune prema euru bilo je tijekom 2004. i prvih devet mjeseci 2005. godine stabilno. U prvih devet mjeseci tečaj je fluktuirao između minimalnih 7,29 HRK/EUR i maksimalnih 7,66 HRK/EUR. U drugom tromjesečju tečaj kune prema euru zabilježio je uobičajenu sezonsku aprecijaciju da bi tijekom kolovoza i rujna deprecirao zbog prestanka, uglavnom zbog prestanak priljeva od turizma.

U skladu s ciljevima monetarne i tečajne politike, očekuje se relativno stabilan nominalni tečaj kune prema euru u srednjem roku, a postojeći režim upravljanja plutajućeg tečaja smatra se održivim u srednjem roku.

Inozemni dug. Rast inozemnog duga zabilježen tijekom 2003. godine nastavio se i u 2004. godini, iako manjim intenzitetom. Dug od 19,8 milijardi eura zabilježen krajem 2003. godine porastao je na 22,7 milijarde eura tijekom 2004. godine što odgovara udjelu duga u BDP-u od 82,1%. Usporavanje rasta inozemnog duga rezultat je koordiniranih akcija monetarne i fiskalne politike: restriktivnija monetarna politika i uvođenje granične obvezne pričuve na inozemno zaduživanje banaka u kombinaciji sa smanjenjem inozemnog zaduživanja države smanjili su godišnji rast inozemnog duga sa 31,6% u 2003. godini na 14,5% u 2004. godini. U prvih osam mjeseci inozemni dug porastao je u odnosu na kraj 2004. godine za 5,9% i dosegao razinu od 24,0 milijarde eura što je zadržalo udio inozemnog duga u procijenjenom BDP-u za 2005. godinu na 82,1%.

U srednjem roku očekuje se daljnje usporavanje rasta inozemnog duga premda će njegov nominalni iznos i dalje rasti tako da će se inozemni dug stabilizirati na oko 83% BDP-a. Također, očekuje se smanjenje inozemnog duga države u skladu s utvrđenom politikom refinanciranja i zaduživanja na domaćem tržištu, dok će inozemni dug banaka i ostalih sektora bilježiti rast. Unatoč visokoj razini zaduženosti ne očekuju se značajne poteškoće u međunarodnoj likvidnosti Hrvatske budući da se očekuje dostatna razina međunarodnih pričuva koja bi u srednjoročnom razdoblju pokrivala prosječno oko 5 mjeseci uvoza roba i usluga.

Monetarna politika. Osnovni cilj monetarne politike i Hrvatske narodne banke (HNB) kao njenog nositelja jest postizanje i održavanje stabilnosti cijena. Također, monetarna politika, ne dovodeći u pitanje ostvarivanje osnovnog cilja stabilnosti cijena, podupire gospodarsku politiku Republike Hrvatske.

U okviru monetarne politike posebna pozornost posvećuje se kretanju tečaja zbog velikog priljeva kapitala i aprecijacijskih pritisaka pri čemu HNB stabilnost tečaja osigurava intervencijama na deviznom tržištu tako da se postojeći tečajni režim može okarakterizirati kao upravljano plutajuće. Postojeća monetarna politika u većoj se mjeri oslanja na direktne instrumente, poglavito na obveznu pričuvu kojom se steriliziranju učinci deviznih intervencija. Pored toga, devizno poslovanje banaka regulirano je nizom instrumenata u svrhu destimuliranja inozemnog zaduživanja banaka (minimalna devizna potraživanja, granična obvezna pričuva).

Međutim, tijekom 2005. godine uvedene su značajne promjene u operativnom okviru monetarne politike kako bi se veći naglasak dao tržišnom indirektnim instrumentima. U tom smislu pokrenute su obratne repo aukcije za kreiranje likvidnosti, a uz postojeći instrument lombardnog kredita uvedena je pogodnost prekonoćnog deponiranja viškova likvidnosti na poseban račun kod HNB-a.

U srednjem roku monetarna politika će i dalje biti usmjerena na postizanje stabilnosti cijena i tečaja. HNB namjerava nastaviti s jačanjem indirektnih instrumenata što će omogućiti snažnije oslanjanje na vođenje politike kamatnih stopa u ukupnoj monetarnoj politici. Sukladno tome, očekuje se postupno smanjenje stope obvezne pričuve kako bi se povećala efikasnost bankarskog sustava i smanjila cijena kapitala u Hrvatskoj, ali će dinamika smanjivanja prvenstveno ovisiti o gospodarskim kretanjima.

Monetarni agregati. Novčana masa bilježi nešto veće međugodišnje stope rasta tijekom 2005. godine usporedbi s 2004. godinom, što je posebno bilo to izraženo tijekom ljetnih mjeseci pa je krajem kolovoza njezin rast dosegnuo 11,2% na godišnjoj razini prvenstveno zahvaljujući sezonskom rastu gotovog novca. I najširi monetarni agregat M4 zabilježio je u kolovozu značajan rast od 10,4% u odnosu na isti mjesec prethodne godine dok je ukupan rast u drugom tromjesečju bio znatno niži (6,0%). Razlog tome je ubrzani rast obje komponente promatranog agregata: kunski su depoziti ubrzano rasli u drugom tromjesečju i prva dva mjeseca trećeg tromjesečja, ali su najveći utjecaj imali devizni depoziti stanovništva koji su u kolovozu rasli po stopi od 7,9% zahvaljujući deviznim priljevima tijekom turističke sezone dok su znatno manji devizni depoziti poduzeća smanjeni za 7,1%.

Krediti. Nakon usporavanja rasta plasmana banaka nebankarskom sektoru tijekom 2004. godine kada se međugodišnji rast kretao između 10-14%, tijekom prvih sedam mjeseci 2005. godine bilježi se prosječni međugodišnji rast od 17,1. U srpnju su ukupni plasmani bili 14,5% veći nego u istom razdoblju prošle godine što je najvećim dijelom rezultat rasta kredita stanovništvu od 20,9%. dok su plasmani poduzećima porasli za 7,8%. Time se nastavlja trend bržeg rasta plasmana sektoru stanovništva, dok plasmani poduzećima stagniraju.

Kamatne stope. Tijekom 2004. godine nastavila se kolebljivost kamatnih stopa na tržištu novca koja je zabilježena u 2003. godini. Razdoblja pogoršane likvidnosti bankovnog sustava početkom 2004. godine i prije turističke sezone pratio je rast kamatnih stopa do razine od 10%. Slično kretanje zabilježeno je tijekom srpnja i kolovoza 2005. godine kada je povećanu potražnju za kunama potaknula turistička sezona i izdavanje državne obveznice pa je kamatna stopa na Tržištu novca Zagreb u kolovozu dosegla 5,19%. Kamatne stope na trezorske zapise Ministarstva financija tijekom 2004. godine zadržavale su se na relativno visokim razinama što je privlačilo ulagače, a krajem godine iznosile su 3,86%, 5,41% i 5,58% za rokove dospjeća od 91, 182 i 364 dana. Krajem kolovoza 2005. godine zabilježile su lagan pad u odnosu na srpanj te su zabilježile razine od 3,99%, 4,58% i 5,25% za rokove dospjeća od 91, 182 i 364 dana.

Aktivne kamatne stope banaka tijekom 2004. godine nastavile su trend smanjivanja pa je većina kamatnih stopa bila na nižoj razini u usporedbi s 2003. godinom. Pasivne kamatne stope stagnirale su pa su takva kretanja dovela do smanjivanja razlike između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa. Sličan trend zabilježen je tijekom prvih sedam mjeseci 2005. godine pri čemu su se aktivne kamatne stope smanjivale (s izuzetkom kamatnih stopa na kratkoročne kredite poduzećima bez valutne klauzule), dok su pasivne kamatne stope stagnirale što je pridonijelo daljnjem smanjenju razlike između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa.

Financijski sektor. Hrvatski financijski sektor bilježi značajan napredak u posljednjih nekoliko godina. Prvenstveno se to odnosi na razvoj i uvođenje novih proizvoda i instrumenata, ali i na razvoj novih tržišnih institucija te poboljšanje poslovne prakse.

Banke u Hrvatskoj tradicionalno predstavljaju najjači segment financijskog sektora, a na njih se odnosi 89% aktive cjelokupnog financijskog sustava. Krajem lipnja 2005. godine u Hrvatskoj je djelovalo ukupno 34 poslovne banke i 4 stambene štedionice. Manji dio banaka (13) u stranom je vlasništvu, ali su to ujedno i najveće banke tako da udio aktive banaka u većinskom stranom vlasništvu u ukupnoj aktivi banaka iznosi preko 90%. Ukupna aktiva banaka iznosila je krajem 2004. godine 230,2 milijardi kuna što iznosi 111% BDP-a, dok je u lipnju 2005. godine dosegla razinu od 233,0 milijarde kuna.

Nadzor bankarskog sustava u nadležnosti je HNB-a i reguliran je Zakonom o bankama iz 2002. godine koji je u svim bitnim elementima usklađen s regulativom EU-a. Daljnji koraci u području regulative obuhvaćaju primjenu novog kapitalnog standarda (Basel II), dok se u području usklađivanja zakonodavstva mjere većinom odnose na izvješćivanje te klasifikaciju plasmana i obveza banaka.

Hrvatsko tržište novca i tržište kapitala relativno su slabo razvijeni. Novčano tržište postoji u kao institucionalizirano tržište (Tržište novca Zagreb) i kao neformalno izravno međubankovno tržište. Prometi na oba tržišta variraju ovisno o potrebama za likvidnošću, ali je primjetan trend porasta u skladu s razvojem financijskog tržišta. U Hrvatskoj postoje dvije burze, Zagrebačka i Varaždinska. Institucionalno okvir čine Komisija za vrijednosne papire Republike Hrvatske, koja nadzire izdavanje i trgovanje vrijednosnim papirima, i Središnja depozitarna agencija koja predstavlja središnji depozitorij vrijednosnih papira Republike Hrvatske i obavlja prijeboj i namiru transakcija vrijednosnim papirima.

Tržište kapitala u posljednjih nekoliko godina, a posebice u 2004., bilježi snažan rast: indeksi Zagrebačke i Varaždinske burze te pokazatelji prometa i kapitalizacije u stalnom porastu. Naročit napredak i dinamiziranje tržišta, burze bilježe nakon provođenja mirovinske reforme i osnivanja mirovinskih fondova, dok se u posljednjih nekoliko godina primjećuje i pozitivan trend u razvoju investicijskih fondova. Na obje burze je krajem lipnja bilo ukupno 296 aktivnih vrijednosnih papira tržišne kapitalizacije 149,6 milijardi kuna. Ukupan promet u prvom polugodištu iznosio je 15,3 milijardi kuna od čega se veći dio odnosi na institucionalni promet obveznicama.

Pojava investicijskih i mirovinskih fondova pozitivno je djelovala na hrvatsko tržište kapitala. Od 1999. godine kada su postojala samo dva investicijska fonda njihov broj je porastao na 40 koliko ih je poslovalo u kolovozu 2005. godine, a upravljali su imovinom vrijednom gotovo 7 milijardi kuna. Iako je raspon ulaganja mirovinskih fondova ograničen zakonom, njihova uloga u razvoju tržišta kapitala, poglavito tržišta državnih vrijednosnih papira, je značajna. Danas u Hrvatskoj postoje četiri obvezna mirovinska fonda (OMF) i šest otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova (DMF). Ukupna neto imovina OMF-ova u prvoj polovini 2005. godine iznosila je 9,5 milijardi kuna, dok su u istom razdoblju DMF-ovi upravljali s 126 milijuna kuna. Važno je napomenuti i pojavu prvih zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova kojih ima ukupno osam organiziranih u tri dobrovoljna mirovinska društva.

Na tržištu osiguranja posluje ukupno 23 društva za osiguranje i dva društva za reosiguranje, od čega je njih 13 u većinskom inozemnom vlasništvu. U prvih šest mjeseci 2005. godine osiguravajuća društva ostvarila su gotovo 4 milijarde bruto premije, u čemu se najveći dio (42%) odnosi na Croatia osiguranje, najveće osiguravajuće društvo u državnom vlasništvu. Tržište osiguranja nadzire Direkcija za nadzor društava za osiguranje koja je odgovorna Vladi Republike Hrvatske.

Zapažen rast zabilježilo je i tržište leasinga, posebice u 2004. i početkom 2005. godine. Jačanje nebankarskog sektora, ali i ograničavanje kreditne ekspanzije odrazilo se na porast broja i značaja leasing poslova. Ukupna imovina društava za leasing iznosila je krajem godine 15,6 milijardi kuna uz rast od 24% u odnosu na prethodnu godinu, dok je vrijednost sklopljenih ugovora u prvih šest mjeseci 2005. godine dosegla je 3,8 milijarde kuna.

Privatizacija. Planirana dinamika privatizacije produžena je do 2007. godine, kada bi trebao biti dovršen proces privatizacije preostalih poduzeća u portfelju Hrvatskog fonda za privatizaciju (HFP) te privatiziran veći dio javnih poduzeća (HT, INA, Croatia osiguranje). Djelomično usporavanje privatizacije tijekom 2005. godine posljedica je pokretanja nekoliko administrativnih sporova, ali i rješavanja ograničavajućih čimbenika koji su utjecali na dinamiku privatizacije (naknadna identifikacija imovine društava, rješavanje pitanja vezanih za pomorsko dobro i «turističko zemljište»). Također, HFP provodi reviziju u gotovo svim društvima u kojima posjeduje većinski paket, a kod kojih privatizaciju trenutno nije moguće provesti zbog visoke razine insolventnosti ili u kojima je potrebno izvršiti financijsku konsolidaciju kao pripremu za privatizaciju, stečaj ili likvidaciju. U tom smislu, restrukturiranje predstavlja prioritet u pojedinim poduzećima, poglavito u sektoru brodogradnje i metalurgije, kako bi se proces privatizacije mogao što kvalitetnije provesti.

Do polovice 2006. godine planira se privatizirati jedna trećina svih poduzeća u kojima je država većinski dioničar i jedna polovina poduzeća u kojima je država zadržala manjinske udjele. Takav okvir sadržan je i u Zajmu za programatsku prilagodbu (engl. *Programmatic Adjustment Loan*, PAL) Svjetske banke kojim se osigurava financijska potpora za provedbu navedenih mjera. Također, u tom se razdoblju planira prodaja najmanje 15% naftne kompanije (INA), preostalog dijela telekomunikacijske kompanije (HT) te osiguravajućeg društva u vlasništvu države (Croatia osiguranje). Planirana prodaja Croatia banke odgođena je zbog tužbi bivših dioničara pa se njena privatizacija planira nakon spajanja s Hrvatskom poštanskom bankom nakon rješenja sudskog spora.

Od 1.010 društava u državnom portfelju, njih 734 raspoloživo je za prodaju. U većini društava raspoloživih za prodaju (njih 595) udio HFP-a iznosi manje od 25%, dok je u 73 poduzeća HFP većinski vlasnik. Tijekom 2005. godine privatizirano je 120 poduzeća prodajom udjela na Zagrebačkoj i Varaždinskoj burzi te zaključeno 11 natječaja. Osim već uhodanih modela privatizacije putem javnog prikupljanja ponuda te prodaje dražbom na hrvatskim burzama kapitala, pokrenuto je i javno-privatno partnerstvo sa strateškim investitorom kao jedan od modela privatizacije. Društva u manjinskom državnom vlasništvu privatizirat će se prodajom udjela na Varaždinskoj i Zagrebačkoj burzi.

Proračun konsolidirane opće države. Nakon ostvarivanja snažne fiskalne konsolidacije u 2004. godini i smanjenjem deficita konsolidirane opće države sa 5,1% BDP-a u 2003. godini na 3,9% BDP-a u 2004. godini⁵, planirani deficit za 2005. godinu iznosi 3,1% BDP-a. U razdoblju od 2006. do 2008. godine planira se postupno smanjenje deficita s 2,4% na 1,9% BDP-a. Takva projekcija u razdoblju 2006.-2008. temelji se na prosječnom godišnjem rastu prihoda od 5,9% i rashoda od 5,3%.

Tablica 1: Ostvarenje i projekcija fiskalnih veličina u razdoblju 2003.-2008.

% BDP-a	2002.	2003.	2004.	2005.*	2006.*	2007.*	2008.*
Prihod	46,3	46,4	46,6	46,1	45,9	44,9	44,2
Rashod	46,0	45,9	45,8	44,9	44,4	43,3	42,3
Neto pozajmljivanje/zaduživanje	-3,6	-5,1	-3,9	-3,1	-2,4	-2,2	-1,9

* Projekcija

Napomena: Podaci prema metodologiji GFS 2001

⁵ Navedeni deficiti jednaki su deficitima od 6,3% u 2003. i 4,9% BDP-a u 2004. godini definiranim prema Stand-by aranžmanu.

Planirano porezno opterećenje mjereno udjelom ukupnih prihoda u BDP-u smanjit će se s 46,1% u 2005. godini na 44,2% u 2008. godini. Snažniji realni gospodarski rast i rast zapošljavanja te postrožena porezna kontrola i efikasnije prikupljanje poreza pozitivno će utjecati na snažniji rast poreznih prihoda, prvenstveno prihoda od poreza na dohodak, poreza na dobit, poreza na dodanu vrijednost i trošarina, dok će se prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu smanjivati po stopi od 5% godišnje u skladu s trendom liberalizacije trgovine i približavanja Europskoj uniji. Doprinosi zaposlenika i doprinosi poslodavaca rast će u skladu s projiciranim rastom zapošljavanja i plaća po visokoj prosječnoj stopi od 6,7% godišnje.

Projekcija predviđa pad državne potrošnje s 44,9% BDP-a u 2005. godini na 42,3% u 2008. godini čime će se smanjiti utjecaj državne potrošnje na rast BDP-a. Dvije najvažnije kategorije rashoda, naknade zaposlenima rast i socijalne naknade rast će po prosječnoj stopi od 4,1%, odnosno 4,2% godišnje, dok će rast rashoda za korištenje dobara i usluga biti nešto intenzivniji (prosječno 10,1% godišnje). Rast naknada zaposlenima usklađen je s predviđenim rastom troškova života i ograničen kako bi se postigao cilj smanjenja udjela mase plaća u BDP-u na 10% do 2008. godine.

Rast rashoda ograničen je kako bi se postigla fiskalna konsolidacija i ostvarili planirani deficiti koji pridonose otklanjanju makroekonomskih rizika, odnosno stabiliziranju i smanjenju rasta javnog duga. Zadržavanje javnog duga ispod razine 60% BDP-a i smanjenje deficita opće države ispod 3% ne predstavlja samo zadovoljavanje Maastrichtskih kriterija i jedan od srednjoročnih ciljeva fiskalne politike, već predstavlja trajan cilj u svrhu stabiliziranja makroekonomskog okruženja.

Fiskalna politika. Nastavljajući prošlogodišnju praksu, hrvatska Vlada je u srpnju 2005. godine usvojila Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2006.-2008. godine, kao srednjoročni okvir s utvrđenim ciljevima i zadacima fiskalne politike.

Osnovni cilj fiskalne politike u srednjem roku predstavlja daljnje jačanje gospodarskog rasta i održavanje makroekonomske stabilnosti koja se u prvom redu odnosi na stabiliziranje i smanjenje vanjskog i javnog duga. Glavni instrument u ostvarivanju tog cilja jest usmjerenost na daljnju fiskalnu prilagodbu koja se očituje u umjerenom rastu rashoda usklađenom s očekivanim rastom prihoda temeljenim na projekcijama gospodarskog rasta i provođenju strukturnih reformi vezanim uz povećanje učinkovitosti državne administracije, a posebice u prikupljanju i upravljanju poreznim prihodima. Strukturne reforme od velikog su značaja i na rashodnoj strani proračuna: smanjenje javne potrošnje; stroža i učinkovitija kontrola troškova, poglavito u zdravstvu; smanjenje državnih potpora i subvencija; ubrzani nastavak privatizacije.

Ostvarenje fiskalnih veličina u prvoj polovini 2005. godine ukazuje na daljnju potrebu čvrstog fiskalnoga okvira. Sporiji gospodarski rast u prvom tromjesečju od 1,8% uzrokovao je slabije ostvarenje prihoda od očekivanih što je dovelo relativno visokog deficita. Međutim, rast deficita je usporen u drugom tromjesečju prvenstveno zahvaljujući snažnijem rastu gospodarstva i ograničavanju rasta rashoda.

Tablica 2: Ostvarenje fiskalnih veličina u prvjoj polovici 2005. godine

<i>milijuni HRK</i>	Q1/2005.	Q2/2005.
1. Prihod	22.142	47.532
2. Rashod	25.933	49.815
3. Operativni saldo (1-2)	-3.791	-2.283
4. Kamate	2.008	3.141
5. Primarni operativni saldo	-1.783	858
6. Neto stjecanje nefinancijske imovine	1.956	3.981
7. Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1-2-6)	-5.748	-6.264
Dug opće države (% BDP-a)	43,9	44,5
Javni dug (%BDP-a)	49,3	50,1

U segmentu ograničavanja rasta dugova, poglavito vanjskog duga, potrebna uska koordinacija s monetarnom politikom, kako se pritisci za inozemnim zaduživanjem ne bi prenosili iz državnog u bankarski sektor ili ostale sektore. Ubrzani rast vanjskog duga u posljednjih nekoliko godina ugrožava makroekonomsku stabilnost budući da povećava izloženost hrvatskog gospodarstva vanjskim šokovima. Trend rasta javnog duga također je nepovoljan, ali u manjoj mjeri. Razina od 50,1% zabilježena sredinom 2005. godine ispod je zakonski definirane granice od 60% BDP-a, međutim potrebno je poduzeti mjere kako bi preusmjerio trend njegova rasta. Mjere poduzete krajem 2004. i tijekom 2005. godine (ograničavanje zaduživanja, orijentacija na domaća tržišta kapitala, fiskalna konsolidacija) već pokazuju određene rezultate: udio sektora države u vanjskom dugu smanjen je, a udio javnog duga u BDP-u smanjen je za 0,6 postotnih bodova u prvih šest mjeseci 2005. godine.

Tablica 3: Ostvarenje i projekcija kretanja duga opće države i javnog duga do 2008. godine

% BDP-a	2003.	2004.	2005.*	2006.*	2007.*	2008.*
Dug opće države	42,2	44,8	45,1	42,7	42,0	41,4
Javni dug	50,1	50,7	51,3	49,0	48,4	47,7
Inozemni	28,2	27,9	25,3	22,6	20,3	18,5
Domaći	21,9	22,7	26,0	26,5	28,0	29,2

* Projekcija

Osnovne smjernice fiskalne politike za razdoblje do 2008. godine obuhvaćaju:

- nastavak fiskalne konsolidacije radi stabiliziranja deficita na razinu ispod 3% BDP-a
- stabiliziranje javnog duga na razini ispod 60% BDP-a
- stabiliziranje vanjskog duga na razini ispod 83% BDP-a
- jačanje upravljanja proračunom (postizanje pune operativnosti jedinstvenog računa riznice, učinkovito praćenje izvršenja i racionalizacija rashoda)
- poboljšanje investicijskog okruženja putem privatizacije, povećanja financijske discipline i jačanja pravosuđa
- nastavak strukturnih reformi
- smanjenje subvencija na razinu od 2,1% BDP-a
- smanjenje mase plaća u javnom sektoru na 10% BDP-a

U ostvarivanju navedenih ciljeva poduzete su ili su spremne za implementaciju mjere koje će početi djelovati krajem 2005. i početkom 2006. godine. U svrhu rješavanja problema s naplatom poreza provedene su mjere jačanja porezne uprave (osnovani uredi za velike porezne obveznike, produžen rok za obradu zahtjeva za povrat PDV-a, izrada programa za verifikaciju povrata PDV-a). Smanjeni obujam operacija HBOR-a i jača kontrola obveza i troškova izvanproračunskih fondova i javnih poduzeća doprinijet će smanjenju pritiska na povećanje deficita i javnog duga, a program izdavanja garancija vezan je uz restrukturiranje brodogradilišta. U sklopu racionalizacije socijalnih rashoda uvedeno je plaćanje participacija za zdravstvene usluge, smanjene subvencije za stambenu štednju i usvojena promjena formule za indeksaciju mirovina. U svrhu postizanja ušteda, ali i ujednačavanja tržišnih prilika

i poticanja razvoja turizma, ukinuta je nulta stopa PDV-a za inozemne turooperatore i uvedena je niža stopa od 10% za sve usluge turističkog smještaja. Također, planiraju se izmjene sustava državnih potpora uz donošenje plana smanjenja subvencija u srednjoročnom razdoblju. Pitanje obeštećenja korisnika mirovina, odnosno duga umirovljenicima, riješeno je osnivanjem Umirovljeničkog fonda u srpnju 2005. godine (Narodne novine 93/2005). Umirovljenički fond je investicijski fond zatvorenog tipa čiji su članovi umirovljenici koji na temelju svojih potraživanja stječu pravo na udjele u fondu, a fondom će upravljati društvo za upravljanje fondovima. Imovinu fonda činit će dionice iz državnog portfelja, a odluku o vrsti dionica Vlada će donijeti do kraja 2005. godine. Obeštećenje korisnika mirovina provodit će se prema dva modela: u prvom modelu, pravo stjecanja i raspolaganja udjelima stječe se tijekom prve dvije godine trajanja fonda, pri čemu se nominalni iznos obeštećenja uvećan za kamate umanjuje za 50% i tako dobiveni iznos dijeli se na udjele; u drugom modelu se pravo stjecanja i raspolaganja udjelima stječe tijekom 8 godina uz dvije godine počeka, pri čemu se nominalni iznos obeštećenja uvećan za kamate dijeli na šestogodišnje obroke koji odgovaraju određenom broju udjela.

U svrhu učinkovitijeg i transparentnijeg upravljanja javnim dugom provodi se niz mjera, od kojih su najvažnije izrada strategije upravljanja javnim dugom, unaprjeđenje zakonodavnog okvira za upravljanje javnim dugom, reorganizacija Sektora za upravljanje javnim dugom na temelju preporuka zajedničke studije Svjetske banke i MMF-a, stručno usavršavanje djelatnika za evidenciju i upravljanje dugom i rizicima te izradu modela upravljanja rizicima.

2.3.3. Sposobnost suočavanja s konkurentskim pritiscima i tržišnim snagama unutar EU

Sposobnost suočavanja s konkurentskim pritiscima i tržišnim snagama unutar EU i prioriteta na tom području usko su vezani uz strateški hrvatski cilj jačanja konkurentске snage hrvatskog gospodarstva. Potonje podrazumijeva sinergijski učinak ekonomskog rasta i stabilnosti te provođenja strukturnih reformi i institucionalnog jačanja. Nadasve, hrvatsko gospodarstvo prati europske trendove i o tom smislu je i opredijeljeno postizanju društva temeljenog na znanju koje će pridonijeti daljnjem razvoju hrvatskog gospodarstva. Sve planirane reforme imaju za cilj osigurati snažan gospodarski razvoj koji počiva na zakonodavstvu i standardima Europske unije. Otvaranjem pristupnih pregovora nastavit će se s usklađivanjem svih područja s pravnom stečevinom Europske unije.

U svrhu jačanja konkurentске snage hrvatskog gospodarstva u narednom razdoblju postavljeni su slijedeći prioriteta:

- Osiguranje ekonomskog rasta i stabilnosti⁶
- Daljnje ulaganje u infrastrukturu
- Restrukturiranje svih neefikasnih javnih poduzeća (željeznice, metalurgija, brodogradnja, poljoprivreda)
- Dovršetak procesa privatizacije državnog portfelja
- Provođenje aktivne politike promicanja tržišnog natjecanja i uređenje sustava državnih potpora
- Jačanje malog i srednjeg poduzetništva
- Provođenje aktivne politike zapošljavanja
- Provođenje cjelokupne reforme zdravstvenog sektora
- Nastavak reforme pravosuđa

⁶ Postojanje djelotvornog tržišnog gospodarstva i postizanje ekonomskog rasta i stabilnosti je razrađeno u poglavlju 2.2.1.

- Institucionalno jačanje kroz reformu javne uprave, jačanja nadzora nad nebankarskim sektorom i povećanjem transparentnosti u procesu javne nabave
- Razvoj društva temeljenog na znanju kroz mjere na području obrazovanja i znanosti

Vanjsko trgovinski odnosi

Stupanj trgovinske integriranosti s EU-om već je na visokoj razini. Trgovinska razmjena Hrvatske s ostatkom svijeta obuhvaća preko 70% BDP-a, a EU predstavlja najvažnijeg trgovinskog partnera. Gotovo dvije trećine ukupnog izvoza Hrvatske odnosi se na izvoz u zemlje EU-a, dok prosječno oko 70% uvoza dolazi iz zemalja EU-a, premda taj udio bilježi lagani pad.

Tablica 4: Robna razmjena s Hrvatske s Europskom unijom

	Izvoz			Uvoz		
	Ukupno	EU-25	%	Ukupno	EU-25	%
2003.	41.355	27.954	67,6	94.893	68.280	72,0
2004.	48.363	31.265	64,6	100.008	69.547	69,5
I.-VIII. 2005.	33.246	21.143	63,6	70.788	46.664	65,9

Od pojedinačnih zemalja EU-a, najbolje trgovinske odnose Hrvatska tradicionalno ostvaruje sa susjednim zemljama te Njemačkom, kao najvećim pojedinačnim tržištem unutar EU-a. Tako je tijekom 2004. godine najveći obujam robne razmjene ostvaren s Italijom, (preko 28 milijardi HRK), Njemačkom (21,9 milijardi HRK), Austrijom (11,4 milijardi HRK) i Slovenijom (10,7 milijardi HRK). Nakon proširenja EU-a u svibnju 2004. godine, primjetan je trend dinamiziranja robne razmjene Hrvatske s novim članicama koje nisu tradicionalni trgovinski partneri Hrvatske, poglavito s Maltom, Ciprom i Litvom.

Proces liberalizacije trgovine između EU-a i Hrvatske još je u tijeku, ali se postupno privodi kraju. Srednjoročni okvir liberalizacije čini Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) kojim je potvrđena odluku EU-a o jednostranom ukidanju trgovinskih zapreka, uz određene manje iznimke, za proizvode podrijetlom iz Hrvatske i kojim se utvrđuje dinamika daljnje liberalizacije hrvatskog tržišta.

Ulaganje u infrastrukturu

Infrastruktura predstavlja preduvjet za daljnji gospodarski rast i uzevši u obzir stratešku poziciju Republike Hrvatske cestovna infrastruktura se nameće kao glavni prioritet. U 2005. godini završena je autocesta Zagreb-Split kojim se povezuje sjeverna i južna Hrvatska. No, Hrvatske će i dalje ulagati u povezivanje hrvatskih područja isto kao i u povezivanje Hrvatske sa zemljama Europske unije. U narednom razdoblju prioritet Hrvatske je i izgradnja koridora 5C koji povezuje Baltik s Jadranom i prolazi kroz Republiku Hrvatsku. U tom kontekstu Hrvatska će izgraditi dvije dionice koje prolaze njezinim teritorijem, kroz istočno područje Hrvatske od mađarske granice do granice s BIH te na jugu Hrvatske od BIH do grada Ploče na Jadranskom moru. U svrhu daljnjeg ulaganja u infrastrukturu država će izdvajati oko 7% BDP-a.

Restrukturiranje

Restrukturiranje neefikasnih državnih poduzeća nameće se kao prioritet ne samo zbog smanjenja tereta državnog proračuna već i zbog daljnjeg razvoja privatnog sektora. U ovom kontekstu posebna se pozornost posvećuje restrukturiranju željezničkog sektora, metalurgije, brodogradnje i poljoprivrednih kombinata.

S obzirom na obilježja **Hrvatskih željeznica**, jedinog nacionalnog operatera u željezničkom prometu u čijim prihodima država sudjeluje s 60%, nameće se snažna potreba za njegovim restrukturiranjem. U tu svrhu 2006. godine stupa na snagu novi Zakon o željeznici koji predstavlja podlogu za usklađivanjem organizacijske strukture ovog sektora sa smjericama Europske unije koji će omogućiti otvoreno i nediskriminirajuće obavljanje prijevoznih usluga u željezničkom prometu. Također, u svrhu stvaranja zakonodavnog okvira restrukturiranja željezničkog sektora u slijedećoj će se godini donijeti i Zakon o razdvajanju (reorganiziranju) Hrvatskih željeznica koji je u izradi, te se planiraju i donijeti izmjene i dopune Zakona o sigurnosti željezničkog prometa.

U 2006. godini donijet će se Nacionalni program razvitka željezničke infrastrukture kojim će se razraditi mjere izgradnje, modernizacije i održavanja željezničke infrastrukture. Podršku restrukturiranju željezničkog programa pružila je i Svjetska banka koja je Hrvatskoj odobrila Programatski zajam za prilagodbu (*u daljnjem tekstu: PAL*).

Kao cilj restrukturiranja postavlja se liberalizacija željezničkog tržišta koji pretpostavlja nezavisan nadzor dodjela trasa željezničke infrastrukture te modernizaciju i podizanje konkurentnosti Hrvatskih željeznica kako bi ravnopravno sudjelovale na tržištu. U tu svrhu provest će se razdvajanje Hrvatskih željeznica u nove pravne subjekte prema poslovnim područjima. Provest će se odvajanje sporednih od osnovnih aktivnosti te njihovo organiziranje u zasebne tvrtke-kćeri koje će se privatizirati. Nadalje, u svrhu kvalitetnog restrukturiranja riješit će se problem nerentabilnih lokalnih pruga te racionalizirati broj radnih mjesta. Naime, smanjenje broja zaposlenih se trenutno uspješno provodi i do kraja 2005. godine će se sporazumnim prekidima radnog odnosa i dobrovoljnim odlascima broj zaposlenih smanjiti za 600. Restrukturiranje željeznice ima za cilj uspostaviti Hrvatske željeznice kao konkurentnog željezničkog operatera koji će iskazivati trend smanjenja troškova poslovanja uz povećanje vlastitih prihoda. Time će se smanjiti i teret države koja će od slijedeće godine postupno smanjivati potpore Hrvatskim željeznicama.

U svrhu restrukturiranja **crne metalurgije** Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je izradilo nacrt Programa restrukturiranja hrvatske crne metalurgije koji je u procesu usuglašavanja s Europskom komisijom. Navedeni program, recenziran od strane inozemnog konzultanta, podrazumijeva provođenje slijedećih mjera: otpis izravnih potraživanja države kao vjerovnika i otpis dijela neizravnih obveza kao jamca za zaduživanje željezara, izdavanje novih državnih jamstava za obrtna sredstva, ulaganje u osnovna sredstva i zbrinjavanje tehnološkog viška radnika, modernizacija najvažnijih segmenata proizvodnje, dostizanje projektiranih proizvodnih kapaciteta, te ukidanje državnih potpora sektoru čelika. Naposlijetku, program podrazumijeva i pripremu za privatizaciju željezara.

Sektor **brodogradnje** u Republici Hrvatskoj predstavlja jedan od tri strateških područja nacionalnog gospodarstva. No, s obzirom na zaostale proizvodne mogućnosti hrvatske brodogradnje koja je suočena sa svjetskim cijenama brodova ispod troškova proizvodnje, nameće se potreba restrukturiranja brodogradilišta. Restrukturiranje hrvatskih brodogradilišta u svrhu jačanja njihove konkurentne sposobnosti ima za cilj povećanje produktivnosti, racionalizaciju troškova poslovanja, reorganizaciju poslovanja i poboljšanje tehnologije. Sveobuhvatni Program restrukturiranja i sanacije hrvatskih brodogradilišta je još u izradi. Kao krajnji cilj, nakon sanacije, postavlja se privatizacija brodogradilišta. Jedno od hrvatskih brodogradilišta, Uljanik, predložilo je model privatizacije u suradnji s inozemnim konzultantom prema kojem bi se dio udjela pripao strateškom partneru, uvelo bi se radničko dioničarstvo, a država bi zadržala udio od 25 posto plus jedna dionica.

U području **poljoprivrede** izvršene su izmjene i dopune Zakona o poljoprivrednom zemljištu koje su pridonijele ubrzanju privatizacije državnog poljoprivrednog zemljišta. U tom kontekstu, u tijeku je postupak privatizacije posljednja dva poljoprivredno-prehrambena poduzeća koja će biti većinom završena 2006. godine.

U svrhu jačanja konkurentnosti poljoprivrednog sektora provodi se niz mjera te usklađivanje sa standardima Europske unije. U tu svrhu slijedeće godine je predviđen projekt «Usklađivanje poljoprivrednog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije» u suradnji sa Svjetskom bankom koji će financirati i izradu Studije o zemljištu za definiranje smjernica zemljišne politike. U sklopu restrukturiranja poljoprivrede započet je i projekt «Okрупnjavanje poljoprivrednog zemljišta» koji će pridonijeti povećanju konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava a planiraju se i izmjene Zakona o nasljeđivanju kako bi se, uz zaštitu imovinskih prava, spriječilo daljnje cijepanje poljoprivrednih zemljišta. U okviru državnih potpora poljoprivrednom sektoru uspostavljen je mehanizam održivog poljoprivrednog proračuna koji sprječava premašivanje zadanih okvira. Unutar zadanih granica, država namjerava postupno povećavati sredstva za strukturne mjere u poljoprivredi, odnosno za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva.

Privatizacija državnog portfelja

Prema podacima iz rujna 2005. godine Hrvatski fond za privatizaciju upravlja s ukupno 1.010 društava u državnom vlasništvu pri čemu je 734 društva raspoloživo za prodaju. Iako je Operativnim planom dovršetak privatizacije državnog portfelja kojim upravlja Hrvatski fond za privatizaciju prvotno planiran za kraj 2005. godine proces privatizacije će se nastaviti i slijedeće godine. Naime, velik broj dionica i udjela u društvima rezerviran je temeljem brojnih upravnih sporova a restrukturiranje određenog broja društava nije se pravovremeno izvršilo što je produljilo vremenski rok dovršetka cjelokupnog procesa privatizacije. U narednoj će se godini uložiti znatni naponi rješavanju navedenih pitanja i pripremi preostalih društava za privatizaciju pa se stoga većina društava i planira privatizirati u 2006. godini. No, uzimajući u obzir navedene probleme očekuje se da će se privatizacijski proces određenog broja društava, zbog kompleksnosti situacije u kojoj se nalaze, nastaviti i u 2007. godini. U svrhu uvođenja novih modela privatizacije i ubrzanja privatizacije u postupku je izrada izmjena i dopuna Zakona o privatizaciji.

U 2006. godini planira se prodaja najmanje 15% naftne kompanije (INA), preostalog dijela telekomunikacijske kompanije (HT) te osiguravajućeg društva u vlasništvu države (Croatia osiguranje). Planirana prodaja Croatia banke odgođena je zbog tužbi bivših dioničara pa se njena privatizacija planira nakon spajanja s Hrvatskom poštanskom bankom nakon rješavanja sudskog spora.

Aktivna politika tržišnog natjecanja i državne potpore

Aktivna politika tržišnog natjecanja podrazumijeva trajno praćenje promjena u pravnoj stečevini Europske unije i u skladu s njom usklađivanje hrvatskog zakonodavstva. U svrhu kvalitetnog provođenja politike tržišnog natjecanja, u 2006. godini će se sklopiti Sporazum o suradnji Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja s regulatornim tijelima koji uključuju Hrvatsku agenciju za telekomunikacije, Vijeće za elektroničke medije, Hrvatsku narodnu banku i Hrvatsku energetska regulatornu agenciju. U narednom će se razdoblju Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja u suradnji s Ministarstvom pravosuđa prionuti na rješavanje pitanja jednostavnije mogućnosti izricanja kazni propisanih Zakonom o tržišnom natjecanju te pitanja nadležnosti u odlučivanju o zakonitosti akata Agencije koja su trenutno u nadležnosti različitih sudova.

U području državnih potpora, s ciljem usklađivanja sustava državnih potpora s propisima Europske unije, u studenom 2005. godine donesen je novi Zakon o državnim potporama, dok se donošenje Uredbe o državnim potporama planira za prvo tromjesečje 2006. Kao prioritet je postavljena provedba Programa dinamike usklađivanja postojećih programa državnih potpora sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju u sklopu čega se provodi i usklađivanje

fiskalnih odredbi o državnim potporama u pojedinim propisima s pravilima Europske unije koje će se dovršiti krajem 2005. godine. Hrvatska će i dalje raditi na kvalitetnijem nadzoru i prijavi prijedloga državnih potpora. U narednom će se razdoblju intenzivno raditi na uspostavi cjelokupne baze podataka državnih potpora koja će omogućiti veću transparentnost sustava državnih potpora. Nadalje, napori će biti usmjereni i u izradu karte regionalnih državnih potpora kod kojih je u proteklom razdoblju primjetan porast. Kao posljedica reformiranog i djelotvornog sustava državnih potpora prisutno je smanjenje njihovog udjela u BDP-u za 0,4 postotna boda u 2004. godini. Sukladno Planom smanjenja subvencija Vlade Republike Hrvatske a u skladu i s PAL programom Svjetske banke, subvencije će se postupno smanjivati na 2,14% BDP-a kroz naredne dvije godine.

Jačanje malog i srednjeg poduzetništva

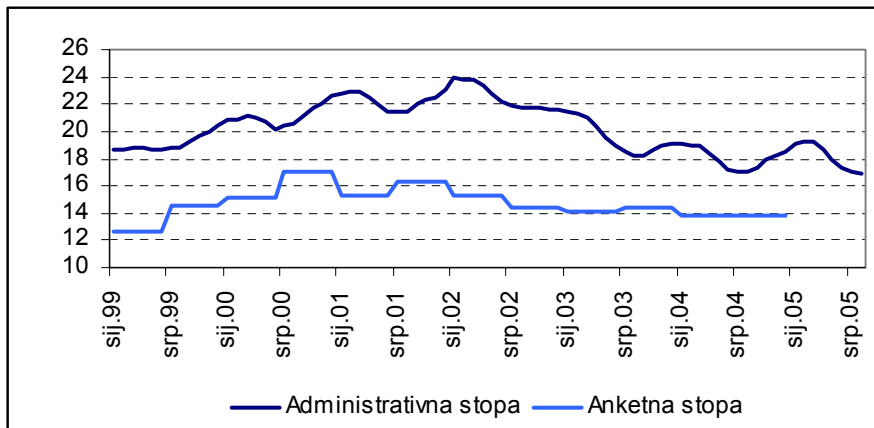
Jačanje malog i srednjeg poduzetništva provodi se na temelju Plana poticaja malog i srednjeg poduzetništva za razdoblje 2004.-2008. te pojedinačnim Operativnim planovima koji se donose svake godine. Administrativne barijere otvaranju novih poduzeća u velikoj su mjeri uklonjene. Postupak otvaranja poduzeća skraćen je na svega četiri koraka što smanjuje vrijeme uspostave poduzeća i obrta. U slučaju obrta registriranje se u praksi provodi u roku od dva dana te su smanjeni i troškovi same registracije. U narednom razdoblju država će kroz različite poticaje kao što su sufinanciranje, davanje subvencija, donacija, pomoći, nagrada te državnih jamstava podupirati provedbu mjera za snažniji razvoj malog i srednjeg poduzetništva. U 2006. godini usvojit će se izmjena Zakona o malom gospodarstvu koji će biti usklađen s pravnom stečevinom Europske unije. Sustavno obrazovanje poduzetnika ogleda se među ostalim u obrazovanju poduzetnika koji tek počinju, poduzetnika koji su u fazi rasta i razvoja te promicanju poduzetničke kulture među mlađom populacijom. S ciljem poticanja poduzetništva krediti za poduzetnike će se davati pod povoljnijim uvjetima te će se jačati institucionalna podrška malim i srednjim poduzećima i razvijati poduzetničke zone. U svrhu povećanja konkurentnosti ovog sektora poticat će se marketinške aktivnosti, primjena novih tehnologija te praćenje standarda Europske unije kako bi se poduzetnici ravnopravno natjecali na tržištu. U okviru planiranog poticanja malog i srednjeg poduzetništva provodit će se snažna promidžba ovog sektora, poticat će se uključivanje ciljnih skupina u poduzetnički sektor kao i poticati zadrugarstvo i obrtništvo.

Zaposlenost

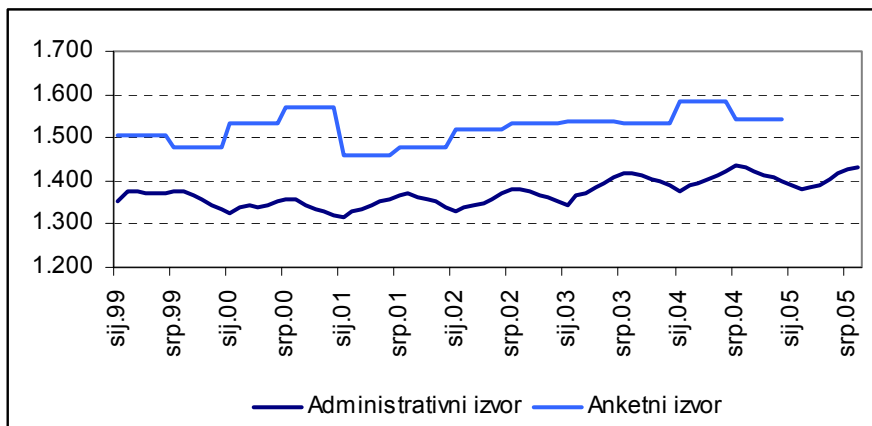
Premda ključni pokazatelji tržišta rada ukazuju određeni trend poboljšanja, visoka nezaposlenost i dalje ostaje jedan od prioriteta gospodarske politike u Hrvatskoj. U razdoblju od 2000. do 2004. godine zaposlenost je porasla za 0,6% uz porast stope zaposlenosti sa 42,6% na 43,5%, dok je nezaposlenost (prema ILO metodologiji) zabilježila pad od 10,7%, a stopa nezaposlenosti je smanjena s 16,1% na 13,8%. I prema administrativnim izvorima stopa nezaposlenosti bilježi pad: u odnosu na 2003. godinu prosječna godišnja stopa nezaposlenosti u 2004. godini smanjena je s 19,5% na 18,0%, dok je u kolovozu 2005. godine zabilježena stopa nezaposlenosti od 16,9%.

Unatoč navedenom ukupnom poboljšanju, kao ključna pitanja ostaju visoka stopa nezaposlenosti mladih osoba te visok udio dugotrajno nezaposlenih osoba. Krajem kolovoza na nezaposlene osobe starosti od 15 do 29 godina odnosilo se gotovo 32% ukupno nezaposlenih, a od ukupnog broja osoba brisanih iz evidencije nezaposlenih osoba zbog ponovnog zapošljavanja samo 29% su činile osobe čija je nezaposlenost trajala više od godinu dana.

Grafikon 1: Administrativna i anketna stopa nezaposlenosti (%)

Grafikon 2: Ukupno zaposleni (u tisućama)

U svrhu postizanja veće učinkovitosti i usmjeravanja mjera aktivne politike zapošljavanja na posebno osjetljive skupine na tržištu rada, u kolovozu 2005. godine ukinut je opći program subvencioniranog zapošljavanja. Novi ciklus mjera, koji se zasniva na uskoj međuresornoj suradnji s decentraliziranim financiranjem, proizlazi iz prvog Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja za period od 2005. do 2008. godine pri čijoj su izradi uzeto u obzir svih deset smjernica Europske strategije zapošljavanja, a svake godine izrađivat će se operativne mjere provedbe. Pored toga, pokrenut je i program «Aktivne mjere zapošljavanja skupina kojima prijeti socijalna isključivost» koji će se realizirati kroz program PHARE 2005.

Novim mjerama posebna se pozornost posvećuje zapošljavanju osoba s invaliditetom. Tijekom 2005. godine stupio je na snagu Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom koji, između ostalog, regulira problematiku financiranja novčanih poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Napori u ovom području usmjeravat će se u pravcu daljnje deregulacije s ciljem postizanja veće fleksibilnosti tržišta rada uz korištenje različitih oblika privremenog ugovaranja i ugovaranja na određeno vrijeme, kao i poticanjem svih vidova rada, zapošljavanja i samozapošljavanja. Pri tome će važnu ulogu imati uspostava učinkovitog rada s nezaposlenim osobama temeljna na individualnim profesionalnim planovima zapošljavanja te obrazovanju i osposobljavanju za traženje zaposlenja. Također kroz poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva putem ubrzanja registracije stvorit će se pretpostavke za otvaranje novih radnih mjesta. U području obrazovanja, mjere će biti usmjerene na izmjenu srednjoškolskog obrazovanja koje će poticati stjecanje općih temeljnih vještina umjesto uske

specijalizacije s ciljem osiguranja veće fleksibilnosti pri izboru zanimanja te će se provoditi reforma strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih. Također, akcijskim se planom predviđa stvaranje uvjeta koji bi omogućili sudjelovanje u financiranju obrazovanja od strane pojedinca, poslodavca i države. Nadalje uspostaviti će se standardi za identifikaciju diskriminacije pri zapošljavanju kao i mehanizmi za njihovo otklanjanje, a poticati će se prijelaz s neprijavljenog rada na prijavljeni u sklopu službenog gospodarstva. Naposljetku poticati će se razvoj zaostalih područja osnivanjem poduzetničkih zona i stvaranjem lokalnih razvojnih agencija. Navedene mjere dijelom će se oslanjati na mjere u drugim područjima gospodarske politike, njihovo će se koordinacijom postići sinergijski učinci.

Reforma zdravstva

Reforma zdravstva predstavlja jedan od glavnih prioriteta, a provedba reformskih mjera odvijat će se i u području zdravstvenog osiguranja i zdravstvenih usluga. Ključni ciljevi reforme predstavljaju stabilizaciju zdravstvenog sustava i jačanje financijske discipline u zdravstvu kao i smanjenje udjela ukupne potrošnje za zdravstvo u bruto domaćem proizvodu, podmirenje dugova te očuvanje visoke razine kvalitete zdravstvene zaštite. U području zdravstvenog osiguranja najznačajnije ciljeve predstavljaju smanjenje izdataka za lijekove u čiju svrhu je doneseno niz pravilnika a uvedena je i administrativna pristojba; smanjenje bolničkih izdataka putem poslovanja unutar utvrđenih iznosa sredstava, bolje organizacije rada i nadzora nad potrošnjom; izmjena osnovnog paketa zdravstvenih usluga te poboljšanje sustava plaćanja usluga u bolničkim ustanovama kroz povećanje broja dijagnoza koje se plaćaju po terapijskom postupku. U svrhu restrukturiranja sustava zdravstvenog osiguranja u pripremi je i novi Zakon o zdravstvenom osiguranju.

U svrhu reforme zdravstvene zaštite izradit će se nacrt Strategije razvoja hrvatskog zdravstva 2006.-2015. Također, prijedlog nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti je u postupku pripreme. U okviru poboljšanja rada primarne zdravstvene zaštite nastavljen je privatizacija ordinacija kao i njihova informatizacija. Prioritet predstavlja i jačanje uloge obiteljske medicine koja se nastavlja usklađivati s europskim standardima, a provodi se i reorganizacija domova zdravlja. U svrhu poboljšanja rada sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite glavni prioritet je izrada sustava kategorizacije i akreditacije zdravstvenih ustanova koje će kao krajnji cilj omogućiti bolje upravljanje kao i učinkovitosti u pružanju zdravstvenih usluga. Također, provode se mjere poboljšanja infrastrukture i medicinske opreme kao i informatizacija bolničkih ustanova. Provodi se i jača kontrola bolnica čemu je u 2005. godini pridonijelo objedinjavanje službe za unutarnji i vanjski nadzor. U okviru reforme zdravstvene zaštite kao cilj se postavlja osiguranje adekvatnog broja doktora i jednaka dostupnost zdravstvene zaštite građanima kroz jačanje upravljanja ljudskim resursima. Naposljetku, u Hrvatskoj se provodi i proces usklađivanja javnozdravstvene regulative sa standardima Europske unije što uključuje zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, opskrbe krvi te darivanja i presađivanja dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja.

Reforma pravosuđa

Za glavne ciljeve reforme pravosuđa postavljeni su modernizacija i učinkovitiji rad sudova, racionalizacija mreže sudova, provedba zemljišnoknjižne reforme, reforma kaznenog zakonodavstva te povećanje efikasnosti zaštite vjerovnika i naplate potraživanja. Modernizacija i povećanje učinkovitosti sudova provest će se putem raspodjele predmeta s opterećenih sudova na manje opterećene. Također, u svrhu rješavanja zaostalih predmeta uvest će se i prekovremeni rad sudaca. U okviru reforme uvest će se elektronska dostava, posebno na trgovačke sudove. U okviru parničnog postupka, a u svrhu ubrzanja rješavanja predmeta planirani su alternativni načini rješavanja sporova kao na primjer osnivanje regionalnih centara za mirenje. U području ovršnog zakonodavstva, od 1. siječnja 2006.

ovršni predmeti će se na temelju vjerodostojne isprave prenositi u nadležnost javnih bilježnika. Planirane mjere u tom području usmjerene su na ubrzanje ovršnog postupka i povećanje pravne discipline. Time će se ojačati uloga vjerovnika u postupku i povećati efikasnost u naplati potraživanja. U sklopu cjelokupne reforme pravosuđa provest će se racionalizacija mreže sudova s ciljem postizanja učinkovitosti i ekonomičnosti kroz, među ostalim, prebacivanjem bagatelnih prekršaja u nadležnost upravnih tijela. Zemljišnoknjižna reforma će se nastaviti provoditi do 2008. godine kada će se završiti proces digitalizacije zemljišnih knjiga te stvoriti zajednička baza zemljišnih podataka gdje će biti umreženi digitalni podaci iz gruntovnica i katastra. U narednom će se razdoblju nastaviti provedba reforme kaznenog zakonodavstva pri čemu važno mjesto zauzimaju zakonske i institucionalne mjere za učinkovitiji progon i sprečavanje korupcije koje će utjeloviti Nacionalni program za sprečavanje korupcije, trenutno u izradi.

Reforma javne uprave

Republika Hrvatska provodi cjelokupnu reformu državne uprave kako bi uspostavila modernu, učinkovitu, osposobljenu i motiviranu državnu upravu koja će biti i fiskalno prihvatljiva. U tu je svrhu u tijeku izrada Strategije za reformu državne uprave koja će odrediti smjernice cjelokupnog procesa. Donesen je novi Zakon o državnim službenicima, a u tijeku je izrada niza podzakonskih propisa kojima će se omogućiti provedba Zakona. Također, provest će se niz drugih mjera u skladu s PAL programom te izmjene Zakona o sustavu državne uprave, Zakona o prijenosu ovlasti, Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika i Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Navedene mjere, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima, voditi će se kriterijima stručnosti i političke nepristranosti. Također, donijet će se Zakon o plaćama koji će uspostaviti praksu nagrađivanja temeljem zasluga, odnosno rezultata rada. S ciljem poboljšanja upravnih sposobnosti za pristupanje Europskoj uniji kao i jačanja kapaciteta horizontalnog obrazovanja u državnoj upravi, krajem 2004. godine donesena je Strategija stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika.

U pogledu unaprjeđenja poslovnih procesa u državnoj upravi u tijeku je provedba dva projekta, Hitro.hr i Hitronet koji će omogućiti svim građanima obavljanje javnih usluga elektroničkim putem kao i međusobno povezati tijela državne uprave u cilju bržeg i jednostavnijeg obavljanja usluga. U okviru programa Hitro.hr, građanima je omogućena brža i jednostavnija registracija tvrtke te predaja obrazaca u Registar osiguranika (Regos), dok im se u 2006. godini planira omogućiti elektroničko prijavljivanje PDV-a kao i poreza na dohodak.

Supervizija nebankovnog sektora

Supervizija nebankovnog sektora u nadležnosti je Komisije za vrijednosne papire, Agencije za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja i Direkcije za nadzor društava za osiguranje. U četvrtom kvartalu 2005. godine donesen je Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga kojim se objedinjuju navedene institucije u jedinstveno tijelo koje će na kvalitetan način obavljati nadzor nad nebankovnim sektorom. Objedinjavanje nadzornih institucija pridonosi očuvanju stabilnosti financijskog sustava kao i sprječavanju pretvorbe specifičnih rizika u sistemske rizike cjelokupnog financijskog sektora. Primjena ovog Zakona započinje 1. siječnja 2006. godine. U toj će se godini početi primjenjivati i niz drugih zakona koje u zakonodavnom smislu uređuju područje nebankovnog sektora kao što su Zakon o osiguranju i Zakon o obveznim osiguranjima u prometu koji će osigurati bolju zaštitu osiguranika, povećanje solventnosti društava za osiguranje i bolje upravljanje rizicima, Zakon o investicijskim fondovima kojim su definirani otvoreni, zatvoreni i fondovi rizičnog kapitala, te Zakon o računovodstvu. U 2006. godini planira se donošenje Zakona o sekuritizaciji kao i Zakona o leasingu koji će definirati položaj leasing društva s računovodstvenog i poreznog aspekta.

Javna nabava

Jačanje sustava javne nabave nameće se kao jedan od prioriteta te podrazumijeva uspostavu učinkovitog i transparentnog sustava javne nabave koji će se voditi kriterijem nediskriminacije te osigurati pravednu tržišnu utakmicu. U tu je svrhu u 2005. godini donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave, kao i Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske. Također u 2005. godini je počeo i projekt CARDS 2002 «Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj» koji podupire prioritete usmjerene ka zakonodavnom, administrativnom i institucionalnom jačanju cjelokupnog sustava javne nabave. Kao jedan od glavnih ciljeva reforme postavljeno je usklađivanje zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije što, među ostalim, podrazumijeva donošenje novog Zakona o javnoj nabavi u 2006. godini. Uz institucionalno i administrativno jačanje Ureda za javnu nabavu, kao cilj se nameće i uvođenje elektroničke javne nabave te uspostava i razvoj IT sustava za potrebe Ureda za javnu nabavu, također u 2006. godini, u svrhu poboljšanja učinkovitosti cjelokupnog procesa, odnosno korištenja vremena i sredstava u postupku. Institucionalno i administrativno jačanje podrazumijeva razvoj profesionalne sposobnosti i kapaciteta kako Ureda za javnu nabavu tako i svih ostalih ustrojstvenih jedinica za javnu nabavu kroz razne oblike seminara, obuke i komunikacije.

Regionalna politika

Glavni strateški cilj Prijedloga Strategije regionalnog razvoja RH (SRR RH) jasno određuje da će sve županije (i šire regije) biti sposobne doprinosti održivom razvoju i nacionalnoj konkurentnosti te smanjenju gospodarskih razlika u državi.

Predložena SRR RH uključuje sve relevantne partnere u proces razvoja. Ona uspostavlja novi, otvoreniji i bolje strukturiran odnos između tijela središnje vlasti i partnera odgovornih za razvoj na lokalnoj i županijskoj razini te razini širih regija. Nadalje, njome se prvi put na jednom mjestu objedinjuju državni i drugi izvori sredstava namijenjenih rješavanju uzroka rastućih razlika između razvijenih područja i područja koja zaostaju razvoju, tj. onih razlika koje sprečavaju gospodarsku i socijalnu koheziju na razini cijele zemlje.

Temeljni pravni instrument za provedbu spomenutog strateškog cilja je krovni (sistemski) zakon o regionalnom razvoju, čiji je nacrt izrađen. Po usvajanju, taj zakon treba predstavljati pravnu osnovu za daljnje aktivnosti te treba odražavati glavne smjerove i ciljeve regionalne razvojne politike. Nadalje, njegova svrha je stvaranje stabilnog i koherentnog pravnog okvira koji treba otvoriti mogućnosti te pomoći pri realizaciji sveukupne razvojne politike u Republici Hrvatskoj.

Prijedlogom Strategije predviđeno je da uspostava institucionalnog okvira i upravljanje regionalnim razvojem bude paralelno usmjerena na dvije različite razine javne vlasti. Uvest će se mehanizmi za upravljanje politikom na središnjoj te na nižim razinama vlasti. Posebne odredbe također će značajno poduprijeti međužupanijsku suradnju radi jačanja razvoja širih područja. Jedna od najvažnijih odredbi institucionalnog ustrojstva bit će jačanje i uspostava legitimiteta postojeće Međuministarske koordinacijske skupine. Ta skupina treba postati Međuministarsko vijeće za strukturnu politiku i regionalni razvoj. Vijeće će predlagati Vladi RH donošenje strateških odluka i definiranje smjera strukturne i regionalne politike te će koordinirati njihovu provedbu.

Osnovna su načela regionalne razvojne politike u Hrvatskoj, kako je to definirano Prijedlogom SRR RH, cjelovitost i koncentracija, solidarnost i jednake prilike, partnerstvo i

suradnja, planiranje i programiranje, udruživanje sredstava (dodanost), praćenje i vrednovanje, održivost, javnost.

Krovni zakon o regionalnom razvoju također će regulirati da programiranje bude temeljeno na osnovnim strateškim razvojnim dokumentima na središnjoj i regionalnoj razini. Zakonom će se također propisati osnovni strateški razvojni dokumenti, tijela odgovorna za njihovu izradu i donošenje, vremenski okviri izrade te ostala pitanja vezana uz njihovu izradu i donošenje.

Nakon javnog predstavljanja Prijedloga Strategije, u listopadu 2005., konačni Prijedlog bit će podnesen redovnim postupkom Vladi na usvajanje. Priprema konačnog prijedloga Zakona o regionalnom razvoju, javna rasprava i njegovo podnošenje u redovni postupak donošenja predviđeni su tijekom prvog tromjesečja 2006. a usvajanje do jeseni 2006. s početkom primjene 1. siječnja 2007.

Promet

Tijekom 2005. godine nastavljeno je usklađivanje zakonodavstva u području cestovnog prometa, a u 2006. godini se planira nastavak procesa usklađivanja s posebnim naglaskom u području tehničke ispravnosti vozila i sigurnosti cestovnog prometa. U području željezničkog prometa nastavlja se reforma na tržištu željezničkih usluga s ciljem liberalizacije tog tržišta što će zahtijevati izgradnju odgovarajućeg institucionalnog okvira i osnivanje novih regulatornih tijela. Također, nastavak restrukturiranja Hrvatskih željeznica predstavlja jedan od prioriteta kako bi se pripremile za predstojeću tržišnu utakmicu. Na području zračnog prometa u narednim godinama nastavit će se sa usvajanjem dijela pravne stečevine Zajednice, kao što su odredbe koje se tiču održavanja, obnove i preinaka na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju, tehničke kontrole i kontrole kvalitete obavljenih radova, kao i odobrenja pravnih osoba i zrakoplovno-tehničkog osoblja koji obavljaju te poslove.

U skladu s pomorskom orijentacijom Hrvatske, u 2006. godini planiraju se mjere za poboljšanje pomorskog prometa. Dio mjera usmjerit će se na poticanje pomorskih zanimanja putem obrazovanja, izobrazbe i zapošljavanja pomoraca. Kao dio integralne nacionalne politike razvoja prometa tijekom 2006. godine poduzet će se mjere unapređenja pomorskog putničkog prometa na vezama kopno-otoci i pomorskog teretnog prometa uz istovremeno ulaganje u modernizaciju lučke infrastrukture, a dio napora usmjerit će se na rasterećenje cestovnih pravaca. Nadalje, intenziviranje pomorskog prometa zahtijevat će poboljšani nadzor te će se u 2006. godini nastaviti suradnja s državama Jadranske regije s ciljem uspostave sustava nadzora i praćenja pomorskog prometa i proglašenja Jadranskog mora posebno osjetljivim morskim područjem. Jedan od prioriteta i dalje treba biti povećanje udjela transporta unutarnjim plovnim putovima u ukupnom prometu. U području unutarnje plovidbe tijekom 2005. godine stvoreni su osnovni uvjeti za početak rada Agencije za plovne putove koja je krajem godine započela sa radom. Time je omogućen početak efikasnijeg upravljanje plovnim putovima. U daljnjoj fazi unapređenja unutarnje plovidbe potrebno je izvršiti obuku kadrova za vođenje projekata prema EU standardima i opremanje Agencije za plovne putove tehničkim sredstvima.

Razvoj društva temeljenog na znanju

Kao temelj razvoja Hrvatske kao društva temeljenog na znanju provodi se reforma obrazovnog sustava koja će osigurati bolju kvalitetu znanja i vještina, veću fleksibilnost i mobilnost te stvoriti sustav koji će primjerenije odgovarati potrebama i hrvatskog i europskog društva. Obrazovna reforma pridonijet će stvaranju kvalitetnog ljudskog kapitala i naposljetku gospodarskom rastu i razvoju. Okosnicu obrazovne reforme predstavlja Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005.-2010. donesen u ovoj godini. Glavni mjere

reforme dijele se na područje predškolskog odgoja i obrazovanja, osnovnoškolskog obrazovanja, srednjoškolskog obrazovanja te znanosti i visokog obrazovanja. No, u okviru cjelokupne obrazovne reforme mogu se odrediti glavni ciljevi i prioriteti koji obuhvaćaju povećanje kvalitete i učinkovitosti u odgojno-obrazovnom sustavu, poticanje profesionalnog usavršavanja kako nastavnika tako i svih djelatnika zaposlenih u obrazovanju koji su i sami nosioci mjera reforme, razvoj strategija upravljanja odgojno-obrazovnim sustavom te osiguranje društvene povezanosti kroz odgoj i obrazovanje. Nadalje, kao prioritet je postavljen i razvoj cjeloživotnog učenja u svrhu osposobljavanja odraslih i nezaposlenih kroz razne obrazovne programe prilagođene potrebama tržišta rada. Hrvatska je započela provedbu Bolonjskog procesa čime se počelo s usklađivanjem obrazovnog sustava sa standardima Europske unije. U području osnovnoškolskog obrazovanja jednu od glavnih mjera predstavlja uvođenje Hrvatskog nacionalnog standarda koji je eksperimentalno uveden u 2005. godini, a potpuna primjena će se ostvariti u slijedećoj školskoj godini isto kao i primjena novog nastavnog plana. U području srednjoškolskog obrazovanja uvest će se državna matura, standardizirani vanjski završni ispit koji na kraju srednje škole provjerava razinu znanja i sposobnosti učenika čime se, među ostalim, rješava pitanje neujednačenosti kriterija nastavnika i škola te netransparentnost ocjenjivanja. Također se radi na promjeni nastavnih planova u svrhu prilagođavanja strukovnih područja i zanimanja tržištu rada, pri čemu su već napravljene izmjene i dopune nastavnih planova za trideset zanimanja. U sustavu visokog obrazovanja glavni su ciljevi uspostava međunarodnog sustava vrednovanja znanstvenog i visokostručnog rada i osposobljavanje kadrova za njegovo trajno praćenje i ocjenjivanje prema svjetskim standardima. U području obrazovnog sustava provode se i mjere navedene u Akcijskom planu Desetljeća za uključivanje Roma.

2.4. KRITERIJI IZ MAASTRICHTA

Kriteriji iz Maastrichta ili kriteriji konvergencije predstavljaju gospodarske uvjete kojima se procjenjuje spremnost zemalja EU-a za sudjelovanje u trećoj fazi Ekonomske i monetarne unije (EMU) tj. spremnost za uvođenje zajedničke valute – eura. Kriteriji obuhvaćaju cjenovnu stabilnost, fiskalnu stabilnost, stabilnost tečaja i konvergenciju dugoročnih nominalnih kamatnih stopa. Cjenovna stabilnost znači da stopa inflacije ne smije biti viša od 1,5 postotnih bodova u odnosu na stopu inflacije u trima državama EU-a s najstabilnijim cijenama. Fiskalna stabilnost i održivost postignuta je kada proračunski manjak na razini opće države ne prelazi 3% BDP-a, a javni dug ne prelazi 60% BDP-a. Stabilnost tečaja očituje se u minimalnim kolebanjima (unutar definiranih granica) tečaja domaće valute prema valutama ostalih zemalja članica, odnosno prema euru, tijekom razdoblja od dvije godine. Dugoročne nominalne kamatne stope ne smiju iznositi više od 2 postotna boda u odnosu na kamatne stope triju zemalja EU-a s najnižom stopom inflacije.

Premda je Hrvatska tek na početku pregovora za ulazak u punopravno članstvo u Europskoj uniji, a ulazak u monetarnu uniju predstavlja posljednji korak u integraciji nakon uspješnog punopravnog članstva, vođenje gospodarske politike s ciljem zadovoljenja kriterija iz Maastrichta može pomoći Hrvatskoj u zadržavanju stabilnog makroekonomskog okvira i postizanju uspješne fiskalne prilagodbe i održivih javnih financija.

Dvanaestu godinu za redom u hrvatskom se gospodarstvu bilježi niska i relativno stabilna stopa inflacije. Politika održavanja stabilnosti nominalnog tečaja kune prema euru, predstavlja glavno sidro domaćih inflacijskih očekivanja te je jedna od osnovnih pretpostavki za ostvarivanje stabilnosti domaćih cijena. Početna godina za koju postoje podaci o kretanju prosječne godišnje stope inflacije mjerene međunarodno usporedivim pokazateljem (indeksom potrošačkih cijena) je 1999. godina kada je zabilježena inflacija od 4,0%. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna godišnja stopa inflacije u 2002. i 2003.

godini spustila se na svega 1,7%, odnosno 1,8%, dok se u 2004. godine blago ubrzala dosegavši razinu od 2,1% (jednaku prosječnoj godišnjoj stopi inflacije mjerenoj harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena ostvarenoj u euro zoni u 2004. godini). Određeno ubrzavanje inflacije zabilježeno je i tijekom 2005. godine. Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena u prvih devet mjeseci 2005. godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine iznosila je 3,2%, no i dalje je ostala u području niske inflacije. Rast inflacije u 2005. godini bio je u velikoj mjeri posljedica šokova na strani ponude koji su bilo prisutni kako na domaćem tržištu (na tržištu svježeg mesa i poljoprivrednih proizvoda), tako i na svjetskom tržištu (snažni rast cijena sirove nafte i naftnih derivata).

Budući da se postojeća tečajna politika i njeni instrumenti pokazuju djelotvornima u nastojanju središnje banke da ispuni svoj temeljni cilj održavanja stabilnosti opće razine cijena u gotovo dvanaest godišnjem razdoblju, Hrvatska narodna banka i u buduću će voditi politiku stabilnog tečaja kune prema euru. Tečaj kune prema njemačkoj marki odnosno euru u razdoblju od 1. siječnja 1994. do 30. rujna 2005. godine kretao se u relativno uskom rasponu od plus 5,6% do minus 6,4% oko prosječnog tečaja ostvarenog u spomenutom razdoblju. U posljednje dvije godine (od 1. listopada 2003. do 30. rujna 2005.) raspon fluktuacije tečaja kune prema euru se suzio, te je iznosio od plus 3,2% do minus 2,5% oko prosječnog tečaja ostvarenog u spomenutom razdoblju

Deficit proračuna na razini opće države, mjereno neto pozajmljivanjem/zaduživanjem, iznosio je u 2004. godini 3,9% BDP-a, dok se u 2005. godini očekuje deficit u visini 3,2% BDP-a. Primjetan trend smanjivanja deficita započeo 2004. godine (nakon izrazito visokog deficita u 2003. godini) nastavit će se i u srednjem roku, prvenstveno zahvaljujući planiranoj fiskalnoj konsolidaciji i provođenju strukturnih reformi. Javni dug također pokazuje znakove usporavanja (udio javnog duga u BDP-u porastao je za 0,6 postotnih bodova u 2004. u usporedbi s porastom od jednog postotnog boda zabilježenim u 2003. godini), dok se u 2005. godini očekuje rast udjela javnog duga u BDP-u na 51,3%.

Tablica 5: Kretanje deficita opće države i javnog duga

% BDP-a	2002.	2003.	2004.	2005.*	2006.*	2007.*	2008.*
Neto pozajmljivanje/zaduživanje	-3,6	-5,1	-3,9	-3,1	-2,4	-2,2	-1,9
Javni dug	49,1	50,1	50,7	51,3	49,0	48,4	47,7

* Projekcija

Napomena: Podaci iskazani prema GFS 2001 metodologiji

Prema prikazanoj projekciji, Hrvatska bi već u 2006. godini mogla zadovoljiti kriterij fiskalne stabilnosti i održivosti. Obuzdavanje državne potrošnje i rasta fiskalnog deficita predstavlja prioritet i većina će napora biti usmjerena na provođenje preostalih reformi s ciljem kontrole troškova, smanjenja javnih rashoda i povećanja efikasnosti državne uprave. Razina javnog duga ispod je granice od 60% BDP-a, a usporavanje trenda rasta javnog duga uz planiranu fiskalnu prilagodbu i ograničeno izdavanje garancija, u srednjem roku bi trebao dovesti do dodatnog smanjenja udjela javnog duga u BDP-u.

U pogledu dugoročnih kamatnih stopa, bitna novost je da su sredinom prosinca 2005. u Hrvatskoj po prvi puta izdane desetogodišnje kunske obveznice. Izdane su uz fiksnu kamatnu stopu od 5,25%. S obzirom da su to jedine desetogodišnje obveznice bez valutne klauzule koje je do sada izdala država, nije moguće govoriti o trendu kretanja dugoročnih kamatnih stopa u Hrvatskoj. No, sudeći prema kretanju kamatnih stopa na prijašnje petogodišnje kunske obveznice države, moglo bi se reći da se dugoročne kamatne stope u Hrvatskoj postupno smanjuju i približavaju kamatnim stopama EU.

**III. SPOSOBNOST PREUZIMANJA OBVEZA IZ ČLANSTVA
U EU**

3.1. SLOBODA KRETANJA ROBA

3.1.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Tijekom 2005. godine nastavljeno je usklađivanje hrvatskog zakonodavstva u području slobode kretanja roba. Poduzete su značajne aktivnosti u uspostavi institucionalnog okvira i infrastrukture za kakvoću. Nadalje, intenzivno se nastavio rad na preuzimanju direktiva novog i starog pristupa.

Kratkoročni ciljevi za 2006. godinu prije svega se odnose na usklađivanje zakonodavstva u smislu članaka 28 – 30. Ugovora o Europskoj zajednici, zatim na daljnje jačanje infrastrukture za kakvoću kako bi postala u potpunosti operativna i učinkovita, te daljnje preuzimanje direktiva starog i novog pristupa u pojedinim sektorima donošenjem usklađenih podzakonskih propisa.

3.1.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Srednjoročni prioritet u području slobode kretanja roba podrazumijeva potpunu usklađenost s direktivama starog i novog pristupa, kao i učinkovitu primjenu usklađenih propisa.

3.1.3. OPĆA NAČELA

Prema preporukama Europske komisije sadržanim u Izvješću o napretku Republike Hrvatske za 2005. godinu, Republika Hrvatska mora osigurati da je njeno zakonodavstvo u području slobodnog kretanja roba bude u skladu s člancima 28 – 30. Ugovora o Europskoj zajednici i pripadajućom sudskom praksom Europskog suda. Na ona područja na kojima nije došlo do usklađivanja na razini Europske zajednice – neusklađena područja primjenu se članci 28 – 30. Ugovora o osnivanju EZ, kojima se zabranjuju količinska ograničenja na uvoz i izvoz, kao sve mjere s jednakim učinkom između država članica. Temeljem tih odredbi je razvio načelo uzajamnog priznavanja prema kojem, kada ne postoje ujednačena pravila na razini Zajednice, tada roba koja je zakonito proizvedena i distribuirana na tržištu jedne od država članica, mora biti omogućen nesmetan pristup tržištima drugih država članica.

Nacionalne mjere koje predstavljaju mjeru s jednakim učinkom količinskim ograničenjima mogu biti različitog karaktera. Dosad se u Republici Hrvatskoj nije provela analiza kojom bi se na jasan način utvrdile i prikazale nacionalne mjere koje su u suprotnosti s primjenom članka 28 – 30. Ugovora o Europskoj zajednici i načelom uzajamnog priznavanja. Donošenjem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u srpnju 2005. osnovana je Uprava za trgovinu i unutarnje tržište u sklopu koje je poseban Odjel za koordinaciju unutarnjeg tržišta. Jedna od planiranih aktivnosti Odjela tijekom 2006.

g. je izrada takve analize, uključujući i preporuke za izmjene odnosno uklanjanje onih mjera koje su po svojoj prirodi mjere s jednakim učinkom količinskim ograničenjima. Navedena analiza obuhvatit će prije svega Zakon o trgovini (NN 49/03), a temeljila bi se na dokumentu Europske komisije „Vodič o konceptu i praktičnoj primjeni članaka 28 – 30. Ugovora o Europskoj zajednici“ iz 2001. godine, uključujući i sudsku praksu Europskog suda.

3.1.4. HORIZONTALNA PITANJA

U harmoniziranom području za 2006. g. predviđa se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti. Postojeći Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (NN 158/03) je horizontalni zakon kojim su u hrvatsko zakonodavstvo prenesena načela Novog i Općeg pristupa. Tijekom dvije godine njegove primjene uočeni su određeni propusti i nedorečenosti, te je stoga nužno donijeti određene amandmane. Isto tako, i predstavnici Europske komisije, Opće uprave za poduzetništvo su naknadno na već usvojen Zakon iznijeli određene komentare, te će se izmjenama i dopunama njihove preporuke ugraditi u tekst Zakona.

3.1.4.1. Normizacija

Rezultati postignuti u 2005. godini

2005. godine došlo je do preustroja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo. Uspostavljeno je novo tijelo državne uprave, Državni zavod za mjeriteljstvo (DZM), i dvije nove javne ustanove, Hrvatski zavod za norme (HZN) kao hrvatsko nacionalno normirno tijelo i Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) kao hrvatska nacionalna akreditacijska služba.

U listopadu 2004. donesene su vladine uredbe o osnivanju tih dviju ustanova (NN 154/2004; NN 158/2004). U ožujku 2005. Vlada Republike Hrvatske imenovala je njihove privremene ravnatelje te predsjednike i članove upravnih vijeća. Ustanove su registrirane pri Trgovačkom sudu 13. travnja 2005., a Vlada je odobrila njihove statute 15. lipnja 2005. Počele su s radom 1. srpnja 2005.

Prema Zakonu o normizaciji (NN 163/2003) i Uredbi Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme, 1. srpnja 2005. u Hrvatski zavod za norme prešlo je tridesetak zaposlenika iz Odjela za normizaciju Državnog zavoda za mjeriteljstvo koji se bave normizacijskim radom i pratećim aktivnostima. U rujnu i listopadu 2005. zaposleno je osam novih radnika.

1. srpnja 2005. započeo je proces prenošenja uloge nacionalnog normirnog tijela i članstva u međunarodnim i europskim organizacijama za normizaciju s DZNM-a na Hrvatski zavod za norme. Međunarodne i europske organizacije za normizaciju provele su taj prijenos u kolovozu i rujnu 2005.

Postojeća normizacijska infrastruktura razvijena unutar DZNM-a, koja obuhvaća 172 nacionalna tehnička odbora i 226 pododborna odnosno radnih skupina u svim područjima normizacije (koja pokrivaju područja CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja) prenesena je na Hrvatski zavod za norme i u skladu s tim preimenovana.

Predstavljanje novog Hrvatskog zavoda za norme javnosti održano je 9. rujna 2005. Tom prigodom predstavljeno je i novo službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme, HZN Glasilo. Istoga dana, u Narodnim novinama, nekim dnevnim novinama i HZN Glasilu objavljen je poziv za članstvo u Hrvatskome zavodu za norme. Poziv za članstvo poslan je i na šezdesetak stručnih časopisa radi objave. Do studenog primljeno je oko stotinjak prijava za članstvo od raznih tvrtki, fakulteta, instituta, ispitnih laboratorija, stručnih udruga itd.

9. rujna 2005. predstavljena je i nova internetska stranica HZN-a, zasada na staroj adresi DZNM-a (www.dznm.hr/hzn). Nova domena internetske adrese i nove e-mail adrese HZN-a bit će stavljene u funkciju u bliskoj budućnosti.

Institucionalne promjene snažno su utjecale na brzinu prihvaćanja europskih norma i drugih redovnih normizacijskih aktivnosti. Zbog pretvorbe DZNM-a u DZM došlo je do određenog kašnjenja u izdavanju zadnjeg službenog glasila DZNM-a (Glasilo DZNM), a odgoda početka rada HZN-a dodatno je odgodila objavljivanje novog službenog glasila HZN-a. Ta situacija spriječila je inače redovan (dvomjesečni) proces javne rasprave i usvajanje novih skupina europskih (i međunarodnih) norma.

30. studenog 2005. (na datum objave HZN Glasila 3/2005) broj novih hrvatskih norma iznosio je 11117. Ta brojka uključuje 7951 prihvaćenih europskih norma.

Aktivnosti planirane za 2006. godinu

Dragovoljno članstvo u HZN-u početak će početkom 2006. godine. Prema zakonu o normizaciji, članovi imaju pravo sudjelovati u radu i upravljanju HZN-om sudjelovanjem i glasanjem na sjednicama Stručnog vijeća, predlaganjem svojih kandidata za članstvo u Upravnom vijeću i drugim tijelima HZN-a i sudjelovanjem u radu drugih tijela HZN-a.

Ta činjenica dovest će do promjena u ustroju postojećeg Upravnog vijeća nakon primanja kandidata u članstvo u HZN-u početkom 2006. Uvođenje dragovoljnog članstva u Hrvatskom zavodu za norme i nova načela i metode rada hrvatske normizacije izazvat će rasprave o prilagodbi postojeće infrastrukture tehničkih odbora, pa bi moglo doći do planiranja naknadnih promjena.

U narednom razdoblju do početka 2006. treba preraditi i prilagoditi sve osnovne dokumente kojima se utvrđuje proces nacionalne normizacije, kao i pomoćne dokumente i predloške. Predviđeno je prevođenje osnovnih dokumenata na engleski jezik.

Tijekom 2006. godine treba dodatno razviti i nadograditi postojeći informatički sustav kako bi se HZN pripremio za učinkovit odgovor na velik opseg razmjene podataka i dokumenata unutar europskog normizacijskog sustava u okviru HZN-ovih priprema za punopravno članstvo u CEN-u i CENELEC-u. Planira se i stavljanje u punu funkciju novog sustava e-prodaje, razvijenog u 2005. godini uz potporu projekta CARDS 2001 *Industrial Standard of the European Union*.

Planiran je rast broja zaposlenika HZN-a tijekom 2006. i 2007. godine na 70 do kraja 2007. U pripremi je program izobrazbe novih zaposlenika u 2006. godini. Izobrazba postojećeg i novog osoblja provodit će se djelomično kroz aktivnosti projekata tehničke pomoći:

- CARDS 2002 regionalni projekt *Quality infrastructure*

- CARDS 2003, *Development of accreditation systems and support to national testing and calibration laboratories* (u provedbi) i
- CARDS 2004, *Development of National Metrology, Standardisation, Conformity Assessment and Accreditation System*, koji treba započeti do siječnja 2006.

CARDS 2004 projekt trebao bi pomoći HZN-u u pripremama za ispunjavanje devet zahtjeva za punopravno članstvo u CEN-u i CENELEC-u. Stoga će provedba ovog projekta imati bitan učinak na razne aktivnosti HZN-a u 2006. godini.

Početak prenošenja direktiva novog pristupa u hrvatsko zakonodavstvo, njihova primjena i nove metode nacionalnog normizacijskog procesa, najavljene u novom statutu HZN-a, pridonijet će i ubrzati proces prihvaćanja europskih norma u skoroj budućnosti. Odluka Europske Unije o početku pregovora za članstvo Republike Hrvatske također bi trebala imati vrlo pozitivan učinak na nacionalne normizacijske aktivnosti.

3.1.4.2. Akreditacija

Rezultati ostvareni u 2005. godini

Reorganizacija Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo koja je započela krajem 2003. godine, završena je 30. lipnja 2005. godine. Dvije nove javne ustanove Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) i Hrvatski zavod za norme (HZN) započele su s nezavisnim radom 1. srpnja 2005. godine.

Hrvatska akreditacijska agencija osnovana je Uredbom Vlade Republike Hrvatske u listopadu 2004. godine (NN 158/2004, 44/2005), temeljem Zakona o akreditaciji (NN 158/2003).

U ožujku 2005. godine Vlada Republike Hrvatske imenovala je privremenu ravnateljicu HAA, te predsjednika i članove Upravnoga vijeća (NN 34/2005). HAA je upisana u sudski registar kod Trgovačkog suda 13. travnja 2005. godine. Odlukom Vlade Republike Hrvatske dana je suglasnost na Statut HAA u lipnju 2005. godine (NN 76/2005). 30. lipnja 2005. godine potpisan je Elaborat o diobi između Državnog zavoda za mjeriteljstvo (DZM) i dvije nove javne ustanove HAA i HZN o podjeli zaposlenika, radnog prostora, opreme i financija.

Prvo javno predstavljanje nove javne ustanove Hrvatske akreditacijske agencije održano je 1. lipnja 2005. godine, mjesec dana prije nego je HAA započela s nezavisnim radom. Na tom događaju sudjelovalo je oko 150 predstavnika tijela državne uprave, nevladinih organizacija, industrije, tijela za ocjenu sukladnosti, te gospodin Daniel Pierre predsjednik Europske organizacije za akreditaciju (EA) i Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC). Tom je prigodom HAA predstavljena i na televiziji i u novinama.

Temeljem Zakona o akreditaciji i Uredbe o osnivanju HAA, 8 zaposlenika iz Odjela za akreditaciju Državnog zavoda za mjeriteljstvo preuzela je HAA s 1. srpnjem 2005. godine. Upravno vijeće HAA donijelo je Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta u lipnju 2005. godine. U rujnu i listopadu 2005. zaposlena su 4 nova zaposlenika, a u tijeku je natječaj za popunjavanje još 5 radnih mjesta. Novih 5 zaposlenika početak će s radom u siječnju

2006. godine. Stručno akreditacijsko osoblje uključujući nove zaposlenike bit će obuhvaćeni programom izobrazbe i osposobljavanja u okviru projekta tehničke pomoći CARDS 2003.

HAA dostavila je 31. kolovoza 2005. godine prijavne dokumente za punopravno članstvo u EA. Na generalnoj skupštini EA održanoj 17. studenog 2005. HAA je primljena u punopravno članstvo u EA.

U rujnu 2005. godine HAA je zatražila članstvo u Hrvatskom zavodu za norme.

Informacijsko-telekomunikacijski sustav Hrvatske akreditacijske agencije je u uspostavi, te se izrađuje i nova Internet stranica. Potpuno odvajanje sustava obavljeno je u prosincu 2005. godine.

U rujnu 2005. godine započeo je projekt tehničke potpore CARDS 2003 pod nazivom „Razvoj akreditacijskog sustava i potpora nacionalnim umjernim i ispitnim laboratorijima“. Početak projekta CARDS 2004: „Razvoj nacionalnog sustava mjeriteljstva, normizacije, ocjene sukladnosti i akreditacije“ očekuje se u siječnju 2006. godine. Oba projekta imaju zadaću dati potporu Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji u pripremi za multilateralne sporazume o priznavanju akreditacije (EA-MLA).

Plan aktivnosti u 2006. godini

U 2006. godini HAA završit će svoju unutarnju organizaciju u odnosu na zapošljavanje novih zaposlenika, uspostavu stručnih odbora, osuvremenjivanje dokumenata sustava upravljanja kvalitetom, izobrazbu i trening ocjenitelja, te razvoj informacijsko-telekomunikacijskog sustava.

Planira se razviti nove akreditacijske sheme u skladu sa zahtjevima nadležnih ministarstava:

- akreditacija medicinskih laboratorija (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)
- EMAS shema (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva).

Prema Zakonu o akreditaciji (NN 158/2003) i Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (NN 158/2003) Hrvatska akreditacijska agencija planira provoditi ocjenu tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti za područje direktiva novoga pristupa:

- niskonaponska direktiva (LVD), strojevi, dizala, tlačna oprema, plinski uređaji, osobna zaštitna sredstva (u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva)
- građevinska direktiva (u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva)
- ATEX (u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova)
- elektromagnetska kompatibilnost (EMC) (u nadležnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, te Agencije za telekomunikacije).

U okviru projekta programa tehničke pomoći CARDS 2003 (koji je započeo u rujnu 2003. godine) dobit će se potpora za implementaciju 4 direktive novoga pristupa u Republici Hrvatskoj podizanjem tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti i njihovom pripremom za akreditaciju: niskonaponska direktiva (LVD), elektromagnetska kompatibilnost (EMC), građevinska direktiva i ATEX.

Hrvatska akreditacijska agencija planira provoditi ocjenu stručno tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti u zakonom uređenom području (započeto u 2005. godini):

- neionizirajuće zračenje
- ionizirajuće zračenje
- hrana (mineralna voda, voda, maslinovo ulje, mlijeko i mliječni proizvodi i dr.)
- ekološka poljoprivreda
- i u drugim područjima

prema zahtjevima nadležnih ministarstava i agencija.

Hrvatska akreditacijska agencija surađivat će s Hrvatskim zavodom za norme i Državnim zavodom za mjeriteljstvo (koji obavlja poslove nacionalnog mjeriteljskog instituta) u uspostavi i razvoju hrvatske infrastrukture za kvalitetu.

U 2006. godini HAA planira podnijeti zahtjev Europskoj organizaciji za akreditaciju za zaključivanje multilateralnih sporazuma za područje ispitivanja (EA-MLA). HAA će aktivno sudjelovati u radu tehničkih odbora EA i generalne skupštine EA te se uključiti u EA-MAC odbor.

HAA planira zaključiti i potpisati bilateralne sporazume o suradnji s akreditacijskim tijelima u Europi. U pripremi su već Ugovori o suradnji s nacionalnim akreditacijskim tijelom Mađarske (NAT), nacionalnim akreditacijskim tijelom Makedonije (IARM) i nacionalnim akreditacijskim tijelom Bosne i Hercegovine (BATA).

Početak pregovora o pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije Hrvatska akreditacijska agencija očekuje da će 2006. godina biti godina velikog izazova za daljnji razvoj njezinih aktivnosti.

3.1.4.3. Ocjena sukladnosti

Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (NN, br. 158/03) određen je način propisivanja tehničkih zahtjeva za proizvode i postupaka ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima. Zakonom se također uređuje i nadzor nad ispunjavanjem zahtjeva iz tehničkih propisa, te valjanost dokumenata o sukladnosti i znakova sukladnosti izdanih u inozemstvu. Tehnički propisi za pojedine proizvode, odnosno skupine proizvoda, koji se donose na temelju Zakona, također propisuju postupke ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima, te prava i obveze tijela koja provode postupke ocjene sukladnosti proizvoda s tehničkim zahtjevima.

3.1.4.4. Mjeriteljstvo

Poslovi Državnog zavoda za mjeriteljstvo u smislu direktiva novog pristupa:

1. Izrada nacрта zakona, njihovih izmjena i dopuna u području mjeriteljstva, nadzora predmeta od plemenitih kovina, te donošenje podzakonskih akata (pravilnici, naredbe i nalogi) za provođenje ovih zakona
2. Uspostava tijela za ocjenu sukladnosti za direktivu o mjerilima 2004/22/EEC i direktivu o neautomatskim vagama 90/384/EEC

3. Uspostava postupaka za ocjenu sukladnosti sukladno modulima B, D i H1 za direktivu o mjerilima 2004/22/EEC
4. Vođenje baze podataka o proizvođačima i uvoznicima pakovina
5. Temeljem ispitivanja, proizvođačima pakovina dodjeljivanje oznaka «e»
6. Provođenje kontrole boca kao mjernih spremnika
7. Uspostava nacionalnog sustava jedinica temeljenog na međunarodnom sustavu SI jedinica
8. Ostvarivanje, održavanje, razvoj državnih etalona i prijenos vrijednosti na etalone niže razine
9. Razvoj Nacionalnih umjernih laboratorija za prijenos vrijednosti sa državnih etalona na etalone niže razine
10. Razvoj laboratorija opremljenih za potrebe ovjeravanja i umjeravanja etalona i mjerila
11. Osiguravanje učestvovanja u međunarodnim usporedbenim mjerenjima i provedba interkomparacija u zemlji
12. Savjetovanje ostalih subjekata u poslovima mjeriteljstva
13. Osiguravanje odgovarajućeg i učinkovitog sudjelovanja u europskim i međunarodnim organizacijama i aktivnostima (posebice OIML, WELMEC, BIMP, EUROMET, EURACHEM, JRC i DUNAMET)
14. Osiguravanje konzultacija za relevantna nacionalna tijela, industriju i javnost o mjeriteljskim pitanjima i važnosti mjerenja
15. Upravni i drugi poslovi koji se odnose na certificiranje proizvoda u području direktiva za provedbu kojih je DZM zadužen
16. Donošenje propisa iz područja homologacije i rješavanje tipne i pojedinačne homologacije vozila, traktora i guma

Državni zavod za mjeriteljstvo postao je punopravni član EUROMET-a na sjednici Opće skupštine koja je održana 25 – 27. svibnja 2005. g. u Varni, Bugarska.

Ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo potpisao je Konvenciju o metru tijekom sastanka direktora nacionalnih mjeriteljskih instituta održanog 28. i 29. rujna 2005. godine u Parizu.

Direktiva 90/384/EEZ o neautomatskim vagama transponirana je tijekom 2004. godine u *Pravilnik o tehničkim zahtjevima i postupcima ocjene sukladnosti za neautomatske vage (NN 1/05)*.

U primjeni je dio koji se odnosi na tehničke zahtjeve, ocjena sukladnosti se još ne provodi.

Direktiva 2004/22/EZ o mjernim instrumentima MID implementirati će se u podzakonske dokumente 2006. godine temeljem pripremnih radnji i plana implementacije učinjenih tokom 2005. godine.

Realizirane su ili su u završnoj fazi realizacije prilagodbe laboratorijskog prostora za prihvati i uporabu mjerne opreme dobivene iz programa CARDS 2001 i to:

Laboratoriji u zakonskom mjeriteljstvu

1. Dva laboratorija za termometriju, Rijeka i Zagreb
2. Laboratorij za mjerila protoka - etalonski plinomjeri, Zagreb
3. Laboratorij za mjerila topline – kalorimetri, Zagreb
4. Laboratorij za mjerila protoka velikog obujma, Rijeka
5. Laboratorij za plinomjere – ovjeravanje, Osijek

Nacionalni umjerni laboratoriji (nositelji državnih etalona)

6. Proširenje laboratorija za masu, Zagreb
7. Proširenje laboratorija za gustoću, Zagreb

3.1.4. 5. Nadzor nad tržištem

Nadzor nad tržištem posebno je uređen Zakonom o Državnom inspektoratu (NN br. 76/99; 96/03; 151/03; 160/04; 174/04; 33/05; 48/05). Nadležnost za obavljanje inspeksijskih poslova vezano za tržište dana je inspektorima Državnog inspektorata.

U području prometa robom, Državni inspektorat između ostalog, nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje djelatnosti trgovine, obrta, zaštita potrošača, tehnički i sigurnosni zahtjevi za proizvode, postupci ocjene sukladnosti, kontrola kakvoće proizvoda, isprave koje moraju imati proizvođači, deklariranje, označavanje, obilježavanje i pakiranje proizvoda, usluge u trgovini i ostale usluge, valjanost žigova i isprava o ispravnosti mjerila te ispunjenje mjeriteljskih zahtjeva, zaštita industrijskog dizajna, žigova i korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla proizvoda te promet predmeta od plemenitih kovina i drugo.

Na temelju odredbe Zakona o sustavu državne uprave („NN“ br. 75/93; 48/99; 15/00; 127/00; 59/01; 199/03) donesena je Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („NN“ br. 66/05). Radi obavljanja poslova iz djelokruga Inspektorata, Uredbom su ustrojene službe (njih 5), tako u Službi nadzora u području prometa robe i usluga ustrojen je uz ostale i Odjel tehničkog zakonodavstva koji obavlja poslove nadzora nad primjenom zakona i drugih propisa iz tog područja koji se usklađuju sa zakonodavstvom EU i direktivama novoga i staroga pristupa, te prenose u hrvatsko zakonodavstvo.

Državni inspektorat nadležan je za nadzor tržišta i prema novom horizontalnom zakonodavnom okviru, odnosno za nadzor nad provođenjem Zakona o općoj sigurnosti proizvoda i Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti, uz druga inspeksijska tijela u skladu s njihovim djelokrugom.

Pojedini djelatnici Državnog inspektorata su članovi radnih skupina osnovanih za preuzimanje pojedinih direktiva odnosno pripremu tehničkih propisa za pojedina područja.

Financiranjem putem projekata iz programa strane pomoći CARDS 2004. u svibnju 2005. godine, donesena je „Strategija nadzora nad tržištem za tehničke proizvode“ u kojoj su razrađena poglavlja kao nadzor nad tržištem u Republici Hrvatskoj, služba nadzora nad tržištem, nadzor nad tržištem u EU i strateški izazovi za Državni inspektorat.

Nakon predstavljanja Strategije i detaljno pripremljene projektne dokumentacije za pripremu projekta PHARE 2005. Državni inspektorat je imenovan nositeljem projekta „Nadzor nad tržištem u području tehničkih proizvoda“. Projekt će trajati 24 mjeseca, a provedba projekta se

predviđa u lipnju 2006.godine. U projekt je uključena nabava informatičke opreme i pružanje tehničke pomoći kroz Twinning.

Državni inspektorat je također uključen u CARDS projekt 2002. „Jačanje sposobnosti na području zaštite potrošača“, nositelj projekta je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, a provedba projekta započela je u lipnju 2005.godine.

Sukladno odredbama članka 8. Zakona o općoj sigurnosti proizvoda, potrebno je započeti s razvojem sustava brze razmjene obavijesti o opasnim proizvodima, u skladu s Uredbom o sadržaju i postupku obavješćivanja drugih tijela državne uprave, međunarodnih subjekata i javnosti o rizicima koji mogu predstavljati proizvodi za zdravlje i sigurnost ljudi, o stavljanju tih proizvoda na tržište, odnosno o mjerama poduzetim za njihovo povlačenje s tržišta, koja je u izradi, kojom je Državni inspektorat predviđen kao „kontaktna točka“ odnosno mjesto prikupljanja i razmjene informacija o opasnim proizvodima.

3.1.5. DIREKTIVE STAROG PRISTUPA

3.1.5.1. Motorna vozila

Tijekom 2005. godine provedeno je usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje motornih vozila kroz donošenje 20 podzakonskih propisa, na način da je 20 EU Direktiva implementirano kroz deset Pravilnika u području motornih vozila kategorije M, N i O (vozila koja imaju najmanje četiri kotača), devet Pravilnika u području motornih vozila kategorija L (vozila koja imaju dva ili tri kotača) te kroz osnovni Pravilnik za vozila kategorije T (traktori na kotačima za poljoprivredu i šumarstvo).

Tijekom 2006. predviđeno je daljnje usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje motornih vozila donošenjem Pravilnika kojima će biti implementirane odgovarajuće EU Direktive koje se odnose na homologaciju motornih i priključnih vozila s obzirom na kočenje, potom na homologaciju dizelskih motora i motora s vanjskim paljenjem koji kao gorivo upotrebljavaju plin te vozila s obzirom na emisiju štetnih sastojaka iz takvih motora, homologaciju motornih vozila na dva ili tri kotača s obzirom na kočenje te sa Direktivama koje se odnose na tehničke zahtjeve i značajke određenih sastavnih dijelova motornih vozila na dva ili tri kotača.

3.1.5.2. Kemikalije

Zakon o kemikalijama (NN 173/03) usvojen u Hrvatskom saboru 30. listopada 2003. godine, zbog svojih nedorečenosti i drugih uočenih problema, nije ušao u primjenu, a nije provedena niti jedna mjera predviđena za 2004. i 2005. godinu.

Zakonom o izmjenama Zakona o kemikalijama (NN 79/05), primjena Zakona odgođena je do 31. prosinca 2005. godine. Donošenje novog Zakona o kemikalijama stavljeno je u nadležnost ministarstva nadležnog za zdravstvo.

Novi Zakon o kemikalijama usvojen je u Hrvatskom saboru 9. prosinca 2005. godine. Odredbe novog Zakona o kemikalijama kojima se uređuje proizvodnja, promet i korištenje opasnih kemikalija jamče najviši standard zdravstvene zaštite, sprečava se registracija kemikalija rizičnih za zdravlje i okoliš, pri čemu gospodarski interesi moraju biti podređeni zaštiti zdravlja ljudi i zaštiti okoliša.

Isto tako, Zakon o kemikalijama mnogo jasnije određuje nadležnosti i postupke u provedbi Zakona, a ključne odrednice za funkcioniranje sustava zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od opasnih kemikalija detaljno su razrađene.

Zakon je u skladu s Direktivom Europske unije o «Razvrstavanju, pakiranju i obilježavanju opasnih tvari (67/548/EEZ)», Direktivom o biocidima (98/8/EEZ), kao i nekim dodatnim propisima za zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša od opasnih tvari. Temeljem tog Zakona donijeti će se i svi provedbeni propisi.

Za provedbu mjera u 2006. i 2007. godini Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u okviru PHARE programa za 2006. godinu, predložilo je projekt «Jačanje zakonodavnog okvira i institucijske infrastrukture za zaštitu od opasnih kemikalija u skladu s relevantnom EU legislativom». Osnovni cilj projekta je podizanje nacionalnih kapaciteta za sigurno upravljanje opasnim kemikalijama u skladu s *acquisom*.

Po donošenju zakona, predviđa se donošenje podzakonskih akata o mjerilima za razvrstavanje opasnih tvari, obilježavanju opasnih kemikalija koje se stavljaju u promet, pakiranju opasnih kemikalija, posebnim uvjetima za rad s opasnim tvarima, uvjetima koje mora zadovoljavati pravna osoba za ocjenjivanje i razvrstavanje opasne tvari, zatim o edukaciji, o uvjetima i načinu skladištenja opasnih tvari koje djeluju u obliku plina, uvjetima koje moraju zadovoljavati pravne osobe koje se bave znanstvenim radom i za analitičke laboratorije, uvjetima za držanje opasnih tvari u prostorijama koje služe za druge potrebe te o očevidnicima. Vidi također Poglavlje 3.27.8.

3.1.5.3. Farmaceutski proizvodi

U tijeku 2005. godine donijeti su slijedeći pravilnici:

Pravilnik o dobroj praksi u prometu lijekova na veliko («NN» br. 29/05)

Pravilnik o uvjetima za davanje dozvole specijaliziranim prodavaonicama za promet na malo lijekovima i medicinskim proizvodima («NN» br. 29/05)

Pravilnik o vrsti podataka te načinu izrade izvješća o prometu gotovih lijekova («NN» br. 29/05)

Pravilnik o uvjetima i postupku davanja dozvole za obavljanje prometa na veliko lijekovima te uvoza i izvoza lijekova («NN» broj 29/05)

Pravilnik o praćenju nuspojava nad lijekovima i medicinskim proizvodima («NN» broj 29/05)

Pravilnik o dobroj proizvođačkoj praksi za lijekove («NN» br. 40/05)

Pravilnik o načinu provjere kakvoće lijeka («NN» broj 56/05)

Pravilnik o načinu oglašavanja i obavješćivanja o lijekovima, homeopatskim i medicinskim proizvodima («NN» broj 62/05).

Pravilnik o uvjetima za proizvodnju i stavljanje u promet te načinu provjere kakvoće i vođenju očevidnika o homeopatskim proizvodima («NN» broj 62/05)

Pravilnik o načinu razvrstavanja lijekova te propisivanju i izdavanju lijekova (NN 123/05)

Prilikom donošenja navedenih propisa provodilo se djelomično usklađivanje s Direktivom 2001/83/EZ o medicinskim proizvodima za ljudsku uporabu. U tijeku je donošenje Pravilnika o dobroj laboratorijskoj praksi i Pravilnika o postupku i načinu davanja odobrenja za stavljanje u promet gotovog lijeka. Na području inspeksijskog nadzora vezanog uz područje lijekova i medicinskih proizvoda provoditi će se aktivnosti vezane uz jačanje inspeksijske službe. Planira se zapošljavanje ljudi za potrebe farmaceutske inspekcije koji bi se educirali za nadzor nad proizvodnjom i prometom lijekova – 2 farmaceutska inspektora u 2006.

godini, uz planirano povećanje broja farmaceutskih inspektora do ukupno 6 u 2007. i 2008. godini; koji bi se specijalizirali za određena područja farmaceutske inspekcije (GMP, GLP, GCP). Planira se edukacija inspektora pohađanjem tečajeva i seminara iz GMP-a, GSP-a, GDP-a, ISO standarda.

3.1.5.4. Kozmetički proizvodi

Kozmetički proizvodi regulirani su Pravilnikom o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe koji se mogu stavljati u promet (NN br. 42/04), a u 2005. godini donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe koji se mogu stavljati u promet (NN br. 54/05).

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Uprava za sanitarnu inspekciju korisnik je CARDS 2002 projekta: *Jačanje sanitarne inspekcije*, u okviru kojeg je napravljena analiza usklađenosti Pravilnika o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe koji se mogu stavljati u promet (NN br. 42/04 i 54/05). Sljedeći korak u projektu je izrada plana za potpuno usklađivanje dijela koji se odnosi na kozmetiku sa zahtjevima Direktive o kozmetičkim proizvodima (76/768/EEZ i). Ukupni proračun projekta je 525.000 €, a provodi se u suradnji s finskim twinning partnerima. Završetak projekta i implementacija preporuka finških stručnjaka se očekuje tijekom 2006. godine.

3.1.5.5. Deterdženti

Tijekom 2006. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi planira donošenje Zakona o predmetima opće uporabe na temelju kojeg će se donijeti Pravilnik o deterdžentima kojim bi se u hrvatsko zakonodavstvo transponirala Uredba 648/2004/EZ o deterdžentima .

3.1.5.7. Staklo

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik za proizvode od kristalnog stakla («NN» br. 135/05).

Pravilnikom za proizvode od kristalnog stakla prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 69/493/EEZ, a koja se odnosi na proizvode od kristalnog stakla. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.5.8. Tekstil

Usklađivanje se provodi preuzimanjem direktiva Starog pristupa za područja iz Ružičaste knjige Opće uprave za poduzetništvo Europske komisije točka 8.2.10. Tekstilni proizvodi:

- Direktiva 97/74/ EZ o označivanju sastava tekstilnih proizvoda
- Direktiva 97/37/ EZ je prilagodba Direktive 97/74/ EZ tehničkom napretku

- Direktiva 96/73/ EZ o određenim metodama kvantitativne analize binarnih mješavina tekstilnih vlakana
- Direktiva 73/44/ EEZ o kvantitativnoj analizi trinarnih mješavina tekstilnih vlakana

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o sirovinskom sastavu i nazivima tekstila («NN», br.135/05), Pravilnik o metodama kvantitativne analize dvokomponentnih mješavina tekstilnih vlakana («NN», br. 135/05) i Pravilnik o metodama kvantitativne analize trokomponentnih mješavina tekstilnih vlakana («NN», br. 135/05).

Navedenim pravilnicima prenesene su u hrvatsko zakonodavstvo direktive EU koje se odnose na tekstil, te su pravilnici u potpunosti usklađeni sa direktivama.

3.1.5.9. Obuća

Usklađivanje se provodi preuzimanjem direktiva Starog pristupa za područja iz Ružičaste knjige Opće uprave za poduzetništvo Europskog povjerenstva točka 8.2.11. Obuća, s kojom je potrebno izvršiti usklađivanje je Direktiva 94/11/ EZ o oznakama glavnih materijala kod proizvodnje cipele.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o označivanju materijala glavnih dijelova obuće namijenjene prodaji potrošaču («NN» br. 135/05). Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.5.10. Drvo

U 2004. godini donesena je Strategija razvoja industrijske prerade drva i papira (NN broj 114/04), s ciljem definiranja mjera i instrumenata za poticanje izvoza i konkurentnosti domaćih drvoprerađivača. U skladu s navedenim ciljevima donesen je Zakon o klasifikaciji neobrađenog drva (NN broj 180/04), koji je usklađen sa Direktivom Vijeća 68/89/EEZ, a zatim i Pravilnik o mjerenju, razvrstavanju i obilježavanju neobrađenog drva (NN broj 57/05).

U narednom kratkoročnom razdoblju planira se provedba studija i projekata koji bi odgovorili na ključna razvojna pitanja (clusteri, restrukturiranje sektora, projektiranje novog *brenda* sektora, implementacija novog dizajna, prepoznatljivost) i stvorile pretpostavke izlaska na međunarodno tržište. Predviđene su i aktivnosti vezane uz edukaciju za primjenu EU normi, kao i aktivnosti za uspostavu neovisne kontrole kvalitete roba i usluga.

U srednjoročnom razdoblju predviđeno je osiguranje sredstava za uspostavu informacijskog sustava i baze podataka, kao i za implementaciju EU normi te nastavak provedbe projekata proizašlih iz programa razvoja drvne industrije. Cilj projekta će među ostalim biti i uvođenje novih tehnologija koje bi trebale omogućiti proizvođačima konkurentan položaj na tržištu EU.

3.1.5.11. Umjetno gnojivo

Sve odredbe koje se tiču slobodnog kretanja gnojiva koje odgovara uvjetima iz Uredbe 2003/2003 na snazi su i takvo gnojivo se može slobodno tržiti na području Republike Hrvatske sa danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

3.1.6. DIREKTIVE NOVOG PRISTUPA

3.1.6.1. Niskonaponska oprema

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje niskonaponske opreme nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica («NN» br. 135/05).

Pravilnikom o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 73/23/EEZ o niskonaponskoj opremi. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.2. Jednostavne tlačne posude

Nacionalnom strategijom za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje jednostavnih tlačnih posuda nadležno je Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o jednostavnim tlačnim posudama («NN» br. 135/05).

Pravilnikom o jednostavnim tlačnim posudama prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 87/404/EEZ za jednostavne tlačne posude. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.3. Igračke

Igračke su regulirane Pravilnikom o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe koji se mogu stavljati u promet (NN br. 42/04), a u 2005. godini donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe koji se mogu stavljati u promet (NN br. 54/05)

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Uprava za sanitarnu inspekciju korisnik je CARDS 2002 projekta: *Jačanje sanitarne inspekcije*, u okviru kojeg je napravljena analiza usklađenosti Pravilnika o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe koji se mogu stavljati u promet (NN br. 42/04 i 54/05). Sljedeći korak u projektu je izrada plana za potpuno usklađivanje dijela koji se odnosi na sigurnost igračaka sa zahtjevima Direktive o sigurnosti igračaka (88/378/EEZ). Ukupni proračun projekta je 525.000 €, a provodi se u suradnji s Finskim twinning partnerima. Završetak projekta i implementacija preporuka Finskih stručnjaka se očekuje tijekom 2006. godine. U tom smislu planira se donošenje Zakona o predmetima opće uporabe te Pravilnika o sigurnosti igračaka.

3.1.6.4. Strojevi

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje strojeva nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o sigurnosti strojeva («NN» br. 135/05).

Pravilnikom o sigurnosti strojeva prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 98/37/EEZ o strojevima. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.5. Osobna zaštitna oprema

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje stavljanja na tržište osobne zaštitne opreme nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Usklađivanje se provodi preuzimanjem Direktive 89/686/EEZ o približavanju zakona država članica vezano na osobnu zaštitnu opremu u hrvatsko zakonodavstvo donošenjem Pravilnika o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme.

Donošenje navedenog Pravilnika predviđa se do kraja II kvartala 2006. godine.

3.1.6.6. Eksploziv za civilnu uporabu

Zakonom o eksplozivnim tvarima ("NN" broj: 178/04.) propisuju se uvjeti za proizvodnju, promet, skladištenje, ispitivanje i ocjenu sukladnosti, uporabu, reciklažu, neutralizaciju i uništavanje eksplozivnih tvari te uvjeti koje moraju ispunjavati osobe koje rukuju eksplozivnim tvarima. Navedenim Zakonom hrvatsko zakonodavstvo usklađeno je s Direktivom 93/15/EEZ, koja se odnosi na plasman na tržište i nadzor eksploziva za civilne potrebe. Na temelju navedenog Zakona predviđeno je donošenje tri pravilnika kojima će se propisati način provedbe pojedinih odredbi Zakona i implementirati odredbe iz dodatka Direktive 93/15/EEZ, koje propisuju način provođenja postupka ocjene sukladnosti eksplozivnih tvari. U tom smislu donesen je i objavljen Pravilnik o načinu označavanju eksplozivnih tvari (NN 121/05). Nadalje je predviđeno donošenje pravilnika kojima će se propisati:

- tehnički zahtjevi za eksplozivne tvari, postupci za ocjenu sukladnosti te uvjeti i način priznavanja valjanosti ispravama i oznakama o sukladnosti koje su izdane u inozemstvu.
- zahtjevi za pirotehnička sredstva za zabavu i tehničku namjenu te uvjeti za njihovu podjelu.

3.1.6.7. Potencijalne eksplozivne atmosfere

Člankom 5. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti ("NN" broj: 158/03.) čelnici tijela državne uprave su ovlašteni za donošenje propisa kojima propisuju tehničke zahtjeve za proizvode ili skupine proizvoda te postupke ocjene sukladnosti radi sigurnosti, zaštite života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka, zaštite okoliša, zaštite potrošača i drugih korisnika, zaštite imovine ili zaštite drugih općih interesa.

Zbog navedenih razloga ministar unutarnjih poslova donio je Pravilnik o opremi i zaštitnim sustavima namijenjenim za uporabu u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom (NN 123/05). Navedenim Pravilnikom hrvatsko zakonodavstvo se u potpunosti usklađuje s Direktivom 94/9 EC.

Donošenjem ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o temeljnim zahtjevima za opremu, zaštitne sustave i komponente namijenjene eksplozivnoj atmosferi plinova, para, maglica i prašina ("NN" br. 69/98, 148/99, 4/00, 1/01 i 112/03), kojim je hrvatsko zakonodavstvo djelomično bilo usklađeno s odredbama Direktive 94/9 EC, a koji je donesen na temelju odredbi Zakona o normizaciji ("NN" broj: 55/96.) te se nakon prestanka važenja tog Zakona primjenjivao prema prijelaznim odredbama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti do donošenja tehničkog propisa na temelju istog Zakona.

3.1.6.8. Dizala

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje dizala nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o sigurnosti dizala («NN» br. 135/05).

Pravilnikom o sigurnosti dizala prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 95/16/EZ koja se odnosi na dizala. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.9. Neautomatske vage

Direktiva 90/384/EEC o neautomatskim vagama transponirana je tijekom 2004. godine u Pravilnik o tehničkim zahtjevima i postupcima ocjene sukladnosti za neautomatske vage (NN 1/05). U primjeni je dio koji se odnosi na tehničke zahtjeve, ocjena sukladnosti se još ne provodi.

3.1.6.10. Mjerni instrumenti

Direktiva 2004/22/EZ o mjernim instrumentima (MID) implementirati će se u podzakonske dokumente 2006. godine temeljem pripremljenih radnji i plana implementacije učinjenih tokom 2005. godine.

3.1.6.11. Tlačna oprema

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje opreme pod tlakom nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o tlačnoj opremi («NN» br. 135/05).

Pravilnikom o tlačnoj opremi prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 97/23/EEZ koja se odnosi na tlačnu opremu. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.12. Toplovodni kotlovi

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje toplovodnih kotlova nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o zahtjevima za stupnjeve djelovanja novih toplovodnih kotlova na tekuće i plinovito gorivo («NN» br. 135/05).

Pravilnikom o zahtjevima za stupnjeve djelovanja novih toplovodnih kotlova na tekuće i plinovito gorivo prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 92/42/EEZ o zahtjevima za djelotvornost novih vrelovodnih kotlova na plinovita ili kapljevita goriva. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.13. Plinski uređaji

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva za područje plinskih uređaja nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik za plinske aparate («NN» br. 135/05).

Pravilnikom za plinske aparate prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 90/396/EEZ za uređaje na plinovita goriva. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.14. Uređaji za hlađenje

Nacionalnom strategijom za usklađivanje tehničkog zakonodavstva predviđeno je da se prenese u hrvatsko zakonodavstvo Direktiva 96/57/EZ o zahtjevima za energetska djelotvornost kućanskih električnih hladnjaka, zamrzivača i njihovih kombinacija.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o zahtjevima za energetska učinkovitost kućanskih električnih hladnjaka, ledenica i njihovih kombinacija («NN» br. 135/05).

Pravilnikom o zahtjevima za energetska učinkovitost kućanskih električnih hladnjaka, ledenica i njihovih kombinacija prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo direktiva 96/57/EZ o zahtjevima za energetska djelotvornost kućanskih električnih hladnjaka, zamrzivača i njihovih kombinacija. Pravilnik je u potpunosti usklađen sa direktivom.

3.1.6.15. Radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva u području radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme nadležno je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka.

Na temelju Zakona o telekomunikacijama (NN br. 122/03., 158/03., 60/04. i 70/05.) u siječnju 2005. godine donesen je Pravilnik o uvjetima stavljanja na tržište, stavljanja u pogon i uporabu radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme (NN br. 5/05.), kojim je omogućena primjena svih bitnih zahtjeva Direktive 1999/5/EC.

Potpuna usklađenost u smislu direktiva novoga pristupa (NAD) moći će se provesti po ispunjenju zahtjeva za osiguranjem infrastrukture za kontrolu kakvoće radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme, što u prvom redu znači osnivanje europski priznatog laboratorija za ispitivanje RiTT opreme. Potrebno je osposobiti odgovarajuće službe inspekcijskog nadzora tržišta RiTT opreme te, koliko je to moguće, ubrzati sklapanje ACAA

sporazuma s Europskom unijom o uzajamnom priznavanju ocjene sukladnosti industrijskih proizvoda.

3.1.6.16. Elektromagnetska kompatibilnost

Prema Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva, za usklađivanje tehničkog zakonodavstva u području elektromagnetske kompatibilnosti nadležno je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka.

Na temelju Zakona o telekomunikacijama (NN br. 122/03., 158/03., 60/04. i 70/05.) u veljači 2005. godine donesen je Pravilnik o elektromagnetskoj kompatibilnosti (NN br. 16/05.), kojim su zadovoljeni svi temeljni zahtjevi Direktive 89/336/EEC, koja se odnosi na elektromagnetsku kompatibilnost.

Primjena direktiva novoga pristupa tijekom 2005. godine nije bila moguća u potpunosti. Usklađenje je izvršeno prema trenutnom stanju infrastrukture za osiguranje kakvoće (QI) u Republici Hrvatskoj.

U 2006. godini planira se izvršiti Analiza stanja infrastrukture za osiguranje kakvoće roba u smislu elektromagnetske kompatibilnosti na tržištu Republike Hrvatske. Po uspostavljanju infrastrukture za osiguranje kakvoće roba u smislu elektromagnetske kompatibilnosti na tržištu Republike Hrvatske u skladu sa zahtjevima Europske unije stvorit će se uvjeti za potpuno transponiranje nove Direktive 2004/108/EC, koja za zemlje članice EU stupa na snagu 2007. godine.

3.1.6.17. Rekreativna plovila

U skladu s odredbama Pomorskog zakonika, a prema NPPEU 2005 i Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka i Hrvatski registar brodova donijeli su Pravilnik o brodicama i jahtama (NN br. 27/2005) i Tehnička pravila Hrvatskog registra brodova za statutarnu certifikaciju jahti i brodica (NN br. 20/2005). Navedenim podzakonskim aktom i tehničkim zakonodavstvom u potpunosti je usvojena Direktiva 94/25/EEZ koja se odnosi na rekreativna plovila kao i Direktiva 2003/44/EEZ kojom je izmijenjena i dopunjena Direktiva 94/25/EEZ.

3.1.6.18. Pomorska oprema

U skladu s odredbama Pomorskog zakonika, a prema NPPEU 2005 i Nacionalnoj strategiji za usklađivanje tehničkog zakonodavstva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka i Hrvatski registar brodova donijeli su Pravilnik o pomorskoj opremi (NN br. 94/2005) i Tehnička pravila Hrvatskog registra brodova za statutarnu certifikaciju pomorske opreme (NN br. 27/2005). Navedenim podzakonskim aktom i tehničkim zakonodavstvom u potpunosti je usvojena Direktiva 96/98/EEZ o pomorskoj opremi kojom se određuje pomorska oprema broda.

3.1.6.19. Željeznički sustav velikih brzina

Direktiva EU 96/48/EZ o interoperabilnosti trans-europskog sustava pruga velikih brzina odnosi se, kao što sam naziv kaže, na problematiku uvjeta funkcioniranja željezničkih pruga velikih brzina. Obzirom na činjenicu da u Republici Hrvatskoj ne postoje takvi sustavi, niti su planirani za izgradnju u bližoj budućnosti ne postoji potreba za trenutnom implementacijom navedene direktive.

Direktiva će biti implementirana kroz izmjene i dopune Zakona o sigurnosti željezničkog prometa čije se upućivanje u proceduru, odnosno, donošenje predviđa do kraja 2006. godine. U Dodatku A vidi poglavlje 3.14.2. Željeznički promet.

3.1.6.20. Žičare za prijevoz ljudi

Za područje žičara je 2000. godine donesena direktiva Novoga pristupa 2000/9/EC, Žičare za prijevoz ljudi, koja je u većini ostalih europskih država implementirana u nacionalne postojeće propise ili su na temelju nje napravljeni novi propisi, poglavito zakoni.

U RH je područje žičara uređeno sa sljedeća dva propisa koji nisu usklađeni s Direktivom 2000/9/EZ koja uređuje žičare za prijevoz ljudi:

1. Pravilnikom o tehničkim normativima za osobne žičare (Službeni list, br. 29/1986 , donesen na temelju čl. 30 st. 1 Zakona o standardizaciji Službeni list 38/77, 11/80,)
2. Pravilnikom o tehničkim uvjetima i elementima za projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje žičara (NN 5/79, donesen na temelju člana 44. st. 2 Zakona o željeznicama NN 19/74)

Tijekom 2006. godine potrebno je definirati tijelo državne uprave nadležno za prenošenje navedene direktive u hrvatsko zakonodavstvo.

3.1.6.21. Građevni proizvodi

Tijekom 2005. godine na temelju Zakona o gradnji (NN 175/03 i 100/04) doneseno je nekoliko podzakonskih akata kojima se razrađuju bitni zahtjevi za građevine proizvode, te se njima vršilo daljnje usklađivanje s tehničkim zakonodavstvom Zajednice.

Tako su doneseni slijedeći tehnički propisi: Pravilnik o ocjenjivanju sukladnosti, ispravama o sukladnosti i označavanju građevnih proizvoda (NN 1/2005), Tehnički propis za cement za betonske konstrukcije (NN 64/2005), Tehnički propis za betonske konstrukcija (NN 101/2005) koji su usklađeni s Direktivom 89/106/EEZ. Isto tako donesen je Tehnički propis o uštedi toplinske energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 79/2005) koji je usklađen s Direktivom 89/106/EEZ i Direktivom 2002/91/EZ.

Tijekom 2005. g. donesen je poseban podzakonski akt kojim se propisuju uvjeti za polaganje stručnog ispita i stručno usavršavanje osoba koji se bave graditeljstvom – Pravilnik o stručnom ispitu i o stručnom usavršavanju osoba koje obavljaju poslove graditeljstva (NN 82/2005)

Za 2006. godinu predviđa se daljnje usklađivanje s Direktivom 89/106/EEZ koja se odnosi na građevne proizvode, te donošenje Tehničkog propisa za drvene konstrukcije i Tehničkog propisa za provjetravanje i klimatizaciju u zgradama.

3.1.6.22. Pakiranje i ambalažni otpad

Pravno područje u gospodarenju otpadom regulirano je Zakonom o otpadu (NN, 178/04) i međunarodnom Konvencijom o Kontrolu prekograničnog prometa opasnim otpadom i njegovom odlaganju – Baselska konvencija (NN-međunarodni ugovori 3/94).

Zakon o otpadu usvojen je u prosincu 2004. i usklađen je s odredbama Okvirne Direktive EU o otpadu 75/42/EC. Zakon o otpadu propisuje glavni pravni okvir za daljnje usklađenje s EU propisima na području gospodarenja otpadom.

Na osnovu Zakona o otpadu u 2005. godini usvojen je Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05) i djelomično usklađeni s EU propisima na tom području.

Daljnja harmonizacija i potpuno usklađenje Pravilnika o ambalaži ambalažnom otpadu biti će obavljena nakon analiza implementacije pravilnika u praksi.

Tijekom 2006. godine svi ostali propisi EU o gospodarenju otpadom biti će implementirani u hrvatske propise o gospodarenju otpadom na osnovi pravnih okvira iz Zakona o otpadu.

Tehnička podrška za daljnju implementaciju i usklađivanje s EU propisima o gospodarenju otpadom u području ambalaže i ambalažnog otpada:

- LIFE III projekt – Novi sustav gospodarenja otpadom PET ambalažom u skladu s EU praksom i propisima, 0,8 mil. EUR (predviđeni kraj projekta siječanj 2007)

3.1.6.23. Medicinska oprema

Na temelju Zakona o lijekovima i medicinskim proizvodima iz srpnja 2003. godine, u 2005. godini doneseni su sljedeći pravilnici:

- Pravilnik o dobroj praksi i uvjetima za davanje dozvole za promet medicinskim proizvodima (« NN» broj 54/05)
- Pravilnik o razvrstavanju, izdavanju, zahtjevima, ocjeni sukladnosti i očevidniku medicinskih proizvoda («NN» broj 54/05)

Naglašava se potreba daljnjeg usklađivanja u području medicinske opreme s propisima EU, kao kratkoročni i srednjoročni cilj.

3.1.6.24. Aktivni implatabilni medicinski uređaji

U 2005. godini doneseni su sljedeći pravilnici:

- Pravilnik o dobroj praksi i uvjetima za davanje dozvole za promet medicinskim proizvodima (« NN» broj 54/05)
- Pravilnik o razvrstavanju , izdavanju, zahtjevima, ocjeni sukladnosti i očevidniku medicinskih proizvoda («NN» broj 54/05)

Prilikom izrade istih provodilo se djelomično usklađivanje s propisima EU. U 2006. godini potrebno je nastaviti s usklađivanjem kako bi se postigla potpuna usklađenost.

3.1.6.25. In vitro dijagnostički medicinski uređaji

U 2005. godini doneseni su slijedeći pravilnici:

- Pravilnik o dobroj praksi i uvjetima za davanje dozvole za promet medicinskim proizvodima (« NN» broj 54/05)

- Pravilnik o razvrstavanju , izdavanju, zahtjevima, ocjeni sukladnosti i očevidniku medicinskih proizvoda («NN» broj 54/05)

U 2006. godini potrebno je uskladiti standarde za izradu i ocjenu sukladnosti sa standardima EU.

PROCEDURALNA PITANJA

3.1.7.1. Postupci obavješćivanja

S obzirom da postojeće odredbe Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode o ocjenu sukladnosti nisu davale osnovu za preuzimanje Direktive 98/34/EZ u hrvatsko zakonodavstvo, po donošenju izmjenama navedenog Zakona donijet će se podzakonski akt kojim će se preuzeti navedena Direktiva.

3.1.7.2. Provjere na vanjskim granicama

- a) Temeljni zadaci Carinske uprave su :
- provedba mjera carinskog nadzora i provjere carinski pravnog određenja strane robe, te trošarinskog nadzora i porezne inspekcije glede naplate prihoda po tom osnovu,
 - obračun i naplata carine i drugih prihoda državnog proračuna vezanih uz prekogranični promet roba, te posebnih poreza (trošarina)
 - provedba upravnih i drugih postupaka povezanih uz carinski pravno određenje strane robe,
 - suradnja u provedbi vanjsko trgovinskih, deviznih, sanitarnih, fitosanitarnih, veterinarskih i drugih propisa vezanih uz prekogranični promet robe i osoba,
 - istraživanje i iniciranje provedbe kaznenih postupaka počinjenih kršenjem carinskih propisa, uključujući i vođenje prvostupanjskog carinskog prekršajnog postupka,
 - kao i drugi zadaci utvrđeni carinskim i drugim propisima.

U izvršenju svojih zadataka Carinska uprava usko surađuje s Poreznom upravom te drugim upravnim tijelima u sklopu Ministarstva financija, te policijskim i drugim upravnim i inspeksijskim tijelima koja sudjeluju u provedbi mjera nadzora i kontrola prometa roba i usluga preko državne granice. Carinska uprava surađuje i s carinskim upravama susjednih i

drugih zemalja, a izravno je uključena i u suradnju s međudržavnim ili međunarodnim carinskim asocijacijama. Vodeći računa o interesima naplate državnog proračuna i zabrani diskriminacijskog postupanja prema sudionicima u carinsko pravnome prometu, Carinska uprava otvorena je za suradnju i sa svim drugim sudionicima u prekograničnom prometu robe, bez obzira na vrstu robe, te njezinu količinu, podrijetlo ili odredište.

b) Ustrojstvo Carinske uprave Republike Hrvatske:

Poslovi iz djelokruga Carinske uprave RH obavljaju se u Središnjem uredu i carinarnicama. Carinarnice se osnivaju u gospodarskim i prometnim središtima kada to zahtijevaju opseg, struktura i tokovi roba u putničkom i robnom prometu s inozemstvom i drugi gospodarski interesi. U Republici Hrvatskoj ustrojeno je 12 carinarnica u slijedećim gradovima: Dubrovnik, Koprivnica, Krapina, Osijek, Ploče, Pula, Rijeka, Split, Šibenik, Varaždin, Zadar i Zagreb.

Za obavljanje svih ili nekih poslova iz djelokruga carinarnica osnivaju se carinske ispostave, kao unutarnje ustrojstvene jedinice carinarnice, u sjedištu ili izvan sjedišta carinarnice. Ukupan broj robnih carinskih ispostava je 86. Unutarnje ustrojstvene jedinice carinske ispostave jesu carinski odjeljci.

Carinarnica neposredno ili preko svojih ustrojstvenih jedinica temeljem Zakona o carinskoj službi (NN br. 67/01) vezano za provjeru na vanjskim granicama obavlja sljedeće poslove:

1. na graničnim prijelazima, za koje to odluči Vlada Republike Hrvatske, obavlja poslove s područja kontrole prijelaza preko državne granice (Republika Hrvatska ima ukupno 109 graničnih prijelaza, 52 pograničnih prijelaza i 14 sezonskih prijelaza),
2. obavlja nadzor i kontrolu unosa i iznosa domaćih i stranih sredstava plaćanja, te sprečava i otkriva kažnjiva djela s tim u vezi,
3. sprečava i otkriva carinske i trošarinske prekršaje te druga kažnjiva djela,
4. surađuje s nadležnim tijelima Ministarstva unutarnjih poslova, drugim državnim i javnim tijelima i organizacijama, te drugim sudionicima u pograničnom prometu te stranim pograničnim tijelima, kako bi se poslovi na granici obavljali učinkovitije i kvalitetnije kao i u cilju sprečavanja i otkrivanja carinskih i trošarinskih prekršaja, te drugih kažnjivih djela,

Izuzetno od odredbi Zakona o carinskoj službi provedba mjera carinskog nadzora i poslova carinske provjere putničkog prometa s inozemstvom u zračnim lukama s manjim obimom zračnog prometa i morskim lukama nautičkog turizma može se organizirati u okviru tijela državne uprave nadležnog za kontrolu prelaska državne granice.

c) Primjena propisa prilikom provjere na vanjskim granicama

Temeljni zakoni Carinske uprave RH su Carinski zakon (NN br. 78/99, 94/99, 117/99, 73/00, 92/01, 47/03), Uredba za provedbu carinskog zakona (NN 161/03) i Zakon o carinskoj službi (NN br. 67/01).

Prilikom izvoza i uvoza robe provode se posebni nadzori i to:

- nadzor kakvoće,
- zdravstveno-sanitarni nadzor,
- veterinarski nadzor,
- fito-patološki nadzor,
- ostali oblici nadzora.

Način i postupak obavljanja nadzora robe kao i postupak s određenom vrstom robe propisan je zakonima i posebnim propisima za svako područje nadzora. Carinarnica

odnosno carinska ispostava ne može obaviti carinski postupak niti carinjenje pošiljke koja podliježe posebnom pregledu i kontroli, dok nadležna služba ne utvrdi stanje odnosno ispravnost pošiljke i odobri njen uvoz, izvoz ili provoz.

3.1.7.3. Kontrola nabave i posjedovanja oružja

Zakon o oružju ("NN", broj: 69/92.) izmijenjen je u nekoliko navrata i to: radi povećanja iznosa novčanih kazni, legalizacije i predaje oružja, stavljanja određenih vrsta oružja u režim slobodne nabave, određivanje roka za zamjenu oružnih listova i obavljanja liječničkih pregleda za držanje ili držanje i nošenje oružja. Iako se nastojala postići veća kontrola nad ilegalnim posjedovanjem oružja, zbog limitiranih tehničkih i tehnoloških uvjeta, cilj nije u potpunosti postignut. Ukidanjem kontrole držanja oružja na unutarnjim granicama Zajednice, nužno je usvajanje pravila koja će omogućiti da se kontrole provode unutar država članica pri nabavci i držanju vatrenog oružja te njihovom prenošenjem u drugu državu članicu.

Tijekom 2005. godine dovršena je izrada Prijedloga Zakona o oružju. Prijedlog Zakona o oružju bio je na radnim tijelima Vlade RH, te se očekuje njegovo usvajanje tijekom 2006. godine. Prijedlog Zakona usklađen je sa Direktivom Vijeća 91/477/EEC od 18. lipnja 1991. godine o kontroli nabavljanja i držanja oružja te Protokolom protiv nezakonite proizvodnje i krijumčarenja vatrenog oružja, njegovih sastavnih dijelova te dijelova i streljiva, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, a koji je ratificiran 07.11.2002. godine.

3.1.7.4. Slobodno kretanje kulturnih dobara

Republika Hrvatska je tijekom 2005. godine provodila Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN, br. 69/99, 151/03 i 157/03), kojim je osiguran povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorija država članica Europske unije, sukladno propisima Europske unije. Učinkovita primjena ovoga Zakona osigurana je pripadajućim podzakonskim aktima, Pravilnikom o određivanju kulturnih predmeta koji se smatraju nacionalnim blagom država članica Europske unije (NN, br. 38/04) i Pravilnikom o mjerilima za utvrđivanje vrijednosti pokretnina koje imaju kulturnu, umjetničku ili povijesnu vrijednost (NN, br. 77/04).

Tijekom 2005. godine u području zaštite kulturne baštine ratificirana je Konvencija o zaštiti nematerijalne kulturne baštine (NN - Međ. ugovori 5/05), te je u zakonodavnu proceduru upućen Zakon o potvrđivanju Drugog protokola uz Konvenciju za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba iz 1954. godine.

Postupak iznošenja kulturnih dobara iz Republike Hrvatske uređen je Pravilnikom o uvjetima za davanje odobrenja radi iznošenja kulturnog dobra iz Republike Hrvatske (NN, br. 104/02), čiji je sastavni dio obrazac zahtjeva za odobrenje iznošenja kulturnog dobra/umjetnine iz Republike Hrvatske, koji je potrebno uskladiti sa Uredbom Komisije (EZ) br. 656/2004 od 7. travnja 2004. godine o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 752/93 od 30. ožujka 1993. kojom se utvrđuju odredbe za provedbu Uredbe Vijeća EEZ broj 3911/92 od 9. prosinca 1992. godine o izvozu kulturnih dobara.

Do kraja prvog kvartala 2006. godine potrebno je radi usvajanja navedene Uredbe donijeti:

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima za davanje odobrenja radi iznošenja kulturnog dobra iz Republike Hrvatske (NN, br. 104/02).

3.2. SLOBODA KRETANJA RADNIKA

3.2.1. PRISTUP TRŽIŠTU RADA

Problematika zapošljavanja stranaca uređena je Zakonom o strancima («NN» broj 109/03 i 182/04), koji je u primjeni od 01. siječnja 2004. Sukladno odredbama Zakona o strancima i Odluci Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca za 2005. godinu («NN» broj 185/04) nadležna tijela (policijske uprave/postaje) Ministarstva unutarnjih poslova, izdaju radne dozvole za rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Prema navedenoj Odluci ukupna godišnja kvota radnih dozvola u 2005. godini iznosi 2 428 od čega se 1 400 odnosi na novozaposlene strance, a 1 028 za produženje već izdanih radnih dozvola. Godišnja kvota radnih dozvola za sezonsko zapošljavanje iznosi 400 radnih dozvola.

Produženje radnih dozvola sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske

Do 03. listopada 2005. godine, nadležna tijela Ministarstva unutarnjih poslova (policijske uprave/postaje) su produžila 936 radnih dozvola, a ostalo je neiskorišteno 92. Od utvrđenog broja radnih dozvola za sezonsko zapošljavanje, ostalo je neiskorišteno 196 radnih dozvola.

Novo zapošljavanje

- za građevinsku djelatnost: od utvrđenog broja 610, ostalo je neiskorišteno 84 radnih dozvola;
- za brodograđevnu djelatnost: od utvrđenog broja 270, ostalo je neiskorišteno 96 radnih dozvola;
- za ugostiteljsku i turističku djelatnost: od utvrđenog broja 370, ostalo je neiskorišteno 226 radnih dozvola;
- za obrazovnu i znanstvenu djelatnost: od utvrđenog broja 60, ostale su neiskorištene 53 radne dozvole;
- za zdravstvenu djelatnost: od utvrđenog broja 22, ostalo je neiskorišteno 12 radnih dozvola;
- za kulturnu djelatnost: od utvrđenog broja 68, ostala je neiskorištena 61 radna dozvola.

Primjena Vladine Odluke o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola nije dala očekivane rezultate budući da je u navedenoj kvoti ostao neiskorišten veći broj radnih dozvola. Naime, statistički pokazatelji ukazuju na neznatnu razliku između broja radnih dozvola izdanih po Odluci Vlade i radnih dozvola izdanih izvan kvote. Također, veći broj stranaca je regulirao svoj boravak putem instituta poslovne dozvole (oko 3 196 stranaca), dakle stranci koji se samo zapošljavaju.

Sukladno odredbi članka 87. stavak 2. Zakona o strancima, policijske uprave/postaje su do 03. listopada 2005. godine izdale 1 269 radnih dozvola koje se ne ubrajaju u godišnju kvotu radnih dozvola. Također, sukladno odredbi članka 97. Zakona o strancima, policijske uprave/postaje izdale su 3 196 poslovnih dozvola.

Glede brojčane zastupljenosti stranih državljana koji se zapošljavaju u Republici Hrvatskoj, najviše je državljana Bosne i Hercegovine – 2968, zatim slijede državljani Makedonije – 521, Kine – 484, Italije – 303, Srbije i Crne Gore – 298, Austrije – 286, Njemačke – 285, Slovačke – 258, Slovenije – 244.

S obzirom na uočeno, kroz izmjene zakonskog propisa o strancima biti će potrebno razmotriti opravdanost kvotnog sustava radnih dozvola kao i instituta poslovne dozvole. *(O izmjenama i dopunama Zakona o strancima vidi naslov 3.24.4. Migracije i prilog tablica dodatak A za naslov 3.24.4. Migracije).*

Što se tiče zahtjeva za ukidanjem bilo kakvog oblika diskriminacije prema stranim državljanima u pristupu tržištu rada, nakon izmjena Zakona o strancima, Hrvatski zavod za zapošljavanje izvršit će odgovarajuće prilagodbe za pristup tržištu rada za strance – državljane EU. Za sada se u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje vrše pripreme za primjenu Uredbe 1612/68 o slobodi kretanja radnika, kao i Direktive 38/2004 o pravu prebivališta državljana EU i njihovih obitelji, s kojom će se uskladiti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Također se vrše pripreme za participiranje u sustavu EURES-a. Za sada za ovu posebnu namjenu nisu predviđena sredstva.

U odnosu na boravak članova obitelji državljana EU koji jesu ili će biti zaposleni na području Republike Hrvatske, postoji potreba izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca, a što se tiče pristupa članova obitelji EU državljana obrazovnim ustanovama pod istim uvjetima pod kojima se upisuju državljani RH, bit će eventualno potrebno prilagoditi uvjete za upis u obrazovne institucije, ali tek nakon odgovarajućih izmjena Zakona o strancima i u skladu s tim izmjenama.

3.2.2. KOORDINACIJA SUSTAVA SOCIJALNE SIGURNOSTI

Hrvatsko socijalno zakonodavstvo obuhvaća mirovinsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, osiguranje za slučaj nezaposlenosti i pravo na obiteljska davanja (dječji doplatak), dakle sve grane socijalnog osiguranja obuhvaćene Uredbom 1408/71, koja predstavlja temeljni propis europskog socijalnog zakonodavstva, kao i Uredbom 574/72, koja sadrži postupovne odredbe za primjenu Uredbe 1408/71.

Pravni okvir na području socijalnog osiguranja u okviru slobode kretanja radnika čine bilateralni ugovori o socijalnom osiguranju, kojima se koordiniraju sustavi socijalne sigurnosti država ugovornica na navedenim područjima.

Republika Hrvatska za sada koordinira sustav socijalne sigurnosti s 23 države, od toga sa 15 država Europske unije, kako putem starih konvencija o socijalnom osiguranju, koje primjenjuje temeljem odredaba Bečke konvencije o sukcesiji država glede međunarodnih ugovora, tako i putem novih ugovora o socijalnom osiguranju koje je sklopila kao samostalna država. Ti su ugovori izrađeni na općeprihvaćenim europskim načelima, kao što su: načelo zbrajanja razdoblja osiguranja ili drugih relevantnih razdoblja za stjecanje prava na davanja, načelo jednakosti postupanja prema stranim državljanima kao prema svojim, načelo izjednačavanja teritorija država ugovornica u odnosu na relevantne pravne činjenice na koje se ugovor odnosi, načelo isplate stečenih mirovinskih davanja na područje druge države, kao i načelo omogućavanja stjecanja prava i prema ugovorima s trećim državama.

Što se tiče mirovinskog osiguranja, nema primjera nejednakog postupanja prema stranim državljanima. Stranci zaposleni u Republici Hrvatskoj imaju pravo uključiti se u sustav mirovinskog osiguranja pod istim uvjetima kao i hrvatski državljani, te imaju ista prava i obveze. Isplata mirovinskih davanja strancima izvan Republike Hrvatske obavlja se u skladu s međunarodnim ugovorima ili na temelju uzajamnosti ako u odnosima između dvije države ne postoji ugovor. S obzirom na zahtjeve iznesene u Mišljenju Europske Komisije za ukidanje radnih i poslovnih dozvola za državljane EU, kako bi se omogućilo nesmetano kretanje osoba i fleksibilizacija uključivanja stranaca u sustav socijalnog osiguranja, preispitat će se podzakonski akti kojima je reguliran postupak prijave na mirovinsko osiguranje, nakon izmjena Zakona o strancima.

Jednako tako stranac može ostvariti prava iz zdravstvenog osiguranja, te prava za slučaj nezaposlenosti, ukoliko ima odobren stalni boravak prema Zakonu o strancima. Daljnje

izmjene zakonodavstva na području zdravstvenog osiguranja izvršit će se također nakon izmjena Zakona o strancima, koje su u tijeku.

U primjeni Uredbe 1408/71 ne bi trebalo biti poteškoća iako se može očekivati porast broja slučajeva ostvarenih prava na naknade iz sustava socijalnog osiguranja imajući u vidu države s kojima Republika Hrvatska do sada nije zaključila ugovore o socijalnom osiguranju, a bit će u obvezi koordinirati sustav socijalne sigurnosti, odnosno zbog porasta broja stranih državljana koji koriste pravo slobodnog kretanja na području EU. Multilateralna primjena načela zbrajanja razdoblja osiguranja ili nekih drugih relevantnih razdoblja i bez posebne prilagodbe hrvatskog sustava socijalnog osiguranja, osigurati će veći stupanj socijalne sigurnosti u ostvarivanju prava.

Upravo zbog povećanog broja slučajeva u primjeni Uredbe 1408/71 bit će potrebno ojačati administrativne strukture za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti. Na navedeno je hrvatsko izaslanstvo upozoreno i na sastanku Pododbora za ljudske potencijale, istraživanje, tehnološki razvitak i socijalnu politiku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje RH-EU, gdje je postavljeno pitanje spremnosti za početak primjene pravila o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti temeljem odredbe članka 47. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Budući RH nije pripremila niti jedan projekt za sudjelovanje u paketu projekata PHARE 2005., koji bi se bavio jačanjem administrativnih kapaciteta na ovom području, predstavnici Odjela za RH Glavne uprave za proširenje Europske komisije naglasili su potrebu predlaganja projekta u sljedećem srednjoročnom razdoblju, koji bi uključivao analizu postojećih administrativnih kapaciteta i razvoj programa osposobljavanja. Nažalost, izrada takvog projekta nije predviđena niti u sljedećem srednjoročnom razdoblju, niti su planirana sredstva za tu namjenu, iako je pojačanje administrativnih struktura za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti jedan od prioritetnih ciljeva u razdoblju do 2008. godine.

Posebice je naglašena potreba pripreme za postupno uvođenje Europske zdravstvene iskaznice. U tom smislu učinjen je određeni napredak. Naime, tijekom 2005. godine Republika Hrvatska dogovorila je primjenu Europske zdravstvene iskaznice s Republikom Slovenijom i Republikom Češkom, tako da sada slovenski i češki osiguranici u Republici Hrvatskoj mogu koristiti zdravstvene usluge uz predočenje Europske zdravstvene iskaznice.

S obzirom da u 2005. godini nije izmijenjen Zakon o doplatku za djecu, koji je planiran, to će se ostvariti u 2006. godini, u cilju djelomičnog usklađivanja jednokratnih obiteljskih davanja s odredbama Uredbe 1408/71, radi postupne pripreme za primjenu navedene Uredbe, a temeljem Mišljenja Europske Komisije.

Što se tiče institucionalnog okvira, za područje socijalnog osiguranja i dalje su nadležna sljedeća tijela: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i generacijske solidarnosti, te Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje.

3.3. PRAVO POSLOVNOG NASTANA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

3.3.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG U 2005. GODINI

U sklopu zakonodavne djelatnosti vezane za Poglavlje 3. RH je sukladno odredbama SSP-a dužna raditi na uklanjanju zapreka u smislu poslovnog nastana i slobodnog pružanja usluga. Treba istaknuti da se prepoznavanje zapreka unutar postojećeg zakonodavnog sustava ukazuje složenim zadatkom obzirom da nadležnost nad poglavljem dijeli barem 8 ministarstava, dok je tijelo nositelj Ministarstvo pravosuđa. Sukladno tome svako resorno ministarstvo dužno je u svom segmentu voditi računa o postojećim zaprekama te se koordinirati radi sustavnog rada sa ostalim tijelima koja imaju nadležnost kako bi se stvorila platforma za prepoznavanje i uklanjanje postojećih zapreka u smislu Poglavlja 3. Sukladno navedenom zakonodavna aktivnost planira se u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka te Ministarstvu financija, dok će se Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa aktivirati u zakonodavnom smislu na području priznavanja inozemnih kvalifikacija.

3.3.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

U pogledu srednjoročnih prioriteta Republika Hrvatska će nastaviti sustavno raditi na uklanjanju preostalih zapreka u području prava na poslovni nastan i slobodu pružanja usluga.

3.3.3. POSLOVNI NASTAN

Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Europsko partnerstvo) – prikaz ostvarenog u 2005. godini

Odluka Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom ne sadrži posebno istaknute kratkoročne prioritete koji bi se odnosili na poslovni nastan. Sukladno tome niti Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje EU – 2005. nisu bile predviđene posebne mjere za ostvarivanje kratkoročnih prioriteta u 2005. godini. Iz tog razloga ne predviđaju se posebne mjere niti u 2006. godini.

Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Europsko partnerstvo) – projekcije za 2007. i 2008. godinu

U Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom kao srednjoročni prioritet navedeno je uklanjanje preostalih zapreka za poslovni nastan i prekogranično pružanje usluga od strane fizičkih i pravnih osoba iz Europske unije.

Temeljni propis kojim je u Republici Hrvatskoj uređeno obavljanje gospodarske djelatnosti trgovačkih društava i trgovaca pojedinaca je Zakon o trgovačkim društvima (Nn 111/93, 34/99, 52/00 i 118/03). Tim je Zakonom uređeno i poslovanje stranih trgovačkih društava i

trgovaca pojedinaca, kao i položaj stranog ulagača koji stječe udio ili dionice u društvu ili u njega ulaže na ugovornoj osnovi.

Strana trgovačka društva i trgovci pojedinci, pod uvjetima propisanim zakonom, izjednačeni su u poslovanju na području Republike Hrvatske s domaćim osobama, a djelatnost na području Republike Hrvatske mogu obavljati ukoliko osnuju podružnicu. Na osnivanje i upis podružnice stranog trgovačkog društva i stranog trgovca pojedinca primjenjuju se propisi po kojima podružnice osnivaju domaća trgovačka društva.

Navedenim Zakonom uređena su i strana ulaganja. Strani ulagači mogu, pod uvjetom uzajamnosti koja se pretpostavlja, osnivati ili sudjelovati u osnivanju trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, te u njima stjecati prava i preuzimati obveze pod istim uvjetima i imaju isti položaj kao i domaće osobe. Ako strani ulagač ima sjedište, odnosno trajno boravište u zemlji članici Svjetske trgovinske organizacije ili je njezin državljanin uvjet uzajamnosti se ne primjenjuje.

Prema tome, ne postoji razlika u pravu na osnivanje društava kćeri stranih društava i podružnica stranih društava u odnosu na pravo osnivanja društava kćeri domaćih društava odnosno podružnica domaćih društava.

Nadalje, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu (Nn 64/01.) strani državljanjani izjednačeni su u uvjetima za obavljanje obrta s državljanima Republike Hrvatske.

3.3.4. SLOBODA PRUŽANJA PREKOGRANIČNIH USLUGA

Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Europsko partnerstvo) – prikaz ostvarenog u 2005. godini

Odluka Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom ne ističe posebne kratkoročne prioritete koji bi se odnosili na pravo pružanja prekograničnih usluga.

Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Europsko partnerstvo) – projekcije za 2007. i 2008. godinu

U Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom kao srednjoročni prioritet navedeno je uklanjanje preostalih zapreka za poslovni nastan i prekogranično pružanje usluga od strane fizičkih i pravnih osoba iz Europske unije.

Sadržaj sektora

Područje slobode pružanja prekograničnih usluga po svojoj je prirodi vrlo heterogene građe. Stoga su različite usluge u djelokrugu različitih središnjih tijela državne uprave. Prikaz stanja odnosno propisa kojima je uređeno pružanje pojedinih usluga daje se sukladno djelokrugu pojedinih ministarstava.

Usluge u gospodarstvu (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva)

Trgovina

U sektoru trgovine za zakonski okvir koji uređuje uslužne djelatnosti nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište.

Djelatnost trgovine u Republici Hrvatskoj uređena je Zakonom o trgovini, koji je predmetnu djelatnost po prvi puta kroz zakonsku regulativu uredio 1996. godine. (NN 11/96)

U više navrata je mijenjan (NN 101/98, 30/99, 75/99, 62/01, 109/01 i 49/03-pročišćeni tekst, 96/03, 103/03, 170/03 i 55/04), radi uređivanja uvjeta za obavljanje trgovine određenom robom, te stvaranja okvira za donošenje propisa kojima se reguliraju određena područja u trgovini (primjerice reguliranje otvaranja trgovina na malo velikih prodajnih površina, uređenje radnog vremena, te niz drugih područja).

Glede uslužnih djelatnosti u segmentu elektroničke trgovine Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Zakon o elektroničkoj trgovini (Nn 173/03) koji je većim dijelom usklađen s propisima Europske Unije. Obzirom da je u Europskoj uniji predviđeno donošenje novog općeg propisa, Direktive koja bi se odnosila na sve vrste usluga, a o čemu su nas informirali predstavnici Europske komisije na sastanku održanom u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija od 18.-22. listopada 2004. godine, usuglašeno je da se sačeka s donošenjem izmjena i dopuna Zakona o elektroničkoj trgovini kako bi se u isti ugradile i odredbe novog propisa EU, tako da se za 2006. godinu ne planira donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini.

O planiranom terminu za donošenje navedenih izmjena Zakona o elektroničkoj trgovini donijet će se odluka nakon što se u Europskoj uniji donese gore navedeni propis, a kako bi se izbjegle višestruke izmjene hrvatskog Zakona.

Obrt

Za provođenje Zakona o obrtu i podzakonskih akata koji uređuju uvjete i način poslovanja u obrtništvu nadležno je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Uprava za obrt.

Posljednjom novelom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu (Nn 64/01) određeni su jednostavniji opći uvjeti za obavljanje obrta, pa državljanstvo Republike Hrvatske, opći zdravstveni uvjeti i poslovna sposobnost nisu više uvjet za upis obrta u obrtni registar. To nadalje znači da su strani državljani izjednačeni u uvjetima za obavljanje obrta sa državljanima Republike Hrvatske. Posljednji podatak o stanju u Obrtnom registru Republike Hrvatske govori da je do 1. listopada 2005. evidentirano 562 obrta kojih su vlasnici strani državljani.

Zadruga

Temeljem Zakona o zadrugama (zadruga = društvo osoba) donesenog 1995. g. s izmjenama u 2001. i 2002. g., na zadruge se primjenjuju propisi kojima se uređuju obvezni odnosi u ortakluku, odredbe Zakona o trgovačkim društvima koje se odnose na tvrtku, odredbe zakona i podzakonskih akata koji se odnose na obrt (obrtničke zadruge), te Zakon o štedno-kreditnim zadrugama (u nadležnosti Ministarstva financija) kojim se uređuje i regulira rad štedno-kreditnih zadruga.

Nadzor nad primjenom Zakona o zadrugama i propisa donesenih na temelju njega provodi nadležno Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo (do 2003. g.), tj. današnje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (od 2004. g.), kao njegov pravni slijednik. Zbog nekih nedorečenosti ili jasnije formulacije propisa te promjene u nazivu (naprijed rečene) pravne osobe nadležne za provođenje Zakona, u tijeku je izrada izmjena postojećeg Zakona, odnosno donošenje novog zakona, temeljenog na postojećem Zakonu, s nekim nadopunama koje su u suglasju s važećom Strategijom razvoja zadrugarstva u EU.

Slijedom navedenog svi naprijed citirani propisi glede prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga iz Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o obrtu, uz Zakon o zadrugama i Zakon o štedno-kreditnim zadrugama, odnose se i na zadruge.

Usluge u pravosuđu (Ministarstvo pravosuđa)

Odvjetništvo

Područje pružanja prekogranične usluge u odvjetništvu uređeno je Zakonom o odvjetništvu (NN 9/94) i ulazi u djelokrug Ministarstva pravosuđa.

Člankom 36. Zakona o odvjetništvu određeno je da se hrvatski odvjetnici pisanim ugovorom mogu povezati s inozemnim odvjetničkim uredom radi obavljanja određenih poslova od zajedničkog interesa, pružanjem međusobne pomoći i sl., te da se uvjeti i način povezivanja uređuju Statutom Hrvatske odvjetničke komore (NN 8/05, 117/05).

Člankom 100. Statuta Hrvatske odvjetničke komore određeni su uvjeti za povezivanje hrvatskih odvjetnika sa stranim odvjetničkim uredima.

Prema Zakonu o odvjetništvu hrvatski odvjetnički ured udružen sa stranim odvjetničkim uredom mora za registraciju Hrvatskoj odvjetničkoj komori podnijeti kopiju ugovora o udruživanju. Hrvatska odvjetnička komora ima obvezu savjetovanja odnosno upozoravanja odvjetničkih ureda o bilo kakvim nedostacima ili neusklađenosti ugovora sa zakonom, Statutom HOK-a ili odvjetničkim etičkim kodeksom.

Prema WTO- Općem ugovoru o trgovini uslugama («GATS») kojem je Hrvatska pristupila, stranim odvjetnicima/odvjetničkim tvrtkama dozvoljena je prisutnost u Hrvatskoj. Oni bez ograničenja mogu savjetovati o svojoj domicilnoj zemlji, stranom i međunarodnom pravu. Slično je dozvoljeno i GATS-om, kao i Zakonom o odvjetništvu dozvoljeno je da strani odvjetnici zastupaju stranke u postupcima koji uključuju međunarodno pravo pred arbitražnim sudovima u Hrvatskoj.

Zastupanjem stranaka pred sudovima mogu se baviti samo članovi Hrvatske odvjetničke komore. Hrvatsko državljanstvo uvjet je za članstvo u Hrvatskoj odvjetničkoj komori.

Članstvo u Hrvatskoj odvjetničkoj komori nije uvjet za pružanje konzultantskih usluga u svezi sa domaćim pravom stranog pružatelja usluge, te stranim i međunarodnim pravom.

Obzirom da je Republika Hrvatska pristupila Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije on predstavlja pravni okvir unutar kojega strana odvjetnička društva mogu djelovati u Republici Hrvatskoj. Ovim Ugovorom nije dopušteno stranim odvjetničkim društvima osnivati podružnice za pružanje pravnih usluga, već samo za pružanje konzultantskih usluga o domaćem pravu stranog pružatelja usluga.

Stalni sudski tumači

Ministarstvo pravosuđa nadležno je i za propise kojima se reguliraju uslužne djelatnosti koje pružaju stalni sudski tumači. Člankom 82. Zakona o sudovima (Nn 3/94, 100/96, 131/97, 129/00, 17/04, 141/04 i 132/05) i člankom 2. Pravilnika o stalnim sudskim tumačima (Nn 35/98) utvrđeni su uvjeti za imenovanje stalnog sudskog tumača. Za stalnog sudskog tumača može biti imenovani i strani državljanin ili osoba bez državljanstva na temelju posebnog odobrenja Ministarstva pravosuđa. Stalni sudski tumači imenuju se na četiri godine i upisuju se u registar stalnih sudskih tumača kod županijskih odnosno trgovačkih sudova.

Stalni sudski vještaci

Na temelju članka 84. stavka 3. Zakona o sudovima ministar pravosuđa je 12. veljače 1998. donio Pravilnik o stalnim sudskim vještacima (Nn 21/98). Člankom 2. Pravilnika o stalnim sudskim vještacima utvrđeni su uvjeti za imenovanje stalnog sudskog vještaka. Za stalnog sudskog vještaka može biti jedino imenovan hrvatski državljanin, ako ispunjava i druge uvjete predviđene navedenim Pravilnikom. Prema tome, Zakonom o sudovima, kao ni citiranim Pravilnikom ne otvara se mogućnost imenovanja stranog državljanina stalnim sudskim vještakom u Republici Hrvatskoj.

Trgovinsko zastupanje

U djelokrugu Ministarstva pravosuđa je i uslužna djelatnost trgovinskog zastupanja uređena Zakonom o obveznim odnosima - odredbama o ugovoru o trgovinskom zastupanju. NPPEU 2005. u Poglavlju 3.3. Sloboda pružanja usluga, pod 3.3.7. Trgovinsko zastupanje, kao kratkoročni prioritet usklađivanja zakonodavstva za 2005. godinu predviđao je usklađivanje Zakona o obveznim odnosima, u dijelu koji se odnosi na trgovinsko zastupanje, s Direktivom Vijeća 86/653/EEZ od 18. prosinca 1986. o usklađivanju propisa država članica u vezi sa samostalnim trgovačkim zastupnicima. Novim Zakonom o obveznim odnosima (Nn 35/05) koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2006. godine, odredbe o ugovoru o trgovinskom zastupanju u potpunosti su usklađene s navedenom Direktivom.

Usluge u veterinarstvu (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva)

Obavljanje veterinarske djelatnosti u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o veterinarstvu koji je donesen 1997. godine (izmjene i dopune 2001. i 2003.) Člankom 101.

Zakona određeno je da poslove veterinarstva obavljaju veterinarski djelatnici: doktori veterinarske medicine (veterinari), veterinarski tehničari i veterinarski bolničari. Veterinari mogu obavljati poslove veterinarske djelatnosti samo uz odobrenje za rad (licencu), koju daje Hrvatska veterinarska komora na vrijeme od pet godina. Odobrenje za rad (licenca) može se produljivati i oduzimati a postupak je reguliran Pravilnikom o uvjetima, načinu i postupku davanja, produljivanja i oduzimanja odobrenja za rad (licence). Pružanje veterinarskih usluga je moguće kroz jedan od organizacijskih oblika propisanih sustavom provedbe veterinarske djelatnosti, a to su: veterinarske organizacije (veterinarske stanice, veterinarske ambulante, veterinarske bolnice, veterinarske klinike), privatna praksa i veterinarska služba u organiziranim oblicima stočarske proizvodnje.

Uvjeti za dobivanje licence su:

1. diploma veterinarskog fakulteta, odnosno rješenje izdano od stručnog vijeća veterinarskog fakulteta o priznavanju istovrijednosti diplome o stečenoj naobrazbi, ako je studij završen izvan Republike Hrvatske;
2. uvjerenje o položenom stručnom ispitu;
3. udovoljavanje općim uvjetima za zasnivanje radnog odnosa;
4. članstvo u Hrvatskoj veterinarskoj komori;
5. domovnica.

Kako je vidljivo iz navedenog, u Republici Hrvatskoj ova tema zasad nije usklađena s pravnom stečevinom EU, obzirom da ne postoji mogućnost prekograničnog obavljanja veterinarskih usluga. Planira se usklađivanje u narednom srednjoročnom razdoblju.

Usluge u kulturi (Ministarstvo kulture)

Ministarstvo kulture u provedbi zakonodavnih mjera predviđenih Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji – 2005. godina nije imalo obveze usklađivanja zakonodavstva koje bi se odnosile na pružanje prekograničnih usluga. Pružanje prekograničnih usluga u području kulture (umjetnici i drugi djelatnici u kulturi, stručnjaci u području zaštite kulturne baštine, knjižničari i arhivisti) nije ograničeno propisima iz područja kulture.

Zakonom o strancima («Narodne novine», broj 109/03 i 182/04) uređeni su posebni uvjeti za rad stranaca, koji se odnose i na umjetnike i na tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i baletne umjetnosti, kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje koje sudjeluje u kulturnim radionicama, susretima i kolonijama, tako da oni prema članku 95. navedenog Zakona bez radne dozvole mogu privremeno boraviti i raditi u Republici Hrvatskoj ograničeno vrijeme (trideset dana odnosno tri mjeseca godišnje s prekidima). Stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike mogu pak bez radne dozvole privremeno boraviti u Republici Hrvatskoj do trideset dana. Temeljem istog Zakona dozvole je moguće produžiti.

S obzirom na navedeno, Ministarstvo kulture neće imati u Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji – 2006. godine posebne obveze koje bi se odnosile na pružanje prekograničnih usluga.

Usluge u graditeljstvu (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva)

Pružanje usluga na području graditeljstva uređeno je krovnim zakonom - Zakonom o gradnji (Nn 175/03 i 100/04), te nekim podzakonskim aktima toga zakona, kao i Zakonom o hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

Polazeći od vrsta usluga koje su uređene; usluge projektiranja i stručnog nadzora gradnje, građenja ili izvođenja pojedinih radova na građevini, usluge vezane na ispitivanje pojedinih dijelova građevine u svrhu provjere odnosno dokazivanja ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu te prethodna istraživanja bitna za projektiranje, građenje ili održavanje građevina kao i usluge vezane na ispitivanje pojedinih dijelova građevine u svrhu provjere odnosno dokazivanja ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu te prethodna istraživanja bitna za projektiranje, građenje ili održavanje građevina, Zakonom o gradnji je određeno da se mogu obavljati nakon položenog stručnog ispita. Polaganje stručnog ispita uređuje Pravilnik o stručnom ispitu te upotpunjavanju i usavršavanju znanja osoba koje obavljaju poslove graditeljstva (Nn 82/05).

Usluge kontrole glavnog projekta obzirom na bitne zahtjeve: mehaničku otpornost i stabilnost, zaštitu od buke, uštedu energije i toplinsku zaštitu uz gore navedene regulira i Pravilnik o uvjetima i mjerilima za davanje ovlaštenja za kontrolu projekata (Nn 2/00 i 89/00), dok usluge vezane za nostrifikacije projekata uređuje i Pravilnik o nostrifikaciji projekata (Nn 98/99 i 29/03).

Nadalje, osobe koje obavljaju poslove projektiranja, stručnog nadzora i kontrole glavnog projekta, te nostrifikacije moraju osim ispunjavanja rečenih uvjeta propisanih Zakonom o gradnji, ispuniti i uvjet članstva u Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu. Uvjeti za članstvo propisani su Zakonom o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

Obzirom da je Republika Hrvatska postojećim aktima preuzela obvezu ukinuti barijere koje onemogućavaju slobodan protok uslužnih djelatnosti, no ne i specificirano usklađivanje sa pojedinim propisima pravne stečevine EU to je određeni dio građe kojim se uređuje uslužne djelatnosti iz područja graditeljstva usklađivan u sklopu drugih poglavlja *acquis*-a. Tako je u 2005. godini donesen Pravilnik o stručnom ispitu te upotpunjavanju i usavršavanju znanja osoba koje obavljaju poslove graditeljstva koji je usklađivan u sklopu Poglavlja 1. - Slobode kretanja roba. Istovremeno u 2005. godini bilo je planirano i donošenje Pravilnika o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti za započinjanje obavljanja djelatnosti građenja odnosno izvođenja pojedinih radova na građevini koje nije ostvareno pa se predviđa njegovo donošenje u razdoblju od 2006.-2008. zajedno sa Pravilnikom o uvjetima i mjerilima za davanje ovlaštenja pravnim osobama za ispitivanje određenih dijelova građevine.

Usluge u znanosti, obrazovanju i športu (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa)

U djelokrug Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa ulazi segment uslužnih djelatnosti koje se odnose na šport, obrazovanje i znanost. Obzirom na prirodu pravnog područja unutar same strukture ministarstva za predmetnu građu nadležno je nekoliko uprava.

Na temelju Zakona o strancima (Nn 182/04 i 109/03) članka 36. stavka 6. Uprava za šport, Uprava za međunarodnu suradnju, Uprava za srednje obrazovanje na osnovi zahtjeva Ministarstva unutarnjih poslova daje suglasnost za prvi privremeni boravak stranim državljanima koji dolaze u Republiku Hrvatsku na studij ili znanstveno usavršavanje i to samo onima koji dolaze studirati na visoka učilišta koja su u našem sustavu.

U skladu sa zakonodavstvom RH koje je trenutno na snazi bez radne dozvole mogu raditi sljedeće kategorije pružatelja usluga:

- sveučilišni profesori koje hrvatska sveučilišta pozovu za predavače, znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici-predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstveno-istraživačkih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
- upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih i obrazovnih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje.

Usluge u zdravstvu (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)

Uvjeti za pružanje zdravstvenih usluga zdravstvenih radnika u Republici Hrvatskoj propisani su Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (Nn 121/03 i 48/05).

Zdravstveni radnici u Republici Hrvatskoj su osobe koje imaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu, uz obvezno poštovanje moralnih i etičkih načela zdravstvene struke. Zdravstveni radnici se školuju na medicinskom, stomatološkom ili farmaceutsko-biokemijskom fakultetu te drugom visokom učilištu zdravstvenog usmjerenja kao i u srednjim školama zdravstvenog usmjerenja. Obveza je zdravstvenih radnika da pri pružanju zdravstvene zaštite postupaju prema pravilima zdravstvene struke, na način da svojim postupcima ne ugroze život i zdravlje ljudi.

Zdravstveni radnici dužni su pri pružanju zdravstvenih usluga čuvati kao profesionalnu tajnu sve što znaju o zdravstvenom stanju pacijenta. Na čuvanje profesionalne tajne obvezni su i drugi radnici u zdravstvu koji za nju saznaju u obavljanju svojih dužnosti, te studenti i učenici škola zdravstvenog usmjerenja, kao i sve druge osobe koje u obavljanju svojih dužnosti dođu do podataka o zdravstvenom stanju pacijenta.

Zdravstveni radnici obvezni su nakon završenog obrazovanja obaviti pripravnički staž. Pripravnički staž je rad pod nadzorom kojim se zdravstveni radnik osposobljava za samostalan rad. Pripravnički staž za zdravstvene radnike traje godinu dana, iznimno, pripravnički staž doktora medicine koji su završili petogodišnji studij medicine traje dvije godine. Nakon obavljenoga pripravničkog staža zdravstveni radnici visoke, više i srednje stručne spreme polažu stručni ispit pred ispitnom komisijom ministarstva nadležnog za zdravstvo.

Odobrenje za samostalan rad jest javna isprava koju prema posebnome zakonu izdaje nadležna komora nakon dobivenog uvjerenja zdravstvenog radnika o položenom stručnom ispitu. Tim odobrenjem zdravstveni radnik stječe pravo samostalno obavljati poslove u svojoj struci. Davanje, obnavljanje i oduzimanje odobrenja za samostalan rad zdravstvenih radnika

provodi se sukladno posebnome zakonu. Zdravstveni radnici imaju pravo i obvezu stručno se usavršavati radi održavanja i unapređivanja kvalitete zdravstvene zaštite.

Zdravstveni radnici s visokom stručnom spremom mogu se specijalizirati u određenoj grani zdravstvene djelatnosti te određenim granama uže specijalizacije. Grane specijalizacije, trajanje i program specijalizacija i užih specijalizacija utvrđuje pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog nadležne komore i stručnih društava. Nakon uspješno završenoga specijalističkoga staža kandidat polaže specijalistički ispit pred ispitnom komisijom i stječe pravo na naziv specijalista određene specijalnosti. Nakon uspješno završenog programa iz uže specijalizacije kandidat polaže ispit pred ispitnom komisijom i stječe pravo na naziv područja uže specijalnosti.

Ministar nadležan za zdravstvo može pripravnički staž obavljen u inozemstvu priznati u cijelosti ili djelomično, ako program pripravničkog staža proveden u inozemstvu bitno ne odstupa od programa koji su važeći na području Republike Hrvatske, također može se priznati i specijalizacija, odnosno uža specijalizacija obavljenu u inozemstvu u cijelosti ili djelomično, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne komore ako program specijalističkog staža provedenog u inozemstvu bitno ne odstupa od programa važećeg na području Republike Hrvatske.

Privatnu praksu u Republici Hrvatskoj može samostalno obavljati zdravstveni radnik s visokom, višom i srednjom stručnom spremom pod sljedećim uvjetima:

1. da ima odgovarajuće obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, položen stručni ispit, a za specijalističke ordinacije i odgovarajući specijalistički ispit te odobrenje za samostalan rad,
2. da je državljanin Republike Hrvatske,
3. da je radno sposoban za obavljanje privatne prakse,
4. da je potpuno poslovno sposoban,
5. da mu pravomoćnom sudskom presudom ili odlukom drugoga nadležnog tijela nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja zdravstvene zaštite, odnosno zaštitna mjera udaljenja, dok te mjere traju,
6. da nije u radnom odnosu, odnosno da ne obavlja drugu samostalnu djelatnost,
7. da raspolaže odgovarajućim prostorom,
8. da raspolaže odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom,
9. da pribavi mišljenje Zavoda i nadležne komore o opravdanosti osnivanja privatne prakse u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti odnosno mišljenje nadležne komore o opravdanosti osnivanja privatne prakse izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti.

Zdravstveni radnici visoke, više ili srednje stručne spreme - stranci mogu obavljati privatnu praksu prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj, te za njih nije potrebno hrvatsko državljanstvo, ali se traži uvjet znanja hrvatskog jezika.

Usluge u turizmu (Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka)

Sukladno obvezama preuzetim od Republike Hrvatske propisi iz područja usluga u turizmu nisu bili predviđeni za usklađivanje s pravnom stečevinom EU u sklopu NPPEU 2005.

Pravna građa koja u zakonodavnom sustavu RH regulira uslužne djelatnosti u turizmu sastoji se od dva osnovna propisa: Zakona o turističkoj djelatnosti (Nn 8/96, 19/96, 76/98 i 76/99) te Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (Nn 49/03 – pročišćeni tekst i 117/03).

Zakon o turističkoj djelatnosti

Zakon o turističkoj djelatnosti (u daljnjem tekstu: ZTD) propisuje uvjete za pružanje određenih turističkih usluga, odnosno obavljanje poslova, a što bi moglo biti obuhvaćeno propisima EU koje se tiču slobode pružanja prekograničnih usluga i to:

- usluge putničke agencije,
- voditelj poslovnice,
- usluge turističkog vodiča,
- usluge turističkog pratitelja,
- usluge turističkog animatora,
- usluge turističkog zastupnika,
- turističke usluge u nautičkom turizmu,
- turističke usluge u ostalim oblicima,
- ostale turističke usluge.

Putnička agencija (članak 8. – 28. ZTD)

Usluge putničke agencije mogu pružati samo trgovačko društvo, trgovac pojedinac ili obrtnik.

Usluge koje može pružati samo putnička agencija su: organiziranje, prodaja i provođenje turističkih paket aranžmana; prodaja i posredovanje u prodaji ugostiteljskih i turističkih usluga; posredovanje u pružanju usluga putovanja i boravka i pružanje drugih za njih vezanih usluga, organiziranje, prodaja i provođenje i izletničkih programa; prodaja i posredovanje u prodaji karata ili rezervaciji mjesta za sva prijevozna sredstva; rezervacija smještaja i drugih usluga u ugostiteljskim objektima; zastupanje domaćih i stranih putničkih agencija; davanje turističkih obavijesti i promidžbenog materijala; agencijsko-pomorske usluge za prihvata i opremu turističkih plovni objekata u zemlji i inozemstvu; posredovanje u pribavljanju putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu, te isprava za lov, ribolov, ronjenje i drugih isprava potrebnih za organizaciju i provođenje različitih oblika turizma; organiziranje službe turističkih pratitelja, službe asistencije (u dolasku i odlasku iz mjesta turističke destinacije; rezervacija, nabava i prodaja ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr., te prodaja robe vezane za potrebe putovanja (razne putne potrepštine, suveniri, turističke publikacije i sl.); organizacija i pružanje usluga u svezi s poslovanjem karticama i putničkim čekovima, te pružanje mjenjačkih usluga; posredovanje u osiguranju putnika i prtljage.

Osim navedenih, putnička agencija može pružati i druge slične usluge, kao što su iznajmljivanje i posredovanje u iznajmljivanju vozila (rent-a-car), letjelica, plovni objekata, čuvanje i održavanje plovni objekata, usluge skipera i dr., ali ove usluge mogu pružati i drugi gospodarski subjekti, a ne samo putničke agencije.

Prema vrsti usluga koje pružaju putničke agencije su: putnička agencija organizator putovanja - organizira turistički paket aranžman te ga i neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika i putnička agencija posrednik - prodaje ili nudi za kupnju turistički paket aranžman koji je sastavila putnička agencija organizator putovanja, odnosno pruža ostale

usluge putničke agencije. Putnička agencija može istovremeno biti i organizator i posrednik, ako za to ispunjava propisane uvjete.

Putnička agencija može započeti obavljati turističku djelatnost tek kada pribavi rješenje nadležnog ureda prema sjedištu putničke agencije kojim se potvrđuje da udovoljava propisanim uvjetima.

Zahtjev putničke agencije za izdavanje navedenog rješenja sadrži:

- tvrtku i sjedište putničke agencije,
- rješenje o upisu u sudski (obrti) registar,
- prijedlog vrste putničke agencije,
- dokaz o pravu korištenja poslovnim prostorom,
- podatke glede uređenja i opremljenosti poslovnog prostora, podatke i dokaze o voditelju poslovnice (ako putnička agencija pruža svoje usluge neposredno korisniku usluge),
- te plan očekivanog prometa za razdoblje od tri godine ako putnička agencija započinje s radom.

Voditelj poslovnice (članak 22. do 25. ZTD)

Uz krovni zakon ovu profesiju regulira i Pravilnik o ispitnom programu za voditelja poslovnice, sastavu ispitne komisije i načinu polaganja stručnog ispita (NN 62/96).

Putnička agencija koja neposredno prodaje turističke aranžmane i izletničke programe mora imati u svakoj poslovnici imati najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice koji ispunjava slijedeće uvjete:

- da je državljanin Republike Hrvatske
- da ima prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- da je poslovno sposoban,
- da ima najmanje srednju stručnu spremu,
- da aktivno zna najmanje jedan svjetski jezik i poznaje još jedan,
- da ima položen stručni ispit za voditelja poslovnice,
- da mu pravomoćnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova voditelja poslovnice, dok ta mjera traje.

Iznimno voditelj poslovnice može biti i strani državljanin pod uvjetom da je dobio suglasnost ministarstva nadležnog za poslove turizma.

Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se pred ispitnom komisijom koja se prema potrebi, a uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove turizma ustrojava pri odgovarajućem visokom učilištu, a prema ispitnom programu kojeg pravilnikom propisuje ministar. O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

Turistički vodič (članak 29. do 43. ZTD)

Ovu uslužnu djelatnost uz osnovni zakon regulira i Pravilnik o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (Nn 54/96 i 170/04).

Turistički vodič je građanin koji pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog objašnjavanja: prirodnih ljepota i rijetkosti, kulturno-povijesnih spomenika, umjetničkih djela, etnografskih i

dr. znamenitosti, povijesnih događaja, osoba, legendi o tim događajima i osobama, gospodarskih i političkih tijekova i zbivanja, te pojedinih mjesta i područja.

Za pružanje usluge turističkog vođenja turistički vodič mora imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje nadležni ured na čijem području turistički vodič pruža uslugu, a odobrenje će mu se izdati ukoliko ispunjava slijedeće uvjete:

1. da je državljanin Republike Hrvatske
2. da ima prebivalište u Republici Hrvatskoj,
3. da ima poslovnu sposobnost,
4. da ima najmanje srednju stručnu spremu
5. položen stručni ispit za turističkog vodiča,
6. da poznaje najmanje jedan strani jezik,
7. da mu pravomoćnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje.

Putnička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča ne smiju pružanje usluga turističkog vodiča povjeriti osobi koja ne ispunjava uvjete propisane Zakonom.

Istaknutim znanstvenicima i stručnjacima može se priznati svojstvo počasnog turističkog vodiča iz područja uže specijalnosti. Počasni turistički vodič može obavljati poslove vodiča samo povremeno. Svojstvo počasnog vodiča utvrđuje ministar nadležan za poslove turizma.

Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom koja se prema potrebi, a uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove turizma ustrojava pri odgovarajućem visokom učilištu, a prema ispitnom programu kojeg pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove turizma. O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

Turistički pratitelj (članak 44. – 46. ZTD)

Pravilnik o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 54/96 i 170/04) je propis kojim je uz krovni zakon regulirano slobodno zanimanje turističkog pratitelja.

Turistički pratitelj je građanin koji za putničku agenciju obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te im pruža osnovna priopćenja o svrsi putovanja. Turistički pratitelj uz uvjete da je državljanin Republike Hrvatske, da ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, da ima poslovnu sposobnost, da ima najmanje srednju stručnu spremu, mora imati i položen stručni ispit za turističkog pratitelja koji polaže pred ispitnom komisijom koju imenuje putnička agencija, a po programu kojeg pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove turizma.

O položenom ispitu turistička agencija izdaje turističkom pratitelju uvjerenje.

Turistička agencija ne smije obavljanje poslova turističkog pratitelja povjeriti osobi koja ne ispunja uvjete propisan Zakonom.

Turistički animator (članak 47. - 48. ZTD)

Djelatnost turističkog animatora pak uz ZTD uređuje Pravilnik o stručnom ispitu za turističke animatore (NN 95/96, 39/00, 81/00 i 170/04)

Turistički animator je građanin koji planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na športsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje. Uz uvjet da ima poslovnu sposobnost, najmanje srednju stručnu spremu, da poznaje najmanje dva strana jezika mora imati položen i stručni ispit za turističkog animatora.

Domaća ili inozemna putnička agencija ili ugostitelj, može, uz posebno odobrenje Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, za poslove turističkog animatora angažirati osobu koja ima inozemnu licencu za obavljanje poslova turističkog animatora. Ta licenca će se smatrati uvjerenjem o položenome stručnom ispitu za turističkog animatora (članak 18.a Pravilnika o stručnom ispitu za animatora).

Turistički zastupnik (članak 50. – 51. ZTD)

Turistički zastupnik je građanin koji zastupa domaćeg ili stranog organizatora putovanja ili posrednika u odredištima putovanja, a njegova ovlaštenja i poslovi poglavito su: 1. štititi interese i prava putnika i organizatora putovanja odnosno posrednika kod davatelja usluga, 2. pružati obavještenja i upute putnicima kod izvršenja programa putovanja i dodatnih usluga, 3. naručivati dodatne usluge u ime organizatora putovanja odnosno posrednika prema dobivenim ovlaštenjima, 4. posredovati u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izleti, priredbe i sl.) i 5. obavljati i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja, odnosno posrednika.

Prije početka obavljanja poslova turistički zastupnik je dužan dostaviti ugovor o zastupanju ministarstvu nadležnom za poslove turizma radi upisa u Upisnik ugovora o zastupanju.

Usluge u nautičkom turizmu (članak 52. – 60. ZTD)

Ovu posebnu skupinu turističkih usluga uz zakon regulira i Pravilnik o turističkim uslugama u nautičkom turizmu koje može pružati građanin (NN 109/96).

Nautički turizam je plovidba i boravak turista - nautičara na plovnim objektima (jahta, brodica i sl.), te boravak u lukama nautičkog turizma radi odmora i rekreacije.

Turističke usluge u nautičkom turizmu su:

- iznajmljivanje veza (prostor uz uređenu i djelomično ili potpuno zaštićenu obalu) za smještaj plovnih objekata i turista nautičara koji borave na njima,
- iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju (charter, crusing i sl.),
- usluge skipera,
- prihvat, čuvanje i održavanje plovnih objekata na vezu u moru i suhom vezu,
- usluge snabdijevanja nautičara (vodom, gorivom, namirnicama, rezervnim dijelovima i sl.)
- uređenje i pripremanje plovnih objekata,
- davanje različitih informacija nautičarima,
- škole jedrenja, obuke za skipere i voditelje brodica,
- druge usluge za potrebe nautičkog turizma.

Građanin može, uz pribavljeno odobrenje nadležnog ureda, pružati usluge iznajmljivanja plovnog objekta za odmor i rekreaciju i usluge skipera.

Građanin je dužan za pružanje turističkih usluga u nautičkom turizmu pribaviti odobrenje koje izdaje nadležni ured prema mjestu pružanja usluga, a uvjeti du:

1. da je državljanin Republike Hrvatske
2. da je poslovno sposoban
3. da je vlasnik ili nositelj prava korištenja sredstava za pružanje usluga.

Napomena: Na temelju Pomorskog zakonika (NN 181/04) donesen je Pravilnik o uvjetima koje mora zadovoljavati plovni objekt, te fizička i pravna osoba koja obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila (NN 41/05)

Turističke usluge u ostalim oblicima turizma (članak 63. ZTD)

To mogu biti turističke usluge u zdravstvenom, kongresnom, športskom, lovnom i drugim oblicima turizma, za koje je dano ovlaštenje ministru nadležnom za poslove turizma da može popisati minimalne uvjete i način za njihovo pružanje (do sada nije).

Ostale turističke usluge (članak 64. – 65. ZTD)

Ostalim turističkim uslugama u smislu Zakona smatraju se: iznajmljivanje sandolina, jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikala na vodi, pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi, suncobrana i ležaljki i dr..

Građanin ih može pružati pod uvjetom, da ukupna vrijednost sredstva kojima se pružaju usluge nije viša od 100.000,00 kuna. Pružatelj usluga je obavezan korisnike usluga osigurati od ozljeda i smrti. Uvjeti kao i za građanina koji pruža usluge u nautičkom turizmu.

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (u daljnjem tekstu: ZUD) propisuje uvjete za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanje ugostiteljskih usluga, a što bi moglo biti obuhvaćeno propisima EU koje se tiču slobode pružanja prekograničnih usluga i to:

- obavljanje ugostiteljske djelatnosti (kao profesionalne djelatnosti ugostitelja)
- pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu građana

Ugostiteljska djelatnost

Ugostiteljska djelatnost, u smislu ZUD-a je pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka, pružanje usluga smještaja, kao i pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu (u prijevoznom sredstvu, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering).

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati trgovačka društva, zadruge, trgovci pojedinci i obrtnici koji ispunjavaju uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti - ugostitelji.

Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ugostitelj mora ishoditi rješenje nadležnog tijela da objekt u kojem će se obavljati djelatnost ispunjava minimalne uvjete, odnosno uvjete propisane za određenu vrstu i kategoriju objekta (članak 22.). To rješenje će se izdati ugostitelju koji ispunjava slijedeće uvjete:

1. da je registriran za obavljanje djelatnosti,
2. da ima pravo korištenja poslovnim prostorom,
3. da objekt u kojem će se obavljati ugostiteljska djelatnost ispunjava uvjete propisane za određenu vrstu, odnosno kategoriju objekta,

4. da ispunjava i druge propisane uvjete ZUD-om i propisima donesenim na temelju ZUD-a

Voditelj poslovanja

Ugostitelj mora imati za svaki objekt voditelja poslovanja objekta (stručni poslovođa, direktor i sl.) Iznimno, može biti jedan voditelj poslovanja za više objekata za smještaj vrste: apartmani, sobe za iznajmljivanje i kuće za odmor.

Voditelj poslovanja mora imati najmanje srednju stručnu spremu.

Iznimno, bez propisane stručne spreme voditelj poslovanja može voditi objekt ako dokaže da je najmanje godinu dana radio na odgovarajućim poslovima u ugostiteljstvu i da ima stručnu osposobljenost za obavljanje ugostiteljske djelatnosti sukladno posebnim propisima.

Napomena: Temeljem Zakona o obrtu (Nn 49/03 – pročišćen tekst) donesen je Pravilnik o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica (Nn 87/01 i 47/05) kojima su između ostalog propisani vezani obrti u području ugostiteljstva (prema vrsti ugostiteljskog ili smještajnog objekta), stupanj i vrsta stručne i školske spreme potrebne za njihovo obavljanje, odnosno zanimanja potrebna za njihovo obavljanje. Zanimanja su: kuhar, natkonobar, hotelijersko-turistički tehničar, hotelijer-ugostitelj, konobar, priprematelj jednostavnih jela i slastica, pečenjar, priprematelj bureka i pizza, slastičar, poslužitelj jela i pića.

Ugostiteljske usluge građana u domaćinstvu

Građanin smije:

- iznajmljivati gostima sobe, apartmane i kuće za odmor kojih je vlasnik (do ukupno najviše 10 soba, odnosno 20 postelja),
- organizirati kamp na svojem zemljištu (za najviše 10 smještajnih jedinica, odnosno 30 gostiju istodobno),
- pružati i usluge doručka, polupansiona i pansiona gostima kojima iznajmljuje sobe, apartmane ili kuće za odmor.

Za pružanje navedenih usluga građanin je dužan pribaviti odobrenje nadležnog ureda, koje će se građaninu izdati pod uvjetom:

1. da je državljanin Republike Hrvatske,
2. da je poslovno sposoban,
3. da je vlasnik objekta (soba, apartman ili kuća za odmor i sl.) ili vlasnik zemljišta za kamp,
4. da ispunjava propisane zdravstvene uvjete,
5. da je pribavio rješenje da objekt u kojem ili putem kojeg namjerava pružati usluge, ispunjava minimalne uvjete, te da je kategoriziran sukladno ZUD, ako je za objekt propisana obveza kategorizacije,
6. da mu nije pravomoćnom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga građana u domaćinstvu, dok ta mjera traje.

Naposljetku od iznimne je važnosti napomenuti da propisima koji su u pripremi, Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti (upućivanje u zakonodavnu proceduru u I. kvartalu 2006.g.) i Zakonom o turističkoj djelatnosti (upućivanje u zakonodavnu proceduru u III. kvartalu 2006.g.) državljanstvo Republike Hrvatske neće biti uvjet za pružanje ugostiteljskih odnosno turističkih usluga.

3.3.5. POŠTANSKE USLUGE

Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva

U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o pošti (Nn 92/05) izvršeno je dodatno usklađivanje s poštanskom Direktivom 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, od 15. prosinca 1997. godine, o općim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kakvoće usluga i Direktivom 2002/39/EZ o izmjenama i dopunama Direktive 97/67/EZ, od 10. lipnja 2002. godine, s obzirom na daljnje otvaranje poštanskih usluga u Zajednici tržišnom natjecanju te je tako određeno sljedeće:

- opseg univerzalnih poštanskih usluga je smanjen u odnosu na opseg tih usluga koji je bio određen Zakonom o pošti (Nn 172/03 i 15/04) te je usklađen s primjedbama dobivenim od predstavnika EK, čime će dodatno liberalizira područje poštanskih usluga koje nisu rezervirane i kurirskih usluga,
- precizirano je područje kurirskih usluga, na način da se kurirska usluga izrijekom ne definira kao poštanska usluga, kako bi se prema načinu prijema, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka razlikovala od „klasičnih“ poštanskih usluga,
- precizirane su odredbe o pribavljanju dozvole za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga i odredbe o obavljanju tehničkog pregleda prije početka obavljanja univerzalnih poštanskih usluga, kao i odredbe o podnošenju prijava, za ostale usluge koje nisu univerzalne.
- povećanje obveza i ovlasti, te javnih ovlasti Vijeća za poštanske usluge (obavljanje stručnog nadzora koji se odnosi na nadzor glede vrste, opsega i kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga, te određivanje javnom operatoru način i uvjete razdvajanja poslovnih aktivnosti u pogledu njihova ustrojstva),

Donesen je i *Pravilnik o izmjena i dopunama Pravilnika o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga*, kojim se, u skladu Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pošti uređuju uvjeti, način i postupak za obavljanje poštanskih usluga i kurirskih, rokovi za prijenos i uručenje poštanskih pošiljaka i razina kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga.

Na temelju Zakona o pošti doneseni su u 2005. sljedeći pod zakonski akti:

1. Pravilnik o poštanskom sustavu javnog operatora (Nn 5/05),
2. Pravilnik o mjerilima i kriterijima, te postupku za ostvarivanje prava na podmirenje troškova javnog operatora iz sredstava državnog proračuna (Nn 16/05),
3. Odluka o visini i načinu korištenja naknade koju plaćaju davatelji univerzalnih poštanskih usluga iz prihoda ostvarenog u prethodnoj godini (Nn 2/05)
4. Pravilnik o izmjena i dopunama Pravilnika o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga (Nn 122/05).

3.3.6. UZAJAMNO PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA

Priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija obavlja se na temelju Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (Nn 158/2003, 198/2003) koji se primjenjuje od srpnja 2004. godine. Stručno i akademsko priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija obavlja Agencija za znanost i visoko obrazovanje na temelju prethodnog vrednovanja kvalifikacije čije se priznavanje traži i preporuke Nacionalnog ENIC/NARIC ureda. Nacionalni ENIC/NARIC ured izvještajni je centar o akademskoj pokretljivosti i priznavanju visokoškolskih kvalifikacija te je dio Europske mreže nacionalnih izvještajnih centara.

Do siječnja 2005. godine Nacionalni ENIC/NARIC ured postao je potpuno operativan te iz svog privremenog smještaja unutar Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa prelazi unutar novoosnovane Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

Kako se vrednovanje zahtjeva za priznavanje treba vršiti prema za to utvrđenim kriterijima, ministar znanosti obrazovanja i športa je 3. siječnja 2005. donio Kriterije za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija.

Na inicijativu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa da visoka učilišta pripomognu što bržem rješavanju podnesenih zahtjeva, Rektorski zbor je početkom siječnja 2005. godine imenovao Povjerenstvo za priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija. Povjerenstvo se sastoji od predstavnika svih hrvatskih sveučilišta i svih znanstvenih područja, a zadaća mu je vrednovati zahtjeve za priznavanje. Povjerenstvo je tijekom dosadašnjeg rada već vrednovalo preko 900 zahtjeva za priznavanje visokoškolskih kvalifikacija. Stručnu konzultativnu pomoć radu Povjerenstva pruža Nacionalni ENIC/NARIC ured.

Nacionalni ENIC/NARIC ured izradio je bazu podataka o provedenim postupcima priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija.

Nacionalni ENIC/NARIC ured je zaključno do početka rujna 2005. zaprimio 1200 zahtjeva za priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija. Od ukupno zaprimljenih zahtjeva 93% ih je predano u svrhu zapošljavanja u Republici Hrvatskoj.

S obzirom da su naknade za rješavanje zahtjeva za priznavanje iznosile od 1000 kn do 3000 kn, početkom travnja 2005. godine donesen je novi Pravilnik o visini naknade i oslobođanja od plaćanja naknade za troškove postupka priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija i razdoblja studija (Nn 60/05), koji određuje manju cijenu naknada te tako smanjuje troškove postupka priznavanja. Novi Pravilnik stupio je na snagu 18. svibnja 2005. godine.

Do kraja 2005. godine, odnosno najkasnije u prvoj polovini 2006. godine planira se izmjena Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija. Izmjene i dopune Zakona posebno bi se odnosile na dio koji obrazlaže priznavanje akademske razine u svrhu zapošljavanja u Republici Hrvatskoj gdje će posebnu razliku trebati istaknuti između reguliranih i nereguliranih profesija.

Izmijenjeni Zakon bi trebao istaknuti razliku između akademskog i stručnog priznavanja, odnosno akademsko priznavanje staviti u nadležnost visokoškolske institucije na kojoj kandidat planira nastaviti svoje obrazovanje, a stručno priznavanje u nadležnost poslodavaca, odnosno u slučaju reguliranih profesija u nadležnost resornih ministarstava i krovnih strukovnih organizacija.

Prioritet je svakako izrada strategije ugrađivanja općih direktiva Europske unije za regulirane profesije u nacionalno zakonodavstvo (Direktive 89/48EEZ, 92/51/EEZ i 99/42/EEZ), kao i posebne dijelove za određena zanimanja.

3.4. SLOBODA KRETANJA KAPITALA

3.4.1. KRETANJE KAPITALA I TEKUĆA PLAĆANJA

Devizni sustav

Tečaj kune u odnosu na ostale valute određuje se na domaćem deviznom tržištu. Kupoprodaje deviza se ni na koji način ne oporezuju niti subvencioniraju. Namira i plaćanje između rezidenata i nerezidenata može se obavljati u stranim sredstvima plaćanja ili u domaćoj valuti (kunama).

Zakon o deviznom poslovanju, koji je stupio na snagu 18. lipnja 2003. godine, regulira devizne transakcije. Ministarstvo financija Republike Hrvatske i Hrvatska narodna banka temeljem navedenog Zakona donose podzakonske propise.

Računi rezidenata i nerezidenata

Rezidenti mogu otvarati račune u domaćim bankama. Međutim, Hrvatska narodna banka može odobriti rezidentima otvaranje i držanje računa i u inozemstvu.

Pravne osobe sa sjedištem u inozemstvu, fizičke osobe koje samostalnim radom obavljaju gospodarsku djelatnost u inozemstvu, druge strane organizacije te podružnice rezidentnih trgovačkih društava koje posluju u inozemstvu, mogu uplatiti na svoj račun u bankama u Republici Hrvatskoj u gotovini do 25.000 eura mjesečno, te podići sa svog računa stranu gotovinu do 5.000 eura mjesečno. Također im je dopušteno podizanje odnosno polaganje gotovine u domaćoj valuti do iznosa od 30.000 kuna mjesečno. Polaganje i podizanje većih iznosa gotovine u kunama i stranoj valuti moguće je samo uz odobrenje Hrvatske narodne banke.

Nerezidenti fizičke osobe, te predstavništva stranih pravnih osoba mogu polagati i podizati sa svojih računa domaću i stranu gotovinu bez ograničenja.

Nije dozvoljeno otvaranje štednih uloga na donosioca ili uz zaporku.

Banke i ostali obveznici prema Zakonu o sprječavanju pranja novca, utvrđuju identitet stranke prilikom svake transakcije koja se obavlja gotovim novcem ako vrijednost transakcije dosegne 105.000 kuna ili veću.

Unošenje i iznošenje gotovog novca

Rezidenti i nerezidenti su obvezni prilikom prelaska državne granice prijaviti ovlaštenom cariniku svaki prijenos gotovine i čekova u stranoj valuti i kunama preko vrijednosti propisane zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca.

Rezidenti i nerezidenti mogu iznositi iz Republike Hrvatske odnosno unositi u Republiku Hrvatsku gotovinu u kunama do iznosa od 15.000 kuna dok je za veće iznose potrebno odobrenje Hrvatske narodne banke.

Domaće fizičke osobe mogu iznijeti iz Republike Hrvatske u putničkom prometu stranu gotovinu i čekove u vrijednosti do 3.000 eura, a iznad toga samo uz prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

Nekretnine

Uz odobrenje ministra vanjskih poslova i europskih integracija i uz prethodno mišljenje ministra pravosuđa, strane fizičke osobe mogu, uz uvjet reciprociteta, stjecati nekretnine na teritoriju Republike Hrvatske.

Kreditni poslovi

Rezidenti se mogu slobodno kreditno zaduživati u inozemstvu.

Rezidenti mogu slobodno odobravati dugoročne financijske kredite nerezidentima a kratkoročne financijske kredite samo nerezidentima u kojima su ostvarili izravno ulaganje. Rezident fizička osoba može odobriti kratkoročni financijski kredit nerezidentu fizičkoj osobi samo ako se radi o članu njegove obitelji u inozemstvu.

U statističke svrhe, financijski krediti i dugoročni komercijalni krediti moraju se prijaviti Hrvatskoj narodnoj banci.

Izravna ulaganja

Izravna strana ulaganja nerezidenata u Republiku Hrvatsku su slobodna. Izravna ulaganja rezidenata u inozemstvo su također slobodna.

Izravna ulaganja moraju biti evidentirana kod Hrvatske narodne banke za potrebe izrade platne bilance Republike Hrvatske.

Ulaganje u vrijednosne papire

Republika Hrvatska je potpisala bilateralne sporazume o poticanju i zaštiti ulaganja s 53 zemlje. Većina sporazuma je na snazi i rezidenti tih zemalja ne podliježu restrikcijama propisanim Zakonom o deviznom poslovanju i pripadajućim podzakonskim aktima vezano uz ulaganje u vrijednosne papire u Republici Hrvatskoj.

U okviru procesa liberalizacije deviznog sustava Republika Hrvatska je tijekom 2005. godine ukinula najveći dio kapitalnih ograničenja iz područja poslovanja s vrijednosnim papirima. Tako je liberalizirano ulaganje nerezidenata u domaće vrijednosne papire i udjele u domaćim investicijskim fondovima. Jedina preostala restrikcija kod ulaganja nerezidenata u domaće vrijednosne papire odnosi se na ulaganja nerezidenata u blagajničke zapise Hrvatske narodne banke i trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Potpuno je liberalizirano izdavanje kratkoročnih vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj od strane nerezidenata.

Liberalizirana su portfeljna ulaganja rezidenata na način da su rezidentima dozvoljena ulaganja u sve strane vrijednosne papire neovisno o sjedištu izdavatelja ili njegovom kreditnom rejtingu. Rezidenti fizičke osobe moraju kupoprodaje stranih vrijednosnih papira obavljati preko domaćih brokera i dati ih u skrb kod domaćih banaka. Kod ulaganja rezidenata u udjele u stranim investicijskim fondovima zahtijeva se uzajamnost.

3.4.1.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva

Hrvatska narodna banka je inicirala liberalizaciju ulaganja nerezidenata u trezorske zapise Ministarstva financija i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke. Provođenje navedene liberalizacije očekuje se do kraja IV. tromjesečja 2006. godine.

3.4.1.2. Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva

Hrvatska narodna banka ukinut će obvezu korištenja financijskih posrednika, brokera i skrbnika, prilikom ulaganja rezidenata fizičkih osoba u strane vrijednosne papire, po donošenju izmjene i dopune Zakona o deviznom poslovanju, a što se očekuje do kraja 2008. godine.

3.4.2. PLAĆANJA I PODMIRENJA

Odlukom o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom ("Narodne novine" broj 88/05.) provedeno je djelomično usklađivanje s pravnom stečevinom Zajednice u području plaćanja. Primjerice, propisano je da su banke obvezne klijenta obavijestiti o načinu i stopi obračunavanja provizije i ostalih troškova koje plaća nalogodavac. Također, banka je obvezna klijenta obavijestiti o postupku koji mu je na raspolaganju za eventualnu pritužbu odnosno zahtjev za odštetu.

Hrvatska narodna banka izradila je Uputu za provedbu Odluke o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom (NN 136/05) čime je ispunjena obveza preuzeta u Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2005. godinu.

3.4.2.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva

Nastavit će se učinkovita primjena postojećeg zakonodavstva.

3.4.2.2. Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva

U srednjoročnom razdoblju Hrvatska narodna banka propisat će obvezu bankama u pogledu rokova za izvršenje platnih naloga na identičan način kako je to propisano u Europskoj uniji.

3.4.3. SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

Zakon o sprječavanju pranja novca postavio je temelje za razvoj preventivnog sustava u području sprječavanja i otkrivanja pranja novca.

Sukladno FATF preporuci br. 23 te Drugom evaluacijskom izvješću Moneywal-a za Republiku Hrvatsku, FIU je inicirao izmjene i dopune Zakona o deviznom poslovanju u svrhu primjene kriterija podobnosti prema stvarnim vlasnicima mjenjačnica, s ciljem jačanja sustava za sprječavanje pranja novca te usklađivanja odredbi Zakona o deviznom poslovanju s odredbama Druge Direktive br. 2001/97/EZ-a.

Na području usklađenja sa zakonodavstvom Europske unije, sukladno Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, Ured je također inicirao izmjenu određenih odredbi Zakona o obveznim odnosima u dijelu koji se odnosi na ukidanje instrumenata na donositelja. Donošenjem novog Zakona o obveznim odnosima mogućnost otvaranja štednih knjižica na donositelja je isključena.

3.4.3.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva

U hrvatsko zakonodavstvo, u područje sprječavanja pranja novca, implementirani su međunarodni standardi iz: Konvencije o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenoga kaznenim djelom Konvencije Ujedinjenih naroda protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih tvari, odredbe 40+8 preporuka grupe za financijsku akciju (FATF) i odredbe Smjernice Savjeta Europske unije o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca.

U tom smislu provoditi se će daljnje usklađivanje hrvatskog zakonodavstva, u ovom okvirima, s Drugom direktivom Europske unije, kao i učinkovita primjena usvojenog zakonodavstva na području sprječavanja pranja novca.

3.4.3.2. Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva

U cilju uspostave učinkovitog sustava za sprječavanje pranja novca, srednjoročni prioriteti očituju se u usklađivanju zakonodavstva cjelokupnog sustava za sprječavanju pranja novca s međunarodnim standardima, a posebice s Trećom direktivom Europske unije kao i njihova učinkovita primjena.

3.5. JAVNE NABAVE

3.5.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Glede provedbe kratkoročnih prioriteta u Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2005. godinu, tijekom 2005. godini učinjeno je sljedeće:

- Izrada, usvajanje i objava Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 92. od 27. srpnja 2005.).

Primarno se pristupilo izmjeni zakonodavstva javne nabave u dva koraka, a prema preporukama Europske komisije. Izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (dalje u tekstu: Zakona) željelo se otkloniti najvažnije administrativne poteškoće koje su se pojavile prilikom trogodišnje primjene Zakona. U drugom koraku će se prići izradi novog Zakona potpuno usklađenog s pravnom stečevinom EU.

- Izrada i objava Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave (Narodne novine, broj 122. od 19. listopada 2005.).

Izmjena ove Uredbe pokazala se kao neophodna iz razloga ukidanja obveze davanja prethodne suglasnosti Ureda za javnu nabavu za izravne pogodbe pa je posljedično izmijenjen i način obavješćivanja u dijelu izravne pogodbe.

- Izrada i objava Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 98. od 10. kolovoza 2005.).

- U dijelu koji se odnosi na planirane zakonodavne mjere u 2005. godini : izrada i donošenje podzakonskih akata - provedbenih propisa za nabave male vrijednosti, objava CPV i CPC normi te izrada i donošenje provedbenih propisa za uvođenje klasifikacijskih lista u RH, odustalo se od navedenih mjera iz razloga što će navedene aktivnosti biti odrađene prilikom izrade novog Zakona o javnoj nabavi.

- Započelo se sa izradom priručnika za javnu nabavu za naručitelje i potencijalne ponuditelje, te sa izradom standardne natječajne dokumentacije i uputa za nju.

Na području zakonodavstva javne nabave Ured za javnu nabavu (dalje u tekstu: Ured) planira u 2006. godini sljedeće aktivnosti:

- Izrada Strategije razvoja sustava javne nabave

- Izrada prijedloga te usvajanje novog Zakona o javnoj nabavi koji bi prema prijedlogu Ureda bio jedinstveni zakon (obuhvaćao bi regulaciju klasičnog i utility sektora te pravnu zaštitu sudionika javne nabave usklađen sa Direktivom 2004/17/EZ i Direktivom 2004/18/EZ). Krajem 2005. i tijekom 2006. godine započeti će izrada prijedloga novog Zakona o javnoj nabavi. Navedene aktivnosti provesti će se kroz CARDS 2002 twinning projekt «Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj», te će biti oformljena stručna radna grupa koja će na tome raditi u cilju postizanja što kvalitetnijeg prijedloga novog zakona. U radnoj grupi biti će zastupljeni stručnjaci koji svojim znanjem i iskustvom tome mogu pridonijeti.

- Izrada i usvajanje izmjena i dopuna postojeće Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti (Narodne novine, broj 14/02.)
- Izrada i usvajanje Uredbe o općim odredbama za nabavu robe, za nabavu usluga, te za ustupanje radova
- Izrada i usvajanje Uredbe o metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata. Izrada ove Uredbe nije predmet usuglašavanja sa pravnom stečevinom EU.
- Razmatranje evidencije kvalificiranih gospodarskih subjekata prilikom izrade novog Zakona, te rad na CPV i CPC normama uz stručnu suradnju sa Državnim zavodom za statistiku.
- Dovođenje izrade priručnika za provedbu postupaka javne nabave za naručitelje (obveznike primjene Zakona) te potencijalne ponuditelje, te izrade standardne natječajne dokumentacije i uputa za nju. Izrada ovih dokumenata jedan je od prioriteta za Ured, a detaljno je planirana i kroz spomenuti CARDS 2002 twinning projekt «Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj». Nedostatak kvalitetnih priručnika kako za naručitelje tako i za potencijalne ponuditelje stvara mnoge poteškoće i nedoumice kod primjene Zakona o javnoj nabavi, koje će biti otklonjene njihovom izradom i primjenom.
- Davanje prijedloga izgradnje i razvoja sustava elektroničke nabave i IT sustava za potrebe Ureda.

Gore navedene aktivnosti su u nadležnosti Ureda za javnu nabavu.

Tijekom 2006. godine planira se izrada novog Zakona o koncesijama- stručni nositelj Vlada Republike Hrvatske.

3.5.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

U razdoblju od 2007.- 2008. godine nastaviti raditi na aktivnostima potpunog usklađenja sa pravnom stečevinom EU putem implementacije strategije razvoja sustava javne nabave, zakonodavstva i pravila iz područja javne nabave uz korištenje svih relevantnih administrativnih struktura na čijem jačanju treba nastaviti raditi tijekom ovog razdoblja.

Implementacija i razvoj sustava javne nabave treba biti učinkovito provedena od strane svih obveznika primjene Zakona kao i od ostalih entiteta uključenih u sustav javne nabave na svim razinama.

Potrebno je izgraditi sustav e-nabave, razviti IT sustav te sustav statistike i analize podataka vezanih za javnu nabavu, dalje razvijati nadzor javne nabave u djelokrugu rada Ureda za javnu nabavu, te raditi na ustrojstvu Ureda i ustrojstvu javne nabave kod obveznika primjene Zakona kao i na mjerama povezivanja strateškog planiranja dodjele ugovora o javnoj nabavi s projekcijama proračuna. Tijekom razdoblja 2007.-2008. potrebno je nastaviti raditi na CPV i CPC normama uz stručnu suradnju sa Državnim zavodom za statistiku. Izraditi jedinstveni

pojmovnik terminologije javne nabave u suradnji sa stručnjacima iz Europske komisije
Glavna uprava za unutarnje tržište i trgovinu.

3.5.3. SADRŽAJ SEKTORA

U svibnju 2005. godine izrađen je prijedlog Nacrta izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi kako bi se nastavilo sa usklađivanjem zakona sa pravnom stečevinom EU. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi objavljen je u srpnju 2005. s primjenom od 1. listopada 2005. godine. Rok od stupanja na snagu do primjene Zakona određen je u trajanju od 60 dana iz razloga što je u navedenim izmjenama propisana obveza izrade liste obveznika primjene Zakona, a koju su temeljem upute Ureda za javnu nabavu trebala izraditi resorna ministarstva.

U skladu s navedenim izmjenama i dopunama Zakona, donesena je tijekom listopada 2005. i Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave, te se pristupilo izradi Priručnika za javnu nabavu i standardizirane nabavne dokumentacije.

Donošenjem Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske u kolovozu 2005. desile su se promjene i u institucionalnom okviru jer su ustrojena tri odjela u Uredu za javnu nabavu sa jasno definiranim opisom poslova.

3.5.4. Plan provedbe SSP-a

Uspostavljanje pravnog okvira za sustav javne nabave (usklađivanje zakona i pratećih provedbenih propisa) uz institucionalni okvir (izmjena ustrojstva Ureda za javnu nabavu) je djelomično ostvareno tijekom 2005. Aktivnosti u smjeru navedene strategije u 2005. ostvarene su u dijelu:

- zakonodavnom

tako što je donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 92/05.), Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave (Narodne novine, broj 122/05.) i Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 98/05.). Planirane mjere oko donošenja Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti prenesene su u 2006. u sklopu izrade prijedloga novog Zakona o javnoj nabavi.

- institucionalnom

vezano za mjeru unutarnjeg ustrojstva Ureda za javnu nabavu objavljenog u Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske. Planirano podizanje razine samostalnosti Ureda za javnu nabavu kao Središnjeg ureda preneseno je u 2006.godinu iz razloga što bi takva mjera zahtijevala promjene zakona o sustavu tijela državne uprave.

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Ustrojavanje Ureda za javne nabave kao Središnjeg te promjena organizacione strukture s ciljem stvaranja efikasnog funkcioniranja sustava u	12/2006.	UJN
Donošenje programa koji će osigurati podizanje razine organizacione strukture rada Ureda radi učinkovitije primjene Zakona te suradnje sa mjerodavnim međunarodnim institucijama u cilju potpunog usklađenja zakonodavstva sa pravnom stečevinom EU i smjericama	11/2006	UJN
Stručno obrazovanje djelatnika ureda	9/2006	UJN

3.6. PRAVO TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

3.6.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (EUROPSKO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG U 2005. GODINI

Kratkoročni prioriteti vezani za ovo poglavlje odnose se prvenstveno na područje revizije i računovodstva gdje slijedom činjenice da su u oba područja doneseni novi krovni zakoni temeljem kojih treba donijeti sve podzakonske i provedbene akte koji će omogućiti provedbu odredbi zakona kao i funkcioniranje tijela čiji ustroj zakoni predviđaju.

3.6.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (EUROPSKO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

U srednjoročnom razdoblju osim općeg smjera daljnjeg usklađivanja hrvatskog zakonodavstva iz ovog područja sa pravnom stečevinom EU važno je istaknuti da će se rješenja iz Direktive Europskog Parlamenta i Vijeća br. 2003/58/EZ implementirati u Zakon o sudskom registru.

3.6.3. PRAVO TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

Odluka Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom ne sadrži posebno istaknute kratkoročne i srednjoročne prioritete koji bi se odnosili na pravo trgovačkih društava.

Sukladno navedenom u Mišljenju Europske komisije, pravni okvir prava trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj daje dobru osnovu za daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU iz područja prava trgovačkih društava, s time da će Republika Hrvatska morati poduzeti daljnje napore u cilju usklađivanja tog zakonodavstva s pravnom stečevinom i njegove primjene u srednjoročnom razdoblju.

Temeljni propisi kojima je u Republici Hrvatskoj uređeno pravo trgovačkih društava su Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 52/00 i 118/03) i Zakon o sudskom registru (Nn 1/95, 57/96, 45/99 i 54/05).

Zakon o trgovačkim društvima donesen je 1993. godine i već su tada u taj Zakon bili djelomično uneseni propisi pravne stečevine Zajednice. Do danas je taj Zakon nekoliko puta mijenjan i dopunjavao. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima iz 2003. godine (Nn 118/03) izvršeno je njegovo sustavno usklađivanje s pravnom stečevinom Zajednice. Zakon o trgovačkim društvima sada je usklađen s Prvom direktivom Vijeća 68/151/EEC, Drugom direktivom Vijeća 77/91/EEC, Trećom direktivom Vijeća 78/855/EEC, Šestom direktivom Vijeća 82/891/EEC, Jedanaestom direktivom Vijeća 89/666/EEC, Dvanaestom direktivom Vijeća o Pravu trgovačkih društava 89/667/EEZ, Uredbom Vijeća (EEZ) 2137/85 od 25. srpnja 1985. o Europskom ekonomskom udruženju (EEIG). Tijekom 2005. godine izrađen je usporedni prikaz u jednom smjeru (od odredbi Direktiva ka odredbama zakona) podudaranja odredbi propisa Europske unije sa Zakonom o trgovačkim društvima.

Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima iz 2003. godine stupila je na snagu Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća br. 2003/58/EZ, kojom se mijenjaju i dopunjuju odredbe Prve direktive Vijeća broj 68/151/EEZ. Države članice Europske unije moraju uskladiti svoje nacionalne propise s odredbama navedene direktive do 31. prosinca 2006. godine. Rješenja iz te direktive implementirat će se u Zakon o sudskom registru tijekom srednjoročnog razdoblja.

Područje prava trgovačkih društava u Europskoj uniji uređeno je i odredbama Uredbe 2001/2157/EZ o Statutu Europskog Društva od 08. listopada 2001. godine, koja se primjenjuje od 08. listopada 2004. godine. Europsko Vijeće usvojilo je 08. listopada 2001. godine i Direktivu broj 2001/86/EZ kojom se nadopunjuje gore navedena Uredba u dijelu koji se odnosi na zaposlenike Europskog Društva, a države članice bile su dužne uskladiti nacionalne propise s odredbama navedene Direktive do 08. listopada 2004. godine. Rješenja iz spomenute Uredbe i Direktive ugraditi će se u nacionalno pravo po ulasku Republike Hrvatske u EU.

Zakonom o sudskom registru (Nn 1/95, 57/96, 45/99 i 54/05) uređeno je osnivanje, ustroj i vođenje sudskog registra te postupak u registarskim stvarima. Upis u sudski registar uređen je i podzakonskim aktom - Pravilnikom o načinu upisa u sudski registar (Nn 10/95, 101/96, 62/98, 123/02 i 94/05), kojim je propisan oblik sudskog registra, način upisa u registar, oblik, sadržaj i način popunjavanja prijave za upis, uporaba, osiguranje i čuvanje sadržaja registarskih podataka te sadržaj obrazaca i šifriranih oznaka kao sastavnih dijelova toga Pravilnika.

U 2005. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru (Nn 54/05). Tim je Zakonom Zakon o sudskom registru usklađen s Zakonom o trgovačkim društvima koji je usklađen s europskim standardima. Dakle, Zakon o sudskom registru usklađivan je s Prvom direktivom Vijeća 68/151/EEC od 9. ožujka 1968. Također 2005. donesen je i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu upisa u sudski registar (Nn 94/05) kako bi se i ovaj podzakonski propis uskladio s izmjenama navedenih zakona.

S ciljem pojednostavljenja i ubrzanja stečajnih postupaka, tijekom 2005. godine pripremljen je Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona, koji će tijekom listopada biti upućen Vladi Republike Hrvatske na daljnji postupak. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju neposredno će se primjenjivati izvor europskog prava u ovom području - Uredba Vijeća 1346/2004. o insolventijskim postupcima.

Zaključno, polazeći od kratkoročnih i srednjoročnih prioriteta danih u Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom, te Mišljenju Europske komisije o zahtjevu Republike Hrvatske za primanje u punopravno članstvo Europske unije, gdje je kao vremenski okvir usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom u dijelu koji se odnosi na pravo trgovačkih društava navedeno srednjoročno razdoblje, tijekom 2006. godine nisu planirane aktivnosti na daljnjem usklađivanju Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o sudskom registru.

Daljnje usklađivanje navedenih propisa s relevantnom pravnom stečevinom očekuje se u srednjoročnom razdoblju 2007. do 2008.

3.6.4. RAČUNOVODSTVO I REVIZIJA

3.6.4.1. Računovodstvo

U IV kvartalu 2005. godine donesen je novi Zakon o računovodstvu prema kojem će se u Republici Hrvatskoj primjenjivati Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) ili (International Financial Reporting Standards –IFRS).

Početak primjene ovoga Zakona je 1. siječnja 2006. godine s time da u roku od 30 dana od primjene ovoga Zakona Vlada mora imenovati članove Odbora za standarde financijskog izvještavanja, a Odbor u daljnjih 60 dana mora izraditi poseban Pravilnik o načinu rada i podnijeti ga Vladi na odobrenje.

To znači da će se do kraja prvog kvartala 2006. godine formalizirati rad Odbora koji će aktivno tumačiti primjenu IFRS-ova posebice za male i srednje tvrtke sve do konačnog usvajanja IFRS-ova za male i srednje tvrtke od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board).

Isto tako, Odbor će u 2006. pokrenuti inicijativu unifikacije financijskih izvještaja koja se dostavljaju: FINI u registar financijskih izvještaja, Komisiji za vrijednosne papire (budućoj Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga) kao i Poreznoj upravi.

3.6.4.2. Revizija

Kratkoročni prioriteti

Koncem studenoga Hrvatski sabor donio je Zakon o reviziji.

Donošenjem Zakona o reviziji želi se u potpunosti regulirati obavljanje zakonske revizije na području Republike Hrvatske, što podrazumijeva reviziju godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja obveznika revizije, odrediti subjekti obavljanja revizije, uvjeti za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, ustrojavanje Hrvatske revizorske komore kojoj bi bio povjeren nadzor nad radom revizorskih društava i samostalnih revizora što do sada nije bilo propisano. Također se propisuje izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje usluga revizije te upisi u registre Hrvatske revizorske komore. Propisano je i osnivanje revizorskog odbora u trgovačkim društvima od javnog interesa.

Zakonom je djelomično usklađeno ovo područje sa zakonodavstvom Europske unije. Prilikom sastavljanja Zakona korišteni su materijali Europske unije i to Zelena knjiga, dokument koji je odredio ulogu, položaj i odgovornost zakonskog revizora unutar Europske unije, preporuke Komisije Europske zajednice od 16. svibnja 2002. kojima su pojašnjena osnovna načela revizije i neovisnost revizora, priopćenje Komisije vijeću i Europskom parlamentu o jačanju zakonske revizije u Europskoj uniji (2003/C, 236/02), te Osmo direktiva Vijeća Europskih zajednica (dalje u tekstu: Osmo direktiva) od 10. travnja 1984. (84/253/EEC) koja se odnosi na djelokrug i ovlasti obavljanja zakonske revizije, na stručnost i neovisnost revizora te javnost u obavljanju te djelatnosti. Smjernice iz Osme direktive bile su obvezujuće kod izrade novog Zakona o reviziji i one su u potpunosti poštivane i ugrađene u zakonski prijedlog.

Osim navedenoga, korišten je i prijedlog Osme Direktive Europskog parlamenta o zakonom predviđenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih izvještaja od 28. rujna 2005.

Zakonom je posebno naglašena neovisnost revizora koja je prema preporukama Komisije „od temeljnog značaja za stvaranje povjerenja javnosti u pouzdanost izvješća revizora“. Prema novom zakonu reviziju bi obavljala revizorska društva i samostalni revizori, osnovani prema ovom Zakonu. Samostalni revizor obavlja usluge revizije kao svoju djelatnost. Revizorsko društvo i samostalni revizor za obavljanje usluga revizije moraju dobiti dozvolu Hrvatske revizorske komore. Reviziju obavljaju ovlaštene revizori koji imaju certifikat ovlaštenog revizora i koji su zaposlenici revizorskog društva ili samostalnog revizora.

Reviziju obavljaju revizorska društva u kojima najmanje tri četvrtine glasačkih prava imaju revizorska društva odnosno ovlaštene revizori koji ispunjavaju uvjete u skladu s odredbama ovoga Zakona. U upravi revizorskog društva najmanje tri četvrtine članova moraju biti ovlaštene revizori koji ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom. Reviziju također obavljaju samostalni revizori koji su ujedno i ovlaštene revizori.

Navedeno proizlazi iz spomenutih direktiva Europske unije. Na taj način najmanje tri četvrtine upravljačkih i glasačkih prava u revizorskim društvima imaju ovlaštene revizori što i jest cilj u osnivanju ovih društava.

Inozemna revizorska društva mogu obavljati reviziju na području Republike Hrvatske ako ovdje osnuju podružnicu, odnosno prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Zakonom je propisano da jednom godišnje reviziji podliježu financijski izvještaji svih dioničkih društava, komanditnih društava i društava s ograničenom odgovornošću čiji godišnji ukupan prihod prelazi 30.000.000,00 kuna, te banaka, osiguravajućih društava, investicijskih fondova, mirovinskih fondova, mirovinskih osiguravajućih društava te drugih društava po posebnim propisima.

Zakonom o reviziji dana je mogućnost da reviziju obavljaju i strani državljani kojima će isprava o zvanju ovlaštenog revizora biti nostrificirana nakon dostave potvrde nadležne institucije o poznavanju hrvatskog jezika i provjere poznavanja odgovarajućeg zakonodavstva koje se primjenjuju na području Republike Hrvatske i bez čijeg poznavanja ne bi bilo moguće obavljati reviziju.

Hrvatska revizorska komora (dalje u tekstu: Komora) je nova stručna organizacija koja podržava interese revizorske struke i na koju država prenosi dio svojih nadležnosti, posebice u dijelu nadzora nad radom revizorskih društava i samostalnih revizora. Nadzor i provjeru kvalitete rada revizorskih društava i samostalnih revizora provodi najmanje jednom u šest godina, a svake treće godine ako obavljaju reviziju trgovačkih društava od javnog interesa. Nadzor, odnosno provjera kvalitete rada provodi se od strane zaposlenika Komore, ovlaštenih revizora koji moraju biti neovisni od revizorskog društva gdje obavljaju nadzor.

Propisana su tijela Komore te nadzor nad njihovim radom koji provodi Ministarstvo financija. Nadzor nad radom Komore provodi se u vezi zakonitosti i postupanja Komore, nad unutarnjim ustrojstvom i organizacijom, osposobljenosti zaposlenika Komore, učinkovitom obavljanju poslova te, među ostalim, na temelju obveze dostavljanja određenih izvješća od strane Komore i putem davanja suglasnosti Ministarstva financija na određene akte, što je propisano zakonskim odredbama.

Za trgovačka društva od javnog interesa propisana je obveza ustrojavanja revizorskog odbora koji je zadužen za nadzor obavljanja revizije, te praćenje učinkovitosti sustava unutarnjih financijskih kontrola, unutarnje revizije te upravljanje rizicima.

Propisane su kaznene odredbe i odgovornost revizorskih društava (i odgovornih osoba), ovlaštenih revizora i Komore za nepridržavanje odredbi Zakona o reviziji.

Aktivnosti predviđene za 2006.

Tijekom 2006. planirano je:

- osnivanje Hrvatske revizorske komore u roku 6 mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu
- osnivanje revizorskih odbora u trgovačkim društvima od javnog interesa.

Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Europsko partnerstvo) - projekcije za 2006. i 2007.

Nakon osnivanja Hrvatske revizorske komore potrebno je donijeti sve podzakonske i provedbene akte koji će omogućiti funkcioniranje Komore i provedbu odredbi Zakona o reviziji. Između ostaloga, potrebno je donijeti, program ispitivanja poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske vezano za nostrifikaciju stranih isprava, ažurirati registar revizorskih društava, samostalnih i ovlaštenih revizora, donijeti minimalnu tarifu revizorskih usluga i druge provedbene akte, dok Kodeks profesionalne etike revizora već postoji kao i program izobrazbe revizora i način provjere znanja za stjecanje certifikata ovlaštenog revizora.

Plan provedbe SSP

Prijedlogom Zakona o reviziji certificiranje profesionalnih revizora stavljeno je u nadležnost Hrvatske revizorske komore, koja predstavlja strukovnu udruhu revizora. Hrvatska revizorska komora osnovat će se u roku 6 mjeseci nakon stupanja Zakona na snagu, te se planira usavršavanje programa certificiranja i programa za kontinuirano stručno usavršavanje ovlaštenih revizora do konca 2006.

PLAN PROVEDBE SSP

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
489 – izraditi, odnosno dopuniti program certificiranja profesionalnih revizora (čl. 84. SSP)	12/06	Hrvatska revizorska komora

3.7. PRAVO INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Prikaz ostvarenog u 2005. godini

Obzirom na početak primjene Ugovora o pravu patenata – PLT u 2005. godini, što je bilo predviđeno u NPPEU 2005 kao kratkoročni prioritet, na zakonodavnom planu je ostvareno slijedeće:

Vezano uz početak primjene Ugovora o pravu patenata – PLT (28. travanj 2005 godine), donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentu, i objavljen u «Narodnim novinama, NN br. 87/05).

Donesen je i Zakon o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva (NN 54/05). Na temelju članka 6. ovog zakona, DZIV je izradio Prijedlog Pravilnika o stručnim ispitima za ovlaštene zastupnike u području prava intelektualnog vlasništva, kojeg donosi nadležni ministar znanosti, obrazovanja i športa. Donošenje Pravilnika predviđeno je do kraja studenog 2005.

U 2005. godini se nastavilo s aktivnostima posebice na području ostvarivanja i provedbe prava intelektualnog vlasništva. Obzirom da je postojeći *acquis communautaire* na području intelektualnog vlasništva implementiran u hrvatsko zakonodavstvo kojim se uređuje pravo intelektualnog vlasništva osobito su se tijekom 2005 godine poduzimale aktivnosti vezane uz provedbu prava intelektualnog vlasništva.

Uredba o provedbi carinskih mjera sa robom kojom se povrjeđuje pravo intelektualnog vlasništva (NN, br. 106/03) usklađena je sa Council Regulation (EEC) No. 3295/94 i 241/99, te Commission Regulation No. 1367/95.

Nova Uredba o provedbi carinskih mjera sa robom kojom se povrjeđuje pravo intelektualnog vlasništva u potpunosti će biti usklađena sa Council Regulation (EEC) No. 1383/2003, ali i sa najnovijim provedbenim propisom EU – Commission Regulation (EC) No. 1891/2004., te će se staviti u proceduru donošenja nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona.

Tijekom 2006. godine planira se poduzimanje aktivnosti vezanih uz iniciranje pristupanja RH u punopravno članstvo EPO. Prema članku 166. Europska patentna konvencija je otvorena za pristupanje svim europskim državama, ali na poziv Administrativnog vijeća EPO, te će se poduzeti potrebni koraci za dobivanje tog poziva.

SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Temeljem srednjoročnih prioriteta za razdoblje do 2008. godine na zakonodavnom planu će se po potrebi uskladiti zakonodavstvo u području prava intelektualnog vlasništva, kao i po potrebi drugi zakoni koji su *sedes materiae* postupovnog prava za određenu vrstu općih

postupaka kroz koje se između ostalih ostvaruju i štite i prava intelektualnog vlasništva, s Direktivom 2004/48/EZ o provedbi zaštite prava intelektualnog vlasništva. Po potrebi će se uskladiti i drugi zakoni kroz koje je moguće ojačati provedbu zaštite predmeta intelektualnog vlasništva od krivotvorenja i piratstva.

Sljedeća aktivnost koja se nameće iz kratkoročno utvrđenih prioriteta je izrada i donošenje Zakona o potvrđivanju EPC, kao i analiza potrebe usklađivanja Zakona o patentu s EPC-om.

SADRŽAJ SEKTORA

AUTORSKO PRAVO I SRODNA PRAVA

Budući da je donošenjem Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 167/03) i Pravilnika o stručnim mjerilima i postupku izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava i o naknadama za rad vijeća stručnjaka (NN 72/04) zakonodavstvo RH u području autorskog prava i srodnih prava u najvećoj mogućoj mjeri usklađeno s pravnom stečevinom EU, u 2005. nisu doneseni novi propisi u ovome području.

Za 2006. godinu planira se pripremanje za eventualno donošenje novih propisa u ovome području koji će se realizirati kao srednjoročni prioriteti kako je nastavno izloženo.

Temeljem srednjoročnih prioriteta usklađivanja zakonodavstva za razdoblje do 2008. godine, provjerit će se i po potrebi uskladiti zakonodavstvo u području autorskog prava i srodnih prava s Direktivom br. 2004/48/EZ o provedbi zaštite prava intelektualnog vlasništva.

INDUSTRIJSKO VLASNIŠTVO

II. Patenti

Glede zakonodavnih aktivnosti provedenih u 2005. godini u području patenata donesen je i stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentu, koji je objavljen u «Narodnim novinama», NN br. 87/05 od 18. srpnja 2005. godine i koji je od navedenog datuma na snazi, čime je omogućeno postupanje Zavoda u skladu s novim rješenjima uvedenim odredbama Ugovora o pravu patenata – PLT, koji se počeo primjenjivati 28. travnja 2005. godine.

Analiza utjecaja Direktive 2004/48/EZ na Zakon o patentu planira se dovršiti u drugoj polovici 2006.

Tijekom 2006. godine planira se započeti s aktivnostima vezanima uz iniciranje pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske Patentne Organizacije. Konvencija je, prema članku 166. EPC-a otvorena za pristupanje svim europskim državama, ali na poziv Administrativnog vijeća EPO.

Sljedeća aktivnost koja se nameće iz kratkoročno utvrđenih prioriteta je izrada i donošenje Zakona o potvrđivanju EPC, kao i analiza potrebe usklađivanja Zakona o patentu s EPC-om.

III. Znakovi razlikovanja

Budući da je usklađivanje s postojećom pravnom stečevinom u području zaštite znakova razlikovanja završeno 2004. godine donošenjem provedbenih propisa uz nove relevantne zakone koji su na snazi od 1. lipnja 2004., u 2005. godini nije bilo predviđeno donošenje novih propisa koji bi regulirali predmetnu materiju. Stoga na ovom području nije bilo zakonodavnih aktivnosti tijekom 2005. godine.

U 2006. godini se eventualno može očekivati potreba izmjene i dopune Zakona o žigu i pratećeg pravilnika, ukoliko bi na diplomatskoj konferenciji planiranoj za prvu polovicu 2006. godine bio revidiran Ugovor o pravu žiga (TLT).

Kao srednjoročne mjere na području zakonodavstva predviđa se, ovisno o eventualnim promjenama *acquis*-a, potrebno usklađivanje hrvatskog zakonodavstva. Eventualna potreba za usklađivanjem predviđa se osobito vezano uz Direktivu o provedbi prava intelektualnog vlasništva 2004/48/EZ.

d) Plan provedbe SSP-a

Tijekom 2005. je uspostavljen pravni okvir na području intelektualnog vlasništva koji je u najvećoj mogućoj mjeri usklađen s pravnom stečevinom EU. Uspostava takvog pravnog okvira omogućava brzo i bezbolno dalje zakonodavno usklađivanje zakonodavstva RH, slijedom novih pravnih akata kao što je Direktiva o provedbi prava intelektualnog vlasništva 2004/48/EZ. Posebnost je spomenute Direktive što ona utječe na zakone vezane uz druga pravna područja i opće postupke te je stoga potrebno u pripremi zakonodavnih promjena dalje razvijati suradnju između tijela provedbe prava intelektualnog vlasništva. Stoga se pored pripremnih radnji za izmjenu odgovarajućih zakona slijedom zahtjeva iz spomenute Direktive, u 2006. godini planira dalje razvijanje institucionalne suradnje između Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo kao stožerne institucije za intelektualno vlasništvo u RH, i ostalih tijela provedbe prava intelektualnog vlasništva. U listopadu 2005. je Vlada RH na prijedlog Zavoda donijela Nacionalnu strategiju razvoja sustava intelektualnog vlasništva Republike Hrvatske 2005 – 2010. Strategija je priređena na temelju provedene snimke stanja i stručne procjene cjelokupnog nacionalnog sustava stjecanja, održavanja i ostvarivanja prava intelektualnog vlasništva i to u zakonodavnom, institucionalnom i provedbenom / praktičnom smislu.

U Strategiji je predviđen niz kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih mjera u pogledu:

- razvoja zakonodavnog okvira,
- unaprjeđenja institucionalnog okvira (i to posebno za Zavod, Carinu, Državno odvjetništvo, Državni inspektorat i Policiju),
- unaprjeđenja provedbe / ostvarivanja prava intelektualnog vlasništva,
- unaprjeđenja primjene intelektualnog vlasništva kao razvojnog resursa,

- razvoja interesnih skupina – nositelja prava intelektualnog vlasništva,
- podizanja svijesti o pravu intelektualnog vlasništva, plan obuke i obrazovanja subjekata provedbe prava intelektualnog vlasništva i nositelja prava intelektualnog vlasništva.

Stoga će dalja djelatnost Zavoda na provedbi SSP-a biti vezana uz Strategiju.

Temeljeno na Strategiji, u Planu provedbe SSP-a za 2006. godinu se predviđaju sljedeće mjere:

Mjera	Rok provedbe	Nositelj
Priprema i iniciranje zakonodavnih izmjena zbog: <ul style="list-style-type: none"> - usklađivanja s Direktivom 2004/48/EZ, - osiguravanja provedbe potrebnih mjera za dobivanje statusa promatrača u sustavu žiga EU i sustavu industrijskog dizajna EU, - koncentracije sporova iz prava intelektualnog vlasništva na manji broj sudova, - pristupanja EPC i EPO - uvođenja žalbenog postupka i Vijeća za žalbe u DZIV-u 	12/2006	MZOŠ, DZIV
Provedba 5-godišnjeg informacijskog plana razvoja informacijskih aktivnosti, proizvoda i usluga	trajno	DZIV
Uspostava Informacijskog centra	12/2006	DZIV/MIN GORP/DZ M
Izrada i početak primjene 5-godišnjeg plana razvoja patentnog sektora u svjetlu pristupanja EPC te praćenja razvojnih trendova u PCT sustavu, 5-godišnjeg plana razvoja sektora za znakove razlikovanja, 5-godišnjeg plana razvoja sektora za autorsko i srodna prava te 5-godišnjeg plana razvoja sektora za IT i dokumentaciju	12/2006	DZIV
Unaprjeđenje suradnje s drugim tijelima provedbe prava intelektualnog vlasništva osobito radi suzbijanja piratizacije i krivotvorenja,	trajno	DZIV, MZOŠ, MP, DI, Carina, MUP
Unaprjeđenje same provedbe prava intelektualnog vlasništva	trajno	DZIV, MZOŠ, MP, DI, Carina, MUP
Razvoj pretpostavki za uspostavu sustava permanentnog obrazovanja i praćenja razvojnih trendova u provedbi i zaštiti prava intelektualnog vlasništva u kojem će DZIV imati centralnu ulogu, ali uz potporu ostalih tijela provedbe	trajno	DZIV, MZOS, MP, DI, Carina, MUP
Podizanje svijesti o pravu intelektualnog vlasništva i potrebi efikasne provedbe i zaštite	trajno	DZIV
Provedba 5-godišnjeg informacijskog plana razvoja informacijskih aktivnosti, proizvoda i usluga	trajno do 2010	DZIV

Provedba 5-godišnjeg plana razvoja patentnog sektora u svjetlu pristupanja EPC te praćenja razvojnih trendova u PCT sustavu, 5-godišnjeg plana razvoja sektora za znakove razlikovanja, 5-godišnjeg plana razvoja sektora za autorsko i srodna prava te 5-godišnjeg plana razvoja sektora za IT i dokumentaciju	Trajno do 2010	DZIV
Unaprjeđenje suradnje s drugim tijelima provedbe prava intelektualnog vlasništva osobito radi suzbijanja piratizacije i krivotvorenja	trajno	DZIV, MZOŠ, MP, DI, Carina, MUP
Unaprjeđenje same provedbe prava intelektualnog vlasništva	trajno	DZIV, MZOŠ, MP, DI, Carina, MUP
Razvoj pretpostavki za uspostavu sustava permanentnog obrazovanja i praćenja razvojnih trendova u provedbi i zaštiti prava intelektualnog vlasništva u kojem će DZIV imati centralnu ulogu, ali uz potporu ostalih tijela provedbe	trajno	DZIV, MZOS, MP, DI, Carina, MUP
Podizanje svijesti o pravu intelektualnog vlasništva i potrebi efikasne provedbe i zaštite	trajno	DZIV
Praćenje razvitka pravne stečevine EU te međunarodnog pravnog poretka u području prava intelektualnog vlasništva (WIPO, WTO)	Trajno	DZIV

3.8. POLITIKA TRŽIŠNOG NATJECANJA

3.8.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

U 2005. godini Agencija je, sukladno kratkoročnim prioritetima Pristupnog partnerstva, nastavila s usklađivanjem zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice, kao i s primjenom postojećih i usvajanjem novih propisa.

U Izvješću Europske komisije za Hrvatsku 2005. kao prioriteti i u području tržišnog natjecanja i držanih potpora ističe se važnost daljnjeg usklađivanja zakonodavstva, jačanja administrativnih kapaciteta i učinkovitije provedbe, s time da posebnu pozornost treba posvetiti državnim potporama sektorima čelika i brodogradnje, kao i fiskalnim potporama.

U području tržišnog natjecanja tijekom 2005. godine donesena su posljednja dva podzakonska akta propisana Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja, kojima je dovršeno usklađivanje zakonodavstva: Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije i Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju. Donesenim uredbama uređeni su uvjeti koje sporazumi između poduzetnika moraju sadržavati, ograničenja ili uvjeti koje sporazumi ne smiju sadržavati, kao i rokovi unutar kojih se postojeći sporazumi moraju uskladiti s novim Uredbama. Time je doprinijeto pravnoj sigurnosti sudionika takvih sporazuma, kako domaćih tako i stranih poduzetnika.

U području državnih potpora također je nastavljeno s usklađivanjem zakonodavstva donošenjem Pravilnika o obliku i sadržaju, te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora. Definiranje postojećih programa državnih potpora očekuje se do kraja 2005. godine. Također, Hrvatski sabor usvojio je novi Zakon o državnim potporama te je započeo rad na izmjenama i dopunama Uredbe o državnim potporama čije je donošenje predviđeno do ožujka 2006. godine.

U sklopu navedenog prioritetno se provodi i usklađivanje fiskalnih odredbi o državnim potporama u pojedinim posebnim propisima (Zakon o porezu na dobit (vidi pod 3.16), Zakon o poticanju ulaganja, Zakon o slobodnim zonama (vidi pod 3.20), Zakon o brdsko-planinskim područjima, Zakon o područjima od posebne državne skrbi, Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara (vidi pod 3.22)) s pravilima EU u području državnih potpora.

3.8.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

U srednjoročnom je razdoblju kontinuiranim praćenjem promjena u pravnoj stečevini EZ i njihovom odgovarajućom implementacijom u hrvatsko pravo potrebno nastaviti s učinkovitom provedbom zakonodavnog okvira i jačati provedbenu evidenciju Agencije, kako u području tržišnog natjecanja tako i državnih potpora.

Kako bi se omogućila što učinkovitija provedba zakonodavnog okvira tržišnog natjecanja, s Ministarstvom pravosuđa razmotrit će se izmjene postojećeg Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja na način da se razmotri davanje mogućnosti Agenciji za izricanje kazni propisanih Zakonom, odnosno da se specijalizacijom sudaca uspostavi učinkovitiji sustav rješavanja tužbi podnesenih protiv odluka Agencije.

3.8.3. PRAVO TRŽIŠNOG NATJECANJA

U 2005. godini uspostavljena je suradnja s drugim regulatornim tijelima za posebne sektore. Sklopljeni su sporazumi o suradnji s Hrvatskom narodnom bankom i s Vijećem za regulaciju energetske djelatnosti, a očekuje se i potpisivanje takvog sporazuma s Hrvatskom agencijom za telekomunikacije. Nadalje, izmjenama Zakona o regulaciji energetske djelatnosti i Zakona o telekomunikacijama Agenciji je dana nadležnost za tržišno natjecanje u odnosnim sektorima (na području energetike u cijelosti, dok je na području telekomunikacija nadležnost podijeljena na način da je posebni regulator nadležan za sprječavanje zlouporaba nadmoćnog tržišnog položaja, a ocjena sporazuma i koncentracija u nadležnosti je Agencije).

S obzirom da je dovršen proces usklađivanja zakonodavstva, u 2006. godini naglasak će biti stavljen na učinkovitu i transparentnu provedbu te na daljnje jačanje administrativne sposobnosti Agencije.

3.8.4. DRŽAVNE POTPORE

Agencija je u 2005. godini Hrvatskom saboru podnijela drugo Izvješće o državnim potporama u kojem su prikazani podaci za 2002., 2003. i 2004. godinu. Izvješće je izrađeno polazeći od već prihvaćene metodologije Europske unije. Iz prikazanih podataka proizlazi pozitivno kretanje prema porastu potpora za horizontalne ciljeve, kao i potpora regionalnog karaktera. Međutim, najveći je dio potpora i dalje namijenjen pojedinim sektorima.

Radi izvršenja već zacrtanih kratkoročnih ciljeva, u sljedećoj se godini predviđa izrada karte regionalnih potpora. Također, u cilju dovršetka realizacije Programa dinamike usklađivanja postojećih programa državnih potpora s kriterijima iz članka 70. stavka 2. SSP-a, u sljedećoj je godini potrebno dovršiti izradu sveobuhvatnog popisa postojećih općih državnih potpora, kao i nastaviti rad na njihovom usklađivanju. Već započete aktivnosti obrazovanja i jačanja svijesti o sustavu državnih potpora nastaviti će se izdavanjem vodiča za horizontalne potpore i pojedine sektorske potpore (uz pomoć projekta CARDS 2002 u vrijednosti €0,8 mil., čija je provedba u tijeku).

Pravovremeno i jednostavnije evidentiranje dodijeljenih državnih potpora i praćenje njihova izvršenja, a time i osnova za izradu redovitih godišnjih izvješća, bit će osigurano kroz bazu podataka o državnim potporama, čija je izrada već započela uz pomoć stručnjaka financiranih iz rečenog CARDS projekta (nabava u vrijednosti € 0,4 mil.).

3.8.5. PLAN PROVEDBE SSP-A

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
323 - izraditi karte regionalnih državnih potpora (čl. 70. st. 7.)	(06/2005) 03/2006	AZTN

3.9. FINANCIJSKE USLUGE

Poglavlje financijske usluge obuhvaća pružanje financijskih usluga i to poimence usluge u bankarstvu, usluge osiguravajućih društava i društava za trgovanje vrijednosnim papirima, te investicijskih usluga detaljnije opisanih u poglavljima od 3.9.1. do 3.9.4.

U 2006. godini predviđena je izrada Zakona o sekuritizaciji (IV kvartal 2006.) i Zakona o leasingu (II kvartal 2006.).

3.9.1. BANKARSTVO

Banke su najvažniji segment hrvatskog financijskog sustava (cca 90% ukupnog financijskog sustava). Na kraju prve polovice 2005. godine bankarski sektor Republike Hrvatske činile su 34 poslovne banke i 4 stambene štedionice. Udio poslovnih banaka u ukupnoj aktivni bankarskog sektora iznosio je 97,8 posto, dok se 2,2 posto odnosilo na stambene štedionice.

Udio stranih banaka u ukupnoj imovini bankovnog sektora bio je relativno nizak do 1999. godine, nakon čega je privatizacijom najvećih hrvatskih banaka došlo do naglog i značajnog porasta udjela stranog vlasništva. Pripajanjem banaka i pokretanjem postupka likvidacije ili stečaja broj banaka smanjen je sa 53 na kraju 1999. godine na 34 banaka na kraju lipnja 2005. godine. Stvaranje bankarskih grupacija i okrupnjavanje srednje velikih banaka dovelo je do pojačane konkurencije i porasta efikasnosti banaka, što je rezultiralo daljnjim smanjenjem kamatnih stopa i snažnim rastom plasmana.

Broj banaka na kraju razdoblja

Godina	U domaćem vlasništvu	U stranom vlasništvu	Ukupan broj banaka
1999.	40	13	53
2000.	23	20	43
2001.	19	24	43
2002.	23	23	46
2003.	22	19	41
2004.	22	15	37
VI. 2005.	21	13	34

Udio aktive banaka u (većinskom) stranom vlasništvu u ukupnoj aktivni svih banaka na kraju prve polovice 2005. godine u odnosu na kraj 2004. godine se neznatno smanjio (za 0,10 postotnih bodova) i iznosio je 91,18 posto. Udio broja banaka u (većinskom) stranom vlasništvu pao je na 38,2 posto ukupnog broja banaka.

Stanje na dan 30.06.2005.

Banke prema vlasništvu	Broj banaka	Udjel u ukupnoj aktivni

1. Strano vlasništvo	13	91,18
1.1 Italija	6	45,02
1.2 Austrija	6	42,77
1.3 Mađarska	1	3,40
2. Domaće privatno vlasništvo	19	5,48
3. Državno vlasništvo	2	3,34
Ukupno	34	100,00

U okviru bankarskog sektora djeluje šest grupa banaka, o čijem poslovanju Hrvatsku narodnu banku izvješćuju nadređene banke, u skladu s Odlukom o konsolidiranim financijskim izvješćima grupe banaka. U strukturi poslovanja svih grupa izrazito dominira nadređena banka, a prisutno je i smanjenje broja podređenih banaka kao posljedica integrativnih procesa u bankarskom segmentu grupa banaka.

U Republici Hrvatskoj primjenjuju se međunarodni računovodstveni standardi (MRS), koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. U sklopu svoje aktivnosti Odbor je dijelom revidirao više međunarodnih računovodstvenih standarda te uveo nove standarde o financijskom izvješćivanju (MSFI), s početkom primjene od 1. siječnja 2005. godine. Među njima i za banke posebno važne standarde o financijskim instrumentima 32 i 39. Banke, kao i druga trgovačka društva u Republici Hrvatskoj, primjenjuju MRS/MSFI izravno, ali neka pitanja iz djelokruga pojedinih MRS/MSFI pobliže su razrađena u podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke (Odluka o kontnom planu za banke, Odluka o statističkom izvješću banaka, Odluka o nadzornim izvješćima banaka, Odluka o konsolidiranim financijskim izvješćima banaka i Odluka o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza banaka). S tim u vezi HNB je tijekom 2005. godine započela proces usklađivanja navedenih akata s revidiranim MRS/MSFI te je bankovnim institucijama odaslala mišljenja i preporuke koje se odnose na primjenu revidiranih MRS u prijelaznom razdoblju do potpunog usklađivanja navedenih podzakonskih akata što se predviđa početkom 2006. godine.

U okviru svojih zadaća propisanih Zakonom o HNB, Hrvatska narodna banka je samostalna i neovisna u okviru Ustava i zakona u cjelokupnosti poslova iz svoje nadležnosti što se očituje između ostalog i u izdavanju i oduzimanju odobrenja za rad banaka, nadziranju poslovanja banaka i donošenju podzakonskih propisa kojima se regulira bankarsko poslovanje. U Hrvatskoj narodnoj banci poslovi **nadzora nad bankama** obavljaju se u okviru Sektora bonitetne regulative i nadzora banaka. U Sektoru ukupno rade 91 zaposlenik⁷ od toga četvero (4) na razini Sektora, a ostalih 87 organizirani su u pet direkcija. *Detaljnije o radu Sektora u Poglavlju IV - Jačanje administrativne sposobnosti.*

U području bankovne supervizije u Republici Hrvatskoj u potpunosti su implementirana svih 25 Bazelska načela bankovne supervizije, te je organizacija bankovne supervizije usmjerena na nadzor izloženosti rizika, te kontrolu upravljanja rizicima što je potvrđeno i u Izvješću poštivanju standarda i kodeksa (ROSC) sastavljanom na temelju procjene financijskog sektora od strane MMF u srpnju 2004. godine.

Tijekom 2005. intenzivirane su pripreme za implementaciju novog kapitalnog standarda (Basel II) u nacionalnu regulativu. Početkom 2005. osnovana je radna skupina sa zadaćom

⁷ stanje na dan 1. rujna 2005.

implementacije načela Basela II u bonitetnu regulativu. Tijekom 2005. godine održani su radni sastanci s devet najvećih banaka koji su prezentirale trenutno stanje i planove za implementaciju Basela II (kod kreditnog i operativnog rizika). Sve banke s kojima su vođeni pojedinačni razgovori u vlasništvu su banaka čije je sjedište u zemljama članicama EU, a kako je rok za primjenu Basela II u EU 1. siječnja 2007. godine iste imaju već razrađenu dinamiku primjene osnovnog i naprednog pristupa za mjerenje kreditnog i operativnog rizika. Radna skupina za implementaciju Basela II uspostavila je i kontakte s *home* supervizorima iz Austrije i Mađarske, a obavljani su i preliminarni razgovori s Banca d' Italia. Temeljni cilj ovih sastanaka i razgovora bio je međusobno informiranje o tijeku priprema za donošenje nacionalnih regulativa, informiranje o stajalištima glede nacionalnih diskrecija, te o načinu uključivanja HNB-a kao *host* supervizora u postupke licenciranja modela koje će provoditi *home* supervizor. Posebno su intenzivni razgovori vođeni s Financial Market Authority (FMA), Austrija pa je do kraja 2005. godine u planu održavanje još dva sastanka.

Tijekom srednjoročnog razdoblja planira se osnivanje Odbora za suradnju s bankama po pitanju primjene Basela II. Rad na implementaciju novog kapitalnog standarda u nacionalnu regulativu počeo će tijekom 2006. godine dok se konačni prijedlog regulative planira za 2009. (rok za implementaciju je 2010. godina) sve pod pretpostavkom da će Komisija objaviti Capital Adequacy Directive (CADIII) do kraja 2005. godine kako je planirano. Ti planovi temelje se i na spremnosti banaka i supervizije u RH za efikasno uvođenje novog kapitalnog standarda s ciljem izgradnje institucionalnih kapaciteta a da se pritom ne dovede u pitanje tekuće operativno poslovanje banaka i obavljanje supervizije.

Tijekom 2005. provedena je intenzivna edukacija za članove radne skupine za implementaciju Basela II, a u razdoblju od listopada do prosinca 2005. održat će se i interni seminari za zaposlenike Sektora za bonitetnu regulativu i nadzor banaka. Za rad na Baselu II neophodno su potrebni kadrovi svih profila (informatičari, matematičari, ekonomisti) kao i konzultanti specijalizirani za to područje.

Hrvatska narodna banka je tijekom 2005. intenzivirala aktivnosti radi potpisivanja Memoranduma o razumijevanju (Memorandum of Understanding - MOU) s nadzornicima iz Austrije, Italije i Mađarske. Tako je u lipnju 2005. potpisan MOU s Financial Market Authority (FMA), Austrija dok je potpisivanje MOU s Banca d' Italia i Hungarian Financial Supervisory Authority (HFSA) u završnoj fazi. Također, iskazan je interes o međusobnoj suradnji od strane Narodne banke Srbije i Centralne banke Crne Gore. Neformalni kontakti s nadzornicima iz Srbije i Crne Gore su već uspostavljeni. Do kraja 2005. u planu je provođenje zajedničkog izravnog (on-site) nadzora na temelju MOU s FMA. U svim do sad pripremljenim MOU, pored ostalog unijeta je i odredba o povjerljivosti podataka.

Hrvatska narodna banka je članica Grupe bankovnih supervizora centralne i istočne Europe (Group of banking supervisors from the Central and Eastern Europe - BSCEE) u okviru koje surađuje s ostalim supervizijama članicama u pogledu unapređenja nadzora kao i stručne edukacije kroz učešće na raznim seminarima.

3.9.1.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja– prikaz ostvarenog u 2005. godini

U NPPEU 2005. nisu predviđeni kratkoročni prioriteti za usklađivanje zakonodavstva za područje bankarstva. Tijekom 2005. godine HNB je počela s izmjenama regulative na koju su utjecali izmijenjeni i dopunjeni MRS i te MSFI. To su slijedeće odluke:

- Odluka o nadzornim izvješćima banaka,
- Odluka o konsolidiranim financijskim izvješćima grupe banaka i
- Odluka o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza banaka,
- Odluka o kontnom planu za banke
- Odluka o statističkom izvješću banke.

Izmjene i dopune navedenih odluka bit će objavljene tijekom 2006. godine.

U prosincu 2004. donesena je Odluka o obvezi dostavljanja Izvješća o podacima platnog prometa (NN br. 189/04) slijedom čega je HNB započela s prikupljanjem statističkih podataka iz platnog prometa banka i kartičnih kuća u skladu s prihvaćenim međunarodnim standardima u tom području. Prva izvješća su u HNB zaprimljena u srpnju 2005. godine.

Izmjenom i dopunom Odluke o Hrvatskom sustavu velikih plaćanja i o namiri na računima banaka u Hrvatskoj narodnoj banci (NN br. 34/05 i 74/05) uspostavljen je novi model izvršenja platnih transakcija vezanih za sustav prijeboja i namire vrijednosnih papira čime se rješava višegodišnji problem koji se odnosi na skraćivanje roka namire u skladu s međunarodno usvojenim standardima. Novim modelom uspostavljen je tzv. DVP (Delivery Versus Payment – isporuka uvjetovana plaćanjem) uz izvršenje svih platnih transakcija po osnovi trgovanja vrijednosnim papirima preko HSVP-a. Središnja depozitarna agencija kao poseban sudionik HSVP-a obavlja sve poslove vezane uz obračun platnih transakcija preko prolaznog računa za namiru trgovanja vrijednosnim papirima od 4. srpnja 2005. godine.

U smislu usklađivanja zakonodavstva iz područja štedno-kreditnih zadruga s direktivama i preporukama Europskog parlamenta i Europskog Vijeća u drugom kvartalu 2006. godine predviđeno je donošenje Zakona o štedno-kreditnim zadrugama.

3.9.1.2. Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva– projekcije za 2007. i 2008. godinu

Prema zadanim srednjoročnim prioritetima usklađivanja zakonodavstva - projekcije za 2007. i 2008. godinu, a uzimajući u obzir i stavove Europske komisije iznesene u AVIS-u kao i temeljem razgovora vođenih u sklopu sastanaka Pododbora za unutarnje tržište, u srednjoročnom razdoblju pored već navedenih poslova oko izrade koncepta regulative za Basel II početak će se s izradom regulative koja će biti u potpunosti usklađena s Direktivom **2001/24/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. godine o reorganizaciji i likvidaciji kreditnih institucija i Direktivom **2002/87/EZ** Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. godine o dodatnom nadzoru kreditnih institucija, osiguravajućih društava i investicijskih društava u financijskom konglomeratu i o izmjeni Direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 79/267/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ, 93/6/EEZ i 93/22/EEZ, i Direktiva 98/78/EZ i 2000/12/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća. Izrada regulative u koju će se implementirati navedene direktive te **CAD III** koja bi trebala biti objavljena od strane EK do konca 2005. godine, nametnut će potrebu za izmjenom i dopunom Zakona o bankama ili izradu novog zakona. Iz tih razloga realno je očekivati da će do potpune implementacije **svih** navedenih direktiva doći tijekom 2009. i 2010. godine.

Za predstojeće srednjoročno razdoblje (2007.-2008.) predviđa se donošenje akta kojim će se regulirati područje rada institucija koje izdaju elektronski novac, u skladu s odredbama

Direktive broj **2000/46/EC** o osnivanju, poslovanju i nadzoru institucija koje se bave izdavanjem elektronskog novca. Razvojem ovog područja poslovanja potrebno je izraditi regulativu kojom će biti obuhvaćene i druge nebankarske institucije koje sukladno odredbama Direktive br. 2000/46/EZ mogu izdavati sredstva plaćanja u obliku elektronskog novca.

U srednjoročnom razdoblju nastavit će se i s prilagodbom regulative za područje bankarstva s Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

3.9.2. OSIGURANJE

3.9.2.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva– prikaz ostvarenog u 2005. godini

Pravni okvir sustava osiguranja u Republici Hrvatskoj definiran je Zakonom o osiguranju i Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu, donesenih u četvrtom tromjesečju 2005. godine, usklađenih s direktivama i preporukama Europske Unije. Primjena Zakona planira se od 01. siječnja 2006. godine.

Zakon o osiguranju utvrđuje način pokretanja i pravila poslovanja društava za osiguranje, u smislu slobode pružanja usluga, razmjenu informacija s nadzornim tijelima država članica i Europskom komisijom. Zakon utvrđuje rizike i vrste osiguranja prema načelu pokrića rizika, oblik društva za osiguranje kao dioničko društvo i društvo za uzajamno osiguranje, način i pravila upravljanja rizicima u osiguranju, oblike tehničkih pričuva osiguranja, te imovinu za pokriće tehničkih pričuva osiguranja, pravila reosiguranja i osiguranja, izračun granice solventnosti, postupke i pravila nadzora, način i oblike financijskog izvješćivanja, pravila unutarnje revizije i postupak i način revizijskog pregleda, pravila i oblike intermedijara u osiguranju, način rješavanja sporova osiguranika.

Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu definirana je liberalizacija premija osiguranja, bolja zaštita žrtava u prometu, te učinkovitije ostvarivanje njihovih zahtjeva za naknadom štete.

1. siječnja 2006. godine stupa na snagu i Zakon o obveznim odnosima («Narodne novine» broj 35/2005), koji daje pravni okvir za ugovor o osiguranju i to: zajedničke odredbe za osiguranje imovine i osiguranje osoba, posebice osiguranje imovine i osiguranje osoba.

Predviđeno je donošenje provedbenih propisa u prva dva kvartala 2006. godine.

U Republici Hrvatskoj trenutno poslove osiguranja provode 24 društva za osiguranje, dok 2 društva provode poslove reosiguranja.

Također, trenutno posluje 13 društava za posredovanje u osiguranju koja djeluju po odobrenju Direkcije za nadzor društava za osiguranje, dok 176 zastupnika u osiguranju koji djeluju po odobrenju Direkcije za nadzor društava za osiguranje, a koji su registrirani kao pravne osobe, obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Isto tako aktivno je ukupno 140 zastupnika u osiguranju koji djeluju po odobrenju Ministarstva gospodarstva, a koji kao fizičke osobe u smislu obrta obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Ukupno ima 85 Stanica za tehnički pregled vozila koje djeluju po odobrenju Direkcije za nadzor društava za osiguranje, a koje su registrirane kao pravne osobe, te obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Hrvatski sabor je 17. studenoga 2005. donio Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN 140/05). Ovim Zakonom se objedinjuju Komisija za vrijednosne papire Republike Hrvatske, Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja i Direkcija za nadzor društava za osiguranje. Agencija se ustrojava kao samostalna, neovisna pravna osoba odgovorna Hrvatskom saboru. Temeljni ciljevi Agencije su promicanje i očuvanje stabilnosti financijskog sustava i nadzor zakonitosti poslovanja subjekata nadzora.

3.9.2.2. Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva– projekcije za 2007. i 2008. godinu

U srednjoročnom razdoblju planiran je dovršetak usklađivanja hrvatskog zakonodavstva u području osiguranja s pravnom stečevinom, te osiguranje djelotvorne provedbe usklađenog zakonodavstva.

Također se predviđa donošenje podzakonskih akata, koje će donijeti Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

3.9.3. VRIJEDNOSNI PAPIRI

3.9.3.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva– prikaz ostvarenog u 2005. godini

Pravni okvir za regulaciju ovog područja dan je Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (Narodne novine 84/02).

Daljnje usklađivanje zakonodavstva predviđeno je kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu vrijednosnih papira čije se donošenje planira u IV. kvartalu 2006. godine. Trgovanje vrijednosnim papirima u Republici Hrvatskoj odvija se na dvije burze, Zagrebačkoj i Varaždinskoj burzi. Zagrebačka burza središnja je hrvatska burza osnovana 1991. godine, dok je Varaždinska burza 1993. godine prvotno osnovana kao OTC tržište (Varaždinsko tržište vrijednosnica), da bi se u 2002. godini pretvorilo u burzu vrijednosnica. Izdavanje i trgovanje vrijednosnim papirima na hrvatskim burzama pod nadzorom je Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske, koja je osnovana 1996. godine radi uređenja, nadzora i razvoja hrvatskog tržišta kapitala, a za svoj rad odgovara Hrvatskom Saboru. U djelokrug Komisije za vrijednosne papire pripadaju izrada prijedloga zakona vezanih za tržište kapitala, odluke i rješenja o izdavanju dozvola brokerskim kućama i drugim ovlaštenim posrednicima pri trgovini vrijednosnim papirima, nadzor poslovanja burzi i tržišnih sudionika i nadzor nad poslovanjem Središnje depozitarne agencije. Novi Zakon o tržištu vrijednosnih papira i Zakon o preuzimanju dioničkih društava iz 2002. godine povećali su nadzorne i provedbene ovlasti Komisije za vrijednosne papire. Ostale promjene uvedene ovim zakonima bile su obveza za javna dionička društva s više od 100 dioničara i temeljnim kapitalom većim od 30 mil. kuna (4 mil. EUR) na uvrštenje svih svojih dionica na burzu; obavljanje poslova s vrijednosnim

papirima kod banaka; naglašavanje obveze izvještavanja; obveza da najava ponude o preuzimanju mora biti odobrena od strane Komisije; veće ovlasti Komisije u nadzoru svih sudionika preuzimanja te obveza da se Komisiji omogući potpuni uvid u sve podatke i dokumente koji imaju veze s preuzimanjem.

Slijedeća institucija važna za funkcioniranje tržišta je Središnja depozitarna agencija (SDA), koja predstavlja središnji depozitorij vrijednosnih papira Republike Hrvatske i obavlja prijeboj i namiru transakcija vrijednosnim papirima. Agencija je osnovana 1997. godine kao dioničko društvo temeljem Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (2002. godine zamijenio ga je Zakon o tržištu vrijednosnih papira) i temeljem Zakona o trgovačkim društvima. Većinski dioničar Agencije je Republika Hrvatska (62,2%), a ostali dioničari su razni sudionici tržišta kapitala.

Na Zagrebačkoj i Varaždinskoj burzi je na kraju lipnja 2004. godine bilo uvršteno ukupno 568 dionica tržišne kapitalizacije 61,3 mlrd. kuna odnosno 31% vrijednosti bruto društvenog proizvoda. Broj dionica uvrštenih na burze značajno je porastao tijekom 2003. godine nakon što je stupila na snagu odredba Zakona o tržištu vrijednosnih papira iz 2002. godine koja je obvezivala sva javna dionička društva s određenim kapitalom i brojem zaposlenih da se uvrste na burzu. No, od tih dionica aktivno je samo oko 200 dionica. Trgovanje dionicama u posljednje dvije godine pokazuje blagi trend rasta, a ukupan promet dionicama na obje burze u prvom polugodištu 2004. godine iznosio je 1,5 mlrd. kuna. Na Zagrebačkoj burzi na kraju lipnja kotiralo je 15 obveznica tržišne kapitalizacije 17,8 mlrd. kuna (8,7% bruto društvenog proizvoda). Najveći dio tržišne kapitalizacije odnosi se na osam državnih obveznica (13 mlrd. kuna). Tržište korporativnih obveznica vrlo je plitko, no krajem 2003. i u prvoj polovici 2004. godine znatno je poraslo zahvaljujući novim izdanjima nekoliko korporativnih obveznica ponajboljih hrvatskih poduzeća. Jedna od prepreka razvoju tržišta korporativnih obveznica donedavno je bilo i to što nije bilo dugoročne kunske krivulje prinosa, odnosno referentne dugoročne kamatne stope. Naime, do 2003. godine sva izdanja obveznica na domaćem tržištu bila su denominirana u eurima. Sredinom 2003. godine Republika Hrvatska izdala je prvu kunsku obveznicu s rokom dospijeća od 5 godina, nakon koje je ubrzo uslijedilo i jedno izdanje korporativnih kunskih obveznica. Pojava velikih institucionalnih investitora, mirovinskih i investicijskih fondova, pogodovala je razvoju tržišta obveznica (osobito državnih obveznica, u koje su obvezni mirovinski fondovi obvezni ulagati najmanje 50% ukupnih sredstava). Tako promet obveznicama od 2002. godine kontinuirano raste i višestruko premašuje promet dionicama. U prvih šest mjeseci ove godine iznosio je 7,5 mlrd. kuna a ostvaren je uglavnom u trgovanju državnim obveznicama.

Hrvatski sabor je 17. studenoga 2005. donio Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN 140/05). Ovim Zakonom se objedinjuju Komisija za vrijednosne papire Republike Hrvatske, Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja i Direkcija za nadzor društava za osiguranje.

3.9.3.2. Srednjoročni prioriteti usklađivanja– projekcije za 2007. i 2008. godinu

Komisija za vrijednosne papire RH ima u planu srednjoročni prioritet usklađivanja Zakona o preuzimanju dioničkih društava i to u periodu od 2006.-2008. godine kada bi Zakon trebao biti usklađen sa Direktivama Europske Unije.

3.9.4. INVESTICIJSKE USLUGE

3.9.4.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva– prikaz ostvarenog u 2005. godini

Razvoj fondovske industrije u Hrvatskoj započeo je 1997. godine osnivanjem sedam privatizacijskih investicijskih fondova u sklopu projekta kuponske privatizacije. Privatizacijski investicijski fondovi su umjesto novčanih sredstava od ulagača javno prikupljali privatizacijske kupone od sudionika kuponske privatizacije i na dražbama Fonda za privatizaciju mijenjali ih za privatizacijske dionice. Cilj privatizacijskih fondova bio je da najkasnije pet godina od osnivanja strukturu svoje imovine usklade s odredbama Zakona o investicijskim fondovima i nastave djelovati kao zatvoreni investicijski fondovi. I prije isteka zakonskog roka, sva društva za upravljanje podnijela su zahtjev za nastavak djelovanja kao zatvoreni investicijski fondovi sukladno Zakonu o investicijskim fondovima, a nekoliko ih se nakon toga pripajanjem pretvorilo u holding društva.

Zakonski okvir za fondovsku industriju čine Zakon o investicijskim fondovima i odluke koje se na njemu temelje. U četvrtom tromjesečju donesen je novi Zakon o investicijskim fondovima, kojim su definirani otvoreni, zatvoreni i fondovi rizičnog kapitala (venture capital funds). U potpunosti je usklađen sa EU Direktivama i to: Direktiva Europske Unije o društvima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire iz 1985. ("Council Directive on the Coordination of Laws, Regulations and Administrative Provisions Relating to Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities (UCITS) 85/611/EEC, 88/220/EC, 95/26/EC, 2000/64/EC, 2001/107/EC i 2001/108/EC"). Zakon se počinje primjenjivati 1. siječnja 2006. godine.

3.9.4.2. Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva– projekcije za 2007. i 2008. godinu

U srednjoročnom razdoblju planirane su daljnje aktivnosti na usklađivanju zakonodavstva.

3.10. INFORMACIJSKO DRUŠTVO I MEDIJI

3.10.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG U 2005. GODINI

Tijekom 2005. godine doneseni su sljedeći zakonski i podzakonski propisi:

- 1) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o telekomunikacijama (NN 70/05)
- 2) Uredba o ograničenjima uporabe radijskih frekvencija (NN 2/05)
- 3) Pravilnik o uvjetima stavljanja na tržište, stavljanja u pogon i uporabu radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme (NN 5/05)
- 4) Pravilnik o tehničkim pregledima u telekomunikacijama (NN 7/05 I 129/05)
- 5) Pravilnik o elektromagnetskoj kompatibilnosti (EMC) (NN 16/05)
- 6) Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o koncesijama i dozvolama za obavljanje telekomunikacijskih usluga (NN 26/05)
- 7) Pravilnik o plaćanju naknade za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti (NN 26/05)
- 8) Pravilnik o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji (NN 45/05 I 99/05)
- 9) Pravilnik o izmjenama i dopuni pravilnika o plaćanju naknade za dodjelu i uporabu radijskih frekvencija (NN 93/05)
- 10) Pravilnik o jedinstvenom europskom broju za hitne službe (NN 108/05)
- 11) Pravilnik o osnovnim telekomunikacijskim uslugama (NN 123/05)
- 12) Pravilnik o uvjetima i načinu utvrđivanja mjerodavnih tržišta u telekomunikacijama (NN 127/05)
- 13) Pravilnik o dodjeli radijskih frekvencija (NN 129/05)

„*Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj*“ je u postupku izradbe i bit će završena do kraja ožujka 2006. godine. Svrha izradbe Strategije je utvrđivanje sustavnih, jezgrovitih i jasnih smjernica svim institucijama javne vlasti u poticanju razvoja širokopojasnog pristupa internetskim uslugama u Republici Hrvatskoj. Strategija se temelji na relevantnoj stečevini Europske i na najnovijim znanstvenim i tehnološkim dostignućima u tom području. Poticanje razvoja širokopojasnog pristupa, kao jednog od stupova razvoja informacijskog društva, temeljno je strateško opredjeljenje Republike Hrvatske.

Strategija se sastoji od sedam cjelina, i to:

- pregled i ocjena stanja u Republici Hrvatskoj,
- pregled stanja u Europskoj uniji,
- kratki pregled tehnološke podloge i razvoja,
- smjernice politike institucija javne vlasti,
- politika poticajnih mjera gospodarskog značaja,
- plan djelovanja,
- sažetak Strategije.

„*Strategija razvoja telekomunikacija u Republici Hrvatskoj*“ također je u postupku izradbe i bit će dovršena do kraja 2006. godine. Ovom se Strategijom utvrđuju smjernice razvoja Republike Hrvatske u području telekomunikacija u sljedećem srednjoročnom razdoblju. Strategija predstavlja temeljni dokument kojim se dugoročno uređuju osnovna načela i smjernice razvoja telekomunikacija i radijskih komunikacija te određuju nacionalni prioriteti u planiranju razvoja telekomunikacijskih usluga i djelatnosti. Strategija će odražavati politiku Vlade Republike Hrvatske u području telekomunikacija, koja mora biti u skladu s općom

Vladinom politikom u pogledu zaštite slobode tržišnog natjecanja, promicanja interesa građana i potrošača, s posebnim naglaskom na zaštitu interesa korisnika s posebnim potrebama, promicanja dostupnosti osnovnih (univerzalnih) telekomunikacijskih usluga, te razvoja infrastrukture informacijskog društva.

Strategija se sastoji od sljedećih cjelina:

- analiza stanja propisa – preostale neusklađenosti s pravnom stečevinom EU,
- analiza stanja tržišta – osnovni pokazatelji razvijenosti po tržišnim segmentima,
- analiza dosadašnjeg ustrojstva i rada regulatornog tijela te poboljšanja učinkovitosti djelovanja regulatornog sustava,
- uloga Vlade Republike Hrvatske i regulatornog sustava u području telekomunikacija,
- gospodarski i socijalni utjecaji politike u području telekomunikacija,
- izazovi strategije i politike u telekomunikacijama
- zaključna razmatranja i sažetak smjernica Strategije.

U tijeku 2005. godine. donesen je Nacionalni program informacijske sigurnosti u Republici Hrvatskoj i Plan provedbe Nacionalnog programa informacijske sigurnosti u Republici Hrvatskoj za 2005. godinu. Zakon o elektroničkoj ispravi u postupku je donošenja u Hrvatskom saboru i bit će donesen do kraja 2005. godine. Do kraja 2005. predviđa se donošenje Zakona o informacijskoj sigurnosti, Zakona o tajnosti podataka i Zakona o sigurnosnim službama RH.

Zakon o elektroničkoj ispravi, koji je u postupku donošenja, omogućit će dodatni poticaj automatizaciji rada tijela državne uprave. Usporedo s implementacijom sigurne infrastrukture (PKI + smart-kartice) provodit će se projekt jačanja suvremenih funkcija uprave i ponude "on-line" javnih usluga.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka donijelo je *Pravilnik o uvjetima koje mora zadovoljavati plovni objekt, te fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila (NN 41/05)*, koji obvezuje svakoga davatelja usluge chartera na korištenje digitalnog certifikata, PKI infrastrukture i smart kartica, kao (preduvjeta) nužnosti za uvođenje web usluge "e-crew".

Republika Hrvatska prihvatila je na 1. dijelu Svjetskog skupa na vrhu o informacijskom društvu (WSIS 2003) Deklaraciju o načelima (*Declaration of Principles*) i Plan djelovanja (*Action Plan*). Ta dva dokumenta predstavljaju temeljnu platformu Republike Hrvatske u izgradnji informacijskog društva.

U 2006. godini bit će pripremljen tekst novoga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima, radi njihovog usklađivanja s Direktivom o televiziji bez granica i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji. Svrha je ovih promjena je uspostava transparentnog, predvidljivog i učinkovitog zakonskog okvira za rad Vijeća za elektroničke medije i Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije. U postupku izbora Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije glavnu ulogu imat će udruge civilnoga društva.

U provedbi Zakona o medijima donesen je Pravilnik o uvjetima, kriterijima i postupku provođenja javnog natječaja za dodjelu sredstava u svrhu poticanja i zaštite pluralizma i raznovrsnosti medija (NN 88/05).

3.10.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008.

Srednjoročni prioritet (projekcija za 2007. i 2008. godinu) u području informacijskog društva i medija, prema novom dokumentu o pristupnom partnerstvu s Republikom Hrvatskom, čini usvajanje potrebnih zakonskih i podzakonskih propisa kojima se upotpunjuje regulatorni okvir i uvodi tržišno natjecanje na svim područjima.

U cilju ostvarenja ovoga prioriteta u srednjoročnom razdoblju, do 2008. godine, ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka će, u suradnji s drugim nadležnim tijelima državne uprave i ostalim institucijama, a ovisno o osiguranju potrebnih izvora sredstava (iz državnog proračuna republike hrvatske, pristupnih fondova EU (Phare, ISPA) ili drugih programa strane pomoći), provoditi sljedeće programske aktivnosti:

- Izrada Nacrta prijedloga potrebnih izmjena i dopuna zakona o telekomunikacijama (odnosno donošenja novog zakona o elektroničkim komunikacijama), na temelju provedene analize primjene zakona o telekomunikacijama i zakona o pošti te analize rada i poslova Hrvatske agencije za telekomunikacije i Vijeća za poštanske usluge (nositelj – MMTPR u suradnji s Hrvatskom agencijom za telekomunikacije i vijećem za poštanske usluge),
- Izrada studije "Praćenje učinaka liberalizacije i deregulacije telekomunikacija u Republici Hrvatskoj" (nositelj – MMTPR u suradnji s Hrvatskom agencijom za telekomunikacije i akademskom zajednicom).

rok izvršenja: 2007./2008.

U srednjoročnom razdoblju Vijeće za elektroničke medije i Ministarstvo kulture nastavit će raditi na potpunoj provedbi medijskog zakonodavstva (Zakon o medijima, Zakon o elektroničkim medijima i Zakon o HRT-u), čime će se osigurati neovisni rad medija i sloboda izražavanja.

3.10.3. TELEKOMUNIKACIJE I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

3.10.3.1. Telekomunikacije

U 2005. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o telekomunikacijama (NN 70/05), kojim su učinjeni daljnji koraci u liberalizaciji telekomunikacijskog tržišta i poticanju tržišnog natjecanja, uz postupno uvođenje i primjenu svih odredaba novoga regulatornog okvira EU u elektroničkim komunikacijama (telekomunikacijama), te jačanje institucionalnih sposobnosti, ovlasti i odgovornosti Hrvatske agencije za telekomunikacije, kao i djelotvornosti rada telekomunikacijske inspekcije u sklopu Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Donesenim izmjenama i dopunama Zakon o telekomunikacijama dodatno je usklađen s mjerodavnom stečevinom Europske unije, osobito u pogledu jačanja institucionalnih sposobnosti i odgovarajućih stručno-kontrolnih ovlasti regulatornog tijela u telekomunikacijama, tj. provedbe inspeksijskog i stručnog nadzora u telekomunikacijama, uključujući ovlasti telekomunikacijskih inspektora u nadležnom Ministarstvu i

telekomunikacijskih nadzornika kao ovlaštenih osoba Hrvatske agencije za telekomunikacije, te javnosti i transparentnosti rada regulatornog tijela. Osigurana je djelotvornija zaštita prava korisnika usluga i dodatne mogućnosti iz vansudskog rješavanja sporova (uz primjenu postupaka mirenja i arbitraže), usklađene su obveze operatora i Agencije u vezi s pristupom izdvojenoj lokalnoj petlji i pripadajućim sadržajima s mjerodavnim propisima EU, te su dodatno razrađene ovlasti Agencije u reguliranju cijena telekomunikacijskih usluga operatora i davatelja usluga sa znatnijom tržišnom snagom na svim mjerodavnim tržištima.

U području provedbenih propisa Zakona o telekomunikacijama (NN 122/03, 158/03, 60/04 i 70/05) na snazi su podzakonski propisi koji su doneseni na temelju tog Zakona, kao i određeni broj podzakonskih propisa donesenih na temelju ranije važećih zakonskih propisa o telekomunikacijama, a koji se primjenjuju do donošenja novih propisa, ako nisu u suprotnosti s važećim Zakonom o telekomunikacijama.

Na temelju Zakona o telekomunikacijama Vlada Republike Hrvatske donijela je u 2005. godini Uredbu o ograničenjima uporabe radijskih frekvencija (NN 2/05), dok je ministar mora, turizma, prometa i razvitka donio sljedeće pravilnike:

- 1) Pravilnik o uvjetima stavljanja na tržište, stavljanja u pogon i uporabu radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme (NN 5/05)
- 2) Pravilnik o tehničkim pregledima u telekomunikacijama (NN 7/05 i 129/05)
- 3) Pravilnik o elektromagnetskoj kompatibilnosti (EMC) NN 16/05)
- 4) Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o koncesijama i dozvolama za obavljanje telekomunikacijskih usluga (NN 26/05)
- 5) Pravilnik o plaćanju naknade za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti (NN 26/05)
- 6) Pravilnik o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji (NN 45/05 i 99/05)
- 7) Pravilnik o izmjenama i dopuni pravilnika o plaćanju naknade za dodjelu i uporabu radijskih frekvencija (NN 93/05)
- 8) Pravilnik o jedinstvenom europskom broju za hitne službe (NN108/05)
- 9) Pravilnik o osnovnim telekomunikacijskim uslugama (NN 123/05)
- 10) Pravilnik o uvjetima i načinu utvrđivanja mjerodavnih tržišta u telekomunikacijama (NN 127/05)
- 11) Pravilnik o dodjeli radijskih frekvencija (NN 129/05)

Navedeni podzakonski propisi doneseni su u svrhu daljnjeg usklađivanja telekomunikacijskog zakonodavstva s pravnom stečevinom eu, i to poglavito s mjerodavnim odredbama novoga regulatornog okvira EU u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (telekomunikacija).

Također, do kraja 2005. godine bit će osnovano Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga, za što su stvoreni preduvjeti sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o telekomunikacijama (NN 70/05).

U sklopu priprema za provedbu postupka daljnje privatizacije HT – Hrvatskih telekomunikacija d.d. (3. faza privatizacije), koja bi se trebala dovršiti do 30. lipnja 2006. godine, Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za privatizaciju HT-a d.d., koje je zadužila za izradu prijedloga načina i dinamike provođenja daljnje privatizacije HT-a d.d.

3.10.3.2. Informacijska tehnologija

U skladu s obvezama iz NPPEU 2005. Vlada je donijela «Nacionalni program informacijske sigurnosti» i «Operativni program aktivnosti 2005.-2008.» Nacionalni program informacijske sigurnosti pripremio je ekspertni tim i usuglašen je nakon provedene javne rasprave. Na temelju programa formiran je nacionalni ekspertni tim koji će pratiti provedbu Operativnog programa.

Pripremljen je i očekuje se upućivanje u proceduru paket zakona koji obuhvaćaju informacijsku sigurnost (i sigurnost) a on sadrži:

1. Zakon o sigurnosnim službama (novi tekst zakona)
2. Zakon o tajnosti podataka
3. Zakon o informacijskoj sigurnosti

Za poslove državne uprave u području informacijske tehnologije nadležna su sljedeća tijela državne uprave:

- Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Uprava telekomunikacija i pošte, - Središnji državni ured za e-Hrvatsku
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

3.10.4. INFORMACIJSKO DRUŠTVO

Republika Hrvatska prihvatila je na 1. dijelu Svjetskog skupa na vrhu o informacijskom društvu (WSIS 2003) Deklaraciju o načelima (*Declaration of Principles*) i Plan djelovanja (*Action Plan*). Ta dva dokumenta predstavljaju temeljnu platformu Republike Hrvatske u izgradnji informacijskog društva.

Ministarstva pravosuđa je sredinom 2005. godine otvorilo web portal s pristupom digitalnim zemljišnim knjigama na Internetu (e-izvadak/e-gruntovnica) te je napravljena interna stranica (Intranet) Ministarstva pravosuđa. Sinkronizirano se provodi usklađivanje zemljišno knjižnih i katastarskih podataka, što se provodi u svrhu uspostave novog sustava registracije nekretnina i uspostave baze zemljišno knjižnih podataka.

Započeo je i projekt „e-oglasna ploča sudova“ zbog povećanja transparentnosti rada sudova i osiguravanja veće pravne sigurnosti hrvatskih građana u zemlji i svijetu. Omogućavanja uvida javnosti i medija u pojedine sudske postupke povećava se kontrola rada sudova, postiže ubrzavanja sudskih postupaka, a uspostavlja i jedan od kontrolnih mehanizama u provođenju antikorupcijske politike i smanjenje troškova sudskih postupaka. Očekuje se da će projekt biti završen 2006. godine.

U 2005. i 2006. godini će i dalje raditi na uspostavi informacijsko-komunikacijske infrastrukture sudova (LAN i WAN) kao bitnog preduvjeta za implementaciju integriranog sustava za upravljanje sudskim predmetima (ICMS). Početkom 2007. godine planira se dovršenje pilot faze ICMS projekta. Razvoj ICMS-a i sređivanje zemljišnih knjiga financira se sredstvima EU i zajma Svjetske banke. Proces informatizacije pravosuđa je popraćen informatičkom obukom i edukacijom državnih službenika i namještenika te pravosudnih dužnosnika.

Vrhovni sud RH, Upravni sud RH i Visoki trgovački sud u Zagrebu objavljuju svoje odluke na Internetu, doprinoseći na taj način većoj transparentnosti sudskih aktivnosti i ujednačavanju sudske prakse. „E-sudska praksa“ omogućuje široj pravnoj i općoj javnosti

pristup do sudskih odluka pomoću pregleda i pretraživanja baze sudskih odluka. Svrha je usluge: ojačati vladavinu prava i demokracije u Hrvatskoj uvođenjem transparentnog i integralnog pristupa sudskim odlukama Vrhovnog suda Hrvatske i drugih sudova.

U Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva formirana je Središnja baza podataka obrtnog registra koja sadrži registarske podatke o svim obrtima u Republici Hrvatskoj. Korištenjem Web tehnologije i Intranet/Internet infrastrukture, svi podaci o obrtnom registru su ažurirani i promptni. Obrtni registar se nalazi na Internetu, pa su kompletni podaci o svim registriranim obrtima dostupni najširoj javnosti bez naknade.

U 2005. godini Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva uključilo se u Program „One Stop Shop“, odnosno **HITRO.HR** servis Vlade Republike Hrvatske za ubrzanu komunikaciju građana i poslovnih subjekata s državnom upravom i to na način da je na pet lokacija Financijske agencije i to u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Rijeci i Vukovaru omogućen pristup aplikaciji za vođenje Obrtnog servisa, a do kraja godine je dogovoreno otvaranje još desetak lokacija.

U 2006. godini planira se povećati učinkovitost upisa obrta putem Internetske registracije. Za taj korak potrebno je ispuniti tehnološke i zakonske uvjete.

Državna geodetska uprava predstavila je i pustila u korištenje javni web servis „e-katastar“. Pregledi katastarskih podataka služe za uvid u središnju bazu postojećih katastarskih podataka Republike Hrvatske. Katastarski podaci temeljni su registar o nekretninama u Republici Hrvatskoj i imaju presudno značenje za vođenje svih evidencija o prostoru, razvoj tržišta nekretnina i gospodarstva u cijelosti. Objedinjeni podaci iz svih 115 katastarskih ureda i ispostava čine bazu od 16,7 milijuna katastarskih čestica.

Započet je i projekt višenamjenskog prostornog informacijskog sustava (VPIS) koji će povezivati temeljne prostorne baze podataka u jedinstveni informacijski sustav omogućavajući svim korisnicima da ga koriste i nadograđuju svojim atributnim podacima.

3.10.5. AUDIOVIZUALNA POLITIKA

Republika Hrvatska je tijekom 2005. godine provodila važeće medijsko zakonodavstvo, Zakon o medijima (NN 59/04), Zakon o elektroničkim medijima (NN 122/03) i Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (NN 25/03).

Od strane Vijeća za elektroničke medije proveden je javni natječaj za dodjelu sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, te su dodijeljena sredstva za sufinanciranje programskih sadržaja, kojima je svrha realizacija pluralizma i raznovrsnosti medija. Sredstva su dodijeljena u korist devedeset i tri radijska nakladnika i sedamnaest televizijskih nakladnika.

Sukladno Zakonu o elektroničkim medijima, u 2005. godini Vijeće za elektroničke medije provelo je četiri javna natječaja za dodjelu koncesija za obavljanje radijske i televizijske djelatnosti te su dodijeljene dvadeset i pet radijske i tri televizijske koncesije. Na ovaj način osigurano je daljnje uspješno obavljanje djelatnosti radija i televizije na području Republike Hrvatske.

IV.

v.

3.11. POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVITAK

3.11.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA

U dijelu koji se odnosi na politiku ruralnog razvitka, tijekom 2005. godine objavljen je Pravilnik o provedbi programa razvitka seoskog prostora (NN br. 71/05), koji je djelomično usklađen s odredbama pravnih propisa koji reguliraju područje ruralnog razvitka u državama članicama Europske unije (Uredba Vijeća EZ br. 1257/1999). Također se pristupilo izradi Pravilnika o potpori u sklopu programa očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina.

Sukladno prioritetnim aktivnostima u smislu korištenja pretpripravnog fonda - SAPARD-a tijekom 2005. godine pristupilo se izradi Pravilnika o provedbi mjera SAPARD-a (prema Uredbi Vijeća EZ br. 1268/1999).

Odredbe Zakona o stočarstvu najvećim su dijelom usklađene s odredbama pravnih propisa koji reguliraju područje stočarstva u državama članicama Europske unije.

Nizom podzakonskih propisa detaljnije su uređuju odnosi koji proizlaze iz ovoga zakona. Dio njih donesen je već ranije, a dio je tijekom 2005. godine usklađen sa odredbama EU zakonodavstva.

Tijekom 2005. godine izrađena su četiri pravilnika i to:

- Pravilnik o kakvoći svinjskih trupova i polovica na liniji klanja,
- Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih goveda,
- Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih ovaca i koza,
- Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih svinja.

Izrađen je također i Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, koji je u potpunosti usklađen s odredbama propisa koji reguliraju područje sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja u državama članicama europske unije te je početkom listopada 2005. godine objavljen u NN 140/05.

3.11.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA

Zakonodavne mjere koje su predviđene kao srednjoročni prioriteti u dijelu koji se odnosi na ruralni razvoj jesu daljnji nastavak i poboljšanje usklađivanja s pravnom stečevinom zajednice (sukladno uredbama Vijeća EZ br. 1257/1999, 1268/1999 te najnovijoj 1698/2005). U 2006. godini nastavit će se započeto usklađivanje propisa područja politike ruralnog razvitka započeto u 2005. godini. U planu je ispunjavanje slijedećih obveza:

- Izrada pravilnika o provedbi IPARD programa

- Usvajanje strategije ruralnog razvitka RH (čiji je nacrt izradio FAO u suradnji s MPŠVG-om)
- Radi praćenja stanja, evidencija i poboljšanja gospodarenja privatnim šumama osnovat će se *Šumarska savjetodavna služba*

U dijelu koji se odnosi na usklađivanje zakonodavstva u području ekološke poljoprivrede tijekom 2006. godine neophodno je dovršiti usklađivanje podzakonskih propisa koji su već djelomično usklađeni s odredbama uredbi EU.

Zakonodavne mjere koje su predviđene kao srednjoročni prioriteti su daljnji nastavak i osjetno poboljšanje usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice u području poljoprivrede.

Vežano za to potrebno je u cijelosti uskladiti Zakon o stočarstvu te dalje nastaviti unapređivati sustav ispitivanja kvalitete svježeg, sirovog mlijeka i sustav ocjene i klasiranja trupova i polovica na liniji klanja kod domaćih životinja. Također je potrebno u cijelosti uskladiti podzakonske akte te nastaviti unapređivati sustav certificiranja sjemena i sadnog materijala.

3.11.3. POLJOPRIVREDNA POLITIKA

Ustrojavanje sustava računovodstvenih podataka u poljoprivredi obveza je svih država članica EU. Sustav predstavlja instrument Europske komisije za vrednovanje dohotka poljoprivrednih gospodarstava te praćenja učinaka mjera zajedničke poljoprivredne politike EU. Temeljem uzorka poljoprivrednih gospodarstava (uzimajući u obzir regionalni aspekt, aspekt veličine gospodarstva i vrste proizvodnje), svake godine se prikupljaju računovodstveni podaci iz kojih se izračunavaju strukturni i ekonomski pokazatelji vezani uz poljoprivredu.

Tijekom 2005. godine započete su pripremne aktivnosti, u smislu razmatranja organizacijskih i metodoloških mogućnosti za uvođenje „*Farm accountancy data network*“ (FADN) sustava u RH.

Za 2006. godinu planira se uspostava administrativne strukture potrebne za funkcioniranje sustava (Nacionalni odbor i provedbena agencija) te priprema metodologije za njegovu provedbu u RH.

U 2007. i 2008. godini planiraju se daljnje aktivnosti s ciljem uspostave FADN sustava u skladu sa zahtjevima EU, koje će obuhvatiti i provedbu pilot projekta – probno FADN istraživanje.

Zakonodavne mjere u dijelu koji se odnosi na **ruralni razvoj** obuhvaćaju nastavak usklađivanja propisa izradom pravilnika o provedbi IPARD programa te usvajanjem strategije ruralnog razvitka RH (čiji je nacrt izradio FAO u suradnji s MPŠVG-om).

U dijelu koji se odnosi na usklađivanje zakonodavstva u području **ekološke poljoprivrede** tijekom 2006. godine neophodno je uskladiti podzakonske propise odnosno slijedeće pravilnike:

- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda
- Pravilnik o postupku i uvjetima za stjecanje znaka ekološkog proizvoda
- Pravilnik o preradi u ekološkoj poljoprivredi

- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji životinjskih proizvoda
- Pravilnik o deklaraciji ekoloških proizvoda
- Pravilnik o uvjetima i načinu upisa u upisnike ekološke proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
- Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u preradi vlakana
- Pravilnik o sustavu ocjenjivanja sukladnosti u ekološkoj proizvodnji

Navedeni pravilnici su već djelomično usklađeni, međutim nužno je potpuno usklađivanje s odredbama uredbi EU.

Politika kvalitete - u dokumentu glavni zadaci tijela državne uprave u procesu približavanja EU za razdoblje 2004. - 2007., u poglavlju 7. Poljoprivreda, kao ključna mjera navedeno je da RH treba usvojiti i provoditi mjere u skladu sa standardima u području politike kvalitete te uspostaviti nadležno tijelo koje će u tom cilju:

- Provjeravati opravdanost zahtjeva za zemljopisnom oznakom, oznakom podrijetla ili potvrdom o posebnim značajkama;
- Osigurati postojanje ovlaštenih inspekcijskih struktura.

Zakonom o hrani (NN 117/03, 130/03, 48/04) koji je stupio na snagu u srpnju 2003. godine, područje zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla za prehrambene proizvode preuzeto je iz nadležnosti državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (DZIV) u nadležnost ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva. Odredbe zakona o hrani također su obuhvatile i područje posebnih svojstava hrane koja može nositi oznaku „tradicionalni ugled“.

Do stupanja na snagu Zakona o hrani, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi namijenjeni ljudskoj prehrani mogli su se štititi prema Zakonu o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga (NN 78/1999) pri Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo. Budući da ovaj Zakon nije bio u potpunosti usklađen s EU propisima, DZIV je kroz CARDS projekt pristupio izradi novog Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga (NN 173/03), koji je stupio na snagu 31. listopada 2003. godine. Ovaj novi Zakon se ne primjenjuje na proizvode i usluge u dijelu u kojem je stjecanje, sustav zaštite i ostvarivanje prava u korištenju oznaka uređeno posebnim propisima, što znači da se ne primjenjuje na oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla hrane koje su uređene Zakonom o hrani. Međutim, kako bi se odredbe Zakona o hrani u ovom dijelu mogle primijeniti u praksi nužno je bilo donijeti podzakonske akte i ustrojiti sustav registracije navedenih oznaka.

Rok za isto prema Zakonu o hrani je tri godine od dana stupanja na snagu zakona, no zbog činjenice da se prema novom Zakonu o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga (NN 173/03) nisu više mogli pred DZIV-om podnijeti zahtjevi za registraciju oznaka za prehrambene proizvode, bilo je nužno čim prije donijeti podzakonske akte koji će omogućiti provedbu zakonskih odredbi.

U 2005. godini donesena su dva pravilnika:

1. Pravilnik o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane NN 80/05;

2. Pravilnik o priznavanju posebnih svojstava hrane i dodjeli oznake „tradicionalni ugled“ NN 127/05.

U 2006. godini prioritetnim je određena implementacija pravilnika o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane i pravilnika o priznavanju posebnih svojstava hrane i dodijeli oznake „tradicionalni ugled“, koji su doneseni na temelju zakona o hrani. Na taj način će se osigurati provedba i implementacija temeljni odredbi zakona u dijelu koji se odnosi na oznake izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla hrane i oznake tradicionalni ugled hrane (posebna svojstva). Time se ujedno ostvaruju uvjeti za uspostavu sustava za provjeru opravdanosti zahtjeva i odobravanja registracije navedenih oznaka pri Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Radi praćenja stanja, evidencija i poboljšanja gospodarenja privatnim šumama osnovat će se *Šumarska savjetodavna služba*.

3.11.4. STOČARSTVO

Stočarska proizvodnja, posebice u dijelu koji se odnosi na genetsko unaprjeđivanje domaćih životinja, određena je Zakonom o stočarstvu (NN 70/97, 36/98 i 151/03).

Ovim Zakonom određeni su odnosi u uzgoju pojedinih vrsta i pasmina domaćih životinja, regulirano je njihovo držanje te kakvoća stočne hrane i primarnih proizvoda stočarstva, pri čemu nije uključena njihova zdravstvena ispravnost.

Najvećim dijelom podzakonskih propisa detaljnije su uređuju odnosi koji proizlaze iz ovoga zakona. Dio njih donesen je već ranije, a dio je tijekom 2005. godine usklađen sa odredbama EU zakonodavstva.

Tijekom 2005. godine izrađena su četiri pravilnika i to:

- Pravilnik o kakvoći svinjskih trupova i polovica na liniji klanja,
- Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih goveda,
- Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih ovaca i koza,
- Pravilnik o metodama za ispitivanje osobina i procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih svinja.

U 2006. godini planira se donošenje izmjena i dopuna zakona o stočarstvu, čime bi se on u potpunosti uskladio s propisima zajednice. Ujedno je predviđena izrada i usvajanje pravilnika o kakvoći jaja, koji bi bio usklađen s Uredbom 2295/03.

U 2005. godini radilo se na uspostavi sustava ocjene svinjskih trupova i polovica na liniji klanja kojim će se osigurati mogućnost plaćanja otkupljenih životinja prema kakvoći polovica. U idućem će se razdoblju omogućiti promjena načina prodaje utovljenih životinja te će se na taj način razviti sustav prijavljivanja cijena otkupljenih grla.

Tijekom 2005. godine započela je provedba programa razvitka govedarske proizvodnje u Republici Hrvatskoj, kojim se stvara osnovica za uspostavu novih proizvodnih sustava u

govedarstvu i na taj način kod ove izuzetno značajne poljoprivredne grane postiže veća razina konkurentnosti. U izradi je i program razvitka svinjogojske proizvodnje u republici hrvatskoj čija se primjena može očekivati u 2006. godini.

3.11.5. BILJNA PROIZVODNJA

Zakonom o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja uređuje se proizvodnja, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala, priznavanje sorti poljoprivrednog bilja, upis sorti poljoprivrednog bilja u sortnu listu, održavanje sorti poljoprivrednog bilja, nadležnost službenih tijela u poslovima iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, inspekcijski nadzor kao i druga pitanja od značenja za provedbu jedinstvenog sustava poljoprivrednog sjemenarstva i rasadničarstva.

Podzakonskim propisima detaljnije se uređuju odnosi koji proizlaze iz ovoga zakona. Dio njih donesen je ranije, a dio je tijekom 2005. godine usklađen sa odredbama direktiva Europske unije koje reguliraju ovo područje.

Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, koji je u potpunosti usklađen s odredbama propisa koji reguliraju područje sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja u državama članicama Europske unije usvojen je i objavljen u NN 140/05.

U 2006. godini planira se donošenje četiri pravilnika, koji će biti usklađeni s relevantnim propisima EU:

1. Pravilnik o upisu sorti u sortnu listu;
2. Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena žitarica;
3. Pravilnik o stavljanju na tržište reprodukcijaskog materijala voća;
4. Pravilnik o stavljanju na tržište reprodukcijaskog materijala vinove loze.

Tijekom 2005. godine započela je izrada programa razvitka povrćarske proizvodnje u Republici Hrvatskoj, kojim se stvara osnovica za uspostavu novog proizvodnog sustava u povrćarstvu i na taj način kod ove izuzetno značajne poljoprivredne grane postiže veća razina konkurentnosti.

3.12. SIGURNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITARNI NADZOR

3.12.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Tijekom 2005. godine nastavljena je izrada novih vertikalnih – sektorskih pravilnika te njihovo usklađivanje s propisima EU. Kao prioritet odabran je Pravilnik o kakau i čokoladnim proizvodima, usklađen s Direktivom 2000/36/EC, koji je objavljen u Narodnim novinama broj 73/05. Nadalje je u završnoj fazi izrada teksta Pravilnika o voćnim sokovima i nektarima te njima srodnim proizvodima, koji se usklađuje s Direktivom Vijeća 2001/112/EC. U Narodnim novinama broj 34/05 objavljen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju hrane, čime je on dodatno usklađen s Direktivom 2003/89/EC.

U dijelu koji se odnosi na područje „politike kvalitete“, tijekom 2005. godine donesena su dva pravilnika.

1. Pravilnik o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane (NN br. 80/05), koji je djelomično usklađen sa:
 - Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2081/92 od 14. srpnja 1992. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode;
 - Uredbom Komisije (EEZ) br. 2037/93 od 27. srpnja 1993. koja propisuje detaljna pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2081/92 o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode;
 - Uredbom Vijeća (EZ) br. 535/97 od 17. ožujka 1997. Izmjene i dopune Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2081/92 o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode;
 - Uredbom Vijeća (EZ) br. 692/2003 od 8. travnja 2003. Izmjene i dopune Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2081/92 o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode;
 - Uredbom Komisije (EZ) br. 383/2004 od 01. ožujka 2004. koja propisuje detaljna pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2081/92 vezano za sažetak glavnih točaka specifikacije proizvoda.
2. Pravilnik o priznavanju posebnih svojstava hrane i dodjeli oznake „tradicionalni ugled“ (NN 127/05). Ovaj Pravilnik se usklađuje s:
 - Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2082/92 od 14. srpnja 1992. o potvrdama o osobitim svojstvima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
 - Uredbom Komisije (EEZ) br. 1848/93 od 9. srpnja koja propisuje detaljna pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2082/92 o potvrdama o osobitim svojstvima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
 - Uredbom Komisije (EZ) br. 2515/94 od 9. rujna 1994. Izmjena i dopuna Uredbe (EEZ) br. 1848/93 koja propisuje detaljna pravila koja se odnose na primjenu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2082/92 o potvrdama o osobitim svojstvima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Temeljem Zakona o hrani («NN» br.117/03, 130/03 i 48/04) Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi donijelo je sljedeće podzakonske propise u 2005. godini:

1. Pravilnik o toksinima, metalima, metaloidima te drugim štetnim tvarima koje se mogu nalaziti u hrani («NN» broj 16/05)

2. Pravilnik o najvišim dopuštenim količinama ostataka veterinarskih lijekova u hrani («NN» broj 29/05).

Prioritetne aktivnosti u kratkoročnom razdoblju u veterinarskom sektoru su poboljšanje načina za provođenje inspekcija, te će se nastaviti s usklađivanjem režima uvoza živih životinja i životinjskih proizvoda s međunarodnim sanitarnim i fitosanitarnim obvezama te pravnom stečevinom Zajednice.

Tijekom 2005. godine u području veterinarstva radilo se na donošenju sljedećih propisa:

- Pravilnik o prometu životinja;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju tuberkuloze;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju enzootske leukoze goveda;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju bruceloze goveda (B. abortus);
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju bruceloze svinja (B. suis);
- Pravilnik o izdavanju veterinarsko-zdravstvenih svjedodžbi za životinje i proizvode životinjskog podrijetla;
- Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenih uvjetima za promet i uvoz kopitara;
- Pravilnik o zaštiti životinja pri klanju;
- Pravilnik o uvjetima i načinu prijevoza životinja;
- Pravilnik o registraciji farmi.

- Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama

Prioritetne aktivnosti u fitosanitarnom sektoru nastavljene su tijekom 2005. godine donošenjem (u ožujku 2005. g.) Pravilnika o fitosanitarnim zahtjevima kojima mora udovoljavati drveni materijal za pakiranje u međunarodnom prometu, čime je njegova objava vremenski usklađena s objavom istog propisa u državama EU.

U lipnju 2005. godine donesen je, i stupio je na snagu, Zakon o biljnom zdravstvu, koji će se početi primjenjivati od 1. siječnja 2006. godine. Iako je izrada ovog Zakona planirana uz tehničku pomoć stranih stručnjaka u okviru CARDS 2002 projekta „Jačanje sustava fitosanitarne inspekcije“, zbog kašnjenja projekta više od godinu dana te dodatnih nepredviđenih okolnosti, a i obvezujućeg roka određenog u NPPEU za 2005., izradila ga je hrvatska radna grupa za fitosanitarne propise. Zakon je u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom Zajednice u tom području te osigurava učinkovitu uspostavu sustava biljnog zdravstva u Republici Hrvatskoj, koji je primjeren međunarodnim načelima, standardima i mjerama u području zdravstvene zaštite bilja, a u cilju odvijanja nesmetane trgovine zdravstveno sigurnim (u pogledu štetnih organizama) biljem i biljnim proizvodima. Nastavljene su aktivnosti usklađivanja propisa s pravnom stečevinom Zajednice koji se odnose na sredstva za zaštitu bilja i rezidue, kao jednog od segmenata fitosanitarnog sektora, sukladno NPPEU za 2005. Dovršena je izrada Zakona o sredstvima za zaštitu bilja, koji je prošao zakonsku proceduru i objavljen je u Narodnim novinama br. 70/05.

Tehnička pomoć za izradu Zakona o sredstvima za zaštitu bilja, koja je osigurana u okviru twinning projekta CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja

i hrane«, je kasnila. Projekt je započeo ove godine, odvija se predviđenom dinamikom, pomoć se nastavlja i odnosi se na savjete pri izradi podzakonskih propisa, aktivnosti jačanja administrativne sposobnosti i trening stručnjaka Zavoda za zaštitu bilja i IMI-a.

Završena je izrada tehničke specifikacije za nabavku opreme u sklopu projekta CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja - oprema« te poslana Delegaciji Europske komisije na daljnju proceduru.

Budući da Zakon o sredstvima za zaštitu bilja predstavlja zakonski okvir za izradu niza podzakonskih propisa, započeta je izrada nacрта novih pravilnika.

3.12.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Predviđene zakonodavne mjere temeljem srednjoročnih prioriteta za razdoblje do 2008. godine za područje prehrambenog zakonodavstva odnose se na daljnji nastavak i osjetno poboljšanje usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice. Vezano uz to, u navedenom razdoblju planirana je izrada prijedloga nacрта svih podzakonskih propisa o temeljnim zahtjevima kakvoće prehrambenih proizvoda sukladno vertikalnim propisima EU (smjernice starog pristupa) za područje iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva. Time će biti propisani temeljni zahtjevi za med, jestiva ulja i masti – sadržaj eruka kiselina, lako mazive masnoće, konzervirano mlijeko, jestivi kazein i kazeinati i dr.

Zakonodavne mjere temeljem srednjoročnih prioriteta za razdoblje do 2007. godine za područje „politika kakvoće“ odnose se na eventualno (po potrebi) daljnje usklađivanje hrvatskih propisa sa EU regulativom za ovo područje, ukoliko se ista bude mijenjala ili nadopunjavala.

U području veterinarstva u srednjoročnom razdoblju, potrebno je osigurati daljnji nastavak i osjetno poboljšanje usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice. Vezano za to potrebno je uskladiti sustav identificiranja životinja, obradu otpada životinjskog podrijetla, osuvremenjivanje postrojenja u mesnoj i mljekarskoj industriji, programe nadzora nad zaraznim bolestima životinja od posebne važnosti za RH i EU, te bitno poboljšati inspeksijske strukture.

Srednjoročni prioriteti u području zdravstvene zaštite bilja za razdoblje do 2008. godine odnose se na daljnji nastavak i osjetno poboljšanje usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice u fitosanitarnom sektoru. Slijedom navedenog, a sukladno novom Zakonu o biljnom zdravstvu, u narednom razdoblju planiraju se daljnje aktivnosti oko provedbe mjera usklađivanja svih ključnih podzakonskih propisa iz tog područja. Naime, kroz to razdoblje planira se izvršiti prijenos svih važećih direktiva EU iz tog područja u nacionalno zakonodavstvo. Posebno važnom u tom razdoblju ističemo potrebu uspostave registara posjednika određenog bilja te uvođenje biljnih putovnica.

U planu je ispunjavanje sljedećih obveza u fitosanitarnom sektoru:

- U 2007. godini izraditi ostatak podzakonskih propisa koji se odnose na sredstva za zaštitu bilja, u skladu s pravnom stečevinom Zajednice, te implementaciju eventualno novih EU direktiva i odluka koje će EU izdati tijekom 2006. i 2007. godine. Završni dio usklađivanja propisa obuhvatit će provedbene propise vezane uz ostatke sredstava za

zaštitu bilja (pesticide residues). Također se planira završiti s radnim procedurama registracije SZB i izraditi planove godišnjih programa post-registracijskog praćenja SZB i monitoringa ostataka SZB. Tehnička pomoć osigurat će se u okviru projekta CARDS 2004 »Daljnje jačanje kapaciteta u području zaštite bilja«

- U 2008. godini planira se dovršiti eventualno preostali provedbeni propisi, prije svega misli se na novo donesene direktive i odluke EU, i završiti sa treninzima osposobljavanja osoblja.

3.12.3. SIGURNOST HRANE

Zakonom o hrani (NN 117/03, 130/03, 48/04) Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva prenesena je nadležnost za donošenje 30-tak vertikalnih pravilnika o temeljnim zahtjevima kakvoće za prehrambene proizvode.

U 2005. godini nastavljene su aktivnosti usklađivanja vertikalnih – sektorskih pravilnika s propisima EU te su izrađeni sljedeći propisi:

- Pravilnik o kakau i čokoladnim proizvodima;
- Pravilnika o voćnim sokovima i nektarima te njima srodnim proizvodima;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju hrane.

U 2006. godini prioritetnim je određen nastavak usklađivanja pravne stečevine EU za prehrambene proizvode u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, kako slijedi:

- Pravilnik o džemovima, želeima, marmeladama i zaslađenom kesten - pirEU.

U RH je trenutno na snazi pravilnik iz 1979. godine u kojem je regulirano ovo područje, a odredbe koje se odnose na džemove i marmelade nisu usklađene s propisom EU – Direktivom Vijeća 2001/113/EC. Stoga će se donijeti novi pravilnik koji će svojim sadržajem obuhvatiti navedenu Direktivu.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi jedan je od korisnika CARDS 2002 projekta: «Jačanje kapaciteta u području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda». Projekt se provodi u suradnji s talijanskim twinning partnerima, a proračun iznosi 1.750.000 €. Iako s značajnom odgodom od skoro tri godine, u republici hrvatskoj je počela implementacija navedenog CARDS projekta čija je jedna od komponenata harmonizacija legislative s *acquis communautaireom*.

U 2006. godini predviđa se donošenje sljedećih pravilnika:

Pravilnik o specifičnim i općim uvjetima higijene hrane te o uvjetima za provedbu sustava samokontrole u objektima za proizvodnju i promet hrane, pravilnik o uvjetima i postupku za izdavanje dopuštenja za stavljanje na tržište nove hrane te pravilnik o deklariranju genetski modificiranih sastojaka. Donošenje navedenih pravilnika bilo je predviđeno NPPEU-om za 2005.g. Međutim, njihovo donošenje je odgođeno je za 2006. godinu kako bi se isti donijeli u okviru navedenog CARDS projekta.

Također je predviđena izrada strategije implementacije HACCP sustava.

S ciljem daljnjeg usklađivanja Zakona o hrani s Uredbom 178/2002 u 2006. godini donijet će se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona u hrani.

3.12.4. VETERINARSTVO

Osnovni veterinarski propis u Republici Hrvatskoj je Zakon o veterinarstvu (NN Republike Hrvatske br. 70/97, 105/01, 172/03). Tim je Zakonom uređena zdravstvena zaštita životinja, sprječavanje i kontrola bolesti zajedničkih životinjama i ljudima, kontrola životinja namijenjenih za klanje, riba, školjaka i rakova, proizvoda životinjskog podrijetla, kakvoće hrane za životinje, reprodukcija životinja i njihova dobrobit, veterinarska zaštita ljudskog okoliša, organizacija, financiranje i druge stvari od važnosti za provedbu jedinstvene zaštite zdravlja životinja, te sustav veterinarske službe u Hrvatskoj.

Usklađivanje veterinarskih propisa provodi se sustavno te su tijekom 2005. godine bili izrađeni sljedeći propisi:

- Pravilnik o prometu životinja;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju tuberkuloze;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju enzooske leukoze goveda;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju bruceloze goveda (*B. abortus*);
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju bruceloze svinja (*B. suis*);
- Pravilnik o izdavanju veterinarsko-zdravstvenih svjedodžbi za životinje i proizvode životinjskog podrijetla;
- Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenih uvjetima za promet i uvoz kopitara;
- Pravilnik o zaštiti životinja pri klanju;
- Pravilnik o uvjetima i načinu prijevoza životinja;
- Pravilnik o registraciji farmi.

U 2006. godini jedna od glavnih planiranih aktivnosti je priprema i objava novog Zakona o veterinarstvu. Nakon donošenja – usvajanja novog Zakona o veterinarstvu, nastavit će se s postupnim usuglašavanjem s pravnom stečevinom EU donošenjem provedbenih propisa kojima će zakonska osnovica biti novi Zakon o veterinarstvu. Također se u 2006. godini planira priprema i objava novog Zakona o stočnoj hrani, koji bi bio temelj za pripremu i donošenje provedbenih propisa koji će regulirati proizvodnju i promet stočne hrane.

Predviđeno je donošenje sljedećih podzakonskih propisa:

- Pravilnik o procedurama veterinarsko-zdravstvenih pregleda na graničnim veterinarskim prijelazima u posebnim slučajevima;
- Pravilnik o primjeni dokumenta za deklaraciju i veterinarske preglede životinja koje se uvoze u RH;
- Pravilnik o smanjenoj učestalosti fizičkih pregleda pošiljaka određenih proizvoda koji se uvoze u RH;
- Pravilnik o načinu organizacije veterinarsko-zdravstvenih pregleda i kontrola živih životinja u prometu preko granice Republike Hrvatske u pojedinim slučajevima;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju influence ptica;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju salmoneloze;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju transmisivnih spongiformnih encefalopatija;

- Pravilnik o kontroli i suzbijanju Newcastleške bolesti;
- Pravilnik o kontroli i suzbijanju slinavke i šapa;
- Pravilnik o zaštiti životinja u prijevozu;
- Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati objekti u kojima se obavljaju veterinarski pregledi, kontrole i nadzor hrane;
- Pravilnik o načinu obavljanja veterinarsko-zdravstvenog pregleda i kontrole životinja za klanje i namirnica životinjskog podrijetla.

3.12.5. BILJNO ZDRAVSTVO

3.12.5.1. Zdravstvena zaštita bilja

U lipnju 2005. godine stupio je na snagu novi Zakon o biljnom zdravstvu (NN broj 75/05), iako će do početka njegove primjene – 1. siječnja 2006. godine, područje zdravstvene zaštite bilja biti i dalje uređeno važećim Zakonom o zaštiti bilja (NN broj 10/94, 19/94 i 117/03).

Novi Zakon je u potpunosti usklađen sa pravnom stečevinom Zajednice te omogućava provedbu jedinstvenog sustava biljnog zdravstva u Republici Hrvatskoj. Njime su uređena pitanja zdravstvene zaštite bilja u međunarodnom prometu i na domaćem tržištu, mjere sprječavanja unošenja i širenja te mjere suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima, način prikupljanja i razmjene podataka i informacija te informacijski sustav, ustroj i provedbu zdravstvene zaštite bilja kao i provođenje inspekcijskog nadzora.

Zakon također predlaže novi ustroj nadležne uprave za biljno zdravstvo u sklopu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva s jasnijom uspostavom odgovornosti u području biljnog zdravstva. Time će biti ustrojeno jedinstveno tijelo za biljno zdravstvo u Republici Hrvatskoj nadležno za koordinaciju aktivnosti i razmjenu informacija između provoditelja zdravstvene zaštite bilja te kao kontaktna jedinica za izvještavanje EUropskoj komisiji. Uspostava nove organizacijske strukture omogućit će i bolju povezanost upravnog, inspekcijskog i dijagnostičkog dijela, olakšati nadzor te omogućiti učinkovitije praćenje zdravstvenog stanja bilja.

Osim toga, novim Zakonom je propisana obveza registracije tržnih proizvođača bilja kojim se mogu prenijeti karantenski štetni organizmi, uspostava biljne putovnice koja prati pošiljke pri premještanju i koja potvrđuje sukladnost sa važećim propisima, mogućnost priznavanja i uspostave zaštićenog područja ukoliko je sustavnim istraživanjem dokazana odsutnost određenih karantenski štetnih organizama na određenom području, a proširene su i ovlasti fitosanitarne inspekcije.

Provedba twinning komponente projekta „Jačanje sustava fitosanitarne inspekcije“ u okviru CARDS 2002 programa službeno je započela sa zakašnjenjem od više od godinu dana (2. veljače 2005. godine). Iz tog razloga neke od predviđenih aktivnosti tim projektom u međuvremenu su realizirane (izrada zakona i nacрта većine podzakonskih propisa) pa je s obzirom na novonastale okolnosti neophodno izraditi modificirani radni plan, koji će se osim pružanja tehničke pomoći pri izradi podzakonskih propisa, većim dijelom usmjeriti na

pojačanu aktivnost podizanja razine znanja fitosanitarnih inspektora i stručnog osoblja Zavoda za zaštitu bilja.

U ožujku 2005. godine na snagu je stupio Pravilnik o fitosanitarnim zahtjevima kojima mora udovoljavati drveni materijal za pakiranje u međunarodnom prometu (NN, br. 40/05). Pravilnikom su propisani fitosanitarni zahtjevi kojima mora udovoljavati drveni materijal za pakiranje koji se koristi u međunarodnom prometu ako to zahtijeva zemlja uvoznica, postupci tretiranja i označavanja drvenog materijala za pakiranje, uvjeti koji moraju biti ispunjeni radi upisa u upisnik te način obavljanja fitosanitarnog pregleda i inspekcijskog nadzora. Kako ne bi došlo do zastoja u trgovini roba za koje se koristi drvena ambalaža za pakiranje, vodilo se računa da se Pravilnik objavi u isto vrijeme kad su međunarodni standard počele primjenjivati i druge države. Navedenim Pravilnikom nije riješeno pitanje kontrole uvoza drvenog materijala za pakiranje u Republiku Hrvatsku, već će se ono riješiti stupanjem na snagu Pravilnika o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete i mjerama suzbijanja tih organizama.

Prioritetne aktivnosti koje se odnose na ciljeve u 2006. godini i dalje će se odnositi na nastavak usklađivanja propisa s pravnom stečevinom EU u području zdravstvene zaštite bilja. U skladu s tim u navedenom razdoblju planirane su aktivnosti oko dovršenja prijedloga nacrt ključnih podzakonskih propisa iz područja zdravstvene zaštite bilja, koji se prije svega odnose na donošenje najznačajnijeg podzakonskog akta - Pravilnika o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete i mjerama suzbijanja tih organizama, te ostalih pravilnika kojima se propisuje način provođenja sustavnog istraživanja radi utvrđivanja prisutnosti i rasprostranjenosti smeđe truleži gomolja krumpira i prstenaste truleži gomolja krumpira, propisuju mjere radi sprječavanja širenja i suzbijanja zlatne krumpirove cistolike nematode i sprječavanja pojave blijedožute krumpirove cistolike nematode, te pravilnik kojim se propisuje postupak izvještavanja o zadržavanju pošiljaka.

Veći dio planiranih aktivnosti vezanih uz usklađivanje zakonodavstva namjerava se provesti u suradnji sa twinning partnerom do završetka projekta "Jačanje sustava fitosanitarne inspekcije" te u nastavku sa novim twinning partnerom u okviru programa CARDS 2003 projekta „Jačanje sposobnosti fitosanitarne inspekcije“.

3.12.5.2. Sredstva za zaštitu bilja i rezidue

Početak lipnja 2005. godine donesen je Zakon o sredstvima za zaštitu bilja, koji je objavljen u Narodnim novinama broj 70/05. Zakon je u potpunosti usklađen s Direktivom Vijeća 91/414/EEC i stupio je na snagu osmi dan nakon objave u Narodnim novinama, a njegova primjena započinje u 2007. godini.

Započeo je twinning projekt CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja i hrane« koji je kasnio.

Budući da aneksi spomenute Direktive nisu sastavni dio Zakona o sredstvima za zaštitu bilja, njihova implementacija, u obliku podzakonskih akata, planira se tijekom 2006. godine.

Izrada nacrtu dva glavna pravilnika je otpočela: nacrt Pravilnika o potrebnoj dokumentaciji za ocjenu aktivnih tvari (Annex II DIREKTIVE) i nacrt Pravilnika o potrebnoj dokumentaciji za ocjenu sredstava za zaštitu bilja (Annex III DIREKTIVE).

Nastavlja se korištenje tehničke pomoći iz twinning projekta CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja i hrane«, nastavlja se sa aktivnostima vezanim uz projekt CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja - oprema« za opremanje Zavoda za zaštitu bilja i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i planira se priprema projekta CARDS 2004 »Daljnje jačanje kapaciteta u području zaštite bilja«

3.13. RIBARSTVO

3.13.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Tijekom 2005. godine donesen je zakon o izmjenama i dopunama zakona o morskome ribarstvu (NN 48/05). Tim je zakonom stvoren pravni okvir za ustrojstvo ribarske inspekcije te je predviđena izrada programa razvoja ribarstva, za razdoblje od šest godina. Na ovaj je način nastavljeno ustrojavanje odgovarajućih administrativnih i inspeksijskih struktura u ribarstvu, kako je predviđeno prema europskom partnerstvu.

3.13.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Tijekom 2007. godine predviđa se uskladiti Pravilnik o sadržaju i načinu dostave podataka o tržištu, Pravilnik o uvjetima registriranja udruga proizvođača u ribarstvu i Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra ribarske flote.

Prema već postignutim rezultatima i usklađenju zakona o morskome ribarstvu s osnovnim odrednicama EU u segmentu Zajedničke ribarstvene politike, nastaviti će se provedba stalnog nacionalnog monitoringa biozaliha i započeti strukturiranje programa monitoringa i sakupljanja podataka s brodova, odnosno od ribara koji ne podliježu zakonskoj obvezi vođenja očevidnika. Tijekom 2006. godine planiran je početak izrade šestogodišnjeg plana razvoja ribarstva.

Provođenje mjera harmonizacije (donošenje podzakonskih akata i njihova provedba) iziskivat će sredstva iz proračuna Republike Hrvatske. Iz proračuna se već izdvajaju sredstva za potrebe praćenja stanja bioloških bogatstava (monitoring), a ista je potrebno zadržati i ubuduće. Za proračunsko razdoblje od 2006. - 2008. godine potrebno je i predvidjeti sredstva za provedbu programa PHARE kao i dodatna sredstva za prevođenje i harmonizaciju zakonodavstva RH sa zakonodavstvom EU. Također, potrebno je predvidjeti stavke za pružanje informatičke podrške ribarskoj politici, kao i dodatno opremanje ribarske inspekcije.

Postojeća stavka u proračunu Republike Hrvatske	Planirana sredstva u 2006. godini (kn)	Planirana sredstva u 2007. godini (kn)	Planirana sredstva u 2008. godini (kn)
Praćenje biološkog bogatstva mora (postojeća stavka u proračunu MPŠiVG oznaka A568004)	1.053.000,00	1.100.000,00	1.200.000,00
Otkup povlastica za kočarski ribolov (postojeća stavka u proračunu MPŠiVG oznaka A568061)	900.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
Projekt izgradnje ribarskih veletržnica (postojeća stavka u proračunu MPŠiVG oznaka	2.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00

Postojeća stavka u proračunu Republike Hrvatske	Planirana sredstva u 2006. godini (kn)	Planirana sredstva u 2007. godini (kn)	Planirana sredstva u 2008. godini (kn)
K568068)			

U dodatak na proračunske stavke MPŠVG – Ribarstvo, predviđena su i Vladina sredstva za realizaciju programa PHARE.

3.13.3. ZAŠTITA I GOSPODARENJE RESURSIMA

Zakonodavni okvir ribarstva u RH obuhvaća posebno djelatnosti ulova i uzgoja ribe u morskoj i slatkoj vodi. Temeljni propisi su: Zakon o morskom ribarstvu (NN 46/97 48/05) i Zakon o slatkovodnom ribarstvu (NN 106/01, NN 174/04) koje nadopunjava niz podzakonskih akata. Zakon o morskom ribarstvu donosi osnovne odredbe vezane za obavljanje djelatnosti gospodarskog, malog i rekreacijskog-športskog ribolova, uvjete izdavanja dozvola i povlastica za obavljanje ribolova i uzgoja, te kaznene odredbe za prekršaje pojedinih dijelova Zakona. U usporedbi sa Zakonom o morskom ribarstvu iz 1997. godine, izmijenjeni i dopunjeni Zakon o morskom ribarstvu preuzima odredbe ZRP EU. Najznačajnije promjene uključuju ustrojavanje ribarske inspekcije, organizaciju tržišta ribom i ribljim prerađevinama, definiranje iskrcajnih mjesta, prikupljanje podataka te gospodarenje i zaštitu resursa.

Najznačajniji podzakonski akt na temelju Zakona o morskom ribarstvu je Pravilnik o obavljanju gospodarskog ribolova na moru (NN 83/00, 56/01, 69/01, 118/01, 101/02, 72/03, 89/03, 178/03, 54/04, 164/04, 68/05). Pravilnik o gospodarskom ribolovu na moru donosi niz odredbi o vrsti i količini alata za pojedini segment gospodarskog ribolova kao i odredbe o redosljedu i uvjetima obavljanja ribolova. Naredba o zaštiti riba i drugih morskih organizama (NN 101/02, 96/05) propisuje minimalne veličine morskih organizama koje se smiju loviti i stavljati u promet u Republici Hrvatskoj te vrijeme lovostaja za pojedine vrste. Temeljem ove Naredbe donesen je i Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje naknade šteta počinjenih ribama i drugim morskim organizmima (NN 101/02, 96/05). Ova dva podzakonska akta su okvir zaštite bioloških resursa mora u okviru djelatnosti morskog ribarstva. U zadnjem kvartalu 2005. godine predstoji izrada novog Pravilnika o gospodarskom ribolovu, kojim će se detaljnije razraditi zakonom utvrđene tehničke mjere iz odredbi različitih Uredbi EU.

U okviru projekta CARDS 2002 “Operational Capacity Building within the MAF” provodi se daljnja analiza i usklađivanje nacionalnih propisa s propisima Zajednice. Reformom zajedničke ribarstvene politike 2002. Europska je komisija donijela nove propise o zaštiti i gospodarenju živim resursima mora (Uredba Vijeća EC 2371/2002), dok za Sredozemlje mjere još nisu donesene te se primjenjuje Uredba Vijeća EC 1626/1994. U pripremi je donošenje nove regulative na osnovi prijedloga od 9. listopada 2003 (COM (2003) 589 final).

3.13.4. TRŽIŠNA POLITIKA

Pitanja tržišta ribom i ribljim proizvodima potrebno je urediti u suradnji s drugim segmentima poljoprivrede i tržišne politike, a prije svega potrebno je ispuniti pretpostavke za njegovu realizaciju. U 2005. godini prema planiranom rasporedu započeto je s aktivnostima u ovom segmentu, a zakonodavne mjere se namjeravaju djelomično uskladiti do trećeg kvartala 2006. godine. Prioritetni zadatak je donijeti pravilnik o načinima i uvjetima stavljanja u promet riba i drugih morskih organizama kako bi se ustrojilo tržište ribom u skladu sa standardima i zahtjevima EU.

3.13.5. STRUKTURNE MJERE

Pravni okvir strukturnim mjerama u ribarstvu daje Pravilnik o načinu korištenja sredstava od naknada za obavljanje ribolova na moru (NN 144/03, 90/04). Ovaj Pravilnik regulira otkup povlastica za obavljanje ribolova pridnenim povlačnim alatima (koćama). Visina iznosa za otkup povlastice određuje se prema ribolovnom naporu (prosječan broj ribolovnih dana u jednoj godini prema evidenciji ulova u zadnje 3 godine) i porivnoj snazi stroja broda. Ovaj je pravilnik djelomično usuglašen s Uredbama Vijeća EC 2369/2002 i EC 2370/2002 o strukturnim mjerama u ribarstvu i hitnim mjerama smanjenja ribolovnog pritiska uklanjanjem ribarskih brodova.

Zakonski okvir za sakupljanje podataka iz ribarstva, kao i praćenje ribolovnih aktivnosti odnosno praćenje ribolovnog napora daje Pravilnik o očevidniku i dostavi podataka o gospodarskom ribolovu na moru (NN 103/00, 152/02). Podaci koje ribar mora upisati u očevidnik su podaci o ribolovnom naporu (vrijeme isplovljavanja i uplovljavanja, ribolovna zona, broj potega kod koća, karakteristike ribolovnih alata, broj ribara, vrijeme mreže u moru i sl.), te podaci o ulovu po vrstama. Pravilnik je djelomično usklađen s Uredbom Vijeća EC 2807/83 i to u segmentu sakupljanja osnovnih podataka o morskom ribarstvu putem očevidnika. Donesen je novi Pravilnik koji će se uskladiti s odredbama Uredbi EU.

3.13.6. AKVAKULTURA

Akvakultura, iako dio Zajedničke ribarstvene politike, nije dosad obuhvaćena odredbama pravne stečevine Zajednice, osim u segmentu tržišta (standardi obuhvaćaju i ribu iz uzgoja, kao i obveza dostave podataka o prodaji ribe iz uzgoja, što je već obuhvaćeno u potpoglavlju 3.13.3.2.). Pitanje bavljenja ovom djelatnošću i načina njena obavljanja ostavljeno je u nadležnosti nacionalnih legislativa zemalja-članica. Uprava ribarstva Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva je tijekom 2005. donijela niz pravilnika vezanih za djelatnost uzgoja, ali njih nije moguće prikazati u programu harmonizacije zakonodavstva.

3.14. PROMETNA POLITIKA

3.14.1. CESTOVNI PROMET

a) Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – prikaz ostvarenog

Prema preporukama sadržanima u „ Prijedlogu Odluke Vijeća o principima, prioritetima i uvjetima sadržanima u Pristupnom partnerstvu sa Republikom Hrvatskom“ jedan od kratkoročnih prioriteta je i nastavak usklađivanja zakonodavstva RH sa pravnom stečevinom Zajednice u području cestovnog prometa.

Zakon o sigurnosti prometa na cestama (NN 105/04) stupio je na snagu 20. kolovoza 2004. godine. Tijekom 2004. i 2005. godine temeljem Zakona o sigurnosti prometa na cestama doneseni su podzakonski akti, koji su u dijelu koji se odnosi na vozila i vozače, usklađeni s direktivama koje pokrivaju ta područja.

Tijekom 2005. godine u području cestovnog prometa nastavljen je postupak usklađivanja hrvatskog zakonodavstva u području socijalnog zakonodavstva i prijevoza opasnih tvari te su izrađeni sljedeći podzakonski akti:

Pravilnik o ukupnom trajanju vremena upravljanja vozilom i odmorima vozača (NN 87/05) koji je usklađen s

- Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3820/85 od 20. prosinca 1985. o usklađenju određenih socijalnih propisa vezanih uz cestovni prijevoz i
- Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3821/85 od 20. prosinca 1985. o tahografu (nadzornom uređaju) u cestovnom prometu)

Pravilnik o tehničkim uvjetima i ispitivanju tahografa i ograničivača brzine koji je usklađen sa:

- Direktivom Vijeća (EEZ) br. 92/6 od 10. Veljače 1992. godine o ugradnji i upotrebi uređaja za ograničavanje brzine za određenu kategoriju motornih vozila u Zajednici

Pravilnik o sigurnosnim savjetnicima za prijevoz opasnih tvari u unutarnjoj plovidbi, cestovnom i željezničkom prometu koji je usklađen s:

- Direktivom Vijeća 96/35/EC od 03.06.1996 o imenovanju i stručnim kvalifikacijama sigurnosnih savjetnika za prijevoz opasnih tvari cestom, željeznicom i unutarnjim plovnim putovima
- Direktivom 2000/18/EC Europskog Parlamenta i Vijeća od 17.04.2000. godine o minimalnim ispitnim zahtjevima za sigurnosne savjetnike za prijevoz opasnih tvari cestom, željeznicom i unutarnjim plovnim putovima.

Tijekom 2005. godine započeto je sa radom na nacrtu Pravilnika o načinu prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu .

b) Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – projekcije za 2007. i 2008. godinu

Izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama nastaviti će se usklađivanje s pravnom stečevinom Zajednice.

c) Sadržaj sektora

Početkom 2006. godine biti će donesen Pravilnik o načinu prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu a kojime će se izvršiti usklađivanje sa Direktivom 94/55/EZ o usklađivanju zakonodavstva država članica obzirom na prijevoz opasnih tvari cestom

Također, u 2006. godini se planira nastavak usklađivanja zakonodavstva u području inspekcije tehničke ispravnosti vozila. Planira se daljnje usklađivanje propisa s direktivama 96/96/EZ i 2000/30/EZ o tehničkim pregledima vozila.

Predviđeno je formiranje međuresorne radne skupine za izradu usporedne analize zakonodavstva RH sa zahtjevima EU u području sigurnosti

d) Plan provedbe SSP-a

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Izrada usporedne analize zakonodavstva RH sa zahtjevima EU, u području sigurnosti cestovnog prometa.	12/2006.	MUP MMTPR DZS

3.14.2. ŽELJEZNIČKI PROMET

a) Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – prikaz ostvarenog

Donošenjem Zakona o željeznici 2003. godine Republika Hrvatska započela je sa sustavnom reformom sektora željezničkog prometa. Za potpuno funkcioniranje sustava potrebno je donijeti podzakonske propise vezane za navedeni Zakon, kako bi se omogućila potpuna implementacija direktiva "prvog i drugog željezničkog paketa".

U 2005. godini doneseni su sljedeći pravilnici:

- Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza, koji je usklađen sa Direktivom 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i naplati pristojbi za uporabu željezničke infrastrukture te

potvrđama o sigurnosti, i Direktivom 2004/49/EZ o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive 95/18/EZ o licenciranju željezničkih poduzeća i Direktive 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i naplati pristojbi za uporabu željezničke infrastrukture te potvrđama o sigurnosti;

- Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja dozvole za obavljanje usluga željezničkog prijevoza i dozvole za upravljanje željezničkom infrastrukturom, koji je usklađen sa Direktivom Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima, Direktivom 2001/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se mijenja Direktiva Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima te Direktivom 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima te Direktive 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta infrastrukture i naplati pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i certificiranju sigurnosti (Direktiva o željezničkoj sigurnosti);

- Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, koji je usklađen sa Direktivom 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima te Direktive 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta infrastrukture i naplati pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i certificiranju sigurnosti (Direktiva o željezničkoj sigurnosti);

- Pravilnik o željezničkoj infrastrukturi, koji je usklađen sa Direktivom Vijeća 91/440/EEZ o razvoju željeznica Zajednice, Direktivom 2001/12/EZ kojom se mijenja Direktiva Vijeća 91/440/EZ o razvoju željeznica Zajednice, Direktivom 2001/16/EZ o interoperabilnosti trans-europskog sustava konvencionalnih pruga te Direktivom 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima te Direktive 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta infrastrukture i naplati pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i certificiranju sigurnosti (Direktiva o željezničkoj sigurnosti)

c) Sadržaj sektora

Tijekom 2006. godine očekuje se donošenje izmjena i dopuna Zakona o sigurnosti željezničkog prometa koji je potrebno uskladiti s "drugim željezničkim paketom" EU direktiva, kao i s direktivama o interoperabilnosti.

Reforma sustava donosi niz promjena na tržištu željezničkih usluga. Svakako najvažnija od njih je otvaranje, odnosno liberalizacija tržišta željezničkih usluga. Takav pristup zahtijeva nezavisni nadzor dodjele trasa željezničke infrastrukture. Obzirom na navedeno, potrebno je osnivanje novih tijela uključenih u sustav željezničkog prometa kao što su nadzor sigurnosti prijevoznika, te regulatorno tijelo koje bi na neovisan način vršilo nadzor kod dodjele infrastrukturnih kapaciteta.

U tom smislu Republika Hrvatska, odnosno, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka zatražilo je tehničku pomoć od strane Europske komisije u vidu CARDS projekta koji bi definirao smjernice Predpristupne strategije za željeznički sektor, unapređenje sigurnosnih uvjeta u željezničkom prometu, jačanje administrativne sposobnosti, te pripremu mogućih projekata za PHARE program.

Također, kako bi se nacionalni željeznički prijevoznik pripremio za predstojeću tržišnu utakmicu potrebno je, u prvom koraku provesti restrukturiranje HŽ – Hrvatskih željeznica u smislu smanjenja viška zaposlenih, odnosno povećanjem radnog omjera, te razdvajanjem *core* i *non-core* dijelova kompanije, sa privatizacijom ovisnih društava.

Restrukturiranje HŽ – Hrvatskih željeznica provodi se uz pomoć PAL I i II zajma Svjetske banke uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

Mjere unutar PAL I:

- Poboljšanje financijske uspješnosti poslovanja (mjerljivo radnim omjerom kroz mjesečni monitoring realizacije odnosa operativnih prihoda i operativnih troškova, predviđeno smanjenje zaposlenika HŽ – Hrvatskih željeznica do kraja 2005. godine za neto 600 zaposlenih, s ciljanim radnim omjerom za 2005. g. od 220%)
- Postavljanje pravnog okvira za privatizaciju ovisnih društava (Vlada RH donijela je odluku o pravnom okviru privatizacije HŽ-ovih ovisnih društava, planirano dovršiti pripremu za privatizaciju tri ovisna društva do kraja 2005.g.)

Mjere unutar PAL II:

- Donošenje detaljnog plana restrukturiranja HŽ – Hrvatskih željeznica (kao i drugih srednjoročnih planskih dokumenata do kraja 2005.g.)
- Revizija sadašnjeg programa upravljanja i financiranja lokalnih željezničkih pruga, revidirati i proslijediti Vladi RH na suglasnost do kraja 2005,
- Daljnji nastavak aktivnosti smanjenja radnog omjera, broja zaposlenika, i privatizacije ovisnih društava.

Novim pristupom održavanje i izgradnja željezničke infrastrukture i dalje ostaje obavezom države. U tom smislu potrebno je osnovati tijelo koje će se baviti upravljanjem željezničkom infrastrukturom, a koje bi odredilo koncepciju izgradnje, osuvremenjivanja i održavanja željezničke infrastrukture, odnosno u tu svrhu uputilo Vladi i Saboru Republike Hrvatske na donošenje Nacionalni program razvitka željezničke infrastrukture u tijeku 2006. godine.

3.14.3. UNUTARNJA PLOVIDBA

a) Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – prikaz ostvarenog

Tijekom 2005. godine izrađen je Pravilnik o sigurnosnim savjetnicima za prijevoz opasnih tvari u unutarnjoj plovidbi, cestovnom i željezničkom prometu, kojim je izvršeno usklađivanje sa Direktivom Vijeća 96/35/EZ od 3. lipnja 1996. godine o imenovanju i stručnim kvalifikacijama sigurnosnih savjetnika za prijevoz opasnih tvari cestom, željeznicom i unutarnjim plovnim putovima te Direktivom 2000/18/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2000. godine o minimalnim ispitnim zahtjevima za sigurnosne savjetnike za prijevoz opasnih tvari cestom, željeznicom i unutarnjim plovnim putovima. Pravilnik je u postupku donošenja.

Također je dovršen proces odvajanja upravljanja prometnom infrastrukturom od zakonodavnih i komercijalnih aktivnosti koji je započeo prije tri godine. Ovim procesom obuhvaćeni su plovni putovi i luke, a konačni rezultat je operativno upravljanje plovnim

putovima i lukama od strane ovlaštenih javnih ustanova te komercijalno poslovanje korisnika infrastrukture na tržišnim osnovama. Isto tako tijekom 2005. godine sačinjena su dva planska dokumenta, petogodišnji plan razvitka luka i plovnih putova.

b) Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – projekcije za 2007. i 2008. godinu

U razdoblju između 2007. i 2008. godine potrebno je izvršiti pripremu za potpunu liberalizaciju tržišta u području prijevoza roba i putnika u unutarnjoj plovidbi. Da bi se to postiglo potrebno je uskladiti naše propise sa slijedećim propisima:

- Uredba Vijeća (EZ) 1356/96 o zajedničkim pravilima primjenjivim na transport roba i putnika unutarnjim plovnim putovima između zemalja članica s nastojanjem uspostavljanja slobodnog provođenja takvih transportnih servisa
- Uredba Vijeća (EEZ) 3921/91 donosi uvjete pod kojima nerezidentni prijevoznici mogu prevoziti robu i putnike unutarnjim plovnim putovima unutar pojedine zemlje članice.

c) Sadržaj sektora

Jedan od prioriteta ostaje povećanje udjela transporta unutarnjim plovnim putovima u ukupnom prometu što je planirano otklanjanjem uskih grla (kritične dionice) na plovnim putovima, izgradnjom informatičko-komunikacijske infrastrukture, izgradnjom i modernizacijom lučkih građevina i lučkih uređaja te poboljšanjem sigurnosnih i ekoloških standarda prihvatila brodova.

U području unutarnje plovidbe tijekom 2005. godine stvoreni su osnovni uvjeti za početak rada Agencije za plovne putove koja je krajem godine započela sa radom. Time je omogućen početak efikasnijeg upravljanja plovnim putovima.

U daljnjoj fazi unaprjeđenja unutarnje plovidbe potrebno je izvršiti obuku kadrova za vođenje projekata prema EU standardima i opremanje Agencije za plovne putove tehničkim sredstvima.

Uvođenjem informacijskih servisa na unutarnjim plovnim putovima i uključivanjem u procese implementacije RIS-a na europskoj razini namjerava se unaprijediti sigurnost i zaštita okoliša te stvoriti pretpostavke za dinamičniji razvoj ovog načina prijevoza.

U tijeku je proces prilagodbe tehničkih pravila za brodove unutarnje plovidbe koja su u velikoj mjeri prilagođena Direktivi Vijeća 82/714 (EEZ). I u tom segmentu Hrvatska se zalaže za punu unifikaciju i harmonizaciju tehničkih pravila za brodove unutarnje plovidbe na europskoj razini. Radi ostvarenja tog cilja pratiti će se sve izmjene i dopune Direktive Vijeća 82/714 (EEZ) kako bi na odgovarajući način mogli izmijeniti tehnička pravila HRB.

3.14.4. KOMBINIRANI PRIJEVOZ

a) Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – prikaz ostvarenog

Kroz tehničku pomoć EU u obliku CARDS projekta zatražena je izrada smjernica za moguću izradu strateškog dokumenta koji bi pokrивao područje multi – modalnog prijevoza.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka podnijelo je projektni prijedlog u sklopu PHARE 2005 programa za sufinanciranje sudjelovanja Republike Hrvatske u programu Zajednice MARCO POLO čime će prijevoznici steći pravo participacije na natječajima Europske komisije za poticanje preusmjeravanja tereta sa cesta na ekološki prihvatljive modalitete prijevoza od 2006. godine. Program je namijenjen uglavnom za projekte kombiniranog prijevoza.

b) Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – projekcije za 2007. i 2008. godinu

Srednjoročni prioriteti u kombiniranom prijevozu definirani su kroz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji sadrži odredbe koje se tiču kopnenog prometa vezane između ostalog uz razvoj infrastrukture, unapređenje željezničkog i kombiniranog prometa kao i uz lakši pristup tržištu, olakšavanje tranzita te primjenu tehničkih, ekoloških i socijalnih normi na području kopnenog prometa i unapređenje sustava kombiniranog prijevoza (unaprjeđenje tehnologije i povećanje institucionalne suradnje između različitih prometnih grana, posebno u pogledu razvoja kombiniranog prijevoza – cestovnog, željezničkog i riječnog) točka 3.5.1. Prometna politika, Potrebe RH za stranom pomoći u procesu pristupanja EU od 2004. do 2006. godine.

Od 2007. godine predviđa se sudjelovanje Republike Hrvatske u Programu „Marco Polo II“ uz potporu iz Programa PHARE za 2006. godinu.

c) Sadržaj sektora

Multimodalni prijevoz u Republici Hrvatskoj pojavljuje se u dva osnovna segmenta:

kao pomorski prijevoz preko morskih luka Rijeka i Ploče (uglavnom se radi o prijevozu kontejnera), te kao kopneni prijevoz intermodalnih transportnih jedinica (kontejneri, izmjenjivi kamionski sanduci i kompletna cestovna vozila po sistemu kotrljajuće autoceste) u uvozu, izvozu i tranzitu preko područja Republike Hrvatske te u unutarnjem prometu.

Uz ovaj segment pojavljuje se cestovni kamionski prijevoz u prethodnom odnosno naknadnom dovozu i odvozu intermodalnih transportnih jedinica do i od kopnenih kontejnerskih terminala.

Kao glavni nositelj kombiniranog prijevoza u Republici Hrvatskoj pojavljuju se Hrvatske željeznice sa svojim prijevoznim kapacitetima te terminalskom infrastrukturom kojom upravljaju preko svoje firme kćeri - Agencije za integralni transport AGIT d.o.o., CROKOMBI d.o.o. kao društvo kombiniranog prometa, te druga društva i špeditorske organizacije koje djeluju na području RH.

Kao organizator prijevoza AGIT se isključivo pojavljuje u prijevozu kontejnera unutar zemlje, u takozvanom "in land servisu". Ostali prijevozi kontejnera željeznicom idu u režimu Crokombija i Intercontainera i tranzitu prema susjednim zemljama (Slovenija, Austrija, Mađarska).

S obzirom na primijenjene tehnologije na području Republike Hrvatske, multimodalni prijevoz se odvija u svoja dva osnovna oblika i to kao:

- kontejnerski prijevoz
- uprtni (hucke - pack) prijevoz (Ro-La prijevoz).

Kontejnerski prijevoz je najzastupljenija tehnologija kombiniranog prijevoza koja je do 1999. g. činila čak 97% ukupno realiziranih količina u multimodalnom prijevozu.

Uprtni prijevoz (hucke-pack) odnosno prijevoz izmjenjivih kamionskih sanduka i kompletnih cestovnih vozila od 1996. g. postupno raste tako da su 1998. g. kamionski sanduci učestvovali sa oko 5%, a pošiljke kompletnih cestovnih vozila sa oko 31%.

Sve snažniji zahtjevi prijevoznika teže k uvođenju Ro-La usluge na X paneuropskom koridoru i na dijelu koji prolazi kroz RH.

Republika Hrvatska uspostavila je *Feeder* servis linije iz luka Mediterana za luku Rijeka i luku Ploče (prva *feeder* linija Rijeka/Ploče - Gioia Tauro – Malta, osnovana 1999. g., i druga *feeder* linija osnovana 2001. g. Rijeka/Ploče – Venetia – Damietta – Pireas), što je uvelike utjecalo na povećanje kontejnerskog prijevoza, a naročito iz luke Rijeka prema unutrašnjosti Hrvatske gdje je najzastupljeniji kontejnerski terminal Zagreb.

U sadašnjoj fazi uvođenja Ro-La tehnologije na području Republike Hrvatske kao najpovoljnija lokacija pokazao se željeznički kolodvor Spačva, koji svojim zemljopisnim položajem i blizinom autoceste predstavlja optimalno rješenje za preusmjeravanje tranzitnog kamionskog prometnog tijeka iz SiCG kao i iz BiH.

3.14.5. ZRAČNI PROMET

a) Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – prikaz ostvarenog

Tijekom 2005. godine vođeni su pregovori za sklapanje „Sporazuma između Vlade RH i Europske zajednice o određenim aspektima zračnog prometa“ tzv. „Horizontalni Sporazum“. Sporazum je parafiran, te je u proceduri do potvrđivanja na strani drugih zemalja ugovornica svakog od postojećih dvostranih sporazuma.

Sklapanje ovog Sporazuma je ujedno i preduvjet započinjanju pregovora s Europskom komisijom o multilateralnom „sveobuhvatnom“ sporazumu o uspostavi zajedničkog europskog zrakoplovnog područja – ECAA (Agreement on European Common Aviation Area), a koji se temelji na članku 58. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europske unije.

Pregovori oko sklapanja ECAA Sporazuma službeno su započeli 31. ožujka 2005. godine kada je održan prvi multilateralni sastanak između zemalja pristupnica sporazuma i Europske komisije.

U razdoblju od 22. – 23. lipnja 2005. godine obavljena je studijska posjeta („Assessment visit“) delegacije Europske komisije kako bi stvorili procjenu trenutne situacije u civilnom zrakoplovstvu u regiji.

Tijekom 2005. izrađeni su: Pravilnik o pružanju zemaljskih usluga te vremenskim slotovima i usuglašavanju redova letenja na zračnim lukama kojim se preuzimaju odgovarajući dijelovi Direktive Vijeća 96/67/EZ o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice, Uredbe Vijeća 95/93/EEZ o jedinstvenim pravilima za dodjelu slotova u zračnim lukama Zajednice te Pravilnik o izvješćivanju i istraživanju ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (NN 139/05) koji je usklađen sa Direktivom Vijeća 94/56/EZ kojom se utvrđuju temeljna načela koja određuju istraživanje nezgoda i incidenata u civilnom zrakoplovstvu, te Direktivom 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o izvješćivanju o izvanrednim događajima u civilnom zrakoplovstvu.

Pravilnik o izvješćivanju i istraživanju ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova dodatno pojašnjava poslove, te ovlasti i obveze Odjela za istraživanje, čime se omogućuje efikasan rad neovisnog tijela za istraživanje nesreća, što je i preporuka Europske komisije sadržana u Izvješću o napretku RH u procesu pristupanja za 2005. godinu.

b) Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – projekcije za 2007. i 2008. godinu

Cilj je da ECAA Sporazum bude potpisan i ratificiran do početka 2007. godine. U takvom vremenskom okviru Republici Hrvatskoj, potpisnici navedenog Sporazuma, omogućilo bi se primanje u članstvo Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA) i Odbora Jedinstvenog europskog zračnog prostora (SES Committee).

Sastavni dio Sporazuma čini i Dodatak 1 „Propisi primjenjivi na civilno zrakoplovstvo“, koji sadrži popis pravne stečevine Europske unije koja će se primjenjivati između ugovornih

stranaka. Europska komisija je predložila tzv. „fazni pristup“ usvajanja zakonodavstva EU. U tom smislu, dogovorena je dinamika usvajanja (dvije faze) na putu potpunog usvajanja i primjene europske regulative. Po isteku prijelaznih razdoblja (*transitional periods*) Republika Hrvatska će morati u potpunosti primjenjivati sve akte Zajednice navedene u Dodatku 1. Sporazuma.

c) Sadržaj sektora

Temeljni zakoni koji uređuju područje zračnog prometa u Republici Hrvatskoj su slijedeći : Zakon o zračnom prometu (NN 132/98 i 178/04), Zakon o zračnim lukama (NN 19/98), Zakon o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu (NN 132/98), Zakon o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe (NN 19/98), temeljem kojih je donesen velik broj podzakonskih akata kojima se uređuju pitanja u području zračnog prometa.

U cilju što bolje suradnje s drugim državama u području zračnog prometa Republika Hrvatska je potpisnica velikog broja međunarodnih konvencija i bilateralnih sporazuma koji se tiču zračnog prometa.

U ovome trenutku RH je potpisnica 48 dvostranih sporazuma o zračnom prometu, od kojih su 32 trenutno na snazi, a ostali su nakon vođenih pregovora potpisani, ali radi nerazmjerne diplomatskih nota nije završen postupak ratifikacije.

Slijedom gore spomenutih međunarodnih ugovora Republika Hrvatska članica je slijedećih međunarodnih organizacija: Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva – ICAO od 9. svibnja 1992. godine, Europske konferencije civilnog zrakoplovstva – ECAC od 2. srpnja 1992. godine, Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL od 1. travnja 1997. godine, te je od 16. ožujka 2004. godine i punopravni član Zajedničkih zrakoplovnih vlasti – JAA.

Tijekom 2006. godine nastavit će se sa usvajanjem dijela pravne stečevine Zajednice, kao što su odredbe koje se tiču održavanja, obnove i preinaka na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju, tehničke kontrole i kontrole kvalitete obavljenih radova, kao i odobrenja pravnih osoba i zrakoplovno-tehničkog osoblja koji obavljaju te poslove.

Uprava zračnog prometa Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka sudjeluje i u CARDS Projektu zrakoplovne sigurnosti i kontrole zračnog prometa projektu (Air Safety and Air Traffic Control Project – ASATC) , čija je provedba planirana u okviru regionalne komponente CARDS programa iz 2002. godine.

3.14.6. POMORSKI PROMET

a) Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – prikaz ostvarenog

Uz potporu iz CARDS Programa u 2005. godini realizirana je izrada Analize stanja, nedostataka i potreba u pomorskom sektoru kojom je obuhvaćen proces usklađivanja zakonodavstva. Temeljem navedene Analize Ministarstvo je u lipnju 2005. godine donijelo Pretpristupnu pomorsku strategiju kojom se među ostalim utvrđuje i program usklađivanja zakonodavstva do pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Kroz postupak harmonizacije s odgovarajućim propisima Europske unije u 2005. godini izrađeni su i stupili su na snagu Pravilnik o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama (NN 51/05), Pravilnik o brodicama i jahtama (NN 27/05), Pravilnik o obavljanju inspekcijskog nadzora sigurnosti plovidbe (NN 127/05), Pravilnik o uvjetima i načinu održavanja reda u lukama i na ostalim dijelovima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske (NN 90/05), Pravilnik o zvanjima i svjedodžbama o osposobljenosti pomoraca (NN 91/05), Pravilnik o uvjetima i načinu održavanja straže, te obavljanju drugih poslova na brodu kojima se osigurava sigurna plovidba i zaštita mora od onečišćenja (NN 125/05)

Navedeni pravilnici usklađeni su sa svim relevantnim propisima Europske unije za područje koje uređuju.

Pravilnik o primjeni međunarodnih preporuka o baždarenju balastnih prostora na tankerima za prijevoz ulja sa izdvojenim balastnim tankovima u pogledu načina obračuna pristojbi, naknada i drugih pristojbi u lukama izuzet je iz usklađivanja obzirom da je odgovarajuća Uredba Europske unije stavljena van snage.

b) Srednjoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Pristupno partnerstvo) – projekcije za 2007. i 2008. godinu

U srednjoročnom periodu do 2008. godine predviđa se provedba cjelovite uskladbe nacionalnog zakonodavstva iz područja pomorstva s propisima Europske unije pri čemu će od prioriteta, a slijedom revidirane Odluke Vijeća Europske unije o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanima u Europskome partnerstvu s Hrvatskom biti usklađivanje propisa iz područja sigurnosti plovidbe.

U 2007. godini donijet će se odgovarajući propisi kojim će se primijeniti mjere i obveze koje proizlaze iz primjene Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27 lipnja 2002. god. o uspostavljanju informacijskog sustava nadzora pomorskog prometa i o ukidanju Direktive Vijeća 93/75/EEZ u dijelu koji ne iziskuje potpuno dovršenje Hrvatskog sustava nadzora i upravljanja pomorskim prometom (CVTMIS sustav), kao što je to primjerice korištenje *Voyage Data Recorders* na pojedinim skupinama brodova, određivanje luka zakloništa te određivanje i objavljivanje popisa ovlaštenih tijela.

Nadalje, implementirati će se Uredba br. 782/2003/EZ Europskog parlamenta i Vijeća Europe od 14. travnja 2003. godine o zabrani uporabe sredstava protiv obraštanja na brodovima, kao i Direktiva 2002/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća Europe od 18. veljače 2002. godine o

formalnostima izvješćivanja s brodova koji uplovljavaju ili napuštaju luke Zajednice, te će se nacionalni propisi djelomično uskladiti s Direktivom 94/57/EZ od 22. studenog 1994. godine o zajedničkim pravilima i standardima za organizacije koje obavljaju pregled brodova i za odgovarajuće aktivnosti pomorskih vlasti, kako je izmijenjena Direktivom Komisije 97/58/EZ i Direktivom 2001/105/EZ.

Ministarstvo će utvrditi popis morskih područja pod hrvatskom jurisdikcijom, određujući pritom područja u kojima je dopuštena plovidba tijekom cijele godine ili gdje je vremenski ograničena plovidba za skupine brodova, kako su one određene uvjetima navedenim u Direktive Vijeća 98/18/EZ od 17. ožujka 1998. godine o uvjetima i standardima sigurnosti za putničke brodove. Popis će biti javno objavljen na internetskoj stranici Ministarstva najkasnije do 31. prosinca 2007.

Ministarstvo će, radi primjene odredbi Direktive 2003/25/EZ od 14. travnja 2003. godine o specifičnim uvjetima stabiliteta za RO-RO putničke brodove, utvrditi popis morskih područja u kojima plove RO-RO putnički brodovi u redovnim linijama od hrvatskih luka i prema hrvatskim lukama, te za svako odrediti odgovarajuće vrijednosti značajnih valnih visina. U vezi s tim Ministarstvo će nastojati postići dogovor sa susjednim državama, posebice s Republikom Italijom, o vrijednostima značajnih valnih visina u tim morskim područjima. Odredbe Direktive 2003/25/EC će se primijeniti najkasnije do 31. prosinca 2007.

Usklađivanje propisa Republike Hrvatske s propisima koji se odnose na pomorstvo, kako je to utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenog 2002. godine o uspostavi Odbora za sigurna mora i zaštitu mora od onečišćenja s brodova (COSS) i izmjeni i dopuni Uredbe o sigurnosti plovidbe i zaštiti mora od onečišćenja s brodova, Article 2.2, te Uredbi Komisije (EZ) br. 415/2004 od 5. ožujka 2004. godine o izmjeni i dopuni Uredbe (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Odbora za sigurna mora i zaštitu mora od onečišćenja s brodova (COSS) i izmjeni i dopuni Uredbe o sigurnosti plovidbe i zaštiti mora od onečišćenja s brodova, bit će okončano najkasnije do kraja 2007. godine.

U 2008. godini donijet će se odgovarajući propisi kojima će se implementirati Direktiva 97/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 1997. god. o uspostavi usklađenog sigurnosnog sustava za ribarske brodove duže od 24 metra, Direktiva 2002/35/EZ od 25. travnja 2002. godine o izmjeni i dopuni Direktive 97/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 1997. god. o uspostavi usklađenog sigurnosnog sustava za ribarske brodove duže od 24 metra, te Direktiva 1999/19/EZ od 18. ožujka 1999. godine o izmjeni i dopuni Direktive 97/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 1997. god. o uspostavi usklađenog sigurnosnog sustava za ribarske brodove duže od 24 metra.

Također donijet će se izmjene i dopune Zakona o sigurnosnoj zaštiti trgovačkih brodova i luka otvorenih za međunarodni promet (NN 48/04) radi stvaranja pretpostavki za provođenje odgovarajućih zahtjeva Uredbe Europske komisije br. 725/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. godine o jačanju sigurnosne zaštite brodova i luka radi pravodobne i potpune primjene posebnih mjera za unapređenje sigurnosne zaštite. S namjerom unapređenja prometa putnika i tereta između jadranskih luka Ministarstvo će predložiti nadležnim službama susjednih država uspostavljanje alternativnog sustava sigurnosne zaštite ili sličnih mjera u skladu s odredbama Uredbe.

c) Sadržaj sektora

Slijedeći prioritete utvrđene Odlukom Vijeća Europske unije o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanima u Europskome partnerstvu s Hrvatskom proces usklađivanja nacionalnog zakonodavstva na razini podzakonskih akata i tehničkih propisa u 2005. godini koncentrirao se na propise iz područja sigurnosti plovidbe, što će se nastaviti i u 2006. godini.

Po stupanju na snagu Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu koje se očekuje početkom 2006. godine pristupiti će se izradi podzakonskih akata o uvjetima koje moraju zadovoljavati brod, brodar i kompanije koje obavljaju redovni linijski pomorski promet koje će se tijekom 2006. godine uskladiti s odredbama Direktive Vijeća 1999/35/EZ od 29. travnja 1999. godine o sustavu obaveznih pregleda za sigurno upravljanje brodovima koji održavaju redovne RO-RO linije, te linije vrlo brzih putničkih brodova, Direktive Vijeća br. 3051/95 od 8. prosinca 1995. godine o sigurnom upravljanju RO-RO putničkim brodovima (RO-RO trajektima), Uredbom Komisije br. 1970/2002 od 4. studenog 2002. godine kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća br. 3051/95 od 8. prosinca 1995. godine o sigurnom upravljanju RO-RO putničkim brodovima (RO-RO trajektima), te Uredbom Komisije br. 179/98 od 23. siječnja 1998. godine kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća br. 3051/95 od 8. prosinca 1995. godine o sigurnom upravljanju RO-RO putničkim brodovima (RO-RO trajektima). Zakonom o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu utvrditi će se i u slijedećem razdoblju od 5 godina raspisati javni natječaji u javnom obalnom linijskom pomorskom prometu, a kako bi se omogućila konkurencija i efikasnost u tom segmentu brodarstva.

Tijekom 2006. godine kroz Tehnička pravila Hrvatskog registra brodova izvršiti će se primjena Direktive Vijeća 98/18/EZ od 17. ožujka 1998. godine o uvjetima i standardima sigurnosti za putničke brodove, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom Komisije 2002/25/EZ, Direktivom 2003/24/EZ i Direktivom Komisije 2003/75/EZ, kao i Direktive 2003/25/EZ od 14. travnja 2003. godine o specifičnim uvjetima stabiliteta za RO-RO putničke brodove.

Nadalje, Ministarstvo će u okviru svojih nadležnosti izraditi i primijeniti Pravilnik o načinu provedbe istrage pomorskih nezgoda. Pravilnik će se uskladiti s Rezolucijom IMO--a A.849(20) „Međunarodni pravilnik o ispitivanju pomorskih nesreća i nezgoda“, koja je izmijenjena i dopunjena s IMO Rezolucijom A.884(21) „Međunarodni pravilnik o izmjenama i dopunama Međunarodnog pravilnika o ispitivanju pomorskih nesreća i nezgoda“ kako je predviđeno Direktivom 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. god. o uspostavljanju informacijskog sustava nadzora pomorskog prometa i o ukidanju Direktive Vijeća 93/75/EEZ, te u skladu s Direktivom Vijeća 1999/35/EZ od 29. travnja 1999. godine o sustavu obaveznih pregleda za sigurno upravljanje brodovima koji održavaju redovne RO-RO linije, te linije vrlo brzih putničkih brodova.

U 2006. godini posebna pozornost posvetiti će se obrazovanju, izobrazbi i zapošljavanju pomoraca kroz uspostavu sustavnog promoviranja pomorskih zanimanja, te poduzimanjem mjera kako je predloženo tijekom grčkog i danskog predsjedavanja Europskom unijom, te kako je predloženo za vrijeme predsjedavanja Velike Britanije. Pored navedenog, Ministarstvo će sudjelovati u usklađivanju propisa iz područja zdravstvene zaštite pomoraca i zdravstvene skrbi pod nadležnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

U 2006. godini Ministarstvo će inicirati nastavak pregovora s državama Jadranske regije sa ciljem uspostave sustava nadzora i praćenja pomorskog prometa i proglašenja Jadranskog mora posebno osjetljivim morskim područjem, sukladno primjenjivoj IMO Rezoluciji čime bi se definirale dodatne mjere u odnosu na ekološku zaštitu Jadrana.

Integralni dio nacionalne politike razvoja prometa tijekom 2006. godine Uprava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka usmjerit će na operacionalizaciju Predpristupne pomorske strategije Republike Hrvatske s posebnim naglaskom na unapređenje pomorskog putničkog prometa na vezama kopno-otoci i pomorskog teretnog prometa kao dijela intermodalnog transporta (luke, brodari, špedicija, agencije), uz istovremeno ulaganje u modernizaciju lučke infrastrukture kao kostura daljnjeg razvoja imajući u vidu koncept „Autocesta mora- Motorways of the Sea“, kao i međuobalnog prometnog povezivanja- short sea shipping.

Uz financijsku potporu iz PHARE programa za 2005. godinu Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka u 2006. godini uključit će se u Program Zajednice „Marco Polo“ čime će se hrvatskim prijevoznicima otvoriti mogućnost realizacije financijske potpore iz navedenog programa za konkretne projekte rasterećenja cestovnih pravaca.

Tijekom 2006. godine posebna pozornost posvetiti će se gospodarskom, fiskalnom i ekološkom pristupu nautičkom turizmu.

3.14.7. DRŽAVNE POTPORE

ŽELJEZNIČKI PROMET

Problematika državnih potpora, sukladno poglavlju 8. Tržišno natjecanje, je u nadležnosti Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN), s kojom je Uprava željezničkog prometa u direktnoj i intenzivnoj komunikaciji, iz više razloga. Do sada smo u kontekstu notifikacije, zatražili očitovanje AZTN po pitanju tretmana dviju proračunskih stavaka: Sredstva za otpremnine i Poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza. Konačan stav AZTN po prethodno rečenom, do danas nismo zaprimili, iako su ove obje stavke prikazane kao državne potpore i navedene u Godišnjem izvješću o radu Agencije za 2004. godinu, koje je nedavno usvojio Hrvatski sabor.

Drugi oblik komunikacije s AZTN odnosi se na činjenicu da početkom 2006. godine treba početi primjena novog Zakona o željeznici, kojim se postavlja okvir liberaliziranog željezničkog tržišta i dokidanja monopolnog položaja, koji danas HŽ ima. Sukladno tome, u tijeku je izrada Zakona o transformiranju (reorganiziranju) HŽ sa čime je AZTN također upoznata.

Obzirom da su djelatnici Uprave željezničkog prometa sudjelovali u radu radnih grupa za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim potporama i za donošenje Uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o državnim potporama, i ovim prilikama razmatrana je situacija državnih potpora u cjelokupnom željezničkom sektoru.

ZRAČNI PROMET

Izvješćujemo da Uprava zračnog prometa ima tri programa koja se financiraju iz državnog proračuna, i to: P1222 – Sigurnost i zaštita u zračnom prometu, P1217 Približavanje NATO savezu prema MAP programu i P1221 – Razvoj zračnog prometa, a namijenjeni su zračnim

lukama u Republici Hrvatskoj. Za financijske transfere tih programa upućen je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, koja je nadležno tijelo za usklađivanje zakonodavstva i provedbu *acquis communautaire*-a Europske Unije u tom području, zahtjev za izdavanje mišljenja o sukladnosti mjera (programa i aktivnosti) s odredbama Zakona o državnim potporama i Uredbom o državnim potporama.

Do sada je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja dostavila mišljenje za Program P1222, gdje je rečeno da ulaganja u zračne luke u okviru ovog programa ne predstavljaju državnu potporu koju uređuje Zakon o državnim potporama, kao i za Program P1217 kojim je ocijenjeno da se ni u ovom slučaju ne radi o državnim potporama koju uređuje Zakon o državnim potporama.

Za Program P1221 od Uprave su zatraženi dodatni podaci i dokumentacija radi ocjene sukladnosti ulaganja s odredbama Zakona o državnim potporama, te je navedeni program u postupku ocjenjivanja.

POMORSKI PROMET

Uprava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka ima slijedeće programe koji se financiraju iz Državnog proračuna RH i to:

P 1218 Prometno povezivanje otoka s kopnom i međusobno, koji se odnosi najvećim dijelom na subvencioniranje nerentabilnih pomorskih linija koje povezuju otoke s kopnom i otoke međusobno, odnosno brodarima se nadoknađuje razlika između prihoda i stvarnih prijevoznih troškova za što se sredstva osiguravaju u državnom proračunu (za sve državne linije) odnosno u proračunima lokalne uprave i samouprave (ovisno o razvrstanim linijama na županijske, međuzupanijske i lokalne). Obavljanje djelatnosti javnog obalnog linijskog prometa sada je uređeno s tri zakona. radi stvaranja pretpostavki unapređenja i efikasnijeg obavljanja ove djelatnosti, koja je od interesa za Hrvatsku, kao i nastavka usklađivanja s EU propisima sa svrhom povećanja kvalitete usluga u povezivanju kopna i otoka, povećanja sigurnosti plovidbe, uvođenja konkurencije u linijskom pomorskom prometu, a time i razvoja brodarstva u nacionalnoj plovidbi, biti će donesen novi Zakon o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu koji će na novim osnovama koncesioniranja putničkih linija urediti materiju, te će se osnovati Agencija za obalni linijski pomorski promet koja će umjesto Ministarstva obavljati sve poslove u vezi davanja koncesija na državnim linijama. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja dala je pozitivno mišljenje na Konačni prijedlog Zakona.

P 1209 Poticanje gradnje brodova za hrvatske brodere u hrvatskim brodogradilištima. Obuhvaća više programa za trgovačku flotu, ribolovna, izletnička i putnička flota. Obzirom da se radi o postojećim potporama usklađenje sa Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja je u tijeku.

3.15. ENERGETIKA

3.15.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

U 2006. godini predviđa se završetak procesa usklađivanja zakonskog okvira s odgovarajućim zakonodavnim okvirom u EU. Nakon *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji* (NN 68/01 i 177/04), *Zakona o tržištu električne energije* (NN 177/04), *Zakona o regulaciji energetske djelatnosti* (NN 177/04) i *Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinske energije* (NN, 42/05), čime je napravljen značajan korak u usklađivanju s EU, u 2006. godini predviđa se donošenje novog *Zakona o tržištu plina*, koji će, među ostalim, obuhvatiti i problematiku podzemnog skladišta prirodnog plina te novi *Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata*, koji će uključiti i problematiku 90-dnevnih rezervi. Time će proces usklađivanja biti u završen tijekom 2006. godine.

3.15.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

Nakon usvajanja svih potrebnih podzakonskih temeljem usvojenih zakona i zakona predviđenih za usvajanje u 2006. godini, daljnje usklađivanje provodit će se u skladu s usvajanjem novih propisa EU iz područja energetike.

3.15.3. SIGURNOST OPSKRBE

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 20. veljače 2003. godine donijela Uredbu o obveznim zalihama nafte i naftnih derivata na temelju Zakona o energiji i Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata.

Uredbom se utvrđuju obveznici osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, način osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, te nadzor nad skladištenjem obveznih zaliha nafte i naftnih derivata. Obveznici osiguranja obveznih zaliha su pravne i fizičke osobe, koje su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarile neto uvoz od najmanje 25 tona nafte i naftnih derivata. Obveznici osiguranja zaliha moraju na području Republike Hrvatske osigurati 25% neto uvoza nafte i naftnih derivata, ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini.

Ministarstvo nadzire stanje obveznih zaliha te karakteristike i opremu skladišta.

Obveznici osiguranja zaliha moraju, do 31. siječnja svake godine, u pisanom obliku prijaviti Ministarstvu neto uvoz nafte i naftnih derivata iz prethodne godine. Obveznici osiguranja zaliha moraju do 15. svakog mjeseca u pisanom obliku prijaviti Ministarstvu stanje obveznih zaliha posljednjeg dana u prethodnom mjesecu. Obveznici osiguranja zaliha moraju jednom godišnje obavijestiti Ministarstvo o sjedištu, nazivu, kapacitetu i podobnosti kapaciteta za skladištenje obveznih zaliha. Prijave se moraju dostaviti do 31. siječnja sljedeće godine, zaključno sa 31. prosincem izvještajne godine.

Novi Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata će bolje regulirati ovu materiju i biti usklađen sa EU direktivom – predviđa se osnivanje agencije za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata.

3.14.4 TRŽIŠTE ENERGENATA

Zakonom o tržištu električne energije (NN 177/04) utvrđena je dinamika otvaranja tržišta električne energije koje će sukladno tome 2008. godine biti u potpunosti liberalizirano.

Dinamika otvaranja tržišta plina bit će utvrđena Zakonom o tržištu plina predviđenim za usvajanje u 2006. godini.

Ostale mjere provodit će se sukladno obvezama utvrđenima Ugovorom o Energetskoj zajednici.

3.15.5. DRŽAVNE POTPORE U ENERGETICI

Sagledavajući stanje u prerađivačkoj industriji Hrvatske te s obzirom na gospodarsko-socijalne aspekte i lokalni karakter projekata i širu primjenu učinkovitog korištenja energije, kogeneracije i obnovljivih izvora energije, ali i značajan regionalni (izvozni) potencijal proizvodnje opreme i komponenata, pokrenuta je državna potpora domaćoj industriji u razvoju tehnologije i proizvoda.

U tu svrhu Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva predložilo je Vladi mjere za poticanje razvoja i proizvodnje opreme za primjenu obnovljivih izvora energije u prerađivačkoj industriji Hrvatske.

Dodjelom državne potpore u iznosu od 5.750.000 kn, prvi put za 2005. godinu, kroz subvenciju za domaću industriju očekuje se uklanjanje zapreka povećanju konkurentnosti u domaćoj prerađivačkoj industriji u području razvoja i proizvodnje opreme i komponenata za primjenu obnovljivih izvora energije, te podržavanje usvajanja i provedbe zakonodavnog okvira i propisa koji se odnose na područje obnovljivih izvora energije.

U trogodišnjem proračunskom razdoblju planiraju se približno jednaki iznosi potpora.

3.15.6. ENERGETSKA UČINKOVITOST I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Proces usklađivanja za područje energetske učinkovitosti, kogeneracije i obnovljivih izvora energije uključuje donošenje i primjenu podzakonskih akata, koji se donose temeljem Zakona o energiji, Zakona o tržištu električne energije (NN 68/01 i 177/04) i Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom (NN 42/05), a uključuju usklađivanje Direktive 2004/8/EZ o unaprjeđenju kogeneracije na temelju potrošnje korisne energije na unutrašnjem tržištu energije (predviđeno u NPPEU 2005, ali još nije usvojeno) i koja dopunjuje direktivu 92/42/EEZ te Direktive 2001/77/EZ o promociji električne energije iz obnovljivih izvora na internom tržištu električne energije (što se očekuje da će biti ostvareno u slijedećem razdoblju).

Temeljem Zakona o energiji (NN 68/01 i 177/04) Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva donijelo je Pravilnik o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja koji je objavljen u NN 133/05, a stupa na snagu 1. svibnja 2006.

Pravilnik je u potpunosti usklađen sa slijedećim direktivama Europske unije: Direktiva Vijeća EU 92/75/EEZ od 22. rujna 1992. godine o označavanju energetske učinkovitosti i standardnih podataka o energetske potrošnji kućanskih uređaja; Direktiva Europske komisije 94/2/EZ od 21. siječnja 1994. godine o obaveznom energetskom označavanju kućanskih električnih hladnjaka, ledenica i njihovih kombinacija; Direktiva Europske komisije 2003/66/EZ od 3. srpnja 2003. godine o obaveznom energetskom označavanju kućanskih električnih hladnjaka, ledenica i njihovih kombinacija; Direktiva Europske komisije 95/12/EZ od 23. svibnja 1995. godine o obaveznom energetskom označavanju kućanskih električnih perilica rublja; Direktiva Europske komisije 95/13/EZ od 23. svibnja 1995. godine o obaveznom energetskom označavanju kućanskih električnih sušilica rublja; Direktiva Europske komisije 96/60/EZ od 19. rujna 1996. godine o obaveznom energetskom označavanju kućanskih električnih kombiniranih perilica-sušilica rublja; Direktiva Europske komisije 2002/40/EZ od 8. svibnja 2002. godine o obaveznom energetskom označavanju kućanskih električnih pećnica; Direktiva Europske komisije 97/17/EZ od 16. travnja 1997.

godine o obaveznom energetsom označavanju kućanskih električnih perilica posuđa; Direktiva Europske komisije 2002/31/EZ od 22. svibnja 2002. godine o obaveznom energetsom označavanju kućanskih klimatizacijskih uređaja; Direktiva Europske komisije 98/11/EZ od 27. siječnja 1998. godine o obaveznom energetsom označavanju izvora svjetlosti u kućanstvima.

Sukladno novom energetsom zakonodavnom okviru, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u djelokrugu poslova i nadležnosti za područje energetike, odnosno obnovljivih izvora energije, priprema transponiranje dijelova Direktive 2003/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. svibnja 2003. o promicanju uporabe biogoriva i drugih obnovljivih goriva za potrebe prijevoza u sklopu izmjena i dopuna Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (i biogoriva).

3.15.7. NUKLEARNA SIGURNOST I ZAŠTITA OD ZRAČENJA

Nuklearna sigurnost

Sukladno obvezama iz Nacionalnog programa RH za pridruživanje Europskoj uniji za 2005. godinu, donesen je Pravilnik o kontroli nuklearnog materijala i posebne opreme i objavljen u NN120/05. Ovim Pravilnikom propisuju se popis nuklearnih materijala i posebne opreme, nuklearnih djelatnosti koje su obuhvaćene sustavom kontrole nuklearnog materijala i posebne opreme, postupak najave namjere i podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje nuklearne djelatnosti te oblik i sadržaj obrazaca. Ovim Pravilnikom se također propisuju način vođenja evidencije o nuklearnom materijalu, način na koji korisnik nuklearnog materijala obavještava tijelo državne uprave nadležno za poslove nuklearne sigurnosti, te način na koji tijelo državne uprave nadležno za poslove nuklearne sigurnosti vodi registar nuklearnih djelatnosti, registar nuklearnog materijala i registar posebne opreme.

Temeljem Zakona o nuklearnoj sigurnosti, u 2006. godini predviđa se donošenje sljedećih podzakonskih propisa:

- pravilnik o obavljanju nuklearne djelatnosti,
- pravilnik o posebnim uvjetima za objekte u kojima se obavljaju nuklearne djelatnosti,
- posebni uvjeti za stručne organizacije koje obavljaju poslove iz područja nuklearne sigurnosti.

Rok za donošenje navedenih podzakonskih propisa je godinu dana od početka rada Državnog zavoda za nuklearnu sigurnost, odnosno do kraja lipnja 2006. godine.

Zaštita od zračenja

Sukladno obvezama iz Nacionalnog programa RH za pridruživanje Europskoj uniji za 2005. godinu izrađen je prijedlog novog Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja usklađen s EU legislativom i preporukama Međunarodne agencije za atomsku energiju. Prijedlog je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i uz određene izmjene uputilo u zakonodavnu proceduru. Donošenje Zakona se očekuje tijekom mjeseca studenog 2005. godine. Temeljem Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja, a nakon njegovog usvajanja u Hrvatskom saboru i stupanja na snagu, DZZZ u 2006. godini planira donošenje sljedećih podzakonskih propisa:

- Pravilnik o granicama izlaganja ionizirajućim zračenjima te o uvjetima izlaganja u posebnim okolnostima i za provedbe intervencija u izvanrednom događaju

- Pravilnik o uvjetima i mjerama zaštite od ionizirajućih zračenja za obavljanje djelatnosti s rendgenskim uređajima, akceleratorima i drugim uređajima koji proizvode ionizirajuća zračenja
- Pravilnik o uvjetima i mjerama zaštite od ionizirajućih zračenja za obavljanje djelatnosti s radioaktivnim izvorima
- Pravilnik o popisu djelatnosti, uvjetima i načinu izdavanja te rokovima važenja odobrenja za djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja i za korištenje izvora ionizirajućeg zračenja
- Pravilnik o uvjetima, načinu i mjerama zaštite bolesnika od ionizirajućeg zračenja tijekom ozračivanja u dijagnostičke i terapijske svrhe
- Pravilnika o uvjetima i načinu sustavnog ispitivanja i praćenja vrste i aktivnosti radioaktivnih tvari u okolišu (zraku, tlu, moru, rijekama, jezerima, podzemnim vodama, krutim i tekućim oborinama, vodi za piće, hrani i predmetima opće uporabe te stambenim i radnim prostorijama).

VI.

3.16. OPOREZIVANJE

3.16.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA PREMA PRISTUPNOM PARTNERSTVU

Prema kratkoročnim prioritetima navedenima u Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Pristupnom partnerstvu s Hrvatskom na području oporezivanja potrebno je pospješiti rad na usklađivanju poreznog zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice, s posebnom pažnjom uključivanja slobodnih zona u teritorijalnu primjenu PDV-a, te ukidanje postojećih nultih stopa PDV-a. Zatim, potrebno je započeti usklađivanje na području izravnih poreza, uključujući odredbe o razmjeni informacija sa zemljama članicama, s ciljem učinkovite provedbe mjera protiv zakonitog i nezakonitog izbjegavanja plaćanja poreza. Nadalje, preuzeti načela iz Kodeksa ponašanja u oporezivanju poslovanja te osigurati da nove porezne mjere budu u skladu s tim načelima. Potrebno je također jačanje kapaciteta poreznih upravnih tijela, osobito u pogledu funkcija ubiranja i kontrole, te nastaviti s razvojem IT sustava koji će omogućiti razmjenu elektroničkih podataka s EU i njezinim državama članicama.

Budući da projektna metodologija nije sukladno kratkoročnim prioritetima iz NPPEU-a 2005. usvojena tijekom 2005. godine, istu će Porezna uprava usvojiti i primijeniti, u suradnji s twinning partnerom, tijekom 2006. godine.

Neizravni porezi

Porez na dodanu vrijednost

Planirane aktivnosti u 2006. godini su:

- Izrada analize učinaka propisivanja povrata PDV-a inozemnim poduzetnicima,
- Izrada analize učinaka usklađenja poreznih oslobođenja bez prava na odbitak pretporeza s pravnom stečevinom,
- Nastaviti rad na izradi programa koji bi se koristio za objektivni odabir poreznih obveznika za nadzor, te aktivnosti bi znatno unaprijedilo angažiranje stručnjaka iz neke od država članica EU,
- Nabaviti prijenosna računala za inspektore koji obavljaju nadzor velikih poreznih obveznika radi poboljšanja učinkovitosti,
- Nastaviti s edukacijom inspektora za nadzor PDV-a,
- Utemeljiti registar obveznika PDV-a s novim identifikacijskim brojevima.

Registar obveznika PDV-a s novim identifikacijskim brojevima i povrat PDV-a inozemnim poduzetnicima u skladu s pravnom stečevinom EU (Direktiva 79 /1072 EEC, Direktiva 86/560 EEC) kao kratkoročni prioriteti nisu ostvareni u 2005. godini jer su povezani s aktivnostima koje će biti obavljene u okviru twinning projekta financiranog iz CARDS-a 2004., a čiji se početak očekuje krajem 2005.

Posebni porezi

Tijekom 2005. godine izrađen je projektni prijedlog za program CARDS 2003 „Potpora Carinskoj upravi u području trošarina“. Ovaj CARDS program će započeti početkom 2006.

godine, a u okviru kojeg će se započeti rad na usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU.

Izravni porezi

U 2006. godini glede usklađivanja izravnih poreza s pravnom stečevinom EU usvojit će se načela o oporezivanju iz Kodeksa ponašanja pri oporezivanju poslovanja.

U cilju sprječavanja štetne porezne konkurencije na europskom tržištu predviđeno je usklađenje Zakona o porezu na dobit u dijelu koji se odnosi na fiskalne državne potpore, odnosno usklađivanje odredbi kojima su propisana olakšice i oslobođenja glede plaćanja poreza na dobit, s pravnom stečevinom Europske unije.

Uzajamna suradnja

Nakon odobrenog projekta iz programa CARDS 2004 „Jačanje hrvatskog poreznog sustava u području PDV-a za pripremu razvitka VIES sustava za razmjenu podataka o PDV-u“ u svibnju 2005. pristupilo se natječaju za izbor twinning partnera za spomenuti projekt. Za twinning partnera odabrana je Republika Austrija, te se nakon obavijesti od strane Europske komisije pristupilo izradi Radnog plana. Isti je izrađen u zadanom roku, u kolovozu, i proslijeđen predstavnicima EK u Zagrebu na davanje komentara. Uzimajući u obzir vrijeme potrebno za davanje komentara i eventualne izmjene Radnog plana izgledno je da će se početak provođenja projekta prolongirati za kraj 2005 godine.

Radna grupa Europske komisije izradila je novi, revidirani Fiscal Blueprint, te ga je dostavila Poreznoj upravi u studenom 2005., a temeljem kojega bi se Poreznoj upravi u okviru programa CARDS 2004 trebala odobriti sredstva za Framework Contract slijedom kojega će se izraditi Plan upravljanja promjenama u poslovanju (BCMP), a koji će ujedno poslužiti kao temelj za izradu nacionalne strategija razvoja IT sustava (National Interoperability Implementation Strategy – IIS). Također, očekuje se izrada Opisa poslova (TOR) na temelju kojega slijedi potpisivanje okvirnog ugovora (Framework contract).

U sklopu CARDS 2004 (pod uvjetom da započne krajem 2005.) glavne aktivnosti u 2006. bit će:

- početna faza upravljanja projektom i unapređenje projektnih timova,
- pripremna faza projekta: priprema uvjeta korištenja, priprema dokumenta o inicijaciji VIES projekta, izvještaja o pripremama početka projekta, zahtjeva za VIES PQP,
- provođenje natječaja za PHARE 2006,
- podrška upravljanju projektom,
- priprema postupaka, vodiča za PDV i međusobnu suradnju.

Program PHARE 2005 sastoji se iz dva projekta: Twinning projekt „Jačanje i modernizacija Porezne uprave na području PDV-a prema EU standardima“ čiji se početak očekuje krajem 2006 godine (aktivnost: priprema PQP, odobrenje PQP, kick-off meeting, specifikacije sustava); drugi projekt – ugovor o uslugama „Oblikovanje, razvoj i uvođenje integriranog VIES sustava, da bi se postigla povezanost s državama članicama i DG TAXUD-om“, čiji se početak očekuje sredinom 2007 (aktivnosti: oblikovanje, izgradnja, testiranje i stavljanje u

funkciju sustava baze podataka o registriranim obveznicima PDV, i sustava podataka o prometu PDV).

Program PHARE 2006 sastoji se iz dva projekta: twinning projekt „Functioning Management and Implementation of VIES Enhancement Development Project”, čiji se početak očekuje u listopadu 2007 (aktivnosti: priprema PQP, odobrenje PQP, kick-off meeting, specifikacije sustava); drugi projekt – ugovor o uslugama „Functioning VIES Enhancements and VES Development IT Systems for data processing and exchange of relevant information” (aktivnosti: oblikovanje, izgradnja, testiranje i stavljanje u funkciju VES sustava i unaprijeđenog VIES sustava). Do završetka PHARE 2006 projekta krajem 2008., odnosno početkom 2009. u funkciji mora biti unaprijeđeni VIES sustav.

Radi izgradnje informacijskog sustava za razmjenu informacija u 2006. godini će se:

- Izraditi funkcionalni model CCN/CSI, VIES i VES sustava
- Izraditi test platforme za provjeru rada CCN/CSI i VIES sustava
- Započeti s obukom djelatnika za primjenu CCN/CSI i VIES sustava .

Gore navedeno moguće je provesti uz ispunjenje jedino slijedećih preduvjeta:

- izrađena IIS strategija kao dio IT strategije Porezne uprave, u kojoj treba biti određena uloga GZAOP-a ili buduće agencije glede razvojnog okruženja za VIES sustav i VES sustav.
- temeljno obrazovanje IT osoblja za primjenu odabrane projektne metodologije.

3.16.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) - PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

Prema Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Pristupnom partnerstvu s Hrvatskom u srednjoročnom razdoblju na području oporezivanja potrebno je završiti usklađivanje poreznog zakonodavstva sa pravnom stečevinom na području PDV-a, trošarina i izravnih poreza, uključujući i Kodeks ponašanja u oporezivanju poslovanja; nastaviti jačanje porezne uprave, uključujući Službu za informacijski sustav, i osigurati njegovo pravilno funkcioniranje s ciljem postizanja EU standarda i IT sustava međusobne povezanosti . Također je potrebno razviti i primjenjivati Kodeks etike.

Da bi Porezna uprava u srednjoročnom razdoblju mogla ispuniti zadatke koji se pred nju postavljaju, naročito u području PDV-a, mora nastaviti provoditi kontinuiranu obuku djelatnika, te će u tom smislu nastaviti sudjelovanje u Fiscalis programima, kao i u drugim programima, a naročito na području informatičkog sustava i razmjene podataka. Time će se poreznim službenicima omogućiti bolje razumijevanje europskog zakonodavstva, jer će vidjeti u praksi država članica kako se ugrađuje europsko zakonodavstvo, kao i probleme koji se pri tom javljaju te metode za rješavanje tih problema. Sudjelovanjem u EU programima očekuje se da će se poboljšati: nivo stručnosti djelatnika u području jedinstvene primjene EU zakonodavstva za neizravne poreze, pojednostavljenje postupka PDV-a, modernizacija sustava neizravnih poreza, administrativna suradnja u borbi protiv utaja poreza i reduciranje problema koji se odnose na uspostavu EU sustava informatičke povezanosti i elektroničkog prijenosa podataka

Pravna stečevina Europske unije na području međusobne suradnje država članica za PDV obuhvaća Direktivu 77/799/EEC i Uredbu 1798/2003 koja je jedan od najvažnijih

dokumenata za područje razmjene informacija i uzajamne suradnje država članica. Budući da je Uredba pravni propis koji izravno obvezuje državu članicu na primjenu istog, nije ju potrebno implementirati u hrvatsko zakonodavstvo. Ona će se izravno primjenjivati od datuma pristupanja Hrvatske članstvu EU.

U sklopu CARDS 2004 (pod uvjetom da započne krajem 2005.) glavne aktivnosti u 2007. bit će:

- podrška upravljanju projektom
- priprema postupaka, vodiča, itd. za PDV i međusobnu suradnju,
- nacrt strategije obrazovanja i obrazovanje budućih predavača.

Izravni porezi

Na području izravnih poreza pravna stečevina Europske unije obuhvaća Direktivu Vijeća o spajanju, podjeli i prijenosu imovine: 90/434/EEC, Direktivu Vijeća o oporezivanju povezanih društava: društvo majka-društvo kćer: 90/435/EEC, Direktivu Vijeća o oporezivanju kamata i autorskih naknada među povezanim društvima: 2003/49/EC, Direktivu Vijeća o oporezivanju dohotka od štednje: 2003/48/EC te Konvenciju o arbitraži 90/436/EEC. Tijekom 2007. i 2008. godine nastavit će se s radom na dovršavanju usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice na području izravnih poreza te će se odredbe Direktiva Vijeća 90/434/EEC, 90/435/EEC, 2003/49/EC i 2003/48/EC ugraditi u Zakon o porezu na dobit u onom dijelu u kome još nisu uključene, a bit će spremne za primjenu s datumom pristupanja RH članstvu EU.

Neizravni porezi

Tijekom 2007. i 2008. godine nastavit će se s radom na dovršavanju usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice na području neizravnih poreza te će se odredbe o funkcioniranju sustava PDV-a na jedinstvenom europskom tržištu u skladu s Direktivom 77/388/EEZ i Direktivom 91/680/EZ ugraditi u Zakon o porezu na dodanu vrijednost u onome djelu u kome još nisu uključene. Na osnovu analize učinaka povrata PDV-a inozemnim poduzetnicima tijekom srednjoročnog razdoblja propisat će se povrat PDV-a inozemnim poduzetnicima. U okviru Twinning projekta iz programa CARDS 2004. obaviti će se pripreme za preostala usklađivanja PDV-a koja će biti spremna za primjenu s datumom pristupanja RH članstvu EU, izuzev nulte stopa za koju RH planira pregovarati o možebitnom prijelaznom razdoblju. Odredbe o posebnim postupcima oporezivanja propisanih pravnom stečevinom i to oporezivanje investicijskog zlata (Direktiva 98/80/EC), rabljenih proizvoda (Direktiva 94/5/EC), propisivanje mjesta oporezivanja za telekomunikacijske usluge i elektronički obavljene usluge (Smjernica 2003/38/EC) – biti će pripremljene do kraja srednjoročnog razdoblja

Završno do kraja srednjoročnog razdoblja završit će se s informatizacijom inspektorskih poslova radi potpune usklađenosti s EU kao i s edukacijom inspektora za nadzor primjene odredbi Zakona o PDV-u koji je usuglašen s direktivama EU.

Posebni porezi

Započeti rad na jedinstvenome trošarinskome kodeksu Republike Hrvatske sukladno pravnoj stečevini EU.

Potrebno je uskladiti predmete oporezivanja, porezne osnovice i minimalne visine posebnog poreza s pravnom stečevinom EU.

Nastaviti s radom na uspostavi sustava razmjene informacija o posebnim porezima između Republike Hrvatske i Europske unije.

Kreirati bazu podataka poreznih obveznika i poreznih skladišta

Plan provedbe SSP-a

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Usvajanje projektne metodologije sukladno iskustvima twinning partnera	5/2006	MFIN – PU
Izrada IT strategije	4/2006	MFIN – PU
Utemeljiti registar obveznika PDV-a s novim identifikacijskim brojevima	12/2006	MFIN – PU
Izrada kriterija za inspekcijski nadzor-nastavak	11/2006	MFIN – PU
Analiza i modeliranje projektnih sustava (preduvjet za ovu mjeru je početak implementacije CARDS 2004 projekta)	02/2006	MFIN – PU

MJERE IZ PLANA PROVEDBE SSP-a -prijedlozi mjera za 2007. i 2008. godinu

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Izrada programa za osnivanje poreznih skladišta	12/2008	MFIN-CU
Suradnja na području uvođenja EMCS IT sustava i povezivanja sa zemljama članicama EU	12/2008	MFIN-CU

3.17. EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA

3.17.1. PRIORITETI U USKLAĐIVANJU ZAKONODAVSTVA

Hrvatska narodna banka utvrđuje i provodi monetarnu i deviznu politiku u Republici Hrvatskoj, pri čemu su njena nadležnost za to područje i njena neovisnost definirani u Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci. Prije pristupanja Europskoj uniji potrebno je provesti neke manje promjene u zakonodavstvu iz područja Ekonomske i monetarne politike. Prvo, u području neovisnosti središnje banke potrebno je uskladiti razloge za razrješenje guvernera, viceguvernera i ostalih članova Savjeta navedenih u Zakonu o HNB-u (čl. 42), s onima iz EU. Drugo, zabrana kreditiranja države od strane HNB definirana je u Zakonu o HNB (čl. 36). Međutim, u slučaju da HNB ostvari gubitak koji se ne može pokriti iz za to predviđenih rezervi, postoji mogućnost da ga država pokrije i dužničkim vrijednosnim papirima izdanim u tu svrhu, koji se idućem razdoblju otplaćuju iz viška prihoda nad rashodima HNB-a. Potrebno je razjasniti da li je ovakva odredba u skladu zakonodavstvom drugih država članice. Treće, neke financijske institucije, poput mirovinskih fondova, osiguravajućih društava i štedno-kreditnih zadruga, iz prudencijalnih su razloga dužni dio svoje imovine držati u vrijednosnicama Republike Hrvatske. Kako bi se ukinuo ovakav privilegirani pristup, potrebno je povećati broj vrijednosnica na koje se te prudencijalne odredbe odnose. Sve tri promjene u zakonodavstvu moraju se provesti do trenutka pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

3.17.2. KOORDINACIJA EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE

Tijekom 2004. godine osnovni ciljevi u fiskalnom području zasnivali su se na fiskalnoj konsolidaciji i smanjenju eksternih neravnoteža. Stoga je značajna fiskalna prilagodba bila potrebna kako bi se kompenzirala prekoračenja uzrokovana prekomjernom potrošnjom iz 2003. godine. Iako je za proteklu fiskalnu godinu planirani manjak proračuna opće države bio 4,5% BDP-a, postignut je deficit od 4,9% BDP-a koji uključuje sve transakcije u proračun koje su se prijašnjih godina vodile izvan proračuna. Ukupna razina investicija iz proračuna opće države tijekom 2004. godine iznosila je 6,9% BDP-a dok je u 2003. godini iznosila 6,7% BDP-a. Uz visoku investicijsku aktivnost važno je obilježje prošlogodišnjeg proračuna bilo i vraćanje socijalnih prava porodiljama, braniteljima i umirovljenicima čime je proračun u cijelosti ispunio i socijalnu ulogu.

Glavni cilj fiskalne politike i dalje ostaje jačanje gospodarskog razvoja i održavanje makroekonomske stabilnosti koja se u prvom redu odnosi na stabiliziranje i smanjenje vanjskog i javnog duga. Hrvatska je već u 2004. godini dosegla razinu vanjskog duga od 82,1% bruto domaćeg proizvoda. Stoga je za stvaranje daljnjih pretpostavki gospodarskog rasta i jačanja stabilnosti od iznimne važnosti provoditi jasnu fiskalnu politiku koja će fiskalnom prilagodbom utjecati na smanjenje makroekonomskih rizika te stabilizirati vanjsko zaduženje na ispod 80% bruto domaćeg proizvoda. U tom smislu, u 2005. godini, država je poduzela mjere kojima se zaduživanje usmjerava na domaće izvore te u prvih pet mjeseci 2005. godine udio sektora države u ukupnom vanjskom dugu bilježi konstantno smanjivanje. Međutim, u istom razdoblju se bilježi relativno nepovoljan razvoj vanjskog zaduživanja kod banaka i ostalih sektora čiji se udio u ukupnom vanjskom dugu povećava što je generiralo i novo povećanje vanjskog duga. U cilju obuzdavanja rasta vanjskog duga te njegovog smanjenja i održavanja na granici od oko 80% bruto domaćeg proizvoda, u srednjoročnom razdoblju potrebna je sprega fiskalne i monetarne politike.

OSNOVNE SMJERNICE FISKALNE POLITIKE ZA SREDNJOROČNO RAZDOBLJE DO 2008. GODINE:

- Fiskalna konsolidacija radi smanjenja deficita na razinu od 3% bruto domaćeg proizvoda do 2007. godine.
- Stabiliziranje javnog duga na ispod 60% bruto domaćeg proizvoda, što je jedan od Maastrichtskih kriterija za ulazak u Ekonomsku i monetarnu uniju (EMU).
- Stabiliziranje vanjskog duga ispod razine od oko 80% BDP-a.
- Jačanje upravljanja proračunom, što podrazumijeva učinkovito praćenje izvršenja, te racionalizacija rashoda.
- Poboljšanje investicijskog okruženja kroz privatizaciju, financijsku disciplinu poduzeća i jačanje pravosuđa.
- Nastavak strukturnih reformi s ciljem podizanja gospodarskog razvoja
- Nastavak suradnje sa međunarodnim financijskim institucijama.

Uloga monetarne politike će i u 2005. godini biti davanje podrške. Hrvatska narodna banka je usredotočena na stabilnost tečaja te dopušta male, uglavnom sezonske fluktuacije. Ta se politika pokazala dobrom za Hrvatsku i ostaje primjerena. U skladu s navedenim, HNB može dati podršku makroekonomskom upravljanju tako što će sprječavati neopravdano ubrizgavanje likvidnosti koje bi moglo potaknuti kreditnu ekspanziju. Uspješno uvedene operacije na otvorenom tržištu u 2005. godini trebaju doprinijeti razvoju domaćeg tržišta novca. Nakon malog interesa u početku, interes banaka za operacije na otvorenom tržištu je porastao. Razvoj operacija na otvorenom tržištu će olakšati prelazak na domaće financiranje državnog proračuna te omogućiti HNB-u da ostvari svoj dugoročni cilj postupnog smanjenja obvezne pričuve, a da pri tome ne ugrozi upravljanje likvidnošću u sustavu.

HNB je također poduzeo mjere kako bi olakšao prelazak s inozemnog na domaće financiranje državnog proračuna. U listopadu 2004. godine HNB je snizio stopu obvezne pričuve s 19 na 18 posto čime je u sustav pušteno 1,8 milijardi kuna likvidnosti i omogućeno državi da iz domaćih izvora refinancira dospjele samurajske obveznice. HNB je u veljači 2005. smanjio minimalno potrebnu stopu devizne likvidnosti s 35% na 32% čime je oslobođeno 4 milijarde kuna za refinanciranje 500 milijuna euroobveznica iz domaćih izvora, a nisu istisnuti drugi domaći zajmprimci.

3.17.3. MONETARNA POLITIKA I POLITIKA TEČAJA

Osnovni cilj Hrvatske narodne banke jest postizanje i održavanje stabilnosti cijena. Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svoga osnovnog cilja, Hrvatska narodna banka podupire gospodarsku politiku Republike Hrvatske. Središnja banka vodi politiku tzv. upravljano-plutajućeg tečaja. HNB interwenira putem deviznih aukcija kupujući i prodajući devize od poslovnih banaka u nastojanju da ublaži prekomjerna kolebanja tečaja kune prema euru. Središnja banka nije unaprijed utvrdila donju i gornju intervencijsku točku, već interwenira

kako bi spriječila veće oscilacije tečaja. Zbog velikog priljeva kapitala i aprecijacijskih pritisaka dominiraju transakcije na strani otkupa deviza.

Kunska likvidnost kreirana deviznim intervencijama sterilizirana je visokom stopom obvezne pričuve (18%), a obračunava se na sve izvore sredstava osim na kapital i na rezervacije. Pored opće obvezne pričuve, poslovne banke dužne su najmanje 32% vrijednosti deviznih obveza pokrivati kratkoročnim deviznim sredstvima (minimalno potrebna devizna potraživanja). Kako bi destimulirala inozemno zaduživanje poslovnih banaka radi domaće kreditne aktivnosti, u lipnju 2004. godine uvedena je granična obvezna pričuva, koja se obračunava na porast inozemnih obveza od tog datuma. Nakon dva povećanja stope granične obvezne pričuve u 2005. godini, poslovne banke dužne su 40% porasta inozemne pasive izdvajati na poseban račun kod HNB-a.

U travnju 2005. godine su uvedene značajne promjene u operativnom okviru monetarne politike, koje u prvi plan stavljaju indirektno tržišne instrumente. Pokrenute su redovite tjedne obratne repo aukcije za kreiranje likvidnosti, nalik onima koje koristi ECB, čime je HNB dobila novi instrument za upravljanje likvidnosti i kamatnim stopama na novčanom tržištu. Uz to je postojećem instrumentu lombardnog kredita dodana i druga stalno raspoloživa pogodnost – pogodnost prekonoćnog deponiranja viškova likvidnosti na poseban račun kod HNB-a. Ovaj skup mjera – obratne repo operacije, te dvije stalno raspoložive pogodnosti – trebali bi omogućiti snažnije oslanjanje na vođenje politike kamatnih stopa kao elementa u vođenju ukupne monetarne politike.

3.18. STATISTIKA

3.18.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG

Pristupno partnerstvo ne postavlja kratkoročne prioritete u vezi s postojećim Zakonom o službenoj statistici.

3.18.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008.

Pristupno partnerstvo ne navodi srednjoročne prioritete usklađivanja zakonodavstva za područje statistike.

Sve aktivnosti u području službene statistike za srednjoročno razdoblje predviđene su Programom statističkih aktivnosti 2004. – 2007. i usmjerene su na usklađivanje s europskim standardima. Njihovo ostvarenje ovisi o osiguranju dovoljnih i pravovremenih financijskih resursa.

3.18.3. PODRŠKA STATISTIČKIM PODACIMA, TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

Statistički podaci se prikupljaju provedbom statističkih istraživanja i preuzimanjem podataka iz administrativnih izvora. U provedbi istraživanja umjesto do sada korištenih potpunih obuhvata statističkih jedinica sve se više primjenjuje metoda reprezentativnog uzorka za koju je neophodno na temelju administrativnih registara uspostaviti statističke registre. Stoga je u razvoju novih i u prilagodbi postojećih statističkih istraživanja zajednički problem sadržan u nepostojanju adekvatnih osnovnih administrativnih registara. Tako u RH ne postoji registar prostornih jedinica do razine ulica i zgrada te na njemu zasnovan registar stanova, ne postoji registar stanovnika i kućanstava, kao niti jedinstveni registar svih poslovnih subjekata.

U nedostatku ovih registara, kao okviri uzorkovanja koriste se administrativni izvori koji nemaju zadovoljavajuću razinu ažurnosti, te podaci koji se prikupljaju u statističkim istraživanjima koja imaju potpuni obuhvat kao što je Popis stanovništva. Kako je Popis snimka stanja u jednom trenutku, promjene koje nastaju u kratkom vremenu nakon provedbe čine i ovaj okvir uzorkovanja neadekvatnim za duže razdoblje korištenja.

Uspostavljeno je početno stanje Statističkog poslovnog registra kao temeljne infrastrukture za provođenje velike većine statističkih istraživanja. U tijeku su aktivnosti vezane s unapređenjem programske podrške i kvalitete podataka, kako bi se registar mogao koristiti za kreiranje adresara izvještajnih jedinica i uzoraka za granske statistike.

Međutim, preduvjet razvoja statističkog sustava harmoniziranog sa zahtjevima EU je uspostava kompletnog sustava temeljnih registara vezanih uz osnovne jedinice statističkog praćenja. Za realizaciju ovog prioriteta koji uključuje različite posjednike

administrativnih izvora podataka, DZS i druge nositelje statističkih aktivnosti u RH, potrebna je koordinacija i potpora Vlade RH.

Pristupno partnerstvo kao glavne kratkoročne prioritete u procesu približavanja zahtjevima Europske unije za područje statistike navodi sljedeće aktivnosti:

- Ojačati administrativnu sposobnost Državnog zavoda za statistiku
- Reformirati njegove regionalne urede te poboljšati koordinaciju s drugim pružateljima službenih statističkih podataka u Hrvatskoj.

U vezi s jačanjem administrativnih kapaciteta DZS će tijekom 2006. godine uspostaviti novu organizacijsku strukturu u skladu s opće prihvaćenim načelima organizacije ureda za statistiku te u skladu s najboljom praksom i nacionalnim potrebama. Detaljnije mjere opisane su u institucionalnim mjerama predviđenim u 2006. – IV Jačanje administrativne sposobnosti (poglavlje 4.1.) Za realizaciju ovih aktivnosti DZS treba podršku Vlade RH i osiguranje potrebnih financijskih i kadrovskih resursa.

Poboljšanje koordinacije s drugim davateljima i korisnicima službenih statističkih podataka donekle je osigurano aktiviranjem sljedećih mehanizama:

- Statističkog savjeta RH,
- Statističkih savjetodavnih odbora,
- Radne grupe za izradu prijedloga Strategije razvitka službene statistike Republike Hrvatske i prijedloga Programa statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

Dostatni financijski i drugi resursi su preduvjet za ostvarenje spomenutih prioriteta.

DZS je u siječnju 2005. dostavio Eurostatu nacrt prijedloga za uspostavu Klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (statističkih regija) u skladu s europskim statističkim standardom NUTS, te je u travnju 2005. od Eurostata dobio pozitivno prethodno mišljenje. Nakon daljnjih rasprava i analiza, u srpnju 2005. Eurostatu je poslan prijedlog koji je Vlada Republike Hrvatske smatrala optimalnim. Eurostat nije dao pozitivno mišljenje na ovaj prijedlog te još nije donesena konačna odluka o uspostavi statističkih regija koje se podudaraju s NUTS regijama.

Obrada podataka prikupljenih statističkih istraživanjima radi se na dvije platforme: središnjem IBM računalu (mainframe) i mrežnoj platformi. Mrežna platforma je temeljena na MS Windows 2003. Obje platforme koriste zajednički diskovni sustav Symetrics 8530. Svi stručni djelatnici se koriste uredskim alatima (MS Office 2000, XP i 2003), elektroničkom poštom i pristupom internetu. DZS ima svoju internetsku stranicu (www.dzs.hr), dostupnu 24 sata, na kojoj se objavljuju rezultati statističkih istraživanja te ostale informacije u vezi s radom institucije, te intranetsku stranicu. Aplikacije za obradu podataka na središnjem računalu izrađene su u programskom jeziku PL/I, transakcijski monitor je CICS/ESA, baza podataka je CA Universe. Aplikacije za obradu podataka na mrežnoj platformi izrađuju se alatima MS Visual Studio (programski jezik VB 6.0) i Visual Studio for .net (programski jezik VB for .net), baza podataka je MS SQL Server 2000. Za ankete se koristi sustav BLAISE. Za analize podataka, tabeliranje i uzorak koristi se SAS, a za izradu tabela TPL. Za dio istraživanja koristi se optičko čitanje i prepoznavanje obrazaca pomoću IBM-ova sustava IFP. Za diseminaciju podataka putem CD-a i interneta koristi se programski paket PC-AXIS. Sigurnost podataka osigurana je arhitekturom mreže, vatrozidom i antivirusnom zaštitom.

Objekcije Zavoda povezane su bežičnim optičkim linkom. Namjera je Zavoda povezati objekte lokacije podzemnim optičkim vodom, čime bi se postigla brža i kvalitetnija veza te omogućio kvalitetan backup podataka s lokacije na lokaciju.

U tijeku su aktivnosti na izgradnji centraliziranog sustava klasifikacija korištenjem Bridge^{NA} programskog paketa te centralnog repozitorija metapodataka i baze agregiranih podataka. Ovi se projekti razvijaju pod pokroviteljstvom švedske agencije za međunarodnu tehničku pomoć SIDA, u suradnji sa statističkim uredom Švedske. Razvoj je započeo 2002. godine, a završetak je planiran za kraj 2005. godine. Realizacija ovog projekta omogućit će korisnicima bolji uvid i dostupnost raspoloživih statističkih podataka. Kao logičan nastavak, za 2006. godinu planirana je nadgradnja sustava koja uključuje nastavak rada na bazi agregiranih podataka i sustavu klasifikacija te rad na automatizaciji obrada podataka statističkih istraživanja. To bi u konačnici omogućilo postepeno napuštanje središnjeg računala, brži i kvalitetniji rad te značajne financijske uštede. U ovom trenutku još nije poznato hoće li SIDA financirati i taj projekt.

Iz sredstava nacionalnog CARDS 2001 programa nabavljen je i sustav za digitalni tisak koji će značajno osuvremeniti, ubrzati i olakšati sustav publiciranja. Očekuje se da će sustav za digitalni tisak biti u uporabi krajem 2005. godine.

3.18.4. DEMOGRAFIJA I SOCIJALNE STATISTIKE

3.18.4. A Stanovništvo

Vitalna statistika

Podaci vitalne statistike usklađeni su s međunarodnim preporukama.

Projekcije stanovništva

U tijeku je prikupljanje i analiza podataka o fertilitetu, mortalitetu i migraciji proteklog razdoblja u cilju postavljanja hipoteza o budućem kretanju navedenih komponenti. U 2006. nastaviti će se analiza navedenih podataka i stjecanje potrebnih znanja za izradu projekcija stanovništva i tablica mortaliteta.

Statistika migracija

Statistika migracije stanovništva RH provodi se na temelju podataka koji se prikupljaju u Ministarstvu unutarnjih poslova. Prikupljeni podaci o migracijama nisu usklađeni s međunarodnim preporukama. Tijekom 2005. radilo se na upoznavanju s UN metodologijom statistike međunarodne migracije te upoznavanje sa sadržajem podatka iz administrativnih izvora (MUP, HZZ). U 2006. se nastavlja rad na upoznavanju međunarodnih preporuka i planira se ostvariti suradnja s administrativnim izvorima o dostavljanju podataka o međunarodnoj migraciji stanovništva.

3.18.4. B Statistika tržišta rada

Zaposlenost i nezaposlenost

Anketa o radnoj snazi provodi se u skladu s metodološkim pravilima i načelima Međunarodne organizacije rada. Da bi se postigla potpuna usklađenost sa zahtjevima EU treba osigurati provedbu Ankete o radnoj snazi na uzorku kućanstava u tromjesečnoj dinamici na razini RH i na razini NUTS 2. Provedba Ankete na razini NUTS 2 ovisi o konačnoj odluci o uspostavi statističkih regija u skladu s europskim statističkim standardom NUTS te o financijskim, kadrovskim i tehničkim resursima.

Zaposlenost prema administrativnim izvorima

DZS prati broj zaposlenih i prema administrativnim izvorima provedbom statističkih istraživanja na obuhvatu poslovnih subjekata i preuzimanjem podataka iz administrativnih evidencija relevantnih tijela državne uprave. Istraživanja se provode u skladu s nacionalnim potrebama. Podaci služe za izračun kratkoročnih indikatora prema zahtjevima EU. Usklađivanje s metodologijom EU ovisi o uspostavi statističkog registra za adekvatni okvir uzorka i konačnoj odluci o uspostavi statističkih regija u skladu s europskim statističkim standardom NUTS.

Zarade i trošak rada

U ovom području statistike podaci o plaćama prate se u mjesečnoj periodici i služe za izračun kratkoročnih indikatora prema zahtjevima EU. U obuhvatu nedostaju zaposleni u obrtu i slobodnim profesijama. Definicija plaće usklađena je sa zahtjevima EU.

Potpuno usklađivanje s metodologijom EU ovisi o uspostavi statističkog registra za adekvatni okvir uzorka i konačnoj odluci o uspostavi statističkih regija u skladu s europskim statističkim standardom NUTS.

Tijekom 2005. provelo se istraživanje o trošku rada prema uredbama Europske komisije. U 2006. se planira obrada podataka i objava rezultata istraživanja.

Prema zahtjevima EU nedostaju podaci o strukturi zarada, te u svrhu usklađivanja statističkog praćenja zarada i troška rada planira se pripremiti istraživanje o strukturi plaća (SES) prema pravnoj stečevini EU, a provedba ovisi o uspostavi poslovnog registra i registra zaposlenih.

3.18.4. C Statistika obrazovanja

U ovom području statistike neusklađenosti sa zahtjevima EU se odnose na nepostojanje pojedinih varijabli u vezi s financiranjem obrazovanja za koje su nadležna druga tijela državne uprave. Tijekom 2005. poduzete su dodatne izmjene i nadopune u postojećim istraživanjima iz područja obrazovanja, a s ciljem prilagodbe novim varijablama u UOE upitniku. Za 2006. se planira proširiti suradnju s drugim tijelima državne uprave (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo financija i drugi) kako bi se riješilo pitanje nedostatka podataka o financiranju obrazovanja i pronašao najbolji način prikupljanja istih.

Statistika usavršavanja i osposobljavanja za zanimanja

DZS ne raspolaže podacima o dijelu neformalnog obrazovanja za zanimanja koje provode poslovni subjekti koji nisu u sustavu obrazovanja. Razlog tome je nepostojanje baze podataka ili jedinstvenog registra pravnih subjekata koji provode neformalne programe obrazovanja za zanimanja te nepostojanje standarda za neformalne obrazovne programe. Tijekom 2005.

radilo se na uspostavi suradnje s relevantnim tijelima državne uprave u svrhu definiranja ovog područja obrazovanja. U 2006. planira se izraditi metodologiju za statističko istraživanje o obrazovanju odraslih na osnovu metodologije Eurostata (AES), koje predviđa prikupljanje podataka od korisnika i provesti pilot istraživanje.

3.18.4. D Statistika kulture

DZS provodi istraživanja iz područja kulture prema nacionalnim potrebama i zahtjevima međunarodnih organizacija (UNESCO, European Audiovisual Observatory, Media Salles i drugi), kojima se dostavljaju podaci. U ovom području zahtjevi EU-a još nisu u potpunosti definirani.

3.18.4. E Znanost i tehnologija

Glavnu poteškoću pri potpunoj harmonizaciji statistike ovog područja predstavlja nefunkcioniranje statističkog poslovnog registra. U 2005. proširen je obuhvat postojećeg istraživanja o istraživanju i razvoju. Nadopuna metodologije prema revidiranim standardima OECD-a i Eurostata provest će se u 2006.

Također se počelo s pripremom istraživanja o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj (GBAORD – General Budget Appropriation and Outlays for R&D. U 2006 se planira izrada metodologije potrebne za prikupljanje podataka, a provedba istraživanja se planira za 2007.g.

Statistika inovacija

Tijekom 2005. surađivalo se na projektu s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, Ekonomskim institutom, te Institutom „Ivo Pilar“ na pripremi istraživanja o inovacijama - Community Innovation Survey – CIS3, postavljanje kojeg je još u tijeku.

Također je osnovan projektni tim DZS-a za inovacije koji će raditi i tijekom 2006.

Metodologija će se izraditi u 2007. godini, a provedba istraživanja predviđena je najkasnije za 2008. godinu.

3.18.4. F Zdravlje i zaštita

U okviru ove teme podaci se prate u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i Centru za gerontologiju Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba.

Tijekom 2005. radilo se na stjecanju potrebnih znanja za usklađivanje metodologije zdravstvenih statistika sa standardima EU i Svjetske zdravstvene organizacije. U 2006. se planira nastavak tih aktivnosti.

3.18.4. G Raspodjela dohotka i životni standard

Anketa o potrošnji kućanstava

Anketa o potrošnji kućanstava provodi se u skladu s metodološkim preporukama EU. Da bi se postigla potpuna usklađenost, anketna pitanja treba dodatno prilagoditi radi izračuna pojedinih varijabli. Provedba Ankete na razini NUTS 2 ovisi o konačnoj odluci o uspostavi statističkih

regija u skladu s europskim statističkim standardom NUTS te o financijskim, kadrovskim i tehničkim resursima.

Statistika korištenja vremena

Uvođenje ovog istraživanja se ne planira u 2006.

Dohodak, siromaštvo i socijalna isključenost

Pokazatelji siromaštva i društvene isključenosti izračunavaju se na temelju podataka o neto dohotku kućanstva prikupljenim Anketom o potrošnji kućanstava. Za nacionalne potrebe pokazatelji se izračunavaju prema EU metodologiji „Laeken indicators, 2003“. U 2005. za potrebe usporedbe s EU, izračunati su pokazatelji za 2003. prema definicijama koje se primjenjuju u istraživanju EU-SILC. U 2006. se planiraju aktivnosti stjecanja potrebnih metodoloških znanja o istraživanju EU-SILC radi njegovog uvođenja u statistički sustav.

3.18.4. H Socijalna skrb

Podatke o ovom dijelu statistike prikupljaju Državni zavod za statistiku, te sljedeće institucije: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, REGOS, te Ministarstvo financija. Tijekom 2005. radilo se na upoznavanju s EU metodologijom statistike socijalne skrbi (ESSPROS) te na uspostavi suradnje s institucijama koje raspolažu administrativnim izvorima podataka. Započeto je s prikupljanjem podataka od navedenih institucija, što će se nastaviti i u 2006.

3.18.4. I Ostale socijalne statistike

Statistika stanovanja

Podaci o stanovanju prate se u Popisu stanovništva i Anketi o potrošnji kućanstava. Popis stanovništva, kućanstava i stanova proveden je 2001. godine i metodološki je usklađen s preporukama EU i UNECE.

Anketa o potrošnji kućanstava se provodi prema preporukama EU.

Tijekom 2005. započeo je rad na upoznavanju sadržaja pokazatelja statistike stanovanja prema EU zahtjevima koji će se nastaviti i u 2006.

Ostale socijalne statistike

Podatke za ovo područje statistike prate Državni zavod za statistiku, Ministarstvo pravosuđa te Ministarstvo unutarnjih poslova. Tijekom 2005. revidirana su pojedina istraživanja u skladu s promjenama nacionalnog zakonodavstva. U 2006. Državni zavod za statistiku planira:

- izraditi i publicirati pokazatelje gospodarskog kriminaliteta u suradnji s relevantnim pravosudnim tijelima i Državnim odvjetništvom.
- revidirati Klasifikaciju kaznenih djela uz implementaciju svih zakonskih izmjena i dopuna sukladno promjenama i usklađivanjima nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom.

3.18.5. EKONOMSKE STATISTIKE

3.18.5. A Makroekonomske statistike

Tijekom 2005. godine radilo se na izračunu Regionalnog BDP-a za 2003. godinu (obveza iz SSP-a). Isto tako se radilo na izračunu Regionalnih računa kućanstava za 2003. godinu. Radilo se i na procjeni statistički neobuhvaćenog dijela BDP-a (obuhvat BDP-a) u suradnji s Eurostatom i OECD-om. U 2006. godini planira se započinjanje projekta pod nazivom Statistika javnih financija (CARDS 2003.), projekt će se izvoditi tijekom 2006. i 2007. godine, u sklopu kojega se planira izrada cjelovitog skupa Sektorskih računa s posebnim osvrtom na financijske račune i u sklopu njih na deficit i dug opće države (Excessive deficit procedure Europske komisije). Tijekom 2006. intenzivirat će se rad na izradi upitnika za robne tokove, a u svrhu izrade tablica ponude i uporabe.

3.18.5. B Poslovne statistike

Zbog nepostojanja statističkog poslovnog registra ne postoji integralni pristup u razvoju poslovnih statistika, osobito strukturnih poslovnih statistika. U 2005. radilo se na aktivnostima vezanim uz povećanje educiranosti djelatnika povezanih sa sadašnjim i budućim strukturno-poslovnim istraživanjima kroz seminare koji su povezani s ovim područjem iz bilateralne suradnje s državama-članicama EU (npr. Francuskom), i radionicama u okviru odgovarajućih komponenata CARDS projekta.

U 2006. predviđa se daljnje educiranje djelatnika i priprema za pilot istraživanja za područja djelatnosti koja nedostaju (postoje samo za industriju i trgovinu), ukoliko statistički poslovni registar bude raspoloživ kao i drugi potrebni resursi za ove aktivnosti. Proučavanje relevantnih statističkih propisa pravne stečevine EU za ovo područje i posebno amandmana vezanih uz reviziju klasifikacijskih sustava 2007. također se predviđa tijekom 2006. u okviru priprema za definiranje globalne strategije za razvoj ovih statistika predviđene realizacijom PHARE-a 2005.

PRODCOM statistike

U području godišnjih PRODCOM statistika RH postoji već velika usklađenost s PRODCOM statistikama EU-a. U 2005. se nastavilo s radom na usklađivanje PRODCOM statistika s promjenama u pravnoj stečevini EU i redovito se sudjelovalo na radnim sastancima EU-a. Izrađena je Nomenklatura industrijskih proizvoda NIP 2004. u skladu s PRODCOM List 2004 EU-a (ažurira se svake godine) i Statistički standardi za IND-21/PRODCOM za 2004 su objavljeni (NN 17/05) i usklađeni s definicijama PRODCOM istraživanja. Podaci za IND-21/PRODCOM za 2004 RU već su dostavljeni u Eurostat u okviru rokova (prethodni: lipanj 2005., konačni: rujan 2005) i tehničkih zahtjeva GESMES/ GENEDI/STADIUM) za transmisiju u Eurostat. Planirana izrada baza podataka IND-21/PRODCOM i podataka izvoza/uvoza na razini proizvoda i stavljanje na internetske stranice DZS-a je započela, ali radi nedostatka resursa nije završena kao ni planirana izrada novog PC softvera za obradu PRODCOM podataka i godišnje ažuriranje nomenklature.

U 2006. planira se nastavak usklađivanja godišnjih PRODCOM statistika za 2005. s metodološkim promjenama Eurostata, te izradu Nomenklature industrijskih proizvoda NIP 2005. prema značajno revidiranoj PRODCOM Listi za 2005. Predviđa se i izrada novog PC softvera za obradu podataka, uvođenje elektronskog upitnika i CD publikacije i uspostava

baza s podacima vanjske trgovine, kako bi se skratio rok, poboljšala kvaliteta podataka i dostupnost korisnicima.

Kratkoročne statistike poduzeća

U području ovih statistika postoji djelomična usklađenost sa zahtjevima EU u smislu raspoloživosti cijelog seta kratkoročnih pokazatelja koje treba osigurati i dostaviti Eurostatu, na temelju propisanih definicija, klasifikacija i metoda. Problemi usklađivanja povezani su s organizacijom prikupljanja ovih statistika koje međusobno nisu konzistentne, a neke su djelatnosti NKD-a nepokrivene. Usklađenost će se riješiti uspostavom statističkog poslovnog registra i potpunom implementacijom Uredbe o kratkoročnim poslovnim statistikama Eurostata uključujući amandmane.

U 2005. započela je redovita diseminacija raspoloživih kratkoročnih poslovnih pokazatelja RH u Eurostat u skladu s tehničkim zahtjevima (GESMES/STATEL) i izrađen kalendar transmisije podataka u okviru rokova iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama. Svi kratkoročni poslovni pokazatelji rekonstruirani su na novu verziju NKD 2002 koja je sukladna NACE Rev.1.1 EU. Dodatno, pripremljeni su i dostavljeni kratkoročni pokazatelji RH za publikaciju «Statistics in FOCUS» Eurostata koja će se publicirati do kraja 2005.

U 2006. planira se nastavak diseminacije raspoloživih kratkoročnih pokazatelja RH u Eurostat i rad na njihovom potpunom usklađivanju s pravnom stečevinom EU, poboljšanjem postojećih metodologija i uvođenjem novih metoda. U 2006. planira se i sagledavanje implikacija novih amandmana Uredbe koji su stupili na snagu u 2005. i metodološka priprema za reviziju postojećih istraživanja, ponderacijskih sustava i rekonstrukciju vremenskih serija radi promjene klasifikacijskih sustava 2007. Planira se i rad na osiguranju resursa za proizvodnju i kompilaciju cijelog seta kratkoročnih pokazatelja DZS koji nedostaju te pripreme za izradu novih metodologija i istraživanja povezanih s njihovom proizvodnjom.

Statistika željeza i čelika

Tijekom 2005. redovito su se dostavljali mjesečni podaci o željezu i čeliku na temelju PRODCOM T liste kombinacijom raspoloživih izvora, u rokovima i prema tehničkim zahtjevima Eurostata (via GESMES/GENEDI/STADIUM). Mjesečne serije za 2003. i 2004. rekonstruirane su također i poslane u Eurostat.

U 2006. planira se prilagoditi dostavljanje podataka o željezu i čeliku prema novoj Uredbi (EZ) br. 48/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o proizvodnji godišnje statistike Zajednice o industriji čelika za razdoblje 2003-2009. Ukoliko bude raspoloživih resursa planira se i rad na potrebnom softveru za ovu aktivnost.

Energetske statistike

Ustrojavanje Energetskih statistika RH inicijalno je predviđeno višegodišnjim projektom do kraja 2007. uz metodološku suradnju s Energetskim institutom «Hrvoje Požar». Zastoj ovih aktivnosti u 2004. radi nedostatka potrebnih financijskih sredstava za realizaciju, prebacio je dio aktivnosti za 2005. U 2005. uvedena su tri pilot istraživanja o energentima i pripremljene metodologije za još dva nezavisna istraživanja o energiji. Podaci se na obrascima Eurostata već dostavljaju u Eurostat, a u 2005. započelo je dostavljanje i podataka o cijenama energenata i nafti, prema bilateralnom sporazumu DZS-a i Eurostata iz prosinca 2004. te nastavak suradnje s Energetskim institutom «Hrvoje Požar» na izradi elemenata za kompiliranje Statističke energetske bilance.

U 2006. planira se nastavak rada na projektu Energetske statistike RH, koji je ustanovljen radi usklađivanja hrvatske energetske statistike s pravnom stečevinom EU. Prema navedenom projektu planira se izrada statističkih standarda za Mjesečni upitnik o ugljenu u skladu s Eurostatom i sastavljanje Mjesečnog upitnika za slanje u Eurostat, izrada pilot metodologije i provedba istraživanja o kombiniranoj proizvodnji električne energije i topline (CHP), te izrada metodologija radi osiguranja kvalitetnijih podloga za sastavljanje Energetske bilance Republike Hrvatske.

Statistika transporta i komunikacija

Tijekom 2005. godine završeno je potpuno usklađivanje statistike prometa u morskim lukama. Nastavljeno je usklađivanje statistike željezničkog prometa.

Izvršene su pripremne aktivnosti za usklađivanje statistike o zračnom prometu.

U 2006. planira se završiti potpuno usklađivanje statistike željezničkog prometa, vršiti usklađivanje statistike zračnog prometa kao i provođenje pripremnih aktivnosti oko uvođenja statistike o informacijskom društvu - kućanstva.

Statistika turizma

Trenutačno se u Državnom zavodu za statistiku provode samo istraživanja smještajne statistike turizma i neka specifična istraživanja za nacionalne potrebe, ponajprije za potrebe Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Istraživanja u ovom području provode još i Hrvatska narodna banka i Institut za turizam, a dio varijabli pokriva i Anketa o potrošnji kućanstava koju provodi DZS.

3. 18.5. C Novac, financije, robna razmjena i platna bilanca

Novac i financije

Statistike poslovnih usluga koje pokrivaju financijsko posredovanje i poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge se nisu proizvodile u 2005., niti se njihovo uvođenje predviđa u 2006. Za izračun BDP-a za subjekte iz spomenutih područja koriste se podaci iz Računa dobiti i gubitka i Bilanci banaka i štedionica i osiguravajućih društava. Područje javnih financija prati Ministarstvo financija, a deficiti i javni dug paralelno prate Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija. Sve podatke o kamatnim stopama, depozitima i plasmanima banaka prati Hrvatska narodna banka. Za 2006. planirano je započeti izradu financijskih računa kao što je navedeno pod 3.18.5. Isto tako radit će se na unapređivanju statistike platne bilance za potrebe Sektorskih računa na nacionalnoj razini kao i za potrebe Regionalnih računa.

Statistika robne razmjene s inozemstvom

Statistika ovog područja je u velikoj mjeri usklađena s EU metodologijom. Predviđene mjere za 2006. odnose se na daljnje poboljšanje kvalitete podataka, daljnje usklađivanje s EU propisima u području statistike robne razmjene s inozemstvom, koje obuhvaća i primjenu tih propisa i u carinski postupak RH. Nadalje, predviđa se stjecanje znanja i nastavak rada u vezi s uvođenjem Intrastata u statistiku robne razmjene s inozemstvom.

Platna bilanca

Platnu bilancu izrađuje Hrvatska narodna banka. Tijekom 2005. DZS i Hrvatska narodna banka za potrebe izračuna nacionalnih računa zajednički su radile na identificiranju pojedinih stavki platne bilance na razini detaljnosti koju zahtijevaju nacionalni računi.

3.18.6. POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO, RIBARSTVO

Zajednički problem svim statistikama iz područja poljoprivrede je nepostojanje registra poljoprivrednih gospodarstava.

Korištenje zemljišta i krajolik

Tijekom 2005. radilo se na uspostavi početnog stanja registra poljoprivrednih gospodarstava. Za 2006. planirane su aktivnosti na izradi metodologije registra i uspostava početnog stanja registra na temelju podataka Popisa poljoprivrede 2003.

Poljoprivredne strukture

Podaci o strukturi poljoprivrednih gospodarstava prikupljeni su Popisom poljoprivrede 2003. i objavljeni.

U 2005. se provelo Istraživanje o strukturi poljoprivrednih posjeda na temelju uzorka. Za 2006. planira se daljnja revizija statistike voćarstva i vinogradarstva.

Agromonetarne statistike

Ekonomske račune u poljoprivredi i šumarstvu izračunava Sektor nacionalnih računa DZS-a na osnovi podataka statistike poljoprivrede i drugih administrativnih izvora. Odjel poljoprivrede prati podatke o naturalnim pokazateljima, i djelomično financijske pokazatelje (cijene u poljoprivredi). U 2005. radilo se na harmoniziranju raspoloživih izvora podataka i na poboljšanju praćenja radne snage u poljoprivredi. Također je nastavljena revizija statistike poljoprivrednih cijena i provedeno je revidirano istraživanje o statistici cijena otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Izrađena je revidirana metodologija za Otkup i prodaju proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Za 2006. planirano je uvesti probno istraživanje o cijenama inputa u poljoprivredi. U okviru programa CARDS 2002 planira se izraditi metodologiju izračuna regionalnih računa u poljoprivredi.

Statistika biljne proizvodnje

U 2005. došlo je do promjene metode prikupljanja podataka. Umjesto procjene uvelo se istraživanje temeljem uzorka i započelo se s aktivnostima za uvođenje prognoze žetve u skladu sa zahtjevima EU.

Za 2006. planirano je provesti daljnji rad na aktivnostima potrebnim za uvođenje prognoze žetve u skladu sa zahtjevima EU.

Statistika stočarstva

Tijekom 2005. uveden je novi uzorak za istraživanje o broju stoke i stočnoj proizvodnji obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Za 2006. planira se rad na pripremnim aktivnostima za uvođenje prognoze o proizvodnji.

Statistika šumarstva

Problem nepostojanja registra za šume u privatnom vlasništvu i dalje postoji. Tijekom 2005. radilo se na pripremi za uvođenje revidiranog izvještaja o šumarskim resursima. Za 2006. planira se uvođenje revidiranog istraživanja o šumskim resursima.

Statistika ribarstva

Tijekom 2005. radilo se na prilagodbi dinamike istraživanja i pojačana je suradnja s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u cilju revizije statistike ribarstva i korištenja administrativnih izvora za potrebe ovih statistika. Za 2006. planirana je daljnja revizija statistike ribarstva u suradnji s navedenim Ministarstvom.

3.18.7. VIŠESEKTORSKE STATISTIKE

Regionalne statistike

Proizvodnja regionalnih statistika očekuje se nakon donošenja konačne odluke o uspostavi statističkih regija u skladu s europskim statističkim standardom NUTS.

Održivi razvoj i statistika okoliša

U ovom području podatke prikupljaju: DZS, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Državni zavod za zaštitu prirode, Hrvatska narodna banka, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Državni hidrometeorološki zavod, Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Energetski institut «Hrvoje Požar», Hrvatski centar za razminiranje. Tijekom 2005. provedena su pilot istraživanja o otpadu (s novim Popisom otpada) i o investicijama u zaštiti okoliša, te tiskana publikacija Studije i analize Indikatori održivog razvoja prema zahtjevima Eurostata. Za 2006. planira se daljnje usklađivanje statistike okoliša sa onom iz EU-a, prema preporukama i zahtjevima Eurostata.

3.18.8. IZVORI I UPRAVLJANJE

Službena statistika Republike Hrvatske uređena je Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 103/03.). Zakon o službenoj statistici usklađen je s Uredbom br. 322/97 Vijeća Europske unije od 17. veljače 1997. o statistici Zajednice (Council Regulation (EC) No 322/97 of 17 February 1997 on Community Statistics, 31997R0322) i temeljnim načelima službene statistike u regiji Ekonomske komisije za Europu, dokument donesen na 47. sjednici Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu u Palači naroda, Ženeva, 15. travnja 1992. (The fundamental principles of official statistics in the region of the Economic Commission for Europe). Svrha službene statistike je proizvodnja i diseminacija statističkih

podataka u skladu s temeljnim načelima službene statistike. Na temelju Zakona o službenoj statistici donesena je Strategija razvitka službene statistike Republike Hrvatske 2004.-2012., Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2004.- 2007. i godišnji provedbeni planovi statističkih aktivnosti.

Zakonom o službenoj statistici određeno je da poslove službene statistike obavljaju sljedeći nositelji službene statistike:

1. Državni zavod za statistiku kao središnje tijelo
2. Uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba nadležni za poslove službene statistike
3. Hrvatska narodna banka
4. druga ovlaštena tijela službene statistike određena Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za srednjoročno razdoblje.

Zakonom je određeno da je Državni zavod za statistiku glavni nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike Republike Hrvatske.

DZS je državna upravna organizacija i njezin djelokrug rada uređen je pravnim propisima kojima se uređuje ustrojstvo i rad državne uprave i posebnim zakonom (Zakon o službenoj statistici). Čelnik DZS-a je ravnatelj kojeg imenuje i razrješuje dužnosti Vlada Republike Hrvatske. Ravnatelj ima zamjenika i 7 pomoćnika ravnatelja koje imenuje i razrješuje dužnosti Vlada Republike Hrvatske. Pomoćnici ravnatelja upravljaju osnovnim ustrojstvenim jedinicama (sektori). Stručni kolegij DZS-a djeluje kao stručno i savjetodavno tijelo ravnatelja. Stalni članovi Stručnog kolegija su zamjenik ravnatelja, pomoćnici ravnatelja i tajnik Kabineta ravnatelja. DZS ima 9 sektora, Kabinet ravnatelja i 26 odjela. Pri DZS-u ustrojen je Statistički savjet kao savjetodavno i stručno tijelo za strategijska pitanja službene statistike, te osiguranja utjecaja korisnika, znanosti i šire javnosti na Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

Tijekom 2006. planira se uspostavljanje nove ustrojstvene strukture DZS-a, sukladno općeprihvaćenim načelima ustrojavanja statističkih ureda, suvremenim trendovima i nacionalnim potrebama, koja će osigurati harmonizaciju i bolje izvršavanje poslova službene statistike u skladu s temeljnim načelima službene statistike. Nova ustrojstvena struktura uredit će se Uredbom o unutarnjem ustrojstvu DZS-a, koju na prijedlog DZS-a donosi Vlada Republike Hrvatske. Tijekom 2006. također se planira razmatranje promjene uloge i položaja ureda državne uprave u županijama i upravnog tijelo Grada Zagreba nadležnih za poslove službene statistike, na način da se utvrdi ustrojstveni model koji će osigurati unapređenje statističkog sustava RH.

Plan provedbe SSP-a

MJERE IZ PLANA PROVEDBE SSP-a		
2006. godina		
Mjera	Rok provedbe	Nositelji
498- uvesti centralizirani sustav statističkih klasifikacija i	12/2006	DZS

nomenklatura u dvojezičnom obliku (čl. 83.)		
512- izraditi studiju izvedivosti za implementaciju Propisa o strukturno-poslovnim statistikama u nacionalni statistički sustav po konceptu EU-a	12/2006	DZS
514- proširiti sadržaj postojećih istraživanja u području kratkoročnih statistika poduzeća, uskladiti ih s propisima o kratkoročnim statistikama EU-a i primijeniti revidiranu klasifikaciju NKD 2002 i KPD 2002	12/2006	DZS
515- uspostaviti zajedničku bazu PRODCOM podataka industrije i podataka vanjske trgovine na razini Carinske tarife (CT-a)	12/2006	DZS
521- izraditi plan projekta i pripremiti aktivnosti za uvođenje novog istraživanja „Intrastat“ u obradu statistike robne razmjene s inozemstvom	12/2006	DZS, CU, PU
522- izraditi metodologiju registra poljoprivrednih gospodarstava i uspostaviti početno stanje registra na temelju podataka Popisa poljoprivrede 2003	12/2006	DZS
499- uvesti u uporabu skup informatičkih alata «Statistical toolbox» za brže i jednostavnije utjecanje na planiranje i izvršenje obrada statističkih istraživanja i publiciranje rezultata (čl. 83.)	12/2006	DZS
Usklađivanje agregiranja i objavljivanja Indeksa industrijske proizvodnje RH prema relevantnim propisima EU	04/2006	DZS
Izrada metodologije za dostavljanje podataka o željezu i čeliku prema novom propisu EU	06/2006	DZS
Obrada i objava rezultata statističkog istraživanja Ankete o trošku rada	06/2006	DZS

Usklađivanje PRODCOM statistika za 2006 s EU zahtjevima, uključujući i PRODCOM listu 2006.	12/2006	DZS
Izrada koncepta za primjenu revidiranih klasifikacija EU-a, u području Kratkoročnih poslovnih istraživanja	12/2006	DZS
Izrada pilot metodologije za istraživanje o kombiniranoj proizvodnji električne energije i topline prema propisima EU	12/2006	DZS
Izrada i objava seta podataka o statistici socijalne skrbi prema ESSPROS metodologiji	12/2006	DZS
Izrada metodologije i uspostava početnog stanja Registra poljoprivrednih gospodarstava	12/2006	DZS

MJERE IZ PLANA PROVEDBE SSP-a -prijedlozi mjera za 2007. i 2008. godinu		
Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Izrada metodologije i provedba pilot istraživanja obrazovanja odraslih (prema Eurostatovoj metodologiji AES)	06/2007	DZS, MZOŠ
513- izraditi probnu metodologiju za pilot istraživanja o strukturno-poslovnim statistikama	12/2007	DZS
516- izraditi metodologiju za statističko praćenje potrošnje energije u područjima NKD-a u kojima se do sada to praćenje nije provodilo te malim gospodarskim subjektima i kućanstvima	12/2007	DZS
Izrada metodologije i organizacijskih uputa za provedbu Popisa voćnjaka i vinograda	12/2007	DZS
Izrada metodologije za istraživanje o informacijskom društvu – kućanstva	12/2007	DZS

Usklađivanje statistike o zračnom prometu	12/2007	DZS
Izrada i objavljivanje pokazatelja o žrtvama kriminala na temelju Ankete o žrtvama kriminala (prema ICVS metodologiji)	12/2007	DZS, Pravni fakultet u Zagrebu
Izrada Registra podnositelja izvještaja Intrastata i izrada probne metodologije za novo istraživanje Intrastat	12/2007	DZS, CU, PU
Izrada metodologije i provedba statističkog istraživanja Proračunska izdvajanja za istraživanje i razvoj (GBAORD)	12/2007	DZS
500 – izraditi i objaviti projekcije stanovništva RH, tablice mortaliteta i drugi demografski pokazatelji	12/2008	DZS
501 – izraditi i objaviti podatke o međunarodnoj migraciji stanovništva u skladu s međunarodnim preporukama	12/2008	DZS
524- revidirati statistike ribarstva u suradnji s Ministarstva poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i vodnog gospodarstva	12/2008	DZS
Izrada cjelovitog skupa sektorskih računa s posebnim osvrtom na financijske račune i deficit i dug opće države	06/2008	DZS, HNB, MF, Centralna depozitarna agencija
Provedba istraživanje o obrazovanju odraslih	09/2008	DZS
Izrada metodologije i provedba pilot istraživanja SILC	12/2008	DZS
Izrada metodologije za provedbu Ankete o radnoj snazi u kvartalnoj dinamici i na razini NUTS 2.	12/2008	DZS
Izrada metodologije i provedba pilot istraživanja o strukturi plaća SES	12/2008	DZS

Izrada metodologije za izračunavanje indeksa troška rada	12/2008	DZS
Izrada metodologije i provedba pilot istraživanja o kontinuiranom stručnom usavršavanju (Continuing Vocational Training Survey – CVTS)	12/2008	DZS, MZOŠ
Izrada metodologije i provedba pilot istraživanja o Inovacijama	12/2008	DZS, MZOŠ
Izrada metodologije Ankete o potrošnji kućanstava za provedbu na NUTS 2.	12/2008	DZS
Uvođenje statistike o informacijskom društvu – provođenje pilot istraživanja u kućanstvima	12/2008	DZS
Revizija istraživanja o cestovnom prijevozu robe	12/2008	DZS
Revizija cijena u statistici poljoprivrede i uvođenje ekonomskih računa u statistici poljoprivrede	12/2008	DZS
Revizija statistike ribarstva u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i vodnog gospodarstva	12/2008	DZS, MPŠVG
Provedba Popisa voćnjaka i vinograda	12/2008	DZS
Probno uvođenje novog istraživanja „Intrastat“ u obradu statistiku robne razmjene s inozemstvom	12/2008	DZS, Carinska uprava, PU

3.19. SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOSŁJAVANJE

3.19.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Pristupnim partnerstvom nisu preporučeni kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva na području rada i zapošljavanja, već srednjoročne mjere u cilju nastavljanja deregulacije i fleksibilizacije tržišta rada i evaluacije aktivnih mjera na području zapošljavanja.

Pri tom treba naglasiti da je Republika Hrvatska započela, u suradnji s Europskom komisijom, izradu *Joint Assessment Papera* na području zapošljavanja, povodom čega je održan prvi sastanak u okviru Međunarodne konferencije o zapošljavanju, na kojoj se u rujnu 2005. godine raspravljalo o hrvatskom Izvješću o tržištu rada i politici zapošljavanja i o zapažanjima i preporukama, koje su na isto imali Međunarodna organizacija rada i Vijeće Europe.

Aktivnosti usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa standardima Europske unije potrebne su i nadalje na području zdravlja i zaštite na radu pa se u 2006. godini planira donošenje slijedećih provedbenih propisa:

1. Pravilnik o zaštiti na radu radnika koji rade na iskorištavanju rudnog bogatstva s površine i ispod površine zemlje (Direktiva 92/104/EEZ)
2. Pravilnik o zaštiti na radu radnika koji rade na poslovima pridobivanja rude bušenjem (Direktiva 92/91/EEZ)
3. Pravilnik o zaštiti na radu za trudnice, roditelje i dojilje (Direktiva 92/85/EEZ)
4. Pravilnik o zaštiti radnika pri radu s azbestom (Direktiva 83/477/EEZ)

3.19.2 SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Na području rada i zapošljavanja i dalje je jedan od prioriteta daljnja deregulacija i fleksibilizacija tržišta rada, obzirom da je indeks zakonske zaštite zaposlenja i dalje nešto viši od europskog prosjeka (2,8 u odnosu na 2,4).

Potrebno je i dalje težiti decentralizaciji radnih odnosa transformiranjem socijalnog dijaloga od tripartitnog u bipartitni pa je u tom smjeru planskim dokumentima (Pretpristupni ekonomski program i Pristupno partnerstvo) u srednjoročnom razdoblju predviđeno usklađivanje radnog zakonodavstva s Direktivom o Europskim radničkim vijećima (94/95/EZ). i Direktivom o određenim aspektima organizacije radnog vremena (2003/88/EZ).

Osim toga, treba naglasiti da ćemo u okviru započetih pristupnih pregovora za punopravno članstvo u Europskoj uniji, tijekom i po dovršetku postupka *screening*-a moći vrlo precizno ocijeniti stupanj usklađenosti nacionalnog radnog zakonodavstva i sposobnosti Republike Hrvatske da implementira pravnu stečevinu Europske unije na području rada i zapošljavanja.

Nakon što na taj način steknemo potpun uvid u cjelokupan europski zakonodavni okvir na području radnopravnih propisa, što neće obuhvaćati samo Zakon o radu kao općeg radnopravnog propisa, već i posebne zakone koji se dotiču radnopravnih statusa, moći ćemo međuresorno uskladiti sve potrebne zakonske ili podzakonske propise.

U području zaštite na radu kontinuirano će se nastaviti usklađivanje zakonodavstva u skladu s Direktivama Europske unije, a u slijedećem srednjoročnom razdoblju donijet će se slijedeći podzakonski propisi:

1. Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju strojeva i uređaja (Direktiva 89/655/EEZ)
2. Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim gradilištima (Direktiva 92/57/EEZ)
3. Pravilnik o zaštiti na radu prilikom izlaganja buci (Direktiva 2003/10/EZ)
4. Pravilnik o zaštiti na radu prilikom izlaganja vibracijama (Direktiva 2002/44/EZ)

U 2006. godini predviđeno je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2003/41/EZ, koja se odnosi na djelatnost i nadzor ustanova strukovne mirovine.

3.19.3. RADNO ZAKONODAVSTVO

Nakon opsežnih izmjena radnog zakonodavstva, koje je izvršeno sredinom 2003. godine, u 2005. godini nije bilo daljih izmjena odredaba Zakona o radu, kao temeljnog propisa u ovom području, jer je radno zakonodavstvo u velikom dijelu usklađeno s pravnom stečevinom Europske unije.

Ipak i dalje postoji potreba sustavnog i intenzivnog rada na području prilagodbe i provedbe aktivnih mjera u cilju daljnje fleksibilizacije tržišta rada i izgradnji konkurentnijeg gospodarstva obzirom da je indeks zakonske zaštite zaposlenja 2,8 te je i dalje viši od europskog prosjeka koji iznosi 2,4.

U uklanjanju nejednakih uvjeta rada za određene skupine i stvaranju mogućnosti pristupa određenim pravima koja se mogu steći po osnovi rada, posebnu podršku ostvarivanju tog cilja pružaju izmjene propisa o doprinosima za obvezna osiguranja, kojima je pristup pravima po osnovi rada omogućen i osobama koje ne rade po osnovi ugovora o radu, već obvezno pravnih ugovora kao što su autorski ugovori ili ugovor djelu.

Osim toga, kao što smo već uvedno naveli, u okviru započetih pristupnih pregovora za punopravno članstvo u Europskoj uniji, u tijeku i po dovršetku postupka *screening-a* moći ćemo vrlo precizno ocijeniti stupanj usklađenosti nacionalnog radnog zakonodavstva i sposobnosti Republike Hrvatske da implementira pravnu stečevinu Europske unije na području rada te pripremiti potrebne izmjene Zakona o radu kao općeg radnopravnog propisa.

3.19.4. ZDRAVLJE I ZAŠTITA NA RADU

Zaštita na radu provodi se uglavnom kao rezultat nadzora inspekcije rada i odgovarajućih kaznenih sankcija. U Republici Hrvatskoj postoji potreba za uspostavljanjem posebnog sustava osiguranja od profesionalnih bolesti i ozljeda na radu, kojom bi se istovremeno omogućila pozitivna motivacija poslodavaca za provedbu mjera zaštite na radu, a time i preventivnog djelovanja te potreba izrade prethodne analize učinaka uspostave takvog sustava.

Temeljni propis na ovom području je Zakon o zaštiti na radu koji je potpuno usklađen sa Okvirnom Direktivom 89/391/EEZ.

U 2005. godini nastavljeno je usklađivanje provedbenih propisa s ovog područja s odgovarajućim Direktivama EU:

1. Pravilnik o radu s kancerogenim i mutagenim tvarima (u postupku donošenja)
2. Pravilnik o uporabi osobne zaštitne opreme (u postupku donošenja)
3. Pravilnik o zaštiti radnika u prostorima u kojima može doći do nastanka eksplozije (u postupku donošenja)
4. Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom (NN, broj 69/05)
5. Pravilnik o sigurnosnim znakovima (NN, broj 29/05)
6. Pravilnik o ručnom prenošenju tereta (NN, broj 42/05)
7. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore (NN, broj 42/05)

Tijekom 2006. godine bit će doneseni slijedeći pravilnici:

1. Pravilnik o zaštiti na radu radnika koji rade na iskorištavanju rudnog bogatstva s površine i ispod površine zemlje (Direktiva 92/104/EEZ)
2. Pravilnik o zaštiti na radu radnika koji rade na poslovima pridobivanja rude bušenjem (Direktiva 92/91/EEZ)
3. Pravilnik o zaštiti na radu za trudnice, roditelje i dojilje (Direktiva 92/85/EEZ)
4. Pravilnik o zaštiti radnika pri radu s azbestom (Direktiva 83/477/EEZ)

Osim toga, tijekom 2005. godine, na inicijativu Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, izrađen je i Nacionalni program zaštite na radu, koji je upućen Vladi Republike Hrvatske na usvajanje.

U cilju jačanja relevantne strukture implementacije i poštivanja zakonom utvrđenih standarda i potrebe izgradnje čvrstih instituta državne kontrole i nadzora, u tijeku je izrada izmjena i dopuna Zakona o državnom inspektoratu što će omogućiti značajnije tehnološko i kadrovsko jačanje kapaciteta Državnog inspektorata i inspeksijskih službi na regionalnoj i lokalnoj razini.

3.19.5. SOCIJALNI DIJALOG

Republika Hrvatska je u području socijalnog partnerstva u potpunosti uskladila svoje propise sa propisima Europske unije.

Kako je u nadležnosti svake zemlje članice Europske unije da organizira i oblikuje djelotvornu strukturu socijalnog dijaloga, tako je i Hrvatska uspostavila svoj model socijalnog dijaloga, s Gospodarsko-socijalnim vijećem kao najvišim nacionalnim tijelom, a s ciljem provedbe redovitog i aktivnog dijaloga Vlade RH s predstavnicima socijalnih partnera o svim interesnim pitanjima, a posebice u okviru konzultacija za pripreme Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji.

Slijedom navedenog, Republika Hrvatska će u 2006. godini nastaviti s provedbom aktivnog socijalnog dijaloga u procesu konzultacija oko implementacije *acquis communautaire*-a, kao i o drugim interesnim pitanjima za socijalne partnere.

3.19.6. ZAPOŠLJAVANJE I EUROPSKI SOCIJALNI FOND

Ključni pokazatelji tržišta rada od 2000. do 2004. godine ukazuju na porast zaposlenosti od 0,6% i povećanje stope zaposlenosti sa 42,6% na 43,5%, pad nezaposlenosti od 10,7% te smanjenje stope nezaposlenosti sa 16,7 % na 13,8 % .Ujedno je stopa aktivnosti na ukupno stanovništvo iznosila 50,5 % .

Unatoč navedenom poboljšanju stanja, na tržištu rada i dalje postoje značajni problemi u njegovom funkcioniranju, obzirom da je stopa nezaposlenosti mladih osoba još uvijek visoka i da je udio dugotrajno nezaposlenih u ukupnoj nezaposlenosti više od polovine.

Uvažavajući smjernice Europske strategije zapošljavanja, Vlada Republike Hrvatske je krajem 2004. godine donijela Nacionalni akcijski plan zapošljavanja za razdoblje 2005-2008, kao sveobuhvatnu strategiju zapošljavanja za navedeni srednjoročni period, a u kojem se posebna pozornost posvećuje mjerama aktivne politike zapošljavanja namijenjenim dugotrajno nezaposlenim i posebno osjetljivim skupinama stanovništva, dok je Program poticanja zapošljavanja, koji se provodio od 1. 3. 2002. ukinut u kolovozu 2005. godine, zbog potrebe evaluacije aktivnih mjera zapošljavanja.

Temeljem srednjoročnog Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja, sada je u tijeku priprema provedbenih mjera za 2006. godinu, koje se pripremaju uz potpuno uvažavanje Uredbe Europske komisije 2204/2002.

Istovremeno je, u postupku korištenja predpristupnih fondova EU kroz projekt PHARE 2005 „Aktivne mjere za zapošljavanje skupina kojima prijeti socijalna isključivost“, potpisan Memorandum o razumijevanju o sudjelovanju RH u poticajnim mjerama Zajednice na području zapošljavanja, a iskazan je i interes za projekt PHARE 2006 „Povećanje nivoa informatičkog sustava podrške Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za analizu i upravljanje poslovnim projektima“, koji je odobren od strane Europske komisije. Taj projekt će pomoći u neophodnom praćenju i evaluaciji razvoja struktura Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u jačanju sposobnosti za korištenje predpristupnih fondova na području zapošljavanja.

Također je, s ciljem smanjivanja nepodudarnosti kvalifikacija na tržištu rada, odnosno usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, uspostavljena suradnja između Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa kako bi se pripremila anketa poslodavaca, na temelju koje bi se identificirale buduće potrebe poslodavaca za kvalifikacijskom strukturom radnika.

3.19.7. SOCIJALNA (INKLUZIJA) UKLJUČENOST

Sustav socijalne sigurnosti u Hrvatskoj čine mirovinski i zdravstveni sustav, socijalna zaštita nezaposlenih, obiteljska politika i sustav socijalne pomoći i socijalne skrbi u užem smislu riječi (u širem smislu ta se dva sustava u Hrvatskoj nazivaju «socijalna skrb»).

Socijalna skrb u Hrvatskoj je usmjerena na suzbijanje siromaštva, socijalne ugroženosti i isključenosti. Ona čini posljednju socijalno-zaštitnu mrežu sa svrhom zbrinjavanja i uključivanja u društvo socijalno najugroženije, odnosno socijalno osjetljive populacije i ima značajnu ulogu u suzbijanju siromaštva, kao i ublažavanju njegovih posljedica.

U sklopu ovog sustava siromašni, ali i druge socijalno osjetljive skupine, kao što su djeca, osobe s invaliditetom, stare i nemoćne osobe, žrtve nasilja, ovisnici o drogama i drugim opojnim sredstvima, žrtve trgovanja ljudima, etničke manjine i druge, ostvaruju različite vrste pomoći za što sredstva osigurava država. U 2004. godini oko 4,7% stanovništva ostvarilo je neki oblik materijalne pomoći, od toga 2,7% stanovništva prima pomoć za uzdržavanje.

Prema istraživanju iz 2003. godine, koje je po prvi puta proveo Državni zavod za statistiku, dobiveni su relativni pokazatelji siromaštva u Hrvatskoj. Ovi su pokazatelji izračunati prema metodologiji Europskog statističkog ureda, a temelje se na rezultatima Ankete o potrošnji kućanstava za 2001. i 2002., te Ankete o radnoj snazi za 2001, 2002. i 2003. godinu.

Relativni pokazatelji siromaštva u Hrvatskoj ne odstupaju značajno od pokazatelja o siromaštvu u zemljama članicama i zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU i, promatrano u tim razmjerima, govore o relativno niskoj razini siromaštva. Stopa rizika od siromaštva za 2002. god. Iznosila je 18,2%, za 2003. god. 16,9%, te za 2004. god. 16,7%. Gledajući 2004. godinu, to znači da je oko 750.000 građana, nakon raspodjele socijalnih transfera, uključujući i mirovine, ispod linije siromaštva koja iznosi 1.726,15 kuna mjesečno za samačko kućanstvo. Istraživanje pokazuje da socijalni transferi u nas značajnije utječu na suzbijanje siromaštva no što je to slučaj u drugim zemljama. Bez utjecaja socijalnih transfera i mirovina Hrvatska bi imala 40% građana koji ulaze u rizik siromaštva. Daljnjim razvojem socijalnih statistika Hrvatskoj će se osigurati podaci potrebni za integraciju i harmonizaciju istraživanja sa zemljama EU.

Upravo u svrhu suzbijanja siromaštva Vlada Republike Hrvatske donijela je Program borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, koji obuhvaća niz mjera u području radnog zakonodavstva, politike plaća, politike zapošljavanja i zaštite od nezaposlenosti, porezne politike, mirovinskog sustava, zdravstvene zaštite, stanovanja, obrazovanja, obiteljske politike, socijalne skrbi, te civilnog društva. S obzirom na to da je riječ o multidimenzionalnom problemu, naglasak je stavljen na usklađeno djelovanje subjekata iz svih područja, koji su od značenja za prevenciju i ublažavanje siromaštva.

Iz izvješća o provedbi mjera proizlazi da su određene mjere provedene u zadanim rokovima, pa je tako, primjerice, realiziran niz preventivnih programa radi zdravstvenog prosvječivanja i smanjenja proširenosti bolesti u svrhu poboljšanja kvalitete života rizičnih i siromašnih skupina, uređeno je pitanje instituta najniže plaće, donijet je Zakon o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca, uređeno je pitanje isplata plaća i načina plaćanja, a

utvrđena je i kaznena odgovornost u slučaju neizvršavanja obveze prema radniku. Kako su promjene koje se odvijaju na ekonomskom i socijalnom planu utjecale na to da neke mjere uopće nisu provedene ili nisu dale očekivane rezultate, valjalo bi pristupiti reviziji, odnosno izradi novog programa borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti. To više ako se uzme u obzir implementacija socijalnih ciljeva EU u nacionalnu politiku Republike Hrvatske.

U sklopu Projekta razvoja sustava socijalne skrbi koji je u tijeku, dogodile su se određene promjene. Projekt će provoditi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji sa svim mjerodavnim institucijama, a čine ga tri komponente koje se odnose na poboljšanje u pružanju socijalnih usluga putem razvoja niza socijalnih programa; osnaživanje informacijskog i upravljačkog sustava, čime će se podržati novi model organizacije temeljen na načelu «one-stop-shop-a» te poboljšanje infrastrukture u ustanovama socijalne skrbi, što će pridonijeti podizanju kvalitete življenja korisnika, a time i sveukupnoj kvaliteti pružanja usluga.

S ciljem modernizacije sustava socijalne skrbi i njegova daljeg usklađivanja s kriterijima i standardima važećim u zemljama Europske unije, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi pristupilo je realizaciji projekta razvoja sustava, za što je Hrvatska u srpnju 2005. god. potpisala ugovor sa Svjetskom bankom o zajmu u iznosu od 31 mil. eura. Tijekom 2006. godine članovi triju radnih skupina pristupit će aktivnostima na realizaciji projekta (analiza postojećeg stanja, planiranje tijeka aktivnosti, usuglašavanje s drugim sustavima).

Kao nove aktivnosti, u okviru aktivnosti Pristupne strategije Europske Unije za Republiku Hrvatsku, početkom 2005. godine pokrenute su pripreme oko značajnih aktivnosti suradnje u području socijalnog uključivanja. Rezultat aktivnosti treba biti izrada i zaključivanje Zajedničkog memoranduma o uključivanju (*Joint Inclusion Memorandum*), čija je svrha priprema za puno sudjelovanje u započetim metodama koordinacije na području socijalnog uključivanja u procesu pristupanja.

Aktivnosti u okviru JIM-a pridonose određivanju ključnih prioriteta i izazova na suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti, koji su u vezi s politikom EU u tom području.

U suradnji s predstavnicima Europske komisije, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi organiziralo je 20. rujna 2005. konferenciju u povodu početka izrade Zajedničkog memoranduma o uključivanju, čiji je cilj bio dati pregled stanja i aktivnosti u području politike u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, budućih mjera i odgovora na pitanja socijalne isključenosti u procesu predpristupnih aktivnosti, kao i uloga ostalih subjekata u procesu socijalnog uključivanja.

Daljnje aktivnosti odnose se na kontakte s predstavnicima Europske komisije s kojima zajednički izrađujemo i usuglašavamo plan aktivnosti na izradi dokumenta. U 2006. godini planira se izrada svih osam poglavlja dokumenta, organiziranje skupova sa suradnicima i sudionicima u procesu borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, od kojih se očekuje aktivno uključivanje u cijeli tijek izrade Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju.

U svrhu zaštite, afirmacije i uključivanja socijalno osjetljivih skupina u društvo, posebice u život lokalne zajednice, izrađen je niz programa koji obuhvaćaju područje zaštite djece, mladih, obitelji, osoba s invaliditetom, ovisnika o drogama i drugim opojnim sredstvima, žrtava trgovanja ljudima, etničkih manjina i drugih skupina. Riječ je o sljedećim

dokumentima: Nacionalni program djelovanja za djecu, Prioritetne aktivnosti za dobrobit djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2003. do 2005. godine kao nadopuna postojećem programu za djecu, Nacionalni program djelovanja za mlade, Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga, Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima, Nacionalna obiteljska politika, Nacionalna strategija jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine, Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova, Nacionalni program za Rome i drugi.

U području socijalne isključenosti postoje preporuke EU koje RH prihvaća i u skladu s njima poduzima potrebne aktivnosti. Na temelju Nacionalnog program za suzbijanje trgovanja ljudima, za 2005. godinu izrađen je operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima. Iz tog plana provedene su sljedeće aktivnosti: izrađen je prijedlog Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja djecom, provodi se edukacija stručnih radnika centara za socijalnu skrb na temu zaštita žrtava trgovanja ljudima, osigurano je sklonište za žrtve trgovanja ljudima.

U 2006. godini planira se donijeti Protokol postupanja s djecom žrtvama trgovanja ljudima, budući da ta aktivnost nije realizirana u 2005. godini.

Mjere koje su dio Nacionalnog programa za Rome ovo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi provodi zajedno s drugim tijelima, koja su nositelji mjera.

3.19.8. SOCIJALNA SIGURNOST

Umirovljenici

U sustavu mirovinskog osiguranja još je u tijeku provedba reforme prvog stupa mirovinskog sustava koja je započela 1999. godine, a bit će dovršena 2010. godine. Obzirom da je reforma ocijenjena od strane Europske komisije i Svjetske banke kao zadovoljavajuća i uspješna, svakako će jedan od ciljeva biti njen nastavak sa svrhom poboljšanja fiskalne i socijalne održivosti mirovinskog sustava.

U ožujku 2004. godine je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju izmijenjena formula za usklađivanje mirovina, na taj način da se mirovine usklađuju sa stopom rasta prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj što je nedvojbeno upućivalo na mogućnost da takva odluka na neki način poništi efekte ranije započete mirovinske reforme. Zbog toga je u srpnju 2005, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju ponovno izmijenjen način usklađivanja mirovina, odnosno vraćena je stara formula, te se mirovine ponovno usklađuju prema kretanju plaća i potrošačkih cijena u omjeru 50:50, u cilju dugoročnog poboljšanja financijske i socijalne održivosti mirovinskog sustava.

Nastavak reforme obuhvatit će određene mjere u sustavu generacijske solidarnosti, kao što je jačanje socijalne sigurnosti radnika koji rade u nekonvencionalnim oblicima rada, preispitivanje promjene instituta staža osiguranja s povećanim trajanjem i iznalaženje

mogućnosti za ostvarenje istog cilja - zaštita osiguranika koji su izloženi povećanim rizicima na način da se teret zaštite ne prebacuje na sve osiguranike sustava generacijske solidarnosti. Promjene će dugoročno ići u pravcu podizanja dobne granice, te eventualnog izjednačavanja dobne granice za ostvarivanje prava na mirovinu za žene i muškarce cijeneći produženje životne dobi.

U 2006. godini predviđa se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2003/41/EZ koja se odnosi na djelatnost i nadzor ustanova strukovne mirovine.

U odnosu na administrativne kapacitete valja istaknuti okolnost da je u tijeku korištenje zajma Svjetske banke za tehnološko i stručno ojačanje kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje s napomenom da će u budućem periodu na tom području biti potrebno ojačati i administrativne kapacitete nadležnog ministarstva.

Osobe s invaliditetom

Tijekom 2005. godine, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN, broj 33/05) implementirana je planirana mjera osiguranja trajnog financiranja novčanih poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom na način da je diobom općeg doprinosa za zapošljavanje osiguran redovan prihod Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u iznosu od 60. 000. 000,00 kn godišnje.

Nastavno izmijenjenim institutima Zakona, izrađena je i usvojena, kao provedbeni propis, Odluka o načinu ostvarivanja novčanih poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom, temeljem koje se ostvaruju sredstva za potrebne prilagodbe radnih mjesta, nabavu opreme i povrat doprinosa koji poslodavci podmiruju na plaće zaposlenih osoba s invaliditetom te osigurava implementacija zakonodavnog okvira za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

3.19.9. ANTIDISKRIMINACIJA I JEDNAKE MOGUĆNOSTI

Republika Hrvatska potpisnica je svih međunarodnih ugovora s područja ljudskih prava te je načela zaštite i promicanja ljudskih prava i uklanjanja svih oblika diskriminacije unijela u svoja ustavna opredjeljenja.

Osim što su antidiskriminacijske odredbe unijete u radno zakonodavstvo, tijekom 2004. godine izmijenjen je Kazneni zakon proširenjem kaznenog djela *Rasna i druge diskriminacije* ukoliko se ista širi elektroničkim medijima, te je utvrđeno i novo kazneno djelo *Zločina protiv čovječnosti*, kojim se kaznom dugotrajnog zatvora sankcionira i sustavno potlačivanje i dominacija jedne rasne skupine nad drugom rasnom skupinom.

Krajem 2003. godine donijet je Zakon o elektroničkim medijima, u koji su unijete anti-diskriminacijske odredbe, a iste su unijete i u novi Zakon o medijima koji je na pravnu snagu stupio 2004. godine.

U cilju učinkovitije zaštite i promicanja prava osoba sa invaliditetom, tijekom 2005. godine izmijenjen je Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom te je konstituiran Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom kao institucija za provedbu zakonom propisanih poticajnih mjera, kojoj je osiguran trajan i siguran način financiranja.

Osim toga, i neki posebni Vladini programi predviđaju niz aktivnosti i propisuju različite mjere za borbu protiv diskriminacije, kao što su Nacionalni program djelovanja za mlade, Nacionalni program za djecu, Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava, Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima, Nacionalni program za Rome, a u tijeku je i izrada Nacionalne strategije suzbijanja diskriminacije.

Obzirom da Republika Hrvatska nema jedinstveno zakonodavstvo na području suzbijanja diskriminacije, već su antidiskriminacijske odredbe nalaze u nizu posebnih zakona, buduće mjere i aktivnosti bit će usmjerene prema širim medijskim aktivnostima u cilju podizanja javne svijesti o potrebi prihvaćanja različitosti i stvaranja tolerantnog okruženja na svim područjima društvenog života.

Ravnopravnost spolova – jednake mogućnosti za žene i muškarce

Republika Hrvatska ima potrebno osnovno zakonodavstvo na području jednakih mogućnosti muškaraca i žena, kao i uspostavljen odgovarajući institucionalni okvir za primjenu istog.

Zbog potrebe izjednačavanja pristupnih uvjeta pojedinim pravima, nužne su neke izmjene u posebnim zakonima. Tako je tijekom 2004. godine izmijenjen Zakon o mirovinskom osiguranju na način da je dobna granica za ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu u slučaju bolesti i ozljede nastale izvan rada izjednačena za žene i muškarce na 65. godina života.

Pri tom valja istaknuti da je u Predpristupnom ekonomskom programu, za 2007. godinu predviđena mjera “Sagledavanje mogućnosti povećanja dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i izjednačavanja dobne granice za žene i muškarce”, što će predstavljati pripremu za eventualne izmjene posebnih propisa kojima se ta prava uređuju u vojsci i policiji.

Od 2001. godine provode se mjere utvrđene Programom provedbe nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova u RH od 2001. do 2005. godine, u okviru Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova koja predstavlja sveobuhvatni dokument za promicanje ravnopravnosti spolova na svim područjima društvenog života.

Osim toga, treba napomenuti da i neki drugi programi Vlade RH kao što su provedeni Program aktivnih mjera zapošljavanja, te Program poticanja poduzetništva čija provedba je u tijeku, sadrže prilagođene potprograme namijenjene upravo ženama.

Nadalje, u Nacionalni akcijski plan zapošljavanja Republike Hrvatske (NAPZ) ugrađeno je niz mjera kojim bi se umanjili i uklonili ograničavajući i otežavajući faktori uključivanja žena na tržištu rada i potaknuli veće uključivanje žena u poduzetništvo (razvijanje sustava javnih institucija predškolskog odgoja; utvrđivanje posebnih planova za razvoj i poboljšanje programa pospješivanja i aktualiziranja znanja i sposobnosti tijekom porodiljskog dopusta, afirmaciju zapošljavanja žena putem profesionalne orijentacije; poticanje poduzetništva žena; te uvođenje posebnih ciljanih programa za uključivanje žena na netradicionalnim poslovima s fleksibilnim radnim vremenom i mjestom rada), a Nacionalnom obiteljskom politikom utvrđene su i mjere kojima bi se mogle uskladiti radne i obiteljske obveze žena.

Za detaljnu analizu poštivanja jednakog postupanja prema ženama i muškarcima na svim područjima društvenog života još uvijek nedostaju usporedivi kvantitativni i kvalitativni statistički pokazatelji jer se službene statistike ne razvrstavaju u svim serijama podataka po spolu.

3.20. PODUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA

PODUZETNIŠTVO

3.20.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG U 2005. GODINI

Vlada Republike Hrvatske u svojim se programskim smjernicama opredijelila za sustavno unapređenje gospodarstva. U Programu poticaja malog i srednjeg poduzetništva 2004 - 2008, usvojenim na sjednici Vlade RH u svibnju 2004. godine, malo i srednje poduzetništvo smatra se pokretačkom snagom hrvatskog gospodarstva i okvir je za realizaciju poduzetničkih inicijativa koje čine osnovu gospodarstva.

Poticajne mjere osmišljene su prema temeljnoj odrednici gospodarske politike – stvaranje konkurentnog gospodarskog sustava koji će biti sposobno uklopiti se u globalno tržišno natjecanje uz postizanje maksimalno ostvarivog i stabilnog rasta životnog standarda za sve građane.

Program poticaja malog i srednjeg poduzetništva predviđa poticajne mjere i aktivnosti radi ostvarenja ciljeva razvoja malog gospodarstva, a odnose se na:

1. kreditiranje subjekata malog gospodarstva pod povoljnim uvjetima i subvencioniranje kamata po preuzetim kreditima, te kreditiranje za početak poslovanja,
2. davanje jamstava za kredite,
3. osnivanje fondova rizičnog kapitala,
4. davanje u zakup nekretnina i drugih infrastrukturnih objekata u vlasništvu Republike Hrvatske, pod pogodovnim uvjetima uključivo i bez naknade, te prodaja nekretnina i drugih infrastrukturnih objekata u vlasništvu Republike Hrvatske pod pogodovnim uvjetima,
5. pružanje stručne i savjetodavne pomoći za subjekte malog gospodarstva,
6. pojednostavljenje postupka za osnivanje, poslovanje i razvoj subjekata malog gospodarstva i njihovih udruga,
7. davanje potpora za povećanje zapošljavanja,
8. davanje potpora za sudjelovanje na međunarodnim sajmovima i specijaliziranim izložbama u zemlji i inozemstvu,
9. organiziranje centara za poduzetništvo, poduzetničkih inkubatora i zona malog gospodarstva, te drugih pravnih osoba za poticanje malog gospodarstva,
10. uspostavljanje informacijskog sustava za malo gospodarstvo,
11. promicanje poduzetništva i poticanje razvoja ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih,
12. davanje potpora za istraživanje, razvoj i primjenu inovacija te uvođenje suvremenih tehnologija,
13. stvaranje uvjeta za povezivanje subjekata malog gospodarstva radi nastupa na tržištu i
14. druge aktivnosti vezane za ostvarivanje ciljeva razvoja malog gospodarstva.

Program poticaja malog i srednjeg poduzetništva 2004 - 2008 u strukturi obuhvaća više oblika poticajnih mjera (sufinanciranje, subvencije, donacije, pomoći, nagrade, potpore, državna jamstva) koje se provode kroz projekte prema specifičnostima SME i to:

1. Projekti specifični za obrt
2. Projekti specifični za zadruge
3. Institucijska potpora – poduzetnička infrastruktura
4. Izobrazba i stručna pomoć poduzetnicima
5. Tehnološki razvoj, proizvodni programi i posebni programi
6. Poticanje poduzetništva kod ciljnih skupina
7. Poticanje povezivanja malih međusobno i malih s velikim gospodarskim subjektima
8. Financiranje u poduzetništvu
9. Jamstva (garancije)

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva krovna je institucija u Republici Hrvatskoj zadužena za provedbu programa Vlade RH u području malog gospodarstva. U svojem djelovanju Ministarstvo je oslonjeno na Hrvatsku agenciju za malo gospodarstvo i upućeno na suradnju s pojedinim ministarstvima i drugim tijelima, ovisno o njihovim ovlastima i područjima malog gospodarstva za koja su sektorski zadužena.

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG), uz Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, glavni je nositelj provedbe Programa razvoja malog gospodarstva. Njezina je uloga da, kao stručno tijelo, usklađuje provedbu poticajnih mjera, neposredno ih provodi, ako je za to zadužena, te prati, analizira i izvještava o postignutim rezultatima, na temelju ostvarene suradnje sa svim ostalim tijelima i institucijama koje su uključene u poticanje razvoja malog gospodarstva. Zadaci su Agencije – u provedbi financijskih poticajnih mjera, posebno davanja garancija – davanje stručne pomoći poduzetništvu i ostali poticaji malom gospodarstvu.

Ostale institucije koje čine institucionalni okvir za razvoj malog gospodarstva jesu: Hrvatski fond za privatizaciju, Fond za regionalni razvoj, Fond za razvoj i zapošljavanje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatski savez zadruga i Hrvatska banka za obnovu i razvoj.

Sa svim gore navedenim partnerskim institucijama Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva zajedno kreira politiku za razvoj poduzetništva, te je u suradnji sa njima radi na programiranju i implementaciji projekata financiranih iz programa CARDS i PHARE.

Programom poticaja malog i srednjeg poduzetništva Vlada RH utvrdila je smjernice za poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva. Program se razrađuje kroz godišnje Operativne planove u kojima se definiraju projekti namijenjeni poduzetništvu, oblikuju mjere i utvrđuju poticaji.

Operativnim planom poticanja malog i srednjeg poduzetništva u RH za 2005. godinu i planiranim sredstvima za razvoj poduzetništva u 2005. godini sprovodile su se dolje navedene aktivnosti.

U strukturi poticaja su sufinanciranje, subvencije, donacije, pomoći, nagrade, potpore i državna jamstva. Operativni plan poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2005. godinu obuhvaća sljedeće projekte:

I. PROMIDŽBA PODUZETNIŠTVA

1. Promidžba poduzetništva
2. Učenička zadruga i učeničko poduzeće

II. KONKURENTNOST

1. Poticanje marketinških aktivnosti
 2. Poticanje uvođenja novih tehnologija i primjena znanja
u tehnološkom razvoju
 3. Inovacije i novi proizvodi
 4. Sustav kvalitete i tehnička regulativa
 5. Zajednički proizvod (CLUSTERI)
- III. ZADRUGARSTVO
1. Nova zadruga
 2. Razvoj zadrugarstva
- IV. EDUKACIJA U PODUZETNIŠTVU
1. Edukacija u poduzetništvu
- V. PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA
1. Projekt poduzetničkih zona
 2. Projekt poduzetničkih potpornih institucija
 3. Projekt poduzetnički inkubatori
- VI. KREDITIRANJE PODUZETNIŠTVA
1. Lokalni projekti razvoja – poduzetnik
 2. Poticanje razvoja malog gospodarstva -HAMAG
 3. Turizam
 4. Poduzetništvo ciljnih skupina
- VII. RAZVOJ OBRTA
1. Dokvalifikacije, prekvalifikacije i zapošljavanje obrtnika
 2. Obrazovanje obrtnika
 3. Razvoj obrta / tradicionalni i umjetnički obrti i očuvanje obrtničke tradicije /
Obrtni registar
- VIII. OSTALE AKTIVNOSTI
1. Zadružni sustav
 2. Baza podataka poduzetničkih i slobodnih zona u RH

U 2005. godini su provedene mjere za razvoj poduzetništva u skladu sa preporukama Povelje za malo gospodarstvo i uz odobrenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja čiji je utjecaj rezultirao porastom broja malih i srednjih poduzetnika kao i brojem zaposlenih u malim i srednjim poduzećima.

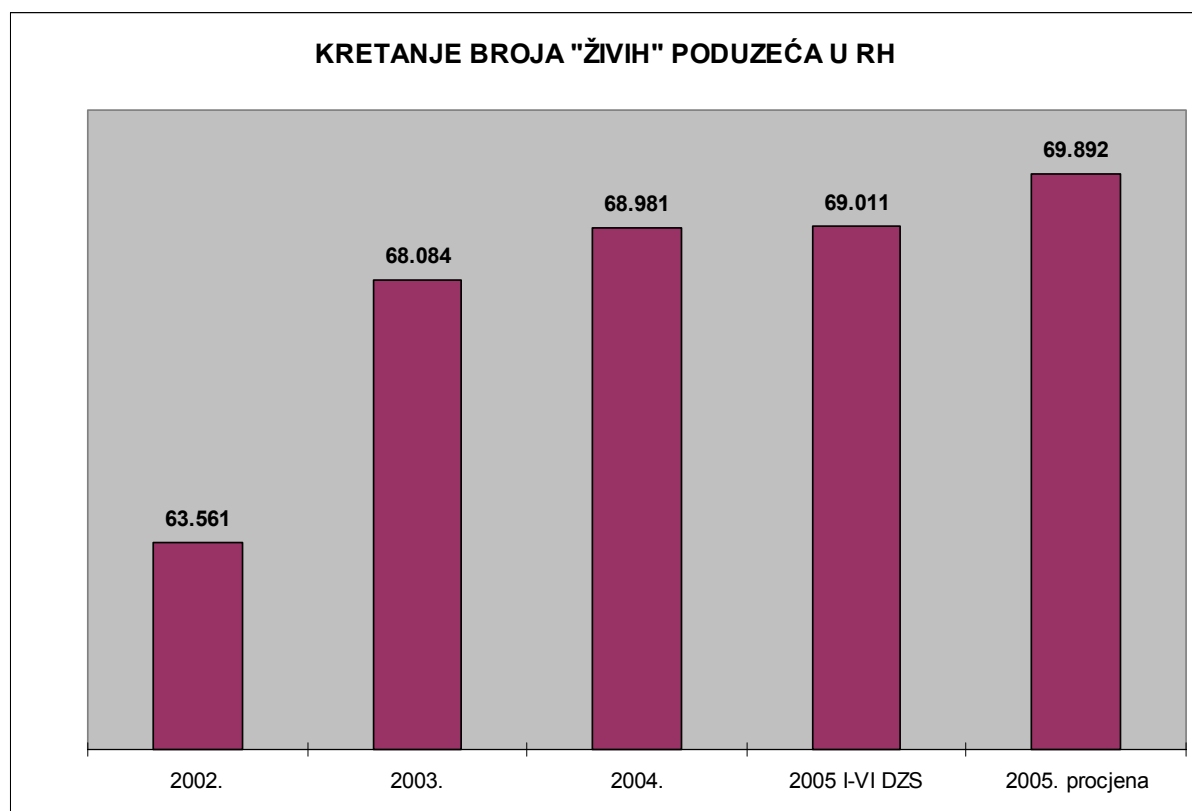
Procjene rasta malih i srednjih trgovačkih društava i zadruga

Tablica procjene rasta TD društava i zadruga

	2004.		2005. procjena		Indeks 3:1	Indeks 4:2
	Broj poduzetnika <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih Number of persons in paid employment	Broj poduzetnika <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih Number of persons in paid employment		
	1	2	3	4	5	6
UKUPNO	68.981	811.776	69.892	826.956	101,32	101,87

Total						
Veliki Large	962	386.980	1.041	399.247	108,21	103,17
Srednji Medium	2.692	156.407	2.791	156.420	103,66	100,01
Mali Small	65.327	268.389	66.065	274.052	101,13	102,11
Zadruge <i>Cooperatives</i>	1.081	5.533	1.186	5.892	109,71	106,48

Izvor: MINGORP, FINA, DZS

Analiza učinaka primjene preporuka iz Povelje za malo gospodarstvo u 2005. godini

Na osnovi Programa poticaja malog i srednjeg poduzetništva 2004 – 2008 i Operativnog plana za poticanje malog i srednjeg poduzetništva u RH za 2005. godinu i predviđenim planiranim sredstvima za period 2005. godine provedene su sljedeće aktivnosti:

Edukacija u poduzetništvu

Projekt se provodi u suradnji sa 53 poduzetnička centra, poduzetnička inkubatora i obrazovnih institucija koje su Izvođači izobrazbe na području županije, a Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva prati i valorizira izvedbu Programa.

D) Stručna savjetodavna pomoć u malom gospodarstvu – „Program izobrazbe i razvoja mreže konzultanata“ - Projekt se provodi u suradnji s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva temeljem Operativnog programa Vlade RH, te Projekta „Edukacija u poduzetništvu“ za 2005. godinu ostvaruje zadane ciljeve i unapređuje kvalitetu edukacije u funkciji cijelo životnog učenja posebice:

- Izradom nacionalnog Projekta edukacije u poduzetništvu temeljenom na Operativnom planu Vlade RH
- Izradom jedinstvenog Izvedbenog plana edukacije sa definiranim sadržajima, te standardima za izvođenje edukacije temeljenim na definiranoj metodici
- Izradom jedinstvenog Izvedbenog programa edukacije nastavnika za vođenje vježbovničkih tvrtki u srednjim ekonomskim školama
- Intenziviranjem suradnje sa partnerskim institucijama - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zavod za školstvo RH, HGK, HOK, HBOR, HAMAG

Pri izradi i provođenju Projekta „Edukacija u poduzetništvu“ za 2005. godinu, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva poštovalo je smjernice EU Employment Strategy and Guidelines, Lisbon Declaration i Copenhagen Declaration, rukovodeći se statusom i obvezama zemlje EU kandidata.

Poticanje konkurentnosti

Analizom je zaključeno postojanje velikog interesa za projekte poticaja konkurentnosti što je vidljivo iz broja pristiglih zahtjeva (1175). U skladu s gospodarskom politikom VRH-a i Europske povelje o malom gospodarstvu, neki projekti (Domaći proizvod, Finalni proizvod i Nove tehnologije) iz 2004. godine su objedinjeni u projekt Poticanje uvođenja novih tehnologija i primjena znanja u tehnološkom razvoju kako bi se SME-u omogućio pristup i prilagodba novih tehnologija s ciljem povećanja konkurentnosti podizanja razine sposobnosti suočavanja s konkurentskim pritiscima i tržišnim snagama slobodnog tržišta.

Uočene slabosti u sektoru malog i srednjeg gospodarstva glede konkurentnosti:

- premali udio proizvodnih djelatnosti, a posebice izvoznih
- nepovezanost malih međusobno i malih s velikim subjektima
- zastarjela tehnologija
- nedovoljna iskorištenost inovacija
- nedovoljna usklađenost s EU normama što otežava slobodno kretanje roba
- nedovoljna povezanost gospodarstva i znanosti
- nedovoljno ulaganje u razvoj i istraživanje novih proizvoda (R&D).

Za poticanje konkurentnosti u 2006. a prema 8. točki **Europske povelje o malom gospodarstvu** (Strengthen the technological capacity of small enterprises), za razvoj konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i smanjenje i uklanjanje gore navedenih slabosti predlažu se sljedeće mjere :

- Ciljne skupine prema kojima se trebaju usmjeriti poticajne mjere su prerađivački (proizvodni) gospodarski subjekti te uslužne i prateće djelatnosti koje su usko povezane uz proizvodnju.
- Poticanje udruživanja gospodarskih subjekata u svrhu nastajanja gospodarsko interesnih udruženja ili drugih ugovornih oblika (clustera, zadruga) kroz edukaciju s ciljem stjecanja potrebnih znanja i vještina upravljanjem clusterima, sufinanciranje stručno-konzultantskih usluga vanjskih suradnika (znanstvene institucije, laboratoriji), sufinanciranje marketinških aktivnosti (brand, dizajn) i sufinanciranje informatičkog povezivanja članica clustera.
- Poticanje razvoja i uvođenja novih tehnologija i poboljšanje postojećih za dvije ciljne skupine («izvršni» s dodjelom više sredstava potpore i mali s potencijalom razvoja-manja sredstva potpore), stručno osposobljavanje za primjenu novih tehnologija.

- Poticanje komercijalizacije inovacija za inovativne tvrtke te manja pomoć individualnim inovatorima - zaštita intelektualnog vlasništva, izrada i ispitivanje prototipa.
- Stvaranje pozitivne klime za implementaciju EU smjernica i normi u SME kroz sufinanciranje uvođenja i usuglašavanja s europskim normama s ciljem uklanjanja tehničke zapreke u slobodnom kretanju roba i usklađivanje s unutarnjim tržištem EU koje će osnažiti gospodarsku reformu i restrukturiranje industrije.
- Stvaranje inovacijske politike i ozračja osnaživanjem i poticanjem rada Hrvatskog inovacijskog sustava – kao preduvjet ubrzanja tehnološkog napretka i stvaranja propulzivnog tehnološkog razvoja SME.
- Poticanje istraživanja i razvoja novih proizvoda u SME kroz sufinanciranje kupnje, prava za komercijalizaciju inovacije, sufinanciranje izrade potrebne dokumentacije kupnje alata i uređaja za proizvodnju novog proizvoda, sufinanciranje ispitivanja novog proizvoda.

Provođenje mjera kontinuirano pratiti i analizirati (monitoring) te prema rezultatima mijenjati i prilagođavati poticajne mjere.

Poticanje ciljnih skupina, poduzetničke infrastrukture, promidžba i marketing i zadrugarstvo

Projekti u 2005.	Realizacija poduzetničkih zahtjeva do rujna 2005.				
	zaprimljeni zahtjevi		Prijedlog Povjerenstva		
	Broj zaprimljenih zahtjeva	iznos zaprimljenih zahtjeva KN	broj odbijenih zahtjeva	broj odobrenih zahtjeva	Iznos odobrenih sredstava KN
Edukacija u poduzetništvu	87	10.498.175	31	56	2.697.200
Poduzetništvo ciljnih skupina	707	11.238.890	127	293	4.000.000
Zajednički proizvod (CLUSTER)	8	1.395.267	5	3	469.200
Poduzetničke potporne institucije (centri)	38	9.197.656	32	6	705.000
Poduzetnički inkubatori	11	4.167.766	0	0	0
Izgradnja poduzetničkih zona	197	338.997.926	126	71	59.890.000
Nova zadruga	50	2.000.000	3	24	668.963
Razvoj zadrugarstva	55	5.191.000	15	32	2.500.000
Učenička zadruga i učeničko poduzeće	32	477.000	2	29	353.000
Marketinške aktivnosti gospodarskih subjekata	474	30.936.487	77	110	2.681.130
Marketinške aktivnosti JLPS	259	11.136.641	181	25	531.800
Tradicionalni obrti	241	1.615.737,00	55	186	1.247.000,00
Umjetnički obrti	101	809.836,00	24	77	617.400,00
Očuvanje obrtničke tradicije	44	533.020,00	0	44	533.020,00
Dokvalifikacije i prekvalifikacije	455	1.770.883,00	133	322	1.253.000,00
Poticanje rada strukovnih škola	71	2.130.000,00	41	30	900.000,00
Poticaji obrtnicima za primanje učenika na praksu	276	1.224.020,00	97	178	789.404,00
Majstorska škola	24	2.399.897,00	14	10	999.957,00
Stipendiranje učenika	173	1.038.000,00	40	133	798.000,00
Stručno usavršavanje obrtnika	19	1.354.97,00	12	7	499.200,00

Jamstva za malo i srednje poduzetništvo

HAMAG je izdao 45 jamstava u iznosu od 27.293.607 kn. Certificirano je 39 konzultanata poduzetništva. Iako je Agencija tijekom 2005. godine kadrovski oživljena, postoje problemi obuhvata temeljne djelatnosti (provođenja programa poticaja), operativnog izvršenja i koordinacije.

U Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva je formiran **Središnja baza podataka obrtnog registra** koja sadrži registarske podatke o svim obrtima u RH. Korištenjem Web tehnologije i Intranet/Internet infrastrukture, svi podaci u obrtnom registru su ažurni i promptni. Obrtni registar se nalazi na Internetu, pa su kompletni podaci o svim registriranim obrtima dostupni najširoj javnosti bez naknade. Ministarstvo je do sada sklopilo sporazume o korištenju i razmjeni podataka sa DZS-u; HNB-om; Državnim inspektoratom; HOK-om. Do kraja 2005 god. planira se daljnje povezivanje baze Obrtnog registra s bazama drugih državnih i ostalih institucija čime će se omogućiti preuzimanje relevantnih podataka a što će biti korak u približavanju realizacije on-line registracije obrta (MUP, HZMIO...). U cilju postizanja još veće efikasnosti informacijskog sustava obrtnog registra Ministarstvo neprekidno obnavlja i unapređuje resurse:

- Podizanje sigurnosne razine apliciranjem SUS-a (korištenje novih operativnih sustava) koji imaju sposobnost automatskog apliciranja sigurnosnih dodataka distribuiranih od strane proizvođača (WIN 2000, WIN XP)
- Rad on-line na središnjoj bazi podataka i aplikaciji svih 107 ureda (313 referenata), i 5 HITRO.HR. Osiguranje udaljenog pristupa servisnim službama (hardware i software) u cilju brzog i jeftinog otklanjanja problema i smanjivanje trajanja eventualnih zastoja na najmanju moguću mjeru. Komuniciranje sustava OR-a s vanjskim resursima (dodaci za operativni sustav i Antivirusna zaštita)
- Dorada aplikacije u cilju:
 - - pojednostavljenje rada (user friendly)
 - uvođenje kontrolnih mehanizama u cilju sprečavanja pogrešnog ili nepotpunog unosa podataka
 - izrada raznih pregleda podataka

U 2005 god. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva uključilo se u **Program One Stop Shop** odnosno **HITRO.HR** servis Vlade RH za ubrzanu komunikaciju građana i poslovnih subjekata s državnom upravom i to na način da je osiguralo komunikaciju na pet lokacija Financijske agencije i to u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Rijeci i Vukovaru tj. omogućen je pristup aplikaciji za vođenje Obrtnog registra, a do kraja godine je dogovoreno otvaranje još desetak lokacija.

Sam postupak za osnivanje obrta i uvjeti koji se trebaju ispuniti definirani su Zakonom o obrtu (NN br.49/03-pročišćeni tekst). Nadležna tijela za registraciju obrta su Uredi državne uprave u županijama i Ured Grada Zagreba. Na terenu postoji 107 registarskih tijela, što omogućuje brzo i efikasno otvaranje obrta. Uključivanjem u Program One Stop Shop odnosno HITRO.HR daje mogućnost građanima da na još većem broju lokacija dobiju tražene informacije o otvaranju obrta. Nadležno registarsko tijelo izdaje obrtnicu odnosno rješenje kojim se odbija izdavanje obrtnice, najkasnije u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva. U praksi je uobičajen rok od 2 dana ukoliko stranka ispunjava sve uvjete propisane zakonom.

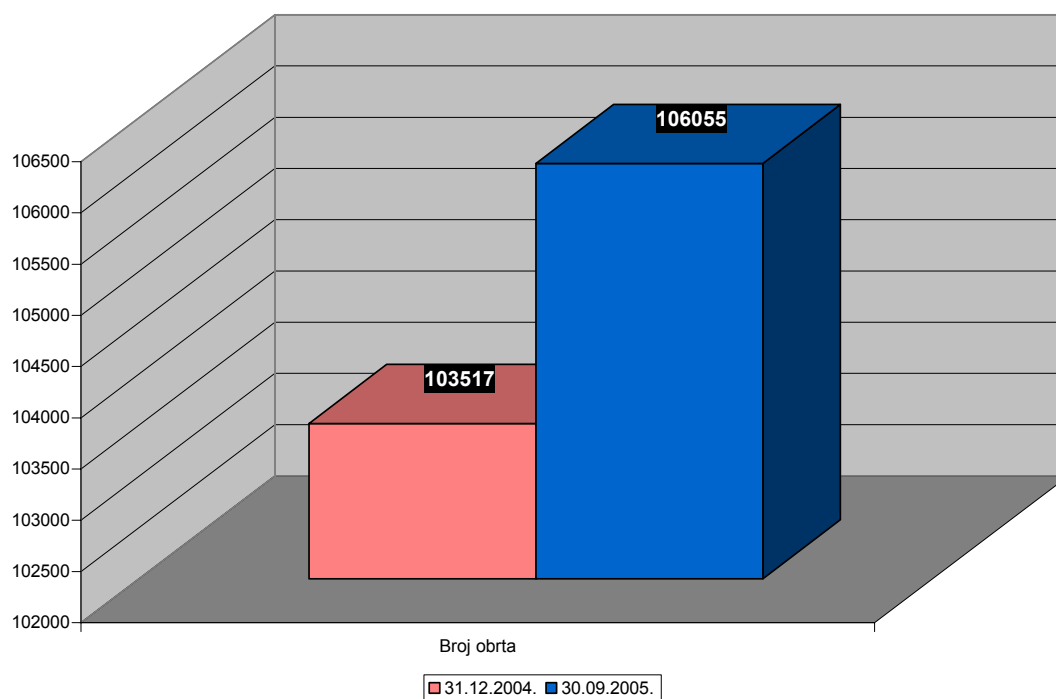
Broj obrta na dan 30.09.2005 god iznosi 106 055 odnosno promatrajući period od 01.01.2005 do 30.09.2005 god. bilježi se porast od 2938 obrta, što uz brojku od 158 081 zaposlenih u obrtu daje respektabilnu brojku od preko 264 000 zaposlenih u obrtu.

Jedna od mjera koja je dovela do povećanja broja novootvorenih obrta je svakako smanjenje troškova osnivanja obrta

- Od ove godine za izdanu obrtnicu fizička osoba plaća **200,00 kn (umjesto dosadašnje cijene od 500,00 kn)**. Plaćanja cijene obrtnice oslobođene su fizičke osobe koje otvaraju obrt na područjima određenim Zakonom o posebnoj državnoj skrbi i Zakonom o otocima, kao i osobe prijavljene na Zavodu za zapošljavanje. Stariji od 45 godina kao i one osobe s najmanje 20 godina radnog staža prijavljene na Zavodu za zapošljavanje, te osobe navedene u programima zbrinjavanja te Programa « Poticaj za uspjeh» kojih je potpisnik ministarstvo s drugim ministarstvima. Tome treba pridodati i 270 kn upravnih pristojbi za upis obrta u Obrtni registar i za izdavanje obrtnice. Za određene djelatnosti za obavljanje kojih se prethodno utvrđuju minimalno tehnički uvjeti, plaća se dodatna pristojba koja varira od 400 kn do 1100 kn ovisno o vrsti djelatnosti. U prosjeku troškovi upisa obrta u 2005 god. su umanjeni za 300 kn za većinu djelatnosti.

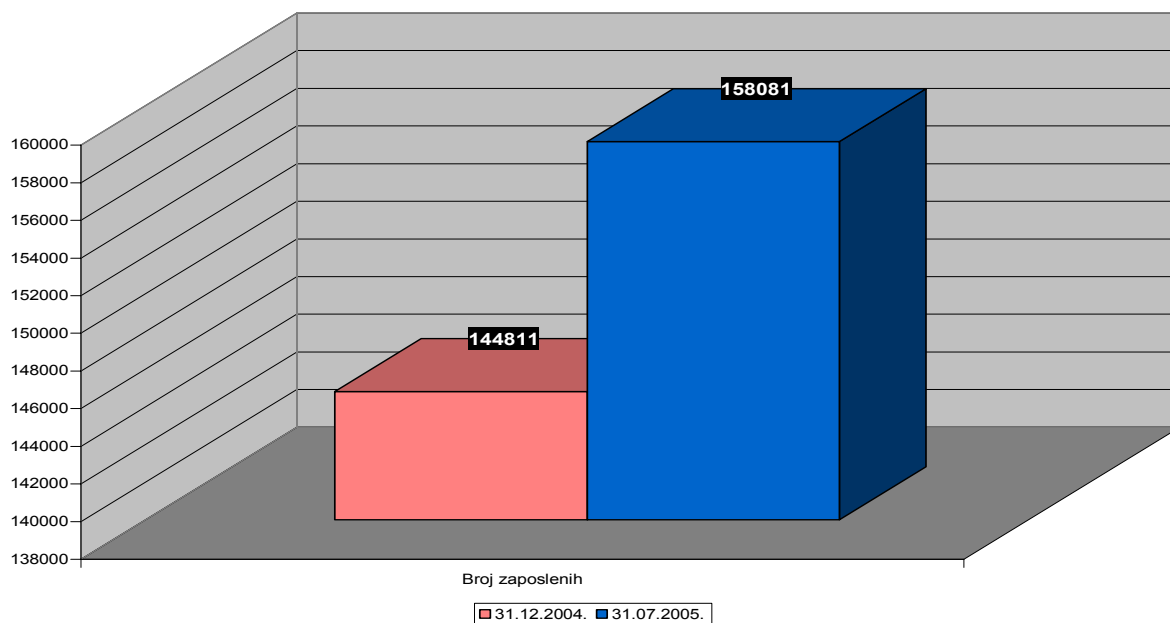
I nadalje ne postoji mogućnost on-line registracije. Preduvjet je i veza sa svim relevantnim registrima u državi kao i ažurnost njihovih baza zbog preuzimanja podataka, kao i planirana aktivnost izmjene i dopune Zakona o obrtu. Što se tiče mogućnosti on-line registracije obrta problem čini relativno nizak stupanj informatičke pismenosti i opremljenosti kako sadašnjih tako i budućih obrtnika.

BROJ OBRTA

Izvor: Obrtni registar RH

BROJ ZAPOSLENIH U OBRTU

Izvor: HZMO

Kretanje broja registriranih i odjavljenih obrta u RH po NKD

EUROPSKA POVELJA O MALIM PODUZEĆIMA

<i>Cilj/norma za 2005.</i>	<i>Postignuto u 2005.</i>	<i>Cilj/norma za 2006.</i>
<p>1. Obrazovanje i izobrazba u poduzetništvu</p> <p><u>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG)</u> <i>Cilj/norma: certificirati 20 konzultanata za MSP do kraja 2004. godine. U 2005. godini još 30 certificiranih konzultanata. To uključuje izobrazbu i dodjelu certifikata</i> <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Obučiti, promicati konzultante za malo i srednje poduzetništvo <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije :</i> Jedna godina</p> <p><u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva – Uprava za mala i srednja trgovačka društva i zadruge</u></p> <p><i>Cilj/norma:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 3920 poduzetnika početnika obučeni za pokretanje posla kroz «Program za poduzetnike početnike» 2) 4000 sudionika različitih seminara u sklopu «Programa rasta» namijenjenih rastu i razvoju poduzetnika (s naglaskom na elektroničkom obrazovanju) <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje</i></p>	<p><u>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo –HAMAG</u> (www.hamag.hr) certificirala je 39 konzultanata za malo i srednje poduzetništvo u sklopu okvirnog programa za izobrazbu i certificiranje konzultanata za malo i srednje poduzetništvo.</p> <p><u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva razvilo je projekt "Obrazovanje za poduzetništvo":</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Početničku izobrazbu je pohađalo 3 920 polaznika, organizirano je 196 seminara, seminare za poduzetnike u fazi rasta i razvoja pohađalo je 400 polaznika, za napredne seminare organizirano je 885 sati seminara. Projekt se provodi u suradnji sa 53 poduzetnička centra, poduzetnička inkubatora i obrazovne institucije koje su Izvođači izobrazbe na području županije, a Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva prati i valorizira izvedbu Programa. <p>Sufinanciranje: <i>Poticanje i unaprjeđenje poduzetničke kulture među mladim ljudima:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poduzetnički inkubatori u sklopu obrazovnih institucija – Tehnička škola u Varaždinu, • sajmovi za učenička poduzeća i sastanci učeničkih zadruga, • Sajam EDUCA – predstavljanje projekta “Edukacija u poduzetništvu ” u suradnji s partner-institucijama <p>FORMALNO OBRAZOVANJE – Osnovne škole</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kao dio projekta "Edukacija u poduzetništvu” za 2005. godinu, sufinancirano je 15 škola za osnivanje učeničkih zadruga u osnovnim i srednjim školama te učeničkih 	<p>1. Obrazovanje i izobrazba u poduzetništvu</p> <p><u>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG)</u></p> <p><i>Cilj/norma: certificirati još 20 konzultanata za malo i srednje poduzetništvo u roku od narednih 12 mjeseci. To uključuje edukaciju i dodjelu certifikata prema kriterijima Programa.</i> <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Obrazovati, promicati konzultante za malo i srednje poduzetništvo. <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> Jedna godina</p>

<p>navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Organizirati 196 seminara za poduzetnike početnike (seminari o osnovama poduzetništva i poslovnim procesima) 2) Projekt se provodi u suradnji s poduzetničkim centrima, inkubatorima i obrazovnim institucijama u svim županijama (oko 50 subjekata) <p>Krajnji rok/razdoblje realizacije: 2004./2005.</p> <p>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva – Uprava za obrt</p> <p>Cilj/norma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Postojeći obrazovni programi za 57 obrta u srednjim strukovnim školama biti će unaprijeđeni prema zahtjevima moderne tehnologije 2) Konačno definirati obrazovni program za certificirane majstore obrtnike <p>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prilagoditi obrazovne programe potrebama poduzetništva korištenjem binarnog koncepta (integracija poslovne prakse i učenja) 	<p>poduzeća (koja se nazivaju i "vježbovne tvrtke") u strukovnim srednjim školama.</p> <p>FORMALNO OBRAZOVANJE – Srednje škole</p> <ul style="list-style-type: none"> • 14 srednjih škola je sufinancirano za vođenje učeničkih zadruga u osnovnim i srednjim školama i za osnivanje učeničkih poduzeća u srednjim i strukovnim školama. • Izobrazba za nastavnike o osnivanju učeničkih poduzeća – sufinancirano je 5 seminara u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu za izobrazbu nastavnika o osnivanju učeničkih poduzeća u srednjim trgovačkim školama. • Promicanje i razvoj poduzetničke kulture među mladima i izobrazba za poduzetništvo – sufinanciranje Međunarodnog sajma učeničkih poduzeća u Zagrebu – sudjelovalo je 176 škola iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Italije, Austrije, Njemačke, Srbije i Crne Gore, Slovenije i Mađarske. • Regionalni i nacionalni susreti učeničkih zadruga u Zagrebu i Zadru • Predstavljanje projekta Junior Achievement na Zagrebačkom velesajmu uključivalo je 31 srednju strukovnu školu i gimnaziju. <p>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva – Uprava za obrt kao nadležno tijelo za donošenje obrazovnih programa za obrtnička zanimanja donijelo je 53 od 57 obrazovnih programa za obrtnička zanimanja, dok će programi za preostala 4 zanimanja biti doneseni do konca 2005. godine. U izradi su ispitni katalozi i ispitna pitanja za majstorske ispite za 12 zanimanja, kao i ispitna pitanja za pomoćničke ispite za 10 zanimanja. Tijekom 2004. godine 765 osoba položilo je majstorski ispit, 2.620 osoba položilo je ispit o stručnoj osposobljenosti, 2.900 učenika položilo je pomoćničke ispite koji se polažu na kraju srednje strukovne škole.</p> <p>Uprava za obrt MGRP vodi slijedećih 6 projekata strukovne izobrazbe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt „Dokvalifikacije i prekvalifikacije” - za 322 osobe omogućena je prekvalifikacija u novo zanimanje, stjecanje majstorskog ispita i novo zapošljavanje 2. Projekt „Razvoj strukovnih škola koje obrazuju učenike za obrtnička zanimanja“ - date su potpore za opremanje praktikuma za 30 strukovnih škola 3. Projekt „Majstorska škola“ – sufinancirano je opremanje 10 ustanova za obrazovanje odraslih. 4. Projekt „Stipendiranje učenika“ - dodijeljene su 133 stipendije 5. Projekt „Poticaji obrtnicima i trgovačkim društvima – izvođačima praktične nastave“ - poticano je 178 obrtnika i trgovačkih društava koji sudjeluju u obrazovanju mladih 6. Projekt „Stručno usavršavanje obrtnika“ – sufinancirana je organizacija seminara iz područja financijskog poslovanja <p>Prošle godine HBOR (www.hbor.hr) je planirao otvoriti dvije nove podružnice, u Osijeku i Rijeci.</p>	
---	--	--

<p>Krajnji rok/razdoblje realizacije: Jedna godina</p> <p><u>Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR)</u></p> <p><i>Cilj/norma:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Podučiti 600 poduzetnika početnika o predaji zahtjeva za kredit 2) Otvoriti dva nova regionalna informacijska centra HBOR-a u Osijeku i Rijeci s ciljem pružanja savjetodavne potpore poduzetnicima početnicima <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Organizirati seminare za poduzetnike početnike (besplatni trodnevni seminari o osnovama poduzetništva i poslovnim procesima) koji imaju za cilj pomoći potencijalnim poduzetnicima u ponovnom promišljanju njihovih poslovnih ideja prije predaje zahtjeva, omogućujući im na taj način da uštede vrijeme i novac koji bi inače potrošili na pripremu zahtjeva za kredit <p>Krajnji rok/razdoblje realizacije : Jedna godina</p>	<p>Plan je ostvaren i dvije nove podružnice su otvorene. Međutim, umjesto u Rijeci, podružnica je otvorena u Puli (14.12.2004.). Otvaranje podružnice u Rijeci planira se za iduću godinu. Podružnica u Osijeku otvorena je 15.02.2005.</p> <p>Uskoro će biti otvorene još dvije nove podružnice, u Rijeci i Gospiću. Cilj podružnica HBOR-a u Zagrebu, Puli i Osijeku jest jačanje regionalnih gospodarstava.</p> <p><u>Hrvatska udruga poslodavaca (HUP) (www.hup.hr)</u> nastavlja voditi programe usavršavanja menadžera (PUMA). Programe PUMA 2004/2005 u razdoblju od rujna 2004. do lipnja 2005. godine pohađalo je 715 sudionika, ukupno je održano 57 seminara i radionica u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Puli i Splitu. PUMA 2004/2005 također uključuje seminare o usklađivanju sa standardima EU te je ukupno 160 osoba iz svih krajeva Hrvatske sudjelovalo na seminarima na kojima su obrađivana pitanja EU. Od toga je znatan broj sudionika (60%) bio iz malih i srednjih poduzeća diljem Hrvatske. HUP i PUMA su se povezali s međunarodnim institucijama i sudjelovali su kao partner na dva međunarodna obrazovna projekta: PPC program (provedena su dva obrazovna programa u razdoblju 2004/2005 u koje je bilo uključeno 9 tvrtki) i Projekt usporedbe s najboljima u industrijskoj grani u sklopu kojeg je organizirano više od 20 radionica za 14 parova poslovnih savjetnika. Hrvatska udruga poslodavaca zajedno sa Ekonomskim institutom u Zagrebu i tvrtkom Deloitte</p>	<p><u>Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)</u></p>
---	--	--

	<p>& Touche Hrvatska osnovalo je Udrugu poslovnih savjetnika (UPS). Od rujna 2004. do srpnja 2005. godine UPS je organizirao 15 javnih obrazovnih događanja sa 206 sudionika (82 poslovna savjetnika, 106 malih i srednjih poduzetnika i 18 sudionika iz državnog sektora). Udruga poslovnih savjetnika (UPS, www.ups-amc.org) će do kraja 2005. godine krenuti sa seminarima za konzultante vezano uz projekte EU.</p>	<p><i>Cilj/norma:</i> Obrazovati poduzetnike, državne službenike i konzultante o temama EU uz odgovarajuće certifikate <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Organizirati seminare za oko 1000 poduzetnika u svim podružnicama HUP-a; organizirati seminare za 192 zaposlenika Državne geodetske uprave (uz financiranje Svjetske banke); organizirati seminare uz CMC certifikat za 100 konzultanata <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> 2006.</p>
<p>2. Jeftinije i brže osnivanje poduzeća</p> <p><u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</u> <i>Cilj/norma:</i> Učiniti proces registracije obrta jednostavnijim i bržim <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Poboljšati učinkovitost ureda državne uprave nadležnih za registraciju obrta na slijedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instalirati opremu viših tehnoloških standarda kako bi svaki od 108 lokalnih ureda imao visoki standard - Osigurati upotrebu najnovijih tehnoloških dostignuća na području komunikacija - Neprestano unaprjeđivati aplikacijske sustave za vođenje Obrtnog registra <p><i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> Jedna</p>	<p>U 2005. godini Vlada Republike Hrvatske pokrenula je projekt pod nazivom One Stop Shop, poznat i kao servis HITRO.HR. Cilj je projekta uspostavljanje komunikacije između poduzetnika, građana i središnje države.</p> <p><u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</u> Učiniti proces registracije obrta jednostavnijim i bržim Postoji 107 registarskih tijela, što podrazumijeva brzo i učinkovito osnivanje obrta. Registarsko tijelo izdaje rješenje odnosno obrtnicu (dokument kojim se fizička osoba legitimira za obavljanje obrta) u roku od 2 dana ukoliko su ispunjeni svi propisani uvjeti, ukoliko nisu, izdaje rješenje kojim se odbija izdavanje obrtnice najkasnije 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.</p> <p>Smanjeni troškovi osnivanja obrta – Od ove godine za izdanu obrtnicu fizička osoba plaća 200,00 kn (umjesto prijašnjih 500,00 kn). Također su predloženi jednostavniji uvjeti za obavljanje pojedinih vrsta obrta pa je izrađen novi Pravilnik o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica (NN 47/05). U odnosu na Pravilnik koji je bio na snazi novim Pravilnikom određeni su jednostavniji uvjeti za obavljanje obrta, i to za četrdesetdvije djelatnosti od ukupno stočetrdeset djelatnosti za čije je obavljanje bio propisan ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit. Slijedom navedenog sada ove djelatnosti mogu obavljati osobe sa završenom odgovarajućom srednjom stručnom spremom (bez položenog majstorskog ispita).</p> <p>U 2005 god. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva uključilo se u Program One Stop Shop odnosno HITRO.HR servis Vlade RH za ubranu komunikaciju građana i poslovnih subjekata s državnom upravom i to na način da je osiguralo komunikaciju na pet lokacija Financijske agencije i to u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Rijeci i Vukovaru tj. omogućen je pristup</p>	<p>3. jeftinije i brže osnivanje poduzeća</p> <p>Tijekom 2006. godine, planira se doraditi aplikacija Obrtnog registra na način da se omogući budućim obrtnicima da putem Interneta popune sve potrebne obrasce za upis obrta u Obrtni registar. Na taj način će se moći brže obrađivati prijave što će pridonijeti skraćivanju roka za obavljanje postupka registriranja obrta, a ujedno će i ukupno vrijeme koje stranke provode u registarskom tijelu biti svedeno na minimum.</p>

<p>godina</p>	<p>aplikaciji za vođenje Obrtnog registra, a do kraja godine je dogovoreno otvaranje još desetak lokacija. Uključivanjem u Program One Stop Shop odnosno HITRO.HR daje se mogućnost građanima da na još većem broju lokacija dobiju tražene informacije o otvaranju obrta.</p> <p>Financijska agencija – FINA (www.fina.hr) djeluje kao koordinator projekta. Podrška pri pokretanju tvrtke je jedna od usluga koje pruža, a koja znatno skraćuje vrijeme potrebno za administrativne procedure, kao i broj potrebnih dokumenata te broj ureda i institucija koje treba kontaktirati. Zahvaljujući izmjenama i dopunama zakona i tehnološkim rješenjima koja pruža HITRO.HR, broj faza pokretanja posla smanjio se sa 12 na 4. Time se potrebno vrijeme skratilo sa 3-4 tjedna na samo 5 dana. Otvorena su četiri šaltera HITRO.HR servisa u podružnicama FINA-e u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Osijeku i Vukovaru.</p>	<p>Financijska agencija (FINA)</p> <p>Cilj/norma: 1) Omogućiti poduzetnicima na čitavom teritoriju Republike Hrvatske da naprave on-line registraciju putem projekta HITRO.HR servisa 2) Unaprijediti on-line usluge Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere): 1) Otvaranje oko 20 novih HITRO.HR ureda 2) On-line obrazac prijave u REGOS (Središnji registar osiguranika), 3) On-line obrazac prijave poreza <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije: 2006.</i></p>
<p>3. Kvalitetnije zakonodavstvo i regulacija</p>	<p>U razdoblju od svibnja 2004. do rujna 2005. godine nije bilo izmjena i dopuna zakona koji se odnose na malo i srednje poduzetništvo. Zakoni potpore malom i srednjem poduzetništvu u planu su za 2006. godinu.</p> <p>Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja odobrila je operativni plan poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2005. godinu u skladu sa Zakonom o državnim potporama (NN47/03).</p>	<p>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</p> <p>Vezano na ishod procesa screeninga, usklađivanja zakonodavstva za malo i srednje poduzetništvo s pravnom stečevinom EU te njegova prilagodba potrebama malih i srednjih poduzetnika u okviru gospodarskih kriterija, za 2006. godinu planira se analiza stanja i priprema za izmjene i dopune:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakona o poticanju malog gospodarstva 2. Zakona o obrtu 3. Zakona o zadrugama

		U primjeni standarda za prijedloge izmjena i dopuna postojećeg zakonodavstva, moguće je da će obuhvat promjena zahtijevati donošenje potpuno novih zakona za koje se periodika donošenja priprema prema proceduralnim pravilima Hrvatskog Sabora.
<p>5. Poboljšanje elektroničkog (on-line) pristupa</p> <p><u>Središnji Vladin ured za e-Hrvatsku</u> <i>Cilj/norma:</i> Razviti okvir interoperabilnosti za javnu upravu</p> <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Usvojiti propise za provedbu metoda razmjene podataka među tijelima državne uprave</p> <p><i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> prosinac 2005.</p>	<p>VII. <u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGO)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obrtni i trgovački registar dostupni su na web stranicama. - Poduzetničke i slobodne zone (tj. baza podataka) nalaze se na Internet stranicama MINGO. <p>Udruga malih i srednjih poduzetnika izradila je web stranice za mala i srednja poduzeća www.msp.hr.</p> <p>BIZNET je integrirani informacijski sustav Hrvatske gospodarske komore (HGK) (www.hgk.hr) kojemu je jedna od funkcija ponuda poslovnih informacija i ostalih usluga članicama i koji potiče razvoj elektroničkog poslovanja.</p> <p>Ministarstvo Financija (www.mfin.hr) uspostavlja on-line pristup Poreznoj upravi. Porezna uprava planira uspostaviti elektronički porezni sustav i elektroničku prijavu PDV-a do 2007. godine.</p> <p>Porezni obveznici u svakom trenutku mogu pristupiti web stranicama Porezne uprave www.pu.mfin.hr.</p> <p>Centar za politiku razvoja malih poduzeća (CEPOR) i Osječko-baranjska županija sufinanciraju poduzetnički portal u sklopu poduzetničkog centra u Osijeku (www.poduzetnistvo.org).</p>	<p>5. Poboljšanje elektroničkog (on-line) pristupa</p> <p><u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</u></p> <p>Planira se izvršiti snimka stanja, analiza i priprema prijedloga za on-line registraciju obrta.</p> <p><i>Cilj/norma:</i> doprinijeti javnosti informacija i transparentnosti te poticati investicije</p> <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Proširiti bazu podataka podacima o poduzetničkim i slobodnim zonama u Republici Hrvatskoj koji su već dostupni na web stranicama MINGO.</p> <p><i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> 2006</p>
<p>7. Oporezivanje i financijska pitanja</p> <p><u>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo</u></p> <p><i>Cilj/norma:</i> Povećati broj izdanih garancija za mala i srednja poduzeća. Ukupno 1500 garancija za male i srednje poduzetnike.</p>	<p>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</p> <p>Od rujna 2004. godine provodi se kreditni projekt za malo i srednje poduzetništvo uz subvencije kamata u suradnji sa županijama i poslovnim bankama. Kamata se zavisno od podprojekta kreće od 2-6%, a poček je do 2 godine.</p> <p>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG) izdaje kreditne garancije i uzajamna financijska jamstva. Maksimalna jamstvena izloženost ograničena je na 500,000,000 kn. Prošle</p>	<p>7. Oporezivanje i financijska pitanja</p> <p><u>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG)</u></p> <p><i>Cilj/norma:</i> Započeti sufinanciranje konzultantskih usluga za poduzetnike putem izdavanja vaučera. Ukupna vrijednost izdanih vaučera iznosi 2 milijuna kn.</p> <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje</i></p>

<p>Povećati iznos garancija za mala i srednja poduzeća. Ukupan iznos 106.000 EUR-a.</p> <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Unaprijediti programe izdavanja garancija za poduzetnike početnike</p> <p><i>Krajnji rok/razdoblje realizacije: Jedna godina</i></p>	<p>je godine Agencija izdala 45 garancija u ukupnom iznosu od 27,293,607 kn. Ovaj rezultat nije zadovoljavajući. Uzroci su slijedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nisu potpisani ugovori s većim bankama. Program povlaštenih kreditora za veće banke treba izraditi i predložiti nadležnim tijelima. • Mali i srednji poduzetnici imaju iskustvo odugovlačenja pri odobravanju kreditnih linija i teškoća pri dobivanju građevinskih i ostalih dozvola. Potrebna je koordinirana institucionalna podrška. <p>Prema HAMAG-u osnovni problemi su slijedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrijednost kredita nisu se mijenjali iako su kamatne stope pale. • Osnovni problemi su: nedostatak originalnih poslovnih ideja, teško dostupni krediti za poduzetnike početnike, nerazvijeno tržište nekretnina, spora provedba zakona, Glavna zemljišna knjiga još nije u dobrom stanju iako se popravlja. <p><u>Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka</u> vodi program pod nazivom „Poticaj za uspjeh“ kako bi unaprijedila odnos između bankarskog sustava i malih poduzeća davanjem kredita i poduzetničkog kapitala. 93 hotela i pansiona posudilo je ukupno 401.793.860,54 kn (54 milijuna EUR-a).</p> <p>Malim je poduzetnicima u turizmu znatno olakšan pristup kreditnim linijama i kreditnim uslugama.</p> <p>Kako bi potakla malo i srednje poduzetništvo, <u>Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR)</u> provodi program investiranja u obrtni kapital poduzeća. U 2005. godini došlo je do konverzije duga u dionički kapital po prethodno odobrenim kreditima dvama poduzećima, tako da je HBOR sada suvlasnik devet tvrtki.</p>	<p><i>navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Odobrenje Vlade, javni natječaj ovlaštenim institucijama za izdavanje vaučera na lokalnoj razini, edukacija njihovih djelatnika, promotivne aktivnosti, nadzor <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije: 2006.</i></p> <p><i>Cilj/norma:</i> Povećati broj garancija za mala i srednja poduzeća s ciljem od 350 garancija u roku idućih 12 mjeseci. Povećati iznos garancija za malo i srednje poduzetništvom. Ukupan iznos 250 milijuna kn.</p> <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Kontakt s najvećim bankama, dodatno osoblje, promotivne aktivnosti. <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije: Jedna godina</i></p> <p><u>Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka</u></p> <p><i>Cilj/norma:</i> povećati broj novih malih obiteljskih hotela te kapacitet postojećih <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Subvencioniranje kredita za razvoj malih obiteljskih hotela u skladu sa zahtjevima EU i Zakonom o državnoj potpori. <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije: 2006. (Ukupno trajanje programa je 3 godine)</i> <u>Hrvatska banka za obnovu i razvitak</u> <i>Cilj/norma:</i> pružiti financijsku podršku malim i srednjim poduzetnicima koji su razvili inovativan proizvod, patentirali ga i planiraju ga komercijalizirati. <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje</i></p>
--	---	--

		<p>navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere): pokrenuti Program financiranja komercijalizacije inovacija i uvođenja novih tehnologija putem kredita ili investiranja u vlasnički kapital. <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije: 2006.</i></p>
<p>8. jačanje tehnološkog kapaciteta malih poduzeća</p>	<p><u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</u>, u sklopu svog Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva podržava tehnološki razvoj u sektoru malog i srednjeg poduzetništva. U projektima "Uvođenja sustava kvalitete i tehničke regulative", MINGO potiče usvajanje i primjenu europskih normi u malom gospodarstvu:</p> <p>HRN EN / ISO 9001: 2002 sustavi upravljanja kvalitetom HRN EN / ISO 14001: 1998 sustavi upravljanja okolišem HACCP sustavi upravljanja sigurnošću u prehrambenoj industriji HRN EN / ISO 13488: 2003 sustavi kakvoće – medicinski uređaji HRN ISO / TS 16949; ISO 9000 u automobilskoj industriji HRN EN ISO/IEC 17025; ISO 9000 za laboratorije OHSAS 18001 sustav upravljanja sigurnošću i zdravljem CE parking – tehnička dokumentacija proizvođača o sukladnosti i druge norme.</p> <p>Ovaj projekt daje poticaj uvođenju novih tehnologija i primjeni znanja u tehnološkom razvoju te na poseban način potiče informatičku podršku uvođenju sustava unutarnjeg carinjenja.</p>	<p>8. Jačanje tehnološkog kapaciteta malih poduzeća <u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</u> <i>Cilj/norma:</i> Jačanje poduzetničkih institucija za potporu malom i srednjem poduzetništvu <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> Provedba programa PHARE 2005 <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> 2005. – 2008.</p>
<p>9. uspješni modeli elektroničkog poslovanja i vrhunska podrška malim poduzećima</p> <p><i>Cilj/norma:</i> Stvoriti povoljno okruženje za osnivanje novih poduzeća i nove mogućnosti zaposlenja</p> <p><i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Potaknuti partnerstvo između privatnog i javnog sektora • Prikazati najbolje svjetske prakse • Ubrzati širenje novih tehnologija 	<p>Kako bi bila prenesena najbolja praksa iz zemalja EU, MINGO provodi Sporazum o suradnji između malih i srednjih poduzetnika s Republikom Italijom. U okviru ovog sporazuma, najvažniji je projekt stvaranje gospodarsko interesnih udruženja (clusters) u pet hrvatskih županija, za drvnu industriju, tekstilnu industriju, metalurgiju i turizam. Talijanska je strana doprinijela osnivanju radne skupine i talijanski konzultanti, stručnjaci na pojedinim područjima, vode projekt na regionalnoj razini s relevantnim regionalnim institucijama.</p> <p>- U Hrvatskoj su na snazi Zakon o elektroničkom potpisu, Zakon o elektroničkoj trgovini i relevantni pravilnici. Zakon o elektroničkom dokumentu još je na razmatranju u Vladi i tek treba biti usvojen. U skladu s odredbama Zakona o električnoj trgovini, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva dalo je Financijskoj agenciji u Zagrebu odobrenje za izdavanje certifikata. Agencija je do sada izdala 4.500 certifikata, više od 2.500 inteligentnih kartica (smart cards) i nekoliko desetaka certifikata za servere i aplikacije.</p>	<p>9. Uspješni modeli elektroničkog poslovanja i vrhunska podrška malim poduzećima <u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</u> <i>Cilj/norma:</i> Unaprijediti suradnju s Italijom u okviru provedbe Sporazuma o suradnji na području malog i srednjeg poduzetništva između Italije i Hrvatske. <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</i> prenošenje najboljih praksi s područja mikro-kreditiranja, lokalnih jamstvenih fondova, udruženja izvoznika te</p>

<p>putem državnih institucija</p> <p><i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> prosina 2005.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agencija za zaštitu osobnih podataka ustanovljena je kao neovisno pravno tijelo koje odgovara Vladi. - Usvojen je Nacionalni program informacijske sigurnosti. - U skladu sa Konvencijom o kibernetičkom kriminalu, Izmjene i dopune Kaznenog Zakona nadopunjene su odredbama koje se Odnose na tzv. kaznena djela vezana uz računala. Članak 223 bavi se povredom tajnosti, cjelovitosti i dostupnosti računalnih podataka, programa ili sustava, članak 223.a bavi se računalnim krivotvorenjem, a članak 224.g računalnim prijevarama. <p>U RH je osnovano 6 regionalnih razvojnih agencija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istarska razvojna agencija - Istarska županija 2. Regionalna razvojna agencija - PORIN – Primorsko goranska županija 3. Regionalna razvojna agencija zagrebačke županije – Zagrebačka županija 4. Regionalna razvoja Međimurje REDEA – Međimurska županija 5. Agencija za razvoja DAN – sjever – (Bjelovar, Koprivnica, Varaždin, Virovitica, Čakovec) obuhvaća više gradova sjeverne Hrvatske) 6. Agencija za razvoj Varaždinske županije AZRA- Varaždinska županija <p>Neki centri za poduzetništvo formirani od strane lokalne uprave, prerasli su u regionalne agencije kao PORIN i Centar za poduzetništvo međimurske županije. Procjena njihovog djelovanja i rada na lokalnoj razini je zadovoljavajuća. Međutim, njihov nadzor je nemoguć jer nisu umreženi. Većina centara prerasla je u regionalne agencije na način da se mogu uključiti u predpristupne projekte EU-a.</p> <p>Nekoliko posljednjih godina Vlada RH i lokalne zajednice učinile su mnogo na uspostavi i povezivanju poduzetničke poslovne infrastrukture. Razlikujemo poduzetničke zone, centre za poduzetništvo i poduzetničke inkubatore. Budući da u RH prostor postaje jedan od glavnih resursa za poduzetničko ulaganje i širenje poslovanja, Ministarstvo kroz Projekt putem državnog proračuna sufinancira izgradnju poduzetničkih zona i to za slijedeće namjene: izradu projektne dokumentacije, izgradnju infrastrukture u zoni i privođenje svrsi poslovnih objekata koji se nalaze u poduzetničkoj zoni. Poduzetničke zone jesu ograničeni prostori unutar kojih se odvijaju gospodarske aktivnosti. Opremiti ih sa pripadajućom infrastrukturom, to podrazumijeva građevinske i urbanističke zahtjeve koji u pravilu traju do 3 godine.</p> <p>Većina poduzetničkih zona je u funkciji, te se u posljednjih 6 mjeseci povećava njihova punjenost od strane poduzetnika.</p> <p>Poduzetnički centri na lokalnoj razini djeluju uz potporu lokalne uprave i samouprave uz</p>	<p>suradnja na području zadrugarstva. <i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> 2006.</p> <p>Za 2006. Sistematizirati njihov rad i djelovanje , raditi na poboljšanju njihovih kapaciteta. Umrežiti ih pomoću web portala.</p> <p>ZA 2006. Finalizirati i građevinski opremiti infrastrukturom 20 poduzetničkih zona. Organizirati seminar za menadžment lokalne samouprave o vođenju zona i skrbi za poduzetnike u njima. Definirati lokalne porezne olakšice za poduzetnike koji ulaze u zonu.</p>
---	--	--

	<p>financiranje Projekata iz državnog proračuna. Prvih tri godine država je radila na uspostavljanju takve mreže u cijeloj RH. Od 2005 godine Projekt je revidiran u odnosu na prethodne godine uključivo i 2004. Temeljem ovog Projekta sredstva sufinanciranja su namijenjena za izradu projekata za potrebe regionalnog razvoja i projekata poduzetništva u okviru predpristupne strategije EU. Putem takvih institucija na lokalnoj razini gospodarski subjekti dobivaju stručnu pomoć, obrazovanje, savjetodavne i konzultantske usluge, besplatne informacije u svezi državnih poticaja i sl.</p> <p>Procjena njihovog rada nije učinkovita. Uvidjelo se da nisu ekipirani, niti dovoljno educirani u određenim segmentima svoga djelovanja.</p> <p>Poduzetničkim inkubatorima temeljem sredstva državnog proračuna sufinancira uređenje ili opremanje objekata i pružanje usluga poduzetnicima u inkubatoru. Poduzetnički inkubatori podupiru poduzetnike početnike, osiguranjem poslovnog prostora pod povoljnim uvjetima (do 5 godina), pružanjem poslovnih, stručnih savjetodavnih usluga i drugih oblika organiziranih tehničko-administrativnih usluga i pomoći. Procjena njihovog rada je zadovoljavajuća. Neki su se poduzetnički inkubatori tijekom ovih godina zatvorili, pogotovo u manjim mjestima. Problem je neznanja i financiranja inkubatorskih sistema.</p>	<p>ZA 2006. Vjerojatno će se trend smanjivanja centara nastaviti što ovisi i o politici uspostavljanja lokalnih razvojnih agencija. Neke će prerasti u druge oblike djelovanja za gospodarske subjekte (npr. samo edukativni centri) Uspostaviti web stranice poslovnih centara sa njihovim temeljnim djelatnostima. Raditi na njihovoj permanentnoj edukaciji..</p> <p>ZA 2006. Poticati uspostavljanje poduzetničkih inkubatora u velikim gradovima (Zagreb, Osijek, Rijeka, Split, Pula, Varaždin u kojima postoji velika koncentracija gospodarstva i resursa, te potencijalnih poduzetnika. Napušteni inkubatore u ruralnim područjima. Permanentna edukacija.</p>
<p>10. Razviti jače, učinkovitije zastupanje interesa malih poduzeća na razini unije i na nacionalnoj razini</p>	<p>Na nacionalnoj razini, četiri značajne udruge predstavljaju interese malih i srednjih poduzetnika koje zastupaju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrvatska gospodarska komora 2. Hrvatska obrtnička komora 3. Hrvatska udruga poslodavaca 4. Hrvatski savez zadruga <p>Sve gore navedene udruge imaju svoje podružnice diljem Hrvatske. Predstavnici Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i Hrvatske udruge poslodavaca sudjeluju u parlamentarnim odborima (Financijski odbor, Odbor za gospodarski razvoj i Odbor za rad i socijalnu politiku). Gospodarsko i socijalno vijeće je trostruko tijelo koje olakšava dijalog između države, sindikata i poslodavaca. Hrvatska</p>	<p>10. RAZVITI JAČE, UČINKOVITIJE ZASTUPANJE INTERESA MALIH PODUZEĆA NA RAZINI UNIJE I NA NACIONALNOJ RAZINI <u>Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)</u></p> <p><i>Cilj/norma:</i> Poticati malo i srednje poduzetništvo, jačati imidž i učinkovitije zastupati interese malih i srednjih poduzetnika. <i>Mjere koje treba poduzeti za postizanje</i></p>

	<p>udruga poslodavaca (HUP) priznata je kao socijalni partner i njeni predstavnici sudjeluju na sastancima.</p> <p>U okviru programa PHARE 2005 i CARDS 2004 Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva provodi:</p> <p>PHARE 2005 - Projekt "Osposobljavanje struktura podrške malom i srednjem poduzetništvu i usklađivanje politike i mjera sa poveljom o malim i srednjim poduzećima". Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG), Hrvatska gospodarska komora (HGK), Hrvatska obrtnička komora (HOK) i Hrvatski savez zadruga (HSZ) također su pomogli pri sastavljanju ovog prijedloga.</p> <p>CARDS 2004 – Projekt "Kvalitetnije pružanje informacija hrvatskoj poslovnoj zajednici" uz sudjelovanje HUP-a i HGK kao partner-institucija.</p> <p>2005. godine Hrvatska udruga poslodavaca (HUP) potpisala je trogodišnji Sporazum o partnerstvu s Američkom agencijom za međunarodni razvoj (USAID) kojim USAID nudi tehničku podršku jačanju malog i srednjeg poduzetništva.</p> <p>Udruga malih i srednjih poduzetnika ima svoje predstavnike u Gospodarskom i socijalnom vijeću te je stoga imala priliku izložiti svoje mišljenje o zapošljavanju i socijalnim pitanjima u 2004. i 2005. godini. HUP i Udruga malih i srednjih poduzetnika poduzeli su nekoliko inicijativa tijekom 2004. godine kako bi izrazili mišljenja privatnog sektora i pronašli odgovor na njihove potrebe i zahtjeve. 30.11.2004. godine Hrvatska udruga poslodavaca i Udruga malih i srednjih poduzetnika organizirale su prvi hrvatski Kongres malih i srednjih poduzetnika.</p> <p>U srpnju 2004., Udruga malih i srednjih poduzetnika pokrenula je niz susreta pod nazivom "Radni ručak sa..." s ciljem organizacije sastanaka između malih i srednjih poduzetnika i poslovnih ljudi i državnih predstavnika, osobito onih koji su na bilo koji način povezani s razvojem malog i srednjeg poduzetništva. Održano je osam radnih ručkova. Govornici su bili dužnosnici odgovorni za gospodarsku politiku, kao što su ministri, zamjenici predsjednika Vlade te Predsjednik Republike. Sudjelovalo je više od 800 poduzeća.</p> <p>Centar za politiku razvoja malih poduzeća (CEPOR), kao tim za razmišljanje specijaliziran za pitanja malog i srednjeg poduzetništva ima za misiju javno zagovaranje interesa malih i srednjih poduzetnika. Oni djeluju ili neovisno ili u suradnji s ostalim nositeljima interesa, na primjer korištenjem rezultata istraživačkog projekta GEM (Globalno praćenje poduzetništva), davanjem preporuka za povećanje konkurentnosti ili za razvoj tržišta kapitala.</p>	<p>navedenog (zakonodavstvo, reorganizacija, ostale mjere):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daljnje aktivno sudjelovanje predstavnika malih i srednjih poduzeća u Gospodarskom i socijalnom vijeću na nacionalnoj i lokalnoj razini; - Organizirati drugi Kongres malih i srednjih poduzetnika – očekuje se sudjelovanje 2.000 poduzetnika; - Organizirati 8 radnih ručkova poduzetnika sa predstavnicima državnih tijela i tvorcima gospodarske politike; - Sudjelovanje poduzetnika u istraživačkom projektu GEM – o poduzetničkim aktivnostima u Hrvatskoj (u suradnji s CEPOR-om); - Stvoriti dva strateška partnerstva – među velikim i malim tvrtkama - Uvesti kolektivne pregovore za sve djelatnosti koje izraze potrebu za tim (2-4) <p><i>Krajnji rok/razdoblje realizacije:</i> 2005./2006.</p>
--	---	---

Vlada Republike Hrvatske, u svojim programskim smjernicama ističe da je jedan od ključnih pokretača gospodarskog rasta RH razvoj slobodnih zona.

Porezne olakšice za korisnike slobodnih zona u RH temelje se :

- Zakon o slobodnim zonama (Narodne novine br. 44/96);
- Zakon o slobodnim zonama, omogućuje slijedeće olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama :

(1) Korisnici slobodne zone iz Zakona o slobodnim zonama plaćaju porez na dobit u visini 50% od propisane stope.

(2) Korisnik slobodne zone koji u zoni gradi ili sudjeluje u gradnji objekata ulaganjem više od 1.000.000,00 kuna, nakon što uloži ta sredstva, u godini ulaganja i idućih pet godina poslovanja u zoni oslobođen je od plaćanja poreza na dobit, ali najviše do visine uložених sredstava.

(3) Iznimno, Vlada Republike Hrvatske može, ako se utvrdi gospodarski interes Republike Hrvatske za pojedine zone ili za obavljanje određenih djelatnosti u zoni, povećati porezne olakšice iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Olakšice iz stavka 3. ovoga članka Vlada određuje odlukom na prijedlog ministra gospodarstva.

(5) Za obavljanje djelatnosti u slobodnim zonama na području Vukovarsko-srijemske županije neće se plaćati porez na dobit deset godina od početka primjene ovoga Zakona."

Tijekom 2005. godine Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva u okviru Uprave za poticanje ulaganja i izvoz, započelo je aktivnosti na izmjeni Zakona o slobodnim zonama sukladno usklađenju s pravnom stečevinom EU iz područja državnih regionalnih potpora, a sukladno članku 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između RH i Europskih zajednica i njihovih država članica (NN-Međunarodni ugovori br. 14/2001, 14/2002 i 1/2005).

2. Institucionalni okvir

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru Uprave za poticanje ulaganja i izvoz, nadležno je za osnivanje i razvoj slobodnih zona. Ministarstvo obavlja stručne poslove koji se odnose na razradu strategije razvoja slobodnih zona i njihovu provedbu, uključujući i izradu prijedloga propisa koji se odnose na razvoj slobodnih zona, te prati provedbu istih.

Ministarstvo također provodi aktivnosti vezane za promidžbu i promociju slobodnih zona te pogodnosti ulaganja i rada slobodnih zona, sudjeluje u poslovima vezanim uz međunarodne projekte, obavlja analitičko-statističke poslove prikupljajući i razmjenjujući gospodarske podatke, te predlaže i prati propise koji uređuju pitanja slobodnih zona.

Agencija za promicanje izvoza ulaganja – nadležna za pružanje potpore ulagačima kod ulaganja u slobodne zone., te kod ukupnog ulaganja u hrvatsko gospodarstvo.

Regionalne Agencije za promociju i poticanje ulaganja

- Razvojna agencija sjever – DAN
- Istarska razvojna agencija – IDA
- Agencija za lokalni gospodarski razvoj za zapadnu Slavoniju – LEDA nadležne za promociju i poticanje razvoja slobodnih zona na razini uključenih jedinica lokalne samouprave / općine, gradovi i županije /.

Ostale institucije koje čine širi institucionalni okvir za unapređenje i razvoj promocije i poticanja ulaganja u gospodarstvo RH :

- Fond za regionalni razvoj
- Fond za razvoj i zapošljavanje
- Hrvatski fond za privatizaciju
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Hrvatska gospodarska komora
- Hrvatska obrtnička komora
- Hrvatska banka za obnovu i razvoj

Vlada Republike Hrvatske, u svojim programskim smjernicama jednim od ključnih pokretača ukupnog gospodarskog rasta RH, ističe poticanje direktnih investicija u gospodarstvo RH, kao i unapređivanje i razvoj ukupnog investicijskog okruženja u RH.

Poticanje ulaganja u RH uređuje se slijedećim propisima;

- Zakon o poticanju ulaganja (NN 73/00)
- Uredba o sadržaju izvješća za korištenje poticajnih mjera, poreznih i carinskih povlastica te načinu njihova ostvarivanja (NN 53/01)

Zakon o poticanju ulaganja, omogućuje slijedeće poticajne mjere za ulaganje;

- davanje u zakup, davanje prava građenja, prodaja ili davanje na korištenje nekretnina ili drugih infrastrukturnih objekata pod komercijalnim ili pogodovanim uvjetima, uključivo i bez naknade, iznimno od odredbe članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i članka 6. Zakona o zakupu poslovnog prostora, nekretnina i objekata u vlasništvu RH, jedinica lokalne samouprave i lokalne uprave i samouprave, odnosno nekretnina iz portfelja Fonda nekretnina za poticanje ulaganja
- pomoć za otvaranje novih radnih mjesta - može se odobriti do 15.000 Kn jednokratno po zaposleniku
- pomoć za stručnu izobrazbu ili prekvalifikaciju – može se odobriti do 50% troškova stručne izobrazbe ili prekvalifikacije
- Porezne povlastice - odobravaju se nositeljima poticajnih mjera, ovisno o visini ulaganja i osiguranju zapošljavanja određenog broja zaposlenika prema slijedećim kriterijima:

visina ulaganja	stopa poreza na dobit	trajanje povlastice	minimalni broj zaposlenika
10 mil. Kn	7%	10 god	30
20 mil. Kn	3%	10 god	50
60 mil. Kn	0%	10 god	75

- Carinske povlastice – prilikom uvoza opreme koja čini ulaganje ne plaća se carina na opremu iz poglavlja Carinske tarife 84.-90. (osim osobnih vozila sa zapreminom motora većom od 1500 ccm) Zakon o carinskoj tarifi.

- Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog nadležnog ministarstva povećati poticajne mjere, porezne i carinske povlastice uređene Zakonom, produžiti vrijeme za prijenos gubitka iz prethodnoga obračunskog razdoblja na najviše 10 godina, u slučaju ulagačkih pothvata od posebnoga gospodarskog interesa, uzimajući u obzir značaj ulaganja za ukupan gospodarski razvoj i zapošljavanje, ravnomjerni regionalni razvoj, razvoj područja od posebne državne skrbi i razvoj same gospodarske grane u koju se ulaže.

Tijekom 2005 godine Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru Uprave za poticanje ulaganja i izvoz, započelo je aktivnosti u cilju pripreme novog Zakona o poticanju ulaganja, koji bi trebao značajno unaprijediti investicijsku klimu u RH i sustav poticajnih mjera za ulaganje u odnosu na po postojeći Zakon o poticanju ulaganja (NN 73/00).

Nadalje usvajanjem novog Zakona o poticanju ulaganja (predviđeni rok za usvajanje i primjenu novog zakona je 1. siječanj 2006), ujedno se uređuje i pitanje usklađenja pravne regulative iz područja poticanja ulaganja u RH s pravnom stečevinom EU iz područja državnih regionalnih potpora, a sukladno čl. 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između RH i Europskih zajednica i njihovih država članica (NN – Međunarodni ugovori br. 14/2001, 14/2002 i 1/2005).

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru Uprave za poticanje ulaganja i izvoz, nadležno je za poslove i aktivnosti poticanja ulaganja, Ministarstvo obavlja stručne poslove koji se odnose na razradu strategije poticanja ulaganja i njihovu provedbu, uključujući i izradu prijedloga propisa u domeni poticanja ulaganja, te prati njihovu primjenu. Ministarstvo također provodi aktivnosti vezane za promidžbu i promociju uvjeta za ulaganje u hrvatsko gospodarstvo i sigurnost tih ulaganja, sudjeluje u poslovima vezanim uz međunarodne projekte, obavlja analitičko-statističke poslove prikupljajući i razmjenjujući gospodarske podatke, predlaže i prati propise koji uređuju pitanja ulaganja, procjenjuje i odobrava korištenje poticajnih mjera.

Agencija za promicanje izvoza i ulaganja – nadležna za pružanje potpore ulagateljima kod ulaganja u hrvatsko gospodarstvo. U obavljanju poslova promicanja ulaganja Agencija, sukladno Uredbi o osnivanju Agencije za promicanje izvoza i ulaganja (NN102/02);

1. pomaže domaćim i stranim ulagačima prilikom odabira i realizacije ulagačkih projekata u Republici Hrvatskoj;
2. pomaže ulagačima prilikom stjecanja ili dobivanja dozvola potrebnih za realizaciju određenih ulagačkih projekata;
3. obavještava ulagače o gospodarsko-pravnom sustavu Republike Hrvatske, a osobito o poreznom, carinskom, deviznom i vanjskotrgovinskom sustavu, normama zaštite okoliša, zaštiti intelektualnog vlasništva, itd.;
4. potiče razvoj povoljnog ulagačkog okruženja i ulagačke klime u Republici Hrvatskoj;
5. pruža stručnu pomoć u zaštiti interesa ulagača;
6. organizira stalne ili povremene susrete i sastanke u zemlji i inozemstvu s ulagačima u hrvatsko gospodarstvo, te povezuje potencijalne ulagače s osobama zainteresiranim za ulaganja;
7. izrađuje publikacije, organizira seminare i na druge načine promiče ulaganja u hrvatsko gospodarstvo;
8. izrađuje procjene isplativosti pojedinih ulaganja kao osnovu za korištenje poticajnih

mjera za potrebe Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Regionalne Agencije za promociju i poticanje ulaganja

- Razvojna agencija sjever – DAN,
- Istarska razvojna agencija – IDA,
- Agencija za lokalni gospodarski razvoj za zapadnu Slavoniju – LEDA

nadležne za promociju i poticanje ulaganja na razini uključenih jedinica lokalne samouprave (općine, gradovi i županije).

Ostale institucije koje čine širi institucionalni okvir za unapređenje i razvoj promocije i poticanja ulaganja u gospodarstvo RH jesu:

Hrvatski fond za privatizaciju
Fond za regionalni razvoj
Fond za razvoj i zapošljavanje
Hrvatski zavod za zapošljavanje
Hrvatska gospodarska komora
Hrvatska banka za obnovu i razvoj

Kratkoročni prioriteti

Za razdoblje 2006-2008 prioriteti za malo i srednje poduzetništvo utvrđeni srednjoročnim smjernicama obuhvaćaju:

- na području dostizanja djelotvornog tržišnog gospodarstva - poboljšanje konkurentnosti, olakšavanje i povećanje izvoza ulaganjem u razvoj, izobrazbu i nove tehnologije, podizanje razine tehnološke opremljenosti i približavanje tehničkoj regulativi EU, uklanjanje administrativnih prepreka za poduzetništvo i ulaganja i povećanju udjela malog gospodarstva u odnosu na ukupno gospodarstvo u Hrvatskoj, približno razvijenim zemljama EU.
- na području sposobnosti suočavanja s konkurentskim pritiscima i tržišnim snagama unutar EU - politika konkurencije, inoviranje nastavnih planova i programa na području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, državne potpore i podrška malim i srednjim poduzećima, povećanje udjela malih i srednjih poduzeća u razmjeni s EU, stvaranje povoljnog okruženja za otvaranje novih poduzeća, posebno mikro, malih i srednjih poduzeća i promicanje poduzetništva kako bi se povećao broj poduzetnika koji to postaju zbog uočene prilike – cilj je povećanje udjela malog gospodarstva u ukupnom BDP-u.
- na području sustavnog poticanja rasta i razvoja poduzetništva - stvaranje strateških partnerstava između sveučilišta, javnih instituta i gospodarstva te osnivanje istraživačkih i razvojnih jedinica u gospodarstvu i potpornim institucijama poduzetništva (zone, centri, inkubatori).

Prema procjenama na osnovi financijskih izvještaja, malo i srednje poduzetništvo čini 99,48% svih gospodarskih subjekata i preko 60% zaposlenosti, malih poduzeća je 66.065, a srednjih 2.791. Iako je ukupan broj subjekata malog i srednjeg poduzetništva u porastu na godišnjoj razini što ukazuje da mjere koje provodi MINGORP daju rezultate, broj “start-up”-

a je premali za značajnije veće stope zaposlenosti, a analize u provođenju projekata pokazuju i da su u poduzetništvu prisutne teškoće opstanka i trajanja (rasta i razvoja) na što upućuje prosječna trogodišnja stopa rasta od 1,5% novoregistriranih subjekata u razdoblju 2001-2004.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku u odnosu na broj aktivnih pravnih osoba u administrativnim registrima pokazuje da je udio aktivnih pravnih osoba manji od polovine i iznosi 41,6%. Kod trgovačkih društava ta je razlika najmanja jer je riječ o subjektima koji su usklađeni prema Zakonu o trgovačkim društvima ili o onima koji su novoosnovani u skladu s tim propisom.

Njihov udio prema aktivnosti pokazuje da ih ipak oko 26,0% nije aktivno. U registrima Državnog zavoda za statistiku su i poduzeća i zadruge, skupina subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađenje sa Zakonom o trgovačkim društvima i koji će nakon okončanja ovog postupka biti brisani iz Registra. Najveći broj aktivnih subjekata u ovoj skupini, oko 7 500 njih, postupkom usklađenja prijeći će u status trgovačkih društava.

Vezano uz povećanje efikasnosti i pojednostavljenja upisa obrta u 2006 god. započeti će sa pripremanja registracije obrta putem Interneta. Za taj korak potrebno je ispuniti kako tehnološke tako i zakonske uvjete.

Tijekom 2006. godine, planiramo doraditi aplikaciju Obrtnog registra na način da se omogući budućim obrtnicima da putem Interneta popune sve potrebne obrasce za upis obrta u Obrtni registar. Na taj način će referenti moći brže obrađivati prijavu što će pridonijeti skraćivanju roka za obavljanje postupka registriranja obrta, a ujedno će i ukupno vrijeme koje stranke provode kod referenata biti svedeno na minimum.

Dio naših planova također se odnosi na proširenje funkcionalnosti postojeće aplikacije Obrtnog registra za pretraživanje podataka o obrtima na Internetu, kako bi korisnici mogli pretraživati podatke o obrtima i po dodatnim kriterijima (na primjer državljanstvo, ured, itd.)

Da bi se proces registracije putem Interneta mogao započeti, osim dorade same aplikacije Obrtnog registra, potrebno je sustavno educirati i informirati sadašnje i buduće obrtnike, korisnike Središnjeg obrtnog registra, provoditi sustavno edukaciju zaposlenika koji obavljaju registraciju obrta, itd.) . Radi se o izuzetno zahtjevnom projektu, realizaciji kojeg treba pristupiti početkom 2006 god. kako bi se isti mogao dovršiti tijekom 2008 god.

Na institucionalnom području nastavlja se primjena Povelje o malom gospodarstvu radi uvođenja načela Europske unije na razvoj malog poduzetništva i usklađivanje zakonodavstva s pravnom stečevinom EU te nastavljanje s gospodarskom politikom temeljenja državnih potpora na jasno utvrđenoj politici razvoja usvojenoj u obliku višegodišnjeg programa koja se provodi putem godišnjih državnih proračuna. Cilj je postupno smanjenje i preoblikovanje državnih potpora sukladno njihovim učincima.

Kratkoročni prioritet je izmjena i dopuna Zakona o poticanju malog gospodarstva radi usklađivanja definicije malog i srednjeg poduzetništva i oblikovanje rješenja za operativno djelovanje Hrvatske agencije za malo gospodarstvo. U kratkoročnim prioritetima je i izmjena i dopuna Zakona o obrtu i u skladu sa preporukom Povelje za malo gospodarstvo, a koja se odnosi na pojednostavljivanje procesa registracije poduzetničkih subjekata sa krajnjim ciljem

uvođenjem aplikacije za registriranjem obrta putem interneta. Osim navedenih zakona u 2006. godine se započinje i sa pripremama izmjena i dopuna Zakona o zadrugama

Izmjenom i dopunom Zakona o slobodnim zonama riješilo bi se pitanje usklađenja pravne regulative iz područja slobodnih zona u RH s pravnom stečevinom EU iz područja državnih regionalnih potpora, a sukladno čl. 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između RH i Europskih zajednica i njihovih država članica.

3.20.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

U srednjoročnom razdoblju će se nastaviti primjena preporuka iz Povelje za malo gospodarstvo kroz Program poticanja malog gospodarstva koji je napravljen za razdoblje do 2008.

U narednom srednjoročnom razdoblju pravci razvoja slobodnih zona u RH temeljiti će se na izgradnji cjelovitog i transparentnog sustava gdje će ostvariti i osnovni ciljevi gospodarske politike i strategije gospodarskog razvitka RH te je u tu svrhu pokrenut je Projekt CARDS 2003 " Strategic Plan for the Long Term Development of Existing Free Zones in Croatia " .

U narednom srednjoročnom razdoblju pravci razvoja i unapređivanja sustava poticajnih mjera i ukupnog investicijskog okruženja u RH biti će usmjereni prema povećanju udjela ukupnih investicijskih aktivnosti kako domaćih, tako i inozemnih direktnih ulaganja, posebice povećanju udjela novonastalih investicijskih projekata (greenfield ulaganja) u odnosu na učešće portfeljnih, odnosno ulaganja kroz postupke preuzimanja i privatizacije postojećih gospodarskih subjekata u RH.

Nadalje, poseban naglasak u smislu privlačenja direktnih stranih ulaganja biti će na atraktiviranju investicijskih projekata u proizvodnje djelatnosti, usmjerene na proizvodnju izvozno orijentiranih proizvoda i usluga, kao i na proizvodnju finalnih proizvoda više dodane vrijednosti, te posebno na privlačenje ulaganja u nove tehnologije i nove tehnološke procese.

Kroz izgradnju cjelovitog i transparentnog sustava poticajnih mjera za ulaganje, temeljem novog Zakona o poticanju ulaganja, ostvariti će se i osnovni ciljevi gospodarske politike i strategije gospodarskog razvitka RH;

1. Povećanje Bruto domaćeg proizvoda (BDP),
2. Povećanje BDP po glavi stanovnika
3. Puna i regionalno ujednačena zaposlenost
4. Stabilno gospodarstvo (bez inflacije i deflacije) i
5. Ravnoteža u gospodarskim odnosima s inozemstvom.

Imajući u vidu dosadašnje rezultate privlačenja i poticanja kako domaćih, tako i inozemnih direktnih ulaganja, možemo procijeniti, a uvažavajući trendove dosadašnjeg priljeva direktnih stranih ulaganja (cca. 12 mld. USD do kraja 2004.godine), da bi u navedenom planskom razdoblju do kraja 2008. godine, ukupni priljev direktnih stranih ulaganja u RH dostigao iznos u vrijednosti cca 20 mld. USD, odnosno približno 5.000 USD/p.c.), čime bi RH i dalje potvrdila status naprednije tranzicijske zemlje u privlačenju direktnih stranih ulaganja.

Isto tako treba istaknuti da je realno predvidjeti i unapređivanje strukture direktnih stranih ulaganja u smislu tipa investicija, odnosno povećanje udjela «greenfield» i «joint venture» ulaganja s sadašnjih cca. 30% učešća na približno 45-50% učešća u ukupnoj strukturi direktnih stranih ulaganja.

INDUSTRIJSKA POLITIKA

3.20.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) - PRIKAZ OSTVARENOG U 2005.

Mjere gospodarske i industrijske politike koje provodi Vlada Republike Hrvatske prioritetno su usmjerene na ukupno povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva i industrije pa su zato one primarno horizontalne prirode i orijentirane na stvaranje uvjeta poslovanja i poslovnog okruženja koje će u Republici Hrvatskoj biti jednako ili barem približno jednako standardima koji vrijede u EU.

U sektoru industrije čelika u 2005. godini dostavljen je Europskoj Komisiji na neformalno očitovanje Prijedlog programa restrukturiranja crne metalurgije u RH, održane su dvije tehničke konzultacije sa Europskom komisijom u svezi Programa, te je prezentiran Poslovni plan za Valjaonicu cijevi d.d. Sisak, na koji smo dobili komentare Europske komisije, te će Europskoj komisiji do kraja prosinca biti dostavljen Poslovni plan za Željezaru Split.

U cilju što bržeg donošenja Nacionalnog programa te započinjanja provedbe istog Vlada Republike Hrvatske donijela je 1. prosinca 2005.g. Odluku kojom se osniva Vladino Povjerenstvo za izradu Nacionalnog programa restrukturiranja crne metalurgije u RH. Zadatak Povjerenstva je da u roku od tri mjeseca od dana donošenja Odluke izradi Nacrt Nacionalnog programa restrukturiranja crne metalurgije u Republici Hrvatskoj i predloži Vladi Republike Hrvatske mjere restrukturiranja i sanacije sektora crne metalurgije kao i mjere u svezi privatizacije Valjaonice cijevi Sisak i Željezare Split.

Stručne poslove za Povjerenstvo obavlja Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, koje je u okviru tih poslova dužno u suradnji s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja izraditi sveobuhvatan popis državnih potpora koje su dodijeljene proizvođačima željeza i čelika od ožujka 2002. godine do danas, uključivo i potpore dodijeljene na lokalnoj razini. Rok izrade popisa je prosinac 2005. godine.

U sektoru brodogradnje Vlada Republike Hrvatske je 1. prosinca 2005.g. donijela Odluku kojom se osniva Povjerenstvo za izradu Nacrta Nacionalnog programa restrukturiranja hrvatske brodogradnje. Zadatak Povjerenstva je da izradi Strateške smjernice daljnjeg razvitka hrvatske brodogradnje, temeljem analize postojećeg stanja hrvatskih brodogradilišta i mogućnosti njihova opstanka u uvjetima pridruživanja Republike hrvatske Europskoj uniji. Smjernice će sadržavati i prijedloge u svezi usklađivanja sustava dodjele državnih potpora s odredbama Zakona o državnim potporama i pravnom stečevinom Europske zajednice. Rok za izradu Smjernica je prosinac 2005. godine.

Na temelju Smjernica i individualnih planova restrukturiranja svakog pojedinog brodogradilišta, Povjerenstvo će, uvažavajući preporuke LeaderSHIP 2015 i nezavisnih konzultanata do travnja 2006. godine izraditi Nacrt Nacionalnog programa restrukturiranja hrvatske brodogradnje.

Cijevi restrukturiranja: buduća održivost hrvatskih brodogradilišta, konsolidacija poslovanja - profitabilnost, povećanje konkurentnosti hrvatskih brodogradilišta u okviru tržišta EU, dodjela državnih potpora sektoru brodogradnje sukladno pravnoj stečevini Zajednice.

Privatizacija brodogradilišta i nadalje ostaje jedan od strateških ciljeva Vlade Republike Hrvatske, te je njezina provedba planirana nakon restrukturiranja.

U dijelu koji se odnosi na restrukturiranje I privatizaciju društava u većinskom vlasništvu države u 2005 g. učinjeno je slijedeće:

Preneseno je bez naknade 7% dionica društva INA - Industrija nafte d.d. Fondu hrvatskih branitelja iz domovinskog rata I članova njihovih obitelji.

Izabran je Konzorcij Merrill Lynch & Raiffeisen Ban za financijskog savjetnika RH o postupku prodaje 15% dionica društva INA - Industrija nafte d.d. javnom ponudom dionica.

Pokrenut je daljnji postupak privatizacije društva HT-Hrvatske komunikacije, sa rokom dovršetka daljnje privatizacije do 30. Lipnja 2006.

Izrađen je Operativni plan privatizacije državnog portfelja u kojem je država većinski vlasnik. Usvajanje Operativnog plana predviđa se do kraja 2005.

3.20.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007 I 2008. GODINU

Izrada strategije industrijskog razvoja, te strategije za pojedine sektore prerađivačke industrije, uvažavajući načela održivog razvitka i društvene odgovornosti gospodarstva (CSR)

Usvojiti i započeti provedbu programa restrukturiranja u industriji čelika u skladu sa zahtjevima EU-a

Provedba Nacionalnog programa restrukturiranja brodogradnje.

3.20.3. INDUSTRIJSKI SEKTORI

Potrebno je usvojiti i primijeniti usklađenu sveobuhvatnu industrijsku strategiju u cilju poboljšanja konkurentnosti industrije u okviru boljeg općeg poslovnog i pravnog okruženja. Navedena strategija treba uzeti u obzir posebne potrebe i obilježja pojedinih sektora.

Što se tiče preustroja određenih proizvodnih sektora, u tijeku je proces restrukturiranja i modernizacije proizvodnih sektora, naročito u području tekstila, čelika i brodogradnje.

U sektoru čelika ubrzano se radi na donošenju Nacionalnog programa restrukturiranja crne metalurgije u RH, na temelju kojeg će se odrediti mjere restrukturiranja i sanacije sektora crne metalurgije, kao i mjere u svezi privatizacije Valjaonice cijevi d.d. Sisak i Željezare Split.

U sektoru brodogradnje Vlada Republike Hrvatske će mjerama gospodarske politike podržavati njen razvoj i integraciju u gospodarski sustav Europske unije. Nacionalnim programom za restrukturiranje brodogradnje izvršiti će se restrukturiranje brodograđevne industrije i njeno osposobljavanje za konkurentan nastup na svjetskom tržištu.

Plan provedbe SSP-a

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
62 - Izrada Nacionalnog programa restrukturiranja industrije čelika u RH (Protokol 2. čl. 5. st. 1.)	03/2006	MGRIP
Izrada Nacionalnog programa restrukturiranja Hrvatske brodogradnje (čl. 70 SSP-a)	03/2006	MGRIP

3.20.4. TURIZAM

Turizam za Republiku Hrvatsku predstavlja jedan od najvažnijih gospodarskih sektora koji, direktno i indirektno, značajno pridonosi rastu BDP-a, kao i povećanju zaposlenosti. Hrvatski turizam dominantno je usmjeren na inozemno tržište, te predstavlja jednu od najznačajnijih izvoznih industrija Republike Hrvatske, koja posljednjih godina bilježi kontinuiran trend rasta.

Osnovni strateški ciljevi razvoja hrvatskog turizma su:

- turizam visoke kvalitete temeljen na principima održivog razvoja
- okončanje procesa privatizacije
- najviši stupanj zaštite i racionalna upotreba zemljišta
- očuvanje i zaštita prirodnih i drugih turističkih resursa i okoliša
- obnova, modernizacija i podizanje nivoa usluga u postojećim hotelima
- kontrolirani razvoj novih hotela i druge vrste smještaja, s naglaskom na malim obiteljskim hotelima
- razvoj novih konkurentnih proizvoda (golf, wellness, kulturni, seoski, nautički i druge vrste selektivnih oblika turizma).

Kao što je već navedeno, jedan od strateških ciljeva razvoja hrvatskog turizma je i okončanje procesa privatizacije hotelsko-turističkih društava. Privatizacija državnog turističkog portfelja od iznimne je važnosti, budući da restrukturiranje tog segmenta turističke ponude najviše doprinosi kvalitetnijem tržišnom pozicioniranju hrvatskog turizma.

Učinkovit proces privatizacije, poticanjem dolaska privatnih investitora i njihovog know-how-a, značajno utječe na poboljšanje kvalitete smještajnih i drugih kapaciteta hotelsko-turističkih društava i razvoj novih proizvoda, što posljedično djeluje na produženje turističke sezone, očuvanje produktivne zaposlenosti i stvaranje novih radnih mjesta, povećanje

efikasnosti poslovanja i konkurentnosti hrvatskog turizma na svjetskom tržištu. Stoga se Vlada Republike Hrvatske u svojim programskim aktima opredijelila za ubrzanje procesa privatizacije.

Kako bi se privatizacijom ostvarili svi zakonski i drugi (specifični sektorski) ciljevi, od iznimne je važnosti pronalaženje kvalitetnih strateških partnera s iskustvom u hotelijerstvu, koji su spremni i sposobni preuzeti obvezu razvoja smještajne i druge ponude u skladu s interesima destinacije i strateškim ciljevima razvoja hrvatskog turizma. Pri tome se, primjenjujući destinacijski pristup, ističe poželjan ulazak svjetski poznatih hotelskih lanaca („brandova“), koji osiguravaju primjenu prepoznatljivih međunarodnih standarda kvalitete u hotelskoj industriji.

Danas se u postupku privatizacije primjenjuju dva osnovna modela – prodaja putem javnih dražbi na burzi (u pravilu manjinski vlasnički udjeli), te javno prikupljanje ponuda (u pravilu većinski vlasnički udjeli), a tijekom ove godine po prvi puta je primijenjen i model zasnivanja javno-privatnog partnerstva.

U razdoblju od 2000.g. do konca rujna 2005.g. modelom javnog prikupljanja ponuda privatizirana su 22 hotelsko-turistička društva, a u jednom je zasnovano javno-privatno partnerstvo.

Danas je raspoloživ državni portfelj veći od 25% vrijednosti temeljnog kapitala zastupljen u 19 hotelsko-turističkih društava, od kojih su dva trenutno u postupku privatizacije (zaključivanja ugovora).

U dosadašnjim programskim aktima planirano je usvajanje i provedba Operativnog plana privatizacije preostalog portfelja, te se završetak procesa privatizacije očekuje do kraja 2007.godine.

U cilju kvalitetnije privatizacije i ubrzanja tog procesa planira se:

- kvalitetna priprema za privatizaciju
- prodaja manjinskih udjela ubrzanom dinamikom putem javnih dražbi na burzi
- usvajanje i provedba novog Operativnog plana privatizacije preostalog portfelja s razrađenom dinamikom i modelom privatizacije za svako pojedino trgovačko društvo

Navedeni cilj namjerava se postići: intenzivnijom komunikacijom s potencijalnim investitorima, stvaranjem uvjeta za objedinjavanje poslova upravljanja državnom imovinom, provedbom mjera financijske konsolidacije i restrukturiranja hotelsko-turističkih društava u funkciji pripreme za privatizaciju, te usvajanjem i provedbom Programa privatizacije pod posebnim uvjetima (za Društva u poteškoćama koja nije moguće privatizirati niti uz znatan diskont).

Vlada Republike Hrvatske, donošenjem posebnog propisa odredila je uvjete i mjere za uređenje zaštićenog obalnog područja mora u svrhu njegove zaštite, održivog i gospodarski učinkovitog korištenja.

Kako se kao razvojni problem pojavljuje neriješeno pitanje tzv. «turističkog zemljišta» koje nije procijenjeno u društvenom kapitalu u postupku pretvorbe odnosno privatizacije hotelsko-turističkih društava, to je Vlada Republike Hrvatske nedavno uputila u proceduru donošenja i odgovarajući prijedlog zakonskog rješenja spomenutog pitanja zemljišta.

Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u turizmu jedan je od strateških razvojnih ciljeva hrvatskog turizma.

Jedna od mjera za ostvarenje navedenog cilja su Vladini poticajni (subvencionirani) kreditni programi usmjereni ka poticanju izgradnje novih, posebice malih obiteljskih hotela i drugih

objekata s najmanje 3*, dodatnih sadržaja radi podizanja kvalitete turističke ponude, te novog zapošljavanja u turizmu.

U narednom razdoblju planira se provedba dvaju programa (koji sadrže državne potpore namijenjene malim i srednjim poduzetnicima), i to:

- nastavak provedbe programa „Poticaj za uspjeh“ (postojeće državne potpore usklađene sa Zakonom i Uredbom o državnim potporama), te
- Program razvoja turizma u malom gospodarstvu.

3.20.4.1. Poslovno okruženje

Gospodarski subjekti iz turističkog sektora u Republici Hrvatskoj posluju u okviru istih uvjeta makro-ekonomskog i gospodarskog okvira, te poslovnog okruženja kao i ostali gospodarski subjekti iz drugih grana i sektora hrvatskog gospodarstva. Temeljni zakonodavni okvir koji definira osnovne i opće pravne uvjete poslovanja svih subjekata u hrvatskom gospodarstvu primjenjuje se i na sve poslovne subjekte iz turističkog sektora tako da nema znatnijih odstupanja u odnosu na ukupno gospodarstvo. Izuzetak koji treba naglasiti počeo će se primjenjivati od 1. siječnja 2006.g. i odnosi se na Izmjene i dopune Zakona o porezu na dodanu vrijednost, kojima se uvela „selektivna snižena stopa od 10% poreza na dodanu vrijednost samo na usluge smještaja u komercijalnim turističkim objektima“, čime se omogućilo podizanje konkurentne sposobnosti hrvatskog turizma i izjednačavanje uvjeta u usporedbi sa konkurentnim turističkim destinacijama i tržištima u okruženju, a posebice u usporedbi s većim brojem zemalja članica EU koje takove uvjete imaju već dugu niz godina. Osim navedenog, u okviru Zakona o poticanju ulaganja, za turističku djelatnost propisana je mogućnost izuzeća od općeg pravila da nositelji poticajnih mjera, poreznih i carinskih povlastica mogu biti samo novoosnovana trgovačka društva, i to na način da nositelji mogu, (uz propisane uvjete) biti već postojeća društva.

Osim općeg zakonodavnog okvira za poslovanje gospodarskih subjekata u turističkom sektoru u Republici Hrvatskoj posebno značenje imaju tzv. „turistički zakoni“ tj. Zakon o turističkoj djelatnosti (vidi pod 3.3.3.), Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (vidi pod 3.3.3.), Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Zakon o boravišnoj pristojbi i Zakon o članarinama u turističkim zajednicama, koji definiraju osnovne elemente poslovanja i obavljanja djelatnosti subjekata u turističkom sektoru, kao i stvaranje uvjeta za odvijanje turističkog prometa. Taj paket turističkih zakona, zajedno s podzakonskim provedbenim propisima, Posebnim uzancama u ugostiteljstvu i općim pravnim propisima koji se odnose na poslovanje svih subjekata u hrvatskom gospodarstvu, definira osnovne pravne okvire unutar kojih se omogućava ostvarenje funkcija turizma.

Tijekom 2006. godine planira se upućivanje u zakonodavnu proceduru Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i novog Zakona o turističkoj djelatnosti, te novog paketa zakona o turističkim zajednicama.

3.21. TRANSEUROPSKE MREŽE

A) KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG

a) Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva (Prístupno partnerstvo) – prikaz ostvarenog

Tijekom 2005. godine Republika Hrvatska je aktivno sudjelovala u provođenju obveza koje proizlaze iz potpisanog Memoranduma o razumijevanju o razvitku osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe.

B) SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

Tijekom 2006., a sukladno preporukama sadržanim u „Prijedlogu Odluke Vijeća EU o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanima u pristupnom partnerstvu za RH“ u poglavlju srednjoročni prioriteti, prometna politika, RH će nastaviti implementaciju Memoranduma o razumijevanju o razvitku osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe.

U području energetike ugovor o energetske zajednici pokriva *acquis-a* iz područja energetike tako da se očekuje da će u 2007. godini biti završena u potpunosti implementacija kroz podzakonske akte cijelog *acquis-a*.

C) SADRŽAJ SEKTORA

Dijelovi *acquisa* koji se izravno tiču trans-europskih mreža su, u dijelu prometa, Odluke 1346/2001/EC i 884/2004/EC koje nadopunjuju Odluku 1692/96/EC o Smjernicama Zajednice za razvitak trans-europskih prometnih mreža (Decision No 1346/2001/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 amending Decision No 1692/96/EC on Community guidelines for the development of the trans-European transport network, and No 884/2004/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 amending Decision No 1692/96/EC as regards seaports, inland ports and intermodal terminals as well as project No 8 in Annex III), te u dijelu energetike Odluka 1229/2003/EC o Smjernicama za trans-europske energetske mreže (Guidelines for trans-European energy networks, Decision No 1229/2003/EC, 26 June 2003).

Pravni okvir koji regulira područje trans-europskih mreža čine i potpisani Memorandum o razumijevanju o suradnji o razvitku osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe, te 25. listopada 2005. godine potpisani Ugovor o energetske zajednici (slijedom potpisanih Memoranduma o razumijevanju o integraciji tržišta električnom energijom u Jugoistočnoj Europi i njihovog uključivanja u unutarnje tržište električne energije Europske Unije te o integraciji tržišta energijom u Jugoistočnoj Europi i njihovog uključivanja u unutarnje tržište energije Europske Unije).

Republika Hrvatska je aktivno sudjelovala u pregovorima o Sporazumu o energetske zajednici, kao i u suradnji temeljem potpisanog Memoranduma o razumijevanju o razvitku

osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe (Memorandum predviđa razmjenu informacija putem Upravljačkog odbora i osnivanje Prometnog opservatorija Jugoistočne Europe – SEETO, što je u tijeku).

Unutar Svojih aktivnosti Uprava za energetiku i rudarstvo, Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva će u nastavku aktivnosti vezanih sa Ugovorom o energetske zajednici tijekom 2006. godine poduzeti sve aktivnosti kako bi navedeni ugovor bio prosljeđen Saboru RH na ratifikaciju.

Strateški dokumenti razvitka RH uključuju nastavke trans-europskih mreža koji su uključeni u dokument s planovima i smjericama razvitka trans-europskih mreža za Jugoistočnu europu (paper: „Transport and energy infrastructure in South Eastern Europe”). U 2005. godini dovršena je izrada Nacionalne strategije za ISPA program u sektoru prometa, a zasnovana je na "Strategiji prometnog razvitka Republike Hrvatske", koju je donio Hrvatski sabor u studenom 1999. godine i na "White paper – European transport policy for 2010", a isto tako uzimajući u obzir prometnu politiku, razvitak i koridore koji su određeni tina postupkom, kao i definicijama multi-modalne TEN mreže.

3.22.REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENTATA

3.22.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA

Pristupno partnerstvo kao kratkoročne prioritete u području regionalne politike predviđa izradu sveobuhvatne i koherentne strategije u području regionalnog razvoja te određivanje i izgradnju kapaciteta ključnih tijela za upravljanje i provedbu strukturnih instrumenata.

Vezano uz te prioritete, u okviru projekta CARDS 2002 «Strategija i jačanje kapaciteta za regionalni razvoj» izrađen je Prijedlog strategije regionalnog razvoja i Nacrt zakona o regionalnom razvoju, koji su javno predstavljani u listopadu 2005., a Akcijskim planom, koji je sastavni dio Prijedloga strategije, predviđeno je da oba dokumenta (Prijedlog strategije i Nacrt zakona) budu upućena u redovnu proceduru usvajanja u prvom tromjesečju 2006. Zakon o regionalnom razvoju dat će jasnu pravnu osnovu za upravljanje regionalnom politikom te uspostavu institucionalnih struktura, kao što su međuministarska koordinacija, partnerstva i županijska razvojna tijela kao dio ukupnog državnog institucionalnog sustava. Osim toga, budućim zakonom o regionalnom razvoju bit će definiran novi model za izdvajanje područja koja zaostaju u razvoju za nacionalnim prosjekom (područja s razvojnim poteškoćama). Za područja s razvojnim poteškoćama koja će biti izdvojena na temelju jasno određenih indikatora izradit će se cijeli niz različitih mjera (poticaji i potpore) za njihov razvoj.

Vezano uz potrebu usklađivanja zakonskih propisa koji se odnose na državne potpore, Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, odnosno stupanjem na snagu Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, određen je rok za usklađivanje u dijelu koji se odnosi na tržišno natjecanje (članak 70. SSP-a). Kako su postojećim zakonima koji uređuju pitanja regionalnog razvoja - Zakon o područjima posebne državne skrbi, Zakon o brdsko-planinskim područjima i Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara, predviđene državne potpore u obliku poreznih olakšica, a ta mjera nije usklađena s pravnom stečevinom Europske zajednice, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, kao nadležno tijelo, izrađuje analizu učinaka te mjere i sukladno tome predložit će izmjene i dopune predmetnih zakona. Budući da se Hrvatskoj početkom proračunske godine 2007. otvara Instrument za prepristupnu pomoć IPA, tijekom 2006. godine izradit će se strateški dokumenti i operativni programi za korištenje tog instrumenta pomoći.

3.22.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

Pristupno partnerstvo kao srednjoročne prioritete u području regionalne politike određuje jasnu raspodjelu odgovornosti i jačanje koordinacije, kako na razini tijela državne uprave tako i između središnje državne i regionalne uprave; nastavak izgradnje kapaciteta u tijelima odgovornim za upravljanje i plaćanje; unapređenje načina donošenja i provedbe regionalnih operativnih programa; uspostavu odgovarajućeg sustava praćenja i evaluacije te razvijanje procedura financijskog upravljanja i praćenja; te uvođenje odgovarajućih regionalnih statistika.

Donošenjem Zakona o regionalnom razvoju, čija se primjena predviđa početkom 2007. stvorit će se osnova za provedbu aktivnosti vezanih za te prioritete.

U Zakonu je predviđeno uvođenje načela Europske unije u upravljanju regionalnim razvojem (npr. programiranje, partnerstvo, monitoring, evaluacija), definiranje suradnje središnje i regionalne razine, definiranje programskih dokumenata za regionalni razvoj, uvođenje novog instrumenta za provedbu regionalnog razvoja – razvojni ugovor. Zakon će omogućiti razvoj kapaciteta za promoviranje osnovnih pravnih i upravljačkih načela regionalne politike EU i stvorit će temelj za buduće usklađivanje posebnih propisa u području regionalnog razvoja.

Plan provedbe SSP-a

Mjera	Rok provedbe	Nositelj
296- izraditi prijedlog projekta ustrojavanja i djelovanja mreže županijskih razvojnih jedinica/agencija (čl. 105.)	07/2006	MMTPR

3.23. PRAVOSUĐE I TEMELJNA LJUDSKA PRAVA

3.23.1. KRATKOROČNI PRIORITETI

Reforma pravosuđa

S ciljem poboljšanje i ubrzavanje rada svih pravosudnih tijela u Republici Hrvatskoj, te uspostavljanje vladavine prava kroz jačanje učinkovitosti i ažurnosti pravosuđa, u 2005. godini, u sklopu reforme pravosuđa, nastavljeno je s provedbom i ostvarenjem niza započetih mjera i aktivnosti .

U cilju daljnjeg unaprjeđivanja i razvoja pravosudnog sustava u rujnu 2005. godini donesena je Strategija reforme pravosudnog sustava i Plan provedbe koji sadrži konkretne mjere njezine provedbe, njihove nositelje i vremenski okvir.

U sklopu zakonodavnih aktivnosti donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (NN 88/05), Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05) i Izmjene i dopune Zakona o sudskom registru (NN 54/05), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu upisa u sudski registar (NN 94/05) kao i Pravilnik o stalnim sudskim tumačima (132/05).

Nadalje, u rujnu 2005. godine Vlada RH je usvojila Zakon o sudovima i uputila ga u redovnu saborsku proceduru. U redovnu saborsku proceduru upućeni su i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću i Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona.

U listopadu 2005. godine dovršen je i poslan u Vladinu proceduru prijedlog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći.

U sklopu reforme zemljišnih knjiga u 2005. godini doneseni su Pravilnik o mjerilima za rad zemljišnoknjižnih službenika, Pravilnik o polaganju stručnih ispita i imenovanju ovlaštenih zemljišnoknjižnih referenata i Okvirna mjerila za rad referenata, te Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustroju, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudova – Zemljišnoknjižni poslovnik, NN 14/05.

Do kraja 2005. godine u zakonodavnu proceduru biti će upućeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odvjetništvu i Zakon o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona, Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima kao i Izmjene i dopune Sudskog poslovnika.

Protukorupcijske mjere

Nakon ocjene da Nacionalni program za borbu protiv korupcije iz 2002. g. nema dovoljno učinka u djelovanju protiv korupcije, Ministarstvo pravosuđa, u listopadu 2005. godine dovršilo je izradu novog Nacionalnog programa suzbijanja korupcije 2006-2008, te ga uputilo u Vladinu proceduru.

Zaštita osobnih podataka

Sukladno dokumentima Europske komisije za 2005. godinu predviđeno je donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije br. 108 Vijeća Europe. Shodno navedenom, donijet je Zakon o potvrđivanju Konvencije br. 108 Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske obrade osobnih podataka. Predmetna konvencija i Dodatni protokol u odnosu na Republiku Hrvatsku stupili su na snagu dana 1. listopada 2005. godine.

Zakon o potvrđivanju Izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ets br. 108) koje europskim zajednicama omogućavaju pristupanje, donesen je 9. prosinca 2005. godine.

Osim navedenog za 2005. godinu bile su predviđene Izmjene i dopune Zakona o zaštiti osobnih podataka. Odustalo se od predloženih izmjena i dopuna Zakona, obzirom da je Zakon

o zaštiti osobnih podataka u temeljnim pitanjima usklađen s pravnom stečevinom Zajednice, a praksa je pokazala opstojnost i provedivost postojećeg Zakona.

Razlozi radi kojih je Agencija predlagala izmjene i dopune Zakona o zaštiti osobnih podataka je primjedba iz Avis-a Evropske komisije da "zakon uključuje zahtjeve o "odgovarajućem nivou zaštite" pri prijenosu osobnih podataka u treće države, ali ne predviđa odstupanja kakva su predviđena direktivama o zaštiti osobnih podataka pri prijenosu osobnih podataka", kao i praktična rješenja velikog broja zemalja EU čiji je način rada pomno proučen na samom početku rada Agencije.

Imajući na umu naznačenu primjedbu iz Avis-a, te praktično iskustvo koje će Agencija za zaštitu osobnih podataka steći tijekom slijedeće godine, kao i konkretna iskustva i pomoć drugih zemalja EU, do kraja 2006. godine donijet će se odgovarajuće izmjene i dopune Zakona o zaštiti osobnih podataka.

3.23.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI

Ministarstvo pravosuđa će nadalje, kontinuirano nastaviti s provedbom Strategije reforme pravosuđa i Plana provedbe.

Srednjoročne mjere suzbijanja korupcije kako je predloženo Nacionalnim programom za suzbijanje korupcije 2006. – 2008, obuhvaćaju društvene segmente zdravstva, gospodarstva, i javnog djelovanja odnosno podizanja društvene svijesti o postojanju i štetnosti korupcije.

3.23.3. REFORMA PRAVOSUĐA

Zakonodavne aktivnosti

Strategija reforme pravosudnog sustava

Vlada RH je 22. rujna 2005. godine donijela Strategiju reforme pravosudnog sustava s ciljem jačanja vladavine prava i neovisnosti pravosuđa stvaranjem pravosudnog sustava koji će svojim postupovnim i materijalnim odredbama građanima Republike Hrvatske pružiti pravnu zaštitu u skladu sa standardima Europske unije. Ovaj se cilj namjerava postići reformom sudske uprave, mjerama ujednačavanja sudske prakse, uspostavom sustava alternativnog načina rješavanja sporova, racionalizacijom mreže sudova, ubrzavanjem ovršnog postupka obrazovanjem i izobrazbom pravosudnih dužnosnika, te informatizacijom pravosuđa. Nadalje, suzbijanje i borba protiv kriminala, osobito korupcije, terorizma i organiziranog kriminala, daljnji razvoj standarda u pružanju međunarodne pravne pomoći kao i regionalna suradnja, ovom su Strategijom postavljeni kao jedna od prioritarnih zadaća ovog društva. Budući je transparentnost jedan od bitnih aspekata pristupa pravdi u suvremenim i učinkovitim pravosudnim sustavima, ova je Strategija posebnu pozornost posvetila poboljšanju javne percepcije pravosuđa i odnosima s medijima i javnošću.

Ovršni zakon

Hrvatski je Sabor u srpnju 2005. godine izglasao Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (NN 88/05) koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2006. godine. Najvažnije mjesto u reformi hrvatskog pravosudnog sustava zasigurno pripada reformi ovršnog postupka s obzirom na činjenicu da 32% od ukupnog broja neriješenih predmeta čine ovršni predmeti (523882 predmeta na dan 31. prosinca 2004. godine). Detaljnija analiza broja neriješenih ovršnih predmeta pokazuje da 48,74% ili 255331 predmeta su predmeti Općinskog suda u Zagrebu. Od 20495 neriješenih ovršnih predmeta iz nadležnosti svih županijskih sudova u RH Županijskom sudu u Zagrebu pripada 84,59% ili 17336 neriješenih predmeta. Analizom

postojećih zakonskih odredbi uvidjelo se da one rezultiraju sporim, skupim i složenim ovršnim postupkom. Također se uvidjelo da su neka postojeća zakonska rješenja bila dobra ali se nisu uopće primjenjivala u praksi ili se nisu primjenjivala u potpunosti. Budući su izmjene Ovršnog zakona zadnjih godina bile česte, a najnovije izmjene iz 2005. godine sadrže niz novih instrumenata i mjera usmjerenih na ubrzanje ovršnog postupka i povećanje pravne discipline, jedan od ključnih faktora reforme ovršnog postupka će biti edukacija i obuka sudaca i pravosudnih djelatnika koji rade na ovršnim postupcima, a koju će Ministarstvo pravosuđa organizirati u suradnji s Pravosudnom akademijom. Također se očekuje da će javni bilježnici bitno doprinijeti rasterećenju sudova jer će od 1. siječnja 2006. godine oni biti nadležni za postupanje u onim ovršnim postupcima u kojima je odluku moguće donijeti na temelju vjerodostojne isprave.

Uz izmjene i dopune Ovršnog zakona Ministarstvo pravosuđa je u rujnu 2005. godine donijelo Akcijski plan za smanjenje broja neriješenih ovršnih predmeta koji sadrži konkretne normativne mjere i vremenske okvire smanjenja broja neriješenih predmeta, te njihove nositelje.

Zakon o obveznim odnosima

17. ožujka 2005. godine je donesen Zakon o obveznim odnosima koji je u potpunosti usklađen s Direktivama 86/653 EEZ (o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica u svezi sa samostalnim trgovačkim zastupnicima) i 85/374 EEC (o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica u svezi s odgovornošću za neispravne proizvode) te objavljen u NN 35/05. Zakon će stupiti na snagu 1. siječnja 2006. godine.

Zakon o sudovima

U prosincu 2005. godine Hrvatski sabor je usvojio Zakon o sudovima. Zakonom se, u svrhu daljnje zaštite prava stranaka na suđenje u razumnom roku, predviđa postupak zaštite zbog povrede tog prava pred redovnim i specijaliziranim sudovima. Naime, obzirom da se o povredama prava na suđenje u razumnom roku odlučuje u postupku pred redovnim i specijaliziranim sudovima, upravo su oni i najodgovorniji za ostvarivanje i zaštitu tog prava. Kako bi suci zadovoljili kriterije suđenja u razumnom roku i ispunili profesionalne standarde koji su sve viši, a koji su posljedica reforme pravosuđa i nastojanja da hrvatski pravni sustav postane ravnopravan i respektabilan dio europskog pravnog sustava, Zakon propisuje obvezu sudaca da se profesionalno usavršavaju. Tako će se npr. pri ocjenjivanju ispunjava li sudac svoje obveze osim o broju presuda koje sudac mora donijeti u kalendarskoj godini, poštivanju rokova, broju žalbi izjavljenih na presude određenog suca te odlukama donesenim u žalbenom postupku, broja izjavljenih izvanrednih pravnih lijekova protiv drugostupanjskih presuda, uzimati u obzir i sudjelovanje sudaca na stručnim usavršavanjima i poslijediplomskim studijima.

Nadalje, za razliku od ranijeg rješenja, zaštita prava na suđenje u razumnom roku će se ostvarivati podnošenjem zahtjeva neposredno višem sudu u odnosu na sud kojem se prigovara. Ustavni sud RH zadržao bi postojeće nadležnosti u vezi sa zaštitom prava na suđenje u razumnom roku. Međutim, o povredi tog prava Ustavni sud RH bi odlučivao u povodu podnesenih tužbi tek nakon prethodnog korištenja postupka zaštite tog prava pred redovnim i specijaliziranim sudovima, osim kada se zahtjev odnosi na odugovlačenje postupka pred Vrhovnim sudom RH, u kojem slučaju bi stranka zaštitu povrijeđenog prava odmah mogla tražiti pred Ustavnim sudom RH.

Zakon o sudovima sadrži odredbe koje osiguravaju zastupljenost nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima sukladno odredbama čl. 22 st. 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U Zakonu o sudovima u svrhu racionalizacije mreže sudova u RH, predviđena je mogućnost spajanja prekršajnih i općinskih sudova. Radi pravilnog i potpunog informiranja javnosti o radu sudova uvedena je novina da sudovi imaju glasnogovornike. U slučajevima kada drugostupanjski sudovi donose različite odluke u istoj činjeničnoj i pravnoj stvari, a nije dopušten izvanredni pravni lijek, predviđena je mogućnost podnošenja zahtjeva Vrhovnom sudu RH kako bi ispitao da li je takvim odlukama ugrožena jedinstvena primjena zakona i ravnopravnost građana.

Zakon o državnom sudbenom vijeću

U stidnom 2005. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću. Ovim izmjenama Zakona predviđena su dva tijela stegovnog postupka: Stegovno vijeće i Vijeće. Naime postupci odlučivanja o stegovnoj odgovornosti sudaca koji su na nezadovoljstvo opće i stručne javnosti prema sadašnjim zakonskim rješenjima predugo trajali, ovakvim zakonskim rješenjem će biti ubrzani. Stegovno vijeće provodilo bi dokazni postupak, te Vijeću predlagalo odluku, a ukoliko predlaže stegovno kažnjavanje, predlagalo bi i vrstu kazne. Rok za nastupanje apsolutne zastare stegovnog gonjenja počinitelja stegovnog djela produljuje se s dosadašnje dvije na tri godine. Izmjenama ovog Zakona doprinijeti će se većoj transparentnosti u imenovanju sudaca i njihovom profesionalnom napredovanju.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom sudbenom vijeću također predviđa odredbe koje osiguravaju zastupljenost nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima sukladno izmjenama Zakona o sudovima (čl. 74. st. 7. i 8.).

Zakon o sudskom registru

U travnju 2005. godine donesene su Izmjene i dopune Zakona o sudskom registru (NN 54/05) kojima se omogućava lakši i jednostavniji postupak registriranja trgovačkih društava. U kolovozu 2005. godine je donesen i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu upisa u sudski registar (NN 94/05). U 2006. godini bit će napravljen redizajn sudskog registra kako bi se osigurali tehnički preduvjeti za elektronsko prosljeđivanje prijave s priložima u sudski registar kako je to predviđeno Pravilnikom.

Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći

U listopadu 2005. godine je dovršen i poslan u Vladinu proceduru prijedlog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći. U rujnu 2005. godine je o prijedlogu Zakona dano pozitivno mišljenje od strane stručnjaka Vijeća Europe pod čijim je pokroviteljstvom organiziran evaluacijski sastanak. Zakon je usklađen s pravnom stečevinom i relevantnim međunarodnim standardima. Donošenje Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći planira se za prvu polovicu 2006. godine

Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona - II faza izmjene

Izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (II faza) koje je Vlada RH prihvatila na sjednici 6. listopada 2005. godine i uputila u saborsku proceduru, okončana su nastojanja da se ostvari sustavna politika smanjenja i suzbijanja kriminala kaznenim pravom započeta izmjenama Kaznenog zakona iz srpnja 2004. godine. Ovim izmjenama se predlaže pooštrenje kazni za 15%; ograničuje se mogućnost sudskog izricanja blažih kazni od zakonom propisanih; za teža kaznena djela počinjena u stjecaju predlaže se mogućnost izricanja jedinstvene kazne zatvora u trajanju od dvadeset godina (umjesto dosadašnjih petnaest); predlaže se mogućnost izricanja kazne dugotrajnog zatvora počinitelju koji je navršio 18 godina; ograničuje se mogućnost blažeg kažnjavanja u slučajevima smanjene ubrojivosti kao i mogućnost primjene uvjetne

osude za teža kaznena djela; predlaže se povišenje trajanja izdržane kazne kao preduvjeta za uvjetni otpust osoba osuđenih na dugotrajni zatvor s jedne polovice na dvije trećine izdržane kazne.

Ovim se izmjenama i dopunama Zakona predlažu veće zakonske mogućnosti oduzimanja imovinske koristi ostvarene organiziranim kriminalom u skladu sa standardima međunarodnog kaznenog prava. Također se predlažu strože kazne za kaznena djela diskriminacije te korupcije i organiziranog kriminala.

U 2006. godini planira se donošenje sljedećih zakona i podzakonskih akata:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu
- Pravilnik o stalnim sudskim vještacima

Smanjenje broja neriješenih predmeta

Do 30. lipnja 2005. godine je u svim općinskim sudovima u RH zaprimljeno 369.127 predmeta, riješeno je 344.812 predmeta, a broj neriješenih predmeta je iznosio 867.156 (u istom razdoblju 2004. godine je zaprimljeno 348.883 predmeta, riješeno je 290.560 predmeta, a neriješenih predmeta je bilo 806.639).

U istim razdobljima; dakle u prvoj polovici 2005. godine je u svim županijskim sudovima u RH zaprimljeno 58.585 predmeta, riješeno je 57.501 predmet, dok je broj neriješenih predmeta iznosio 53.645 (u istom razdoblju 2004. godine je zaprimljeno 58.124 predmeta, riješeno je 60.138 predmeta, a neriješenih predmeta je bilo 53.702).

Statistika trgovačkih sudova za isti vremenski period je: 102.997 zaprimljenih predmeta, 107.646 riješenih predmeta te 36.388 neriješenih predmeta - u prvoj polovici 2005. godine. (u istom razdoblju 2004. godine je zaprimljeno 98.947 predmeta, 99.909 predmeta je bilo riješeno, a 44.706 predmeta je bilo neriješeno) .

- Proširenje nadležnosti sudskih savjetnika i povećanje njihovog broja

Tijekom 2004. godine Ministarstvo pravosuđa je sudovima s najviše zaostataka dalo suglasnosti za zapošljavanje ukupno 139 sudskih savjetnika, a do 30. rujna 2005. godine ih je zaposleno još 85. Kako je Općinski sud u Zagrebu najveći sud u RH te ujedno i sud s najvećim brojem neriješenih predmeta, ova mjera je postigla najbolje rezultate na ovom sudu. U parničnom odjelu Općinskog suda u Zagrebu od srpnja do kraja 2004. godine 18 sudskih savjetnika je riješilo 10850 lakših parničnih predmeta. Na nivou RH broj neriješenih parničnih predmeta smanjio se s 237749 (31. prosinac 2004.) na 227278 (30. lipanj 2005.). Broj neriješenih kaznenih predmeta se također smanjio s 39254 (31. prosinac 2004.) na 37725 (30. lipanj 2005. godine).

- Preraspodjela sudskih predmeta

Nakon uvođenja mogućnost preraspodjele predmeta s opterećenih na manje opterećene sudove izmjenama i dopunama Zakona o sudovima s kraja 2004. godine, rješenjima predsjednika Vrhovnog suda je do 31. listopada 2005. godine delegirano 30354 predmeta na postupanje drugim stvarno nadležnim sudovima (od toga 26108 predmeta u 2004. godini, a 4.246 parnična i kaznena predmeta u 2005. godini).

- Privremeno upućivanje sudaca na rad u sud višeg stupnja

I ova je mjera uvedena Izmjenama i dopunama Zakona o sudovima s kraja 2004. godine. Sudac može biti, uz svoj pristanak, privremeno upućen na rad u sud višeg stupnja u kojem mu mogu biti povjereni poslovi u izradi nacrtu odluka iz nadležnosti tog suda ili drugi

odgovarajući poslovi. Ova je mjera usmjerena na bolju raspodjelu sudskih resursa te je bila primijenjena na Visokom trgovačkom sudu RH. Zahvaljujući ovoj mjeri, na taj je sud privremeno upućeno osam sudaca koji su od 1. travnja do kraja 2004. godine riješili 1357 predmeta iz prethodnih godina, a 399 predmeta do 30. rujna 2005. godine. Pri tome je trend rasta broja neriješenih predmeta iz prethodnih godina gotovo zaustavljen (u 2002. godini u tom je sudu zaostatak rastao za 33,1% godišnje, dok je u 2004. godini rast broja neriješenih predmeta iznosio samo 1,3%).

Upravni nadzor sudske uprave

Krajem 2004. godine je pri Ministarstvu pravosuđa ustrojen Sektor za pravosudnu upravu koji sustavno provodi neposredni nadzor nad radom sudske uprave kako bi se utvrdile i otklonile nepravilnosti i nezakonitosti, posebice one koje se odražavaju na učinkovitost u radu sudova. Zbog utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti u obavljanju poslova sudske uprave koje su štetile redovnom i pravilnom obavljanju poslova i funkcioniranju suda, ministrica pravosuđa je tijekom 2005. godine razriješila predsjednike dvaju općinskih sudova. Prijedlog novog Zakona o sudovima predviđa uvođenje sudskih inspektora koji će vršiti nadzor nad obavljanjem sudske uprave.

Na temelju izmijenjene Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa polovicom 2004. godine je pri Ministarstvu pravosuđa ustrojen neovisni Odjel za unutarnji nadzor i nadzor pravosudnih i kaznenih tijela. Ovaj Odjel obavlja poslove nadzora financijskog i materijalnog poslovanja unutar Ministarstva, sudova, državnih odvjetništava i kaznenih tijela, zakonitosti u njihovom postupanju i namjenskog trošenja osiguranih sredstava za rad te predlaže mjere za racionalno korištenje tih sredstava.

Reforma zemljišnih knjiga

Konačni cilj reforme zemljišnih knjiga je digitalizacija zemljišnih knjiga i uvođenje jedinstvene baze zemljišnoknjižnih podataka.

Prvi rezultati reforme pravosuđa, započete tijekom 2004. godine je povećanje efikasnosti u rješavanju zemljišnoknjižnih predmeta za 26,47% uz smanjenje broja neriješenih predmeta u 2004. godini za 20.762. Do 1. listopada 2005. godine je riješeno ukupno 463.098 predmeta, a ukupan broj neriješenih predmeta u 2005. godini je smanjen za dodatnih 68.407 predmeta (ukupan broj neriješenih predmeta iznosi 249.913). Ovakvi rezultati su posljedica imenovanja 221 ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta u periodu od listopada 2004. godine do rujna 2005. godine te niza organizacijskih mjera koje je ministarstvo pravosuđa poduzelo u okviru zemljišnoknjižne reforme.

Ministarstvo pravosuđa je također krajem 2004. godine uvelo provođenje stalnog nadzora nad radom zemljišnoknjižnih odjela čime je dodatno poboljšana organizacija rada zemljišnoknjižnih odjela.

Nadalje, uz pravne stvoreni su i tehnički preduvjeti za zatvaranje ručno vođenih zemljišnih knjiga i stvaranje zemljišnoknjižne baze podataka. 11. svibnja 2005. godine je po prvi put u RH bilo moguće na web stranici Ministarstva pravosuđa pregledati digitalizirane zemljišne knjige. Trenutno se prijepis ručno vođenih zemljišnih knjiga vrši u 102 od ukupno 109 zemljišnoknjižnih odjela u sudovima, dok se ti podaci verificiraju u 24 suda. Do kraja 2005. godine će se s verifikacijom podataka započeti u svim sudovima. 42,10% ili 1.773.223 zemljišnoknjižnih predmeta je prepisano u digitalni oblik, a do 30. rujna 2005. godine je 6,32% ili 266.364 istih verificirano. Do kraja 2006. godine se planira dovršetak prijepisa svih zemljišnih knjiga u digitalni oblik.

Ujedno, u okviru Projekta sređivanja zemljišnih knjiga i katastra financiranog iz sredstava zajma Svjetske banke i CARDS darovnice, Ministarstvo pravosuđa i Državna geodetska uprava vrše digitalno objedinjavanje podataka iz zemljišnih knjiga i katastarsa na teritoriju cijele RH.

Aktivnosti započete u 2005. godini poput pravne i informatičke edukacije zemljišnoknjižnih referenata i sudaca, dovršenja građevinskih radova zemljišnoknjižnih odjela u Sisku, Sesvetama, Požegi, Osijeku i Karlovcu i opremanje istih namještajem i IT opremom će se nastaviti i u 2006. godini.

Plan aktivnosti za 2006. godinu:

- Opremanje zemljišnoknjižnih odjela na sudovima odgovarajućim namještajem;
- Provedba registracije stanova;
- Dovršenje programa kampanje informiranja javnosti;
- Dovršenje programa razvoja ljudskih potencijala;
- Stvaranje pravnih okvira i tehničkih uvjeta za osiguranje pravnih savjeta građanima;
- Priprema standardnih obrazaca ;
- Osiguranje H-W icb opreme ;
- Provedba građevinskih radova po posebnom programu;
- Nastavak unosa podataka zemljišnih knjiga u digitalni oblik;
- Osnivanje komisija za obnovu zemljišnih knjiga;
- Dovršenje IT strategija /IM- BZP strategija;
- Rješavanje problematike pomorskog dobra ;
- Izrada komunikacijske strategije ;
- Izrada zakonodavnog okvira za stvaranje BZP uvjeta;
- Osiguranje stručne literature i drugih edukacijskih materijala za sudove;
- Plan i provedba nadzora sudova prema posebnom programu za 2006. godinu;
- Izrada plana za materijalnu potporu u rješavanju zaostataka zemljišnoknjižnih predmeta;
- Osigurati usluge informatičkih konzultanata.

3.23.4. PROTUKORUPCIJSKE MJERE

Republika Hrvatska je 04.02.2005. godine ratificirala UN-ovu Konvenciju o korupciji, a u travnju 2005. godine je ratificiran Dodatni Protokol Kaznenopravnoj Konvenciji o korupciji. U tijeku je postupak ratifikacije Dodatnog protokola uz Konvenciju o kibernetičkom kriminalu o inkriminiranju djela rasističke i ksenofobne naravi počinjenih pomoću računalnih sustava.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta iz 2005. godine proširuju ovlasti USKOK-a u posebnim istražnim radnjama odnosno jačaju njegove ovlasti u pred istražnom postupku. U samoj organizaciji USKOK-a izmijenjene su dijelom ovlasti Odjela za sprječavanje pojava korupcije i odnose s javnošću, nadalje, osniva se Odjel za međunarodnu suradnju i zajedničke istrage. Nadležnost USKOK-a je proširena na sva korupcijska kaznena djela.

Budući je USKOK specijalizirano tijelo Državnog odvjetništva odredbe Pravila Etičkog kodeksa za državne odvjetnike i zamjenike državnih odvjetnika koje je Državno odvjetništvo RH donijelo u prosincu 2004. godine se analogno primjenjuju i na dužnosnike USKOK-a koji imaju rang državnog odvjetnika i zamjenika državnog odvjetnika.

Odjel USKOK-a u Splitu trebao bi riješiti problem smještaja rekonstrukcijom i adaptacijom postojećeg objekta Županijskog suda u Splitu koja je planirana u 2006. godini

Ministarstvo pravosuđa potaknuto dosadašnjom nedovoljnom učinkovitošću na polju borbe protiv korupcije predložilo je i u listopadu 2005. godine dovršilo izradu Nacionalnog programa suzbijanja korupcije 2006-2008 godine, te ga uputilo u Vladinu proceduru. Novi Nacionalni program se razlikuje od Nacionalnog programa za borbu protiv korupcije s Akcijskim planom iz ožujku 2002. godine. Cilj je ovog Programa smanjiti razinu korupcije, sankcioniranjem korumpiranih; osiguranjem poštovanja nekorumpiranih; jačanjem profesionalne etike u državnoj i lokalnoj upravi, malom i srednjem poduzetništvu; jamčenjem nesmetanog razvoja gospodarstva; osiguranjem odgovorne uprave i vraćanjem povjerenja građana u lokalnu i državnu vlast. Ovim Programom se u 2006. godini predviđa administrativno i institucionalno jačanje USKOK-a.

Također, težište djelovanja novog Nacionalnog programa stavlja se i na prevenciju i to na područjima :

- politike i javne uprave (političke stranke, sprječavanje sukoba interesa, državna uprava i javne službe, pravo na pristup informacijama, primopredaja vlasti)
- pravosuđa
- zdravstva
- lokalne samouprave
- gospodarstva (sloboda tržišnog natjecanja, privatizacija, javne nabavke)

Programom se ujedno predviđa osnivanje Nacionalnog vijeća za suzbijanje korupcije kojeg trebaju činiti zastupnici, predstavnici poslodavaca, predstavnici sindikata, predstavnici nevladinih udruga koje se bave korupcijom, nezavisni stručnjaci i predstavnici medija. Vijeće će nadzirati provedbu ovog Programa, predlagati mjere njegovog izvršenja. Ono neće obavljati poslove iz nadležnosti Vladinih tijela i institucija, niti će operativno djelovati, već će ocjenjivati načine i rezultate provedbe Nacionalnog programa.

U ostvarenju Nacionalne strategije u borbi protiv korupcije i unutar reforme pravosuđa Republika Hrvatska provodi sustavnu obuku sudaca i državnih odvjetnika na području otkrivanja i procesuiranja korupcije, uz tehničku pomoć CARDS programa i kroz programe Pravosudne akademije Ministarstva pravosuđa.

Nadalje, reformom materijalnog kaznenog prava Republike Hrvatske, najavljeno je opće i linearno pooštrenje represije. Radna skupina Ministarstva pravosuđa izradila je Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojim se pooštrava kazna za članak 294a („Primanje mita u gospodarskom poslovanju) i 294b KZ-a („Davanje mita u gospodarskom poslovanju), te za članak 347. („Primanje mita“) i članak 348. („Davanje mita“), čime se jasno i nedvojbeno pooštrava represija protiv najkarakterističnijih djela korupcije.

3.23.5. ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

Pravni okvir iz područja zaštite osobnih podataka uspostavljen je donošenjem Zakona o zaštiti osobnih podataka tijekom 2003. Sukladno tome tijekom 2004. godine donijete su Uredba o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka i Uredba o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka.

U 2005 godini Odjel za upravni nadzor odlučivao je o zahtjevima stranaka koji se odnose na povrede prava u prikupljanju i obradi osobnih podataka. Donijete su odluke o prikupljanju i obradi osobnih podataka u svrhu zaključenja ugovora o korištenju kreditne kartice, oglašavanju osobnih podataka na javnom mjestu, (stambena zgrada) te primjeni biometrije pri obradi osobnih podataka. Osim navedenog, Odjel za upravni nadzor je postupao po zahtjevima stranaka u vezi primjene Uredbe o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka, matičnom broju građana kao osobnom podatku, matičnom broju građana u

bankarskom poslovanju, kod dostave rješenja porezne uprave, kod izbora predstavnika radnika u Nadzornom odboru društva, kod kupnje na maloprodajnom mjestu. Uz to, donijete su odluke u predmetima u vezi s preslikom i skeniranjem osobne iskaznice, objavljivanja u javnosti osobnih podataka studenata (oglasna ploča studentskog doma), kao i pristupa osobnim podacima koje vodi gradska uprava, a koji su u vezi sa sudskim sporovima.

Nadalje, otpočeto je s konkretnim nadzornim aktivnostima kod voditelja zbirke (banke, tvrtke koje izdaju kreditne kartice, bolnice, farmaceutska industrija itd.).

U okviru redovnih aktivnosti Odjela središnjeg registra i informatičke tehnologije, tijekom srpnja o.g. omogućena je dostava evidencija u Središnji registar putem interneta.

Odjel za pravne i zajedničke poslove obavljao je poslove suradnje s nadležnim državnim tijelima u izradi prijedloga za pravno normiranje zaštite osobnih podataka (suradnja s MUP-om po pitanju transfera podataka, s Ministarstvom mora, prometa i turizma u nastojanju za usklađivanjem Pravilnika o znaku pristupačnosti s Zakonom o zaštiti osobnih podataka i dr.).

Nadalje, ispunjena je obveza iz Zakona o pravu na pristup informacijama, odnosno sastavljen je Katalog i donijeta je odluka o službeniku za informiranje.

Sukladno Zakonu o tajnosti podataka izrađen je nacrt Pravilnika o utvrđivanju vrste i stupnja tajnosti. Na temelju odredbi Zakona o arhivskom građivu i arhivima izrađen je Pravilnik o zaštiti arhivskoga i registraturnoga građiva Agencije za zaštitu osobnih podataka i na isti je Hrvatski državni arhiv dao svoju suglasnost.

U 2006. godinu planira se i naglasak na promicanju u javnosti Zakona o zaštiti osobnih podataka i Agencije kao institucije kroz:

- organiziranje kampanje s ciljem osvještavanja javnosti o području zaštite osobnih podataka,
- organizaciju seminara, konferencija i okruglih stolova o zaštiti osobnih podataka,
- izradu metodoloških uputa voditeljima zbirke radi podizanja razine odgovornosti voditelja zbirke i osiguranja zakonitog rada. (SSP)

Plan provedbe SSP

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Izrada metodoloških uputa voditeljima zbirke radi podizanja razine odgovornosti voditelja zbirke i osiguranja zakonitog rada.	2006.	MUP

3.24. PRAVDA, SLOBODA I SIGURNOST

Ovo poglavlje uređuje područje azila, migracija, viza, upravljanje granicom i Schengen, policijsku suradnju, carinsku suradnju, suradnju u vezi s nedozvoljenim drogama te pravnu suradnju u kaznenim pitanjima koja obuhvaćaju organizirani kriminal, trgovanje ljudima, ilegalno posjedovanje i krijumčarenje oružja, krivotvorenje novca i terorizam.

3.24.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG U 2005. GOD.

Azil

U kratkoročnim prioritetima Europskog partnerstva navedeno je da je potrebno primijeniti zakonodavstvo o azilu. Od stupanja na snagu Zakona o azilu (1. srpnja 2004. godine), novo zakonodavstvo o azilu u potpunosti se primjenjuje.

Tijekom 2006. godine planiraju se izmjene i dopune Zakona o azilu u cilju njegovog daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a.

MUP RH će pokušati iznaći trajno rješenje za Prihvatilište za tražitelje azila.

Migracije

Tijekom 2005. međuresorna radna skupina izradila je Prijedlog Rezolucije o migracijskoj politici te su pribavljena očitovanja svih ministarstava. Očekuje se da će se do kraja 2005. godine tekst Prijedloga Rezolucije uputiti Hrvatskom saboru. Prijedlog Rezolucije o migracijskoj politici, kao prvi hrvatski dokument takve vrste, obuhvaća analizu migracijskih tokova u Republici Hrvatskoj kao i smjernice koje će omogućiti kontrolu navedenih tokova, statističke pokazatelje, prijedlog mjera koje je potrebno poduzeti u cilju poboljšanja integracije stranaca u hrvatsko društvo i slično.

Tijekom 2005. godine u uporabu su uvedene nove naljepnice boravka čiji zaštitni elementi odgovaraju europskim standardima. Međutim, kao i na naljepnice viza, na naljepnice boravka se još uvijek ne unosi fotografija stranca.

U travnju 2005. godine ministar unutarnjih poslova donio je Odluku o osnivanju Radne skupine za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Osim predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova članovi Radne skupine su i predstavnici Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva kulture, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstva financija, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ureda za ljudska prava te Državnog inspektorata. Cilj Radne skupine je dodatno usklađivanje

zakonskog propisa o strancima s *acquis communautaireom* osobito u dijelu koji se odnosi na boravak u svrhu spajanja obitelji, studiranja, rada stranaca te reguliranja statusa žrtvama trgovanja ljudima.

Vize

U veljači 2005. godine uvedene su u primjenu nove naljepnice viza čiji zaštitni elementi odgovaraju europskim standardima, ali se zbog tehničkih razloga još ne unosi fotografija na naljepnicu viza, niti se ispunjavaju rubrike predviđene za strojno čitanje.

U srpnju 2005. godine, donesen je novi Pravilnik o izdavanju putnih listova, viza i posebnih osobnih iskaznica (NN br. 82/05).

U III. kvartalu 2005. godine izrađen je prijedlog nove Uredbe o viznom sustavu, te je upućen u proceduru. Vlada Republike Hrvatske donijela ju je na sjednici održanoj 21. listopada 2005. godine (NN br. 127/05.) Nova Uredba stupa na snagu 1. prosinca 2005. godine. Tim aktom, kojim se zamjenjuje postojeća Uredba o viznom sustavu (»NN« br. 57/04) provedeno je daljnje usklađivanje hrvatskog viznog sustava s viznim sustavom EU - uveden je vizni režim za državljane Republike Ekvadora.

U okviru osnovane Radne skupine za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (vidi poglavlje Migracije) i područje viza će se odgovarajuće izmijeniti odnosno nadopuniti. Planira se uvođenje vize za dugoročni boravak.

Upravljanje granicom i Schengen

Izrađen je i tiskan Priručnik za obavljanje nadzora državne granice i Priručnik "Europsko pravo za graničnu policiju". Isti su izrađeni u okviru projekta CARDS 2003. "Nastavak podrške i izgradnje kapaciteta Uprave za granicu".

U 2005. godini nastavilo se s implementacijom Zakona o nadzoru državne granice, Zakona o strancima, Zakona o azilu.

Također pristupilo se implementaciji "Strategije integriranog upravljanja granicom RH", te "Strategije razvoja granične policije RH" koje su usvojene na Vladi RH dana 21. travnja 2005. godine. Pored ove dvije strategije isti dan je usvojen i Akcijski plan za provedbu "Strategije integriranog upravljanja granicom RH". Također izrađen je Nacrt Akcijskog plana za implementaciju Strategije razvoja granične policije, koji će biti upućen u zakonodavnu proceduru.

U cilju suzbijanja prekograničnog kriminala sa susjednim zemljama, izrađen je i parafiran dana 22. travnja 2005. godine od strane radnih skupina, Sporazum između Vlade RH i Vijeća ministara BiH o suradnji u nadzoru državne granice.

Za područje nezakonitih migracija nastaviti će se pregovori za sklapanje readmisijskih ugovora sa više država uvažavajući standarde i kriterije EU.

Jačanje kapaciteta granične policije na moru, između ostalog kroz predloženi projekt „Zaštita plave granice“ u sklopu programiranja za PHARE 2006.

Policijska suradnja

U travnju 2005.g. ratificirana je Konvencija VE o zaštiti pojedinca s obzirom na automatsku obradu osobnih podataka (Konvencija VE br. 108).

Sukladno planu, u 2005.g. donesen je Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, a koji je u skladu s međunarodnim standardima sadržanim u *acquis-u* EU.

Također je tijekom 2005.g. s jednom članicom EU (Kraljevinom Švedskom) potpisan Ugovor o suradnji u borbi protiv kriminala, dok su za iduću godinu u tijeku pripreme za potpisivanje Ugovora o policijskoj suradnji sa dvije zemlje članice EU.

U siječnju 2006.g. očekuje se potpisivanje Operativnog sporazuma o strateškoj suradnji s Europolom, nakon čega i provedba obaveza koje iz istog proizlaze, kao i donošenje Zakona o potvrđivanju Operativnog sporazuma o strateškoj suradnji između RH i Europol.

Organizirani kriminal

U 2005.g. nije okončana izrada jedinstvene metodologije postupanja u vezi sa suzbijanjem krijumčarenja i ilegalnog posjedovanja oružja, budući da su aktivnosti u vezi s izradom metodologije postupanja povezane s provedbom CARDS projekta (čiji početak kasni zbog objektivnih okolnosti).

S obzirom na prioritete u 2005.g. koji se odnose na razvijanje i jačanje nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima na preventivnom, operativnom, edukativnom i međunarodnom planu, Vlada RH je donijela Nacionalni program za suzbijanje trgovanja ljudima od 2005. do 2008. godine i prihvatila Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005.godinu. Također je usvojen Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom do 2007.g., dok se u okviru međunarodne policijske suradnje intenzivirala suradnja s Interpolom, Europolom i SECI regionalnim centrom u provedbi operativnih akcija i ciljanih projekata u vezi suzbijanja trgovanja ljudima.

Republika Hrvatska je potpisala na Trećem summitu Vijeća Europe u Varšavi u svibnju 2005. godine Konvenciju Vijeće Europe za suzbijanje trgovanja ljudima.

U 2006. godini posebna će se pažnja posvetiti jačanju postojeće suradnje između tijela državne uprave i nevladinim sektorom u provedbi nacionalne strategije, kao i provedbi operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006.g.

Suradnja na području droga

U kratkoročnim prioritetima Europskog partnerstva istaknuto je da je potrebno pojačati borbu protiv krijumčarenja droga, poboljšati prevenciju te smanjiti potražnju za drogom. Sukladno tome, a u skladu sa Strategijom Europske unije za borbu protiv droga, izrađena je nova Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj za 2006.-2012., temeljem koje će se donijeti i Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj za 2006.-2009.

Carinska suradnja

Tijekom 2005. godine predložene su izmjene Zakona o kaznenom postupku RH u vezi statusa ovlaštenih carinskih službenika, kojima bi se proširile ovlasti za istraživanje i prikupljanje dokaza vezanih za „carinska“ kaznena djela.

Usvojena je Strategija integriranog upravljanja granicom u okviru projekta CARDS 2001 Integrirano upravljanje granicama – međuagencijska suradnja koja je u fazi implementacije.

3.24.2 SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)-PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

Azil

Budući da se tijekom 2006. godine planiraju Izmjene i dopune Zakona o azilu, u srednjoročnom periodu planira se izrada podzakonskih akata u cilju uklanjanja uočenih nedostataka te potpunog usklađivanja s pravnom stečevinom EU na području azila.

Migracije

U srednjoročnom periodu planira se uvođenje u primjenu i praćenje implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima te donošenje provedbenih propisa:

- Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o statusu stranaca u Republici Hrvatskoj,
- Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o putnim ispravama za strance, vizama, graničnim propusnicama te o načinu postupanja prema strancima.
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izdavanju putnih listova, viza i posebnih osobnih iskaznica.

Vize

S obzirom da je područje viza regulirano istim zakonskim propisom kao i područje migracija, donošenje izmijenjenog i dopunjenog Zakona o strancima podrazumijeva i odgovarajuće izmjene i dopune provedbenih propisa, odnosno izradu novih podzakonskih akata.

Predviđeno je donošenje podzakonskog akta kojim će se detaljno urediti postupak i način izdavanja viza u diplomatskim misijama i konzularnim uredima te praćenje njegove primjene.

U sklopu daljeg usklađivanja hrvatskog viznog sustava s viznim sustavom EU, razmotrit će se donošenje izmjena i dopuna Uredbe o viznom sustavu.

Također, vodeći računa o potrebi usklađivanja konzularnih pristojbi što se naplaćuju prigodom podnošenja zahtjeva za izdavanje viza (Odluka vijeća 2003/454/EC od 13. lipnja 2003. kojom se mijenja i dopunjuje Dodatak 12 Zajedničkim konzularnim naputcima i Dodatak 14a Zajedničkom priručniku o pristojbama za vize), uputit će se odgovarajuća inicijativa za izmjenu Zakona o upravnim pristojbama nadležnom resoru i predlagачu, tj. Ministarstvu financija.

Upravljanje granicom i Schengen

Dinamika usklađivanja propisa za područje upravljanja granicom ovisit će o Schengenskom Akcijskom planu koji se treba donijeti u 2006. godini.

Organizirani kriminal

U vidu integriranja hrvatskog sustava kaznenog pravosuđa u sustav Eurojust, te s ciljem promicanja suradnje s Eurojust-om i EJM – Europskom mrežom pravosudnih tijela za građanska i trgovačka pitanja imenovane su tri osobe za kontakt, dok je daljnji rad na poboljšanju djelotvornosti kaznenog procesnog prava u tijeku.

Kriminalističko-obavještajni sustav i razmjena informacija s ostalim agencijama

U cilju izgradnje nacionalnog kriminalističko-obavještajnog sustava kao proaktivnog sustava u borbi protiv teškog i organiziranog kriminala temeljenog na modelu ILP (Intelligence led policing) koji u svojoj realizaciji uključuje i jačanje međuagencijske suradnje, provode se projekti CIS (Criminal Intelligence System) faza 1 i faza 2 financirani programima pomoći CARS 2002. i 2003.

Carinska suradnja

U skladu sa prijedlogom izmjena i proširenja ovlasti za carinske službenike, a koje bi se definirale u Zakonu o kaznenom postupku i novom Zakonu o carinskoj službi, pristupit će se izradi Memoranduma o razumijevanju u prvom redu s redarstvenim vlastima, te sa relevantnim poslovnim organizacijama.

Nastaviti će se rad na jačanju administrativne suradnje u cilju suzbijanja svih oblika prekograničnog kriminaliteta.

3.24.3. AZIL

Pravo na azil u Republici Hrvatskoj zajamčeno je člankom 33. Ustava RH gdje je propisano da strani državljani i osobe bez državljanstva mogu dobiti utočište u Republici Hrvatskoj, osim ako su progonjeni za nepolitičke zločine i djelatnosti oprečne temeljnim načelima međunarodnog prava.

Materija azila propisana je Zakonom o azilu (NN 103/03), Pravilnikom o obrascima i načinu vođenja evidencija za tražitelje azila, azilante i strance pod privremenom zaštitom (NN 76/04), Pravilnikom o smještaju tražitelja azila, azilanata i stranaca pod privremenom zaštitom (NN 108/04) i Pravilnikom o visini novčane pomoći tražiteljima azila, azilantima i osobama pod privremenom zaštitom (NN 145/04). Zakonom o azilu, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2004. godine, propisuju se načela, uvjeti i postupak za priznavanje azila i odobravanje privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja azila, azilanata i stranaca kojima je odobrena privremena zaštita, te uvjeti i postupak za ukidanje statusa azilanta i za prestanak privremene zaštite.

Tijekom 2006. godine planira se izrada nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu, a u skladu s najnovijim zakonodavstvom EU na tom području. Ministarstvo unutarnjih poslova svjesno je i prati razvoj sustava azila u zemljama Europske Unije, te u tom kontekstu, dugoročni cilj je potpuno usklađivanje zakonodavstva i prakse s pravnom stečevinom EU na području azila.

3.24.4. MIGRACIJE

Od 01. siječnja 2004. godine u Republici Hrvatskoj primjenjuje se Zakon o strancima (NN 109/03, 182/04) i sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o statusu stranaca (NN 202/03, 145/04),
- Pravilnik o putnim ispravama za strance, vizama, graničnim propusnicama te o načinu postupanja prema strancima (NN 202/03, 10/05 i 19/05) i
- Pravilnik o izdavanju putnih listova, viza i posebnih osobnih iskaznica strancima (NN 203/03), koji je u srpnju 2005. godine zamijenjen Pravilnikom o izdavanju putnih listova, viza i posebnih osobnih iskaznica (NN 82/05).

Na snazi je i Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca za kalendarsku godinu 2005. (NN, broj 185/04).

Primjena Vladine Odluke o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola nije dala očekivane rezultate budući da je u navedenoj kvoti ostao neiskorišten veći broj radnih dozvola. Naime, statistički pokazatelji ukazuju na neznatnu razliku između broja radnih dozvola izdanih po Odluci Vlade i radnih dozvola izdanih izvan kvote. Također, veći broj stranaca je regulirao svoj boravak putem instituta poslovne dozvole (oko 3 196 stranaca), dakle stranci koji se samozapošljavaju. S obzirom na uočeno, kroz izmjene zakonskog propisa o strancima biti će potrebno razmotriti opravdanost kvotnog sustava radnih dozvola kao i instituta poslovne dozvole.

3.24.5. VIZE

Od 1. siječnja 2004. godine primjenjuju se novi propisi o strancima te se tijekom 2004. i 2005. godine pratila njihova provedba i primjena. S obzirom na uočene manjkavosti i nedorečenosti Zakona o strancima (NN 109/03, 182/04), u lipnju 2005. godine počelo se raditi na njegovim izmjenama i dopunama, što također podrazumijeva i odgovarajuće izmjene i dopune podzakonskih propisa.

U 2005. godini uvedena je nova naljepnica vize čiji zaštitni elementi u velikoj mjeri odgovaraju europskim standardima. Nova naljepnica vize u uporabi je u diplomatskim misijama i konzularnim uredima Republike Hrvatske od 15. veljače 2005., a u policijskim upravama/postajama od 1. ožujka 2005. godine.

U srpnju 2005. godine, ministrica vanjskih poslova i europskih integracija, uz suglasnost ministra unutarnjih poslova, donijela je novi Pravilnik o izdavanju putnih listova, viza i posebnih osobnih iskaznica (»NN« br. 82/05), kojim je zamijenjen stari Pravilnik o izdavanju putnih listova, viza i posebnih osobnih iskaznica strancima (»NN« br. 203/03). Novim podzakonskim propisom detaljnije su uređena pitanja reguliranja boravka stranaca putem Diplomatskog protokola Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija i proširena je kategorizacija posebnih osobnih iskaznica.

U III. kvartalu 2005. izrađen je i u Vladu Republike Hrvatske upućen prijedlog nove Uredbe o viznom sustavu, koju je Vlada donijela na sjednici održanoj 21. listopada 2005. godine. Nova Uredba stupa na snagu 1. prosinca 2005. godine. Donošenjem nove Uredbe ujedno je provedeno dalje usklađivanje viznog sustava Republike Hrvatske s viznim sustavom Europske unije, uvođenjem viznog režima za državljane Republike Ekvador.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 9. prosinca 2004. godine, ponovno je produljena suspenzija viznog režima za državljane Srbije i Crne Gore i to do 31. prosinca 2005. godine.

Uzimajući u obzir odredbe Uredbe EU 539/2001 od 15. ožujka 2001., te njezine izmjene i dopune (Uredba EU 2414/2001 od 7. prosinca 2001., 453/2003 od 6. ožujka 2003. i 851/2005 od 2. lipnja 2005.), a isto tako i relevantne odredbe Zajedničkih konzularnih naputaka o vizama za diplomatske misije i konzularne urede, izradit će se prijedlog Strategije i plana daljeg usklađivanja hrvatskog viznog sustava do potpunog usklađenja.

Isto tako, utvrđeno je stajalište o suzdržavanju od sklapanja novih dvostranih ugovora o ukidanju viza s onim državama koje su na "negativnom" popisu Europske unije. U odnosu na nositelje diplomatskih i službenih putovnica tih zemalja, prigodom odlučivanja o eventualnom

nezahtijevanju viza, vodit će se računa i o Dodatku 2. Zajedničkih konzularnih naputaka o vizama za diplomatske misije i konzularne urede (Odredbe o kretanju nositelja diplomatskih, službenih i službovnih putovnica i nositelja *laissez-passersa* što ih neke međunarodne međuvladine organizacije izdaju svojim službenicima).

Konzularni naputak o izdavanju viza, izrađen po uzoru na spomenute Zajedničke konzularne naputke Schengenskog *acquisa*, još uvijek se koristi u diplomatskim misijama i konzularnim uredima Republike Hrvatske kao interni naputak. Zbog potrebe dodatnog usklađivanja obrasca pozivnog pisma za strance, uvođenja novih naljepnica viza, te osnutkom Radne skupine za izradu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, njegovo je objavljivanje odgođeno. Po donošenju izmjena i dopuna zakonskog propisa o strancima, na odgovarajući će se način izmijeniti i dopuniti Konzularni naputak te objaviti kao podzakonski akt, kojim se detaljno uređuje postupak izdavanja viza u diplomatskim misijama i konzularnim uredima.

3.24.6 UPRAVLJANJE GRANICOM I SCHENGEN

U cilju približavanja Republike Hrvatske EU jedan od osnovnih ciljeva na putu pridruživanja je i usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Schengenskim *acquisom*. U tom pravcu predviđena je izrada Akcijskog plana za usklađivanje propisa sa schengenskim *acquisom*, kao i njegova implementacija. Moramo naglasiti da će dinamika usklađivanja propisa za područje upravljanja granicom prvenstveno ovisiti o Schengenskom Akcijskom planu koji se treba donijeti u 2006. godini.

Sukladno novom organizacijsko-kadrovskom konceptu potrebno je sistematski vršiti popunu granične policije kako bi smo bili spremni za sigurno čuvanje budućih vanjskih granica EU.

Također sukladno Strategiji razvoja granične policije RH i Strategiji integriranog upravljanja granicom RH jedan od prioriteta je tehnička opremljenost granične policije. Koristeći tehničku pomoć do kraja 2005. godine izradit će se studija izvodljivosti za područje plave granice s listom prioriteta i potreba koje će biti osnova, uz već usvojene Strategije za nominiranje budućih projekata za područje zaštite plave granice.

Jedan od prvih velikih investicija za tehničko opremanje granične policije provodi se kroz CARDS 2004. u okviru kojeg je planirana nabava tehničke opreme, sukladno novoj Listi minimalnih standarda tehničke opreme za postaje i granične prijelaze i Listi prioriteta za tehničku opremljenost hrvatske granične policije.

Pored toga izvršeno je dodatno snimanje stanja tehničke opremljenosti sa stanjem potreba u odnosu na minimalne standarde, te izrađen pregled trenutnog stanja i potreba, s rasporedom nabave tehničke opreme u razdoblju od 2005. do 2009. godine. Provođenje ovog već utvrđenog strateškog razvoja granične policije, planira se djelomično provesti i kroz PHARE 2005. Plan nabave tehničke opreme kroz PHARE 2005. odnosi se prvenstveno na povećanje mobilnosti granične policije, nadzora zelene granice i opremanje graničnih prijelaza uređajima za otkrivanje krivotvorenih putnih isprava. Nabava ove opreme logičan je slijed opremanja istočnih granica i velikih graničnih prijelaza, koji se nalaze na glavnim prometnim koridorima.

Tijekom 2005. i 2006. godine nastavit će se provedba Programa specijalističke obuke granične policije, kao i obuke "train the trainers" (obuka trenera odnosno multiplikatora za graničnu kontrolu i zaštitu državne granice), program rukovodećeg kadra kao i posebni specijalistički programi obuke za pojedine segmente rada granične policije.

Ministarstvo unutarnjih poslova službeno je započelo implementaciju digitalnog radio-komunikacijskog sustava Tetra potpisom ugovora u mjesecu svibnju 2005. godine. Sustav Tetra namijenjen je svim službama Ministarstva unutarnjih poslova pa tako i graničnoj policiji.

Projektom je predviđeno pokrivanje cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske s time da će se projekt zbog svoje složenosti i tehničke zahtjevanosti odvijati u fazama, a predviđeni završetak projekta je kraj 2008. godine.

Isporuka opreme za cijeli projekt izvršit će se u šest navrata i to godišnje po dvije isporuke, a u periodu između isporuka službenici Uprave za tehniku izvršit će instalaciju pristigle opreme na terenu. Prva isporuka opreme očekuje se do kraja 2005. godine.

U početnoj fazi projekta planirana je implementacija Tetra sustava na području grada Zagreba i cjelokupnog priobalja uključujući i glavne prometnice prema jadranskoj obali. Ovaj dio projekta trebao bi biti pušten u probni rad u mjesecu travnju ili svibnju 2006. godine kako bi isti bio potpuno funkcionalan za sljedeću turističku sezonu.

Kako bi se osigurao kontinuitet poslovnih procesa Ministarstva unutarnjih poslova temeljenih na informatičkoj infrastrukturi, Ministarstvo unutarnjih poslova u 2005. godini započelo je s pripremom projekta "Kontinuirana raspoloživost Informacijskog sustava MUP-a" (Business Continuity – Disaster Recovery Center). Projekt je pokrenut iz nekoliko razloga, a jedan od ključnih je i nužnost postojanja pričuvnog Informacijskog sustava kako bi se moglo udovoljiti visokim zahtjevima za pouzdanošću i raspoloživošću nacionalnog informacijskog sustava u okviru Schengenskog informacijskog sustava.

3.24.7. POLICIJSKA SURADNJA I BORBA PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALITETA

3.24.7.1. Policijska suradnja

Tijekom 2005. godine provedene su sve aktivnosti i obveze proizišle iz dosad sklopljenih bilateralnih ugovora o suradnji u borbi protiv međunarodne protuzakonite trgovine drogama i psihotropnim tvarima, međunarodnog terorizma i organiziranog kriminala, kojih je potpisano ukupno 28, od čega devet sa zemljama članicama EU, te 1 sa SECI Centrom i 2 sa Ministarstvima unutarnjih poslova Saveznih Država Baden Württemberg i Bavarskom.

U listopadu 2005.g. potpisan je Ugovor o suradnji u borbi protiv kriminala s Kraljevinom Švedskom.

U tijeku su pripreme aktivnosti za sklapanje dva Ugovora o policijskoj suradnji sa zemljama članicama EU.

U sklopu produbljiivanja suradnje u listopadu 2005. god. u Kaposvaru je od strane ministara unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Republike Mađarske i Republike Slovenije potpisana Zajednička izjava o suradnji na području unutarnje sigurnosti, a posebno suradnji vezanoj za upravljanje granicom i uz zajedničke aktivnosti u borbi protiv organiziranog kriminala, terorizma i nezakonitih migracija. Krajem istog mjeseca, na Brdu kod Kranja, na 5. Regionalnoj ministarskoj konferenciji o nezakonitim migracijama, organiziranom kriminalu, korupciji i terorizmu usvojena je i potpisana Zajednička izjava svrha koje je bilo integriranje tema organiziranog kriminala, korupcije i terorizma u „Brdo proces“ koji je do sada bio usredotočen na pitanje migracija.

Interpol

EC-CARDS projektom “I 24/7 Interpol/Balkan Project”, kojega je nositelj Europska komisija i Generalno Tajništvo Interpola, MUP RH i NCB Interpol Zagreb zaprimili su računalnu, sigurnosnu i mrežnu opremu u vrijednosti od cca 125.000,00 Eura na temelju vlastitog projekta implementacije sustava I-24/7 u informatički sustav MUP-a, a kojim je omogućeno da se, ako tehnički uvjeti dozvoljavaju, sve ustrojstvene jedinice MUP-a do razine PP spoje na sustav, putem postojeće mrežne infrastrukture. Instalacija opreme završena je 29. srpnja 2004. godine. U tijeku je rad sa Generalnim tajništvom Interpola i Paktom za stabilnost u JI Europi na nastavku tog programa.

Početkom lipnja 2005. godine Interpol Zagreb je realizirao projekt automatiziranog dnevnog ažuriranja Interpolove baze ukradenih putnih isprava novim podacima iz RH.

Uz navedeno MUP RH, tj. Interpol Zagreb sa Generalnim tajništvom Interpola sudjeluje u projektu „Stolen travel documents B2B proof of concept“, koji bi trebao biti realiziran krajem siječnja 2006. godine.

Interpol Zagreb je tijekom druge polovice 2004. godine i u prvoj polovici 2005. godine, u suradnji sa Generalnim tajništvom Interpola sudjelovao u testiranju novih preformatiranih poruka tj. difuzija za raspisivanje međunarodnih tjeeralica, te za njihovu obustavu.

Tijekom narednog razdoblja očekujemo realizaciju B2B projekta sa Generalnim tajništvom Interpola po pitanju putnih isprava, vozila i potraživanih osoba, a na nacionalnoj razini širenje sustava na sve stalne međunarodne granične prijelaze, te realizaciju automatiziranog unosa podataka o ukradenim vozilima u interpolove baze podataka.

Europol

Republika Hrvatska i EUROPOL usuglasili su odredbe Operativnog sporazuma o strateškoj suradnji.

Republika Hrvatska također je izvršila sve potrebne pripreme za formiranje nacionalne jedinice EUROPOL-a, te je u potpunosti spremna na potpisivanje Sporazuma i očekuje adekvatnu odluku upravljačkih tijela EU o sklapanju istog.

AFIS

Ministarstvo unutarnjih poslova službeno je započelo implementaciju sustava AFIS potpisom ugovora u mjesecu listopadu 2005. godine. Sustav AFIS u ovoj fazi je namijenjen poslovima kriminalističke policije, a nositelj implementacije je Centar za kriminalistička vještačenja MUP-a.

Cijeli sustav trebao bi biti implementiran do kraja 2006. godine.

Prevenција kriminaliteta - suradnja s građanima

U cilju usklađivanja sa Strategijom Europske unije (preporuke broj 6), Odlukom Vijeća Europske unije o osnivanju europske mreže za prevenciju kriminaliteta od 28. svibnja 2001. godine, te zaključcima sa međunarodnih konferencija o prevenciji kriminaliteta održanih u Stockholmu 1996., Noordwiku 1997., Londonu 1998. i Algarveu 2000. godine, na razini Ministarstva unutarnjih poslova RH u listopadu 2002. godine izrađena je strategija razvoja hrvatske policije pod nazivom Strategija djelovanja Policija u zajednici. Strategija predstavlja strateški dokument MUP-a RH s ciljem transformacije hrvatske policije u javni servis građana u poslovima sigurnosti u skladu s odredbama Zakona o policiji (NN broj 129/00.) i Programskim smjernicama MUP-a za razdoblje 2004. – 2007. U okviru Strategije provodi se ukupno šest projekata, od čega tri niže navedena projekta imaju primarni cilj razvijanja sustavne prevencije kriminaliteta na nacionalnoj razini radi usklađivanja sa standardima djelovanja policija zemalja Europske unije:

- „Reforma operativno-preventivnog rada policije u odori“,
- „Unapređenje i razvoj kriminalističke prevencije“,
- „Organizacija komunalne prevencije“.

Međuagencijska suradnja s razmjenom informacija

Kao jedan od prioritarnih ciljeva u narednom razdoblju je i uspostavljanje efikasnog kriminalističko obavještajnog sustava zasnovanog na modernim informatičkim načelima. Ukupna izgradnja kriminalističko obavještajnog sustava do sada je rađena vlastitim sredstvima, djelom uz pomoć UNODC-ovog Projekta «Jačanje kapaciteta za prikupljanje i analizu kriminalističko obavještajnih saznanja u Jugoistočnoj Europi», te se nastavlja uz pomoć sredstava iz programa CARDS. Kako bi se nastavila izgradnja i uspostavljanje efikasnog kriminalističko obavještajnog sustava, Odjel kriminalističko obavještajne analitike nominirao je Projekt Kriminalističko obavještajni sustav kroz program CARDS. Projekt je prihvaćen i odobrena su sredstva za financiranje i to iz programa CARDS 2002 za projekt Kriminalističko obavještajni sustav Faza 1 u Hrvatskoj, te iz programa CARDS 2003 projekt Kriminalističko obavještajni sustav Faza 2 u Hrvatskoj.

U tijeku je realizacija projekta Kriminalističko obavještajni sustav Faza 1, koji će se nastaviti u 2006. godini. Twinning partneri u projektu su Ministarstvo unutarnjih poslova Velike Britanije i Agencija NCIS Velike Britanije, te Ministarstvo unutarnjih poslova RH. Do sada je

realiziran dio aktivnosti u smislu snimanja stanja od strane izabranih stručnjaka glede potpore od strane Europol, isto tako izvršeno je snimanje postojećeg stanja kriminalističko obavještajnog sustava, izrađen je prijedlog administrativnih procedura u svezi kriminalističko obavještajnog sustava i specifične suradnje sa ostalim institucijama i agencijama koje su aktivne u borbi protiv organiziranog kriminaliteta i terorizma.

Obavljene su aktivnosti i napravljen je idejni projekt izgleda budućeg kriminalističkog obavještajnog sustava koji je bio osnova i već je započet dio projekta na izradi izvedbenog projekta kriminalističko obavještajnog sustava što je tzv. tehnička pomoć koja se pruža MUP-u RH u okviru odobrenog projekta u Fazi 1.

U sklopu navedene Faze 1 realizirana je nabava opreme kao i specijalističkih softvera koja je u ovoj fazi predviđena kako bi kriminalističko obavještajni sustav dosegao određenu razinu funkcionalnosti u MUP-u RH.

Daljnje planirane aktivnosti u narednom periodu su dogovori i izvedba seminara na temu obuke trenera-analitičara za daljnju obuku i razvoj analitičara, kao i obuke analitičara u specijalističkim analitičkim tehnikama, te odvijanje radionica i seminara utvrđenih radnim planom po twinning ugovoru.

Uz realizaciju i sudjelovanje u realizaciji aktivnosti po navedenim projektima, Odjel kriminalističko obavještajne analitike MUP-a je dizajnirao novu kriminalističko obavještajnu bazu (KROS) te digitaliziranu bazu prikupljanja operativnih izvješća, koje su stavljene u funkciju.

Tijekom 2006. godine planira se završiti projekt Kriminalističko obavještajni sustav Faza 1 u Hrvatskoj, te započeti sa projektom Kriminalističko obavještajni sustav Faza 2 u Hrvatskoj. U Fazi 2 će se također kroz twinning, tehničku pomoć i nabavu opreme implementirati izvedbeni projekt kriminalističko obavještajnog sustava te produbiti primjena usvojenih standarda i postupaka za suradnju i razmjenu informacija između policije i vladinih tijela aktivnih na polju borbe protiv kriminala (Carinska uprava, Porezna uprava, USKOK, Ured za sprječavanje pranja novca i dr.).

Iako provođenje kriminalističkog obavještajnog procesa policiji omogućuje primjenu dosljedne, racionalne i konzistentne metodologije u suzbijanju kriminaliteta ipak se ta metodologija najčešće primjenjuje samo na taktičkoj razini te se time ostvaruje primarno reaktivni karakter. I najnapredniji "intelligence led-policing" modeli u praksi često služe za učinkovito upravljanje kriminalističkim obradama isključivo na taktičkoj razini.

Primjenom strategijske kriminalističke obavještajne analitike odnosno strategijskog analitičkog procesa implementirat će se proaktivni pristup suzbijanju kriminaliteta čime će se represija nadopuniti proaktivnom komponentom i ostvariti komplementarnost taktičkog i strategijskog analitičkog procesa. Ovo ukazuje na potrebu intenziviranja razvijanja strateške analize u narednom periodu te postavljanja tog razvoja kao jednog od prioritarnih ciljeva.

3.24.7.2. Organizirani kriminal

Kao napredak Republike Hrvatske na području borbe protiv organiziranog kriminala u prvom redu ističe se izrada i od strane Vlade RH usvajanje strateškog dokumenta- Nacionalnog plana za borbu protiv organiziranog kriminala (donesen 30. rujna 2004. godine), čija se strategija zasniva prvenstveno na jačanju međusobne suradnje svih tijela nadležnih za provedbu zakona uz naravno naglasak na regionalnu i međunarodnu policijsku te pravosudnu suradnju.

Ovaj Nacionalni plan predstavlja ispunjenje obveze preuzete na Londonskoj konferenciji o borbi protiv organiziranog kriminaliteta. Naime, sadržaj Nacionalnog plana u potpunosti je uvrstio zaključke donesene na održanom Forumu ministara pravosuđa i unutarnjih poslova država Europske Unije i PSP-a, a koji je održan u Bruxellesu, 28. studenog 2003. godine pa je s tim u svezi u okviru Nacionalnog plana izrađen i Plan konkretnih mjera usmjerenih na područje jačanja prevencije, edukacije, područja suzbijanja organiziranog kriminala, kao i područja intenziviranja međunarodne suradnje.

Nadzor nad provođenjem mjera ovog Nacionalnog plana obavlja Povjerenstvo za praćenje provođenja Programa posebnih akcijskih mjera protiv organiziranog kriminala. Za istaknuti je da se uz donošenje i provedbu ovog Nacionalnog plana, primjenjuju i ispunjavaju mjere i aktivnosti predviđene u okviru izrađenih zasebnih nacionalnih strategija za suzbijanje pojedinih pojava oblika organiziranog kriminala (primjerice područje suzbijanja korupcije, trgovanja ljudima, krijumčarenja i zlouporaba droga, krijumčarenje oružja), a koje su, iako izrađene kao zasebne nacionalne strategije, u potpunosti u suglasju sa izrađenim Nacionalnim planom za borbu protiv organiziranog kriminala.

Vežano za provedbu mjera propisanih Nacionalnim planom za borbu protiv organiziranog kriminala ostvarene su slijedeće aktivnosti:

- Izrađen je prijedlog izmjene članka 82. Kaznenog Zakona koji se odnosi na tzv. «prošireno oduzimanje imovinske koristi» te je dostavljen Radnoj skupini za izmjenu Kaznenog Zakona,
- Osnovana je Radna skupina za izradu Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije koja je izradila Nacrt strategije,
- Izrađen je Nacrt projekta za osnivanje Neovisnog antikoruptivnog tijela koji bi trebao biti financiran od strane Europske delegacije Europske Komisije kroz ACBF program,
- Izmjenama i dopunama Zakona o USKOK-u u članku 21. definirani su pojmovi koji se odnose na tzv. «naznake organiziranog kriminala»,
- Ministarstvo pravosuđa apliciralo je projekt PHARE 2005: «Podrška sustavu vježbeništva na sudovima i uredima državnog odvjetništva» temeljem kojeg će biti predložen novi Zakon o vježbenicima,
- Između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine potpisan je Protokol o suglasnosti u ostvarivanju i unapređivanju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala,
- Između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore potpisan je Memorandum o suglasnosti u ostvarenju i unapređivanju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala;

- Ministarstvo pravosuđa imenovalo je tri osobe za kontakt u svezi promicanja suradnje s EUROJUST-om i EJN- Europskom mrežom pravosudnih tijela za građanska i trgovačka pitanja,
- Ministarstvo unutarnjih poslova u kontinuitetu je realizirao sve aktivnosti predviđene regionalnim CARDS projektom Vijeća Europe «Jačanje policijskih sposobnosti u borbi protiv teškog kriminala u JI Europi» te CARDS projekta «Kriminalističko obavještajni sustav faza 1»,
- USKOK je u kontinuitetu sudjelovao u realizaciji projekta CARDS 2002. «Jačanje kapaciteta USKOK-a», a što pritom uključuje i komponentu trening edukacije usmjerene na poboljšanje i učinkovitiju koordinaciju relevantnih tijela uključenih u predistražni postupak te razvijanje suradnje s međunarodnim tijelima kod provedbe zajedničkih istraga,
- Temeljem čl. 15. Zakona o USKOK-u, pri USKOK-u osnovan je Odjel za međunarodnu suradnju i zajedničke istrage,
- Donesen je Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, a koji je u skladu s međunarodnim standardima sadržanim u *acquis conventionnelle* Vijeća Europe i sa nekim standardima *acquis communautaire* Europske Unije,
- Ministarstvo financija iniciralo je aktivnosti s ciljem izmjena Zakona o deviznom poslovanju kao i dopuna Zakona o slobodnim zonama,
- Ministarstvo financija (Porezna uprava) u tijeku je provedbe postupka povezivanja informacijskih sustava s drugim institucijama (sud i druge nadzorne službe).
- Državno odvjetništvo RH usvojilo je etički kodeks dok je Carinska uprava Ministarstva financija izradila prijedlog nacrtu Etičkog kodeksa,
- Temeljem članka 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o USKOK-u propisan je sadržaj baze podataka o organiziranom kriminalu, uvjeti prikupljanja i pohrane,
- U sklopu Reforme pravosuđa inicirane su aktivnosti koje se odnose na angažman Povjerenstva čija je zadaća ustanoviti učinke koje bi reforma Zakona o kaznenom postupku trebala imati na srodnu legislativu, kao što je Zakon o policiji, Zakon o državnom odvjetništvu i Zakon o sudovima.

Tijekom 2006. godine planirana je provedba mjera i radnji propisanih Nacionalnim planom za borbu protiv organiziranog kriminala usvojenim od strane Vlade RH 30. rujna 2004. godine, a što prioritetno uključuje:

- Izradu Prosudbe ugroženosti za 2006. godinu
- Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa standardima EU u pogledu područja u svezi nezakonito stečene imovinske koristi
- Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa standardima EU u pogledu područja pranja novca
- Provedba edukativnih projekata na temu suzbijanje organiziranog kriminaliteta u cilju usvajanja znanja i prakse europskih zemalja
- Jačanje operativne suradnje (policije i drugih državnih tijela) na sprečavanju prekograničnog kriminala putem (SECI-a, INTERPOL-a, EUROPOL-a)
- Intenziviranje suradnje sa pravosudnim tijelima drugih država
- Nastavak stvaranja uvjeta za učinkovito provođenje zajedničkih istraga

- Formiranje posebnih multidisciplinarnih timova savjetodavnog i koordinativnog karaktera na području suzbijanja organiziranog kriminaliteta
- Formiranje nacionalne baze podataka te izrada protokola za razmjenu podataka između policije i mjerodavnih službi Ministarstva financija i Državnog odvjetništva (USKOK)

Regionalna mreža tužitelja

Nakon pregovora koji su dovršili u prosincu 2004. godine u Beogradu je potpisan pristupni Sporazum SEEPAG inicijative, kojom je stvorena regionalna mreža tužitelja iz dvanaest zemalja. Sjedište regionalne mreže je u Beogradu i svaka zemlja je odredila kontaktne točke.

Kontaktna točka za državna odvjetništva (Državno odvjetništvo RH, županijska i općinska državna odvjetništva i USKOK) je Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK) zamjenica Zorka Fumić. Razmjena podataka u okviru ove regionalne mreže tužitelja odvija se preko kontaktnih točaka a u koordinaciji predsjedništva koje je u Beogradu.

Pored ove regionalne mreže u sklopu CARDS Programa suradnje zemalja regije Zapadni Balkan u ožujku ove godine potpisan je Sporazum o osnivanju regionalne mreže tužitelja ove regije (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Srbija i Crna Gora). Slično kao i kod SEEPAG inicijative i ova regionalna mreža je osnovana za razmjenu informacija u vezi organiziranog kriminaliteta. Radi djelomičnog preklapanja ovih dviju mreža dogovoreno je da će mreže koordinirati razmjenu podataka i kontaktne točke koje su iste za obje mreže, dakle i za ovu mrežu kontaktna točka je USKOK.

Kako su ove mreže osnovane isključivo za razmjenu informacija vezano za suzbijanje organiziranog kriminala, a iskustvo pokazuje da je suradnja nužna i na području suzbijanja drugih vrsta teškog kriminala, na inicijativu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sklopljeni su regionalni Sporazumi u ostvarivanju i unaprjeđenju međusobne suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala sa slijedećim državnim odvjetništvima (tužiteljstvima):

- Javnim tužilaštvom Republike Srbije i sa Tužiteljstvom za ratne zločine Republike Srbije,
- Državnim tužiocem Crne Gore,
- Tužiteljstvom Bosne i Hercegovine,
- Državnim tužiteljstvom Ukrajine,

U pripremi je sklapanje Sporazuma sa Republikom Makedonijom i Republikom Mađarskom. Ovim Sporazumima je dogovorena neposredna suradnja i razmjena podataka između državnih odvjetnika (tužitelja) koji rade na predmetima, i u praksi ona je svakodnevna prvenstveno na području ratnih zločina, ali i drugog teškog kriminala (ubojstva, droga, organizirani kriminal i drugo).

Ovaj oblik suradnje je za sada najčešći upravo iz razloga jer se radi o razmjeni konkretnih podataka između državnih odvjetnika-tužitelja koji su im potrebni u predmetima koje imaju u radu.

Zaštita svjedoka

Nakon stupanja na snagu Zakona o zaštiti svjedoka 01.01.2004. godine MUP RH uspostavio je Jedinicu za zaštitu svjedoka. Doneseni su svi provedbeni akti za njezino funkcioniranje i dio policijskih službenika iz ostalih ustrojstvenih jedinica MUP-a premješten je na poslove zaštite svjedoka. Nadalje, u MUP-u se obavljaju aktivnosti na daljnjem kadrovskom popunjavanju Jedinice, obuci službenika Jedinice, te logističkim i tehničkim opremanjem Jedinice.

Kriminalističko-obavještajni sustav i razmjena informacija s ostalim agencijama

Promjenama organizacije MUP-a RH koje su provedene 2001. godine između ostalog formiran je Odjel kriminalističko obavještajne analitike u Upravi kriminalističke policije. U Upravi kriminalističke policije prepoznata je potreba za pravodobnim informacijama tj. načinu policijskog posla vođenog informacijama (intelligence led-policing). Shodno navedenom jedan od prioritetnih ciljeva Odjela kriminalističko obavještajne analitike je i uspostavljanje efikasnog kriminalističko obavještajnog sustava zasnovanog na modernim informatičkim načelima. Ovaj vrlo zahtjevni zadatak jednim dijelom realiziran je vlastitim sredstvima, djelom uz pomoć UNODC-ovog Projekta "Jačanje kapaciteta za prikupljanje i analizu kriminalističko obavještajnih saznanja u Jugoistočnoj Europi" te je u daljnjoj izradi uz pomoć sredstava iz programa CARDS. Da bi završio ovaj vrlo zahtjevan zadatak Odjel kriminalističko obavještajne analitike nominirao je Projekt Kriminalističko obavještajni sustav kroz CARDS programe. Projekt Kriminalističko obavještajni sustav Faza 1 financira se iz sredstava programa CARDS 2002, a projekt Kriminalističko obavještajni sustav Faza 2 iz programa CARDS 2003. Trenutno je u tijeku realizacija projekta Kriminalističko obavještajni sustav Faza 1, financiran iz programa CARDS 2002. Faza 1 je dobrim dijelom realizirana te je nabavljena određena oprema i specijalizirani analitički softvereri kao nadogradnja postojećih. Putem Twinning ugovora sa Ministarstvom unutarnjih poslova Velike Britanije i NCIS-om Velike Britanije u tijeku je realizacija aktivnosti definiranih Radnim planom u okviru Twinning ugovora te izrada izvedbenog projekta budućeg kriminalističko obavještajnog sustava od strane konzultantske tvrtke (tehnička pomoć).

Uprava kriminalističke policije prepoznala je neophodnost suradnje sa ostalim čimbenicima u borbi protiv svekolikog kriminaliteta (USKOK, Carinska uprava, Porezna uprava, Ured za sprečavanje pranja novca, Državno odvjetništvo i dr.) te je u projektu Kriminalističko obavještajni sustav Faza 1, u provođenju Twinninga postavljen jedan od zadataka koji se odnosi na razvoj i definiranje standarda i postupaka za suradnju i razmjenu informacija između MUP RH i vladinih tijela aktivnih na polju borbe protiv kriminaliteta. Isto tako je prepoznata potreba suradnje i razmjene informacija sa relevantnim agencijama država članica EU, državama kandidatima i državama obuhvaćenim Procesom stabilizacije i pridruživanja. U okviru projekta snimljeno je postojeće stanje te su izrađeni nacrti dokumenata koji daju presjek stanja te preporuke i procedure suradnje.

Financijski izvidi i pranje novca

Na području financijskih istraga i istraga vezanih uz pranje novca napravljen je napredak, kao i priprema za daljnje unaprjeđenje sustava za financijske istrage na zakonodavnom, institucionalnom i operativnom nivou. Relevantna tijela za provođenje istraga pranja novca (MUP, DORH, Ured za sprječavanje pranja novca) korisnici su projekata CARDS 2002 i 2003 za pranje novca, a koji obuhvaćaju unaprjeđenje međusobne suradnje i koordinacije, kao i obuku u provođenju istraga, a koji će se provoditi i tijekom 2006. godine.

MUP je korisnik regionalnog CARDS POLICE PROJEKTA (CARPO), unutar kojeg je sačinjena Deklaracija s pripadajućom Strategijom o sredstvima za borbu protiv organiziranog i gospodarskog kriminaliteta, potpisana od strane ministara unutarnjih poslova u regiji, gdje se u podmodulu "financijske istrage" postavlja potreba razmatranja uvođenja zakonske obveze policiji i državnom odvjetništvu da započnu i dovrše financijsku istragu paralelno s kriminalističkom istragom teških kaznenih djela; revidiranja sustava privremenih mjera osiguranja nezakonite koristi i osiguranja tih mjera u ranoj fazi policijske istrage; podzakonskim aktima uređenja obveze, raspodjele zadaća, međuagencijske suradnje i koordinacije u financijskim istragama; osnivanja specijalne agencije za provođenje naloga privremenog oduzimanja i konfiskacije i upravljanje tom imovinom; jačanja i institucionaliziranja suradnje i komunikacije između policijskih jedinica koje istražuju gospodarski kriminalitet i pranje novca i jedinica koje istražuju organizirani kriminalitet i kriminalitet droga kroz osnivanje specijalizirane jedinice za financijske istrage i pranje novca odnosno kratkoročno imenovanjem specijaliziranih policijskih službenika za financijske istrage i pranje novca; "podizanjem svijesti" o konceptu integrirane financijske i kriminalističke istrage kroz temeljnu obuku za policiju, državne odvjetnike i suce; institucionaliziranjem kontinuirane specijalističke obuke za financijske istrage, a projekt će se provoditi i tijekom 2006. godine.

Tijekom 2004. i 2005. godine Uprava kriminalističke policije sačinila je upute za provođenje financijskih istraga, istraga pranja novca, te privremenog oduzimanja nezakonite imovinske koristi. Tijekom 2005. godine održani su tzv. "awereness raising" seminari za rukovoditelje regionalnih jedinica organiziranog i gospodarskog kriminaliteta o značaju i mogućnostima provođenja financijskih istraga.

Na prijedlog Interpola, MUP je imenovao časnika za vezu za CARIN projekt (Camden Assets Recovery Inter-Agency Network).

Izmjene Zakona o USKOK-u iz 2005. godine proširile su ovlasti Ureda za sprječavanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK) tijekom njihovog provođenja financijskih istraga vezanih uz organizirani kriminalitet i korupciju. USKOK izravno od banke može zatražiti podatak o računima i sumnjivim transakcijama određene osobe.

U redovitoj proceduri izmjene zakona je nacrt prijedloga izmjene Kaznenog zakona, članka 82., koji određuje obvezu oduzimanja nezakonite imovinske koristi. Prijedlogom se uvodi ekstenzivno oduzimanje jer se pojam nezakonite imovinske koristi proširuje i na onu korist koju je ostvarila grupa ljudi ili zločinačka organizacija koja je u vremenskoj povezanosti s kaznenim djelom i za koju se osnovano može smatrati da potječe iz tog djela jer se njezino zakonito porijeklo ne može utvrditi.

3.24.7.3. Trgovanje ljudima

Vlada Republike Hrvatske 15. prosinca 2004. godine donijela je Nacionalni program za suzbijanje trgovanja ljudima od 2005. do 2008. godine i prihvatila Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. i 2006. godinu. Nacionalnim programom, koji predstavlja strateški dokument, određeni su programski ciljevi u području suzbijanja trgovanja ljudima za četverogodišnje razdoblje dok operativni planovi po godinama utvrđuju mjere i aktivnosti za tijela državne uprave, nevladine udruge i međunarodne organizacije uključene u nacionalni sustav suzbijanja trgovanja ljudima u područjima koja se odnose na zakonodavni okvir, identifikaciju žrtava, otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, pomoći i zaštite žrtava, prevencije, obrazovanja, međunarodne suradnje i koordinacije aktivnosti. O provedbi mjera zacrtanih operativnim planom Nacionalni odbor podnosi godišnje izvješće Vladi Republike Hrvatske, a krajem tekuće godine donosi se operativni plan za narednu kalendarsku godinu.

Početak 2005. godine Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima je usvojio Protokol za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima u kojem je propisana procedura koju nadležna tijela moraju poštovati u postupku pružanja hitne pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima.

Vlada RH 30. rujna 2005. god. usvojila je Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom za razdoblje od 1. listopada 2005. do 31. prosinca 2007. godine, koji je pripremila Radna skupina za suzbijanje trgovanja djecom.

Tijekom 2005. godine Ministarstvo unutarnjih poslova identificiralo je 6 žrtava trgovanja ljudima, kojima je, u skladu s Protokolom za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima osiguran smještaj i pružena odgovarajuća medicinska, pravna i psihosocijalna pomoć.

U cilju suprotstavljanja i suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima Ministarstvo unutarnjih poslova RH u okviru međunarodne policijske suradnje, tijekom 2005. godine intenziviralo je aktivnosti s Interpolom, Europolom, te s SECI-regionalnim centrom za borbu protiv prekograničnog kriminala, kako u provedbi međunarodnih operativnih akcija, tako i u okviru realizacije ciljanih projekata u svezi suzbijanja trgovanja ljudima.

U prosincu 2004. godine ministar unutarnjih poslova, na temelju Zakona o strancima (NN broj: 109/03) donio je Uputu o načinu reguliranja boravka žrtvama trgovanja ljudima, kojom se žrtvama trgovanja ljudima može odobriti privremeni boravak u Republici Hrvatskoj. Do danas su izdane četiri privremene dozvole boravka žrtvama trgovanja ljudima.

Kazneni zakon RH člankom 175. uređuje kazneno djelo «trgovanje ljudima i ropstvo» čije su odredbe u potpunosti usklađene sa člankom 3. Protokola za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima UN-ove Konvencije protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta. Za napomenuti je da je u postupku iniciranje izmjena Kaznenog zakona kojima bi se trebalo sankcionirati i korištenje usluga žrtava trgovanja ljudima.

Uspostavljeno je sigurno, nacionalno sklonište za žrtve trgovanja ljudima koje se od ove godine u cijelosti financira od strane Vlade Republike Hrvatske, te alternativni siguran smještaj i ustanovljeni su prihvatni centri te organizirani mobilni timovi za neposrednu pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima.

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske je u listopadu 2005. godine organizirao veliku međunarodnu Konferenciju na temu borbe protiv trgovanja ljudima koja je okupila oko 150 eminentnih stručnjaka iz tijela državne uprave, organizacija civilnog društva i međunarodnih organizacija (UN, OESS, Europska komisija, IOM).

U svrhu prevencije trgovanja ljudima i informiranja javnosti o problemu trgovanja ljudima Ured za ljudska prava VRH, u kojem je tajništvo Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, od prosinca 2004. godine provodio je višemjesečnu veliku javnu kampanju pod nazivom «Zaustavimo trgovanje ljudima».

Operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima tijekom 2005. godine aktivno je sudjelovao u provedbi CARDS regionalnog projekta ICMPD-a pod nazivom "Implementacija strategije nacionalnog akcijskog plana za suzbijanje trgovanja ljudima u zemljama JI Europe".

Nacionalna strategija suzbijanja trgovanja ljudima tijekom 2005. godine sastojala se i u angažmanu vezanim za pripremu i provedbu CARDS regionalnog projekta Vijeća Europe pod nazivom " Jačanje policijskih sposobnosti protiv teškog kriminala u JI Europi" . S tim u svezi ističe se aktivnost u okviru provedbe tzv. "Modula 2" ovoga projekta, gdje je Međunarodna organizacija za migracije određena za koordinatora, a program je usmjeren na sustavnu edukaciju policijskih službenika u okviru područja suzbijanja trgovanja i krijumčarenja ljudi, te nezakonitih migracija.

U mjesecu srpnju 2005. godine Ministarstvo unutarnjih poslova RH u suradnji s misijom Međunarodne organizacije za migracije dovršilo je multimodularni projekt-trening za trenere na temu suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima namijenjenog za 26 policijskih službenika i 10 državnih odvjetnika. Ovim edukativnim projektom MUP-a RH i misije IOM-a iz RH (obuka trajala dvije godine) ukupno je na temu suzbijanja trgovanja ljudima educirano 1600 policijskih službenika.

Odobren je i projekt CARDS 2004 «Suzbijanje trgovanja ljudima».

U svibnju 2005. godine na trećem Samitu Vijeća Europe u Varšavi potpisana je Konvencija Vijeća Europe o suzbijanja trgovanja ljudima.

U 2006. godini posebna pažnja posvetit će se jačanju postojeće suradnje između tijela državne uprave, posebice Ministarstva unutarnjih poslova RH s Državnim odvjetništvom i nevladinim sektorom u provedbi zacrtane nacionalne strategije, te provedbi Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006.g.

3.24.7.4. Ilegalno posjedovanje i krijumčarenje oružja

U odnosu na prioritete aktivnosti planirane NPPEU-om za 2004. i 2005. godinu do sada je poduzeto sljedeće:

- unutar Ministarstva unutarnjih poslova inicirano je formiranje operativnog tijela koje će na nacionalnoj razini biti zaduženo za suzbijanje krijumčarenja i ilegalnog posjedovanja oružja, te operativno praćenje, nadzor i koordinaciju u vezi s tom problematikom;
- CARDS 2004 projekt "Suzbijanje ilegalne trgovine oružjem, streljivom i eksplozivom" je u fazi izrade projektne dokumentacije, izrađen je Project Fich koji je upućen DEK-u, a kroz isti se, između ostalog, planira izrada jedinstvene metodologije policijskog postupanja, te razvijanje neophodne infrastrukture;

- formirano je Nacionalno povjerenstvo za oružje i streljivo kroz koje će se definirati nadležnost pojedinih tijela, te osigurati učinkovita koordinacija i suradnja;
- okončana je izrada prijedloga novog Zakona o oružju koji će biti upućen u daljnju proceduru donošenja;
- ukazana je potreba za pristupanjem Europskoj konvenciji o kontroli stjecanja i posjedovanja vatrenog oružja od pojedinaca (ETS 101).

3.24.7.5. Krivotvorenje novca

U suradnji s Hrvatskom narodnom bankom će se nastaviti postupak stvaranja pravnih i institucionalnih pretpostavki za ustanovljavanje NAC-a (Nacionalni centar za analizu krivotvorenih novčanica EUR) i CNAC-a (Nacionalni centar za analizu kovanica EUR), što je obveza država članica EU prema Propisu Europskog vijeća broj 1338/2001 i 1339/2001.

3.24.7.6. Terorizam

Republika Hrvatska u proteklom razdoblju potpisala je i ratificirala svih 12 (dvanaest) Jedinstvenih antiterorističkih konvencija i protokola UN-a. Sve bitne odrednice navedenih konvencija i protokola ugrađene su u Kazneni zakon Republike Hrvatske.

Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenoga zakona (NN 105/04), dopunjen je članak 187. "Udruživanje radi činjena kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom", kojim je inkriminirano udruživanje u grupu s ciljem počinjenja terorističkih kaznenih djela i financiranje terorizma te naknadna pomoć počiniteljima, čime su konzumirane odrednice Međunarodne konvencije o sprječavanju financiranja terorizma (NN-Međunarodni ugovori, broj 16/2003, ratificirana 1. listopada 2003.g).

Ministarstvo unutarnjih poslova i dalje će raditi na jačanju kapaciteta i stručnoj izobrazbi policijskih službenika u borbi protiv terorizma i drugih kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, kao i potpisivanju sporazuma o razmjeni informacija i zajedničkoj borbi protiv međunarodnoga terorizma s onim državama s kojima to još nije učinjeno.

3.24.8. Suradnja na području droga

Vlada Republike Hrvatske je u travnju 2005. donijela zaključak da nositelji provedbe mjera iz *Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2004. godinu* nastave kontinuiranu provedbu istih i u 2005., kojima se predviđa implementacija posebnih programa na području prevencije ovisnosti o drogama, liječenja i resocijalizacije ovisnika o drogama, izobrazbe, međunarodne suradnje, aktivnosti policije, carine, pravosuđa i dr.

S obzirom da je u Republici Hrvatskoj na snazi Nacionalna strategija nadzora nad opojnim drogama, suzbijanja zlouporabe opojnih droga i pomoći ovisnicima o opojnim drogama u Republici Hrvatskoj, koju je Hrvatski sabor donio još 1996., Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga VRH je, radi usklađivanja iste s EU Strategijom za droge (2005.-2012.), početkom 2005. formirao Radnu skupinu za izradu Nacionalne strategije. Tijekom izrade novog dokumenta, održano je pet sastanaka Radne skupine kao i radionica u sklopu TAIEX-a, na kojoj su sudjelovali i priznati europski stručnjaci za izradu strateških dokumenata na području droga. Novi dokument pod nazivom Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj za 2006.-2012. prihvaćen je od strane Vlade RH te je isti upućen na usvajanje Hrvatskom saboru.

Na području smanjenja ponude, odnosno dostupnosti opojnih droga provodi se čitav niz aktivnosti od strane raznih društvenih subjekata, ponajviše od strane policije i carine. Za uspješnost provođenja mjera smanjenja ponude, odnosno da bi se efikasno suzbijalo krijumčarenje opojnih droga od strane organiziranih kriminalnih grupa, proizvodnja i preprodaja istih, potrebna je maksimalna angažiranost, te međusobna koordinacija i suradnja svih nadležnih institucija društva, poglavito državnih tijela Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva financija, Carinske uprave, Ministarstva pravosuđa, te Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. U tom smjeru nastaviti će se sa poticanjem na suradnju policijskih, carinskih i sudskih organa, kao i sudjelovanje u zajedničkim projektima u obliku zajedničkih istraga, istražnih timova, uspostave mreže razmjene informacija u svim područjima, treninga, seminara i sl.

Tijekom 2006. godine planira se započeti s provedbom programa CARDS 2004., pod nazivom “Jačanje kapaciteta RH usmjerenih na borbu protiv trgovine i zlouporabe droga” (“standard summary project fische“ je upućen Europskoj komisiji u svibnju 2005.), čiji je krajnji cilj borba protiv organiziranog kriminala kroz implementaciju prioritetnih područja iz Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2006.-2012. te uspostavljanje pune suradnje Republike Hrvatske s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA).

Ulazak u Reitox mrežu EMCDDA-a pretpostavlja ustrojavanje Nacionalne informacijske jedinice za droge, te je u tom smislu početkom 2005. izmijenjena Uredba o osnivanju Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, kojom je dan pravni temelj za ustrojavanje iste pri Uredu. U siječnju 2005. je Europskoj komisiji upućen i službeni zahtjev za članstvo RH u EMCDDA-u, a postupak je u tijeku.

Plan provedbe SSP

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Izraditi Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga u RH za 2006.-2009.	03/2006	Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske
Ustrojiti Nacionalnu informacijsku jedinicu za droge	06I/2006	Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade

		Republike Hrvatske
--	--	--------------------

3.24.9 CARINSKA SURADNJA

S obzirom na to da je sredinom 2005. godina proveden novi unutarnji ustroj i sistematizacija radnih mjesta u Carinskoj upravi, osnovana je Služba za nadzor unutar koje se nalaze Odjel za suzbijanje krijumčarenja-prijevara, Odjel za provjere, Odjel za droge, pranje novca i opasne tvari, Odjel za provjere, Odjel operativne tehnike, Odjel za upravljanje rizicima, unutar svoga djelokruga rada i proširenih ovlasti definirane novim Zakonom o carinskoj službi, koji će se isključivo baviti suzbijanjem i istraživanjem svih oblika kriminaliteta povezanih sa kršenjem carinskih propisa, a isto tako surađivati sa drugim tijelima državne uprave koje se bave ovim poslovima.

U skladu s tim, a temeljem Upute koju je, na osnovu čl. 10 Zakona o policiji, Ravnateljstvo policije Ministarstva unutarnjih poslova, unutar kojeg se nalazi i granična policija, potpisalo sa Carinskom upravom, određena je jedinstvena metodologija međusobne suradnje i koordiniranog djelovanja policijskih službenika, među kojima svoju ulogu imaju i policijski službenici koji rade na poslovima granične kontrole i ovlaštene carinski službenici. Ista suradnja nastavit će se i intenzivno razvijati kroz provođenje ciljanih aktivnosti i mjera operativnog djelovanja na cijelom carinskom području Republike Hrvatske putem mobilnih jedinica granične policije MUP-a RH i Odjela za suzbijanje krijumčarenja-prijevara CURH-a.

Uputom je obuhvaćeno područje razmjene informacija, korištenje podataka sadržanih u informacijskom sustavu i drugim evidencijama Carinske uprave, prikupljanje podataka kroz međunarodnu suradnju, izvidi kaznenih djela, prisilno zadržavanje prometnog sredstva, obavljanje poslova iz nadležnosti Carinske uprave na javnim prometnicama, podnošenje prijava o izvršenom prekršaju i privremeno oduzimanje predmeta zbog osnovane sumnje da je počinjen carinski prekršaj, dostava kaznenih prijava, kao i informiranje javnosti, čime je jasno razgraničeno područje djelovanja u sklopu operativnih akcija, a koje se tijekom 2005. godine pokazalo jako učinkovito.

Isto tako, prije poduzimanja svake ciljane operativne akcije sačinit će se plan i raspored sredstava i službenika kako bi se postojeća oprema i djelatnici što optimalnije raspoređivali.

Kako je usvojena Strategija integriranog upravljanja granicom, u sklopu CARDS 2001 IBM-međuagencijska suradnja, nastaviti će se sa izradom akcijskih planova, kako bi ista strategija bila što bolje i kvalitetnije primijenjena.

3.24.10. PRAVOSUDNA SURADNJA U KAZNENIM I GRAĐANSKIM STVARIMA

Sabor Republike Hrvatske je, s ciljem unapređivanja međunarodne pravosudne suradnje u kaznenim stvarima te u svrhu ubrzanja pravnih postupaka usmjerenih na sprječavanje,

otkrivanje i sankcioniranje teških oblika kriminala transnacionalnog karaktera, donio Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN178/04) koji se primjenjuje od 01.srpnja 2005.godine.

Vežano uz međunarodnu pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima u 2006. g. planira se okončanje postupka ratifikacije Drugog dopunskog protokola Europske konvencije o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima.

U cilju otvaranja neposredne komunikacije između Republike Hrvatske i Republike Austrije planira se ratifikacija Ugovora o dopuni Europske konvencije o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima.

Ovaj bilateralni ugovor poslužit će kao model suradnje u ovom području s drugim državama.

Republika Hrvatska će također analizirati program mjera za primjenu načela prilikom uzajamnog priznanja presuda u kaznenim stvarima, u cilju usuglašavanja nacionalnog zakonodavstva s pravnim standardima EU.

U svezi pravosudne suradnje u građanskim stvarima ističemo da je Hrvatski sabor dana 6.10.2005. godine donio Zakon o potvrđivanju Konvencije o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih dokumenata u građanskim ili trgovačkim stvarima (Haag, 15.11.1965.). Pristupanjem Republike Hrvatske navedenoj multilateralnoj Konvenciji poboljšat će se i olakšati ostvarivanje uzajamne pravne pomoći u građanskim i trgovačkim stvarima, pojednostaviti i ubrzati postupci te stvoriti odgovarajući mehanizmi kako bi se osiguralo da primatelj dokumenata bude dostatno i na vrijeme obaviješten o sudskim i izvansudskim dokumentima koji se dostavljaju u inozemstvo.

Jednako tako, u 2006. godini predviđa se pristupanje Konvenciji o izvođenju dokaza u inozemstvu u građanskim ili trgovačkim stvarima (Haag, 18.3.1970.). Na taj način olakšat će se postupak upućivanja i izvršenja zamolnica za izvođenje dokaza (saslušanje stranaka, svjedoka, vještačenje, pribavljanje podataka i obavijesti i dr.), i postići promicanje usklađivanja različitih načina koje države ugovornice primjenjuju u tu svrhu, te poboljšati uzajamna pravosudna suradnja u građanskim i trgovačkim stvarima.

3.25. ZNANOST I ISTRAŽIVANJE

3.25.1 KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Područje znanosti uređuje Zakon o znanosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03). Izmjenama i dopunama Zakona (NN br.105/04, 174/04) djelomično su uklonjene poteškoće u provedivosti pojedinih konkretnih zakonskih rješenja vezano za status zaposlenika u znanosti i istraživanju s obzirom na zatečeno stanje statusa u znanstvenom zvanju na dan donošenja Zakona. Također su detaljnije propisane odredbe koje se odnose na djelokrug rada Nacionalnog vijeća za znanost, Agencije za znanost i obrazovanje, postupak izbora za znanstvena zvanja te postupak vrednovanja znanstvenih organizacija.

Imenovani su članovi Nacionalnog vijeća za znanost. Nacionalno vijeće za znanost započelo je s radom početkom 2005. Izrađen je Prijedlog Nacrta Provedbenog plana strategije znanosti i tehnologije Republike Hrvatske koji je dostavljen Nacionalnom vijeću za znanost na raspravu i usvajanje.

Temeljem izmjena i dopuna Zakona doneseni su sljedeći provedbeni propisi u području znanosti:

- Poslovnik o radu Nacionalnog vijeća za znanost;
- Pravilnik o vrednovanju znanstvenih organizacija;
- Pravilnik o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora;
- Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama;
- Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Tijekom 2005. godine pristupilo se uspostavi Upisnika znanstvenika. Upisnik se vodi u elektroničkom obliku, pri čemu kao temelj za njegovu uspostavu služi aplikacija EZRA - baza podataka uspostavljena po prijašnjim propisima kao podrška Popisu znanstvenika i istraživača. U postojeću aplikaciju upisano je oko 10.700 znanstvenika i istraživača zaposlenih na znanstvenim organizacijama te još oko 2.800 doktora i oko 3.300 magistara znanosti. Od rujna 2005., ubrzano se radi na unosu podataka o znanstvenicima prema novom Zakonu i Pravilniku, a u tijeku je i realizacija raspisanog javnog natječaja za održavanje i izradu odgovarajuće aplikacije Upisnika znanstvenika.

Potpisan je Memorandum o razumijevanju između Republike Hrvatske i Europske zajednice o pristupanju Republike Hrvatske Šestom okvirom programu za istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti koji predstavlja korak bliže uključivanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Šesti okvirni program Europske zajednice za istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti.

Zakonodavni prioriteti u području znanosti:

- Ministarstvo radi na izmjenama i dopunama Zakona o znanosti i visokom obrazovanju, kao i usklađivanju podzakonskih akata.
- Najkasnije u prosincu 2005. Nacionalno vijeće za znanost treba započeti postupak vrednovanja znanstvenih organizacija, s ciljem davanja prijedloga ministru o izdavanju/uskraćivanju dopusnice ili upućivanja pisma očekivanja. Obzirom na broj znanstvenih organizacija upisanih u Popis znanstvenoistraživačkih pravnih osoba prema ranije važećim propisima, za očekivati je da će taj postupak trajati najmanje godinu dana.
- Tijekom 2006. Nacionalno vijeće za znanost će temeljem zahtjeva znanstvenih organizacija dati ministru prijedlog za izdavanjem ovlasti za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja (članak 34. Zakona).
- Izmjena Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija. Izmjene i dopune Zakona posebno bi se odnosile na dio koji obrazlaže priznavanje akademske razine u svrhu zapošljavanja u Republici Hrvatskoj gdje će posebnu razliku trebati istaknuti između reguliranih i nereguliranih profesija.

- Izrada strategije ugrađivanja općih direktiva Europske unije za regulirane profesije u nacionalno zakonodavstvo (Direktive 89/48EEZ, 92/51/EEZ i 99/42/EEZ), kao i posebne dijelove za određena zanimanja. Izmijenjeni Zakon bi trebao istaknuti razliku između akademskog i stručnog priznavanja, odnosno akademsko priznavanje staviti u nadležnost visokoškolske institucije na kojoj kandidat planira nastaviti svoje obrazovanje, a stručno priznavanje u nadležnost poslodavaca, odnosno u slučaju reguliranih profesija u nadležnost resornih ministarstava i krovnih strukovnih organizacija.

3.25.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA 2007. I 2008. (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Temeljem dokumenta *Znanstveno - tehnologijska politika RH*, Nacionalno vijeće za znanost usvojilo je sljedeće *srednjoročne prioritete* za znanost i tehnologijski razvitak:

- Temeljna istraživanja potaknuta stjecanjem novih znanja
- Zaštita okoliša i gospodarenje okolišem, razvoj krškog područja, Jadransko more, obala i otoci
- Poljoprivreda, biotehnologija, hrana
- Zdravlje
- Informacijsko-komunikacijske tehnologije
- Nanoznanosti, novi materijali, konstrukcije i proizvodni procesi
- Energija, alternativni i obnovljivi izvori energije, transport i sigurnost
- Društvene i humanističke znanosti i hrvatski identitet
- Socijalna integracija, odgoj i obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje.

U skladu s tim prioritetima Ministarstvo će do kraja 2005. godine raspisati javni poziv za prijavu programa i projekata, a pravila za prijavu utvrđena su na 14. sjednici Nacionalnog vijeća za znanost i objavljena na web-u Ministarstva.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nastavit će provedbu trajne mjere predviđene planom SSP-a koja se odnosi na izradu konkretnih planova i prijedloga suradnje RH i EU kako bi se ubrzao i iskoristio priljev know-how-a te pristup novim tehnologijama na području različitih gospodarskih grana.

Plan provedbe SSP-a

Mjera	Rok provedbe	Nositelj
Izrada konkretnih planova i prijedloga suradnje RH i EU kako bi se ubrzao i iskoristio priljev know-how-a te pristup novim tehnologijama na području različitih gospodarskih grana	trajno	MZOŠ
Prilagodba i izrada pokazatelja za praćenje statistike inovacija 2005. MZOŠ i DZS	trajno	MZOŠ

3.26. OBRAZOVANJE I KULTURA

3.26.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG

Budući da su obrazovanje, osposobljavanje i mladež prvenstveno u nadležnosti država članica Europske unije, nema potrebe za usklađivanjem s *pravnom stečevinom EU-a* na ovom području.

Predškolski odgoj je dio odgojno-obrazovnog sustava Republike Hrvatske. Uređen je Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN br. 10/97.) i brojnim općim zakonskim i posebnim propisima koji uređuju djelatnost predškolskog odgoja. Prema zakonskim odredbama doneseni su svi podzakonski akti, osim Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja koji je pripremljen za daljnji postupak donošenja. Tijekom 2006. očekuje se usvajanje ovog važnog dokumenta koji će omogućiti kvalitetniju provedbu predškolskog odgoja i naobrazbe.

U skladu s Akcijskim planom Desetljeća, sustavno se provode mjere za uključivanje djece pripadnika romske nacionalne manjine u predškolske programe.

Područje **osnovnoškolskog obrazovanja** uređeno je temeljnim zakonom tj. Zakonom o osnovnom školstvu (NN br. 59/90, 26/93, 7/96, 59/01 i 114/01) i općim zakonskim propisima koji reguliraju rad ustanova i radne obveze te posebnim propisima koji reguliraju specifične segmente u sklopu djelatnosti. Sukladno članku 10. navedenog Zakona utvrđeno je da se javne potrebe u osnovnom školstvu utvrđuju pedagoškim standardom osnovnog školstva u RH.

U 2005. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom školstvu, objavljen u Narodnim novinama br. 76/05.

Započeta je izrada Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda – HNOS-a. HNOS je završen za eksperimentalnu fazu primjene koji se u školskoj godini 2005./2006. provodi u 5% osnovnih škola (49) u Republici Hrvatskoj.

Provedena je edukacija učitelja, stručnih suradnika te ravnatelja za primjenu HNOS-a u osnovnim školama koje su uključene u eksperimentalni program.

Program ranog učenja i izborne nastave stranih jezika završen je preuzimanjem financiranja s lokalne razine i njime su u školskoj godini 2005./2006. obuhvaćene sve osnovne škole u RH.

Vezano za upis djece u osnovnu školu, donijet je Pravilnik o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta.

Prioriteti za 2006. godinu obuhvaćaju:

1. Donošenje novog Zakona o osnovnom školstvu
2. Donošenje podzakonskih akata

Vezano uz uvođenje i primjenu Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda (HNOS) potrebno je:

3. Vrednovati eksperimentalne faze primjene HNOS-a
4. Uvesti HNOS u sve osnovne škole u Republici Hrvatskoj
5. Educirati učitelje i stručne suradnike te ravnatelje za primjenu HNOS-a u svim osnovnim školama
6. Opremiti škole potrebnim nastavnim sredstvima i pomagalicama radi provođenja programa HNOS-a
7. Izraditi udžbenike usklađenih s HNOS-om

Na temelju HNOS-a, potrebno je izraditi Nacionalni nastavni uputnik (kurikulum) za osnovnu školu, početi s izradom Pedagoškog standarda osnovnog školstva u RH te s izradom Standarda za izradu mreže osnovnih škola te početi s provedbom programa koji se odnose na informatičko obrazovanje svih učitelja i stručnih suradnika.

Područje **srednjeg obrazovanja** uređeno je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju koji je donijet 5. srpnja 2005. godine (NN 19/92.,26/93.,27/93.,50/95.,59/01., 114/01. i 81/05.) kojim se kroz ugrađivanje vanjskog vrednovanja, partnerskog upravljanja, standardizaciju ispita na kraju školovanja u općeobrazovnim i četverogodišnjim strukovnim školama, definiranjem uvjeta rada nastavnika za djecu migranata (hrvatskih i drugih građana) željelo u prijelaznom razdoblju otvoriti sustav međunarodnim uvjetima obrazovanja i sustavu kvalitete.

To je temeljna podloga za kratkoročno utvrđeni cilj, izraditi krovni Zakon o školstvu, Zakon o obrazovanju odraslih i Zakon o strukovnom obrazovanju kao dijelovima sustava.

Osvremenjivanje procesa u srednjem školstvu teče u više pravaca, kroz različite podzakonske akte, stručne nacрте i pripreme, ustanovljavanje institucija i njihovih pravnih akata, osnivanje stručnih i radnih povjerenstava, međuresornu i partnersku suradnju.

Jedna je od zadaća bila uskladiti i otvoriti sustav za prekogranične usluge, što će biti detaljnije prikazano u sljedećoj točki.

U proteklom razdoblju najvažnije je zabilježiti osnivanje institucija čijim će radom biti osvremenjivan i reformiran sustav srednjeg obrazovanja kroz dugoročno razdoblje i uspostavu legislativnih okvira za njihovo strateško i usklađeno djelovanje.

Osnovana je Agencija za strukovno obrazovanje, donijet je njen Statut i u tijeku je kadrovsko ekipiranje.

Zavod za školstvo je u procesu redefiniranja svoga Zakona i Statuta, izrađen je prijedlog Pravilnika o stručnom usavršavanju i napredovanju srednjoškolskih nastavnika, sadržajno je osvremenjen vremenik natjecanja učenika i usavršavanja nastavnika, a vremenik natjecanja za učenike sadrži naglašeniju komponentu timskog, projektnog i kreativnog rada.

Osvremenjuje se niz od 30 planova i programa za četverogodišnje strukovne škole s jednoobraznom metodologijom koja bi u prijelaznom razdoblju trebala podići razinu suvremenih znanja i razvoju vještina nužnih tržištu rada i brzom prilagodbi promjenama na tržištu radne snage.

Izrađen je novi Zakon o udžbenicima koji je u proceduri.

Izrađen je izmijenjen i dopunjen Pravilnik o načinu ostvarivanja programa naukovanja i stručnog osposobljavanja za vezane obrte s pojašnjenjima u primjeni.

Definirane su nadležnosti resornih ministarstava za rad strukovnih škola s obrtničkim programima.

Izrađena je i donijeta zajednička Odluka o upisu učenika u I. razred za 2005/06. prema utvrđenim potrebama lokalnih zajednica i gospodarstva s kvalitativnim pomakom na usuglašenosti o upisnim kvotama i programima.

S radom i intenzivnim pripremama započeo je Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje u realizaciji projekta Državna matura, provedbom nacionalnih ispita u cilju razvoja samovrednovanja, a ozakonjen Zakonom o nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje. U okviru priprema projekta Državne mature u strukovnim školama obavljani su razgovori s predstavnicima poslodavaca i lokalne uprave, kako bi se efikasnije pristupilo fazi izrade izlaznih kompetencija po završetku strukovnog obrazovanja.

Obavljen je niz pravnih predradnji koje će uokviriti rad stručnih timova na reformiranju strukovnog obrazovanja.

Izvršeno je financijsko planiranje opremanja strukovnih programa, stručnog usavršavanja nastavnika, rada razvojnih službi (Agencije i Zavoda).

U 2005. izdvojena su bitno povećana decentralizirana sredstva za financiranje kapitalnih projekata (57, 40%) u odnosu na 2004.

U dijelu decentraliziranih rashoda za financiranje materijalnih i financijskih rashoda povećana su tijekom 2005. za 6, 25% u srednjem školstvu.

Izrađena je stručna podloga Zakona o obrazovanju odraslih i nacrt samog Zakona koji bi trebao biti usvojen do kraja 2005.

Osigurana su financijska sredstva za nastavak rada na projektu opismenjavanja: „Za Hrvatsku pismenost - put do poželjne budućnosti“.

Sadržajno i ciljano se nastavlja s osuvremenjivanjem nastavnih planova i programa strukovnih škola.

U tijeku je izrada baze podataka kao podloge planiranom operativnom informacijskom sustavu (VETIS).

MZOŠ u suradnji s drugim ministarstvima i ostalim dionicima radi na izradi kurikuluma i standarda srednjoškolskih programa strukovnog i općeobrazovnog područja.

Izvršena su imenovanja članova stručnih povjerenstava za definiranje poželjnih izlaznih kompetencija za suvremeno tržište rada.

Aktivnom suradnjom s drugim institucijama ostvareni su pomaci na području profesionalnog orijentiranja, usmjeravanja i vođenja u karijeri učenika i odraslih korisnika u smislu snimke stanja.

Zakonodavne mjere predviđene za 2006. godinu

U području *srednjoškolskog obrazovanja* predviđa se izrada nacrtu Zakona o školstvu, Zakona o strukovnom obrazovanju i izrada Pravilnika o praćenju, vrednovanju, ocjenjivanju i samoocjenjivanju učenika, izrada prijedloga Pedagoškog standarda u srednjim školama, prilagodba Pravilnika o normi na temelju programskih i drugih zakonskih promjena i donošenje Statuta Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje.

Područje *visokog obrazovanja* uređeno je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 105/04, 174/04). Zakon predstavlja okvir za reformu visokih učilišta i provedbu načela Bolonjske deklaracije koja predviđa usklađivanje visokoškolskih sustava u cilju stvaranja Europskog prostora visokog obrazovanja do 2010. Sukladno Zakonu Sabor RH donio je Odluku o imenovanju predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, 3. prosinca 2004.

Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje u razdoblju od siječnja do lipnja 2005. vrednovalo je nove studijske programe visokih učilišta koji su doneseni u skladu s Bolonjskim procesom.

Na temelju preporuke Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje ministar je izdao dopusnice, pisma očekivanja, rješenja o uskraćivanju dopusnica.

Doneseni su podzakonski akti potrebni za provedbu Zakona i to:

- Pravilnik o mjerilima i kriterijima za vrednovanje kvalitete i učinkovitosti visokih učilišta i studijskih programa,
- Pravilnik o mjerilima i kriterijima za osnivanje visokih učilišta,
- Pravilnik o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju,
- Pravilnik o vođenju evidencija o studentima visokih učilišta,
- Pravilnik o sadržaju studentske isprave.

Zakonodavne mjere predviđene za 2006. godinu

Kratkoročno se planira izrada akata potrebnih za provedbu Zakona i to: Zakon o stručnim i akademskim nazivima, Zakon o pravima redovitih studenata, imenovanje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

Financiranje znanosti i visokog obrazovanja sukladno odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju započet će 1. siječnja 2006. godine (Projekt *Lump sum*). Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje će krajem 2005. i početkom 2006. godine vrednovati nove studijske programe visokih učilišta za poslijediplomske specijalističke studije te doktorske studije koji su doneseni u skladu s Bolonjskim procesom.

3.26.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA – PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Dokument o Pristupnom partnerstvu s Hrvatskom kao srednjoročni prioritet na području obrazovanja i usavršavanja navodi potrebu jačanja napora na stvaranju modernog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Također je predviđena izrada Zakona o strukovnom obrazovanju radi usklađivanja strukovnog obrazovanja s europskim školskim sustavom.

Na području **osnovnoškolskog obrazovanja** u 2007./2008. godini planira se završetak izrade podzakonskih akata koji proizlaze iz Zakona o osnovnom školstvu, donošenje Pravilnika o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju.

Planira se primjena Nacionalnog nastavnog uputnika (kurikuluma) za osnovnu školu u svim osnovnim školama te povećanje broja osnovnih škola koje rade u jednoj smjeni i ukinuće nastave u tri smjene.

Vezano uz pružanje prekograničnih usluga, planira se zakonsko reguliranje prekograničnih usluga i provođenje programa.

Na području **srednjoškolskog obrazovanja** planira se izrada metodologije praćenja stanja u školama i evaluacija stupnja opremljenosti škola za izvođenje postojećih programa, osobito za vezane obrte i trogodišnja strukovna područja, stupanj stručnih kompetencija nastavnika, uvjete rada, iskorištenost opreme u centrima Novih tehnologija, informatičku pismenost nastavnika, učenje stranih jezika.

Nastavilo bi se raditi na stvaranju jedinstvene, operativne i interaktivne baze podataka koja bi služila unaprjeđivanju partnerskih odnosa u planiranju i upravljanju, kao i u profesionalnom usmjeravanju i vođenju korisnika obrazovnog procesa.

Agencija za strukovno obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje i Zavod za školstvo će biti operativna snaga u realiziranju strateških ciljeva, počevši od osmišljavanja i organizacije sektorske analize koja bi trebala partnerskim radom donijeti okvir obrazovnih potreba na temelju kojih bi se mogle zajednički definirati obrazovni standardi kao podloga Nacionalnom kvalifikacijskom okviru, a potom i sadržajnom redefiniranju nastavnih planova i programa strukovnih škola.

Potrebno je razvijati međuresornu suradnju u strukovnom školstvu, a posljedično tome i ulaganje u obrazovni sustav kroz zajedničke akcijske planove rada u okvirnoj nacionalnoj strategiji razvoja, intenzivirati stručno usavršavanje nastavnika u pravcu aktivnog i uspješnog uključivanja u međunarodne projektne natječajne procedure i obvezu suradnje s lokalnom zajednicom, pravilnim i stručnim evaluiranjem rada sustavno i osmišljeno omogućiti individualni razvoj (osobni, školski, lokalni)

Planira se izrada:

- Pravilnika o ocjenjivanju i samoocjenjivanju učenika;
- Pravilnika o provedbi državne mature;
- Pravilnika o vanjskom vrednovanju škola;
- Prijedloga mreže obrazovnih programa i institucija kao rezultata snimke stanja, potreba, teškoća i očekivanja u partnerskom radu kao konačnog rezultata jasno utvrđenog kriterija sistematizacije obrazovnih programa iz koje izlazi i Nacionalni kvalifikacijski okvir (objedinjavanje obrazovnih programa po područjima rada s mogućim prijedlogom zajedničkog modela za strukovne škole koji otvaraju sustav i čine ga primjenjivijim);
- Pravilnika kojim se uređuje srednjoškolsko obrazovanje odraslih kao i
- stvaranje baze podataka o programima i institucijama obrazovanja odraslih;
- redefiniranje programa za obrazovanje odraslih, usklađivanje s novim očekivanjima tržišta rada i zakonske podloge;
- aktivno uključivanje u međunarodne programe Leonardo i Socrates.

Na području **visokog obrazovanja** novim načinom financiranja povećao bi se udio BDP-a za obrazovanje sa 4,4% na 4,9% do 2010. godine. Redoviti izdaci za kvalitetno obrazovanje, ubrajajući plaće, kao omjer javnih izdataka za školovanje do visokoškolskog stupnja, iznositi će najmanje 13% do 2010. godine.

Pravno integriranje sveučilišta završiti će se najkasnije do 31. prosinca 2007. godine.

Sastavnice sveučilišta trebaju djelovati jedinstveno i usklađeno, prvenstveno u akademskim pitanjima, financijskom poslovanju i investicijama, utvrđivanju znanstvenoistraživačkih prioriteta te u međunarodnoj suradnji.

Do 2006. godine uspostaviti će se sustav jamstva kvalitete u visokoobrazovnom sustavu RH. Dugoročni cilj je postupnim povećanjem proračunskih i izvanproračunskih izdvajanja za znanost i visoko obrazovanje doseći stupanj izdvajanja u razvijenim europskim zemljama, uvesti međunarodno uvriježen sustav vrednovanja znanstvenog i visokostručnog rada te osposobiti kadrove za trajno praćenje i evaluaciju znanstvenog i visokostručnog rada prema svjetskim standardima.

Do 2010. godine cilj je povećati ukupan broj diplomanata visokih učilišta za 30%, a broj nastavnika za 20-25%.

Do početka ak. god. 2010/2011. uspostaviti dvojni (binarni) sustav te mrežu sveučilišnih i stručnih studija:

- do 2010. godine provesti vanjsko vrednovanje kvalitete visokoškolskih programa i ustanova uz usporediv razvoj jedinica za jamstvo kvalitete na visokim učilištima,

- do 2010. godine povećati udio privatnoga sektora u visokom školstvu.

3.26.3. OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE

3.26.3.1. Programi zajednice u području obrazovanja i politike za mlade

U području politike za mlade nastavlja se s provedbom Nacionalnog programa djelovanja za mlade (dalje: NPDM) koji je usvojila Vlada RH u siječnju 2003. i čija je realizacija predviđena u razdoblju od 5 godina. Za koordinaciju provedbe NPDM-a i politike prema mladima u širem smislu zaduženo je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. U 2005. održana je prva Nacionalna konferencija za mlade «Mladi i društvo u tranziciji» s ciljem unošenja više razine sustavnosti i učinkovitosti u provođenju NPDM-a. Uz aktivno sudjelovanje predstavnika mladih na Konferenciji, usvojeni su zaključci kojima su određene prioritetne mjere iz NPDM-a čija se realizacija očekuje u razdoblju od dvije godine. Provedbu mjera će slijediti Operativni plan u čijoj izradi sudjeluju povjerenici za mlade iz resornih tijela državne uprave, predstavnici znanstvenih institucija i predstavnici mladih. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izradilo je objedinjeno izvješće svih nositelja mjera iz NPDM-a o dosadašnjoj provedbi. Izvješće je usvojio Savjet za mlade - međuresorno, stručno i savjetodavno tijelo Vlade čija je zadaća sudjelovanje u koordinaciji provedbe i evaluaciji NPDM-a. Predloženo je da se članovi Savjeta za mlade imenuju na razdoblje od tri godine, umjesto dosadašnjeg razdoblja od jedne godine.

Prioriteti za 2006. godinu u području politike za mlade su:

1. osnivanje informativnih centara za mlade (Rijeka i/ili Zagreb i/ili Pula i/ili Split),
2. provedba pilot projekta – osnivanje makroregionalnog i multifunkcionalnog centra za mlade (Pula i/ili Rijeka),
3. definiranje pojmova «udruga mladih i za mlade», «nacionalna udruga mladih i za mlade» i «krovna organizacija mladih»,
4. jačanje uloge povjerenika za mlade u tijelima državne uprave i njihova edukacija,
5. organizacija regionalnih konferencija s ciljem poticanja provedbe NPDM-a na lokalnoj razini,
6. kontinuirana edukacija i supervizija voditelja klubova mladih,
7. organizacija nacionalne konferencije za mlade s ciljem unapređenja i poticanja provedbe politike za mlade na državnoj razini.

VIII.

IX.

X.

XI. **Pristupno partnerstvo**

Za uključivanje Republike Hrvatske u punopravno članstvo Programa MLADI (Youth) Europske komisije nadležno je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, Uredom za udruge Vlade RH i Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva. Punopravno članstvo predviđeno je za 2007. kada će započeti provedba novog Programa MLADI. U procesu priprema, koje su započele, određeni su daljnji koraci:

- Identificiranje institucije u kojoj će biti smještena agencija;
- Identificiranje kontakt osobe za osnivanje agencije koja će biti zadužena za pripremu;
- Definiranje projekta tehničke pomoći i plan rada agencije u fazi uspostave.

U 2006. predviđena je provedba aktivnosti vezanih uz projekt tehničke pomoći te širenje informacija o Programu MLADI među udrugama mladih i za mlade i podržavanje i omogućavanje njihove edukacije u području primjene Programa MLADI.

3.26.3.2. Obrazovanje djece radnika migranata

U *osnovnoškolskom obrazovanju*, obrazovanje djece radnika migranata za sada nije regulirano propisima u Republici Hrvatskoj.

Jedino je Zakonom o osnovnom školstvu u članku 37. regulirana obveza osnovnih škola pružanja posebne pomoći djeci građana Republike Hrvatske koji se vraćaju iz inozemstva. Ta odredba obvezivala je Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa da školama koje imaju učenike povratnike odobri dodatne sate za učitelje koji će pružiti pomoć tim učenicima.

Prioritet za 2006. godinu je donošenje novog Zakona o osnovnom školstvu u kojem će se regulirati školovanje djece migranata.

Na području *srednjoškolskog obrazovanja*, u 2005. donesena je Odluka o elementima i kriterijima za upis u I. razred, a u točkama III. i XIV. utvrđeno je obrazovanje stranih državljana i djece povratnika iz inozemstva.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu propisao je obveze standardizacije i vanjskog vrednovanja postignuća u obrazovnom procesu, čime je otvorena poveznica s mogućnostima obrazovanja djece migranata, što je jedan od prioriteta u pružanju prekograničnih usluga, a temeljen na očekivanjima EU.

Članak 79. stavak prvi istoga Zakona uređuje pitanje školovanja djece hrvatskih državljana u inozemstvu i rad hrvatskih nastavnika u inozemnim školama.

Članak 9. i 23. istoga Zakona uređuje mogućnosti odvijanja nastavnog procesa u hrvatskim javnim školama na stranim jezicima, kao i mogućnost eksperimentalnog rada u nastavi, što omogućava organizaciju nastave na više stranih jezika u strukovnom školstvu, primjera radi i pravo rada u nastavi na jezicima nacionalnih manjina.

U eksperimentalnoj fazi je jedna srednja strukovna škola s višejezičnom nastavom a jedna gimnazija ima međunarodnu maturu.

Povećao se broj škola s programima na jezicima manjina (češki, talijanski, mađarski, srpski)

Kratkoročni prioriteti za 2006. obuhvaćaju:

1. Izradu stručne podloge za temeljni Zakon o školstvu
2. Izradu nacrtu Zakona o strukovnom obrazovanju ili implementaciju dopune uvjeta za djecu migranata u postojeći Zakon o srednjem školstvu;
3. Implementaciju uvjeta obrazovanja za djecu povratnika iz inozemstva zakonskom dopunom ili posebnim pravilnikom;

U nacrtu je Zakon o obrazovanju odraslih koji sadrži pravo na obrazovanje i usavršavanje stranih državljana kao i na priznavanje inozemnih kvalifikacija. Njegovo se donošenje planira krajem 2005. ili početkom 2006. godine.

3.26.4. KULTURA

Tijekom 2005. u području zaštite kulturne baštine ratificirana je Konvencija o zaštiti nematerijalne kulturne baštine („Narodne novine“ - Međunarodni ugovori 05/05) te je u zakonodavnu proceduru upućen Zakon o potvrđivanju Drugog protokola uz Konvenciju za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba iz 1954.

Budući da na području kulturne politike nema potrebe za usklađivanjem s ciljevima Zajednice, vezano uz program *Culture 2000* Ministarstvo kulture poduzelo je niz akcija za pripremu sudjelovanja u ulozi pridruženih partnera. Punopravno sudjelovanje Republike Hrvatske očekuje se u okviru programa *Kultura 2007*.

Ministarstvo kulture odredilo je smještaj Kulturne kontaktne točke i njezino osposobljavanje. Kulturna kontaktna točka osnovana je pri Ministarstvu kulture u Upravi za međunarodnu kulturnu suradnju, unutar Odjela za europsku suradnju i integracije, 1 zaposlenik iz Odjela za EU suradnju i integracije.

Hrvatska kulturna kontaktna točka povezala se s kontakt točkama drugih država članica i država kandidata te je pristupila mreži ostalih kontaktnih točaka sastankom u Luxembourg, za vrijeme predsjedanja Luxembourgom Europskom unijom (31. svibnja - 3. lipnja 2005.).

Ministarstvo kulture je iskazalo interes za korištenje PHARE sredstava kao oblika sufinanciranja sudjelovanja u okviru programa *Kultura 2007*. Stoga se ističe važnost provjeravanja vremenskog rasporeda sljedećih krugova programiranja za PHARE program radi pravovremenog planiranja sredstava za sufinanciranje. U cilju dobivanja informacija o postojećim kapacitetima i planovima Republike Hrvatske vezano uz sudjelovanje u programu, Ministarstvo kulture dostavilo je Europskoj komisiji neformalnu informaciju o načinu na koji Republika Hrvatska financira kulturnu suradnju na nacionalnoj razini. Pismo namjere Ministarstva kulture o sudjelovanju u programu *Kultura 2007*. upućeno je glavnom direktoru DG EAC-a Nicolausu van der Pasu.

3.27. OKOLIŠ

3.27.1. KRATKOROČNI I SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Otvaranjem pregovora o pristupanju Europskoj uniji, u okviru kojih okoliš predstavlja jedno od najzahtjevnijih pravnih područja, značajno su pojačane aktivnosti na ostvarivanju kratkoročnih i srednjoročnih prioriteta utvrđenih Pristupnim partnerstvom za sektor Okoliš. U razdoblju od studenog 2004. godine do prosinca 2005. godine doneseno je devet novih zakona: Zakon o zaštiti zraka i Zakon o otpadu (studen 2004.), Zakon o zaštiti prirode i Zakon o genetski modificiranim organizmima (svibanj 2005.), Zakon o šumama i Zakon o šumskom reprodukcijском materijalu (studen 2005.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (prosinac 2005.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (prosinac 2005.) i Zakon o kemikalijama (prosinac 2005.). U postupku donošenja su mnogi provedbeni propisi te provedba drugih mjera iz NPPEU 2005.

U 2006. planira se dovršiti izrada i usvajanje svih propisa prenesenih iz 2005. godina te izrada propisa predviđenih za 2006. godinu, što uključuje i donošenje novog Zakona o zaštiti okoliša koji će osigurati daljnji razvoj horizontalnog zakonodavstva. Kod većine podsektora uglavnom se planira završiti proces usklađivanja s 2007. godinom. U 2006. godini donijet će se Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i osnova Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske.

Praćenju napretka Republike Hrvatske u procesu pristupanja EU pridonosi provedba projekta Opće uprave za okoliš Europske komisije (DG ENV) *Podrška procesu pridruživanja država kandidatkinja* (provedba u tijeku) u okviru kojeg su izrađene tablice usklađenosti i provedbeni upitnici za oko 70 direktiva poglavlja Okoliš (9 potpoglavlja). Izrađeno je prvo izvješće o napretku, a projekt će trajati do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Projekti iz programa CARDS značajna su podrška procesu pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. U tijeku je provedba projekta CARDS 2002 *Strategija približavanja zakonodavstvu EU u području zaštite okoliša*, a uskoro počinje provedba projekta CARDS 2003 *Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva o vodama s relevantnim EU zakonodavstvom*. U okviru tih projekata izradit će se i indikativne procjene troškova prilagodbe, investicijski programi i financijski planovi za odabrane troškovno zahtjevne direktive u sektorima: otpad, zrak, vode i integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja (IPPC direktiva).

Provedbom projekta CARDS 2004 *Podrška daljnjem usklađivanju zakonodavstva s pravnom stečevinom EU* u 2006./2007. godini ojačat će se prihvatne sposobnosti na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini za pripremu i provedbu investicijskih projekata i izradu financijskih strategija. U tijeku je priprema/provedba i drugih CARDS projekata (vidjeti Horizontalno zakonodavstvo, Gospodarenje otpadom, Upravljanje vodama).

Provedbom projekta Prioritetni investicijski okolišni program /PEIP/ unutar Regionalnog programa obnove okoliša u jugoistočnoj Europi (REReP), također se pridonijelo osposobljavanju za identifikaciju i utvrđivanje prioriteta te izradu prijedloga investicijskih projekata poglavito na lokalnoj razini. Izrađena je i nova lista prioritetnih investicijskih projekata Hrvatske (otpad, vode, zrak) i predstavljena na Regionalnom sastanku PEIP-a u Bruxellesu u rujnu 2005. godine. Jačanju osposobljenosti inspekcije zaštite okoliša (kratkoročni prioritet) pridonijela je provedba projekta unutar REReP-a, a u tom pogledu podršku će dati i provedba odobrenog projekta u okviru novog predpristupnog programa pomoći PHARE 2005.

Podršku ostvarivanju kratkoročnih i srednjoročnih prioriteta iz Pristupnog partnerstva, pružit će i PHARE Horizontalni program vezan za zaštitu okoliša i proširenje pokrenut od Europske

komisije u 2005. godini za države pristupnice i države kandidatkinje (Bugarska, Rumunjska, Hrvatska i Turska). Program se odnosi na daljnju podršku sudjelovanju inspekcije zaštite okoliša u radu IMPEL i ECENA (prije BERCEN) mreže, razvoj sposobnosti za učinkovito korištenje izvora financijskih sredstava te jačanje sposobnosti za provedbu pravne stečevine EU na lokalnoj i regionalnoj razini.

U prvoj polovici 2005. godine provedene su vrlo intenzivne aktivnosti vezane uz predpristupni program pomoći ISPA 2005/2006. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) je u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (MPŠVG), Upravom za vodno gospodarstvo izradio Nacionalnu ISPA strategiju za sektor okoliš (otpad, vode, zrak) s indikativnom listom prioriternih projekata; predane su tri aplikacije za sufinanciranje provedbe projekata (područje: vodoopskrba i odvodnja i gospodarenje otpadom) od kojih su dvije podržane od Europske komisije. Također je podnesen zahtjev za tehničku pomoć za izradu strateškog dokumenta za novi predpristupni program pomoći IPA i pripremu projekata iz indikativne liste. Time se planiraju iskoristiti ukupna sredstva alocirana Republici Hrvatskoj za sektor okoliš iz programa ISPA 2005/2006 u iznosu od 30 milijuna eura. Republika Hrvatska će sufinancirati provedbu investicijskih projekata i projekata tehničke pomoći sa 16,8 milijuna eura, što uključuje i povrat zajma EBRD-u od strane krajnjeg korisnika. Sredstva iz ISPA programa nisu dostatna s obzirom na potrebe tako da su bitno smanjeni zahtjevi za ISPA tehničku pomoć. Indikativna lista projekata u Nacionalnoj ISPA strategiji jasno ukazuju na potrebu za velikim investicijama u području pročišćavanja otpadnih voda, vodoopskrbe i gospodarenja otpadom, a time i potrebu daleko veće alokacije sredstava za sektor okoliš iz predpristupnih fondova EU, uz osiguranje potrebne tehničke pomoći iz EU programa i/ili bilateralne pomoći te domaćih izvora.

U 2005. godini istovremeno se radilo na pripremi i donošenju potrebnih sporazuma, operativnih smjernica i priručnika o procedurama za propisnu i učinkovitu provedbu ISPA projekata te svim ostalim dokumentima i aktivnostima nužnim za dobivanje akreditacije za provedbu programa ISPA po decentraliziranom modelu (Decentralized Implementation System – DIS).

U pogledu daljnjeg povećanja ulaganja u infrastrukturne projekte iz domaćih izvora, treba istaknuti pokretačku ulogu Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kao dopunskog izvora sredstava za financiranje projekata, programa i sličnih aktivnosti u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije. Pokretanjem sanacije 163 odlagališta komunalnog otpada u 2004. godini, za što će Fond ukupno izdvojiti 1.300 milijuna kuna bespovratnih sredstava, može se reći da je učinjen do sada najveći iskorak u području gospodarenja otpadom. Predviđeno izdvajanje Fonda za razdoblje 2006. – 2015. godina iznosi 2.405 milijuna kuna. U programu sufinanciranja Fonda su i druge aktivnosti u području gospodarenja otpadom (vidjeti podpoglavlje Gospodarenje otpadom). U tijeku je (studeni 2005.) i obrada natječaja Fonda za financiranje projekata energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te projekata kojima se potiče smanjenje emisija u okoliš i čistija proizvodnja dodjelom povoljnih zajmova i subvencioniranja kamata. Predviđeno je da Fond osigurava određena sredstva i za sufinanciranje investicijskih projekata za koje će se tražiti bespovratna sredstva iz predpristupnih fondova.

Nastavlja se uvođenje novih naknada za zaštitu okoliša, nakon naknada koje Fond prikuplja temeljem Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (2003.), što također predstavlja daljnji važan iskorak u stvaranju novih izvora financiranja zaštite okoliša. U 2005. godini uvedene su nove namjenske naknade u području ambalažnog otpada, a planira se daljnji razvoj naknada za zbrinjavanje proizvoda kada postanu otpad (temeljem Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i propisa u području gospodarenja otpadom koji će se donijeti). Planira se uvođenje i naknade na emisije CO₂, a od 1. siječnja 2006. godine plaćat će se i naknada na uvoz tvari koje onečišćuju ozonski sloj.

Poglavito radi učinkovite provedbe mnogobrojnih i rastućih aktivnosti vezanih uz predpristupne fondove i ukupan proces pridruživanja EU, u nadležnim tijelima državne uprave, primjerice MZOPUG, MPŠVG izvršene su promjene u ustrojstvu i osnovane su jedinice za provedbu projekata iz PHARE i ISPA programa. U ministarstvima, Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Agenciji za zaštitu okoliša i Državnom zavodu za zaštitu prirode nastavljaju se aktivnosti na jačanju administrativnih sposobnosti primanjem novih službenika i njihovog stručnog usavršavanja putem seminara, programa obuke, radionica u zemlji i inozemstvu. Najveće povećanje broja zaposlenih u 2005. godini planira se ostvariti u MZOPUG-u, a u narednom razdoblju određenje je značajno jačati druge institucije u zaštiti okoliša (vidjeti poglavlje IV. Jačanje administrativnih sposobnosti). Tom procesu značajno pridonosi provedba projekata tehničke i financijske pomoći Europske unije. Predviđenim povećanjem broja službenika, njihovim stručnim osposobljavanjem te unapređivanjem organizacije rada nadležnih institucija osigurat će se bolji tijek provedbe tih projekata.

3.27.2. HORIZONTALNO ZAKONODAVSTVO

Temeljni zakon koji uređuje područje zaštite okoliša je Zakon o zaštiti okoliša (NN 82/94 i 128/99).

Novi Zakon o zaštiti okoliša donijet će se 2006. godine. Njime će se zaštita okoliša u Republici Hrvatskoj urediti sukladno pravnim propisima EU-a i odgovarajućim međunarodnim sporazumima:

Pristup javnosti informacijama o okolišu i sudjelovanje javnosti u izradi planova i programa o okolišu uskladit će se s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija) te odgovarajućim Direktivama (2003/4/EZ i 2003/35/EZ). Pristup javnosti informacijama o okolišu te svijest javnosti o problemima okoliša ojačat će se provedbom projekta *Provedba zahtjeva okolišnog acquis-a (zakonodavstva) u vezi s pristupom informacijama o okolišu i sudjelovanjem javnosti u postupcima izdavanja odobrenja u području zaštite okoliša*, kojega će financirati nizozemsko Ministarstvo stanovanja, prostornog uređenja i okoliša, a provedba će trajati 24 mjeseca.

Postupak procjene utjecaja na okoliš na razini pojedinačnog zahvata uskladit će se s Direktivama 97/11/EZ i 85/337/EEZ. Posebna pažnja posvetit će se unapređenju metodologije za što će se koristiti projekt CARDS 2003 Provedba smjernica i obuka o procjeni utjecaja na okoliš, čija je provedba započela sredinom 2005. godine.

Propisat će se postupak procjene utjecaja na okoliš planova, programa, strategija i zakonodavstva (strateška procjena utjecaja na okoliš) u skladu s Direktivom 2001/42/EZ i Protokolom o strateškoj procjeni UN konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo konvencija) koji je Republika Hrvatska potpisala 2003. godine. Za odabir postupaka i metodologija koristit će se projekt CARDS 2003 - Procjena utjecaja razvojnih strategija na okoliš, čiji početak provedbe je predviđen početkom 2006. godine.

Ekološka dozvola za nove i postojeće industrijske tvrtke uvest će se u skladu s IPPC direktivom 96/61/EZ, koja će se koristiti i za propisivanje obveze uvođenja Sustava neovisnog ocjenjivanja i upravljanja okolišem (EMAS) u te tvrtke. U tu svrhu koristit će se određene aktivnosti projekta CARDS 2002 Strategija približavanja zakonodavstvu EU na području zaštite okoliša, čija provedba je započela u lipnju 2004. godine.

Područje planova intervencija uskladit će se s odredbama Direktive 96/82/EZ (Seveso II).

Upravljanje informacijama o okolišu, monitoring okoliša i izvješćivanje uredit će se u skladu s Direktivom o standardiziranju i racionaliziranju izvješća o provedbi određenih direktiva koje se odnose na okoliš (91/692/EEZ).

Pitanje odgovornosti za štetu u okolišu u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu urediti će se sukladno Direktivi 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete na okolišu. U svrhu uređivanja ovog pitanja formira se radna skupina s predstavnicima različitih službi MZOPUG-a te predstavnika Ministarstva pravosuđa, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Ministarstva financija. Daljnje aktivnosti biti će dogovorene s radnom skupinom uz podršku programa CARDS 2002 Strategija približavanja zakonodavstvu EU na području zaštite okoliša.

Temeljem Zakona o zaštiti okoliša, u 2007. i 2008. godini donijet će se svi potrebni provedbeni propisi. Novi Zakon o zaštiti okoliša bit će potpuno usklađen s Direktivom o pravu na pristup informacijama o okolišu (2003/4/EZ) dok će se zahtjevi iz ostalih navedenih direktiva potpuno ugraditi u domaće zakonodavstvo usvajanjem gore navedenih provedbenih propisa.

Također se planira potvrđivanje (ratifikacija) Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Arhuška konvencija).

Agencija za zaštitu okoliša izradit će do travnja 2006. godine Izvješće o stanju okoliša. Do kraja 2006. godine izradit će se osnova Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske.

U skladu s programom rada UNECE Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (tzv. Espoo konvencija) za period 2004.-2007. godine Republika Hrvatska zajedno sa ostalim državama jugoistočne Europe radi na izradi nacрта multilateralnog ugovora o provedbi odredaba Espoo konvencije. U predviđenom periodu biti će izrađen konačni nacrt ugovora, a u skladu s time biti će pripremljeni i bilateralni sporazumi.

3.27.3. KAKVOĆA ZRAKA I KLIMATSKE PROMJENE

Zakon o zaštiti zraka (NN 178/04) donesen je u studenom 2004. i stupio je na snagu 31. ožujka 2005. godine. Po svojoj strukturi predstavlja temeljni Zakon kojim se uređuje upravljanje kakvoćom zraka sukladno okvirnoj Direktivi 96/62/EZ o procjeni i upravljanju kakvoćom zraka, a provedbenim propisima, koji će se donijeti temeljem ovoga Zakona, implementirat će se ostale direktive iz tog područja.

U Zakon o zaštiti zraka prenesene su i osnovne odredbe EU direktiva koje uređuju područje klimatskih promjena.

Donošenjem provedbenih propisa u 2006. i 2007. godine dovršit će se proces usklađivanja hrvatskih propisa iz područja zaštite zraka s pravnom stečevinom EU tog područja.

U 2005. godini, temeljem Zakona o zaštiti zraka doneseni su sljedeći provedbeni propisi:

- Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN 120/05), temelji se na odredbama Uredbe EZ 2037/2000 o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj,
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zraku iz stacionarnog izvora tehnološkog procesa proizvodnje mineralne vune i keramičkih vlakana i roku primjene graničnih vrijednosti emisije oksida sumpora izraženih kao SO₂ kod uređaja za loženje, plinskih turbina i motora s unutarnjim izgaranjem (NN 98/05) – usklađena s IPPC dokumentom (obveza prema direktivi 96/61/EZ),
- Uredba o ozonu u zraku (NN 133/05), usklađena s direktivom 2002/3/EZ o ozonu u vanjskom zraku,
- Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05), usklađena s direktivama 1999/30/EZ o graničnim vrijednostima sumporovog dioksida, dušikovog dioksida i oksida dušika, lebdećih čestica i olova u vanjskom zraku, 2000/69/EZ o graničnim vrijednostima benzena i ugljikovog monoksida u vanjskom zraku i

2004/107/EZ koja se odnosi na arsen, kadmij, živu, nikal i policikličke aromatske ugljikovodike u vanjskom zraku,

- Uredba o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05), usklađena s EU direktivama,
- Uredba o kakvoći biogoriva (NN 141/05), usklađeno s Direktivom 2003/30/EZ o promicanju biogoriva i drugih obnovljivih goriva za potrebe prijevoza.

U postupku donošenja su sljedeći provedbeni propisi: Prijedlog Pravilnika o praćenju (mjeranju) emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora i Prijedlog Pravilnika o praćenju kakvoće zraka.

Republika Hrvatska je dostavila u lipnju 2005. godine tajništvu Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC) proračun emisija stakleničkih plinova za razdoblje 1990.-2003. u skladu sa zadanim uputama i formatima te projekcije emisija stakleničkih plinova za razdoblje do 2020. godine. U tijeku je izrada Nacionalnog izvješća Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime, u skladu s Odlukom 4/CP.8., koje će se dostaviti Tajništvu Konvencije u prvom kvartalu 2006. godine.

Republika Hrvatska potpisala je Protokol iz Kyota 1999. godine, ali ga nije još ratificirala. Nužnost budućeg gospodarskog razvoja i stabilnog rasta razlog su zahtjeva Hrvatske za povećanjem visine emisije za baznu godinu..

Na 22. sjednici Pomoćnog tijela za provedbu (SBI), u svibnju 2005. godine, donesen je prijedlog Odluke za usvajanje na 11. sjednici Konferencije stranaka, kojom se utvrđuje da će Hrvatskoj, sukladno članku 4.6. Konvencije, biti dozvoljen određeni stupanj fleksibilnosti u odnosu na njenu prethodnu razinu emisija stakleničkih plinova, kao i da će Pomoćno tijelo za provedbu na budućim sjednicama razmatrati visinu emisije stakleničkih plinova bazne godine te točnu narav takve fleksibilnosti.

Republika Hrvatska ostaje u svojoj čvrstoj namjeri ratificirati Protokol iz Kyota te stoga, prije njegove ratifikacije i u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Planom djelovanja za okoliš, provodi mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova s ciljem ispunjenja obveza utvrđenih u Prilogu B tog Protokola.

U 2005. godini započele su aktivnosti na izradi dokumenata potrebnih za provedbu Okvirne konvencije UN o promjeni klime i Protokola iz Kyota. Do sredine 2007. planira se izrada sljedećih dokumenata: Analiza i procjena potreba Republike Hrvatske za osposobljavanjem za provedbu UNFCCC i Protokola iz Kyota (2005.), Nacionalna strategija za provedbu UNFCCC i Protokola iz Kyota s planom djelovanja (2006.), provedbeni akti vezano za alokaciju emisija stakleničkih plinova te primjenu fleksibilnih mehanizama temeljem Protokola iz Kyota (2007.); smjernice za izradu operativnih programa za sljedeće sektore: energetika, promet, industrija, poljoprivreda, šumarstvo i gospodarenje otpadom (2006.); podloge za uspostavu Registra emisija stakleničkih plinova (2006.); smjernice za provedbu fleksibilnih mehanizama temeljem Protokola iz Kyota (2007.).

U okviru UNDP/GEF projekta "Izgradnja kapaciteta za poboljšanje izrade nacionalnih proračuna emisija stakleničkih plinova"; Europa/CIS područje (2003.-2006.), Republika Hrvatska surađuje s državama istočne Europe i CIS područja. U projektu pored Hrvatske sudjeluju Slovenija, Makedonija, Albanija, Armenija, Azerbajdžan, Gruzija, Moldova, Mongolija, Tadžikistan, Turkmenistan i Uzbekistan. Projekt ima za cilj unapređenje ulaznih podataka za inventarizaciju stakleničkih plinova kroz primjenu Smjernica dobre prakse Međuvladinog panela za klimatske promjene. Projekt uključuje aktivnosti identificiranja ključnih izvora emisija, razvijanja lokalnih emisijskih faktora u skladu s nacionalnim prioritetima, te unapređenje dostave i razmjene podataka vezano za klimatske promjene.

U okviru provedbe Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, Republika Hrvatska surađuje s državama članicama Regionalne mreže zemalja Europe i Središnje Azije

(Albanija, Bosna i Hercegovina, Armenija, Srbija i Crna Gora, Rumunjska, Gruzija, Kirgistan, Turkmenistan, Cipar, Moldavija, Turska, Makedonija). Suradnja se sastoji u razmjeni informacija o zaštiti ozonskog sloja, legalnoj trgovini tvarima koje oštećuju ozonski sloj te o provedbi projekata za ukidanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj.

Glede uspostave državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka u 2005. godini puštene su u rad dvije nove postaje na lokacijama Rijeka- 1 i Rijeka – 2 za praćenje onečišćenosti zraka u naseljima i industrijskim područjima. Time je završena I. faza izgradnje državne mreže uspostavom 8 postaja u naseljima i industrijskim područjima (Zagreb - 3 postaje, po jedna u Sisku, Kutini i Osijeku te 2 postaje u Rijeci). Prva faza izgradnje državne mreže financirana je iz Državnog proračuna.

U 2006. godini planira se donijeti Zakon o ratifikaciji Konvencije o postojanim organskim onečišćavateljima i osam provedbenih propisa temeljem Zakona o zaštiti zraka u potpunosti usklađenih s odgovarajućim direktivama EU u području zaštite zraka (vidjeti dodatak A).

Pored tih propisa, planiraju se provesti i sljedeće aktivnosti:

- donijeti Nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime,
- donijeti Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka,
- provesti procjenjivanje kakvoće zraka na teritoriju Države,
- nastaviti s uspostavom postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka.

U skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Nacionalnim planom djelovanja za okoliš te temeljem Zakona o zaštiti zraka, od 2006. do 2008. godine provest će se sljedeće mjere:

- donijeti provedbene propise,
- ratificirati međunarodne ugovore koje je Republika Hrvatska potpisala (Protokol o teškim metalima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka, Protokol o postojanim organskim onečišćavateljima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka, Protokol o acidifikaciji, eutrofikaciji i prizemnom ozonu uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka, Protokol iz Kyota uz Okvirnu konvenciju UN-a o promjeni klime),
- uspostaviti registar izvora stakleničkih plinova i tehnologija,
- donijeti nacionalnu strategiju za provedbu UNFCCC i Protokola iz Kyota s planom djelovanja,
- pratiti i unaprjeđivati sustav prikupljanja, obnavljanja i uporabe tvari koje oštećuju ozonski sloj te njihovo sigurno odlaganje kada postanu otpad,
- dovršiti izgradnju državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka.

Agencija za zaštitu okoliša nastaviti će aktivnosti na razvoju informacijskog sustava zaštite zraka.

Tehnička podrška za izradu provedbenih propisa iz područja zaštite zraka, zaštite klime i ozonskog sloja i drugih mjera pruža se putem odobrenih projekata EU ili bilateralne suradnje:

- CARDS 2002 «Strategija približavanja zakonodavstvu EU na području zaštite okoliša»,
- CARDS 2004 «Podrška daljnjem približavanju pravnoj stečevini u području zaštite okoliša» osigurat će se, između ostalog, financijska pomoć za uspostavljanje dvije postaje u okviru državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka,

- u okviru LIFE – Treće zemlje osigurat će se jačanje sposobnosti potrebnih za izgradnju nacionalnog sustava za proračun emisija stakleničkih plinova te registra izvora i tehnologija,
- provedba projekta u suradnji s provedbenom agencijom Multilateralnog fonda Montrealskog protokola UNIDO i Vlade Kraljevine Švedske «Potpuno ukidanje potrošnje klorofluorouglijika (CFC)» – cilj je osigurati kompletnu uspostavu sustava za prikupljanje, obnavljanje i oporabu tvari koje oštećuju ozonski sloj.

Od Europske komisije zatražena je tehnička pomoć za provedbu Protokola iz Kyota: trgovanje emisijama i druge troškovno učinkovite mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova.

U okviru programa PHARE 2006 podnesen je prijedlog projekta za sufinanciranje uspostave 10 postaja u okviru državne mreže za praćenje kakvoće zraka.

U okviru ISPA programa zatražena je tehnička pomoć za izradu studije o procjeni razvoja centraliziranih toplinskih sustava koji koriste obnovljive izvore energije (biomasa: drveni otpad) i pripremu pilot projekata.

3.27.4. GOSPODARENJE OTPADOM

Pravno područje gospodarenja otpadom uređeno je Zakonom o otpadu (NN 178/04) i međunarodnom Konvencijom o Kontrolji prekograničnog prometa opasnim otpadom i njegovom odlaganju – Baselska konvencija (NN - Međunarodni ugovori 3/94).

Zakon o otpadu usvojen je u prosincu 2004. godine i usklađen je s odredbama Okvirne Direktive EU o otpadu 75/42/EZ za razliku od prethodno važećeg Zakona o otpadu (NN 154/03) koji nije bio usklađen te je trebalo donijeti novi zakon. Zakon o otpadu (NN 178/04) određuje glavni pravni okvir za daljnje usklađenje s EU propisima na području gospodarenja otpadom.

U 2005. godini, temeljem Zakona o otpadu usvojeni su sljedeći provedbeni propisi:

- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05), potpuno usklađena s odgovarajućim direktivama EU
- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05 i 115/05), djelomično usklađen.

Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu će se potpuno uskladiti nakon što se napravi analiza provedbe Pravilnika u praksi.

Početkom 2006. planirano je donošenje Izmjena i dopuna Zakona o otpadu. Tijekom 2006. godine donijet će se 10 provedbenih propisa (vidjeti Dodatak A), potpuno usklađenih s odgovarajućim EU direktivama, te 3 pravilnika za koje ne postoji obveza usklađivanja (Pravilnik o otpadnim gumama, Pravilnik o otpadu iz rudarstva i eksploatacije mineralnih sirovina i Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina). Time će se završiti usklađivanje hrvatskih propisa s pravnom stečevinom EU u području gospodarenja otpadom.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske usvojena je u Hrvatskom saboru u listopadu 2005. godine. Strategijom su za razdoblje 2005.-2025. godine zacrtani glavni ciljevi u području gospodarenja otpadom i to:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom,
- sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta,
- sanacija visoko onečišćenog okoliša otpadom-crnih točaka,

- razvoj i uspostava do 21 centra za gospodarenje otpadom, s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja,
- uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Provedbeni dokument za postizanje glavnih ciljeva iz Strategije gospodarenja otpadom je Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (kratkoročni prioritet) koji će se donijeti u prvoj polovici 2006. godine za razdoblje od 4 godine, i relevantni županijski planovi gospodarenja otpadom. Županijski planovi izradit će se u razdoblju 2006. -2008. godine.

Financijski izvori za investicije u sustavu gospodarenja otpadom u razdoblju 2006.-2008. godine su:

1. Sredstva (izvanproračunska) Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za financiranje i sufinanciranje:
 - projekata sanacije odlagališta otpada jedinica lokalne samouprave na njihovom području,
 - pripremu projektne dokumentacije za sanaciju otpadom visoko onečišćenih dijelova okoliša,
 - nove projekte i razvoj sustava odnosno uspostava «mreže» centara gospodarenja otpadom (sukladno Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske) koji će se otvarati paralelno sa sanacijom i/ili zatvaranjem postojećih odlagališta.
2. Sredstva Državnog proračuna:
 - za razdoblje 2006. -2008. godina predviđena su sredstva za pripremu projektne dokumentacije za sanaciju otpadom visoko onečišćenih dijelova okoliša.
3. Proračunska sredstva jedinica lokalne samouprave za razvoj sustava centara gospodarenja otpadom (županijski centri za gospodarenje otpadom ili centri gospodarenja otpadom za više županija-regionalni).
4. Drugi izvori sredstava, i to:
 1. Komercijalni kapital-tržište leasinga i vlasnički udjeli
 2. Koncesije i javno privatna partnerstva
 3. Međunarodne financijske institucije
5. Veliki značaj u sufinanciranju investicija u gospodarenju otpadom pridaje se predpristupnim programima pomoći, kohezijskom i strukturnim fondovima zbog čega će se raditi na daljnjoj pripremi investicijskih projekata. ISPA Nacionalna Strategija definirala je listu potencijalnih investicijskih projekata u gospodarenju otpadom, poglavito projekte za razvoj županijskog/regionalnog sustava gospodarenja otpadom koji su prihvatljivi za sufinanciranje iz navedenih fondova.

U okviru ISPA 2005/2006 programa podnesen je zahtjev za sufinanciranje provedbe projekta izgradnje centra gospodarenja otpadom Bikarac Šibensko-kninske županije, koji je u postupku ocjenjivanja i očekuje se pozitivna odluka Europske komisije. Zatražena je i tehnička pomoć za pripremu projekata iz indikativne liste prioriternih projekata u Nacionalnoj ISPA strategiji za okoliš za predpristupni program IPA.
6. U cilju implementacije ciljeva i mjera iz Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predviđen je, između ostalog, razvoj sustava naknada za zbrinjavanje proizvoda kada postanu otpad. Temeljem Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu iz 2005. godine uvedene su naknade na ambalažu koje će plaćati proizvođači i

uvoznici robe u ambalaži od prosinca 2005. godine u Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Predviđa se daljnje uvođenje naknada putem provedbenih propisa Zakona o otpadu koji će se donijeti tijekom 2006. godine.

U vezi s ekonomskim poticajima u području gospodarenja otpadom (navedeno u NPPEU 2005) Vlada Republike Hrvatske je u svom programu za razdoblje 2003.-2007. godina predvidjela kako će se, između ostalog, poticati stimulativnim mjerama korištenje ekološki prihvatljivih tehnologija, smanjenje otpada i reciklaža sirovina. Budući da je 2003. godine osnovan Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u okviru programa rada te institucije, koja je počela djelovati od 1. travnja 2004. godine, uključeno je između ostalog, poticanje izbjegavanja i smanjivanje nastajanja otpada i emisija u proizvodnom procesu, odnosno čistije proizvodnje (sprječavanje onečišćenja na izvoru), obrade otpada i poticanje iskorištavanja vrijednih svojstava otpada. Fond je u 2005. proveo određene aktivnosti alokacijom bespovratnih sredstva za poticanje recikliranja otpadnih guma.

Tehnička podrška za približavanje zakonodavstvu EU iz područja gospodarenja otpadom ostvaruje se unutar projekta CARDS 2002 «Strategija približavanja zakonodavstvu EU na području zaštite okoliša». Projektom CARDS 2001 «Projekt komunalnih kapaciteta i infrastrukture za gospodarenje otpadom (MEMCI)» i CARDS 2002 «Gospodarenje otpadom u dalmatinskim županijama » osigurana su sredstva za poboljšanje gospodarenja otpadom na lokalnoj razini što uključuje i pripreme za uspostavljanje centara za gospodarenje otpadom (Šibensko-kninska, Zadarska, Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko-neretvanska županija).

Jačanje sposobnosti za identifikaciju prioritetnih investicijskih projekata te za njihovu pripremu i provedbu na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini ostvaruje se provedbom REReP projekta PEIP, i projekta CARDS 2004 «Podrška daljnjem približavanju pravnoj stečevini u području zaštite okoliša» koji će se započeti provoditi u 2006. godini.

Za provedbu Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, uspostavu novog sustava gospodarenja otpadom PET ambalažom i razvoj održivog sustava zbrinjavanja građevinskog otpada, podršku daju projekti iz programa LIFE – Treće zemlje.

3.27.5. UPRAVLJANJE VODAMA

Zakon o vodama (NN 107/95) i Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (NN 107/95, 19/96 i 88/98) predstavljaju temeljni pravni okvir za upravljanje vodama u Republici Hrvatskoj, kao i brojni međunarodni i bilateralni ugovori. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o vodama i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva, koji su usvojeni u prosincu 2005. godine, predviđa se djelomično usklađivanje s Okvirnom Direktivom o vodama (ODV) i time stvaranje pravnih preduvjeta za jačanje vodnogospodarskog planiranja, kao jedne od temeljnih obaveza proizašlih iz procesa pridruživanja. Polazeći od obveze koja proizlazi iz Zakona o vodama, a odnosi se na vođenje vodne dokumentacije i javnosti podataka iz vodne dokumentacije i obveze iz Pristupnog partnerstva o razvijanju horizontalnog zakonodavstva i sudjelovanju javnosti predloženim Pravilnikom o vođenju vodne dokumentacije u 2005. godini ovo pitanje se planira urediti i djelomično uskladiti sa zahtjevima iz EU direktiva.

Nastavno na aktivnosti koje se već sada provode vezano uz uspostavu Informacijskog sustava voda potrebno je u srednjoročnom razdoblju osigurati potpunu uspostavu i funkcioniranje tog sustava i njegovu povezanost sa svim ostalim relevantnim sustavima u Republici Hrvatskoj i Europske komisije.

Također, temeljem analiza predviđenih u okviru projekata:

1. CARDS 2002 Informacijski sustav voda-standardizacija i monitoring (završen)
2. CARDS 2003 Usklađivanje hrvatske legislative iz područja upravljanja vodama s pravnom stečevinom EU (u procesu ugovaranja)

3. CARDS 2004 Jačanje kapaciteta i razvoj smjernica za implementaciju ODV (u procesu pripreme natječajne dokumentacije)

utvrdit će se detaljni rokovi za usklađivanje ostalih hrvatskih propisa s pravnom stečevinom EU iz područja upravljanja vodama, a najkasnije do kraja 2007. godine.

Mjere zaštite voda definirane su Državnim planom za zaštitu voda te je potrebno intenziviranje nastaviti s provedbom tih mjera. Tijekom 2006. godine planira se započeti s izradom Plana provedbe Direktive o otpadnim vodama sustava javne odvodnje (Urban Waste Water Directive 91/271/EEC) i izradom Programa građenja sustava javne odvodnje, što će biti tehnička podloga za izradu financijske strategije za provedbu ove direktive. Isto će ujedno biti i priprema za programiranje u okviru IPA programa, čije se otvaranje predviđa za 2007. godinu. Definiranje osjetljivih (ranjivih) područja biti će započeto u okviru plana provedbe ove direktive (UWWT Directive) kao posebna podkomponenta. Kako je predviđena aktivnost izrazito složena i tehnički zahtjevna teško je za očekivati da će ista biti završena tijekom slijedeće godine, tako da se konačni rok za završetak ove aktivnosti može okvirno planirati za kraj 2007. godine.

Početak izrade Plana provedbe Direktive o pitkim vodama (Drinking Water 98/83/EC) također se planira za 2006. godinu. Iz razloga što je ta aktivnost izuzetno složena i zahtjevna, njezin se završetak ne predviđa prije kraja 2007. godine. Ipak situacija s provedbom ove direktive ocjenjuje se nešto povoljnijom u odnosu na Direktivu o otpadnim vodama sustava javne odvodnje radi boljeg stanja izgrađenosti vodoopskrbne infrastrukture i relativno dobrog uspostavljenog monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće.

Područje zdravstvene ispravnosti vode za piće regulirano je odredbama Zakona o hrani (NN 117/03, 130/03 i 48/04). Zdravstvena ispravnost i nadzor nad vodom za piće regulirana je i provodi se sukladno Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, koji je sukladan Direktivi 1998/83/EZ o kakvoći vode za ljudsku uporabu, a koji regulira broj uzoraka vode iz javnih vodoopskrbnih sustava i drugih javnih vodoopskrbnih objekata, učestalost uzimanja uzoraka vode i mjesta uzimanja. Laboratorijsko ispitivanje uzoraka vode, kako bi se ocijenila njena zdravstvena ispravnost u okviru zdravstvenog nadzora, obavlja se u Zavodima za javno zdravstvo županija, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i drugim ustanovama ovlaštenim od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (MZSS).

Na temelju Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, osnovano je Stručno povjerenstvo za vodu za piće.

Izrada Pravilnika za provedbu sustava samokontrole u objektima za proizvodnju i promet hrane odgođena je za sljedeću 2006. godinu. Naime, MZSS jedan je od korisnika CARDS 2002 projekta: «Jačanje kapaciteta u području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda». Projekt se provodi u suradnji s talijanskim twinning partnerima, a proračun iznosi 1.750.000,00 €.

Uz pomoć projekta u 2006. godini predviđa se donošenje Izmjena i dopuna Zakona o hrani te donošenje provedbenih propisa kojima će se regulirati i uskladiti higijenski zahtjevi, sustav samokontrole (HACCP) i provođenje službene kontrole s *higijenskim paketom EU* (Council Regulation 852/04, 853/04, 854/04, 882/04). Također je predviđena izrada Strategije implementacije HACCP sustava.

Stoga će se u 2006. godini i kontinuirano do 2007. poduzimati konkretne aktivnosti koje proizlaze iz navedenih propisa, u prvom redu ustrojavanje sustava samokontrole za javne vodoopskrbne objekte, njegovo uvođenje u praksu te monitoring vode za piće.

Kako su raspoloživi izvori financiranja nedostatni izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva 2005. predviđeni su novi izvori financiranja, izvori prihoda koji će u određenoj mjeri osigurati više raspoloživih sredstava, no ni uz te mjere sredstva su još uvijek nedostatna za punu provedbu svih obveza proizašlih iz procesa pridruživanja. Izradom studija utjecaja provedbe pojedine direktive i izradom planova

provedbe za svaku pojedinačnu direktivu, koja će se intenzivirati aktivnostima na provedbi projekta CARDS 2003- Usklađivanje hrvatske legislative iz područja upravljanja vodama s pravnom stečevinom EU, moći će se jasnije definirati potrebna financijska sredstva i potaknuti daljnja rasprava o raspoloživim izvorima financiranja.

U odnosu na obavezu jačanja vodnogospodarskog planiranja, izrada Vodnogospodarske osnove Hrvatske (VOH) je prioritetna aktivnost. Drugi dio VOH-a se planira započeti 2006. godine s aktivnostima na provedbi projekta CARDS 2004 - Jačanje kapaciteta i razvoj smjernica za implementaciju ODV-a i temeljem prijedloga provedbene strategije za provedbu ODV-a, koji će biti izrađen u 2005. godini. S obzirom da u provedbi sudjeluju i drugi resori, provest će se šira rasprava prijedloga za provedbu ODV i planirano se njeno usvajanje od strane ministra nadležnog za vode, a eventualno i od Vlade Republike Hrvatske.

U okviru programa pretprijetne pomoći ISPA, zatražena su bespovratna sredstva u iznosu od 22,5 mil. eura za projekt razvoja vodoopskrbe i odvodnje grada Karlovca, koji je odobren od strane ISPA Upravnog odbora. S obzirom na novi predpristupni fond IPA potrebno je intenzivnije pristupiti izradi prijedloga projekata (pripremi projekata) koji će se ponuditi za sufinanciranje i u tom pogledu jačati kapacitete za pripremu i provedbu tih projekata na svim razinama. U tom smislu poduzete su aktivnosti u okviru ISPA programa za dobivanje tehničke pomoći, koje su u procesu odobravanja.

Kontrola vode za piće u nadležnosti je MZSS. Sredstva za kontrolu vode za piće osiguravaju se u županijama i Gradu Zagrebu kao jedinicama regionalne (područne) samouprave. Program službene kontrole zdravstvene ispravnosti vode za piće nije se u cijelosti obavljao kako je to propisano Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće zbog nedostatka financijskih sredstava. Stupanjem na snagu i primjenom Zakona o hrani (već tijekom 2004. godine) u Državnom proračunu bi se osigurala sredstva za opći monitoring sanitarne ispravnosti vode za piće kojeg bi provodili sanitarni inspektori. U izradi je i Pravilnik o provođenju monitoringa ispitivanja hrane, a time i sanitarne ispravnosti vode za piće.

U skladu s aktivnostima provedbe «Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save», čiji su potpisnici Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Slovenija i Srbija i Crna Gora, uspostavljena Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (Savska komisija). U tijeku je zapošljavanje osoblja, a iduće godine će se pojačati aktivnosti za punu uspostavu sekretarijata Savske komisije i osnivanje ekspertnih grupa.

Zaštita mora i morskog okoliša

Početakom 2005. godine MZOPUG je pripremio Nacionalno izvješće, brošuru i kartu o sanitarnoj kakvoći mora za kupanje na plažama hrvatskog Jadrana za 2004. godinu. U studenom 2005. godine dovršena je izrada godišnjeg Nacionalnog izvještaja o monitoringu Jadrana za 2004. godinu u okviru Programa za procjenu i kontrolu onečišćenja na području Mediterana (MED POL) za Program UN-a za okoliš/Mediteranski akcijski plan (UNEP/MAP).

Do kraja 2005. godine planira se izrada:

- godišnjeg izvješća, te tiskanje karte i brošure o sanitarnoj kakvoći mora za 2005. na plažama hrvatskog Jadrana
- nacrtu godišnjeg Nacionalnog monitoring programa za Jadran za 2005. godinu u okviru MED POL programa za UNEP/MAP

U 2006. godini izradit će se novi Plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj koji će biti usklađen sa Sub-regionalnim planom intervencija za sprečavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja Jadranskog mora većih razmjera za Hrvatsku, Italiju i Sloveniju. Republika Hrvatska prihvatila je Sub-regionalni plan koji je u studenom 2005. godine potpisan s Republikom Italijom i Republikom Slovenijom.

U 2006. godini planira se održati međunarodna pokazna vježba iznenadnog onečišćenja mora „Jadran 2006“ u suradnji s REMPEC-om Malta, (obveza Republike Hrvatske kao stranke potpisnice Barcelonske konvencije).

U 2006. godini izradit će se i nova programska aplikacija za unos podataka o kakvoći mora na plažama i program sprječavanja eutrofikacije mora, a u 2007. godini programska aplikacije za unos podataka kod iznenadnog onečišćenja mora sukladno Planu intervencija.

Godišnje se izrađuju i objavljuju nacionalna izvješća, karte i brošure o kakvoći mora na morskim plažama za tekuću godinu.

Nastavit će se i sudjelovanje na aktivnostima Europske komisije na donošenju Europske strategije mora.

Ukoliko se u 2006. godini usvoji nova Direktiva EU, pristupi će se izradi nove Uredbe o standardima kakvoće mora na morskim plažama te Pravilnika o plažama.

U razdoblju 2006.-2008. godine izradit će se projekti i planovi sanacije onečišćenih područja s potonulih brodova i koordinirat će se izrada izvješća „Nacionalni monitoring program“ (*Projekt Jadran*) za MED POL.

Za izgradnju novih brodova čistača za 2005. godinu izdvojeno je iz Državnog proračuna 2.750.000,00 kn, a za održavanje i dodatne operativne troškove postojećih brodova čistača u vlasništvu privatnih tvrtki 2.250.000,00 kn. Izgrađen je jedan brod čistač koji je u 2005. godini predan na korištenje Primorsko-goranskoj županiji (danas ima 9 brodova čistača u priobalnim županijama uzduž hrvatske obale Jadranskog mora). . U 2006. godini bit će dovršena još jedna brodice čistač mora.

Nastavlja se provedba Projekta zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području Republike Hrvatske (*Jadranski projekt*) koji sadrži 47 potprojekata gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Projekt provode «Hrvatske vode», jedinice lokalne samouprave (177) na obalnom području i otocima i MZOPUG (nadležan za monitoring mora). Projekt se financira iz sredstava Državnog proračuna, kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD), proračuna jedinica lokalne samouprave i «Hrvatskih voda».

Kroz projekt ASEMP, *Sveobuhvatni plan upravljanja okolišem obalnog područja Jadrana* (podrška talijanske Vlade) razvija se informacijski sustav za more koji će sadržavati sve relevantne podatke važne za održivo gospodarenje morem i priobaljem, a kroz internetsko sučelje podaci će biti vizualizirani pomoću GIS tehnologije široj javnosti.

3.27.6. ZAŠTITA PRIRODE

U svibnju 2005. godine donesen je novi Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05) kojim je preuzet veći broj Direktiva i Uredbi EU iz područja zaštite prirode. Daljnje usklađivanje nastavit će se preuzimanjem relevantnih propisa EU te donošenjem provedbenih propisa temeljem novog Zakona o zaštiti prirode.

U institucionalnom smislu nadležnost u području zaštite prirode ostaje pri Ministarstvu kulture (MINK) koje obavlja upravne i druge poslove iz područja zaštite prirode, a Državni zavod za zaštitu prirode obavlja stručne poslove zaštite prirode. Sukladno novom Zakonu propisana je i nadležnost tijela na lokalnoj razini u smislu izdavanja uvjeta zaštite prirode za određene kategorije zaštićenih područja kao i dijelove prirode izvan zaštićenih područja. Na lokalnoj razini djeluje i deset Javnih ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode. Izrada revizije Nacionalne strategije i akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NSAP) bila je predviđena za kraj 2005. godine, međutim zbog ograničenih financijskih i ljudskih resursa ista je odgođena i planira se za III. kvartal 2006. godine, obzirom da je temelj za izradu NSAP-a Izvješće o stanju prirode koje će biti završeno do kraja 2005. godine.

Zakonodavne mjere predviđene u NPPEU za 2004. godinu odgođene su do donošenja novog Zakona o zaštiti prirode obzirom da je isti predvidio manji broj zakonodavnih mjera. Pravilnici navedeni u NPPEU 2004. sukladno novom Zakonu o zaštiti prirode promijenili su naziv, ili su objedinjeni u jedan, ili novim Zakonom nisu predviđeni (Pravilnik o crvenom popisu ugroženih divljih svojti, Pravilnik o životinjskim vrstama za koje je potrebno voditi evidenciju i o načinu vođenja evidencije). Provedbeni propisi sukladno novom Zakonu o zaštiti prirode u postupku su izrade i očekuje se njihovo donošenje do kraja 2005. godine kao što je navedeno u NPPEU 2005.

U smislu usklađivanja zakonodavstva u 2006. godini predviđa se još donošenje Pravilnika o mjerama zaštite, obveznicima zaštite i načinu održavanja prijelaza kojima se osigurava nesmetano i sigurno prelaženje divljih životinja.

Ugradnja odrednica zaštite prirode u sektore kao i revizija sektorskog zakonodavstva nastavlja se i u 2006. godini, kao i uspostava mehanizama za provedbu zakonodavnih mjera predviđenih u NPPEU 2005.

Tijekom 2005. godine započela je primjena planova upravljanja (*management plan*) risom i vukom. Suradnjom MPŠIVG i MINK, zajedničke aktivnosti predviđene Akcijskim planovima za risa i vuka usuglašene su s Akcijskim planom za medvjeda te je osnovan Zajednički interventni tim za provedbu navedenih planova.

Izrađen je nacrt Plana upravljanja za Nacionalni park (NP) *Risnjak* i započela je izrada Planova upravljanja za Park prirode (PP) *Učka* i Park prirode *Žumberak-Samoborsko gorje*. U svibnju 2005. godine, završio je trogodišnji projekt LIFE – Treće zemlje “Uspostava nacionalne ekološke mreže kao dio Sve-europske ekološke mreže i NATURA 2000 mreže”, koji je rezultirao prijedlogom nacionalne ekološke mreže, uspostavom baze podataka za unos podataka o područjima ekološke mreže (kompatibilna s NATURA 2000 bazom podataka), te je uspostavljen temelj za Nacionalni sustav monitoringa biološke raznolikosti.

Povećanje površine pod posebnom zaštitom osigurat će se proglašavanjem novih zaštićenih područja za koje su osigurana sredstva za 2006. i 2007. godine (2006. godina PP Lastovo i 2007. godina PP područje delte Neretve u kategoriji Parka prirode), proglašavanjem Nacionalne ekološke mreže (donošenjem *Uredbe o ekološkoj mreži sa sustavom ekološki značajnih područja i ekoloških koridora* početkom 2006. godine), te proglašavanjem međunarodno ekološki značajnih područja „NATURA 2000“ donošenjem *Uredbe o međunarodnim ekološki značajnim područjima* (do pristupanja RH EU). Uredba o ekološkoj mreži sa sustavom ekološki značajnih područja i ekoloških koridora donosi se u okviru Sveeuropske strategije biološke i krajobrazne raznolikosti (PEBLDS), a Uredba o međunarodnim ekološki značajnim područjima na temelju odredbi Direktive o staništima. Europska komisija je za nove zemlje članice EU i zemlje kandidatkinje osigurala tehničku pomoć vezanu za implementaciju i administriranje (upravni postupak) Nature 2000. Republici Hrvatskoj je također omogućeno da se uključi u taj program tehničke pomoći, te se 2006. godine planira organizirati obuka djelatnika državnih tijela koja će biti nadležna za provedbu Nature 2000.

Državni zavod za zaštitu prirode će u razdoblju od 2006. - 2007. godine provoditi PHARE projekt uspostave mreže „NATURA 2000“.

Zaštita vrsta i staništa izvan zaštićenih područja osigurat će se uspostavom Nacionalne ekološke mreže, provođenjem propisanih mjera i uvjeta zaštite prirode, te kroz mehanizam procjene prihvatljivosti zahvata na prirodu. U svrhu navedenoga u tijeku je donošenje dvaju provedbenih propisa koji će regulirati tu problematiku:

- Pravilnik vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, te mjere zaštite za očuvanje stanišnih tipova

- Pravilnik o zahvatima za koje je obavezna ocjena prihvatljivosti za prirodu, sadržaj, rok i način utvrđivanja ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu

U 2005. godini napravljena je revizija popisa ugroženih vrsta, a do kraja 2005. godine očekuje se donošenje Pravilnika o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim te Pravilnika o uvjetima držanja, označavanja i evidencije zaštićenih životinja u zatočeništvu. Nastavlja se izrada i izdavanje Crvenih knjiga, propisivanje karte stanišnih tipova kao obvezne podloge za sve vrste planiranja korištenja prostora i gospodarenja prirodnim dobrima, obvezno ugrađivanje uvjeta i mjera zaštite prirode u sve prostorne planove i sektorske planske dokumente.

U okviru Projekta očuvanja krških ekoloških sustava (*Karst Ecosystem Conservation - KEC*) napravljen je nacrt Plana upravljanja za NP Risnjak i definirana je metodologija za ostale planove upravljanja područjima koje pokriva ovaj projekt (NP Sjeverni Velebit, NP Paklenica, NP Plitvička jezera, PP Velebit). Isti se planiraju izraditi u 2007. godini.. Nastavljena je inventarizacija i kartiranje biološke raznolikosti te dopunjavanje baze podataka prikupljenim podacima, te edukacija i trening djelatnika JU na području projekta kao i djelatnika Uprave za zaštitu prirode.

Za provedbu CITES Konvencije i provedbenih propisa koji se odnose na reguliranje međunarodne trgovine ugroženim vrstama divlje flore i faune planirana su sredstva u Državnom proračunu za 2006. godinu. Pravilnik kojim će se urediti područje međunarodne trgovine, unutarnje trgovine, uzgoja, postupak i uvjeti izdavanja dopuštenja, te postupak označavanja pošiljki zaštićenih divljih svojti je u izradi.

3.27.7. KONTROLA INDUSTRIJSKOG ONEČIŠĆENJA I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Pravni okvir za uspostavu cjelovitog sustava sprečavanja, nadziranja i onečišćenja okoliša bit će novi Zakon o zaštiti okoliša. Tim Zakonom i njegovim provedbenim propisima uredit će se područje Direktive Vijeća 96/61/EZ u svezi s integriranim sprječavanjem i kontrolom onečišćenja (IPPC direktiva) i Direktive Vijeća 96/82/EZ o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (Seveso II).

U okviru projekta CARDS 2002 Strategija približavanja zakonodavstva EU na području zaštite okoliša osnovane su radne skupine za IPPC direktivu i SEVESO II direktivu uspostavljena je međuresorska suradnja.

Također je održano nekoliko radionica s ciljem jačanja znanja IPPC radne skupine, koju vodi MZOPUG. Radna skupina započela je i razgovore o mogućim rješenjima vezanim za nadležnost za izdavanje IPPC dozvola, odnosno kako uspostaviti učinkovit sustav za njihovo izdavanje.

U cilju olakšavanja provedbe IPPC direktive, MZOPUG je započeo dijalog s industrijskim sektorom putem okruglih stolova, kao što je primjerice okrugli stol održan u rujnu 2005. godine na Zagrebačkom velesajmu u sklopu EMAT-a (Međunarodni sajam zaštite okoliša, ekotehnologija i komunalne opreme).

Započet je i pilot projekt pokrenut od MZOPUG-a, s ciljem upoznavanja industrije s konceptom i postupcima koji se traže za izdavanje IPPC dozvole. U postupku je odabir provedbene agencije kao i tvrtki radi probne primijene IPPC direktive. Također je izrađena i preliminarna lista postrojenja na koja bi se primjenjivala IPPC direktiva. Završetak pilot projekta predviđen je u veljači 2006. godine.

Vezano za EMAS Uredbu (1761/2001/EZ) o dobrovoljnom sudjelovanju u Sustavu neovisnog ocjenjivanja i upravljanja okolišem, u siječnju 2005. godine uspostavljena je Hrvatska akreditacijska agencija.

Agencija za zaštitu okoliša započela je izradu baze podataka rizičnih i potencijalno rizičnih postrojenja. Daljnje aktivnosti Agencije su prikupljanje podataka o tvrtkama iz preliminarne

liste, dizajniranje strukture baze podataka i razrada potrebne aplikacije. Prva verzija aplikacije za rad s bazom podataka je gotova, dok se baza podataka o rizičnim i potencijalno rizičnim postrojenjima kontinuirano nadopunjuje.

Djelomični aspekti Direktive 96/82/EZ (Seveso II) trenutno su uređeni Planom intervencija u zaštiti okoliša (NN 82/99). Planom intervencija u zaštiti okoliša uspostavljena je međusektorska koordinacija predviđanja, promatranja i obavješćivanja kao trajna osnova učinkovitog i pravovremenog djelovanja kod iznenadnih događaja.

U 2004. godini započeta je provedba mjera praktičnog osposobljavanja pučanstva za samozaštitu, uzajamnu zaštitu, ponašanje i djelovanje u slučaju nesreća uvažavajući odgovarajuće zahtjeve i smjernice EU-a, NATO Odbora za industrijsko planiranje u sklopu pred-pristupnih priprema te preuzete obveze iz UN/ECE Konvencije o industrijskim nesrećama. Mjere također uključuju obuku i osposobljavanje civilne zaštite. Navedena aktivnost je u potpunosti realizirana tijekom 2004. i 2005. godine.

Temeljem Plana intervencija u zaštiti okoliša izrađeno je 20 županijskih planova intervencija u zaštiti okoliša, a nedostajući jedan županijski plan izradit će se početkom 2006. Županijski planovi se izrađuju na temelju metodologije APPEL procesa kao osnove izrade planova na lokalnoj razini.

3.27.8. KEMIKALIJE I GENETSKI MODIFICIRANI ORGANIZMI (GMO)

Kemikalije

Zakon o kemikalijama (NN 173/03) usvojen u Hrvatskom saboru 30. listopada 2003. godine, zbog svojih nedorečenosti i drugih uočenih problema, nije ušao u primjenu, a nije provedena niti jedna mjera predviđena za 2004. i 2005. godinu.

Zakonom o izmjenama Zakona o kemikalijama (NN 79/05), primjena Zakona odgođena je do 31. prosinca 2005. godine. Donošenje novog Zakona o kemikalijama stavljeno je u nadležnost ministarstva nadležnog za zdravstvo.

Odredbe novog Zakona o kemikalijama usvojenog u prosincu 2005. godine kojima se uređuje proizvodnja, promet i korištenje opasnih kemikalija jamče najviši standard zdravstvene zaštite, sprečava se registracija kemikalija rizičnih za zdravlje i okoliš, pri čemu gospodarski interesi moraju biti podređeni zaštiti zdravlja ljudi i zaštiti okoliša.

Zbog preširokog obuhvata svih kemikalija i brojnih nedorečenosti, posebno uslijed otvorenih pitanja vezanih uz izgradnju novog sustava zaštite zdravlja i okoliša u području gospodarstva, važeći Zakon o kemikalijama nije jasno odredio postupke i nadležnosti u provođenju Zakona. To je uzrokovalo brojne nedoumice kod gospodarskih subjekata, kao i zabrinutost zbog moguće neučinkovite zaštite zdravlja ljudi od opasnih kemikalija.

Novi Zakon o kemikalijama mnogo jasnije određuje nadležnosti i postupke u provedbi Zakona, a ključne odrednice za funkcioniranje sustava zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od opasnih kemikalija detaljno su razrađene.

Novi Zakon u skladu je s Direktivom Europske unije o «Razvrstavanju, pakiranju i obilježavanju opasnih tvari (67/548/EEZ)», Direktivom o biocidima (98/8/EEZ), kao i nekim dodatnim propisima za zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša od opasnih tvari. Temeljem tog Zakona donijeti će se i svi provedbeni propisi.

Za provedbu mjera u 2006. i 2007. godini Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u okviru PHARE programa za 2006. godinu, predložilo je projekt «Jačanje zakonodavnog okvira i institucijske infrastrukture za zaštitu od opasnih kemikalija u skladu s relevantnom EU legislativom». Osnovni cilj projekta je podizanje nacionalnih kapaciteta za sigurno upravljanje opasnim kemikalijama u skladu s *acquis-om*.

U skladu s novim Zakonom, predviđa se donošenje provedbenih propisa o mjerilima za razvrstavanje opasnih tvari, obilježavanju opasnih tvari koje se stavljaju u promet, pakiranje

opasnih tvari, posebnim uvjetima za rad s opasnim tvarima, uvjetima koje mora zadovoljavati pravna osoba za ocjenjivanje i razvrstavanje opasne tvari, zatim o edukaciji, o uvjetima i načinu skladištenja opasnih tvari koje djeluju u obliku plina, uvjetima koje moraju zadovoljavati pravne osobe koje se bave znanstvenim radom i za analitičke laboratorije, uvjetima za držanje opasnih tvari u prostorijama koje služe za druge potrebe te o očevidnicima.

Genetski modificirani organizmi

Zakon o genetski modificiranim organizmima (GMO) (NN 70/05) stupio je na snagu 15. lipnja 2005. godine i djelomično je usklađen sa relevantnim propisima EU - *Direktivom Vijeća 90/219/EEZ od 23. travnja 1990. o ograničenoj upotrebi genetski modificiranih mikroorganizama* i *Direktivom 2001/18/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom ispuštanju genetički modificiranih organizama u okoliš, kojom se ukida Direktiva Vijeća 90/220/EEZ*. Potpuno usklađivanje ostvarit će se donošenjem provedbenih propisa tijekom 2006. godine.

Zbog aktivnosti usmjerenih na donošenje ovog zakona neke aktivnosti predviđene u NPPEU 2005. nisu ostvarene (osnivanje Znanstvenog odbora za ograničenu uporabu GMO i znanstvenog odbora za uvođenje GMO-a u okoliš). Zbog istog razloga odgođeno je i donošenje provedbenih propisa iz područja ograničene uporabe GMO-a u zatvorenim sustavima temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 163/03), koji su bili predviđeni u NPPEU - 2005. Mehanizam za razmjenu podataka o biološkoj sigurnosti (BCH) nije uspostavljen tijekom 2005. g. zbog aktivnosti usmjerenih na donošenje novog Zakona o GMO, budući da nije ostvareno planirano administrativno jačanje.

Novi Zakon o GMO uređuje postupanje s GMO-ima, prekogranični prijenos GMO-a, proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, ograničena uporaba GMO-a, namjerno uvođenje GMO-a u okoliš, stavljanje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na tržište, rukovanje, prijevoz i pakiranje GMO-a, postupanje s otpadom nastalim uporabom GMO-a, odgovornost za štetu nastalu nedopuštenom uporabom GMO-a.

Ovim Zakonom određena su i tijela nadležna za njegovu provedbu, te obavljanje upravnog i inspekcijuskog nadzora, kako slijedi:

- MZSS – nadležno za stavljanje na tržište GMO-a i proizvoda od GMO-a koji se koriste kao hrana te za uporabu GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje od GMO-a u kozmetičkoj i farmaceutskoj industriji i zdravstvenoj zaštiti ljudi;
- MPŠVG – nadležno za uporabu GMO-a kao hrane za životinje, kao reprodukcijuskog materijala u poljoprivredi, šumarstvu i veterini te kao lijekova u veterinarstvu i sredstvima za zaštitu bilja;
- MINK – nadležno za namjerno uvođenje GMO-a u okoliš;
- MZOŠ – nadležno za ograničenu uporabu GMO-a u zatvorenim sustavima;
- inspekcijски nadzor nad provedbom Zakona obavljaju inspekcije nadležnih tijela, svaka u svom djelokrugu, dok je za inspekcijски nadzor označavanja GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže GMO u prometu, provode inspektori Državnog inspektorata.

MZSS zaduženo je za koordinaciju aktivnosti vezanih uz postupanje sa GMO-ima.

Provedbeni propisi iz područja GMO-a, doneseni temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 163/03), ostaju na snazi do donošenja relevantnih provedbenih propisa temeljem Zakona o GMO, a radi se o sljedećim propisima:

- Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati laboratorij za ispitivanje, kvalitetu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže GMO sukladno međunarodnim standardima (NN 98/04),

- Uredba o razini dopuštenih ili tehnološki neizbježnih tragova GMO u proizvodima ispod koje ti proizvodi ne moraju biti označeni (NN 34/04).

MINK planira tijekom 2006. godine zaposliti jednu osobu odgovarajuće visoke stručne spreme i/ili iskustva za poslove povezane sa dijelom GMO problematike koja je temeljem Zakonom o GMO u nadležnosti MINK te za poslove vezane uz provedbu Protokola o biološkoj sigurnosti.

Izrada provedbenih propisa kojim će se urediti područje namjernog uvođenja GMO-a u okoliš, a koji su u nadležnosti MINK, započet će tijekom 2006. godine. Radi se o sljedećim pravilnicima:

- Pravilnik o sadržaju i opseg procjene rizika za namjerno uvođenje GMO-a u okoliš te metodologiji za izradu procjene i uvjete koje mora ispunjavati pravna osoba za izradu procjene rizika,
- Pravilnik o sadržaju plana mjera koje će se primijeniti u slučaju nekontroliranog širenja GMO-a u okoliš i načinu provedbe plana mjera,
- Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja i načinu zaštite tajnosti podataka navedenih u prijavi, te postupku izdavanja dopuštenja za namjerno uvođenje GMO-a u okoliš

Donošenje ovih provedbenih propisa planira se tijekom 2006. godine. Njihovim donošenjem ostvarit će se potpuno usklađivanje s Direktivom 2001/18/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom ispuštanju genetički modificiranih organizama u okoliš, kojom se ukida Direktiva Vijeća 90/220/EEZ u dijelu Direktive koji se odnosi na namjerno ispuštanje GMO-a za bilo koju drugu svrhu osim stavljanja u promet (Dio B).

Na temelju Zakona o GMO u nadležnosti MZSS je donošenje sljedećih provedbenih propisa:

- Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a,
- Pravilnik o sadržaju i opsegu rizika za stavljanje na tržište GMO-a ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, metodologiju za izradu procjene i uvjete koje mora ispunjavati pravna osoba za izradu procjene rizika,
- Pravilnik o obliku i načinu vođenja upisnika GMO-a i način određivanja troškova ispisa.

Temeljem Zakona o GMO u nadležnosti MZOŠ je donošenje sljedećih podzakonskih propisa:

1. Pravilnik o standardima objekata za ograničenu uporabu GMO-a u zatvorenom sustavu s obzirom na razinu opasnosti;
2. Pravilnik o sadržaju prijave zatvorenog sustava;
3. Pravilnik o sadržaju i opsegu procjene rizika za ograničenu uporabu GMO-a te metodologiju izrade;
4. Pravilnik o sadržaju prijave za ograničene uporabe u II. razini opasnosti;
5. Pravilnik o sadržaju prijave (zahtjeva) za dobivanje dopuštenja za uporabu GMO-a u III. i IV. razini opasnosti.

3.27.9. ZAŠTITA OD BUKE

Odredbama Zakona o zaštiti od buke (NN 20/03) određene su mjere zaštite od buke na kopnu, vodi i u zraku te nadzor nad provedbom ovih mjera radi sprječavanja ili smanjivanja buke i otklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi.

Tijekom 2005. godine pristupilo se izradi 8 provedbenih propisa, temeljem navedenog Zakona, međutim isti nisu doneseni.

Zbog nedostatka sredstava došlo je do zastoja u provođenju plana provedbe predviđenih mjera, kao i izrade Nacionalnog programa zaštite zdravlja od buke.

U prvom redu u 2006. godini donijet će se provedbeni propisi na temelju Zakona o zaštiti od buke:

1. Pravilnik o sadržaju stručnih podloga glede zaštite od buke koje služe za izradu dokumenata prostornog uređenja i akata za njihovo provođenje
2. Pravilnik o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova
3. Pravilnik o posebnim uvjetima, sadržaju i načinu provjere primjenjenih mjera zaštite od buke za građevine
4. Pravilnik o djelatnostima za koje je potrebno utvrditi da su provedene mjere za zaštitu od buke te postupak i način utvrđivanja uvjeta za obavljanje djelatnosti
5. Pravilnik o mjerama za zaštitu od štetnog djelovanja buke u radnim prostorijama i prostorima
6. Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom prostoru i sadržaja dokaza o provedenim mjerama
7. Pravilnik o uvjetima glede prostora, opreme i zaposlenika pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove zaštite od buke
8. Pravilnik o stručnom ispitu iz područja zaštite od buke.

Od osam provedbenih propisa koji će se donijeti na temelju Zakona o zaštiti od buke, samo se Pravilnik o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova, usklađuje s Direktivom EU.

3.27.10. ŠUMARSTVO

Aktivnosti u svezi kratkoročnih prioriteta odnose se prvenstveno na nastavak započetog rada na usklađivanju zakonodavstva s pravnom stečevinom EU iz ovog sektora. U studenom 2005. godine usvojeni su Zakon o šumskom reprodukcijском materijalu (NN140/05) i Zakon o šumama (NN140/05). Temeljem Zakona o šumskom reprodukcijском materijalu predviđa se i izrada provedbenih propisa: *Popisa šumskih svojti i križanaca, Pravilnika o obliku glavne svjedodžbe i Pravilnika o obliku deklaracije, te načinu razvrstavanja reprodukcijского materijala u kvalitativne razrede.* Temeljem Zakona o šumama donijeti će se provedbeni propisi djelomično usklađeni s propisima Europske unije:

1. Pravilnik o načinu prikupljanja podataka, mreži točaka, provedbi programa, vođenju registra, te uvjetu korištenja podataka o oštećenosti šuma
2. Pravilnik o načinu prikupljanja podataka, vođenju registra te uvjetima korištenja podataka o šumskim požarima

U svezi sa srednjoročnim prioritetima usklađivanja zakonodavstva (Europsko partnerstvo) – (projekcije za 2007. i 2008. godinu) predviđa se nastavak usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a. Planira se izrada i ostalih provedbenih propisa temeljem *Zakona o šumskom reprodukcijском materijalu* te uspostava banke i štedionice gena. Temeljem *Zakona o šumama* predviđa se rad na projektu „*Nacionalna inventura šumskih resursa Republike Hrvatske*“, donošenje programa mjera za prikupljanje podataka i uspostavu registra oštećenosti šuma, ustrojavanje i vođenje jedinstvenog informacijskog sustava i registra o šumskim požarima. Temeljem važećeg *Zakona o biljnom zdravlju* predviđa se uspostava sustava i provođenje praćenja zdravstvenog nadzora nad šumama.

Temeljem zakonskih i podzakonskih akata navedenih u kratkoročnim prioritetima aktivnosti šumarskog sektora usmjerene su između ostalog na unapređenje i uspostavu trajnog nadzora nad šumama na jednom mjestu u odnosu na atmosferska onečišćenja, poboljšanje nadzora nad šumskim požarima, dobivanje podataka o šumskim resursima s višim stupnjem točnosti od dosadašnjeg, a u skladu s EU standardima te zaštitu i očuvanje genetskog materijala šumskih vrsta Republike Hrvatske.

Plan provedbe SSP-a

MJERA	ROK PROVEDBE	NOSITELJ
587 - Izrada Izvješća o stanju okoliša	04/2006	MZOPUG
Izrada osnove Strategije održivog razvitka	12/2006	MZOPUG
539- Izrada II. i III. Nacionalnog izvješća o promjeni klime prema UNFCCC konvenciji (čl. 103)	03/2006	MZOPUG
Izrada Plana zaštite i poboljšanja kakvoće zraka	12/2006	MZOPUG
540- Izrada Plana gospodarenja otpadom (čl. 103)	04/2006	MZOPUG
591- Izrada okvira prijedloga planova provedbe Direktive o pitkim vodama i Direktive o otpadnim vodama sustava javne odvodnje	02/2006	MPŠVG
592- Izrada analize Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i njegovih provedbenih propisa radi izrade podloge za izmjenu/donošenje novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i njegovih provedbenih propisa	02/2006	MPŠVG
Prihvaćanje prijedloga Provedbene strategije za provedbu Okvirne direktive o vodama	09/2006	MPŠVG
Izrada prijedloga plana provedbe Direktive o otpadnim vodama sustava javne odvodnje s programom građenja sustava javne odvodnje i definiranjem osjetljivih(ranjivih) područja I.faza	12/2006	MPŠVG
Izrada prijedloga pune provedbe Direktive o pitkim vodama I.faza	12/2006	MPŠVG
Izrada godišnjeg izvješća s kartom i brošuram o sanitarnoj kakvoći mora za 2006. godinu.	12/2006	MZOPUG
Izrada Plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja Jadranskog mora	06/2006	MZOPUG
Izrada godišnjeg Nacionalnog izvješća o monitoringu Jadrana za 2005. godinu	06/2006	MZOPUG
546 - Provedba revizije Nacionalne strategije i akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti	10/2006	MINK

281- izrada Strategije približavanja zakonodavstvu EU na području zaštite okoliša	01/2006	MZOPUG
---	---------	--------

3.28. ZAŠTITA POTROŠAČA I ZDRAVLJA

3.28.1. KRATKOROČNI PRIORITETI

Sustav zaštite potrošača u Republici Hrvatskoj definiran je iskustvom uočenim kroz dvogodišnju primjenu Zakona o zaštiti potrošača te višegodišnjom primjenom drugih propisa koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, kao i rezultatima djelovanja udruga. Implementacijom jednog dijela pravne stečevine Europske unije o zaštiti potrošača u hrvatsko zakonodavstvo postavljen je pravni okvir za uspostavu sustava koji se sastoji od upravnih tijela i samostalnih, neovisnih tijela, a kojih je cilj izgradnja i sustavno ostvarivanje aktivne zaštite potrošača. Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 16. veljače 2005. godine donio Nacionalni program zaštite potrošača za dvogodišnje razdoblje (NN, br. 31/05).

U 2005. godini donesen je novi Zakon o obveznim odnosima (NN, br. 35/05) koji je usuglašen s odredbama Direktive 85/374/EEC o usklađivanju propisa država članica vezano uz odgovornost za neispravne proizvode, Direktive 1999/34/EC od 10. svibnja 1999., kojom se mijenja Direktiva 85/374/EEC o usklađivanju propisa država članica vezano uz odgovornost za neispravne proizvode, Direktive 1999/44/EC od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje potrošačke robe i jamstvima i Direktive 90/314/EEC od 13. lipnja 1990. o turističkim paket aranžmanima.

Ministar gospodarstva, rada i poduzetništva uz suglasnost ministra financija donio je Odluku o jedinstvenoj metodi izračuna realne godišnje kamatne stope na potrošačke kredite (NN, br. 30/05)

Financiranjem putem projekata iz programa strane pomoći CARDS 2004. u svibnju 2005. godine, donesena je „Strategija nadzora nad tržištem za tehničke proizvode“ u kojoj su razrađena poglavlja kao nadzor nad tržištem u Republici Hrvatskoj, služba nadzora nad tržištem, nadzor nad tržištem u EU i strateški izazovi za Državni inspektorat.

Nakon predstavljanja Strategije i detaljno pripremljene projektne dokumentacije za pripremu projekta PHARE 2005. Državni inspektorat je imenovan nositeljem projekta „Nadzor nad tržištem u području tehničkih proizvoda“.

Republika Hrvatska donijela je izmijenjen i dopunjen Pravilnik o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe koje se mogu stavljati u promet (NN, br. 54/05) čije su odredbe potpuno usklađene sa Direktivom 2003/15/EEZ. kojom je izmijenjena Direktiva 76/768/EEC o usklađivanju prava država članica u pogledu kozmetičkih proizvoda.

U pogledu transplantacijske medicine u 2005. godini izrađeni su pravilnici uz Zakon o uzimanju i presađivanju dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja (NN, 177/04), te je provedeno daljnje usklađivanje s Direktivom 2004/23/EZ o određivanju standarda kvalitete i sigurnosti za postupke darivanja, nabave, testiranja, obrade, čuvanja, skladištenja i raspodjele tkiva i stanica ljudskog podrijetla.

3.28.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI

U skladu s preporukama u Europskom partnerstvu na području zaštite potrošača i zdravlja potrebno je nastaviti usklađivanje s pravnom stečevinom Zajednice glede mjera povezanih sa zahtjevima sigurnosti te ojačati nadzor nad tržištem.

Vezano uz jačanje nadzora od strane Državnog inspektorata na tržištu nužno je nastaviti sa izmjenama ili dopunama svih propisa kojima se uređuje zaštita potrošača s jasnim, potpunim i

preciznim materijalnim odredbama koje će osigurati osnovna prava potrošača te dati šire ovlasti inspektorima, odnosno propisati upravne i kaznene mjere koje će osigurati dosljednu i brzu provedbu svih propisa o zaštiti potrošača.

3.28.3. ZAŠTITA GOSPODARSKIH INTERESA POTROŠAČA

Zaštita potrošača u Republici Hrvatskoj osigurava se Ustavom Republike Hrvatske (članak 69.) i Zakonom o zaštiti potrošača («NN», broj 96/03)

Kako su u proteklom jednogodišnjem razdoblju objavljena dva nova europska propisa iz područja zaštite potrošača, u 2006 godini Zakon o zaštiti potrošača uskladit će se s dvije direktive: Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća broj 2002/65/EZ od 23. rujna 2002. o oglašavanju na daljinu financijskih usluga za potrošače, kojom se izmjenjuje Direktiva Vijeća broj 90/619/EEZ i Direktive 97/7/EZ i 98/27/EZ i s Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. u vezi s nepoštenim poslovnim djelovanjima poduzetnika prema potrošaču na unutarnjem tržištu, kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktiva Vijeća 84/450/EEZ, Direktive 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredba (EZ-a) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (“Direktiva o nepoštenim poslovnim djelovanjima”)

Ujedno je krajem 2004 godine objavljena Uredba br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za provedbu zakona o zaštiti potrošača (Uredba o suradnji u zaštiti potrošača) koja će se, također preuzeti u hrvatsko zakonodavstvo, uključujući i s njom povezanu Direktivu 98/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača.

U četvrtom kvartalu 2006. planira se donijeti Uredba o sadržaju i postupku obavješćivanja drugih tijela državne uprave, međunarodnih subjekata i javnosti o rizicima koji mogu predstavljati proizvodi za zdravlje i sigurnost ljudi, o stavljanju tih proizvoda na tržište, odnosno o mjerama poduzetim za njihovo povlačenje s tržišta sukladno Direktivi 2001/95/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda koja je u hrvatsko zakonodavstvo djelomično preuzeta Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda. Donošenjem navedene Uredbe hrvatsko zakonodavstvo će se u potpunosti uskladiti s Direktiva 2001/95/EC o općoj sigurnosti proizvoda.

Sve prethodno navedeno preduvjet je osiguranja učinkovita nadzora nad tržištem i sigurnosti potrošača.

3.28.4. OBRAZOVANJE I INFORMIRANJE POTROŠAČA

Člankom 104. Zakona o zaštiti potrošača propisana je obveza obrazovanja potrošača na način da osnovna znanja o obvezama, pravima i zaštiti potrošača trebaju biti sastavni dio školskog odgojnog programa i to osnovnog i srednjeg školovanja. Program obrazovanja u području zaštite potrošača provodi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva. S tim u vezi izrađen je prijedlog Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu. Televizijska emisija “Potrošački kod” emitira se dvaput mjesečno, a radijska emisija “Svi smo mi potrošači” jednom tjedno. Planira se

obilježavanje Svjetskog dana prava potrošača u tjednu u kojem je taj dan (ako je moguće na 15. ožujka), kako bi se upoznalo učenike da potrošači imaju prava kojima mogu štititi svoje interese, zdravlje i sigurnost i da mogu zahtijevati ostvarenje i osiguranje svojih prava.

Posebno vezano uz informiranje potrošača, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva dodijelilo je sredstva udrugama, temeljem javnog natječaja, za izdavanje stručnih časopisa, letaka i brošura za potrošače tijekom 2005. godine, a s istim projektima nastavit će se i u 2006. godini.

Uz izdavanje stručnih časopisa za potrošače omogućit će se i drugi oblici obavješćivanja potrošača, kao što je izdavanje informativnog materijala za potrošače, seminari, radionice, okrugli stolovi i druge aktivnosti kojima je cilj podizanje nivoa svijesti potrošača. U tu svrhu planiraju se organizirati seminari i drugi oblici obavješćivanja s odgovarajućim domaćim i međunarodnim institucijama i ekspertima, radi prenošenja znanja i dobrih iskustava u provođenju politike zaštite potrošača.

Ovaj program razviti će se uz pomoć projekta programa CARDS 2002 za zaštitu potrošača (Capacity Building in the Area of Consumer Protection) i dvogodišnjeg Nacionalnog programa za zaštitu potrošača.

Potrebno je osigurati veći medijski prostor za problematiku vezano za inspekcijski nadzor u području zaštite potrošača na koji bi se način u većoj mjeri ostvarilo pravo potrošača na informiranje i izobrazbu, bez obzira radi li se o gospodarskim interesima ili interesima zaštite života i zdravlja potrošača.

U smislu informiranja potrošača na području zdravstvenih usluga, potrebno je istaknuti navedene podatke u službenim prostorijama zdravstvene ustanove, kako bi potrošači bili transparentno informirani o svojim pravima. To je jedan od najboljih načina edukacije potrošača o uslugama i cijenama.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo kontinuirano provodi akcije obrazovanja i informiranja potrošača na području sigurnosti hrane i javno zdravstvene problematike. U cilju navedenog izrađene su i redovito se ažuriraju sljedeće web stranice: www.hzjz.hr; www.hcjz.hr; www.zdravlje.hr. S istim ciljem izrađene su i sljedeće brošure: *GMO i zdravlje*, *Cjelovit pristup unapređenju školske prehrane*, a u okviru web portala www.zdravlje.hr obrađena je tema *Turizam i zdravlje* gdje su među ostalim potrošačima date i upute za ispravno čuvanje hrane u ljetnim mjesecima.

U okviru CARDS 2002 projekta: *Jačanje sanitarne inspekcije* razmatraju se različite mogućnosti za osnivanje Centralnog informativnog pulta (CID) u Upravi za sanitarnu inspekciju, a vezano uz nadležnosti Uprave. Preporuka finskih twinning partnera o izboru najboljeg rješenja očekuje se tijekom 2006. godine.

3.28.5. NEVLADINE UDRUGE ZA ZAŠTITU INTERESA POTROŠAČA

U Republici Hrvatskoj u registar udruga upisano je 19 nevladinih udruga za zaštitu potrošača. Udruge radi pružanja organizirane pomoći potrošačima, osnivaju savjetovališta temeljem odobrenja za rad, kojeg izdaje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, a na osnovi potreba predviđenih Nacionalnim programom za zaštitu potrošača. Njihova djelatnost je obavljanje poslova vezanih uz pružanje pomoći potrošačima u ostvarivanju njihovih prava sukladno Zakonu o zaštiti potrošača. Tijekom 2005. godine osnovana su tri savjetovališta za zaštitu potrošača u i to u Zagrebu, Osijeku i Splitu.

Obzirom na razinu zaštite prava potrošača u Republici Hrvatskoj, osnovana savjetovališta predstavljaju tzv. kombinirani tip savjetovališta s ciljem da se s vremenom stvore

specijalizirana savjetovališta sa stručnjacima za pojedina područja zaštite potrošača. Sva savjetovališta obvezna su redovito izvještavati Odjel za zaštitu potrošača Uprave za trgovinu i unutarnje tržište Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva o uočenim problemima i izvršenim poslovima na području na kojem su osnovani.

Tijekom 2005. godine Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva raspisalo je natječaje za dodjelu nepovratnih financijskih sredstava udrugama za zaštitu potrošača za projekte „Preventivna zaštita potrošača“, „Informiranje o zaštiti potrošača“ i „Izobrazba potrošača“.

Potrebno je osigurati sudjelovanje predstavnika udruga za zaštitu prava potrošača u radu svih tijela koja odlučuju o interesima potrošača, te poticati sudjelovanje predstavnika potrošača u radu Hrvatskog zavoda za norme i Hrvatske akreditacijske agencije.

3.28.6. JAVNO ZDRAVSTVO

U pogledu usklađivanja u području transfuzijske medicine do kraja 2005. godine biti će donesen Zakon o opskrbi krvnim pripravcima, prilikom izrade kojeg se vodilo računa o usklađivanju s Direktivom 2002/98/EZ kojom se utvrđuju standardi kvalitete i sigurnosti za prikupljanje, ispitivanje, preradu, čuvanje i promet ljudske krvi i krvnih sastojaka

U 2006. godini donositi će se podzakonski propisi uz Zakon od kojih će se neki usklađivati s gore navedenom Direktivom.

U 2006. godini Republika Hrvatska planira donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda radi usklađivanja s pravnom stečevinom EU.

U 2006. godini Republika Hrvatska će i dalje raditi na promociji i podizanju svijesti ljudi o potrebi darivanja organa.

3. 29. CARINSKA UNIJA

3. 29. 1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) – PRIKAZ OSTVARENOG

U procesu kontinuiranog usklađivanja carinskog sustava Republike Hrvatske s carinskim sustavom Europske unije, a s ciljem potpune spremnosti da u trenutku pristupanja Europskoj uniji Republika Hrvatska ima u cijelosti usklađeno zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije, carinska služba i ostala tijela koja sudjeluju u carinsko pravnome prometu svakodnevno prate svaku promjenu carinskog zakonodavstva i prakse zemalja Europske unije.

U 2005. godini nastavljen je proces usklađivanja hrvatskog carinskog sustava s europskim, te su u tom smislu izvršene izmjene odnosno dopune Carinskog zakona, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona, koje prate odgovarajuće izmjene Carinskog kodeksa Europske unije. U odnosu na spomenuti zakon posebno valja istaknuti izmjene odredaba Carinskog zakona o provoznom postupku, koje su ovim zakonom u potpunosti usklađene s odgovarajućim odredbama Carinskog kodeksa EU.

Tijekom 2006. godine potrebno je nastaviti s aktivnostima usklađivanja zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije, u svim neusklađenim poglavljima propisa carinskog sustava - provozni postupak, uzajamno priznavanje provoznih isprava i jamstava pri provedbi formalnosti propisanih odredbama europskih i hrvatskih propisa o provoznom postupku, carinski postupci s gospodarskim učinkom i drugo carinski dopušteno postupanje ili uporaba, osiguranje carinskog duga, te sustav povlastica.

Pri usklađivanju zakonodavstva težište će biti na daljnjem usklađivanju odredaba propisa o provoznom postupku. U tom smislu, pored samih izmjena i dopuna odgovarajućih odredaba propisa, provesti će se potrebne mjere i aktivnosti radi osiguravanja uvjeta za uvođenje NCTS-a odnosno u cilju ispunjavanja uvjeta za pristupanje zajedničkom provoznom postupku zemalja članica Europske unije i EFTA, koje uključuju provedbu mjera s ciljem uspostavljanja organizacijskih jedinica potrebnih za uspostavu i funkcioniranje NCTS-a (novi kompjuterizirani provozni postupak) te organizaciju i provedbu obuke carinskih službenika.

Pored toga kontinuirano će se provoditi aktivnosti usmjerene na jačanje administrativne i operativne sposobnosti carinske službe općenito, a osobito u dijelu koji se odnosi na nadzor nad preferencijalnim pravilima podrijetla.

Izmjene carinskih propisa u drugim područjima, osim provoznog postupka, ovisne su o izmjenama odnosnih propisa Europske unije. Imajući u vidu da je u okviru carinskog sustava Europske unije u pripremi donošenje odnosno stupanje na snagu novog Carinskog kodeksa – Modernized Customs Code, to će i Republika Hrvatska u tom smislu slijediti izmjene carinskog sustava Europske unije, što znači, ukoliko u Europskoj uniji 2007. godine stupa na snagu Modernizirani carinski kodeks, Republika Hrvatska će u 2006. godini započeti s izradom stručnih podloga za novi Carinski zakon, s planom njegova donošenja tijekom 2007. godine.

Također za 2006. godinu u planu je donošenje novog Zakona o carinskoj službi koji će biti usklađen s europskim carinsko-pravnim standardima, te tako stvoriti nužne preduvjete za učinkovito provođenje mjera carinskog nadzora i radnji carinske provjere u cilju otkrivanja

carinskih prekršaja i drugih kaznenih djela počinjenih kršenjem carinskih i drugih propisa čija je provedba stavljena u nadležnost Carinske uprave.

3.29.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA - PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

U skladu sa srednjoročnim preporukama Pristupnog partnerstva nastavit će se rad na daljnjem usklađivanju hrvatskih carinskih propisa s odgovarajućim izmjenama i dopunama carinskih propisa Europske unije, u dijelu koji se odnosi na neusklađena poglavlja odredaba carinskih propisa, sa naglaskom na područja proвозnog postupka, slobodnih zona, pristojba, tarifnih gornjih granica te općeg sustava povlastica, ili u smislu usklađivanja sa novim carinskim sustavom odnosno Moderniziranim carinskim kodeksom i odgovarajućim provedbenim propisom.

Također, slijedom izvršenih promjena carinskog sustava Europske unije te nastavno carinskog sustava Republike Hrvatske, a osobito sukladno srednjoročnim preporukama partnerstva poduzeti će se potrebne mjere i aktivnosti u cilju jačanja administrativne i operativne sposobnosti carinske službe i kontinuirane edukacije carinskih službenika, kao i razvoj i implementacija sustava za upravljanje rizicima, a također će se poduzeti potrebne mjere i aktivnosti u cilju uspostave IT interkonektivnosti i interoperabilnosti.

3.29.3. SADRŽAJ SEKTORA

Carinski sustav Republike Hrvatske, čiji su temelj Carinski zakon (NN br. 78/99., 94/99., 117/99., 73/00., 92/01. i 47/03), Uredba za provedbu Carinskog zakona (NN br. 161/03) i Pravilnik o uporabi obrazaca pri provedbi Carinskog zakona (NN br. 176/03.), u proteklom je petogodišnjem razdoblju od donošenja odnosnih propisa kontinuirano usklađivan s propisima carinskog sustava Europske unije, Carinskim kodeksom (Uredba EEZ 2913/92) i Uredbom za provedbu Carinskog kodeksa (Uredba EEZ 2454/93), kako zbog dosljednijeg usklađenja s važećim odredbama carinskih propisa Europske unije, tako i s njihovim u međuvremenu usvojenim izmjenama i dopunama.

Republika Hrvatska je 2002. godine uskladila svoju Carinsku tarifu s Kombiniranom nomenklaturom Europske unije, i od tada ju kontinuirano usklađuje sa svim izmjenama i dopunama iste.

U procesu usklađivanja s carinskim propisima Europske unije Hrvatski sabor je 17. studenog 2005. usvojio Zakon o izmjenama i dopunama Carinskog zakona. Odnosni zakon djelomice obuhvaća i izmjene i dopune Uredbe br. 648/05 od 13. travnja 2005. godine o izmjenama Carinskog kodeksa, u dijelu koji se odnosi na:

- nazive i ovlaštenja ustrojstvenih jedinica carinske službe,
- pobliže određivanje pojma „carinske provjere“,
- uvođenje pojmovnog određenja termina „rizik“ i „upravljanja rizikom“,
- uspostavu statusa „ovlaštenog gospodarskog subjekta“, i utvrđivanje kriterija za stjecanje toga statusa.

U tom dijelu navedene izmjene i dopune Carinskog zakona trebale bi doprinijeti pojednostavnjenju i ubrzanju provedbe carinskih procedura, i to, kako primjenom europskih kriterija pri procjeni stupnja rizičnosti pojedinih oblika prekograničnoga robnoga prometa, tako i izgradnjom normativne podloge za uspostavu europskih standarda postupanja carinske službe u provedbi carinskih procedura. Naime, provedba europskih standarda uključuje daljnja pojednostavnjenja carinskih procedura za sve sudionike u carinsko pravnome prometu, koji uredno i pravodobno izvršavaju svoje obveze prema državnome proračunu i pružaju potrebna jamstva za namirenje svojih carinskih obveza.

Nadalje, odnosnim izmjenama i dopunama značajnije se mijenjaju odredbe Carinskog zakona o provoznom postupku, koje se u potpunosti usklađuju s odgovarajućim odredbama Carinskog kodeksa, čime se stvaraju preduvjeti za provedbu novog kompjuteriziranog provoznog postupka (NCTS) kao i preduvjeti za pristupanje zajedničkom provoznom postupku država EU i EFTA, te odredbe o carinskim prekršajima, radi njihovog usklađivanja s odgovarajućim izmjenjenim i dopunjenim odredbama carinskih i drugih propisa, ali i radi usklađenja s visinom zapriječenih kazni prema općim prekršajnim propisima.

Uredba za provedbu Carinskog zakona je, ovisno o pojedinom poglavlju, u potpunosti ili djelomice, usklađena sa odgovarajućim poglavljem Uredbe za provedbu Carinskog kodeksa te sa svim njezinim izmjenama i dopunama koje su uslijedile, do uključivo Uredbe br. 2787/2000. Izmjene i dopune Uredbe za provedbu Carinskog zakona Republike Hrvatske predviđene su za kraj četvrtog kvartala 2005. godine, te će, u smislu provedbenih odredaba, slijediti izmjene i dopune Carinskog zakona.

Također, u postupku izrade je i nova Uredba o provedbi carinskih mjera s robom kojom se povrjeđuje pravo intelektualnog vlasništva, čije je donošenje predviđeno za kraj četvrtog kvartala 2005., a koja će biti u potpunosti usklađena sa Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1383/2003, ali i s najnovijim provedbenim propisom EU – Uredbom (EZ) br. 1891/2004., te će biti upućena u proceduru donošenja tijekom prosinca 2005.

Plan provedbe SSP

MJERE IZ PLANA PROVEDBE SSP-a 2006.		
Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Uspostava operativnosti Carinskog Centra za obuku	3/2006	MFIN
Implementacija sustava za upravljanje rizicima	6/2006	MFIN
Provedba aktivnosti s ciljem uspostave NCTS-a	12/2006	MFIN

Provedba aktivnosti u cilju ispunjavanja uvjeta za pristupanje zajedničkom provoznom postupku država članica EU i država EFTA	12/2006	MFIN
Uspostava organizacijskih jedinica potrebnih za uvođenje I funkcioniranje NCTS-a i organizacija i provedba njihove obuke	12/2006	MFIN
Izobrazba carinskih službenika	Trajno	MFIN

MJERE IZ PLANA PROVEDBE SSP-a -prijedlozi mjera za 2007. i 2008. godinu		
Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Provedba mjera i aktivnosti u cilju uspostave IT interkonektivnosti i interoperabilnosti.	12/2008	MFIN
Suradnja na području uvođenja novih carinskih informacijskih sustava i njihova povezivanja sa zemljama članicama EU	12/2008	MFIN

3.30. VANJSKI ODNOSI

3.30.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA – PRISTUPNO PARTNERSTVO

U području vanjskih odnosa Republika Hrvatska će pristupanjem Europskoj uniji većinu pravne stečevine, uključujući trgovinsku politiku, razvojnu politiku, te trgovinske i gospodarske odnose s trećim zemljama te međunarodnim organizacijama izravno primjenjivati. U predpristupnom razdoblju Republika Hrvatska će pratiti politiku Europske unije u ovom području, te stručnim usavršavanjem svojih djelatnika i prevođenjem pravne stečevine na hrvatski jezik omogućiti nesmetanu i učinkovitu provedbu *acquis-a* nakon pristupanja EU.

U 2005. godini Republika Hrvatska je započela s nadzorom izvoza robe s dvojnomo namjenom primjenom Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom od 1. siječnja 2005.

U okviru preuzetih obveza vezanih uz članstvo u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) Republika Hrvatska će usklađivati svoje pozicije u WTO-u s pozicijama EU gdje god je to moguće te aktivno surađivati u pripremi svojih stajališta, putem Stalne misije RH u Ženevi, s predstavnicima Europske komisije.

3.30.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA - PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008.

Tijekom srednjoročnog razdoblja Republika Hrvatska će nastaviti s daljnjim usklađivanjem nacionalnog zakonodavstva s zakonodavstvom EU kako bi pristupanjem EU mogla primjenjivati zajedničku trgovinsku politiku Zajednice i različite preferencijalne trgovinske sporazume Zajednice. S obzirom da to uključuje i opću shemu preferencijala Zajednice kojom EU jednostrano dozvoljava bescarinski uvoz za proizvode podrijetlom iz najnerazvijenijih zemalja, Republika Hrvatska će se pripremiti da pristupanjem EU bude spremna preuzeti GSP shemu Zajednice.

U razdoblju od otvaranja pristupnih pregovora za članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji do završetka istih i stjecanja uvjeta za punopravno članstvo, Republika Hrvatska će raditi na postupnom usklađivanju svojih obveza u WTO-u s obvezama Europske unije u WTO-u, a koje su sastavni dio izravno obvezujućeg zakonodavstva za zemlje članice Europske unije. Republika Hrvatska će pratiti promjene međunarodnih režima vezano uz kontrolu izvoza robe s dvojnomo namjerno te u skladu s njihovim promjenama usklađivat će popis robe s dvojnomo namjerno. Također će nastojati u ovom razdoblju postati članica međunarodnih režima koji pokrivaju ovo područje.

Nastavit će se s izobrazbom djelatnika u tijelima državne uprave koji rade na kontroli izvoza strateških roba te nastaviti s upoznavanjem domaće industrije s obvezama koje proizlaze iz novih propisa.

3.30.3. VANJSKA TRGOVINSKA POLITIKA

Republika Hrvatska je tijekom postupka pristupanja WTO-u u potpunosti uskladila nacionalno zakonodavstvo s odredbama i pravilima WTO, te je, slijedom toga, i gospodarski i trgovinski sustav usklađen s WTO sustavom pravila i disciplina.

Mjere zaštite domaće proizvodnje RH provodi putem Uredbe o mjerama zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza (NN 73/02 i 33/03) i Uredbe o postupku i načinu utvrđivanja antidampinške i kompenzacijske pristojbe (NN 139/04).

Temeljem Zakona o carinskoj tarifi (NN 61/00) Vlada Republike Hrvatske, najkasnije do kraja studenog tekuće godine, donosi Carinsku tarifu za sljedeću godinu. Carinska tarifa uzima u obzir obveze Republike Hrvatske koje proizlaze Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, iz članstva u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji kao i ostalim međunarodnim ugovorima koje je sklopila s ostalim državama. S tim u vezi donesena je i Uredba o Carinskoj tarifi za 2005. godinu (NN 165/04, 22/05, 29/05, 92/05 i 108/05). Za industrijske proizvode, u okviru WTO preuzetih obveza, 2005. godina bila je završna godina postupnog snižavanja stopa carina, dok je završna godina postupnog snižavanja stopa carina za poljoprivredno-prehrambene proizvode 2007. godina.

U području trgovine robom s dvojnomo namjenom Republika Hrvatska u potpunosti je uskladila zakonodavstvo s *acquis-em*. Kontrola izvoza provodi se temeljem Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom (NN broj 100/2004) od 1. siječnja 2005. godine. Uredbu o Popisu robe s dvojnomo namjenom (NN, broj 184/2004) donijela je Vlada Republike Hrvatske. Popis robe s dvojnomo namjenom u potpunosti je usklađen s Prilogom I Uredbe Vijeća (EZ) 1504/2004. Obrazac zahtjeva i dokumentaciju koja je potrebna uz zahtjev za izvoz robe s dvojnomo namjenom propisani su Pravilnikom o obrascu zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom (NN, broj 166/2004). Obrazac zahtjeva usklađen je s obrascem iz Priloga IIIa Uredbe Vijeća (EZ) 1504/2004. Donošenjem propisa kojim se učinkovito osigurava kontrola osjetljivih roba Republika Hrvatska je stekla uvjete za postizanje članstva u međunarodnim režimima te je u lipnju 2005. godine postala članica Wassenaar aranžmana i Grupe snabdjevača nuklearnim materijalima. Republika Hrvatska radi na upoznavanju domaće industrije s novim obvezama koje ih očekuju na ovom području te održava bilateralne kontakte sa zemljama članicama Europske unije kako bi izmijenila iskustva na pitanjima izvozne kontrole. Radi bolje transparentnosti zakonodavstva na ovom području priprema se i dopuna WEB stranice Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva s uputama izvoznicima.

Republika Hrvatska će tijekom pristupnih pregovora za članstvo u Europskoj uniji nastaviti s prilagodbom svoje vanjskotrgovinske politike izravno obvezujućoj trgovinskoj politici Europske unije, te će u skladu s rezultatima te prilagodbe, raditi i na modifikaciji svojih obveza u WTO-u. Kao osnova za usklađivanje iskoristit će se projekt PHARE 2006 „Usklađivanje trgovinske politike Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije“, a koji uključuje komparativnu analizu razlika postojećeg nacionalnog zakonodavstva s obvezujućim zakonodavstvom Europske unije, komparativnu analizu trgovinskih povlastica prema trećim zemljama, izvozni režim, kao i komparativnu analizu postojeće pravne regulative u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji na području trgovine uslugama, a temeljem članstva i Republike Hrvatske i Europske unije u WTO-u te obveza koje iz tih članstava proizlaze.

U Republici Hrvatskoj osiguranjem i financiranjem izvoza organizirano se, u svojstvu izvozno-kreditne agencije, bavi Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR). Ista u tom svojstvu posluje temeljem Zakona o HBOR-u (NN 33/92, 76/93, 108/95 i 8/96), Uredbe o Međuministarskom vijeću za osiguranje izvoza (NN 115/98), te ugovorno dodijeljenog mandata Republike Hrvatske. HBOR u ime i za račun RH vodi poslove osiguranja izvoznih transakcija od političkih i komercijalnih rizika.

U poslovima osiguranja izvoza koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske, ulogu nadzornog tijela ima Međuministarsko vijeće za osiguranje izvoza, koje se sastoji od po jednog predstavnika ministarstava zaduženih za financije, gospodarstvo, vanjske poslove, poljoprivredu i šumarstvo, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske narodne banke.

Što se izvoznog financiranja tiče, HBOR temeljem svojih posebnih programa financiranja u vlastito ime i za vlastiti račun, izravno i putem poslovnih banaka, obavlja poslove financiranja izvoza. HBOR također, temeljem ugovora, u ime i za račun RH obavlja poslove subvencioniranja kamata na kredite namijenjene potpori izvozu. Zakon o HBOR-u u svome III. Poglavlju sadrži odredbe o osiguranju i financiranju izvoza koje su djelomice nesukladne pravnoj stečevini EU-a u dijelu koji se tiče državnih potpora.

U tijeku je rad na novom Zakonu o HBOR-u. Istodobno, HBOR trenutno u suradnji s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja provodi postupak usklađivanja svojih kreditnih programa s odredbama Zakona i Uredbe o državnim potporama.

3.30.4. PREFERENCIJALNI TRGOVINSKI UGOVORI

RH je sklopila i primjenjuje bilateralne ugovore o slobodnoj trgovini s Republikom Makedonijom, Bosnom i Hercegovinom, Republikom Albanijom, Turskom, državama EFTA-e, Srbijom i Crnom Gorom, Republikom Moldovom, te s Rumunjskom i Republikom Bugarskom kao članica CEFTA-e i s državama članicama EU putem SAA-a. Republika Hrvatska primjenjuje preferencijalne trgovinske ugovore u trgovini s ukupno 37 europskih zemalja. Iako ima ovako razgranatu mrežu ugovora o slobodnoj trgovini, RH ne koristi u potpunosti sve prednosti preferencijalnog pristupa europskim tržištima, između ostalog, radi toga što ne sudjeluje u sustavu dijagonalne kumulacije podrijetla robe, te će i tijekom 2006. godine poduzimati mjere kako bi bila uključena u taj sustav obzirom na činjenicu da je ispunila sve formalne uvjete. Nakon pristupanja EU Hrvatska će staviti van snage sve postojeće bilateralne ugovore o slobodnoj trgovini te će RH preuzeti sve međunarodne ugovore koje je sklopila i primjenjuje EU.

Republika Hrvatska aktivno sudjeluje u svim aktivnostima i inicijativama Radne skupine za liberalizaciju i olakšavanje trgovine Pakta o stabilnosti u JIE, te će i tijekom 2006. godine dati svoj doprinos uklanjanju nekarinskih prepreka u trgovini u regiji, potpunoj implementaciji bilateralnih ugovora o slobodnoj trgovini, te daljnjoj liberalizaciji trgovine u Jugoistočnoj Europi. Republika Hrvatska će pružiti svu tehničku i operativnu pomoć zemljama regije kako bi potpuno provodile svoje međunarodno preuzete obveze.

U cilju daljnje liberalizacije trgovine u JI Europi, kao i da svim zemljama regije omogući pristupanje jednom ugovoru o slobodnoj trgovini, na sastanku premijera CEFTA-e u Zagrebu, 29. studenog 2005. potvrđeno je da je ova trgovinska asocijacija otvorena zemljama koje udovolje uzajamno dogovorenim kriterijima za pristupanje: sklopljeni ugovori o slobodnoj trgovini sa svim zemljama članicama CEFTA-e i riješena otvorena bilateralna pitanja u njihovoj provedbi, institucionalizirani odnos s EU (započeti pregovori ili sklopljen ugovor o stabilizaciji i pridruživanju, ugovoru o partnerstvu i suradnji ili korištenje autonomnih trgovinskih mjera EU) te članstvo u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji ili čvrsta obveza primjene WTO pravila i postupaka. Tijekom 2006. planira se izmijeniti CEFTA ugovor na način da se u njega uključe moderne odredbe trgovinske politike.

Republika Hrvatska je potpisala bilateralne ugovore o poticanju i zaštiti ulaganja sa 50-tak zemalja te će tijekom srednjoročnog razdoblja od otvaranja pregovora do stupanja u članstvo EU razmotriti odredbe tih ugovora kako bi utvrdila jesu li potpuno u skladu s pravnom stečevinom, te poduzeti sve potrebne mjere za njihovu izmjenu i dopunu ili stavljanje van snage do dana pristupanja EU.

Republika Hrvatska je potpisala i niz ugovora o trgovinskoj i gospodarskoj suradnji s trećim zemljama. Tijekom 2006., RH će sve ove ugovore razmotriti kako bi utvrdila da oni nisu u konfliktu s pravnom stečevinom EU, a u slučaju da oni sadrže neke odredbe koje nisu u

skladu s pravnom stečevinom, poduzet će sve mjere kako bi te odredbe stavila van snage ili izmijenila do pristupanja EU.

Ukoliko će sklapati nove trgovinske ugovore s trećim zemljama, Republika Hrvatska će voditi računa o tome da razina obveza preuzetih tim ugovorima ne nadilazi obveze Europske unije prema tim zemljama.

3.30.5. RAZVOJNA I HUMANITARNA POMOĆ

U Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija u osnivanju je Radna skupina za ocjenu stanja i potrebu razvitka politike razvojne suradnje. Članovi Radne skupine bit će predstavnici svih relevantnih ministarstava. Očekuje se da će Radna skupina započeti s radom do kraja 2006. godine.

Republika Hrvatska nastavit će sa slanjem humanitarne pomoći u skladu s mogućnostima.

Plan provedbe SSP-a

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Osnivanje radne skupine za ocjenu stanja i potrebu razvitka politike razvojne suradnje	Do kraja 2006.	MVPEI i relevantna ministarstva

3. 31. VANJSKA, SIGURNOSNA I OBRAMBENA POLITIKA

3. 31. 1. UVOD

Vanjska politika RH slijedi stajališta Vijeća ministara EU, te sukladno Solunskoj agendi, podržava zajednička stajališta, odluke i akcije Vijeća. Tijekom 2006. godine RH će nastaviti s takvom praksom kako bi do stupanja u članstvo u potpunosti uskladila svoju vanjsku i sigurnosnu politiku s odredbama i obavezama iz Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske unije.

3. 31. 1.1. Politički dijalog

Slijedom zaključaka iz Soluna, države PSP su se od početka 2004. godine počele svrstavati uz stavove EU. Upravo je RH bila inicijator uspostavljanja suradnje na području ZVSP, potičući i prije Soluna prethodna Predsjedništva EU na suradnju. RH se samoinicijativno svrstala uz neka stajališta EU i prije nego što je sustav pridruživanja za PSP države institucionaliziran (ICC, terorizam).

Kao kandidat za članstvo u EU, Republika Hrvatska se sustavno pridružuje izjavama EU i drugim instrumentima ZVSP, na jednak način kao i ostale države u tom statusu. Pridruživanje uz stavove EU vrši se na poziv radnih tijela EU misijama RH u Bruxellesu, Beču, New Yorku, Ženevi i Strasbourgu. Do studenog 2005., RH se u Bruxellesu pridružila izjavama i stavovima EU 256 puta. U okviru UN u New Yorku, RH se 412 puta svrstala uz stavove EU, a u Ženevi 61 put. Na sjednicama tijela OESS-a, RH je 131 put podržala stavove EU. RH će se i u 2006. godini pridruživati izjavama, zajedničkim stajalištima i zaključcima EU iz područja ZVSP, kao i stajalištima EU u međunarodnim organizacijama.

Stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (1. veljače 2005.) institucionaliziran je politički dijalog RH – EU te se on sada odvija u okviru Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje RH – EU i Odbora za stabilizaciju i pridruživanje RH – EU. Prvi sastanak Vijeća održan je 26. lipnja 2005. u Luxemburgu, a sastanak Odbora 14. srpnja u Bruxellesu.

Slijedom odredbi SSP-a (čl. 116) parlamentarna dimenzija političkog dijaloga odvija se u okviru Zajedničkog parlamentarnog odbora (ZPO). ZPO se sastoji od 30 članova (15 predstavnika EP-a i 15 predstavnika HS-a). Tijekom 2005. Odbor se sastao dva puta i to: 3. i 4. ožujka u Zagrebu, te 4. i 5. listopada u Bruxellesu. Na posljednjem sastanku uglavnom se raspravljalo o naporima i postignućima RH u ispunjavanju političkih kriterija, a oba su sastanka rezultirala usvajanjem Deklaracije i preporukama RH za daljnje aktivnosti. Slijedeći sastanak najavljen je za svibanj 2006. godine u Hrvatskoj.

U 2006. godini, Hrvatska će nastaviti aktivno sudjelovati u svim oblicima bilateralnog i multilateralnog političkog dijaloga, kako na ministarskoj tako i na parlamentarnoj razini.

3.31.2. SURADNJA S MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

3.31.2. 1. Članstvo u međunarodnim organizacijama

Republika Hrvatska članica je sljedećih univerzalnih i regionalnih međunarodnih organizacija:

ORGANIZACIJE UNIVERZALNOG KARAKTERA

Redni broj	naziv	naziv-engl.	Kratica
1.	ORGANIZACIJA UJEDINJENIH NARODA <u>Članstvo Republike Hrvatske u tijelima UN-a:</u> - Komisija za sprečavanje kriminala i kazneno pravosuđe (2003. -2005.) - Komisija za opojne droge (2004. -2006.) - Statistička komisija (2004. – 2007.) - Komisija za međunarodno trgovačko pravo (2004. – 2007.) - Komisija za status žena (2005.-2009.) - Komisija za granice epikontinentalnog pojasa (2002. – 2007.)	Organization of the United Nations <u>Membership of the Republic of Croatia in the UN Bodies:</u> - Commission on Crime Prevention and Criminal Justice (2003. -2005.) - Commission on Narcotic Drugs (2004. -2006.) - Statistical Commission (2004. – 2007.) - United Nations Commission on International Trade Law (2004. – 2007.) - Commission on the Status of Women (2005.-2009.) - Commission on the Limits of the Continental Shelf (2002. – 2007.)	OUN

	- Odbor za uklanjanje diskriminacije nad ženama (2002. – 2006.)	- Committee on the Elimination of Discrimination against Women (2002. – 2006.)	
2.	MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA CIVILNOG ZRAKOPLOVSTVA	International Civil Aviation Organization	ICAO
3.	SVJETSKA ORGANIZACIJA ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO	World Intellectual Property Organization	WIPO
4.	ORGANIZACIJA UJEDINJENIH NARODA ZA INDUSTRIJSKI RAZVOJ	United Nations Industrial Development Organization	UNIDO
5.	SVJETSKA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA	World Health Organization	WHO
6.	MEĐUNARODNA TELEKOMUNIKACIJSKA UDRUGA	International Telecommunication Union	ITU
7.	ORGANIZACIJA UJEDINJENIH NARODA ZA OBRAZOVANJE, ZNANOST I KULTURU	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	UNESCO
8.	SVJETSKA POŠTANSKA UNIJA	Universal Postal Union	UPU
9.	MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA RADA	International Labour Organization	ILO
10.	MEĐUNARODNA	International Maritime	IMO

	ORGANIZACIJA ZA POMORSTVO	Organization	
11.	MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA KRIMINALISTIČKE POLICIJE	International Criminal Police Organization	INTERPOL
12.	SVJETSKA METEOROLOŠKA ORGANIZACIJA	World Meteorological Organization	WMO
13.	MEĐUNARODNI MONETARNI FOND	International Monetary Fund	IMF
14.	MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA ZA TELEKOMUNIKACIJSKE SATELITE	International Telecommunications Satellite Organization	INTEL-SAT
15.	MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA ZA POKRETNE SATELITE	International Mobile Satellite Organization	IMSO
16.	MEĐUNARODNA AGENCIJA ZA ATOMSKU ENERGIJU	International Atomic Energy Agency	IAEA
17.	MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA ZA NORMIZACIJU	International Organization for Standardization	ISO
18.	GRUPA SVJETSKE BANKE (IBRD, IDA, IFC, MIGA, ICSID) - MIGA – Agencija za multilateralno garantiranje investicija - ICSID – Međunarodni	The World Bank Group - Multilateral Investment Guarantee Agency - International Centre for the Settlement of Investment Disputes	MIGA ICSID

	centar za rješavanje ulagačkih sporova		
19.	SVJETSKA CARINSKA ORGANIZACIJA	World Customs Organization	WCO
20.	SVJETSKA ORGANIZACIJA ZA TURIZAM	World Tourism Organization	WTO (Madrid)
21.	ORGANIZACIJA ZA PREHRANU I POLJODJELSTVO	Food and Agriculture Organization	FAO
22.	MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA ZA MIGRACIJE	International Organization for Migration	IOM
23.	MEĐUNARODNI CENTAR ZA PROUČAVANJE OČUVANJA I RESTAURACIJE KULTURNE BAŠTINE	International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property	ICCROM
24.	MEĐUNARODNI SUD ZA PRAVO MORA	International Tribunal for the Law of the Sea	ITLS
25.	ORGANIZACIJA ZA ZABRANU KEMIJSKOG NAORUŽANJA	Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons	OPCW
26.	MEĐUNARODNI INSTITUT ZA UPRAVNE ZNANOSTI	International Institute of Administrative Sciences	IIAS
27.	MEĐUNARODNA HIDROGRAFSKA ORGANIZACIJA	International Hydrographic Organisation	IHO
28.	MEĐUNARODNI	International Institute for the	UNIDROIT

	INSTITUT UJEDINJENIH NARODA ZA UJEDNAČAVANJE PRIVATNOG PRAVA	Unification of Private Law	
29.	MEĐUNARODNE VLASTI ZA MORSKO DNO	International Seabed Authority	ISBA
31.	STALNI ARBITRAŽNI SUD	Permanent Court of Arbitration	PCA
33.	SVJETSKA TRGOVINSKA ORGANIZACIJA	World Trade Organization	WTO (Geneva)
34.	Organizacija za provođenje ugovora o cjelovitoj zabrani nuklearnih proba	Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty Organization	CTBTO
35.	Međunarodna suradnja na akreditaciji laboratorija (pridruženo članstvo od 2002.)	International Laboratory Accreditation Co-operation	ILAC

ORGANIZACIJE REGIONALNOG KARAKTERA

redni broj	naziv	naziv -engleski/francuski	Kratica
1.	Organizacija za europsku sigurnost i suradnju	Organization on Security and Co-operation in Europe	OSCE
2.	Međuvladina organizacija za međunarodni željeznički prijevoz	Organisation intergouvernementale pour les transports internationaux ferroviaires	OTIF

3.	Europska konferencija civilnog zrakoplovstva	European Civil Aviation Conference	ECAC
4.	Međuvladina oceanografska komisija	Intergovernmental Oceanographic Commission	IOC
5.	Europska banka za obnovu i razvoj	European Bank for Reconstruction and Development	EBRD
6.	Europska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja	European and Mediterranean Plant Protection Organization	EMPPO
7.	Europski centar za srednjoročne prognoze vremena	European Centre for Medium-range Weather Forecasts	ECMWF
8.	Vijeće Europe	Council of Europe	CE
9.	Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe	European Organization for the Safety of Air Navigation	EUROCONTROL
10.	Banka za međunarodna poravnanja	Bank for International Settlements	BIS
11.	Razvojna banka Vijeća Europe	The Council of Europe Development Bank	CEB
12.	Dunavska komisija	Commission du Danube	DC
13.	Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav	International Commission for the Protection of the Danube River	ICPDR
14.	Međunarodna organizacija za zakonsko mjeriteljstvo	International Organization for Legal Metrology	OIML
15.	Međunarodna komisija za građanska stanja	Commission Internationale de l'Etat Civil	CIEC
16.	Intra-Europska organizacija poreznih administracija	Intra-European Organization of Tax Administrations	IOTA
17.	Europska organizacija za korištenje meteoroloških satelita	European Organization for the Exploitation of Meteorological Satellite	EUMET-SAT

18.	Međunarodna komisija za znanstveno istraživanje Sredozemlja	Commission International pour l'exploration scientifique de la Mer Méditerranée	CIESM
19.	Srednjoeuropsko udruženje slobodne trgovine	Central European Free-Trade Association	CEFTA
20.	Europska suradnja na akreditaciji – punopravno članstvo od 17. 11. 2005. (od 1997. pridruženo članstvo)	European Co-operation for Accreditation	EA

3.31.2.1.1. Organizacija Ujedinjenih naroda

Tijekom proteklih trinaest godina, uloga Hrvatske u Ujedinjenim narodima (UN) doživjela je značajne promjene – od države koja je bila predmetom rasprava u rezolucijama Vijeća sigurnosti (VS) i Opće skupštine (OS) do pro-aktivne članice Ujedinjenih naroda, angažirane na području gospodarskih i socijalnih pitanja, te davateljice vojnih postrojbi u mirovnim misijama UN-a.

Hrvatska podržava zajedničku viziju UN-a o prosperitetnijem i mirom ispunjenom svijetu utjelovljenu u Milenijskoj deklaraciji. Republika Hrvatska uspješno provodi Milenijske razvojne ciljeve (MRC) povezujući ih s nacionalnom strategijom razvoja. Ispunila je svoju obvezu kao članica OUN-a predavši Organizaciji prvo nacionalno izvješće o provedbi MRC u rujnu 2004. godine. Tijekom 2005. napravljen je i Akcijski plan i troškovnik implementacije MRC, a u tijeku je izrada prvog izvješća o napretku implementacije.

Hrvatska snažno podupire sveobuhvatnu reformu UN sustava temeljenu na ciljevima i načelima Povelje Ujedinjenih naroda, međunarodnom pravu, međunarodnim konferencijama i sastancima na vrhu, kao i na konsenzusom prihvaćenoj Milenijskoj deklaraciji. U reformskom procesu Hrvatska je zauzela i zauzima aktivnu ulogu te je pozdravila reformsko izvješće Glavnog tajnika UN Kofija Annana «Prema većoj slobodi», jednako kao i izvješća koja su mu prethodila - «Visokog panela o prijetnjama, izazovima i promjeni», te izvješće o Milenijskom projektu. Navedena izvješća, zajedno s brojnim neformalnim konzultacijama zemalja članica UN-a, bila su polazišna osnova za usvajanje Završnog dokumenta na ovogodišnjem sastanku na vrhu na početku 60. zasjedanja OS UN. Hrvatska vidi Završni dokument kao kompromis zajedničkih napora za postizanje novog i učinkovitijeg sustava kolektivne sigurnosti, efikasnijeg rješavanja problema u razvoju, jačanje demokratskih standarda i političkih sloboda ali i neizostavne reforme tijela UN-a. Svojim aktivnim doprinosom tijekom 60. zasjedanja OS UN Hrvatska će nastojati pomoći u ostvarenju zadanih reformskih procesa zacrtanih u Završnom dokumentu.

Hrvatska kontinuirano doprinosi radu Organizacije, te je u tom smislu prijavila nekoliko kandidatura za članstvo u različitim tijelima UN-a i njegovim specijaliziranim agencijama. Najvažnija hrvatska kandidatura u sustavu UN-a jest ona za nestalnu članicu u Vijeću sigurnosti za mandat 2008. - 2009, na izborima koji će se održati 2007. godine.

Svjesna da su mir i sigurnost osnovni preduvjeti za gospodarsko i socijalno blagostanje, Hrvatska je pojačala svoje napore da što više sudjeluje u sadašnjim i budućim mirovnim operacijama.

Časnici OS RH sudjeluju u 10 mirovnih operacija s ukupno 30 pripadnika: UNAMSIL (Sierra Leone), UNMEE (Etiopija/Eritreja), UNMOGIP (Indija/Pakistan), MINURSO (Zapadna Sahara), UNMIL (Liberija), MINUSTAH (Haiti), UNOCI (Obala Bjelokosti), UNFICYP (Cipar), UNOMIG (Gruzija), UNMIS (Sudan). Od siječnja 2005. hrvatski časnik obnaša dužnost zamjenika zapovjednika vojnih promatrača u misiji UNMOGIP u Indiji i Pakistanu, a u listopadu je hrvatski časnik (general bojnik Dragutin Repinc) izabran za zapovjednika vojnih promatrača u istoj misiji. U proceduri je donošenje odluke o upućivanju do 30 pripadnika Oružanih snaga u predstojećem razdoblju u UN-ovu misiju na Golanskoj visoravni (UNDOF). Naime, razmatra se ponuda slovačke strane za uključenje u sastav njihove satnije (koja je u sastavu austrijske bojne). Od početka 2005. Hrvatska se i svojom komponentom civilne policije uključila u misije UN-a. Uputila je petoro policijskih službenika u misije UNMISSET (Istočni Timor), UNFICYP (Cipar), te UNMIK (Kosovo).

Republika Hrvatska stekla je status promatrača pri *SHIRBRIG-u (Stand-by High Readiness Brigade for United Nations Operations)*, *standby* postrojbi/planskoj strukturi za mirovne misije UN-a. Od tada, RH sudjeluje na svim sastancima Upravljačkog odbora SHIRBRIG-a, a tijekom 2005. godine, predstavnici MORH-a sudjelovali su na tri takva sastanka.

Težište daljnjeg djelovanja bit će usmjereno prema jačanju pozicije zemlje u mirovnim misijama, u skladu sa *Stand-by* aranžmanom s UN-om, odlukama Hrvatskog sabora o sudjelovanju u mirovnim misijama UN-a, te na ponudama za sudjelovanje u mirovnim misijama. Posebna pozornost i dalje se posvećuje sustavnoj provedbi obuke za mirovne misije UN-a te se, u svrhu potpore UN-u u jačanju mirovnih kapaciteta novih država davateljica mirovnog osoblja, nastavljaju provoditi međunarodni vojnopromatrački tečajevi za mirovne misije.

Potpomažući mehanizme kolektivne sigurnosti kroz euro-atlantske integracije, Hrvatska će nastaviti s vojnom i policijskom suradnjom na bilateralnim i multilateralnim razinama, posebno kroz mirovne operacije. Trenutno, u mirovnoj operaciji NATO-a u Afganistanu sudjeluju: kontingent vojne policije u potpori misije stabilizacije i pomoći, Sanitetski tim u okviru Američko-Jadranske povelje (Albanija-Makedonija-Hrvatska) te civilni stručnjaci - četveročlani tim u PRT-u Feyzabad (jedan diplomat i tri civilna policajca). Hrvatski sabor je u srpnju 2005. godine donio odluku o proširenju hrvatskog sudjelovanja u ISAF-u i odobrio upućivanje do 150 pripadnika oružanih snaga RH.

Hrvatska je u postupku pripreme borbenih postrojbi: postrojbi za borbenu potporu, pripreme nacionalne potpore raspoređenim postrojbama i pomoćne borbene potpore, te inženjerskih i sanitetskih postrojbi za buduće operacije UN-a, NATO/PfP-a i EU.

3.31.2.1.2. Vijeće Europe

RH sudjeluje u svim aktivnostima Vijeća Europe (VE) putem Stalnog predstavništva u Strasbourgu, Izaslanstva Hrvatskog sabora pri Parlamentarnoj skupštini VE, Izaslanstva u Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti, te vladinih i neovisnih stručnjaka, koji djeluju u radu stručnih odbora i skupina. Hrvatska će nastaviti s aktivnostima na razvijanju normi i pravnih standarda na području razvoja demokracije, zaštite ljudskih i manjinskih prava, te vladavine prava. U skladu s programom suradnje između RH i VE, koji se odnosi na jačanje vladavine prava, provodit će se aktivnosti u sljedećim područjima: funkcioniranje pravosudnog sustava, sudjelovanje u programu CARDS – pravosuđe, obrazovanje sudaca i državnih odvjetnika, razvoj pravne profesije u okviru Regionalnog vijeća odvjetničkih komora u jugoistočnoj Europi, reforma kaznenog zakonodavstva i njegova primjena, borba protiv seksualnog iskorištavanja djece, provedba programa PACO Impact u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, sudjelovanje u regionalnom programu CARDS – policija te razvoj lokalne i regionalne demokracije i prekogranične suradnje. Nastavlja se i uspješna suradnja u okviru CARDS regionalnog programa pomoći socijalnim institucijama (SISP, zajednički program EK/VE) kao i suradnja u okviru Regionalnog programa za kulturnu i prirodnu baštinu JIE (koji uključuje zajednički EK/VE projekt rehabilitacije arhitektonske i arheološke baštine IRPP/SAAH).

U 2006. godini, poticat će se nadležna tijela državne uprave da pristupe preostalim pravnim instrumentima koji su bitni za prilagodbu nacionalnog zakonodavstva europskim standardima, te će se pripremati i poticati ratifikacija već potpisanih pravnih instrumenata VE.

Do sada je RH potpisala i ratificirala 76 konvencija i protokola VE, te je članica 10 parcijalnih sporazuma. RH treba ratificirati još 12 konvencija i protokola, te potpisati tridesetak pravnih instrumenata VE važnih za usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU.

3.31.2.1.3. Organizacija za europsku sigurnost i suradnju

Suradnja Republike Hrvatske s Misijom OESS-a u RH temelji se na provedbi programa vezanih prvenstveno za povratak izbjeglica, reformu pravosuđa, zaštitu ljudskih i manjinskih prava te nadzor kaznenih postupaka za ratne zločine pred hrvatskim sudovima.

Učinkovitost suradnje značajna je s obzirom na napredak RH prema punopravnom članstvu u EU.

Konstruktivan doprinos Misije OESS-a u RH aktivnostima Vlade RH na području povratka izbjeglica očitovat će se i tijekom 2006. kroz nastavak ispunjenja obveza koje proizlaze iz Deklaracije regionalne ministarske konferencije o rješavanju izbjegličko – prognaničkih pitanja, potpisane u Sarajevu 31. siječnja 2005. godine. Nastavno na Sarajevsku deklaraciju Vlada RH je usvojila hrvatski Road Map - Plan za rješavanje izbjegličkog pitanja do kraja 2006. godine (22. srpnja 2005. godine) s detaljnim prikazom financijskih sredstava i rokova za realizaciju.

Monitoring od strane OESS-a za suđenja koja bi ICTY transferirao u zemlje regije

Na temelju odluke Stalnog vijeća OESS-a u Beču (svibanj 2005. godine) o suradnji OESS-a i ICTY-a, Misija OESS-a u RH planira za 2006. godinu pratiti kaznene postupke za ratne zločine na domaćim sudovima koji će biti transferirani iz Haaga. Time je OESS udovoljio

zahtjevu glavne tužiteljice Carle del Ponte i ispunio jedan od temeljnih preduvjeta da ICTY uopće donese odluku o prepuštanju nekih predmeta hrvatskom pravosuđu.

Kao članica OESS-a, RH će sekundiranjem djelatnika iz državne uprave te hrvatskih državljana iz nevladinih udruga nastaviti doprinositi radu misija OESS/ODIHR za promatranje izbora, osobito onih u jugoistočnoj Europi. Republika Hrvatska se i sama uključuje u terenske aktivnosti OESS-a kroz sudjelovanje u promatranju izbora kao i davanju potpore terenskim misijama OESS-a, u kojima sudjeluju sekundirani hrvatski državljani (Albanija, Kosovo, Gruzija i Makedonija).

RH će nastaviti s praćenjem i drugih elemenata rada OESS-a, osobito na polju sigurnosti (borba protiv terorizma u svim njenim aspektima, aktivnosti OESS-a u BiH kroz praćenje Annexa 1B Daytonskog sporazuma), ljudske dimenzije i gospodarske dimenzije.

U razdoblju travanj – srpanj 2007. godine Hrvatska će predsjedati Forumom za sigurnosnu suradnju (FSC).

3.31.2.1.4. Međunarodni kazneni sud

RH aktivno sudjeluje u svim aktivnostima koje MKS organizira za države članice Rimskog statuta. Delegacija RH sudjelovala je na godišnjoj Skupštini država članica MKS-a u rujnu 2004. U svibnju 2005. države potpisnice Rimskog statuta, a među njima i RH, obaviještene su o otvaranju nominacijskog razdoblja za izbor šest sudaca MKS-a koje je otvoreno do 23. listopada 2005. Otvorene su i nominacije za članove Odbora za proračun i financije MKS-a, a izbor članova bi se trebao održati na sjednici Skupštine država članica 26. i 27. siječnja 2006. u sjedištu UN-a. U kolovozu 2005. MKS je objavio da sastavlja listu stručnjaka/vještaka, a poziv je upućen i hrvatskim stručnjacima s raznih područja.

Prioriteti za predstojeće razdoblje:

Puna suradnja RH s MKS, u skladu s odredbama Zakona o primjeni statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava.

3.31.3. KONTROLA NAORUŽANJA

Republika Hrvatska je ugovorna stranka i aktivna sudionica većine važnih međunarodnih ugovora i konvencija i potpisnica dokumenata koji se odnose na neširenje oružja za masovno uništavanje i konvencionalnog oružja, nadzora izvoza i uvoza, nadzora naoružanja i protuminskog djelovanja: Ugovor o neširenju nuklearnog oružja (NPT); Konvencija o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala (CPPNM); Konvencija o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala (CPPNM); Sveobuhvatni ugovor o zabrani nuklearnih pokusa (CTBT); Konvencija o zabrani kemijskog oružja (CWC); Konvencija o zabrani bakteriološkog oružja (BTWC); Konvencija o zabrani ili ograničenjima uporabe nekih konvencionalnih oružja (CCW); Konvencija o zabrani protupješačkih mina (*Ottawa Convention*), Haški kodeks ponašanja protiv širenja balističkih projektila (HCOC). Bečki dokument 99 (WD 99); Subregionalni sporazum o kontroli naoružanja (SSKN). Hrvatska je prihvatila načela sadržana u Kodeksu ponašanja EU u vezi izvoza naoružanja (*EU Code of Conduct for Arms Exports*).

Hrvatska je članica Wassenaarskog aranžmana (WA) i Skupine opskrbljivača nuklearnim materijalima i tehnologijom (Nuclear Suppliers Group - NSG) od lipnja 2005. godine. Prijavila je kandidaturu u Režimu nadzora raketne tehnologije (MTCR), a izrazila je interes za pristupanje Australskoj skupini (*Australian Group*) i Zanggerovoj Komisiji (*Zangger Committee*).

Priprema se sporazum s OPCW (Organizacijom za zabranu kemijskog oružja) o stavljanju na raspolaganje jednog voda za radiološku, biološku i kemijsku dekontaminaciju. Dekontaminacijski vod djelovao bi u slučaju kemijskog incidenta. Radi se o vodu koji je predviđen i za djelovanje u okviru NATO-a.

Prioriteti u 2006. godini:

- rad na ulasku u međunarodne mehanizme poput *Australian Group* i *Zangger Committee*
- Završetak rada na potpisivanju Sporazuma s OPCW o stavljanju na raspolaganje voda ABKO

Republika Hrvatska drži kako sprečavanje proliferacije i širenja oružja za masovno uništenje te malog i lakog oružja spadaju u najviši red prioriteta i preduvjet su učinkovitoj borbi protiv međunarodnog terorizma i drugih oblika ugrožavanja sigurnosti.

Oružje za masovno uništenje i *Proliferation Security Initiative*

Republika Hrvatska je dala javnu potporu djelovanju Inicijative za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje, te opreme, tehnologije i materijala vezanih uz to oružje (*Proliferation Security Initiative*-PSI) i Načelima sprečavanja proliferacije i odlučna je aktivno se uključiti u njene aktivnosti kako bi svojim djelovanjem, sukladno svojim institucionalnim mogućnostima i nacionalnom zakonodavstvu, aktivno doprinijela djelovanju Inicijative, te na konkretan način pridonijela borbi protiv međunarodnog terorizma. U svrhu jačanja institucionalnih sposobnosti i što konkretnijeg uključivanja u međunarodne napore na području sprečavanja širenja oružja za masovno uništenje pristupilo se osnivanju Nacionalnog povjerenstva za PSI u koje će biti uključena ministarstva vanjskih poslova, unutarnjih poslova, obrane, pravosuđa, mora, gospodarstva, financija te obavještajne, protuobavještajne i vojno-sigurnosne agencije i Državni zavod za nuklearnu sigurnost. Zadaće Povjerenstva uključivat će koordinaciju i praćenje provedbe aktivnosti koje se, u okviru potpore Republike Hrvatske djelovanju Inicijative te u skladu s njezinim ciljevima i Načelima, poduzimaju na nacionalnoj razini u cilju stvaranja osnova za što učinkovitije djelovanje u sprečavanju i suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje te pripadajuće tehnologije, materijala i ekspertiza u svezi s takvim oružjem, sprečavanje neovlaštenog prijenosa uključujući provoz i prijevoz nuklearnog, biološkog te kemijskog oružja te pripadajućeg materijala, tehnologije i ekspertiza. Jedna od mogućnosti koja se intenzivno razmatra jest suradnja na području sprječavanja proliferacije i širenja WMD u okviru Američko- jadranske povelje.

Prioritet u 2006. godini je organizacija *Adriatic Regional WMD Integrated Exercise 2006 "ARIEX – 2006"* koja će se u travnju održati u RH a uključivat će zemlje Američko-jadranske povelje, te Poljsku dok će status promatrača imati BIH te SICG. Također predviđa se i sudjelovanje RH u vježbama koje organiziraju zemlje uključene u PSI.

U proceduri je usvajanje „Zakona o obavještajno-sigurnosnom sustavu“, koji će biti usklađen s europskim i NATO zahtjevima u tom području i značajno će ojačati RH u implementaciji mehanizma primjene kooperativne sigurnosti – poglavito u području suprotstavljanja

proliferaciji oružja za masovno uništavanje (WMD), malog i lakog oružja (SALW), te nadzora izvoza oružja i roba dvojne namjene.

U okviru PSI, časnici OS RH su kao promatrači sudjelovali na dvije vojne vježbe – u Ostravi (češko-poljska granica) i Zaragozi (Španjolska).

Prioriteti u 2006.

Jačanje operativnih sposobnosti i kapaciteta za sprečavanje proliferacije i širenja oružja za masovno uništenje te sudjelovanje u konkretnim aktivnostima PSI, stvaranje među-resornog radnog tijela koje će se baviti problematikom WMD-a i suradnjom u okviru PSI biti će prioriteti u 2006.. Za travanj 2006. godine u Hrvatskoj (Split) planirana je međunarodna vojna vježba „Adriatic Regional WMD Integrated Exercise“, koja bi trebala uključiti zemlje Američko-jadranske povelje i Poljsku, te u statusu promatrača BiH i SiCG.

Malo i lako oružje (SALW)

Republika Hrvatska podržava sve međunarodne i regionalne napore i mehanizme borbe protiv ilegalne trgovine i krijumčarenja malog i lakog oružja, kao i bavljenje problematikom SALW-a. Izvršila je sve svoje obveze izvješćivanja o problematici SALW-a prema UN-u i OESS-u. Poučena uspješnim aktivnostima poput akcije «Zbogom oružje», akcijama presijecanja lanaca trgovine SALW-om i međunarodnom suradnjom na tom području, Hrvatska smatra kako je za učinkovito suočavanje s problematikom SALW-a nužan dodatan angažman i jača međunarodna i posebice regionalna suradnja.

Posjedovanje, uporaba, nošenje i registracija oružja SALW-a regulirani Zakonom o oružju iz 1997. godine, a izvoz konvencionalnog oružja, pripadajuće tehnologije i vojne opreme provodi se sukladno Zakonu o trgovini (2003.), Zakonu o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme (2003.), Uredbom o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola Ministarstva gospodarstva (2003.) kao i Uredbi UN-a i drugim međunarodnim sporazumima, obzirom na nacionalnu sigurnost i gospodarske interese. Nadalje, kretanje streljiva i eksplozivnih tvari sukladno europskom sporazumu o međunarodnom prijevozu opasnih roba kopnenim putem (ADR) regulirano je Zakonom o eksplozivnim tvarima (NN 178/04) i Zakonom o prijevozu opasnih tvari (NN97/93).

Također, Vlada RH je u ožujku 2005. godine osnovala Nacionalno povjerenstvo za oružje i streljivo. Povjerenstvo je zaduženo za koordinaciju i usmjeravanje aktivnosti vezanih za oružje i streljivo, a ima i savjetodavnu funkciju po pitanju politike i nadzora implementacije politike i strategije za kontrolu oružja i streljiva. Povjerenstvo čine predstavnici ministarstva vanjskih poslova, unutarnjih poslova, obrane, gospodarstva, pravosuđa, financija, obavještajne i protuobavještajne agencije te Agencije Alan d.o.o. Jedna od zadaća povjerenstva je i izrada nacionalne strategije nadzora malog i lakog oružja.

U tijeku je daljnji razvoj i proširenje nacionalnog sustava registracije i baze podataka za malo i lako oružje. Sukladno Zakonu o oružju Ministarstvo unutarnjih poslova je nadležno za sustav evidencije i nadzora malog i lakog oružja koje je u posjedu građana.

Prioriteti u 2006. godini bit će stvaranje nacionalnog koordinativnog tijela nadležnog za problematiku SALW-a, razvijanje jedinstvene metodologije ponašanja policije u vezi problematike SALW-a, jasno definiranje nadležnosti pojedinih državnih tijela i osiguranje njihove učinkovite koordinacije i suradnje i razvijanje odgovarajuće infrastrukture u vezi

SALW-a. Prioriteti u 2006. biti će izrada Nacionalne strategije za kontrolu oružja i streljiva, Akcijskog plana, donošenje novog Zakona o oružju, uspostava baze podataka o prometu oružja (uvoz i izvoz), te pristupanje Europskoj konvenciji o nadzoru nabave i posjedovanja vatrenog oružja od strane pojedinaca.

3.31.3.1. Uvozno/izvozno zakonodavstvo

Izvoz i uvoz naoružanja i vojne opreme reguliran je Uredbom Vlade o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva nadležno je za izdavanje dozvola za izvoz i uvoz naoružanja i vojne opreme za komercijalne svrhe, koje se izdaju uz prethodnu suglasnost Međuresorskog povjerenstva. U posljednjih godinu dana Povjerenstvo je znatno unaprijedilo svoj rad u smislu stvaranja kvalitetnijih baza podataka, učinkovitije provjere vjerodostojnosti dokumentacije i pojačane međunarodne suradnje.

Uvođenjem zakona o nadzoru izvoza robe s dvojnomo namjenom Hrvatska je zaokružila europske i međunarodne zakonske standarde o nadzoru izvoza naoružanja i vojne opreme te robe dvojne namjene, kao i standarde postavljene Wassenaarskim aranžmanom (WA) i Režimom nadzora raketne tehnologije (MTCR).

Izvozni sustav Republike Hrvatske obuhvaća:

- Zakon o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme (NN 33/02 i 173/03)
- Uredba o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola, [NN 67/03](#), 83/03, 121/03, 198/03
- Zakon o nadzoru izvoza robe s dvojnomo namjenom (NN 100/04, u primjeni 1.01.2005.)
- Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom (NN 166/04)
- Uredba o popisu robe s dvojnomo namjenom, NN 184/04. Tom Uredbom utvrđuje se primjena Uredbe Vijeća (EZ) Br. 1504/2004 od 19. srpnja 2004. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 1334/2000. kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza predmeta i tehnologije s dvostrukom namjenom.

RH je članica Wassenaarskog Arrangement-a i Nuclear Suppliers Groups od lipnja 2005. Kontrolu izvoza provode nacionalno Povjerenstvo za izdavanje dozvola za izvoz i uvoz predmeta naoružanja za komercijalne svrhe i Povjerenstvo za izdavanje dozvola za izvoz robe s dvojnomo namjenom, u skladu s Poslovníkom o radu povjerenstva. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, u okviru obaju povjerenstava, donosi odluku o krajnjoj destinaciji, te provjerava i utvrđuje krajnjeg korisnika.

Donošenjem Zakona o nadzoru izvoza robe s dvojnomo namjenom Hrvatska je zaokružila europske i međunarodne zakonske standarde o nadzoru izvoza naoružanja i vojne opreme te

robe dvojne namjene, kao i standarde postavljene Wassenaarskim aranžmanom (WA) i Režimom nadzora raketne tehnologije (MTCR).

Prioriteti u 2006. biti će izrada Nacionalne strategije za kontrolu oružja i streljiva, te donošenje novog Zakona o oružju i uspostava baze podataka o prometu oružja (uvoz i izvoz).

Nadzor naoružanja i mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti

U dosadašnjem tijeku provedbe Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja (SSKN) postignuti su značajni rezultati, te su se sve strane znatno približile ostvarenju osnovnog cilja SSKN – uspostavljanja novih oblika suradnja na području sigurnosti usmjerenih na stvaranje transparentnosti i povjerenja te postizanja uravnoteženih i stalnih razina obrambene sile na najnižoj razini potrebnoj za ostvarivanje sigurnosti svake pojedine strane u SSKN. Tijekom 2005. godine Republika Hrvatska je nastavila dosljedno ispunjavati odredbe Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja (SSKN), provodeći misije prihvata i provedbe inspekcije sukladno dogovorenom planu inspekcija koji je usvojila Subregionalna konzultacijska komisija. Prema usvojenim zakonskim rješenjima se u Bosni i Hercegovini od 01. siječnja 2006. ukidaju Vojska Federacije BiH i Vojska Republike Srpske, te ustrojavaju Oružane snage BiH. Sukladno tome, potrebno je postići novi dogovor, napose u okviru Subregionalne konzultacijske komisije, o nastavku provedbe SSKN u 2006., uključujući prilagodbu verifikacijskog režima novonastalom činjeničnom stanju. Republika Hrvatska je i nadalje potpuno predana svim oblicima suradnje u okviru SSKN i spremna je razmotriti prijedloge za daljnje poboljšanje mehanizama kontrole naoružanja na subregionalnoj i regionalnoj razini.

Međunarodna zajednica iskazala je povjerenje Republici Hrvatskoj dodijelivši joj organizaciju održavanja 6. sastanka država stranaka Ottawske konvencije u Zagrebu od 28.11. do 02. 12. 2005. kao partneru UN-a, kada će RH pokazati svoje kapacitete i dostignuća u protuminskom djelovanju u kojima prednjači ispred regije jugoistočne Europe.

Republika Hrvatska je i 2005. godine nastavila s dosljednom provedbom mjera izgradnje povjerenja i sigurnosti (CSBM's) određenih Bečkim dokumentom '99, usvojenim pod okriljem Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS). Sukladno preuzetim obvezama RH će organizirati 2006. godine posjet vojnoj zračnoj bazi i vojnoj instalaciji, na koji će u RH, sukladno odredbama Bečkog dokumenta '99, biti pozvani predstavnici svih zemalja članica OESS-a. RH također nastavlja aktivno podupirati i doprinostiti CSBM's u jugoistočnoj Europi, posebice u okviru Članku V Aneksa 1B Daytonskog mirovnog sporazuma, pa je u 2005. planiran niz bilateralnih posjeta i uzajamnih inspekcija. RH podupire daljnji aktivni pristup CSBM's i u okviru drugih međunarodnih foruma, kao što je primjerice Forum za sigurnosnu suradnju OESS-a. RACVIAC je najprikladnije mjesto u jugoistočnoj Europi gdje se te mjere mogu i praktično provoditi.

RH je sa 01.01. 2005. postala punopravna članica sporazuma *Open Skies*. Nakon što su obavljena dva probna leta iznad RH, pristupilo se realizaciji tri dodijeljene pasivne kvote za 2005. Iste su ispunili (kronološkim redoslijedom) Savezna Republika Njemačka i Republika Bugarska, Republika Italija i Ruska Federacija te Kanada i Republika Mađarska dijeleći kvote iznad RH. U 2006. godini za RH je dodijeljena pasivna kvota od četiri promatračka leta, a RH je zatražila aktivne kvote iznad Ruske Federacije i Gruzije. Na ovaj način RH počinje i aktivno sudjelovati u provedbi sporazuma *Open Skies*.

Prioriteti u 2006. godini bit će promicanje daljnje izgradnje CSBM's koje doprinose jačanju institucionalnih sposobnosti država u regiji za suočavanje sa sigurnosnim izazovima.

Ohridski granični proces – Upravljanje i sigurnost granica

Hrvatska trenutno implementira promjene u policijskim standardima koje se odnose na sigurnost granica s ciljem ispunjavanja kriterija i drugih preduvjeta neophodnih za postizanje kompatibilnosti sa Schengenskim kriterijima. Uključena je u nekoliko multilateralnih inicijativa kojima je cilj jačanje graničnih službi i prekogranična suradnja (zajedno s NATO-om, EU, Paktom o stabilnosti i OESS-om). RH na tom području surađuje, razmjenjuje informacije i održava kontakte na razini eksperata sa svim susjednim državama

Ohridski granični proces ima snažnu podršku Republike Hrvatske kao važan forum regionalne suradnje i sredstvo za procjenu pripremljenosti i razine ekspertize država u jugoistočnoj Europi na području upravljanja i sigurnosti granica. Hrvatska je stavila na raspolaganje državama regije svoje stručnjake za granična pitanja. U okviru CARDS partnerskih projekata (*Twinning Projects*):

- donijeta je Nacionalna strategija za integrirano upravljanje granicama (IBM), Akcijski plan za primjenu te Strategije je završen, a oboje je prihvatila Vlada 2005. godine;
- CARDS Projekt 2004 za Tehničku modernizaciju zaštite državne granice je prihvaćen i odobren;
- izrađen je novi Program obuke specijalne granične policije;
- parafiran je prijedlog Koncepta suradnje međunarodne granične policije između država regije;
- osposobljavanje na području ilegalnih migracija je utvrđeno i potvrđeno kroz CARDS 2003.
- zakoni su gotovo u cijelosti usklađeni s EU standardima: a) Zakon o nadzoru državne granice, b) Zakon o strancima, c) Zakon o azilu, i d) Uredba o viznom režimu.

Prioriteti u 2006. godini:

- jačanje ukupnih institucionalnih sposobnosti koje se odnose na sigurnost granica;
- tehničko opremanje granične policije u skladu sa Schengenskim standardima.

Protuminsko djelovanje

Na Prvoj preglednoj konferenciji država stranaka Konvencije u Nairobiju, odlučeno je da se 6. sastanak država stranaka održi u Hrvatskoj. Time je Hrvatska dobila priznanje za napore koje ulaže na području protuminskog djelovanja u vlastitoj zemlji i regiji, ali i mogućnost da vlastite potvrđene proizvode i znanje ponudi zemljama pogođenima protupješačkim minama.

Republika Hrvatska će i dalje biti predana cilju što skorijeg razminiranja nacionalnog teritorija, te će aktivno sudjelovati u međunarodnim naporima na području razminiranja. Zalaže se za sveobuhvatni pristup toj problematici koji će odgovarajuće vrednovati kako politički tako i humanitarni, gospodarski i prometni aspekt razminiranja. Pojačani naponi država u jugoistočnoj Europi, nastavak snažnog angažmana drugih država i organizacija, uz neophodnu daljnju pomoć međunarodnih donatora, mogu države jugoistočne Europe znatno približiti ostvarenju cilja koji predviđa razminiranje ovog područja do kraja desetljeća.

Prema posljednjim informacijama, pretpostavlja se da je oko 1150 km² teritorija RH potencijalno minirano, dok je za 170 km² utvrđeno da je pod minama. RH raspolaže stručnjacima i tehnologijom potrebnom da se proces razminiranja završi do 2009. Financiranje tog procesa i dalje ostaje problem. Kako bi se poštivao rok iz Otavske konvencije (1. ožujak 2009.) godišnji proračun za razminiranje morao bi biti udvostručen.

Sredstva će se morati osigurati iz državnog proračuna, ali i uz pomoć javnih poduzeća budući da se ne može očekivati da privatni sektor i strani donatori sami nose financijski teret.

Prioriteti za 2006.:

- Nastavak intenzivnog razminiranja kako bi RH riješila minski problem na vlastitom teritoriju i istovremeno provela čl. V Otavske konvencije
- Jačanje međunarodnog angažmana na području protuminskog djelovanja sa ciljem pomaganja drugim državama čiji je teritorij miniran

3.31.4. PROVEDBA RESTRIKTIVNIH MJERA I GOSPODARSKIH SANKCIJA

Republika Hrvatska provodi sve relevantne mjere i akcije iz rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija zaduženo je izvijestiti sva relevantna tijela u državi o sadržaju i obvezama svake od rezolucija VS UN-a, uključujući i potrebu potpune provedbe restriktivnih mjera donesenih od strane VS UN protiv određenih država. RH redovito izvješćuje Odbore za sankcije VS UN o mjerama poduzetim temeljem rezolucija VS. Trenutno, temeljem tih rezolucija, RH provodi restriktivne mjere protiv Afganistana, Demokratske Republike Kongo, Liberije, Sierra Leone, Somalije, Ruande, Obale bjelokosti te Sudana.

Republika Hrvatska se od početka 2004. godine počela svrstavati uz stavove Europske unije. Tijekom 2005. godine (do otprilike kraja listopada) RH se pridružila svim relevantnim izjavama EU.

3.31.5. DOPRINOS RH U BORBI PROTIV TERORIZMA

Hrvatska je stranka svih 12 ključnih konvencija UN-a za suzbijanje terorizma, te je sukladno odredbama navedenih međunarodnopravnih instrumenata prilagodila svoje zakonske propise.

Hrvatski predsjednik Stjepan Mesić na otvaranju 60. jubilarne sjednice Opće skupštine UN-a 14. rujna 2005. godine u New Yorku potpisao je u ime RH i 13-u Međunarodnu konvenciju o suzbijanju akata nuklearnog terorizma (the 13th International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism).

Hrvatska je Vlada 21. travnja 2005. g. osnovala Međuresorsku radnu skupinu za suzbijanje terorizma, čime je postojećoj Radnoj skupini proširena nadležnost s praćenja nacionalne provedbe rezolucije 1373 (2001) Vijeća sigurnosti UN-a na ostale relevantne rezolucije VS UN-a, ali i drugih međunarodnih političkih i pravnih dokumenata i inicijativa (Vijeće Europe, OESS, NATO itd.).

Od 2001.g. Hrvatska je predala četiri izvješća Protu-terorističkom odboru Vijeću sigurnosti o nacionalnoj provedbi rezolucije Vijeća sigurnosti 1373 (2001). U sklopu intenziviranja operativne suradnje s UN-om uspostavljena je radna suradnja s Izvršnim direktoratom (Executive Directorate) Protuterorističkog odbora UN-a.

Hrvatski premijer dr. Ivo Sanader je 16. svibnja ove godine, za vrijeme III summita šefova država i vlada Vijeća Europe održanog u Varšavi, potpisao Konvenciju o prevenciji terorizma.

U okviru Vijeća Europe, RH aktivno sudjeluje i u radu CODEXTER-a (Odbora stručnjaka Vijeća Europe za borbu protiv terorizma). Kao članica OESS-a, Hrvatska je provela obveze zacrtane u Bukureštanskom planu akcije za suzbijanje terorizma.

Hrvatska je u 2005. godini organizirala, odnosno sudjelovala na nekoliko važnih međunarodnih skupova na temu terorizma:

- Međunarodna konferencija "Izgradnja sustavnog pristupa u Borbi protiv terorizma" održana pod pokroviteljstvom Hrvatskog Sabora od 7. do 8. veljače 2005. g. u Zagrebu;
- Međunarodna konferencija "Prva Interpol globalna konferencija o prevenciji bio-terorizma" održana od 1. do 2. ožujka 2005.g. u Lyonu;
- Regionalna radionica "Međunarodna suradnja u borbi protiv korupcije, terorizma i transnacionalnog organiziranog kriminala" održana od 7. do 10. ožujka 2005. g. u Zagrebu;
- seminar «Law and Responses to Terrorism» održan od 18. do 22. travnja 2005. g. u Zagrebu u sklopu Counterterrorism Fellowship Programa;
- "XI UN-ov Kongres o sprječavanju kriminala i kaznenom pravosuđu" održan od 18. do 25. travnja 2005.g. u Bangkoku;
- „Međunarodna konferencija o suzbijanju financiranja terorizma“ održana od 09. do 11.studenoga 2005.g. u Beču itd;

Hrvatska nastavlja s aktivnim sudjelovanjem u brojnim dodatnim projektima vezanim uz terorizam u okviru Pakta o stabilnosti za Jugoistočnu Europu, Foruma ministara obrane Jugoistočne Europe (SEDM), Srednjoeuropske inicijative, Jadransko-jonske inicijative, budimpeštanskog procesa, Regionalnog centra za suzbijanje prekograničnog kriminala SECI (Jugoistočne inicijative za suradnju) i u direktnoj suradnji sa susjednim zemljama.

Na bilateralnoj razini, Hrvatska je zaključila Sporazume o suradnji u borbi protiv terorizma, organiziranog kriminala i zloporabe droga s tridesetak država, dok su brojni dodatni sporazumi u pripremi. Ove inicijative su važne u sprečavanju i suzbijanju terorizma jer obraćaju posebnu pažnju na kontrolu migracija, granica, te borbu protiv organiziranog kriminala i pranja novca.

3.31.6. EUROPSKA SIGURNOSNA I OBRAMBENA POLITIKA (ESOP)

Kao kandidat za članstvo u Europskoj Uniji, Republika Hrvatska želi prilagoditi svoj sustav sigurnosti parametrima određenim Europskom sigurnosnom i obrambenom politikom u okvirima Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske Unije.

U sklopu razvoja europske sigurnosti i obrane, Republika Hrvatska podržava strateško partnerstvo Europske Unije i NATO-a, temeljeno na snažnim transatlantskim vezama te koherentnom razvoju zajedničkih sposobnosti.

Tijekom 2005. godine temeljem statusa kandidata za članstvo u EU, Hrvatska je sudjelovala na sastancima EU Trojke s ministrima obrane zemalja kandidata (Bugarska, Hrvatska, Rumunjska i Turska) i NATO članica koje nisu u Europskoj uniji (Island i Norveška).

Tijekom 2005. održana su četiri takva sastanka. U lipnju 2005. Hrvatska je prvi put pozvana na sastanak u okviru Vojnog odbora EU (EUMC) u formatu EUMC+4 (Hrvatska, Turska, Island i Norveška). Drugi takav sastanak održan je u rujnu a treći u studenom.

Republika Hrvatska politički je spremna u potpunosti se uključiti u sve strukture i aktivnosti vezane uz razvoj ESOP-a. S vojnog aspekta, Hrvatska već posjeduje određene vojne kapacitete spremne za obavljanje punog spektra *Petersberških zadaća*. Na operativnom planu, kao budući doprinos *Headline Goalu*, odnosno planovima stvaranja borbenih skupina, Hrvatska predviđa uporabu snaga deklariranih za sudjelovanje u NATO/PfP obuci, vježbama i operacijama. Raspoloživi kontingent hrvatskih snaga raspoređen je u pješačke, vojno-policijske, inženjerijske, ABKO i medicinske postrojbe.

U predstojećem razdoblju, RH planira održati postojeće kapacitete, osposobiti i opremiti dodatne, te postići napredak u pitanjima politike, planiranja i priprema. U svrhu postizanja potpune interoperabilnosti s obrambenim sustavima europskih članica NATO-a, Hrvatska u sklopu mehanizma PARP-a već radi na usklađivanju svih segmenata obrambenog planiranja. Aktivna uloga Republike Hrvatske u sigurnosnim inicijativama pokazuje jasnu političku volju i dinamizira hrvatski doprinos europskoj sigurnosnoj i obrambenoj politici, prvenstveno imajući u vidu sudjelovanje i unapređivanje suradnje unutar regionalnih inicijativa poput CENCOOP-a, vojne komponente Kvadrilaterale – MLF-a, SEDM-a i SEEGROUP-a. Također, Hrvatska je spremna prilagoditi svoju regionalnu vojnu i obrambenu suradnju s članicama EU u smjeru sudjelovanja u borbenim skupinama, koje su predviđene kao novi iskorak prema ostvarivanju modificiranih ciljeva iz Helsinkija.

3.31.7. VIZNI SUSTAV

Od lipnja 2005. radi se na izmjenama i dopunama Zakona o strancima (NN 109/03, 182/04) koje će podrazumijevati i odgovarajuće izmjene i dopune podzakonskih propisa kojima je uređeno područje viza.

U trećem kvartalu izrađen je i u upućen u Vladu RH prijedlog nove Uredbe o viznom sustavu, a Vlada ju je donijela na sjednici održanoj 21. listopada 2005. godine (NN 127/05). Uredba stupa na snagu 1. prosinca 2005. Donošenjem nove Uredbe provedeno je dalje usklađivanje viznog sustava RH s viznim sustavom EU.

Radi jačanja regionalne suradnje, odlukom Vlade RH od 9.12.2004. ponovo je produljena suspenzija viznog režima za državljane Srbije i Crne Gore do 31. prosinca 2005.

Plan provedbe SSP-a

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
Donositi odgovarajuće mjere i odluke usklađene sa stajalištima i odlukama ZVSP EU (čl.7. st.2.)	trajno	MVPEI

3.32. FINANCIJSKI NADZOR

3.32.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Državni ured za reviziju

Zakon o državnoj reviziji predstavlja osnovni zakon kojim se uređuje područje državne revizije u Republici Hrvatskoj. Zakon se zasniva na osnovnim načelima Limske deklaracije kao temeljnog međunarodnog dokumenta o pravnom ustroju, položaju i postupanju državne revizije. Izmjenama i dopunama iz prosinca 2004., Zakon je usklađen s Mišljenjem EK i pravnom stečevinom EU. Potrebno je još usklađenje u dijelu financijske neovisnosti. Usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj reviziji, Državni ured za reviziju i formalno je zadovoljio uvjet prava obavljanja revizije sredstava iz fondova EU. Nadalje, program rada u skladu s navedenim izmjenama i dopunama Ured donosi samostalno, a uz diplomirane ekonomiste i pravnike, omogućeno je i zapošljavanje informatičara i revizora drugih odgovarajućih struka, čime je zadovoljen uvjet za pojačanim obavljanjem revizija učinkovitosti.

Ministarstvo financija - Središnja harmonizacijska jedinica

Vlada Republike Hrvatske usvojila je u lipnju 2005. novu "Strategiju razvoja unutarnje financijske kontrole (PIFC – Public Internal Financial Control) u javnom sektoru Republike Hrvatske" (dalje u tekstu: „Strategija“) koja je izrađena u suradnji Uprave za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole (Središnja harmonizacijska jedinica) u Ministarstvu financija i projekta CARDS 2002. "Razvoj PIFC-a i unutarnje revizije". Strategija je pripremljena na temelju stečenog iskustva i novih saznanja vezanih uz ovo područje. Prethodno pozitivno mišljenje o donošenju Strategije PIFC-a dala je i Europska komisija.

Strategija se odnosi na uspostavu i razvoj unutarnje revizije i financijskog upravljanja i kontrole (FMC).

Strategija iznosi ključne elemente o sadašnjem stanju te o razvojnoj strategiji za uspostavljanje i razvoj sveobuhvatne i učinkovite unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru Republike Hrvatske. Sastavni dio Strategije je i vremenski okvir za efikasno uvođenje PIFC-a u tijela državne uprave. Strategijom je dan naglasak na izobrazbu unutarnjih revizora i zaposlenika uključenih u sustave unutarnjih financijskih kontrola – FMC. Isto tako Strategijom kao i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika (NN 111/04), koji će se izmijeniti do kraja 2005., propisani su uvjeti koje treba ispunjavati unutarnji revizor, standardi i metodologija rada unutarnje revizije, zajednički kriteriji na temelju kojih proračunski korisnici uređuju unutarnju reviziju te način usklađivanja rada unutarnje revizije proračunskih korisnika. Pravilnikom će se u potpunosti propisati uvjeti za funkcioniranje unutarnje revizije.

U Strategiji PIFC-a također je do kraja 2005. predviđeno donošenje Zakona o unutarnjoj financijskoj kontroli u javnom sektoru kojim će se odrediti i pojasniti razlike između unutarnje financijske kontrole i unutarnje revizije, odnosno postaviti osnovne definicije komponenata PIFC-a, definirati stručnost i neovisnost unutarnjih revizora, odgovornost i

nadležnost čelnika i osoba zaduženih za FMC, te djelovanje i aktivnosti Središnje harmonizacijske jedinice, odnosno Uprave za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole u Ministarstvu financija. Iz dosadašnjih aktivnosti proizlazi da je zakon u pripremi, međutim neće biti moguće donijeti ga do konca 2005. te će to biti jedan od prioriteta u 2006. godini.

U Strategiji je naznačeno da postupci otkrivanja i obrade nepravilnosti i prijave ne potpadaju pod nadležnost sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru već da bi se navedenim područjem trebao baviti jedan od sljedećih CARDS ili PHARE projekata (Strategija PIFC-a, poglavlje 4.6).

3.32.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) - PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

Ministarstvo financija - Središnja harmonizacijska jedinica

Tijekom 2007. i 2008. u sklopu Središnje harmonizacijske jedinice razvijat će se sveobuhvatan zakonski okvir i učinkoviti mehanizmi za nadzor, kontrolu i reviziju nad javnim prihodima i rashodima. Zakonski okvir će se razvijati kroz koordinirani rad s osobama zaduženim za FMC i unutarnju reviziju kod proračunskih korisnika.

Na temelju Zakona o PIFC-u donijet će se provedbeni propisi unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

Potrebno je također donijeti i Strategiju razvoja PIFC-a za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kako je navedeno u Strategiji PIFC-a, poglavlje 4.5.

3.32.3. SADRŽAJ SEKTORA

Državni ured za reviziju

U skladu s Mišljenjem EK, zahtjevima EU izraženim u Preporukama za funkcioniranje vrhovnih revizijskih institucija u kontekstu europske integracije i SIGMA-inom izvješću o uvidu u poslovanje Državnog ureda za reviziju, usvojene su izmjene i dopune Zakona o državnoj reviziji. U skladu s navedenim izmjenama i dopunama Zakona, Ured je tijekom 2005. obavio i potrebna usklađenja internih propisa, kao i prilagodbu unutarnje organizacijske strukture. Preostalo je pitanje financijske neovisnosti, povezano s jačanjem ljudskih kapaciteta, što je planirano djelomično riješiti do konca 2005., podnošenjem zahtjeva za izmjene i dopune Zakona o plaćama ovlaštenih državnih revizora, dok je potpuno zadovoljenje navedenog zahtjeva moguće riješiti u dugoročnom razdoblju. Time bi svi osnovni propisi iz djelokruga državne revizije ujedno bili u potpunosti usklađeni s načelima Limske deklaracije, INTOSAI revizijskih standarda i Europskih smjernica za primjenu INTOSAI revizijskih standarda.

Ministarstvo financija - Središnja harmonizacijska jedinica

Središnja harmonizacijska jedinica je u cilju ispunjenja svih prioriteta:

- razvijala metodologiju i standarde za sustave FMC-a i unutarnje revizije,
- razvijala procedure za izradu revizijskih tragova za FMC,
- provodila izobrazbu za stjecanje stručnog ovlaštenja unutarnjeg revizora,
- provodila izobrazbu osoba uključenih u FMC,

Središnja harmonizacijska jedinica:

- sastavila je prijedlog nacrtu Zakona o PIFC-u,
- donesena je Strategija PIFC-a,
- donesen je Pravilnik o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika,
- donesena je Povelja unutarnjih revizora,
- donijela je Kodeks etike unutarnjih revizora,
- donijela je provedbene propise za izobrazbu i provjeru znanja unutarnjih revizora

Stoga je prioritet u 2006. donošenje Zakona o PIFC-u i podzakonskih propisa koji će omogućiti daljnji razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola.

3.33. FINANCIJSKE I PRORAČUNSKE ODREDBE

3.33.1. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) - PRIKAZ OSTVARENOG U 2005.

U Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Pristupnome partnerstvu s Hrvatskom ne navode se kratkoročni prioriteti glede zakonodavnog usklađivanja za ovo poglavlje.

Budući da je sustav vlastitih sredstava ključni dio unutar ovog poglavlja, ne postoji pravna stečevina s kojom bi se izvršilo usklađivanje na području nacionalnog proračunskog sustava.

Zakon o proračunu (NN 96/03) je osnovni zakon koji uređuje područje javnih financija u Republici Hrvatskoj.

Zakon o proračunu propisao je donošenje podzakonskih propisa za njegovu provedbu: uredbе koje donosi Vlada Republike Hrvatske i pravilnika koje donosi ministar nadležan za financije samostalno ili u suradnji s ministrima koji su nadležni za određena područja. Tijekom 2005. godine donesen je Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 27/05), Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN 27/05) i Registar korisnika proračuna (NN 10/05).

3.33.2. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO) - PROJEKCIJE ZA 2007. I 2008. GODINU

Polazeći od Izvješća EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU, ne postoje značajnije razlike između hrvatskog sustava i sustava EU glede osnovnih načela i institucija vezanih za primjenu sustava vlastitih sredstava. Također, ako se nastavi s usklađivanjem u području carina, oporezivanja, statistike i financijskog nadzora, Republika Hrvatska srednjoročno ne bi trebala imati naročitih teškoća u ispunjavanju zahtjeva sustava vlastitih sredstava.

U 2007. godini planira se izrada i donošenje izmjena i dopuna Zakona o proračunu te donošenje preostalih podzakonskih propisa u skladu s donesenim izmjenama i dopunama citiranog Zakona.

3.33.3. SADRŽAJ SEKTORA

Hrvatski sabor donio je Zakon o proračunu krajem svibnja 2003. godine, u vrijeme ostvarivanja programa Vlade Republike Hrvatske i predprijamne strategije za pridruživanje sukladno zahtjevima institucija Europske zajednice.

Opredjeljenje za pridruživanje Europskoj zajednici i članstvo u međunarodnim institucijama bile su poticaj da se zakonodavno-institucionalni sustav javnoga proračunskog sektora Republike Hrvatske, u dijelu proračuna i proračunskih odnosa, temeljito i sveobuhvatno dogradi i izmijeni.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica, ne sadrži obvezu Republike Hrvatske za usklađivanjem propisa o proračunu s pravnom stečevinom Europske zajednice.

Temeljni cilj citiranoga zakona je izvršavanje zadaća i programa države i lokalne samouprave uz učinkovito i gospodarsko korištenje proračunskih prihoda i primitaka, a na osnovi jasnih pravila o tome da se proračunom utječe na socijalnu stabilnost i gospodarski razvitak zemlje.

Jasnim definiranjem proračunskog planiranja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika na temelju višegodišnjih programa kao i njihova izvršavanja i izvještavanja putem izvještaja i godišnjih obračuna proračuna i financijskih planova te konsolidacije na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i države, te sustavom kontrole i odgovornosti u upravljanju proračunom, na sveobuhvatan se način reguliraju odnosi u značajnom dijelu javnog sektora.

Zakon je usmjeren na povećanje učinkovitosti i transparentnosti proračuna sukladno međunarodnoj standardizaciji i terminologiji i predviđa poboljšanje informatičkog i informacijskog sustava proračuna i proračunskih korisnika u planiranju, izvršavanju, izvještavanju i računovodstvu.

Da bi se ostvarili ciljevi Zakona, u Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2005. godinu za poglavlje 33. Financijske i proračunske odredbe, utvrđeno je i provedeno niz mjera:

- Mjera br. 559 – Revizija opisnih elemenata programa i podprograma izvještajno-analičkog sustava javnih financija u potpunosti je provedena za programe i podprograme za Državni proračun RH za 2004. godinu.
- Mjera br. 561 – Uvođenje mjera uspješnosti za svaki program odnosno podprogram provodi se tijekom procesa prikupljanja te obrade financijskih planova proračunskih korisnika koji su uz prijedloge programa obvezni navesti opće i posebne ciljeve te mjere uspješnosti za program.
- Mjera br. 562 – Edukacija proračunskih analitičara u Ministarstvu financija i drugim tijelima državne uprave. U rujnu 2005. završio je posljednji ciklus edukacije proračunskih analitičara u Ministarstvu financija. Edukacija je provedena od strane konzultanata za sektorske analize u okviru projekta „Jačanje upravljanja proračunom“ financiranog iz sredstava pomoći Svjetske banke.
- Mjera br. 598 – Uvođenje proračunskih analiza.
U travnju 2005. donesena je nova Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN 43/05) te Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija s pripadajućom sistematizacijom radnih mjesta. Uredbom se između ostalih osnovao i Odjel za proračunske analize i ocjenu kapitalnih projekata unutar Sektora za pripremu proračuna. Odjel trenutno broji 5 djelatnika, a u planu je zapošljavanje još četiri.

Izrađen je Obrazac standardne metodologije za procjenu financijskog učinka (novih ili izmijenjenih zakonskih i podzakonskih propisa, programa, odluka, strategija, zaključaka) na državni proračun i provedena edukacija djelatnika Ministarstva financija i drugih središnjih tijela državne uprave.

- Mjera br. 603 – Unaprjeđenje izvještajnog sustava, mjera se provodi kontinuirano tijekom 2005. Izrađeno je niz izvještaja za potrebe procesa pripreme proračuna, preraspodjele i rebalansa proračuna, za potrebe praćenja izvršenja proračuna po organizacijskoj, ekonomskoj, programskoj i funkcijskoj klasifikaciji te za potrebe međunarodnog izvješćivanja po GFS 2001, metodologiji Međunarodnog monetarnog fonda. Također, na području suradnje u unapređivanju uprave, u sklopu projekta CARDS 2003 – Potpora Ministarstvu financija u usklađivanju proračunskog deficita i izvješćivanja o razini javnog duga sukladno ESA 95 metodologiji, izrađena je vezna tablica između računskog plana i ESA 95 klasifikacije. Do sada su realizirane tri misije međunarodnog konzultanta te se očekuje još jedna u mjesecu listopadu s konačnim rezultatima projekta.
- Uspostavljen je informatički sustav za upravljanje pomoćima (Grant Management – za sredstva CARDS-a) i stavljen u funkciju.

Planirane aktivnosti za 2006. godinu su sljedeće:

1. Početak unaprjeđenja ukupne fiskalne odgovornosti s ciljem osiguranja makroekonomske stabilnosti i efikasne alokacije resursa kroz:
 - uvođenje višegodišnjeg proračunskog okvira – uspostavljanje jasne veze između strategija i proračuna; promjene u strukturi proračuna;
 - jasno definiranje koncepta jedinstvenog računa riznice – utvrditi obuhvat i načine širenja, uključivanje podataka o obvezama – uvođenje modificiranog načela nastanka događaja i u ostale (osim računovodstva) proračunske procese.
2. Daljnje unaprjeđenje proračuna i proračunskog procesa kroz:
 - redefiniranje organizacijske klasifikacije proračunskih korisnika;
 - daljnje usklađivanje programske klasifikacije s promjenama u zakonskim propisima, usvojenim nacionalnim strategijama i programima i bolja suradnja sa Središnjim državnim uredom za razvojnu strategiju;
 - priprema proračuna za usvajanje na višoj razini računskog plana;
 - planiranje prihoda i praćenje potrošnje prema izvorima financiranja;
 - provođenje analize vlastitih prihoda proračunskih korisnika i donošenje novog Pravilnika o vlastitim prihodima;
 - jačanje proračunskih analiza;
 - provođenje i praćenje mjerenja uspješnosti (učinkovitosti i efikasnosti) u pilot ministarstvima i državnim upravnim organizacijama;
 - izradu sustavnog rješenja za prikupljanje i obradu planova radnih mjesta koje će omogućiti ukrštanje istih s unutarnjim ustrojstvom i sistematizacijom radnih mjesta i financijskih planova proračunskih korisnika;
 - razvoj projekcija novčanih tokova i upravljanja gotovinom,
 - edukaciju računovođa i financijskih djelatnika u javnom sektoru.
3. Razvoj kontrolnog okruženja kroz:
 - izradu priručnika s procedurama rada i svim opisanim aktivnostima i poslovima,
 - jasno definiranje prava i odgovornosti svakog od nositelja poslova/aktivnosti,
 - analizu i upravljanje rizicima,
 - jačanje interne revizije.
4. Daljnje unaprjeđenje informatičke podrške proračunskim procesima riznice:
 - Prilagodba IT sustava za pripremu i izradu proračuna na višoj razini računskog plana, uključivo i edukaciju korisnika;

- Implementacija Enetrprise Portala – projekt E - portala će omogućiti standardizirani pristup izvještajima bez obzira na platformu (SAP BW, R/3,...), i pristup s udaljenih i WEB lokacija korisnicima sustava koji za to imaju autorizaciju. Projekt će se provoditi zajedno s razvojem izvještajnog sustava;
- Redizajn izvještajnog sustava – novi sustav će omogućiti bržu i jednostavniju izradu i implementaciju novih upita u baze podataka i izvještaja, standardne izlaze, grafičke prikaze, te jednostavnije „ad hoc“ upite. IT djelatnici i korisnici će biti educirani za upotrebu novog sustava, rezultat je da će se smanjiti ovisnost o vanjskim konzultantima za tehničku podršku izvještajnom sustavu;
- „Help desk“ sustav – sustav će biti postavljen tako da smanji koliko je moguće direktne telefonske upite (upotreba elektronske pošte, baze znanja) i da evidentira sve upite i probleme korisnika sa ciljem uklanjanja nedostataka sustava, kao i izgradnje baze znanja o sustavu koja će korisnicima i IT osoblju omogućiti kvalitetniju upotrebu sustava;
- Priprema projekta za izradu simulacije plaća za potrebe planiranja i izrade državnog proračuna i pilot projekt;
- MDM (Master Data Management sustav) će omogućiti krajnjim korisnicima da sami postavljaju zahtjeve u sustavu za promjenom i nadopunom proračunskih klasifikacija za koje su autorizirani (npr. Programska), a odgovarajućim službama u Državnoj riznici da te zahtjeve analiziraju, odobre ili odbiju. Dodatna funkcionalnost će biti središnje vođenje šifri svih klasifikacija, te praćenje promjena na klasifikacijama kroz vrijeme.
Krajnji korisnici će biti educirani za sve nove funkcionalnosti IT sustava, kao i već postojeće u redovnoj obuci. IT djelatnici će biti educirani za prilagođavanje novih funkcija IT sustava.

Plan provedbe SSP

MJERE IZ PLANA PROVEDBE SSP-a 2006.		
Mjera	Rok provedbe	Nositelji
1. Redefiniranje organizacijske klasifikacije korisnika državnog proračuna	6/2006	MFIN – Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna i Sektor za izvršavanje državnog proračuna
2. Priprema i izrada proračuna na višoj razini računskog plana	10/2006	MFIN – Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna

3. Izrada sustavnog rješenja za prikupljanje i obradu planova radnih mjesta	12/2006	MFIN – Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna i Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice
4. Priprema i provođenje pilot projekta za izradu simulacije plaća za potrebe planiranja i izrade državnog proračuna	12/2006	MFIN- Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna i Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice
5. Unapređenje sustava za obradu matičnih podataka (Master Data Management) te edukacija IT djelatnika i krajnjih korisnika	09/2006	MFIN- Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna i Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice
6. Izrada priručnika s poslovnim procedurama u sustavu Državne riznice	12/2006	MFIN – Državna riznica
7. Redizajn izvještajnog sustava i edukacija IT djelatnika i krajnjih korisnika za izvještajni sustav	12/2006	MFIN – Državna riznica, Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice
8. Unaprjeđenje „help desk“ sustava	12/2006	MFIN- Državna riznica, Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice
9. Implementacija Enetrprise Portala	12/2006	MFIN – Državna riznica, Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice
10. Edukacija računovođa i financijskih djelatnika u javnom sektoru za stjecanje certifikata i diplome ovlaštenog računovođe u javnom sektoru	6/2006	MFIN – Državna riznica, Sektor za izvršavanje proračuna, Državno računovodstvo
11. Praćenje uplate prihoda i potrošnje prema izvorima financiranja	12/2006	MFIN – Državna riznica
12. Izgradnja informacijskog sustava za provedbu predpristupnih programa pomoći	2/2006	MFIN – Nacionalni fond, Uprava za ugovaranje i provođenje projekata EU, Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice i Samostalna služba za informacijski sustav
13. Uspostava instituta Javnog Certificiranog Računovođe	6/2006	MFIN

**MJERE IZ PLANA PROVEDBE SSP-a
-prijedlozi mjera za 2007. i 2008. godinu**

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
1. Integracija izvanproračunskih korisnika u sustav Državne riznice	12/2007	MFIN – Državna riznica
2. Izgradnja jedinstvenog sustava praćenja donacija i zajmova dobivenih od IFI-ova	12/2007	MFIN – Državna riznica
3. Jedinstveni sustav praćenja ugovaranja i provođenja projekata u sustavu proračuna	12/2007	MFIN – Državna riznica
4. Razvoj mehanizama financijskog nadzora i kontrole nad transfornim plaćanjima (pomoći, subvencije, donacije, kapitalne pomoći)	6/2008	MFIN – Državna riznica
5. Izrada metodologije, uključivo i izradu pilot projekta za praćenje uspješnosti provođenja programa i IT podrška	12/2008	MFIN – Državna riznica
6. Povezivanje Državne riznice i financijsko-informacijskih sustava proračunskih korisnika	12/2008	MFIN – Državna riznica

IV. JAČANJE ADMINISTRATIVNE SPOSOBNOSTI

4.1. REFORMA DRŽAVNE UPRAVE

OPIS STANJA

Na području reforme državne uprave tijekom 2005. godine u cilju ostvarenja Vladine politike razvoja djelotvornog sustava državne uprave koja će biti orijentirana prema građanima, decentralizirana, transparentna i sposobna zadovoljiti upravne norme EU, uključujući i razvoj suvremenog elektroničkog poslovanja (e-government), kontinuirano se provode daljnje aktivnosti u cilju modernizacije državne uprave u skladu sa standardima i praksom Europske unije.

Nastavljena je započeta reorganizacija državne uprave daljnjim smanjivanjem broja ministarstava. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave („Narodne novine br. 22 od 16. veljače 2005.„) radi objedinjavanja obavljanja vanjskopolitičkih aktivnosti Republike Hrvatske, dotadašnje Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo europskih integracija objedinjeni su u Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.

Također je umjesto dotadašnjeg Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo ustrojen Državni zavod za mjeriteljstvo. Time je iz dotadašnjeg djelokruga spomenutog Državnog zavoda izuzeto obavljanje poslova akreditacije i normizacije, a koje poslove su preuzele javne ustanove – Hrvatska akreditacijska agencija i Hrvatski zavod za norme. Također je osnovan i državni zavod za nuklearnu sigurnost. Sukladno navedenim promjenama, prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave, središnja tijela državne uprave su:

a) MINISTARSTVA

1. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija,
2. Ministarstvo financija,
3. Ministarstvo obrane,
4. Ministarstvo unutarnjih poslova,
5. Ministarstvo pravosuđa,
6. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva,
7. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka,
8. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva,
9. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
10. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi,
11. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,
12. Ministarstvo kulture,
13. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti,

b) SREDIŠNJI DRŽAVNI UREDI

1. Središnji državni ured za upravu,
2. Središnji državni ured za e- Hrvatsku,
3. Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom,
4. Središnji državni ured za razvojnu strategiju.

c) DRŽAVNE UPRAVNE ORGANIZACIJE

1. Državna geodetska uprava,
2. Državni hidrometeorološki zavod,
3. Državni zavod za intelektualno vlasništvo,
4. Državni zavod za mjeriteljstvo,
5. Državni zavod za statistiku,
6. Državni inspektorat,
7. Državni zavod za zaštitu od zračenja,
8. Državna uprava za zaštitu i spašavanje,
9. Državni zavod za nuklearnu sigurnost.

Prvostupanjska tijela državne uprave su uredi državne uprave u županijama. Ustrojeni su prema Zakonu o sustavu državne uprave, za obavljanje poslova državne uprave u više upravnih područja na području županije. U svakoj jedinici područne samouprave (županije) djeluje jedan ured državne uprave. Ukupno je ustrojeno 20 ureda državne uprave.

Tijekom 2005. godine, nastavljeno je kadrovsko popunjavanje Središnje državnog ureda za upravu, no u odnosu na okvirni broj potrebnih službenika i namještenika koji je predviđen Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu i u odnosu na brojne nove aktivnosti i mjere koje se poduzimaju i planiraju poduzeti u reformi državne uprave, u periodu do 2008. godine, kadrovsko popunjavanje Središnjeg državnog ureda za upravu će se nastaviti.

U cilju daljnje reorganizacije provodi se dubinska analiza u tijelima državne uprave, analizom organizacijskih struktura i funkcija. U okviru PAL programa, izrađena je Metodologija funkcionalne revizije i dovršena je pokusna funkcionalna analiza organizacijskih struktura i upravljanja u dva ministarstva (Ministarstvu poljoprivrede šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi) i dva ureda državne uprave u županijama (Ured državne uprave u Međimurskoj županiji i Ured državne uprave u Istarskoj županiji). Pilot projekt funkcionalne revizije dovršen je u lipnju ove godine.

Tim stručnjaka koji je proveo pilot projekt funkcionalne revizije prezentirao je rezultate pilot projekta na prezentaciji održanoj u srpnju 2005. godine u Središnjem državnom uredu za upravu, predstavnicima tijela državne uprave u kojima je provedena funkcionalna analiza i predstavnicima Središnjeg državnog ureda za upravu.

Provođenje funkcionalne revizije nastaviti će se i u ostalim tijelima državne uprave, a rezultati funkcionalne revizije biti će polazna osnova za pripremu programa racionalizacije u tijelima državne uprave.

Značajni aspekt reforme državne uprave u cilju približavanja standardima Europske unije je osiguranje kvalitete i fiskalne prihvatljivosti predloženih zakona i drugih propisa, te je u tom cilju izmijenjen Poslovnik Vlade Republike Hrvatske (u veljači 2005. godine). Uvedena je obavezna procjena fiskalnog, socijalnog i ekološkog učinka, te učinka na državne potpore/tržišno natjecanje svih predloženih zakona i drugih propisa. Procjena financijskog učinka zakona i drugih propisa primjenjuje se od lipnja ove godine.

U okviru reforme državne uprave provodi se i cjelovita reforma službeničkog sustava. U srpnju 2005. godine donesen je novi Zakon o državnim službenicima, usklađen sa standardima Europske unije. Novi Zakon o državnim službenicima osigurava ostvarivanje glavnih ciljeva koji se odnose na

veću stručnost uprave kroz jasnu podjelu između političkih i upravnih položaja, objedinjavanje sustava planiranja zapošljavanja u državnoj upravi s ciljem postizanja planiranog i ekonomičnog korištenja proračunskih sredstava te osiguravanje poboljšanih, transparentnijih metoda i prakse upravljanja ljudskim resursima u državnoj službi, uključujući zapošljavanje, odabir, razvoj karijere i napredovanje. Zakon stupa na snagu 01. siječnja 2006. godine.

Kako bi se omogućila implementacija novog Zakona o državnim službenicima, u tijeku je izrada podzakonskih propisa za Zakon o državnim službenicima kojima će se urediti pitanja koja se odnose na mogućnost rada na izdvojenim mjestima i rada s nepunim radnim vremenom, pravila ponašanja državnih službenika (etički kodeks), postupak i način raspisivanja i provedbe javnog natječaja i internog oglasa, postupak i način polaganja te program državnog stručnog ispita, ustrojstvo i način rada Odbora za državnu službu, detaljnu razradu radnih mjesta unutar kategorija, upućivanje državnog službenika na rad izvan državne službe, uvjete i način napredovanja, izobrazbu državnih službenika, klasifikaciju radnih mjesta i plaća namještenika, vođenje osobnih očevidnika i središnjeg popisa državnih službenika i namještenika, standarde i mjerila za određivanje naziva i opisa radnih mjesta u državnoj službi te ocjenu rada i učinkovitosti državnih službenika. Donošenje navedenih propisa planira se do kraja 2005. godine.

U svrhu razvoja novog sustava plaća koji će osigurati dosljednosti u nagrađivanju u državnoj upravi, uvođenje transparentnosti u sustav plaća i nagrađivanja i uvođenje više elemenata koji se temelje na zaslugama i radnom učinku, u okviru PAL programa Svjetske banke provedena je analiza sustava plaća i naknada u državnoj službi, a rezultati projekta ocjene sustava plaća i naknada, biti će polazna osnova za izradu Zakona o plaćama u državnoj službi. Tim stručnjaka koji je proveo analizu sustavu plaća i naknada prezentirao je rezultate analize i predložene opcije reforme na prezentaciji održanoj u lipnju 2005. godine u Središnjem državnom uredu za upravu, predstavnicima državnih tijela.

U cilju uklanjanja administrativnih prepreka i ubrzanja postupaka osnivanja tvrtki u Hrvatskoj, što je jedna od pretpostavki za brži gospodarski razvoj, nastavljena je razrada projekt One Stop Shop. U prosincu 2004. godine usvojena je Strategija programa ONE- STOP SHOP i Plan provedbe programa ONE STOP SHOP. U travnju 2005. godine donesene su dopune Zakona o financijskoj agenciji, čime je pripremljena zakonska podloga za implementaciju navedenog projekta. Projekt Hitro.hr (ONE STOP SHOP) usmjeren je na dvadeset područja u kojima bi se građanima omogućilo obavljanje javnih usluga. (Prva usluga koja je obuhvaćena ovim projektom jest registracija tvrtke).

Donesena je Uredba o utvrđivanju poslova iz članka 4a. i 4c. Zakona o financijskoj agenciji („Narodne novine“ broj 98/05) kojom se utvrđuju poslovi odnosno usluge koje je Financijska agencija ovlaštena pružati poduzetnicima i drugim pravnim i fizičkim osobama, u realizaciji projekta Hitro.hr (ONE-STOP-SHOP).

Tijekom 2005. godine, poduzete su i aktivnosti u cilju pojednostavljenja administrativnih postupaka i pripreme za usklađivanje Zakona o općem upravnom postupku sa standardima Europske unije. Kao posebna aktivnost koja je izravno povezana s projektom CARDS 2003. „Potpora programu reforme državne uprave“, SIGMA je dala ocjenu Zakona o općem upravnom postupku u smislu usklađenosti sa standardima Europske unije, koja će biti polazna osnova za izmjenu Zakona. U cilju realizacije ovog projekta, stručnjaci Središnjeg državnog ureda za upravu i Povjerenstva za izmjenu Zakona o općem upravnom postupku aktivno surađuju sa stručnjacima SIGME, a do sada održana dva stručna sastanka u svezi razmatranja i usuglašavanja pravnih instituta iznesenih u primjedbama stručnjaka SIGME.

U okviru razvoja suvremenog elektroničkog poslovanja i jačanje uloge elektroničke uprave u razvoju gospodarstva, realiziran je dio projekta pripreme, oblikovanja i objavljivanja u elektroničkom obliku službenih obrazaca tijela državne uprave, koje građani i poslovni subjekti mogu podnositi javnom telekomunikacijskom mrežom. Službeni obrasci tijela državne uprave, sukladno Zaključku Vlade od 20. svibnja 2005., objavljeni su u elektroničkom obliku na web stranicama tijela državne uprave i isti se mogu koristiti u postupku pred tijelima državne uprave jednako kao i objavljeni tiskani obrasci. Podnošenje obrazaca u elektroničkom obliku biti će omogućeno nakon donošenja nove Uredbe o uredskom poslovanju, prilagođene elektroničkom funkcioniranju uprave.

Tijekom 2005. godine, nastavljen je ranije započeti proces informatizacije poslova osobnih stanja građana (matičarstva, popisa birača, knjiga državljana) izradom jedinstvenog informatičkog programa, te njegovom implementacijom i postupnim opremanjem ureda državne uprave u županijama odgovarajućom informatičkom opremom tj. umrežavanjem računala u matičnim uredima. Danas je projekt u fazi da su svi matični uredi na razini ureda državne uprave u županiji povezani, a matični uredi triju ureda državne uprave u županijama su povezani i sa Središnjim državnim uredom za upravu gdje se podaci centraliziraju te formiraju Središnji registar matičnih podataka. To su matični uredi u uredima državne uprave u Međimurskoj županiji (8 matičnih ureda), Koprivničko-križevačkoj županiji (8 matičnih ureda) i Varaždinskoj županiji (14 matičnih ureda).

U osam ureda državne uprave u županijama koji imaju odgovarajuću opremu prebacivanje programske osnove je u tijeku. Uredi će biti spremni za povezivanje sa Središnjim državnim uredom za upravu u trenutku kada se istom osiguraju financijska sredstva za priključenje na komunikacijske veze.

Za preostale urede državne uprave u županijama nužno je prethodno nabaviti i informatičku opremu, za instalaciju aplikacija.

U rujnu 2005. godine, Vlada Republike Hrvatske donijela je Zaključak o prihvaćanju Sporazuma o povratu crkvenih matičnih knjiga, knjiga duša, ljetopisa i drugih knjiga koje su u vrijeme komunističkog režima nezakonito oduzete Katoličkoj crkvi. Knjige koje su potrebne za rad matičnih ureda prije povrata biskupijama će se digitalizirati. Digitalizacija matičnih knjiga započeti će u ovoj godini i nastaviti će se u narednom periodu ovisno o osiguranim financijskim sredstvima.

Jedan od ciljeva Vlade Republike Hrvatske na području reforme državne uprave je decentralizacija državne uprave. Proces decentralizacije nastavljen je u 2005. godini. Paralelno se provode aktivnosti fiskalne decentralizacije za čiju provedbu je zaduženo Ministarstvo financija i funkcionalne decentralizacije za čiju provedbu je zadužen Središnji državni ured za upravu.

Vlada Republike Hrvatske je u prosincu 2004. godine donijela Okvirni program decentralizacije za razdoblje 2004.-2007, te je osnovala Povjerenstvo za decentralizaciju sa zadatkom provedbe Okvirnog programa, a u 2005. godini formirane su stručne radne skupine i to: radna skupina za zdravstvo, radna skupina za socijalnu skrb, radna skupina za poljoprivredu i radna skupina za jačanje fiskalnog kapaciteta.

U tijeku je usuglašavanje Opisa posla za projekt Podrška decentralizaciji hrvatske državne uprave u okviru CARDS 2003 programa, u okviru kojeg će se pružiti podrška u provođenju mjera reforme državne uprave u procesu decentralizacije, što uključuje unaprjeđenje cjelovitog institucionalnog i zakonodavnog okvira za decentralizaciju te unaprjeđenje cjelokupne koordinacije u procesu decentralizacije.

Donesen je Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 129/05.) kojim se regulira daljnja decentralizacija poslova državne uprave i jačanje lokalne samouprave, prvenstveno velikih gradova, ali i županija. Znatan dio poslova iz gospodarskog resora iz nadležnosti ureda državne uprave u županijama prenosi se na velike gradove i županije, kao što je npr. izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola.

Zakonom se također predviđa donošenje strategije i plana trajnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, kao i osnivanje ustanove za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi provedbe trajnog osposobljavanja lokalnih dužnosnika i službenika.

Također, u cilju implementacije Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina kojim je utvrđeno da se pripadnicima nacionalnih manjina osigurava zastupljenost u tijelima uprave jedinica samouprave sukladno odredbama posebnog zakona, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, uređeno je pravo pripadnika nacionalnih manjina na razmjernu zastupljenost i u upravnim tijelima tih jedinica, te je uređeno pitanje planiranja i zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina na način koji osigurava ostvarivanje njihove zastupljenosti sukladno Ustavnom zakonu. Time je uspostavljen zakonodavni okvir za primjenu Ustavnog zakona u pogledu ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina na razmjernu zastupljenost u tijelima lokalne i područne samouprave.

Također je radi osiguranja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, novim Zakonom o državnim službenicima uređeno pitanje planiranja zapošljavanja potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina, radi ostvarivanja zastupljenosti u skladu sa Ustavnim zakonom i zakonom kojim se uređuje sustav državne uprave. (Izrada Prijedloga za izmjenu Zakona o sustavu državne uprave je u tijeku).

Reforma državne uprave sadrži i komponentu reforme političkog sustava u okviru kojeg su u 2005. godini nastavljene zakonodavne aktivnosti u daljnjoj uspostavi sustava zaštite osobnih podataka kao i aktivnosti u implementaciji Zakona o vjerskim zajednicama.

U 2005. godini donesen je Zakon o potvrđivanju Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka („Narodne novine - međunarodni ugovori“ broj 4/05).

Također je Izrađen Nacrt prijedloga zakona o potvrđivanju izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje. Nacrt Prijedloga Zakona zajedno sa mišljenjem svih nadležnih tijela, Iskazom o procjeni financijskog učinka (usklađenog sa Ministarstvom financija) i Izjavom o usklađenosti Prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe, upućen je u listopadu ove godine u proceduru Vladi Republike Hrvatske.

Reforma državne uprave obuhvaća i reformu izbornog sustava u Republici Hrvatskoj u cilju usklađivanja s postojećim institutima u zemljama s bogato razvijenom, dugogodišnjom demokratskom tradicijom. Izrađen je Nacrt prijedloga zakona o Državnom izbornom povjerenstvu. U rujnu 2005. godine, Zakon je prošao prvo čitanje u Hrvatskom saboru. Tim Zakonom predlaže se osnivanje Povjerenstva kao stalnog, neovisnog i stručnog tijela, koje će imati striktno definiran sastav i nadležnosti vezane uz provedbu parlamentarnih, predsjedničkih, lokalnih izbora, izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u lokalnim jedinicama, te provedbu referenduma, sukladno posebnom zakonu. Na taj je način izvršeno objedinjavanje odredbi vezanih uz sastav i nadležnosti Povjerenstva u jednom cjelovitom zakonskom tekstu.

Ujedno, usvajanje novog, cjelovitog zakona o Državnom izbornom povjerenstvu u znatnoj će mjeri unaprijediti izbornu praksu i samu provedbu izbora na svim razinama. Jednako tako, omogućit će predlaganje noveliranja pojedinih pravnih instituta vezano uz pojedina pitanja izbornog zakonodavstva, uspostavljanje suradnje s organizacijama i institucijama u okviru Republike Hrvatske i izvan nje, te konstantnu organizaciju i provedbu edukacije svih sudionika u izbornom procesu, a time i poticati građane na participaciju u izbornim procesima.

U Središnjem državnom uredu za upravu u okviru Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika, u 2005. godini, (nakon završetka rekonstrukcijsko-adaptacijskih radova i opremanja Centra informatičkom opremom i namještajem) nastavljene su aktivnosti izobrazbe državnih službenika kroz brojne radionice i seminare u organizaciji Središnjeg državnog ureda za upravu, kao i u organizaciji i suradnji s drugim tijelima državne uprave.

U sklopu projekta koji provodi British Council sredstvima UK Foreign Office Global Opportunities Fund-a, zamišljenog kao nastavak projekta CARDS 2001 - Reforma državne uprave, tijekom 2005. godine u Centru je održano nekoliko radionice pod nazivom «Analiza opisa poslova». Naime, kadrovski odjeli u svim tijelima državne uprave imati će novu ulogu u smislu praćenja, upravljanja i razvoja ljudskih resursa. Tako će, između ostaloga, temeljem Zakona o državnim službenicima i pratećeg sekundarnog zakonodavstva, biti nositelji izrade novih, detaljnih opisa svakog pojedinog radnog mjesta. Stoga su polaznici radionice bili čelnici unutarnjih ustrojstvenih jedinica nadležnih za kadrovske poslove i službenici neposredno zaduženi za tu vrstu poslova u središnjim tijelima državne uprave.

U razdoblju od ožujka do listopada 2005. godine Središnji državni ured za upravu proveo je e-learning pilot projekt radi ispitivanja tehničkih, organizacijskih i metodičkih aspekata implementacije e-learning rješenja, kako bi se u sljedećem koraku - punoj implementaciji e-learning tehnologije za državnu upravu moglo uspješno odabrati odgovarajuće rješenje.

Sudionicima pilot projekta bila su na raspolaganju tri IT seminara na hrvatskom jeziku dizajniranih za ECDL certifikat te seminara na engleskom jeziku za informatičke profesionalce: Active Directory Sites, Replication, and Trusts. U pilot projekt bilo je uključeno 60 korisnika različitih profila i razine znanja - djelatnika SDUU, ministarstava i ureda državne uprave (Dubrovnik, Split, Zadar, Šibenik, Rijeka, Karlovac, Osijek).

Nakon temeljito provedene analize svih aspekata e-learning pilot projekta, pokazalo se da se e-learning kao metoda učenja može učinkovito primjenjivati u državnoj upravi. Stoga je s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija zajednički osmišljen sadržaj e-learning seminara ABC Europske unije, kako bi kao takav bio dostupniji širem krugu korisnika - državnih službenika.

Provedbu ovoga ugovora financirao je u cijelosti Department for International Development (DFID) Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Od listopada 2005. svaka prva tri dana u tjednu u Centru se, u organizaciji Središnjeg državnog ureda za upravu, održavaju predavanja - radionice u cilju priprema za polaganje državnog stručnog ispita. Polaznici tih radionica su vježbenici raznih tijela državne uprave.

U suradnji Središnjeg državnog ureda za upravu i tvrtke Cro-cert, ovlaštene za certificiranje sustava kvalitete i sustava za upravljanje okolišem, u Centru je 09. studenog 2005. održana prezentacija sustava kvalitete, sa svrhom sagledavanja mogućnosti primjene u reformi državne uprave, kao osnove za definiranje poslovnih procesa i podloge za uspostavu elektroničke uprave.

Također je u 2005. godini Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija organiziralo i održalo u Centru edukativne radionice i seminare pod tematskim nazivima: „Uvod u pravo EZ“ te „Upravljanje projektnim ciklusom“ (u okviru ciklusa seminara „Abeceda EU“); „Okoliš“ (u okviru programa Pridruživanja EU-obuka za pregovore, u suradnji sa Invent – Internationale Weiterbildung i Institutom za Europske politike); „Regionalna politika EU“, „Regionalna pomoć“, „Pretraživanje i pronalaženje dokumentacije EU“; „Pripremni tečaj za natječaje za rad u institucijama Europske unije“ (u suradnji s francuskom ambasadom).

U organizaciji Državnog ureda za reviziju i stranog stručnjaka u okviru CARDS programa u Centru su održani seminari za djelatnike Državnog ureda za reviziju pod nazivom „Jačanje vanjskog nadzora nad izvršenjem proračuna“, a održavanje radionica i seminara na istu temu planira se također u studenom i u prosincu ove godine.

Centar u ovom trenutku aktivno sudjeluje na izradi provedbenog propisa o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika, kojeg je potrebno donijeti do kraja 2005. godine radi provedbe novog Zakona o državnim službenicima.

U okviru bilateralne tehničke suradnje s Kraljevinom Danskom, 30. studenoga 2005. godine je potpisan sporazum o programu pod nazivom «Pred-pristupna pomoć Danske Hrvatskoj za razdoblje 2005.-2007. - Razvoj administrativne sposobnosti i javnog sektora». Program navedene pomoći obuhvaća rezidentnog savjetnika smještenog u Centru. Njegove aktivnosti trebale bi biti primarno usmjerene na uspostavu punog funkcioniranja Centra, razvoj tehnika i načina treninga kao i na sveobuhvatnu uspostavu razvoja ljudskih potencijala u državnoj upravi. Potpisivanje ugovora koji se odnosi na navedeni program pomoći danske Vlade očekuje se do kraja studenoga 2005. godine.

Moduli nastali kao rezultat pilotskih treninga u suradnji sa stručnjacima Europske unije u okviru projekta CARDS 2001 - Reforma javne uprave, sastavni su dio Naprednog tečaja za državne službenike Ministarstva obrane Republike Hrvatske, koji predstavlja slijed školovanja državnih službenika toga tijela u sklopu njihovog profesionalnog razvoja. Tečaj je rezultat suradnje Ministarstva obrane i Središnjeg državnog ured za upravu, koji će trajati dva tjedna, a održati će se u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika u periodu od 21. studenoga do 2. prosinca. 2005.

U tijeku je priprema edukacije o pravu na pristup informacijama. Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje u suradnji sa Hrvatskim helsinškim odborom priprema u Centru održavanje dvodnevnog seminara o pravu na pristup informacijama, namijenjen službenim osobama mjerodavnim za ostvarivanje prava na pristup informacijama temeljem odredbi Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine, broj 172/03).

Planirane mjere u reformi državne uprave u periodu od 2006.-2008.

Na području reforme državne uprave, u periodu od 2006. do 2008. godine, u cilju približavanja Europskoj uniji, planira se poduzimanje sljedećih mjera:

- donošenje podzakonskih propisa za Zakon o državnim službenicima kojima će se razraditi brojna statusna pitanja državnih službenika, kao i načela njihova djelovanja, (donošenje navedenih propisa planira se do siječnja 2006),
- ustrojavanje organizacijskih jedinica za razvoj i upravljanje kadrovima u svim tijelima državne uprave koja zapošljavaju više od 50 zaposlenika,
- uspostava informatički podržanog registra/očevidnika državnih službenika (utvrđivanje strukture, obrasca i pravila djelovanja)
- izmjena Zakona o općem upravnom postupku

Potpura u provođenju ovih mjera pružena je u okviru projekta financiranog od strane Ministarstva vanjskih poslova i Commonwealtha Velike Britanije i CARDS projekta 2003 „Potpora provedbi programa reforme državne uprave“, a koji ujedno uključuje i potporu u jačanju institucionalnih sposobnosti za provođenje Zakona o državnim službenicima – razvijanje i održavanje cjelovitog Programa osposobljavanja (uključujući osposobljavanje minimalno 10 instruktora) koji će se sastojati od seminara, osposobljavanja na radnom mjestu, stručne prakse kao i nadgledanja/savjetovanja osposobljavanja kojeg pružaju osposobljeni instruktori.

U okviru Programskog zajma za prilagodbu (PAL) Svjetske banke planira se poduzimanje daljnjih mjera na području reforme javne uprave radi ostvarivanja fiskalno prihvatljive javne uprave koja je u skladu sa standardima Europske unije u pogledu sposobnosti/zasluge, stručnosti i političke nepristranosti. U okviru PAL programa predviđa se:

- izmjena Zakona o sustavu državne uprave, Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika, Zakona o postupku primopredaje vlasti te Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a u cilju depolitizacije javne uprave, sukladno novom Zakonu o državnim službenicima;
- priprema i provođenje programa racionalizacije (uključujući zbrinjavanje osoblja, preraspodjelu i učinaka na proračun) u tijelima državne uprave na temelju rezultata funkcionalne revizije;
- donošenje Zakona o plaćama u državnoj službi;
- donošenje novih propisa o uvjetima zapošljavanja u javnoj službi koje uključuje odredbe o centraliziranom kolektivnom pregovaranju.

U okviru projekta CARDS -2003 –Podrška decentralizaciji hrvatske državne uprave, pružiti će se podrška u provođenju mjera reforme državne uprave u procesu decentralizacije, što uključuje unaprjeđenje cjelovitog institucionalnog i zakonskog okvira za decentralizaciju te unaprjeđenje cjelokupne koordinacije u procesu decentralizacije. (U tijeku je usuglašavanje opisa posla za ovaj projekt sa Europskom komisijom).

U cilju uspostave jasnih pravila i transparentnosti financiranja političkih stranaka planira se donošenje Zakona o financiranju političkih stranaka.

Radi poboljšanja nadzora nad radom tijela državne uprave planira se izmjena Zakona o upravnoj inspekciji.

Također se planira nastavak provođenja funkcionalne revizije u tijelima državne uprave u cilju poboljšanja organizacijske strukture i upravljanja u tijelima državne uprave.

Daljnje mjere koje se planiraju u procesu reforme državne uprave u cilju jačanja elektroničke uprave u razvoju gospodarstva, poboljšanja upravnih sposobnosti i jačanja kapaciteta horizontalnog obrazovanja su:

- donošenje nove Uredbe o uredskom poslovanju (prilagođene elektronskom funkcioniranju uprave)
- informatizacija ureda državne uprave u županijama
- do kraja 2005. godine u okviru projekta Hitro.hr biti će završen pilot projekt e-REGOS, a biti će i pripremljen projekt kojim će se omogućiti elektronske prijave PDV-a za poduzetnike.

U okviru projekta Hitronet, sama mreža povezivanja ministarstava biti će gotova do kraja 2005., nakon čega slijedi povezivanje središnjih ureda državne uprave po županijama i koje bi trebalo biti dovršeno 2006. (U okviru ovih projekata izraditi će se „Studija administrativnog opterećenja poduzeća“). Rezultati ove studije bit će primijenjeni u daljnjim planovima za 2007. godinu, kada se u velikoj mjeri očekuje završetak procesa elektronizacije javnih usluga.

- projekt pripreme oblikovanja i objavljivanja u elektroničkom obliku službenih obrazaca tijela državne uprave, koje građani i poslovni subjekti mogu podnositi javnom telekomunikacijskom mrežom (u dijelu koji nije realiziran)
- jačanje Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika
- izrada plana za informatičko obrazovanje službenika i namještenika u državnoj upravi i provedba obuke državnih službenika u području primjene informatičke tehnologije i opreme
- uspostava sustava za razmjenu iskustava i koordinaciju aktivnosti informatičara u državnoj upravi
- ubrzano obrazovanje u znanju stranog jezika državnih službenika koji sudjeluju u prilagodbi zakonodavstva EU

Izrada Strategije za reformu državne uprave je u tijeku, a njezino se donošenje planira do prosinca ove godine.

4.1. REFORMA DRŽAVNE UPRAVE

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Avis Europske komisije	1.1.2. Izvršna vlast 1.2. Ljudska prava i zaštita manjina 2.2. Ocjena ispunjavanja kopenhaških kriterija 28. financijska kontrola	<p>uspostava potpunog funkcioniranja Središnjeg državnog ureda za upravu</p> <p>donošenje novog Zakona o državnoj službi</p> <p>početak funkcioniranja i opremanja središnje ustanove za usavršavanje državnih službenika i donošenje programa za njihovo usavršavanje</p> <p>ubrzanje procesa decentralizacije</p> <p>usklađivanje biračkog prava sa pravnom stečevinom zajednice</p> <p>organizacijske i normativne pripreme za uspostavu sistema „One stop shop“</p> <p>uspostava nezavisnih jedinica unutarnje revizije u svim državnim institucijama</p>	<p>modernizacija Zakona o općem upravnom postupku</p> <p>daljnje usklađivanje sa Ustavnim Zakonom o pravima nacionalnih manjina</p> <p>nastavak reforme javne uprave</p> <p>početak funkcioniranja sistema „One stop shop“</p>

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.14.1. Razvoj javne uprave	<p>priprema cjelokupne strategije za javnu upravu radi provedbe njezine reforme</p> <p>priprema i prihvaćanje novog zakona o državnoj službi kako bi se unaprijedilo upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi te povećala transparentnost sustava</p> <p>jačanje ljudskih potencijala u tijelima javne uprave, uključujući i jačanje kadrovske popunjenosti i tehničke opremljenosti središnjega državnog ureda za upravu</p> <p>jačanje Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika</p> <p>uspostava i djelovanje javnih službi za informiranje u skladu s načelom slobode pristupa informacijama</p> <p>jačanje sustava koordinacije i donošenja odluka, s naglaskom na postupak analize učinaka zakona i ostalih propisa</p>	<p>priprema, organizacija i provedba obuke državnih službenika u području primjene informatičke tehnologije i opreme</p> <p>utvrđivanje modela i rješenja međupovezivanja informacijskih sustava tijela državne uprave jedinstvenom telekomunikacijskom mrežom u funkciji jačanja uloge elektroničke uprave u razvoju gospodarstva</p>
----	--	-----------------------------	--	--

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
U tijeku je izrada Strategije reforme javne uprave	4.1. Reforma državne uprave	Povjerenstvo Vlade RH za prilagodbu državne uprave Europskim standardima
Donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave („Narodne novine br. 22/05 kojim je broj ministarstava smanjen sa 14 na 13.	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Donesen je Zakon o dopunama Zakona o financijskoj agenciji, („Narodne novine“ br 42/05), čime je pripremljena zakonska podloga za implementaciju projekta ONE STOP SHOP (Projekt Hitro.hr)	4.1. Reforma državne uprave	SDUU

Donesena je Uredba o utvrđivanju poslova iz članka 4a. i 4c. Zakona o financijskoj agenciji („Narodne novine“ broj 98/05) kojom se utvrđuju poslovi koje je financijska agencija ovlaštena pružati poduzetnicima i drugim pravnim i fizičkim osobama, u realizaciji projekta one-stop-shop.	4.1. Reforma državne uprave	SDU-eH
Donesen je Zakon o državnim službenicima NN br. 27/05	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
U tijeku je izrada provedbenih propisa za Zakon o državnim službenicima	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Izrađena je Metodologija funkcionalne revizije i proveden je pilot projekt funkcionalne revizije u 2 ministarstva i 2 ureda državne uprave u županijama (u okviru PAL programa Svjetske banke)	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Provedena je analiza plaća i naknada u državnoj službi (u okviru PAL programa Svjetske banke)	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Donesen je Poslovnik o izmjenama i dopunama Poslovnika Vlade Republike Hrvatske prema kojem procjena fiskalnog, socijalnog i ekološkog učinka predloženih politika i zakona postaje obvezna (NN br. 22/05)	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Ustrojene su unutarnje ustrojstvene jedinice za unutarnju reviziju u većini tijela državne uprave, a u tijeku je ustrojavanje istih u ostalim tijelima državne uprave	4.1. Reforma državne uprave	-sva tijela državne uprave-
U nastavku projekta decentralizacije, u prosincu 2004. godine Vlada je donijela Okvirni program decentralizacije za razdoblje 2004-2007, i osnovala je Povjerenstvo za decentralizaciju, a u 2005. godini formirane su stručne radne skupine i to: radna skupina za zdravstvo, radna skupina za socijalnu skrb, radna skupina za poljoprivredu i radna skupina za jačanje fiskalnog kapaciteta.	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
U tijeku je usuglašavanje Opisa posla za projekt Podrška decentralizaciji hrvatske državne uprave u okviru CARDS 2003 programa, u okviru kojeg će se pružiti podrška u provođenju mjera reforme državne uprave u procesu decentralizacije, što uključuje unaprjeđenje cjelovitog institucionalnog i zakonskog okvira za decentralizaciju te unaprjeđenje cjelokupne koordinacije u procesu decentralizacije.	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 129/05.) kojim se regulira daljnja decentralizacija poslova državne uprave. Znan dio poslova iz gospodarskog resora iz nadležnosti ureda državne uprave u županijama prenosi se na velike gradove i županije, kao što je npr. izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola.	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Objavljeni su službeni obrasci tijela državne uprave u elektronskom obliku na web stranicama tijela i isti se mogu koristiti u postupku pred tijelima državne uprave jednako kao i objavljeni tiskani obrasci (sukladno Zaključku Vlade od 20. svibnja 2005.godine).	4.1. Reforma državne uprave	- sva tijela državne uprave-

Donesen je Zakon o potvrđivanju Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka (<i>NN međunarodni ugovori br.4/05</i>)	4.1. Reforma državne uprave	SDUU
Izrađen je Nacrt prijedloga zakona o potvrđivanju izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje – Nacrt prijedloga zakona upućen je u proceduru Vladi Republike Hrvatske 31.listopada 2005.	4.1. Reforma državne uprave	SDUU

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Depolitizacija javne uprave	Donošenje izmjena Zakona o sustavu državne uprave	I/2006	I/2006		SDUU	
Depolitizacija javne uprave	Donošenje izmjena Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika	I/2006	I/2006		SDUU	
Depolitizacija javne uprave i sprječavanje korupcije	Donošenje izmjena Zakona o postupku primopredaje vlasti	I/2006	I/2006		SDUU	
Depolitizacija javne uprave i sprječavanje korupcije	Donošenje izmjena Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti	I/2006	I/2006		SDUU	
Stvaranje organizacijskih pretpostavki za primjenu Zakona o državnim službenicima i za poboljšanje upravljanja kadrovima u državnoj službi	Ustrojavanje organizacijskih jedinica za razvoj i upravljanje kadrovima u svim tijelima državne uprave koja zapošljavaju više od 50 zaposlenika	I-II/2006	I-II/2006		-sva tijela državne uprave-	
Racionalizacija državne uprave	Provođenja funkcionalne analize u tijelima državne uprave		I-IV/2006			Zaklada SIDA 480.000 \$

Racionalizacija državne uprave	Restrukturiranje tijela državne uprave na temelju rezultata funkcionalne analize –priprema i provođenje programa racionalizacije, uključujući zbrinjavanje osoblja, preraspodjelu i učinak na proračun	I-IV/2006	I-IV/2006		-tijela državne uprave u kojima je provedena funkcionalna analiza-	Zaklada SIDA 120.000 \$
Osiguranje dosljednosti u nagrađivanju u državnoj upravi, uvođenje transparentnosti u sustav plaća i nagrađivanja te uvođenje više elemenata koji se temelje na zaslugama i radu	Donošenje Zakona o plaćama u državnoj službi	II/2006	II/2006		SDUU	Zaklada SIDA 250.000 \$
Reforma sustava plaća i naknada u javnoj službi koja će osigurati konzistentnost u nagrađivanju u svim javnim službama, uvesti transparentnost u sustav plaća i elemente plaćanja prema učinkovitosti	Provođenje analize sustava plaća i naknada u javnoj službi		I-II/2006		MGRIP	Zaklada SIDA 100.000 \$
Veća fleksibilnost u uvjetima zapošljavanja kako bi se osiguralo da će se zaposlenici u javnom sektoru zapošljivati i raspoređivati u skladu s potražnjom, veće usklađivanje pravila o zapošljavanju općeg javnog sektora s onima u državnoj službi	Izrada prijedloga Zakona o javnoj službi i plaćama	IV/2006	II-IV/2006		MGRIP	Zaklada SIDA 140.000 \$
Razvoj sustavnijeg pristupa određivanju plaća za lokalnu samoupravu	Analiza sustava nagrađivanja u lokalnoj samoupravi		I-IV/2006		SDUU	Zaklada SIDA 100.000 \$
Povećanje kvalitete predloženih zakona i drugih propisa	Razvoj metodologije i obuka za analizu socijalnog učinka	II/2006	I-II/2006		MZSS	Zaklada SIDA 90.000 \$
Učinkovitost i stručnost u upravnom postupku, lakše ostvarivanje prava stranaka	Izrada prijedloga izmjene Zakona o općem upravnom postupku	IV/2006	IV/2006		SDUU	CARDS-2003

Jačanje uloge elektronske uprave u razvoju gospodarstva i stvaranje zakonskim pretpostavki za dovršenje projekta pripreme, oblikovanja i objavljivanja u elektroničkom obliku službenih obrazaca tijela državne uprave, koje građani i poslovni subjekti mogu podnositi javnom telekomunikacijskom mrežom	Donošenje nove Uredbe o uredskom poslovanju (prilagođene elektroničkom funkcioniranju uprave)	IV/2006	IV/2006		SDUU	
Jačanje uloge elektroničke uprave u razvoju gospodarstva	Izrada studije administrativnog opterećenja poduzeća	IV/2006	IV/2006		SDU-eH	
Jačanje uloge elektroničke uprave u razvoju gospodarstva	Utvrdjivanje strukture, obrasca i pravila djelovanja središnjeg informatički podržanog, očevidnika službenika		I-IV/2006		SDUU	CARDS-2003
Jačanje uloge elektroničke uprave u razvoju gospodarstva	Nastavak informatizacije ureda državne uprave u županijama		I-IV/2006		SDUU	
Poboljšanje upravne sposobnosti za pristupanje Hrvatske EU, jačanje kapaciteta horizontalnog obrazovanja u državnoj upravi	Jačanje Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika		I-IV/2006		SDUU	
Poboljšanje upravne sposobnosti za pristupanje Hrvatske EU, jačanje kapaciteta horizontalnog obrazovanja u državnoj upravi	Izrada plana za informatičko obrazovanje službenika i namještenika u državnoj upravi i provedba obuke državnih službenika u području primjene informacijske tehnologije	IV/2006	IV/2006		SDUU i SDUeH	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	<p>Donošenje Zakona o financiranju političkih stranaka Nastavak provođenja funkcionalne analize u tijelima državne uprave Nastavak provođenja restrukturiranja tijela državne uprave na temelju funkcionalne analize Implementacija Zakona o plaćama u državnoj službi Donošenje i implementacija izmjene Zakona o općem upravnom postupku Donošenje i implementacija Zakona o javnoj službi i plaćama Potpuna implementacija procjene fiskalnog, socijalnog, ekološkog, te učinka na tržišno natjecanje/državne potpore svih zakona i drugih propisa Implementacija nove Uredbe o uredskom poslovanju (prilagođene elektronskom funkcioniranju uprave) Dovođenje projekta pripreme, oblikovanja i objavljivanja u elektroničkom obliku službenih obrazaca tijela državne uprave, koje građani i poslovni subjekti mogu podnositi javnom telekomunikacijskom mrežom Utvrđivanje strukture, obrasca i pravila djelovanja središnjeg informatički podržanog očevidnika službenika Nastavak obuke državnih službenika u području primjene informacijske tehnologije Uspostava središnjeg informatički podržanog očevidnika službenika</p>
2008.	<p>Donošenje izmjene Zakona o upravnoj inspekciji Donošenje Zakona o radnim odnosima u lokalnoj i područnoj samoupravi Uspostava sustava za razmjenu iskustava i koordinaciju aktivnosti informatičara u državnoj upravi Potpuna implementacija projekta pripreme, oblikovanja i objavljivanja u elektroničkom obliku službenih obrazaca tijela državne uprave, koje građani i poslovni subjekti mogu podnositi javnom telekomunikacijskom mrežom</p>

4.2.1. SLOBODA KRETANJA ROBA

4.2.1.1. OPIS STANJA

Opća načela

Područje slobode kretanja roba obuhvaća različite sektore te su u provedbu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i u primjenu donesenih usklađenih propisa uključena gotovo sva tijela državne uprave.

Glavno koordinativno tijelo za područje slobode kretanja roba je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Tijekom 2005. godine izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva osnovana je posebna Uprava za trgovinu i unutarnje tržište s posebnim Odjelom za unutarnje tržište.

Poseban Odjel za unutarnje tržište nadležan je za koordinaciju procesa prilagodbe pravnog sustava Republike Hrvatske i pravne stečevine EU u području slobode kretanja roba, kako za neharmonizirano tako i za harmonizirano područje. Odjel napose koordinira sustavom usklađivanja tehničkog zakonodavstva kako bi se osiguralo jednoznačno i cjelovito preuzimanje tehničkih propisa u pravni sustav RH.

Odjel je ujedno i nadležan za koordiniranje svih aktivnosti oko sklapanja Sporazuma o ocjeni sukladnosti i uzajamnom priznavanju industrijskih proizvoda (ACAA sporazum).

Budući da je Odjel osnovan u kolovozu 2005. g. on nije u potpunosti operativan te sva predviđena radna mjesta nisu popunjena tijekom 2005. g.

Horizontalna pitanja

Kako bi nacionalna infrastruktura za kakvoću bila sukladna europskom sustavu nužno je institucionalno odvajanje funkcija zakonskog uređivanja, normizacije, akreditacije i ocjene sukladnosti.

Funkcija zakonskog uređivanja leži na nadležnim ministarstvima, prije svega na Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva. Njihova je uloga donijeti nove tehničke propise kojima će se u hrvatsko zakonodavstvo preuzeti europski propisi, prije svega na direktive novog pristupa kojima se utvrđuju bitni zahtjevi za velike skupine proizvoda.

Izgradnja infrastrukture za kakvoću u skladu s europskim zahtjevima podrazumijeva osnivanje neovisnih tijela za područje normizacije i akreditacije. Taj cilj ostvaren je osnivanjem Hrvatskog zavoda za norme i Hrvatska akreditacijske agencije.

Slijedeći korak je osnivanje Hrvatskog mjeriteljskog instituta koji bi bio nadležan za tehničko mjeriteljstvo, dok bi u nadležnosti Državnog zavoda za mjeriteljstvo ostalo zakonsko mjeriteljstvo.

Nadalje, u smislu učinkovite primjene usklađenih tehničkih propisa potrebno je osigurati osnivanje i institucionalno jačanje tijela za ocjenu sukladnosti u onim područjima u kojima se iskaže najveći interes.

Poseban naglasak treba staviti i na daljnji razvoj sustava nadzora tržišta jačanjem kapaciteta nadležnog tijela, uz potrebe dodatne obuke inspektora u smislu razumijevanja novog sustava.

Normizacija

Tijekom 2005. godine došlo je do preustroja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo. Uspostavljeno je novo tijelo državne uprave, Državni zavod za mjeriteljstvo (DZM), i dvije nove javne ustanove, Hrvatski zavod za norme (HZN) kao hrvatsko nacionalno normirno tijelo i Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) kao hrvatska nacionalna akreditacijska služba.

U listopadu 2004. donesene su vladine uredbe o osnivanju tih dviju ustanova (NN 154/2004; NN 158/2004). U ožujku 2005. Vlada Republike Hrvatske imenovala je njihove privremene ravnatelje te predsjednike i članove upravnih vijeća. Ustanove su registrirane pri Trgovačkom sudu 13. travnja 2005., a Vlada je odobrila njihove statute 15. lipnja 2005. Počele su s radom 1. srpnja 2005.

Prema Zakonu o normizaciji (NN 163/2003) i Uredbi Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme, 1. srpnja 2005. u Hrvatski zavod za norme prešlo je tridesetak zaposlenika iz Odjela za normizaciju Državnog zavoda za mjeriteljstvo koji se bave normizacijskim radom i pratećim aktivnostima. U rujnu i listopadu 2005. zaposleno je osam novih radnika.

1. srpnja 2005. započeo je proces prenošenja uloge nacionalnog normirnog tijela i članstva u međunarodnim i europskim organizacijama za normizaciju s DZNM-a na Hrvatski zavod za norme. Međunarodne i europske organizacije za normizaciju provele su taj prijenos u kolovozu i rujnu 2005.

Postojeća normizacijska infrastruktura razvijena unutar DZNM-a, koja obuhvaća 172 nacionalna tehnička odbora i 226 pododbora odnosno radnih skupina u svim područjima normizacije (koja pokrivaju područja CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja) prenesena je na Hrvatski zavod za norme i u skladu s tim preimenovana.

Predstavljanje novog Hrvatskog zavoda za norme javnosti održano je 9. rujna 2005. Tom prigodom predstavljeno je i novo službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme, HZN Glasilo. Istoga dana, u Narodnim novinama, nekim dnevnim novinama i HZN Glasilu objavljen je poziv za članstvo u Hrvatskome zavodu za norme. Poziv za članstvo poslan je i na šezdesetak stručnih časopisa radi objave. Do studenog primljeno je oko stotinjak prijava za članstvo od raznih tvrtki, fakulteta, instituta, ispitnih laboratorija, stručnih udruga itd.

9. rujna 2005. predstavljena je i nova internetska stranica HZN-a, zasada na staroj adresi DZNM-a (www.dznm.hr/hzn). Nova domena internetske adrese i nove e-mail adrese HZN-a bit će stavljene u funkciju u bliskoj budućnosti.

Akreditacija

Rezultati ostvareni u 2005. godini

Reorganizacija Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo koja je započela krajem 2003. godine, završena je 30. lipnja 2005. godine. Dvije nove javne ustanove Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) i Hrvatski zavod za norme (HZN) započele su s nezavisnim radom 1. srpnja 2005. godine.

Hrvatska akreditacijska agencija osnovana je Uredbom Vlade Republike Hrvatske u listopadu 2004. godine (NN 158/2004, 44/2005), temeljem Zakona o akreditaciji (NN 158/2003).

U ožujku 2005. godine Vlada Republike Hrvatske imenovala je privremenu ravnateljicu HAA, te predsjednika i članove Upravnoga vijeća (NN 34/2005). HAA je upisana u sudski registar kod Trgovačkog suda 13. travnja 2005. godine. Odlukom Vlade Republike Hrvatske dana je suglasnost na Statut HAA u lipnju 2005. godine (NN 76/2005). 30. lipnja 2005. godine potpisan je Elaborat o diobi između Državnog zavoda za mjeriteljstvo (DZM) i dvije nove javne ustanove HAA i HZN o podjeli zaposlenika, radnog prostora, opreme i financija.

Prvo javno predstavljanje nove javne ustanove Hrvatske akreditacijske agencije održano je 1. lipnja 2005. godine, mjesec dana prije nego je HAA započela s nezavisnim radom. Na tom događaju sudjelovalo je oko 150 predstavnika tijela državne uprave, nevladinih organizacija, industrije, tijela za ocjenu sukladnosti, te gospodin Daniel Pierre predsjednik Europske organizacije za akreditaciju (EA) i Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC). Tom je prigodom HAA predstavljena i na televiziji i u novinama.

Temeljem Zakona o akreditaciji i Uredbe o osnivanju HAA, 8 zaposlenika iz Odjela za akreditaciju Državnog zavoda za mjeriteljstvo preuzela je HAA s 1. srpnjem 2005. godine. Upravno vijeće HAA donijelo je Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta u lipnju 2005. godine. U rujnu i listopadu 2005. zaposlena su 4 nova zaposlenika, a u tijeku je natječaj za popunjavanje još 5 radnih mjesta. Novih 5 zaposlenika početak će s radom u siječnju 2006. godine. Stručno akreditacijsko osoblje uključujući nove zaposlenike bit će obuhvaćeni programom izobrazbe i osposobljavanja u okviru projekta tehničke pomoći CARDS 2003.

HAA dostavila je 31. kolovoza 2005. godine prijavne dokumente za punopravno članstvo u EA. Na generalnoj skupštini EA održanoj 17. studenog 2005. HAA je primljena u punopravno članstvo u EA.

U rujnu 2005. godine HAA je zatražila članstvo u Hrvatskom zavodu za norme.

Informacijsko-telekomunikacijski sustav Hrvatske akreditacijske agencije je u uspostavi, te se izrađuje i nova Internet stranica. Potpuno odvajanje sustava obavljeno je u prosincu 2005. godine.

U rujnu 2005. godine započeo je projekt tehničke potpore CARDS 2003 pod nazivom „Razvoj akreditacijskog sustava i potpora nacionalnim umjernim i ispitnim laboratorijima“. Početak projekta CARDS 2004: „Razvoj nacionalnog sustava mjeriteljstva, normizacije, ocjene sukladnosti i akreditacije“ očekuje se u siječnju 2006. godine. Oba projekta imaju zadaću dati potporu Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji u pripremi za multilateralne sporazume o priznavanju akreditacije (EA-MLA).

Plan aktivnosti u 2006. godini

U 2006. godini HAA završit će svoju unutarnju organizaciju u odnosu na zapošljavanje novih zaposlenika, uspostavu stručnih odbora, osuvremenjivanje dokumenata sustava upravljanja kvalitetom, izobrazbu i trening ocjenitelja, te razvoj informacijsko-telekomunikacijskog sustava.

Planira se razviti nove akreditacijske sheme u skladu sa zahtjevima nadležnih ministarstava:

- akreditacija medicinskih laboratorija (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)
- EMAS shema (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva).

Prema Zakonu o akreditaciji (NN 158/2003) i Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (NN 158/2003) Hrvatska akreditacijska agencija planira provoditi ocjenu tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti za područje direktiva novoga pristupa:

- niskonaponska direktiva (LVD), strojevi, dizala, tlačna oprema, plinski uređaji, osobna zaštitna sredstva (u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva)
- građevinska direktiva (u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva)
- ATEX (u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova)
- elektromagnetska kompatibilnost (EMC) (u nadležnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, te Agencije za telekomunikacije).

U okviru projekta programa tehničke pomoći CARDS 2003 (koji je započeo u rujnu 2003. godine) dobit će se potpora za implementaciju 4 direktive novoga pristupa u Republici Hrvatskoj podizanjem tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti i njihovom pripremom za akreditaciju: niskonaponska direktiva (LVD), elektromagnetska kompatibilnost (EMC), građevinska direktiva i ATEX.

Hrvatska akreditacijska agencija planira provoditi ocjenu stručno tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti u zakonom uređenom području (započeto u 2005. godini):

- neionizirajuće zračenje
- ionizirajuće zračenje
- hrana (mineralna voda, voda, maslinovo ulje, mlijeko i mliječni proizvodi i dr.)
- ekološka poljoprivreda
- i u drugim područjima

prema zahtjevima nadležnih ministarstava i agencija.

Hrvatska akreditacijska agencija surađivat će s Hrvatskim zavodom za norme i Državnim zavodom za mjeriteljstvo (koji obavlja poslove nacionalnog mjeriteljskog instituta) u uspostavi i razvoju hrvatske infrastrukture za kvalitetu.

U 2006. godini HAA planira podnijeti zahtjev Europskoj organizaciji za akreditaciju za zaključivanje multilateralnih sporazuma za područje ispitivanja (EA-MLA). HAA će aktivno sudjelovati u radu tehničkih odbora EA i generalne skupštine EA te se uključiti u EA-MAC odbor.

HAA planira zaključiti i potpisati bilateralne sporazume o suradnji s akreditacijskim tijelima u Europi. U pripremi su već Ugovori o suradnji s nacionalnim akreditacijskim tijelom Mađarske (NAT), nacionalnim akreditacijskim tijelom Makedonije (IARM) i nacionalnim akreditacijskim tijelom Bosne i Hercegovine (BATA).

Početak pregovora o pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije Hrvatska akreditacijska agencija očekuje da će 2006. godina biti godina velikog izazova za daljnji razvoj njezinih aktivnosti.

Mjeriteljstvo

Državni zavod za mjeriteljstvo postao je punopravni član EUROMET-a na sjednici Opće skupštine koja je održana 25 – 27. svibnja 2005. g. u Varni, Bugarska.

Ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo potpisao je Konvenciju o metru tijekom sastanka direktora nacionalnih mjeriteljskih instituta održanog 28. i 29. rujna 2005. godine u Parizu.

Realizirane su ili su u završnoj fazi realizacije prilagodbe laboratorijskog prostora za prihvata i uporaba mjerne opreme dobivene iz programa CARDS 2001 i to:

Laboratoriji u zakonskom mjeriteljstvu

8. Dva laboratorija za termometriju, Rijeka i Zagreb
9. Laboratorij za mjerila protoka - etalonski plinomjeri, Zagreb
10. Laboratorij za mjerila topline – kalorimetri, Zagreb
11. Laboratorij za mjerila protoka velikog obujma, Rijeka
12. Laboratorij za plinomjere – ovjeravanje, Osijek

Nacionalni umjerna laboratoriji (nositelji državnih etalona)

13. Proširenje laboratorija za masu, Zagreb
14. Proširenje laboratorija za gustoću, Zagreb

Nadzor nad tržištem

Nadzor nad tržištem posebno je uređen Zakonom o Državnom inspektoratu („Narodne novine“ br. 76/99; 96/03; 151/03; 160/04; 174/04; 33/05; 48/05). Nadležnost za obavljanje inspeksijskih poslova vezano za tržište dana je inspektorima Državnog inspektorata.

U području prometa robom, Državni inspektorat između ostalog, nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje djelatnosti trgovine, obrta, zaštita potrošača, tehnički i sigurnosni zahtjevi za proizvode, postupci ocjene sukladnosti, kontrola kakvoće proizvoda, isprave koje moraju imati proizvođači, deklariranje, označavanje, obilježavanje i pakiranje proizvoda, usluge u trgovini i ostale usluge, valjanost žigova i isprava o ispravnosti mjerila te ispunjenje mjeriteljskih zahtjeva, zaštita industrijskog dizajna, žigova i korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla proizvoda te promet predmeta od plemenitih kovina i drugo. Na temelju odredbe Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“ br. 75/93; 48/99; 15/00; 127/00; 59/01; 199/03) donesena je Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“ br. 66/05). Radi obavljanja poslova iz djelokruga Inspektorata, Uredbom su ustrojene službe (njih 5), tako u Službi nadzora u području prometa robe i usluga ustrojen je uz ostale i Odjel tehničkog zakonodavstva koji obavlja poslove

nadzora nad primjenom zakona i drugih propisa iz tog područja koji se usklađuju sa zakonodavstvom EU i direktivama novoga i staroga pristupa, te prenose u hrvatsko zakonodavstvo.

Državni inspektorat nadležan je za nadzor tržišta i prema novom horizontalnom zakonodavnom okviru, odnosno za nadzor nad provođenjem Zakona o općoj sigurnosti proizvoda i Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti, uz druga inspeksijska tijela u skladu s njihovim djelokrugom.

Pojedini djelatnici Državnog inspektorata su članovi radnih skupina osnovanih za preuzimanje pojedinih direktiva odnosno pripremu tehničkih propisa za pojedina područja. Financiranjem putem projekata iz programa strane pomoći CARDS 2004. u svibnju 2005. godine, donesena je „Strategija nadzora nad tržištem za tehničke proizvode“ u kojoj su razrađena poglavlja kao nadzor nad tržištem u Republici Hrvatskoj, služba nadzora nad tržištem, nadzor nad tržištem u EU i strateški izazovi za Državni inspektorat.

Direktive starog pristupa

Za prenošenje u hrvatsko zakonodavstvo direktiva starog pristupa, kao i za učinkovitu primjenu usklađenih propisa zadužena su pojedina tijela državne uprave u skladu sa svojim djelokrugom.

Za područje motornih vozila nadležan je Državni zavod za mjeriteljstvo. Područje kemijskih, farmaceutskih i kozmetički proizvoda je u nadležnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, te Zavoda za toksikologiju i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Područje stakla, tekstila i obuće je u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, dok je područje drva i umjetnog gnojiva u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstava i vodnog gospodarstva.

Direktive novog pristupa

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 16. siječnja 2003. godine prihvaćena je Nacionalna strategija za usklađivanje hrvatskog tehničkog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU. Taj strateški dokument određuje odgovornosti za prijenos i primjenu pojedinih direktiva novog pristupa. Vlada Republike Hrvatske osnovala je Stalnu radnu skupinu za koordinaciju aktivnosti čiji je cilj provedba navedene Nacionalne strategije.

Kao osnovni preduvjet za tehničko usklađivanje sa EU i prenošenje direktiva Novog pristupa u hrvatsko zakonodavstvo donesen je horizontalni zakon, Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti.

Donesen je Operativni plan provedbe Nacionalne strategije kojim se predviđa institucionalno jačanje svih nadležnih tijela napose Ministarstva gospodarstva, kao tijela nadležnog za preuzimanje većine direktiva novog pristupa u hrvatsko zakonodavstvo.

Provedene su organizacijske promjene kroz osnivanje Odjela za unutarnje tržište u sklopu Uprave za trgovinu i osnivanje Odsjeka za implementaciju i provedbu tehničkog zakonodavstva za područje industrijskih proizvoda u sklopu Uprave za industriju i privatizaciju Ministarstva gospodarstva.

Prioritetno je potrebno provesti osposobljavanje postojećih kao i zapošljavanje novih stručnjaka za tehničko zakonodavstvo.

Slična je situacija i s ostalim tijelima državne uprave nadležnim za ostale direktive novog pristupa: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (igračke, medicinska oprema, aktivni implantabilni medicinski uređaji i In vitro dijagnostički medicinski uređaji) Ministarstvo mora, turizma prometa i razvitka (radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema, elektromagnetska kompatibilnost, pomorska oprema, rekreacijska plovila i željeznički sustav velikih brzina), Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (građevni proizvodi i ambalažni otpad), Ministarstvo unutarnjih poslova (eksploziv za civilnu uporabu i potencijalne eksplozivne atmosfere) Državni zavod za mjeriteljstvo (neautomatske vage i mjerni instrumenti).

Proceduralna pitanja

Kontrola oružja

Tijelo državne uprave nadležno za rješavanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za nabavu oružja, registraciju oružja, obavljanje djelatnosti proizvodnje oružja, popravka i prepravka oružja, prometa oružjem i streljivom, osnivanja i vođenja civilnih strelišta, izdavanja odobrenja za prijevoz oružja preko državne granice je Ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava za inspeksijske i upravne poslove, Odjel za upravne poslove, Odsjek za poslove oružja.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za nabavu oružja i registraciju oružja podnosi se u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, a zahtjevi za obavljanje djelatnosti proizvodnje oružja, popravka i prepravka oružja, prometa oružjem i streljivom, osnivanja i vođenja civilnih strelišta te izdavanja odobrenja za prijevoz oružja preko državne granice, podnose se Ministarstvu unutarnjih poslova u sjedištu.

O zahtjevu za izdavanje odobrenja za nabavu oružja i registraciju oružja u prvom stupnju rješava Policijska uprava odnosno Policijska postaja prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, a u drugom stupnju rješava Ministarstvo unutarnjih poslova. Protiv odluke Ministarstva unutarnjih poslova podnosi se tužba Upravnom sudu Republike Hrvatske.

O zahtjevima za obavljanje djelatnosti proizvodnje oružja, popravka i prepravka oružja, prometa oružjem i streljivom, osnivanja i vođenja civilnih strelišta te izdavanja odobrenja za prijevoz oružja preko državne granice u prvom stupnju rješava Ministarstvo unutarnjih poslova. Protiv odluke Ministarstva unutarnjih poslova podnosi se tužba Upravnom sudu Republike Hrvatske.

U Odsjeku za oružje zaposleno je 4 djelatnika visoke stručne spreme i 2 djelatnika srednje stručne spreme. Službenici su educirani za kvalitetno i efikasno obavljanje poslova. Broj zaposlenika u Odsjeku za poslove oružja nije dostatan, iako uz maksimalan napor i prekovremeni rad, pravovremeno se obavljaju tekući poslovi.

U drugom kvartalu 2006. godine očekuje se usvajanje i stupanje na snagu Zakona o oružju te će zbog administrativnog praćenja postupka ispitivanja i obilježavanja žigom vatrenog oružja

biti potrebno većim dijelom obnoviti informatičku opremu, kao i ulagati u računalne programe te stručno usavršiti službenike koji će raditi na navedenim poslovima.

Sloboda kretanja kulturnih dobara

Republika Hrvatska je i tijekom 2005. godine provodila Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03 i 157/03), kojim je osiguran povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorija država članica Europske unije, sukladno propisima Europske unije. Učinkovita primjena ovoga Zakona osigurana je pripadajućim podzakonskim aktima, Pravilnikom o određivanju kulturnih predmeta koji se smatraju nacionalnim blagom država članica Europske unije („Narodne novine“, br. 38/04) i Pravilnikom o mjerilima za utvrđivanje vrijednosti pokretnina koje imaju kulturnu, umjetničku ili povijesnu vrijednost („Narodne novine“, br. 77/04).

Postupak iznošenja kulturnih dobara iz Republike Hrvatske uređen je Pravilnikom o uvjetima za davanje odobrenja radi iznošenja kulturnog dobra iz Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 104/02), čiji je sastavni dio obrazac zahtjeva za odobrenje iznošenja kulturnog dobra/umjetnine iz Republike Hrvatske, koji je potrebno uskladiti sa Uredbom Komisije (EZ) br. 656/2004 od 7. travnja 2004. godine o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 752/93 od 30. ožujka 1993. kojom se utvrđuju odredbe za provedbu Uredbe Vijeća EEZ broj 3911/92 od 9. prosinca 1992. godine o izvozu kulturnih dobara.

Tijelo nadležno za ovo područje jest Ministarstvo kulture

4.2.1.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006.

Opća načela

Tijekom 2006. godine Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva predviđa zaposliti nove djelatnike u novoosnovanom Odjelu za unutarnje tržište, kako bi postao u potpunosti operativan u svrhu provođenja svih mjera koordinacije daljnjeg usklađivanja tehničkog zakonodavstva

Poseban Odjel za unutarnje tržište nadležan je za koordinaciju procesa prilagodbe pravnog

Horizontalna pitanja

Normizacija

Dragovoljno članstvo u HZN-u počeo će početkom 2006. godine. Prema zakonu o normizaciji, članovi imaju pravo sudjelovati u radu i upravljanju HZN-om sudjelovanjem i glasanjem na

sjednicama Stručnog vijeća, predlaganjem svojih kandidata za članstvo u Upravnom vijeću i drugim tijelima HZN-a i sudjelovanjem u radu drugih tijela HZN-a.

Ta činjenica dovest će do promjena u ustroju postojećeg Upravnog vijeća nakon primanja kandidata u članstvo u HZN-u početkom 2006. Uvođenje dragovoljnog članstva u Hrvatskom zavodu za norme i nova načela i metode rada hrvatske normizacije izazvat će rasprave o prilagodbi postojeće infrastrukture tehničkih odbora, pa bi moglo doći do planiranja naknadnih promjena.

U narednom razdoblju do početka 2006. treba preraditi i prilagoditi sve osnovne dokumente kojima se utvrđuje proces nacionalne normizacije, kao i pomoćne dokumente i predloške. Predviđeno je prevođenje osnovnih dokumenata na engleski jezik.

Tijekom 2006. godine treba dodatno razviti i nadograditi postojeći informatički sustav kako bi se HZN pripremio za učinkovit odgovor na velik opseg razmjene podataka i dokumenata unutar europskog normizacijskog sustava u okviru HZN-ovih priprema za punopravno članstvo u CEN-u i CENELEC-u. Planira se i stavljanje u punu funkciju novog sustava e-prodaje, razvijenog u 2005. godini uz potporu projekta CARDS 2001 *Industrial Standards of the European Union*.

Planiran je rast broja zaposlenika HZN-a tijekom 2006. i 2007. godine na 70 do kraja 2007. U pripremi je program izobrazbe novih zaposlenika u 2006. godini. Izobrazba postojećeg i novog osoblja provodit će se djelomično kroz aktivnosti projekata tehničke pomoći:

- CARDS 2002 regionalni projekt *Quality infrastructure*
- CARDS 2003, *Development of accreditation systems and support to national testing and calibration laboratories* (u provedbi) i
- CARDS 2004, *Development of National Metrology, Standardisation, Conformity Assessment and Accreditation System*, koji treba započeti do siječnja 2006.

CARDS 2004 projekt trebao bi pomoći HZN-u u pripremanju za ispunjavanje devet zahtjeva za punopravno članstvo u CEN-u i CENELEC-u. Stoga će provedba ovog projekta imati bitan učinak na razne aktivnosti HZN-a u 2006. godini.

Početak prenošenja direktiva novog pristupa u hrvatsko zakonodavstvo, njihova primjena i nove metode nacionalnog normizacijskog procesa, najavljene u novom statutu HZN-a, pridonijet će i ubrzati proces prihvaćanja europskih norma u skoroj budućnosti. Odluka Europske Unije o početku pregovora za članstvo Republike Hrvatske također bi trebala imati vrlo pozitivan učinak na nacionalne normizacijske aktivnosti.

Akreditacija

U 2006. godini HAA završit će svoju unutarnju organizaciju u odnosu na zapošljavanje novih zaposlenika, uspostavu stručnih odbora, osuvremenjivanje dokumenata sustava upravljanja kvalitetom, izobrazbu i trening ocjenitelja, te razvoj informacijsko-telekomunikacijskog sustava.

Planira se razviti nove akreditacijske sheme u skladu sa zahtjevima nadležnih ministarstava:

- akreditacija medicinskih laboratorija (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)

- EMAS shema (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva).

Prema Zakonu o akreditaciji (NN 158/2003) i Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (NN 158/2003) Hrvatska akreditacijska agencija planira provoditi ocjenu tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti za područje direktiva novoga pristupa:

- niskonaponska direktiva (LVD), strojevi, dizala, tlačna oprema, plinski uređaji, osobna zaštitna sredstva (u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva)
- građevinska direktiva (u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva)
- ATEX (u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova)
- elektromagnetska kompatibilnost (EMC) (u nadležnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, te Agencije za telekomunikacije).

U okviru projekta programa tehničke pomoći CARDS 2003 (koji je započeo u rujnu 2003. godine) dobit će se potpora za implementaciju 4 direktive novoga pristupa u Republici Hrvatskoj podizanjem tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti i njihovom pripremom za akreditaciju: niskonaponska direktiva (LVD), elektromagnetska kompatibilnost (EMC), građevinska direktiva i ATEX.

Hrvatska akreditacijska agencija planira provoditi ocjenu stručno tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti u zakonom uređenom području (započeto u 2005. godini):

- neionizirajuće zračenje
- ionizirajuće zračenje
- hrana (mineralna voda, voda, maslinovo ulje, mlijeko i mliječni proizvodi i dr)
- ekološka poljoprivreda
- i u drugim područjima

prema zahtjevima nadležnih ministarstava i agencija.

Hrvatska akreditacijska agencija surađivat će s Hrvatskim zavodom za norme i Državnim zavodom za mjeriteljstvo (koji obavlja poslove nacionalnog mjeriteljskog instituta) u uspostavi i razvoju hrvatske infrastrukture za kvalitetu.

U 2006. godini HAA planira podnijeti zahtjev Europskoj organizaciji za akreditaciju za zaključivanje multilateralnih sporazuma za područje ispitivanja (EA-MLA). HAA će aktivno sudjelovati u radu tehničkih odbora EA i generalne skupštine EA.

HAA planira zaključiti i potpisati bilateralne sporazume o suradnji s akreditacijskim tijelima u Europi. U pripremi su već Ugovori o suradnji s nacionalnim akreditacijskim tijelom Mađarske (NAT), nacionalnim akreditacijskim tijelom Makedonije (IARM) i nacionalnim akreditacijskim tijelom Bosne i Hercegovine (BATA).

Početkom pregovora o pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije Hrvatska akreditacijska agencija očekuje da će 2006. godina biti godina velikog izazova za daljnji razvoj njezinih aktivnosti.

Mjeriteljstvo

Državni zavod za mjeriteljstvo sudjeluje u Projektu CARDS 2003 koji je započeo krajem kolovoza 2005. Predviđene aktivnosti:

- dio nabavljene opreme za provedbu MID stavit će se u funkciju i djelatnici će se obučiti na primjeni opreme
- zakonski i podzakonski akti uskladit će se sa zahtjevima MID

Nadzor nad tržištem

U skladu s procesom usklađivanja tehničkog zakonodavstva tijekom 2006. g. potrebno je jačati administrativne i institucionalne kapacitete Državnog inspektorata. Prije svega to se odnosi na educiranje službenika u Odjelu tehničkog zakonodavstva, nabavu opreme za potrebe djelotvornog nadzora tržišta, informacijsko tehnološko povezivanje s drugim tijelima za nadzor tržišta.

Nadalje uz korištenje postojećih ljudskih resursa, potrebno je zapošljavanje novih visokoobrazovanih stručnjaka.

Postoji potreba za: - tehničkom pomoći(konzultanti),
- opremom za bolju povezanost unutar Državnog inspektorata i drugih tijela za nadzor tržišta

Proceduralna pitanja

Kontrola oružja

Jedno od najvažnijih pitanja koje je u Prijedlogu Zakona o oružju razrađeno je ispitivanje, obilježavanje žigom i provjera tehničke ispravnosti oružja. U tu svrhu ustrojiti će se stručna služba Ministarstva unutarnjih poslova sa odgovarajućim kadrovima, nadležna za vještačenje oružja koja će obavljati ispitivanje, obilježavanje žigom i provjeru tehničke ispravnosti oružja, sukladno odredbama C.I.P.-a.

Ministarstvo unutarnjih poslova će nabavom sistema za obilježavanje žigom vatrenog oružja (IBIS) stvoriti jedinstvenu bazu podataka o oružju i kroz prateće podsustave riješiti problem tehnički neispravnog i dotrajalog oružja. U tu svrhu IBIS posjeduje jedinicu na kojoj je moguće snimati digitalne snimke tragova, server koji vrši usporedbu snimljenih tragova te jedinicu na kojoj je moguće vidjeti rezultate usporedbe i koja te rezultate analizira. (O jačanju administrativnih sposobnosti Ministarstva unutarnjih poslova vidi naslov 4.2.24. Pravda, sloboda i sigurnost).

Informatička oprema, zbog zastarjelosti i dotrajalosti, zamijeniti će se novom informatičkom opremom.

Sloboda kretanja kulturnih dobara

Osnovat će se novi konzervatorski odjeli, te se vezano za to predviđa zapošljavanje osoba koje će raditi na provođenju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4.2.1.3. FINANCIRANJE

Uz sredstva planirana Državnim proračunom za 2006. godinu, nastojat će se putem europskih programa pomoći dodatno osigurati sredstva i stručna pomoć.

4.2.1. SLOBODA KRETANJA ROBA

4.2.1.1. Horizontalna pitanja

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Okvirno zakonodavstvo o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti potrebno je u potpunosti uskladiti s <i>acquisem</i> .	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Završiti restrukturiranje postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se osiguralo razdvajanje regulatorne funkcije od akreditacije, standardizacije i ocjene sukladnosti, te uspostavila struktura nadzora tržišta sukladno <i>acquisu</i> .	Postići značajan napredak u preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2004 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
<p>Objavljeni su pravilnici kojima se preuzimaju direktive Starog i Novog pristupa u hrvatsko zakonodavstvo za koje je Operativnim planom provedbe Nacionalne strategije za usklađivanje hrvatskog tehničkog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU zaduženo Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</p> <p>Provedeno institucionalno jačanje Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva kroz osnivanje zasebnih odjela i odsjeka.</p>	<p>3.1. Sloboda kretanja roba 3.1.4. Direktive Novog pristupa 3.1.5. Direktive Starog pristupa</p> <p>4.2. Jačanje institucionalne sposobnosti za provedbu zakonodavstva 4.2.1. Sloboda kretanja roba</p>	MGRIP	<p>Pravilnici objavljeni u Narodnim novinama br. 135/05</p> <p>Osnovani Odjel za unutarnje tržište pri Upravi za trgovinu i Odsjek za implementaciju i provedbu tehničkog zakonodavstva za industrijske proizvode pri Upravi za industriju i privatizaciju</p>

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
	Osposobljavanje postojećih, kao i zapošljavanje novih stručnjaka za provedbu tehničkog zakonodavstva

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Osposobljavanje postojećih, kao i zapošljavanje novih stručnjaka za provedbu tehničkog zakonodavstva			Osposobljavanje postojećih, kao i zapošljavanje novih stručnjaka za tehničko zakonodavstvo	MGRIP	-

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Osiguranje učinkovite primjene i provedbe tehničkog zakonodavstva
2008.	

4.2.1.2. Mjeriteljstvo

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Okvirno zakonodavstvo o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti potrebno je u potpunosti uskladiti s <i>acquisem</i> .	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Završiti restrukturiranje postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se osiguralo razdvajanje regulatorne funkcije od akreditacije, standardizacije i ocjene sukladnosti, te uspostavila struktura nadzora tržišta sukladno <i>acquisu</i> .	Postići značajan napredak u preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Razdvajanje Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo završeno 2005-07-01 kada su osnovani Hrvatski zavod za norme (HZN), Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) i Državni zavod za mjeriteljstvo (DZM)		Državni zavod za mjeriteljstvo (DZM)

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
1) Izmjene zakona o mjeriteljstvu		I kvartal	2006	Projekt CARDS 2003 je započeo krajem kolovoza 2005: – dio nabavljene opreme za provedbu MID stavit će se u funkciju i djelatnici će se obučiti na primjeni opreme - zakonski i podzakonski akti uskladit će se sa zahtjevima MID	DZM	
2) Transpozicija MID (2004/22/EC)		IV kvartal				
3) Zakon o plemenitim kovinama		I kvartal				
4) Pravilnik o mjernim jedinicama		I kvartal				

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007. 2008.	Državni zavod za mjeriteljstvo (DZM) pripremat će se za punopravno članstvo u WELMEC i osposobljavati za uvjeta za članstvo; proširenje aktivnosti u OIML-u; postizanjem punopravnog članstva u EUROMET-u uključivanje u aktivnosti europske organizacije; intenziviranje odnosa s JRC

4.2.1.3. Nadzor tržišta

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvyješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Okvirno zakonodavstvo o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti potrebno je u potpunosti uskladiti s <i>acquisem</i> .	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Završiti restrukturiranje postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se osiguralo razdvajanje regulatorne funkcije od akreditacije, standardizacije i ocjene sukladnosti, te uspostavila struktura nadzora tržišta sukladno <i>acquisu</i> .	Postići značajan napredak u preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Osnovan je Odjel tehničkog zakonodavstva i Odjel zaštite potrošača	3.1.4.4. Nadzor tržišta	DIRH

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
U skladu s procesom usklađivanja tehničkog zakonodavstva jačati administrativne i institucionalne kapacitete Državnog inspektorata	Educiranje službenika u Odjelu tehničkog zakonodavstva, nabava opreme za potrebe djelotvornog nadzora tržišta, informacijsko tehnološko povezivanje s drugim tijelima za nadzor tržišta			Korištenje postojećih ljudskih resursa, te zapošljavanje novih visokoobrazovanih stručnjaka. Postoji potreba za: - tehničkom pomoći(konzultanti), - opremom za bolju povezanost unutar Državnog inspektorata i drugih tijela za nadzor tržišta	Državni inspektorat	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Daljnje osposobljavanje inspektora za djelotvorno provođenje inspeksijskih nadzora nad primjenom tehničkog zakonodavstva. Daljnje jačanje suradnje s udrugama za zaštitu potrošača i uspostavljanje sustava brze razmjene informacija o opasnim proizvodima. Informirati javnost o aktivnostima Inspektorata.
2008.	

4.2.1.4. Radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Nastaviti rad na usklađivanju podzakonskih propisa s pravnom stečevinom EU	
2.	Pristupno partnerstvo (revidirano)	3.1 /3.2	Nastaviti rad na transponiranju i primjeni direktiva starog i novog pristupa	Ostvariti stvarni napredak u transponiranju i primjeni direktiva starog i novog pristupa
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.3.1. / 3.3.1.		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2004 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
Pravilnik o uvjetima stavljanja na tržište, stavljanja u pogon i uporabu radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme	3.1.4.16.	MMTPR	NN 5/05.

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
	Postupno transponirati i primijeniti odgovarajuće direktive novoga pristupa - Direktiva 1999/5/EZ o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi te uzajamnom priznavanju njihove sukladnosti

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Sinkronizirano djelovati s MINGORP u stvaranju odgovarajuće infrastrukture za osiguranje kakvoće robe na tržištu (RiTT opreme)	IV. kvartal Rujan - prosinac	Prosinac 2006.	-	mr.sc. Darko Dvornik	-

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Postupno transponirati i primijeniti odgovarajuću direktivu novoga pristupa.
2008.	U potpunosti transponirati i primijeniti odgovarajuću direktivu novoga pristupa.

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Nastaviti rad na usklađivanju podzakonskih propisa s pravnom stečevinom EU	
2.	Pristupno partnerstvo (revidirano)	3.1 /3.2	Nastaviti rad na transponiranju i primjeni direktiva starog i novog pristupa	Ostvariti stvarni napredak u transponiranju i primjeni direktiva starog i novog pristupa
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.3.1. / 3.3.1.		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2004 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
Pravilnik o elektromagnetskoj kompatibilnosti (EMC)	3.1.4.16.	MMTPR	NN 16/05.

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
	Nastaviti rad na transponiranju i primjeni odgovarajućih direktiva starog i novog pristupa - Direktiva 89/336/EEZ i Direktiva 2004/108/EZ o elektromagnetskoj kompatibilnosti

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje	Potrebe	Nositelj

	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere	(objekti, oprema, ljudski resursi)	(institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
Sinkronizirano djelovati s MINGORP u stvaranju odgovarajuće infrastrukture za osiguranje kakvoće robe na tržištu te potpuno transponirati Direktivu 89/336/EEZ o elektromagnetskoj kompatibilnosti s postupnim transponiranjem nove Direktive 2004/108/EZ o elektromagnetskoj kompatibilnosti (predviđeno programom CARDS 2003)	rujan-prosinac IV. kvartal	prosinac 2006.	-	mr.sc. Darko Dvornik	CARDS 2003

4.2.1.6. Kontrola nabave i posjedovanja oružja

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Okvirno zakonodavstvo o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti potrebno je u potpunosti uskladiti s <i>acquisem</i> .	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Završiti restrukturiranje postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se osiguralo razdvajanje regulatorne funkcije od akreditacije, standardizacije i ocjene sukladnosti, te uspostavila struktura nadzora tržišta sukladno <i>acquisu</i> .	Postići značajan napredak u preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
-	-	-

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Poboljšati opremu i infrastrukturu, uključujući uspostavu računalnog sustava.
2008.	Poboljšati opremu i infrastrukturu, uključujući uspostavu računalnog sustava.

4.2.1.7. Slobodno kretanje kulturnih dobara

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Okvirno zakonodavstvo o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti potrebno je u potpunosti uskladiti s <i>acquisem</i> .	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Završiti restrukturiranje postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se osiguralo razdvajanje regulatorne funkcije od akreditacije, standardizacije i ocjene sukladnosti, te uspostavila struktura nadzora tržišta sukladno <i>acquisu</i> .	Postići značajan napredak u preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
---	--	-----------------

<p>Republika Hrvatska je i tijekom 2005. godine provodila Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03 i 157/03), kojim je osiguran povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s teritorija država članica Europske unije, sukladno propisima Europske unije. Učinkovita primjena ovoga Zakona osigurana je pripadajućim podzakonskim aktima, Pravilnikom o određivanju kulturnih predmeta koji se smatraju nacionalnim blagom država članica Europske unije („Narodne novine“, br. 38/04) i Pravilnikom o mjerilima za utvrđivanje vrijednosti pokretnina koje imaju kulturnu, umjetničku ili povijesnu vrijednost („Narodne novine“, br. 77/04).</p> <p>Tijekom 2005. godine u području zaštite kulturne baštine ratificirana je Konvencija o zaštiti nematerijalne kulturne baštine („Narodne novine“ - Međ. ugovori 5/05), te je u zakonodavnu proceduru upućen Zakon o potvrđivanju Drugog protokola uz Konvenciju za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba iz 1954. godine.</p> <p>Postupak iznošenja kulturnih dobara iz Republike Hrvatske uređen je Pravilnikom o uvjetima za davanje odobrenja radi iznošenja kulturnog dobra iz Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 104/02), čiji je sastavni dio obrazac zahtjeva za odobrenje iznošenja kulturnog dobra/umjetnine iz Republike Hrvatske, koji je potrebno uskladiti sa Uredbom Komisije (EZ) br. 656/2004 od 7. travnja 2004. godine o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 752/93 od 30. ožujka 1993. kojom se utvrđuju odredbe za provedbu Uredbe Vijeća EEZ broj 3911/92 od 9. prosinca 1992. godine o izvozu kulturnih dobara.</p>	3.20.	Ministarstvo kulture
--	-------	----------------------

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Osnovat će se novi konzervatorski odjeli, te se vezano za to predviđa zapošljavanje osoba koje će raditi na provođenju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.		2005.	2006.	Osposobljavanje zaposlenih, kao i zapošljavanje novih stručnjaka te nabavljanje potrebne opreme.	Ministarstvo kulture, dr. sc. Jadran Antolović, državni tajnik, jadran.antolovic@min-kulture.hr	sredstva osigurana u državnom proračunu

4.2.2. SLOBODA KRETANJA RADNIKA

Budući da je za izdavanje radnih dozvola stranaca zaduženo Ministarstvo unutarnjih poslova (policijske uprave/postaje), za jačanje administrativne sposobnosti Ministarstva unutarnjih poslova vidi naslov 4.2.24. PRAVDA, SLOBODA I SIGURNOST – Migracije.

Što se tiče koordinacije sustava socijalne sigurnosti, ustanove kod kojih se ostvaruju prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti ujedno će biti i ustanove koje će obavljati poslove koordinacije sustava socijalne sigurnosti. Koordinacija sustava zahtijevati će racionalizaciju i prilagodbu organizacijskih i administrativnih struktura unutar tih ustanova, a u cilju postizanja veće učinkovitosti i transparentnosti pojedinih usluga. Što se tiče Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, u tijeku je preustroj te ustanove, koji će obuhvatiti informatizaciju službi, te razvoj sustava kontinuirane edukacije službenika i namještenika, a za što je već u korištenju zajam Svjetske banke za Projekt ulaganja u mirovinski sustav, a što se tiče Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, također je u tijeku preustroj Zavoda financiran sredstvima CARDS i PHARE programa.

U daljnjem razdoblju osnovna će zadaća biti pojačanje administrativnih struktura za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, što je jedan od prioritetnih ciljeva u razdoblju do 2008. godine. To se odnosi i na pojačanje administrativne sposobnosti tijela državne uprave koja vrše nadzor nad zakonitošću rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, u smislu stručnog usavršavanja postojećeg službeničkog kadra i razvijanja potrebnih vještina radi sudjelovanja u izradi propisa, kao i radi prethodnog upoznavanja s propisima europskog socijalnog *acquisa*, koji će biti potrebno transponirati u hrvatsko zakonodavstvo. Isto tako potrebno je raditi na daljnjem razvoju ljudskih potencijala i prilagodbi za proces pridruživanja EU putem kontinuiranog programa edukacije državnih službenika, na što i Europska Komisija upozorava u svojem Mišljenju, a isto je predviđeno kao srednjoročni prioritet u dokumentu Potrebe za stranom pomoći u procesu pristupanja EU od 2004. – 2006.

Za navedeno međutim, koliko nam je poznato nisu predviđena sredstva u proračunu za 2006., a niti u projekcijama za 2007. i 2008. godinu, niti se radi na izradi projekata koji bi bili financirani sredstvima iz pred pristupnih fondova. Napominjemo da je sustav socijalne sigurnosti u nadležnosti nekoliko tijela državne uprave, te da postoji potreba pojačanja horizontalne komunikacije, kako bi se izbjegle negativne posljedice vezane na očekivanu prilagodbu u procesu pridruživanja EU.

4.2.3. PRAVO POSLOVNOG NASTANA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

4.2.3.1. OPIS STANJA

PRAVO POSLOVNOG NASTANA

Vežano za aktivnosti u sklopu tijela nositelja Ministarstva pravosuđa aktivnosti predviđene u ovom smislu opisane su u Poglavlju 4.2.6.3. Pravo trgovačkih društava.

SLOBODA PRUŽANJA PREKOGRANIČNIH USLUGA

Usluge u gospodarstvu

Trgovina

Temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (NN 88/2005) poslove vezane za usluge trgovine spadaju u nadležnost Uprave za trgovinu i unutarnje tržište, odnosno Odjela za unaprjeđenje trgovine, tržišta i elektroničku trgovinu. Odjel za unaprjeđenje trgovine, tržišta i elektroničku trgovinu obavlja upravne i stručne poslove u vezi s unaprjeđenjem i razvojem trgovine, i elektroničke trgovine Republike Hrvatske, te poduzima aktivnosti u vezi s prilagodbom hrvatskog zakonodavstva koje se odnosi na trgovinu i elektroničko poslovanje sa zakonodavstvom Europske unije. Za obavljanje navedenih poslova iz djelokruga Odjela za unaprjeđenje trgovine, tržišta i elektroničku trgovinu ustrojeni su sljedeći odsjeci: Odsjek za trgovinu, Odsjek za tržište i cijene, Odsjek za primjenu novih tehnologija i elektroničku trgovinu, Odsjek za drugostupanjski postupak i Odsjek za provedbu mjera trgovinske politike.

Hrvatska gospodarska komora je neprofitna, nevladina, stručno poslovna udruga svih pravnih subjekata koji se bave gospodarskom djelatnošću. Organizirana je na europskoj tradiciji i modelu austrijske i njemačke komore kao komora tzv. kontinentalnog tipa s obvezatnim članstvom. Članica je Komore svaka tvrtka koja se registrira na trgovačkom sudu.

Hrvatska gospodarska komora se u teritorijalnom smislu sastoji od Središnjice u Zagrebu, te dvadeset županijskih komora s time da komora Zagreba predstavlja grad i Zagrebačku županiju.

Funkcionalno HGK se sastoji od trinaest Sektora koji predstavljaju grane gospodarskih aktivnosti (graditeljstvo, industrija, poljoprivreda, malo gospodarstvo, financijske institucije, informatika i dr.), te putem 36 udruženja, 87 grupacija i 13 zajednica.

Obrt

Uredbom o unutarnjem ustroju Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva poslovi obrtničkih usluga u nadležnosti su Uprave za obrt, koju čine Odjel za obrtni registar, Odjel za razvoj obrta i Odjel za strukovno obrazovanje.

Odjel za obrtni registar koordinira poslove u svezi s upisom svih obrta, među njima i uslužnih obrta, u obrtni registar i izdavanjem obrtnica, te osigurava podatke i baze podataka o uslužnim obrtima.

Odjel za razvoj obrta analizira obrtničke usluge, dostignutu razinu njihovog razvoja te predlaže mjere i aktivnosti za razvoj i unaprjeđenje obrtničkih usluga.

Odjel za strukovno obrazovanje nadležan je za izradu obrazovnih programa za uslužna obrtnička zanimanja, za izradu programa polaganja majstorskih ispita i programa polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti za uslužna obrtnička zanimanja. Također, ovaj Odjel nadležan je i za predlaganje mjera i aktivnosti za unapređenje strukovnog obrazovanja za uslužna zanimanja.

Hrvatska obrtnička komora - 1. srpnja 1994. godine održana je obnoviteljska skupština Hrvatske obrtničke komore. Hrvatska obrtnička komora je samostalna stručno poslovna organizacija obrtnika koja je osnovana temeljem Zakona o obrtu radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtništva. U Hrvatskoj obrtničkoj komori djeluje Sud časti Hrvatske obrtničke komore.

Hrvatska obrtnička komora obavlja javne ovlasti u području strukovnog obrazovanja, te je nadležna za provođenje pomoćničkih ispita, majstorskih ispita i ispita o stručnoj osposobljenosti. Članovi Hrvatske obrtničke komore su obrtnici koji obavljaju obrt na području Republike Hrvatske. Članstvo u Hrvatskoj obrtničkoj komori je obavezno.

Na razini Hrvatske djeluje Hrvatska obrtnička komora koja se sastoji se od devet organizacijskih jedinica, u pravilu odjela. Na razini županija djeluje dvadeset područnih obrtničkih komora, a na razini gradova i općina djeluje 114 udruženja obrtnika. Svoje interese obrtnici štite organizirani u cehove prema strukama na svim razinama teritorijalnog ustroja.

Zadruga

Temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (NN 88/2005) poslovi vezani za razvoj zadrugarstva u nadležnosti su Uprave za mala i srednja trgovačka društva i zadruge, Odjela za zadruge. To su neposredna provedba Zakona, donošenje provedbenih propisa, provedba upravnog nadzora te drugi upravni i stručni poslovi na promicanju i sustavnom unaprjeđivanju razvoja zadruga i zadružnog sustava.

Temeljem Zakona o zadrugama (NN 36/95, 67/01 i 12/02) 2003. g. osnovan je Hrvatski Savez Zadruga (krovno tijelo) kao samostalna stručno poslovna organizacija svih zadruga i zadružnih saveza, radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa zadrugara, zadruga i zadružnih saveza. Hrvatski savez zadruga zastupa interese zadruga i zadružnih saveza pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu.

Prethodno su već ustrojeni strukovni i regionalni savezi zadruga (4 strukovna i 3 regionalna saveza) te su usklađeni sa Zakonom iz 1995. i izmjenama iz 2001. i 2002. godine, a sada su i pod neposrednom ingerencijom Hrvatskog saveza zadruga.

Usluge u pravosuđu

Za propise u djelokrugu Ministarstva pravosuđa kojima se reguliraju uslužne djelatnosti koje pružaju odvjetnici, stalni sudski tumači i stalni sudski vještaci nadležna je Uprava za organizacijsko-kadrovske poslove pravosuđa, a za propis kojim je uređeno trgovinsko zastupanje nadležna je Uprava za građansko pravo.

Zakonom o odvjetništvu (Nn 9/94.) propisano je obvezatno udruživanje odvjetnika u Hrvatsku odvjetničku komoru.

Advokatska komora u Zagrebu osnovana je na osnivačkoj skupštini 9. lipnja 1929. godine u, kako se to tada zvalo - bivšoj Hrvatskoj sabornici, a temeljem Zakona o advokatima koji je donesen 17. ožujka 1929. godine (Kraljevina Jugoslavija).

Osamostaljenjem Republike Hrvatske donesen je 1994. godine Zakon o odvjetništvu. Time je otvorena nova etapa kojom je u demokratskom ozračju Ustavom i zakonom zajamčena

odvjetnička autonomija, a što znači da su ostvareni svi bitni preduvjeti za nesmetan i učinkovit rad svakog odvjetnika, kao samostalne i neovisne profesije.

Odvjetnici se obvezno udružuju u Komoru kao samostalnu i neovisnu organizaciju. Komora predstavlja odvjetništvo Republike Hrvatske kao cjelinu. Tijela Komore su Skupština, Upravni odbor, Izvršni odbor, Predsjednik Komore i druga tijela utvrđena Statutom Komore. Ustrojstvo, nadležnost sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Komore uređuju se Statutom Komore.

Komora prati i proučava odnose i pojave koji su od interesa za uređenje i zaštitu sloboda i prava građana i pravnih osoba, te za unapređenje odvjetništva. Komora obavještava Hrvatski sabor i predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave o stanju i problemima odvjetništva i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja odvjetništva, te radi zaštite sloboda i prava građana i pravnih osoba.

Komora surađuje s državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne samouprave u rješavanju pitanja značajnih za ostvarivanje zadataka odvjetništva. Također surađuje i sa drugim odvjetničkim komorama. Sjedište Hrvatske odvjetničke komore je u Zagrebu.

Na dan 30. rujna 2005. godine u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore upisano je 2.846 odvjetnika, a u Imenik odvjetničkih vježbenika upisano je 1.296 vježbenika.

Usluge u graditeljstvu

Za propise u djelokrugu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva kojima se reguliraju uslužne djelatnosti u graditeljstvu nadležan je Sektor za graditeljstvo.

Usluge projektiranja, stručnog nadzora, kontrole glavnog projekta i nostrifikacije projekata mogu pružati samo ovlaštene inženjeri i ovlaštene arhitekti. Zakonom o hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu propisano je obvezatno udruživanje ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera u Hrvatsku komoru arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

Ovlaštene arhitekti i ovlaštene inženjeri se obvezno udružuju u Komoru kao samostalnu i neovisnu organizaciju. Tijela Komore su Skupština, Upravni odbor, Predsjednik Komore i druga tijela utvrđena Statutom Komore. Ustrojstvo, nadležnost sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Komore uređuju se Statutom Komore.

Usluge u zdravstvu

Provjeru pružanja neposredne zdravstvene zaštite građanima s obzirom na kvalitetu i vrstu zdravstvenih usluga provode komore. Za suradnju i koordinaciju s komorama u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi nadležna je Uprava za stručno-medicinske poslove. U Republici Hrvatskoj postoji Hrvatska liječnička komora, Hrvatska stomatološka komora, Hrvatska komora medicinskih biokemičara, Hrvatska komora medicinskih sestara, Hrvatska ljekarnička komora - strukovne organizacije zdravstvenih radnika sa statusom pravne osobe.

Liječnička komora osnovana je 1903. g. za područje Splita i okolice. Liječnička komora je osnovana 1923. godine za područje Hrvatske, Slavonije i Međimurja sa sjedištem u Zagrebu. Od godine 1929. Komora obuhvaća i Dalmaciju, a djeluje pod imenom Liječnička komora za Savsku banovinu. Od godine 1939. Komora djeluje pod imenom Liječnička komora Banovine Hrvatske. Od godine 1941. Komora djeluje kao Liječnička komora Nezavisne Države Hrvatske. Godine 1945. Komora mijenja ime u Liječnička komora Federativne države

Hrvatske. Iste godine zabranjen je rad Komore.

Godine 1995. Komora obnavlja svoj rad na temelju članka 43. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« br. 56/90) i članka 171. stavka 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine« br. 75/93., 11/94., 1/97 - pročišćeni tekst, 117/97., 95/00. i 129/00) pod novim imenom Hrvatska liječnička komora. Dana 27. lipnja 1995. godine Komora donosi Statut. Na taj način Hrvatska liječnička komora pravni je slijednik i nastavlja tradiciju Liječničke komore osnovane 1923. godine.

Hrvatska liječnička komora je samostalna, neovisna, staleška i strukovna organizacija liječnika - doktora medicine na području Republike Hrvatske. Komora štiti prava i zastupa interese liječnika, unapređuje liječničku djelatnost, brine se o ugledu liječnika i o pravilnom obavljanju liječničkog zvanja. Liječnici koji rade na području Republike Hrvatske ne neposrednim poslovima zdravstvene zaštite obvezatno se udružuju u Hrvatsku liječničku komoru.

Komora vodi Imenik liječnika u Republici Hrvatskoj te druge javne knjige; daje, obnavlja i oduzima odobrenja za samostalan rad u okviru čega propisuje sadržaj, rokove i postupak provjere stručnosti i osposobljenosti liječnika u svezi s obnavljanjem Odobrenja za samostalan rad; obavlja stručni nadzor nad radom liječnika; određuje najnižu cijenu rada privatnih liječnika i odobrava pojedinačne cijene liječničkih usluga privatnih liječnika kao i druge poslove s javnim ovlastima sukladno zakonu.

Tijela komore su: Predsjednik, Dopredsjednici, Izvršni odbor, Stalna povjerenstva Izvršnog odbora, Nadzorni odbor, Vijeće, Skupština, Županijska povjerenstva, Sud Komore, Tajnik, Stručne službe, Rizničar.

Ukupan broj liječnika s licencom registriranih u HLK je 15 334.

Broj specijalista u zdravstvenim ustanovama je 7869 (51,3 %), od toga: specijalista u bolnicama 5881, a specijalista u ostalim zdravstvenim ustanovama 1988.

Broj liječnika privatnika je 723 (4,7%)

Broj liječnika privatnika u ugovornom odnosu s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje 2158 (14%), od toga: specijalista obiteljske medicine 195, liječnika opće medicine 1656, ginekologa 73, pedijatar 135 i ostalih specijalista 99.

Broj liječnika van zdravstvenih ustanova je 4275 (27,8%), od toga: Zavodi za javno zdravstvo 457, Ministarstvo obrane RH 163, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje 163, u inozemstvu radi 169, umirovljenika je 1410 a ostalih 1913.

Broj nezaposlenih liječnika u Hrvatskoj (na dan 30.06.2005) : 272 od toga sa stručnim ispitom 62.

Hrvatska stomatološka komora osnovana je 26. lipnja 1995. godine u Zagrebu. Doktori stomatologije koji obavljaju stomatološku djelatnost na području Republike Hrvatske, obvezno se učlanjuju u Komoru, kao samostalnu i neovisnu strukovnu organizaciju sa svojstvom pravne osobe i javnim ovlastima. Članstvo u Komori dobrovoljno je za doktore stomatologije koji ne obavljaju neposredno stomatološku djelatnost, koji obavljaju stomatološku djelatnost izvan Republike Hrvatske, koji su u mirovini te koji su nezaposleni. Tijela Komore su: Skupština, Upravno vijeće, Izvršni odbor, Predsjednik, Časni sud prvog i drugog stupnja, Nadzorno vijeće, Povjerenstva.

Hrvatska komora medicinskih biokemičara nastala je 1995. godine kao obvezna strukovna udruga medicinskih biokemičara zaposlenih u zdravstvenom sustavu na prijedlog Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog društva medicinskih biokemičara. Komora je ovlaštena za izdavanje licenci za rad medicinskih biokemičara u zdravstvenim ustanovama koje se produžuju svakih šest godina na osnovi zadovoljavajuće kontinuirane edukacije tijekom tog perioda.

Hrvatska komora medicinskih sestara jest strukovna samostalna organizacija medicinskih sestara, osnovana na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o sestinstvu. Glavna funkcija Komore je osiguravanje visokog standarda sestriinske prakse u cilju zaštite bolesnika i drugih korisnika zdravstvene njege u sustavu zdravstvene zaštite i drugim sustavima gdje rade medicinske sestre.

Komora obavlja slijedeće javne ovlasti: vodi registar članova; daje, obnavlja i oduzima odobrenja za samostalan rad; obavlja stručni nadzor nad radom medicinskih sestara. Osim javnih ovlasti, Komora: uspostavlja standarde školovanja, trajnog usavršavanja i dodatnog usavršavanja; propisuje načine stjecanja bodova za obnovu odobrenja za samostalan rad; donosi sadržaje protokola za provođenje zdravstvene njege; donosi kodeks sestriinske etike; uspostavlja mehanizme kontrole kvalitete sestriinskog rada; osigurava stručnu pomoć medicinskim sestrama; osigurava pravnu pomoć i savjetovanje vezano za stručni rad medicinskih sestara; zaprima pritužbe na rad medicinskih sestara od strane bolesnika i poslodavaca; osigurava mogućnost trajnog usavršavanja na bazi dostupnosti za sve članove; surađuje s poslodavcima; zastupa medicinske sestre pred tijelima državne uprave, poglavito Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi; surađuje s inspekcijom Ministarstva zdravstva; surađuje sa svim međunarodnim organizacijama koje su od interesa za medicinske sestre. Komora ima predsjednicu, potpredsjednicu, tajnicu i 4 djelatnika.

Tijela komore su Vijeće komore, Županijska podružnica i Povjerenstvo.

Hrvatska ljekarnička komora je samostalna i neovisna strukovna organizacija koja predstavlja i zastupa ljekarničku struku i ljekarničku djelatnost u Republici Hrvatskoj. Komoru su osnovali Farmaceutsko-biokemijski fakultet i Hrvatsko farmaceutsko društvo Odlukom o osnivanju Komore, donijeto 17. i 25. svibnja 1994. godine. Samostalno djeluje od 27.siječnja 1995.godine.

Zadaća Komore je u da u granicama pozitivnih propisa preko svojih tijela, zastupa i štiti ljekarničke interese, čuva ugled i prava ljekarničke struke, te održava stegu unutar struke i djelatnosti.

Članovi Komore mogu biti magistri farmacije koji su položili stručni/državni ispit. Pod magistrum farmacije podrazumijeva se osoba koja je stekla diplomu o završenom dodiplomskom sveučilišnom studiju iz područja farmacije, važeću Republici Hrvatskoj. Magistri farmaciji koji rade na poslovima neposredne zdravstvene zaštite obavezni su članovi Komore. Komora obaveznim članovima izdaje Odobrenje za samostalan rad koje ih obvezuje na kontinuirano stručno usavršavanje. Odobrenje za samostalan rad obnavlja se svakih 6 godina. Komora trenutno broji 2300 članova.

Tijela Komore su: Glavna skupština, Vijeće Komore, Izvršni odbor komore, Predsjednik komore zamjenik Predsjednika komore, Područna vijeća, Nadzorni odbor, Stegovni sud, Komisija za žalbe i Povjerenstva

U Republici Hrvatskoj ima 924 ljekarničke jedinice. Od toga: 219 ljekarničkih jedinica u županijskim/gradskim ljekarničkim ustanovama, 381 ljekarničkih jedinica u privatnim ljekarničkim ustanovama, 179 privatnih ljekarni i 145 ljekarni u zakupu.

Usluge u veterinarstvu

U okviru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva Uprava za veterinarstvo je odgovorna za praćenje veterinarske djelatnosti.

Hrvatska veterinarska komora je udruga veterinaru kojoj je temeljna zadaća promicanje veterinarstva i zastupanje interesa u području veterinarstva. 28. veljače 1992. godine na Skupštini Saveza društava veterinaru i veterinarskih tehničaru Hrvatske donesena je odluka o promjeni naziva te osnivanju Hrvatske veterinarske komore, ujedno je održana osnivačka skupština i donesen Statut HVK. Članovi Komore su veterinaru koji obavljaju poslove veterinarske djelatnosti na području Republike Hrvatske. Komora je pravna osoba, a članstvo

u Komori je obvezno. Komora ima statut kojim se utvrđuje djelatnost, tijela upravljanja, ustrojstvo i način rada. Na statut Komore suglasnost daje ministar. Hrvatska veterinarska komora usklađena je s odredbama Zakona o veterinarstvu 29. listopada 1997. godine, kada je usvojen i novi Statut Hrvatske veterinarske komore., Rješenjem Ministarstva uprave, pravosuđa i lokalne samouprave Klasa: UP/I-230-02/97-01/472; Urbroj: 515-02-02-98-4 od 30. travnja 1998. odobren je upis Hrvatske veterinarske komore u Registar udruga Republike Hrvatske; upis pod registarskim brojem udruge 00000652, kojim se potvrđuje da je Statut sukladan odredbama Zakona o udrugama te da je na isti suglasnost dalo Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva.

Hrvatska veterinarska komora ima 2385 aktivnih članova, a u neposrednom obavljanju veterinarske djelatnosti ukupno je cca 1700 članova. Hrvatska veterinarska komora osnovala je za područje jedne ili više Županija - Podružnice HVK. Ukupno je osnovano petnaest (15) Podružnica HVK. Podružnica je sastavni dio HVK s ulogom obavljanja poslova, promicanja i usklađivanja zajedničkih interesa članova HVK na svom području djelovanja, uz pridržavanje odredbi Statuta i odrednica tijela HVK.

Komora je pravna osoba sa svim pravima, obvezama i odgovornostima koje joj pripadaju po Ustavu i zakonu, a svoju djelatnost obavlja na području Republike Hrvatske. Sukladno Zakonu o veterinarstvu HVK ima slijedeće zadaće:

1. promicanje i zastupanje interesa u području veterinarstva,
2. vođenje upisnika svojih članova,
3. skrb o poštivanju pravila kodeksa veterinarske etike i poduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju njihova kršenja,
4. davanje mišljenja za osnivanje i prestanak veterinarskih organizacija, privatne prakse i veterinarskih službi,
5. daje, produljuje i oduzima veterinarima odobrenje za rad (licencu),
6. daje mišljenja i prijedloge u postupku donošenja akata kojima se uređuju pitanja, uvjeti i način obavljanja veterinarske djelatnosti,
7. predlaže cijene veterinarskih usluga,
8. skrbi o stručnom osposobljavanju i usavršavanju veterinarskih djelatnika i zastupa njihove interese,
9. utvrđuje i nadzire način promidžbe veterinarskih organizacija i privatne prakse,
10. organizira znanstvene i stručne skupove,
11. obavlja i druge poslove sukladno odredbama svoga Statuta.

Poslovi iz točke 5. i 9. obavljaju se kao javna ovlast, a akti koje u tom svojstvu izdaje su javne isprave.

Tijela Komore su :

- Skupština Komore,
- Predsjednik Komore,
- Izvršni odbor Komore,
- Administrativni odbor,
- Odbor za veterinarsku etiku,
- Stegovno vijeće,

- Odbor za stručno usavršavanje veterinara,
- Stručni odbor,
- Gospodarski odbor,
- Nadzorni odbor,
- Izdavački odbori
- drugi odbori i povjerenstva koje organizira skupština

Skupština je najviše tijelo upravljanja Komore, a čine ju članovi koje izaberu pojedine podružnice kao svoje zastupnike. Izvršni odbor operativno vodi rad Komore a čine ga: predsjednik, tri dopredsjednika, tajnik, dva predstavnika Ministarstva poljoprivrede, predstavnik Veterinarskog fakulteta, predsjednici podružnica Komore i predsjednici odbora Komore, (osim Nadzornog odbora). Članove Izvršnog odbora iz redova Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i Veterinarskog fakulteta predlaže Predsjednik Komore uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, odnosno Veterinarskog fakulteta. Predsjednik Komore istodobno je i predsjednik Izvršnog odbora.

Usluge u znanosti, obrazovanju i športu

Unutar Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa nema uprave koja je zadužena za praćenje strukovnih djelatnosti.

Izvan Ministarstva ustrojene su sljedeće ustanove koje prate strukovno obrazovanje:

Zavod za školstvo Republike Hrvatske

Zavod za školstvo Republike Hrvatske od prošle je godine samostalni zavod s ovlastima jasno određenim Zakonom o Zavodu za školstvo, Statutom Zavoda za školstvo te svojim ustrojem. Na temelju članka 7. Zakona o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 153/02) ministar prosvjete i športa Republike Hrvatske donio je rješenje kojim se od 1. prosinca 2003. godine odobrava početak rada Zavoda za školstvo Republike Hrvatske. Zavod je utemeljen kao neprofitna javna ustanova s temeljnom zadaćom stručne potpore predškolskom i školskom odgoju i obrazovanju u Republici Hrvatskoj.

Člankom 4. Zakona i Statutom Zavoda (članak 10., 13., 14. i 20.) utvrđena je djelatnost, poslovi i aktivnosti Zavoda.

USTROJ I RAD ZAVODA

Rad Zavoda za školstvo Republike Hrvatske obavlja se:

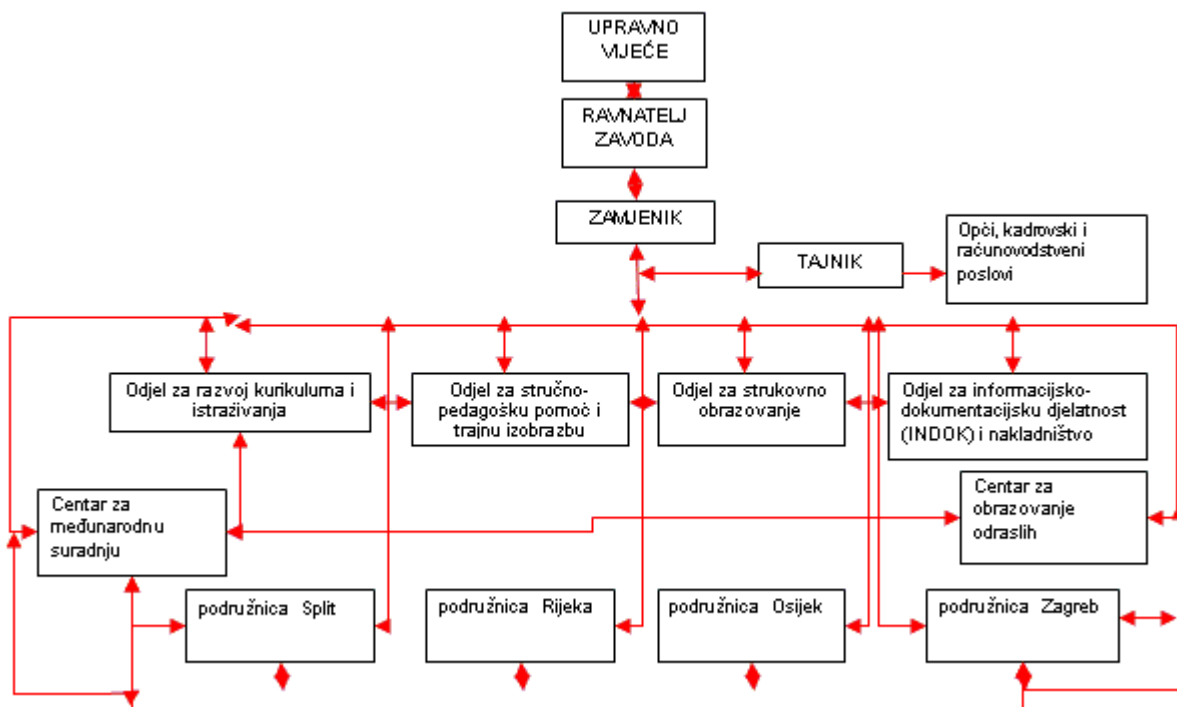
- u Zagrebu gdje su smješteni: uprava, administracija, računovodstveno-knjigovodstvena i pravna služba, odjeli i centri sa stručnim djelatnicima i višim savjetnicima iz svih područja djelatnosti Zavoda;
- u podružnicama Zavoda u Rijeci, Splitu, Osijeku i Zagrebu, gdje se obavlja djelatnost odgojno-obrazovnog rada i stručne pedagoške pomoći provođenjem stručno-pedagoških uvida u ostvarivanju programa u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, organizira provođenje stručnih ispita, napredovanje u zvanje mentora i savjetnika, ostvaruje suradnja s lokalnom upravom i samoupravom radi zajedničkih aktivnosti iz oblasti obrazovanja i drugi poslovi stavljeni u nadležnost.

DJELATNICI ZAVODA

Zavodom upravlja ravnatelj. Za obavljanje navedenih djelatnosti, trenutačno je u Zavodu zaposleno 96 djelatnika, što je osjetno povećanje u odnosu na 2003. godinu.

Od toga je 69 viših savjetnika, 4 pomoćnika ravnatelja, 3 voditelja centara, 4 predstojnika/predstojnice podružnica, 16 na poslovima upravnog, administrativnog, knjigovodstveno- računovodstvenog i tehničkog osoblja.
 Planom razvoja Zavoda za školstvo predviđeno je da do kraja ožujka 2005. godine bude uposleno novim natječajem još 35 djelatnika.
 Preseljenjem u nove prostore u Zagrebu, omogućit će se u potpunosti kadrovska ekipiranje Zavoda za školstvo Republike Hrvatske, koje će se dugoročno nastaviti.

USTROJ:

Agencija za strukovno obrazovanje

Agencija za strukovno obrazovanje osnovana je 13. siječnja 2005. god. Uredbom o osnivanju Agencije za strukovno obrazovanje ("Narodne novine" 10/05). Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti u osnivača obavlja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Agencija je utemeljena kao neprofitna javna ustanova s temeljnom zadaćom stručne potpore srednjoškolskom strukovnom odgoju i obrazovanju u Republici Hrvatskoj.

Člankom 2. navedene Uredbe te člankom 10. Statuta Agencije ("Narodne novine" 53/05) utvrđena je djelatnost Agencije: planiranje, razvijanje, organiziranje, praćenje i vrednovanje školskog i izvanškolskog sustava na području strukovnog obrazovanja.

USTROJ AGENCIJE

Agencija za strukovno obrazovanje, kojom rukovodi ravnatelj, ustrojena je, sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Agencije, sa sljedećim ustrojstvenim jedinicama:

- Ured ravnatelja
- Odjel za stručne, administrativne i pomoćne poslove koji osigurava pravnu, financijsku i informatičku potporu Agenciji,

- Odjel za istraživanje i razvoj strukovnog obrazovanja koji je nositelj najvećeg broja djelatnosti Agencije određenih Uredbom o osnivanju, Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Agencije,
- Odjel za međunarodnu suradnju koji osigurava mehanizme povezivanja s međunarodnim obrazovnim institucijama istog profila, usklađuje hrvatski strukovni odgojno obrazovni sustav s međunarodnim standardima te koordinira međunarodne projekte s tijelima državne uprave, znanstvenim institucijama, partnerima i nevladinim udrugama.

Agencija za strukovno obrazovanje obavlja svoju djelatnost u Zagrebu. U tijeku je adaptacija prostora u koje će se Agencija preseliti po završetku adaptacije.

DJELATNICI AGENCIJE

Za obavljanje navedenih djelatnosti, trenutačno je u Agenciji zaposleno 26 djelatnika od ukupno predviđenih 42.

Agencija za obrazovne reformske inicijative za jugoistočnu Europu

Na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o ustanovama («Narodne novine», br. 76/93, 29/97 i 47/99), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 20. siječnja 2005. godine donijela: Uredbu O osnivanju Agencije za obrazovno reformske Inicijative za jugoistočnu Europu. Ovom se Uredbom osniva Agencija za obrazovno reformske inicijative za jugoistočnu Europu (u daljnjem tekstu: Agencija), kao javna ustanova, te uređuje djelatnost, ustrojstvo, prava, obveze i izvori sredstava Agencije.

Statut agencije i ostali opći akti (o unutarnjem ustrojstvu, itd.) su u postupku donošenja.

DJELATNOST Agencije je praćenje, vrednovanje, planiranje i unapređivanje odgoja i obrazovanja u zemljama jugoistočne Europe.

Sustavno radi na povezivanju/umrežavanju obrazovnog sustava iz zemalja potpisnica Memoranduma o razumijevanju u Nikoziji s europskim sustavima i vrijednostima odgoja i obrazovanja, a posebice sa sustavom i vrijednostima Europske unije, priprema i provodi program djelovanja prema odlukama Upravnog vijeća.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska. Osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske.

- (1) Agencija ima svojstvo pravne osobe i upisuje se u sudski registar.
- (2) Sjedište Agencije je u Zagrebu.
- (3) Skraćeni naziv Agencije je: ERI SEE.
- (4) Agencija može osnivati podružnice.

TIJELA AGENCIJE su Upravno vijeće, Stručno vijeće i ravnatelj Agencije. Agencijom upravlja Upravno vijeće kojeg čine predsjednik i deset članova.

Imenovana je privremena ravnateljica Agencije, predsjednik i njeni članovi.

Upravno vijeće donosi godišnji Program rada Agencije, kojim se detaljno uređuju aktivnosti i poslovi Agencije za kalendarsku godinu, nadzire izvršenje Programa, odlučuje o financijskom planu, donosi završni račun Agencije, određuje vrstu usluga koje Agencija pruža uz naknadu te utvrđuje visinu naknade za pružene usluge, te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom Agencije.

Osim gore navedenih ustanova, u okviru strukovnog obrazovanja, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa usko surađuje s Hrvatskom obrtničkom i gospodarskom komorom te Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva.

Usluge u kulturi

Prema Zakonu o knjižnicama («Narodne novine», broj 105/97, 5/98 i 104/00) knjižnična djelatnost je od interesa za Republiku Hrvatsku i obavljaju je knjižnice kao javnu službu.

Osnivači knjižnica su javnopravni subjekti (Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave), a prema članku 5. mogu ih osnovati i druge domaće pravne i fizičke osobe. Osnivači su dužni osiguravati sredstva za rad knjižnice.

Prema Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima («Narodne novine», broj 105/97 i 64/00) arhivska služba obavlja se kao javna služba obvezno na cijelom području Republike Hrvatske, a obavljaju je kao javne ustanove Hrvatski državni arhiv, područni državni arhivi i arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Osnivači arhiva su javnopravni subjekti (Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave), a prema članku 49. specijalizirane i privatne arhive mogu osnovati domaće pravne i fizičke osobe. Osnivači su dužni osiguravati sredstva za rad arhiva.

Prema Zakonu o muzejima («Narodne novine», broj 142/98) muzejska djelatnost je od interesa za Republiku Hrvatsku i obavljaju je muzeji kao javnu službu.

Osnivači muzeja su javnopravni subjekti (Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave), a prema članku 16. mogu ih osnovati domaće pravne i fizičke osobe. Osnivači su dužni osiguravati sredstva za rad muzeja.

Prema novom Zakonu o kazalištima koji je već u zakonodavnoj proceduri pred Hrvatskim saborom, privatna kazališta i privatne kazališne družine mogu osnovati domaće i strane pravne i fizičke osobe ako ispunjavaju uvjete propisane istim Zakonom, a to je da raspoložu kazališnim prostorom funkcionalno pogodnim i opremljenim za izvođenje scenskih i glazbenih djela te potrebnim umjetničkim, organizacijskim i tehničkim radnicima. Postojanje uvjeta utvrđuje županijski ured državne uprave nadležan za poslove kulture prema mjestu osnivanja kazališta. Osnivači su dužni osiguravati sredstva za rad kazališta.

Prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara («Narodne novine», broj 69/99, 151/03 i 157/03) poslove istraživanja, proučavanja, čuvanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja, obnove, korištenja i prometa kulturnim dobrima kao i arheološka iskopavanja i istraživanja mogu obavljati specijalizirane pravne i fizičke osobe, (članak 100). Nema diskriminacije po državljanstvu. Rješenje o dopuštenju obavljanja poslova donosi Ministarstvo kulture u roku trideset dana uz uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za fizičke i pravne osobe radi dobivanja dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara («Narodne novine», broj 74/03). Uvjeti se odnose na stručnost, iskustvo i opremu potrebnu za izdavanje dopuštenja. Ministarstvo kulture vodi Registar pravnih i fizičkih osoba koje su dobile dopuštenje, radi evidencije. Žalba se podnosi ministru kulture. Rok rješenja žalbe je trideset dana. Protiv toga rješenja može se pokrenuti upravni spor u roku od trideset dana.

Prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva («Narodne novine», broj 43/96 i 44/96) samostalni umjetnici izvan radnog odnosa kojima je umjetničko stvaralaštvo i djelovanje jedino i glavno zanimanje mogu se udruživati u umjetničke strukovne udruge prema područjima umjetničkog stvaralaštva i zbog ostvarivanja zajedničkih interesa, ili pak osnovati umjetničke organizacije.

Postupak osnivanja i djelovanje ovih udruga uređuje se Zakonom o udrugama («Narodne novine», broj 88/01), prema kojemu svaka fizička i pravna osoba može postati članom udruge, a osnivač udruge također može biti svaka fizička i pravna osoba. Dakle nema diskriminacije po državljanstvu. Udruge se upisuju u Registar koji vodi ured za poslove opće uprave prema mjestu sjedišta udruge. Rok donošenja rješenja o upisu je trideset dana. Žalba se podnosi tijelu državne uprave nadležnom za poslove opće uprave. Rok za rješenje žalbe je trideset dana. Protiv toga rješenja može se pokrenuti upravni spor u roku od trideset dana. Prema članku 8. Zakona o udrugama strana udruga, valjano osnovana na temelju poretka strane države, može nesmetano obavljati svoju djelatnost na području Republike Hrvatske. Upisuje se u Registar stranih udruga koji vodi tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave.

Prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva samostalni umjetnici mogu ostvariti pravo na uplatu doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje iz sredstava državnog proračuna. O zahtjevu rješava Stručno povjerenstvo uz naknadno odobrenje ministra kulture u postupku i prema uvjetima utvrđenim pravilnikom što ga donosi ministar kulture na prijedlog većine umjetničkih strukovnih udruga, a cijeli postupak obavlja Hrvatska zajednica samostalnih umjetnika.

Pravilnikom o postupku i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 119/04) propisani su postupak i uvjeti pod kojima Stručno povjerenstvo (Ministarstvo kulture jedan član, Hrvatska zajednica samostalnih umjetnika jedan član, umjetničke strukovne udruge pojedinog umjetničkog područja po tri člana) razmatra zahtjev samostalnih umjetnika za ostvarivanje citiranih prava po dva kriterija. Jedan je kriterij imovinski (da je umjetničko stvaralaštvo jedino i glavno zanimanje i da u prethodne tri godine nije ostvario prosječni ukupni godišnji dohodak veći od prosječno ostvarenog dohotka radnika u Republici Hrvatskoj), a drugi je umjetnički (da je njegovo kulturno i umjetničko djelovanje tijekom posljednjih pet godina predstavljalo zamjetan doprinos hrvatskoj kulturi i umjetnosti). Revizija priznatih prava po oba kriterija je svakih pet godina. Rješenje o zahtjevu samostalnog umjetnika donosi Stručno povjerenstvo u roku trideset dana, a naknadno ga odobrava ministar kulture. Žalba se podnosi Ministarstvu kulture u roku od petnaest dana. Rok za rješenje žalbe je trideset dana. Protiv toga rješenja može se pokrenuti upravni spor u roku od trideset dana.

Usluge u turizmu

Za praćenje strukovnih djelatnosti u području turizma zadužene su, svaka unutar svog djelokruga poslova, Uprava za razvoj turizma i Uprava za turističku politiku i tržište.

Strukovnu djelatnost u području turizma objedinjuju dvije komore temeljem zakona: Hrvatska gospodarska komora (Zakon o gospodarskoj komori) i Hrvatska obrtnička komora (Zakon o obrtu).

U Republici Hrvatskoj postoji i niz strukovnih (dobrovoljnih) udruga u području ugostiteljstva i turizma kao npr.: HUH - Hrvatska udruga hotelijera i restoratera, Nacionalna udruga obiteljskih i malih hotela, UHPA- Udruga hrvatskih putničkih agencija, UMPAH - Udruga nezavisnih putničkih agencija Hrvatske, KUH - Kamping udruženje Hrvatske, Hrvatski kuharski savez, Hrvatski sommelier klub, udruge turističkih vodiča, udruge animatora i dr.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka odobravanjem bespovratnih sredstva, predviđenih državnim proračunom na aktivnosti *poticaj za povećanje konkurentnosti turističkog tržišta*, sufinancira, između ostalog, stručne i obrazovne programe strukovnih udruga, temeljem javnog poziva za tekuću godinu, odnosno odlukom ministra.

POŠTANSKE USLUGE

Vijeće za poštanske usluge, koje je osnovano na temelju Zakona o pošti, čije je članove imenovao Hrvatski sabor u srpnju 2004. godine, u 2004. godini je donijelo Statut na koji je suglasnost dao Hrvatski sabor. Nakon toga Vijeće za poštanske usluge, se registriralo i počelo sa radom.

Na temelju Statuta su doneseni i opći akti potrebni za funkcioniranje Vijeća i zapošljavanje radnika Vijeća, te je Vijeće i zaposlilo određen broj radnika.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pošti („Narodne novine“, br. 92/05.) u okviru dodatnog usklađivanja s poštanskim direktivama EU, određeno povećanje obveza i ovlasti, te javnih ovlasti Vijeća za poštanske usluge i to:

- obavljanje stručnog nadzora koji se odnosi na nadzor glede vrste, opsega i kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga, koji će obavljati nadzornici Vijeća,
- određivanje javnom operatoru način i uvjete razdvajanja poslovnih aktivnosti u pogledu njihova ustrojstva.

UZAJAMNO PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA

Osnivanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) propisano je uredbom Vlade Republike Hrvatske od 15. srpnja 2004. godine (Uredba o osnivanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje, *Narodne novine*, br. 101/04.)

Dana 28. veljače 2005. godine Agencija je službeno započela sa svojim radom.

Upravno vijeće donijelo je opće akte Agencije; Statut i Pravilnik o unutarnjem redu Agencije, te Poslovnik o radu Upravnog vijeća. Pravilnikom o unutarnjem redu određeno je da će Agencija zapošljavati 20 službenika i namještenika. Do sada je u stalni radni odnos unutar Agencije primljeno ukupno 10 službenika.

Upravno vijeće Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) donijelo je, na prijedlog ravnateljice Agencije i uz suglasnost osnivača, Statut na koji je dana 24. veljače 2005. godine Vlada Republike Hrvatske dala suglasnost.

Djelokrug Agencije čine stručni i administrativni poslovi u postupcima: izdavanja dopusnica visokim učilištima, vrednovanja znanstvenih organizacija i visokih učilišta, odobravanja studijskih programa na visokim učilištima, vrednovanja sustava za unapređenje i jamstvo kvalitete na visokim učilištima, priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija, uključivanja sustava znanosti i visokog obrazovanja u međunarodni sustav, povezivanja s Europskom mrežom za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja (ENQA) i europskom mrežom informacijskih centara (ENIC/NARIC), stvaranja i održavanja nacionalnih baza podataka o sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

Unutar Agencije je uspostavljen Nacionalni informacijski centar za akademsko i stručno priznavanje koji se uključilo u europsku mrežu informacijskih centara (European Network of Information Centers, ENIC) i europsku mrežu nacionalnih centara (Network of National Academic Recognition Information Centers, NARIC).

Nacionalni ENIC/NARIC ured provodi postupak priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija, te u svojstvu Nacionalnog izvještajnog centra omogućava pristup pouzdanim i ispravnim obavijestima o visokoškolskom sustavu i kvalifikacijama koje se izdaju u Republici Hrvatskoj; omogućava pristup obavijestima o visokoškolskim sustavima i kvalifikacijama drugih država; daje savjete i obavijesti o pitanjima priznavanja i vrednovanja kvalifikacija, u skladu s važećim propisima.

Priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija obavlja se temeljem Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija («Narodne novine» br. 158/03, 198/03).

4.2.3.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

PRAVO POSLOVNOG NASTANA

Vežano za aktivnosti u sklopu tijela nositelja Ministarstva pravosuđa aktivnosti predviđene u ovom smislu opisane su u Poglavlju 4.2.6.2. Pravo trgovačkih društava.

SLOBODA PRUŽANJA PREKOGRANIČNIH USLUGA

Usluge u pravosuđu

U resoru Uprave za građansko pravo, nema planiranih aktivnosti glede pružatelja prekograničnih usluga, jer je jedini pružatelj usluga za kojeg je ova Uprava nadležna, trgovinski zastupnik, čija je djelatnost u potpunosti regulirana Zakonom o obveznim odnosima koji je objavljen i stupit će na snagu 01. siječnja 2006. godine. Odredbe ovog Zakona o trgovinskom zastupniku, u cijelosti su usklađene s Pravnom stečevinom EU.

Regulacija pružanja odvjetničkih usluga, djelomično je u nadležnosti Uprave za organizacijsko kadrovske poslove pravosuđa, i to u pogledu mogućnosti i inicijative za promjenu Zakona o odvjetništvu. Glede podzakonskih propisa iste, potpuno samostalno, a na temelju ovlaštenja iz odredbe članka 27. Ustava Republike Hrvatske, donosi Hrvatska odvjetnička komora, krovna strukovna organizacija odvjetnika, koja ima pravnu osobnost.

Usluge sudskih tumača, vještaka i procjenitelja reguliraju se na temelju propisa u nadležnosti naprijed navedene Uprave za organizacijsko kadrovske poslove pravosuđa.

POŠTANSKE USLUGE

Zbog navedenih izmjena i dopuna Zakona o pošti, Vijeće za poštanske usluge morati će donijeti izmijene i dopune Statuta Vijeća za poštanske usluge, koje mora potvrditi Hrvatski sabor.

Nakon donošenja i potvrđivanja Statuta Vijeća za poštanske usluge, biti će nužno donijeti i izmijene i dopune općih akata Vijeća za poštanske usluge, posebno Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta zbog nužnosti zapošljavanja radnika u stručnoj službi Vijeća, koji će kao nadzornici Vijeća obavljati stručni nadzor.

UZAJAMNO PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA

Agencija će izraditi strategiju razvoja službe zaduženog za jamstvo kvalitete u visokom školstvu i znanosti. Odjel za jamstvo kvalitete mora djelovati autonomno u funkciji treće strane što će uvjetovati i organizacijsku strukturu Agencije.

Temeljem postojećeg Pravilnika o unutarnjem redu Agencija će zaposliti još 10 djelatnika i to na poslovima u pravnoj službi, u informatičkom odjelu te u odjelima za znanost, visoko obrazovanje i jamstvo kvalitete.

4.2.3.3. FINANCIRANJE

PRAVO POSLOVNOG NASTANA

Vezano za aktivnosti u sklopu tijela nositelja Ministarstva pravosuđa aktivnosti predviđene u ovom smislu opisane su u Poglavlju 4.2.6.3. Pravo trgovačkih društava, Financiranje.

SLOBODA PRUŽANJA PREKOGRANIČNIH USLUGA

-

POŠTANSKE USLUGE

Iz državnog proračuna financira se rad poštanskog regulatora, Vijeća za poštanske usluge.

UZAJAMNO PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA

Agencija se financira iz sredstava državnog proračuna RH i iz vlastitih prihoda Agencije. Upravno vijeće donosi financijski plan Agencije kojim se utvrđuje visina prihoda i rashoda za jednu poslovnu godinu.

4.2.3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga

Pravo poslovnog nastana

-Pogledati jačanje administrativnih sposobnosti za Poglavlje 6. Pravo trgovačkih društava, Tablicu pod 4.2.6.

Sloboda pružanja prekograničnih usluga

-

Poštanske usluge

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja	3.1. Poglavlje 3-Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga	Osiguranje potrebnih financijskih sredstava nacionalnom regulatornom tijelu kako bi se osigurala njegova neovisnost u radu.	Usvojiti hitne mjere za liberalizacijom tržišta i osigurati učinkovitu regulatornu kontrolu nad javnim operatorom za poštanske usluge (HP)
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Ojačati sposobnost nacionalnih regulatornih tijela na području poštanskih usluga te osigurati njihovu neovisnost.	Usvojiti potrebno primarno i sekundarno zakonodavstvo kako bi se dovršio pravni okvir i uvela konkurencija na svim područjima. Usvojiti koherentnu strategiju za promicanje gospodarstva utemeljenoga na znanju.

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.5.2./3.5.2.	Novi Zakon o pošti (prihvaćen 2003.), kojim se do određene mjere usklađuje hrvatsko zakonodavstvo, predviđa osnivanje <i>Hrvatske pošte</i> kao pružatelja univerzalne usluge te Vijeća za poštanske usluge koje će djelovati kao nacionalno regulatorno tijelo.	Nastavak usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU; razvoj strategije za tržište poštanskih usluga u Hrvatskoj; povećanje upravne sposobnosti regulatornog tijela te osiguranje njegove neovisnosti
----	--	---------------	--	---

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Statut Vijeća za poštanske usluge	3.19.2.	Vijeće za poštanske usluge – potvrđen od Hrvatskog sabora (NN 24/05)

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

Izmjene i dopune Statuta Vijeća za poštanske usluge	Usklađivanje Statuta Vijeća za poštanske usluge sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pošti (ugrađivanje poslova i ovlasti iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pošti)	Siječanj-ožujak	I. kvartal		Vijeće za poštanske usluge Terezija Benčić, predsjednica, tel/ 4673-579, fax 4673593, mail: terezija.bencic@vpu .hr	
Povećanje broja zaposlenih	Izmjene i dopune općih akata Vijeća za poštanske usluge, posebno Pravilnika o sistematizaciji	Siječanj-ožujak	I. kvartal	1 radnik VSS ekonomist 1 radnik VSS pravnik 1 radnik VSS prometni inženjer (nadzornik)	Vijeće za poštanske usluge Terezija Benčić, predsjednica, tel/ 4673-579, fax 4673593, mail: terezija.bencic@vpu .hr	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Izraditi strategiju razvoja poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj
2008.	Analiza tržišta poštanskih i kurirskih usluga

Uzajamno priznavanje kvalifikacija

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja	3.1 Poglavlje 3- Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga		
2.	Pristupno partnerstvo	3.1/3.2		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.8/2.8.2		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Osnivanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje Uredba o osnivanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje (NN, br. 101/04)	3.2.3.	Agencija za znanost i visoko obrazovanje
Statut Agencije za znanost i visoko obrazovanje - Odluke o davanju suglasnosti na Statut Agencije za znanost i visoko obrazovanje (N.N.br.29/2005)	3.2.3.	Agencija za znanost i visoko obrazovanje

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Optimiziranje rada Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO)	U okviru projekta CARDS 2003: Podrška razvoju stručnih institucionalnih kapaciteta Agencije za osiguranje kvalitete kroz: <ul style="list-style-type: none"> Izradu modela standarda za osiguravanje kvalitete zasnovanih na europskim kriterijima Pilot-primjenu novog sustava za upravljanje informacijama	I. kvartal	2006 - 2007		AZVO, prof.dr.sc. Jasmina Havranek, privremena ravnateljica AZVO	
Povećanje broja zaposlenih	Temeljem postojećeg Pravilnika o unutarnjem redu Agencije zaposliti još 10 djelatnika	I. kvartal	2006.		AZVO, prof.dr.sc. Jasmina Havranek, privremena ravnateljica AZVO	
Izmjene i dopune Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija	U Zakonu napraviti jasnu razliku između stručnog i akadenskog priznavanja po uzoru na načela Lisabonske konvencije i dobru europsku praksu.	I. kvartal – II. kvartal	2006.		MZOS, Prof.dr.sc.Pavo Barišić, pomoćnik ministra	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Povećanje broja zaposlenih; pozicioniranje Agencije na mjestu istaknute službe za jamstvo kvalitete koja društvenoj zajednici jamči povjerenje u visoko školstvo, znanstvene djelatnosti i priznavanje inozemnih kvalifikacija.
2008.	-

4.2.4. SLOBODA KRETANJA KAPITALA

4.2.4.1. OPIS STANJA

Pravni okvir sprječavanja pranja novca u Republici Hrvatskoj postavljen je Zakonom o sprječavanju pranja novca koji je stupio na snagu 1. studenoga 1997. U cilju potpune harmonizacije hrvatskog zakonodavstva koje regulira područje sprječavanja pranja novca s pravnom stečevinom Europske unije, izvršene su izmjene i dopune Zakona o sprječavanju pranja novca i izrađen novi Pravilnik o provedbi Zakona.

Kako bi se odredbe Zakona o sprječavanju pranja novca provodile adekvatno i učinkovito, nužna je suradnja Ureda s drugim državnim tijelima zaduženim za nadzor obveznika i provedbu Zakona o sprječavanju pranja novca. Stoga je Ured tijekom 2005. potpisao memorandume o suradnji s Komisijom za vrijednosne papire, Direkcijom za nadzor društava za osiguranje i Agencijom za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja.

U cilju što brže razmjene informacija između Ureda i obveznika (banaka) uspostavljen je elektronički prijenos podataka o transakcijama, odnosno postavljen je novi analitički sustav za obradu sumnjivih transakcija, što olakšava i ubrzava rad na konkretnim predmetima te postupanju u cjelini.

Sukladno Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom, a vezano za daljnju učinkovitu borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, Ured je djelomično ojačao svoje administrativne kapacitete i to upošljavanjem dva analitičara.

4.2.4.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

S obzirom na proširenje kruga osoba uključenih u proces pranja novca i sve brojnije i naprednije tehnike koje oni rabe u tom procesu, od ključne je važnosti stalna izobrazba djelatnika Ureda. Obujam obuke očituje se u praćenju novina u materijalnom i procesnom djelu zakonodavstva, učenju stranih jezika te informatičkom usavršavanju.

Nadalje, potrebno je i dodatno obučiti djelatnike institucija koje obavljaju nadzor nad obveznicima provedbe Zakona o sprječavanju pranja novca te ih upoznati sa novim tehnikama pranja novca te vrijednim iskustvima i tehnikama drugih zemalja na području nadzora.

No, s obzirom na prirodu posla u Uredu, postoji potreba za upošljavanjem inspektora specijalista za vrijednosne papire, e-bankarstvo, tržište kapitala i financijsko tržište jer je to područje još relativno osjetljivo s obzirom na mogućnosti koje pruža proces pranja novca.

Sukladno Odluci Vijeća o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu s Republikom Hrvatskom potrebno je poboljšati koordinaciju između izvršnih i sudbenih tijela, osobito u odnosu na problematiku sprječavanja pranja novca. Nužna je interaktivna suradnja s MUP-om, Uredom državnog odvjetnika i Ministarstvom pravosuđa.

Daljnja učinkovita borba protiv pranja novca i financiranja terorizma očituje se u ojačanju učinkovitosti sustava i to poboljšanjem internih postupaka, zapošljavanjem i izobrazbom zaposlenika te podizanjem svijesti o navedenoj problematici u mjerodavnim institucijama.

4.2.4. SLOBODA KRETANJA KAPITALA

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 4. Izvješća		
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti 3.2. Srednjoročni prioriteti	3.1. Sposobnost preuzimanja obveza preuzetih članstvom, Sloboda kretanja kapitala	3.2. Sposobnost preuzimanja obveza preuzetih članstvom, Sloboda kretanja kapitala
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.3.4. Sloboda kretanja kapitala		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
Potpisivanje memoranduma o suradnji s nadzornim tijelima koja su obvezna vršiti nadzor obveznika na području sprječavanja pranja novca, a to su Komisija za vrijednosne papire, Direkcija za nadzor društava za osiguranje i Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja.	3.4. Sloboda kretanja kapitala	Ured za sprječavanje pranja novca	Potpisano

Novi analitički sustav za obradu sumnjivih transakcija	3.4. Sloboda kretanja kapitala	Ured za sprječavanje pranja novca	Ostvareno
Zapošljavanje dva analitičara	3.4. Sloboda kretanja kapitala	Ured za sprječavanje pranja novca	Ostvareno

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
	Dovršiti uspostavu učinkovita sustava za sprječavanje pranja novca

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Zapošljavanje u Ured inspektora specijalista za vrijednosne papire i e-bankarstvo	-	-	Četiri djelatnika visoke stručne spreme	Ministarstvo financija Ivica Maros, predstojnik Ureda za sprječavanje pranja novca Tel. +385 1 63 45 450 Fax + 385 1 63 45 452 ivica.maros@mfin.hr	

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Daljnje jačanje administrativnog kapaciteta Ureda za sprječavanje pranja novca (FIU) i poboljšanje interaktivne suradnje Ureda za sprječavanje pranja novca (FIU) s ostalim institucijama uključenim u borbu protiv pranja novca.
2008.	

4.2.5. JAVNE NABAVE

4.2.5.1. OPIS STANJA

Ured Vlade RH za javnu nabavu

Institucionalno Ured za javnu nabavu (dalje u tekstu: Ured) izvršio je promjenu svog unutarnjeg ustrojstva Uredbom o izmjenama i dopuna Uredbe o osnivanju Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 98/05.). Cilj ovog preustroja proizlazi iz potrebe jačanja značaja Ureda koji treba preuzeti vodeću ulogu u daljnjem razvoju sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj. Ured je planirao ustrojavanje u Središnji ured ali za sada je to odgođeno za 2006. godinu budući da ta promjena iziskuje promjenu zakona o sustavu tijela državne uprave.

U cilju daljnjeg jačanja administrativne sposobnosti, Ured se organizaciono ustrojio u tri odjela unutar Ureda temeljem potrebe podjele aktivnosti i to:

Odjel za nadzor javne nabave
Odjel za razvoj i unapređenje sustava javne nabave
Odjel za međunarodne odnose

U skladu s ovim aktivnostima izrađena je sistematizacija i opis radnih mjesta. U svrhu provedbe zadanih aktivnosti u Uredu će se do kraja 2005. godine zaposliti 6 djelatnika s tim da je 1 primljen u tijeku mjeseca listopada. Kako je također jedno od važnih postignuća i preseljenje u vlastiti poslovni prostor izvan Ministarstva financija stvorile su se i realne mogućnosti za zapošljavanje novih djelatnika.

Tijekom 2005. održana su 4 veća i nekoliko manjih edukativnih seminara za manje, ciljane grupe obveznika Zakona o javnoj nabavi, potencijalnih ponuditelja i ostalih zainteresiranih strana za implementiranje odredaba o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi.

U lipnju 2005. započeo je CARDS 2002. twinning projekt «Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj»-određene su konkretne mjere i aktivnosti kroz projekt te se započelo sa realizacijom mjera usmjerenih na jačanje administrativnog kapaciteta Ureda i ostalih obveznika Zakona , odnosno sudionika u sustavu javne nabave.

Ured je početkom godine stavio u funkciju svoju web stranicu www.javnanabava.hr na kojoj se nalaze sve relevantne informacije o razvoju sustava javne nabave u RH , u EU i ostalim zemljama izvan EU. Stranica se redovito ažurira i nadopunjuje novostima u području javne nabave.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave (dalje: Državna komisija), kao samostalno i nezavisno državno tijelo nadležno za rješavanje žalbi u postupcima javnih nabava, tijekom 2005. godine ostvarila je u cijelosti ciljeve određene NPPEU-om za 2005

godinu. Prepoznati su rezultati rada Državne komisije, kako od strane sudionika u postupcima javnih nabava, tako i od strane međunarodnih institucija.

Započeto je zapošljavanje kadrova, te se očekuje skoro dostizanje punog kadrovskog kapaciteta, koji čini 25 zaposlenih.

Kreiran je radni plan za CARDS projekt «Jačanje Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave» te je implementacija navedenog projekta započeta u srpnju 2005. godine. Twinning workplan sa Revizijskom komisijom Republike Slovenije, usmjeren je pored jačanja Državne komisije, na obrazovanje naručitelja i ponuditelja u smislu Zakona o javnoj nabavi, vezano za pravnu zaštitu u postupcima javne nabave. Kroz implementaciju projekta, započeto je sa edukacijom članova Komisije, savjetnika i vježbenika, a do kraja 2005. godine, biti će započeto i sa edukacijom administrativnog osoblja. Također članovi Državne komisije, pojavljivali su se kao predavači na seminarima na temu javnih nabave, organiziranih od strane specijaliziranih trgovačkih kuća, te su istom prilikom objavljeni i znanstveni radovi na navedenu temu. Tijekom 2005. godine, profesori sa Pravnih fakulteta u Republici Hrvatskoj, sudjelovali su zajedno sa članovima Državne komisije u razvoju znanstvenih radova na predmetnoj tematici, čime se podiže svijest o pravnoj zaštiti u javnoj nabavi, a i sama kvaliteta takve pravne zaštite.

Također Državna komisija i Ured za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske (dalje: Ured), surađuju na implementaciji CARDS projekta Ureda, «Jačanje sustava javne nabave», te se vrši koordinacija navedena dva projekta u cilju što bolje i kvalitetnije realizacije svih predviđenih aktivnosti, kako bi se ostvarili što bolji rezultati .

Temeljni cilj postignut u 2005. godini, ostvaren je dobivanjem vlastitog poslovnog prostora od strane Ureda za državnu imovinu Vlade Republike Hrvatske, na adresi Mutimiriova 5. Zagreb, veličine cca. 300m². Poslovni prostor zadovoljava potrebe Državne komisije, te će istim biti riješen sadašnji nedostatak uredskog prostora, što će omogućiti dovršenje procesa zapošljavanja. Tijekom listopada i studenog 2005. godine, provodi se adaptacija prostora, kako bi se isti doveo u uporabno stanje, a do početka 2006. godine očekuje preseljenje Državne komisije, sa sadašnje adrese u novi prostor.

4.2.5.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Ured Vlade RH za javnu nabavu

U lipnju 2005. godine započela je realizacija projekta CARDS 2002 Twinning projekt «*Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj*» kao tehnička pomoć u dijelu institucionalnog i administrativnog jačanja Ureda za javnu nabavu. Kroz navedeni projekt Ured će u tijeku 2006. godine realizirati slijedeće:

- razvoj institucionalnog, administrativnog i metodološkog okvira javne nabave,
- usavršavanje profesionalnih sposobnosti djelatnika Ureda, obveznika Zakona o javnoj nabavi i potencijalnih ponuditelja,
- promociju sustava javne nabave (kroz izdavanje biltena, publikacija, izradu stručnih radova, održavanje stručnih seminara, daljnji razvoj web stranice Ureda, kontinuirano komuniciranje sa sudionicima javne nabave),
- razvoj IT sustava za potrebe Ureda,
- izrada nacionalnog programa za izobrazbu i certificiranje službenika za javnu nabavu, plan provedbe programa izobrazbe i nadzor izvođenja izobrazbe. Po završetku projekta do kraja

2006. godine planira se ostvariti da bude osposobljeno (certificirano) 20 instruktora za javnu nabavu,
-izgradnja i razvoj sustava elektroničke nabave.

Tijekom razdoblja 2007.-2008. Ured će nastaviti sa aktivnostima oko održavanja seminara i stručnih savjetovanja a vezano za problematiku sustava javne nabave u cilju implementiranja strategije i zakonske regulative sustava javne nabave usklađenih sa direktivama EU. Ured će također nastaviti sa kontinuiranim sustavom stručnog usavršavanja osoblja Ureda te svih zainteresiranih strana u sustavu javnih nabava. Sve planirane aktivnosti rezultirati će potpunom institucionalnom i administrativnom usklađenosti sa pravnom stečevinom EU za područje javne nabave. Ured će nakon završetka prethodno spomenutog projekta CARDS 2002 koji završava krajem 2006. godine aplicirati za program *Twinning light* radi moguće tehničke pomoći pri potpunoj implementaciji institucionalnog i administrativnog kapaciteta Ureda. Ujedno će se povezati sa svim međunarodnim institucijama (Svjetska banka, SIGMA) i institucijama u regiji te novim članicama EU radi razmjene iskustva i stručnog usavršavanja. Posebno se očekuje nastavak suradnje s Europskom komisijom- DG Internal Market tijekom procesa usklađenja hrvatskog sustava javne nabave sa pravnom stečevinom EU.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

Tijekom 2006. godine pored već najavljenog preseljenja u dodijeljene poslovne prostore, očekuje se daljnja izgradnja institucionalnog, organizacionog i stručnog okvira, s ciljem postizanja maksimalne transparentnosti u obavljanju zakonom određenih aktivnosti, te konstantnom podizanju kvalitete samog rada.

Temeljne aktivnosti CARDS projekta ravnomjerno su raspoređene u 2006. godini. Obuhvatit će pored usavršavanja zaposlenika unutar Državne komisije, više seminara i radionica po regionalnim dijelovima Republike Hrvatske u cilju podizanja svijesti sudionika postupaka javne nabave o pravnoj zaštiti u javnoj nabavi te o samom institucionalnom ustroju u sustavu javne nabave. Članovi Državne komisije pojavljivati će se kao predavači na navedenim seminarima, a odazvati će se i pozivima na druge seminare na temu javnih nabava što će rezultirati podizanjem kvalitete sustava javne nabave u cjelini. Također očekuje se daljnji razvoj na području znanstvenih radova sa tematikom javnih nabava, gdje će se pored aktivnosti članova Državne komisije, nastaviti suradnja sa profesorima Pravnih fakulteta u Republici Hrvatskoj. Pored suradnje sa znanstvenim krugovima, uspostavljena suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom i Hrvatskom udrugom poslodavaca, radi edukacije privatnog sektora o pravnoj zaštiti u javnoj nabavi, nastaviti će se u 2006. godini, a uz pomoć aktivnosti predviđenih CARDS projektom. Očekuje se bitan pomak u edukaciji privatnog sektora.

Nastavak uspostavljanih bilateralnih odnosa sa sličnim institucijama u regiji te u EU-a, rezultirati će razmjenom *best practice modela*.

Temeljni cilj u 2006. godini je nastavak konstantnog podizanja kvalitete rada Državne komisije, a krajem 2006. godine sustav javne nabave u Republici Hrvatskoj imati će pravnu zaštitu koja će se temeljiti na kvaliteti i transparentnosti.

Transparentnost pravne zaštite u sustavu javne nabave povećati će se daljnjim razvojem Internet stranice www.dkom.hr, gdje će se nalaziti svi podaci vezani uz pravnu zaštitu u javnoj nabavi, potrebni sudionicima u postupcima javnih nabava.

Podnošenjem godišnjeg izvještaja Saboru Republike Hrvatske u 2006. godini, moći će se izvršiti usporedba sa Izvještajem iz 2005. godine, te će se istim dobiti bitni statistički podatci, a koji su prijeko potrebni postojećem sustavu.

Srednjoročno, prepoznatljiva praksa pravne zaštite u sustavu javne nabave, utemeljena prethodnih godina dalje će se kvalitativno razvijati te će se izgraditi prepoznatljivi identitet Državne komisije kao institucije. Dovršavanjem započetog CARDS projekta, otvoriti će se mogućnost korištenja sredstava iz programa EU-a, kroz tehničku pomoć, koja je uvijek prijeko potrebna, kao i kroz nabavu IT opreme.

Srednjoročni cilj je i analiza i usporedba dobivenih statističkih podataka iz redovnih Izvještaja o radu Državne komisije, koji se podnose Saboru Republike Hrvatske, jedan put godišnje. Analizom statističkih podataka, koje sadrži svaki takav Izvještaj, dobiti će se uvid na utjecaj rada Državne komisije na pravnu zaštitu u sustavu javne nabave.

Državna komisija uz Revizijsku komisiju Republike Slovenije, tijekom navedenog perioda nastojati će postići prepoznatljive rezultate rada ne samo unutar Republike Hrvatske, već rezultate koji će iz razloga kvalitete biti prepoznati i od strane institucija u regiji, koje obavljaju poslove iz djelokruga pravne zaštite u javnoj nabavi.

4.2.5 3. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU PLANIRANIH AKTIVNOSTI

U Državnom proračunu Republike Hrvatske planirano je za edukaciju i stručno usavršavanje zaposlenika Ureda, te za educiranje obveznika Zakona o javnoj nabavi, potencijalnih ponuditelja i zainteresiranih strana za sustav javne nabave, kao i za informatizaciju i opremanje Ureda izdvojiti 460.000 kuna u 2006., te po 470.800 kuna u 2007. i 481.930 kuna u 2008.g.

Iz stranih pomoći, odnosno iz sredstava CARDS 2002 za twinning projekt "Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj» odobrena su sredstva u iznosu od 1.000.000 €, od kojih se 860.000 € odnosi na tehničku pomoć a 140.000 € na vrijednost informatičke opreme, software-a i opreme Ureda. Sredstva će se iskoristiti tijekom 2005. i 2006. godine. Krajem 2005. Ured planira aplicirati za Twinning light projekt u svrhu jačanja administrativne i institucionalne sposobnosti Ureda.

4.2.5. Javne nabave

1. Strateški dokumenti – poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU za 2005.	3. Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva 3.5. Javna nabava XII. Ured za javnu nabavu	-jačanje administrativnog kapaciteta Ureda za javnu nabavu-jačanje sredstava logistike, povećanje broja zaposlenika i poboljšanje stručnih kapaciteta u svrhu učinkovite izrade i provedbe politike nabave -jačanje administrativnog kapaciteta i suradnje svih tijela na svim razinama u sustavu javne nabave	-jačanje administrativnog kapaciteta Ureda za javnu nabavu -značajno jačanje administrativnog kapaciteta raznih tijela na svim razinama u sustavu javne nabave -dalje unapređenje suradnje između svih tijela uključenih u javnu nabavu
		3. Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva 3.5. Javna nabava Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave		
2.	Pristupno partnerstvo 2005.	Javna nabava Ured za javnu nabavu	-jačanje administrativnog kapaciteta Ureda za javnu nabavu u svrhu izvršenja funkcija navedenih u Zakonu o javnoj nabavi -jačanje administrativnih kapaciteta obveznika Zakona o javnoj nabavi, te potencijalnih ponuditelja -jačanje institucionalnog okvira sustava javne nabave -jačanje IT sustava javne nabave u Uredu za javnu nabavu -promoviranje novog sustava javne nabave	-implementacija sustava javne nabave uz pomoć relevantnog administrativnog kapaciteta koji treba dalje jačati

		Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave	<ul style="list-style-type: none"> -preseljenje u vlastite uredske prostore -daljnja izgradnja institucionalnog okvira -nastavak kadrovskeg popunjavanja -daljnje provođenje edukacije članova Državne komisije, savjetnika i vježbenika te administrativnog osoblja te na taj način podizati kvalitetu rada -daljnji razvoj suradnje sa znanstvenim krugovima te strukovnim udruženjima radi edukacije sudionika javne nabave o pravnoj zaštiti u javnoj nabavi, objavljivanje znanstvenih radova -razvoj bilateralne suradnje s srodnim institucijama u regiji -daljnji razvoj web stranice radi podizanja transparentnosti u području pravne zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> -potpuna institucionalna usklađenost sa pravnom stečevinom EU u području pravne zaštite - daljnja izgradnja prepoznatljivog identiteta Državne komisije kao institucije - nastavak razvoja web stranice sa relevantnim podacima pravne zaštite u EU
--	--	--	--	---

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	Javna nabava Ured za javnu nabavu CARDS projekt 2002 Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj	- daljnja izgradnja i jačanje institucija na području javnih nabava, uključujući uspostavu baze podataka o javnim nabavama	
		Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave CARDS projekt Jačanje Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave	<ul style="list-style-type: none"> - daljnji organizacioni razvoj Državne komisije - usavršavanje zaposlenika unutar Državne komisije - seminari i radionice iz područja pravne zaštite javne nabave - nastavak bilateralnih odnosa sa sličnim institucijama u regiji 	Korištenje sredstava iz programa EU kroz tehničku pomoć za postizanje pune institucionalne usklađenosti sa pravnom stečevinom EU u području pravne zaštite kao i kroz nabavu IT opreme.

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Ured za javnu nabavu - promjena unutarnjeg ustrojstva ureda - preseljenje u nove prostorije izvan prostorija Ministarstva financija - otvaranje web stranice i njena nadogradnja - formiranje administrativnih kapaciteta Ureda - održavanje edukativnih seminara za korisnike - započeta realizacija CARDS 2002-twinning projekta «Jačanje sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj»	3.1.6.	Ured za javnu nabavu
Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave - formiranje administrativnih kapaciteta - otvaranje internet stranice i njena nadogradnja - održavanje edukativnih seminara te podizanje transparentnosti rada Državne komisije - započeta realizacija CARDS projekta	3.1.6.	Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, opreme, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva – Dodatak B
		Upućivanje u Proceduru VRH	Provedba mjere			
-organizaciono i administrativno jačanje Ureda	-izrada prijedloga organizacionog razvojnog plana Ureda		12/2006. i kontinuirano 2007.-2008.	-dio sredstva planirano u proračunu 2006. te kroz CARDS 2002.	Ured za javnu nabavu Mato Regvar, Predstojnik Ureda za javnu nabavu Mato.Regvar@javnanabava.hr 4686-863	
-razvoj IT sustava u Uredu za javnu nabavu za potrebe javne nabave (baza podataka i sol.)	-izrada i primjena plana upotrebe IT sustava za potrebe javne nabave u okviru Ureda		12/2006 i kontinuirano 2007.-2008.	-dio sredstava planirano u proračunu 2006. te kroz CARDS 2002.		

-institucionalno jačanje sustava javne nabave	-izrada izvještaja o analizi stanja ustrojstva jedinica nabave, te izrada prijedloga strukturnog okvira ustrojstva jedinica nabave		12/2006 i kontinuirano 2007.-2008.	-dio sredstava planirano u proračunu 2006. te kroz CARDS 2002.		
-implementacija sustava javne nabave	-izrada priručnika za naručitelje, potencijalne ponuditelje te standardne natječajne dokumentacije		12/2006	-dio sredstava planiran u proračunu 2006. te kroz CARDS 2002.		
-razvoj profesionalnih sposobnosti i kapaciteta zaposlenika Ureda, te obveznika Zakona i potencijalnih ponuditelja	- zapošljavanje novih djelatnika u Uredu (do punog kapaciteta od 24 zaposlenika); program obuke za stručno osoblje Ureda (5 seminara i 5 radionica); studijska putovanja; nacionalni program obuke za obveznike primjene Zakona-certifikat; održavanje seminara za obveznike Zakona o javnoj nabavi i potencijalne ponuditelje		12/2006 i kontinuirano 2007.-2008.	-dio sredstava planiran u proračunu za 2006. -oprema i ljudski resursi osigurani kroz CARDS 2002. -koristit će se prostorije Ureda i prostorije Centra za obrazovanje državnih službenika		
-implementacija i jačanje sustava javne nabave	-izgradnja i razvoj sustava elektroničke nabave		12/2006. i kontinuirano 2007.-2008.	-dio sredstava planiran u proračunu za 2006. te kroz CARDS 2002.		

<p>-implementacija i jačanje sustava javne nabave</p> <p>-implementiranje sustava javne nabave</p>	<p>- izrada provedbenog plana u svrhu promoviranja sustava javne nabave:odnosi sa medijima, oblikovanje web stranice, uvođenje Internet stranice oglasnika javne nabave, održavanje seminara, izdavanje biltena i publikacija</p> <p>- izrada metodologije rada za nadzor javne nabave u djelokrugu rada Ureda</p>		<p>12/2006. i kontinuirano 2007.-2008.</p> <p>12/2006.</p>	<p>-dio sredstava planiran u proračunu za 2006. te kroz CARDS 2002.</p> <p>- sredstva se planiraju ostvariti uz pomoć Twinning light projekta–apliciranje tijekom 2006.</p>		
<p>Daljnja izgradnja institucionalnog (organizacionog) okvira Državne komisije</p> <p>Postizanje pune zaposlenosti Državne komisije</p>	<p>Preseljenje u vlastiti poslovni prostor, Konstantno podizanje kvalitete rada te održavanje seminara , uspostavljanje bilateralnih odnosa sa sličnim institucijama u regiji</p> <p>Zapošljavanje novih djelatnika</p>		<p>12/2006</p> <p>kontinuirano</p>		<p>Državna komisija za kontrolu postupka javne nabave</p>	

Razvoj web stranice i analize rada	Prikaz svih podataka vezanih za pravnu zaštitu u javnoj nabavi koji su potrebni sudionicima					
------------------------------------	---	--	--	--	--	--

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. – 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva)

1. Ured za javnu nabavu vlade RH

Rezultat:	
2007.	- stalni razvoj i institucionalno i administrativno jačanje Ureda te obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi, potencijalnih ponuditelja i ostalih tijela na svim razinama u sustavu javne nabave, stalne aktivnosti na implementaciji novog sustava javne nabave, daljnji razvoj baze podataka odnosno IT sustava Ureda, promoviranje sustava javne nabave kroz oblikovanje web stranica, izdavanje publikacija, biltena, i slično, izrade pojmovnika terminologije javne nabave, izgradnja i razvoj elektroničke nabave, te nadzora javne nabave u djelokrugu rada Ureda.
2008.	-potpuna implementacija sustava javne nabave organizacijsko – kadrovskog koncepta Ureda u svrhu pune institucionalne usklađenosti sa pravnom stečevinom EU za područje sustava javne nabave, stalno institucionalno jačanje te jačanje administrativnih resursa u sustavu javne nabave, stalna promocija novog sustava javne nabave, razvoj baze podataka i izrada raznih izvješća i analiza o novom sustavu javne nabave, izrada publikacija te stalno nadopunjavanje web stranice, kao i promoviranje elektroničkih sredstava u postupcima nabave

2. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

Rezultat:	
2007.	- razvijati učinkovite mehanizme za obavještanje Komisije o stupnju institucionalnog jačanja Ureda te uspostaviti potrebne metode koordinacije rada na poboljšanju istog - osigurati korelaciju između relevantnih službi - podizanje kvalitete rada Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, izgradnja prepoznatljivog identiteta Državne komisije kao institucije, analiza statističkih podataka iz godišnjih izvješća Državne komisije, postizanje prepoznatljivih rezultata rada Državne komisije i od strane institucija u regiji, stalni razvoj IT sustava za potrebe podizanja kvalitete rada Državne komisije
2008.	- potpuna implementacija organizaciono – kadrovskog koncepta Državne komisije u svrhu institucionalne usklađenosti s pravnom stečevinom EU u području pravne zaštite iz područja javne nabave, dostizanje prepoznatljive kvalitete rada Državne komisije u skladu s europskom praksom u području pravne zaštite u sustavu javne nabave

4.2.6. PRAVO TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

4.2.6.1. OPIS STANJA

PRAVO TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa (Narodne novine broj 187/04), u okviru Uprave za građansko pravo Ministarstva pravosuđa, osnovan je Odjel za trgovačko pravo i pravo društava. Zadaća tog odjela je

- obavljanje upravnih i stručnih poslova vezanih za izradu nacrtu prijedloga zakona i podzakonskih akata i drugih propisa iz područja trgovačkog prava, prava društava i upisa u sudski registar,
- analiziranje i davanje prijedloga za usklađivanje tih propisa s pravom Europske unije
- provođenje ovih zakona u okviru djelokruga Ministarstva, te
- davanje stručnih mišljenja.

Iako formiran u prosincu 2004. godine, Odjel nije djelovao do početka mjeseca studenoga 2005. godine, kada je isti popunjen sukladno odredbama Uredbe, s tri osobe: načelnicom, višom upravnom savjetnicom, i upravnom savjetnicom. U međuvremenu je viša upravna savjetnica prešla na novo radno mjesto, slijedom čega je Odjel sveden na dvije osobe. Trenutno se vodi postupak za prijam u državnu službu novih službenika, međutim, potrebno je naglasiti da uz postojeći ogroman opseg poslova, poslova koji će tek trebati obaviti te zadane (izuzetno kratke) rokove, ovaj Odjel ne može efikasno funkcionirati s brojem zaposlenih kako to predviđa Uredba. Iz tog je razloga predloženo donošenje nove Uredbe koja bi na tom polju poboljšala radne uvjete.

O navedenom prijedlogu nije zaprimljena povratna informacija bilo kakvog sadržaja.

RAČUNOVODSTVO

-

REVIZIJA

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja poduzetnika propisana je Zakonom o reviziji, koji je donio Hrvatski sabor u studenom 2005. godine.

Donošenjem Zakona o reviziji regulirano je obavljanje zakonske revizije na području Republike Hrvatske, određeni su subjekti obavljanja revizije, uvjeti za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, ustrojavanje Hrvatske revizorske komore, uvjeti za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje usluga revizije te nadzor nad revizorskim društvima, samostalnim revizorima i ovlaštenim revizorima.

Zakon je djelomično usklađen sa zakonodavstvom Europske unije. Prilikom sastavljanja Zakona korišteni su materijali Europske unije i to Zelena knjiga, preporuke Komisije Europske zajednice od 16. svibnja 2002., priopćenje Komisije vijeću i Europskom parlamentu o jačanju zakonske revizije u Europskoj uniji (2003/C, 236/02), te Osmo direktiva Vijeća Europskih zajednica (dalje u tekstu: Osmo direktiva) od 10. travnja 1984. (84/253/EEC). Smjernice iz Osme direktive bile su obvezujuće kod izrade novog Zakona o reviziji i one su u

potpunosti poštivane i ugrađene u zakonski prijedlog. Korišten je i prijedlog osme direktive Europskog parlamenta o zakonom predviđenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih izvještaja od 28. rujna 2005. godine.

4.2.6.2.PRISTUPNO PARTNERSTVO

PRAVO TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

U svojim zadnjim izmjenama i dopunama objavljenim u Narodnim novinama broj 118/03, Zakon o trgovačkim društvima, u velikoj je mjeri usklađen sa zakonodavstvom istovrsnog područja Europske unije. Na taj je način, a zajedno s odredbama Zakona o obrtu (pročišćeni tekst objavljen u Narodnim novinama broj 49/03-pročišćeni tekst), udovoljeno uvjetima iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (dalje: SSP) u dijelu koji se odnosi na slobodu poslovnog nastana.

Potvrda tome je i praksa registarskih sudova i nadležnih županijskih ureda koji vode obrtni registar, a koji vrlo ažurno ispunjavaju svoj zadatak upisa osnivanja i drugih promjena kod subjekata upisa, bez obzira radi li se o stranoj ili domaćoj osobi, koja se poslovno nastanjuje na području Republike Hrvatske. Upisi u javne registre omogućavaju i provedbu načela publikacije koja pridonosi i sigurnosti gospodarsko – pravnog prometa.

U području trgovačkog prava djelomično potpada i koordinacija u izradi izmjena i dopuna Stečajnog zakona. Nacrt prijedloga izmjena ovog zakona u završnoj je fazi; namjeranim izmjenama predviđene su mjere koje će dovesti do izjednačavanja vjerovnika, bolje kontrole nad radom stečajnih upravitelja, veće transparentnosti cijelog postupka i njegove opće ažurnosti.

Transparentnost postupka poglavito će se očitovati i u obvezi suca koji vodi postupak, da svoje odluke objavljuje u javnim glasilima i putem interneta, napose one koje se odnose na prodaju imovine stečajnog dužnika.

Predloženim izmjenama i dopunama Stečajnog zakona, ovaj će zakon postati insolventnijski zakon, jer regulira sve insolventnijske postupke, na osnovi načela i principa iz Uredbe o insolventnijskim postupcima EU.

Napominje se da navedena Uredba još uvijek nije implementirana niti u zakonodavstva svih država članica, pa predložene izmjene Stečajnog zakona predstavljaju izraz prihvaćanja Stečevine EZ na nacionalnom nivou.

Nakon stupanja na snagu predloženih izmjena Stečajnog zakona, bit će potrebno planirati izradu Pravilnika o stečajnim upraviteljima, kojim će se pobliže odrediti uvjeti za obavljanje te djelatnosti i način vođenja liste istih.

RAČUNOVODSTVO

-

REVIZIJA

U 2006. ministar financija će sazvati osnivačku skupštinu Hrvatske revizorske komore u roku šest mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu. Nakon osnivanja, u roku godine dana Komora će donijeti provedbene propise koji će omogućiti početak njenog rada i obavljanje njenih zadaća

4.2.6.3. FINANCIRANJE

PRAVO TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

U planu za 2006. godinu je izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru, koji je potrebno uskladiti s izmjenom Prve smjernicom EU (2003/58/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003.). Navedeno se usklađenje prvenstveno odnosi na mogućnost objavljivanja cjelokupnih isprava o subjektima upisa u elektroničkom obliku, a što iziskuje i velika ulaganja u tehničku opremljenost sudova, kao u pogledu hardware-ske, tako i software-ske podrške. Slijedom navedenog, projekt će biti potrebno financirati u okviru nekog od programa potpore od strane EU. U svrhu izrade Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru, formirana je i radna skupina za izradu istog.

Slijedom predviđenih izmjena planirana je i izmjena i dopuna odgovarajućeg pravilnika koji se odnosi na postupanje u sudskom registru.

Vrijeme izrade pravilnika nije planirano, pošto ovisi o prihvatanju prijedloga izmjena i dopuna Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru i njegovog eventualnog stupanja na snagu.

RAČUNOVODSTVO

-

REVIZIJA

Za financiranje Hrvatske revizorske udruge nisu potrebna proračunska sredstva. Propisano je da će se Komora financirati iz doprinosa i članarine njezinih članova, naknada za polaganje ispita za ovlaštenog revizora te iz drugih prihoda.

4.2.6. Pravo trgovačkih društava

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvyješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3.1. Poglavlje 6.- Pravo trgovačkih društava		
2.	Pristupno partnerstvo	Kratkoročni prioriteti Sektorske politike Revizija Srednjoročni prioriteti Sektorske politike Revizija	- osnivanje Hrvatske revizorske komore (nove stručne organizacije za promicanje interesa revizorske struke) na koju država prenosi dio svojih nadležnosti, posebice u dijelu nadzora nad radom revizorskih društava i samostalnih revizora.	- donošenje potrebnih podzakonskih i provedbenih propisa koji će omogućiti funkcioniranje Komore i provedbu odredbi Zakona o reviziji (Kodeks profesionalne etike revizora, program licenciranja i certificiranja profesionalnih revizora, minimalnu tarifu revizorskih usluga, program ispitivanja poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske vezano za nostrifikaciju, ustrojavanje registra revizorskih društava, samostalnih i ovlaštenih revizora
3.	Potrebe RH za stranom pomoći			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>	Postignuto:
- Operativno stavljanje u funkciju Odjela za trgovačko pravo i pravo društava u Upravi za građansko pravo Ministarstva pravosuđa.	6	MP	11/05

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
	Popunjavanje kapaciteta Odjela za trgovačko pravo i pravo društava u Upravi za građansko pravo Ministarstva pravosuđa.
	Osnivanje Hrvatske revizorske komore i Vijeća za javni nadzor

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
- donošenjem izmjena i dopuna Zakona o sudskom registru omogućiti će se veća efikasnost sustava koji prati pravo na poslovni nastan u Republici Hrvatskoj	II. kvartal 2006.	IV. kvartal 2006.	-	Ministarstvo pravosuđa, Boris Koketi, pomoćnik ministrice, bkoketi@pravosudje.hr , 3710-620	

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	-donošenje podzakonskih i provedbenih propisa vezanih za primjenu Zakona o reviziji
2008.	-donošenje podzakonskih i provedbenih propisa vezanih uz primjenu Zakona o reviziji

4.2.7. PRAVO INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Osim zakonodavnih aktivnosti, izrađen je petogodišnji Informacijski plan DZIV-a u svrhu podizanja javne svijesti o važnosti zaštite prava intelektualnog vlasništva. Plan obuhvaća brojne aktivnosti (obrazovne, promotivne, razvoj informacijskih servisa na području intelektualnog vlasništva itd.) kao potporu provedbi prava intelektualnog vlasništva u odgovarajućim institucijama nacionalnog sustava (carina, policija, inspektorat, Državno odvjetništvo, sudovi).

U svrhu učinkovite provedbe petogodišnjeg Informacijskog plana, predviđeno je uspostavljanje Informacijskog centra s ciljem osiguravanja dostupnosti svih relevantnih informacija široj javnosti, znanstvenoj zajednici, glavnim čimbenicima Hrvatskog inovacijskog sustava i ostalim korisnicima. Planira se i daljnje jačanje ljudskih resursa za potrebe obavljanja aktivnosti sektora.

U području implementacije zakona pristupilo se jačanju resursa Zavoda zapošljavanjem novih djelatnika koji su prošli specijalističku obuku unutar Zavoda prema ranije utvrđenom programu.

Tijekom 2006. godine planira se daljnji razvoj resursa Zavoda zapošljavanjem novih djelatnika tehničke i pravne struke.

Osim interne edukacije na temelju programa koje su izradili djelatnici Zavoda, u okviru Programa CARDS 2003 – Jačanje provedbe sustava intelektualnog vlasništva (u trajanju od 24 mjeseca) planirane su brojne obrazovne aktivnosti u Europskom patentnom uredu (EPO), Uredu za harmonizaciju unutarnjeg tržišta (OHIM), te nacionalnim uredima zemalja članica EU. Ovom vrstom izobrazbe nedvojbeno će se unaprijediti i ubrzati rad Zavoda u postupcima za priznanje patenata i znakova razlikovanja.

AUTORSKO PRAVO I SRODNA PRAVA

a) Opis stanja

Budući da je poslove Sektora za autorsko pravo i srodna prava obavljao samo jedan djelatnik, upošljavanjem novog djelatnika polovicom 2004. godine Sektor je u 2005. administrativno pojačan. Zaposlenici Sektora polaziti će seminare o legislativi EU i metodama provedbe prava u zemlji, zemljama članicama EU i susjednim zemljama.

Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava uz odobrenje DZIV-a obavljaju sljedeće udruge:

- a) Hrvatsko društvo skladatelja – HDS – ZAMP Rendićeva 28 b-c, Zagreb, koja u 2005. godini zastupa 4.442 nositelja prava;
- b) Hrvatska udruga za zaštitu izvođačkih prava – HUZIP (Brozova 8a, Zagreb) koja u 2005. godini zastupa 4.511 nositelja prava;
- c) Hrvatska diskografska udruga - HDU (Šubićeva 16, Zagreb) je uz nastavak obavljanja iste djelatnosti u 2005. promijenila naziv i sjedište, pa je to sada Udruga za zaštitu, prikupljanje i raspodjelu naknada fonogramskih prava - ZAPRAF, /Protection, Collection and Distribution of Phonogram Producers` Rights PCDDPPR (Brozova 8a, Zagreb) koja u 2005. godini zastupa 58 nositelja prava

d) Društvo hrvatskih filmskih redatelja – DHFR (Britanski trg 2, Zagreb), koja u 2005. zastupa 92 redatelja, 12. filmskih producenata i 7 snimatelja.

U Republici Hrvatskoj u području autorskog i srodnih prava postoji građanskopravna, kaznenopravna, prekršajnopravna i upravnopravna sudska zaštita koja u 2005. nije doživjela značajnijih promjena.

Između tijela provedbe prava intelektualnog vlasništva i Zavoda nije uspostavljen institucionalni, trajni i uređeni komunikacijski kanal.

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

U tijeku je provedba projekta CARDS 2001 za autorsko pravo i srodna prava namijenjen prvenstveno društvima za kolektivno ostvarivanje prava, te manjim dijelom Zavodu. Planirane aktivnosti usmjerene su na podizanje javne svijesti o važnosti intelektualnog vlasništva, mogućnosti uvođenja odredbi o praznim medijima (*blank-tape levy*), izdavanju dviju brošura namijenjenih široj javnosti. Završetak projekta planiran je za lipanj 2006. godine.

PRAVA INDUSTRIJSKOG VLASNIŠTVA

a) Opis stanja

Struktura, položaj i poslovi Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo kao državne upravne organizacije koja je samostalno tijelo koje obavlja poslove propisane Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija, se nisu mijenjali u odnosu na stanje prikazano u NPPEU za 2005. godinu.

Patenti

Broj osoba koje se bave ispitivanjem patentnih prijava u Sektoru za patente u posljednjih 3 godine vidljiv je iz sljedeće tablice:

Godina	Formalno ispitivanje	Supstancijalno ispitivanje	Ukupno
2003	13	11	24
2004	13	9	22
2005	15	14	29

Osim što je Sektor pojačan sa pet ispitivača, u Odjelu za administrativno-pravne poslove zaposlen je jedan pravnik, a do kraja 2005. planira se zapošljavanje još jednog pravnika u istom Odjelu.

Broj godišnje podnesenih prijava patenata u posljednje tri godine vidljiv je iz sljedeće tablice
Godina 2002 2003 I. Do 01.10.2004.

Godina	2003	2004	Do 13.10.2005.
broj domaćih prijava	404	418	288
broj stranih prijava	697	807	551
UKUPNO	1101	1225	839

Prosječno vrijeme trajanja postupka do priznanja ili odbijanja patenta jest četiri i pol godine. U razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2004. godine u Republici Hrvatskoj priznato je 196 patenata, dok na dan 31. kolovoza 2005. godine u Republici Hrvatskoj ukupno vrijedi 1430 patenata.

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

Sektor je priredio interni Program edukacije novih zaposlenika i vježbenika. Iako je Zakon o patentu usklađen s pravnom stečevinom EU u 2006. godini planira se daljnje jačanje resursa Zavoda zapošljavanjem novih djelatnika tehničke i pravne struke koje se predviđa educirati unutar Zavoda vlastitim resursima, a posebice u Europskom patentnom uredu i primjerenim Nacionalnim patentnim uredima, što će se provoditi u okviru Programa CARDS 2003.

XIII. Znakovi razlikovanja

a) Opis stanja

U Sektoru za znakove razlikovanja je tijekom 2005. djelomično provedeno zapošljavanje novih stručnjaka.

Djelatnici sektora raspoređeni su na poslovima u postupku na slijedeći način:

Godina	Formalno ispitivanje	Supstancijalno ispitivanje	Prigovori, promjene, produženja i prestanci vrijednosti	Pretraživanje i klasifikacija	Međunarodna registracija žigova
2005	2	4+1	3-1	1	2

Broj godišnje podnesenih prijava žigova i industrijskog dizajna vidljiv je iz slijedeće tablice:

Godina	2004	Do 17.10.2005
Žigovi	7449	6024
Ind.dizajn	291	201

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

U 2006. godini će se nastaviti sa zapošljavanjem novih vježbenika i službenika na upražnjena radna mjesta pri čemu će se naglasak staviti na zapošljavanje osoba s visokom stručnom spremom i znanjem barem jednog stranog jezika kao budućih stručnjaka. Vježbenici će pored vježbeničkog staža prema utvrđenom programu Zavoda, biti usmjeravani i na usavršavanje u sklopu programa CARDS 2003.

Provedba prava intelektualnog vlasništva

MINISTARSTVO FINANCIJA – CARINSKA UPRAVA

a) Opis stanja

Na području jačanja administrativne i institucionalne sposobnosti Carinske uprave Republike Hrvatske provedena je ustrojstvena reorganizacija u vidu osnivanja novog Odsjeka za zaštitu intelektualnog vlasništva pri Središnjem uredu carinske uprave temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija („Narodne novine“, broj 43/2005) od 04. travnja 2005. godine.

Sukladno toj Uredbi ministar financija donio je dana 25. travnja 2005. godine Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija, čiji je sastavni dio i Sistematizacija radnih mjesta u Carinskoj upravi prema kojoj je u Odsjeku za zaštitu intelektualnog vlasništva koji je ustrojen u okviru Odjela za carinske procedure, Službe za carinski sustav i procedure predviđeno raspoređivanje tri službenika (voditelja Odsjeka i dva službenika).

Također, u svrhu učinkovite provedbe carinskih mjera za zaštitu prava intelektualnog vlasništva po Uredbi o provedbi carinskih mjera u vezi sa robom kojom se povrjeđuje pravo intelektualnog vlasništva („Narodne novine“, broj 106/03) u svakoj od dvanaest carinarnica koje djeluju na području Republike Hrvatske određeni su carinski službenici odgovorni za provedbu mjera za zaštitu prava intelektualnog vlasništva.

U sklopu projekta CARDS 2001 „Integrirano upravljanje granicom – Carina“, čija je provedba započela u ožujku 2003. godine u suradnji s austrijskim *twinning* partnerima za potrebe edukacije i usavršavanja carinskih službenika u travnju 2005. godine osnovan je Carinski centar za obuku, te je izrađena Strategija obuke carine, program obuke predavača kao i godišnji plan obuke.

U istom će se, između ostalog, vršiti kako edukacija novoprimitljenih carinskih službenika, tako i permanentno educiranje i usavršavanje svih službenika Carinske uprave vezano za problematiku carinskih mjera zaštite intelektualnog vlasništva.

Osim toga, u proteklom razdoblju od listopada 2003. godine, odnosno od donošenja Uredbi o provedbi carinskih mjera u vezi sa robom kojom se povrjeđuje pravo intelektualnog vlasništva („Narodne novine“, broj 106/03) carinski službenici su kontinuirano educirani u području provedbe carinskih mjera vezano za robu kojom se povrjeđuje pravo intelektualnog vlasništva u suradnji sa Državnim zavodom za intelektualno vlasništvo, u sklopu projekta CARDS 2001, IPR – Croatia pri DZIV-u, DG TAXUD-om, te brojnim nositeljima prava.

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

Tijekom 2006. godine se planira nastavak redovitih aktivnosti u provedbi carinskih mjera zaštite intelektualnog vlasništva. U tom smislu, a u skladu sa Nacionalnom strategijom razvoja sustava intelektualnog vlasništva Republike Hrvatske 2005- 2010 predviđa se unapređenje informacijskog sustava Carinske uprave s opisom režima carinskih mjera protiv

povrede prava intelektualnog vlasništva, te opremanje carinskih ispostava digitalnim kamerama.

Također, planira se intenziviranje suradnje s Odjelom za upravljanje rizicima u cilju što učinkovitijeg otkrivanja mogućih povreda prava intelektualnog vlasništva u vezi sa robom koja je predmet carinskog postupanja.

Daljnje usavršavanje i permanentno educiranje službenika Carinske uprave vršiti će se kroz Carinski centar za obuku, kroz seminare u okviru CARDS projekata, te u okviru suradnje s nositeljima prava.

c) Financiranje

Provedba planiranih aktivnosti se namjerava financirati iz sredstava CARDS, Phare kao i dijelom iz proračuna u potrebnom iznosu.

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

a) Opis stanja

Tijekom 2005. godine Pravosudna akademija organizirala je održavanje seminara iz autorskog prava pod nazivom «Sudski postupci u vezi s naknadom za reproduciranje autorskog djela za privatno ili drugo vlastito korištenje». Seminaru su prisustvovali suci, sudski savjetnici i sudački vježbenici trgovačkih i prekršajnih sudova, te državni odvjetnici i njihovi zamjenici.

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

U 2006. godini u okviru rada Pravosudne akademije planira se nastavak obrazovnih aktivnosti i na području prava intelektualnog vlasništva, osim na ostalim područjima predviđenim Reformom pravosuđa.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

a) Opis stanja

Ministarstvo unutarnjih poslova intenzivno se bavi problematikom autorskih prava od 1994. godine, kada je nakon donošenja tada važećeg Zakona o autorskim pravima pokrenuta operativna akcija „AUTOR“, koja se u početnim godinama intenzivno bavila povredama autorskih prava na području audio – vizualnih djela, a kasnije se proširila na sva područja koja se odnose na problematiku intelektualnog vlasništva.

U početku, ovo je bila linija rada u sklopu Odjela gospodarskog kriminaliteta i korupcije MUP-a RH, a kako je tijekom vremena ova problematika postajala sve složenija, i kako je broj slučajeva bilježio neprestani rast početkom 2003. godine u sklopu Odjela gospodarskog kriminaliteta i korupcije osnovan je Odsjek za kompjuterski kriminalitet i zaštitu

intelektualnog vlasništva kao specijalizirana jedinica na razini svih Policijskih uprava u Republici Hrvatskoj, a opisanom problematikom bavi se 50-tak djelatnika.

Za cijelo ovo vrijeme intenzivno se provodi edukacija djelatnika koji postupaju po ovoj problematici tako da se na godišnjoj razini redovno organiziraju najmanje 3 – 4 seminara na kojima se djelatnici upoznaju sa svim novostima koje se učestalo pojavljuju na ovom području a u ove aktivnosti redovno su uključeni renomirani proizvođači (Microsoft, Nike, Sony i drugi), kao i udruge koje štite kolektivna prava svojih članova (HDU, ZAMP, BSA, MPA i drugi), čime je kvalitativna razina edukacije podignuta na još višu razinu. Osim navedenog djelatnici su također uključeni u sve oblike edukacije koji se organiziraju u sklopu CARDS programa, te edukaciju koja se organizira posredstvom Interpola kao i sve druge oblike edukacije koji se odnose na problematiku intelektualnog vlasništva.

Moglo bi se reći da je kazneno – pravna zaštita intelektualnog vlasništva u Republici Hrvatskoj podignuta na višu razinu obzirom da policija po ovoj problematici postupi po službenoj dužnosti što u zemljama članicama EU nije slučaj.

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

Tijekom 2006. godine se planira nastavak redovitih aktivnosti u provođenju kriminalističkih obrada nad pojedincima i pravnim osobama koje čine kaznena djela koja se odnose na povrede prava intelektualnog vlasništva, a također će se nastaviti sa provođenjem edukacije djelatnika koji postupaju po ovoj problematici, u sklopu kojih će također biti uključena i edukacija koja se provodi u okviru CARDS projekta.

Također će se pokušati riješiti problem skladištenja privremeno oduzetih proizvoda koji se čuvaju do okončanja sudskog postupka što zbog njihove duljine trajanja predstavlja znatan problem jer takav prostor za sada ne postoji, a kako se privremeno oduzimaju velike količine predmeta njihovo pohranjivanje otežava i poskupljuje troškove postupka koje provodi MUP RH. Nacionalnim programom je osim skladišta naglašena i potreba da tijela državne uprave koja se bave intelektualnim vlasništvom međusobno umreže svoje baze podataka što će biti dio planiranih aktivnosti u tijeku slijedeće i nastupajućih godina, a nositelj aktivnosti na ranije navedenim područjima biti će Državni zavod za intelektualno vlasništvo.

c) Financiranje

Provedba planiranih aktivnosti se namjerava financirati iz proračunskih sredstava, te sredstava u okviru programa CARDS i Phare

DRŽAVNI INSPEKTORAT

a) Opis stanja

Na području jačanja administrativne i institucionalne sposobnosti Državnog inspektorata Republike Hrvatske u području provedbe prava intelektualnog vlasništva, provedena je ustrojstvena reorganizacija u vidu osnivanja novog Odjela intelektualnog vlasništva, unutar Službe nadzora u području prometa robe i usluga, pri Središnjem uredu Državnog inspektorata temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata (Narodne novine br. 66/2005.) od 30. svibnja 2005. godine (stupila na snagu dana 07. lipnja 2005. godine).

Sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, Glavni inspektor je dana 01. srpnja 2005. godine, po prethodno pribavljenom mišljenju Središnjeg državnog ureda za upravu, donio Pravilnik o unutarnjem redu Državnog inspektorata, čiji je sastavni dio i Sistematizacija radnih mjesta u Državnom inspektoratu prema kojoj je u Odjelu intelektualnog vlasništva predviđeno raspoređivanje tri službenika (načelnik Odjela, jedan viši gospodarski inspektor i jedan gospodarski inspektor), koja radna mjesta su i popunjena dana 01. 07. 2005. godine.

Također, u svrhu učinkovite provedbe zaštite prava intelektualnog vlasništva u sjedištu Područne jedinice Zagreb u Zagrebu ustrojen je Odsjek za nadzor u području tehničkog zakonodavstva i intelektualnog vlasništva. Nadzor nad zaštitom prava intelektualnog vlasništva provode gospodarski inspektori i viši gospodarski inspektori iz navedenog Odsjeka i iz Odsjeka za nadzor u području prometa robe, obrta i usluga koji postoje u sjedištima preostale četiri područne jedinice (Rijeka, Split, Varaždin i Osijek) te gospodarski inspektori iz 38 ispostava Državnog inspektorata koji su dodatno educirani za provođenje nadzora.

U proteklom razdoblju je kao i u prethodnom razdoblju kontinuirano provedena edukacija gospodarskih inspektora i viših gospodarskih inspektora vezano na zaštitu intelektualnog vlasništva u suradnji sa Državnim zavodom za intelektualno vlasništvo, u sklopu Regionalnog CARDS programa - IPR – Croatia, Projekt 2001., 2002. i 2003 – 2006., pri DZIV-u, te s brojnim nositeljima prava (za žig i autorsko pravo).

U 2004. godini Državni inspektorat je izradio Upute za postupanje gospodarskih inspektora i viših gospodarskih inspektora vezano na obavljanje nadzora prema odredbama Zakona o žigu (Narodne novine br. 173/03.) i Zakonu o patentu (Narodne novine br. 173/03.) koje je proslijedio do svakog inspektora koji obavlja taj nadzor. Također je u 2003. godini izrađena Uputa za postupanje po Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima (Narodne novine br. 167/03.) vezano na promet i umnožavanje glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike i računalnih programa što je u nadležnosti Državnog inspektorata u području autorskih prava.

U 2005. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, koji je usvojen na Saboru RH u listopadu 2005. godine i očekuje se objava pročišćenog teksta Zakona o Državnom inspektoratu u Narodnim novinama RH. Prema izmjenama i dopunama tog Zakona nadležnost Državnog inspektorata se u području autorskih prava proširuje i na nadzor nad prometom i umnožavanjem knjiga.

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

Tijekom 2006. godine se planira nastavak provođenja nadzora nad zaštitom intelektualnog vlasništva i to po prijavama nositelja prava te pojačan nadzor po službenoj dužnosti u sklopu programa rada.

U skladu sa Nacionalnom strategijom razvoja sustava intelektualnog vlasništva Republike Hrvatske 2005- 2010 predviđa se unapređenje informacijskog sustava Državnog inspektorata, te opremanje područnih jedinica i ispostava Državnog inspektorata prenosivim računalima i digitalnim kamerama.

Također, planira se intenziviranje suradnje s Ministarstvom unutarnjih poslova i Carinskom upravom u cilju što učinkovitijeg otkrivanja mogućih povreda prava intelektualnog vlasništva u vezi sa robom koja je se već nalazi u prometu na području RH.

Daljnje usavršavanje i permanentno educiranje inspektora Državnog inspektorata kroz seminare u okviru CARDS projekata, te u okviru suradnje s nositeljima prava.

c) Financiranje

Provedba planiranih aktivnosti se namjerava financirati iz sredstava CARDS, Phare 2006 kao i dijelom iz proračuna u potrebnom iznosu.

4.2.7. Pravo intelektualnog vlasništva

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 7. Pravo intelektualnog vlasništva	Daljnji razvoj resursa DZIV-a zapošljavanjem novih djelatnika	Pojačati provedbu zaštite prava intelektualnog i industrijskog vlasništva posebice u odnosu na piratstvo i krivotvorenje, uključujući osiguranje dostatnih resursa, te potrebnu podršku na političkoj razini
2.	Pristupno partnerstvo	Pravo intelektualnog vlasništva	Poboljšati provedbu zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva, poglavito jačanjem kapaciteta uprave, te agencija za provedbu zaštite prava i pravosudnih tijela.	Potpuno uskladiti prava na području intelektualnog i industrijskog vlasništva i pojačati zaštitu prava u borbi protiv piratstva i krivotvorenja. Nastaviti jačanje zaštite prava intelektualnog vlasništva i smanjiti količinu piratskih i krivotvorenih proizvoda.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	Pravo intelektulanog vlasništva	CARDS 2001 – Autorsko pravo i srodna prava Regionalni CARDS 2002 – Prava intelektualnog vlasništva na Zapadnom Balkanu	CARDS 2003 Jačanje sustava zaštite intelektualnog vlasništva

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Usvajanje Nacionalne strategije razvoja sustava intelektualnog vlasništva 2005 - 2010	3.5.5	DZIV
Izrada petogodišnjeg Informacijskog plana	3.5.5	DZIV

Ustrojavanje vertikalne organizacijske strukture Zavoda i uspostavljanje međusektorskih veza u svrhu efikasnog funkcioniranja sustava	3.5.5.	DZIV
---	--------	------

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
	- osiguravanje provedbe potrebnih mjera za dobivanje statusa promatrača u sustavu žiga EU i sustavu industrijskog dizajna EU, - koncentracije sporova iz prava intelektualnog vlasništva na manji broj sudova, - pristupanja EPC i EPO - uvođenja žalbenog postupka i Vijeća za žalbe u DZIV-u		12/2006	Korištenje postojećih	DZIV – ravnatelj, zamjenica, pomoćnici ravnatelja	
	Provedba 5-godišnjeg informacijskog plana razvoja informacijskih aktivnosti, proizvoda i usluga		Trajno	Korištenje postojećih	DZIV – pomoćnica ravnatelja	
	Uspostava Informacijskog centra		12/2006	Potrebno osigurati novi prostor	DZIV – ravnatelj, zamjenica ravnatelja, pomoćnici ministra	

	Izrada i početak primjene 5-godišnjeg plana razvoja patentnog sektora u svjetlu pristupanja EPC te praćenja razvojnih trendova u PCT sustavu, 5-godišnjeg plana razvoja sektora za znakove razlikovanja, 5-godišnjeg plana razvoja sektora za autorsko i srodna prava te 5-godišnjeg plana razvoja sektora za IT i dokumentaciju		12/2006	Korištenje postojećih	DZIV – ravnatelj, zamjenica ravnatelja, pomoćnici ministra	
	Unaprjeđenje suradnje s drugim tijelima provedbe prava intelektualnog vlasništva osobito radi suzbijanja piratizacije i krivotvorenja,		Trajno	Uz korištenje postojećih, potrebno je osiguranje dodatnih resursa	DZIV – ravnatelj, zamjenica ravnatelja, pomoćnici ministra MZOŠ; MP; DI; CU; MUP	
	Unaprjeđenje same provedbe prava intelektualnog vlasništva		Trajno	Uz korištenje postojećih, potrebno je osiguranje dodatnih resursa	DZIV – ravnatelj, zamjenica ravnatelja, pomoćnici ministra MZOŠ; MP; DI; CU; MUP	
	Razvoj pretpostavki za uspostavu sustava permanentnog obrazovanja i praćenja razvojnih trendova u provedbi i zaštiti prava intelektualnog vlasništva u kojem će DZIV imati centralnu ulogu, ali uz potporu ostalih tijela provedbe		Trajno	Uz korištenje postojećih, potrebno je osiguranje dodatnih resursa	DZIV – ravnatelj, zamjenica ravnatelja, pomoćnici ministra MZOŠ; MP; DI; CU; MUP	
	Podizanje svijesti o pravu intelektualnog vlasništva i potrebi efikasne provedbe i zaštite		Trajno	Korištenje postojećih	DZIV - ravnatelj, zamjenica ravnatelja, pomoćnici ministra	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Značajno ojačani ljudski i materijalni resursi u smislu podignute razine stručnosti u primjeni zakona; Uveden žalbeni postupak i Žalbeno vijeće u DZIV-u; Dovršena priprema za implementaciju smjernice EZ/2004/48; Postignuta i zajamčena razina zaštite prava intelektualnog vlasništva slična razini zaštite u EU; Dovršetak postupka pristupanja RH EPC i EPO;
2008.	Unapređenje primjene prava intelektualnog vlasništva kao poluge gospodarskog rasta i pokretača znanstvenog, kulturnog i ukupnog društvenog napretka do prosječne razine primjene u EU

4.2.8. TRŽIŠNO NATJECANJE

4.2.8.1. OPIS STANJA

U cilju jačanja administrativne sposobnosti Agencije, u 2005. godini zaposleno je petero članova stručne službe, stručnjaka za područja tržišnog natjecanja i državnih potpora. U okviru razmjene stručnjaka i iskustava s tijelima za tržišno natjecanje drugih zemalja, nastavljena je suradnja kroz SEECAN inicijativu, kao i kroz inicijativu talijanskog tijela za konkurenciju, a poseban je sustav suradnje uspostavljen s mađarskim i rumunjskim agencijama. Nastavljeno je i s aktivnostima usmjerenima na obrazovanje ostalih tijela državne uprave i sudstva, uključenih u sustave provedbe.

U aktivnostima obrazovanja i institucionalnog jačanja, kao i širenja javne svijesti Agencija koristi i tehničku pomoć Europske unije, i to kroz:

- projekt CARDS 2003, u vrijednosti € 450,000, namijenjen području tržišnog natjecanja
- CARDS 2002 *twinning* projekt s Njemačkom kao senior partnerom i Slovenijom kao junior partnerom, namijenjen području državnih potpora (u vrijednosti € 0,8 mil. za *twinning* komponentu i € 0,4 za komponentu nabave).

Također, tijekom 2005. godine izvršene su pripreme za sveobuhvatni projekt PHARE 2005, koji će obuhvaćati obje nadležnosti Agencije. Početak provedbe projekta, u vrijednosti od € 1,5 mil. za *twinning* komponentu i € 0,3 mil. za komponentu nabave, planira se za posljednje tromjesečje 2006. godine.

4.2.8.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

U području tržišnog natjecanja i državnih potpora, Europska komisija kao i sama Agencija ističu potrebu administrativnog jačanja i neovisnosti Agencije i ostalih tijela koja su uključena u sustav tržišnog natjecanja i državnih potpora (sve razine uprave i pravosuđa). Ukoliko proračunska sredstva budu dostatna, predviđet će se zapošljavanje novih djelatnika.

Kako bi se sustav provedbe prava i politike tržišnog natjecanja i državnih potpora učinio što transparentnijim i učinkovitijim, predviđa se izdavanje brošure o tržišnom natjecanju namijenjene širokoj publici poslovnog sektora, kao i niz manjih publikacija vezanih uz državne potpore (uz pomoć rečenog *twinning* projekta).

Također, i u sljedećem se razdoblju nastavlja sa započetim aktivnostima obrazovanja ostalih tijela državne uprave i sudstva. Naime, djelatnicima tijela koja sudjeluju u provedbi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja odnosno Zakona o državnim potporama potrebna je svojevrсна specijalizacija i dodatno izobrazba, primjerice u području državnih potpora, o zakonskim obvezama prijave prijedloga državnih potpora, usklađivanju postojećih programa potpora ili vođenja drugih evidencija (primjerice potpore male vrijednosti).

4.2.8.3. FINANCIRANJE

Za navedene aktivnosti jačanja administrativne sposobnosti kroz obrazovanje, predviđa se sufinanciranje komponente nabave PHARE projekta u iznosu od cca. 213,000 kuna.

4.2.8. TRŽIŠNO NATJECANJE

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 8.	Jačanje administrativne sposobnosti Agencije	Jačanje administrativne sposobnosti Agencije
2.	Pristupno partnerstvo	Potpoglavlja 3.1., 3.2.	Ojačati administrativnu sposobnost i neovisnost Agencije	Ojačati tijelo za nadzor nad zabranom koncentracija, razviti usavršavanje o pravu i politici tržišnog natjecanja na svim razinama uprave i pravosuđa; Ojačati tijelo za nadzor nad sustavom državnim potpora
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	Potpoglavlje 2.7.2.	Institucionalna izgradnja; transparentnost provedbe zakonodavnih okvira, s naglaskom na informiranju tijela državne uprave, poslovnog sektora i šire javnosti	Jačanje upravne sposobnosti Agencije, informiranje šire javnosti, državne uprave i pravosuđa o pravilima tržišnog natjecanja i državnih potpora

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Jačanje administrativne sposobnosti Agencije, u sektorima tržišnog natjecanja i državnih potpora: Zaposleno petero novih članova stručne službe, ekonomskih i pravnih stručnjaka za tržišno natjecanje; Provedba projekata CARDS 2001 i CARDS 2003 iz područja tržišnog natjecanja, kao i CARDS 2002 iz područja državnih potpora; priprema PHARE 2005 projekta iz oba područja.	4.2.6. tržišno natjecanje	AZTN

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Ojačana sposobnost Agencije i drugih tijela državne uprave na području tržišnog natjecanja i državnih potpora, kao i informiranje šire javnosti	Izdavanje brošure o tržišnom natjecanju; obrazovanje zaposlenika Agencije i drugih tijela državne uprave, kao i sudstva, o politici tržišnog natjecanja i državnih potpora kroz sredstva CARDS i PHARE projekata	-	-	Potreba za osiguranjem proračunskih sredstava i većeg poslovnog prostora	AZTN, Olgica Spevec, predsjednica Vijeća	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008:

Rezultat: Ojačana upravna sposobnost Agencije, informiranost šire javnosti, državne uprave i pravosuđa o pravilima tržišnog natjecanja i državnih potpora	
2007.	Zapošljavanje novih stručnjaka u Agenciji, cilj: 64 zaposlena do kraja 2007. godine
2008.	Jačanje upravne sposobnosti uspostavljenog institucionalnog okvira usavršavanjem djelatnika Agencije i ostalih dionika u sustavu tržišnog natjecanja i državnih potpora

4.2.9. FINANCIJSKE USLUGE

4.2.9.1. OPIS STANJA

Bankarstvo

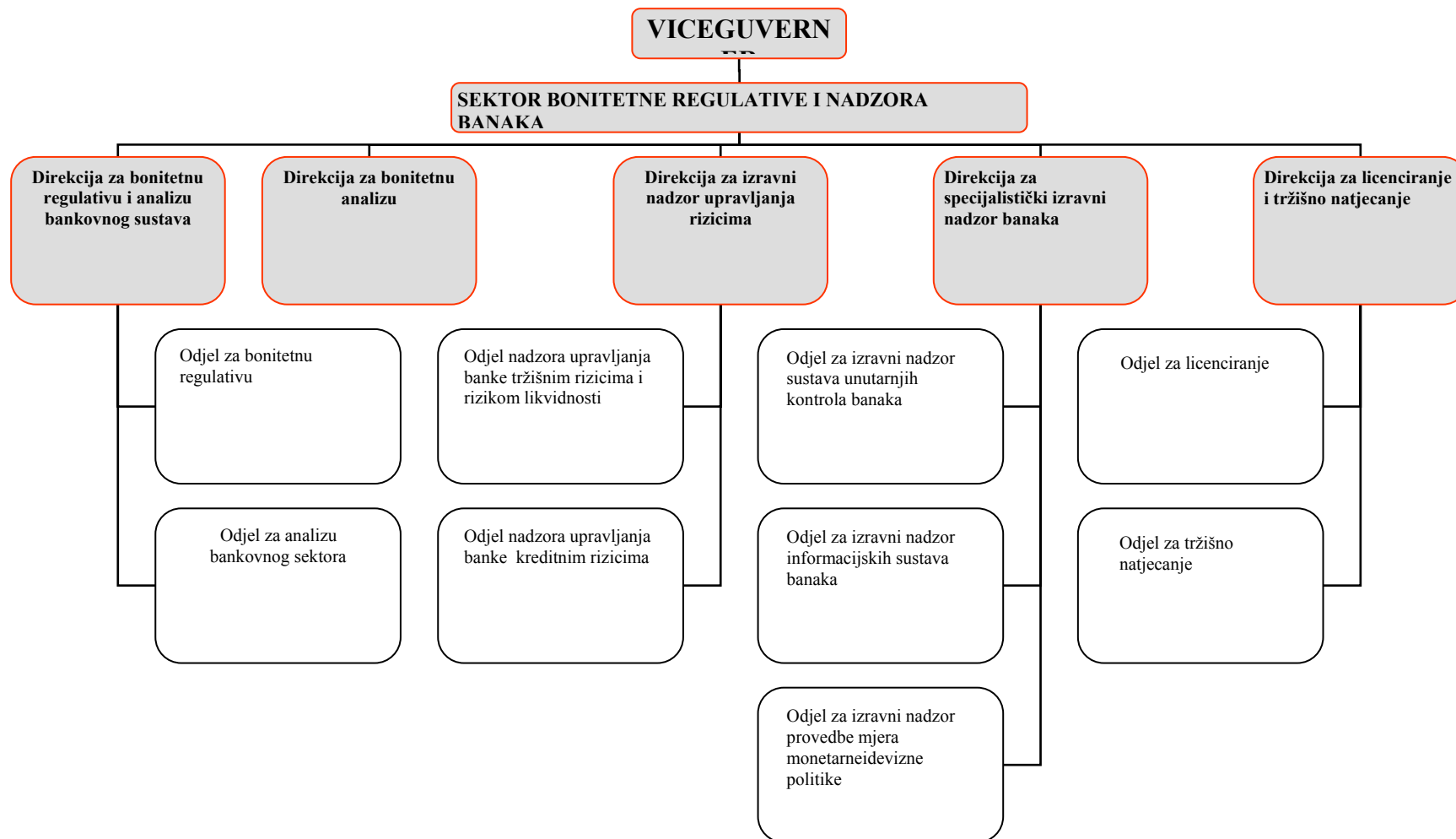
Nadzor nad bankama obavlja Hrvatska narodna banka temeljem ovlasti propisanih Zakonom o HNB, Zakonom o bankama i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovih zakona. Sukladno propisima nadzor na bankama obavlja se temeljem **analize financijskih izvješća** i drugih propisanih izvješća koje banke dostavljaju HNB (off-site nadzor) i **izravnim nadzorom** poslovanja banaka (on-site nadzor). U Hrvatskoj narodnoj banci poslovi nadzora nad bankama obavljaju se u okviru Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka. U Sektoru ukupno rade 91 zaposlenik⁸ od toga četvero (4) na nivou Sektora, a ostalih 87 organizirani su u pet direkcija:

- Direkcija za bonitetnu regulativu i analizu bankovnog sektora
- Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka (on-site)
- Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima (on-site)
- Direkcija za bonitetnu analizu (off-site)
- Direkcija za licenciranje i tržišno natjecanje

Organizacijska shema Sektora bonitetne regulative i nazora banaka dana je u nastavku:

⁸ stanje na dan 1. rujna 2005.

Organizacijska shema SEKTORA BONITETNE REGULATIVE I NADZORA BANAKA

Do reorganizacije Sektora (tijekom 2004. godine) poslovi bonitetne regulative i licenciranja banaka obavljali su se u okviru Direkcije za unapređenje nadzora banaka i štedionica (u 2003. godini 9 zaposlenika), a izravni nadzor je bio u sklopu jedne direkcije (Direkcija za izravni nadzor banaka i štedionica - u 2003. godine 39 zaposlenih). Novi poslovi (tržišno natjecanje), te specijalizacija u poslovima izravnog nadzora koje je nametnuo Zakon o bankama i općenito razvoj supervizije zahtijevali su drukčiju organizaciju poslova, a samim tim i raspodjelu kadrova kako je prikazano u slijedećoj tablici:

**Broj zaposlenih u Sektoru bonitetne regulative i nadzora banaka
(podaci za 2004. i 2005. godine)**

Naziv organizacijskog dijela	broj zaposlenika	
	31.12.2004	31.08.2005
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	4	4
Direkcija za bonitetnu regulativu i analizu bankovnog sektora ⁹	11	11
Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka	22	23
Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima	23	23 ¹⁰
Direkcija za bonitetnu analizu	20	22
Direkcija za licenciranje i tržišno natjecanje	9	8
Ukupno:	89	91

Izravni nadzor banaka (on-site supervision) obavljaju Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima i Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka. Unapređenjem supervizijskog pristupa veći naglasak je dan nadzoru upravljanja rizicima (kreditni, tržišni i rizik likvidnosti) kao i nadzoru sustava unutarnjih kontrola, informatičke tehnologije i provedbe mjera

⁹ U 2003. godini poslove bonitetne regulative i licenciranja banaka obavljali su se u okviru Direkcije za unapređenje nadzora banaka i štedionica.

¹⁰ Tijekom rujna 2005. god. zaposleno je još dva djelatnika.

monetarne i devizne politike (specijalistički nadzor). Iz tih razloga nakon reorganizacije Sektora 2004. godine izravni nadzor se obavlja u okviru dvije direkcije. Unutar svake direkcije formirani su odjeli (vidi shemu Sektora) unutar kojih je izvršena specijalizacija pojedinih segmenata nadzora.

U okviru Direkcije za bonitetni nadzor pored toga što se provodi kontinuiran nadzor banaka temeljem nadzornih izvješća koje banke dostavljaju HNB na temelju Zakona o bankama i podzakonskih akata donesenim na temelju tog zakona obavlja se i izravni nadzor pojedinih segmenata poslovanja onih banaka čije je poslovanje promatrano kroz bonitetna izvješća detektirano kao problematično.

U nastavku dan je prikaz ukupnog broja obavljenih izravnih nadzora poslovanja, ukupno pregledana aktiva banaka u izravnom nadzoru, kao i podaci o pregledanoj aktivi po djelatniku. Uzet je broj djelatnika koji su bili aktivno uključeni u izravnom nadzoru.

IZRAVNI NADZORI	2003.	2004.	2005.¹¹
Nadzor cjelokupnog poslovanja	21	8	0
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	25	34	33
UKUPAN BROJ IZRAVNIH NADZORA	46	42	33
Pregledana aktiva u izravnom nadzoru (u 000 HRK)	186.053.481,00	319.915.639,97	213.590.933,42
Pregledana aktiva u izravnom nadzoru po djelatniku (u 000 HRK)	4.770.602,08	7.109.236,44	4.449.811,11

Sukladno odredbama Zakona o bankama (čl. 124.) i Odluke o obavljanju nadzora nad poslovanjem banaka guverner HNB donosi rješenje se kojim nalaže banci otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u slučajevima kada su iste konstatirane u zapisniku, te mjere za poboljšanje stanja u banci, kad su utvrđene nepravilnosti i slabosti u radu banke. Temeljem utvrđenih nezakonitosti navedenih u zapisniku HNB podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda kao i sve ostale pravne radnje u vezi s tim. Tako je tijekom 2003. godine oduzeto jedno odobrenje za rad štedionice, u 2004. godini oduzeto je jedno odobrenje za rad banke a do rujna 2005. godine nije oduzeto odobrenje za rad nijednoj banci. Protiv rješenja HNB kojim se nalažu mjere banci ili rješenja o oduzimanju odobrenja za rad može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom RH. Hrvatsku narodnu banku

¹¹ stanje na dan 30. rujna 2005.

nijedan zakon ne oslobađa od odgovornosti za štetu nastalu zbog mjera poduzetih protiv banke, ali su zaposlenici oslobođeni odgovornosti za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru Zakona o bankama, Zakona o HNB i propisa donesenih na temelju tih zakona, osim ako se ne dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

U okviru Sektora bonitetne regulative i nadzora banaka pored izravnog nadzora (on-site) i nadzora koji se obavlja na temelju izvješća koje dostavljaju banke (off-site) obavljaju se i poslovi pripreme i obrade zahtijeva banaka za dobivanje različitih licenci i dozvola temeljem ZOB, poslovi zaštite tržišnog natjecanja unutar bankovnog sektora (u okviru **Direkcije za licenciranje i tržišno natjecanje**), te poslovi kontinuiranog rada na unapređenju i izradi regulative i analize podataka na nivou čitavog bankovnog sektora u RH (u okviru **Direkcije za bonitetnu regulativu i analizu bankovnog sustava**).

U okviru Sektora posebna pažnja se poklanja **edukaciji** zaposlenika. Težište nove reorganizacije Sektora je i potpuna primjena supervizije bazirane na rizicima, što nužno zahtijeva specijalizaciju zaposlenika po pojedinim područjima rizika. Sve to nužno zahtijeva veća stručna znanja koja zaposlenici stječu putem organiziranja internih seminara, vanjskih seminara u zemlji i inozemstvu, te uz rad s konzultantima, specijalistima za pojedina područja supervizije. Za nove zaposlenike (pripravnike) organiziran je program edukacije unutar HNB. Prema interno zadanim standardima svaki zaposlenik u tijeku jedne godine treba imati minimalno 80 sati edukacije. Programi edukacije sačinjeni su prema pojedinim područjima interesa, pa tako posebna pažnja se poklanja seminarima koji obrađuju teme iz područja supervizije, upravljanja rizicima, IT, Basel II, aktualnosti vezano za EU regulativu i dr. U nastavku je dan prikaz o posjećenosti seminara vezano uz **EU regulativu** organiziranih u zemlji ili u nekoj od zemalja članici EU.

Direkcija/sektor	2003.		2004.		2005.	
	organizator iz EU	organizator iz RH	organizator iz EU	organizator iz RH	organizator iz EU	organizator iz RH
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka				1	1	1
Direkcija za bonitetnu regulativu i analizu bankovnog sustava	2			15	1	
Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka		1	3	2	2	2
Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima	1					
Direkcija za bonitetnu analizu	1				2	1

Direkcija za licenciranje i tržišno natjecanje	3	1	7	28	3	3
UKUPNO:	7	2	10	46	9	7

Pored seminara organiziranih na temu EU regulative, čiji je prikaz posjećenosti dan u prethodnoj tablici, najposjećeniji su seminari u organizaciji Bank for International Settlements (BIS) na temu bankovne supervizije i Basela II, te razni seminari koji obrađuju problematiku s područja računovodstva i financijskog izvješćivanja.

Iz slijedeće tabele razvidno je koliko je ukupno provedeno sati edukacije po organizacijskim dijelovima Sektora u 2004. godini

Ostvarena edukacija u 2004. godini (u satima)

Direkcija/Sektor	Ostvareno ukupno sati edukacije	
	2004.	siječanj/lipanj 2005.
Direkcija za bonitetnu regulativu i analizu bankarskog sustava	1.327	925
Direkcija za bonitetnu analizu	1.879	1.144
Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima	2.698	1.459
Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka	2.531	1.008
Direkcija za licenciranje i tržišno natjecanje	1.084	605
Sektor	358	164
Ukupno	9.877	5.305

Tijekom 2005. provedena je intenzivna edukacija za članove radne skupine za implementaciju Basela II (osobito u organizaciji BIS), a u razdoblju od listopada do prosinca 2005. na temu Basela II održat će se i interni seminari za zaposlenike Sektora za bonitetnu regulativu i nadzor banaka. Za rad na Baselu II angažirat će se kadrovi svih profila (informatičari, matematičari, ekonomisti) kao i konzultanti specijalisti za to područje.

Osiguranje

U Republici Hrvatskoj trenutno poslove osiguranja provode 24 društva za osiguranje, dok 2 društva provode poslove reosiguranja.

Također, trenutno posluje 13 društava za posredovanje u osiguranju koja djeluju po odobrenju Direkcije za nadzor društava za osiguranje, dok 176 zastupnika u osiguranju koji djeluju po odobrenju Direkcije za nadzor društava za osiguranje, a koji su registrirani kao pravne osobe, obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Isto tako aktivno je ukupno 140 zastupnika u osiguranju koji djeluju po odobrenju Ministarstva gospodarstva, a koji kao fizičke osobe u smislu obrta obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Ukupno ima 85 Stanica za tehnički pregled vozila koje djeluju po odobrenju Direkcije za nadzor društava za osiguranje, a koje su registrirane kao pravne osobe, obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Investicijske usluge

U Republici Hrvatskoj do danas je sveukupno registrirano 20 društava za upravljanje investicijskim fondovima koja upravljaju sa 50 otvorenih i 6 zatvorenih investicijskih fondova. Ukupna imovina otvorenih investicijskih fondova trenutno iznosi 7,41 mlrd. kuna, a zatvorenih investicijskih fondova 1,43 mlrd. kuna, što sveukupno iznosi 8,84 mlrd. kuna.

Društva za upravljanje investicijskim fondovima

IZDANA RJEŠENJA O ODOBRENJU POSLOVANJA DRUŠTAVA ZA UPRAVLJANJE FONDOVIMA

Red. br.	Društvo za upravljanje investicijskim fondom	Adresa društva	Datum rješenja
1.	NOVA INVEST d.o.o.*	Varaždin, Anina 2	06.06.1997.
2.	KD INVESTMENTS d.o.o.	Zagreb, Radnička cesta 22	12.06.1997.
3.	HYPO ALPE-ADRIA-INVEST d.d.	Zagreb, Trpinjska 9	10.07.1997.
4.	DALBANK INVEST d.o.o.	Zagreb, Divka Budaka 102	12.12.1997.
5.	HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o.	Zagreb, Bakačeva 5	10.03.1998.
6.	PBZ INVEST d.o.o.	Zagreb, Ulica kralja Držislava 5	23.02.1999.
7.	ZB INVEST d.o.o.	Zagreb, Cesarčeva 2	29.06.2000.
8.	S.T. INVEST d.o.o.	Split, Boktuljin put bb	06.07.2000.
9.	ERSTE-INVEST d.o.o.	Zagreb, Ilica 10	19.10.2000.

10.	CAIB INVEST d.o.o.	Zagreb, Frane Petrića 2/3	26.04.2001.
11.	EURO INVEST d.o.o.	Zagreb, A. von Humboldta 4b	13.12.2001.
12.	RAIFFEISEN INVEST d.o.o.	Zagreb, Savska cesta 41/IX	21.02.2002.
13.	GLOBAL INVEST d.o.o.	Varaždin, Anina 2	15.05.2003.
14.	ICAM d.o.o.	Zagreb, Preradovićeve 14	19.09.2003.
15.	ILIRIKA INVESTMENTS d.o.o.	Zagreb, Palmotićeva 10	27.05.2004.
16.	TERRA INVEST d.o.o.	Pula, Mletačka 12	09.09.2004.
17.	MEDITERANINVEST d.o.o.	Križevci, Ulica kralja Tomislava 24	24.02.2005.
18.	SL-INVEST d.o.o.	Zagreb, Trpinjska 9	24.03.2005.
19.	AUREUS INVEST d.o.o.	Pula, Preradovićeve 38	07.07.2005.
20.	HPB INVEST d.o.o.	Zagreb, Jurišićeva 4	21.07.2005.

* 23.09.2005. Rješenjem Trgovačkog suda u Varaždinu FIMA-INVEST d.o.o. promijenila ime u NOVA-INVEST d.o.o. i nakon toga podnijela Trgovačkom sudu u Varaždinu prijedlog za pokretanje stečajnog postupka.

Zatvoreni investicijski fondovi

RJEŠENJA O ODOBRENJU OSNIVANJA I UPRAVLJANJA ZATVORENIM INVESTICIJSKIM FONDOM

Redni broj	Naziv fonda	Društvo za upravljanje investicijskim fondovima	Datum rješenja
1.	Breza Invest d.d. zatvoreni investicijski fond	GLOBAL INVEST d.o.o. Varaždin, Anina 2	14.1.1999.
2.	Kapitalni fond d.d. zatvoreni investicijski fond	HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. Zagreb, Bakačeva 5	26.1.1999.
3.	Slavonski d.d. zatvoreni investicijski fond *	SL-INVEST d.o.o. , Zagreb, Trpinjska 9	18.04.2002.

4.	Velebit d.d. zatvoreni investicijski fond	DALBANK INVEST d.o.o. Zagreb, Divka Budaka 1 d	11.07.2002.
5.	TERRA FIRMA d.d. zatvoreni investicijski fond za nekretnine	TERRA INVEST d.o.o. Pula, Mletačka 12	10.12.2004.
6.	TERRA MEDITERRANEA d.d. zatvoreni investicijski fond za nekretnine	TERRA INVEST d.o.o. Pula, Mletačka 12	28.09.2005.

* do 20.04.2005. Slavonskim ZIF-om upravljalo društvo HYPO ALPE-ADRIA-INVEST d.d.

RJEŠENJA OTVORENI INVESTICIJSKI FONDOVI:

R. BR.	NAZIV FONDA	DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIM FONDOVIMA	DATUM RJEŠENJA
1. M	KD Balanced otvoreni investicijski fond	KD INVESTMENTS d.o.o.	27.05.1998.
2. O	KD Adria Bond otvoreni investicijski fond	KD INVESTMENTS d.o.o.	27.05.1998.
3. D	KD Victoria otvoreni investicijski fond	KD INVESTMENTS d.o.o.	27.05.1998.
4. N	PBZ Novčani fond otvoreni investicijski fond	PBZ Invest d.o.o.	18.03.1999.
5. O	PBZ International Bond fond -otvoreni investicijski fond	PBZ Invest d.o.o.	06.07.2000.
6. N	ZB plus otvoreni investicijski fond	ZB Invest d.o.o.	06.07.2000.
7. N	ZB europplus otvoreni investicijski fond	ZB Invest d.o.o.	06.07.2000.
8. D	ST Global Equity-otvoreni investicijski fond	S.T. Invest d.o.o.	05.10.2000.
9.	Erste International otvoreni investicijski fond	Erste-Invest d.o.o.	21.12.2000.

M			0.
10. M	ZB global otvoreni investicijski fond	ZB Invest d.o.o.	10.05.200 1.
11. O	ZB bond otvoreni investicijski fond	ZB Invest d.o.o.	10.05.200 1.
12. D	Select Europe otvoreni investicijski fond	CAIB INVEST d.o.o.	31.05.200 1.
13. M	PBZ Global –otvoreni investicijski fond	PBZ Invest d.o.o.	26.07.200 1.
14. O	Select Euro bond - otvoreni investicijski fond	CAIB INVEST d.o.o.	19.12.200 1.
15. D	HI-growth - otvoreni investicijski fond	Hypo Alpe-Adria- Invest d.d.	24.01.200 2.
16. M	HI-balanced - otvoreni investicijski fond	Hypo Alpe-Adria- Invest d.d.	24.01.200 2.
17. O	HI-conservative - otvoreni investicijski fond	Hypo Alpe-Adria- Invest d.d.	24.01.200 2.
18. O	ICF Fixed Income--otvoreni investicijski fond	Euro Invest d.o.o.	31.01.200 2.
19. D	ICF Balanced -otvoreni investicijski fond	Euro Invest d.o.o.	18.04.200 2.
20. O	Raiffeisen Bonds -otvoreni investicijski fond	Raiffeisen Invest d.o.o.	08.05.200 2.
21. M	Raiffeisen Balanced -otvoreni investicijski fond	Raiffeisen Invest d.o.o.	08.05.200 2.
22. N	PBZ Kanski Novčani - otvoreni investicijski fond	PBZ Invest d.o.o.	11.07.200 2.
23. N	PBZ Euro Novčani - otvoreni investicijski fond	PBZ Invest d.o.o.	11.07.200 2.
24. N	ICF Money Market-otvoreni investicijski fond	Euro Invest d.o.o.	19.09.200 2.
25. M	ST Balanced -otvoreni investicijski fond	S.T. Invest d.o.o.	03.10.200 2.

26. O	ST Euro Bond -otvoreni investicijski fond	S.T. Invest d.o.o.	03.10.200 2.
27. M	ZB trend -otvoreni investicijski fond	ZB Invest d.o.o.	10.10.200 2.
28. N	Raiffeisen Cash novčani fond - otvoreni fond	Raiffeisen Invest d.o.o.	07.02.200 3.
29. N	Select Novčani - otvoreni investicijski fond	CAIB INVEST d.o.o.	10.04.200 3.
30. N	Erste Money - otvoreni investicijski fond	Erste-Invest d.o.o.	10.04.200 3.
31. O	Erste Bonds - otvoreni investicijski fond	Erste-Invest d.o.o.	10.04.200 3.
32. N	ST Cash - otvoreni investicijski fond	S.T. Invest d.o.o.	22.07.200 3.
33. N	HI cash - otvoreni investicijski fond	Hypo Alpe-Adria- Invest d.d.	22.07.200 3.
34. M	CIIOF-3 - otvoreni investicijski fond	Hypo Alpe-Adria- Invest d.d.	24.07.200 3.
35. M	CIIOF-10 - otvoreni investicijski fond	Hypo Alpe-Adria- Invest d.d.	24.07.200 3.
36. D	Raiffeisen Active -otvoreni investicijski fond	Raiffeisen Invest d.o.o.	11.09.200 3.
37. M	ST US \$ Bond -otvoreni investicijski fond	S.T. Invest d.o.o.	02.10.200 3.
38. D	ZB euroaktiv -otvoreni investicijski fond	ZB Invest d.o.o.	08.04.200 4.
39. D	Global equity-otvoreni investicijski fond	Global Invest d.o.o.	06.05.200 4.
40. O	Capital One- otvoreni investicijski fond	ICAM d.o.o.	30.09.200 4.
41. D	Ilirika Jugoistočna Europa - otvoreni investicijski fond	Ilirika Investments d.o.o.	05.10.200 4.
42.	PBZ Dollar –otvoreni investicijski fond	PBZ Invest d.o.o.	11.03.200

N			5.
43. D	Raiffeisen Central Europe -otvoreni investicijski fond	Raiffeisen Invest d.o.o.	31.03.200 5.
44. M	Global Strategy - otvoreni investicijski fond	CAIB INVEST d.o.o.	24.05.200 5.
45. D	PBZ Equity –otvoreni investicijski fond	PBZ Invest d.o.o.	14.07.200 5.
46. D	Erste Adriatic Equity- otvoreni investicijski fond	Erste-Invest d.o.o.	08.09.200 5.
47. N	HPB Novčani - otvoreni investicijski fond	HPB Invest d.o.o.	22.09.200 5.
48. D	HPB Dionički - otvoreni investicijski fond	HPB Invest d.o.o.	22.09.200 5.
49. O	HPB Obveznički - otvoreni investicijski fond	HPB Invest d.o.o.	22.09.200 5.
50. M	HPB Global - otvoreni investicijski fond	HPB Invest d.o.o.	22.09.200 5.

N-novčani 13 kom, O-obveznički 11 kom, D-dionički 13 kom., M-mješoviti 13 kom.

4.2.9.2. Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

Hrvatska narodna banka tijekom 2006. godine nastaviti će kontinuirano raditi na unapređenju svoje nadzorne i regulatorne funkcije u smislu daljnje kadrovske ekipiranosti i stručnog osposobljavanja svojih zaposlenika.

Hrvatski sabor je 17. studenoga 2005. donio Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga. Ovim Zakonom se objedinjuju Komisija za vrijednosne papire Republike Hrvatske, Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja i Direkcija za nadzor društava za osiguranje. Agencija se ustrojava kao samostalna, neovisna pravna osoba odgovorna Hrvatskom saboru. Temeljni ciljevi Agencije su promicanje i očuvanje stabilnosti financijskog sustava i nadzor zakonitosti poslovanja subjekata nadzora.

Agencija će se financirati mješovito i to: iz državnog proračuna i iz naknada koje će se zaračunavati iz imovine i prihoda kojom raspolažu financijske institucije odnosno subjekti nadzora.

U skladu sa Zakonom početak rada Agencije je 1. siječnja 2006. od kada počinje postupno uvođenje funkcionalnog modela nadzora, a to znači da se uvodi po jedno mjesto obavljanja autorizacije i registracije pa pojedinačno sve do mjesta provođenja zakonske prisile i kazni. Ovo neće narušiti postojeću razinu nadzora niti dovesti do diskontinuiteta regulacije i nadzora postojećih financijskih institucija.

4.2.9.3. Financiranje

Hrvatska narodna banka se financira iz vlastitih izvora sredstava.

4.2.9. Financijske usluge

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 9.Izvješća	-	Daljnja poboljšanja u pravcu usklađivanja zakonodavstva, osobito u području konglomerata, nebankovne e-money institucije i likvidacija kreditnih institucija. Također je potrebno razvijati administrativne sposobnosti za implementaciju u regulativu novih kapitalnih zahtjeva - Basel II.
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti 3.2. Srednjoročni prioriteti	3.1. Sposobnost preuzimanja obveza preuzetih članstvom, Financijske usluge	3.2. Sposobnost preuzimanja obveza preuzetih članstvom, Financijske usluge
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.3.3. Slobodno pružanje usluga	Usklađivanje zakonodavstva na području zaštite podataka; razvoj ljudskih potencijala i informatičke opreme u Ministarstvu financija i Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga; priprema strateških dokumenata o razvoju tržišta osiguravateljskih usluga i nadzora nad njim	Provedba odgovarajućeg primarnog i sekundarnog zakonodavstva na području financijskih usluga

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Usklađivanje zakonodavstva	3.3.5.Osiguranje 3.3.9 Investicijske usluge	Ministarstvo financija

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje	Potrebe	Nositelj	Financijska
---------------------	------------	----------	---------	----------	-------------

		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere	(objekti, oprema, ljudski resursi)	(institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	sredstva -Dodatak B

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Daljnje jačanje administrativnog kapaciteta Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga
2008.	

4.2.10. INFORMACIJSKO DRUŠTVO I MEDIJI

4.2.10.1. OPIS STANJA

a) Telekomunikacije

Za poslove državne uprave u području telekomunikacija nadležno je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Uprava telekomunikacija i pošte, koja obavlja poslove utvrđene Zakonom o telekomunikacijama. U skladu s novim unutarnjim ustrojstvom nadležne Uprave ustrojena su 3 odjela: Odjel pošte, Odjel telekomunikacija i Odjel za informacijsko-komunikacijsku (ICT) infrastrukturu. Ukupno je sistematizirano 25 službeničkih mjesta, od kojih je svega 9 mjesta popunjeno stručnim osobama iz područja elektrotehnike (telekomunikacija i radijskih komunikacija), prava i ekonomije. Za pravodobno i djelotvorno obavljanje svih upravnih i stručnih poslova u telekomunikacijama i nadalje nedostaje određeni broj visokoobrazovanih stručnjaka, osobito iz područja prava, ekonomije i elektroničkih komunikacija.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o telekomunikacijama (NN 70/05) omogućena je daljnja liberalizacija telekomunikacijskog tržišta i poticanje tržišnog natjecanja, uz postupno uvođenje i primjenu svih odredaba novog regulatornog okvira EU u telekomunikacijama (*New Regulatory Framework – NRF*), što je jedna od prvenstvenih obveza Republike Hrvatske u postupku pridruživanja Europskoj uniji. Također, ojačane su institucionalne sposobnosti, ovlasti i odgovornosti Hrvatske agencije za telekomunikacije osnovane Zakonom o telekomunikacijama iz 2003. godine.

Nadalje, u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o telekomunikacijama proširene su ovlasti telekomunikacijske inspekcije u okviru Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, kao i preciziranje poslova stručnog nadzora telekomunikacijskih nadzornika kao ovlaštenih osoba Hrvatske agencije za telekomunikacije.

Navedena zakonska rješenja imaju za svrhu provedbu djelotvornijeg inspekcijskog i stručnog nadzora, što ima prioritetnu važnost na liberaliziranom telekomunikacijskom tržištu Republike Hrvatske.

U sklopu Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, pri Upravi prometne inspekcije osnovana je Služba inspekcije pošte i telekomunikacija koja po sistematizaciji ukupno broji sedam inspektora. U svrhu kvalitetnog obavljanja poslova inspekcijskog nadzora u telekomunikacijama nužno je zaposliti nove službenike za poslove inspektora telekomunikacija. Uspostava i djelovanje učinkovitog i kompetentnog inspekcijskog i stručnog nadzora nužna je pretpostavka djelotvorne regulacije svakog uređenog tržišta, a osobito domaćeg tržišta telekomunikacijskih usluga, na kome trenutno vrlo neučinkovito djeluje telekomunikacijska inspekcija prije svega zbog nedostatka kadrova.

Aktivnosti Hrvatske agencije za telekomunikacije u 2005. godini s učincima na području liberalizacije telekomunikacijskog tržišta

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o telekomunikacijama i podzakonskim propisima donesenim na temelju Zakona, omogućena je daljnja liberalizacija telekomunikacijskog tržišta i to posebice u dijelovima omogućavanja korištenja pristupne lokalne petlje od strane novih operatora, regulaciji pristupa i međusobnog povezivanja operatora i davatelja usluga, provođenja postupka strukturnog odvajanja i zasebnog obračunavanja telekomunikacijskih usluga, te korištenja novih alternativnih pristupnih tehnologija.

XIV. Proglašenje operatora sa znatnijom tržišnom snagom na mjerodavnim tržištima

Hrvatska agencija za telekomunikacije je u 2005. godini provela postupak i donijela Odluku o proglašenju operatora sa znatnijom tržišnom snagom na mjerodavnom tržištu najma telekomunikacijskih vodova u Republici Hrvatskoj. Agencija je također provela postupak i donijela Odluku o proglašenju operatora sa znatnijom tržišnom snagom na:

- tržištu nepokretnih javnih telekomunikacijskih mreža - javnih govornih usluga i usluga prijenosa govora, zvuka, podataka, slika i drugog na području Republike Hrvatske,
- tržištu javnih govornih usluga u pokretnim telekomunikacijskim mrežama na području Republike Hrvatske,
- tržištu međusobnog povezivanja na području Republike Hrvatske.

Proveden je postupak prikupljanja podataka o stanju telekomunikacijske infrastrukture i tržišta. Temeljem prikupljenih podataka uočen je značajan porast investicija, broja zaposlenih, kao i pozitivni pomaci u snižavanju cijena najznačajnijih telekomunikacijskih usluga.

Dodjela koncesija i dozvola za obavljanje telekomunikacijskih usluga

Kao posljedica značajnog snižavanja naknada za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti, na temelju Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti (NN 26/05), počevši od 19. studenoga 2004. godine do danas izdano je ukupno 14 dozvola za obavljanje javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži bez uporabe radiofrekvencijskog spektra na državnoj razini. Dva nova davatelja usluga (OT-OPTIMA TELEKOM d.o.o. i PORTUS d.o.o.) započeli s komercijalnim radom, te je i u nepokretnoj mreži napokon dokinut stvarni monopol dosad jedinog nacionalnog operatora (HT d.d.). Od rujna 2004. godine do danas dodijeljeno je ukupno 8 dozvola za pružanje usluga davanja u najam telekomunikacijskih vodova i davanja u najam telekomunikacijske mreže ili njezinih dijelova. Na tržištu usluga kableske distribucije trenutno posluju 33 davatelja usluga (pri čemu 2 davatelja imaju dozvolu na nacionalnoj razini, a ostali na lokalnim razinama), s ukupno 129.000 pretplatnika kableskih distribucijskih usluga (od 260.000 instaliranih priključaka). Uz kablesku distribuciju radijskih i TV programa postoji mogućnost pristupa Internetu i drugim uslugama.

Trenutno u Hrvatskoj radi 49 davatelja usluga pristupa Internetu (ISP-ova), od kojih je 25 davatelja usluga prijenosa govora putem internetskog protokola (VoIP).

U nepokretnoj mreži uz uporabu radiofrekvencijskog spektra, odnosno bežičnog pristupa u 3,5 GHz, raspisana su 3 natječaja za dodjelu koncesija na područjima Grada Zagreba, Splitsko-dalmatinske i Primorsko-goranske županije, a u tijeku je natječaj za dodjelu koncesija na području Osječko-baranjske županije. U navedenim natječajnim postupcima biti će dodijeljeno četrnaest koncesija, a natječaji će biti završeni do kraja 2005. godine. Vijeće Agencije već je dodijelilo tri koncesije za područje Međimurske županije. Ovime je omogućeno pružanje i širokopojsnih pristupnih usluga putem radiofrekvencijskog spektra u Republici Hrvatskoj. Utjecaj na telekomunikacijskom tržištu bit će vidljiv 2006. godine.

Hrvatska agencija za telekomunikacije je u veljači 2005. godine sklopila Ugovor o koncesiji u pokretnoj mreži druge i treće generacije GSM/DCS-1800 i UMTS s tvrtkom Tele 2 d.o.o., Zagreb, koja je započela s komercijalnim radom u listopadu 2005. godine.

Na telekomunikacijskom tržištu u Republici Hrvatskoj trenutno djeluje sljedeći broj operatora i davatelja telekomunikacijskih usluga:

1	Davatelji javne govorne usluge u telekomunikacijskoj mreži bez uporabe radiofrekvencijskog spektra	14
2	Koncesionari u pokretnoj mreži GSM-900, GSM/DCS-1800 i UMTS	3
3	Davatelji usluga pristupa Internetu od kojih je 25 davatelja usluge VoIP	49
4	Davatelji usluge davanja u najam telekomunikacijskih vodova	8
5	Davatelji usluge davanja u najam telekomunikacijskih mreža i njezinih dijelova	4
6	Davatelji usluge kabelaške distribucije	33
7	Koncesionari zemaljske televizije	14
8	Koncesionari radio programa	140

Pristup mreži i međusobno povezivanje

Početak 2005. godine Agencija je izdala suglasnost na prvu Standardnu ponudu HT-a za usluge međusobnog povezivanja za operatore u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži. Trenutno je u postupku izdavanje nove suglasnosti na Standardnu ponudu HT-a. Temeljem Standardne ponude HT-a koja je trenutno na snazi, sklopljeni su ugovori o međusobnom povezivanju. Novi operatori u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži započeli su s radom putem usluge prijenosa broja i predodabira operatora.

Također su izdane dvije suglasnosti na Standardne ponude međusobnog povezivanja operatorima pokretnih telekomunikacijskih mreža, T-Mobile-u Hrvatska i VIPnet-u. Na temelju Pravilnika o pristupu mreži i međusobnom povezivanju Agencija je u postupku utvrđivanja oblika i sadržaja izvješća, radi odvojenog računovodstvenog praćenja različitih poslovnih aktivnosti, kojim se provjerava i dokazuje utemeljenost cijene međusobnog povezivanja i ispunjavaju načela transparentnosti i troškovne usmjerenosti operatora sa znatnijom tržišnom snagom.

Izdana je suglasnost i na Standardnu ponudu HT-a za davatelje usluga s dodanom vrijednosti, te na Standardnu ponudu HT-a za davatelje usluga pristupa Internetu. U postupku je i izdavanje suglasnosti za Standardnu ponudu za davatelje usluga prijenosa govora putem Interneta (VoIP).

U listopadu 2005. godine Vijeće Agencije izdalo je suglasnost na Standardnu ponudu HT-a za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, uz određene izmjene uvjeta i cijena pružanja navedene usluge. Primjena ove Standardne ponude očekuje se do kraja 2005. godine, dok će prvi rezultati biti vidljivi 2006. godine.

Prenosivost broja i predodabir operatora

Na temelju Pravilnika o prenosivosti broja i predodabiru operatora (NN br. 183/04), Agencija je donijela Odluku o prenosivosti broja i predodabiru operatora, koja sadrži tehničko rješenje prenosivosti broja, plan i rokove provedbe, pravila za izračun i raspodjelu troškova uvođenja usluge, pravila administrativnog postupka prijenosa brojeva, osnovna pravila usmjerenja telekomunikacijskog prometa prema prenesenim brojevima, i dr. Novi operatori u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži su od lipnja 2005. godine do danas prenijeli 11 375 brojeva. U

listopadu 2005. godine odobrena je Standardna ponuda HT-a za uslugu pristupa izdvojenom lokalnoj petlji.

Uslugu predodabira operatora s mogućnošću izbora opcije samo "svi pozivi" koristi 5 000 korisnika. Važno je istaknuti obvezu HT-a da od 31. listopada 2005. godine mora omogućiti dodatne opcije (međunarodni pozivi, nacionalni pozivi, lokalni pozivi i pozivi prema pokretnim mrežama).

Početkom 2006. godine započinje primjena usluge prenosivosti broja u pokretnim telekomunikacijskim mrežama, te od tada možemo očekivati pozitivne učinke ove usluge.

Cijene usluga u nepokretnoj mreži

Na temelju analiza Agencije, tržišna utakmica između postojećeg pružatelja i novih pružatelja usluga, donijela je povećanje kvalitete pruženih usluga uz smanjene troškove. Novi operatori su kreirali posebne pakete usluga, u skladu sa željama i zahtjevima tržišta. Postojeći operator, dolaskom konkurencije prisiljen je uvoditi nove korisničke pakete sa sniženim cijenama i novim uslugama. Analizom novih tarifnih paketa HT-a, Portusa i Optime telekoma, kroz različite profile korisnika, utvrđen je pozitivan učinak liberalizacije tržišta nepokretnih komunikacija u RH. Pad cijena se primjećuje kod malog i srednjeg korisnika od oko 2-8 % ovisno o operatoru i korištenom paketu, dok kod velikog korisnika oko 13-20%. Takvi rezultati su izravna posljedica ulaska novih operatora na telekomunikacijsko tržište. U ožujku 2005. godine, a na temelju Pravilnika o telekomunikacijskim uslugama, Vijeće Agencije je izdalo suglasnost na korisničke pakete Hrvatskog telekoma za fizičke osobe s obračunskom jedinicom od jedne sekunde. U svibnju 2005. godine Vijeće Agencije je HT-u d.d. izdalo suglasnost na dva dodatna korisnička paketa za fizičke osobe. U listopadu 2005. godine Agencija je odbila HT-u izdavanje suglasnosti na dva korisnička paketa za poslovne korisnike, zbog održivog tržišnog natjecanja.

Cijene usluga u pokretnoj mreži

Dodjelom koncesije trećem mobilnom operatoru došlo je do razbijanja duopola između T-mobile-a Hrvatske Hrvatska i VIPnet-a, što se odrazilo na snižavanje cijena telekomunikacijskih usluga. Rezultat ulaska trećeg operatora pokretne telekomunikacijske mreže na tržište vidljiv je u novim tarifnim paketima. Veliki dio novih pretplatničkih (post-paid) tarifnih paketa je konkurentan dosadašnjim pre-paid modelima.

b) Informacijska tehnologija

U 2005. godine stvoreni su nužni uvjeti za rad Agencije za zaštitu osobnih podataka uključujući informatički sustav i osnovnu aplikaciju za uspostavu jedinstvenog centralnog registra svih zbirki osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

Zakonom o informacijskoj sigurnosti, koji je u postupku izrade, osnovat će se posebna agencija za informacijsku sigurnost.

Paket sigurnosnih zakona predstavlja osnovni pravni okvir na temelju kojega će se naknadno donijeti provedbeni propisi. Ti propisi imaju za cilj uspostavu minimalnih standarda informacijske sigurnosti u tijelima državne uprave. Svako tijelo državne uprave te lokalne i područne (regionalne) samouprave, u kojoj postoji potreba za dodatnim sigurnosnim procedurama i postupcima, moći će ih propisati posebnim pravilnicima (sve ove aktivnosti spadaju u kratkoročne prioritete i realizirat će se 2006. Godini).

Vlada RH osnovala je u rujnu 2004. godine **Nacionalno vijeće za informacijsko društvo** kao savjetodavno tijelo s ciljem razmatranja, utvrđivanja i promicanja svih bitnih pitanja razvitka informacijskog društva u Republici Hrvatskoj, a osobito prioritetnih mjera i razvojnih ciljeva. Tijekom 2005. godine proveden je natječaj za članove vijeća (predstavnike civilnog društva, akademske zajednice i gospodarstva kao zainteresirane strane) odnosno obavljena su potrebna imenovanja članova Nacionalnog vijeća koje su predložila tijela državne uprave.

Vlada Republike Hrvatske i Grad Zagreb osnovali su **Agenciju za potporu informacijskih sustava (APIS)** kao potporu institucionalnoj infrastrukturi za integraciju informacijskih sustava državne uprave i uspostavu središnjeg portala informacija o radu javne uprave i javnih usluga na Internetu. APIS će iskoristiti sve postojeće kapacitete GZAOP-a (Gradski zavod za automatsku obradu podataka) i osigurati dovoljne resurse.

c) Audiovizualna politika

Tijekom 2005. godine pripremljen je tekst novoga Zakona Hrvatskoj radioteleviziji i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima radi njihovog usklađivanja s Direktivom o televiziji bez granica i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji. Svrha ovih promjena je uspostava transparentnog, predvidljivog i učinkovitog zakonskog okvira za rad Vijeća za elektroničke medije i Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije. U postupku izboru Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije glavnu ulogu imat će udruge civilnoga društva.

U provedbi Zakona o elektroničkim medijima tijekom 2005. godine Vijeće za elektroničke medije izvršavalo je svoje zakonske obveze koje se odnose na dodjelu koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije. Za rad Vijeća osigurana su dostatna sredstva za samostalno i neovisno djelovanje. U daljnjem razvoju potrebno je da Vijeće osnuje svoje stručne službe kako bi učinkovito moglo obavljati svoje zakonske obveze.

Temeljem članka 62. Zakona o elektroničkim medijima ("Narodne novine", broj 122/03) Vijeće raspisuje javne natječaje. Tim je člankom propisano da Vijeće raspisuje javni natječaj za dodjelu koncesije za obavljanje djelatnosti radija i televizije na tehničkoj podlozi koja se utvrđuje prema posebnom propisu, da se javni natječaj raspisuje za svaku slobodnu frekvenciju ili frekvencije koje mogu činiti zasebnu koncesiju te da sadržaj i postupak javnog natječaja propisuje ministar na prijedlog Vijeća.

Na 20. sjednici održanoj dana 17. studenoga 2004. godine donesena je odluka o raspisivanju javnog natječaja za dodjelu koncesije za obavljanje djelatnosti za nakladnike čiji su ugovori istekli broj 02/04 koji je objavljen u "Narodnim novinama", broj 172/04 od 08. prosinca 2004. godine.

Vijeće je na svojoj 16. sjednici održanoj dana 27. listopada 2004. godine donijelo Odluku o raspisivanju Javnog natječaja broj 01/04 za dodjelu koncesija za obavljanje djelatnosti radija i/ili televizije. U konkretnom slučaju radilo se o raspisivanju javnog natječaja za dodjelu koncesija za obavljanje djelatnosti radija i/ili televizije nakladnicima čiji su ugovori istekli. Dana 19. travnja 2005. održana je 40. sjednica Vijeća na kojoj je raspisan javni natječaj za dodjelu koncesija za obavljanje djelatnosti radija i/ili televizije za nova koncesijska područja. Člankom 56. Zakona o elektroničkim medijima osnovan je **Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija** kao proračunski fond čiji su izvori financijskih sredstava sredstva iz državnog proračuna, neutrošena sredstva po završnom računu Vijeća za

elektroničke medije i sredstva koja uplati Hrvatska radiotelevizija (3% od mjesečno ukupno prikupljenih sredstava na ime pristojbe).

Ministarstvo kulture donijelo je Pravilnik o načinu i postupku provedbe javnog natječaja za raspodjelu sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, a isti je objavljen u "Narodnim novinama" broj 170/04. Tim je Pravilnikom propisano da se sredstvima Fonda potiče proizvodnja i objavljivanje programskih sadržaja elektroničkih medija na lokalnoj i regionalnoj razini koji su od javnog interesa, a osobito su važni za: ostvarivanje prava građana na javno informiranje, nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, poticanje posebnih programa na područjima od posebne državne skrbi, poticanje kulturnog stvaralaštva, razvoj obrazovanja, znanosti i umjetnosti te zapošljavanje visokoobrazovanih stručnih radnika u elektroničkim medijima na lokalnoj i regionalnoj razini.

Člankom 8. stavkom 3. cit. Pravilnika propisano je da Vijeće utvrđuje način vrednovanja prijave pristiglih na javni natječaj te je slijedom toga Vijeće donijelo Odluku o načinu vrednovanja prijave na natječaj za raspodjelu sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnost elektroničkih medija ("Narodne novine", broj 31/05). Tom su odlukom određeni kriteriji i mjerila za raspodjelu sredstava za proizvodnju i objavljivanje programskih sadržaja od javnog interesa i to:

- ostvarivanje prava građana na javno informiranje
- programski sadržaji namijenjeni nacionalnim manjinama u Republici Hrvatskoj
- poticanje posebnih programa na područjima od posebne
- državne skrbi
- poticanje kulturnog stvaralaštva
- razvoj obrazovanja, znanosti i umjetnosti

Također se na temelju ove Odluke raspoređuju i sredstva za poticanje zapošljavanja visokoobrazovanih stručnih djelatnika u elektroničkim medijima na lokalnoj i regionalnoj razini po zaposlenom djelatniku.

Hrvatskoj udruzi radija i novina (HURIN-u) za projekt stručnog usavršavanja radijskih novinara dodijeljen su sredstva iz Fonda.

Javni natječaj za raspodjelu sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija raspisan je u svibnju 2005. godine odlukom Vijeća i objavljen u "Narodnim novinama" broj 60/05 od svibnja 2005.

Pravo sudjelovanja na natječaju ostvarili su nakladnici elektroničkih medija na lokalnoj i regionalnoj razini koncesije i drugim razinama nižim od državne razine za poticanje proizvodnje i objavljivanja programskih sadržaja.

Nakladnici elektroničkih medija, radija i televizije, su se natjecali za raspodjelu sredstava za poticanje pluralizma i raznolikosti elektroničkih medija trebali su sastaviti prijavu na javni natječaj koja se sastoji od općeg i posebnog dijela.

Vijeće je odluku o raspodjeli sredstava donijelo na svojoj 57. sjednici održanoj dana 26. kolovoza 2005. godine.

Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

- kadrovsko jačanje stručne službe Vijeća za elektroničke medije.
- daljnja provedba medijskih zakona

- donošenje Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima

Financiranje

Sredstva za Fond osigurana su sukladno članku 54. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, uplatom 3% televizijske pretplate u korist Fonda.

Sredstva za rad vijeća za elektroničke medije osigurana su sukladno članku 58. stavku 6. Zakona o elektroničkim medijima, uplatom iznosa od 0,5% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su nakladnici elektroničkih medija ostvarili u prethodnoj godini.

4.2.10.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

- izrada prijedloga strategije razvoja telekomunikacija, koji predstavlja temeljni dokument kojim se dugoročno uređuju osnovna načela i smjernice razvoja telekomunikacija i radijskih komunikacija, te određuju nacionalni prioriteti u planiranju razvoja telekomunikacijskih usluga i djelatnosti.
- studija „praćenje učinka liberalizacije i deregulacije telekomunikacija u Republici Hrvatskoj” – i faza
- postupno uvođenje sigurne ict infrastrukture u tijela državne uprave

Hrvatska agencija za telekomunikacije planira slijedeće aktivnosti u 2006. godini.:

1. Odobriti sveobuhvatni popis pretplatnika javne govorne usluge, odobriti cijene davatelja osnovnih telekomunikacijskih usluga, izdati suglasnost davatelju osnovnih telekomunikacijskih usluga na opće uvjete poslovanja, odobriti posebne ponude osnovnih usluga davateljima osnovnih telekomunikacijskih usluga za potrebe socijalno ugroženih slojeva korisnika, te donijeti rješenje o razdvajanju poslovnih aktivnosti vezano za pružanje osnovnih telekomunikacijskih usluga i drugih poslovnih aktivnosti, sve sukladno Pravilniku o osnovnim telekomunikacijskim uslugama
2. Putem Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga posredovati u rješavanju sporova između davatelja usluga i korisnika usluga, te osigurati zaštitu prava korisnika javnih telekomunikacijskih usluga.
3. Utvrditi postupak kvantitativne analize tržišta radi određivanja mjerodavnih tržišta, u dimenziji usluga i geografskoj dimenziji, te utvrđivanja položaja znatnije tržišne snage i zajedničke znatnije tržišne snage, koji se mora temeljiti na načelima SSNIP testa, te na mjerilima iz članka 51. stavaka 8. i 9. Zakona, u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu utvrđivanja mjerodavnih tržišta u telekomunikacijama.
4. Raditi pripreme za osiguravanje radiofrekvencijskog spektra u VHF i UHF frekvencijskom području radi uvođenja digitalne televizije. Komercijalno uvođenje digitalne televizije omogućit će razdvajanje i liberalizaciju tržišta pružatelja sadržaja, medijskih kuća i tvrtki za gradnju i održavanje infrastrukture.

U srednjoročnom razdoblju 2007.-2008. nastaviti će se aktivnosti s edukacijom, «Capacity buildingom» i potporom privatnom sektoru u prihvaćanju standarda, što će pomoći operabilnosti umreženog društva, kroz razne oblike elektroničkog poslovanja.

Ministarstvo kulture iz djelokruga svoga rada predviđa kadrovsko jačanje stručne službe Vijeća za elektroničke medije i daljnju provedbu medijskih zakona.

U srednjoročnim aktivnostima u djelokrugu informacijske sigurnosti je dodatna prilagodba zakonodavstva taskovima programa i očekivanim novim direktivama EU u sklopu globalne borbe protiv cyber kriminala i terorizma. Potrebno je uspostaviti standarde i poticati privatni sektor da ih implementira. To je nužan preduvjet razvoja elektroničkog poslovanja i kako B2G2B tako i C2G2C. Uz to treba potaknuti akademsku zajednicu osnivanje studija "informacijske sigurnosti" u skladu s Bolonjskom deklaracijom.

4.2.10.3. FINANCIRANJE

Za provedbu Zakona o telekomunikacijama, u dijelu koji se odnosi na rad Hrvatske agencije za telekomunikacije, nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, budući da se rad Agencije, u skladu s njezinim godišnjim financijskim planom, u cijelosti financira iz izvora sredstava utvrđenih Zakonom, neovisno o državnom proračunu (dio naknade za radijske frekvencije, naknada za uporabu adresa i brojeva, doprinos od 0,2% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u obavljanju telekomunikacijskih usluga i djelatnosti ostvarili koncesionari i davatelji telekomunikacijskih usluga).

Potrebna sredstva za rad Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga, osigurat će se u okviru financijskih sredstava Agencije.

Sredstva za rad Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, osigurana su sukladno članku 54. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, uplatom 3% RTV pristojbe u korist Fonda.

Sredstva za rad vijeća za elektroničke medije osigurana su sukladno članku 58. stavku 6. Zakona o elektroničkim medijima, uplatom iznosa od 0,5% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su nakladnici elektroničkih medija ostvarili u prethodnoj godini.

4.2.10.1. Telekomunikacije i informacijska tehnologija

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 10.	Daljnje usklađivanje Zakona o telekomunikacijama sa pravnom stečevinom EU, te jačanje neovisnosti Hrvatske agencije za telekomunikacije	Osigurati da u budućnosti ugovori o daljnjoj privatizaciji telekomunikacijskih operatora ne sadrže ograničavajuće odredbe koje su u suprotnosti s nacionalnim zakonodavstvom ili obvezama prema EU ili međunarodnim organizacijama.
2.	Europsko partnerstvo (revidirano)	3.1./3.2.	Daljnje jačanje sposobnost nacionalnog regulatornog tijela na području telekomunikacija te osigurati njegovu neovisnost.	Usvojiti potrebne zakonske i podzakonske propise kojima se upotpunjuje regulatorni okvir i uvodi tržišno natjecanje u svim područjima.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.5.2./3.5.2.		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga	3.19.	MMTPR	Do kraja 2005.

4.2.10.2. Audiovizualna politika

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	1.3.1.3 Sloboda medija 1.2. Građanska i politička prava		
2.	Europsko partnerstvo	1.3 Ljudska prava i zaštita manjina		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
<p>U provedbi Zakona o elektroničkim medijima tijekom 2005. godine Vijeće za elektroničke medije izvršavalo je svoje zakonske obveze koje se odnose na dodjelu koncesije za obavljanje djelatnosti radija i televizije. Za njegovo rad osigurana su dostatna sredstva za samostalno i neovisno djelovanje. U daljnjem razvoju potrebno je da Vijeće osnuje svoje stručne službe kako bi učinkovito moglo obavljati svoje zakonske obveze.</p> <p>Tijekom 2005. godine pripremljen je tekst novoga Zakona Hrvatskoj radioteleviziji i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima radi njihovog usklađivanja s Direktivom o televiziji bez granica i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji. Svrha je ovih promjena je uspostava transparentnog, predvidljivog i učinkovitog zakonskog okvira za rad Vijeća za elektroničke medije i Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije. U postupku izboru Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije glavnu ulogu imat će udruge civilnoga društva.</p>	3.20	Ministarstvo kulture

U provedbi Zakona o medijima donesen je Pravilnik o uvjetima, kriterijima i postupku provođenja javnog natječaja za dodjelu sredstava u svrhu poticanja i zaštite pluralizma i raznovrsnosti medija ("Narodne novine", br. 88/05).		
--	--	--

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
- kadrovsko jačanje stručne službe Vijeća za elektroničke medije - daljnja provedba medijskih zakona				Kadrovsko jačanje stručne službe Vijeća za elektroničke medije.	Ministarstvo kulture, Ante Mandarić, dipl.iur., pomoćnik ministra ante.mandarić@min-kulture.hr,	sredstva su osigurana sukladno članku 58. stavku 6. Zakona o elektroničkim medijima, uplatom iznosa od 0,5% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u protekloj godini od strane nakladnika elektroničkih medija

4.2.11. POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVITAK

4.2.11.1. OPIS STANJA

U rujnu 2004. godine počeo se odvijati CARDS 2002 projekt pod nazivom „Jačanje institucionalne sposobnosti MPŠVG“. Radi se o twinning projektu ukupne vrijednosti 1 milijun EUR i ugovorenog trajanja od četiri godine.

Projekt ima tri komponente:

1. unaprjeđivanje operativne učinkovitosti MPŠVG;
2. jačanje kapaciteta Uprave za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju i Uprave za održivi razvitak seoskog prostora;
3. jačanje kapaciteta Uprave ribarstva.

U okviru prve komponente tijekom 2005. godine napravljena je analiza organizacijske strukture Ministarstva s prijedlogom učinkovitijeg ustrojstva s obzirom na potrebe koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Prijedlog je raspravljen na razini dužnosnika MPŠVG te se do kraja 2005. godine planira organizirati radionica kao nastavak rasprave o ovome pitanju. Također se do kraja 2005. godine u okviru projekta planira izraditi analiza potreba za treningom, kao osnova za nacrt programa obuke djelatnika MPŠVG.

Do kraja projekta predviđeno je analizirati ustroj i potrebe za obukom decentraliziranih službi poljoprivredne administracije, te odvijanje radionica i studijskog putovanja s ciljem predstavljanja mogućeg organizacijskog ustroja Ministarstva nakon ulaska RH u EU.

Važne aktivnosti odvijale su se u okviru druge komponente projekta, gdje je uz pomoć stranih konzultanata, uključujući više radionica i seminara, pripremljen nacrt SAPARD programa. Usporedno s time predviđene su aktivnosti koje se odnose na ocjenu postojećeg sustava isplate potpora, Upisnika poljoprivrednih gospodarstava i ostali tehnički i administrativni preduvjeti za uvođenje „*INTEGRATED ADMINISTRATION AND CONTROL System*“ (IACS) sustava. Do kraja projekta potrebno je identificirati operativne i administrativne procedure na lokalnoj razini za primjenu specifičnih mjera ruralnog razvitka te provesti trening za djelatnike Uprave za održivi razvitak seoskog područja i Ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu s ciljem uspješne provedbe mjera politike ruralnog razvitka.

Vezano uz uspostavu sustava računovodstvenih podataka u poljoprivredi, kako je već navedeno u poglavlju 3.11, u 2006. godini planira se uspostava „*FARM ACCOUNTANCY DANA NETWORK*“ (FADN) ADMINISTRATIVNE STRUKTURE U SKLADU SA ZAHTJEVIMA EU. RADI SE uspostavi Nacionalnog odbora i provedbene agencije za FADN. Nacionalni odbor je tijelo odgovorno za odabir poljoprivrednih gospodarstava koja će sudjelovati u FADN istraživanju. FADN provedbena agencija zadužena je za pripremu plana odabira poljoprivrednih gospodarstava, prikupljanje podataka, kontrolu i obradu prikupljenih podataka te slanje podataka Europskoj komisiji.

Uspostava FADN sustava financirat će se sredstvima iz Državnog proračuna, zajma Svjetske banke (projekt usklađivanja poljoprivredne legislative RH s pravnom stečevinom EU) i sredstvima pretpripravnih fondova EU.

Politika ruralnog razvitka

Sukladno prioritetnim aktivnostima u smislu korištenja predpristupnog SAPARD programa tijekom 2005. godine pristupilo se, osim izrade Pravilnika za provedbu SAPARD programa i izradi Plana za poljoprivredu i ruralni razvitak za SAPARD program 2005. - 2006. S obzirom da su u sklopu njega odabrane tri mjere te u sklopu njih određene podmjere, iskazala se potreba da ih treba koordinirati s ostalim mjerama ruralnog razvitka iz Nacionalnog programa razvitka seoskog prostora te iz ostalih nacionalnih, regionalnih i lokalnih razvojnih planova i programa. U tom smislu unutar Uprave za održivi razvitak seoskog prostora, osim već tri postojeća, ustrojena su još dva nova odjela:

1. Odjel za predpristupne programe i promotivne aktivnosti, te
2. Odjel za koordinaciju programa i mjera.

U ove odjele potrebno je zaposliti nove djelatnike.

Stočarstvo

Zakonom o stočarstvu uređeno je pitanje nadležnosti na području stočarstva. Poslovima stočarstva u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva bavi se Odsjek za stočarsku proizvodnju u okviru Odjela za poljoprivredu, Uprave poljoprivrede. Provedba propisa na ovom području povjerena je većim dijelom Hrvatskom stočarskom centru kao ustanovi koju je osnovala Vlada Republike Hrvatske. U tom dijelu međutim značajni dio poslova na području provedbe genetske izgradnje u idućem će razdoblju preuzeti uzgojne udruge i uzgojni savezi kao što je to uređeno u zemljama Europske unije.

Hrvatskom stočarskom centru povjerena je zadaća organizacije ispitivanja kakvoće stočarskih proizvoda kao i procjena uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih životinja.

U tom smislu Hrvatski stočarski centar provodi ispitivanje kakvoće svježeg sirovog mlijeka što je određeno Pravilnikom o kakvoći svježeg sirovog mlijeka (Narodne novine br. 102/00), odnosno kvalitetu mesa utvrđenu Pravilnikom o kakvoći goveđih trupova i polovica na liniji klanja (Narodne novine br. 20/04 i 10/05) te Pravilnikom o kakvoći svinjskih trupova i polovica na liniji klanja (Narodne novine br. 85/05). Ovi postupci usklađeni su sa propisima Europske unije.

Biljna proizvodnja

Poslove iz domene biljne proizvodnje u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva obavlja Odsjek za biljnu proizvodnju u okviru Odjela za poljoprivrednu proizvodnju, Uprave poljoprivrede.

Zakonom o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja uređeno je pitanje nadležnosti na području sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja. Provedba propisa na ovom području povjerena je većim dijelom Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo kao ustanovi koju je osnovala Vlada Republike Hrvatske. Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo povjerena je zadaća certifikacije sjemena i

sadnog materijala, kroz postupak službenog nadzora i nadzora pod službenom kontrolom nad proizvodnjom, doradom, odnosno proizvodnjom, pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sadnog materijala zatim priznavanje sorti žitarica, uljarica i predivog bilja, repa, krmnog bilja i krumpira, povrća i ukrasnog bilja te vinove loze, nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija, uzorkivača i održivača sorti.

Politika kvalitete

Institucija uključena u proces jačanja institucionalne sposobnosti u području politike kvalitete je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, a u dijelu inspekcijskih poslova Državni inspektorat. Zakonom o hrani definirane su nadležnosti ovih tijela na slijedeći način:

- Donošenje propisa, upravni i stručni poslovi vezano za politiku kvalitete hrane, odnosno zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla, oznaka izvornosti i oznaka tradicionalni ugled hrane u nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva - Uprave za prehrambenu industriju, Odjela kakvoće i sigurnosti hrane, koji je novom Uredbom o ustrojstvu Ministarstva prerastao u Sektor za kakvoću i sigurnost hrane s Odjelom za hranu, koji preuzima poslove vezane za provedbu propisa za područje politike kvalitete i odjel za vinarstvo i alkoholna pića;
- Inspekcijski poslovi su prema Zakonu o hrani u nadležnosti inspektora Državnog inspektorata.

Zakonom je dana i mogućnost ministru poljoprivrede da ovlasti pravne osobe za određene poslove na ovom području (certifikacija proizvoda i slično). Ova mogućnost uzeta je u obzir kod izrade Pravilnika o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane, kao i kod Pravilnika o priznavanju posebnih svojstava i dodjeli oznake „tradicionalni ugled“. Tim podzakonskima aktima predviđeno je ovlašćivanje pravnih osoba za utvrđivanje sukladnosti proizvodnje, prerade i samog prehrambenog proizvoda sa specifikacijom i provedbu kontrole nad proizvodnjom, preradom i samim prehrambenim proizvodom. Navedenim pravilnicima definirani su tehnički i organizacijski uvjeti koje mora ispunjavati ta pravna osoba.

Međutim, cijeli sustav postavljen u Zakonu trebat će preispitati i u dijelovima u kojima eventualno neće biti kompatibilan s EU praksom registracije i nadzora nad oznakama podrijetla i dodatno uskladiti.

4.2.11.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE U 2006. GODINI

Politika kvalitete

Budući da je ovo područje vrlo kompleksno i sami poslovi pripadaju posebnoj cjelini, predviđeno je ustrojavanje posebne ustrojstvene jedinice, odjela ili odsjeka u sklopu Uprave za prehrambenu industriju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva. Navedeni odjel odnosno odsjek bi vodio upravni postupak za priznavanje navedenih oznaka, te registre (upisnike), pratio stanja u području proizvodnje i trženja proizvoda s oznakom iz nadležnosti, te druge poslove iz nadležnosti. Također, zbog trenutno neadekvatnog rješenja inspekcijuskog nadzora za gore navedeno područje, ta nova ustrojstvena jedinica trebala bi imati na raspolaganju inspektore koje nije nužno rasporediti u navedenu ustrojstvenu jedinicu (mogu biti i u sklopu poljoprivredne inspekcije), ali je bitno da zadovolje potrebne uvjete, kako bi kontrola nad provedbenim propisima bila adekvatna. Ovaj korak smatramo nužnim kako bismo uspostavili adekvatan inspekcijски sustav sukladno zahtjevima EU.

Predviđena vremenska dinamika ustrojavanja nove jedinice je do kraja 2006. godine, a uspostava inspekcije do kraja 2007. godine.

Kao što je već navedeno u dijelu III. Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva EU područje «politika kvalitete» nije sadržano u prioritetima prema Europskom partnerstvu. Međutim, dokumenti poveznice za ovo područje su Avis Europske komisije – poglavlje 7. Poljoprivreda, potrebe RH za stranom pomoći 3.4.1. Poljoprivreda i dokument glavni zadaci tijela državne uprave u procesu približavanja EU za razdoblje 2004. - 2007.

Zakonodavne aktivnosti (izrada pravilnika temeljem Zakona o hrani) za ovo područje te jačanje administrativne sposobnosti MPŠVG planirano je kroz realizaciju projekta CARDS 2002 „Jačanje sposobnosti u području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda“ („Capacity building in the area of agriculture, live animals and food products“). Ovaj projekt sadrži između ostalog komponentu harmonizacije legislative te komponentu jačanja administrativnog i institucionalnog kapaciteta za područje „**kakvoća hrane**“. Budući da je projekt započeo početkom 2005. godine, planirani su propisi i institucionalno jačanje koji se odnose na oznake podrijetla hrane što je talijanski twinning partner prihvatio.

Sukladno navedenom tijekom 2005. godine u suradnji s konzultantom izrađen je Pravilnik o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane i Pravilnik o priznavanju posebnih svojstava hrane i dodjeli oznake „tradicionalni ugled“. Također je u 2006. godini predviđena pomoć u pogledu implementacije navedenih pravilnika u svezi uspostave registra oznaka izvornosti, registra oznaka zemljopisnog podrijetla prehrambenih proizvoda, te Upisnika registriranih oznaka (izvornosti i zemljopisnog podrijetla) i Upisnika prehrambenih proizvoda koji nose oznaku „tradicionalni ugled“. Osim toga, predviđena je pomoć kod izrade Plana kontrole, dokumenta sukladno kojem će ovlaštene pravne osobe provoditi kontrolu i izrade uputa za godišnje izvješće koje izrađuju ovlaštene pravne osobe.

4.2.11.3. FINANCIRANJE

Politika kvalitete

Za implementaciju Pravilnika o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane i Pravilnika o priznavanju posebnih svojstava hrane i dodjeli oznaka „tradicionalni ugled“, odnosno kao pomoć kod akreditacije pravnih osoba koje će provoditi postupak utvrđivanja sukladnosti i kontrolu sukladno odredbama navedenih Pravilnika, planirana su sredstva u Državnom proračunu za 2006. godinu u iznosu 500.000,00 kuna. Sredstva će biti korištena s pozicije A568256 Unapređenje kontrole kakvoće hrane.

Cjelokupni projekt CARDS 2002 „Jačanje sposobnosti u području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda“, čija provedba je započela u 2005. godini, trajat će dvije godine, a vrijednost mu iznosi 1,750.000 EUR.

4.2.11. Poljoprivreda i ruralni razvitak

Politika ruralnog razvitka

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 3.11. – poljoprivreda i ruralni razvitak	- potrebno je uložiti napore kako bi se izbjeglo daljnje kašnjenje s provedbom SAPARD-a i osiguralo poštivanje rokova koje je utvrdio vrh - potrebno je ubrzati uvođenje strukturnih promjena u politici ruralnog razvoja - potrebno je jačati administrativne kapacitete i kapacitete upravljanja unutar MPŠVG	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. kratkoročni prioriteti poljoprivreda i ruralni razvitak 3.2. srednjoročni prioriteti poljoprivreda i ruralni razvitak	- Potrebno je osigurati uspostavu u potpunosti operativne agencije SAPARD/IPARD - potrebno je izraditi strategiju ruralnog razvitka i instrumente za izradu, provedbu, upravljanje, praćenje, kontrolu i ocjenu programa ruralnog razvitka.	- potrebno je jačati administrativne strukture i kapacitete potrebne za provedu tržišne politike i politike ruralnog razvitka
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004 - 2006)	3.4.1. Poljoprivreda		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
U sklopu uprave za održivi razvitak seoskog prostora osim postojeća tri, osnovana su još dva nova odjela: 1. Odjel za predpristupne programe i promotivne aktivnosti 2. Odjel za koordinaciju programa i mjera	4.2.7.2. Politika ruralnog razvitka	MPŠVG

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Jačanje kapaciteta uprave za održivi razvitak seoskog prostora za provedbu strategije i mjera ruralnog razvitka	1. Strategija ruralnog razvitka RH 2. Provođenje mjera ruralnog razvitka	Tijekom 2006.		Osigurati nove djelatnike, provesti edukaciju djelatnika, te osigurati pripadajuću opremu	MPŠVG Srećko Selanac, pomoćnik ministra	Proračun RH

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007.	Jačanje kapaciteta Uprave za održivi razvitak seoskog prostora za provedbu strategije i mjera ruralnog razvitka (zapošljavanje novih djelatnika, obuka djelatnika)
2008.	

Politika kvalitete

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 3.11. – poljoprivreda i ruralni razvitak		
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti - poljoprivreda i ruralni razvitak 3.2. Srednjoročni prioriteti – poljoprivreda i ruralni razvitak		

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.4.1. Poljoprivreda	Razvoj institucionalnog okvira za provedbu mjera na području poljoprivrede	Razvoj institucionalnog okvira za provedbu mjera na području poljoprivrede
----	--	----------------------	--	--

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG formirana je Uprava za prehrambenu industriju unutar koje djeluje služba (sektor) za kakvoću i sigurnost hrane, u sklopu koje se nalazi Odjel za hranu koji provodi postupak priznavanja. Stvorene su pretpostavke za institucionalno jačanje administrativnih kapaciteta zaduženih za poslove i mjere vezano za politiku kakvoće.	4.2.7.4. Politika kvalitete	MPŠVG

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. Godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva dodatak B
		Upućivanje u proceduru vRH	Provedba mjere			
						-

Jačanje administrativnog i institucionalnog kapaciteta za područje „politika kakvoće“ hrane putem treninga, radionica i studijskih putovanja za djelatnike odjela za hranu u MPŠVG.	Trening administrativnog osoblja u okviru projekta CARDS 2002 (radionice, studijska putovanja) Uspostava registara i sustava za odobravanje i nadzor nad oznakama zemljopisnog podrijetla, izvornosti, tradicionalnog ugleda hrane.		Tijekom 2005. godine prema planu CARDS 2002 projekta „Jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda“	Ljudski resursi su predviđeni u potrebnom broju djelatnika u MPŠVG, kroz rad na projektu ustanovit će se potreba za eventualno potrebnim dodatnim brojem djelatnika te opremom.	MPŠVG Odgovorna osoba za provedbu projekta: m. Božić, pomoćnik ministra	CARDS 2002 „jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda“
Jačanje administrativnog i institucionalnog kapaciteta za područje „politika kakvoće“ hrane u pogledu ljudskih resursa, a u smislu ustrojavanja posebne jedinice odjela ili odsjeka za navedeno područje unutar službe za kakvoću i sigurnost hrane.	Ustrojavanje posebne jedinice Odjela ili Odsjeka za područje „politike kakvoće“ hrane.		Tijekom 2006. godine.	Ljudski resursi su predviđeni u potrebnom broju djelatnika u MPŠVG kroz rad ustanovit će se eventualne potrebe za novim djelatnicima.	MPŠVG	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007. – 2008.	Ustrojavanje inspeksijske strukture za navedeno područje.
2007. - 2008.	Nastaviti s daljnjim osposobljavanjem administrativnog osoblja u MPŠVG i inspektora putem treninga, radionica i studijskih putovanja u okviru CARDS projekta 2002 i 2004.

Stočarstvo

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 3.11. – poljoprivreda i ruralni razvitak		
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti - poljoprivreda i ruralni razvitak 3.2. Srednjoročni prioriteti – poljoprivreda i ruralni razvitak	- potrebno je ubrzati uspostavu odgovarajućeg sustava za identifikaciju i registraciju stoke	
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. **Rezultati ostvareni u 2005. Godini:**

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Provedba programa razvitka govedarske proizvodnje u RH	4.2.7.8.1. Stočarstvo	MPŠVG
Provedba sustava klasiranja i ocjene govedih trupova i polovica na liniji klanja	4.2.7.8.1. Stočarstvo	MPŠVG
Izrada programa razvitka svinjogojske proizvodnje	4.2.7.8.1. Stočarstvo	MPŠVG

3. **Institucionalne mjere predviđene u 2006. Godini:**

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva dodatak B -
		Upućivanje u proceduru vRH	Provedba mjere			

Nastaviti s aktivnostima vezanim uz organizaciju provođenja uzgoja uzgojno valjanih životinja	Raditi na unapređivanju provedbe uzgoja uzgojno valjanih životinja posebice u dijelu koji se odnosi na profiliranje i formiranje uzgojnih organizacija (udruga, saveza i središnjih saveza).		2006. godina	-	MPŠVG	Osiguranje proračunskih sredstava za ovu namjenu
Ustrojavanje jedinstvenog tijela nadležnog za poljoprivrednu proizvodnju	Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG-ustrojavanje Sektora za poljoprivredu		2006. godina	Ljudski resursi se trebaju predvidjeti u odnosu na potrebe Sektora kao i potrebna oprema	MPŠVG	Proračun RH
Ustrojavanje jedinice nadležne za stočarsku proizvodnju	Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG - formiranje Odjela za stočarsku proizvodnju		2006. godina	Ljudski resursi se trebaju predvidjeti u potrebnom broju djelatnika u MPŠVG, kao i potrebna oprema	MPŠVG	Proračun RH
Nastaviti s uspostavom primjene sustava za ocjenjivanje i klasiranje svinjskih trupova i polovica na liniji klanja	Uspostaviti kvalitetan sustav ocjene i klasiranja svinjskih trupova i polovica na liniji klanja odnosno povezati hrvatski stočarski centar, proizvođače svinja, mesnu industriju-klaonice i klasifikatorske kuće		2006. godina	-	MPŠVG	-
Početi s primjenom programa razvitka svinjogojske proizvodnje	Rad na koordinaciji provedbe programa razvitka svinjogojske proizvodnje		2006. godina	-	MPŠVG	Sredstva za povrat kapitalnih ulaganja u poljoprivredi u iznosu od 25% već predviđena proračunom RH

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007.	Unapređivanje sustava identifikacije domaćih životinja povezano s njihovim genetskim unapređivanjem
2007.	Promjena u sustavu trgovine stokom i uspostava sustava prijavljivanja cijena stoke u prodaji

Biljna proizvodnja

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvjješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 3. 11. – Poljoprivreda i ruralni razvitak Poglavlje 3.12. – Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika		
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti - poljoprivreda i ruralni razvitak i sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika 3.2. Srednjoročni prioriteti – poljoprivreda i ruralni razvitak i sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika		- uspostaviti vinogradarski registar (katastar) u skladu sa eu standardima - učiniti značajan napredak u području kvalitete sjemena i sadnog materijala
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
-	-	-

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje	Potrebe	Nositelj	Financijska
----------------------------	-------------------	-----------------	----------------	-----------------	--------------------

		Upućivanje u proceduru vRH	Provedba mjere	(objekti, oprema, ljudski resursi)	(institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	sredstva dodatak B -
Ustrojavanje jedinstvenog tijela nadležnog za poljoprivrednu proizvodnju	Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG-ustrojavanje Sektora za poljoprivredu		2006. godina	Ljudski resursi se trebaju predvidjeti u odnosu na potrebe Sektora kao i potrebna oprema	MPŠVG	Proračun RH
Ustrojavanje ustrojstvene jedinice nadležne za biljnu proizvodnju	Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG-ustrojavanje Odjela za biljnu proizvodnju		2006. godina	Ljudski resursi se trebaju predvidjeti u odnosu na potrebe Odjela kao i potrebna oprema	MPŠVG	Proračun RH

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007.	Rekonstrukcija sustava certificiranja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja
2007.	Izgradnja sustava za primjenu tržišnih redova za žita, industrijsko bilje, voće i povrće

4. 2.12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor

4.2.12.1.OPIS STANJA

Sigurnost hrane

Institucije uključene u proces jačanja administrativne sposobnosti u području sigurnosti hrane su Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MPŠVG) te Hrvatska agencija za hranu (HAH).

Zakonom o hrani, koji je stupio na snagu u srpnju 2003. godine, definirane su nadležnosti ovih tijela na sljedeći način:

- Donošenje propisa, upravni, stručni i inspekcijski poslovi vezano za higijenu i zdravstvenu ispravnost hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje (stočne hrane) u nadležnosti su MPŠVG - Uprave za veterinarstvo;
- Donošenje propisa, upravni, stručni i inspekcijski poslovi vezano za zdravstvenu ispravnost hrane i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom (osim hrane životinjskog podrijetla koja je u nadležnosti MPŠVG – Uprave za veterinarstvo) u nadležnosti su MZSS;
- Donošenje propisa, upravni i stručni poslovi vezano za opće označavanje, prezentaciju i reklamiranje hrane, kao i nutritivno deklariranje odnosno označavanje hrane, te vertikalni propisi kojima se propisuju temeljni zahtjevi kakvoće za određene grupe prehrambenih proizvoda sukladno EU vertikalnim propisima za ovo područje, u nadležnosti je MPŠVG – Uprave za prehrambenu industriju.

Novom Uredbom o ustrojstvu Ministarstva iz 2005. godine unutar navedene Uprave ustrojen je Sektor za kakvoću i sigurnost hrane, kojeg čine Odjel za hranu i Odjel za vinarstvo i alkoholna pića. Na taj način stvorene su pretpostavke za jačanje administrativnih kapaciteta nadležnih za izradu propisa i druge upravne i stručne poslove vezane za označavanje i kakvoću hrane i pića, uključujući i vinarski sektor.

- Hrvatska agencija za hranu nadležna je za obavljanje znanstvenih i stručnih poslova vezanih uz zdravstvenu ispravnost i higijenu hrane i hrane za životinje.

U 2005. završeno je donošenje svih temeljnih i drugih općih akata potrebnih za rad Agencije te uspostava tijela Agencije (Upravno vijeće, Savjetodavno vijeće, Znanstveno vijeće i znanstveni odbori) te organizacijsko ustrojavanje Agencije, osnovan je Odjel analize rizika i zaposleni djelatnici. Agencija je započela s aktivnostima u dijelu procjene rizika, obavještavanja o riziku i upravljanja rizikom sukladno nadležnosti propisanoj Zakonom o hrani.

Veterinarstvo

Sporazumom o preuzimanju poslova koji se odnose na inspekcijski nadzor, Uprava za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva preuzela je iz Državnog inspektorata 3 djelatnika, a sporazumom o premještanju državnog službenika 1 djelatnika.

Na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva raspisan je, i trebao bi do kraja 2005. godine biti realiziran, natječaj za prijem u državnu službu u Upravu za veterinarstvo 1 samostalnog upravnog referenta, 1 višeg stručnog savjetnika za veterinarsku praksu i označavanje, 1 višeg stručnog savjetnika za epizootiologiju, 1 višeg stručnog savjetnika za proizvodnju, registraciju i promet veterinarskih lijekova, 1 stručnog savjetnika za reprodukciju, umjetno osjemenjivanje i farmski uzgoj, 1 stručnog savjetnika za uzgoj, obradu i preradu riba, rakova i školjkaša, 1 stručnog savjetnika za meso peradi kunića i farmski uzgojene divljači, 1 stručnog suradnika za harmonizaciju propisa, 1 višeg državnog inspektora za veterinarsku praksu, 1 višeg županijskog inspektora, te 2 granična veterinarska inspektora, čime će biti stvorene pretpostavke za institucionalno jačanje administrativnih kapaciteta u području veterinarstva.

Također je u sklopu CARDS-a 2001-IBM- projekta završena obuka trenera-multiplikatora, predviđeno je do kraja godine sa započinjanjem osnovne obuke graničnih veterinarskih inspektora, ostvareni su preduvjeti za olakšanje i ubrzanje prometa i poboljšanje međuagencijske suradnje, te je u okviru CARDS-a 2001 "Jačanje kapaciteta granične veterinarske inspekcije" nabavljena oprema za granične veterinarske prijelaze.

Zdravstvena zaštita bilja

Prioriteti u ovom području se odnose na nastavak i osjetno poboljšanje usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice, poboljšanje inspekcijskog nadzora, poboljšanje programa za nadzor u području zaštite bilja te osjetno poboljšanje inspekcijske strukture. Dodatne mjere, pored usklađivanja zakonodavstva, odnose se na uspostavu odgovarajuće jedinstvene službe za područje biljnog zdravstva sa dovoljnim brojem dobro obučениh zaposlenika koji će omogućiti ispravnu provedbu zakonodavstva u ovom području.

S tim u vezi pripremljen je interni nacrt prijedloga sistematiziranih radnih mjesta kao temelj za izradu konačnog prijedloga, na temelju kojeg bi Vlada Republike Hrvatske trebala donijeti novu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG. U Odjelu zaštite bilja planirano je povećanje broja zaposlenika pa je u sklopu projekta „Usklađivanje poljoprivrednog zakonodavstva sa pravnom stečevinom EU“, financiranog od strane Svjetske banke, pripremljena dokumentacija za radna mjesta za tri stručna suradnika za zdravstvenu zaštitu bilja.

Osim toga, u okviru započetog CARDS 2002 projekta „Jačanje sustava fitosanitarne inspekcije“, a s obzirom na okolnosti koje su rezultat kašnjenja projekta, na temelju procjene stvarnih potreba izrađen je program osposobljavanja i usavršavanja za fitosanitarne inspektore i stručno osoblje Zavoda za zaštitu bilja za razdoblje do završetka projekta, te se započelo s njegovom realizacijom. Po preporuci twinning partnera odustalo se od „Train the trainers“ modela pa se obuka održava istodobno za sve fitosanitarne inspektore. Započelo se sa izradom priručnika za fitosanitarne inspektore, kao i sa prevođenjem priručnika EU o biljnom zdravstvu (Vademecum).

Informatička, laboratorijska i uredska oprema, čija nabavka je planirana u okviru CARDS 2001 projekta „Jačanje institucionalne osposobljenosti fitosanitarne inspekcije“ za potrebe fitosanitarne inspekcije na graničnim prijelazima isporučena je u mjesecu ožujku 2005. godine. Iako je nabavljen tek dio planirane opreme, ispunjen je još jedan od osnovnih preduvjeta za početak kvalitetne implementacije usklađenih fitosanitarnih propisa.

U navedenom razdoblju, u okviru druge komponente unutar CARDS 2002 projekta „Jačanje sustava fitosanitarne inspekcije“ koja se odnosi na nabavu dodatne opreme za potrebe fitosanitarne inspekcije, pripremljena je natječajna dokumentacija pa se očekuje da će i preostali dio opreme biti isporučen do kraja godine.

U okviru treće komponente istog projekta koja se odnosi na izradu programa (SW) za prikupljanje, obradu i razmjenu podataka (fitosanitarni pregledi, nalazi štetnih organizama i dr) za potrebe fitosanitarne inspekcije, također se kasnilo sa početkom provedbe. Pripremljen je Opis poslova te se uskoro očekuje pokretanje natječajne procedure i početak izrade programa.

Pojačane su i aktivnosti vezane uz nadzor štetnih organizama, posebice sustavnih istraživanja (systematic survey) određenih štetnih organizama koji su od posebne važnosti za RH i EU. Naime, tijekom 2005. godine, pored karantenski štetnih organizama koji su se nadzirali prethodnih godina na temelju unaprijed pripremljenih godišnjih programa, broj programa nadzora proširen je i na nove štetne organizme.

Sredstva za zaštitu bilja i rezidue

Započeta je provedba twinning projekta CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja i hrane«. Projekt se odvija predviđenom dinamikom, ostvaruje se pomoć pri izradi zakonodavstva iz područja sredstava za zaštitu bilja, nastavlja se osposobljavanje stručnjaka iz Zavoda za zaštitu bilja – ZZB i Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada – IMI.

Završena je izrada tehničke specifikacije za nabavku opreme u sklopu projekta CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja«. Sredstva iz ovog projekta namijenjena su opremanju kemijskog laboratorija ZZB-a i laboratorija Odsjeka za pesticide Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo – HZJZ-a i aktivnostima vezanim uz jačanje administrativnih i institucionalnim sposobnostima.

Određena je lokacija za gradnju nove zgrade ZZB-a, budući da postojeći prostor ne ispunjava minimalne uvjete za opremanje laboratorija potrebnom opremom. U tijeku je pribavljanje lokacijske dozvole.

Pripremljena je dokumentacija za radna mjesta četiri stručna suradnika za potrebe odjela zaštite bilja u sklopu projekta »Usklađivanje poljoprivrednog zakonodavstva sa pravnom stečevinom EU« financiranog od strane Svjetske banke (tri stručna suradnika za područje zdravstvene zaštite bilja i jedan za područje sredstava za zaštitu bilja i rezidue).

4.2.12.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Sigurnost hrane

U ovom području prioriteta se odnose na uspostavu potrebnih administrativnih struktura koje će osigurati sveobuhvatan pristup poboljšanju sigurnosti hrane u cijelome prehrambenom sustavu planirana je kroz realizaciju projekta CARDS 2002 „Jačanje sposobnosti u području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda“ („Capacity building in the area of agriculture, live animals and food products“).

Ovaj projekt sadrži, između ostalog, komponentu harmonizacije legislative te komponentu jačanja administrativnog i institucionalnog kapaciteta za pet područja: biljno zdravstvo i rezidui, zdravlje životinja, veterinarsko javno zdravstvo, sigurnost hrane i kakvoća hrane. Aktivnosti projekta uključuju procjenu postojećeg stanja organizacije nadležnih institucija, procjenu stanja vezano za kontrolu hrane i inspeksijske aktivnosti, identifikaciju „slabih“ točaka i prijedloge za poboljšanje sistema (nove organizacijske strukture, potrebni kadrovi, treninzi za administrativno osoblje i inspektore). Projekt također uključuje i poboljšanje sustava analize rizika u odnosu na sigurnost hrane i treninge za kadrove uključene u procjenu rizika i upravljanje rizicima.

Projekt je započeo u ožujku 2005. godine te će trajati dvije godine. Predviđen je i nastavak ovog projekta kroz CARDS 2004.

Daljnje organizacijsko i institucionalno jačanje Hrvatske agencije za hranu predviđeno je u 2006. godini, a zatim i u 2007. te 2008. godini kroz predviđena sredstva u Državnom proračunu, a i kroz projekt Svjetske banke pod nazivom «Usvajanje poljoprivrednog *acquis*», kao jedna od sastavnica tog projekta. Projekt Svjetske banke uključuje i jačanje fitosanitarne i veterinarske službe te pomoć u akreditaciji laboratorija.

U okviru regionalnog projekta svjetske zdravstvene organizacije za zemlje potpisnice pakta o stabilnosti, Hrvatski zavod za javno zdravstvo bio je nositelj izrade nacrtu strategije osiguranja zdravstvene ispravnosti hrane u republici hrvatskoj. U suradnji s twinning partnerima iz Italije u okviru CARDS 2002. projekta: *Jačanje sposobnosti u području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda*» na temelju navedene strategije izraditi će se nacionalna strategija za sigurnost hrane i akcijski plan s razrađenim odgovornostima i rokovima za transponiranje i implementaciju *acquis communautaire* u ovom području. Ukupni proračun projekta je 1.750.000 €. Završetak projekta i implementacija preporuka talijanskih stručnjaka planirano je za 2006. godinu.

U okviru CARDS 2002 projekta: *jačanje sanitarnih inspekcija*, kojeg je također korisnik uprava za sanitarnu inspekciju ministarstva zdravstva i socijalne skrbi napravljena je analiza stanja i potreba mreže javno-zdravstvenih zavoda, a naročito s obzirom na laboratorije ovlaštene za analizu zdravstvene ispravnosti hrane i predmeta opće uporabe. Iz projekta se očekuje izrada strategije i akcijskog plana za uspostavu učinkovitije i isplativije mreže laboratorija koji za potrebe službene kontrole obavljaju laboratorijske analize hrane. Također je izrađena analiza nedostataka i potreba postojećeg sustava sanitarnog nadzora, te se očekuje izrada smjernica za unapređenje navedenog sustava. Ukupni proračun projekta je 525.000 €, a provodi se u suradnji s finskim twinning partnerima. Završetak projekta i implementacija

preporuka finskih stručnjaka se očekuje tijekom 2006. godine. U okviru istog CARDS projekta do kraja 2005. Predviđena je nabava računalne opreme, mjerne opreme i digitalnih fotoaparata za sanitarnu inspekciju u uredima državne uprave u županijama. Za nabavu navedene opreme osigurano je ukupno 225.000 €.

Iz regionalnog projekta: *Razvoj infrastrukture i jačanje sposobnosti državnih tijela za provedbu nadzora nad zdravstvenom ispravnošću hrane u zemljama jugoistočne europske* financiranog od sida-e predviđena je pomoć ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, upravi za sanitarnu inspekciju u uspostavljanju upisnika objekata koji se nalaze pod sanitarnim nadzorom (obveza prema zakonu o hrani), izobrazba inspektora za provođenje nadzora nad HAACP sustavom, kao i pomoć laboratorijima u pripremi za akreditaciju. Do kraja 2005. Trebao bi se potpisati ugovor sa sida-om za financiranje tih aktivnosti, a tada će se odrediti i proračun za isto.

Veterinarstvo

Kratkoročni prioriteti u području veterinarstva su sljedeći: poboljšanje inspeksijskog nadzora te usklađivanje režima uvoza živih životinja i životinjskih proizvoda sa onim u eu.

Srednjoročni prioriteti su: osuvremenjivanje postrojenja u mesnoj i mljekarskoj industriji, unaprjeđenje programa za praćenje zaraznih bolesti, te nastaviti i bitno poboljšati usklađivanje s acquisom u sektoru obrade otpada životinjskoga podrijetla i poboljšati sustav nadzora u sektoru obrade otpada životinjskoga podrijetla.

Aktivnosti predviđene za 2006 su:

- osposobljavanje veterinarskih inspektora, ovlaštenih veterinarima i stručnog osoblja Hrvatskog veterinarskog instituta putem treninga, radionica i studijskih putovanja u okviru projekta CARDS 2002,
- provedba Akcijskog plana projekta CARDS 2001 – Integrirano upravljanje granicama,
- implementacija harmonizirane nacionalne veterinarske legislative vezane za područje granične veterinarske inspekcije
- nabava ostatka opreme u sklopu projekta CARDS 2004,
- izrada projektno tehnološke dokumentacije za izgradnju 3 granična veterinarska prijelaza u sklopu projekta PHARE 2006,
- pojačane aktivnosti vezane uz nadzor određenih zaraznih bolesti koje su od posebne važnosti za RH i EU
- aktivnosti preseljenja i izgradnje objekta Hrvatskog veterinarskog instituta.

Zdravstvena zaštita bilja

Zakonom o biljnom zdravstvu, koji je stupio na snagu u lipnju 2005. godine, a počinje se primjenjivati od 1. siječnja 2006. godine, uređeno je pitanje nadležnosti u području biljnog zdravstva.

Sukladno odredbama novog Zakona, inspeksijski nadzor i određene stručne poslove provodit će fitosanitarna inspekcija i šumarska inspekcija svaka u sklopu svoje nadležnosti, dok će Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu pored ostalih poslova biti nadležan za

znanstvenu i stručnu pomoć nadležnoj Upravi za biljno zdravstvo. Pored Zavoda za zaštitu bilja, za određene poslove i zadatke koji se odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal nadležan će biti i Šumarski institut, Jastrebarsko.

Primjena novog Zakona znatno će proširiti ovlasti fitosanitarne inspekcije. Pojedini poslovi koji su do sada bili u nadležnosti Zavoda za zaštitu bilja i inspekcije zaštite bilja prijeći će u nadležnost fitosanitarne inspekcije. Tako će ona pored zdravstvene kontrole bilja u međunarodnom prometu biti nadležna i za zdravstvenu kontrolu bilja i u unutarnjem prometu i na mjestu proizvodnje. Radi obavljanja poslova iz djelokruga fitosanitarne inspekcije i poboljšanja provedbene strukture, u ovom razdoblju planirano je osnivanje područnih jedinica fitosanitarne inspekcije. Danom njihovog osnivanja fitosanitarna će inspekcija u cijelosti preuzeti poslove obavljanja zdravstvene kontrole bilja u unutrašnjosti zemlje od inspekcije zaštite bilja. Potpora Zavoda restrukturiranoj fitosanitarnoj inspekciji usredotočit će se na pružanje usluga laboratorijske dijagnostike, pružanje savjeta o strukturi i postupku provođenja programa sustavnih istraživanja, održavanje redovitih i programiranih treninga i dr. Stoga, da bi se omogućio rad u skladu sa standardima koji se očekuju od zemalja članica EU, u narednom razdoblju potrebno je nastaviti s osposobljavanjem fitosanitarnih inspektora i stručnog osoblja Zavoda za zaštitu bilja putem treninga, radionica i studijskih putovanja. U cilju olakšanja i ujednačavanja rada fitosanitarnih inspektora planira se izrada priručnika o radnim postupcima u vidu detaljnih uputstava za rad inspektora.

Posebna pažnja posvetit će se i nadalje izradi programa radi provedbe nacionalnih istraživanja štetnih organizama. U narednom razdoblju planira se povećati broj nadziranih štetnih organizama te poboljšati kvalitetu obavljanja nadzora dodatnom obukom fitosanitarnih inspektora te poboljšanjem stručne osposobljenosti zaposlenika Zavoda za zaštitu bilja kako bi se što prije približilo standardima EU u tom području.

Osim toga, nakon osiguranja adekvatnog poslovnog prostora za potrebe Zavoda za zaštitu bilja neophodno je zadovoljavajuće opremiti njegove specijalističke laboratorije, kao i nadopuniti opremu za potrebe fitosanitarne inspekcije.

U navedenom razdoblju planira se uspostaviti program (SW) za prikupljanje, obradu i razmjenu podataka vezan uz obavljane fitosanitarnih pregleda i evidentiranje nalaza štetnih organizama za potrebe fitosanitarne inspekcije, te uspostaviti i ogledno ispitati informacijski sustav za prikupljanje i razmjenu podataka između fitosanitarnih inspektora, središta u MPŠVG, Zavoda za zaštitu bilja, carine i EU. U vezi s tim planira se izraditi priručnik za korištenje programa, te osposobiti osoblje za korištenje takvog oglednog informacijskog sustava. nakon toga planira se informacijski povezati (umrežiti) sve urede fitosanitarne inspekcije sa sjedištem u MPŠVIG, Zavodom za zaštitu bilja i carinom.

Predložene aktivnosti dijelom će se provesti u okviru twinning CARDS 2002 projekta „Jačanje sustava fitosanitarne inspekcije“ koji je u tijeku, dijelom u okviru CARDS 2003 projekta „Jačanje sposobnosti fitosanitarne inspekcije“.

U planu je daljnje smanjenje broja graničnih prijelaza određenih za obavljanje fitosanitarnog pregleda, te preusmjeravanje fitosanitarnih inspektora s tih graničnih prijelaza na poslove zdravstvene kontrole bilja u unutrašnjosti zemlje. Planira se nastaviti s daljnjim opremanjem u skladu sa zahtjevima EU onih graničnih prijelaza koji će ostati u funkciji nakon ulaska Republike Hrvatske u EU.

Sredstva za zaštitu bilja i rezidue

Započet će se s izradom godišnjih programa post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja i godišnjih programa monitoringa rezidua.

Planira se početak gradnje poslovne zgrade Zavoda za zaštitu bilja, što podrazumijeva pribavljanje građevne dozvole, objavu natječaja, izbor izvođača radova i sam početak gradnje.

Nastavlja se s provedbom projekta CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja i hrane« i CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja«.

Planira se priprema projekta CARDS 2004 »Daljnje jačanje kapaciteta u području zaštite bilja«

4.2.12.3. FINANCIRANJE

Sigurnost hrane

Za institucionalno jačanje Agencije za hranu u državnom proračunu planirana su sredstva za 2006. godinu u iznosu od 3.500.000,00 kuna.

U srednjoročnom razdoblju (2007. – 2008.) za Agenciju su planirana sredstva u proračunu u iznosu od 3.800.000 kn za 2007. godinu i 4.000.000 kn za 2008. godinu.

Projekt CARDS 2002 „Jačanje sposobnosti u području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda“, čija je provedba započela u ožujku 2005. godine i trajat će dvije godine, ima predviđenu financijsku potporu za jačanje administrativnih kapaciteta. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1,750.000 EUR.

U okviru projekta Svjetske banke između ostalog predviđeno je financiranje Hrvatske agencije za hranu tijekom četiri godine (2005. - 2009.). U tijeku su pregovori o ukupnom iznosu zajma, međutim već sada, na temelju sporazuma sklopljenog između Svjetske banke i Vlade Republike Hrvatske, postoji mogućnost korištenja sredstava kroz navedeni projekt iz predujma zajma koji ukupno iznosi 1,85 mln USD.

Veterinarstvo

Financijska sredstva za trening stručnog osoblja u okviru projekta CARDS 2002 osigurana su samim projektom, financijska sredstva vezana uz područje granične veterinarske inspekcije osigurana su u okviru CARDS 2004 i PHARE 2006 programa, sredstva za intenziviranje nadzora određenih zaraznih bolesti koje su od posebne važnosti za RH i EU, kao i sredstva za preseljenje i izgradnju objekta Hrvatskog veterinarskog instituta trebalo bi osigurati u proračunu RH.

Zdravstvena zaštita bilja

Kratkoročni prioriteti (2006)

Za predviđene aktivnosti sadržane u kratkoročnim prioritetima kojih je nositelj fitosanitarna inspekcija, dio financijskih sredstava osiguran je u Državnom proračunu RH, a dio iz sredstava CARDS projekata. Financijska sredstva osigurana u Državnom proračunu RH za potrebe obavljanja poslova fitosanitarne inspekcije odnose na:

- nabavu 10 službenih automobila u iznosu od 700.000 kn;
- 59 mobitela u iznosu od 35 400,00 kn;
- za održavanje računala i umreženje svih ureda fitosanitarne inspekcije sa MPŠVG i Zavodom za zaštitu bilja u iznosu od 150 000,00kn;
- razvoj računalnih programa u iznosu od 100 000,00 kn;
- sitne laboratorijske opreme, priručnih i potrošnih sredstava u iznosu od 154 000,00 kn;
- za službena putovanja radi stručnih osposobljavanja fitosanitarnih inspektora u iznosu od 601 000,00 kn;
- stručna osposobljavanja fitosanitarnih inspektora u iznosu od 250 200,00 kn;
- nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu od 320 000,00 kn;
- obavljanje posebnog nadzora određenih štetnih organizama (sustavna istraživanja) kojeg obavlja fitosanitarna inspekcija u iznosu od 1 000 000,00 kn
- Zavod za zaštitu bilja u iznosu od cca 1 750 000,00 kn.

U cilju jačanja ljudskih potencijala u MPŠVG potrebnih za rad u Odjelu zaštite bilja na usklađivanju hrvatskih propisa iz područja biljnog zdravstva s pravnom stečevinom EU planirano je zaposliti 3 stručna suradnika u okviru projekta Svjetske banke „Usklađivanje poljoprivrednog zakonodavstva sa pravnom stečevinom EU“.

Financijska sredstva za stručno osposobljavanje fitosanitarnih inspektora i stručnog osoblja Zavoda za zaštitu bilja kroz treninge, radionice i studijska putovanja, kao i financijska sredstva za izradu programa za potrebe fitosanitarne inspekcije, te uspostavu oglednog informacijskog sustava i dopunu opreme za potrebe fitosanitarne inspekcije, osigurana su u okviru predloženih CARDS 2002 i 2003 projekata.

Srednjoročni prioriteti

Za planirane aktivnosti u srednjoročnom razdoblju u proračunu RH planirana su financijska sredstva za potrebe fitosanitarne inspekcije koja se odnose na:

- nabavu 5 službenih automobila u iznosu od 550 000,00 kn u 2007. i 2008. god.;
- za održavanje računala u iznosu od 150 000,00 kn u 2007. god., i 40 000,00 kn u 2008. god.;
- razvoj računalnih programa u iznosu od 150 000,00kn u 2007. god. i 100 000, 00 kn u 2008. god.;
- sitne laboratorijske opreme, priručnih i potrošnih sredstava u iznosu od 25 000,00 kn u 2007. god. i 20 000,00 kn u 2008. god.;

- službena putovanja radi stručnih osposobljavanja fitosanitarnih inspektora u iznosu od 513 000,00 kn u 2007. god. i 370 000,00 kn u 2008. god.;
- za stručna osposobljavanja fitosanitarnih inspektora u iznosu od 250 200,00 kn u 2007. god. i 205 100,00 kn u 2008.g.;
- nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu od 51 500,00 kn za 2007. i 2008.g.;
- obavljanje posebnog nadzora određenih štetnih organizama (sustavna istraživanja) kojeg obavlja fitosanitarna inspekcija u iznosu od 1 500 000,00 kn i Zavod za zaštitu bilja u iznosu od cca 5 000 000,00 kn, u 2007. god. i za obavljanje posebnog nadzora određenih štetnih organizama (sustavna istraživanja) kojeg obavlja fitosanitarna inspekcija u iznosu od i 2 000 000,00 kn i Zavod za zaštitu bilja u iznosu od 7 000 000,00 kn u 2008. god.

Financijska sredstva za nabavu nedostajuće opreme za potrebe fitosanitarne inspekcije kao i za obuku fitosanitarnih inspektora i stručnog osoblja Zavoda za zaštitu bilja u srednjoročnom razdoblju osigurat će se u okviru projekta CARDS 2003 odnosno novih EU projekata.

Opremanje specijalističkih laboratorija Zavoda, izgradnja/dogradnja i opremanje graničnih prijelaza na vanjskim granicama EU za potrebe fitosanitarne inspekcije planiraju se osigurati u okviru novih projekata.

Uspostava cjelovitog informacijskog sustava za područje zdravstvene zaštite bilja (administracija/inspekcija/laboratorij) planira se provesti u okviru projekta Svjetske banke i u okviru novih EU projekata.

Sredstva za zaštitu bilja i rezidue

U 2006. godini planira se započeti s izgradnjom poslovne zgrade Zavoda za zaštitu bilja. Najveći dio sredstava za izgradnju poslovne zgrade ZZB-a planiran je u okviru dobivenog kredita Svjetske banke u iznosu od cca 8.000.000,00 kuna.

Za eventualne nepredviđene troškove vezane za izgradnju poslovne zgrade ZZB-a u 2006. godini planirana su financijska sredstva u proračunu RH, pozicija i šifra K568114 Izgradnja poslovne zgrade Zavoda za zaštitu bilja.

Nastavlja se s provedbom treninga stručnjaka i aktivnosti jačanja administrativnih sposobnosti: u okviru realizacije projekta CARDS 2002 »Jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda« provodi se obuka - trening stručnjaka Zavoda za zaštitu bilja i Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u uključenih u poslove ocjenjivanja dokumentacije sredstava za zaštitu bilja (SZB). Navedeni stručnjaci imaju obvezu stečeno znanje prenijeti na druge stručnjake u matičnim institucijama (tzv. «train the trainers» program).

Nabava laboratorijske opreme - projektom CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja« osigurana su sredstva za opremanje dva laboratorija; kemijskog laboratorija Zavoda za zaštitu bilja i laboratorija za rezidue Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Završena je izrada tehničke specifikacije opreme i poslana je delegaciji Europske komisije na daljnju proceduru.

U 2006. predviđen je primitak 4 stručna suradnika, jedan za područje sredstava za zaštitu bilja i rezidue, a ostala 3 za područje zdravstvene zaštite bilja. Sredstva su osigurana kreditom svjetske banke i to za maksimalno četverogodišnje razdoblje.

U srednjoročnom razdoblju planira se završiti s popunjavanjem potrebnog broja zaposlenika i njihovim osposobljavanjem (treningom) iz EU projekata. Planira se završiti s treningom stručno-tehničkog osoblja ZZB-a i IMI-a, te uspostava informatičkog sustava na području sredstava za zaštitu bilja.

4.2.12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor

Sigurnost hrane

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvjешće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3.12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor		- dodatno jačati administrativne kapacitete stvaranjem sustava upravljanja i preusmjeravanjem sadašnjih sredstava na područja kao što je strateško planiranje
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti – sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor 3.2. Srednjoročni prioriteti - sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	- jačati administrativne strukture i poboljšati njihovu međusobnu koordinaciju radi unaprjeđenja sigurnosti hrane u cijelom prehrambenom lancu	- jačati potrebne strukture nadležne za provedbu usklađivanja zakonodavstva na području prehrambenih proizvoda
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.3. Četiri slobode 3.3.1. Sloboda kretanja roba	Usklađivanje zakonodavstva na području prehrambenih proizvoda i sigurnosti hrane.	Nastaviti s usklađivanjem zakonodavstva RH s EU zakonodavstvom iz područja hrane.

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
<p>Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG unutar Uprave za prehrambenu industriju formiran je Sektor za kakvoću i sigurnost hrane s Odjelom za hranu i Odjelom za vinarstvo i alkoholna pića.</p> <p>Procjena stanja administrativnih kapaciteta uključenih u sustav sigurnosti hrane u RH napravljena je kroz projekt CARDS 2002 - „Jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda“, kroz FVO misiju DG SANCO (EK), i dr.</p> <p>Donesen okvir za izradu Nacionalne strategije sigurnosti hrane u RH.</p> <p>Stvorene su pretpostavke za institucionalno jačanje administrativnih kapaciteta zaduženih za poslove izrade propisa i druge upravne i stručne poslove vezane uz kakvoću i označavanje hrane i pića, uključujući i vinarski sektor te unapređivanje i jačanje administrativnih kapaciteta nadležnih za sigurnost hrane.</p>	4.2.7.3. Sigurnost hrane	MPŠVG i MZSS i HAH i dr. relevantne institucije
<p>Poboljšanje sustava analize rizika, procjena trenutnog stanja kroz CARDS 2002 - „Jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda“ i dr.</p> <p>Stvorene pretpostavke za pripremu Akcijskog plana za poboljšanje sustava analize rizika.</p>	4.2.7.3. Sigurnost hrane	MPŠVG MZSS i HAH
<p>Hrvatska agencija za hranu sa sjedištem u Osijeku: završeno je sa donošenjem svih temeljnih i drugih općih akata potrebnih za rad Agencije te uspostavom tijela Agencije: Upravno vijeće, Savjetodavno vijeće, Znanstveno vijeće i znanstveni odbori te organizacijsko ustrojavanje Agencije, osnovan Odjel za analizu rizika, zaposleni djelatnici, započelo se s radom, ostvareno povezivanje s institucijama u Republici Hrvatskoj te međunarodnim institucijama nadležnim za sigurnost hrane i hrane za životinje, laboratorijima i dr. (ostvareni kontakti i izrađene karte); uspostavljen sustav brzog uzbunjivanja koji funkcionira na način da prati izvješća RASFF i objavljuje ih na službenoj internet stranici HAH-a na hrvatskom jeziku te dr.</p> <p>Stvorene su pretpostavke za uspostavu administrativne strukture koja će osigurati sveobuhvatni pristup poboljšanju sigurnosti hrane u cijelome prehrambenom sustavu.</p>	4.2.7.3. Sigurnost hrane	MPŠVG

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
						-

<p>Nastaviti s jačanjem administrativnog i institucionalnog kapaciteta za područje sigurnosti i kakvoće hrane putem treninga, radionica i studijskih putovanja.</p> <p>Unapređivanje organizacije nadležnih institucija (Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi) i inspekcijske aktivnosti. poboljšanje sustava (organizacija, kadrovi, treninzi za administrativno osoblje i inspektore).</p>	<p>Trening administrativnog osoblja i inspektora u okviru projekta CARDS 2002 (radionice, studijska putovanja)</p>		<p>Tijekom 2006.godine prema planu CARDS 2002 projekta „Jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda“</p>	<p>Ljudski resursi su predviđeni u potrebnom broju djelatnika u MPŠVG, kroz rad na projektu ustanovit će se potreba za eventualno potrebnim dodatnim brojem djelatnika te opremom.</p>	<p>MPŠVG odgovorna osoba za provedbu projekta: m. Božić, pomoćnik ministra</p>	<p>CARDS 2002 «jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda</p>
--	--	--	--	--	--	--

Nastaviti s aktivnostima vezanim za organizaciju sustava analize rizika.	Priprema Akcijskog plana za organizaciju sustava analize rizika, treninzi za administrativno osoblje zaduženo za sigurnost hrane, studijsko putovanje.		Tijekom 2006.godine prema planu CARDS 2002 projekta „jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda“	Ustanovit će se kroz rad na projektu, Djelatnici u Agenciji za hranu, MPŠVG, MZSS	MPŠVG	
Nastaviti s aktivnostima vezanim uz organizacijsko jačanje Hrvatske agencije za hranu.	Nastavak povezivanja Agencije s drugim tijelima i ustanovama koje djeluju na području zdravstvene ispravnosti hrane i hrane za životinje. Nastavak jačanja centralnog informacijskog sustava potrebnog za ustrojavanje sustava brzog uzbunjivanja u svezi s opasnostima u hrani i hrani za životinje. Unapređivanje aktivnosti procjene rizika i obavještanja o rizicima.			Pronalaženje adekvatnog prostora za djelovanje Agencije.	Hrvatska agencija za hranu – doc. Dr. Sc. Boris Antunović, ravnatelj MPŠVG – prof. Dr. Sc. Dragan Kovačević, državni tajnik	Sredstva osigurana u proračunu RH

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007. - 2008.	Nastaviti s daljnjim osposobljavanjem administrativnog osoblja i inspektora u MPŠVG (i MZSS koje je uključeno u projekt) putem treninga, radionica i studijskih putovanja u okviru CARDS projekta 2002 i 2004.
2007. - 2008.	Daljnje poboljšanje sustava analize rizika, treninzi za administrativno osoblje zaduženo za sigurnost hrane u nadležnim ministarstvima i Agenciji za hranu.
2007. - 2008.	Nastaviti s institucionalnim jačanjem Hrvatske agencije za hranu.

Veterinarstvo

1. Strateški dokumenti - poveznic:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
------------------------	--------------	--------------------------	--------------------	---------------------

1.	Izvyješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3.12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor		<ul style="list-style-type: none"> - Veterinarska služba treba jačati kako bi se osposobila za usklađivanje zakonodavstva - potrebno je izraditi strategiju zbrinjavanja životinjskog otpada i osigurati kafilerijske kapacitete u skladu s eu - sustav identifikacije goveda čija je izrada započela treba unaprijediti i proširiti na ostale životinje kako bi u potpunosti bio u skladu s <i>acquisem</i> - potrebno je izgraditi i opremiti stanice granične veterinarske inspekcije - potrebno je provesti politiku kontrole svinjske kuge koja je uvedena 2005. - velik broj objekata za proizvodnju hrane treba unaprijediti u skladu sa zahtjevima EU - potrebna je sveobuhvatna strategija s rokovima provedbe, investicije i fokusiranje na problematična područja - potrebno je poboljšati laboratorije
2.	Pristupno partnerstvo	<p>3.1. Kratkoročni prioriteti – sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor</p> <p>3.2. Srednjoročni prioriteti - sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - unaprijediti inspeksijske poslove, modernizirati objekte za proizvodnju hrane radi ispunjavanja higijenskih zahtjeva EU - razviti sveobuhvatnu strategiju na području veterinarske politike - jačati potrebne administrativne strukture i poboljšati njihovu međusobnu koordinaciju 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebno je značajno unaprijediti rad na uspostavi sustava identifikacije životinja, zbrinjavanju životinjskog otpada, modernizaciji objekata za proizvodnju hrane, programima za kontrolu bolesti životinja te značajno unaprijediti inspeksijske strukture

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.4. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	RH je uložila napore da veterinarski sektor uskladi s normama EU, ali još uvijek postoje neusklađeni dijelovi	Jačanje veterinarske inspekcije
----	--	---	---	---------------------------------

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (Broj poglavlja)	Nositelj
Sporazumom o preuzimanju poslova koji se odnose na inspeksijski nadzor Uprava za veterinarstvo preuzela je iz Državnog inspektorata 3 djelatnika, a Sporazumom o premještanju državnog službenika 1 djelatnika. Na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva raspisan je natječaj za prijem u državnu službu 1 samostalnog upravnog referenta, 3 viša stručna savjetnika, 3 stručna savjetnika, 1 stručnog suradnika, 1 višeg državnog inspektora, 1 višeg županijskog inspektora, te 2 granična veterinarska inspektora, čime će biti stvorene pretpostavke za institucionalno jačanje administrativnih kapaciteta u području veterinarstva.	4.2.7.5. Veterinarstvo	MPŠVG
U okviru CARDS 2001 IBM projekta završena obuka trenera-multiplikatora, predviđeno do kraja godine sa započinjanjem osnovne obuke graničnih veterinarskih inspektora, ostvareni preduvjeti za olakšanje i ubrzanje prometa i poboljšanje međuagencijske suradnje, nabavljena oprema za granične veterinarske prijelaze u okviru CARDS-a 2001 "jačanje kapaciteta granične veterinarske inspekcije"	4.2.7.5. Veterinarstvo	MPŠVG

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - dodatak B
		Upućivanje u proceduru vRH	Provedba mjere			
Reorganizacija veterinarske službe i inspekcije	Reorganizacija Uprave za veterinarstvo - potrebno je osnovati novi Odjel za financiranje, pravne poslove, harmonizaciju propisa i informatiku, te odsjeke unutar novog i postojećih odjela		2006. godina	-	Dr.sc.Mate Brstilo	

Poboljšanje inspeksijski nadzor	Trening stručnog osoblja u okviru projekta CARDS 2002 – županijski i gradski veterinarski inspektori i ovlaštene veterinari		Tijekom 2006. godine prema planu CARDS 2002 projekta «Jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, životinja i prehrambenih proizvoda»	Ljudski resursi za provedbu treninga su ranije predviđeni u potrebnom broju u MPŠVG	MPŠVG Odgovorna osoba za provedbu projekta: m. Božić, pomoćnik ministra	CARDS 2002 „Jačanje sposobnosti na području poljoprivrede, živih životinja i prehrambenih proizvoda“
Usklađivanje procedura i uvjeta rada u inspeksijskom nadzoru u međunarodnom prometu	Provedba akcijskog plana projekta CARDS 2001-IBM Implementacija harmonizirane nacionalne veterinarske legislative vezane za područje granične veterinarske inspekcije u svakodnevni rad iste i nabava ostatka opreme predviđene CARDS-om 2001-CARDS 2004 Izrada projektno tehnološke dokumentacije za izgradnju 3 granična veterinarska prijelaza –PHARE 2006		Tijekom 2006. godine	1 dugoročni konzultant; Ostali ljudski resursi za provedbu su ranije predviđeni u potrebnom broju u MPŠVG	MPŠVG	CARDS 2001-IBM CARDS 2004 PHARE 2006
Intenziviranje nadzora određenih zaraznih bolesti koje su od posebne važnosti za RH i EU			Tijekom 2006. godine provedba planiranih aktivnosti	Ljudski resursi za provedbu su predviđeni u potrebnom broju u MPŠVG i Hrvatskom veterinarskom institutu	MPŠVG	Treba osigurati sredstva u proračunu RH
Izgradnja objekta i preseljenje Hrvatskog veterinarskog instituta			Tijekom 2006. godine pripremiti potrebnu dokumentaciju i započeti aktivnosti implementacije			Treba osigurati sredstva u proračunu RH U planu izrada projektne dokumentacije u okviru projekta Svjetske banke

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007.	Nastaviti s daljnjim osposobljavanjem veterinarskih inspektora i stručnog osoblja Hrvatskog veterinarskog instituta putem treninga, radionica i studijskih putovanja u okviru CARDS projekta 2002 i 2003 i novih PHARE projekata
2007.- 2008.	Izgradnja objekta i preseljenje Hrvatskog veterinarskog instituta

Biljno zdravstvo - Zdravstvena zaštita bilja

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3.12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor		Unaprijediti laboratorijsku infrastrukturu zavoda za zaštitu bilja - potrebno je jačati administrativne kapacitete fitosanitarne službe, uspostaviti informatičku vezu između zavoda za zaštitu bilja, fitosanitarne granične inspekcije i središnje administracije u zagrebu

2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti – sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor 3.2. Srednjoročni prioriteti - sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	- Nastaviti s usklađivanjem administrativnih struktura - stvoriti sveobuhvatnu strategiju na području fitosanitarne politike i jačati administrativne strukture	Značajno unaprijediti inspeksijske strukture
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.4. Poljoprivreda, ribarstvo, šumarstvo 3.4.1. Poljoprivreda	RH je uložila napore da fitosanitarni sektor uskladi s normama EU, ali još uvijek postoje neusklađeni dijelovi.	Izgradnja institucija i jačanje inspekcija na području fitosanitarnih usluga

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Pripremljen interni prijedlog sistematizacije radnih mjesta za ustroj nadležne uprave za biljno zdravstvo.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG
izrađen prijedlog programa po prioritetima stručnog osposobljavanja za fitosanitarne inspektore i stručno osoblje zavoda za zaštitu bilja za razdoblje trajanja projekta CARDS 2002.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	
Početak stručnog osposobljavanja fitosanitarnih inspektora putem treninga i radionica u okviru projekta CARDS 2002.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG
Organizirano studijsko putovanje fitosanitarnih inspektora radi upoznavanja s organizacijskom strukturom njemačke fitosanitarne službe (praktična provedba fitosanitarne kontrole) i uvida u način komunikacije subjekata uključenih u poslove fitosanitarne inspekcije i uporabe informatičke i telekomunikacijske tehnologije na tom području (pomoć informatizaciji hrvatske fitosanitarne inspeksijske službe).	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	
Povećanje broja nadziranih štetnih organizama i intenziviranje nadzora (systematic survey).	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG
Započeta izrada priručnika za fitosanitarne inspektore.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG
Isporučen dio informatičke, laboratorijske i uredske opreme (CARDS 2001) za potrebe fitosanitarne inspekcije.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG
Pripremljena natječajna dokumentacija za nabavu dodatne opreme za potrebe fitosanitarne inspekcije u okviru projekta CARDS 2002.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG
Izrađen opis poslova za izradu programa (SW) za prikupljanje, obradu i razmjenu podataka (fitosanitarni pregledi, nalazi štetnih organizama i sl.) za potrebe fitosanitarne inspekcije radi pokretanja natječajne procedure.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG

U okviru CARDS 2001 – Integrirano upravljanje granicom – Međuagencijska suradnja – završena obuka trenera multiplikatora, ostvareni preduvjeti za olakšanje i ubrzanje prometa i poboljšanje međuagencijske suradnje.	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.1. Zdravstvena zaštita bilja	MPŠVG
---	--	-------

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - dodatak B
		upućivanje u proceduru VRH	provedba mjere			
Proširenje ovlasti fitosanitarne inspekcije i na zdravstvenu kontrolu bilja u unutrašnjosti zemlje.	ustroj područnih jedinica fitosanitarne inspekcije	1/06	2/06	korištenje postojećih ljudskih resursa. rješavanje adekvatnog poslovnog prostora	MPŠVG Stjepan Mikočič, pomoćnik ministra Dubravka.Kunac@mp s.hr	Državni proračun RH
Poboljšanje stručne sposobnosti fitosanitarnih inspektora i zaposlenika zavoda poboljšan inspeksijski nadzor.	nastavak stručnog osposobljavanja fitosanitarnih inspektora i stručnog osoblja zavoda za zaštitu bilja (radionice, treninzi, studijska putovanja)		tijekom 2006. godine u okviru projekata CARDS 2002 i 2003. godine	postojeći ljudski resursi (fitosanitarni inspektori, osoblje Zavoda za zb) dopuna opreme za potrebe fitosanitarne inspekcije – CARDS 2002 (investment komponenta)	MPŠVG prof.dr.sc. Dragan Kovačević, državni tajnik	dijelom u projektima CARDS 2002 i 2003 a dijelom u proračunu RH
olakšan i ujednačen rad fitosanitarnih inspektora.	nastavak izrade priručnika za fitosanitarne inspektore		tijekom 2006. godine u okviru projekata CARDS 2002 i 2003. godine	radna grupa formirana od postojećih fitosanitarnih inspektora	MPŠVG prof.dr.sc. Dragan Kovačević, državni tajnik	dijelom u projektima CARDS 2002 i 2003 a dijelom u državnom proračunu RH za 2006.g.

bolja kontrola obavljenih fitosanitarnih pregleda; lakše ulaženje u trag vlasniku bilja u slučaju pojave štetnog organizma;	izrada, uspostava i ogledno ispitivanje programa (sw) za potrebe fitosanitarne inspekcije za prikupljanje, obradu i razmjenu podataka vezanu uz obavljanje fitosanitarnih pregleda i evidentiranje nalaza štetnih organizama		tijekom 2006. godine u okviru projekata CARDS 2002. godine	-	MPŠVG prof.dr.sc. Dragan Kovačević, državni tajnik	CARDS 2002 projekt
Olakšano korištenje programa.	izrada priručnika za korištenje SW		tijekom 2006. godine u okviru projekata CARDS 2002. godine	-	MPŠVG prof.dr.sc. Dragan Kovačević, državni tajnik	CARDS 2002 projekt
Brža razmjena podataka i informacija, omogućeno međupovezivanje (umreženje) relevantnih subjekata.	uspostava pilot informacijskog sustava za prikupljanje i razmjenu podataka između fitosanitarnih inspektora, središta u MPŠVG, Zavoda za zaštitu bilja, Carine i EU, i ogledno ispitivanje.		tijekom 2006. godine u okviru projekata CARDS 2002. godine	-	MPŠVG prof.dr.sc. Dragan Kovačević, državni tajnik	CARDS 2002 projekt
Brža razmjena podataka i informacija, omogućeno međupovezivanje (umreženje) relevantnih subjekata.	međusobno povezivanje (umreženje) svih ureda fitosanitarne inspekcije sa sjedištem u MPŠVG, Zavodom za zb i Carinom		tijekom 2006. i 2007. godine		MPŠVG Stjepan Mikolčić, Pomoćnik ministra Dubravka.Kunac@mp s.hr	Državni proračun RH za 2006. g.
Olakšano korištenje programa i oglednog informacijskog sustava.	osposobljavanje dijela korisnika za primjenu programa i oglednog informacijskog sustava		tijekom 2006. godine u okviru projekata CARDS 2002. godine	-	MPŠIVG prof.dr.sc. Dragan Kovačević, državni tajnik	CARDS 2002 projekt

Olakšano korištenje programa i oglednog informacijskog sustava.	osposobljavanje svih korisnika za primjenu programa i oglednog informacijskog sustava		tijekom 2006. godine	-	MPŠVG Stjepan Micolčić, Pomoćnik ministra Dubravka.Kunac@mp s.hr	Državni proračun RH za 2006. g.
Učinkovito korištenje računala; preduvjet za korištenje programa.	informatičko osposobljavanje fitosanitarnih inspektora		I–II/06	postojeći ljudski resursi	MPŠVG Stjepan Micolčić, pomoćnik ministra Dubravka.Kunac@mp s.hr	Državni proračun RH za 2006. g.
Utvrđen status nadziranih štetnih organizama u RH.	povećanje broja nadziranih štetnih organizama i podizanje razine kvalitete nadzora nad određenim štetnim organizmima koje su od posebne važnosti za RH i EU		tijekom 2006.g.	postojeći ljudski resursi	MPŠVG Stjepan Micolčić, pomoćnik ministra Dubravka.Kunac@mp s.hr	Državni proračun RH za 2006. g.

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007.	daljnje osposobljavanje fitosanitarnih inspektora i stručnog osoblja Zavoda za zaštitu bilja putem treninga, radionica i studijskih putovanja u okviru EU projekata; dopuna opreme za potrebe fitosanitarne inspekcije; informiranje javnosti o potrebi uspostave Upisnika; uspostava Upisnika posjednika određenog bilja; Informiranje javnosti o potrebi uvođenja sustava biljnih putovnica; opremanje specijalističkih laboratorija Zavoda za zaštitu bilja
2008.	uspostava biljnih putovnica; uspostava cjelovitog informacijskog sustava za područje biljnog zdravlja; dovršenje opremanja specijalističkih laboratorija Zavoda za zaštitu bilja; daljnje osposobljavanje fitosanitarnih inspektora putem treninga i radionica; obnavljanje stečenog znanja fitosanitarnih inspektora

Biljno zdravlje - Sredstva za zaštitu bilja i rezidue

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3.12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor		- potrebno je značajno unaprijediti laboratorijsku infrastrukturu Zavoda za zaštitu bilja - potrebno je ojačati administrativne kapacitete fitosanitarne službe, uspostaviti informatičku vezu između zavoda za zaštitu bilja, fitosanitarne granične inspekcije i središnje administracije u Zagrebu
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti – sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor 3.2. Srednjoročni prioriteti - sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	- nastaviti s usklađivanjem administrativnih struktura - stvoriti sveobuhvatnu strategiju na području fitosanitarne politike i jačati administrativne strukture	- značajno unaprijediti inspekcijske strukture
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.4. Poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo 3.4.1. Poljoprivreda	RH je uložila napore da fitosanitarni sektor uskladi s normama EU, ali još uvijek postoje neusklađeni dijelovi	Izgradnja institucija i jačanje inspekcija na području fitosanitarnih usluga

2. Rezultati ostvareni u 2005. Godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Pripremljen interni prijedlog sistematizacije radnih mjesta za ustroj nadležne uprave za biljno zdravlje	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.2. Sredstva za zaštitu bilja i rezidue	MPŠVG
Započeta je provedba twinning projekta CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja i hrane«	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.2. Sredstva za zaštitu bilja i rezidue	MPŠVG
Završena je izrada tehničke specifikacije za nabavku opreme u sklopu projekta CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja«	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.2. Sredstva za zaštitu bilja i rezidue	MPŠVG

Dobiven je kredit Svjetske banke za izgradnju poslovne zgrade Zavoda za zaštitu bilja, određena je lokacija, a u tijeku je pribavljanje lokacijske dozvole	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.2. Sredstva za zaštitu bilja i rezidue	MPŠVG
Pripremljena je dokumentacija za radna mjesta četiri stručna suradnika za potrebe Odjela zaštite bilja u sklopu projekta »Usklađivanje poljoprivrednog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU«	4.2.7.6. Zaštita bilja 4.2.7.6.2. Sredstva za zaštitu bilja i rezidue	MPŠVG

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - dodatakB
		Upućivanje u proceduru vRH	Provedba mjere			
Početak gradnje poslovne zgrade Zavoda za zaštitu bilja	Ishođenje preostale dokumentacije potrebne za početak gradnje, i započeti sa gradnjom	-	-	-	MPŠVG Stjepan mikočič pomoćnik ministra Vljubetic@mps.hr	Gradnja se financira kreditom Svjetske banke. Za eventualne nepredvidive troškove predviđena su sredstva pozicija i šifra K568114.

Završena prva faza osposobljavanja (treninga) stručnog osoblja ZZB-a i IMI-a, napravljena reorganizacija i sistematizacija radnih mjesta prema novim zadaćama ZZB-a s ciljem daljnjeg jačanja institucionalne sposobnosti	Institucionalno i administrativno jačanje te nastavak započetih treninga u okviru projekta CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja i hrane«	-	Do kraja 2006. godine	-	MPŠVG Dragan Kovačević državni tajnik	Osigurana u projektu CARDS 2002 »Izgradnja strukture u području poljoprivrede, živih životinja i hrane«
Isporuka laboratorijske opreme Zavodu za zaštitu bilja i Zavodu za javno zdravstvo	Priprema tendera, prikupljanje ponuda, odabir tvrtki, isporuka laboratorijske opreme Zavodu za zaštitu bilja i Zavodu za javno zdravstvo u okviru projekta CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja«	-	Do kraja 2006. godine	-	MPŠIVG Dragan kovačević državni tajnik	Osigurana u projektu CARDS 2003 »Jačanje sposobnosti na području zaštite bilja«
Povećanje ljudskih potencijala	Primitak novih zaposlenika u službu	-	I kvartal 2006. godine	-	MPŠIVG Stjepan mikočić pomoćnik ministra Vljubetic@mps.hr	Sredstva su osigurana iz kredita Svjetske banke na maksimalno četverogodišnje razdoblje
Priprema projekta CARDS 2004 »Daljnje jačanja kapaciteta u području zaštite bilja«	Priprema projekta - izrada plana za daljnji trening stručnog osoblja i pripremu radnih procedura registracije sredstava za zaštitu bilja, godišnjih programa post-registracijskog praćenja i monitoringa rezidua	-	IV kvartal 2006.	-	MPŠIVG Dragan kovačević državni tajnik	Osigurana u projektu CARDS 2004 »Daljnje jačanja kapaciteta u području zaštite bilja«

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007.	Nastaviti s poslovima dovršetka izgradnje poslovne zgrade Zavoda za zaštitu bilja i nastavak opremanja njegovih specijalističkih laboratorija i laboratorija za rezidue HZJZ. Treba započeti s uvođenjem informacijskog sustava za potrebe sredstava za zaštitu bilja. Nastavak treninga stručno-tehničkog i administrativnog osoblja.
2008.	Završiti radne procedure registracije sredstava za zaštitu bilja. Dovořiti obuku i trening svog osoblja uključenog u prilagodbu (administrativnog, stručno-tehničkog osoblja i inspekcije). Uspostava cjelovitog informacijskog sustava za područje biljnog zdravlja. Započeti s aktivnostima akreditacije specijalističkih laboratorija u ZZB i HZJZ.

4.2.13. RIBARSTVO

4.2.13.1. OPIS STANJA

Uprava ribarstva obuhvaća 4 odjela – Odjel morskog ribarstva, Odjel slatkovodnog ribarstva, Odjel ribarstvene politike i međunarodnih projekata te Odjel ribarske inspekcije. Osim centralnog ureda u Zagrebu, Uprava ribarstva ima 7 područnih ureda u primorskim županijama. Zaposleno je ukupno 39 djelatnika, a novom su Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva predviđena radna mjesta za još 17 djelatnika. Osim toga, ovom je Uredbom utemeljen novi Odsjek za biostatistiku i ekonomiku u ribarstvu u sklopu Odjela morskog ribarstva, čime se osnažio sustav prikupljanja statističkih podataka bitan za održivo upravljanje ribolovom, kao jedan od zahtjeva EU. Uprava ribarstva sudjeluje i u provođenju nadzora i kontrole na moru u sklopu Vladine koordinacije za nadzor na moru.

Kratkoročni prioriteti uključuju započinjanje uspostave odgovarajućih administrativnih i inspeksijskih tijela u ribarstvu. Tijekom 2005. provedeno je dodatno ustrojavanje ribarske inspekcije preuzimanjem inspeksijskih službi iz Državnog inspektorata. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama zakona o morskog ribarstvu (NN 48/05) stvoren je pravni okvir za ustroj i rad inspekcije u ribarstvu. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, koja je donesena u 2005. godini, predviđeno je dodatno osnaživanje ribarske inspekcije. Napominjemo da je u dosadašnjim kontaktima s EU upravo segment kontrole i nadzora, uključivo i inspekcije, predstavljao jednu od najznačajnijih «vrućih točaka».

Srednjoročni prioriteti uključuju nastavak uspostave administrativnih struktura i inspeksijske službe te osiguranja opreme za učinkovitu provedbu politike na području ribarstva, uključujući upravljanje sredstvima, inspekciju i kontrolu djelatnosti, tržišnu politiku, strukturne programe, registar ribarskih brodova i plan upravljanja kapacitetom flote u skladu s raspoloživim ribljim fondom. Osim djelatnika Državnog inspektorata koji prelaze u djelokrug rada Uprave ribarstva, predviđa se dodatno osnažiti segment inspekcije, nadzora i ribarske statistike, a u skladu s potrebama i zahtjevima koje postavlja EU. Ekipiranje i tehničko opremanje inspekcije zahtijevat će dodatna sredstva.

4.2.13.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Od stručnih službi u ribarstvu Uprava ribarstva MPŠVG oslanja se na tijesnu suradnju s Institutom za oceanografiju i ribarstvo, koji za potrebe održivog gospodarenja izrađuje stručne i znanstvene podloge i provodi programe monitoringa. U provedbi mjera harmonizacije potrebno je dodatno ojačati segment savjetodavnih i stručnih službi te segment strukovnih udruga u ribarstvu koje bi preuzele dio poslova iz djelokruga ministarstva.

Za uspješno provođenje mjera i harmonizaciju zakonodavstva u segmentu ribarstva potrebna je i dodatna obuka djelatnika. Tijekom 2006. predviđen je nastavak obuke djelatnika kroz

program CARDS (nastavak programa CARDS 2002), te kroz program PHARE. U oba slučaja financiranje stručne obuke djelatnika je planirano kroz donirana sredstva ili programe.

4.2.13.3. FINANCIRANJE

Za puno provođenje nadzora i kontrole potrebno ustrojiti i opremiti ribarsku inspekciju, što je jedna od aktivnosti u procesu ustroja uprave i preuzimanja obveza iz članstva u EU. Sredstva za ustroj inspekcije potrebno je osigurati dijelom iz proračuna RH, a dio se kani realizirati kroz projekt PHARE. Ukupna vrijednost PHARE programa uključuje 5.768.000 EUR (43.260.000,00 kuna, tečaj 1 EUR=7,5 kn). Za provedbu programa potrebno je osigurati sredstva u proračunu RH u iznosu od 25 % traženih ukupnih sredstava projekta (1.313.750 EUR, odnosno 9.853.125,00 kuna). Uz osiguranje ovih sredstava u 2006. i 2007. godini i odobravanje ovog programa od strane komisije, omogućila bi se uspostava sustava nadzora i kontrole u ribarstvu kompatibilna onoj u EU.

4.2.13. Ribarstvo

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 3.13. Ribarstvo		<p>Potrebno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprijediti statistički sustav i sustav prikupljanja podatka - registrirati aktivnosti malih ribara te sustav potpore za male ribare uskladiti s <i>acquisem</i> - poboljšati sveukupni marketinški sustav za ribu i riblje proizvode - uskladiti sustav potpora u ribarskom sektoru s <i>acquisem</i> - završiti uspostavu informatiziranog registra ribarskih brodova - pojačati inspekcijski sustav u smislu broja djelatnika i opreme
2.	Pristupno partnerstvo	<p>3.1. Kratkoročni prioriteti - ribarstvo</p> <p>3.2. Srednjoročni prioriteti - ribarstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jačanje administrativnih i inspekcijskih struktura za ribarstvenu politiku - započeti uspostavu informatiziranog registra ribarskih brodova 	<p>Nastaviti uspostavu odgovarajućih administrativnih tijela i opreme za osiguravanje učinkovite provedbe politike na području ribarstva, uključujući upravljanje sredstvima, inspekciju i kontrolu djelatnosti u ribarstvu, tržišnu politiku, strukturne programe, registar ribarskih brodova i plan upravljanja kapacitetom flote u skladu s raspoloživim ribljim fondom.</p>
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	Poglavlje 3.4.2. Ribarstvo	RH ulaže napore u usklađivanje zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, no predstoje značajni naponi u detaljnom usklađivanju tehničkih mjera	

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Ustrojena ribarska inspekcija	4.2.8. Ribarstvo	MPŠVG
Realiziran pilot-projekt satelitskog sustava nadzora ribarskih plovila	4.2.8. Ribarstvo	MPŠVG
U sklopu Uprave ribarstva osnovan odsjek za biostatistiku i ekonomiku u ribarstvu, čime je stvoren okvir za učinkovito praćenje stanja u ribarstvu	4.2.8. Ribarstvo	MPŠVG
U sklopu projekta CARDS organizirana obuka djelatnika uprave ribarstva s ciljem upoznavanja s osnovnim odredbama ZRP	4.2.8. Ribarstvo	MPŠVG
U sklopu projekta CARDS organizirana radionica s ciljem upoznavanja djelatnika uprave s mogućnostima predpristupnog fonda PHARE	4.2.8. Ribarstvo	MPŠVG

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - dodatak b
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Djelatnici Uprave ribarstva osposobljavaju se za provedbu odredbi Zajedničke ribarstvene politike	Kroz predpristupne programe provest će se obuka djelatnika - ocjena prioriteta u organizaciji obuke - izrada programa obuke prema prioritetima			Potrebno je predvidjeti dodatno zapošljavanje inspektora te vježbenika u Upravi ribarstva tijekom naredne godine, te osigurati dodatnu informatičku opremu	MPŠVG Prof.dr.sc. Ivan Katavić, pomoćnik ministra (tel. 6106 577, e-mail: ivan.katavic@mps.hr)	Osigurana u programu PHARE i dijelom u proračunu RH
Temeljna uspostava tržišnih standarda u skladu sa zahtjevima EU	Započeto je istraživanje tržišta proizvodima u marikulturi i akvakulturi			Potrebno je predvidjeti dodatno zapošljavanje inspektora te vježbenika u Upravi ribarstva tijekom naredne godine, te osigurati dodatnu informatičku opremu		Osigurana u programu PHARE i dijelom u proračunu RH

Obuka djelatnika uprave ribarstva u segmentu odredbi EU koje uređuju tržište	U okviru programa CARDS 2002 "Jačanje administrativnih sposobnosti MPŠVG" provest će se obuka djelatnika					CARDS 2002
--	--	--	--	--	--	------------

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. :

Rezultat:	
2007.	Zapošljavanje potrebnog osoblja; nastavak jačanja institucionalnih sposobnosti kroz obuku djelatnika; preuzimanja obveza provođenja mjera; nastavak osposobljavanja i opremanja ribarske inspekcije; započeta reforma registra ribarskih plovila i statističke baze podataka; nastavak istraživanja tržišta ribljim proizvodima; započinje izgradnja luka za iskrcaj ribe u sklopu pilot projekta.
2008.	Završna faza aktivnosti započetih u 2007. godini. Izrada nacionalnog Programa razvoja ribarstva za šestogodišnji period. Pristupanje izradi daljnjih pravilnika u području tržišne i strukturne politike u ribarstvu; nastavak harmonizacije pravilnika u području tehničkih mjera zaštite

4.2.14. PROMETNA POLITIKA

4.2.14.1. OPIS STANJA

a) cestovni promet

U Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka ustrojena je Uprava cestovnog prometa sa tri odjela (Odjel sigurnosti cestovnog prometa (8 osoba), Odjel pravnih poslova (5 osoba), Odjel za cestovni prijevoz (14 osoba).

Pored toga, u Upravi prometne inspekcije je, među ostalim, ustrojena Služba inspekcije cestovnog prometa i cesta sa dva odjela Odjel inspekcije cestovnog prometa i Odjel cesta.

Odjel inspekcije cestovnog prometa obavlja inspekcijski nadzor na provedbom propisa iz područja cestovnog prijevoza, sigurnosti cestovnog prometa i prijevoza opasnih tvari.

U Ministarstvu unutarnjih poslova područjem poslova sigurnosti cestovnog prometa bavi se Odjel za sigurnost cestovnog prometa, koji se nalazi u Upravi policije. Odjel se sastoji od tri odsjeka. Odsjek za metodologiju rada i sigurnost cestovnog prometa (6 osoba), Odsjek za preventivu cestovnog prometa (5 osoba) i Odsjek za osposobljavanje vozača i tehničke preglede vozila (9 osoba). Odjel vodi načelnik, a svaki odsjek ima voditelja.

Odjel za upravne poslove u Upravi za inspekcijske i upravne poslove u svom sastavu ima Odsjek za promet i vozila koji ima 11 osoba. U nadležnosti Odsjeka su pitanja izdavanja vozačkih dozvola i registracije vozila, donošenje rješenja kojima se odobrava izdavanje pokusnih pločica i održavanje sportskih i drugih priredi i aktivnosti koje se održavaju na cesti, te žalbeni postupci u svezi vozačkih dozvola i registracije vozila.

b) željeznički promet

Za željeznički promet u RH mjerodavno je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, odnosno Uprava željezničkog prometa koja je sastavljena od tri odjela:

- Odjel željezničke infrastrukture i pružnih postrojenja,
- Odjel željezničkog i kombiniranog prometa,
- Odjel unapređenja sigurnosti željezničkog prometa

Trenutno je u Upravi željezničkog prometa zaposleno 12 osoba.

c) unutarnja plovidba

Tijekom 2005. godine započela je sa radom Agencija za plovne putove unutarnjih voda. Osnovni zadatak Agencije je upravljanje i gospodarenje unutarnjim plovnim putovima, te kontrola i praćenje prometa na istima.

d) kombinirani prijevoz

Jačanje administrativnih sposobnosti odnosi se na Upravu željezničkog prometa, na Odjel za željeznički i kombinirani prijevoz gdje je trenutno zaposleno 5 osoba.

e) zračni promet

Sukladno posljednjoj administrativnoj prilagodbi Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, a prema Uredbi o unutarnjem ustroju Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka (NN 24/04, 60/04 i 52/05), Služba zrakoplovne inspekcije djeluje unutar, i čini sastavni dio Uprave prometne inspekcije, te je izdvojena iz Uprave zračnog prometa. Sukladno takvoj posljednjoj izmjeni inspeksijski poslovi nad provedbom propisa čine sastavni dio poslova Uprave prometne inspekcije. Uspostavljen je integralni sustav nadzora sigurnosti zračnog prometa podjelom poslova i suradnjom između Uprave zračnog prometa i Uprave prometne inspekcije.

Za obavljanje poslova Uprave zračnog prometa ustrojeni su slijedeći odjeli:

- Odjel pravnih, ekonomskih i sustavnih poslova
- Odjel međunarodnih poslova (ICAO, JAA, ECAC, EUROCONTROL)
- Odjel aerodroma i zaštite zračnog prometa.
- Odjel letačkih operacija i sigurnosti zračnog prometa

Za obavljanje poslova u Odjelu letačkih operacija i sigurnosti zračnog prometa ustrojeni su sljedeći odsjeci:

- Odsjek licenciranja zrakoplovnog osoblja
- Odsjek plovidbenosti zrakoplova.

f) pomorski promet

Sredstvima Programa CARDS u 2005. godini realizirana je tehnička pomoć u sektoru pomorskog prometa sa ciljem definiranja predpristupnih aktivnosti što je uspješno zaključeno izradom opsežne analize zakonodavnih, administrativnih i institucionalnih potreba uključujući i strateški okvir za programiranje projekata jačanja administrativne sposobnosti u periodu 2005-2007 (Programme: CARDS 2004; Mission N° LOT2/CARDS/Croatia/354 - Report on Assessment and Gaps and Needs Analyses of Croatian Maritime Administration, Zagreb, October 2005). Također, izrađena je Strategija razvoja Hrvatskog sustava nadzora i upravljanja pomorskim prometom (CVTMIS), te Projektni prijedlozi Projekta "Sigurnost pomorskog prometa: Jačanje administrativne sposobnosti-nadzor i upravljanje brodovima" I. i II. faza, kao i opsežna tehnička studija budućeg Hrvatskog sustava nadzora i upravljanja pomorskim prometom.

U sklopu navedene tehničke pomoći izrađena je i Predpristupna pomorska strategija Republike Hrvatske, te potpisana od strane Ministra mora, turizma, prometa i razvitka dana 6. lipnja 2005. godine. Predpristupna pomorska strategija Republike Hrvatske objedinjuje postojeće nacionalne strateške smjernice s preporukama Europske zajednice, te definira plan zakonodavnih, institucionalnih i administrativnih mjera, kao i prioriternih razvojnih projekata iz područja pomorskog prometa čijom se realizacijom postiže potpuna politička i gospodarska integracija Republike Hrvatske s Europskom unijom.

Centar za promicanje međuobalnoga prometnog povezivanja (Short Sea Shipping Promotion Centre) osnovali su 12. srpnja 2005. godine Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, špediteri, lučke uprave, Hrvatske željeznice, Udruženje cestovnih prijevoznika i pomorskih agenata, te je u prosincu 2005. godine učlanjen u Europsku mrežu centara za promicanje međuobalnoga prometnog povezivanja. Zadaci centra usmjereni su naglašavanju prednosti koje međuobalno prometno povezivanje može ponuditi na transeuropskom i paneuropskom

nivou i olakšavanju integracijskih procesa u logističkom lancu intermodalnog transporta, kroz pružanje podrške članicama Udruge u pronalaženju i pripremi konkretnih projekata kojima se ostvaruje prebacivanje tereta s cestovnog na druge prometne načine, s posebnim naglaskom na brodarski prijevoz, te potporu za ostvarivanje sufinanciranja od strane Europske Unije.

U 2005. godini započela je izrada integralnog elektroničkog upisnika plovnih objekata (brodova, jahti, brodica). Upisnik će biti u funkciji tijekom 2006. godine.

U cilju unapređenja sigurnosti plovidbe i zaštite morskog okoliša, u 2005. godini postavljene su i puštene u rad AIS kontrolni centar (CC) u Rijeci i AIS bazna postaja „Vis“, te tri AIS bazne postaje „Savudrija“, „Brijuni“ i „Susak“; I. faze Sustava automatske identifikacije brodova (AIS sustav). AIS sustav, kao podsustav CVTMIS sustava, koristiti za potrebe već uspostavljenog Sustava obveznog javljanja brodova u Jadranu, te za primjenu novog Sustava usmjerene i odijeljene plovidbe na Jadranu koji je prihvaćen od strane Međunarodne pomorske organizacije.

Opremanje luka opremom za prihvata zauljenih voda s brodova i drugih otpadnih tvari sukladno zahtjevima MARPOL 73/78 Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena i Direktive 2000/59/EZ o prihvatnim kapacitetima luke za otpad koji nastaje u radu brodskih sustava i koji nastaje vezano uz teret, usvojeni kroz Uredbu o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke provodi se, te će se nastaviti kroz srednjoročno i dugoročno razdoblje. U tom smislu u sklopu PHARE projekta za 2006. godinu “Sigurnost pomorskog prometa: Jačanje administrativne sposobnosti-nadzor i upravljanje brodovima”- Faza 2 izraditi će se Studija o prihvatnim kapacitetima za zauljene vode i drugi otpadni materijal s brodova u hrvatskim lukama kao okosnica daljnje primjene preuzetih propisa.

U sastavu Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka ustrojene su Uprava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka i Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora. Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora obuhvaća 8 lučkih kapetanija (Pula, Rijeka, Senj, Zadar, Šibenik, Split, Ploče i Dubrovnik) sa 64 ispostave lučkih kapetanija i Nacionalnom središnjicom za usklađivanje traganja i spašavanja na moru i nadzor pomorske plovidbe (MRCC) s ukupno 311 djelatnika od sistematiziranih 331. radnih mjesta. U Upravi pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka trenutno je zaposleno 15 djelatnika od sistematiziranih 28.

4.2.14.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

a) cestovni promet

U Ministarstvu unutarnjih poslova je planirano proširenje sistematizacije osnivanjem jedinice za nadzor brzine na auto-cestama i brzim cestama te popunjavanje Odjela za sigurnost cestovnog prometa.

b) željeznički promet

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka je zatražilo tehničku pomoć od strane Europske komisije u vidu CARDS projekta koji bi definirao smjernice Predpristupne strategije za željeznički sektor, unapređenje sigurnosnih uvjeta u željezničkom prometu, jačanje administrativne sposobnosti, te pripremu mogućih projekata za PHARE program. Također, u 2006. godini planira se zapošljavanje dvije osobe u Upravi željezničkog prometa, po jedna u Odjel željezničke infrastrukture i pružnih postrojenja i Odjel željezničkog i kombiniranog prijevoza.

c) unutarnja plovidba

Tijekom 2006. godine potrebno je u potpunosti kadrovski ekipirati Agenciju za plovne putove unutarnjih voda kako bi ona mogla u potpunosti preuzeti sve svoje obaveze, kao i opremiti Agenciju tehničkim sredstvima.

Isto tako putem pripreme dokumentacije za PHARE projekt "Sigurnost na unutarnjim plovnim putovima; Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta u implementaciji RIS-a, nadzoru i gospodarenju unutarnjim plovnim putovima" predviđa se obuka kadrova u pripremi i provođenju projekata iz područja unutarnje plovidbe

d) kombinirani prijevoz

U 2006. godini očekuje se zapošljavanje još jedne osobe, u sklopu Uprave željezničkog prometa.

e) zračni promet

Krajem 2004. usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu (NN 178/04) koji daje pravnu osnovu za osnivanje samostalnog tijela nadležnog za izvješćivanje i istraživanje ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (Odjel za istraživanje). Pravilnikom o izvješćivanju i istraživanju ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (NN 139/05), dodatno su pojašnjeni poslovi, te ovlasti i obveze Odjela za istraživanje.

Tijekom 2006. godine planira se izmjena Uredbe o unutarnjem ustroju Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka (NN 24/04, 60/04 i 52/05) koju je Uprava zračnog prometa već zatražila, te kojom bi i formalno bio ustrojen Odjel za istraživanje, odnosno nova unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva, definiran njen djelokrug, okvirni broj potrebnih državnih službenika i druga važna pitanja za rad samog Odjela.

U Upravi zračnog prometa sva predviđena sistematizirana radna mjesta još nisu popunjena, te se planira njihovo popunjavanje raspisivanjem natječaja u narednom razdoblju.

f) pomorski promet

U skladu s Direktivom 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27 lipnja 2002. god. o uspostavljanju informacijskog sustava nadzora pomorskog prometa i o ukidanju Direktive Vijeća 93/75/EEZ, početkom 2006. godine započinje implementacija Projekta "Sigurnost pomorskog prometa: Jačanje administrativne sposobnosti-nadzor i upravljanje brodovima" (ukupne vrijednosti 2,55 milijuna €) koji će se realizirati u sklopu PHARE programa

pretpristupne pomoći za 2005. godinu. Projektom je predviđeno kompletiranje postojećeg Sustava automatske identifikacije brodova postavljanjem i integriranjem dodatnih 13 radiokomunikacijskih postaja uzduž jadranske obale i druge informacijsko-komunikacijske opreme vrijedne 1,5 milijuna € (1,1 milijuna € sufinancirano iz PHARE programa), kao i realizacija stručno-tehničke potpore za izradu informatičko-statističkih i operativnih rješenja VTMIS sustava, edukacija osoblja Ministarstva i izrada studije daljnjeg razvoja sustava u vrijednosti 1,05 milijuna € (u potpunosti financirano iz PHARE programa).

Također kroz 2006. godinu nastaviti će se programiranje i izrada projektnog prijedloga (Project Fiche) te prateće dokumentacije za Projekt "Sigurnost pomorskog prometa: Jačanje administrativne sposobnosti-nadzor i upravljanje brodovima"- Faza 2 (ukupne vrijednosti 6,2 milijuna €) koji će se realizirati u sklopu PHARE programa pretpristupne pomoći za 2006. godinu te s 3,1 milijuna € u sklopu PHARE ili drugog odgovarajućeg programa za 2007. godinu (IPA Program). Ovim projektom se predviđa kompletiranje Hrvatskog sustava nadzora i upravljanja pomorskim prometom (CVTMIS sustava) radarskim, goniometrijskim, komunikacijskim i energetske podstavima, kao i podstavom vremenske prognoze za pomorce, a u sklopu projekta predviđa se i uvođenje poboljšanja u sustav edukacije inspektora koji obavljaju nadzor nacionalne flote. Projekt je preliminarno prepoznat od strane Europske komisije kao prioritetni projekt u listopadu 2005. godine.

Realizacijom obje faze Projekta do kraja 2009. godine uspostaviti će se organizacijski i tehnološki sustav za praćenje cjelokupnog pomorskog prometa u unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske što će izravno utjecati na smanjenje broja nesreća na moru, poboljšanje rezultata akcija traganja i spašavanja na moru i smanjenje onečišćenja mora s brodova, te omogućiti razmjenu podataka s odgovarajućim tijelima Europske komisije. Informacijsko-komunikacijski sustav CVTMIS-a, kao dio Integriranoga pomorskoga informacijskog sustava, će u vezi s mogućnosti razmjene podataka biti usklađen sa zahtjevima koje treba donijeti Europska agencija za pomorsku sigurnost, kako je predviđeno u Uredbi (EC) br. 1406/2002 o uspostavi Europske agencije za sigurnost plovidbe.

Uspostava centralne baze podataka o pomorskim nezgodama predviđena je neposredno po stupanju na snagu Pravilnika o ispitivanju pomorskih nezgoda koje se predviđa krajem 2006. godine. Tehnička pomoć za realizaciju ove aktivnosti predviđena je kroz PHARE 2005 projekt.

Po stupanju na snagu Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu koje se očekuje početkom 2006. godine pristupiti će se uspostavi Agencije za javni linijski pomorski promet što će biti daljnji pomak u decentralizaciji.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka sudjelovati će u uspostavljanju suradnje jadranskih obalnih država u pogledu razvoja međuobalnog prometnog povezivanja (Short sea shipping), te potaknuti izradu odgovarajuće studije s ciljem uspostavljanja konkretnih prijevoznih usluga. Realizacija ove aktivnosti moguća je kroz INTERREG program.

Sa ciljem razvoja pomorskog sektora Ministarstvo će inicirati i koordinirati aktivnosti definiranja i uspostave Pomorskog klastera (Maritime Cluster).

Izgradnjom autocesta u Hrvatskoj promet u lukama državnog i županijskog značaja pokazuje znatan rast. U tom smislu, Ministarstvo će zatražiti izradu studije razvoja županijskih luka koje postaju prometni čepovi u vršnim opterećenjima.

Tijekom 2006. godine planira se zapošljavanje dodatnog broja inspektora sigurnosti plovidbe sa ciljem poboljšanja statusa hrvatske flote.

4.2.14.3. FINANCIRANJE

a) cestovni promet

Financiranje navedenih aktivnosti vrši se iz proračuna MUP-a.

b) željeznički promet

Financiranje navedenih aktivnosti vrši se iz proračuna MMTPR-a.

c) unutarnja plovidba

Financiranje navedenih aktivnosti vrši se iz proračuna MMTPR-a.

e) zračni promet

Financiranje navedenih aktivnosti vrši se iz proračuna MMTPR-a.

f) pomorski promet

Projekti predviđeni za 2006. godinu u cilju razvoja administrativnih sposobnosti u pomorskom prometu osobito u području sigurnosti plovidbe morem, financirati će se iz državnog proračuna Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 6.750.000 kuna od čega je 4.800.000 kuna predviđeno za uspostavu informacijskog sustava pomorskog prometa koji uz ostalo obuhvaća i integralni elektronski upisnik brodova, upisnik jahti, te očevidnik brodica, kao i bazu podataka o pomorskim nezgodama, a 1.950.000 kuna izdvojeno je za uspostavu nadzora plovidbe i sustava radioveza za praćenje pomorskog prometa (CVTMIS SUSTAV) u sklopu kojeg je predviđeno sufinanciranje opreme Sustava automatske identifikacije brodova (AIS sustav) iz PHARE Programa za 2005. , 2006. i 2007. godinu.

Za sudjelovanje Republike Hrvatske u programu Zajednice Marco Polo koje će se realizirati uz potporu iz PHARE 2005 Programa izdvojiti će se 165.000 kuna u 2006. godini.

Obzirom na dugoročni karakter provedbenih planova navedenih projekata za iste se iz Državnog proračuna u 2007. godini planira izdvojiti najmanje 7.580.000 kuna, a u 2008. godini 5.980.000 kuna.

4.2.14. Prometna politika

Cestovni promet

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izviješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 14: Prometna politika	Potrebno je ostvariti značajniji stupanj suradnje i koordinacije između MMTPR-a i MUP-a , kako bi se ispunili EU standardi u području socijalnog i tehničkog zakonodavstva.	
2.	Pristupno partnerstvo sa Republikom Hrvatskom	3.1. Kratkoročni prioriteti – promet 3.2. Srednjoročni prioriteti – promet		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.5.1. Prometna politika		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
	Planirano je proširenje sistematizacije osnivanjem jedinice za nadzor brzine na auto-cestama i brzim cestama te popunjavanje Odjela za sigurnost cestovnog prometa	II Kvartal 2006. godine	Do kraja 2006. godine	Oprema potrebna za provođenje nadzora brzine na autocestama i brzim cestama, odgovarajući broj stručno osposobljenog kadra	MUP, Ravnateljstvo policije, Ravnatelj Ivica Franić, tel: 3788-550	Državni proračun

Željeznički promet

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izviješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 14.Prometna politika	Administrativni kapaciteti trebaju biti ojačani u željezničkom sektoru.	
2.	Pristupno partnerstvo sa Republikom Hrvatskom	3.1. Kratkoročni prioriteti – promet 3.2. Srednjoročni prioriteti – promet	Jačanja administrativnih kapaciteta u željezničkom sektoru	
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.5.1		Općenito bi trebalo povećati institucionalnu suradnju između različitih prometnih grana, posebice u pogledu razvoja kombiniranog prijevoza (cestovnoga, željeznčkoga i riječnoga) kao bitnog preduvjeta za poboljšanje hrvatske regionalne konkurentnosti.

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Zapošljavanje kvalificiranog stručnog osoblja	3.9.2.	MMTPR

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje	Potrebe	Nositelj	Financijska
---------------------	------------	----------	---------	----------	-------------

		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere	(objekti, oprema, ljudski resursi)	(institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	sredstva -Dodatak B
Poboljšanje administrativnih kapaciteta	Zapošljavanje kvalificiranog stručnog osoblja	III kvartal 2006	IV kvartal 2006	ljudski resursi	MMTPR Branimir Jerneić, pomoćnik ministra uprava.zeljeznice@mppv.hr	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva sa Republikom Hrvatskom)

Rezultat:	
2007.	Razviti odgovarajući administrativni kapacitet na području željezničkog prometa
2008.	Razviti odgovarajući administrativni kapacitet na području željezničkog prometa

Unutarnja plovidba

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvyješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 14: Prometna politika		
2.	Pristupno partnerstvo sa Republikom Hrvatskom	3.1. Kratkoročni prioriteti – promet 3.2. Srednjoročni prioriteti – promet		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje	Potrebe	Nositelj	Financijska
---------------------	------------	----------	---------	----------	-------------

		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere	(objekti, oprema, ljudski resursi)	(institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	sredstva -Dodatak B
Jačanje administrativne sposobnosti Agencije za plovne putove	Tijekom 2006. godine potrebno je u potpunosti kadrovski ekipirati Agenciju za plovne putove unutarnjih voda kako bi ona mogla u potpunosti preuzeti sve svoje obaveze	IV kvartal 2006	Do kraja 2006	Oprema za tehničko održavanje i nadzor unutarnjih plovnih putova, ljudski resursi	Agencija za plovne putove Ravnatelj: Miroslav Ištuk Tel: 6169061	Državni proračun 4.2 mil. kn

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva sa Republikom Hrvatskom):

Rezultat:	
2007.	Jačanje administrativne sposobnosti Agencije za plovne putove
2008.	Putem pripreme dokumentacije za PHARE projekt "Sigurnost na unutarnjim plovnim putovima; Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta u implementaciji RIS-a, nadzoru i gospodarenju unutarnjim plovnim putovima" predviđa se obuka kadrova u pripremi i provođenju projekata iz područja unutarnje plovidbe

Pomorski promet

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 14. Prometna politika	Potrebno je ulagati daljnje napore kako bi se osigurao adekvatan nadzor od strane države zastave broda (flag state control). Potrebno je uspostaviti „vessel traffic management information system „	
2.	Pristupno partnerstvo sa Republikom Hrvatskom	3.1. Kratkoročni prioriteti – promet 3.2. Srednjoročni prioriteti – promet	Nastaviti sa podizanjem sigurnosnih standarda u pomorskom prometu	Osigurati adekvatan nadzor od strane države zastave broda (flag state control)
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.5.1.; 3.5.1.	Bolja iskorištenost potencijala hrvatskih luka na Jadranskom moru- unapređenje luka na Jadranu	

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
1. Uspostava integralnog elektronskog upisnika brodova, upisnika jahti, te očevidnika brodice	4.2.9 Promet	MMTPR- Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora Kap. Tomislav Miletić, pomoćnik ministra Tel.: 6169 250
2. Centralizacija baze podataka o pomorskim nezdodama	4.2.9 Promet	MMTPR- Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora Kap. Tomislav Miletić, pomoćnik ministra Tel.: 6169 250
3. Razvoj Sustava automatske identifikacije brodova (AIS sustav) – segment CVTMIS sustava	4.2.9 Promet	MMTPR- Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora Kap. Tomislav Miletić, pomoćnik ministra Tel.: 6169 250

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Uspostava integralnog elektronskog upisnika brodova, upisnika jahti, te očevidnika brodice na disperziranom sustavu od 70 lokacija	-	12/2006	Odgovarajuća računalna i telekomunikacijska oprema	MMTPR- Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora Kap. Tomislav Miletić, pomoćnik ministra Tel.: 6169 250	K250796

Centralizacija baze podataka o pomorskim nezgodama	-	12/2006	Odgovarajuća računalna i telekomunikacijska oprema	MMTPR- Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora Kap. Tomislav Miletić, pomoćnik ministra Tel.: 6169 250	K250796
Razvoj Sustava automatske identifikacije brodova (AIS Sustav) – segment CVTMIS sustava	-	12/2008	Odgovarajuća tehnička oprema i tehnička pomoć	MMTPR- Uprava za sigurnost plovidbe i zaštitu mora Kap. Tomislav Miletić, pomoćnik ministra Tel.: 6169 250	K407071

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva sa Republikom Hrvatskom) :

Rezultat: jačanje administrativne sposobnosti u području sigurnosti pomorskog prometa i zaštite mora od onečišćenja	
2007.	Razvoj integriranog sustava upravljanja pomorskim prometom (CVTMIS) s odgovarajućim postupovnim i institucionalnim mjerama Izrada Studije o prihvatnim kapacitetima za zauljene vode i drugi otpadni materijal s brodova u hrvatskim lukama
2008.	Razvoj integriranog sustava upravljanja pomorskim prometom (CVTMIS) s odgovarajućim postupovnim i institucionalnim mjerama

Zračni promet

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU		Potrebno ojačati uloge pojedinih organizacija i osnovati Odjel za izvješćivanje i istraživanje ugrožavanja sigurnosti, ozbiljnih nezgoda i nesreća zrakoplova	
2.	Pristupno partnerstvo sa Republikom Hrvatskom		Osigurati osnivanje Odjela za izvješćivanje i istraživanje ugrožavanja sigurnosti, ozbiljnih nezgoda i nesreća zrakoplova	
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Osnivanje novog Odjela unutar MMTPR izdvojenog od Uprave zračnog prometa	Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MMTPR-a (NN 24/04, 60/04 i 52/05)	II kvartal 2006	od II kvartala 2006. godine nadalje	ljudski resursi	Luka Živanović, tajnik Ministarstva tel: 6169 150 tea.kicin@mppv.hr	Nisu predviđena

4.2.15. ENERGETIKA

4.2.15.1. OPIS STANJA

Sektor energetike je u nadležnosti Uprave za energetiku i rudarstvo, koja djeluje u okviru Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. U 2005. godini sačinjena je nova organizacijska shema i uključeno 5 novih djelatnika.

U 2005. godini osnovan je i počeo djelovati Državni zavod za nuklearnu sigurnost, kao tijelo državne uprave nadležno za poslove nuklearne sigurnosti. Za svrhu provedbe mjera nuklearne sigurnosti i zaštite Državni zavod za nuklearnu sigurnost: izdaje dozvole za obavljanje nuklearne djelatnosti u svezi s nuklearnim materijalom ili posebnom opremom, provodi nezavisne analize sigurnosti i izdaje rješenja odnosno potvrde za smještaj, projektiranje, gradnju, uporabu te razgradnju objekta u kojem će se obavljati nuklearna djelatnost, vodi očevidnike o dozvolama, suglasnostima, rješenjima i potvrdama, koje izdaje u okviru svojih ovlasti, obavlja upravni nadzor i inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi Zakona o nuklearnoj sigurnosti i propisa donesenih na temelju tog Zakona, osigurava stručnu pomoć za provođenje državnog plana i programa postupaka u slučaju nuklearne nesreće, putem djelovanja Tehničkog potpornog centra, osigurava stručnu pomoć u poslovima suzbijanja nedozvoljenog prometa nuklearnog materijala tijelima državne uprave nadležnim za te poslove, prati stanje sigurnosti nuklearnih elektrana u regiji i provodi procjenu opasnosti od mogućih nuklearnih nesreća u njima, provodi obveze koje je Republika Hrvatska preuzela prema međunarodnim konvencijama i bilateralnim sporazumima, a odnose se na nuklearnu sigurnost i primjenu mjera zaštite u svrhu neširenja nuklearnog oružja, surađuje s međunarodnim i domaćim organizacijama i društvima s područja nuklearne sigurnosti, te imenuje svoje stručne predstavnike koji sudjeluju u radu tih organizacija i društava ili prate njihov rad, koordinira poslove tehničke suradnje s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju za sve sudionike iz Republike Hrvatske, potiče i podupire razvojno-istraživački rad u skladu sa zahtjevima i potrebama razvoja nuklearne sigurnosti u Republici Hrvatskoj, izdaje upute za provođenje međunarodnih preporuka i normi u području nuklearne sigurnosti i zaštite.

Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od ionizirajućih zračenja (NN 173/03) osnovan je Državni zavod za zaštitu od zračenja kao tijelo državne uprave nadležno za zaštitu od zračenja, a u skladu s osnovnim standardima. Zavod obavlja slijedeće poslove: priprema zakone i donosi podzakonske akte u području zaštite od ionizirajućih zračenja, odobrava obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i upotrebu izvora ionizirajućeg zračenja, ovlašćuje i nadzire rad ovlaštenih tehničkih servisa, organizira i nadzire ispitivanja prisustva vrste i jakosti ionizirajućeg zračenja u okolišu, organizira i nadzire pregled izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada, nadzire i vodi evidencije o izvorima ionizirajućeg zračenja, organizira dopunsko stručno osposobljavanje radnika te obnovu znanja iz područja zaštite od ionizirajućeg zračenja o primjeni mjera zaštite, surađuje s međunarodnim i domaćim organizacijama, ustanovama i udrugama vezano uz zaštitu od ionizirajućeg zračenja, provodi Državni plan i program mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja te intervencija u slučaju izvanrednog događaja, provodi mjere koje imaju za cilj spriječiti nelegalan promet izvorima ionizirajućeg zračenja i provodi obveze koje je Republika Hrvatska preuzela prema međunarodnim konvencijama, ugovorima i sporazumima, a odnose se na zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

4.2.15.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

I dalje je, gledano kratkoročno i srednjoročno, cilj jačanje institucionalnog okvira, što se posebice odnosi na jačanje kadrovske osposobljenosti u Upravi za energetiku i rudarstvo u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva. Nužno je i kadrovsko osposobljavanje Hrvatske energetske regulatorne agencije i Hrvatskog operatora tržišta energije.

U 2006. godini predviđa se osnivanje Agencije za obvezne 90 dnevne rezerve nafte i naftnih derivata.

4.2.15. Energetika

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	15. Energetika	Daljnje usklađivanje na području sigurnosti opskrbe, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora i tržišta energenata. Daljnje jačanje administrativnih kapaciteta.	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. i 3.2. Energetika	Nastaviti provedbu pravne stečevine EU iz područja plina i električne energije te obnovljivih izvora, provoditi obveze iz Ugovora o energetske zajednici, jačati administrativne kapacitete.	Nastaviti usklađivanje s pravnom stečevinom EU i osigurati adekvatne zalihe nafte i sigurnost opskrbe.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.6.2. Energetika	-	Uspostavljanje novih institucija na području energetike.

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Osnivanje Hrvatske energetske regulatorne agencije	4.2.14.4	VRH
Osnivanje Hrvatskog operatora tržišta energije	4.2.14.4	MGRIP
Osnivanje Operatora prijenosnog sustava za električnu energiju	4.2.14.4	MGRIP
Nova organizacijska shema Uprave za energetiku i rudarstvo i uključivanje novih djelatnika	4.2.14.4	MGRIP
Osnivanje Državnog zavoda za nuklearnu sigurnost	4.2.14.4	VRH

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Osnivanje Agencije za obvezne 90-dnevne rezerve	Prema 3.14.2	IV. kvartal 2006.		Korištenje postojećih ljudskih resursa i zapošljavanje novih visokoobrazovanih stručnjaka Konzultantske usluge Osiguravanje prostora i opreme	MGRIP, dr. sc. Željko Tomšić, pomoćnik ministra Zeljko.tomsic@mingor.p.hr	
Daljnje kadrovsko jačanje Uprave za energetiku i rudarstvo	Prema 4.2.14.4			Uključivanje novih djelatnika ustrojavanje i jačanje organizacijske jedinice za energiju, s naglaskom na energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije Softverska podrška za energetske bilance i praćenje tržišta energije	MGRIP, dr. sc. Željko Tomšić, pomoćnik ministra Zeljko.tomsic@mingor.p.hr	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Jačanje uvjeta za povećanje energetske učinkovitosti i širu primjenu obnovljivih izvora energije – Osnivanje Agencije za obnovljive izvore
2008.	

4.2.16. POREZI

4.2.16.1. OPIS STANJA

Uredbom Vlade o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN 43/05) ustrojena je Služba za međunarodnu suradnju i europske integracije, a Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija od 25. travnja 2005. uređen je broj državnih službenika za tu službu. Sukladno preporukama DG TAXUD-a navedenim u dokumentu Interoperability Implementation Strategy (IIS) u ožujku 2005. godine utemeljena su dva stručna tima: prvi se sastoji od tri stručnjaka za informatički sustav, a drugi od pet stručnjaka za porezno zakonodavstvo. Edukacija članova utemeljenih timova predviđena je u radnom planu projekta iz programa CARDS 2004 „Jačanje hrvatskog poreznog sustava u području PDV-a za pripremu razvitka VIES sustava za razmjenu podataka o PDV-u“ s očekivanim početkom projekta u studenom 2005. godine.

TEMPO – projektna metodologija (Electronic Management of Project Online) kao metodologija vođenja projekta, koja je planirana u kratkoročnim prioritetima iz 2005., nije usvojena iz razloga što će Porezna uprava usvojiti i primijeniti metodologiju sukladno iskustvima twining partnera i koju zajednički s twining partnerom ocijeni kao odgovarajuću. Projekt s twining partnerima CARDS 2004 počinje krajem 2005. te će tijekom provedbe projekta u 2006. biti odabrana određena projektna metodologija.

Utemeljenje ureda za koordinaciju i podršku projektima kao prioritet u 2005. također nije ostvaren, a niti se planira utemeljenje tog ureda, budući da će te poslove obavljati Upravljački odbor (Steering Committee).

Analiza i modeliranje projektiranih sustava nije izvršena zbog kašnjenja početka projekta CARDS 2004.

Kratkoročni prioriteti iz 2005. godine koji se odnose na ubiranje i kontrolu poreza ostvareni su kako slijedi u nastavku:

Novim Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija od 25. travnja 2005. ustrojen je Odjel za nadzor poreza na dodanu vrijednost u Središnjem uredu te u Područnom uredu Zagreb. U ostalim većim područnim uredima nadzor PDV-a će obavljati inspektori iz posebnih odsjeka, a u manjim područnim uredima posebni timovi inspektora educiranih za nadzor PDV-a.

Započele su aktivnosti na izradi kriterija koji ukazuju na potrebu provođenja inspeksijskog nadzora. Postoje baze podataka koje se koriste prilikom odabira poreznih obveznika za nadzor no te baze je potrebno programskim rješenjima učiniti operativnijim radi automatskog rangiranja obveznika uz što manje učešće i odlučivanje pojedinog službenika. U Područnom uredu Zagreb oformljen je posebni Odjel za planiranje, pripremu i analizu nadzora koji će obavljati poslove odabira poreznih obveznika.

Stvaranje poboljšanog informacijskog sustava, od sređivanja registra poreznih obveznika na dalje je u tijeku, stalno se radi na tome, što će rezultirati lakšim i kvalitetnijim korištenjem svih podataka u postupku pripreme i obavljanja nadzora.

Svi inspektori su odgovarajuće svom poslu informatički obrazovani a svi novi službenici ako je potrebno odmah se upućuju na potrebno obrazovanje. Prijenosna računala za inspektore u ovoj godini nisu nabavljena.

Edukacija inspektora od kojih će veći broj obavljati nadzor PDV-a je obavljena u Područnom uredu Zagreb i nastavlja se u ostalim područnim uredima.

Sukladno preporukama Pristupnog partnerstva da se stvori funkcionalna služba za prikupljanje posebnih poreza s odgovarajućim osobljem te u cilju jačanja administrativnih

kapaciteta u Carinskoj upravi-Središnjem uredu, u travnju 2005. godine stupila je na snagu Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN 43/05), kojom se Služba za posebne poreze ustrojila na način da su formirana dva odjela: Odjel za porezni sustav i Odjel za porezne postupke i označavanje predmeta oporezivanja propisanim markicama. Služba za posebne poreze je i kadrovski pojačana te se također očekuje primanje novih djelatnika sukladno raspisanom natječaju.

4.2.16.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Da bi se ostvarile kratkoročne i srednjoročne preporuke iz Pristupnog partnerstva Porezna uprava će u sklopu CARDS 2004 twinning projekta u 2006. godini provesti slijedeće:

- Jačanje organizacijske i upravljačke strukture te postupaka nadzora PDV-a u okviru Porezne uprave, a u skladu s ciljevima Fiscal Blueprinta,
- Početak edukacije djelatnika Porezne uprave za primjenu CCN/CSI i VIES sustava,
- CARDS 2004 će u okviru svojih aktivnosti predstavljati početak uspostavljanja integriranog informacijskog sustava sa sustavom EU (izrada funkcionalnih modela CCN/CSI, VIES I VES sustava),
- Početak edukacije kroz Fiscalis program.

Sukladno preporukama sadržanih u Pristupnom partnerstvu mjere kojima će se kroz jačanje institucionalne sposobnosti omogućiti provedba srednjoročnih prioriteta predviđene za 2007. i 2008. su:

- u okviru CARDS 2004 projekta: utemeljenje središnjeg ureda za međusobnu suradnju sa državama članicama (CLO); razvitak VIES sustava: podrška upravljanju projektima, priprema VIES dokumentacije, izrada nacrtu funkcionalne specifikacije i izrada test platforme za provjeru rada CCN/CSI i VIES sustava .
- u okviru PHARE 2005 projekata: 1 twining ugovor podrška poreznoj upravi u učinkovitom upravljanju i provođenju VIES sustavom; daljnji razvoj VIES-a (razviti podsustave Viesa); 1 ugovor o pružanju usluga : dovršiti metode, procese, postupke,kako bi se osigurao uspješan razvoj softvera i potpora organizaciji i zadovoljile potrebe za aktivnosti CLO-a I PU RH.
- U okviru PHARE 2006 trebalo bi nastaviti i privesti kraju sve aktivnosti vezane uz VIES sustav, CLO, VES, te dovesti u funkciju VIES sustav prema EU zahtjevima.

4.2.16.3. FINANCIRANJE

Spomenute aktivnosti financirat će se sredstvima državnog proračuna te putem CARDS i PHARE programa.

4.2.16. Oporezivanje

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 16	U jačanju administrativne sposobnosti poduzete su samo ograničene mjere. Hrvatska mora značajno osuvremeniti svoju poreznu upravu kako bi unaprijedila ubiranje poreza i usklađenost. Posebnu pozornost treba obratiti informacijskim tehnologijama i međusobnom povezivanju, gdje Hrvatska mora osigurati neophodne projekte međusobnog povezivanja i potrebne resurse za njihovu provedbu.	
2.	Pristupno partnerstvo	Oporezivanje	<p>Pospješiti rad na usklađivanju poreznog zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice, s posebnom pažnjom uključivanja slobodnih zona u teritorijalnu primjenu PDV-a, te ukidanje postojećih nultih stopa PDV-a.</p> <p>Započeti usklađivanje na području izravnih poreza, uključujući odredbe o razmjeni informacija sa zemljama članicama, s ciljem učinkovite provedbe mjera protiv zakonitog i nezakonitog izbjegavanja plaćanja poreza.</p> <p>Preuzeti načela iz Kodeksa ponašanja u oporezivanju poslovanja te osigurati da nove porezne mjere budu u skladu s tim načelima;</p> <p>Jačanje kapaciteta poreznih upravnih tijela, osobito u pogledu funkcija ubiranja i kontrole;</p> <p>Nastaviti s razvojem IT sustava koji će omogućiti razmjenu elektroničkih podataka sa EU i njezinim državama članicama.</p>	<p>Okončavanje usklađivanja poreznog zakonodavstva sa pravnom stečevinom na području PDV-a, trošarina i izravnih poreza, uključujući i Kodeks ponašanja u oporezivanju poslovanja;</p> <p>Nastaviti jačanje porezne uprave, uključujući Službu za informacijski sustav, i osigurati njegovo pravilno funkcioniranje s ciljem postizanja EU standarda i IT sustava međusobne povezanosti. Razviti i primjenjivati Kodeks etike.</p>
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	Poglavlje 3.13.1	Provedba CARDS 2004. „Jačanje hrvatskog poreznog sustava u području PDV-a za pripremu razvitka VIES sustava za razmjenu podataka o PDV-u“.	Nominacija projekata za PHARE 2006.

			Fiscalis program:seminari i razmjena Nominacija projekata za PHARE 2005. „Jačanje i modernizacija hrvatske porezne uprave u području PDV-a u skladu sa EU standardima“	
--	--	--	---	--

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
1. Ustrojena služba za Europske integracije i međunarodnu suradnju	Poglavlje 4. 2.10.	MFIN-PU	Travanj 2005.
2. Utemeljena dva projektna tima	Poglavlje 4. 2.10.	MFIN-PU	Ožujak 2005.

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat: Jačanje administrativne i operativne sposobnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje organizacijske i upravljačke strukture u okviru Porezne uprave a u skladu sa ciljevima Fiscal Blueprinta; • Početak edukacije djelatnika Porezne uprave za primjenu CCN/CSI i VIES sustava; • početak uspostavljanja integriranog informacijskog sustava sa sustavom EU (Cards 2004); • Početak edukacije kroz Fiscalis program.

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
1. Jačanje organizacijske i upravljačke u okviru Porezne uprave a u skladu sa ciljevima Fiscal				MFIN-PU	1. CARDS 2004

<p>Blueprinta</p> <p>2. Početak edukacije djelatnika Porezne uprave za primjenu CCN/CSI i VIES sustava</p> <p>3. Početak uspostavljanja integriranog informacijskog sustava sa sustavom EU (Cards 2004),</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. Početak edukacije kroz Fiscalis program 				<p>MFIN-PU</p> <p>NFIN-PU</p> <p>MFIN-PU</p>	<p>2. CARDS2 004</p> <p>3. Proračun i CRADS 2004</p> <p>4. Proračun i PHARE 2005</p>
---	--	--	--	--	--

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat: Jačanje administrativne i operativne sposobnosti	
2007.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utemeljenje CLO 2. Izrada funkcionalnih modela 3. Testiranje funkcionalnih modela 4. Obuka IT djelatnika za primjenu izrađenih sustava 5. Nastavak Fiscalis programa ,
2008.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastavak obuke djelatnika 2. Izgradnja „help-deska“ za pomoć korisnicima 3. Nastavak Fiscalis programa 4. Informatizacija inspektorskih poslova

4.18. STATISTIKA

U području jačanja administrativnih sposobnosti, s ciljem ostvarenja politike Vlade RH, tijekom 2005. u Državnom zavodu za statistiku poduzet je čitav niz aktivnosti s ciljem jačanja administrativnih sposobnosti i efikasnosti službene statistike Republike Hrvatske.

Djelatnici DZS-a aktivno su sudjelovali na stručnim sastancima, radnim skupinama, radionicama i seminarima u zemlji i inozemstvu s ciljem jačanja administrativnih i stručnih sposobnosti kao i razvojem međunarodne suradnje.

DZS je kao centralno tijelo službene statistike RH organizirao sve aktivnosti u vezi suradnje sa Statističkim savjetom Republike Hrvatske i ostalim nositeljima službene statistike radi izrade Izvještaja o izvršenju Godišnjega provedbenog plana i Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti RH. Radi poteškoća u dosadašnjem radu s uredima državne uprave u županijama nadležnim za poslove službene statistike DZS će osobitu pažnju u 2006. posvetiti utvrđivanju efikasnog modela budućih regionalnih statističkih ureda.

U cilju planiranog upravljanja i izvršenja statističkih aktivnosti u 2006. i ubuduće bi trebalo voditi računa o tome da se o provođenju statističkih aktivnosti (Godišnji provedbeni plan) odluka ne donosi odvojeno od materijalnih i ljudskih resursa koji su potrebni za izvršenje.

Na temelju Zakona o službenoj statistici (NN 103/03.) službena statistika temelji se na načelima usklađenim s propisima EU, a to su: relevantnost, nepristranost, pouzdanost, transparentnost, pravodobnost, stručna neovisnost, racionalnost, dosljednost, statistička povjerljivost, korištenje individualnih podataka u isključivo statističke svrhe i javna odgovornost. U 2005. DZS je uložio velike napore u cilju poštivanja ovih načela, ali rezultati još nisu zadovoljavajući. Stoga u 2006. i ubuduće, a s ciljem jačanja administrativnih sposobnosti, DZS mora biti bolje i pravodobno upoznat sa svim zakonodavnim i drugim relevantnim aktivnostima (ustrojavanje administrativnih registara i drugo) koje se odnose na službenu statistiku. Naročito mora biti prepoznata važnost kao i stručna neovisnost DZS-a kao jedno od osnovnih načela službene statistike utvrđena Zakonom o službenoj statistici.

Uredba o unutarnjem ustrojstvu DZS-a iz 2001. više nije zadovoljavajući okvir za obavljanje poslova DZS-a i to po pitanju same strukture unutarnjih ustrojstvenih jedinica, kao i broja potrebnih izvršitelja

Radi prilagodbe statistike europskim standardima, bolje efikasnosti i jačanja administrativnih sposobnosti, DZS će tijekom 2006. predložiti Vladi RH novu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu DZS-a s okvirnim brojem potrebnih izvršitelja. U skladu s novom Uredbom ravnatelj DZS-a donijeti će novi Pravilnik o unutarnjem redu s detaljnim opisom radnih mjesta, procesa poslovanja i drugim pitanjima od važnosti. U novoj Uredbi o unutarnjem ustrojstvu DZS-a, pored ostalih ustrojstvenih jedinica, ustrojiti će se posebna ustrojstvena jedinica za razvoj i upravljanje kadrovima, jedinica za unutarnju reviziju i jedinica za međunarodnu suradnju i korištenje predpristupnih fondova. Radi ispunjavanju međunarodnih obveza RH koje se odnose na proizvodnju i diseminaciju službene statistike potrebno je podržati predviđene institucionalne mjere jačanja administrativnih sposobnosti DZS-a u cilju prilagodbe hrvatske statistike europskim standardima.

4.2.18.. Statistika

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 18: Statistika	S ciljem daljnjeg napretka u razvoju statističkog sustava, DZS i dalje treba jačati svoju središnju i koordinacijsku ulogu u proizvodnji službene statistike za nekoliko područja. Veliki nedostatak statističke infrastrukture je neovisnost regionalnih statističkih ureda od DZS-a u administrativnom pogledu, te slaba koordinacijska uloga DZS-a u statističkom sustavu. Potrebno je nastaviti s daljnjim jačanjem suradnje DZS s ministarstvima i pružateljima podataka putem službenih ugovora i radnih sporazuma. Uvjeti za imenovanje višeg osoblja potrebno je uskladiti s EU standardima.	
2.	Pristupno partnerstvo	Statistika	Ojačati administrativnu sposobnost DZS-a, reformirati njegove regionalne urede i poboljšati koordinaciju s drugim pružateljima službenih statističkih podataka u Hrvatskoj.	

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.14.2. Statistika	U cilju pružanja boljih statističkih podataka za kreiranje politike na svim razinama vlasti i kao uvjet za proces integracije u EU hrvatski sustav službene statistike mora se unaprijediti, osobito što se tiče ljudskih potencijala. Nedovoljno su razvijene suradnja i koordinacija između Državnog zavoda za statistiku i državnih upravnih tijela.	
----	--	--------------------	---	--

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 4.2.12. Statistika	Nositelj
Donošenje Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti za 2005. strukturiranog prema Eurostatovom dokumentu Statistical Requirement Compendium sa 337 statističkih istraživanja i ostalih statističkih aktivnosti	4.2.12.1.	DZS

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

1. Novo unutarnje ustrojstvo Državnog zavoda za statistiku	1. Planira se uspostava nove ustrojstvene strukture DZS-a koja će osigurati harmonizaciju i bolje izvršavanje poslova službene statistike u skladu s temeljnim načelima službene statistike	2006.	2006.	Sve prema prijedlogu kojeg je DZS dostavio u listopadu 2005. za izradu Financijskog plana Proračuna 2006.	DZS
2. Novi Pravilnik o unutarnjem redu DZS	2. Utvrdit će se radna mjesta, opisi poslova i ostali sadržaj u cilju unapređenja poslovanja	Interno	2006.		
3. Ustrojit će se posebna ustrojstvena jedinica nadležna za razvoj i upravljanje kadrovima	3. Upravljanje i razvoj kadrova, izrada strategije i plana izobrazbe	Interno	2006.		
4. Ustrojavanje posebne ustrojstvene jedinice za unutarnju reviziju	4. Revizija i izrada programa revizije poslovnih procesa	interno	2006.		
5. Ustrojavanje posebne ustrojstvene jedinice za međunarodnu suradnju i korištenje predpristupnih fondova	5. Daljnji razvoj međunarodne suradnje i korištenja predpristupnih fondova	Interno	2006.		
6. Statistički master plan i proračun statističkih aktivnosti	6. Temelji održive statističke infrastrukture, statističke aktivnosti i potrebni resursi	Interno	2006.		
7. Studija o novoj ulozi i položaju ureda državne uprave u županijama i upravnog tijela Grada Zagreba nadležnih za poslove službene statistike	7. Utvrđivanje ustrojstvenog modela koji će osigurati unapređenje statističkog sustava RH		2006.		
559					
8. Donošenje Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti za 2006.	8. Razvoj i harmonizacija službene statistike u skladu sa				

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Prema Strategiji razvoja službene statistike Republike Hrvatske 2004. – 2012. (NN 28/05.) i Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2004. – 2007. (NN 28/05.)
2008.	Prema Strategiji razvoja službene statistike Republike Hrvatske 2004. – 2012. (NN 28/05.) i novom Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za srednjoročno razdoblje kojeg će DZS kao stručni nositelj predložiti Hrvatskom saboru putem Vlade RH tijekom 2007.

4.2.19. SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOSŁJAVANJE

4.2.19.1. OPIS STANJA

U skladu sa potrebom razvijanja sposobnosti za analizu, provedbu i ocjenu politike zapošljavanja, u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje je u tijeku provedba nekoliko CARDS projekata i projekta PHARE 2005, koji su usmjereni prema modernizaciji, jačanju osposobljenosti i stručne spremnosti administrativnih kapaciteta Zavoda na nacionalnom i regionalnom nivou u kontekstu stvaranja primjerenih administrativnih sposobnosti za provedbu i praćenje mjera svojstvenih Europskom socijalnom fondu, a koje će biti potrebno uskladiti sa infrastrukturom decentraliziranog upravljanja.

U cilju daljnjeg jačanja administrativnih struktura koje su potrebne za implementaciju Europske strategije zapošljavanja i korištenje prepristupnih fondova, kako je to preporučeno u Odluci Vijeća Europe o Pristupnom partnerstvu s Hrvatskom, Republika Hrvatska je iskazala interes za korištenjem prepristupnog programa PHARE 2006 „Povećanje nivoa informatičkog sustava podrške Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za analizu i upravljanje poslovnim projektima“, koji će pomoći u izgradnji administrativne strukture neophodne za praćenje i evaluaciju tehnološkog i stručnog razvoja kapaciteta, a koje će Hrvatski zavod za zapošljavanje morati razviti za korištenje IPA i strukturnih fondova, odnosno Europskog socijalnog fonda.

Radi učinkovitijeg ostvarivanja planiranih mjera došlo je do organizacijskih promjena u nadležnom Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, gdje je osnovan Odjel za upravljanje projektima i programima pomoći EU na području rada i socijalne sigurnosti.

Na području zdravlja i zaštite na radu u tijeku je izrada izmjena i dopuna Zakona o državnom inspektoratu, što će omogućiti značajnije tehnološko i kadrovsko ojačanje kapaciteta Državnog inspektorata i inspeksijskih službi na regionalnoj i lokalnoj razini, a u cilju jačanja relevantne strukture implementacije i poštivanja zakonom utvrđenih standarda i potrebe izgradnje čvrstih instituta državne kontrole i nadzora.

Potreba jačanja administrativnih kapaciteta postoji i u nadležnom ministarstvu, posebno u svezi suradnje u realizaciji projekata i korištenju prepristupnih fondova na području zaštite na radu.

Što se tiče jačanja administrativnih sposobnosti na području mirovinskog osiguranja, valja istaknuti da je u tijeku korištenje zajma Svjetske banke za tehnološko i stručno jačanje kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, uz napomenu da će u budućem periodu na tom području biti potrebno ojačati i administrativne kapacitete nadležnog ministarstva.

U području socijalnog dijaloga, u skladu sa zacrtanim ciljevima, u 2005. godini su brojne aktivnosti bile usmjerene na uspostavu procesa mirenja u kolektivnim radnim sporovima, kako bi se osnažilo mirno rješavanje kolektivnih sporova, u cilju kojeg je obučen i određeni broj miritelja.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Kao jedna od najvažnijih institucija na tržištu rada Hrvatski zavod za zapošljavanje je, u cilju jačeg utjecaja na fleksibilnost tržišta rada, usmjerio svoje aktivnosti na slijedeća područja:

- novi individualni pristup nezaposlenim osobama utemeljen na individualnim profesionalnim planovima;
- osnivanje partnerstva s privatnim agencijama na nacionalnom i lokalnom nivou;
- centralizacija sustava informacija i njegova otvorenost i pristupačnost svim korisnicima.

U skladu s potrebom razvijanja sposobnosti za analizu, provedbu i ocjenu politike zapošljavanja, u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje je u tijeku provedba nekoliko CARDS projekata i projekta PHARE 2005, koji su usmjereni prema modernizaciji, jačanju osposobljenosti i stručne spremnosti administrativnih kapaciteta Zavoda na nacionalnom i regionalnom nivou u kontekstu stvaranja primjerenih administrativnih sposobnosti za provedbu i praćenje mjera svojstvenih Europskom socijalnom fondu, a koje će biti potrebno uskladiti sa infrastrukturom decentraliziranog upravljanja.

1. CARDS 2001 „Restrukturiranje tržišta rada“. U okviru projekta je:

- izrađena strategija profesionalnog usmjeravanja i proveden trening 12 savjetnika osposobljenih za prenošenje stečenih vještina;
- uspostavljen sustav CASCAID programa i tehnološki unaprijeđeno poslovanje nabavom informatičke opreme;
- trenirano 26 savjetnika za rad s osobama s invaliditetom i teže zapošljivim osobama;
- uspostavljeno 7 Centara za potporu poslovnim promjenama sa svrhom pružanja usluga radnicima poduzeća koja se nalaze u procesu restrukturiranja;
- provedena anketa o stanju na tržištu rada u četiri županije.

2. CARDS 2002 „Lokalna partnerstva za zapošljavanje“

Provedba projekta je započela u listopadu 2004. godine, s ciljem povećanja usklađenosti strukovnog obrazovanja s trenutnim i prognoziranim potrebama tržišta rada. Očekuje se da će njegova provedba na principima, mehanizmima, pravilima i postupcima Europskog fonda unaprijediti spoznaje o tržištu rada na nivou županija te smanjiti stopu nezaposlenosti.

3. CARDS 2003. „Decentralizacija i restrukturiranje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje“

Provedba projekta je započela u svibnju 2005. godine, sa svrhom ojačanja regionalne i lokalne sposobnosti Zavoda kroz unaprjeđivanje vještina, tehnološkog znanja i iskustva potrebnog za decentralizirano djelovanje Zavoda, a što će omogućiti izravnije uključivanje u lokalne razvojne planove i inicijative.

4. CARDS 2004 „Lokalna partnerstva za zapošljavanje –Faza 2“

Predviđeni početak provedbe projekta CARDS 2004. «Lokalna partnerstva za zapošljavanje-Faza 2» je prosinac 2005. godine u koji će biti uključene četiri županije i to Ličko-senjska, Karlovačka, Požeško-slavonska i Brodsko-posavska.

5. PHARE 2005. "Aktivne mjere za zapošljavanje skupina kojima prijeti socijalna isključenost"

Projekt ima za cilj jačanje ekonomske i socijalne kohezije najosjetljivijih skupina u hrvatskom društvu na način da se poveća mogućnost njihova zaposlenja, korištenjem mjera aktivne politike zapošljavanja kreiranih prema njihovim potrebama.

Od ovog projekta se očekuje:

- temeljita evaluacija postojećih mjera za poticanje zapošljavanja;
- osmišljavanje novog ciklusa mjera koje će uključiti samo one stare mjere koje su ocijenjene učinkovitim;
- veća stručnu spremnost zaposlenih kod kreiranja i provođenja aktivne politike zapošljavanja;
- povećanje razine zapošljivosti kod skupina kojima prijeti socijalna isključenost.

U cilju sveobuhvatne analize i ocjene aktivne politike zapošljavanja, Hrvatska je u 2004. godini, u okviru Bukureštanskog procesa i u suradnji sa Međunarodnom organizacijom rada i Vijećem Europe, izradila detaljno Izvješće o svom tržištu rada i politici zapošljavanja s analizom aktivnih mjera zapošljavanja za period od 1998-2004. godine, povodom čega je u rujnu 2005. održana Međunarodna konferencija u kojoj su sudjelovali ne samo predstavnici Međunarodne organizacije rada, već i predstavnici Europske komisije. Tom prilikom je održan i prvi sastanak u vezi započetog jednogodišnjeg procesa izrade EU Joint Assessment Papera na području zapošljavanja, a koji je i započeo upravo u cilju usvajanja Europske strategije zapošljavanja.

Također je, u cilju jačanja institucionalne sposobnosti i poboljšanja učinkovitosti tijela državne uprave, provedena reorganizacija nadležnog ministarstva i osnovan Odjel za upravljanje projektima i programima pomoći EU na području rada i socijalne sigurnosti koji bi u slijedećem periodu trebao biti i kadrovski ojačan.

4.2.19.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

U cilju tehnološkog i stručnog jačanja administrativnih kapaciteta planira se provedba projekta PHARE 2006. „Povećanje nivoa informatičkog sustava podrške Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za analizu i upravljanje poslovnim projektima“.

Na području socijalne skrbi planira se edukacija stručnog kadra za pomoć nezaposlenim osobama s invaliditetom i za posao *job-coach-a*.

U području socijalnog dijaloga, prioritetne mjere za njegovo unapređivanje bit će i dalje usmjerene na promicanje mirnog rješavanja sporova te ostvarenje svih potrebnih materijalnih i organizacijskih preuvjeta za obavljanje poslova mirenja i mirnog rješavanja individualnih radnih sporova, što bi, posljedično, moglo utjecati i na smanjenje priljeva radnih sporova na sudove.

Uzimajući u obzir važnost alternativnog rješavanja sporova, što je naglašeno i u Green paper-u Europske komisije o alternativnom rješavanju sporova u građanskom i trgovačkim stvarima te u Prijedlogu direktive o određenim pitanjima medijacije u građanskim i trgovačkim sporovima, Ured za socijalno partnerstvo će, u suradnji sa Ministarstvom pravosuđa, u 2006. godini započeti projekt Mirenja u individualnim radnim sporovima kao alternativu sudskom postupku.

U periodu od siječnja 2006. do siječnja 2008. godine, predviđeno je uspostavljanje institucionalnog okvira mirenja u individualnim radnim sporovima, daljnje promoviranje instituta mirenja te edukacija socijalnih partnera o prednostima mirenja u individualnim radnim sporovima u cilju razvoja suradnje i dijaloga među socijalnim partnerima i smanjenju opterećenosti sudova.

4.2.19.3. FINANCIRANJE

Za projekt jačanja administrativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje namijenjeno je 400.000,00 kn iz Državnog proračuna i 18.000.000,00 kn iz pretpristupnog programa PHARE 2006.

Edukacija stručnog kadra na području socijalne skrbi planira se ostvariti iz sredstava namijenjenih nadležnom ministarstvu za te svrhe (ukupno predviđeno 2.000.000,00 kn).

4.2.19. Socijalna politika i zapošljavanje

4.2.19.5. Socijalni dijalog

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU			
2.	Pristupno partnerstvo	Socijalna politika i zapošljavanje		Podrška socijalnim partnerima u izgradnji administrativne sposobnosti, prvenstveno za autonomni bipartitni socijalni dijalog
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
<p>Brojne aktivnosti su usmjerene na uspostavu procesa mirenja u kolektivnim radnim sporovima kako bi se osnažilo mirno rješavanje kolektivnih sporova u kojem cilju je obučen određen broj miritelja.</p> <p>Prioritetne mjere za unapređivanje socijalnog dijaloga bit će usmjerene na promicanje mirnog rješavanja sporova, te ostvarenje svih potrebnih materijalnih i organizacijskih preduvjeta za obavljanje poslova mirenja i mirnog rješavanja individualnih radnih sporova, a što bi posljedično moglo utjecati i na smanjenje priljeva radnih sporova na sudove.</p>	3.13.4.	Gospodarsko-socijalno vijeće i Ured za socijalno partnerstvo

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
						-

Mirenje u individualnim radnim sporovima kao alternativa sudskom postupku. Razvoj suradnje i dijaloga među socijalnim partnerima. Smanjenje opterećenosti sudova u RH radnim sporovima.	Postavljanje institucionalnog okvira mirenja u individualnim radnim sporovima. Promoviranje instituta mirenja. Edukacija socijalnih partnera o prednostima mirenja u individualnim radnim sporovima.		Siječanj 2006- siječanj 2008. godine	Potrebno je osigurati radni prostor za stručnjake iz Nizozemske kao i opremu za rad	Gospodarsko-socijalno vijeće i Ured za socijalno partnerstvo u RH	300.000,00€
---	--	--	---	---	---	-------------

4.2.19.6. Zapošljavanje i Europski socijalni fond

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU			
2.	Pristupno partnerstvo	Socijalna politika i zapošljavanje	Potrebno je ojačati relevantne administrativne strukture potrebne za implementaciju europske politike zapošljavanja i korištenje pretpripravnih fondova	Potrebno je ojačati relevantne administrativne strukture za buduće korištenje sredstava Europskog socijalnog fonda
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)		pretpripravnim program PHARE	pretpripravnim fondom IPA

2. **Rezultati ostvareni u 2005. godini:**

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Aktivnosti na izradi Joint Assessment Paper of Employment Policies u skladu s Pristupnim partnerstvom započele su sredinom 2005. g. Prva aktivnost je bio zajednički sastanak održan u rujnu 2005.	Socijalna politika i zapošljavanje; Zapošljavanje – 3.13.6.	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatski zavod za zapošljavanje

3. **Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:**

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Povećanje nivoa informatičkog sustava podrške Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za analizu i upravljanje poslovnim projektima	Tehnološko i stručno jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	koristi se program PHARE 2006.	2006. godina	Odjeli za upravljanje projektima u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatskom zavodu za zapošljavanje	Hrvatski zavod za zapošljavanje Nada Kerovec- načelnica Odjela za upravljanje projektima nada.kerovec@hzz.hr	400.000,00 kuna iz Državnog proračuna i 18.000.000,00 kuna iz pretpristupnog PHARE programa

4.2.19.7. *Socijalna (inkluzija) uključenost*

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU		Potreba izrade detaljne analize stanja socijalne isključenosti i siromaštva u hrvatskom društvu, kao i uvođenja međunarodno usporedivih kvalitativnih i kvantitativnih indikatora	
2.	Pristupno partnerstvo	Socijalna politika i zapošljavanje	Potrebno je ojačati relevantne administrativne strukture i međuministarsku koordinaciju	Donijeti i provoditi Nacionalnu strategiju o socijalnom uključivanju, uključujući prikupljanje podataka, u skladu s praksom EU i budućim sudjelovanjem u Europskoj strategiji o socijalnom uključivanju
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Aktivnosti na izradi Joint Inclusion Memorandum/JIM u skladu s Pristupnim partnerstvom započele su sredinom 2005. g. Prva aktivnost je bila organiziranje Konferencije u vezi s izradom Zajedničkog memoranduma o uključivanju, 20. rujna 2005.	Socijalna politika i zapošljavanje; Socijalna inkluzija – 3.13.7.	MZSS

3. **Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:**

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B -
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
	1. Aktivnosti na izradi Zajedničkog memoranduma o uključivanju 2. Identifikacija savjetodavaca za pomoć nezaposlenim invalidima pri zapošljavanju 2. Organizirati edukativne sastanke za radnike ustanova socijalne skrbi radi osposobljavanja za «job- coach-a»	1. po završetku izrade dokumenta, Vlada RH i EK potpisuju dokument	1. Tijekom 2005. 2. 2005. i 2006.	1. službenici MZSS – Uprave za soc.skrb i vanjski suradnici 2. stručni savjetnici MZSS Uprave za socijalnu skrb	1. MZSS, Uprava za socijalnu skrb; Vesna Mastela Bužan; dipl. soc.radnik – viši stručni savjetnik; vesna.mastela- buzan@mzss.hr 2. isto	1. osigurati u državnom proračunu 1.000.000,00 kuna 2. iz sredstava za edukacije za Upravu za soc. skrb (ukupno predviđeno 2.000.000,00 kuna)

4.2.20. PODUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA

4.2.20.1 OPIS STANJA

Poduzetništvo

Kako bi ojačali institucionalne sposobnosti za SME Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je u odlučivanje o svojim projektima aktivno uključilo asocijacije; HGK, HUP, HOK, HSZ kao i poduzetničke centre i razvojne agencije sa kojima usko surađuje te kandidiralo sljedeće projekta zajedno sa svojim partnerima iz tog područja;

- CARDS 2002 - Projekt „ Investment Climate in Croatia“
- CARDS 2003 - "Strategic Plan for the Long Term Development of Existing Free Zones in Croatia "
- CARDS 2004 - Projekt “Improving information to the Croatian business community”
- PHARE 2005 - Projekt “SME Institutional Strengthening and Policy Alignment”
- PHARE 2006 - Projektni prijedlog “Support for Increasing the Competitiveness and exports of Croatian SMEs“
- PHARE 2006 - Projektni prijedlog „Enhancing the Knowledge Based Infrastructure in Croatia“
- PHARE 2006 - Projektni prijedlog „Enhancing the Institutional Framework for the Crafts Sector“

Industrijska politika

Što se tiče preustroja određenih proizvodnih sektora, u tijeku je proces restrukturiranja i modernizacije proizvodnih sektora, naročito u području tekstila, čelika i brodogradnje.

U sektoru čelika ubrzano se radi na donošenju Nacionalnog programa restrukturiranja crne metalurgije u RH, na temelju kojeg će se odrediti mjere restrukturiranja i sanacije sektora crne metalurgije, kao i mjere u svezi privatizacije Valjaonice cijevi d.d. Sisak i Željezare Split.

U sektoru brodogradnje Vlada Republike Hrvatske će mjerama gospodarske politike podržavati njen razvoj i integraciju u gospodarski sustav Europske unije. Nacionalnim programom za restrukturiranje brodogradnje izvršiti će se restrukturiranje brodograđevne industrije i njeno osposobljavanje za konkurentan nastup na svjetskom tržištu.

4.2.20.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Poduzetništvo

Za uspješnost provođenja Programa poticaja malog i srednjeg poduzetništva 2004.-2008. sukladno sa u njemu utvrđenim srednjoročnim strateškim ciljevima potrebno je:

- temeljem iskustava iz EU kontinuirano analizirati i prilagođavati poticajne mjere
- Operativne planove poticanja malog i srednjeg poduzetništva nastaviti usuglašavati kao i do sada sa Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja, sukladno Zakonu o državnim potporama čime se postupno ostvaruju gospodarski kriteriji iz područja državnih potpora
- ojačati suradnju i partnerstvo sa SME institucijama, agencijama u čijem je djelokrugu SME i Državnim zavodom za statistiku (sa Državnim zavodom za statistiku treba razviti što bolju suradnju radi odgovarajućeg statističkog praćenja malog i srednjeg gospodarstva na osnovi Zakona o poticanju malog gospodarstva kao i prema NKD-u).
- zadovoljiti zahtjeve EU glede analize uspješnosti projekata poticanja malog i srednjeg gospodarstva (performance management, monitoring, benchmarking, fiscal evaluation),

u čemu su se pokazali nedostaci kroz nedovoljno obuhvatni i kompatibilni repozitorij informacija. Iako je Projektom PHARE 2005 – “SME Institutional Strengthening and Policy Alignment” definiran zadatak iz područja statistike SME i ustroj Observatory-a, za razdoblje 2006-2008 predlaže se novi projekt „SME registra“ kojim bi se ojačao institucionalni kapacitet za SME.

Industrijska politika

Donošenje i provedba Nacionalnog programa restrukturiranja crne metalurgije u RH. Izrada Nacionalnog programa restrukturiranja brodogradnje.

4.2.20.3. FINANCIRANJE

Uz sredstva planirana Državnim proračunom za 2006. godinu, nastojat će se, putem europskih programa pomoći dodatno osigurati sredstva.

4.1.20. Poduzetništvo i industrijska politika

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 20. Poduzetništvo i industrijska politika	- poboljšati komunikaciju i koordinaciju između javnog i privatnog sektora na redovitoj osnovi vezano za kreiranje poduzetničke politike	-ojačati administrativne kapacitete MINGORP-a i HAMAG-a za kreiranje, provođenje i koordinaciju politike za razvoj poduzetništva
2.	Pristupno partnerstvo	3.16.2.	- ojačati administrativne kapacitete HAMAG-a i MINGORP-a za adekvatno upravljanje politikama SME-a	
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. **Rezultati ostvareni u 2005. godini:**

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Jačanje institucionalnog kapaciteta za SME kroz provedbu projekata. Aktivno uključivanje i suradnja s asocijacijama HGK, HUP, HOK, HSZ kao i poduzetničkih centara i razvojnih agencija. CARDS 2002 - Projekt „ Investment Climate in Croatia“ CARDS 2003 - "Strategic Plan for the Long Term Development of Existing Free Zones in Croatia "		MGRIP

CARDS 2004 - Projekt "Improving information to the Croatian business community"		
---	--	--

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Jačanje institucionalnog kapaciteta za SME	PHARE 2006 – Projektni prijedlog "Support for Increasing the Competitiveness and exports of Croatian SMEs"				MGRIP	
	PHARE 2006 – Projektni prijedlog „Enhancing the Knowledge Based Infrastructure in Croatia“				MGRIP	
	PHARE 2006 – Projektni prijedlog „Enhancing the Institutional Framework for the Crafts Sector“				MGRIP	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Jačanje institucionalnog kapaciteta za SME kroz predloženi projekt „SME registra“
2008.	Jačanje institucionalnog kapaciteta za SME

4.2.21. TRANSEUROPSKE MREŽE

4.2.21.1. OPIS STANJA

Iako *acquis* ne predviđa posebne institucije potrebne za ovaj sektor, svaka zemlja (članica) treba razviti svoj način i strukture, kako bi se postigli bitni zahtjevi vezani za Trans-europske mreže. U RH se pitanjem trans-europskih mreža bave dijelovi Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka (MMTPR), za prometne mreže, te dijelovi Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP) za energetske mreže.

S obzirom da za sada ne postoje definirane odgovarajuće institucije u RH i ovim područjem se isključivo ne bavi niti jedna stručna osoba, tijekom 2005. godine predloženo je osnivanje međuresorske stručne skupine za vođenje pregovora u području TEN koja bi uključivala predstavnike MMTPR, MINGORP, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija (MVPEI) te predstavnike regulatornih agencija i trgovačkih društava vezanih za energetiku i prometnu infrastrukturu.

4.2.21.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Slijedom prijedloga MVPEI donesena je odluka o imenovanju članova radne skupine za dio prometa, a krajem 2005. ili tijekom početka 2006. godine ova radna skupina bi trebala biti oformljena. U skladu s rasporedom predviđenim za uspoređivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, tijekom 2006. godine predviđa se rad na izradi izvješća o stanju usklađenosti i planu rada na prioritetima predviđenima u srednjoročnom periodu za razvitak prometnih i energetskih mreža u skladu s potpisanim dokumentima o suradnji (kao što su Memorandum o razumijevanju o suradnji o razvitku osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Europe, Sporazum o energetske zajednici).

Uz to će Ministarstvo mora turizma, prometa i razvitka (Uprava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka) u 2006. godini inicirati i koordinirati, odnosno sudjelovati u izradi međunarodne studije integriranja luka i prometnih pravaca Republike Hrvatske u skladu s člankom 12a. Odluke br. 884/2004/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine kojom se izmjenjuje i dopunjuje Odluka br. 692/96/EZ o smjernicama Zajednice za razvoj trans-europske prometne mreže u dijelu koji se odnosi na definiranje projekata od zajedničkog interesa na Autocesti mora jugoistočne Europe (koja povezuje Jadransko more s Jonskim morem i istočnim Sredozemnim morem uključujući Cípar) uzimajući u obzir regionalni pristup.

4.2.21.3. FINANCIRANJE

Za gore navedene aktivnosti nisu predviđena posebna financijska sredstva.

4.2.22. REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENATA

4.2.22.1. OPIS STANJA

Prijedlogom Strategije regionalnog razvoja RH (SRR RH), koji je prihvatila Međuministarska koordinacijska skupina i koji je javno predstavljen u listopadu 2005., definirani su ciljevi i prioritete regionalne politike u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2006.- 2013. godine. Izrađen je i Nacrt zakona o regionalnom razvoju kao i prijedlog institucionalnog okvira za upravljanje regionalnim razvojem koji slijede načela i ciljeve predložene Strategijom regionalnog razvoja. Institucionalnim okvirom predviđeno je da glavna središnja institucija odgovorna za regionalnu politiku ostane Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka. Ta će opcija međutim zahtijevati promjene postojeće strukture i načina rada unutar Ministarstva. Ujedno je pripremljen i Akcijski plan provedbe Strategije za razdoblje 2006.-2007.

Proces izrade SRR RH proveden je uz konzultacije s Partnerskom skupinom, koju čine predstavnici državne uprave, županijske i lokalne samouprave, gospodarskih partnera i predstavnika nevladinih institucija.

Prijedlog Strategije predviđa institucionalizaciju Međuministarske koordinacijske skupine i Partnerske skupine i njihovo uključivanje u izradu Nacionalnog razvojnog plana/Nacionalnog strateškog referentnog okvira.

Prijedlogom Strategije predviđena je i uspostavu okvira za planiranje razvoja na razini županija i širih regija te osnivanje županijskih partnerstava i županijskih razvojnih jedinica/agencija, koje će sudjelovati u izradi i provedbi županijskih razvojnih strategija. Time je inicirana uspostava struktura za učinkovit proces konzultacija i koordinacije u planiranju regionalnog razvoja na svim razinama.

Osim toga, prijedlog Strategije predviđa da se u planiranje razvoja županija (širih regija), odnosno u županijske razvojne strategije uključi definiranje strateških ciljeva i prioriteta za razvoj velikih gradova, područja s razvojnim poteškoćama te pograničnih područja u županiji (široj regiji) kao i međužupanijsku suradnju, kao posebne tematske cjeline.

Jedan od ključnih problema je još uvijek nedovoljno razvijen sustav praćenja i vrednovanja razvojnih programa i projekata. Nedostatni su i administrativni kapaciteti izrade i provedbe županijskih razvojnih planova kao i razvoja kvalitetnih projektnih mreža.

Regionalni BDP računi izrađuju se za sada na razini NUTS II (za predložene statističke regije) i na razini NUTS III (županijska razina), sukladno obvezama iz SSP-a. Podaci o BNP za sada se izrađuju samo na državnoj razini. Regionalno prikazivanje hrvatskog BNP-a još uvijek ne postoji.

U procesu upravljanja financijske pomoći EU-a utvrđeni su sljedeći glavni nosioci:

- Nacionalni koordinator pomoći (NAC), državni tajnik Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija - odgovoran je za programiranje, osiguravanje povezivanja procesa

stabilizacije i pridruživanja i korištenja financijske pomoći EU-a te za praćenje i ocjenu decentraliziranih programa

- Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje (NAO), državni tajnik Ministarstva financija
- Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje programa (PAO), pomoćnik ministra financija
- Viši dužnosnici za ovjeravanje programa (SPOs), dužnosnici resornih ministarstava u Hrvatskoj.

Odgovornost za programiranje

Nacionalni koordinator uz pomoć Uprave za koordinaciju programa pomoći i suradnju s EU MVPEI-a na operativnoj je razini zadužen za programiranje pomoći EU-a, u suradnji s ostalim državnim institucijama. Uprava pomaže ostala TDU u pripremi projektnih prijedloga sukladno prioritetima Pristupnog partnerstva i Nacionalnog programa za pridruživanje RH Europskoj Uniji.

Europskim partnerstvom postavljen je okvir za Hrvatsku, utvrđivanjem sveukupnih prioriteta koje zemlja mora poštivati u pripremi za članstvo i sredstva dostupna kako bi joj se pomoglo u tom procesu.

Nacionalnim programom za pridruživanje EU utvrđen je vremenski raspored za pripremu pridruživanja. U njemu su definirani rokovi i troškovi za pojedine aktivnosti za pripremu članstva u EU i kadrovskih i financijskih potreba.

Odgovornosti za evaluaciju

Evaluacija je trenutačno u nadležnosti EK i provodi se od strane vanjskih ugovarača bilo za vrijeme provedbe projekata ili nakon određenog razdoblja po završetku projekta. Predviđeno je da Hrvatska preuzme odgovornost za evaluaciju nakon dobivanja akreditacije za Prošireni decentralizirani sustav provedbe (EDIS).

Odgovornosti za reviziju

Rad hrvatskih institucija uključenih u upravljanje programom PHARE u nadležnosti je Europskog revizijskog suda (ECA) od strane Europske Unije ili vanjskog revizora kojeg je angažirala EK sukladno Financijskom sporazumu. Za potrebe revizije ECA-a, hrvatske institucije koje sudjeluju u upravljanju programom moraju dati na uvid revizorima sve zatražene dokumente.

Unutarnju reviziju u svim uključenim hrvatskim institucijama provode za to nadležne ustrojstvene jedinice u svakoj pojedinoj instituciji. Te jedinice provode reviziju u skladu s odgovarajućim međunarodnim prihvaćenim standardima (IFAC, INTOSAI).

Odgovornosti za praćenje

Praćenje cjelokupnog napretka provedbe programa pomoći EK u nadležnosti je Nacionalnog koordinatora. Uspostavljena je i osnovna struktura praćenja – Zajednički odbor za praćenje (JMC) i Pododbor za praćenje (MSC). Članovi Zajedničkog odbora su visoki predstavnici EK u Hrvatskoj, NAC i NAO. Visoki predstavnici EK zajedno s NAC-om supredsjedaju sjednicama Zajedničkog odbora. Administracija NAC-a obavlja funkciju Tehničkog tajništva Zajedničkog odbora i Pododbora.

Sustav praćenja slijedi procedure praćenja kakve su se primjenjivale u bivšim zemljama kandidatima od 2000. do 2001. godine, tako da se i u Hrvatskoj Zajednički odbor sastaje jednom godišnje kako bi raspravljao o napretku u provedbi projekata, na temelju Izvještaja o praćenju (MR) koje su pripremili korisnici decentralizirane financijske pomoći EK.

Prije sastanaka Zajedničkog odbora izvještaje razmatra Pododbor i na temelju prosudbe daje preporuke Zajedničkom odboru. Zajednički odbor ima ovlasti zahtijevanja korektivnih aktivnosti i, unutar propisanih ograničenja, preporuka u odnosu na raspodjelu sredstava među projektima.

4.2.22.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Po završetku postupka akreditacije Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje očekuje se da će se broj decentraliziranih projekata CARDS znatno povećati. Stoga je Nacionalni koordinator pomoći predložio spajanje 2 postojeća sustava kako bi se stvorio Jedinostveni pododbor za praćenje projekata PHARE i primijenio ga također i za praćenje decentraliziranih projekata CARDS. Budući da Pismo namjere o osnivanju Nacionalnog fonda ne ograničava koliko i kakvi jedinstveni pododbori trebaju biti uspostavljeni, to je ostavljeno Hrvatskoj da sama odluči. Stoga Nacionalni koordinator predviđa da buduća struktura Jedinostvenog pododbora bude podijeljena u šest klastera (kako je određeno u Priručniku o postupcima praćenja, koji je Nacionalni koordinator usvojio u kolovozu 2005.), obuhvaćajući projekte iz pojedinih sektora:

1. Reforma javne uprave i javne financije;
2. Pravosuđe i unutarnji poslovi; unutarnje tržište,
3. Tržišno natjecanje i statistika;
4. Gospodarska i društvena kohezija (vrsta mjera ERDF-a),
5. Poljoprivreda, zaštita okoliša i energetika;
6. Društveni sektor (vrsta mjera ESF-a).

Budući da će Hrvatska od proračunske godine 2007. postati korisnicom Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), u dijelu koordinacije strukturnih instrumenata će se tijekom 2006. godine pristupiti ustrojavanju struktura za upravljanje programom i imenovati tijela koja će obavljati funkciju upravnih i provedbenih tijela za svaku pojedinu komponentu:

1. Pomoć pri tranziciji i jačanju institucija
2. Regionalnu i prekograničnu suradnju
3. Regionalni razvoj
4. Razvoj ljudskih resursa
5. Ruralni razvoj

Unutar komponente regionalnog razvoja provest će se sljedeće mjere:

- uspostavljanje institucionalnog i konzultacijskog sustava za politiku regionalnog razvoja, uključujući razvoj odgovarajućih struktura, sustavnih alata i procedura unutar buduće uprave za integrirani regionalni razvoj u MMTPR-u;
- definiranje i potvrđivanje nadležnosti, odgovornosti, sudjelovanja i operativnih procedura međuministarske koordinacije kao i nacionalnog partnerstva;
- promoviranje SRR RH u javnosti čime će se osigurati informiranje svih relevantnih sudionika u procesu razvoja, kako bi Strategija bila prihvaćena kao važan i jedinstven okvir upravljanja i regionalnog razvoja u Hrvatskoj;
- priprema za učinkovitu provedbu tri programa predviđena SRR RH: Programa razvoja županija i širih regija; Programa za područja s razvojnim poteškoćama; Programa za prekograničnu i međuregionalnu suradnju. Ta će mjera uključiti izradu nacionalnih smjernica za razvoj županija; započeti povezivanje provedbe županijskih strategija sa sektorskim strategijama tijela središnje državne razine; osigurati mjere tehničke pomoći za potporu županijskim partnerstvima i županijskim razvojnim jedinicama;
- poboljšanje sustava praćenja unutar MMTPR-a i priprema smjernica za poboljšanje načina izvještavanja i praćenja. Za tu će se aktivnost zatražiti dodatna tehnička pomoć;
- unapređivanje sustava upravljanja shemama bespovratne pomoći i izrada projekata u okviru programa PHARE ESC 2005-2006. Tom će se mjerom ojačati kapaciteti SJFU za vođenje financijskog upravljanja i kontrole shema bespovratne pomoći te kapaciteti odgovarajućih institucija za tehničko upravljanje shemama bespovratne pomoći;
- tehnička pomoć županijskim institucijama u razvoju mreža projekata pripremljenih i spremnih za financiranje, koje su nužne za provedbu županijskih razvojnih planova (i time buduće učinkovito korištenje sredstava iz programa IPA i kasnije strukturnih fondova);
- izgradnja kapaciteta za adekvatnu pripremu statističkih podataka na razini NUTS II i NUTS III za određivanje kvalificiranih područja. Prikupljanje podataka također se tiče i podataka potrebnih za programiranje, praćenje i evaluaciju.

4.2.22.3. FINANCIRANJE

Navedene aktivnosti bit će financirane u okviru postojećih projekata CARDS 2003 "Pomoć nacionalnom razvojnom planiranju": 2 milijuna EUR; CARDS 2004 - "Održivi razvoj u područjima povratka" – tehnička pomoć županijskim jedinicama za provedbu županijskih razvojnih programa: 3 milijuna EUR; CARDS 2004 "Izgradnja kapaciteta za upravljanje fondovima za regionalni razvoj": 3 milijuna EUR – u provedbi 2005., 2006., od čega je 1,5 milijuna EUR predviđeno za projekt „Podrška upravljanju projektima ekonomske i socijalne kohezije“, a predstavlja pripremu za korištenje PHARE sredstava, a ostatak od 1,5 milijuna EUR predviđeno je za podršku razvoja struktura za budući IPA program; Projekt socijalnog i gospodarskog oporavka koji se dijelom financira iz zajma Svjetske banke: 826.000 EUR.

U okviru programa PHARE za 2005. godinu Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija prijavilo je dva projekta vezana uz prekograničnu suradnju. Radi se o projektu trilateralne suradnje Republike Hrvatske sa Slovenijom i Mađarskom, čija je ukupna vrijednost 3,75 milijuna EUR te projektu bilateralne suradnje s Italijom, ukupne vrijednosti od 3,75 milijuna EUR. Nastavno na potrebe jačanja sposobnosti programiranja i pripreme projekata MVPEI prijavilo je projekt u vrijednosti od 4,515 milijuna EUR u okviru programa

PHARE za 2005. godine. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, u okviru programa PHARE za 2005. godine, prijavilo je projekt dodjele bespovratne pomoći (grant shema) za poslovnu infrastrukturu, ukupne vrijednosti od 6,660 milijuna EUR.

U proračunu MMTPR-a za 2006. godinu za provedbu aktivnosti u 2006. predviđeno je 2.620.000kn.

4.2.22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 22.	Uspostava institucionalnog okvira I adekvatnih administrativnih kapaciteta za osiguranje cjelovitog I učinkovitog programiranja, provedbe, praćenja I evaluacije sa stajališta upravljanja I financijske kontrole; uspostava adekvatnih regionalnih statistika; napredak u odnosu na utvrđivanje tijela odgovornih za upravljanje i plaćanje, uz jačanje administrativnih kapaciteta kako bi Hrvatska bila spremna učinkovito koristiti regionalnu komponentu i komponentu ljudskih resursa programa IPA u 2007. Izrada Nacionalnog razvojnog plana.	

2.	Pristupno partnerstvo	Poglavlje 3.1.; 3.2. (Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata)	Izrada sveobuhvatne i koherentne strategije u području regionalnog razvoja te određivanje i izgradnju kapaciteta ključnih tijela za upravljanje i provedbu strukturnih instrumenata.	Jasna raspodjelu odgovornosti i jačanje koordinacije, kako na razini tijela državne uprave tako i između središnje državne i regionalne uprave; nastavak izgradnje kapaciteta u tijelima odgovornim za upravljanje i plaćanje; unapređenje načina donošenja i provedbe regionalnih operativnih programa; uspostavu odgovarajućeg sustava praćenja i evaluacije te razvijanje procedura financijskog upravljanja i praćenja; te uvođenje odgovarajućih regionalnih statistika.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	Poglavlje 3.9.		Razvoj cjelovitog pravnog okvira; razvoj učinkovitog institucionalnog okvira za planiranje, programiranje, provođenje, financiranje, nadzor i evaluaciju regionalne politike; priprema Nacionalnog razvojnog plana; osiguranje daljnje financijske potpore za projekte proizašle iz ROP-ova; jačanje ljudskih resursa

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Definirana je institucionalna opcija koja u potpunosti slijedi principe politike upravljanja regionalnim razvojem utvrđene u Prijedlogu SRR RH, koji je prihvatila Međuministarska koordinacijska skupina; izrađen je Akcijski plan provedbe SRR RH za 2006.-2007.; Izrađen je Nacrt zakona o regionalnom razvoju; izrađen je projekt jedinstvenog sustava upravljanja informacijama	4.2.21	MMTPR

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	<i>Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)</i>	<i>Financijska sredstva -Dodatak B</i>
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Ustrojavanje Uprave za integrirani regionalni razvoj unutar MMTPR-a	Definiranje strukture, potrebnih radnih mjesta, opisa poslova; spajanje s postojećim odjela za prekograničnu suradnju u MVPEI	01/2006	10/2006	Nabavka opreme za rad Zapošljavanje djelatnika u okviru nove sistematizacije	MMTPR/MVPEI/MFIN Zdravko Livaković, državni tajnik razvitak@ws.mmtp.hr	
Institucionaliziranje međuministarske koordinacije i nacionalnog partnerstva	Definiranje i potvrđivanje nadležnosti, odgovornosti, sudjelovanja i operativnih procedura međuministarske koordinacije kao i nacionalnog partnerstva	04/2006	10/2007		MMTPR Zdravko Livaković, državni tajnik razvitak@ws.mmtp.hr	

<p>Ustrojavanje koordinacijskog tijela za program IPA, sukladno Zaključku VRH od 24. studenog 2005.</p>	<p>Definiranje strukture, potrebnih radnih mjesta, opisa poslova; spajanje s postojećom Upravom za koordinaciju programa pomoći EU MVPEI-a</p>	<p>02/2006</p>	<p>03/2006</p>	<p>Pronalaženje radnog prostora Nabavka opreme za rad Zapošljavanje djelatnika u okviru nove sistematizacije</p>	<p>SDURS Nataša Mikuš, zamjenica državne tajnice Natas.Mikus@vlada.hr MVPEI Davor Čilić, pomoćnik ministrice Davor.Cilic@mei.hr</p>	
---	--	----------------	----------------	--	---	--

<p>Koordinacija ustrojavanja upravnih tijela i provedbenih agencija pri tijelima državne uprave za pojedine komponente programa IPA</p>	<p>Priprema i provedba Plana aktivnosti za ustrojavanje tijela koja će upravljati programom IPA, sukladno Zaključku VRH od 24. studenog 2005.</p>	<p>01/2006</p>	<p>12/2006</p>	<p>Nabavka opreme za rad Zapošljavanje novih djelatnika</p>	<p>MVPEI Davor Čilić, pomoćnik ministrice Davor.Cilic@mei.hr</p> <p>SDURS Nataša Mikuš, zamjenica državne tajnice Natas.Mikus@vlada.hr</p> <p>Pojedinačna tijela državne uprave koja će Vlada odrediti kao upravna tijela i provedbene agencije</p>	
---	---	----------------	----------------	---	---	--

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Upravna tijela i provedbene agencije nadležne za upravljanje programom IPA osposobljene za rad.
2008.	

4.23. PRAVOSUĐE I LJUDSKA PRAVA

4.2.23.1. REFORMA PRAVOSUĐA

a) Opis stanja

Zakonodavne promjene čine samo jedan dio reforme pravosuđa koje nužno mora pratiti informatizacija pravosuđa i visoko profesionalno osposobljeni ljudski resursi. Ujedno, da bi visoki standardi jedinstvenog europskog pravosudnog područja kojemu RH teži bili zadovoljeni, rad pravosuđa mora biti transparentan, a pristup pravdi omogućen. Kako bi se zadovoljili ovi kriteriji Ministarstvo pravosuđa u Strategiji i Planu djelovanja predviđa planove daljnje izgradnje i poboljšanja informatizacije pravosuđa, obuke pravosudnih dužnosnika ne samo po pitanju vlastitog nacionalnog zakonodavstva nego i po pitanju pravne stečevine EU. Znatni će naponi i sredstva biti uloženi u pripremu ljudskih resursa u pravosuđu za prihvaćanje pravne stečevine EU od općinskih do Vrhovnog suda RH. Sektor za pravosudnu upravu pri Ministarstvu pravosuđa je tijekom 2005. godine provodio zahtjevne nadzore nad obavljanjem poslova sudske uprave u nekoliko sudova, radi poticanja sudova na dosljednu primjenu odredaba Sudskog poslovnika i Zakona o sudovima. Strategija reforme pravosuđa predviđa educiranje kadrova kako bi se promijenila filozofija predsjednika sudova i sudaca o poslovima sudske uprave, koja se direktno odražava na kvalitetu i učinkovitost osnovne sudske djelatnosti – suđenja. Ministarstvo pravosuđa je u svibnju 2005. godine izmijenjenom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu predvidjelo osnivanje Odjela za podršku svjedocima i sudionicima u postupcima za kaznena djela ratnih zločina. Odjel je formiran te će u 2006. godini zapošljavati tri djelatnika.

Nadalje, Ministarstvo pravosuđa je potpisivanjem Sporazuma sredinom 2005. godine između Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave o ustrojstvu i djelovanju baze zemljišnih podataka Republike Hrvatske učinilo korak u jačanju međuinstitucionalne suradnje.

Reorganizacija (racionalizacija) mreže sudova

Jedan od prioritetnih ciljeva u okviru reforme pravosuđa određenih Strategijom je usvajanje strategije i dinamike reorganizacije (racionalizacije) mreže sudova.

Ministarstvo pravosuđa je u suradnji s partnerom na projektu CARDS 2002 «Podrška učinkovitijem i modernijem radu hrvatskih sudova» napravilo prvi korak te na osnovu zajedničkih dogovora utvrdilo četiri osnovna kriterija za reorganizaciju mreže sudova u Republici Hrvatskoj. Nakon toga će slijediti analize kao i pilot projekti spajanja. Razmotrit će se mogućnost reorganizacije hrvatskih sudova spajanjem općinskih sudova međusobno, te općinskih i prekršajnih sudova.

Pravosudna akademija

U 2005. Pravosudna akademija je usmjerila svoj rad na više područja:

- pružanje kvalitetnih edukativnih programa profesionalnog usavršavanja sucima, državnim odvjetnicima i savjetnicima pri sudovima (standardno i specijalističko usavršavanje, inicijalni treninzi za savjetnike) na teme u svezi prava Europske unije, unaprjeđenje sposobnosti suđenja za ratne zločine, pravo vlasništva, autorska prava, postupak ovrhe, pravo tržišnog natjecanja, izmjene i dopune Obiteljskog zakona, itd. Program standardnog usavršavanja prošlo je 793 sudaca, državnih odvjetnika i savjetnika, dok je 559 sudaca, drž. odvjetnika i savjetnika završilo specijalistički trening,
- provođenje tzv. «Training of Trainers» (ToT), poučavanje budućih predavača o modernim tehnikama podučavanja odraslih. Kroz početni trening prošlo je 28 sudaca, te kroz «follow up» 25,
- zapošljavanje profesionalnog osoblja u PA i jačanje unutarnjih kapaciteta (obuka djelatnika u korištenju IT aplikacija, planiranju proračuna, odnosima s medijima) i osnaživanje same PA (unošenje odgovarajućih odredbi o obvezi profesionalnog usavršavanja u PA u Zakon o sudovima, osnivanje Savjetodavnog vijeća PA),
- osnivanje 2 regionalna centra PA i to pri županijskom sudu u Zagrebu i Rijeci, kako bi se edukacija približila krajnjim korisnicima, sucima i drugim pravosudnim dužnosnicima (*court integrated training sistem*)
- institucionalno širenje PA na cijelu RH (osnivanje i opremanje još 3 regionalna centra PA , regionalni centar PA u Varaždinu opremit će Ministarstvo pravosuđa a centri u Osijeku i Splitu otvorit će se u okviru Projekta CARDS 2003 “ Obuka i obrazovanje državnih odvjetnika“),
- razvijanje suradnje s pravnim fakultetima i strukovnim udrugama u zemlji, te sa sličnim institucijama u svijetu.

Pravosudna akademija je u 2005. godini organizacijski restrukturirana, te je zaposlila dodatnih pet zaposlenika (sada ima ukupno deset zaposlenika). Djelatnici PA su obučeni u korištenju IT aplikacija, planiranju proračuna, odnosima s medijima. Otvoren je regionalni centar u Rijeci, a u pripremi je otvaranje dodatnih triju regionalnih centara u Osijeku, Varaždinu i Splitu. Tijekom 2005. godine PA je organizirala niz seminara na različite teme i provela niz standardnih i specijalističkih edukativnih programa profesionalnog usavršavanja sudaca, državnih odvjetnika i sudskih savjetnika (1352 suca, državna odvjetnika i savjetnika).

Informatizacija

Informatizacija pravosuđa jedan je od ključnih čimbenika uspješnosti reforme pravosuđa. U 2005. godini nastavljene su aktivnosti opremanja pravosudnih tijela IT opremom. Iz državnog proračuna nabavljeno je 1015 računala i pisača, 42 servera, 110 prijenosnih računala. Ministarstva pravosuđa je sredinom 2005. godine otvorilo web portal s pristupom digitalnim zemljišnim knjigama na Internetu (e-izvadak) te je napravljena interna stranica (Intranet) Ministarstva pravosuđa. U 2005. i 2006. godini i dalje će se raditi na uspostavi informacijsko-komunikacijske infrastrukture sudova (LAN i WAN)

kao bitnog preduvjeta za implementaciju integriranog sustava za upravljanje sudskim predmetima (ICMS). Početkom 2007. godine planira se dovršenje pilot faze ICMS projekta. Razvoj ICMS-a i sređivanje zemljišnih knjiga financira se sredstvima EU i zajma Svjetske banke. Proces informatizacije pravosuđa je popraćen informatičkom obukom i edukacijom državnih službenika i namještenika te pravosudnih dužnosnika. Vrhovni sud RH, Upravni sud RH i Visoki trgovački sud u Zagrebu objavljuju svoje odluke na Internetu, doprinoseći na taj način većoj transparentnosti sudskih aktivnosti i ujednačavanju sudske prakse.

Sredstva Državnog proračuna za informatizaciju su u 2005. godini povećana u odnosu na 2004. godinu za 9,93% dok je za 2006. godinu planirano povećanje od preko 47%.

Infrastrukturalna ulaganja

U Državnom proračunu je za 2005. godinu za potrebe pravosuđa osigurano 1.992.607.170,00 kn, što je u odnosu na proračunska sredstva iz 2004. godine povećanje za 3,5%. Od osiguranih sredstava u 2005. godini je u kapitalne objekte uloženo 146.247.007,00 kn (zgrade, uredsku opremu, namještaj, automobile, projekte tehničke pomoći u stečajevima i zemljišnim knjigama). Od tih sredstava u informatizaciju je uloženo 27.764.257,00 kn.

Jedan od najznačajnijih kapitalnih projekata kojim se planira trajno i kvalitetno riješiti problem smještaja svih pravosudnih tijela u gradu Zagrebu je izgradnja «Trga Pravde». Na 78.900 metara kvadratnih Ministarstvo pravosuđa namjerava smjestiti sva pravosudna tijela prvog stupnja: Općinski kazneni i Općinski građanski sud, Općinsko državno odvjetništvo, Trgovački i Prekršajni sud. U dovršenje zgrada u kojoj će biti smješten Općinski kazneni sud je uloženo 15.509.253, 00 kn.

Upravni sud RH se sredinom 2005. godine preselio u novi prostor. U cjelovitu adaptaciju i opremanje ovog prostora je Ministarstvo uložilo 14 milijuna kuna. Ovim preseljenjem Upravnog suda, Vrhovni sud je dobio dodatni prostor na raspolaganje.

U odjelu investicija u 2006. godini planiran je niz kapitalnih projekata kako bi se riješio problem poslovnog prostora u sklopu projekta «Reforma pravosuđa».

b) Aktivnosti predviđene za 2006-2008. godinu

I u 2006. godini nastaviti će se s provođenjem Strategije reforme pravosuđa koja se temelji na boljem iskorištavanju postojećih ljudskih resursa u pravosuđu, poput učinkovitijeg korištenja sudskih savjetnika i vježbenika, premještaja sudaca s neopterećenih sudova na one koji su opterećeni, nastavka delegacije predmeta s opterećenih na manje opterećene sudove, razvoj sudske statistike i drugih mjera, uz uvođenje jasnih i objektivno provjerljivih kriterija za kvantitativnu ocjenu rada sudaca. Po donošenja Zakon o sudovima i Zakon o državnom sudbenom vijeću tijekom 2006. godine započet će provedba navedenih zakona. Ujedno će se nastaviti s provedbom uspješnog modela zemljišnoknjižnih referenata.

Strategijom reforme pravosuđa je također predviđena mjera plaćanja naknade za prekovremeni rad sudaca kojoj je prvenstveni cilj doprinijeti smanjenju zaostataka u broju neriješenih predmeta, te kraćem trajanju sudskih postupaka. Državnim Proračunom

za 2006. godinu je predviđeno 10 milijuna kuna za potrebe prekovremenog rada sudaca općinskih sudova.

Tijekom 2006. godine će biti reorganiziran Statistički odjel pri Ministarstvu pravosuđa i dovršena izrada novog programa statističkog praćenja rada sudova i sudaca kako bi se dodatno pojasnili razlozi postojanja velikog broja neriješenih predmeta i nedovoljne učinkovitosti pravosuđa.

Nadalje, Ministarstvo pravosuđa će početkom 2006. godine osnovati Odjel za strateško planiranje u okviru bilateralnog projekta s Nizozemskom. Ovaj će odjel imati za cilj praćenje i nadziranje provedbe Strategije, analiziranje podataka vezanih uz provedbu mjera navedenih u Planu djelovanja, te temeljem izvršenih analiza davati prijedloge za daljnje izmjene i dopune Strategije. Projekt će započeti u prvom kvartalu 2006. godine. Korištenjem projekata pomoći EU koji se odnose na sudsku upravu, sudsku praksu, zatvorski sustav Ministarstvo pravosuđa će ujedno jačati administrativne i institucionalne kapacitete u pravosuđu. U 2006. godini Ministarstvo pravosuđa planira zapošljavanje novih djelatnika.

Razvoj alternativnih načina rješavanja sporova

Ministarstvo pravosuđa je u 2005. godini u okviru programa PHARE 2005 predložilo projekt «Jačanje mirenja kao alternativnog načina rješavanja sporova» čija bi provedba trebala početi u lipnju 2006. godine. Ovaj projekt između ostalog predviđa osnivanje triju regionalnih centara za mirenje. Strategija reforme pravosuđa također predviđa podizanje javne svijesti o prednostima drugih načina rješavanja sporova pred specijaliziranim institucijama u prvoj instanci, te sudovima kao posljednjoj instanci njihovog razrješavanja.

Pravosudna akademija

U 2006. godini planira se:

- nastaviti s pružanjem standardnih i specijalističkih programa (teme vezane za pravo EU, sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava, za suzbijanje nasilja u obitelji, za suzbijanje organiziranog kriminala i korupcije, za institute zakona o izvlaštenju u nadležnosti sudova, stečajni postupak, naknade štete prema novom ZOO-u, primjenu novele Ovršnog zakona, te specijalistički program edukacije glasnogovornika),
- posvetiti posebnu pažnju razvoju i implementaciji programa standardnih i specijalističkih usavršavanja za državne odvjetnike (CARDS 2003 Education and Training of Prosecutors),
- provesti ToT državnih odvjetnika budućih predavača,
- staviti u punu funkciju preostala 3 regionalna centra u Osijeku, Splitu (opremanje namještajem, IT opremom, bibliotekom) i Varaždinu i intenzivirati edukacijske aktivnosti u tim regijama,
- započeti s projektom kreiranja cjelovitog programa inicijalnog treninga za vježbenike i savjetnike (PHARE 2005 projekt „Podrška Pravosudnoj akademiji – Razvoj sustava obuke za buduće suce i državne odvjetnike“),
- završiti popunjavanje profesionalnim kadrom u PA,
- ojačati suradnju s nevladinim sektorom, te sličnim institucijama u regiji i šire.

Infrastrukturna ulaganja

Najveći kapitalni projekti u razdoblju od 2006- 2008 godine:

- Trg pravde – pravosudna tijela u Zagrebu – kompleks Ilica-Selska-Baruna Filipovića (izgradnja, adaptacija i opremanje zgrade).
- Rekonstrukcija i opremanje zgrade «E» netto površine 2360m² za potrebe Kaznenog odjela Općinskog državnog odvjetništva. Završetak adaptacije te opremanje zgrade «D» netto površine 1076m² za potrebe Kaznenog odjela za mladež Općinskog suda.
- Izrada projekta rušenja, te rušenje objekta unutar kompleksa bivših vojarni kako bi se teren pripremio za planiranu izgradnju Trga pravde. Raspisivanje arhitektonsko-urbanističkog natječaja za Trg pravde. Početak projektiranja, te početak radova na faznom izvođenju budućeg Trga pravde.
- Rekonstrukcija i adaptacija postojećeg objekta Županijskog suda u Splitu netto površine 7857m². Rekonstrukcija zgrade ex Prima –Standa za potrebe Općinskog suda u Splitu netto površine 4840m².
- Rekonstrukcija i adaptacija zgrade Županijskog suda u Vukovaru površine cca 4000m².

Ministarstvo pravosuđa planira do 2008. godine uložiti 252.340.000,00 kn u kupovinu, izgradnju, adaptaciju ili sanaciju te opremanje još 43 objekta u kojima su smještene pravosudna tijela.

4.2.23.2 ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

a) Opis stanja

Tijekom srpnja 2005. godine, Agencija za zaštitu osobnih podataka uspostavila je Središnji registar evidencija zbirki osobnih podataka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka (NN 103/2003) i Uredbi o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka (NN 105/2004).

Središnji registar je javno dostupna baza podataka o uspostavljenim evidencijama zbirkama osobnih podataka u Republici Hrvatskoj. Informacijski sustav Središnjeg registra sastoji se od web aplikacije i hardverskih i softverskih komponenti koje osiguravaju visoku raspoloživost sustava.

Dostava podataka u Središnji registar vrši se putem Interneta ili u pisanom obliku. U slučaju dostave putem Interneta voditelj zbirke pristupa web adresi Središnjeg registra gdje popunjava obrazac za registraciju novog voditelja koji zatim ovjeren potpisom i pečatom odgovorne osobe u izvorniku dostavlja Agenciji. Po primitku ovjerenog obrasca u Agenciju voditelju se aktivira pristup za direktni unos podataka o uspostavi, izmjeni i dopuni evidencija o zbirkama osobnih podataka koje vodi. U slučaju dostave u pisanom obliku, u Agenciji se vrši prijepis dostavljenih podataka.

U svrhu što lakšeg rada s aplikacijom na web adresi Središnjeg registra objavljene su upute za rad za voditelje zbirki koje se redovito nadopunjuju, a osim toga u AZOP je uspostavljena služba za podršku voditeljima putem telefona, elektroničke pošte i pisano.

U okviru redovnih aktivnosti registrirana je domena: azop.hr. Nadalje, ustanovljena je minimalna tehnička infrastruktura što razumijeva da je nabavljena nužna informatička i telekomunikacijska oprema (nabava računala, pisača, telefonske centrale, telefona i dr.). Također, u ožujku 2005. godine objavljena je web stranica Agencije.

b) Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

U dijelu kratkoročnih prioriteta sadržanih u Evropskom partnerstvu naglašeno je kako treba "ojačati i osigurati neovisnost nadzornog tijela" stoga se tijekom 2006. godine predviđaju slijedeće aktivnosti:

Agencija će tijekom 2006. godine po službenoj dužnosti provoditi nadzor u području zaštite osobnih podataka kod voditelja zbirke osobnih podataka, obilaskom voditelja zbirke osobnih podataka na području Republike Hrvatske, kao i nadzor nad dostavljenim evidencijama o zbirkama osobnih podataka u Središnjem registru.

S ciljem sveobuhvatnog obavljanja poslova nadzora potrebno je popuniti za to predviđena mjesta u sistematizaciji radnih mjesta, te se u 2006. godine planira zapošljavanje 5 novih djelatnika.

Isto tako potrebno je osigurati i druge tehničke uvjete kao što je nabava službenog vozila za potrebe nadzora kao i nabava prijenosnih računala za djelatnike koji obavljaju poslove nadzora.

Neophodno je ugovaranje povećanja brzine postojećeg spoja prema internetu i najam redundantnog spoja radi osiguranja visoke raspoloživosti javno dostupnih servisa Agencije. Nadalje, potrebno je ugovoriti tehničku podršku i održavanje računalne opreme i softvera radi podrške pri implementaciji i održavanju računalne infrastrukture, te servisiranja opreme u slučaju kvarova.

Također potrebno je osigurati sredstva za licence za standardni softver radi sprečavanja korištenja nelegalnog softvera.

Predviđena je nabavka dodatne računalne opreme za potrebe nesmetanog rada Agencije kako bi se osigurala minimalna sredstva za rad zaposlenicima Agencije.

U 2006. godini planira se uvođenje sustava elektroničkog upravljanja dokumentima sukladno Uredbi o uredskom poslovanju i drugim propisima koji su u primjeni u odnosnom području.

Elektronska pisarnica ustanovljena na način da je analogna klasičnom uredskom poslovanju omogućavati će praćenje kolanja dokumenata kroz organizaciju, trenutni uvid u dokumente kroz centralizirani sustav, sigurnost i kontrolu pristupa dokumentima, te elektronska arhivu dokumenata. Kako bi isto bilo provedivo neophodno je nabaviti poslužitelje, licence za OS, licence za bazu podataka, te licence za softversko rješenje.

4.2.23. *Pravosuđe i temeljna ljudska prava*

4.2.23.1. Reforma Pravosuđa

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	<p>3.1 Demokracija i vladavina prava</p> <p>3.2 Ljudska prava i zaštita manjina</p> <p>3.23 - Poglavlje 23</p>	<p>Administrativna sposobnost u borbi protiv korupcije mora biti značajno poboljšana</p> <p>Reorganizacija sudačkog vježbeništva (obuka u PA prije stupanja u službu)</p> <p>Transparentan postupak regrutiranja i napredovanja u karijeri pravosudnog osoblja , kao i stalna obuka</p> <p>Potpuna operativnost USKOK-a</p> <p>Osigurati dovoljna financijska sredstva i obuku sudaca</p> <p>Razviti objektivan, jednoobrazan sustav profesionalnog ocjenjivanja, koji uključuju ne samo učinkovitost , već i stručnost i povezuje napredak u karijeri s profesionalnim postignućima</p> <p>Osnovati preostala tri regionalna centra PA</p> <p>Značajna sredstva hitno trebaju biti uložena u zgrade sudova,</p> <p>USKOK treba čim prije postati potpuno operativan i bolje surađivati s policijom</p>	<p>Osigurati neophodnu obuku i sredstva za provedbu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći</p> <p>Institucionalne strukture u ministarstvima nedostatne kad je u pitanju provedba programa za Rome</p> <p>Donijeti Etički kodeks koji će se odnositi na sve suce koji će sadržavati odredbe o suzbijanju korupcije</p> <p>U svakom tijelu državne uprave treba osnovati tijelo koje će biti zaduženo za ispitivanje slučaja korupcije</p> <p>Osigurati ulaganja u infrastrukturu i obuku službenika zatvorskog sustava</p> <p>Uložiti sredstva u infrastrukturu</p>

2.	Pristupno partnerstvo	3.1 Demokracija i vladavina prava 3.2 Demokracija i vladavina prava	<p>Uspostava sustava upravljanja karijerom koji uključuje otvoren, pošten i transparentan sustav zapošljavanja, ocjenjivanja i napredovanja u službi</p> <p>Povećati profesionalnost u pravosuđu osiguravanjem odgovarajućeg financiranja (iz državnog proračuna) ustanova za usavršavanje sudaca i ostalih pravosudnih službenika, omogućujući im da razviju visokokvalitetno usavršavanje za suce, državne odvjetnike i administrativno osoblje</p> <p>Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (USKOK) učiniti operativnim u potpunosti</p> <p>Razvijati kodeks ponašanja/etičkih kodeksa za službenike i izabrane predstavnike (USKOK-a) i akcijskih planova sprječavanja korupcije u pravosuđu</p> <p>Ojačati administrativne sposobnosti pravosuđa u provedbi prava intelektualnog i industrijskog vlasništva, te prava trgovačkih društava</p> <p>Poboljšati suradnju između tijela koja provode zakone i pravosuđa, naročito kada je u pitanju korupcija</p>	<p>Razvoj suvremenih informatičkih sustava i odgovarajuća razina administrativnog osoblja</p> <p>Uspostaviti specijalizirane odjele za borbu protiv korupcije u odgovarajućim službama i omogućiti im potrebno usavršavanje i sredstva</p> <p>Osigurati poštivanje međunarodnih standarda uvođenjem prikladnih zakonodavnih i administrativnih mjera</p> <p>Pojačati suradnju između tijela državne uprave u borbi protiv korupcije</p> <p>Pripremiti se za primjenu različitih pravnih instrumenata sudske suradnje u kaznenim i građanskim stvarima pružanjem adekvatne obuke o postupcima suradnje između sudova</p> <p>Poduzeti mjere kako bi se osigurala proporcionalna zastupljenost nacionalnih manjina u pravosuđu</p>
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)		<p>Obuka pravosudnih dužnosnika koji upravljaju sudovima i vode sudske predmete</p> <p>Obveza donošenja kodeksa sudačke etike</p>	<p>Obuka pravosudnih dužnosnika koji upravljaju sudovima i vode sudske predmete</p> <p>Obveza donošenja kodeksa sudačke etike</p>

2. **Rezultati ostvareni u 2005. godini:**

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
<p>Poboljšanje uvjeta rada preseljenjem Upravnog suda i Ministarstva pravosuđa u adekvatnije prostore na drugim lokacijama</p> <p>Imenovanje i proširenje ovlasti sudskih savjetnika; preraspodjela predmeta; privremeno upućivanje sudaca na rad u sud višeg stupnja; uvođenje ovlaštenih zemljišnoknjižnih referenata</p> <p>Opremanje pravosudnih tijela potrebnom informatičkom opremom i programima i prateće sustavno školovanje svih korisnika. Započeto informatičko umrežavanje istražnih centara Županijskih sudova s Odjelom kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa izravnim pristupom bazi podataka iz kaznene evidencije, a radi ubrzanja tijeka istražnog i kaznenog postupka</p> <p>Rad PA na povećanju profesionalnosti sudaca i državnih odvjetnika kroz programe usavršavanja općenito i na području zakonodavstva EU</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o USKOK-u ojačan administrativni kapacitet i operativna sposobnost Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (USKOK)</p> <p>Donesen Etički kodeks državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika (kraj prosinca 2004.)</p> <p>Započeo s nadzorom rada sudske uprave Sektor za pravosudnu upravu osnovan pri MP</p>	<p>NPPEU 2005 1.2.2. Reforma pravosuđa</p> <p>NPPEU 2005 1.2.2. Reforma pravosuđa</p> <p>NPPEU 2005 1.2.2. Reforma pravosuđa</p> <p>NPPEU 2005 1.2.2. Reforma pravosuđa</p> <p>NPPEU 2005 1.2.3 Protukorupcijske mjere</p> <ul style="list-style-type: none"> • EP 3.1 nastaviti s razvojem kodeksa ponašanja/etičkih kodeksa za službenike i izabrane predstavnike (USKOK-a) i akcijskih planova sprječavanja korupcije u pravosuđu <p>NPPEU 2005 1.2.2. Reforma pravosuđa</p>	<p>Ministarstvo pravosuđa, Upravni sud RH</p> <p>Ministarstvo pravosuđa</p> <p>Ministarstvo pravosuđa</p> <p>Ministarstvo pravosuđa, Pravosudna akademija</p> <p>Ministarstvo pravosuđa, USKOK</p> <p>DORH , USKOK</p> <p>Ministarstvo pravosuđa</p>

3. **Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:**

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Rasteretiti sudove razvojem alternativnih načina rješavanja sporova	Osnivanje regionalnih centara za mirenje		2006.	3 objekta i ljudski resursi	Ministarstvo pravosuđa	1.150.000,00 kn
Praćenje i nadziranje provedbe Strategije	Ustanovljenje Jedinice za strateški razvoj pravosuđa		2006	ljudski resursi	Ministarstvo pravosuđa	MATRA (300.000,00 EUR)
Smanjenje zaostataka i skraćivanje trajanja sudskih postupaka	Naknada za prekovremeni rad sudaca		2006		Ministarstvo pravosuđa	10.000.000,00 kn
Nastavak reforme zemljišnih knjiga	Daljnji razvoj ljudskih potencijala te provedba građevinskih radova za potrebe z.k. odjela		2006	Objekti, oprema, ljudski resursi	Ministarstvo pravosuđa	1.200.000,00 kn
Rješavanje problema smještaja svih pravosudnih tijela	Infrastrukturna ulaganja i izgradnja Trga pravde		2006	Objekti, oprema	Ministarstvo pravosuđa	35.600.000,00 kn
Informatizacija pravosuđa	Informatizacija pravosuđa		2006	Oprema, obuka ljudskih resursa	Ministarstvo pravosuđa	40.897.022,00 kn
Jačanje kapaciteta USKOK-a	Uspostavljanje Odjela za međunarodnu suradnju u USKOK-u,		2006	Oprema, ljudski resursi	USKOK	

Jačanje kapaciteta USKOK-	Rješavanje problema smještaja Odjela USKOK-a u Splitu		2006	prostor	Ministarstvo pravosuđa	Iz sredstava osiguranih za izgradnju trga pravde u Splitu (47.000.000,00 kn)
Logistička, pravna i psihološka podrška svjedocima i sudionicima u postupcima za kaznena djela ratnih zločina (korak naprijed u procesuiranju ratnih zločina)	Osnivanje Odjela za podršku svjedocima i sudionicima u postupcima za kaznena djela ratnih zločina pri MP		2006	tri djelatnika, oprema	Ministarstvo pravosuđa	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Reorganizacija pravosuđa, edukacija osoblja, informatizacija pravosuđa, infrastrukturna izgradnja
2008.	Reorganizacija pravosuđa, edukacija osoblja, informatizacija pravosuđa, infrastrukturna izgradnja

4.2.23.2. Zaštita osobnih podataka

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU			

2.	Pristupno partnerstvo			
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Agencija za zaštitu osobnih podataka uspostavila je Središnji registar evidencija zbirki osobnih podataka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka (NN 103/2003) i Uredbi o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka (NN 105/2004).	3.1.5.3.	Agencija za zaštitu osobnih podataka

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Praćenje kolanja dokumenata kroz organizaciju, trenutni uvid u dokumente kroz centralizirani sustav, sigurnost i kontrola pristupa dokumentima, elektronska arhiva dokumenata	Uvođenje sustava elektroničkog upravljanja dokumentima sukladno Uredbi o uredskom poslovanju i drugim zakonskim propisima			Poslužitelji, licence za OS, licence za bazu podataka, licence za softversko rješenje	Agencija za zaštitu osobnih podataka Franjo Lacko, dipl.iur. +385 1 4609 000 franjo.lacko@azop.hr	400.000,00 kn
Osiguranje visoke raspoloživosti javno dostupnih servisa Agencije	Povećanje brzine postojećeg spoja prema Internetu i najam redundantnog spoja			bežični spoj, ADSL		150.000,00 kn
Podrška pri implementaciji i održavanju računalne infrastrukture, servisiranje opreme u slučaju kvarova	Tehnička podrška i održavanje računalne opreme i softvera					140.000,00 kn
Sprječavanje korištenja nelegalnog softvera	Licence za standardni softver					200.000,00 kn
Osiguranje minimalnih sredstava za rad zaposlenicima Agencije	Nabavka dodatne računalne opreme za potrebe nesmetanog rada Agencije					160.000,00 kn

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Arhiviranje elektronskih dokumenata na mikrofilm u skladu s odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima - planirana sredstva 550.000,00 kn
	Implementacija vlastitih poslužitelja elektroničke pošte u okruženju visoke raspoloživosti - planirana sredstva 150.000,00 kn
	Implementacija cjelovitog sustava sigurnosti i zaštite informacijskog sustava Agencije - planirana sredstva 190.000,00 kn
	Strukturno kabliranje objekta - planirana sredstva 450.000,00 kn
	Usklađivanje informacijskog sustava Agencije sa BS7799 normom o informacijskoj sigurnosti - planirana sredstva 600.000,00 kn
	Proširenje funkcionalnosti aplikacije Središnjeg registra za korištenje usluge naprednog elektroničkog potpisa u skladu s Zakonom o elektroničkom potpisu - planirana sredstva 100.000,00 kn
2008.	

4.2.24 PRAVDA, SLOBODA I SIGURNOST

4.2.24.1. OPIS STANJA

Azil

Tijelo državne uprave nadležno za rješavanje zahtjeva za azil je Ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava za inspekcijske i upravne poslove, Odjel za strance i azil. Odjel se sastoji od četiri odsjeka od kojih se Odsjek za azil i Prihvatilište za tražitelje azila isključivo bave pitanjima azila.

Zahtjev za azil podnosi se u Prihvatilištu za tražitelje azila, koje trenutno funkcionira na dvije lokacije. U Prihvatnom centru za strance u Ježevu, dio prostora dat je na korištenje Prihvatilištu za tražitelje azila. U tom prenamijenjenom prostoru obavlja se prihvati tražitelja azila, dezinfekcijski i zdravstveni pregled, zaprimanje zahtjeva za azil, daktiloskopiranje i fotografiranje tražitelja azila te izdavanje iskaznica tražiteljima azila. Smještaj tražitelja azila obavlja se u Šašnoj Gredi, objektu Hrvatskog crvenog križa, s kojim je Ministarstvo unutarnjih poslova sklopilo Ugovor u suradnji.

O zahtjevu za azil u prvom stupnju rješava Odsjek za azil. U Odsjeku za azil zaposleno je 11 djelatnika visoke stručne spreme i 1 djelatnik srednje stručne spreme. Od navedenih, troje djelatnika radi na prikupljanju i obradi podataka o zemljama podrijetla tražitelja azila te unosu obrađenih podataka u bazu informacijsko-dokumentacijskog centra (IDC) koji je tijekom 2005. godine započeo sa svojim radom. Tijekom 2005. godine, u sklopu CARDS 2001 projekta «Reforma azila» nabavljen je program za rad IDC-a. Njemački savezni ured za azil i migracije i slovenski MUP, Sektor za azil (twinning partneri u projektu) donirali su informatičku opremu potrebnu za početak rada IDC-a, te informatičku opremu za rad Odsjeka za azil i Prihvatilišta za tražitelje azila. Tijekom 2006. godine potrebno je nastaviti informatičko opremanje ovih ustrojstvenih jedinica.

U Prihvatilištu za tražitelje azila trenutno je zaposleno 4 djelatnika visoke stručne spreme i 1 djelatnik srednje stručne spreme. Službenici su educirani za kvalitetno i efikasno obavljanje poslova s tražiteljima azila, najvećim dijelom kroz CARDS projekt «Reforma azila» 2001.

Broj zaposlenika u Odsjeku za azil dostatan je za pravovremeno obavljanje tekućih poslova. Uspostavom novog Prihvatilišta za tražitelje azila bit će potrebno povećati i broj zaposlenika u Prihvatilištu.

Protiv odluke Ministarstva unutarnjih poslova dopuštena je žalba drugostupanjskom upravnom tijelu u postupku azila odnosno Povjerenstvu Vlade Republike Hrvatske za rješavanje o žalbama tražitelja azila i azilanata. Povjerenstvo se sastoji od predsjednika i osam članova koji rade u vijećima od tri člana, a imenovala ih je Vlada RH. Povjerenstvo je donijelo Poslovnik o svom radu i neovisno je u svom radu.

Protiv odluke Povjerenstva dopuštena je tužba Upravnom sudu Republike Hrvatske, no tužba nema suspenzivan učinak.

Tijekom 2006. godine planira se uređenje objekta Prihvatilišta za tražitelje azila i njegov rad na trajnoj lokaciji, gdje bi se na jednom mjestu obavljao prihvata, smještaj i skrb za tražitelje azila do okončanja postupka. Naime, uređenje Prihvatilišta bilo je planirano na lokaciji «Stubička Slatina», oko 35 km od Zagreba. Financiranje radova bilo je predviđeno iz sredstava CARDS 2001 projekta «Reforma azila» u vrijednosti do 940.000 €, te ostatak iz državnog proračuna RH. Međutim, s radovima na ovoj lokaciji nije se započelo zbog snažnog protivljenja lokalne zajednice. Ministarstvo unutarnjih poslova, u suradnji s drugim državnim tijelima, poduzelo je brojne aktivnosti s ciljem realizacije projekta te informiranja i senzibiliziranja javnosti, a posebno lokalne zajednice za pitanja azila. Unatoč svim nastojanjima MUP-a protivljenje lokalne zajednice ostalo je i nadalje izraženo. U takvim okolnostima, postavlja se pitanje sigurnosti tražitelja azila koji bi boravili u Prihvatilištu po završetku radova, a mogu se očekivati i problemi na području njihove integracije. Prvenstveno radi kasnijeg rada Prihvatilišta i izbjegavanja mogućih problema u odnosima između mještana i tražitelja azila, odustalo se od uređenja Prihvatilišta na ovoj lokaciji.

Ministarstvo unutarnjih poslova intenzivno radi na odabiru pogodne lokacije među nekretninama koje stoje na raspolaganju Ministarstvu i Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Također, nastavljaju se aktivnosti na području informiranja hrvatske javnosti o pitanjima azila i migracija.

U svibnju 2005. godine završila je provedba CARDS 2001 projekta «Reforma azila», koji se provodio od ožujka 2003. godine. Projekt je doprinio usklađivanju zakonodavstva na području azila s EU standardima, uspostavljanju suradnje među institucijama uključenim u azilni postupak te su organizirane brojne radionice, seminari i studijske posjete. Kroz projekt su educirani i osposobljeni za rad u azilnom postupku svi sudionici postupka, prvenstveno djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova (Odsjeka za azil i Prihvatilišta za tražitelje azila), a na pojedinim edukacijskim mjerama sudjelovali su i članovi Povjerenstva Vlade RH za rješavanje o žalbama tražitelja azila i azilanata, suci Upravnog suda, djelatnici Crvenog križa, Hrvatskog pravnog centra i djelatnici drugih ministarstava.

Regionalni CARDS projekt «Uspostava EU sukladnih pravnih, regulatornih i institucionalnih okvira na području migracija, azila i viza» također je doprinio jačanju administrativne sposobnosti na ovom području. Projekt se provodi od svibnja 2004. godine, a završava s provedbom u prosincu 2005. godine. Projekt se sastoji od tri modula: azil, migracije i vize. Unutar modula azila održan je uvodni seminar te osam tematskih seminara, na kojima su sudjelovali predstavnici MUP-a, članovi Povjerenstva Vlade RH za rješavanje o žalbama tražitelja azila i azilanata, suci Upravnog suda, djelatnici Crvenog križa, Hrvatskog pravnog centra i UNHCR-a. Tijekom projekta uspostavljena je suradnja te su razmjenjivana iskustva s drugim zemljama sudionicama CARDS programa (Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija, Srbija i Crna Gora). U sklopu projekta izradit će se dokument «Roadmap for Integrated AMV Management in the Western

Balkans». U tom dokumentu će na jednom mjestu biti objedinjena područja azila, viza i migracija, čime je ukazana povezanost i međusobna ovisnost sva tri područja te su dane preporuke za suradnju unutar i između institucija, kao i za regionalnu suradnju na ovom području. Za svaki modul, tj. za svako od obrađivanih područja, izrađene su smjernice (Model za usklađivanje Republike Hrvatske s EU na području migracija, Country Report za područje viza i dokument koji će obuhvaćati područje azila) kojima je cilj pomoći državama uključenim u projekt u planiranju i provođenju konkretnih mjera u procesu reformi i prilagodbe suvremenom europskom sustavu, s naglašenim osloncem na pravni sustav Europske unije kao i na praksu država članica EU te s usmjerenjem k budućoj integraciji u strukturu Europske unije.

U suradnji i uz potporu UNHCR-a organizirani su seminari o proceduri s tražiteljima azila u zračnim lukama te o informacijama o zemljama podrijetla tražitelja azila. UNHCR također, financira i obuku u agenciji ACORD u Beču, za djelatnike MUP-a koji rade u Informacijsko-dokumentacijskom centru (IDC).

Migracije

Približavanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji te uslijed toga većem priljevu stranaca, postojeća kadrovska popunjenost pokazala se nedostatnom. Osim povećanja broja stranaca koji reguliraju svoj boravak u Republici Hrvatskoj Ministarstvo unutarnjih poslova preuzelo je i obavljanje poslova zapošljavanja stranaca (izdavanja radnih i poslovnih dozvola strancima).

Osim nedovoljnog broja službenika odgovarajuće stručne spreme nadležna tijela ne raspolažu niti odgovarajućom informatičkom opremom.

Službenici MUP-a koji se bave migracijama sudjelovali su u provođenju regionalnog CARDS projekta «Uspostava EU sukladnih pravnih, regulatornih i institucionalnih okvira na području migracija, azila i viza» te su sudjelovali na seminarima i radionicama koje su održane u sklopu modula migracija. Završna konferencija za modul migracija održana je 29. i 30. rujna 2005. godine, u Beču. Na ovom sastanku predstavnici zemalja regije potpisali su smjernice za usklađivanje s EU-om na polju migracija, izrađene u sklopu ovog regionalnog CARDS projekta. Dokument izrađen za Republiku Hrvatsku ima naziv «Model za usklađivanje Republike Hrvatske s EU na području migracija» .

Vize

MUP

Sukladno važećim podzakonskim propisima za izdavanje određenih vrsta viza, odnosno za izdavanje viza državljanima određenih država, diplomatske misije odnosno konzularni uredi dužni su zatražiti prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

U posljednje dvije do tri godine došlo je do bitnih promjena u načinu rada Ministarstva unutarnjih poslova, uzrokovanih prije svega širenjem informacijskog sustava Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija (IKOS-a) putem kojeg se zaprima dio zahtjeva za izdavanje viza.

Isto tako, prije odlaska na mandat u diplomatsku misiju odnosno konzularni ured konzularni službenici prolaze dodatnu obuku u Odjelu za strance i azil Ministarstva unutarnjih poslova po pitanjima statusnih prava stranaca i viza.

Službenici Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, koji rade na poslovima viza, sudjelovali su u Regionalnom CARDSOVU programu »Uspostava EU sukladnih pravnih, regulatornih i institucionalnih okvira na području migracija, azila i viza«, Vizni modul, u sklopu kojeg su održane tematske konferencije, seminari te nacionalne misije. sudjelovali na seminarima i radionicama koje su održane u sklopu modula viza. Tijekom provedbe projekta sudionici su upoznati s relevantnim acquisom i standardima EU te je izrađen dokument pod nazivom »Izvješće o zemlji« (»Country Report«), koji obuhvaća analizu elemenata hrvatskog viznog sustava, usporedbu sa zakonodavstvom i standardima EU-a, preporuke, te planove za dalje usklađivanje na ovom području.

MVPEI

S obzirom na povećani obujam poslova iz područja viza, novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu (»Narodne novine« br. 133/05), u Upravi za konzularne poslove predviđena je posebna organizacijska jedinica koja će se baviti isključivo viznim sustavom i pitanjima viza – Odsjek za vize.

Mjerodavne službe Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija započele su rad na izradi prijedloga Plana potpunog informatičkog povezivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda. Navedeni prijedlog obuhvaćat će kao glavne elemente – rok do kojeg bi sve DM/KU trebale biti uključene u IKOS, dinamiku uvođenja u pojedine DM/KU, specifikaciju potrebne opreme i troškova. Predviđeno je da se prijedlog Plana potpunog informatičkog povezivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda izradi do 1. prosinca 2005. godine. Do 1. prosinca 2005. godine, od ukupno 70 (71) DM/KU, IKOS je uveden u njih 31.

Također, u tijeku je dogradnja sustava IKOS na osnovi koje će biti moguć ispis naljepnica viza s integriranom fotografijom nositelja. U tijeku je nabavka prvih količina ink-jet pisača. Predviđeno je da do kraja 2005. dogradnja bude završena i da se

diplomatske misije i konzularni uredi na kojima se izdaje najveći broj viza opreme odgovarajućim pisačima.

U svrhu rada na projektu Nacionalne baze podataka o vizama, a predviđeno je da IKOS bude njezinom osnovom, planira se do kraja 2005. godine osnovati međuresornu radnu skupinu (predstavnicima mjerodavnih službi MUP-a i MVPEI-a).

Vodeći računa o potrebi daljnjeg usklađivanja sa standardima EU, a na osnovi uočenih manjkavosti i nedostataka u pogledu opremljenosti diplomatskih misija i konzularnih ureda i osposobljenosti službenika kada je riječ o otkrivanju krivotvorenih i lažnih isprava, poduzete su sljedeće mjere:

- mjerodavne službe MVPEI-a započele su rad na izradi Priručnika specimena putnih isprava,
- u sklopu revizije postojeće opreme u diplomatskim misijama i konzularnim uredima, što je provodi Uprava za sigurnosnu analitiku i zaštitu komunikacija MVPEI-a, nadležna za fizičku i tehničku zaštitu DM/KU, utvrđuju se i potrebe za dodatnom opremom. U sklopu priprema konzularnih službenika za odlazak na rad u DM/KU, od travnja 2005. godine proširena je suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova te su uvedene dodatne pripreme u Odjelu za strance i azil MUP-a.

Mjerodavne službe MVPEI-a izrađuju prijedlog dodatnog Programa izobrazbe/priprema konzularnih službenika. U prijedlogu će se posebno razraditi teme vezane uz područje viza te predvidjeti proširenje već postojeće suradnje s Ministarstvom unutarnjih poslova (upoznavanje konzularnih službenika s procesima rada iz djelokruga službe unutarnjih poslova, nezakonite migracije, otkrivanje i prepoznavanje krivotvorenih isprava). Predviđeno je da se prijedlog izradi do 1. prosinca 2005. godine

Upravljanje granicom i Schengen

Sukladno Programu Vlade RH za 2003. do 2007. godine, te Operativnom planu provedbe za 2004. godinu, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske izradilo je Strategiju razvoja granične policije RH. Ova Strategija određuje na koji način će hrvatska granična policija izvršiti svoju reorganizaciju u cilju prihvaćanja i implementiranja EU standarda, što će garantirati sposobnost hrvatske granične policije za sigurno čuvanje budućih vanjskih granica EU.

Ovom Strategijom je predviđen plan aktivnosti od 2005. do 2009. godine kada smatramo da ćemo biti spremni štititi državnu granicu sukladno EU standardima.

Pored ove Strategije u okviru projekta CARDS 2001. "Integrirano upravljanje granicom – međuagencijska suradnja" izrađena je «Strategija integriranog upravljanje granicom RH» u čijoj izradi su sudjelovale sve službe koje rade na granici (granična policija, carina, fito-sanitarna inspekcija, veterinarska inspekcija). Uz ovu Strategiju integriranog upravljanja granicom RH izrađen je i Akcijski plan za provedbu iste.

Dana 21. travnja 2005. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je obje strategije: Strategiju integriranog upravljanja granicom RH i Akcijski plan za implementaciju Strategije, te Strategiju razvoja granične policije RH. Naknadno je izrađen Akcijski plan za implementaciju Strategije razvoja granične policije RH koji će biti upućena u zakonodavnu proceduru.

Uprava za granicu radi nacrt Koncepta zaštite zelene granice koji će dati pregled stanja i potreba za tehničko opremanje u cilju poboljšanja zaštite državne granice na kopnu i na graničnim prijelazima.

Također, kroz postojeći fond za korištenje tehničke pomoći u MVPEI do kraja 2005. godine izradit će se Studija izvodljivosti za nadzor plave granice koja bi trebala poslužiti kao osnova za buduće projektne prijedloge iz međunarodnih programa pomoći (PHARE i slično).

Organizacijsko - kadrovski koncept

U tijeku je implementacija novog organizacijsko-kadrovskog koncepta granične policije na lokalnoj i regionalnoj razini. Tako je u siječnju 2005. godine ustrojena Mobilna jedinica za nadzor državne granice koja obavlja poslove u vezi suzbijanja nezakonitog prebacivanja osoba i roba preko državne granice na samoj graničnoj crti kao i u dubini teritorija.

Na regionalnoj razini izjednačene su ustrojstvene jedinice granične policije sa ustrojstvenim oblicima kriminalističke policije i policije u odori. Navedenim usklađivanjem postignuta je potrebna samostalnost granične policije na regionalnoj razini i time je podignuta profesionalnost i učinkovitost na višu razinu.

Na lokalnoj razini za poslove nadzora državne granice ustrojene su specijalizirane i mješovite policijske postaje.

Tijekom 2004. i početkom 2005. godine bila je izvršena popuna granične policije sa 500 policijskih službenika, a do kraja 2005. godine biti će primljeno novih cca 200 policijskih službenika, dok će se dalje planirati unutarnja preraspodjela iz postojećeg broja policijskih službenika koji trenutno rade u MUP-u ali na nekim drugim poslovima (specijalna, interventna policija...).

U cilju poboljšanja općeg stanja sigurnosti učinkovitijeg nadzora i zaštite granice na moru Vlada Republike Hrvatske, 27. kolovoza 2004. godine donijela je odluku o osnivanju Koordinacije Vlade RH za usklađivanje obavljanja poslova nadzora i zaštite unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa RH čime je povećana ukupna aktivnost i postignut bolji nadzor na moru.

Obuka

Sukladno iskustvima i praksi zemalja EU, napravljen je novi prijedlog Programa specijalističke obuke granične policije, koji je usklađen sa EU standardima (traje osam tjedana), a čija je implementacija započela u svibnju ove godine s početkom prvog specijalističkog treninga po novom programu.

Pored toga izrađen je program za obuku «train the trainers» (obuka trenera odnosno multiplikatora za graničnu kontrolu i zaštitu državne granice), program rukovodećeg kadra kao i posebni specijalistički programi obuke za pojedine segmente rada granične policije (za RTG operatere, za pomorsku policiju i drugi).

Tehnička opremljenost granične policije

Sukladno Strategiji integriranog upravljanja granicom RH i Strategiji razvoja granične policije RH prioritet je tehnička opremljenost granične policije. Tako je jedan od prioriteta tehničko opremanje granične policije koji će se provesti kroz CARDS 2004. "Modernizacija nadzora državne granice" u okviru kojeg se planira nabaviti dio potrebne opreme sukladno Listi minimalnih standarda tehničke opreme za postaje i granične prijelaze i Listi prioriteta za tehničku opremljenost hrvatske granične policije. U ožujku 2005. godine izvršeno je dodatno snimanje stanja tehničke opremljenosti sa stanjem potreba, s rasporedom nabave tehničke opreme u razdoblju od 2005. do 2009. godine kao i način financiranja. Daljnje provođenje ovog strateškog razvoja granične policije planira se djelomično ostvariti i kroz PHARE 2005. godine. Plan nabave tehničke opreme kroz PHARE 2005. odnosi se na povećanje mobilnosti granične policije, nadzora zelene granice i opremanje graničnih prijelaza uređajima za otkrivanje krivotvorenih putnih isprava. Nabava ove opreme logičan je slijed opremanja istočnih granica i velikih graničnih prijelaza, koji se nalaze na glavnim prometnim koridorima.

Policijska suradnja i borba protiv organiziranog kriminaliteta

Europol

U siječnju 2006. godine očekuje se potpisivanje Operativnog sporazuma o strateškoj suradnji s Europolom. Po potpisivanju Sporazuma u Upravi kriminalističke policije Ravnateljstva policije, unutar Odjela za međunarodnu policijsku suradnju, prema prijedlogu koji je izradilo Ministarstvo unutarnjih poslova ustrojiti će se Odsjek Europola kao nacionalna kontakt točka za suradnju s Europolom.

Ilegalno posjedovanje i krijumčarenje oružja

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta nadležan je za procesuiranje kaznenih djela nedozvoljenog posjedovanja oružja i eksplozivnih tvari kada su počinjena u sastavu grupe ili zločinačke organizacije. U Ministarstvu unutarnjih poslova Republike

Hrvatske, Ravnateljstvu policije, Upravi kriminalističke policije, suzbijanje krijumčarenja i ilegalnog posjedovanja veće količine oružja i eksplozivnih tvari u nadležnosti je Odjela organiziranog kriminaliteta.

Suzbijanje ilegalnog posjedovanja manjih količina oružja i eksplozivnih tvari u nadležnosti je Odjela općeg kriminaliteta. Vještačenja oružja i eksplozivnih tvari obavljaju se u Centru za kriminalistička vještačenja "Ivan Vučetić". Odjel za upravne poslove unutar Uprave za inspekcijske i upravne poslove zadužen je za postupanje u vezi s primjenom Zakona o oružju. Određene zadaće u vezi s ovom problematikom obavljaju i Uprava za tehniku MUP-a RH, Odjel za međunarodnu policijsku suradnju, Odjel za međunarodne odnose, te Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske. Izdavanje izvoznih dozvola za oružje i eksplozivne tvari u nadležnosti je Ministarstva gospodarstva Republike Hrvatske.

Nadzor prometa i proizvodnje vojnog oružja u nadležnosti je Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Ključni problem u vezi s institucionalnim okvirom jest nepostojanje središnjeg tijela koje će se baviti ovom problematikom, te koordinirati aktivnosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Na nacionalnoj razini Ministarstvo unutarnjih poslova je određeno kao nositelj obaveze formiranja tijela koje će biti zaduženo za suzbijanje krijumčarenja ilegalnog posjedovanja oružja, te praćenje, nadzor i koordinaciju u vezi s tom problematikom, a koja, između ostalog, proizlazi iz Protokola UN-a protiv nezakonite proizvodnje i krijumčarenja vatrenog oružja, njegovih sastavnih dijelova te dijelova i streljiva.

Tijekom 2005. na razini kolegija MUP-a donesena je odluka o formiranju tog tijela. Ovu obvezu bit će nužno ispuniti do travnja 2006. zbog planiranog započinjanja provedbe CARDS projekta pod nazivom "Suzbijanje ilegalne trgovine oružjem, streljivom i eksplozivom".

Krivotvorenje novca

U suradnji s Hrvatskom narodnom bankom će se nastaviti postupak stvaranja pravnih i institucionalnih pretpostavki za ustanovljavanje NAC-a (Nacionalni centar za analizu krivotvorenih novčanica EUR) i CNAC-a (Nacionalni centar za analizu kovanica EUR), što je obveza država članica EU prema Propisu Europskog vijeća broj 1338/2001 i 1339/2001.

Terorizam

U borbi protiv terorizma između ostalih aktivno sudjeluju policijski službenici Protueksplozijskog odjela MUP-a Republike Hrvatske, koji su raspoređeni od razine Ravnateljstva policije i svih policijskih uprava kroz specijalističku liniju rada.

U dosadašnjem radu i stručnom usavršavanju navedeni policijski službenici osposobljeni su za postupanje s tzv. formacijskim eksplozivnim sredstvima te djelomično sa improviziranim eksplozivnim napravama, što obzirom na prijetnje međunarodnog terorizma ocjenjujemo nedovoljnim, posebice s aspekta tehničke opremljenosti i sposobnosti za borbu protiv terorizma. Slijedom toga smatrano nužnim dodatno stručno osposobiti policijske službenike za protueksplozijsku zaštitu u postupanjima s improviziranim eksplozivnim napravama te i dodatno i tzv. formacijskim eksplozivnim sredstvima koja se najviše koriste pri počinjenju terorističkih akata.

Suradnja na području droga

U skladu sa Zakonom o suzbijanju zlorporabe opojnih droga, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o osnutku Ureda za suzbijanje zlorporabe opojnih droga kao stručna služba Vlade sa djelatnošću koordinacije izvršne vlasti na prevenciji i suzbijanju zlorporabe opojnih droga te nositeljem aktivnosti međunarodne suradnju u suzbijanju zlorporabe opojnih droga (NN 18/2002.). Ured za suzbijanje zlorporabe droga sustavno prati pojave, razmatra pitanja i obavlja druge poslove u vezi s primjenom Zakona o suzbijanju zlorporabe opojnih droga te provedbom Nacionalne strategije nadzora nad opojnim drogama, suzbijanja zlorporabe opojnih droga i pomoći ovisnicima o opojnim drogama.

Pri Uredu za suzbijanje zlorporabe opojnih droga djeluje Stručni savjet koji daje mišljenje na prijedlog općeg programa i posebnih programa mjera za suzbijanje zlorporabe opojnih droga, proučava, prati i analizira čimbenike zlorporabe opojnih droga, prati kretanje te izvršenje mjera i aktivnosti suzbijanja zlorporabe opojnih droga, prati i objedinjava te usmjerava aktivnosti koje se poduzimaju u cilju preventivnog djelovanja na području suzbijanja ovisnosti te pruža stručnu pomoć nositeljima aktivnosti na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, daje stručno mišljenje te prijedloge za donošenje propisa na području suzbijanja zlorporabe opojnih droga.

Pri Vladi Republike Hrvatske djeluje Povjerenstvo za suzbijanje zlorporabe opojnih droga, čija zadaća je koordinacija aktivnosti ministarstava i drugih subjekata uključenih u program suzbijanja zlorporabe opojnih droga, od prevencije do resocijalizacije kao i usvajanje godišnjih programa nadležnih ministarstava i državnih upravnih organizacija.

Ministarstvo unutarnjih poslova je sukladno važećoj Nacionalnoj strategiji i Akcijskom planu suzbijanja zlorporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj u 2005. godini, postavilo svoje strateške ciljeve koji se odnose na suzbijanje kriminaliteta vezanog uz zlorporabu i krijumčarenje opojnih droga, a podrazumijevaju aktivnosti prvenstveno usmjerene na suzbijanje ponude (dostupnosti), te interdisciplinarnim pristupom, a uz suradnju s drugim tijelima (resorima) i aktivnosti na području smanjenja potražnje za opojnim drogama. Konkretno je naglasak stavljen na kontinuirano provođenje i poduzimanje svih mjera i radnji, u cilju što učinkovitijeg nadzora državne granice kako bi se spriječili svi pojavni oblici krijumčarenja opojnih droga u i preko RH, zatim suzbijanje organiziranih oblika proizvodnje i preprodaje opojnih droga, te suzbijanje zlorporabe,

odnosno ulična redukcija s ciljem sprječavanja uspostave otvorenih narko scena i maksimalnog otežavanja nabave opojnih droga na ilegalnom narko tržištu droge.

Mjere koje se prema preporukama Europskog partnerstva i temeljem Izvješća o napretku EK za RH 2005. g. planiraju provesti tijekom 2006. godine usmjerene su na ustrojavanje Nacionalne informacijske jedinice za droge pri Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske, radi prikupljanja, analize i objave objektivnih, usporedivih i pouzdanih podataka o drogama, u skladu s metodologijom i zahtjevima Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), te uspostavljanja pune suradnje s istim. U skladu s navedenim, tijekom 2005. je izmijenjena Uredba o osnivanju Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, kojom je dan pravni temelj za ustrojavanje Nacionalne informacijske jedinice za droge, a Europskoj komisiji je upućen službeni zahtjev za članstvo RH u EMCDDA-u. Rezultati rada Nacionalne informacijske jedinice doprinijeti će objektivnijem i jasnijem prikazu stanja na području problematike droga u RH te će poslužiti kao osnova za izradu političkih doktrina, kao i konkretnih mjera za prevenciju i rješavanje aktualnih problema. Time će se realizirati kratkoročni prioriteti istaknuti u Europskom partnerstvu: jačanje borbe protiv krijumčarenja droga, poboljšanje prevencije te smanjenje potražnje za drogom.

Prevencija kriminaliteta – suradnja s građanima

U cilju usklađivanja sa Strategijom Europske unije (preporuke broj 6), Odlukom Vijeća Europske unije o osnivanju europske mreže za prevenciju kriminaliteta od 28. svibnja 2001. godine, te zaključcima sa međunarodnih konferencija o prevenciji kriminaliteta održanih u Stockholmu 1996., Noordwiku 1997., Londonu 1998. i Algarveu 2000. godine, na razini Ministarstva unutarnjih poslova RH u listopadu 2002. godine izrađena je strategija razvoja hrvatske policije pod nazivom Strategija djelovanja Policija u zajednici. Strategija predstavlja strateški dokument MUP-a RH s ciljem transformacije hrvatske policije u javni servis građana u poslovima sigurnosti u skladu s odredbama Zakona o policiji (Narodne novine broj 129/00.) i Programskim smjernicama MUP-a za razdoblje 2004. – 2007. U okviru Strategije provodi se ukupno šest projekata od čega tri niže navedena projekta imaju primarni cilj razvijanja sustavne prevencije kriminaliteta na nacionalnoj razini radi usklađivanja sa standardima djelovanja policija zemalja Europske unije:

- „Reforma operativno-preventivnog rada policije u odori“,
- „Unapređenje i razvoj kriminalističke prevencije“,
- „Organizacija komunalne prevencije“.

U okviru projekta „Reforma operativno-preventivnog rada policije u odori“ u policijskoj organizaciji ustrojena su dva nova radna mjesta čija je primarna zadaća preventivno i

proaktivno djelovanje policije u odori. Prvo radno mjesto pod nazivom "kontakt policajac" ustrojava se u svim kategorijama policijskih postaja, a drugo pod nazivom «policijski službenik za prevenciju» u policijskim postajama I. i II. kategorije. Kontakt policajci imaju svoje stalno područje ophodnje na kojem rade u proaktivnom suradničkom odnosu s građanima i "ključnim osobama" u svrhu uočavanja i rješavanja problema na tom području, poradi čega im je omogućeno fleksibilno radno vrijeme. Riječ je o policijskom djelovanju koje je koncipirano kao javni servis građana i koje visoko cijeni osobne odnose između policijskih službenika i građana. Za osjećaj sigurnosti građana važno je da policija brzo reagira na incidente, ali sama spoznaja da je naš policajac u blizini i da se međusobno poznajemo, znači još veću sigurnosti za građane.

Obuka

Sukladno prikupljenim iskustvima i praksi policija zemalja EU (posebice SR Njemačke i Velike Britanije), napravljen je Nastavni plani i program Tečaja za obuku kontakt-policajaca, a čija je implementacija započela u ožujku 2003. godine.

Nastava na tečaju traje 15 radnih dana (tri tjedna) s ukupno 96 nastavnih sati, a izvodi se s dvije ili tri obrazovne grupe od 25-30 polaznika.

Nastavni radni dan izvodi se u trajanju od 6-10 nastavnih sati dnevno, prema dnevnom rasporedu sati prije podne i poslije podne, svakim radnim danom u tjednu.

Nastavna područja su: policija u zajednici (15 sati), kriminologija (4 sata), prevencija (9 sati), socijalna psihologija (16), komunikologija (14 sati), prevencija stresa (6 sati), rješavanje problema (12 sati), aktiviranje zajednice (4 sata), organiziranje i rukovođenje (3 sata), lokalna uprava i samouprava (3 sata), policijske ovlasti (5 sati), etika (3 sata) i ljudska prava (3 sata).

Nastavu izvode djelatnici Uprave policije, Policijske škole, Visoke policijske škole, Uprave kriminalističke policije i PU zagrebačke.

Obuku na tečajevima s kontakt-policajcima prolaze i policijski službenici za prevenciju i pomoćnici načelnika za poslove policije iz policijskih postaja I. i II. kategorije, te jedan koordinator s razine policijske uprave po liniji rada policije u odori (sektor/odjel/odsjek policije).

Tijekom 2003., 2004. i 2005. godine na Policijskoj akademiji u Zagrebu provedeno je ukupno 12 specijalističkih tečajeva za kontakt-policajce (policajce u zajednici) kroz koje je stručno usavršavanje prošlo ukupno 714 djelatnika, od čega 603 policijska službenika i 111 policijskih rukovoditelja. Trenutno u RH radi ukupno 562 kontakt-policajaca i 40 policijskih službenika za prevenciju. Do sada je novi model rada policije u odori implementiran na području 18 policijskih uprava, odnosno u 110 policijskih postaja.

Pored toga izrađen je program za obuku «train the trainers» (obuka trenera odnosno multiplikatora za obuku kontakt-policajaca). Slijedom toga, u vremenu od 15. do 19. studenog 2003.g. održan je Pedagoško-instruktivni tečaj za mentore policajaca u zajednici, a kojeg je pohađalo ukupno 14 policijskih službenika iz šest PU koje su bile uključene u provedbu pilot-projekta (PU zagrebačka 6 polaznika, sisačko-moslavačka 2, vukovarsko-srijemska 2, splitsko-dalmatinska 1, primorsko-goranska 1, požeško-slavonska 1). Cilj tečaja

bio je osposobiti kontakt-policajce za mentorski rad i sudjelovanje u obuci slijedećih generacija kontakt-policajaca.

U okviru projekta „Unapređenje i razvoj kriminalističke prevencije“ razmatra se prijedlog ustroja novih odjela/odsjeka i linije rada za prevenciju kriminaliteta na razini Ravnateljstva policije i policijskih uprava ovisno o kategoriji. Dana 29. rujna 2005. godine u gradu Zagrebu otvoren je prvi Informativni centar za prevenciju u RH.

U okviru projekta „Organizacija komunalne prevencije“ predviđa se ustrojavanje vijeća/odбора za prevenciju na općinskom, gradskom i županijskom nivou, a čiji će članovi biti ključne osobe koje su zadužene za sigurnost građana na određenom području (komunalni poslovi, promet, prosvjeta, policija, pravosuđe itd.). Temeljna zadaća ovih vijeća biti će koordinacija svih nadležnih službi i tijela te promptno rješavanje problema u određenoj lokalnoj zajednici. U rujnu 2004. godine započeo je pilot-projekt na području policijskih uprava: istarske, karlovačke, krapinsko-zagorske, osječko-baranjske, primorsko-goranske, požeško-slavonske, sisačko-moslavačke, splitsko-dalmatinske, zadarske, varaždinske, vukovarsko-srijemske i zagrebačke. Do sada su osnovana Vijeća za komunalnu prevenciju kriminaliteta u tri grada: Varaždinu, Požegi i Labinu.

Razvijanje partnerskih odnosa s društvenom zajednicom

Kroz tečajeve za kontakt-policajce policijski službenici educirani su na temu aktiviranja društvene zajednice, prevencije kriminaliteta i rješavanja problema čime je napravljen prvi i osnovni korak u ostvarivanju cjelokupnog koncepta komunalne prevencije kriminaliteta (prevencije kriminaliteta na razini lokalne i područne uprave).

Osim edukacije policijskih službenika, u dosadašnjoj praksi kontakt-policajaca, na područjima gdje su implementirani, zabilježeni su veliki pomaci u ostvarivanju suradnje s nadležnim tijelima u lokalnoj i područnoj upravi u rješavanju detektiranih problema građana s krajnjim ciljem sprječavanja kriminaliteta u njegovim začecima. Primjeri iz prakse govore o uređivanju odgojno-obrazovnih institucija, igrališta, parkirališta, prometnica, nogostupa, rasvjete i slično, na inicijativu kontakt-policajaca koji su pravovremeno prepoznali probleme na lokalnoj razini te pokrenuli njihovo rješavanje. Pri tome je uočen širok spektra inicijativa koje su dali policijski službenici te visok stupanj kreativnosti u pristupanju rješavanju problema građana.

Na razini policijskih uprava gdje su osnovana Vijeća za komunalnu prevenciju kriminaliteta zabilježena je izuzetno kvalitetna suradnja svih nadležnih tijela na lokalnoj razini kroz rad u navedenom koordinacijskom tijelu. Policija je počela svoje prioritete u radu usklađivati sa stvarnim potrebama građana na određenom području sukladno istraživanju javnog mnijenja o stanju sigurnosti te radu policije.

Kroz projekt „Reforma operativno-preventivnog rada policije u odori“ formira se temelj cjelokupnog preventivnog lanca u policijskoj organizaciji koji se nadograđuje kroz

projekt „Unapređenje i razvoj kriminalističke prevencije“ te izlazi iz okvira policije i na druga nadležna tijela kroz projekt „Organizacija komunalne prevencije“. Kroz punu realizaciju ovih projekata cilj je uspostaviti maksimalno funkcionalan i efikasan sustav prevencije kriminaliteta na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Razvijanje uspješne komunikacije s javnošću

Kroz koncept nove Strategije Policija u zajednici ostvareni su znatni pomaci i u kvaliteti odnosa policije prema medijima odnosno prema ukupnoj javnosti. Na temu rada s medijima kroz tečajeve za kontakt-policajce educirani su i kontakt-policajci i njihovi neposredni rukovoditelji. Temeljem njihovog dosadašnjeg rada u praksi zabilježen je veliki interes gotovo svih medija za njihov rad na terenu te su u skladu s time objavljene stotine novinskih članaka, brojne televizijske i radio emisije u potpuno pozitivnom kontekstu u odnosu na rad i nastojanja policije, kako na lokalnom tako i na nacionalnom nivou.

Osim pozitivnih pomaka u odnosu s medijima i građanima u radu neposrednih izvršitelja na terenu, kontakt-policajaca, rade se veliki pomaci i u edukaciji i stručnom usavršavanju posebno specijaliziranih osoba za odnose s javnošću u policijskim upravama-glasnogovornika.

Smatramo da se kroz proces transformacije koji se provodi u okviru Strategije djelovanja Policija u zajednici u potpunosti ispunjavaju ciljevi postavljeni u Programskim smjernicama MUP-a te standardi djelovanja policija zemalja članica EU s tim da intenzitet implementacije pojedinih projekata u praksu prvenstveno ovisi o financijskim mogućnostima našeg Ministarstva te kapacitetima Policijske akademije, obzirom da sve planirane promjene zahtijevaju edukaciju i stručno usavršavanje policijskih službenika i rukovoditelja. Vrijeme potrebno za ostvarenje svih postavljenih ciljeva ne može se točno odrediti obzirom da neki od ciljeva trebaju i moraju ostati trajni ciljevi u radu policije odnosno našeg Ministarstva u cjelini.

Pravni i kadrovski poslovi

Imajući na umu da je hrvatska policija stup sigurnosti države i društva, glavne zadaće su joj da skrbi o sigurnosti građana, demokratskih institucija države i ustavnopravnog poretka te da vodi borbu protiv svih oblika kriminala i jača ukupni sustav nacionalne sigurnosti. U tom smislu, Hrvatska policija, kao temeljna i glavna sastavnica Ministarstva unutarnjih poslova, nalazi se pred novom razvojnom etapom.

Ministarstvo unutarnjih poslova ima strateške ciljeve koji su definirani Programskim smjernicama Ministarstva unutarnjih poslova za razdoblje 2004. - 2007. godine. Jedan od strateških ciljeva za područje upravljanja ljudskim resursima je i “Izgradnja sustava upravljanja kadrovima prema standardima EU“.

Pravilno upravljanje ljudskim resursima ključno je za uspjeh policije i Ministarstva u cjelini. U tom smislu ključno je na koji način odabiremo policijske službenike, kako ih obučavamo i kako osiguravamo njihov razvoj. Osim toga svjesni činjenice da su zadovoljstvo poslom i osjećaj pripadnosti organizaciji bitni motivacijski čimbenici, pristupilo se je izgradnji sustava upravljanja ljudskim resursima kojima raspolažemo. Za tu zadaću uključeni su policijski rukovoditelji na svim razinama, pri čemu je posebno važna uloga rukovoditelja srednje razine koji imaju neposredan uvid stanje na terenu i mogućnost predlaganja prema višim razinama rukovođenja i odlučivanja.

U suradnji s Misijom OESS-a u RH organizirane su radionice i studijski posjet, upravo na temu upravljanja ljudskim resursima. U svezi s tim, prva radionica održana je u proljeće 2004. godine u Šibeniku, uz sudjelovanje najvišeg rukovodnog kadra MUP-a, Glavni cilj je bio taj da se sudionici upoznaju sa instrumentima koji se primjenjuju pri razvoju kadrova (u skladu s EU standardima). U listopadu 2004. godine, sudionici radionice iz Šibenika, bili su u studijskoj posjeti Ministarstvu unutarnjih poslova njemačke savezne države Saxony - Anhalt, kako bi dobili uvid u praktičnu primjenu instrumenata za razvoj kadrova u svakodnevnom radu njemačke policije. Druga radionica o “Reformi sustava upravljanja ljudskim resursima Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske”, održana je ove godine u lipnju u Valbadonu, za načelnike policijskih uprava, a u svezi koje je i Misija OESS-a dala završno izvješće, koje je u cijelosti pozitivno ocijenjeno i prihvaćeno od strane svih sudionika radionice, kao i sama radionica.

Kroz navedene aktivnosti i radionice, produbljena su znanja i stečeno iskustvo s područja upravljanja ljudskim potencijalima, od načina kriterija odabira novih službenika, njihova praćenja i ocjenjivanja, sustava napredovanja, sustava obrazovanja i trajnog sustava usavršavanja.

Izgradnja sustava za upravljanje kadrovima prema standardima EU, omogućit će točan i pravodoban pristup tim potencijalima što je za dobrobit sustava u cjelini, ali i za konkretne pojedince, jer će im dati prilike da se maksimalno iskažu u svom poslu i razvijaju svoje karijere.

Stoga, osnova u strateškim odrednicama Programskih smjernica MUP-a za razdoblje 2004 - 2007. godine u pogledu unapređenja upravljanja ljudskih potencijala u Ministarstvu unutarnjih poslova, reforma državne uprave, kroz koju je izrađen i novi Zakon o državnim službenicima , a koji stupa na snagu 01. siječnja 2006. godine, dokument Europsko partnerstvo - točka 3.1. Kratkoročni prioriteti, politički kriteriji, demokracija i pravna država, “Poboljšanje djelovanja državne uprave” (prema prijedlogu novog Europskog partnerstva – točka 3.1. Kratkoročni prioriteti, Politički kriteriji, Demokracija i pravna država „Državna uprava“), postavili su pred Ministarstvo unutarnjih poslova i obvezu unapređenja sustava upravljanja ljudskim potencijalima, odnosno sukladno navedenim Smjernicama: Izgradnju sustava upravljanja ljudskim resursima sukladno EU standardima te Reformu sustava obrazovanja i obuke policijskih službenika.

Rezultat navedenog, je predloženi projekt u okviru programa PHARE 2005. godine, "Strengthening Human Resources Management, Education and Training at the Ministry of Interior" ("Unapređenje sustava upravljanja ljudskim resursima i obrazovanje u Ministarstvu unutarnjih poslova").

U okviru Ministarstva unutarnjih poslova poslovima upravljanja ljudskim potencijalima, te poslovima obrazovanja i stručnog usavršavanja, bave se Uprava pravnih i kadrovskih poslova i Policijska akademija.

Stoga su, dakle upravo unutar Ministarstva, nositelji predloženog projekta Uprava pravnih i kadrovskih poslova i Policijska akademija.

Uprava pravnih i kadrovskih poslova zadužena je za poslove upravljanja ljudskim potencijalima te su njezine glavne zadaće poslovi izrade prijedloga zakona i podzakonskih propisa Ministarstva (normativno područje), poslovi u svezi rješavanja imovinsko - pravnih poslova Ministarstva te poslovi koji se odnose na zapošljavanje, položaj, prava, obveze i odgovornosti zaposlenika Ministarstva. Uprava se sastoji od tri organizacijske jedinice: Odjel kadrovskih poslova sa Odsjekom za unapređenje rada i kadrovsku analitiku i Odsjekom za radne odnose, Odjel pravnih poslova sa Odsjekom za normativne poslove i Odsjekom za imovinsko - pravne poslove, te Odjel disciplinskog sudovanja sa Odsjekom drugostupanjskog disciplinskog sudovanja te četiri Odsjeka prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Zagreb, Rijeka, Osijek i Split.

Policijska akademija je organizacijska jedinica unutar Ministarstva, zadužena za poslove obrazovanja i stručnog usavršavanja zaposlenika unutar Ministarstva. Njezini glavni poslovi odnose se na poslove temeljnog policijskog obrazovanja, poslove stručnog usavršavanja, osposobljavanja i specijalizacije te visokoškolskog obrazovanja.

Svrha navedenog projekta je poboljšanje kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova u svezi upravljanjem ljudskim potencijalima i unaprjeđenje sustava policijskog obrazovanja, a sve u skladu s jačanjem učinkovitosti i motivacije zaposlenika Ministarstva.

Navedeni projekt ima dvije međusobno povezane komponente:

1. Upravljanje ljudskim resursima - koje bi trebalo kroz određene aktivnosti navedene u prijedlogu projekta polučiti rezultate od jačanja sustava upravljanja ljudskim potencijalima, nadogradnje sustava razvoja karijere, razvijanja novog sustava praćenja i ocjenjivanja kadrova te analize informatičke podrške za praćenje ljudskih resursa - priprema tehničkih specifikacija;
2. Policijsko obrazovanje - koje bi također kroz određene aktivnosti trebalo dati rezultate od strategije za policijsko obrazovanje, novih obrazovnih programa, uspostavljanja sustava kontrole kvalitete te opremanje suvremenom nastavnom opremom i pomagalicama.

Navedeni rezultati iz projekta sadrže u sebi niz međusobno povezanih aktivnosti koje bi proveli u vidu dvije vrste pomoći - Twinninga i Tehničke pomoći.

4.2.24.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Azil

Tijekom 2006. godine na području azila planiraju se slijedeće aktivnosti:

- uspostava Prihvatišta za tražitelje azila na trajnoj lokaciji,
- ovisno o priljevu tražitelja azila planira se povećanje broja zaposlenika u Prihvatištu za tražitelje azila (predviđeno je maksimalno 37 djelatnika),
- nastavak informatičkog opremanja IDC-a, Odsjeka za azil i Prihvatišta za tražitelje azila,
- priprema provođenja CARDS 2004 projekta «Reforma azila II»,
- jačanje sustava obuke za službenike koji rade na prijemu i smještaju tražitelja azila, donošenju odluka te obradi podataka o zemljama podrijetla, kao i za sve ostale sudionike u azilnom postupku.

Migracije

Tijekom 2006. godine biti će organizirane edukacije službenika Ministarstva unutarnjih poslova zaduženih za izradu izmijenjenog i dopunjenog zakonskog propisa o strancima, osobito u dijelu koji se odnosi na europski *acquis*. Stupanjem na snagu novog zakonskog propisa educirani službenici održat će seminare i radionice za službenike ustrojstvenih jedinica Ministarstva neposredno zaduženih za rješavanje odobrenja za boravak i rad.

Za 2006. godinu, također se planira i nabava informatičke opreme za potrebe Odsjeka za statusna pitanja stranaca.

Vize

MUP

S obzirom na planirano širenje informatičke mreže Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija biti će potrebno dodatno stručno usavršavanje službenika za vize. Isto tako, biti će potrebno nabaviti odgovarajuću informatičku opremu.

MVPEI

U Republici Hrvatskoj zasad ne postoji tzv. „središnje tijelo“ nadležno za područje viza, nego je nadležnost podijeljena između Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija. Predviđeno je da se u prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o strancima izričito utvrdi središnje tijelo nadležno za pitanja viza. S tim u vezi razmotrit će se i potreba eventualnih izmjena drugih zakonskih propisa kojima se uređuje djelokrug i nadležnost tijela državne uprave.

Na osnovi prijedloga dodatnog Programa izobrazbe/priprema konzularnih službenika (rok izrade je 1. prosinca 2005. godine), planira se provedba stručnog usavršavanja službenika održavanjem konzularnog tečaja i drugih oblika izobrazbe.

U I. kvartalu 2006. godine, za one DM/KU u koje je implementiran IKOS, planira se postupna zamjena dosadašnjih pisača ink-jet pisačima. Počet će unošenje fotografije nositelja na naljepnice viza odnosno unošenje odgovarajuće napomene, i to prvo u DM/KU s najvećim brojem zahtjeva (Tirana, Kijev, Moskva). Nastavit će se sustavni rad na dogradnji sustava IKOS (uvođenje mogućnosti ispunjavanja rubrika predviđenih za strojno čitanje na naljepnici vize, kontrole naljepnica viza, generiranja potrebnih statističkih pokazatelja i dr.). Planira se početak sustavnog rada na projektu Nacionalna baza podataka o vizama.

Nastavljajući dalje usklađivanje sa standardima EU u postupku izdavanja viza i vodeći računa o Katalogu preporuka za pravilnu primjenu Šengenskog *acquisa* i najbolje prakse: Izdavanje viza, od 7. veljače 2003. godine, mjerodavne službe MVPEI-a izradit će u I. kvartalu 2006. godine analizu postojećeg stanja i prijedlog Plana daljeg usklađivanja sa standardima EU u postupku izdavanja viza, s obzirom na sigurnosne elemente.

Upravljanje granicom i Schengen

Potrebno je osigurati bolju koordinaciju između relevantnih službi kroz implementaciju Strategije integriranog upravljanja granicom RH. Također Vlada Republike Hrvatske je dana 21. travnja 2005. godine donijela odluku o osnivanju Međuresorne radne skupine za integrirano upravljanje granicom Republike Hrvatske, a 09. lipnja 2005. godine imenovani su članovi radne skupine koja je započela sa svojim radom.

Sukladno novom organizacijsko kadrovskom konceptu potrebno je nastaviti sistematski popunu granične policije kako bi smo bili spremni za sigurno čuvanje budućih vanjskih granica EU.

Nastaviti će se tehničko opremanje granične policije u cilju povećanja mobilnosti i učinkovitosti na kopnu i moru.

Tijekom 2005. i 2006. godine nastavit će se obuka granične policije sukladno novom Programu specijalističke obuke granične policije, kao i obuke «train the trainers» (obuka trenera odnosno multiplikatora za graničnu kontrolu i zaštitu državne granice), programa

rukovodećeg kadra kao i posebni specijalistički programi obuke za pojedine segmente rada granične policije (za RTG operatere, za pomorsku policiju i drugi).

Implementacija projekta CARDS 2003. "Izgradnja kapaciteta na području nezakonitih migracija" koji ima za cilj edukaciju kadrova i opremanja i izgradnje Prihvatnog centra Ježevo.

U okviru projekta CARDS 2001. "Integrirano upravljanje granicom – Međuagencijska suradnja" nastavit će se s obukom policijskih službenika i svih relevantnih službi koji rade na graničnim prijelazima u cilju uspostavljanja što bolje koordinacije između istih, sukladno Strategiji integriranog upravljanja granicom RH, a koja je izrađena u okviru navedenog projekta.

Kroz TAIEX program planiraju se provesti seminari na državnoj i regionalnoj razini za policijske službenike koji će raditi na usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa schengenskim aqisom.

Policijska suradnja i borba protiv organiziranog kriminala

Tijekom 2006.godine planira se održati stručno-edukativni seminar kroz program pomoći TAIEX u cilju upoznavanja s pravnom stečevinom EU u području organiziranog kriminala, droga, terorizma i policijske suradnje.

U tijeku je i realizacija projekta Kriminalističko obavještajni sustav Faza 1, koji će se nastaviti u 2006. godini. Twinning partneri u projektu su Ministarstvo unutarnjih poslova Velike Britanije i Agencija NCIS Velike Britanije, te Ministarstvo unutarnjih poslova RH između kojih je usuglašen Radni plan - plan aktivnosti u okviru Twinning ugovora. Daljnje planirane aktivnosti u narednom periodu u sklopu navedene Faze 1 su dogovori i izvedba seminara na temu obuke trenera-analitičara za daljnju obuku i razvoj analitičara, kao i obuke analitičara u specijalističkim analitičkim tehnikama, te odvijanje radionica i seminara utvrđenih radnim planom po twinning ugovoru.

Prevenција kriminaliteta – suradnja s građanima

U okviru projekta „Reforma operativno-preventivnog rada policije u odori“ u 2006. godini planira se provođenje još tri tečaja za ukupno 180 polaznika.

U slučaju potrebe za zamjenom većeg broja policijskih službenika na poslovima kontakt-policajaca i policijskih službenika za prevenciju planirati će se još jedan dodatni tečaj. Nakon provedbe navedena tri tečaja u 2006. godini biti će dovršen proces implementacije ukupno 692 kontakt-policajca i 52 policijska službenika za prevenciju na nacionalnoj razini. Također se planira donošenje nove Upute o ustrojstvu i metodologiji rada na teritorijalnom sektoru koji će obuhvaćati i metodologiju kontaktne djelatnosti, odnosno rada kontakt-policajaca. U cilju povećanja sposobnosti policije u odori potrebno je

provesti dopunsko stručno usavršavanje kontakt-policajaca za poslove prevencije kriminaliteta uz neophodno opremanje potrebnim materijalno-tehničkim sredstvima za rad.

U okviru projekta „Unapređenje i razvoj kriminalističke prevencije“ nastaviti će se razmatranje ustroja linije rada za prevenciju kriminaliteta.

U okviru projekta „Organizacija komunalne prevencije“ planira se daljnje ustrojavanje vijeća za komunalnu prevenciju kriminaliteta u većini većih hrvatskih gradova u skladu sa stvarnim potrebama na lokalnoj razini.

Zakon o policiji u članku 9. propisuje suradnju policije s tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) uprave i samouprave na poduzimanju mjera radi ostvarenja sigurnosti građana i imovine, kao i suradnju policije s drugim tijelima, organizacijama, zajednicama, nevladinim organizacijama, građanskim udrugama i samoorganiziranim građanima radi razvijanja partnerstva u sprečavanju i otkrivanju nedopuštenog ponašanja i njihovih počinitelja.

Radi formiranja kvalitetnog i funkcionalnog sustava prevencije kriminaliteta na razini RH te usklađivanja sa preporukama stručnjaka Europske komisije nastaviti će se razmatrati aktivnosti i inicijative s dugoročnim ciljem ustrojavanja nacionalnog tijela koje će se baviti pitanjima prevencije kriminaliteta te koordinirati rad svih lokalnih vijeća.

Terorizam

Planira se daljnje stručno usavršavanje policijskih službenika MUP-a RH na području protueksplozijske zaštite u domeni borbe protiv terorizma kroz postojeće oblike stručnog usavršavanja i specijalizacije, te će se planirati i inicirati i drugi oblici stručnog usavršavanja i specijalizacije kroz stručne međunarodne seminare (u RH ili centrima za obuku u zemljama EU) i studijska putovanja, odnosno provođenje dodatne obuke od strane međunarodno priznatih stručnjaka na području:

- taktičkog pristupa improviziranim eksplozivnim napravama,
- protueksplozijske zaštite građevina, drugih otvorenih i zatvorenih prostora te zaštiti osoba,
- taktike postupanja sa sumnjivim vozilima, pošiljkama i slično,
- provođenja evakuacije osoba iz građevina,
- određivanja područja za vršenje očevida (bombe ili eksplozivi),
- uporabe obučениh pasa za detekciju eksploziva,
- planiranja nabavke sredstava i opreme za rad.

S tim u vezi nominiran je projekt, kroz pristupne programe pomoći Europske unije, s ciljem jačanja institucionalne infrastrukture i administrativnih kapaciteta MUP-a RH na području borbe protiv terorizma pod nazivom „Training of the police officers of the Ministry of the Interior of the Republic of Croatia in the field of bomb investigations and EOD/IED (Explosive Ordnance Disposal/Improvised Explosive Devices) Techniques and Tactics“.

Pravni i kadrovski poslovi

Prijedlog projekta, kao i projektna dokumentacija sa svim pripadajućim aneksima, poslani su u Bruxelles u srpnju 2005. godine. Dana 14. listopada 2005. godine održan je PHARE odbor, na kojemu je prihvaćen predloženi projekt.

Budući je projekt odobren, aktivnosti na predmetnom projektu trebale bi započeti u 2006. godini. Međutim, detaljno provođenje planiranih aktivnosti u 2006. godini prema predloženom projektu, ovisit će o potpisivanju financijskog sporazuma između Europske komisije i Republike Hrvatske, odabiru Twining partnera te pisanju detaljnog radnog plana. Ujedno, trajanje predmetnog projekta predviđeno je do kraja 2007. godine.

4.2.24.3. FINANCIRANJE

Azil

U 2006. godini planira se uspostava novog Prihvatišta za tražitelje azila na trajnoj lokaciji za što je potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu. Za redovne aktivnosti u postupku azila (npr. plaćanje prevoditeljskih usluga, naknade za rad članova Povjerenstva, ostvarivanje prava tražitelja azila na školovanje, zdravstvenu zaštitu i pravnu pomoć) u državnom proračunu je potrebno osigurati 4.815.000 kuna.

Migracije

Za ažurno obavljanje redovnih poslova biti će potrebno sredstvima državnog proračuna osigurati nabavu informatičke opreme (osobna računala i pisači) u vrijednosti oko 100 000 kn.

Vize

MUP

U državnom proračunu potrebno je osigurati financijska sredstva u visini 164 900 kn za nabavu informatičke opreme.

MVPEI

Za dalji razvitak sustava IKOS – konzularno poslovanje i njegovo uvođenje u preostale DM/KU, potrebno je osigurati financijska sredstva koja će biti precizno definirana «Planom potpunog informatičkog povezivanja DM/KU», čiji se prijedlog treba izraditi do 1. prosinca 2005. godine.

U državnom proračunu za 2006. godinu, planirana su i predložena financijska sredstva:

- računalna oprema	2.243.500,00 kn
- održavanje sustava IKOS – konzularno poslovanje	1.250.000,00 kn
- stručno (informatičko) usavršavanje	180.000,00 kn,
što ukupno iznosi	<hr/> 3.673.500,00 kn.

Nadalje, na osnovi izrađene analize postojećeg stanja u DM/KU i u sklopu prijedloga «Plana daljeg usklađivanja sa standardima EU u postupku izdavanja viza s obzirom na

sigurnosne elemente» (rok izrade I. kvartal 2006. godine) predviđjet će se potrebna financijska sredstva za opremu tehničke zaštite i odgovarajuće preinake (prenamjene) postojećih prostora DM/KU.

Upravljanje granicom i Schengen

Financiranje se provodi djelomično kroz nacionalni budžet i međunarodne programe pomoći (PHARE). Prijedlog projekta PHARE 2005. "Priprema za implementaciju schengenskog acquis-a" u iznosu od 4,070. milijuna eura (od čega na investicijsku komponentu otpada 3,070 milijuna eura, uz sudjelovanje RH u visini od 0,770 milijuna eura; te na komponentu institucijskog jačanja –Twinning – otpada 1,0 milijuna eura).

Za PHARE 2006. godinu bit će predložen zaseban projekt zaštite plave granice u još neutvrđenom iznosu.

Prevenција kriminaliteta – suradnja s građanima

Za ažurno obavljanje poslova policije na prevenciji kriminaliteta potrebno je sredstvima državnog proračuna osigurati nabavu informatičke opreme (osobna računala i pisači) u vrijednosti oko 500 000 kuna kao i financijska sredstva za provedbu preventivnih aktivnosti i programa u minimalnom iznosu od 700 000 kuna. S razvijanjem sustava prevencije kriminaliteta razvijati će se i način planiranja potrebnih financijskih sredstava.

Terorizam

Obzirom na slabiju tehničku opremljenost policijskih službenika protueksplozijske zaštite, te uvažavajući stvarnu opasnost od zaostalih minsko-eksplozivnih sredstava iz Domovinskog rata kao i na evidentan porast akata međunarodnog terorizma bilo bi potrebno dodatno izvršiti nabavku minimalno jednog robota za deaktiviranje i uništavanje eksplozivnih naprava čija je okvirna cijena cca 250 000 EUR, te također zaštitnih protueksplozijskih odijela i druge opreme. Svakako bi bilo potrebno planirati i dodatna financijska sredstva za daljnje stručno usavršavanje i specijalizaciju policijskih službenika protueksplozijske zaštite.

Pravni i kadrovski poslovi

Ukupni budžet projekta iznosi 1.787.500 Eura, od čega PHARE budžet, dakle sredstva EU iznose 1.700.000 Eura, dok je financijska komponenta hrvatskog proračuna 87.500 Eura.

Stoga je u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2006. i 2007. godinu, potrebno za navedeni projekt osigurati sredstva u visini od 87.500 Eura, koji se odnose na investicijsku komponentu za Policijsku akademiju.

4.2.24.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE U 2007. – 2008. (SREDNJOROČNE PREPORUKE PRISTUPNOG PARTNERSTVA)

Upravljanje granicom i Schengen

Nastavak implementacije organizacijsko kadrovske koncepta kako bi smo bili spremni za sigurno čuvanje budućih vanjskih granica EU.

Jačanje nadzora državne granice sukladno Strategiji integriranog upravljanja granicom RH i Strategiji razvoja granične policije. Također nastaviti će se s obukom policijskih službenika i svih relevantnih službi koji rade na graničnim prijelazima sukladno navedenoj Strategiji.

Također daljnji razvoj nacionalne baze podataka i registara kao što su AFIS (sukladno EURODAC-Uredbi), VISION/VIS, S.I.R.E.N.A. uredi.

Jačanje i implementacija institucionalnih kapaciteta u području analize rizika.

Implementacija "Obrasca usklađivanje RH s EU u području migracija" koji je izrađenog u okviru Regionalnog CARDS programa "Uspostavljanje pravnih regulacijskih institucijskih okvira u vezi s pitanjima azila, migracija i viza kompatibilnih s okvirima EU"

Nastavit će se s provedbom seminara na državnoj i regionalnoj razini kroz TAIEX program.

4.2.24 Pravda, sloboda i sigurnost

Azil

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3. Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva 24. Pravda, sloboda, sigurnost	Potrebno je prioritarno formirati državno Prihvatište za tražitelje azila na trajnoj lokaciji te osigurati dovoljan broj kvalitetno educiranog osoblja	<p>Revidirati žalbeni postupak u azilu kako bi se poboljšala transparentnost i neovisnost, daljnje napore usmjeriti na edukaciju i specijalizaciju članova Vladinog povjerenstva za rješavanje o žalbama tražitelja azila i azilanata.</p> <p>Potrebno osigurati dodatna sredstva za daljnje razvijanje IDC-a, kako bi se osigurala najbolja iskoristivost sustava</p> <p>Poboljšati informatičku opremljenost i omogućiti pristup centralnoj bazi podataka</p> <p>Započeti razvijati nacionalnu bazu podataka za provjeravanje osobnih podataka tražitelja azila, uključujući otiske prstiju, kako bi se pripremili za priključenje na EURODAC sustav</p> <p>Provesti analizu potreba za edukacijom na području azila na svim razinama</p>

2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti - Suradnja na području pravosuđa i unutarnjih poslova	Osnivanje prihvatilišta za prihvat i smještaj tražitelja azila te Informacijsko-dokumentacijskog centra za prikupljanje i obradu informacija o zemljama podrijetla tražitelja azila	
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.12.2. Unutarnji poslovi	Osnivanje prihvatnog centra za azilante te Informacijsko-dokumentacijskog centra	

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Tijekom 2005. godine u potpunosti je implementirano novo zakonodavstvo o azilu. Uspostavljen je Informacijsko-dokumentacijski centar za prikupljanje, obradu i pohranjivanje podataka o zemljama podrijetla tražitelja azila, a centar za prihvat i smještaj tražitelja azila radi na privremenoj lokaciji. Nabavljen je veći dio informatičke opreme i program za rad IDC-a, te dijelom i informatička oprema za Odsjek za azil i Prihvatilište za tražitelje azila. Završen je CARDS projekt „Reforma azila“ 2001. kroz koji je obučeno osoblje koje radi sa tražiteljima azila, te treneri za daljnju obuku zaposlenika.	4.2.24.1	MUP

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje	Potrebe	Nositelj	Financijska
----------------------------	-------------------	-----------------	----------------	-----------------	--------------------

		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere	(objekti, oprema, ljudski resursi)	(institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	sredstva Dodatak B	-
Uspostava novog Prihvatišta za tražitelje azila.	Odobriti lokaciju, urediti objekte za prihvat i smještaj tražitelja azila, nabaviti opremu i zaposliti dodatan broj djelatnika			Uređenje objekta, nabava uređaja i opreme i daljnje popunjavanje slobodnih radnih mjesta	MUP Filip Damjanović, načelnik Uprave za inspekcijske i upravne poslove 37 88 193		
Tehnička opremljenost	Nabaviti preostalu informatičku opremu potrebnu za rad IDC-a te nastaviti s opremanjem Odsjeka za azil i Prihvatišta za tražitelje azila			oprema	MUP Filip Damjanović Načelnik Uprave za inspekcijske i upravne poslove 37 88 193		

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2006. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	- Uspostavom Prihvatišta za tražitelje azila biti će potrebno kadrovsko popunjavanje Centra te stručno usavršavanje djelatnika - Primjenom novih zakonskih propisa o azilu biti će potrebno provesti obuku službenika odnosno održati seminare za sve policijske uprave/postaje - Provođenje CARDS 2004 projekta «Reforma azila II»
2008.	- Jačanje smještajnih kapaciteta za tražitelje azila te povećanje kadrova koji rade na prijemu, smještaju i skrbi tražitelja azila - Izvršiti pripreme za priključak na EURODAC sustav - Osnovati službu za integraciju azilanata u društvo

Migracije

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3. Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva 24. Pravda, sloboda, sigurnost	- Poduzeti korake za poboljšanje kapaciteta za primjenu <i>acquisa</i> - Potrebno je usvojiti i primijeniti sveobuhvatnu strategiju za migracije (uključujući plan provedbe s vremenskim okvirima, financijskim potrebama te potrebnim ljudskim resursima)	- Potrebno je provesti sveobuhvatnu analizu potreba na području općenite edukacije na razini svih odjela - Potrebno je modernizirati tehničku infrastrukturu i dugoročno planirati integraciju sustava koji su kompatibilni sa Visa Information System i Schengenskim System - Dalje ojačati međuagencijsku suradnju na području migracija
2.	Pristupno partnerstvo	3.2 Srednjoročni prioriteti – Suradnja na području pravosuđa i unutarnjih poslova		Osigurati koordinaciju između nadležnih službi
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.12.2. Unutarnji poslovi		Usklađivanje Zakona o azilu i Zakona o strancima sa zakonodavstvom EU i poboljšanje njihove provedbe

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Službenici Odjela za strance i azil koji rješavaju statusna i radnopravna pitanja stranaca kontinuirano se educiraju u poznavanju europskih propisa.	4.2.24.2. Migracije	MUP

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B	-
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere				
	Informatičko opremanje Odjela za strance i azil			8 osobnih računala i 4 pisača	MUP Filip Damjanović 37 88 193		

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Primjenom novog zakonskog propisa o migracijama biti će potrebno provesti obuku službenika odnosno održati seminare za sve policijske uprave/postaje
2008.	Uvesti mjere za integraciju državljana trećih zemalja
	Potrebno je modernizirati tehničku infrastrukturu i dugoročno planirati integraciju sustava koji su kompatibilni sa Visa Information System i Schengenskim System

Vize

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	3. Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva 24. Pravda, sloboda, sigurnost	Potrebno je postaviti opremu za otkrivanje krivotvorenih i lažnih dokumenata u diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima, uz to potrebno je zapošljavanje i edukacija osoblja za te poslove. Prioritet treba staviti na zemlje visokog migracijskog potencijala.	Potrebno je nastaviti povezivanje DM/KU s nacionalnim registrom za vize (IKOS).
2.	Pristupno partnerstvo	3.2 Srednjoročni prioriteti – Suradnja za područja pravosuđa i unutarnjih poslova		Razviti nacionalnu bazu podataka i registre, te osigurati koordinaciju između nadležnih službi
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.12.2 Unutarnji poslovi		Usklađivanje Zakona o azilu i Zakona o strancima sa zakonodavstvom EU i poboljšanje njihove provedbe

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Od travnja 2005. godine, službenici MVPEI-a prije odlaska na mandat u DM/KU prolaze dodatnu izobrazbu u Odsjeku za vize Ministarstva unutarnjih poslova. Time se dodatno osposobljavaju za rad u hrvatskim DM/KU	4.2.24.3	MUP i MVPEI

Nova Uredba o unutarnjem ustrojstvu MVPEI-a; ustroj organizacijske jedinice u čijem će djelokrugu biti poslovi viza		MVPEI
Prijedlog Plana potpunog informatičkog povezivanja DM/KU		MVPEI

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
	Informatičko opremanje Odjela za strance i azil MUP-a			17 osobnih računala i 6 pisaača	MUP Filip Damjanović, načelnik Uprave za inspekcijske i upravne poslove 37 88 193	
	Utvrđivanje središnjeg tijela nadležnog za pitanja viza – u sklopu izrade prijedloga izmjena i dopuna Zakona o strancima					

	Dogradnja sustava IKOS MVPEI-a				MVPEI	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Primjenom novih zakonskih i podzakonskih propisa o vizama biti će potrebno provesti obuku službenika odnosno održati seminare za sve policijske uprave/postaje
2008.	

4.24.4 Upravljanje granicom i Schengen

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 24	Implementacija organizacijsko kadrovskog koncepta granične policije	
2.	Pristupno partnerstvo	Stavak 4.24.4.2	Implementacija Strategije integriranog upravljanja granicom Nastavak provedbe Programa specijalističke obuke granične policije	Jačanje nadzora državne granice Nabava tehničke opreme za zaštitu zelene granice i kontrolu prelaska državne granice

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)		<p>Provedba CARDS 2003. „Razvoj nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje granicom –faza II“ „Nastavak podrške i izgradnje kapaciteta Uprave za granicu“ “Izgradnja kapaciteta na području ilegalnih migracija“</p> <p>Provedba CARDS 2004“ Modernizacija nadzora državne granice“</p> <p>Phare 2005 "Priprema za implementaciju schengenskog acquisa“</p>	
----	--	--	---	--

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere	(objekti, oprema, ljudski resursi)	(<i>institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt</i>)	<i>sredstva Dodatak B</i>	-
--	--	----------------------------------	----------------	---------------------------------------	--	-------------------------------	---

Osigurati koordinaciju između relevantnih službi	Implementacija „Strategije integriranog upravljanja granicom RH“ 21. travnja 2005. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku o osnivanju Međuresorne radne skupine za integrirano upravljanje granicom Republike Hrvatske Vlada Republike Hrvatske, 27. kolovoza 2004. godine donijela je Odluku o osnivanju Koordinacije Vlade RH za usklađivanje obavljanja poslova nadzora i zaštite unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa RH čime je povećana ukupna aktivnost i postignut bolji nadzor na moru.				MUP	CARDS 2001- međuagencijska suradnja, proračun, donacije
Popunjavanje kadrova sukladno organizacijsko-kadrovskom konceptu.	Implementacija organizacijsko-kadrovskog koncepta				MUP	Proračun
Podizanje učinkovitosti granične policije i institucionalnih kapaciteta	Jačanje nadzora državne granice			Tehničko opremanje sukladno utvrđenim minimalnim standardima	MUP	Proračun, CARDS 2004. i PHARE
Tehničko opremanje					MUP	PHARE
634 Edukacija granične policije u skladno	Modernizacija nadzora državne granice (povećanje mobilnosti i učinkovitosti na				MUP	

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Implementacija organizacijsko-kadrovskog koncepta Jačanje nadzora državne granice Implementacija "Strategije integriranog upravljanja granicom RH" i "Strategije razvoja granične policije RH" Razvoj nacionalne baze podataka i registara Implementacija "Obrasca usklađivanja RH s EU u području migracija" Jačanje institucionalnih kapaciteta na području analize rizika. Nastavak obuke policijskih službenika na državnoj i regionalnoj razini kroz TAIEX program
2008.	Implementacija organizacijsko-kadrovskog koncepta Implementacija "Strategije integriranog upravljanja granicom RH" i "Strategije razvoja granične policije RH" Jačanje nadzora državne granice Implementacija "Obrasca usklađivanja RH s EU u području migracija" Implementacija jačanja institucionalnih kapaciteta na području analize rizika. Nastavak obuke policijskih službenika na državnoj i regionalnoj razini kroz TAIEX program

Policijska suradnja

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	24		
2.	Pristupno partnerstvo		Sklapanje Operativnog sporazuma o strateškoj suradnji s Europolom	
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske izradilo je prijedlog za osnivanje Odsjeka Europolu u Odjelu za međunarodnu policijsku suradnju u Upravi kriminalističke policije u Ravnateljstvu policije te je izrađen prijedlog ustroja i radne zadaće Odsjeka Europolu po osnivanju.	3.24.7	MUP

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B	-
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere				
Ustroj Odsjeka Europolu	<ul style="list-style-type: none"> - Osnivanje i popunjavanje Odsjeka - Pristupanje provedbi mjera iz Sporazuma - Daljnja sustavna edukacija službenika 						

Illegalno posjedovanje i krijumčarenje oružja

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
----------------	-------	-------------------	-------------	--------------

1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	24		
2.	Pristupno partnerstvo			
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
	3.24.9.3	MUP

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
- suzbijanje ilealnog posjedovanja i krijumčarenja oružja	- formirati tijelo koje će na nacionalnoj razini biti zaduženo za suzbijanje krijumčarenja i ilegalnog posjedovanja oružja, te praćenje, nadzor i koordinaciju u vezi s tom problematikom.					

Krivotvorenje novca

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvjешće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	24		
2.	Pristupno partnerstvo			
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. **Rezultati ostvareni u 2005. godini:**

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
	3.24.9.4	MUP

3. **Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:**

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
						-

- suzbijanje krivotvorenja novca	- U suradnji s Hrvatskom narodnom bankom nastavit će se postupak za stvaranje pravnih i institucionalnih pretpostavki za ustanovljavanje NAC-a (Nacionalni centar za analizu krivotvorenih novčanica EUR) i CNAC-a (Nacionalni centar za analizu kovanica EUR), prema Odluci Europskog vijeća broj 1338/2001 i 1339/2001 (osnivanje navedenih centara je obveza svih država članica EU). Također će se inicirati implementacija propisa EU koji se odnose na suzbijanje krivotvorenja EUR.					
----------------------------------	---	--	--	--	--	--

Suradnja na području droga

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
-------------	-------	-------------------	-------------	--------------

1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	24	- Izrada nacionalne informacijske mreže - Priprema za suradnju s EMCDDA	
2.	Pristupno partnerstvo			
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
<ul style="list-style-type: none"> - Usvojen Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga u RH za 2005. godinu - Izrađena Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga u RH za 2006.-2012. - Izmjenama Uredbe o osnivanju Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga stvoren pravni temelj za osnivanje Nacionalne informacijske jedinice za droge - Europskoj komisiji predan službeni zahtjev za članstvo RH u EMCDDA - Europskoj komisiji upućen "standard summary fiche" za CARDS 2004., pod nazivom "Jačanje kapaciteta RH usmjerenih na borbu protiv trgovine i zlouporabe droga", koji predviđa borbu protiv organiziranog kriminala kroz implementaciju prioriteta područja iz Nacionalne strategije i ustrojavanje Nacionalne informacijske jedinice za droge 	3.24.8.	Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga VRH

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Učinkovita nacionalna informacijska mreža na području suzbijanja droga u RH.	Ustrojavanjem Nacionalne informacijske jedinice za droge pri Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga VRH te uključivanjem iste u Reitox mrežu, ostvariti punu suradnju s EMCDDA-om.	06/2006.	12/2006.	Provedba mjere pretpostavlja uspostavu institucionalne baze, stvaranje stručnog tima te nabavku adekvatne tehničke opreme za kvalitetno obavljanje zadaća.	Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga VRH; mr.sc. Bernardica Juretić, predstojnica; tel: 4878122; fax: 4878120; e-mail: bernardica.juretic@u redzadroge.hr	

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	B.1.1. Public administration		
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti - Politički kriteriji, demokracija i pravna država, "Poboljšanje djelovanja javne uprave"	Unapređenje sustava upravljanja ljudskim potencijalima	

- **Rezultati ostvareni u 2005. godini:**

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
<p>- Nominiran i predložen projekt u okviru programa PHARE 2005. godine pod nazivom “Strenghtening Human Resources Management, Education and Training at the Ministry of Interior”</p> <p>- prijedlog projekta i projektna dokumentacija poslani su u srpnju u Bruxelles</p> <p>- u listopadu 2005. godine održan PHARE odbor na kojem je prihvaćen predloženi projekt</p> <p>- aktivnosti na predmetnom projektu trebale bi započeti u 006. godini. Međutim, detaljno provođenje planiranih aktivnosti u 2006. godini prema predloženom projektu, ovisiti će o potpisivanju financijskog sporazuma između Europske komisije i Republike Hrvatske, odabiru Twining partnera te pisanju detaljnog radnog plana</p> <p>- trajanje predmetnog projekta predviđeno je do kraja 2007. godine</p>	<p>Uvod u NPPEU 2005. godine i poglavlje 4. Jačanje administrativne sposobnosti</p>	<p>MUP</p> <p>Uprava pravnih i kadrovskih poslova i Policijska akademija</p>

4.2.25. ZNANOST I ISTRAŽIVANJE

4.2.25.1. TRENUTNO STANJE

Za područje znanosti i tehnologije nadležno je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, a dio aktivnosti preuzela je Agencija za znanost i visoko obrazovanje u čijem sastavu djeluju Nacionalni ENIC/NARIC ured i Tempus ured.

Početkom 2005. s radom je započelo Nacionalno vijeće za znanost. Imenovani su članovi Nacionalnog vijeća za znanost. Izrađen je Prijedlog nacrtu Provedbenog plana strategije znanosti i tehnologije Republike Hrvatske koji je dostavljen Nacionalnom vijeću za znanost na raspravu i usvajanje.

Imenovana su područna znanstvena i umjetničko vijeće, matični odbori koji su započeli s radom u 2005. te prosudbene skupine za vrednovanje prijedloga programa i projekata koje će započeti s radom po raspisu javnog poziva.

Osnovan je Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

Imenovano je Povjerenstvo za priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija.

Doneseni su Kriteriji za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija.

Povjerenstvo se sastoji od predstavnika svih hrvatskih sveučilišta i svih znanstvenih područja, a zadaća mu je vrednovati zahtjeve za priznavanje.

Povjerenstvo je tijekom dosadašnjeg rada već vrednovalo preko 900 zahtjeva za priznavanje visokoškolskih kvalifikacija. Stručnu konzultativnu pomoć radu Povjerenstva pruža Nacionalni ENIC/NARIC ured.

Nacionalni ENIC/NARIC ured izradio je bazu podataka o provedenim postupcima priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija.

Nacionalni ENIC/NARIC ured zaprimio je velik broj zahtjeva za priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija od kojih su gotovo svi predani u svrhu zapošljavanja u Republici Hrvatskoj.

Donesen je Pravilnik o visini naknade i oslobađanja od plaćanja naknade za troškove postupka priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija i razdoblja studija (NN, br. 60/05). Pravilnik stupio na snagu 18. svibnja 2005. godine.

Osnovano je Vijeće Hrvatskog inovacijskog sustava, kao koordinacijsko tijelo (HIS) za jačanje Hrvatskog inovacijskog sustava i institucijske infrastrukture. Tijekom 2005. rad vijeća HIS-a usmjeravao se na koordinaciju rada ustanova u okviru HIS-a i početak operativnog djelovanja. Osnovane su i počele s radom institucionalno ojačane postojeće ustanove u okviru HIS-a:

- Hrvatska akreditacijska agencija;
- Državni zavod za mjeriteljstvo;
- Državni zavod za norme;

– Državni zavod za intelektualno vlasništvo – reorganiziran i nastavio s radom prema novom organizacijskom ustroju.

Nije još osnovan Hrvatski mjeriteljski institut, kao distribuirana zajednica akreditiranih laboratorija.

Osnovana je i počela s radom Jedinica za intelektualno vlasništvo. Jedinica će provoditi CARDS 2003 projekt "Intellectual Property Infrastructure for the Research and Development Sector". Očekivano vrijeme početka provedbene faze projekta je početak 2006. Projekt će se provoditi kroz 2006. – 2007.

Jedinica je počela s radom 1. svibnja 2005. Do studenog 2005. Jedinica je uspostavila razvila svoj unutarnji ustroj i organizirala rad, razvila kontakte sa svim dionicima i izvršila dodatnu edukaciju djelatnika Jedinice. Dvršen je Opis projekta te sastavljen proračun, raspisan europski javni natječaj za nabavku tehničke pomoći te napravljena prva selekcija kandidata prijavljenih na natječaj. Do kraja 2005. očekuje se završetak selekcijskog postupka za pružanje tehničke pomoći, zaključivanje ugovora sa izabranim konzultantskim konzorcijem, daljnje jačanje kontakata s okolinom te nastavak edukacije djelatnika. Početak izvedbe projekta je 2006.

U razdoblju 2006/07 izabrani će konzultantski tim u suradnji s Jedinicom raditi na izradi postupaka i vodiča za upravljanje intelektualnim vlasništvom u R&D zajednici, izradi i razvoju internih postupaka Jedinice te izradi vodiča za zaštitu intelektualnog vlasništva namijenjenu široj znanstvenoj zajednici. Jedinica i konzultantski tim će kroz seriju seminara zajednički provoditi dodatnu edukaciju znanstvenika, dok će kroz organizaciju nekoliko javnih događanja skrenuti pozornost šire javnosti o ovim pitanjima. Osim toga, pokrenut će se s osnivanje Odjela za intelektualno vlasništvo pri znanstvenim institucijama te obučiti osobe koje će biti koordinatori za ta pitanja pri svojim institucijama. Za trajanja projekta podržat će se osnivanje tri takva odjela pri odabranim velikim znanstvenim institucijama te obučiti osobe u ostalim zainteresiranim institucijama. Obuka koordinatora bit će organizirana u suradnji i uz podršku Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo. Imenovani su nacionalni koordinatori i nacionalne kontakt točke za Šesti okvirni program EZ-a za istraživanje i tehnološki razvoj u MZOŠ-u te uspostavljena ekspertna mreža EU koordinatora za distribuciju informacija o Šestom okvirnom programu i suradnju s MZOŠ-om.

4.2.25.2. KRATKOROČNI PRIORITETI USKLADIVANJA ZAKONODAVSTVA (PRISTUPNO PARTNERSTVO)

Za potporu razvoja i poboljšavanja nacionalne politike istraživanja i razvoja financirani su projekti u šest znanstvenih područja: prirodnih, tehničkih, biomedicinskih, biotehničkih, društvenih i humanističkih znanosti.

U okviru tehnologijsko istraživačke djelatnosti financirani su projekti iz Programa hrvatskog inovacijskog tehnologijskog razvitka HITRA koji se dijeli na program TEST i program RAZUM.

Program TEST – Tehnologijsko istraživačko-razvojni projekti, kojim se financiraju predkomercijalne istraživačke djelatnosti na razvoju novih tehnologija.

Program RAZUM – Razvoj na znanju utemeljenih poduzeća – kojim se financiraju poduzetnički projekti (osnivanje, razvoj i rast poduzeća) temeljenih na novim tehnologijama, odnosno proizvodima više dodane vrijednosti.

U realizaciji Programa sudjeluje korisnik (poduzeće u sustavu potpore), znanstvena ustanova, Poslovno - inovacijski centar Hrvatske - BICRO i tehnologijski centar koji organizira

suradnju poduzetnika i znanstvene ustanove te ostvaruje praćenje ukupnog projekta. Sada je 14 projekata u tijeku realizacije, a 15 projekata u fazi prijave.

Budući da je praćenje statistike inovacija osnovni preduvjet inovacijskog i tehnološkog razvitka, MZOŠ i DZS započeli su prilagodbu za izradu pokazatelja za praćenje statistike inovacija. Pokrenut je projekt Inovacije u Republici Hrvatskoj (CIS-Light).

Provedeno je prvo pilot istraživanje u 2004. prema metodologiji EU (CIS3).

Na temelju obrade rezultata istraživanja, izrađena je studija o Inovacijskoj politici u hrvatskim poduzećima.

Sudjelovanje u okvirnim programima EU

Do sada je Hrvatska sudjelovala u Šestom okvirnom programu Europske Zajednice za istraživanje i tehnološki razvoj u statusu „treće zemlje“ – sudjelovanje/financiranje ograničeno na dio FP6, a od iduće godine sudjelovat će kao punopravni član.

Hrvatska sudjeluje u svim ključnim prioritetima. Najzastupljeniji prioriteti u razdoblju 2002. – 2005., bili su IST, Life Science, Food, Sustainable Development (sva tri dijela).

U 2005. aktivnosti u okviru FP6:

- osiguranje punopravnog članstva RH u Šestom okvirnom programu. Usuglašavanje i pripreme za potpisivanje Memoranduma o razumijevanju o pristupanju Hrvatske u FP6 te potpisivanje istog ;
- imenovanje Nacionalnih kontakt točaka za sva područja FP6, uspostava ekspertne mreže EU koordinatora za distribuciju informacija o FP6 i suradnju s MZOŠ-om
- imenovan je FP6 nacionalni koordinator;
- informiranje akademske zajednice o FP6 s osnovnim ciljem povrata iznosa uplaćenog nacionalnog doprinosa kroz projekte u kojima će sudjelovati partneri iz RH (organizirane video konferencije; radionice o PCM za FP6, u izradi pravilnik o sudjelovanju u FP6 i statističkom praćenju programa)
- sudjelovanje u projektima EUREKA, COST, INTERREG, TEMPUS, YOUTH, CARDS, PHARE
- provedba FP6 projekata u kojima MZOŠ sudjeluje kao partner.

Kratkoročni prioriteti:

- financiranje projekata u 4 područja:
 - okoliš,
 - zdravlje,
 - energetika i materijali
 - hrvatski identitet
- Nastavak rada na uvođenju istraživanja: statistika inovacija
- Dalje jačanje administrativne sposobnosti znanstvene infrastrukture (agencije, vijeća, povjerenstva.)
- Umrežavanje institucija HIS, jačanje suradnje između znanosti i industrije
- Izrada Plana aktivnosti za puno sudjelovanje u FP6

- Pripremne aktivnosti za FP7 (pripreme za izradu „Position papera“ za pregovore Hrvatske vezano za FP7)
- Sudjelovanje u SSA inicijativama NCP mreže
- Kadrovsko jačanje, trening i usavršavanje zaposlenika koji sudjeluju u radu s EU.

4.2.25.3. SREDNJOROČNI PRIORITETI USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA (2007.-2008.)

Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa će nastaviti provedbu mjera za izradu konkretnih planova i prijedloga suradnje RH i EU kako bi se ubrzao i iskoristio priljev know-how-a te pristup novim tehnologijama na području različitih gospodarskih grana..

Djelovanje i aktivnosti mreže tehnoloških centara i centara za transfer tehnologije u Hrvatskoj koji čine bazu za osnivanje „tehnoloških platformi“ u nadolazećem razvojnom razdoblju.

Dugoročni ciljevi znanstveno-tehnološkog razvoja su:

- restrukturiranje znanstveno istraživačkog sektora
- financijska diverzifikacija kroz intenzivnije uključivanje sektora gospodarstva i privatnog sektora u financiranje znanosti
- regionalna diverzifikacija istraživačkih aktivnosti, tj. policentričnost znanstveno-tehnološkog razvoja
- najpovoljnija primjena znanstvenih istraživanja kroz međunarodnu suradnju

4.2.25 Znanost i istraživanje

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 25. znanost i istraživanje	- uključivanje u punopravno članstvo Republike Hrvatske u Šesti okvirni program EU za istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti	Razvoj i usklađivanje istraživačke politike, institucionalno jačanje te razvoj infrastrukture
2.	Pristupno partnerstvo	Poglavlje 25. znanost i istraživanje	Provedba Strategije znanosti i tehnologije RH	Ojačati kapacitete za istraživanje i tehnološki razvitak u cilju uspješnog sudjelovanja u Okvirnim programima Zajednice
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.8.2/2.8.2. Znanost i istraživanje		Osigurati potpunu operativnost Agencije za znanost i visoko obrazovanje s naglaskom na jamstvo kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
<p>- osnovana Agencija za znanost i visoko obrazovanje, u sastav Agencije su priključeni Nacionalni ENIC/NARIC ured i Tempus ured</p> <p>- Osnovano je Vijeće Hrvatskog inovacijskog sustava, ustrojene su institucionalno ojačane postojeće ustanove u okviru Hrvatskog inovacijskog sustava (Državni zavod za norme, Hrvatska akreditacijska agencija, Državni zavod za mjeriteljstvo, Hrvatski mjeriteljski institut, Državni zavod za intelektualno vlasništvo, Poslovno-inovacijski centar BICRO, Tehnologijski centri - Zagreb, Rijeka, Split, Ston, Osijek)</p> <p>- imenovani članovi tijela u provedbi Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, područna znanstvena vijeća i umjetničko vijeće, matični odbori i prosudbene skupine)</p> <p>- imenovano je Povjerenstvo za priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija</p> <p>- osnovan Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju</p> <p>- imenovani nacionalni koordinatori i nacionalne kontakt točke za Šesti okvirni program EZ-a za istraživanje i tehnološki razvoj u MZOŠ-u te uspostavljena ekspertna mreža EU koordinatora za distribuciju informacija o Šestom okvirnom programu i suradnju s MZOŠ</p> <p>- započet projekt CARDS 2003 „Infrastruktura intelektualnog vlasništva za sektor istraživanja i razvoja“</p>	Poglavlje 3.25	<p>M Z O Š, Agencija za znanost i visoko obrazovanje</p> <p>MZOŠ</p> <p>MZOŠ</p> <p>MZOŠ</p>

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

- institucionalno ojačane i umrežene institucije Hrvatskog inovacijskog sustava	- jačanje suradnje između znanosti i industrije				MZOŠ	
---	---	--	--	--	------	--

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	- ojačana administrativna sposobnost Agencije za znanost i visoko obrazovanje - unaprijeđene institucije u okviru Hrvatskog inovacijskog sustava - uspostavljena nacionalna ekspertna mreža i mreža podataka u okviru Nacionalne FP mreže
2008.	- ojačane i umrežene institucije za tehnološki razvoj i centara za transfer tehnologije, ojačana suradnja između znanosti i industrije - restrukturiran znanstveno-istraživački sektor

4.2.26. OBRAZOVANJE I KULTURA

4.2.26.1. TRENUTNO STANJE

Za područje predškolskog, osnovnog, srednjeg obrazovanja, u okviru kojeg je i strukovno obrazovanje te visokog obrazovanja nadležni su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zavod za školstvo RH te Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Na području *predškolskog odgoja*, bilježi se porast privatnih dječjih vrtića ali u njima broj djece obuhvaćen programima predškolskog odgoja nije velik.

Na području *osnovnoškolskog obrazovanja* u 49 osnovnih škola eksperimentalno se uveo Hrvatski nacionalni obrazovni standard (HNOS). Osim redovitih osnovnih škola i osnovnih umjetničkih škola, u Republici Hrvatskoj se otvaraju privatne škole koje svojom kvalitetom nastoje biti konkurentne školama na razini županija i gradova.

Na području *srednjoškolskog obrazovanja* bilježi se porast broja strukovnih i općeobrazovnih škola s dvojezičnom i višejezičnom nastavom a suglasnost za rad za sada ima pet škola (gimnazija). U eksperimentalnoj fazi otvorena je jedna srednja strukovna škola s višejezičnom nastavom. Također se bilježi porast broja škola s programima na jezicima manjina (češki, talijanski, mađarski i srpski jezik).

U sustavu srednjeg školstva otvorio se veći broj privatnih srednjih škola s pravom javnosti. Osnovana je jedna gimnazija s međunarodnom maturom te prva privatna pravoslavna Gimnazija s pravom javnosti koja je započela s radom u školskoj godini 2005./2006.

Osnovana je Agencija za strukovno obrazovanje, donijet je njen Statut i u tijeku je kadrovsko ekipiranje. S radom je započeo Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Izvršena je priprema provedbe nacionalnih ispita kao dijela projekta Državne mature u gimnazijskom programu. Osnovana su 24 Centra novih tehnologija u području strojarstva, elektrotehnike i obrade drva koja služe kao edukacijski centri učenicima, nastavnicima i lokalnoj zajednici. Započet je projekt opismenjavanja „Za Hrvatsku pismenost: put do poželjne budućnosti“ - Desetljeće pismenosti u Hrvatskoj 2003.-2012. kojim se financira osnovno obrazovanje odraslih.

U *visokoškolskom obrazovanju*, sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje u svibnju 2005. zajednički su imenovali Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

Uredbom Vlade RH osnovana je Agencija za znanost i visoko obrazovanje koja je započela s radom 1. ožujka 2005. godine. Agencija je specijalizirana ustanova koja je zadužena za pružanje stručne i administrativne potpore Nacionalnom vijeću za znanost i visoko obrazovanje i Nacionalnom vijeću za znanost.

Od 2001. do 2005. visoka učilišta su putem programa pomoći Europske zajednice TEMPUS osigurala dio financijskih sredstava za reformu sustava visokog obrazovanja, posebice za izradu novih nastavnih programa sukladno načelima Bolonjskoga procesa.

U sastavu Agencije, od ožujka 2005. je nacionalni ENIC/NARIC ured, koji djeluje kao izvještajni centar za akademsku pokretljivost i priznavanje visokoškolskih kvalifikacija, a od studenoga Tempus ured.. Jačanje administrativne sposobnosti ENIC/NARIC ureda provodi se u okviru CARDS projekta *Mobilnost u visokom obrazovanju* u provedbi od listopada 2004. godine.

U sustavu visokog obrazovanja do 2005. u Republici Hrvatskoj ustrojeno je nekoliko privatnih visokih škola.

U području **Politike za mlade** nastavlja se s provedbom Nacionalnog programa djelovanja za mlade koji traje do 2008. godine, a za čiju je koordinaciju, kao i politike prema mladima nadležno Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Osnovan je Savjet za mlade – međuresorno, stručno i savjetodavno tijelo Vlade čija je zadaća sudjelovanje u koordinaciji provedbe i evaluaciji Nacionalnog programa djelovanja za mlade.

4.26.2. Pristupno partnerstvo

Dokument o Europskom partnerstvu s Hrvatskom kao *srednjoročni* prioritet na području obrazovanja i usavršavanja navodi potrebu za:

- jačanjem napora na stvaranju modernog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja,
- dodatnim razvijanjem potrebnih administrativnih struktura za preuzimanje obveza koje proizlaze iz članstva u Europskoj uniji;
- uvođenjem sustava vrednovanja znanstvenog i visokostručnog rada;

osposobljavanjem kadrova za praćenje i evaluaciju znanstvenog i visokostručnog rada u skladu sa svjetskim standardima.

S ciljem razvoja **predškolskog odgoja** u *kratkoročnom* razdoblju planira se:

- implementacija Državnog pedagoškog standarda u dječje vrtiće i umrežavanje vježbaonica za potrebe stručne prakse studenata;
- razvijanje mreže stručno-razvojnih centara radi sustavnog stručnog usavršavanja odgojitelja i stručnih suradnika te unapređivanja prakse.

U *srednjoročnom* se razdoblju planira:

- povećati broj djece predškolske dobi upisane u programe predškolskog odgoja u svim sredinama u Republici Hrvatskoj;
- poticati rano učenje stranih jezika u dječjim vrtićima i ostalih programa zasnovanih na humanističko-razvojnoj koncepciji rada s djecom;
- stvoriti prostorne, kadrovske i materijalne uvjete i osigurati sustavno stručno usavršavanje odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja u sustavu.

U području **osnovnoškolskog obrazovanja** *kratkoročno* se planira:

- praćenje i vrednovanje eksperimentalne faze primjene Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda;
- izraditi Hrvatski nacionalni obrazovni standard i Nacionalni nastavni upitnik (kurikulum) za osnovnu školu s ciljem poboljšanja kvalitete poučavanja i učenja;
- sustavno profesionalno usavršavanje i edukacija učitelja i stručnih suradnika te ravnatelja za primjenu HNOS-a u svim osnovnim školama;
- ekipiranje škola didaktičkom opremom i pomagalicama radi provođenja HNOS-a;
- izraditi nacionalni pedagoški standard osnovnog i srednjeg školstva kao i;
- standard za izradu mreža osnovnih škola.

U *srednjoročnom razdoblju* planira se:

- primijeniti Hrvatski nacionalni obrazovni standard i Nacionalni nastavni upitnik (kurikulum) u sve osnovne škole;
- povećati broj osnovnih škola koje rade u jednoj smjeni te ukinuti nastavu u tri smjene;
- uvesti sustav pokazatelja tj. vrednovanja za prikaz i usporedbu usklađenosti razvoja odgojno-obrazovnog sustava RH s obrazovnim sustavima država članica EU;
- primijeniti sustav samovrednovanja škola;
- primijeniti nacionalni pedagoški standard osnovnog i srednjeg školstva kao i;
- standard za izradu mreža osnovnih škola;
- informatičko obrazovanje svih učitelja i stručnih suradnika;
- provesti PISA projekt.

S ciljem razvoja **srednjeg obrazovanja** u *kratkoročnom razdoblju* planira se:

- obaviti pripreme za uvođenje Državne mature (u gimnazije i strukovne škole)
- kadrovska osnaživanje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i drugih stručnih institucija te uključivanje svih zainteresiranih partnera u uvođenje inovacija u srednje obrazovanje i daljnje razvijanje međusobne suradnje;
- jačanje sustava stručnog usavršavanja nastavnika prema novom nastavnom kurikulumu u svim oblicima srednjoškolskog obrazovanja;
- administrativno jačanje Agencije za strukovno obrazovanje kroz suradnju Agencije i MZOŠ-a na provedbi projekata u okviru programa CARDS 2002., 2003., 2004. s krajnjim ciljem unaprjeđivanja rada strukovnog školstva i osamostaljivanja u procesima planiranja, financiranja i suradnje sa zajednicom;
- provoditi obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje koji su ujedno sastavni dio obrazovne politike Republike Hrvatske.

U *srednjoročnom razdoblju* planira se:

- povećati stopu upisa učenika u gimnazije i ostale četverogodišnje programe;
- ekipiranje srednjih škola didaktičkom opremom;
- informatičko opismenjavanje nastavnika;

- osuvremeniti sustav strukovnog obrazovanja visokom zastupljenošću Agencije za strukovno obrazovanje, Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje i Zavoda za školstvo u sadržajno redefiniranje nastavnih planova i programa strukovnih škola kao podloge za izradu standarda i izlaznih kompetencija kao i kvalitetan Nacionalni kvalifikacijski okvir; dovršiti Nacionalni uputnik (kurikulum)

U području **visokog obrazovanja** *kratkoročno* se planira:

- reorganizacija sustava visokog obrazovanja s ciljem njegove potpune integracije u Europski prostor visokog obrazovanja
- uspostavljanje sustava jamstva kvalitete u visokoobrazovnom sustavu RH;
- provesti pilot-projekt sustava samovrednovanja odgojno-obrazovnih institucija sa srednjoročnim rokom njegove provedbe (2007.)

U *srednjoročnom razdoblju* planira se:

- pravno integriranje sveučilišta (zakonski rok je 31. prosinca 2007. godine). Sastavnice sveučilišta trebaju djelovati jedinstveno i usklađeno, prvenstveno u akademskim pitanjima, financijskom poslovanju i investicijama, utvrđivanju znanstvenoistraživačkih prioriteta te u međunarodnoj suradnji.

Dugoročno se planira:

- povećanje ukupnog broja diplomanata visokih učilišta kao i broj visokoškolskih nastavnika u cilju povećanja postotka stanovništva sa završenim visokim obrazovanjem; uspostavljanje binarnog sustava visokog obrazovanja (sveučilišni i stručni studiji) te nastavak umrežavanja visokoškolskih ustanova
- provođenje vanjskog vrednovanja kvalitete visokoškolskih programa i ustanova;
 - povećanje udjela privatnog sektora u visokom školstvu.

POLITIKA ZA MLADE

Za uključivanje Republike Hrvatske 2007. u punopravno članstvo **Programa MLADI** (YOUTH) Europske komisije nadležno je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i raznih nevladinih udruga i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva koja je osnovana 2005. godine.

U *kratkoročnom* razdoblju predviđeno je:

- edukacija i jačanje uloge povjerenika za mlade u tijelima državne uprave;
- kontinuirana edukacija i nadzor nad voditeljima klubova mladih;
- definiranje i provedba aktivnosti vezanih za projekt tehničke pomoći te širenje informacija o Programu MLADI i edukacija mladih u području primjene Programa MLADI.

4.2.26.3. INSTITUCIONALNE MJERE

Za područje **osnovnog obrazovanja**, do 2007. planira se formiranje Nacionalnog kurikularnog vijeća, osnivanje Centra za obrazovanje ravnatelja/ica te izmjena ustroja Odjela ili Uprave za osnovno obrazovanje s povećanjem osoblja.

U razdoblju do 2007. godine, u **srednjem obrazovanju** planirano je:

osnivanje ukupno 40 centara izvrsnosti za strukovno obrazovanje u svim krajevima Hrvatske u okviru projekta CARDS 2003.;

- jačati institucionalne kapacitete Agencije za strukovno obrazovanje;
- osnivanje Nacionalnog vijeća za obrazovanje odraslih.
Aktivnosti na području obrazovanja odraslih bit će ojačane provođenjem projekta CARDS 2004. za obrazovanje odraslih koji uključuje i nastavak rada na centrima izvrsnosti kao i centrima za strukovno obrazovanje odraslih;
- nastavak suradnje sa svim zainteresiranim partnerima u uvođenju inovacija u srednje obrazovanje.

Krajnji cilj projekata strukovnog obrazovanja je stvaranje modernog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (eng. VET) kroz smanjenje programa i sektorsko okupljanje odgojno-obrazovnih programa, osnivanje novih institucija poput centara izvrsnosti, a u skladu s preporukama Izvješća EK o napretku RH u procesu pridruživanja 2005. i Europskog partnerstva.

U razdoblju do 2007. godine provođenjem odobrenih CARDS projekata u području strukovnog obrazovanja poduprijet će se reforma tog sektora i njegovo osnaživanje za apsorpciju sredstava kroz aktivnosti predviđene Integriranim programom Zajednice za cjeloživotno učenje koji će 2007. zamijeniti program Zajednice LEONARDO.

U području **visokog obrazovanja srednjoročnom** razdoblju preuzimanje obveza uključuje:

- pozicioniranje Agencije na mjestu istaknute službe za jamstvo kvalitete koja društvenoj zajednici jamči povjerenje u visoko školstvo, znanstvene djelatnosti i priznavanje inozemnih kvalifikacija;
- uspostavu provedbenog mehanizma za Integrirani program Zajednice za cjeloživotno obrazovanje koji će 2007. zamijeniti program Zajednice SOCRATES odnosno provedbu akreditacije Nacionalne Agencije za Integrirani program Zajednice za cjeloživotno učenje ;
- Uključivanje u programe LEONARDO i SOCRATES predviđeno je za 2007. godinu kada Europska komisija pokreće tzv. Integrirani program Zajednice za područje obrazovanja i osposobljavanja pod nazivom *Integrirani program za cjeloživotno učenje (Integrated Lifelong Learning Programme)*.

Preduvjet punopravnog sudjelovanja RH u **Programu Mladi** je osnivanje i akreditacija Nacionalne agencije za provedbu Programa MLADI u 2007.

U području politike za mlade institucionalne mjere uključuju:

- poticanje osnivanja vijeća mladih na lokalnim i regionalnim razinama,
- osnivanje informativnih centara za mlade;

- provedbu pilot projekta - pripremu osnivanja centara za mlade u makro-regionalnim centrima;
- identificiranje institucije u kojoj će biti smještena agencija za provedbu Programa MLADI

4.2.26. Obrazovanje i kultura

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 26. obrazovanje i kultura		- stvaranje modernog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s politikom zapošljavanja i socijalnom politikom - uspostava provedbenog mehanizma za program Zajednice MLADI
2.	Pristupno partnerstvo	Poglavlje 26. obrazovanje i kultura 26. Obrazovanje, osposobljavanje i razvoj politike prema mladima		Stvaranje modernog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja - izgradnja kapaciteta i podizanje svijesti ciljnih skupina mladih
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.8.2 Obrazovanje, osposobljavanje i razvoj politike prema mladima	- U tijeku- Projekt CARDS 2002 „Mobilnost u visokom obrazovanju: politika i zakonodavstvo o priznavanju diploma“ – od rujna 2004. - (18 mjeseci) - Projekt CARDS 2003 „Intelektualno vlasništvo u području znanosti i obrazovanja“	

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
<p>- osnovana Agencija za znanost i visoko obrazovanje (od studenoga 2005. u sastavu Agencije nalazi se Tempus ured)</p> <p>- imenovano Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje</p> <p>- osnovan Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju</p> <p>– Održana prva Nacionalna konferencija za mlade „Mladi i društvo u tranziciji“</p> <p>– Organizirana Edukacija za voditelje Klubova mladih</p> <p>– Aktivnosti vezane uz punopravno uključivanje Republike Hrvatske u program MLADI i osnivanje Nacionalne agencije započele su informativnim sastankom u Glavnoj Upravi za obrazovanje i kulturu Europske Komisije u Bruxelles-u</p> <p>– Prekogranična suradnja sa zemljama Beneluxa i Slovenijom u području razvoja politike za mlade</p> <p>Započete aktivnosti za osnivanje pilot projekta makro - regionalnog informativnog centra za mlade</p>	Poglavlje 3.26.	<p>Agencija za znanost i visoko obrazovanje M Z O Š</p> <p>MOBMS</p> <p>MOBMS</p> <p>MOBMS</p>

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	<i>Nositelj</i> (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	<i>Financijska sredstva - Dodatak B</i>
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

<p>- osnovani centri izvrsnosti</p> <p>- optimiziranje rada Agencije za znanost i visoko obrazovanje</p> <p>- Identificirana institucija u kojoj će biti smještena agencija Obučeno osoblje za rad u Nacionalnoj agenciji</p>	<p>U okviru projekta CARDS 2003:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovršetak osnivanja centara izvrsnosti koji će biti temelj za obrazovanje u novim suvremenim tehnologijama <p>U okviru projekta CARDS 2003: Podrška razvoju institucionalnih kapaciteta Agencije za osiguranje kvalitete kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izradu modela standarda za osiguravanje kvalitete zasnovanih na europskim kriterijima - Pilot-primjenu novog sustava za upravljanje informacijama <ul style="list-style-type: none"> - Identificiranje institucije u kojoj će biti smještena agencija - Obuka osoba za rad u Nacionalnoj agenciji - Definiranje projekta tehničke pomoći i plan rada agencije u fazi uspostave - Pismo namjere o sudjelovanju u programu i početak pregovora vezanog uz Memorandum o razumijevanju 	<p>II. kvartal</p>	<p>siječanj 2006.</p> <p>2006.- 2007.</p> <p>Tijekom 2006.</p>	<p>Ljudski resursi</p>	<p>Agencija za strukovno obrazovanje Ivan.sutalo@zg.t-com.hr lasic.ana@gmail.com</p> <p>AZVO Prof.dr.sc. Jasminka Havranek Privremena ravnateljica AZVO</p> <p>MOBMS, Uprava za obitelj, Zdenka Ninić, dipl. iur., pomoćnica ministrice zdenka.ninic@mobms.hr</p>	
---	---	--------------------	--	------------------------	---	--

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	<ul style="list-style-type: none">- osnovan Centar za obrazovanje ravnatelja/ravnateljica- osnovano Nacionalno vijeće za obrazovanje odraslih- osnovano Nacionalno kurikularno vijeće- osnovani centri izvrsnosti i centri za strukovno obrazovanje odraslih- osnovana i akreditirana Agencija za programe Zajednice u području obrazovanja i usavršavanja - potpisivanje Memoranduma o razumijevanju, uspostava i početak rada Nacionalne agencije(MOBMS)
2008.	<ul style="list-style-type: none">- institucionalno ojačana Agencija za strukovno obrazovanje

4.2.27. OKOLIŠ

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) je središnje tijelo državne uprave koje obavlja upravne i stručne poslove zaštite okoliša. Osim MZOPUG-a, i druga središnja tijela državne uprave obavljaju upravne i druge poslove vezano za pojedine sastavnice odnosno pitanja iz zaštite okoliša (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva /MPŠVG/, Ministarstvo kulture /MINK/, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi /MZSS/, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta /MZOS/, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva /MGRP/, Državni hidrometeorološki zavod /DHMZ/, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka /MMTPR/, Državna uprava za zaštitu i spašavanje /DUZS/). Osim tih središnjih tijela državne uprave u području zaštite okoliša djeluju: Agencija za zaštitu okoliša, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Hrvatske vode, Državni zavod za zaštitu prirode.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (*horizontalno zakonodavstvo, kakvoća zraka i klimatske promjene, gospodarenje otpadom, zaštita mora i morskog okoliša, kontrola industrijskog onečišćenja i upravljanje rizicima*)

4.2.27.1. Opis stanja

Novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva iz ožujka 2005. godine, bivša Uprava za zaštitu okoliša podijeljena je na dvije uprave: *Upravu za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša* i *Upravu za zaštitu okoliša*. U te dvije Uprave trenutno je zaposleno 49 djelatnika, a do kraja 2005. bit će zaposleno 16 novih djelatnika što će u odnosu na kraj 2004. biti povećanje od 62,5% (tj. bit će 65 zaposlenih).

U Upravi za inspeksijske poslove od travnja 2005. godine temeljem Pravilnika o unutarnjem redu MZOPUG-a u Odjelu inspeksijskog nadzora zaštite okoliša u Zagrebu, osim Odsjeka inspeksijskog nadzora zaštite okoliša i Odsjeka za unapređenje rada područnih jedinica inspeksijskog nadzora zaštite okoliša ustrojen je i Odsjek za međunarodnu suradnju. U okviru Uprave za inspeksijske poslove ustrojeno je i 20 Odjela inspeksijskog nadzora gradnje i zaštite okoliša organiziranih u područnim jedinicama smještenim u sjedištima županija. Uprava za inspeksijske poslove u 2005. god. zapošljava 57 službenika na poslovima inspeksijskog nadzora zaštite okoliša. U odnosu na stanje 31. prosinca 2004. kada je na poslovima inspeksijskog nadzora zaštite okoliša radilo ukupno 48 službenika, povećanje iznosi 18,8 %. Do kraja 2005. god./ početak 2006. planira se zaposliti još 9 službenika na nepopunjena radna mjesta, što će u odnosu na isto razdoblje 2004. godine iznositi povećanje od 37, 5%.

U *Samostalnoj službi za zakonodavstvo* na poslovima zaštite okoliša radi 7 službenika. Do kraja godine zaposlit će se još dva službenika na tim poslovima.

Vezano uz predpristupne programe pomoći PHARE i ISPA, unutar MZOPUG-a osnovana je provedbena jedinica za PHARE program i imenovani su djelatnici (*ISPA team*) za ISPA program.

Provodi se kontinuirano osposobljavanje i usavršavanje službenika MZOPUG-a za aktivnosti vezane uz pristupanje Europskoj uniji, a osobito za upravljanje i implementaciju prepristupnih programa i strukturnih fondova EU, te za unapređenje inspeksijskog nadzora zaštite okoliša sudjelovanjem u projektima tehničke pomoći EU (CARDS, REReP, DG ENV, LIFE – Treće zemlje, PHARE) te projektima bilateralne pomoći, kao i sudjelovanjem na seminarima, stručnim predavanjima, programima obuke, radionicama u zemlji i

inozemstvu. Provodi se i osposobljavanje službenika putem poslijediplomskih specijalizacija za pitanja EU u okviru Programa Vlade Republike Hrvatske.

4.2.27.2. Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

U 2006. godini planira se zapošljavanje 6 novih službenika u *Upravi za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša* i *Upravi za zaštitu okoliša*.

U razdoblju od 2006.do 2008. godini planira se na poslovima inspeksijskog nadzora zaštite okoliša zaposliti po 5 novih službenika godišnje.

U *Samostalnoj službi za zakonodavstvo* na poslovima zaštite okoliša u istom razdoblju od 2006. do 2008. godine planira se zaposliti po 2 službenika godišnje, no ukoliko dođe do povećanja obima poslova na novim projektima vezanim uz zaštitu okoliša zaposliti će se veći broj pravnika od predviđenog.

U pogledu jačanja administrativnih sposobnosti nastaviti će se osposobljavanje za: usklađivanje, primjenu i provedbu okolišnog zakonodavstva, osiguranje planiranja, uključujući izradu investicijskih/financijskih strategija, pripremu i provedbu investicijskih projekata, jačanja sposobnosti inspeksijske službe i dr. (vidjeti tablični prikaz). Podršku tom procesu dati će projekti:

CARDS 2002 Strategija približavanja zakonodavstva EU na području zaštite okoliša

CARDS 2002 Gospodarenje otpadom u dalmatinskim županijama

CARDS 2003 Procjena utjecaja razvojnih strategija na okoliš (strateška procjena)

CARDS 2003 Provedba smjernica i obuka o procjeni utjecaja na okoliš

CARDS 2004 Potpora nastavku približavanja hrvatskog zakonodavstva pravnoj stečevini EU na području zaštite okoliša (nastavak projekta CARDS 2002 Strategija približavanja zakonodavstvu EU u području zaštite okoliša)

DG ENV projekt Podrška procesu pridruživanja država kandidatkinja

LIFE – Treće zemlje:

2004 - Izrada smjernica za početak provedbe Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj

2004 - Razvoj kapaciteta za provedbu Okvirne konvencije o klimatskim promjenama i Kyoto protokola u Republike Hrvatske

PHARE 2005 Prilagodba inspekcije zaštite okoliša za provedbu novog nacionalnog zakonodavstva

PHARE Horizontalni program vezan uz zaštitu okoliša i proces proširenja za države pristupnice i države kandidatkinje (Bugarska, Rumunjska, Hrvatska i Turska) iz 2005. Program se odnosi na daljnju podršku sudjelovanju inspekcije zaštite okoliša u radu IMPEL i ECENA (prije BERCEN) mreže, razvoj sposobnosti za učinkovito korištenje izvora financijskih sredstava, te jačanje sposobnosti za provedbu pravne stečevine EU na lokalnoj i regionalnoj razini.

Projekt: *“Provedba zahtjeva okolišnog acquis-a (zakonodavstva) u vezi s pristupom informacijama o okolišu i sudjelovanjem javnosti u postupcima izdavanja odobrenja u području zaštite okoliša”* (Kraljevina Nizozemska)

UNDP/GEF projekt *“Izgradnja kapaciteta za poboljšanje izrade nacionalnih proračuna emisija stakleničkih plinova”*; Europa/CIS područje.

Projekt u suradnji s provedbenom agencijom Multilateralnog fonda Montrealskog protokola UNIDO i Vlade Kraljevine Švedske *«Potpuno ukidanje potrošnje klorofluorouglijika (CFC)»*

U 2005. godini podneseni su prijedlozi projekata za tehničku pomoć iz sljedećih pretprijetnih programa:

- PHARE 2006 - jačanje sposobnosti u području gospodarenja opasnim otpadom, Seveso II direktive i zaštite zraka (investicijska komponenta –uspostava postaja za državnu mrežu za praćenje kakvoće zraka),

- ISPA 2005/2006 - tehnička pomoć za pripremu tri projekta u području zraka –klimatskih promjena (1) i gospodarenja otpadom (2) iz indikativne liste prioritetnih projekata u Nacionalnoj ISPA strategiji za okoliš i za razvoj strateškog dokumenta za IPA program.

Također je podnesen zahtjev Europskoj komisiji za tehničku pomoć u provedbi Protokola iz Kyota: trgovanje emisijama i druge troškovno učinkovite mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova.

Imajući u vidu kratkoročne prioritete Pristupnog partnerstva u području jačanja inspeksijske službe, daljnji rad na jačanju inspekcije zaštite okoliša provoditi će se kontinuiranim povećanjem broja zaposlenih u inspekciji zaštite okoliša, permanentnom edukacijom kadrova i unaprjeđenjem međunarodne suradnje inspektora u relevantnim mrežama, i to u IMPEL mreži, INECE mreži i OECD mreži. Suradnjom na projektima IMPEL mreže, te razmjenom iskustava s inspeksijskim službama zemalja članica EU-a očekuje se kroz implementaciju novih okolišnih zakona unaprjeđenje stanja okoliša u Republici Hrvatskoj. Nastavlja se i razvijanje regionalne suradnje u ECENA mreži čije su članice zemlje pristupnice i zemlje kandidati (Rumunjska, Bugarska, Turska i Hrvatska), te zemlje regije. .

Daljnjem jačanju administrativnih sposobnosti pridonijet će i najnoviji projekti iz PHARE Horizontalnog programa za okoliš i procesa pridruživanja za zemlje pristupnice i kandidatkinje iz 2005.

U 2006. godini predviđa se početak korištenja sredstava PHARE programa kroz projekt naziva «*Prilagodba inspekcije zaštite okoliša za provedbu novog nacionalnog zakonodavstva*» (PHARE 2005).

Cilj projekta je unaprjeđenje inspekcije zaštite okoliša njenim strukturnim jačanjem, poboljšanjem opremljenosti, unaprjeđenjem stalne edukacije te specijalizacijom inspektora. Također u cilju učinkovitije provedbe novog zakonodavstva na području zaštite okoliša usklađenog sa zakonodavstvom EU, znatno će se unaprijediti nadzor, izvješćivanje i suradnja s drugim relevantnim institucijama.

Jačanje inspeksijskih službi provodit će se i u okviru projekta CARDS 2002 *Strategija približavanja zakonodavstva EU na području zaštite okoliša* i CARDS 2004 *Potporna nastavku približavanja hrvatskog zakonodavstva pravnoj stečevini EU na području zaštite okoliša*.

U 2004. godini podneseno je 10 prijedloga projekata za program LIFE – Treće zemlje.

Odobrena su 4 projekta koji će pridonijeti jačanju sposobnosti u području monitoringa tla, upravljanja otpadnim vodama putem javno-privatnog partnerstva, integriranog upravljanja riječnim slivom (centralna Posavina) i održivog sustava zbrinjavanja građevinskog otpada.

4.2.27.3. Financiranje

Financijska sredstva za povećanje broja zaposlenih MZOPUG-a, njihovo stručno osposobljavanje i usavršavanje kao i za sufinanciranje projekata LIFE III – Treće zemlje, PHARE 2005 i ISPA tehničku pomoć, planirana su u Državnom proračunu.

XV. Agencija za zaštitu okoliša

Agencija za zaštitu okoliša trenutno zapošljava 16 službenika, a do kraja 2005. planira zaposliti još 3. U 2006. planirano je zapošljavanje 13 novih djelatnika, a u 2007. još 7.

Jačanju sposobnosti Agencije za zaštitu okoliša doprinosi i projekt CARDS 2002 *Jačanje kapaciteta hrvatske Agencije za zaštitu okoliša* koji pruža potporu u unapređenju sustavu praćenja stanja i izvješćivanja o okolišu kroz usvajanje EU normi i uspostavljanje tematskih centara.

Agencija provodi i projekt ASEMP, *Sveobuhvatni plan upravljanja okolišem obalnog područja Jadrana* (podrška talijanske Vlade) koji se nastavlja i u 2006. U razdoblju 2006.-2009. Agencija će provoditi LIFE – Treće zemlje projekt: *Izrada Programa trajnog motrenja tla (Soil Monitoring Programme) s pilot projektom*.

XVI. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

U *Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost* zaposleno je 30 službenika (studeni 2005.). Do kraja 2005. godine planira se zaposliti još 4 službenika (16 službenika više u odnosu na kraj 2004. tj. povećanje od 88%). *Fond* planira u 2006. godini zaposliti još 25 službenika i 2 vježbenika. Djelatnici Fonda sudjeluju na seminarima, stručnim predavanjima vezanim uz proces pridruživanja EU.

Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodnog gospodarstva (*upravljanje vodama, šumarstvo*)

1. Opis stanja

Unutar *Uprave vodnog gospodarstva* trenutno je zaposleno 39 službenika.

Sastavni dio CARDS projekata za čiju provedbu je zadužena Uprava vodnoga gospodarstva je jačanje sposobnosti. Ipak, CARDS projekti koji su u najvećoj mjeri orijentirani prema jačanju administrativnih sposobnosti su: CARDS 2004 «Jačanje sposobnosti i razvoj smjernica za provedbu Okvirne direktive o vodama» ukupna vrijednost projekta je 1,2 mil EUR-a i regionalni CARDS 2003 «Izrada plana upravljanja vodama na slivu rijeke Save.», koji je u tijeku. Ukupna vrijednost projekata je 2,4 mil EUR za RH, BiH i SiCG.

Vezano za jačanje kapaciteta za EU integracije, Uprava vodnoga gospodarstva u okviru Memoranduma o razumijevanju o vodnogospodarskoj suradnji između Republike Hrvatske i Kraljevine Nizozemske posljednjih nekoliko godina redovito obavlja trening svojih djelatnika, kao i djelatnika Hrvatskih voda. Pohađanje ovih treninga će se nastaviti. Također, zajednički projekt pod nazivom «Izrada okvira za formuliranje vodnogospodarskim planovima na vodnim područjima obalnog pojasa» u određenoj mjeri odnosi se na jačanje sposobnosti.

U okviru provedbe međunarodnog ugovora Konvencije o zaštiti rijeke Dunav organiziraju se određene radionice koje podupiru provedbu Okvirne direktive o vodama. U posljednjih godinu dana, uz financijsku potporu Konvencije, na ovim radionicama sudjelovalo je pet službenika Uprave vodnog gospodarstva.

2. Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

U Upravi vodnoga gospodarstva predviđa se za 2006. godinu upošljavanje novih službenika, koji su predviđeni novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG čime će se i u većoj mjeri ispuniti obveza koja je planirana za 2005. godinu. Vezano za kapacitete koji se odnose na procese EU integracija u odjelu vodne politike i međunarodnih projekata planira se zapošljavanje 4 nova djelatnika, dok se u cijeloj upravi vodnoga gospodarstva MPŠVG

predviđa zapošljavanje ukupno 9 novih djelatnika. U Upravi šumarstva predviđeno je u 2006., 2007., i 2008. zapošljavanje 4 službenika na poslovima zaštite okoliša vezanih direktno za ulogu šuma i šumarstva.

U okviru projekta CARDS 2003 «Usklađivanje hrvatske legislative iz područja upravljanja vodama s EU» provodi se jačanje kapaciteta MPŠVG, Uprave vodnog gospodarstva, za izradu horizontalnih analiza učinaka provedbe legislative i izradu planova potpunog ispunjenja obveza. Time će se ojačati podloga za procjenu troškova usklađivanja odnosno izradu investicijskih strategija.

U okviru programa pretprijetne pomoći ISPA, zatražena je u 2005. tehnička pomoć kod pripreme projekata za nadolazeći program pretprijetne pomoći IPA što se planira provesti u 2006. i 2007. godini.

3. Financiranje

Financijska sredstva za povećanje broja zaposlenih i stručno usavršavanje te sufinanciranje projekata tehničke pomoći iz ISPA 2005/2006 programa planirana su u Državnom proračunu.

Ministarstvo kulture (zaštita prirode, genetski modificirani organizmi)

1. Trenutno stanje

Uprava za zaštitu prirode zapošljava 37 službenika na poslovima zaštite prirode. Od siječnja do rujna 2005. učinjen je sljedeći napredak:: zaposleno je 12 osoba na državnoj razini i to u Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu prirode (3 službenika i 4 vježbenika) i 5 osoba u Državnom zavodu za zaštitu prirode, DZZP (2 službenika i 3 vježbenika). U javnim ustanovama za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode zaposleno je 13 osoba (na teret vlastitog prihoda ustanova, a ne Državnog proračuna). U tijeku je zapošljavanje još 2 osobe u DZZP-e te 14 osoba u javnim ustanovama (na teret državnog proračuna).

Novim Zakonom o genetski modificiranim organizmima redefinirane su nadležnosti u tom području. Temeljem novog Zakona, Ministarstvo kulture nadležno je za upravne, stručne i inspeksijske poslove povezane s namjernim uvođenjem GMO-a u okoliš.

2. Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

U 2006. godini planira se zapošljavanje jedne osobe odgovarajuće visoke stručne spreme i/ili iskustva za rad na poslovima povezanim sa dijelom GMO problematike koja je temeljem Zakonom o GMO u nadležnosti Ministarstva kulture te za poslove vezane uz provedbu Protokola o biološkoj sigurnosti.

U području zaštite prirode, tijekom 2006. godine nastaviti će se s administrativnim jačanjem Uprave za zaštitu prirode Ministarstva kulture zapošljavanjem 15 osoba, od kojih će najmanje troje raditi na poslovima vezanim za proces pristupanja EU, Državnog zavoda za zaštitu prirode (DZZP) zapošljavanjem 10 osoba te javnih ustanova NP i PP zapošljavanjem 15 osoba.

Odobren je projekt koji se odnosi na provedbu NATURA 2000 iz programa PHARE 2005 koji će se provoditi u 2006. i 2007. godini, a pridonijeti će jačanju administrativnih sposobnosti Zavoda i Uprave, izradi i uspostavi programa NATURA 2000, te uspostavi Informacijskog sustava zaštite prirode.

3. Financiranje

Financijska sredstva za povećanje broja zaposlenih i stručno usavršavanje djelatnika planirana su u Državnom proračunu.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (*kemikalije, GMO, zaštita od buke*)

1. Trenutno stanje

U *Upravi za sanitarnu inspekciju* u 2005. godini zaposleno je 8 sanitarnih inspektora, dok djelomično na poslovima zaštite okoliša radi 205 sanitarnih inspektora u uredima državne uprave u županijama. Buka i zaštita od buke u nadležnosti su MZSS, MZOPUG-a, MMTPR te Državnog zavoda za mjeriteljstvo.

2. Aktivnosti predviđene za 2006. godinu

3. Financiranje

4.2.27. Okoliš

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

(horizontalno zakonodavstvo, kakvoća zraka i klimatske promjene, gospodarenje otpadom, zaštita mora i morskog okoliša, industrijsko onečišćenje i upravljanje rizicima)

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH	Poglavlje 27: Okoliš – Administrativni kapaciteti		-
2.	Pristupno partnerstvo	3. Prioriteti 3.1. Kratkoročni prioriteti Sektorske politike – Okoliš 3.2. Srednjoročni prioriteti Sektorske politike - Okoliš	- jačati administrativne i operativne sposobnosti, na nacionalnoj i regionalnoj razini, za osiguravanje planiranja, uključujući i pripremu financijskih strategija - jačati sposobnost nacionalnih i regionalnih inspeksijskih službi i omogućiti im da učinkovito primjenjuju zakonodavstvo koje se odnosi na zaštitu okoliša	-
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.6.1. i 3.6.1. - Okoliš		2.6.1. Ojačati upravu za okoliš kako bi se osigurala provedba pravne stečevine Zajednice te osiguralo planiranje i priprema strategija financiranja 3.6.1. Jačanje institucionalnog okvira, uključujući izobrazbu zaposlenika, kadrovsku i stručnu osposobljenost pravne i inspeksijske službe

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
<p>- Administrativno jačanje Uprave za zaštitu okoliša (u 2005. Uprava podijeljena na dvije uprave – vidjeti postignuto)</p> <p>- Administrativno jačanje Uprave za inspekcijske poslove</p>	<p>IV. Jačanje administrativne sposobnosti - Okoliš</p>	<p>MZOPUG</p>	<p>- Uprava za zaštitu okoliša podijeljena na dvije uprave u cilju udovoljavanja rastućim aktivnostima poglavito vezanim uz proces pridruživanja EU, i to : Upravu za zaštitu okoliša i Upravu za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša Do kraja 2005. planira se u obje uprave zaposliti 16 novih djelatnika što će u odnosu na kraj 2004. biti povećanje od 62,5%.</p> <p>Unutar MZOPUG-a osnovana je provedbena jedinica za PHARE program / 4 djelatnika/ smještena unutar Uprave za inspekcijske poslove; imenovani su službenici (4) za ISPA program (uključeni djelatnici iz Uprave za strateške i integracijske procese i Uprave za zaštitu okoliša)</p> <p>- Do listopada 2005. zaposleno 9 novih službenika, a do kraja godine (početak 2006.) zaposlit će se 9 novih, što u odnosu na stanje s kraja 2004. predstavlja povećanje broja zaposlenih na poslovima inspekcijskog nadzora od 37, 5%. U vezi s rastućim aktivnostima vezanim uz pristupanje EU ustrojen je Odjel za međunarodnu suradnju</p> <p>- Do rujna 2005. zaposlena 4 nova službenika, a do kraja godine zaposlit će se još 2 djelatnika.</p> <p>- Djelatnici Uprava su u 2005. godini stekli nova/unaprijedili svoja znanja i</p>

<p>- Administrativno jačanje Samostalne službe za zakonodavstvo</p>			<p>iskustva i ojačali stručnu osposobljenost sudjelovanjem u/na pripremi i provedbi projekata tehničke i financijske pomoći EU (CARDS, LIFE – Treće zemlje, REReP, DGENV i projekata bilateralne pomoći, seminarima, programima obuke, radionicama i sl. u zemlji i inozemstvu</p>
---	--	--	--

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Rezultat: : ojačana kadrovska i stručna osposobljenost

- zapošljavanje novih djelatnika, edukacija i stručno osposobljavanje svih djelatnika
- jačanje sposobnosti za usklađivanje i primjenu okolišnog zakonodavstva
- jačanje sposobnosti za provedbu procjene utjecaja na okoliš i za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš
- jačanje sposobnosti za provedbu zahtjeva okolišnog acquis-a (zakonodavstva) u vezi s pristupom informacijama o okolišu i sudjelovanjem javnosti u postupcima izdavanja odobrenja u području zaštite okoliša
- jačanje sposobnosti inspeksijske službe, poglavito prilagodba inspekcije novom okolišnom zakonodavstvu
- jačanje sposobnosti za osiguranje planiranja, uključujući izradu investicijskih/financijskih strategija,
- jačanje sposobnosti za pripremu i provedbu investicijskih projekata na državnoj, regionalnoj (područnoj) i lokalnoj razini
- jačanje sposobnosti u području gospodarenja otpadom na državnoj, regionalnoj (područnoj) i lokalnoj razini
- jačanje sposobnosti za provedbu Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC) i Protokola iz Kyota te Montrealskog protokola

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Administrativno jačanje Uprave za zaštitu okoliša i Uprave za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša	-	-	- zapošljavanje 6 djelatnika (VSS) stalno stručno osposobljavanje: - putem provedbe projekata CARDS, LIFE – Treće zemlje, DG ENV. Phare i bilateralnih projekata pomoći - sudjelovanje na seminarima, stručnim skupovima, radionicama koje organiziraju domaće i strane stručne institucije	MZOPUG	

Administrativno jačanje Uprave za inspekcijske poslove	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - zapošljavanje 5 inspektora zaštite okoliša (VSS) - provođenje stalne izobrazbe i prilagodbe inspekcije, sukladno odredbama Preporuke EU (RMCEI) sudjelovanjem u provedbi projekata CARDS 2002, 2004, DG ENV, Phare, kao i rad u mreži ECENA i IMPEL te INECE, te na projektima OECDa. - sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima koje organiziraju domaće i strane stručne institucije 	MZOPUG	
Administrativno jačanje Samostalne službe za zakonodavstvo	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - zapošljavanje 2 službenika (VSS) - stalno stručno osposobljavanje putem provedbe projekata CARDS, i DG ENV - sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima koje organiziraju domaće i strane stručne institucije 	MZOPUG	

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	<ul style="list-style-type: none"> - zapošljavanje novih djelatnika, edukacija i stručno osposobljavanje svih djelatnika - jačanje sposobnosti za usklađivanje i primjenu okolišnog zakonodavstva - jačanje sposobnosti za provedbu procjene utjecaja na okoliš i za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš - jačanje sposobnosti za provedbu zahtjeva okolišnog acquis-a (zakonodavstva) u vezi s pristupom informacijama o okolišu i sudjelovanjem javnosti u postupcima izdavanja odobrenja u području zaštite okoliša - jačanje sposobnosti inspeksijske službe, poglavito prilagodba inspekcije novom okolišnom zakonodavstvu - jačanje sposobnosti za osiguranje planiranja, uključujući izradu investicijskih/financijskih strategija, - jačanje sposobnosti za pripremu i provedbu investicijskih projekata na državnoj, regionalnoj (područnoj) i lokalnoj razini - jačanje sposobnosti u području gospodarenja otpadom na državnoj, regionalnoj (područnoj) i lokalnoj razini - jačanje sposobnosti za provedbu Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC) i Protokola iz Kyota te Montrealskog protokola <p>Jačanje sposobnosti omogućit će se prvenstveno pripremom i provedbom projekata tehničke pomoći EU</p>
2008.	zapošljavanje novih djelatnika, edukacija i stručno osposobljavanje svih djelatnika

Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodnog gospodarstva
(*upravljanje vodama, šumarstvo*)

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH	Poglavlje 27: Okoliš – Administrativni kapaciteti		
2.	Pristupno partnerstvo	3. Prioriteti 3.1. Kratkoročni prioriteti: Sektorske politike – Okoliš 3.2. Srednjoročni prioriteti Sektorske politike – Okoliš		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.6.1. i 3.6.1.		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
Donošenje nove Uredbe vlade Rh o unutarnjem ustrojstvu MPŠVG	IV. jačanje administrativne sposobnosti – Okoliš; upravljanje vodama	MPŠVG	Odjel za vodnu politiku i međunarodne projekte ojačan (načelnik i deset djelatnika)

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:
Ojačati administrativnu sposobnost

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
jačanje Odjela za vodnu politiku i međunarodne projekte			zapošljavanje 4 nova djelatnika u Odjelu i njihova edukacija	MPŠVG	

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat: Uvođenje sustava samokontrole za javne vodoopskrbne objekte, imenovanje povjerenstva ministarstva	
2007.	edukacija sanitarne inspekcije o sustavu, kontroli, evaluaciji i verifikaciji sustava izrada smjernica za uvođenje sustava
2008.	

Ministarstvo kulture
(*zaštita prirode, GMO*)

Zaštita prirode

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH	Poglavlje 27: Okoliš – Administrativni kapaciteti	-	-
2.	Pristupno partnerstvo	3. Prioriteti 3.1. Kratkoročni prioriteti: Sektorske politike – Okoliš 3.2. Srednjoročni prioriteti Sektorske politike – Okoliš		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.6. i 3.6.	-	-

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
Jačanje administrativne sposobnosti na nacionalnom i regionalnom nivou – 12 osoba zaposleno na državnoj razini (MK i DZZP) - 13 osoba zaposleno u JU za upravljanje NP i PP (vlastiti prihodi ustanova) - u tijeku je zapošljavanje 2 osobe u DZZP, te 14 osoba u JU za upravljanje NP i PP (državni proračun)	3.22.7.	MINK

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Jačanje administrativne sposobnosti Uprave za zaštitu prirode MK i institucionalno jačanje DZZP-a (EU CARDS projekt)	- Zapošljavanje djelatnika, stručno usavršavanje djelatnika - nabavka opreme u Upravi za zaštitu prirode MK i DZZP-a			- 15 osoba u Upravu za zaštitu prirode (minimalno troje za procese pridruživanja EU) - 10 osoba u DZZP	MINK	

Genetski modificirani organizmi

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
------------	-------	-------------------	-------------	--------------

1.	Izvješće EK o napretku RH	Poglavlje 27: Okoliš – Administrativni kapaciteti		
2.	Pristupno partnerstvo	3. Prioriteti 3.1. Kratkoročni prioriteti: Sektorske politike – Okoliš 3.2. Srednjoročni prioriteti Sektorske politike – Okoliš		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.6 i 3.6.1		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

<i>Opis aktivnosti i postignuti rezultati</i>	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	<i>Nositelj</i>
-	4.2.22.	MINK

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Ojačati administrativnu sposobnost	Jačanje administrativne sposobnosti			Zapošljavanje 1 djelatnika (VSS)	MINK	

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

(kemikalije, GMO, zaštita od buke)

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH	Poglavlje 27: Okoliš – Administrativni kapaciteti		

2.	Pristupno partnerstvo	3. Prioriteti 3.1. Kratkoročni prioriteti Sektorske politike – Okoliš 3.2. Srednjoročni prioriteti Sektorske politike - Okoliš		
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.6.1. i 3.6.1.		

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	osposobljavanje stručnih osoba u postupcima nadzora nad pravnim osobama koje obavljaju stručne poslove zaštite od buke
2008.	uspostava registra pravnih osoba s ovlastima, vođenje stručnih ispita za buku

4.2.28 ZAŠTITA POTROŠAČA I ZDRAVLJA

4.28.1. OPIS STANJA

U području tržišnog nadzora je u 2005. godini donesena je Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata («Narodne novine», broj 66/05) kojom je osnovan Odjel zaštite potrošača pri Službi nadzora u području prometa robe i usluga unutar Državnog inspektorata. Tijekom 2005. godine osnovana su u Zagrebu, Splitu i Osijeku savjetovališta za zaštitu potrošača pri udrugama za zaštitu potrošača te je Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o dodjeljivanju poslova savjetovanja za zaštitu potrošača udrugama za zaštitu potrošača u Zagrebu, Osijeku i Splitu («Narodne novine», broj 82/05). Tijekom 2006. godine planira se osnivanje još jednog savjetovališta. Time je unutar javne uprave ustrojena odgovarajuća institucionalna struktura na državnoj i lokalnoj razini koja omogućuje sudjelovanje potrošača kroz udruge i savjetovališta u rješavanju pitanja koja se odnose na zaštitu potrošača.

4.28.2. KRATKOROČNI PRIORITETI

U okviru projekta CARDS 2002 «Jačanje kapaciteta na području zaštite potrošača», zbog potrebe usklađenja zaštite potrošača sa zahtjevima EU-a, planira se reorganizacija Odjela za zaštitu potrošača. S tim vezi u prvoj fazi unutar postojećeg Odjela za zaštitu potrošača trebala bi biti ustrojena četiri odsjeka:

- Odsjek za usklađivanje zakonodavstva iz područja zaštite potrošača
- Odsjek za Nacionalni program zaštite potrošača i CARDS projekt
- Odsjek za Centralni informacijski sustav zaštite potrošača
- Odsjek za udruge i savjetovališta za zaštitu potrošača.

U području tržišnog nadzora postojeći sustav, koji se temelji na odobrenju proizvoda prije njihovog stavljanja na tržište, daleko je od postavljenih zahtjeva Europske unije. Radi uspostave učinkovitog nadzora na tržištu, potrebno je nastaviti s donošenjem tehničkih propisa implementacijom direktiva novoga pristupa tj. propisati bitne zahtjeve koji moraju biti ispunjeni za stavljanje proizvoda na tržište, a sve sa svrhom da budu sigurni za potrošače. S tim u vezi u 2006. godini pri Državnom inspektoratu planira se ustrojiti kontaktna točka za razmjenu informacija o opasnim proizvodima.

4.28.3. SREDNJOROČNI PRIORITETI

U skladu s preporukama konzultanata, iskustvom zemalja članica EU, kao i zahtjevima iz pravne stečevine EU, u srednjoročnom razdoblju, planira se da dosadašnji Odjel za zaštitu potrošača preraste u Upravu za zaštitu potrošača ili Ured za zaštitu potrošača pri Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nadalje, u Republici Hrvatskoj još uvijek nije razvijen poseban sustav vansudskog rješavanja sporova koji se odnose na zaštitu interesa potrošača, a koji bi bio usklađen s preporukama Europske komisije. Postoji mogućnost pokretanja postupaka pred nadležnim sudom protiv nezakonitih poslovnih aktivnosti i zavaravajućeg oglašavanja, ali slabosti hrvatskog pravosudnog sustava predstavljaju prepreku za učinkovitu provedbu. Zbog toga je potrebno osnovati neovisno tijelo za rješavanje prigovora potrošača prema trgovcima. S tim u vezi

planira se osnivanje izvansudskog tijela koje bi potrošačima omogućilo alternativno rješavanje potrošačkih sporova, kroz jednostavan i učinkovit pristup zaštiti svojih interesa istovremeno izbjegavajući troškove, kašnjenja i složenost postupka.

Daljnje jačanje administrativnih sposobnosti, povećanje stručnog znanja i vještina osoba zaposlenih u Odjelu za zaštitu potrošača Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, prioritet je radi kvalitetne primjene politike zaštite potrošača. Isto tako, nastavit će se s razvojem suradnje s drugim tijelima nadležnim za zaštitu potrošača, kao i s udrugama za zaštitu potrošača.

Potrebno je i trajno jačati ulogu udruga za zaštitu potrošača i ujednačavati njihov razvoj u svim regijama Republike Hrvatske te promicati razvoj neovisnog i reprezentativnog pokreta za zaštitu potrošača uz promicanje aktivnosti informiranja i edukacije potrošača.

Do 2008. godine raditi će se na jačanju sanitarne inspekcije kroz drugačije oblike organizacije što će biti predloženo novim Zakonom o sanitarnoj inspekciji.

U cilju poboljšanja efikasnosti nadzora proizvoda na tržištu, nužno je jačati standarde kvalitete ispitnih potvrbenih tijela koji obavljaju ispitivanja uzoraka proizvoda za potrebe inspeksijskih službi.

4.28.4. FINANCIRANJE

Za 2006. godinu iz Državnog proračuna zatražena su sredstva za intelektualne i osobne usluge (Rad Vijeća za zaštitu potrošača i izrada software za Centralni informacijski sustav zaštite potrošača) u iznosu od 1.929.000,00 kuna i za tekuće donacije u novcu (projekti udruga i rad savjetovališta) iznos od 2.040.000,00 kuna.

Za 2007. godinu planira se zatražiti iz Državnog proračuna sredstva za intelektualne i osobne usluge (Rad Vijeća za zaštitu potrošača) u iznosu od 339.000,00 kuna i tekuće donacije u novcu (projekti udruga i rad savjetovališta) u iznosu od 2.040.000,00 kuna.

Za 2008. godinu planira se iz Državnog proračuna zatražiti sredstva za intelektualne i osobne usluge (Rad Vijeća za zaštitu potrošača) u iznosu od 348.000,00 kuna i za tekuće donacije u novcu (projekti udruga i rad savjetovališta) u iznosu od 2.040.000,00 kuna.

XVII.

4.28. Zaštita potrošača i zdravlja

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 23: Zaštita potrošača i zdravlja	<ul style="list-style-type: none"> - osnivanje kontaktne točke pri Državnom inspektoratu vezano uz razmjenu podataka i obavješćivanje o rizicima koji mogu predstavljati proizvodi za zdravlje i sigurnost ljudi - umrežavanje nadležnih tijela državne uprave s postojećim nevladinim potrošačkim udrugama radi provođenja mjera i politike zaštite potrošača - početak rada četiri savjetovišta pri udrugama za zaštitu potrošača - usklađivanje sustava nadzora tržišta sa zahtjevima Europske unije uz povećanje kapaciteta i sredstava za nadzor tržišta te s tim u vezi jačanje inspekcijskih i administrativnih kapaciteta i na području mjerodavnosti sanitarne inspekcije. 	<ul style="list-style-type: none"> - daljnje usklađivanje sustava nadzora tržišta sa zahtjevima Europske unije uz povećanje kapaciteta i sredstava za nadzor tržišta te s tim u vezi jačanje inspekcijskih i administrativnih kapaciteta i na području mjerodavnosti sanitarne inspekcije - jačanje uloge udruga za zaštitu potrošača i promicati razvoj neovisnog i reprezentativnog pokreta za zaštitu potrošača, - promicanje aktivnosti informiranja i edukacije potrošača.
2.	Pristupno partnerstvo	Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva Sektorske politike- Zaštita potrošača i zdravlja	NE	<ul style="list-style-type: none"> - ojačati administrativni kapacitet potreban za učinkovit nadzor nad tržištem.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.10.2. Zaštita potrošača i zdravlja 3.10.2. Zaštita potrošača i zdravlja	NE	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja institucija unutar Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva potrebnih za provedbu politike zaštite potrošača - povećanje kapaciteta i raspodjela sredstava za nadzor tržišta - jačanje inspekcijskih i administrativnih kapaciteta za njegovu provedbu.

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
osnovan je Odjel zaštite potrošača pri Državnom inspektoratu	3.23. Zaštita potrošača i zdravlja	Državni inspektorat	NN br. 66/05
osnovana su tri savjetovaništa za zaštitu potrošača	3.23. Zaštita potrošača i zdravlja	Mingorp	NN br. 82/05

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
	<p>Planira se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnivanje kontaktne točke pri Državnom inspektoratu vezano uz razmjenu podataka i obavješćivanje o rizicima koji mogu predstavljati proizvodi za zdravlje i sigurnost ljudi - reorganizacija rada Odjela za zaštitu potrošača - umrežavanje nadležnih tijela državne uprave s postojećim nevladinim potrošačkim udrugama radi provođenja mjera i politike zaštite potrošača - početak rada četvrtog savjetovaništa pri udrugama za zaštitu potrošača - usklađivanje sustava nadzora tržišta sa zahtjevima Europske unije uz povećanje kapaciteta i sredstava za nadzor tržišta te s tim u vezi jačanje inspekcijskih i administrativnih kapaciteta i na području mjerodavnosti sanitarne inspekcije

4. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Intelektualne i osobne usluge (Rad Vijeća za zaštitu potrošača i izrada software za Centralni informacijski sustav zaštite potrošača pri Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva)	-	-	DA	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva Željka Lukačević Subotić, načelnica Odjela za zaštitu potrošača, +385 1 6106936 zeljka.lukacevic-subotic@minorp.hr	1.929.000,00

Tekuće donacije u novcu	-	-	Postoje potrebe za: - opremom koja bi osigurala mrežnu (<i>net</i>) međusobnu povezanost svih tijela uključenih u zaštitu potrošača - opremom za rad u savjetovalištim	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva Željka Lukačević Subotić, načelnica Odjela za zaštitu potrošača, +385 1 6106936 zeljka.lukacevic-subotic@minorp.hr	2.040.000,00
-------------------------	---	---	--	---	--------------

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	<ul style="list-style-type: none"> - daljnje jačanje administrativnog kapaciteta potrebnog za učinkovit nadzor nad tržištem - jačanje uloge udruga za zaštitu potrošača i promicanje razvoja neovisnog i reprezentativnog pokreta za zaštitu potrošača - promicanje aktivnosti informiranja i edukacije potrošača - početak rada tijela za rješavanje sudskih naloga za zaštitu interesa potrošača
2008.	ojačati administrativni kapacitet potreban za učinkovit nadzor nad tržištem izgradnja institucija unutar Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva, potrebnih za provedbu politike zaštite potrošača

Potrebna sredstva za provođenje institucionalnih mjera predviđenih prema srednjoročnim preporukama Pristupnog partnerstva

za razdoblje 2007.

za razdoblje 2008.

Opis mjere:	Financijska sredstva (Plan proračuna)	Opis mjere:	Financijska sredstva (Plan proračuna)
Intelektualne i osobne usluge	339.000,00	Intelektualne i osobne usluge	348.000,00

Tekuće donacije u novcu	2.040.000,00	Tekuće donacije u novcu 2.040.000,00
-------------------------	--------------	---

XVIII.

4. 2. 29. CARINSKA UNIJA

4. 2. 29. 1. OPIS STANJA

U travnju 2005. završena je provedbu projekta CARDS 2001 „Integrirano upravljanje granicom – Carina“. U okviru ovog projekta na području jačanja administrativne i institucionalne sposobnosti dane su preporuke kako provesti ustrojstvenu reorganizaciju u vidu osnivanja novih odjela i angažiranja novih djelatnika u skladu s praksom u zemljama članicama EU. Također u sklopu projekta je izrađen koncept preduvjeta za osnivanje Carinskog centra za obuku (upravljanje, ustrojstvo), te je izrađen program obuke predavača kao i godišnji plan obuke. Projekt je također unaprijedio upravljanje naknadnom kontrolom tako što se djelatnike obučavalo da koriste moderne tehnologije kontrole, npr. IT-reviziju, standarde kvalitete, upravljanja rizikom i referentne kriterije. Također je unaprijeđeno upravljanje mjerama za suzbijanje carinskih prijevara uspostavom posebnih (mobilnih) kontrolnih grupa. Dio projekta CARDS 2001 je bila i investicijska komponenta u iznosu od 800.000,00 eura. Ova donacija je iskorištena za nabavku razne opreme neophodne za potrebe suzbijanja krijumčarenja, opremanja centra za obuku te opremanje Središnjeg ureda i carinarnica.

U 2005. je započela provedba twinning projekta CARDS 2002 „Carinski postupak provoza zajednice i IT sustav međusobne povezanosti“. Jedan od specifičnih ciljeva ovog projekta je i jačanje administrativnih kapaciteta Carinske uprave za provedbu postupka provoza koji će u potpunosti biti usklađen s postupkom provoza u Carinskoj uniji kao i priprema za uvođenje Novog kompjuteriziranog provoznog sustava (NCTS) te proširenje i usavršavanje carinskog osoblja u provedbi novih propisa i postupaka. U cilju provedbe projekta osnovani su poslovni i IT tim koji se sastoje od stručnih djelatnika zaduženih za obavljanje svakodnevnih zadataka vezanih za provedbu projekta.

Također, krajem 2005. je započela provedba twinning projekta CARDS 2004 „Modernizacija carinske službe – priprema za uvođenje integrirane tarife Zajednice (ITMS)“. Ovaj projekt će se uglavnom fokusirati na područja integrirane tarife Carinske unije (TARIC), doprinijet će daljnjem usklađivanju carinskih propisa, educiranju djelatnika kao i jačanju sposobnosti Carinske uprave da provodi nove postupke u području integrirane tarife Carinske unije (TARIC). U cilju provedbe projekta osnovani su poslovni i IT tim koji se sastoje od stručnih djelatnika koji su zaduženi za obavljanje svakodnevnih zadataka vezanih za provedbu projekta. Također, prema novoj sistematizaciji ustrojen je Odsjek za TARIC i Odsjek za kvote pri Odjelu za carinsku tarifu Središnjeg ureda Carinske uprave.

Sukladno novoj Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN 43/05) donesen je Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija, čiji je sastavni dio i Sistematizacija radnih mjesta u Carinskoj upravi. Ovom Sistematizacijom izvršen je racionalniji raspored postojećih ljudskih resursa, u skladu s potrebama službe. Također u tijeku je prijam novih službenika i namještenika na sistematizirana i nepopunjena radna mjesta u Carinskoj upravi.

Najnoviji preustroj carinske službe je ojačao operativne kapacitete u području kontrole preferencijalnih pravila o podrijetlu. Ustrojeno je sedam novih regionalnih centara definiranih kao "Odjeli za carinsku tarifu, vrijednost i podrijetlo" sa sjedištima u Carinarnicama s najvećim prometom roba i to u: Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Splitu, Koprivnici, Varaždinu i Krapini. Također, ustrojen je centralni carinski laboratorij lociran u Zagrebu koji je potrebno opremiti te popuniti odgovarajućim stručnim djelatnicima kako bi preuzeo sve funkcije centralnog laboratorija. Postojeći regionalni carinski laboratoriji pri carinarnicama Zagreb,

Rijeka i Split će nastaviti djelovati dok ne bude postignuta puna funkcionalnost centralnog laboratorija. Također, Carinska uprava je izradila nacrt projektnog prijedloga za CARDS twinning light projekt jačanja carinskog laboratorija te je isti upućen u Delegaciju Europske komisije kao prijedlog projekta.

Po pitanju carinskog nadzora u 2005. provedena je ustrojstvena reorganizacija na način da su Služba za naknadnu kontrolu i analizu rizika i selektivnost i Služba za suzbijanje krijumčarenja u Središnjem uredu Carinske uprave spojene u jednu zajedničku službu pod nazivom Služba za nadzor. Glede razvoja sustava analize rizika i selektivnosti u tijeku su izmjene u informacijskom sustavu u pogledu prilagodbe postojeće aplikacije i baze podataka predloženom konceptu što se provodi u sklopu projekta razvoja i implementacije sustava za upravljanje rizicima Carinske uprave. Terminski plan za implementaciju sustava za upravljanje rizicima je lipanj 2006. godine. Također, u tijeku je usvajanje metodologije rada u svezi pripreme plana za provođenje postupaka naknadne kontrole pri čemu će se primjenjivati analiza rizika.

U skladu sa zahtjevima Europske unije, za potrebe edukacije i usavršavanja carinskih službenika u travnju 2005. godine osnovan je Carinski centar za obuku, te Odjel za obuku kadrova i stručno usavršavanje pri Središnjem uredu Carinske uprave. Također, definiran je plan obrazovanja te su stručno pripremljeni i djelatnici koje će provoditi obrazovanje.

U cilju boljeg funkcioniranja interne revizije u Carinskoj upravi, Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN 43/2005) u Carinskoj upravi ustrojen je Odjel za unutarnji nadzor i kontrolu, a unutar Odjela ustrojena su dva Odsjeka i to: Središnji odsjek za unutarnji nadzor i kontrolu te Područni odsjek za unutarnji nadzor i kontrolu. Ustrojem navedenog Odjela, odnosno Odsjeka, stvorene su pretpostavke za poboljšanje glede funkcioniranja interne revizije tj. obavljanja poslova redovitog provođenja neposrednog nadzora i kontrole po svim ustrojstvenim jedinicama Carinske uprave.

U skladu s novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu pri Službi za carinski sustav i procedure Središnjeg ureda Carinske uprave osnovan je Odjel za zajedničku agrarnu politiku te Odsjek za zaštitu intelektualnog vlasništva. Također osnovan je i Odjel za organizaciju pri Službi za organizaciju, pravne poslove, razvoj i obuku kadrova i opće poslove.

Služba za informacijski sustav, statistike i analize je povećala broj djelatnika te je tako stvoren preduvjet za provedbu CARDS projekata. Također, izrađene su internet stranice carinske službe na engleskom jeziku te su dostupne u dijelu carinskog postupka u putničkom prometu.

Izrađen je Etički kodeks za carinsku službu, u tijeku je procedura za njegovo donošenje.

4. 2. 29. 2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Tijekom 2006. godine se planira nastavak redovitih aktivnosti na provedbi twinning projekata CARDS 2002 i 2004 te u skladu sa projektnim aktivnostima i mjerama djelovati u smjeru jačanja institucionalne i administrativne sposobnosti.

U tom pogledu se u okviru projekta CARDS 2002 predviđa uspostava organizacijskih jedinica potrebnih za uvođenje i funkcioniranje NCTS-a i organizacija i provedba njihove obuke. Prije same uspostave morat će se izvršiti odabir djelatnika odgovarajućih stručnih kvalifikacija kao i njihova obuka, te izraditi odgovarajuća strategija djelovanja za područje NCTS-a.

Nadalje, predviđa se daljnje jačanje sustava obuke kako novoprimljenih carinskih službenika, kao i permanentno educiranje i usavršavanje svih službenika Carinske uprave te uspostava pune operativnosti Carinskog Centra za obuku.

Također, predviđa se implementacija sustava za upravljanje rizicima u praksu.

4. 2. 30. 3. FINANCIRANJE

Provedba planiranih aktivnosti se namjerava financirati iz sredstava CARDS, Phare kao i dijelom iz proračuna u potrebnom iznosu.

4.2.29. Carinska Unija

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 29: Carinska unija	Daljnje jačanje administrativnih i operativnih sposobnosti carinskih službi.	
2.	Pristupno partnerstvo	Carinska unija	Nastaviti s jačanjem administrativnih i operativnih sposobnosti carinskih službi, a posebno nadzor nad preferencijalnim pravilima o podrijetlu. Nastaviti s razvojem neophodnih IT sustava za razmjenu elektronskih podataka s EU i njezinim članicama. Usvojiti i provesti Etički kodeks za carinsku službu	Ojačati i konsolidirati administrativnu i operativnu sposobnost carinskih službi. Proširiti usavršavanje cjelokupnoga osoblja te povećati korištenje informacijskih tehnologija u skladu sa EU sustavima te nastaviti rad na pripremama koje će osigurati inter-konektivnost s EU sustavima. Ojačati reviziju i uporabu analize rizika i selektivnosti
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2.13.2		Preustroj, modernizacija informacijskog sustava i jačanje ljudskih resursa u carinskoj upravi.

2. **Rezultati ostvareni u 2005. godini:**

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Osnovan je Centar za obuku carinskih djelatnika kao i Odjela za obuku kadrova i stručno usavršavanje pri Središnjem uredu Carinske uprave	4.2.25. Carinska unija	Carinska Uprava A.Von Humboldta 4 Zagreb

Ustrojen je Odsjek za zaštitu intelektualnog vlasništva pri Odjelu za carinske procedure Središnjega ureda Carinske uprave	4.2.25. Carinska unija	Carinska Uprava A.Von Humboldta 4 Zagreb
Ustrojen je Odjel za carinski laboratorij pri Središnjem uredu Carinske uprave	4.2.25. Carinska unija	Carinska Uprava A.Von Humboldta 4 Zagreb

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
	Jačanje administrativne i operativne sposobnosti carinske službe

4. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
Uspostava organizacijskih jedinica potrebnih za uvođenje i funkcioniranje NCTS-a	U sklopu projekta CARDS 2002 definirati će se potrebne organizacijske promjene te i provedba odgovarajuće obuke	-	-	U procesu definiranja	Carinska Uprava A.Von Humboldta 4a Zagreb	CARDS sredstva
Uspostava pune operativnosti Carinskog Centra za obuku	Dovršetak radova na prostorima Centra te njegovo opremanje.	-	-	U procesu definiranja	Carinska Uprava A.Von Humboldta 4a Zagreb	Proračunska sredstva, CARDS sredstva.

Implementacija sustava za upravljanje rizicima	Provedba projekta razvoja sustava za upravljanje rizicima.	-	-	U procesu definiranja	Carinska Uprava A.Von Humboldta 4a Zagreb	Proračunska sredstva
--	--	---	---	-----------------------	---	----------------------

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat: Stvaranje učinkovite i moderne carinske službe ustrojene po standardima Carinske unije s naglaskom na vanjske granice Europske unije.	
2007.	Pojačati i učvrstiti administrativnu i operativnu sposobnost carinskih službi. Proširiti usavršavanje cjelokupnoga osoblja te povećati korištenje informacijskih tehnologija, čije bi osmišljavanje i korištenje trebalo biti kompatibilno sa sustavima EU-a u cilju osiguranja mogućnosti njihova povezivanja. Jačanje uporabe revizije, analize rizika i selektivnosti.
2008.	Pojačati i učvrstiti administrativnu i operativnu sposobnost carinskih službi. Proširiti usavršavanje cjelokupnoga osoblja te povećati korištenje informacijskih tehnologija, čije bi osmišljavanje i korištenje trebalo biti kompatibilno sa sustavima EU-a u cilju osiguranja mogućnosti njihova povezivanja. Jačanje uporabe revizije, analize rizika i selektivnosti.

4.2.31. VANJSKA, SIGURNOSNA I OBRAMBENA POLITIKA

Vanjska politika RH slijedi stajališta Vijeća ministara EU, te sukladno Solunskoj agendi, podržava zajednička stajališta, odluke i akcije Vijeća. Tijekom 2006. godine RH će nastaviti s takvom praksom kako bi do stupanja u članstvo u potpunosti uskladila svoju vanjsku i sigurnosnu politiku s odredbama i obavezama iz Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske unije.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija kao nositelj aktivnosti na području ZVSP će u 2006 te 2007. i 2008. godini nastaviti s jačanjem administrativne sposobnosti diplomatske službe na provođenju aktivnosti približavanja EU, aktivnosti vezanih uz rad s EU strukturama vanjske Zajedničke vanjske i sigurnosne politike te aktivnosti jačanja suradnje sa susjedima i regijom kroz mjere koje će, između ostalog, uključivati i kadrovsko popunjavanje odgovarajućih službi unutar MVPEI-ja te nastavak obrazovanja diplomata.

S obzirom na važnost uloge koju će Misija RH pri EZ-u u Bruxellesu imati u pregovorima te ukupnom procesu uključivanja u EU na ovom, ali i svim drugim područjima/poglavljima pravne stečevine EU, nastavit će se s kadrovskim jačanjem i popunjavanjem Misije, te će se za njen rad osigurati odgovarajući dodatni prostor te oprema.

U MORH-u još uvijek ne postoji ustrojstvena jedinica za praćenje i provedbu aktivnosti vezanih uz Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku (ZVSP) i Europsku sigurnosnu i obrambenu politiku (ESOP), ali je njeno formiranje u tijeku. Naime, radi se na izmjenama i dopunama Uredbe Vlade o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane temeljem koje će biti ustrojen Odjel za EU. Očekujemo da će Odjel biti u punoj operativnoj funkciji do kraja 2006. godine.

Uredske prostorije i oprema te ljudski resursi za ustrojstvenu jedinicu za EU osigurat će se u okviru postojećih kapaciteta.

Za 2006. godinu planira se nastaviti sa stručnim osposobljavanjem djelatnika za poslove ZVSP i ESOP, kroz seminare, radionice, studijska putovanja, samoučenje i sl. kao i pokretanje procesa informiranja unutar sustava o pitanjima ZVSP i ESOP.

4.2.31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika

1. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU 2005.			
2.	Pristupno partnerstvo		Nema kratkoročnih zahtjeva u području ZVSP	Nema srednjoročnih zahtjeva u području ZVSP
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. **Rezultati ostvareni u 2005. godini:**

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj
Vlada RH usvojila novu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu službe vanjskih poslova kojom se osniva Odsjek za ZVSP i vanjske odnose EU unutar Odjela za politička pitanja EU Kadrovski ojačana Stalna misija RH pri EZ u Bruxellesu. Osigurane nove prostorije i oprema	IV Jačanje administrativne sposobnosti: 4.2.27 Zajednička vanjska i sigurnosna politika	VRH / MVPEI

3. **Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:**

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva Dodatak B -
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

	Nastavak jačanja administrativne sposobnosti diplomatske službe na provođenju aktivnosti približavanja EU, aktivnosti jačanja suradnje sa susjedima i regijom te aktivnosti vezanih uz rad s EU strukturama za provođenje Zajedničke vanjske i sigurnosne politike. Jačanje administrativne sposobnosti MVPEI kroz novo ustrojstvo: Odjel za politička pitanja EU (Odsjek za političke kriterije i koordinaciju, Odsjek za ZVSP i vanjske odnose EU) te Odjel za EU institucije i politike (Odsjek za EU institucije i analitiku, Odsjek za EU politike)			Prostorno proširenje Stalne misije RH pri EZ u Bruxellesu	MVPEI	57.920.000 kuna
--	--	--	--	---	-------	-----------------

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (zaključci Izvješća EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU 2005.):

Rezultat:	
2007.	Nastavak jačanja administrativne sposobnosti diplomatske službe na provođenju aktivnosti približavanja EU, aktivnosti jačanja suradnje sa susjedima i regijom te aktivnosti vezanih uz rad s EU strukturama za provođenje Zajedničke vanjske i sigurnosne politike. Prostorno i kadrovsko proširenje Stalne misije RH pri EZ u Bruxellesu, kadrovsko popunjavanje odgovarajućih službi unutar MVPEI i nastavak obrazovanja diplomata. Za navedeno se predviđa izdvajanje financijskih sredstava iz Državnog proračuna u visini od 74.907.000 kuna.
2008.	Nastavak jačanja administrativne sposobnosti diplomatske službe na provođenju aktivnosti približavanja EU, aktivnosti jačanja suradnje sa susjedima i regijom te aktivnosti vezanih uz rad s EU strukturama za provođenje Zajedničke vanjske i sigurnosne politike. U očekivanju članstva, pripreme za preobrazbu Stalne misije RH pri EZ u Stalno predstavništvo RH pri EZ. Kadrovsko popunjavanje odgovarajućih službi unutar MVPEI i nastavak obrazovanja diplomata. Za navedeno se predviđa izdvajanje financijskih sredstava iz Državnog proračuna u visini od 89.800.000 kuna.

Ministarstvo obrane

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU 2005.			
2.	Pristupno partnerstvo		Nema kratkoročnih zahtjeva u području ZVSP/ESOP	Nema srednjoročnih zahtjeva u području ZVSP/ESOP
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva -Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

	Stručno osposobljavanje djelatnika i formiranje ustrojstvene jedinice za praćenje i provedbu ZVSP /ESOP u MORH Stavljanje ustrojstvene jedinice u punu funkciju					
--	---	--	--	--	--	--

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Europskog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	Stručno osposobljavanje djelatnika za uspješnu provedbu ZVSP /ESOP u MORH
2008.	Stručno osposobljavanje djelatnika za uspješnu provedbu ZVSP /ESOP u MORH

4. 2. 32. FINANCIJSKI NADZOR

4. 2. 32. 1. OPIS STANJA

Državni ured za reviziju

Krajem 2004. godine počela je provedba projekta CARDS 2003. - "Jačanje vanjskog nadzora nad korištenjem proračuna" čiji je glavni nositelj Državni ured za reviziju. Projekt se provodi uz pomoć twinning partnera – Nacionalnog ureda za reviziju Velike Britanije. Aktivnosti projekta usmjerene su na jačanje relevantnoga zakonodavnog okvira, definiranje organizacijske i postupovne strukture vanjskog nadzora, jačanje sustava odgovornosti među sudionicima procesa vanjske revizije te izobrazbu vezanu uz uspješnu provedbu prethodno spomenutih organizacijskih i postupovnih promjena na području vanjskog nadzora. Radi jačanja institucionalnog kapaciteta, Državni ured za reviziju paralelno s navedenim, kontinuirano radi na razvoju IT sustava jačanjem mrežne strukture, poboljšanjem sigurnosnih mjera, te uvođenjem novih računala i računalom podržanih revizijskih tehnika (CAATs).

U tijeku je uvođenje novih odnosno poboljšanih metodologija i postupaka u obavljanju revizija usklađenih s INTOSAI revizijskim standardima i najboljom europskom praksom, kroz niz stručnih seminara, izradu odgovarajućih priručnika, smjernica i strategija, te testiranje uspješnosti njihove primjene kroz pilot revizije. Sastavljene su detaljne i precizne procedure rada koje znatno olakšavaju rad državnim revizorima, a u tijeku je i uvođenje programa za praćenje revizija kako bi se poboljšala kontrola kvalitete na svim razinama. Ujedno je u pripremi i čitav niz drugih mjera i aktivnosti predviđenih Strateškim planom razvoja DUR-a i Twinning programom, a čija provedba je planirana tijekom 2006. i 2007.

Ministarstvo financija - Središnja harmonizacijska jedinica

Središnja harmonizacijska jedinica (sadašnja Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole u Ministarstvu financija) ima cilj razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola (PIFC) u javnom sektoru i unutarnju reviziju u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom zemalja članica EU.

U skladu s tim, potrebno je definirati suradnju i koordinirani rad svih tijela uključenih u ovo područje, a koji su navedeni u Strategiji razvoja PIFC-a u Republici Hrvatskoj.

Kao nastavak projektu CARDS 2002. početkom 2006. kreće projekt CARDS 2004. - "Daljnji razvoj unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru i unutarnje revizije" namijenjen pružanju podrške Središnjoj harmonizacijskoj jedinici te tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i državne uprave za uspostavljanje kvalitetnog sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru. Projekt će se, između ostalog, usmjeriti na: pomoć u izradi odgovarajućeg zakonodavnog okvira, izradu priručnika, razvoju metodologije za financijsko upravljanje i unutarnje kontrole kao i unutarnje revizije te razvoj i provedbu programa edukacije unutarnjih revizora i osoba zaduženih za FMC.

4. 2. 32. 2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Državni ured za reviziju

Potrebno je ojačati neovisnost Državnog ureda za reviziju kroz financijsku neovisnost. Isto tako potrebno je kontinuirano nastaviti s poboljšanjem i razvojem s revizijom povezanog zakonskog okvira, razvijanjem metodologije i poboljšanja kvalitete rada u skladu s međunarodnim standardima, jačanjem upravljačke i administrativne strukture Ureda, razvijanjem ljudskih resursa (usavršavanjem kadrova) te jačanjem i razvijanjem informatičke podrške, kao što je predviđeno Strateškim planom razvoja ureda i Twinning programom.

Ministarstvo financija - Središnja harmonizacijska jedinica

Nastavak i širenje sustava PIFC-a i unutarnje revizije biti će omogućeno kroz projekt CARDS 2004. - Daljnji razvoj PIFC-a i unutarnje revizije, a koji bi bio nastavak projekta CARDS 2002., i ima za cilj uspostavljanje sustava PIFC-a i unutarnje revizije u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, jer one nisu bile obuhvaćene prethodnim projektom.

Uspostavom sustava unutarnje financijske kontrole obuhvatit će se sve županije i županijska središta, grad Zagreb, veći gradovi odnosno i druge jedinice lokalne uprave i samouprave prema određenim kriterijima.

Središnja harmonizacijska jedinica nastavit će s razvojem PIFC-a daljnjim stručnim usavršavanjem unutarnjih revizora, organiziranjem seminara za osobe zadužene za financijsko upravljanje i unutarnju kontrolu te davanjem smjernica za obavljanje revizija i mehanizama financijskog upravljanja i kontrole.

Također će Središnja harmonizacijska jedinica pružiti podršku pri osnivanju Koordinacijskog ureda za borbu protiv prijevара, koji će razvijati i uspostavljati učinkovite postupke za otkrivanje i obradu, te financijsko, administrativno i sudsko rješavanje nepravilnosti. Unutarnji revizori i unutarnji kontrolori prosljeđivali bi svoje nalaze izravno koordinatoru kada postoji sumnja na počinjenje prijevара, a u skladu s uspostavljenim procedurama.

4. 2. 32. 3. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Iz Državnog proračuna planirano je za edukaciju i stručno ovlaštenje unutarnjih revizora izdvojiti 450.000 kuna u 2006., te po 430.000 kuna u 2007. i 2008.g.

Iz stranih pomoći, odnosno iz sredstava CARDS za projekt "Daljnji razvoj PIFC-a i unutarnje revizije" odobrena su financijska sredstva u iznosu 1.350.000 € za tehničku pomoć te 150.000 € za nabavku softwera. Sredstva će se iskoristiti tijekom 2006 i 2007. godine.

4.2.32. Financijski nadzor

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 32. Financijska kontrola	<ul style="list-style-type: none"> - Novouspostavljena centralna harmonizacijska jedinica trebala bi provoditi pilot unutarnje revizije proračunskih korisnika te razviti mrežnu i vodeću ulogu. Potrebno je uspostaviti funkcionalno neovisne revizorske jedinice u nekoliko potrošačkih tijela, a postojeći bi trebali razviti svoju sposobnost. - U području vanjske revizije, daljnji naponi su neophodni za jačanje sposobnosti Državnog ureda za reviziju i za osiguranje njegove neovisnosti. 	- Na području zaštite financijskih interesa EU-a, Hrvatska mora osigurati da hrvatska uprava raspolaze kapacitetima za pružanje djelotvorne i jednakomjerne zaštite financijskih interesa EZ-a te osigurati kapacitete za upravljanje i kontrolu pretpripravnih fondova.
2.	Pristupno partnerstvo	Financijska kontrola	<ul style="list-style-type: none"> - Nastaviti s uspostavom i jačanjem funkcija javne unutarnje kontrole putem odredbe o adekvatnom osoblju, obuci i opremi. 	- Razviti sposobnost i usklađivanje sustava unutarnje financijske kontrole, uključujući decentraliziranu rukovodeću odgovornost i funkcionalno neovisnu unutarnju reviziju kao i centralnu koordinaciju i harmonizaciju.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći	2.13.3. Financijska kontrola	<ul style="list-style-type: none"> - treba jasnije definirati uloge i odgovornosti pojedinih ustanova u sustavu (npr. Ministarstva financija, korisnika proračuna) 	

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
<ul style="list-style-type: none"> - Ustrojena Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole pri Ministarstvu financija - Nova verzija Priručnika za unutarnju reviziju (2. verzija) - Donesen program izobrazbe unutarnjih revizora - ustrojeni odjeli za unutarnju reviziju u gotovo svim ministarstvima - provedena edukacija za oko 80 unutarnjih revizora - obučeni treneri za nastavak edukacije - organizirani seminari za FMC 	4.2.28. Financijski nadzor	MFIN	12/05
<ul style="list-style-type: none"> -interni propisi usklađeni s izmjenama i dopunama Zakona o državnoj reviziji; -prilagođena organizacijska i IT struktura; -sastavljene i usvojene procedure rada; -organizirani seminari za financijsku reviziju i reviziju učinkovitosti; -sastavljeni nacrti priručnika za financijsku reviziju i reviziju učinkovitosti; -započele pilot revizije za testiranje nacrta priručnika za financijsku reviziju. -Usvojen u Hrvatskom saboru 17.11.2005. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama ovlaštenih državnih revizora kojim je izvršena korekcija koeficijenata plaća državnih revizora 	4.2.28. Financijski nadzor	DUR	12/05

4. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini (kratkoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:
Implementacija i razvoj unutarnje financijske kontrole izradom metodologije, davanjem smjernica i edukacijom osoblja uključenog u sustav PIFC-a, te funkcionalne neovisne odjele za unutarnju reviziju.

5. Detalji procesa:

Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
	Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			
- izrada metodologija i priručnika za financijsko upravljanje i kontrolu, te unutarnju reviziju - izobrazba osoba zaduženih za FMC - izobrazba i stručno ovlaštenje unutarnjih revizora	Nema	2006	Naknada osobama koje će provoditi edukaciju za unutarnju kontrolu i unutarnju reviziju	Ministarstvo financija, mr.sc. Ljerka Linzbauer, pomoćnik ministra, Ljerka.Linzbauer@mfin.hr , 4591-306	430.000
- dovršetak, usvajanje i uvođenje priručnika za financijsku reviziju i reviziju učinkovitosti - daljnja izobrazba državnih revizora - izrada priručnika i treninzi za reviziju europskih fondova - uvođenje i treninzi za primjenu računalom podržanih revizijskih tehnika - izrada drugih priručnika, smjernica i strategija zadanih kroz Strateški plan razvoja i Twinning projekt.	Nema	12/06	-	Državni ured za reviziju, mr. Jozo Serdarušić, zamjenik glavnoga državnog revizora, Jozo.Serdarusic@revizija.hr 4813 – 301 Lidija Pernar, pomoćnik glavnoga državnog revizora, Lidija.Pernar@revizija.hr 4813 - 303	

5. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat:	
2007.	-daljnji razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru
2008.	-daljnji razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru

4.2.33. FINANCIJSKE I PRORAČUNSKE ODREDBE

4.2.33.1. TRENUTNO STANJE

U svrhu jačanja administrativne sposobnosti za pridruživanje Europskoj uniji, Ministarstvo financija je tijekom 2005. godine provelo edukaciju 8 djelatnika za područje programskog budžetiranja, odnosno pripreme proračuna po programima, u organizaciji Centra za razvoj financija iz Ljubljane, edukaciju 6 djelatnika za potrebe sektorskih analiza – korištenjem sredstava darovnice Svjetske banke za jačanje upravljanja proračunom, u organizaciji domaće konzultantske tvrtke; dovršena edukacija prve grupe studenata na modulima: Pravo i porezi, Financijsko upravljanje; svi potrebni edukativni materijali prevedeni su na engleski jezik; podijeljeni certifikati studentima prve grupe koji su uspješno položili ispite sa 1. godine; definirani su mogući načini lokalizacije programa; izrađene osnove za službeno priznavanje diplome ovlaštenog računovođe – rad na Pravilniku o postupku rada Upravnog odjela za financije; izabrani studenti za drugu grupu polaznika edukacije za ovlaštenog računovođu; započela edukacija druge grupe studenata. Predviđeni ispiti jesu: Financijsko računovodstvo, Upravljačko računovodstvo, Management i Porezi (dio ispita u 2005. i dio u 2006.)

U travnju 2005. Vlada Republike Hrvatske donijela je novu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, kojom je između ostalih ustrojen i Odjel za proračunske analize i ocjenu kapitalnih projekata, ustrojen Odsjek za edukaciju korisnika u sastavu Odjela za razvoj i podršku sustavu riznice, a Ministarstvo je donijelo Pravilnik o unutarnjem redu s pripadajućom Sistematizacijom radnih mjesta kojom je planirano jačanje Odjela za pripremu proračuna države, Odjela za državno računovodstvo i financijsko izvještavanje, planirano jačanje drugih sektora i odjela u sklopu Državne riznice s novim kadrovima. U Ministarstvu je također organizirana i još se provodi obuka naprednog tečaja engleskog jezika.

4.2.33.2. AKTIVNOSTI PREDVIĐENE ZA 2006. GODINU

Ministarstvo financija RH će u kontekstu planiranja i provođenja financijskih i proračunskih odredbi uložiti znatne napore na:

- Daljnjem unapređenju proračuna i proračunskog procesa;
- Daljnjem unapređenju informacijskog sustava Državne riznice te
- Daljnjem unapređenju javnog računovodstva.

Cilj ovih aktivnosti u dijelu koji se odnosi na jačanje administrativne sposobnosti je: daljnje jačanje kapaciteta u planiranju proračuna i proračunskim analizama raspisivanjem natječaja za popunu kadrovima do utvrđene sistematizacije, što se odnosi na sve novo ustrojene odjele i odsjeke u sastavu Državne riznice. Nadalje, provođenje trening programa naročito u okviru Sektora za upravljanje javnim dugom.

Aktivnosti u sklopu daljnjeg unapređenja informacijskog sustava Državne riznice, u dijelu koji se odnosi na jačanje administrativne sposobnosti uključuju edukaciju korisnika za sve nove funkcionalnosti IT sustava kao i već postojeće. IT djelatnici će biti educirani za prilagođavanje novih funkcija IT sustava kroz tečajeve i interaktivne radionice.

Jačanje kapaciteta u javnom računovodstvu odnosi se na usavršavanje računovođa u javnom sektoru, započeto tijekom 2003. godine s predviđenim trajanjem do kraja 2006. Tijekom 2006. nastavit će se edukacija druge grupe polaznika za ovlaštenog računovođu u javnom sektoru.

Cilj ovih aktivnosti jest stjecanje i razvoj posebnih znanja i vještina zaposlenika u javnom sektoru kao jednog od najvažnijeg elementa reforme javnih financija.

4.2.33.3. FINANCIRANJE

Spomenute aktivnosti financirat će se sredstvima državnog proračuna, dijelom preostalih sredstava iz darovnice Svjetske banke (u naturi), sredstvima darovnice Ministarstva vanjskih poslova Velike Britanije; sredstvima pomoći irske države (Ireland Aid); sredstvima CARDS-a 2002 za jačanje sposobnosti za upravljanje javnim dugom te sredstvima PHARE 2006 koji je u postupku pregovora.

4.2.33. Financijske i proračunske odredbe

1. Strateški dokumenti - poveznica:

Redn i broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvyješće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 33. Financijske i proračunske odredbe		RH će trebati uspostaviti koordinacijske strukture i provedbene propise za osiguranje točnog izračuna, ubiranja, isplate i nadzora nad vlastitim sredstvima kao i izvješćivanje EU o provedbi propisa o vlastitim sredstvima.
2.	Pristupno partnerstvo	3.1. Kratkoročni prioriteti, Ekonomski kriteriji 3.2. Srednjoročni prioriteti, Ekonomski kriteriji	Nastaviti strukturne reforme u javnim financijama osobito u području upravljanja rashodima	
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	2. Trenutačno stanje po sektorima; 2.13.4. Financijski i proračunski propisi i 3.13.4. Financijske i proračunske odredbe	Jačane ljudskih potencijala koji se bave analizom, planiranjem, praćenjem i evaluacijom raspodjele proračunskih sredstava te poboljšanje razine obrazovanja računovođa i financijskih službenika u javnom sektoru; Osvremenjivanje informatičkog sustava za upravljanje proračunom, povezujući ga s informatičkim sustavima riznice, upravljanja dugovima te oporezivanja/carine u sklopu sveukupne strategije za informatizaciju javnih financija, te uspostava sustava održavanja strateškog planiranja i upravljanja.	

2. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Opis aktivnosti i postignuti rezultati	NPPEU 2005 (4.2.29.)	Nositelj
<p>Unaprjeđenje proračuna i proračunskog procesa - U travnju 2005. Vlada Republike Hrvatske donijela je novu Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, kojom su između ostalih ustrojeni Odjel za proračunske analize i ocjenu kapitalnih projekata, Odsjek za normativno uređenje računovodstva, Odsjek za analizu financijskih izvještaja čime su osigurane organizacijske pretpostavke za razvoj sustava državnog računovodstva; ustrojen Odsjek za edukaciju korisnika u sastavu Odjela za razvoj i podršku sustavu riznice. Ministarstvo je donijelo Pravilnik o unutarnjem redu s pripadajućom Sistematizacijom radnih mjesta kojom se planira jačanje Odjela za pripremu proračuna države, Odjela za državno računovodstvo i financijsko izvještavanje, te planira jačanje i drugih sektora i odjela u sklopu Državne riznice s novim kadrovima.</p> <p>- U Ministarstvu je također organizirana i još se provodi obuka početnog i naprednog tečaja engleskog jezika. - Kontinuirano se provodi edukacija korisnika funkcionalnosti SAP sustava Državne riznice kako u središnjoj riznici tako i u područnim riznicama.</p> <p>Unaprjeđenje javnog računovodstva - Dovršena edukacija prve grupe studenata na modulima: Pravo i porezi, Financijsko upravljanje; - Svi potrebni edukativni materijali prevedeni su na engleski jezik; - Podijeljeni certifikati studentima prve grupe koji su uspješno položili ispite s 1. godine; - Definirani su mogući načini lokalizacije programa; - Izrada osnove za službeno priznavanje diplome ovlaštenog računovođe – rad na Pravilniku o postupku rada</p>	<p>4.2.33. Financijske i proračunske odredbe</p>	<p>MFIN – Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna, Sektor za izvršavanje državnog proračuna i Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice</p>

Upravnog odjela za financije; - Izabrani studenti za drugu grupu polaznika edukacije za ovlaštenog računovođu; - Početak edukacije druge grupe studenata. Predviđeni ispiti jesu: Financijsko računovodstvo, Upravljačko računovodstvo, Management i Porezi (dio ispita u 2005. i dio u 2006.)		
--	--	--

3. Institucionalne mjere predviđene u 2006. godini:

Očekivani rezultati	Opis mjere	Trajanje		Potrebe (objekti, oprema, ljudski resursi)	Nositelj (institucija, odgovorna osoba, zvanje, kontakt)	Financijska sredstva - Dodatak B
		Upućivanje u proceduru VRH	Provedba mjere			

<p>1. Postaviti prioritete u javnim troškovima kako bi se oslobodila sredstva za rashode povezane s pravnom stečevinom Zajednice.</p> <p>2. Dodatno poboljšanje učinkovitosti javne uprave (sva TDU).</p>	Daljnje unaprjeđenje proračuna i proračunskog procesa u svim tijelima državne uprave		Trajno	Popunjavanje sektora Državne riznice kadrovima prema donesenom Pravilniku o unutarnjem redu Ministarstva financija s pripadajućom Sistematizacijom radnih mjesta te odgovarajućom IT opremom i programima	MINISTARSTVO FINANCIJA	Državni proračun RH;
	Uspostava sustava za praćenje subvencija i pomoći i njihove učinkovitosti		12/2006		DRŽAVNA RIZNICA	Darovnica Svjetske banke- ostatak sredstava od 158.000 US dolara (u naturi)
	Uspostava informacijskog sustava za prikupljanje opisa i drugih elemenata mjera uspješnosti od proračunskih korisnika		9/2006		Sektor za pripremu proračuna i Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice	PHARE 2006. (u pregovorima)
	Implementacija Enterprise Portala – izgradnja portala za management, edukacija IT djelatnika		12/2006		Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice	Državni proračun RH
	Unaprjeđenje „help desk“ sustava (upotreba elektronske pošte, baze znanja o sustavu)		12/2006		Odjel za razvoj i podršku sustavu državne riznice	Državni proračun RH
	Daljnje unaprjeđenje javnog računovodstva kroz nastavak edukacije druge grupe polaznika za ovlaštenog računovođu u javnom sektoru		12/2006		Sektor za izvršavanje državnog proračuna, Državno računovodstvo	Darovnica Ministarstva vanjskih poslova Velike Britanije te pomoć irske države (Ireland aid).
	Daljnje usavršavanje djelatnika Sektora za upravljanje javnim dugom; unapređenje organizacijske strukture Sektora		12/2006		Sektor za upravljanje javnim dugom	CARDS 2002 za jačanje sposobnosti za upravljanje javnim dugom (1,35 mln eura)
706						

4. Institucionalne mjere predviđene za razdoblje 2007. - 2008. (srednjoročne preporuke Pristupnog partnerstva):

Rezultat: Jačanje kapaciteta u području javnih financija Daljnje unaprjeđenje sustava Državne riznice u svim segmentima Praćenje ugovaranja i izvršavanja programa i projekata	
2007.	Integracija izvanproračunskih korisnika u sustav Državne riznice kroz pristup SAP aplikacijama (prikupljanje matičnih podataka i financijskih planova) Unos računa i ugovora u sustav Državne riznice u svrhu praćenja ugovaranja i izvršavanja (provođenja) projekata
2008.	Povezivanje sustava državne riznice s informacijskim sustavima za financijsko upravljanje proračunskih korisnika Propisivanje metodologije praćenja i konsolidacije rashoda po programima Potpuna uspostava informacijskog sustava za nadgledanje i ocjenjivanje rezultata provođenja programa Novi unosi i kontrole u procesu izvršavanja državnog proračuna

V:KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA ZA INFORMIRANJE HRVATSKE JAVNOSTI O PRIBLIŽAVANJU REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKIM INTEGRACIJAMA

5.1. UVOD

U okviru provedbe postojeće **Komunikacijske strategije za informiranje hrvatske javnosti o približavanju Republike Hrvatske europskim integracijama** Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija kontinuirano provodi aktivnosti s ciljem informiranja opće javnosti kao i ciljnih skupina o dinamici i različitim aspektima procesa integriranja Republike Hrvatske u Europsku uniju. Komunikacijska strategija za naredno razdoblje bit će osobito prilagođena potrebama za informiranjem koje proizlaze iz otvaranja pregovora o punopravnom članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kao i specifičnim potrebama ciljnih skupina.

U skladu s time, Ministarstvo provodi redovita **istraživanja javnog mnijenja** koja su već provedena u jedanaest polugodišnjih valova prema ustaljenoj metodi i na reprezentativnom uzorku od 1 000 ispitanika (dob 15+ godina). Prema rezultatima jedanaestog vala istraživanja, provedenog u lipnju 2005. godine, 48,5% građana smatra da zna dosta o EU, a njih 86% zna što je EU, što prati porast samoprocijenjene informiranosti građana zabilježene u prethodnom, desetom valu istraživanja iz prosinca 2004 godine. 39,4% ispitanika smatra da u medijima ima dovoljno pravih informacija o EU, a najveći broj građana, njih 96%, informira se putem televizije. Dvanaesto istraživanje predviđeno je za kraj 2005. godine, a nastavak ovakvih istraživanja planiran je i za 2006. godinu, te će njihovi rezultati biti korišteni u svrhu prilagodbe Komunikacijske strategije postojećim i novim potrebama za informiranjem.

U provedbi informativnih aktivnosti Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija surađuje s brojnim drugim tijelima, udrugama i organizacijama, te, u svrhu decentralizacije informiranja, osobito podupire rad **Županijskih savjeta za europske integracije** kao partnera u informativnim aktivnostima na lokalnoj razini. Ministarstvo posebno intenzivno surađuje sa Županijskim savjetima u organizaciji aktivnosti vezanih uz obilježavanje Europskog tjedna u županijama, te drugih aktivnosti kao što su predavanja i pozivanje na sudjelovanje u informativnim projektima Ministarstva.

Budući da je potrebno da u raspravu o pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji budu uključeni svi segmenti hrvatskog društva, od opće javnosti do specifičnih ciljnih skupina, krajem 2004. godine pokrenut je **Nacionalni forum o Europskoj uniji** kao oblik kontinuirane javne rasprave o različitim aspektima pridruživanja RH EU. U dosadašnjim forumima raspravljalo se o komuniciranju o Europskoj uniji te o visokom školstvu u okviru Bolonjskog procesa, a planirani su i daljnji forumi posvećeni relevantnim temama u kontekstu integracijskog procesa.

5.2. PROVEDBA KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE

5.2.1. Informiranje opće javnosti

Opća javnost obavještava se putem sredstava javnog komuniciranja (publikacija, Interneta i medija) te putem manifestacija koje potiču osviještenost o Europskoj uniji i procesu integriranja Republike Hrvatske u EU. U tu svrhu Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija u 2005. godini nastavlja već ranije započete aktivnosti dopunjujući ih novim projektima, a njihov nastavak planiran je i u 2006. godini.

a) Internetske stranice Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija – europske integracije

Internetske stranice MVPEI-a, u dijelu koji se odnosi na područje europskih integracija, su dvojezične, hrvatsko-engleske, a donose informacije i novosti o ustroju i radu Ministarstva, o procesu integriranja RH u Europsku uniju te o EU i njezinim politikama i programima. Postavljene su i veze na stranice Europske unije, kao i međunarodnih organizacija u Europi, a omogućena je i interaktivna komunikacija s posjetiteljima putem elektronske pošte te narudžba publikacija.

b) Projekt Europa u Hrvatskoj - Euro info točke i info police

Do kraja 2005. i početkom 2006. godine planirano je postavljanje 12 novih internetskih kioska i 15 info polica, uglavnom u manjim gradskim središtima. Time će biti dodatno proširena već ranije uspostavljena mreža od 86 info točaka u gradskim i fakultetskim knjižnicama svih županijskih i sveučilišnih središta Hrvatske, te u nizu regionalnih i otočkih centara. Na info kioscima dostupne su internetske stranice projekta Europa u Hrvatskoj na kojima se građani mogu informirati o Europskoj uniji i procesu integriranja Republike Hrvatske u EU, dok mladi mogu naći specifične obavijesti namijenjene ovoj dobnoj skupini te veze na druge internetske stranice sa sličnim sadržajima. Na info policama postavljaju se besplatna tiskana izdanja MVPEI-a. Uz uspostavu novih info točaka, Ministarstvo održava redoviti kontakt s već postojećima dostavom publikacija i organizacijom posebnih događanja poput predavanja i sl.

c) Izdavanje publikacija

U 2005. godini MVPEI je, uz kontinuirano izdavanje periodike – dvojezičnog hrvatsko-engleskog časopisa *Euroforum* te 5 brojeva dvomjesečnika *Eurolimač* namijenjenog učenicima osnovnih škola, nastavio i sa svojom redovitom izdavačkom djelatnošću objavljivanjem publikacija s temama vezanim za proces europskih integracija. Objavljeno je peto, dopunjeno i prošireno izdanje *Malog leksikona europskih integracija* kojim se širokoj čitalačkoj publici na sažet način približavaju pojmovi iz područja europskih integracija. Publikacija *Mitovi i legende o Europskoj uniji* odgovara na često postavljana pitanja vezana uz proces integriranja Republike Hrvatske u Europsku uniju. Posebnom distribucijom, organiziranom u suradnji s Hrvatskom poštom, 39 000 primjeraka ove publikacije dostavljeno je građanima na po 500 adresa u 78 mjesta u Republici Hrvatskoj. Uz to, dopisnicom koja sačinjava sastavni dio publikacije *Mitovi i legende o Europskoj uniji* omogućeno je građanima da upute povratnu informaciju Ministarstvu svojim pitanjima o integracijskom procesu u

Hrvatskoj. Nadalje, izložba *Europa 2020 – Danas za sutra* popraćena je izdavanjem istoimenog, bogato ilustriranog, hrvatsko-engleskog kataloga. Projekti i događanja obuhvaćeni ovogodišnjom manifestacijom Europski tjedan predstavljani su u publikaciji *Europski tjedan 2005.*, a istom je prigodom objavljeno i posebno izdanje *Eurolimača*. Objavljen je i *Nacionalni program Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji – 2005. godina* na hrvatskom i engleskom jeziku, te također dvojezično *Godišnje izvješće* o radu Ministarstva u 2004. godini. Edicija jezičnih priručnika u izdanju Ministarstva povećana je novim specijalističkim rječnikom - *Englesko-hrvatskim glosarom bankarstva, osiguranja i ostalih financijskih usluga*. Kao suizdavač, Ministarstvo je sudjelovalo u objavljivanju hrvatskog izdanja priručnika *Europa od A do Ž*.

Osim publikacija, Ministarstvo je izdalo i različite promotivne materijale, poput kalendara, plakata, razglednica i čestitki, kojima su popularizirane manifestacije i projekti Ministarstva kao što je Europski tjedan, te građanima, na vizualno i tekstualno sažet način, približene teme iz područja europskih integracija.

U 2006. godini planirana je kontinuirana izdavačka djelatnost objavljivanjem periodičkih izdanja i publikacija, među njima osobito onih koje obrađuju teme i pitanja vezana uz pregovore o punopravnom članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji, te programskih dokumenata slijedom njihovog nastajanja.

d) Medijske aktivnosti

Od kraja 2004. te tijekom 2005. godine intenzivirana je medijska aktivnost Ministarstva s ciljem promocije obavještavanja javnosti o temama iz područja europskih integracija, osobito pokretanjem novih televizijskih i radijskih emisija. Pokrenuta je tjedna tematske serija televizijskih emisija pod nazivom *Europa i mi* u produkciji Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Hrvatske gospodarske komore i nezavisnog producerskog studija. Serija je emitirana u redovitom i satelitskom programu Hrvatske televizije te na lokalnim televizijskim postajama (Varaždinska televizija, Međimurska televizija i Splitska televizija), a obuhvaćala je teme vezane uz Europsku uniju i integracijski proces u Hrvatskoj kao što su poljoprivreda, transport, obrazovanje, pretpripremni fondovi i dr. Od pokretanja serije *Europa i mi* u studenom 2004. do kraja lipnja 2005. emitirana je ukupno 31 emisija.

Nadalje, MVPEI sponzorstvom i suradnjom podržava inicijative medijskih kuća u kreiranju programa i objavljivanju priloga o temama iz područja europskih integracija. Stoga je u okviru poticanja ovakvih programa u rujnu 2005. godine pokrenuta na prvom programu Hrvatske televizije, a u suradnji s MVPEI-em, nova serija tjednih emisija pod nazivom *Euromagazin*. U 2005. godini Ministarstvo je također surađivalo s medijskom kućom Media servis u projektu tjedne radijske serije *Europska priča* koju su sačinjavale dvije emisije – *Europske veze* s mozaičnim programom, te *Euroškolicigrice* u formatu edukativnog abecedarija. *Europska priča* emitirana je na nacionalnoj razini na Narodnom radiju, te na lokalnim radijskim postajama (Obiteljski radio, Radio Koprivnica, Radio Mrežnica, Radio Sisak, Radio Makarska Rivijera, Radio Gospić, Radio Biokova). Uz to, nastavljeni su već ranije započeti projekti ove vrste kao što su dvotjedni ciklus emisija *Abeceda EU* na Radiju 101, objavljivanje mjesečnog podliska *Europa* u *Novom listu* te posebnog hrvatsko-engleskog izdanja *Privrednog vjesnika – Hrvatska i EU*.

MVPEI također oglašava u medijima vlastite aktivnosti i projekte usmjerene na informiranje javnosti o integracijskom procesu, kao što su događanja koja se odvijaju tijekom Europskog tjedna ili međunarodna izložba *Europa 2020*. Medijska kampanja oglašavanja Europskog tjedna 2005., kao i najava i medijsko praćenje izložbe *Europa 2020* obuhvaćali su vodeće dnevne listove te nekoliko televizijskih i radijskih postaja.

U 2006. godini planiran je nastavak postojećih medijskih projekata kao i pokretanje novih, među njima i višejezične tjedne emisije za mlade na Hrvatskoj televiziji pod radnim nazivom *Abeceda EU*.

e) Manifestacija Europski tjedan

Ovom se manifestacijom svake godine obilježavaju važni datumi iz suvremene europske povijesti: 5. svibnja – Dan Vijeća Europe i 9. svibnja Dan Europe. Tijekom Europskog tjedna posebno se intenzivira informiranje o europskim integracijama putem različitih prigodnih programa. U 2005. godini organizirani su tradicionalni programi – centralna proslava koja je, s MPVEI-em kao jednim od suorganizatora, ove godine održana u Splitu; Tjedan otvorenih vrata MVPEI-a; te obilježavanje Europskog tjedna u županijama pri čemu Ministarstvo naročito surađuje sa Županijskim savjetima za europske integracije. Uz to, provedeno je, u suradnji s mnogobrojnim sponzorima, udrugama i medijima, još nekoliko značajnih projekata među kojima su i dva natjecanja za učenike – *Login@Europe* i *Euquiz*, kao i konferencija *Dani EU*. U okviru centralne proslave u Splitu organiziran je okrugli stol „Nacionalni i kulturni identitet Hrvatske i članstvo u Europskoj uniji“, a tijekom proslave Dana Europe na Rivi posjetiteljima su distribuirane publikacije i promotivni materijali dok je za djecu organizirana likovna radionica. Natjecanja za učenike, *Login@Europe* i *Euquiz* također se već mogu smatrati tradicionalnim dijelom Europskog tjedna budući da je 2005. godine *Login@Europe* održan po četvrti, a *Euquiz* po treći put. U natjecanju učenika osnovnih i srednjih škola u izradi internetskih stranica - *Login@Europe* – sudjelovalo je 78 timova kreiranjem stranica s temama kao što su institucije Europske unije, proširenje EU-a, Hrvatska i EU, civilno društvo, EU i mladi. *Euquiz*, natjecanje srednjoškolaca u poznavanju Europske unije i procesa integracija, okupio čak 229 timova iz 175 škola iz svih županija Republike Hrvatske, a najbolji timovi obaju natjecanja primili su vrijedne nagrade. U okviru rada s mladima organizirana je i prigodna dvodnevna konferencija *Dani EU* na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu s nizom predavanja i radionica za studente, dok je za zagrebačke osmoškolce pripremljen projekt EU Tramvaj u kojem su učenici, kružeći posebnim tramvajem, sudjelovalo u interaktivnim predavanjima i nagradnim kvizovima. Djelatnici Ministarstva također su održali brojna predavanja za građanstvo kao i specifične skupine poput srednjoškolaca, studenata i predstavnika lokalne samouprave u Tjednu otvorenih vrata MVPEI-a, u županijskim središtima u okviru obilježavanja Europskog tjedna u županijama, te gostovanjem u Građanskim satovima udruge GONG. U inozemstvu, Republika Hrvatska predstavljena je promotivnim štandom na Tjednu Europe u Hamburgu.

Europski tjedan medijski je promoviran posebnom medijskom kampanjom koja se sastojala od oglašavanja u vodećim dnevnim listovima te prigodnih spotova na radiju i televiziji, a izrađeni su i prigodni promotivni materijali poput plakata, razglednica i majica koji su besplatno distribuirani zajedno s publikacijama MVPEI-a. U okviru svih projekata Europskog tjedna 2005. godine građanima, sudionicima natjecanja te polaznicima predavanja distribuirano je oko 155 000 tematskih publikacija i oko 20 000 komada raznih promotivnih materijala.

U 2006. godini planirano je obilježavanje Europskog tjedna tradicionalnim manifestacijama, novim izdanjima natjecanja *Login@Europe* i *Euquiz*, publikacijama, kao i novim prigodnim projektima.

f) Izložba Europa 2020 – Danas za sutra

U 2005. godini objavljen je drugi međunarodni natječaj za dizajn plakata na temu Europa 2020 – Danas za sutra čime je nastavljena tradicija započeta 2002. godine prvim natjecanjem pod nazivom Europa 2020. Na natječaj 2005. pristigla su 63 rada iz 11 zemalja među kojima je međunarodni žiri odabrao tri najbolja djela. Natjecanje je, osim dodjelom nagrada, rezultiralo i značajnom izložbom raznolikih viđenja budućnosti Europe u mediju vizualnog oblikovanja, održanom u rujnu 2005. u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu. Izložba je popraćena izdavanjem bogato ilustriranog, hrvatsko-engleskog kataloga. Prvotno

natjecanje Europa 2020 također je rezultiralo izložbom natječajnih radova održanom u svibnju 2002. godine u Zagrebu. Od tada selekcija s te izložbe predstavljena je publici u 13 europskih gradova, među njima i u Esslingenu u Njemačkoj 2005. godine. Planirano je da u narednom razdoblju i nova izložba *Europa 2020 – Danas za sutra* bude prezentirana u europskim gradovima.

5.2.2. Informiranje ciljnih skupina

Intenziviranjem medijske djelatnosti pojačana je dostupnost informacija ciljnim skupinama u ruralnim područjima putem televizijskih emisija *Europa i mi* i *Euromagazin*, kao i putem tematskih emisija na lokalnim radio postajama u okviru projekta suradnje s Media servisom. Osobita se pozornost pridaje informiranju mladih koje se provodi u sklopu informiranja opće javnosti putem Interneta, publikacija, medija i događanja, te kroz specifične projekte usmjerene prema ovoj dobnoj skupini. Među takvim projektima su posebne stranice u okviru internetskih stranica projekta Europa u Hrvatskoj na euro info kioscima. Zatim posebni projekti vezani uz Europski tjedan, kao što su već spomenuta natjecanja *Euquiz i Login@Europe* te projekt EU tramvaj, kao i posjete školskih grupa Ministarstvu tijekom dana otvorenih vrata. U 2005. godini redovito je objavljivani dvomjesečnik za učenike osnovnih škola *Eurolimač*, koji izlazi kao podlistak časopisa *Modra lasta*, a ostvarena je i suradnja sa studentskom udrugom u organizaciji konferencije *Dani EU* na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Oblici komunikacije s ciljnim skupinama koji se kontinuirano provode već duže vrijeme, pa tako i u 2005. godini, osim već spomenutih oblika komunikacije s općom javnošću, između ostalog uključuju: dostavu periodike, publikacija i informativnih materijala; odgovaranje na specifične upite vezane uz proces europskih integracija; pružanje informacija o obrazovnim programima i stručnim seminarima u EU te kontakte s pripadnicima ili organizacijama ciljnih skupina zainteresiranim za učestvovanje u njima; organiziranje i pozivanje članova ciljnih skupina na predavanja, tribine i seminare; suradnju sa strukovnim udrugama i drugim organizacijama unutar ciljnih skupina; sudjelovanje djelatnika MVPEI-a na stručnim konferencijama ili seminarima. U 2006. godini planiran je nastavak ovih aktivnosti, kao i pojačano informativno djelovanje prema ciljnim skupinama slijedom otvaranja pregovora o članstvu RH u EU.

DODATAK A.

3.1.SLOBODA KRETANJA ROBA

3.1.4. Horizontalna pitanja

1. Opis prioriteta: Postizanje potpune usklađenosti s načelima Novog i općeg pristupa usklađivanju tehničkog zakonodavstva.

2. Strateški dokumenti – poveznica:

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Okvirno zakonodavstvo o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti potrebno je u potpunosti uskladiti s <i>acquisem</i> .	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Završiti restrukturiranje postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se osiguralo razdvajanje regulatorne funkcije od akreditacije, standardizacije i ocjene sukladnosti, te uspostavila struktura nadzora tržišta sukladno <i>acquisu</i> .	Postići značajan napredak u preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.
3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)			

3. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

	Opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto:
Usklađivanje zakonodavstva:				

4. Zakonodavne mjere predviđene za 2006. godinu:

Redni broj	Zakonodavna mjera	Institucija	Odgovorna osoba, zvanje	Kontakt	Tehnička pomoć	Financijska sredstva iz proračuna RH - Dodatak B
1.	Zakon o izmjenama i dopuna Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenu sukladnosti	MGRIP	Ema Culi pomoćnica ministra	ladislava.celar@mingorp.hr		

5. Usvajanje *acquis communautaire*:

Redni broj	Zakonodavna mjera	EU <i>acquis</i> s kojim se mjera usklađuje	Stupanj usklađenosti s EU <i>acquisem</i>	CELEX broj	Trajanje	
					Upućivan je u proceduru u VRH	Usvajanje i stupanje na snagu
1.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode	Rezolucija Vijeća ministara od 7. svibnja 1985. g. o novome pristupu tehničkom usklađivanju	potpuno usklađeno	31985Y0604(01)	II. kvartal 2006.	II. kvartal 2006.
		Odluka Vijeća 93/465/EZ od 22. srpnja 1993. g. o modulima za različite faze postupaka ocjenjivanja sukladnosti i o pravilima za stavljanje i uporabu CE oznake sukladnosti namijenjenima za korištenje u direktivama kojima se provodi tehničko usklađivanje	potpuno usklađeno	31993D0465		

3.1.5. Direktive starog pristupa

3.1.5.1. Motorna vozila

1. **Opis prioriteta:** Nastaviti usklađivanje s propisima EU sektorskog pristupa koji uređuju motorna vozila

2. **Strateški dokumenti - poveznica:**

Redni broj	Naziv	Referentna oznaka	Kratkoročno	Srednjoročno
1.	Izvešće EK o napretku RH u procesu pridruživanja EU	Poglavlje 1.	Potreban je daljnji napredak u usklađivanju zakonodavstva s direktivama starog pristupa.	
2.	Pristupno partnerstvo	3.1./3.2.	Nastaviti rad na preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.	Postići značajan napredak u preuzimanju direktiva starog i novog pristupa.

3.	Potrebe RH za stranom pomoći (2004-2006)	3.3 Četiri slobode 3.3.1 sloboda kretanja roba		
----	--	---	--	--

3. Rezultati ostvareni u 2005. godini:

Usklađivanje zakonodavstva - opis aktivnosti	NPPEU 2005 (broj poglavlja)	Nositelj	Postignuto
Pravilnik o postupku homologacije određenih kategorija vozila s obzirom na mase i dimenzije TPV 148	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 10)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 39/05
Pravilnik o postupku homologacije motornih vozila na dva ili tri kotača s obzirom na označavanje upravljačkih naprava, pokaznih svjetiljka i indikatora TPV 202	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 11)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 39/05
Pravilnik o postupku homologacije za zvučno-upozorne uređaje motornih vozila na dva ili tri kotača TPV 203	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 12)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 39/05
Pravilnik o postupku homologacije motornih vozila na dva ili tri kotača s obzirom na mase i dimenzije TPV 209	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 13)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 39/05
XIX. Pravilnik o postupku homologacije brzinomjera motornih vozila na dva ili tri kotača TPV 213	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 14)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 39/05
Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji sigurnosnih pojaseva sustava za držanje putnika u vozilima TPV 131	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 43)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 87/05

XX. Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji naprava za upravljanje, pokaznih svjetiljaka i indikatora TPV 133	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 44)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 78/05
XXI. Pravilnik o tehničkim zahtjevima za nožne oslonce na motornim vozilima na dva ili tri kotača TPV 204	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 45)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 87/05
XXII. Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji motornih vozila na dva ili tri kotača s obzirom rukohvate za putnike TPV 205	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 46)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 72/05
Pravilnik o tehničkim zahtjevima za propisane oznake na motornim vozilima na dva ili tri kotača TPV 207	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 47)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 72/05
Pravilnik o tehničkim zahtjevima za prostor za ugradbu stražnje registarske pločice na motorna vozila na dva ili tri kotača TPV 210	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 48)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 72/05
XXIII. Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji glavnih svjetala motornih vozila s dugim i/ili kratkim svjetlosnim snopom i žarulja sa žarnom niti za takva glavna svjetla TPV 125	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 79)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 142/05
Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji motornih vozila s obzirom na zaštitu putnika u slučaju čelnog sudara TPV 153	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 80)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 117/05
Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji motornih vozila s obzirom zaštitu od prednjeg podlijetanja TPV 157	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 81)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 114/05

Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji motornih vozila na dva ili tri kotača s obzirom zaštitu od neovlaštene uporabe TPV 206	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 83)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 114/05
Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji sigurnosnih stakala na motornim vozilima i njihovim prikolicama TPV 145	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 117)	Državni zavod za mjeriteljstvo	NN 143/05
Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji motornih vozila za prijevoz putnika koji osim vozačkog sjedala imaju još osam sjedala TPV 152	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 118)	Državni zavod za mjeriteljstvo	U izradi
Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji motornih vozila s obzirom na zaštitu putnika u slučaju bočnog sudara TPV 154	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 119)	Državni zavod za mjeriteljstvo	Upućeno u Ured za zakonodavstvo na objavu 09.12.2005.
Pravilnik o tehničkim zahtjevima i homologaciji motornih vozila na dva ili tri kotača s obzirom na najveću brzinu i najveću snagu TPV 211	3.1.5.2. Motorna vozila (br.120)	Državni zavod za mjeriteljstvo	Upućeno u Ured za zakonodavstvo na objavu 09.12.2005.
Pravilnik o traktorima s kotačima za poljoprivredu i šumarstvo	3.1.5.2. Motorna vozila (br. 121)	Državni zavod za mjeriteljstvo	U izradi

4. Zakonodavne mjere predviđene za 2006. godinu:

Redni broj	Zakonodavna mjera	Institucija	Odgovorna osoba, zvanje	Kontakt	Tehnička pomoć	Financijska sredstva iz proračuna RH - Dodatak B
-	Pravilnici o tehničkim zahtjevima i h					